

رؤمان

مہملہ کتی میٹس ہنگ

ہزار عوسمان نہحمد

بەشەكان

بەشى يەكەم

كۆچى بالئندەكان

* ئوقيانوسى ھېمىن

* ۋەستا كاۋەى چەكوش پەرست

بەشى دوۋەم

زىرمەى چەكوش و مەرگ . . بەرەو گەندەلى

* مامۇستا شادمان و جەمال نەسرەوت

* بەكرى چىيىبى و كۆترى شۆرش

* باۋكى مىللەت

* مورادى عاشق و فرېشتە

بەشى سىنيەم

پۇمانى "خەمەكانى لارە گول دەگرن"

* گول

* گولە نىرگىز

* گولە مېخەك

* گولە بەيىوون

* گولە باخ

* گولە لاۋلاۋ

* گولە نازناز

* گولە ھېرۆ

* گولە ۋەنەۋشە

دوۋبارە بەشى دوۋەم

زىرمەى چەكوش و مەرگ بەرەو گەندەلى

لہپاش بہشی موراد عاشق و فریشہ
* ہریمو دستہی حوکرانی
* شیخ بہختہ و ہر

بہشی چوارہم

مہملہ کہتی میٹھ ہنگ

* چیا ہزار بہ ہزار ہکان

* کوری داپہ

* فریشہی عاشق

* شینتہ میہرہ بانہکان

* شاری سہردہم

* حاکم پاشا

* زہ عیم ہستیار

* ہاورئ دیرینہکان

* میرانی رومان نوس

بەشى يەكەم

كۆچى بالئەدەكان

1

ئوقيانوسى ھىمىن

چەند رۆژ ئىك بوو ھەستەم بەكەمبۇونەمەي بالئەدەكان كىر دىبوو. كۆچىكى سەير بوو دەپ رۆشتەن و نە دەگەر انەمە. ئەمە ماو ھەيە بەر ھەيەن لەخەم ھەلەدەستام و سەيرى درەختەكان و گۆيسوانەي سەربانەكانم دەكرد، تەماشاي ئاسمانم دەكرد و بەسەر نەجەم بەر اوردى بالئەدەكانى ئەمە رۆم لەگەل دوتىندا دەكرد. بالئەدەكان رۆژ بەر رۆژ كەمتر و كەمتر دەبوونەمە، دوا بالئەدە كەبىنەم ئەمە چۆلەكە داكەيەمبوو بەسەر يەكەنك لەدەختەكانى ناو ھەم شەكەمان لەناو ھىلانەكەي خۇيدا بەكزى ھەلنىشتىبوو. بۇ يەكەم جار بوو بىنەم بالئەدە دەگرى، پىشتەر ھەرگىز نەمىنەبىبوو كە بالئەدەكان بگرىن، باو ھەرىشەم دەكرد، ھەك چۆن ئېستە كەس باو ھەرىشەم ناكات. ئەمە نەمەزانى بۆچى دەگرى، بەزەم بەھالەدا دەھاتەمە. لەپاش ماو ھەيەكى دورودرىتەر، لەدەك ئاشكەر ابونى كۆچى بالئەدەكان ئەمە زانەم ئەمە چۆلەكە داكەيە غەمگىنە بەزەمى بەمندا ھاتىبوو مە، ئەمە بەر ھەيەنە بۆھالى من گرىابوو. چەند جار ئىك بەغەمبارىيەمە مى شۆر كەدەم بۇناو ھىلانەكەي، بەدەم جوكە جوكەمە تەماشاي منى دەكرد، دوا جار لەسەر ھىلانەكەي ھەستە بەفەر ھەيەك لەدارەكە دور كەتەمەمە لەبەر چاومدا ونبوو.

رۆژگار ئىكى ترسناك بوو. كۆچى بالئەدەكانىش ھىندەي ترخەلەكى ھەرىمەكەي توشى ترسو دلە راوكى كىر دىبوو. ھەرىمەكە خۇي لەخۇيدا شلۇق و شپىر زەپەر لەكار سەت بوو، ھەك پاپۇرىكى شكاوى ناو دەرىيەكى پىر لە شەپۇلى تورە. خەلك لەسەر لىوارى مەرگ ژيانى بەسەر دەبىرد. ھەر كەس بەجۆر ئىك ئەمە دىار دە غەرىبەي لىكەدە دايمەمە. يەكەنك دەيگوت: بەلەيەكى گەورە بەرىيەمە، زەمانى عوسمانلىكانىش دىار دەي وا

ترسناك رويىنەداۋە. كەسكىكى تر لىئومەكانى ھېشتاھەر دەلەرزىن كە ۋە لامى دە داىيە: ئەۋە تۆچى دەلئىت؟ سالى سەفەر بەلەك ۋە گرانى گەۋرەش بىخەيتە سەرىپەك ھىندەي ئەم ئافاتە ترسناك نىيە. پىپاۋىكى تر لەناۋ خەلكە كەدەدە نەنگىكى نوساۋ ھاۋارى دەكرود دەيگوت: بەخۋا خەلكىنە ھەموو توفانەكانى مېزۋو پىكەۋە ھىندەي ئەم دىيار دە غەرىبە ترسناك نىيە.

كەس سەرى لەنھىنى كۆچى بالندەكان دەر نەدەچۋو، ھەرىمەكە غەرقى توفانىكى ئەفسونانى بىۋو، خەلك بەيەكتى دەگەشتن لەبرى سلاۋكردن دەيانگوت: ئافاتە... ئافات، ئەۋانى تر دەيانگوت: قىيامەتە قىيامەت.

كۆچى بالندەكان دىيار دەيەكى ترسناك بو، پېشتەر كەس دىيار دەي ۋا ترسناكى نە بېستىۋو، دەيانگوت نىشانەي ھاۋاتى بەلەيكى گەۋرىمە، رەنگە بەلەكە دەمەۋ ئىۋار مەك پەيدا بېتت. ھەر لەغەسرىكى زوۋمە كەس بەكۆلان ۋە بازار ۋە نەدەما، ھەموو دەخزانە ژورەكانى بنى بنەۋە. ئەۋ بەلەيكەي كە خەلكى توفاندىۋو ھەرنەھات، بەلام ترس ۋە نىگەرانى سەرتاپا رۆحى خەلكەكەي داگىر كر دىۋو ۋەك لەبەر دەرگاي قىيامەت راۋەستايىتن بەمورت يەكتىران دەۋاند. بەتەنھا كۆچى بالندەكان خەلكى غەرقى ترس ۋە گومان نەكر دىۋو، مەلى دىلى ناۋ قەفەزەكان كەچەندىن سأل بوۋ نەۋە دۋاي نەۋە ژىيانىن تاكو مردن لەكونجى تەنگى قەفەزەكاندا بەسەرىدېۋو لەناكاۋ ھەمويان يان مردن ياخود ھەلھاتن. ھەندىك كەس گىر ايانەۋە لەمەلئىكدا كەۋىك بە دەنوك قەفەزەكەي خۆي وردوخاش كر دىۋو، ۋەك بالندەيەكى بال درىژى سوكلە بەرەۋ چىاھەزار بەھەزارەكان لەشەقەي بالى دابو. زۆر بەي كەنارى ۋە بولبول ۋە كەۋى ۋە بالندە وردىلەكانى تر لەرۋژىكدا ھىندە خۇيان بە قەفەزەكاندا كىشاپوۋ پەرىيان بەسنگى خۇيانەۋە نەھىشتىۋو، دواجار ھەمويان لەسەر پىشت كەۋتېۋون، قاچە كانىيان رۋوۋە ئاسمان، مردار بىۋونەۋە. دىيار دەكان ترسناك ۋە توفىنەرىۋون، مردنى مەلى ناۋ قەفەزەكان لەكۆچى بالندەكان ترسناكتىۋو، خاۋن بالندەكان زەلىلى بەر دەستى مەلە مردابوۋەكانى ناۋ قەفەزەكانى خۇيان بوۋن، غىرەتىيان نەبوۋ ئەۋ بالندە وردىلانە بەمردويى لەناۋ قەفەزەكاندا دەر بېتىن. مىرزا بەگى خەنجەر تىژ چەندىن سأل بوۋ ئاشنايەتى لەگەل كەۋدا ھەبوۋ، جۆرەھا كەۋى لەسەردەمى بارىيەۋە تاكو مردن لەقەفەزە تەنگەبەرەكاندا لەلای مابوۋنەۋە. مىرزا بەگ بەپىي ئەفلى خۆي كەۋى زور خۆش دەۋىست، ھەرگىز دلىنەدەھات ئازادىيان بكات. مىرزا لەم سالانەي دۋايدا تەنھا نىرە كەۋىكى گرانبەھەي دەنگ خۆش ۋە ئازاي مابوۋەۋە. مىرزا ش ۋەك ھەموو خەلكى ھەرىمەكە ترس تاكو سەر لوتى ھاۋىۋو، خەنجەر كەشى ھەر بەلا قەدەۋىۋو. كە ۋەكەي نەۋىش ۋەك ھەموو بالندەكانى تر لەناۋ قەفەزەكەيدا، پىشت لە غەرزو قاچەكانى بەرەۋ ئاسمان ۋە سنگى روت ۋە خۇيۋانى مردار بىۋوۋە.

مىرزا بەگى خەنجەر تىز لەپىش كۆچى بآلئەھكان ھەمىشە لەمآلەھو ەك شىر نەرىدەھات، دەنگى لەدەنگى گرهى مولېدەى مآلە مەسولەكەى دراوسىيان زلتربوو. ئەورۆژە بەر امبەر بە كەوھ مردار بوو ەكە ەك شەئلى ساوا ھەلەلمەزى، لەناو نەپنى ئەو ديار دە غەرىبەدا گەورەى خۆى لەدەستدا بوو، ھاوار ھاوار ئەكەى بانگەدە كرد كەوھ مردار بوو ەكە فرىداتەدەر موھ. مىرزا بەگ پىاوىكى بەخۆى خرىلانەبوو، كەقسەى دەكرد بەزۆر دەنگى خۆى گردەكرد، خەنجەرىكى گەورەى ھەوت عەيام لەمەو پىش خۆى بەپىشتىنەھەوت لۆفەكەيدا دەچەقاند. خەنجەرەكەى مىرزا دەسكىكى زىوى ھەبوو كە وىنەى دوو خەنجەرى لەسەر ھەر دوو دىوى دەسكەكەى تىدا نەخشا بوو، تەزبىحكى سورى دەك گەورەى تىوھ دەنالاند. مىرزا بەگى خەنجەر تىز ھىندە عەنتىكەبوو ئەگەر دەست پىاوى خۆى بگەتايە تاكو مۆزخانە داينەدنا، لەو پىش لەبەرز ترين شونىندا بۆ تاھەتايە بەپىوھ دايدەنا. خىزانەكەى مىرزا كەوھ مردار بوو ەكەى لەناو قەفەزەكە دەر ھىناو فرىدايە بەردەمى مىرزاو بەنىگايەك روخسارى ترساوى مىرزاى خویندەوھ، ھەرئەو نىگايەبوو كە دوا جار بوو ھۆى كوشتنى بە دەستى مۆردەكەى.

كۆچى بآلئەھكان بەر ھەمى رۆژگارنى تالو پرمەرگەسات بوو، ھىندەى نەھامەتەكانى ئەو سەردەمە ترسو نىگەرانى لەگەل خۇداھىنا. بىزارى خەلك لەئاستى تاوانەكاندا جگە لەبىدەنگ بوون ھىچى ترى لىنەكەوتەوھ. بىدەنگبوون ھەورنىكى خەماوى بوو بەسەر ئاسمانى ھەر تىمەكەوھ، كەدادەبارى ھەزار ھا خونچەى خەماوى ترىيان دەگرت. سەر ھەلەدانى ديار دە غەرىبەكان ئاشكرابوون، بىدەنگى خەلكەكە لەئاستى روداوەكاندا ديار دەكانى بەنەپنى دەھىشتەوھ. سەر چاوى بىدەنگى خەلكەكەش لە و ترسەوھبوو لەپىشت ديار دە غەرىبەكانەوھ بۆدەر برىنى نار مزايى سنورى كىشا بوو.

چەند رۆژنىك بوو بآلئەھكان كۆچيان كرىبوو، ھىشتا خەلكى ھەر تىمەكە لەناو ترسو و خەمى كۆچى ئەواندا ژيانى پر لە مەرگەساتيان بەسەردەبرد. ئىوارەيەك، ئىوارەيەكى خەماوى لەدەمى مآلئاو ابووندا جۆرە مېشولەيەكى عەجايب ەك لەشكرى ھۆلاكو و مەغول بەگىزە گىز ھىرشيان بۆ سەر ھەر تىمەكە ھىنا. لەدواى كۆچى بآلئەھكان خەلكەكە چاومروانى ھاتنى بەلایەكى گەورەبوون، پەيدا بوونى مېشولەكان لەناكاودا ئەو بەلایە نەبوو كەخۆيان چاومروانىان دەكرد، پىشېنى ھاتنى جۆرە مېشولەيەكى لەموجۆر ھىبان نەدەكرد. (ئەقلى خەلكى ھەر تىمەكە ھەمىشە لەدواى روداوەكان زەنگى لىدەدا)

ھاتنى مېشولەكان ترسى كۆچى بآلئەھكانى لەبىر خەلكەكە بەردەوھ. پەيدا بوونى مېشولەكان لەو بەلایە ترسناكتر بوو كەچاومروانىان دەكرد. ئەو بەلایە تەنھا ەھم بوو

لەخەيالى خەلكەكەدا، ئەگەر نا عەسلى نەبوو، بەلای راستەقىنە ئەو دياردانەبوون كە گەندەلى فەرمانرە ھوایی و بېدەنگی خەلكەكە خولقاندبوویان. یەكەم شەو لەبەر گیزەو نازاری لمۆزی تیزی مېشولەكان كەس مالى خۆیدا نەمايەو، وەك شیت ھەموو دەر پەرىنە دەر مو، تەنھا مالە خاوەن مولىدەكان نەبیت، ئەوان وردبېنبوون پېشتر حسابیان بۆروداوەكان دەكرد. ئەو شەو كۆلانەكان جەنجالبوون لەمەخلوق كە وەك شیت لەمسەر بۆ ئەو سەر دەرۆشتن، بەتەنھا شیتەكان لەمالەھەبوون، ئەو شیتانەى چەندین سأل بوو لە كونجۆ ژېرزەمىنەكاندا بەكۆتۆ زنجیر بەسترايوونەو.

چەند رۆژىك شەرىكى گەرم لەئىوانى خەلكو مېشولەكاندا رویدا، رۆژانە چەندین مېشولەو پیاو دەبوون بەقوربانى ئەوجەنگە كتوپرە. شیتەكان قاقای پېكەننېيان دەگەيشتە ئەو پەرى شار. ئەو پېرەمىردانەى شەرى دژ بە مېشولەكانیان بۆ نەدەكرا لەكۆچەو كۆلانەكاندا بەسەر سامیەو تەماشای ئەو جەنگە خۆیناويەیان دەكرد، سەريان لەقاقای شیتەكانیش سورمايو. لەبەر خۆيانەو دەیانگوت: عەجیبیییب... عەجیبیییب.

دەورى شیتەكانى نېمە لەم چىرۆكەدا بەتەنھا پېكەننېيان نېمە بەشەرى مېشولەو خەلكى ھەرىمەكە، ئەوان ئەو مەخلوقە عاقل و پېر ھەستەبوون كەمەملەكەتى مېش ھەنگیان دۆزبەھەو شۆرشىكى ئارامیان خولقاند. شیتەكانى ئەم مەملەكەتە گىرۆدەى دەستى عاقلەكانبوون. رۆژانە شیتىك نەبوو لەناو بازاردا بەدەستى عاقلەكانەو ھىندەى تر شیت نەبیت. شیتەكان ھەرئەوانەش نەبوون رۆژانە لەناو بازاردا دەسورانەو، زۆر لەو ژمارانە زیاتر لە ژېرزەمىنى مالەكان شاردرابوونەو. پیاویك شیتى سروشەت بوو، كەچى دېمەنەكانى سروشەتیان لى حەرام كرددو، كچىك عاشقى خۆر بوو، كەچى خۆریان لى شاردبوو، پیاویكى تر مەیلی گەرانى بوو، كەچى ھەردوو قاچیان بەزنجیر بەستبوو، تاكو ئەو سەردەمەى ئەمىش وەك ھەموو شیتەكانى تر كۆتۆ زنجیری پچراندو دەرگاو پەنجەرەى ژورەكەى لەبەن دەر ھىنايو، لەناو كۆلانەكەى خۆياندا زۆر بەھىمنى بەرەو چیا ھەزار بەھەزارەكان بەرىكەوتبوو.

نەھامەتەكانى خەلكى ھەرىمەكە بەتەنھا سەر ھەلدانى دياردە غەربەكان نەبوو، نەخۆشپەھى كوشندەتر كە بەرۆكى خەلكى ھەرىمەكەى گرتبوو، راھاتى خەلك بوو لەگەل ئەو دەر دانەى كە پېوېستبوون چارەسەر بکړن، یاخود بنەبر بکړن. جەنگى نىوان خەلكو مېشولەكان وردە وردە بەرەو كزی دە رۆبشت، ھەرچەندە مېشولەكان جار بەجار نېك جزمیان لەسەر لوتو لە گۆى سمتى پیاوكان ھەلدەستان بەتايەتەى ئەو پیاوانەى لەدەمى نيوەشەودا كەبەبى خەم لەسەر جىگاكانیان بەقونگى روتى راکشابوون.

رۇژنىك مېشولەكان بانگەوازی و مستانى شەريان راگەياندا، بەلام شارىان چۆل نەكرد. ئەو ماومىيە سەرقالى خۇدامەزرا ندىن بون، جگە لەموش چەند دەردىان بۆ خەلكى ھەرىمەكە ھىنا. رۇژانە چە ندىن دانىشتن لەموزار تە پەيوەندىدارەكان بەم كىشە يە نەجامدەرا. ھەموو دانىشتنىك تاكو كۇنايى خواردىنى سىنوو مۇزى سەر مېزەكە بەردەوام دەبوون.

بەسەردانىكى فەرمى وەزىرى بازارگانى ھەرىم بۆ ھىنانى خواردەمەنى سەوزە ي وەك كەمەرو لۇبىاو ببىەرى تىژ چوو بۆ ولاتىكى دراوسى. جەنابى وەزىر ئەومەندە خەم خۇرى چارەسەر كەردى بارودۇخى خراپى ھەرىمەكەبوو، لەدواي باس و خواسى ئەركى بازارگانى بەفەرسەتى دەزانىت كىشەم گرقتەكانى ھەرىمەكەباسدەكات كە بەھۆى ھاتنى مېشولەكانەمە توشيان بوو. دەستەى گروپى دراوسى كە لەگەل ئەماندا دانىشتىبوون زۆر زۆر زانتربوون، ھەلبەت ئەوان تەنھا پىسپورى بازارگانى نەبوون لەناردى سەوزە، زۆر كارىترىان لەئەستودابوو. پىيان دەلەين، ئىمە لەم دانىشتەدا تەنھا سەبارەت بەناردى سەوزە دەتوانىن لەگەلئاندا گەتوگۇبەكەين، بەلام بەلەينى ئەوتەن پىندەدەين كە ھاوكارىيان بىكەين بۆ لەناوبردىنى مېشولەكان. بۆ ئەو مەبەستەدەبىت لەگەل بەر پىرسانى دەمەندا قىسەبەكەين، دەتوانىن رىكەوتنىكىش ئەنجام بەدەين. بەلام نازانىن يارمەتتەبەكان چۆن دەبىت. ئەمەى ئىستا بۆ ئىمە گەنگەم لەتواناي دەسەلاتى ئىمەدايە، ناردى ئەو سەوزانەيە كەداواتان كەردوو، بەلام لەم كاتەدا لۇبىاو كەمەرمان نىيە دەبىت ھەر پەنجا تەن سەوزەكە ببىەرى تون ببەن. وەزىرى بازارگانى رەزامەندى خۆى دەردەبەرىت بۆ ھىنانى ھەر پەنجا تەن ببىە رە كە، ھەر لەوتىدا سەبارەت بەكىشەى مېشولەكان رىكەوتنىك ئىمزا دەكەن.

رەنگە ئەم روداوە بابەتى ناو چىرۇكەكەى ئىمە نەبىت، بۆ ئەمەى بەنىوہ ناچلىش بەجىنەھىلەين، لەكۇتايدا وەزىر لەسەر كارەكەى دەردەكرىت. وەزىر لەلەى ناسىاويكى خۆى وتىبووى(دەردەكەن بە گونمەو، خۆ نامەرم لەبەرساندا... بەشى تاكو مەردنەم ھەيە). جەنابى وەزىر راستى فەرموو بوو، لەبەرساندا نەدەمەرد، بەلام قورىكرە بەسەر خەلكى ھەرىمەكەدا. دەمەندەى دراوسى گىلى جەنابى وەزىرىيان ھەر زوو قۇستىبوو، لەدواي گەرانەمەى لەماومەكەى زۆر زودا جۆرە بالندەيەكەى زۆر سەيرىيان بەر ھەم ھىنا. گرانى نەرخى ھەر بالندەيەكە ھىندەى نەرخى گايەك دەبوو، ئەمەش كىشەى دروستكرد لەنەوانى ھەرىم و ولاتى دروسىدا، دوا جار لەبەر نەجىرى دراوسىتى ناچاربوون ھەموو پىرۇمەكان رابگەرن و پارەى بالندەكان بەدەن و بىنانەين بۆ ھەرىم. ھۆى دەركردى وەزىرى بازارگانىش تەنھا گرانى بالندەكان بوو، ئەگەرنا كەس لەپۇستەكەى دەردەكەرا. گرانى نەرخى بالندەكان سەير نەبوو، ئەمەى كەسەير بوو شىوہى روخسارو ھەيكەلىيان بوو. وەفدى ھەرىم كەچووبوون بۆ ھىنانىيان

بەبىننىيان توشى سەرسامى بېوون، لەو جۆرە بآئندەيەيان نەبىننىبوو. ئەوان زوو ھەستىيان بەسەرسامى وەفدى ھەرىم كەردبوو، پىيان وتبوون، سەرسام مەبن...! ئەمبآئندانە تايەتەين بۆ لەناو بىردنى مېشولەكان پەروەردەكارون. وەفدى ھەرىم ھەر بەسەرسامىيەو پەرسىبوويان چىيان پىندەلەين، ناويان چىيە؟ ئەوانىش لەسەر خۆ كوتىبوويان: پىيان دەلەين (فەسقى). رەنگە تاكو ئىستا چىرۆكەكەتان پى سەيرىنەت، بەلام دلەيام كەسەير نىيە ئەوئەي كە سەيرو سەمەرىيە لەدوئەي ھاتنى بآئندەكان بوو، باشتر وايە بلەيم لەدوئەي ھاتنى فسقىيەكان. ئەو تەيرە گولانە نەك مېشولەكانيان لەناو نەبرد، بەلكو بوون بەدۆستىكى زۆر نىزىكى مېشولەكان كەتالەيك موو بەنىوانىياندا نەدەچوو. زۆر كەس پىيان واپوو پەيوەندى نىوان مېشولەو فسقىيەكان پەيوەندىيەكى ئەزەلەيە. ھەندەيك كەسانىتر دەيانگوت: لەوانەيە پىش چەند عەيامەيك دايكى مېشولەو باوكى فسقى زىن و مىرد بووبن، ياخود بەپىچەوانەو. لەھەموو ئەمانەش سەيرتر لەپاش ماويەك ئاشكرابوو.

من پىم باشە دىرژە بەم باسە نەدەم، بەلام رەنگە زۆر كەسەش ھەبن ئارەزوى زانىنى كوتايى ئەم چىرۆكەيان نىت، بۆيە بىريارمدا جارىيە لەسەر ئەم چىرۆكە بنوسم، دواتر بىمەو سەر رۆمانەكەي خۆمان.

پاش ماويەك ھەرىمەكە پىرپوو لەبآئندەي ھاوردە. . . (فەسقى). فسقىيەكان چاوى خەلكيان دەرەھەينا، بەھەموو شونىنەكەو بوون. كاتو جىگايان بۆ نەبوو، لەناكاو پەيدادەبوون و دەبوون بەشەرىكى سەر سەفرە، چەندىيان دەخوارد ھىندەشيان دەبرد بۆ مېشولەكانى ھاورىيان. مېشولەكان دووبارە لىمان راستىو نەو، سەد دەردى بى چارەيان توشدەكەردىن. ھەرىمەكە بەگەرەو بچوكەو بىزاربېوون، كەچى زۆر جار گەرەيە فسقىيەكانيان كاتى قاومەنتى لەمالى حاكم پاشا بىننىبوو. لەو رۆزگارەدا لەسەر ئەو ھەلوئىستە لەيەكەيك لەرۆزنامەكاندا گلەييان لەھوكمەتى ھەرىم كەردبوو. رۆزى دواتر لەرۆزنامەيەكى زمان ھالى خويان بەتوندى وەلامى گلەيەكەيان دابوو وە بەوتارىك لەزىر ناونىشانى (دەيلۆماسىيەتو شەرى سەردەم).

رۆزگارەيكى ترسناكبوو، زەمەنى خولقاندنى نەھامەتى و سەر ھەلەدانى دياردە غەرىيەكان، ھاو كات بوون. ئەم دوو ساوايە لەناو مندالەدانى بىدەنگى خەلكى گەندەلى دەسەلاتدا لەدايك بېوو. لەناو ھەزرى بى غەيرەتىدا مىللەت فەيرى سىردى قەناعت بېوو، دەيانگوت «ھەر تەھەمولى باشە، كەي باوى شەرو قىن ماو، سەردەمى ئارامى و دەيلۆماسىيەتە». رەستەيەكى دروست بوو بەلام لەگەل ھاو كەيشەي پەيوەندىيەكانى ھوكمەتو مىللەتدا بەكى نەدەگرتەو، دوو مادەبوون لەخزمەتى خەلكدا تىكەلنەدەبوون، وەك چۆن فسقىيەكان بآئندەبوون، بەلام بۆ دژايەتى خەلكى ھەرىمەكە خولقابوون. فسقىيەكان موعجىزەبوون، ھەر ئەوئەندەي چاويان كرايەو

ھەموو شونىڭ شارەزىبۇن، ئېتىر بەفەرمان و كارى خۇيان ھەستان. لەسەر بانى ھەموو مالىكى لەبن ھەموو گۆيسوانەيەك ھىلانەيان كرىدبوو. ھىلانەي سەر دارو درمختى بآندەكانى پېشوشيان داگىكرىدبوو. رۆژتائىوارە فرىكەم شەو تاكو بەياني زىقەيان دەھات كەكەس نەتوانىت پشوبدات و ساتىك بخەويت. لە ھەموو ئەمانە خراپىر ھەلگىرى دەردىك بوون لەرىگای پڑمىنەوہ خەلكى ھەرىمەكەيان توشى نەخۆشى كوشندەدەكرد. پېشىتر كەس باومرى بەگرىاني چۆلەكەدايكەكە نەدەكرد، ئىستا بەچاوى خۇيان دەبىنن فسقلەكان دەپڑمن.

من لىرەدا كۆتايى بەم چىرۆكەدەھىنم، بەلام مەرج نىبە كۆتايى رۆلى فسقلەكان بىت، چونكە فسقلەكان لەناو ھەرىمەكەدامانەوہ. مرقەكانى ئەم مەملەكەتەش وا خۇيان فىركرىدبوو لەسەر دەردو كېشەكان رابىن نەك بنەرىبىكەن. فسقلەكان جارنىكىتر دىنەوہ ناو چىرۆكەكەمان، ئىوش ئەومندە بەحەسەرەتەوہ چاومروانى ھاتنەوہى مەكەن، لەوانەيە ئەفسانەيەك بىت لەواقىع بدوئىت ياخود بابەتلىكى پىويست بىت لەناو رۆمانەكەدا. من كەلپىرەدا چىرۆكەكە دەوستىنم خواستى خۆم نىبە، وا دەگونجىت. گونجاندىش لەنىوان بابەتەجىواوز مەكاندا مافى تاكەكان دەپارىزىت بوئەوہى مافى كەشىش نەخورىت، دەگەرىنەوہ لای شىتەكان. ئەو مەخلوقەى لەئەزەملەوہ مافىان خوراوہ، با ئىمەش لەم رۆمانەدا بەشيان نەخۆين. ھەرچەندە ئەوان تاكو ئاستىكى بەرز لەرژگار كرىنى خەلكى ھەرىمەكە رۆلى گرىنگيان ھەبوو.

لەدواى كۆچى بآندەكان، سەفەرى شىتەكانىش سەرىھەلدا، ئەو كەسانەى بەپىوانەى عەقلى ئىمە شىتەن. لەسەرەتادا شىتەكانى ناو بازار ديار نەمان، ئەوانەى زۆر ناسراوبوون. شىتەكان جۆريان زۆرە، گەومەترىن توخمى شىتە ئىمەين، ئىمەى عاقل. رىز لەيەكترى ناگرىن، زوو ھەلەمچىن، گوو بەقەبرى مېژودا دەكەين. مندالەكان ئازاردەدەمىن و سەرىيەكترى دەشكىنېن و خىيانەت لەكەل يەكترى دەكەين. ئىمە ئەم مەخلوقەين كەشىتەكان دەبەستىنەوہ لەئەزەمەكانىان مەحرۇمىان دەكەين. لەناو بازار بەردىان تىدەگرىن و فىرى قسەى ناشىرىن و جىنوىيان دەكەين. جار بەجار ئافەتەكانىان ئاوس دەكەين و كەسوكارىان ھاندەدەمىن بىيانكوژن تاكو ناموسى خۇيان بكرنەوہ، دواچارىش سەرزەنشتىان دەكەين. ئىمەى عاقل ئەم مرقەين ھەمىشە بەدم و شەكانى دەسەلاتدارانەوہ بزەى لوتفو خەندەى رىز دەنۆينىن، لەپاش مەش ورتەمورت قسەيان پىدەلېين كەكەسمان لەيەكترى تىنەگەين.

كۆچ سەفەرى بآندەو شىتەكان دوو دياردەى ترسناكبون لەم رۆژگارەدا كەزىيانى خەلكى ھەرىمەكەى خستبوو ھەلەكەسەماوہ، بەلام پىرېو لەئومىد بو نايندەى ھەرىمەكە لەنھىنى ئەم پەيوەندىە رۆحىيەى لەنىوان بآندەو شىتە كاندا ھەبوو. بەيانىيەكى زوو «مەستى» شىتەيان بەكۆلە پشەتكەوہ بىنىبوو لەم چاىخانەيەى

كەھەموو بەيانييەك كاسپكارانى ناو بازار بەدەم چاخوار دنەو سەريان دەكرده سەر مەستی. ئەو بەيانييە مەستی جياوازتر لەرۆژانى تر زۆر بەھيمنى وە لاميان دەداتەو ە كەھەر ھەموويان توشى سەرسامى و ئەبلەقبوون دەبن. بەھەستو شعورپكى ناسك وە لاميان دەداتەو پينان دەلئيت: ئيوەكەلەخۆتان خافلن بەخۆتاندا بچنەو باشترە لەوہى بەديار دە غەريپەكان سەرسامبن و گالتەو قەشمەريش بەئيمە بكەن. مەستی چايەكەى بەردەمى تەواو نەكر دبوو چايخانەكەى بەجۆھيشتبوو. لەناو دەرگاكدە پيى و تبوون ، بيريك لەحالى خۆتان بكەنەو، تۆز قالىك عەقلتان ماوہ. ئەو بەيانييە كەس بەرامبەر بەمەستی ھىچى بۆ نەگوترا بوو، ھەرئەوئەندە نەبئيت، تەكايان ليكر دبوو كە جينيانەھيئيت ھەر بەو رۆژە مەستی شارى جينەشتبوو بەرەو چيا ھەزار بەھەزارەكان بەرپەكەوتبوو.

ھيشتا دەنگو باسى رۆشتنى مەستی بەتەواوتى بلاونەببوو ەو، ھەوالى رۆشتنى چەندىن شىتى تر بېسترا. سەفەرى شىتەكانيش ديار دەپەكەى نامۆ بوو كە ترسو لەرزىنى خستە رۆحى خەلكى ھەريمەكەو. ئەو رۆژگارە بەردەرگى مەرقەدەكان جەنجالبوو لەو مەردومە عاقلانەى پيشتەر گالتەجار بيان بەشىتەكان دەكرد. لەمەرقەدەكان دەپارانەو، لەگوناهەكانيان خۆشين. لەكارەكانيان پەشيمان ببوونەو تۆبەيان دەكرد.

شىتەكانيش رۆشتن و دنيايەك ترسو گومانيان بەجۆھيشت. خەلكى بېرەو رەپەكانى رۆژانى زوويان بەگريانەو دەگريانەو. سەفەرى ئەوان ئاساى نەبوو ھەر بۆپە لەكاتى رۆشتنيان ديار دەى سەيرو سەمەريان ليدەگريانەو، ھەمووش باوەر يان بەپەكتى ھەبوو، چونكە ھەر كەس بۆخۆى شىتكى سەيرو سەر سور ھينەرى بېنيبوو ، بېستبوو. دواين شىتى ھەريمەكە (غەيبى) بوو. غەيبى كورى ميرزا بەگى خەنجەر تيز. غەيبى تەنھا لەسەردەمى منداليدا دەرەوہى بېنيبوو. ئەو كاتەى ھەستيان بەجياوازي غەيبى كر دبوو لەگەل مندالانى ئاسايدا، ئيتەر غەيبى تەمەنى مندالى كۆتايى پندئيت. ميرزا بەگى باوكى لەبەر سومەهى سميلى و گەورەى جامانەكەى لەو گەرەكە مأل و مندال دەگويزئەو غەيبى لەخەلك دور دەخاتەو لەبەر چاو وندەبئيت. ميرزاي باوكى سوئند دەخواد بەھچ شيوەيەك غەيبى نابئيت بچئە دەرەوہ بۆئەوہى كەس نەيناسئيت و ئاشكرانەبن. كاتيك مائيشيان گواستەو شەپوئكى تاريكو درە نگ بوو. غەيبى لەمالەوہ نارامى نەدەگرت. ھەوليدەدا بەسەر دارو ديواردا ھەلگەريت بۆئەوہى خۆى بگەھيئيتە كۆلان بۆيار يكر دن. ميرزا ھەموو ئاواتەكانى كوئير كرددەو، لەژير زميني مالەوہ بەكۆتو زنجير غەيبى بەستەو. غەيبى پەپولە ھەر لەمندا ليپەوہ ديمەنەكانى مندالى لى حەر امكراو تەمەنى مندالى كوژرا. غەيبى زۆر لەباوكى ئاقلتر بوو، چەندىن سال بوو زيندانى دەستى باوكى بوو. ھيشتا سەرمەتاي ھەلھاتنى

شېئەكەن بوو مىرزا خەم داىگرت لەھەى كورمەكەى ھەلپىتو رەفتارو نەھنى ئاشكرابىت. غەيبى بەدەرگای ژىر زەمىنەكەو بەستەو. خەلكى ئەم گەرەكەتازمىيە غەيبىيان نەبىنبوو، نەياندەناسى، لەكۆلەنە كۆنەكەش بەونووى دانابوو. لەسەرە تادا بۇ ئەم كۆلەنەھاتن لە وەلامى ھەوال پارسىنى ناسىاوەكانىيان بەمنجەمنج دەيگوت، بەخوا خۆشم ھەولى نازانم، شەئىك ديارنەماو غەيب بوو. ئەو مندالە ئىتر بەغەيبى ناوبرا.

ئەو رۆژەى غەيبى وەك ھەموو شىئەكەنى تر ھەلھات، مېرزاى باوكى لەمالەوئەبوو. پاسەوانى مالمە مەسئولەكەى دراوسىيان بۇمىرزاى گىرايەو. داىكى غەيبى پىرانەگەيشت چىرۆكى ھەلھاتنى غەيبى بۇ مېردەكەى بگىرئەو، مىرزا دەستبەجى ژنەكەى بەخەنجەر دەكوژىت.

گرمەيكەى بەھىز خانوو مەكەى ھەژاندو كۆلەكەى راپەراندى. پاسەوانى مالمە مەسئولەكەى دراوسىيان بەجۆرىك لەسەر كورسىيەكەى بەربوو، پىنابوو بوومەلەزمىيە. غەيبى لەگەل نەرمەيكەى گەرمدا دەرگاگەى لەبەن دەرھىنابوو، زنجىرو كۆتى پساندبوو. مىرزا ھەر دەيگوتو دەيگوتەو چۆن ئەو دەرگاگەى لەبەن دەرھىنابوو. ھەر كەس غەيبى بىنبىايە ناھەقى مىرزاى نەدەگرت كەدەيگوت، شىت ھەبىت ئەم ھەتئەو. غەيبى لەھەموو كاتىكى ھىمتر بوو. داىكى لەھەموو شەكەدا راولەستابوو، بەسەر قاچى داىكىدا نوشتابوو مو ماچىكر دىبون. داىكى وەك پەيكەر وشكىبوو. دىمەنى نامۆى شىئەكەن ھەموو كەسنىكى سەرسام دەكرد. لەناو كۆلەكەدا راولەستا، پاسەوانەكە ھىشتا نەھاتتەو سەر خۆى كەغەيبى بىنى بەجلوبەرگىكى دراو و سەرو رېشكى زۆرو چلكنەو، تەنگو كورسىو بەر دەرگای مالى ئاغای بەجەيشت. غەيبى سەرسامو نىگەران بوو بەدىمەنى شلەژاوى پاسەوانەكە. لەسەر خۆ كابرای بانگكرد، بۆكۆئ دەروىت. . . بۆچى ئەترسىت؟ من لەمروو ئازادم، ھەرگىز لەمروقى ئازاد مەترسە. كاتىك داىكى غەيبى ھاتەو سەر خۆى و چووە كۆلەكە، غەيبى دەمىك موو رېگای چىا ھەزار بەھەزار مەكانى گرتبوو بەر. كاتىك مىرزاى باوكى غەيبى گەرايەو بۇ مالمەو، داىكى غەيبى ھىشتا ھەر لەكۆلان بوو، سەرو قزى خۆى بەچەنگ دەرنىيەو، بەدەم گرايانەو ھاوارى كورمەكەى بوو. سەردەمى ھەلھاتنى شىئەكەن بوو، مىرزا لەو رۆژانەدا زۆر خەمى كورمەكەى بوو دەرباز بىتو نەھنى چەند سالە ئاشكرابىت. مىرزا لەھەموو شىئەكە تىگەيشت كەژنەكەى لەناو كۆلەكەدا بىنى لەخۆى دەداو دەگريا. مىرزا سەرى سور دەمىننىت لەھەلھاتنى غەيبى كەئەو بەزنجىر بەدەرگاگەو بەستراوتەو، گومان لەژنەكەى دەكات، ھەلپەت ھەر ئەو دەستى لەزنجىرو كۆت كروئەو دەرگای بۇ خىستوتە سەر پىشت. مىرزا نىگاگەكى غەزەبى دەگرئە ژنەكەى كە پەرە لەقەين و تولى ئەو رۆژەى

كەمىرزا نەيوپىرا كەمەردار بوومەكە لەناو قەفەزەكەدا دەربەھىننىت ، ژنەكەى بەپىاوپىكى ترستۆك تەماشائى دەكرد . مىرزا لەلای ژنەكەى ئازابەتى و جوامىرى جارانى لەدەست دابوو ، چەند سأل بوو غىرەتى خۆى لەناو جامانەز لەكەىو خەنجەر و نەركەيدا شار دبوو مەو . دەست بۆخەنجەرەكەى بەرپشتى دەبات ، ئەو خەنجەرەى كەئەفسەرىكى سوپاى عوسمانلى بەباپىرە گەورەى دەبەخشىت و پىي دەلئىت : ئەمە ديارى سولتانه بۆ بەرپىزان ، ھىوادارىن جوامىرىتان نوكى لەخویندا سورىكات . مىرزا بۆ تۆلەى خۆپىو جىبەجىكرەنى وەسىتى سولتانو باپىرەگەورەى لەساتىكى زۆر كەمدا ئەو ئافەرەتە بى ئاوانە بە خەنجەر دەكوژىت و دەلئىت «حاشا لە ئافەرەتى وا كەئەلادى شىت دەخاتەمە .

خەنجەرەكەى مىرزا ديارى عوسمانلىيەكان بوو ، ئەوان كەپژانە و لاتەكەمانەوە ديارى سەپىريان بۆ ھىناين تاكو ئىستاش بەدەستيانەوە دەنالىين ، وەك ئەو تاپۆر رەشەى بەشانازىيەوە تاكو ئىستا قبولمان كرددو ، ئەوان بەمەبەستى دو بەرەكى و ئازاوانەوە زەوى و زارى خۆمانيان بەسەردا دابەشكر دىنەو . مىرزا بەگ بۆخویشى نەيدەزانى ناو و ناو بانگى بەگى چۆن وەرگرتو . زۆر كەسى تر وەك مىرزا چەواشە ببوون ، نانى شەپىيان نەبوو يان كۆلكىش و بى كار بوون كەچى ناوى ئاغاو بەگيان لەخۆيان نەدەكردو . ديارىيەكى تىرى عوسمانلىيەكان ناو لىنانى گوندەكانمان بوو بەزمانى خۆيان ، ئەو ناوانە تاكو ئىستا لەبرى ناوى باوگەو باپىرمان جىگەى گرتو تەو ، بەشانازىشەوە نەوە دواى نەوە وەك مىراتى بۆ يەكتىرى بەجىدە ھىلئىن .

ئوقيانوسى ھىمەن يەكەم كەس بوو ھەولى گۆرىنى ناوە بىگانەكانى گوندەكانى دا بۆ ناوى كوردى . ئوقيانوسى ھىمەن ئەو پىاوە ھوشيار و بلىمەتەبوو پىش سى سأل لەمەو بەر لەرۆزگارىكى وەك ئەمروى دژوارو پىر لەنەھامەتى ، وەك بالندەكان ، وەك شىتەكان شارى بەجىھىشت و روى لەدەشت و چىكان كرد ، بەلام سەد مخابن ھەستە جوان و پىرۆزەكانى ئەو سەردەمە ئەمرو مىرات گرەكان بەناقارىكى تریان برد ، لەناو زولمەتدا ديار دەى عەجىبى وەك كۆچى بالندەكان و سەفەرى شىتەكانى لىكەوتەو . دەركەوتنى ساتە شىرىنەكانيان گەراندەو بۆ رۆزگارە تالو دژوارە سەرتايىەكان . ئەم جارە بالنداكان بالى بى ئارامىيان بەيەكدادو كۆچيان كردو نەگەرەرانەو ، شىتەكان رۆزى سەد جار سەريان بەديوارەكاندا دەكىشا ، تەھەمولى ئەو بارو دۆخە ئالۆزىيان نەدەكردو بەناچارى بەرەو چىا ھەزار بەھەزارەكان ھەلدەھاتن ، ئەو چىايانەى تاكو ئەم سەردەمە كەس غىرەتى نەبىوو روىان تىكات . چىاكان ناوچەيەكى چىرى شاخاوى بوو . كەوتبوو بەكورى ھەرىمەو ، چەندەھا چىپاى بەرزو سەخت ھەزارەھا مەتر بەناسماندا ھەلچوبوون . چىرۆكى زۆر سەپرو سەمەرە سەبارەت بەناو چىاكان پىشتا و پىشت دەماو دەم دەگىردرانەو . چىرۆكەكان جىگەى

گومان بوون چونكە كەس نەچچو بوو ھە ناو چىپاكان تاكو بەسەر ھاتى ناو ھە راستەو خۆ لەزارى كەسنىكەو بەيستن. زۆر جارىش مېژوى چىرۆكەكانيان دەگەر انەو ھەزاران سال لەمەو پېش، كە رەنگە باپىرە گەرەى خەلكى ئەم ھەرىمە لەناو چىپاكاندا ژىابووبن، لەبەر مەترسى روداوى ناو چىپاكان لە سەر ژىانيان، ئەوييان بەجىھىشتوو روپان لەناوچەكانى خواروى ھەرىمەكەردوو. چىرۆكەكانىش ھەر لەسەر زمانى ئەوانەو پشتاو پشت تاكو ئىستا لەگەل خەلكى ھەرىمەكەدا ژىاونو ماونەتەو. گەرەترىن ترسى زىندو كە لەناخى خەلكەكەدا دەژىا ئەو ئىسكەو پروسكانەبوو كەزىك بەدەر وازەى چىپاكان پەرتو بلاو كەوتبوون. لەسەر دەمە جىاواز مەكاندا زۆر جار ھەولەى چوونە ناو چىپاكان دراو، بەلام پىدەچوو ھىچ لەو ھەولانە بەئەنجام نەگەيشتېتو بەمەرگى خويان كۆتايى پىھاتوو، ھەر كەس نەزىكبو بىتەو بەھەزار ھا مىش ھەنگ ھىرشىيان بۆ ھىناو.

دەگىرنەو لەدەوى كۆتايى شەرى چالدىرانو دابەشكردنى ھەرىمەكە بەسەر ھەردو دەولەتى سەفەوى عوسمانلىدا. ھىچ كاميان ئەو ناوچە شاخاوبىيە مەترسىدار ھىيان نەويستوو، ھەرچەندە ئاگادارى خىرو بەرەكەتو سامانى ناو چىپاكان بوون. چىا ھەزار بەھەزار مەكان لەھەموو سەردەمىكدا تاكو ئىستا بەئازادترىن ناوچەى ھەرىمەكە ماونەتەو.

رەنگە پرسىارى ئوقيانوسى ھىمن بەكن، لەناكاو كەوتە ناو چىرۆكەكەو ناوئىشى ونبوو، ئەگەر پەلەنەكەن جارىكېتر دېتەو بەردىدەتان، چونكە بەشنىكى سەرەكىو گرنكى ناو رۆمانەكەمانە. كۆچى بالندەو سەفەرى شىتەكان بەجۆرىك خەلكى ھەرىمەكەى سەرسام كەردبوو. مەش جار ئ ناتوانم لەناو رۆمانەكەدا دەست بەردارىانم. بىرتان نەچىت ھەموو شىتەكانى ھەرىمەكە ھەلھاتن، بەنېرو مېو. سەر تاپاي ھەرىم لەشېتو بالندەخالىبوو. لەھىچ جىگاپەك سىبەرىشيان ديارنەبوو. خەلكى ھەرىمەكە بەگومان بوون كە ئەوان روپيان لەچىا ھەزار بە ھەزار مەكان كەردىت، چونكە ئەوئ شويىنكى مەترسىدار بوو تاكو ئەو سەردەمە كەس نەيتوانىبوو پى بخاتە ناوچىپاكانەو. زۆر كەسېش ھەندىكىانيان بىنېبوون بەرەو ئەوى رۆشئبوون، بالندەكانىش بەرەو ئاسمانى چىا ھەزار بەھەزار مەكان ھەلفى بوون.

سەردەمى سەر ھەلدانى ديار دە غەرىبەكان بوو كە ھەرىمەكەى شەلەزاندبوو. خەلكەكە ھەقىيان بوو، چونكە نەبەيرى كەسدا دەھات ديار دەى وا ترسانكيان بىنېت نە لەھىچ چىرۆكېكدا گوئىستى بېوون.

بەتەنھا ھەر خەلكى ئاسايى توشى سەرسامىو ترسو نىگەرانى نەبېوون، خاوەن دەسەلاتەكان وەك تاكە كەس لەخەلكى ئاسايى دۆخى دەرونيان خراپتربوو. ئەوان زەمانىك بوو كورى چىا سەختو ترسانكەكان بوون، شەوان جىنوكە لەترسى راويان

لەدەستیان ھەلدەھاتن، بەگژ مەرگا دەچوون و نان و نەھامەتییان دەخوارد. لەو رۆژ مەوی گەرمیانبوو مەو زۆر توانای گەورە پیرۆزیان لەدەستدا. رۆژگارێك بوو بۆ ئازادی سوتابوون، كەچی ھەندیکیان جۆرە بالندەدی وایان ھەبوو، لەكونجی قەفەزەكانی مائەو بەندیان کردبوون، ھێشتا لەھەرمەكەدا نەبیینرابوون. کاتی ھەلھاتنی بالندەکان ئەوان لە ھەموو کەسینکیتەر زیاتر ترس دەرونی داگیر کردبوون. لەزمانی خزمەتکاری دەسەلاتدارێکەو بەیسترا، کاتی ھەلھاتنی بالندەکان توتیبەرەنگاو رەنگەكەى دنیته زمانو بەتورەییەو بەخاوەنەكەى دەلایت (تاکو کەى بەندەم دەکەیت؟ ئەى كورى. . . ، ئەگەر دەمتوانی تەفەنگ بەگرم شۆرشم لەژێر بەرپا دەکرد.) کابرای خزمەتکار گوتی، ھەردوو کمان بەجووتە ئەلەق ببووین، ئاغام لەمن خراپتر بوو، بەدەم تۆقان و سەر سامیەو بوو بەتوتی و لەدوای توتیبەرەكەو رستەكەى ئەوى وتەو (تاغ و غەى بەنخەم ئەغەى ئەى غوغى غەغبە) نیوہەكەى تری رستەكەى بۆ تەواو نەکرابوو بورابوو.

دەسەلاتدارانی ھەرم بەئێم بئێ خەمو گۆشەگیر دانەنیشتن لەبەر امبەر سەر ھەلدانى دیاردەکان، چەندین جار ئەو بابەتەیان تاو و تۆیکرد. ئەوانیش ھاتنە سەر قسەو بۆ چوونی ئەو خەلکانەى كە دەیانگوت، شینتەکان و بالندەکان روو چیا ھەزار بەھەزارەکان رۆشتوون. بەنھێنى تێپیکى کارامەى تێرو تەسەلى پر لە کەل و پەلى سەربازى و تەقەمەنیان نامادەکرد. بەتایبەتى لەو کەسانەى كەسانا ئێكى دوورو درێژ ئەزمونیان لەبوارى سەربازیدا ھەبوو. بەلام گومانى تێدا نەبوو ناوى چیاکان ھەزاران سال بوو ترسى لەدلى خەلكى ھەرمەكەدا دروستکردبوو. وەك درەختێكى ئەستورى رەگو ریشە بەزەویدا داكو تراوى بەھیز كەبە ھىچ بابەك نەجولایت، بەلام تاكو بەرو سەر مەو ھەروەن بەھیزی خۆى لەدەسەدەت، لەدواین ترو پیدایا بە سروھەك لەبەھیزیدا ھىواش ھىواش لەنجەى بۆ دەكات. ئەو تێبە تايبەتە لەسەر متادا كەوتنە رى قایم و تۆكەم بەھیزو خاوەن و رە، تاكو نزیكتر دەبونەو، ترس زیاتر گەمارۆى دەدان. دەلمەرزىن چۆقەى دانیان دەھات. ناھەقیشیان نەبوو، روبرو بوونەو ھەمەكى ترسناك بوو، مەروە ھەستى بەمائلناوای رۆحو جەستە دەکرد لەیەكترى. ھەندیکیان دەیانگوت "بە كۆشكە تازەكە رانگەین. پیاویك تەفەنگەكەى دانابوو، وەك مندال بۆ ژنە تازەكەى دەگريا. ھەندیکیشیان بازارو ئوتیلەكانیان دەکرد بەخیزى مەلودى پێغەمبەر كە بەسەلامەتى بەگەرىنەو.

چیرۆكى چیا ھەزار بەھەزارەكان گەورە گران و ترسناك بوو، خاوەن مێژوویەكى دوورو درێژى پر لەروداوى سەپرو ئەفسونەو بوو. لەم رۆمانەدا چەند ھەولەدەم نرخى گونجاوى خۆى بەدەمى، ناتوانم و قەرزدارى دەبم، بەلام پەیمان دەدەم ئەو روخسارە ترسناكەى مێژووى خەلكى ھەرمەكە بەسەردا داو، ھەلبەمەو نەبێبە

پىر لەمپەرو جوانو پېرۇزەكانى ئاشكرا بىكەم و لەدىوو درىچو جىتۇكەى ناو چىرۇكە ئەفسانە ئەندىشەى خەيالپەكانى خالى بىكەمەو. من ھەر لەئىستاو ھە ناو ھە ترسناكو خەماو و تارىكەى لىدەكەمەو و ناو دەنېم (مەملەكەتى مىش ھەنگ).

ئەو تىپە بەنھىنى رۇشتن. مەبەستى دەستەى حوكمرانى ھەرىم دۆزىنەو شىتو بآندەكان نەبوو ھە ھەستى بەرپىسىارىەتى بەرامبەر بەخەمەكانى خەلك. ئەوان بەمەبەستى دۆزىنەو نەھىنى دىار دەكان شۆينى بآندەو شىتەكانىان ھەنگرت بەرو چىپاكان، نەكا لەدور ھە قولابى قەدەر لەقاچى كورسىيەكانىان بآلئىتو لە ژىريان دەرچىت. ئەو سەردەمەى نازارەكانى چەوساندنەو ھە رەگەزايەتى بزۆينەر بوو بۆ جولاندنى ھەستى بە پىويستى ھەنگىر ساندنى شۆرشىكى مەقولى سەردەم، گوندو چىپاكان بوو بەشۆينى سەرەكى ئەو خەلكانەى كەئىتەر لەشارەكاندا جىگىيان نەبوو ھە. جار تىكىتەر لەئو ھەست بە زەرورەتى بەرنامەيەكى گونجاوى پەرومەردەكدنى ئەندامەكانى شۆرش كرا لە ئەنجامى سەر ھەلدانى ھەزە سەر شىتەكانى ھەندىك كەسى بەرچاو كە لەرۇحاندا مەترسى گەمەرى ھەبوو لەسەر نايندەى ژيانى خەلكو بەرئومبەردنى حوكمرانى ھەرىم، ھەك بارودۇخى ئىستەى ھەرىمەكە. ھەندىك لەو خەلكانە بەناچارى ھەلدەھاتن، ئەوانەى شۆرش بۆى نەئەمۇززانەو، دەيانگوت، بىشك روويان لەچىا ھەزار بەھەزارەكان كرددو، ئەوئ تاكەجىگايە پەناى بۆبەرن، ھەر ئەو بەشيان بىت كەمىش ھەنگەكان بىان كوژن. كورى داپە ناسراوترىن كەس بوو لەسەر پەروشى بۆ شۆرشو نايندەيەكى گەشوجوان بۆ ھەرىمەكە، لەيەكەك لەتەپلەكاندا زىندانى كرا. لە شەوئىكى ناھەنگ مەستى ئامىزدا خۆى دەر باز دەكاتو ھەلدەت. بۆ بەيانى لەدوای خومارى شەو پىدەزانن ھەلھاتو، گوندەكە لەبىن ھەلدەگىر نەو، تەپلەو خانوى زۆر جوتىار دەر وخىنن، خەلك لەخۆيان ئەتورىنن، بەلام (كورى داپە) ھەر نادۆز نەو، مەفرەزەى تابىبەت بۆ گوندەكانى دەورو پىست دەردەكەن ھەرنابدۆز نەو. لەھەركەس پىرسىار دەكەن دەئىت "رەنگە بەرو چىپاكان ھەلھاتىت". كورى داپە تاكو ئىستا ھەر نەپانئوانى بىدۆز نەو. ئەوتىپە چاپوكەى ھەلىان بۆردن بۆ سوراغى بآندەو شىتەكان، ھەموويان ئەو كورە قەدىمانەبوون كە زەمانىك پىشتەر ھاورىي كورە ھەلھاتو ھەكانى ناو شۆرش بوون. لەناو ئىسكو پروسكەكانى نرىك بە دەروازەى چىپاكان، رەنگو بۆنى ھاورىكانىان ناسىنەو، بەلام بۆنى لاشەى كورى داپە لە ھىچ شۆينىك نەھات، رەنگى روخسارو ئىسكو پروسكى لەھىچ جىگايەك نەپىرا.

چەند لاپەرەيەكە ناوى فسقلىيەكان و مىشولەكان بەر چاوتان ناكەوئىت، واتىنەگەن شارىان بەجىھىشتو ھە لەكۆل خەلكى ھەرىمەكە بوونەتەو. . . نەخىر ماونەتەو ھە بوون بە شەرىكەبەشى خەلكەكە لە مولكو سامانى ھەرىمدا. ھەرچى ھىلانە

كۆنەكانىشە بۆخۆيانيان داگىر كىردو ھو ناوبەناوېش ھەمى درمەى ھەلىيان گرتىبوو خەلىكان توشى سەد دەردى بىچارە دەكرد. مىشولەكانىش لەوان باشتر نەبوون، بەرۆژ كەمتر دەردەكەوتن، شەو تابەيانىش بە وىزە ھوېز ئاراميان لەخەلكەكە ھەنگرتىبوو. بەلام نىمە كەبىدەنگىن ئەو خەلكى ئەم ھەرىمەن زوو لەگەل دەردو نەھامەتتەيەكاندا رادىن لەبرى ئەو ھى رىگە چارەى بۆ بدۆز ئەو. فسقلەكان نەبەدارولاستىك دەكوژران نە گەنمى ژە ھراوى كارى تىدەكردن. بىزارىو تۆرە بوونى خەلك بەدەست مىشولەو فسقلو بىخەمى دەولەت، گەيشتە بەردەمى كۆشكى حاكىمپاشا وسەرۆك سولتانو ھەموو ئەندامەكانى تىرى دەولەت. وەك لەخەمى راجلەكەن، راستىبوو ئەو. لەدواى خواردى چەند سندوق مۆزو خواردەھەى ئاوى كانزايى لەسەر مېزى گەتوگۆ، گەيشتەبىر پارىك بۆ پەيداكردى كەسنىك كەزمانى بآئندەكان بزانىتو تواناى تىگەشتنى ھەيىت. تاكو بزانن چىان لەخەلكى ئەم مەملەكەتە دەوئىت.

كەس نەبوو زمانى بآئندەكان بزانىت. خۆز گەيان بە سەردەمى «حەزرەتى سلىمان و» «فەقىي تەيران» دەخواست. دەستيان لەحەزرەتى سلىمان شتبوو، چونكە پىش چەندەم زار سأل لەمەوبەر ژباو. بىريان لەفەقىي تەيران كەردەو، رەنگە و مچەكانى مابنو ئەو بە ھەريەيان بەمىراتى بۆ مابىتەو. كار بەدەستانى دەولەتو ھەموو خەلكى ھەرىمەكەش باش دەيان زانى فسقلەكان لەكوپو ھاتوون، بەلام ھەولى ئەو ھەيان نەدەدا سەبارەت بە فسقلەكان لەگەل دەولەتى جىراندو تۆيژ بکەن، تازەبىوون بەمولكى ھەرىمەكە تاكە چارەسەر ھەرى پەيداكردى كەسىكى شارەزايە لەبەشى زمانى بآداران.

پىم باشە ئەم بەشە لىرەدا كۆتايى پىبەيىنم، نەبا لەخوئىندەھەى بىزار بىن، ياخود ئارەزوبكەن زوتەر بچنە ناوەرۆكى رۆمانەكە.

2

و ھەستا كاوهى چەكوش پەرسەت

لەدەير زەمانەو ھە ناوچەى چيا ھەزار بەھەزارەكان بەشونىنكى پەر لە نەينى و ترسناكترين دەقەرى ھەرىمەكە ناسراو بوو، ئازادترين ناوچەش بووتاكو ئىستا كەھىچ لەشكرىكى داگير كەر نەيتوانيوە دەستى بەسەردا بگريتو پى بختە ناوى. ھەر لەنزىك دەروازەى چياكانەو بەھەزارەھا گروپ لەمېش ھەنگ ھىرشيان دەھينا. بەرگرى لەخۆكردن بەرامبەر ھىرشى ھەنگەكان لەتواناى ھىچ لەشكرو كەسنىكا نەبوو. بەرگرىكردن ماناى مەرگ ھەلئىژاردن بوو. وەك پېشتەر گوتمان لەسەردەمى سەفەوى عوسمانلىكانىش كەھەرىمەكەيان بەسەر خوياندا دابەش كرد بەپىي رېكەوتننامەى (نوماسىيە)، لەبەر ترسو سامى چياكان ھىچ كاميان ئەو بەشەى ھەرىمەكەيان نەويست، ئەو زەمانەش بەسەر بەخۆى ماپەو.

كەس سەبارەت بەناو چياكان زانىارى نەبوو، بەلام ئاشكرا بوو كە بەھەزارەھا پورەى ھەنگيان ھەر لەسەرەتاي دروست بوونى دنياو ھەتتا بوون. ھەندىك جار باسى گياندارو دەعباى قەبەو ھەجايىشيان دەكرد، بەلام كەس ئەسەر و سېبەرى گياندارىكى لەو شىوانەى نەبىنبوو. كەسبىش نەيتوانى بوو بچىتە ناو چياكانەو تاكو راستى و درۆكان ئاشكرا بكات، بۆيەگومانەكانىش لەلای خەلك ھىشتا ھەر زىندوبوون. لەدورەو ھە برىسكەو بۆنى ھەنگوین نىگاي رادەكيشاو ھوش و دەرونى مەست دەكرد. چەند جارېك و ھەدى و لاتان بەھاوبەشى پىسپورى شارزا لەبوارى زانستى سەبارەت بەمېش ھەنگ سەردانى ھەرىمەكەيان كەردبوو. ئەوانىش ھىچ زانىارىبەكى تايبەت بە مېش ھەنگەكانيان دەست نەكەوتبوو، جياوازيبان نەبىنبوو لەتوان ئەوان و مېش ھەنگەكانى تىرى دونيا، ئەوندە نەبىت ئەمان بە جۆرىك درن كەشەرى مەرگ دەكەن. رەنگە ئەم ديار دە تايبەتە پەيوەستىت بەرۆحيانەو. بەھاي ئەو ھەنگوینەش لە چياكاندا ھەبوو، مەزەندىانكرد بەرامبەرگەورەترين سەرچاوەى نەوتى جىھان.

توئىزىنەو لىكۆلنەو ھەكانى پىسپورەكان سەبارەت بە زۆرى ھەنگوین و ناو ھىنانى بەرامبەر بەنەوت، ترسو نىگەرانى لەلای خەلكى ھەرىمەكە دروستكرد. ھەنگوینەكەش بۆن نەوتى گرت. بۆنى نەوت لەلوتى خەلكدا، وەك قور و ابوو كەبەسەرياندا بگريت. بۆنى نەوت ھەنگوین لوتى جىرانەكانى پەركردو سەرسام بوون. جار ئىكتر كۆبونەو رېكەوتننامەكەى پىنچ سەدە لەمەو پىشيان ھىناپەو

مەيدان. ئەمبارە ئەو شەھەريان بە فسقلىيەكان كرد، فسقلىيەكان لەو شەھەدا بە قونگى درابو ھو ھەلھاتن نەينى ھانتىشيان ئاشكرابوو.

ئېسكە پرسكى مەروڧ ھەر لەسەر دەمى شەھرى چالدىرانەھو زۆر پىنشىرىش لەنزىك دەروازەى چياكاندا پەرشو بلاو كەوتىبون. دەلەين ئېسكە پرسكى واھىيە نىشانەى زۆر كۆنترى پىوھ ديارە، رەنگە ھى زەمانى ھاتنى شمشىر بەدەستەكان بوويىت، چونكە چەندىن پارچە شمشىرى ژەنگاوى لەنزىك ئېسكەكانەھە كەوتون. چىرۆكىكىش دەگىرنەھە لەسەر ئەو قەبىلانەى كەتەسلىم بە شمشىر بەدەستەكان نەبوون و تاكو ئېستا لەناو چياكاندا ماونەتەھە. ئەم چىرۆكە لەبىرەھەرى زۆر كەسدا سرابو ھو، خەلك پرسىاريان لەخۆيان دەكرد "ئەگەر كەس تواناى چوونەناو چياكانى نەبىت، ئەم قەبىلانە چۆن گەيشتە ناو چياكان و تاكو ئېستاش لەوئ دەژىن". چيا ھەزار بەھەزار مەكان ترسناكترىن شوينى ھەرىمەكەبوو، ھەممو كەسنىك ئەم راستىيەى دەزانى. بەلامبەمانايە نايەت كەھىچ كەسنىك نەتوانىت بچىتە ناو چياكانەھە. كابراى ئاسنگەر كەسنىكبوو تاكو چەقى چياكان چوو، لەمۆش ماىەھە. رەنگە پرسىار بىكەن ئەو ئاسنگەرە كىيە؟ مە ئەو پىاوتەن پى دەناسىنم ئەگەر ئىوھ پرسىارىش نەكەن، چونكە يەككىكە لە گەرتىن كەسەكانى ناو رۆمانەكەى ئىمەيە كە رۆلى سەرەكى دەبىيىت. ئەو ھى ئىوھ سەرسام دەكات ئاسنگەرەكە نىيە. ئەو پىاويە كە كابراى ئاسنگەر لەناو چياكاندا بىنى، بىستەپىنچ سەل بوو لەوئ دەژىا.

سەردەمىك بوو ھەك ئېستەى كۆچى بالندەھ سەفەرى شىتەكان بو دورگەيەكى ناديارو نەزانراو، بارودۆخى ھەرىمەكە ئالوزو شىواو، دىنا تارىكە بو تروسكە. ھەورەكان رۇخسارى ئىزرائىليان دەنواند، مەرگىان دەباراند. دووسەردەم بوو ھەك ئېستا، جىاوازيان تەنھا لەزەمەندا ھەبوو، ھەك سىوەكانى ئەم سەل و پارى دارىك، بەلام دوو سىوى رزىو. دوو رۆژگارى لىكچوو ھەك بەلئىنەكانى سەركردەيەكى درۆزن. ئەو سەردەمە لەبەرى بالندەكان و شىتەكانى ئېستا، ئەو كەسانە ھەلھاتن كەقبولى ئەشكەنجەھە گەندەلى ھۆكۆم جىاوازي نەتەوايەتتىيان نەكرد. "كۆرى داىە" يەككىك بوو لەو كەسانەى ھەر زوو ھەستى بەنازارەكان كردو راپەرى. ئەو زەمانە كۆرى داىە لاويكى ھەقدە سالان بوو، گەنجىكى و رىا و ھۆش گەرم بوو، يەككىك بوو لەو كەسانەى لەناو تارىكى ئەرۆژگارەدا زولمەتەكانى دەبىنى، ھەستى بەنەھامەتەكان دەكردو ئەشكەنجەكانى پىقبول نەدەكرا. ئەو سەردەمە لەبەرى كۆچى بالندەھ سەفەرى شىتەكان خەلكى ھەرىمەكە بەرەم گوندو چياكان ھەلدەھاتن بەتايىبەتى گەنجەكان. كەسانىكىش ھەبوون ھۆكارى تايىبەتى خۆيان ناچارى كردبوون بەرەم چياكان ھەلئىن، بەلام ھەر چۆنىك ئېستا ھەلسەنگاندن بو ھەلھاتنى ئەو خەلكەبكرىت لەو سەردەمەدا، كارىگەرى خۆى ھەبوو ھەبەگژ داچوونەھو روبەر بوونەھەى زولم

نەھامەتپەكەنى ئەرۋژگاردا. ھەلھاتن سنبولنى قارەمانىتى بوو، سىمپايەكى پېرۋوزى پۇشپىبوو. كورى دايە بەتەنھا ئەشكەنچەكەنى سەر ھەرئىمەكەى رەتتەكردەو، كە ھەلھات بۇ گوندەكان لەوئىش بەگژ خۆپەرستى و نەزائىندا چوو، تاكو بەناچارى لەدەستى مەرگى بەناھەق ھەلھات. ئەو پىاوەى بېستو پىنج سال بوو لەچىا ترسناكەكان دەژيا، كورى دايەبوو. بۇ ئەوھى توشى سەرسامى نەبن لەئىستاو ھەولەدەم ھەنگاۋ بەھەنگاۋ شوئىن پىكانى ھەلگرم تا ئەو كاتەى بەيانىيەك خۆى گەياندە چىا ترسناكە ھەزار بەھەزارەكان. ئەو ئاسنگەرەش رويكرده چىاكان (و ھەستا كاۋەى چەكوش پەرست بوو). ھەستا كاۋە عاشقى زرمەى چەكوش بوو. ھەمىشە چەكوشنىك بەلاقەدەبوو، بەلام ئەورۋزەى رويكرده چىاكان جگە لەچارۆكەيەك نان و كۆمەلنىك پەرە كاغەز ھىچىترى پىنەبوو. پىشتەر چىاكانم نانا (مەملەكەتى مىش ھەنگ)، لەئىستاۋە ئىتر بەو ناو ھە دەھىنم. ھەستا كاۋە كەسى شك نەدەبرد لەمەملەكەتى مىش ھەنگ، نەيدەزانى كەسنىك لەوئ دەژى، ناچار بوو بەرەو ئەوئ ھەلئىت. ھەك خۆى لەپاشاندا گوتى، بىرىارم دابوو رويكەمە ئەوئ و نەگەرئىمەو، دۇنياشبووم مىش ھەنگەكان دەمكۆژن.

بەرەبەيانىيەكى زۆر زوو لە دەمى بولئىبووندا ھەستا كاۋەى چەكوش پەرست بە ماشىنى برادەرىكى لەناو شار دەرچوون. مەملەكەتى مىش ھەنگ لەشار ھە دورر بوو، تاكو ئەو شوئىنەى توائىيان بە ماشىنەكە رىگايان برى، دواتر ھەستا كاۋە گوند بەگوند بەرەو مەملەكەتى مىش ھەنگ رىگاي گرتە بەر. سەردەمىك بوو ھەستا كاۋە گوندا و گوند بۇ سەردانى برادەرەكانى ھاتو چۆى گوندەكانى كرديوو، شارەزايى تەواۋى ھەبوو. دەمەو ئىوارمىەكى رەنگ زەرد لەچىاكان نزيك بوو ھەو، لەدور ھە برىسەكەى ھەنگوئىنى تكاۋەى چىاكانى بەدىكرد. شكست و ماندو، چەند كاتر مىرئىك بوو بەرئىگاۋە بوو. نىگاي پر ترسو گومانى بۇ دواى خۆى سوراند، كەسى نەبىنى، لەخەمى پىاۋەكانى ئاسايش رەمخسابوو، بەلام ھەموو ھەنگاۋئىك لە دەروازەكە نزيك دەبوو ھە كە دنبايەك ترسو نا ئارامى لەدەرونى خەلكى ھەرئىمەكەد دروست كرديوو. ئىسك و پروسكە پەرتو بلاۋەكانى سەر رىگاكەش ھىندەتر غىرەتو ئوقرەيان لىيرىبوو. ھەموو ئەو چىرۆكانەى لەمەر چىاكانەو بېستبوونى، بەبىرىدا دەھاتەو. ھەستا كاۋە نىگەرانى ئەو ھەبوو دەمىرئ و ئاۋاتەكانىشى لەگەل خۆيدا دەمرن. لاشەيەكى زۆرى بىنى وشك بېوونەو ھەك چلكەدارى پاش لافاۋ و توفان، ئىسك و پروسكى چەندىن سال لەمەو پىشىبىنى. ھەموو ئەو شمشىرە ژەنگاۋيانەى بىنى كەپىشتەر بېستبوونى. لەناو لاشەكاندا بىرى لەروداۋەكان دەكردەمو لەخۆى دەپرسى "بۇچى ئەم لاشانە گەبىشتونەتە ئىرە؟ ئەم ھەنگانە بۇچى بەشەر دەخۇن؟ من بۇچى گەبىشتە ئىرە؟"

تو بلېلى لەم ھەرىمەدا پەنایەك نەبیت بۆ كەسەنى ھەلھاتوو، ئەى زەعیم ھەستىار مەبەستى چ شارېك بوو؟

لەناو ئىسك و پروسكەكاندا ترسو نىگەرانى كەمېك ھىوربوومو، روخسارو دەرونى بەرو ناسايىو ئارام بوونەو دەچوو. بىرى لەئەفسانەو دىندەى ناو چىكانو قسەكانى زەعیم ھەستىار دەكر دەو كەرۆژانە تىكەل بە ھەوا دەبوو و بەرو ناسمان دەكشا. لەناكاودا دەنگى گىزو فرەى بالە نەرمەكانى گورزەبەك مېش ھەنگ بەسەر سەرىمەو ھۆشى پىر لەترسو گومانو دلى رارای داچلەكاند. مېش ھەنگەكان بەبەرزى ناسمانەو وەك وردە ئەستىرەى بچوك بچوك دەبرىسكانەو. جوانى مېش ھەنگەكان ئومىدو ئاسودەبىيان پىبەخشى. مېش ھەنگەكان لەپاش چەند جارېك سوپانەو بەسەر سەرىمەو، بەرو خوار دابەزىنو لەو مەستا كاو نزىك بوونەو، ئەوېش ئاسودەو ئارام بەوردى سەرنجى مېش ھەنگەكانى دەدا. نەخۆى ھەستى بەترسو شلەژاندن كرد، نە بوغزو تورە بوونى لەچاوو رۆحى ئەواندا بىنى. ھەنگەكان بەئاراستەى چىكان بەھىواشى فرىن، وەك بە ھەموویان ھەلبىگرن ھەستى بەسوكى لەشى خۆى كرد، ئەوېش ھەنگاو بەھەنگاو بەدواندا رۆشت. وەك لەخەوېكى خۆشدا بىت رۆحى نوقمى ئاسودەبىى ببوو. وەستا كاو بەنەيازى پەنایەك بۆ رۆحى روى لەم چىا عاسیانە نەكر دبوو، ئەو ھەرگىز پىى قبول نەبوو تەسلىمى مەرگى نا سروسىبىت. بەئومىدى كەسېكىش نە ھاتبوو لەمەملەكەتى مېش ھەنگ بژى. بەلام لەناو چاوى ھەنگەكاندا پەيامى كەسېكى دەخوئىندەو كە ھەنگەكانى بەشوئىندا نار دىت.

كورى داپە زور ئىوارە لەناو چىكان دەھاتەدەر مەو، لەپىش دەروازەكەدا لەسەر تاشە بەردىك رادەو مەستا دوراو دورو سەيرى دنەى ھەرىمەكەى دەكر دو بە بىر مەرىكەكانىدا دەچوو مەو. ھەمىشە ئەو بەر بەیانەى بىردەكەوتەو كە پىش بىست و پىنج سأل لەمەوبەر بۆ بەكەم جار روى لەم ناوچەبە كرد. بەسەر ھاتى كورى داپە و مەستا كاو نزىك بەبەكەن، وەك بەك چىرۆك دوو جار بنوسىتەو ناوى پالەوانەكەى بگۆرن. ئىوارەبەكەى رەنگ زەرد بوو، لەسەر بەردىكى گەرە راو مەستا بوو. بەر ابردى خۆيدا دەچوو مەو لەو ئاسۆبەى دەروانى كەبەسەر ئاسمانى ھەرىمەكەدا وەك ھەورىكى رەش پەخشىبوو. دوراو دورو تەماشائى شارەكەى دەكر كە لە تەمەنىكى زور لاويدا بەجىبەئىشت و نەگەر اپەو. ئەوسەر دەمە كورى داپە گەنجىكى رۆح سوكى ھىمەن و رىبا بوو. زىرەكترىن قوتانى قوتابخانەكەيان بوو. رەفتارو ھەلسوكەوتى بەو جۆرەى كەكورى داپە لەو رۆژگاردا ھەببوو، لەلاى ھەندىك كورانى كۆلان قوتابخانەو ھەرىمەكەش پەسەند نەبوو. كورىكى ھاوتەمەنى سەر مەروى دراوسىيان، باوكى سەرزەنشتى دەكات و پىدەئىت "ھەر نەبىت تۆز قالىك

چاۋ لەكۆرى دايە بىكە" ئەۋىش بەدەنگى بەرزو بەشاناز بىيە دەئىت: من قەد نامەۋىت وەك ئەۋ گىژەم. . . تاكو ئىستا بۆكس خەنجەرىكى نىيە، جەقۇيەكى ئەۋ ئەلقەيەكى نىيە.

بەدرىزايى حوكمى چاۋ رۆلەبەر ئەدەبىنرا، زۆر بەى ھەنگەكانىش چوۋبونەۋە كونەكانى خۆيان. رەنگى ئاسۋ بەرەو پرتەقالى دەچوۋ. دىمەنى دۇنيا وەك تابلۇيەكى غەمگىن دەبنواند، ئەۋىش كزو غەمبار بوۋ. مەرج نىيە ئەۋەى لەمەملەكەتى مىش ھەنگ بژى ھەمىشە ئاسودەبىت، بەلام ئەۋ كەسەى وەك مىش ھەنگ كار بىكات بەختەۋەرە. لەسەرەتادا پەيوەندىيەكى ئاسايى لەگەل ھەنگەكاندا ھەبوۋ، ئەۋ سەردەمە كۆرى دايە ميوانىكى خەماۋى گۆشەگىر بوۋ. ھەر ئىۋارەيەك دەھاتە دەروە لەسەر ر ئەۋ بەردە رادەۋەستاۋ سات بەسات بەيادگار يەكانىدا دەچوۋە تاكو دوا يادگار ئەۋ بەر بەيەننىيە بەچارۆكەيەك نان و كىسەيەكەۋە روى كرده چيا ھەزار بە ھەزارەكان و دەمە ئىۋارە لەمەملەكەتى مىش ھەنگ نزيكبوۋەۋە. ئەم ئىۋارەيەش وەك زۆر بەى ئىۋارەكانىتر لەسەر ھەمان بەرد رادەۋەستاۋ لەۋ شۆينە دەروانىت كەيەكەم جار دەمە ئىۋارەيەك گەيشت و لەدورەۋە دەروازەى چيا ترسانكەكانى بەدىكرد. لەناكاۋ تارمايى كەسكى بىنى وەك خۆى لەرا بردودا بىننىت. دۇنياۋو كەمرۆقىكە، كەسكى شىكست و ماندووش ديار بوۋ. تارمايەكە رونتەر ھاتەبەر چاۋ بەشۆۋەيەك كەكۆرى دايە سە رسام بوۋ، وەك بەرەمبەر بەئاۋىنەيەكى گەۋرە رابردوى خۆى بىننىت كەپىش بىستەۋ پىنج سال بەر لەئىستا لەئىۋارەيەكى رەنگ زەردى وەك ئەم ئىۋارەيە، وەك ئەۋ رىۋارە ماندوۋە، بەرەو چىكان دەھات. كابراى رىۋارەيەش بەھەمان شىۋە چارۆكەيەك بەكۆلەۋەۋە كىسەيەك بەشانىەۋەبوۋ. كۆرى دايە ھىچ گومانىكى خرابى لىنە دەكرد. دۇنيا بوۋ كاسىكى ھەلھاتوۋە. لەۋە زىاتر نەيتوانى ئارام بگرىت، نەبا مىش ھەنگەكان بەئاگابىن و لەناكاۋدا ھىرشى بۆ بەرن. بەئەسپايى لەدەروازەكەۋە چوۋەۋە ناۋ چىكان بەيى ئەۋەى كە رىۋارەكەبىننىت. كۆرى دايە دەستەيەك مىش ھەنگى ئاگادار كەدەۋە بۆلەى رىۋارەكەى ناردن.

مىش ھەنگەكان لەپىش ۋەستا كەۋەۋە بەرەو ناۋ چىكان بەھىۋاشىۋ نزمى دەفرىن، ئەۋىش بى خەمە ئاسودە بەدۋايباندا بەرەو ناۋ چىكان دەرۆشت. ۋەستا كاۋە جگە لەمبەرەبانىۋ سۆز ھىچ ھەلسوكەۋىتىكى درندانەى لەھەنگەكان نەبىنى. ھەموۋ چىرۆكە ترسانكەكانى لەبىرەۋەرى خۆيدا سېرىنەۋە. دەروازەى چىكان لەدەربەندىك پىكەتتوۋ لەئىۋان دوۋ چىاي ھەلچوۋدا. لەۋدىۋ دەربەندەكەۋە چيا بەرزو ھەلچوۋەكان شانەشانى بەكترى ھەزارەھا مەتر بەئاسماندا ھەلچوۋبوۋون و تاكوسەر گەردنپان بە سنگى ھەورا چوۋبوۋون. دىمەنەكان بەجۆرىك سەرسورەننەر بوۋون ۋەستا كاۋە نوقمى سەرسامى بىۋو. ھەنگەكان بەرەو ناۋ قولاى چىكان برديان. تاكو بەرەو

ناو مۇ دەچوون دىيىلى ئاۋ چياكان لىل تر دەبوو، دىمەنەكانىش سەرسور ھىنەتر. چياكان ھىندە بەرز بوون كەس نەيدەزانى كاميان لەكاميان بەرز ترە، سەر لە روانىنى لوتكەى چياكان كلاًو جامانەى پىۋەبەند نەدەبوو. لەئاسمانىكى دور مۇ ئەستىرەكانى دەبىنى، بەلام لوتكەى چياكانى بەدەندەكرد. لەناو مۇ چەندىن دەر بەندو ئەشكەوت دروست ببوون. ھەر چياپەك بەھەزارەھا پورەى ھەنگى پىۋەبوو. ھەنگوئىكى رەنگ زەرد بەدامىنى چياكاندا بەرەم خوار تاكو ئاۋ جۆگەم چالەكان چۆرابوونەمۇ برىسكە برىسكىان بەدەورو پىشت پەخشىبوو. ۋەستا كاۋە ھەستى بەبوونى ھىچ رۇخ لەبەرىك نەدەكرد. لەدىلى خۇيدا دەيگوت، ئاخۇ بالندەم شىتە كان بۆكۆى چووبىتن؟. مىش ھەنگەكان تاكو بەردەم ئەشكەوتىك بردىان ۋ خۇيان بەرەم بەرزى چياكان ھەلۋەرن. دەر گاي ئەشكەوتەكە كونىكى گەورەبوو كە ھەمۇ گيان لەبەرىكى پىۋە دەچوو. لەبەردەم كۆنەكەدا ھەلۋىستەيەكى كردو راما، بەدەقەتەمۇ تەماشائى ديوارو ئاۋ ئەشكەوتەكەى دەكرد. ۋەك گۆيى لە ھەناسەى كەسنىك بىت ھەنگاۋىك چوۋە پىشەمۇ. بەئەسپاى دەنگىك لەناو مۇ بانگىكرد، ديار بوو ئەكەسە ۋەستا كاۋەى دەبىنى، بەلام ئەم كەسى بەدەندەكرد. ھەر چەندە بەدل ئاۋاتەخواست بوو لەتەنىيى خۇيدا كەسنىك ھاۋدەنگى بىت، بەلام ئەم دەنگە نەبىزاۋە لەناۋ ئەم چيا ترساناكانەدا، دەنگىكى ئەفسوناۋىبوو كە ھالەتى دەرونى توشى ئائارامى كرد. گەر انەمۇ مەھال بوو، بەئەسپاى ھەنگاۋى بۇ پىشەمۇ ھەلۋەنا. شىۋەى ھەلۋەتتى ئەشكەوتەكە ۋابوو كەنەم دەنگەكەى ناۋەمۇ نەدەبىنى. چەند ھەنگاۋىك بەناۋ ئەشكەوتەكەدا رۇشت، بەلاى راستدا كونىكىتر ھەبوو، لەمۇ كۆنەشەمۇ چوۋە ناۋەمۇ ۋ لەسەرمۇەى كونىكىترى پراۋپەر لەروناكى دەركەوت كەناۋ ئەشكەوتەكەى روناكر دەبوۋمۇ، روناكىيەكى ئەفسوناۋى بوو بەمۇ دەورو پىشتەدا پەخشىبوو. بەرەم كۆنە پەر لەروناكىيەكەچوۋ، لەمۇ دىۋومۇ ئەشكەوتىكى فراۋان بوو كە ئاسمانى لىۋە ديار بوو، سەرسام ببوو لەدەمەن ۋ شىۋەى ئەشكەوتەكان، بەلام ئەم پىۋەمۇ لەسەر بەردىك دانىشتىبوو ھەمۇ نىگاۋ سەرنجەكانى ۋەستا كاۋەى بەلاى خۇيدا راكىشا. چارۋكەم كىسە پەرەكاغەزەكانى ھەر پىۋەمۇ، بە رامانەمۇ تەماشائى كىسەكەم دەستى ۋەستا كاۋەى دەكرد، ۋەك بىر لەرابردو بكتەمۇ. قەدەرىك بەسەر سامىمۇ لەبەكتىر بىان روانى. كورى داپە بىستو پىنج سأل بوو لەناۋ ئەم چياپانەدا دەزىيا، براۋ دۆستى خۇشى بىن ناياناسىتەمۇ، كەسپىش دواى ئەمۇ زەمەنە درىژە ئەمۇ ناناىتەمۇ. بەلام ۋەك رۇحيان بەكتىر بىناسنەمۇ، ۋەك دوو رىبوارى ژىر ھەمورى غەدرو نەھامەتى كە چەترى بەكتىر بىن، باۋەشيان بەبەكتىر پىدا كرد. ھەردووكيان بەك بۇنىان لىدەھات، ۋەك لەبەر ھەتاۋىك تاكو پلەمى گرگرتن خۇيان ھەلۋەسنىت بۇنى سوتانىان لىدەھات، ياخۇد زىندانى بەك ژىر زەمىن بووبىتن، بۇنى شىيەكى غەمباريان گرتىبوو. كورى داپە

بەپەرەزە كاغەزەكانى دەستى، شىتېك لەچىرۆكى بەسەر ھاتى و ھىستا كاو ھالېبوو. ئەو شەھە ھېچيان نەگوت، و ھىستا كاو زۆر ھىلاكەت مەندوبوو، چەندىن كاتىز مېز بەر ئىگاھە ھاورى تىرس و گومان و ئازارى دەرونى بوو. پاش ئەمەلى لەباشترىن جۆرى ھەنگوئىنى خوار د، بەنارامى لەجىگايەكى باشدا چاوەكانى سەرىك ناو چوو ھەنگوئىنى خەو و بىئاگايى.

بەر بەھيان تىشكى ھەتاودەم چاوى گەر مەكردو بەئاگاھاتەو. بېشىتر باو ھەرى نەدەكرد ھەرگىز ناو قولاي چىكان ھەتاوى تىشكەوت، بەتايەتەلى لەو جىگايەكى كەئەمەلى ئىخەوتىبوو. ھىشتا ھەر پالکەوتىبوو، لەكەلنى ھەر ھەركەتە تەماشائى ئاسمانى دەكرد. روخسارى وادىار بوو لەدوئىيەكى ترو لە مەملەكەتتىكى تەدا بىت. ئاسودەبى لەناو چاوەكانىدا دەبىنرا. بەپالکەوتەتەو سەرنجى دىمەنەسەر سەر ھىنەرەكانى دەدا. ناو چىكان پىر بوون لەنەھنى و مەزۇقىان سەرسام دەكرد. سەر لوتكەى شاخەكان و پەلە ھەرەكان و ئاسمانىش ھىشتا ھەر كەمىك تارىك بوون، كەچى ناو دەمى ئەو ئەشكەوتەى كەدوئىنى ئىوارە لىو ھەتە ناو ھەروناك بوو، وەك زەمەن لەوئى لەپىشىتر بىت. بەسەر سورمانەو لەسەر جىگايەكى خۆى راستىبوو، كورى داھىى لەھوورى خۆى بەچەند ھەنگاوىك بىنى دانىشتىبوو. وىستى پىرسارى دوئىنى ئىوارەى لىكەت چۆن لىرەو ئەمەلى بىنىبوو لەبەر كۆنى ئەشكەوتەكەدا راو ھەستاو كاتىك كە بانگىرد بىتەزور ھەو. پىش ئەمەلى پىرسارى بکات چەند كەلنىكى چووكى لەلای كۆنى ئەشكەوتەكە بىنى كەلەوئىو دەروازەى يەكەمى ئەشكەوتەكەى لىو ھەو دىار بوو. دوئىنى ئىوارەش كورى داھى ھەر لەو كەلەنەو ھەستا كاو ھەچەكوش پىرسارى بىنىبوو. ھەر دووكيان دوراودورى يەكتر لەسەر جىگايەكى خۆيان دانىشتىبوون. كۆمەلەك مېش ھەنگ بەسەسەرى كورى داھىو بەنەرمى ھەلەدەفرىن وەك قسە بۆى بۆ بکەن. مەملەكەتى مېش ھەنگ پىر بوو لە دىمەنى ئەفسونانى كەو ھىستا كاو ھىيان سەرسام كىردبوو، ئەو پىشىتر وەك ھەموو خەلكى ھەر ئەمەكە ناو چىكانى بەنا ئارامترىن جىگا بىستىبوو كەپەرە لەگىانداری دىرندەو عەجايىب كە ھىشتا لەشۆئىنى تر نەبىبىنراون. ناو ھەرۆكى چىرۆكەكان زۆر دورا بوون لەو راستىنەى كەئىستە بە چاوى خۆى دەبىنىتەو ئاگادارە. ھەستا كاو ھىشتا ھەر لەسەر جىگايەكى دانىشتىبوو كەنوقمى سەرسامى بىبوو، بەلام ئاسودەبوو. ھەستىدەكرد لەھەموو ژيانىدا وەك ئەمشەو بە ئارامى نەخەوتىت. كىسە پەرە كاغەزەكان شەو چۆن لەلای سەرى ھەو دىنابوون، ھەر وە دانرا بوون، ئەو دەمە مېش ھەنگەكان بەسەر سەرى كورى داھىو پىشىتوون. لەپەك كاتدا تەماشائى يەكترىان كىرد، بەدەم بىزەمەكى دۆستانەو سەرى پىز و سلاويان بۆ يەكتر لاقاند. كورى داھى ئەو كانى و كارىزەى نىزىك ئەمەلىو پىشانى ھەستا كاو ھەنگ دا. ئاوىكى رۆنى سازگار لەنۆئىنى دوو تاشە بەردى گەورەدا خورخور

دەرژايە ناو جۆگەلەيەكى بار يەكەو. كانىيەكى بچوكى مەستى خەوالوش، پىدەچوو زەمانىك بىت نەشەلقابىت لەدامىنى بەشى خواروۋى چىيايەكدا لەناو باوشى سەوزايەكدا راكشايوو. دىمەنەكان لەبەشىكى بەھەشت دەچوون، لەسەر كانىلە بچكۆلەكە دانىشتو بەوردى سەرنجى بن ئاوە رونەكەى دەدا، بەلام ھەموو ئاسمانو پەلە ھەورەكانى سەر و خۆى لىوہ ديار بوو. بەدىقەتەوہ رامابوو، وەك بۆ فرىشتە بگەرئىت بە بەھەشت تىدەگەشت. ھەموو دىمەنەكانى ناو كانىلەكەى بەسەر يەكدا تىكشكاند كەدەستى لەناوہكە وەر داو بەدوو شلپ دەمو چاوى شوشت. ھەنگويىنى چۆراوہى قەد پالى چىپاكان تاكو دامىنى خوارونزىك بەتولە رىگاكەكان، بەسەر خرە بەردەكاندا رژايوون. چەند تولە رىگايەكى بارىك لەنزىك كانى و ئاوەكەوہ سەريان بەيەكەوہ نابوو، لەونىشەوہ ھەريەكەيان بەرەو شونىنىكى ناديار بۆ ناو قولاي چىپاكان سەرى خويان ھەلگرتبوو. شويىن پىنى مرؤف بەسەر رىگاكەوہبوو، جار يىكىتر نىگا سەر شىتەكانى سەرساميان كەردەوہ، بوو بەپارچەيەك لەبىر كەردنەوہ تى رامان، ئەو ھىشتا دەر بارەى كورى داىە ھىچ زانىار يىيەكى نەبوو. بەگومان بوو لەشويىن پىكان كەشويىن پىنى ئەوبىن، چونكە جىگا پىيەكان چەند جۆرىك بوون.

وہستا كاوہ لەدويىنى ئىواروہ سات بەسات دىمەنەكان سەرساميان دەكرد، لەھەموشيان كارىگەر تر ئەم جىگا پىيانەن كەنەيدەتوانى بەئاسانى فەرماوشيان بكات، چونكە ھىشتا بەسەر تەختى رىگاكەوہ ئەسەريان مابوو بەھەردوو ناراستەى چوون و ھاتن. ھەندىك جار وا ھەستى دەكرد خەو دەبىيىت، لەناو واقى ئەم بەيانيەدا خەمى بوو كەخەتووو بەئاگابىتەوہ.

كۆچى بالندەو سەفەرى شىتەكان بەتەنھا ديار دەيەكى ترسناك نەبوو، نەينىيەكى ئەفسوناوئىشبوو كەھىچ كەسنىك دەركى بەجىگا شونىيان نەكرد بەرەو چ ھەرىمىك ھەلھاتن. زۆر بەى خەلك پىيان وابوو لەدواى ئەوان بەلايەكى گەورە رودەكاتە ھەرىمەكە، جار بەجارىش كەسانىك ھەبوون دلخوشى خويان و خەلكى ترىشيان دەدايەو دەيانگوت، بەلكو بەلاو نەھامەتىەكانيان لەگەل خويان بردىتو خىرو خوشى رومان لىكات. لەدىر زەمانەوہ لەو سەردەمەى بالندە درندەكانى ناو ئەفسانەكان كوتايان پىھات، ئىتر باقى بالندەكانىتر بوون بەھاوړى مرؤف، جگە لەمىھرو خوشەويستى و سود چ بەلاو نەھامەتى و زەرەريان نەبووہ بۆمان. ئەمە راستىيەكى ئاشكرا بوو لەلاى خەلك بەقەد ئەو راستىيەى كە خەلكى ھەرىمەكە باش دەيان زانى نەھامەتى و سەرھەلدانى دياردەكان لەكۆپە سەرچاوەى وەرگرتوہ. بىدەنگى كۆمەل لەناستى روداوەكان بۆخۆى ئەو بەلايە بوو كەچاوەر و انيان دەكرد. ھەستى بالندەو شىت بەبى بەھاو بەھىچ وەر دەگىرا. ھاتنى مىشولەو تەپىرە فسقلىەكان، لەنەبوونى بالندەبوو لە ھەرىمەكەدا. لەدواى رۆشتى مەستى ئىتر كەس

نەبوو لەھەياخانەكەدا بەيانيان بەقال و كاسبكارەكانى ناو بازار سەرکەنەسەرى، ناچار بەگالتە قەشمەرى كردن لەناو يەكتەردا، رۆژانە پېش چوونە سەر كار سەرو گىلاكى يەكتەرييان داغان دەکرد، ھەزار شەقيان لە قونگى يەكتەرى ھەلەدەدا. ماو ھەيكە لەبەر خەلك چوونەو، ئەو ھى بىرى بردنەو ھاتنى مېشولەو فسقلەھەكان بوو لەگەل ئەو ھەموو دەردو مېھنەتو ئەندىشەو ئازارەنى وەك ديارى بۆ ھەرئەھەمەكان ھېنا بوون. جەنگى نىوان خەلكو مېشولەكان، جەنگى گەمورەو سەخت بوو تا ئەو رادەبەھى خەلكى نەك كۆچى باندەو شىتەكان، بەلكو خۆشيانيان بىرچوو ھو. رۆژانە خەلك دەبوون بەقوربانى ئەو جەنگە. فسقلەھەكانىش لەمېشولەكان كەمتر نەبوون، ئەوان بەبەرنامەبەھى تايەتو دروست ھاتبوون، ئەركيان گەنگترو كارىگەر تر بوو لەسەر ھەرئەھەمەكان. گەنگتەرى تر لەئاستى كۆى ھەموو بەلەكان، ھەرئەھەمەكان چۆل نەدەکرد، بوون بەشەرىكە بەشى مېراتى ھەزار پىشتى خەلكى ھەرئەھەمەكان. سەردەھەمەكانى شومو گرانو سەخت بوو، مەرووف وەك كەلەكى مردوو ھەرچىبەھەك پىندەگەھىشت بىرسى بوو، بەشى خۆى لىدەچەرى. سەى بەلەكى گەمورە، سەى سوچەبەھەكان لە ھەمەنى دروست كەردبوو ھەرئەھەمەكان پى گەمارو دابوو، خەلكى ھەرئەھەمەكان لەناو ئەندىشەو ئازاردا نەقووم بېوون.

رۆژنىك مېشولەكان تاكيان لەھەرئەھەمەكان نەما، قەريان تىكەت. وەك باسيان كەرد لەو رۆژە دەچوو كە ھۆلاكو بە قونگى دەرەو ھەلەكەت. بەلام نىگەرەنىو ناومىدى ھەر بەرەخسارى خەلكەكەو بوو، لەناو بىلبىلەھى چاومەكانياندا ھەمىشە وینەھى فسقلەھەكان دەبىزا. بوونى ئەو تەمىرە فسقلەھەكان ھىواى لە دلى خەلكدا بىرېوو، كەس پىي وانەبوو كە رۆژنىك ھەرئەھەمەكان بەجىبەھەن و لەشانو كۆلى خەلكەكە بىنەو، بەلام مەن لەئىستاو مژدەى ئەو ھەتەن پىندەدەم، ئەوانىش رۆژنىك بۆ جەنگىكى چارەنوسازى خۆنىواى ھېرشىيان بۆ سەر دەقەرىكى ھەرئەھەمەكان برد، ھەر ئەو رۆشتەبوو ئىتەر نەگەرەنەو. قاچاخچىبەھەكانى مەرزەكانى سەرسنور بەئاسمانىكى زۆر بەرزەو فسقلەھەكانيان بىبىبوو بەرەو رۆژ ھەلەكەت مەلى رىگەى خۆيان گەرتبوو. لەو كاتەدا بۆنىكى كەسكونى پىسيان بلاو كەردبوو ھەمەكەترس و نىگەرەنى لای خەلك دروست كەردبوو، بەتايەتەى قاچاخچىبەھەكانو دانىشتوانى سەر سنورەكان، ھەر چەندە كارىگەرى خرابى بۆنەكە لەسەر كەس دەنەكەت، بەلام ئاشكرەش نەبوو، ھەر بەنھىنى ماىو ھەمەكە خەلكى ئەم ھەرئەھەمەكان نەبوو لەو بۆنانە بەگومانىن كەلەناكاودا پەيدا دەبنو تىكەل بە ھەما دەبن. دەیانگوت "بەبۆنى سىو بەم دەردە چووين، ئاخو ئەم بۆنە پىسە چ ئافاتىكەمان بەسەر بىنەت". دواچار گوتىيان، گەنگ ئەو ھەبوو فسقلەھەكان رۆشتن.

مېنىش دەلئىم رۇشتى فىسقىلەكان گىرنگ بوو لەسەر ژىيانى خەلكەكە، بەلام كەئەوان ملىان شكاندو رۇيشتن، ئىتر دواين بەلا نەبوو لەكۆلمان بووبىتەمە. مېشولەكان زۆر پېش فىسقىلەكان قىرپان تىكەوت. ئەو سى سۇچكەيەي كە ھەرئەمەكەي نوقى ناو نەھامەتەكانى خۇي كىردبوو، سۇچىكى ھەر مابوو ھە، ھەر گەندەلمى ئەوانىش بوو كەمېشولە فىسقىلەكانى بەر ھەم ھىنا بوو. مېشولە فىسقىلى و گەندەلمى حوكمرانى ئەو سى كۆلكە دەرداويىيە بوون كە ھەورى نەھامەتەكانيان بەسەر ئاسمانى ھەرئەمەكەو ر اگرتبوو، بەلئىز مە دادەبارىن. رەنگە ژمارەي «سى» بابەتتىكى گىرنگ بىت لە رۇمانەكەماندا.

چەند رۆژىك پېش قىر كىردى مېشولەكان، زەعەم بى شەرف لەناو ئاپۇرەي خەلكدا لەناو بازار لەحالىتەكدا كە موچور كەبەھەموو لەشيدا دەھات، بەز مانتىكى پىچر پىچر و بەدەر و نىكى شىواو ھە ھاوارى دەكرد "ھۆ خەلكىنە. . . !گويم لىيگىرن، ئەسەرى يەكەك لەشەتەكان دەركەوت. ئىستا مەستىم بىنى. . . مەستىيەشەتەم بىنى شىوەي خۇي گۇرپىبوو، قاتتىكى شىنى جوان و عەينەككى رەشى لەچاوكىردبوو.

زەعەم بى شەرف كەسنىكى بى باومر بوو لەناو خەلكدا، بۇيە ھىچ كەسنىك باومرى پىنەدەكرد. مەرج نەبوو لەناخيدا ھەلگىرى ئەو خەسەتەنە بووبىت كەناز ناوى خرابى و ھەك بى شەرفى بخەنە پال. نەھامەتى و نەگبەتى كە روى لە مېلەتەك كىرد، ئىتر خەلكەكەش دەبن بە ئەركو ملۇزم بەسەر يەكتىرىيەو، كەس رېز لەويدى ناگىرەت، خۇشەويستى بوونى نامىنىتەو گوى لەيەكتىر ناگىرەت. كورنىكى گەنج لەناو خەلكەكە داھاوارى لىكرد "زەعەم بى شەرف فەشەبۆك دەكەيت؟ كەس لەم ھەرئەمەدا جىگاو رىگاي شىتتىكى نەدبەو تۆ نەبىت. ھەر ئەمەمابوو خۇتە پىدەر بخەيت. . . تاكو كەي ئاقەنت لەم بەز مە ناچىت؟ خەلكەكە قور كراو بەسەر ياندا توش لەفشەو ھەلاي خۇت ناكەويت. زەعەم بى شەرف لەسادەبى خۇيدا گوى بەتەنەو تەشەرى كەس نەدەدا، جىگاي سەرسامى بوو ئەمجارە قسەكانى ئەو كورە گەنجە سەر و دلئى گرت. بەدەنگىكى بەرزترو بەھىرسىكى زىاتر ھاوارىكرد: خەلكىنە دانبا بووم كە باومر پىناكەن، بەلام نەمەتوانى بىدەگىشەبىم، بەچى باومر دەكەن ئەي كافرىنە تاكو سونىنتان بو بخۆم. باومر پىنەكەن؟ بەشەرفەم ئەو پىاوەي بىنىم (مەستى) بوو، مەستىيە شىتە جاران، بەلام بەر و خساريدا لە ھەموومان ئاقلنر ديار بوو، زۆر پاكو تەمىز بوو، ھىمنو لەسەر خۇ دەرۇشتەو لەژىر چاويلكەكانىەو سەرنجى ھەموو لايەكى دەدا، منى بىنى زانى دەبىناسمەو بەپەلە خۇي و نكرد. تكاتان لىدەكەم باومر پىنەكەن. لەمندا لىبىيەو ھەر چىيەكەم و تىبىت، ئەگەر درۇ بووبىت. . . ئەمجارەيان سەد دەر سەد راستە. مەستى خۇي بوو.

ئەو خەلكەي لەدەورى زەعیم بى شەرەف كۆببۇونەو ، قاقا بەقسەكانى پىدەكەننن . دەمىك بوو خەندەو پىكەننن بەسەر لىو و روخسارى خەلەكەو تۇرابوو . كورىكى بارىكەلەي درىژ كەدەنگىكى گرى پىو،بوو ، لەناستى لەشولارىدا نەبوو ، وەك ھەوربەگاآتەجارىبەو ەگرماندى :زەعیم گيان ، ئەي بى شەرىفى شارەكە . . . تۆ شەرەفت لەكوئىبوو تاكو سوئندى پىخۆيت ، خەلكى بەسەر كۆستى خۆياندا كەوتون ، ھىستا چارسەرى مېشولەو فسقلپەكانمان بۆ نەكراو ، دەتەوئىت سەرقالمان بكەيت بەدواى سىبەرى شەيتاندا رابكەين ؟

زەعیم بىشەرەف پىاوىكى سادەو دىپاك بوو ، لەھەر كەستىكش بىرەنجايە ماوہىەكى كورت بوو ، لە بوغزو كىنە دەرونى زوو پاكدەبوو . ھەموو كەسكى خۆشەوئىست . بەنىگەر انىبەو گوتى :ئەوہى من بىننم مەستى بوو ئىتر ئىو ەرزوى خۆتانە . رەنگە بەلای تۆوہ من شەرەفم نەبىت كە ھەموو كەسكىم خۆشەوئىت ، كەراسىتپەكانى ناخو ھەستەم بەئىوہ دەلنم ، نازانم تاكو كەي ئەو كلتورە تىكناشكىننن كە ھەر ھەموومان سەقەت پەروەدە دەكات ؟ چ ەرزوىبەكە بەكترى بشكىننن ، ھەستى بەكتىر بىرىدار بكەين ؟ كىن ئەوانەي خاوەن شەرەف . . . ئەوانەي ئەم رەوشەيان خۆلقانەو شەرەفى خەلكيان لەبن باخەل و سەرى ھەوسياندا دازان ، ئىوہش بەگەرەو قوربانو بەرىز ناويان دەھىنن ؟ زەعیم بىشەرەف بە دىشكاوى و نىگەرانى خەلكەكەي بەجىھىست و رۆشت .

ھەر لەمندا ئىبەو ەناوى زەعیم بىشەرەفیان بەسەردا دابرى ، كە ھىستا تەمەنى چوار دەو پانزە سالان بوو . داواى لىبورەن دەكەم كە بە زەعیم بىشەرەف ناوى دەھىنن ، ئەو لەقەبە قىزەنەبە شايستەي ئەو پىاوە مېھرەبانە نەبوو . ناچار بووم لەسەر زمانى خەلكەو ەناوى بەننم ، نەكو چەواشە بىنوو نەيناسنەو . زەعیم كورىكى دىپاك و خاوەن رىز بوو ، كەسى نەدەرەنجان . روداوەكانى كەدەگىر اىبەو ، زادەي ھەستەو رۆحى خۆي پىوہ دىاربوو . لەبرى بە بەھاوەرگرتن و ھاندان و رىز لىنان ، بە درۆزن و قشەكەر ناويان دەھىنن . زەعیم بىشەرەف خاوەن ھەستىكى تايبەت بەخۆي بوو كە لەخەلكى ئاسايدا نەبوو . زۆر جار دەيگوت "لەشەوہ تارىكەكاندا لەدورى دوروہ روناكىبەك دەبىنم ھىندەي دەنكى نۆكك ، لەئەستىرە ناچىت ، وەك خۆرىكى بچوك و اىبە . خەلكى قاقا بەقسەكانى پىدەكەننن و بەقشەكەر ناويان دەبرد .

زەعیم بىشەرەف شەوئىك ھەموو شارى ھەژاند . سەرەتا كۆلانەكەي خۆيانى لەشپىرن خەودا داچلەكاندو ھەموو بەناگاھاتنەو . بەھاوار ھاوار ھەرچى خەوتو ھەبوو بەشپىرەي و دلە خورپەوہ دەرىپەرىنە دەروہ بۆ كۆلان . زۆر پىاوە ھەبوو لەترساندا بەفونگى روت لەناو جىدا دەرىپەرىبوون . ژنىك لەشپىرەيدا شەرەلەكەي خۆي دادەكەنئىت و دەيدات بەمىردەكەي ، كاتىك دەبىنئىت مىردەكەي بەفونگى روت

لەناو ژنو پياوۋى كۆلەنەكەدا راوھستاوھ. كابرا كەژنەكەى دەبىننەت بەبى دەرىپى، چاۋى دەچىتە پىشتى سەرى. ھەزار چىنو بەخۆى و بەژنەكەى و بەزە عىم بېشەر فەى بەوزە عى ئۇ شەوھ دەدات، پىر بەكۆلەنەكە ھاوار دەكات، ئافەرت ئەوھ چى دەكەيت؟ ئابروۋى ھەزار سالت بىردم. كابرا لەناكاودا ھەست بەخۆى دەكات قونگى رووتە، شلپە شلپ خۆى دەعباكەى رادەكاتە مالموھ. ژنەكەى چەندە بەجىئودانى مېردەكەى پەست و غەمبار بوو، ئەوھندەش پىكەنېنى بەپاشەلى دەھات لە پىشتىئەوھ دەعباكەى لەرملەر زىرمو كوتى بوو، ھەر ئەوھندەى گووت "نازانم كەى ئابروۋى خۇتان ئەچىت؟ بەقونگى رووتو دەعباى بەرە لا، واپىدەچىت لەئەزەلموھ ئابروۋان نەبىت و ھەرگىز ناچىت.

ئەو شەوھ بوو بەھەر او فەرتەنەيەكى گەورە، و مەختە بوو زە عىم بېشەر فە بكوژن، بەپەلە فرىاى خۆى كەوتو گووتى: دەستو بىرد بىكەن، لەخانووھەكان دوور بىكەنەوھ، بوومەلەر زەيەك بە رېگاوھە، زە عىم ھىشتا قسەكەى تەواو نەكردبوو بوومەلەر زەيەك ھەموو شارى ھەژاند.

زە عىم زوو ھەستى بەدىار دەكان دەكرد، مەرج نەبوون ھەموو دىار دەكان وەك بوومەلەر زەكەى ئەو شەوھ بۆ خەلك بە ئاشكراو روونى دەرىكەتتايە. زۆر جار ھەستەكانى زە عىم لەداتوھەكەى دوورى دەروانى، ئەو حالەتەنە لەبەختى زە عىم نەبوو، بۆيە گىرنگى پىنەدەدرا. زە عىم بېشەر فە لەمندايشدا ھەستو ھەئسو كەوتى جىاواز تر بوو لەگەل مندالانى تىردا، ئەو شەمان بىرنەچىت كە زە عىم ناۋى تەواۋى خۆى (سەدىق) ھ. ئەو سەردەمەى تەمەنى چوار دەو پانزە سالان دەبىت، ئەفسەرىكى سەربازى رېژىم بە پەلەى (زە عىم) دەكرىت بە فەرماندەى گىشتى ھەرىم، ھەموو دەسلەتتىكى لەلەيەن رېژىمى ئەو سەردەمەوھ پىدەدرىت. پىاۋىكى خرابو بەد كىردەوھ دەبىت، جگە لە تاوانو داۋىن پىسى و ئەشكەنجە ئازاردانى ھاۋالاتى، ھىچ كارىكى مەرۋف دۆستانە لەئەستوى خۆى ناگرىت، لەئەنجامى كىردەوھ خرابو بى رەوشتەكانى، خەلكى ھەرىمەكە ناۋى دەننن (زە عىم بى شەر فە). دانىشتوانى ھەرىم چەند بىزار بوون لەرەفتارى ئەوھندەش زىندوقىيان لىنى چووبوو، رووى لە ھەر ناۋچەيەك دەكرد وەك درندەى بەشەر خۇريان بىننېت، كەس بەدەرەوھ نەدەبىنرا. لەترسى بەلەى زە عىم بېشەر فەى فەرماندە خۇيان دەخزانە دوكانو كۆلان و مالمەكانيان. بۆ نەگبەتى ئەو مىللەتە زۆر جار دايكەكان مندالەكانى خۇيان لەكاتى گىريان و ورگىرتن بەناو ھىنانى ئەو دەترساند. لەو سەردەمەدا رۆژىك سەدىق جىلو بەرگە پۆلىسىيەكانى باۋكى لەبەردەكات و دارىك بەدەستىئەوھ دەگرىتو خۆى دەكات بە زە عىم بېشەر فەى فەرماندە. بۆ خۇشى و گالته كىردن دەبەئىت ھاۋرىكانى كۆلەنەكەى بىترسىنن، لەو رۆژەوھ ئىتر ناۋى دەننن زە عىم بى شەر فە.

سەدىق لەمەندالەيەو خاوەنى ھەستى تايبەتى بوو. كەسى نەدەرەنجان، لەگىرانەوھى بابەتەكانىش تايبەتمەندىتى خۆى ھەبوو كە لەئاستى پلەى ژيانى كۆمەلەيەتى و ژىرى و ھوشيارى ھاوړىكانيدا لەپىشتەر بوو. بەداخەوھ ناوى ئەو كابر ا خراپەيان بەدەرەون و رۆحى پاك و مېھرەبانيەوھ لكاند. ئەو پياوھ شايەنى ئەو ناوھ نەبوو، بۆيەمىش ھەر لەئىستاوھ ئەو ناوھ لە بەرۆكى دەكەمەوھو ناوى دەننيم (زەعیم ھەستيار).

ئەو پياوھى كە زەعیم ھەستيار بېنيبووى، مەستى بوو، چونكە جارێكى تریش بېنيبوھ. ئەمجارەش وەك جارێ پېشو موچور كەيەكى بەتەوژم سەر تاپاي گيانى سركرد. بەزمانىكى تەتەلەو پچر پچر ھاواری لەخەلكەكەى دەور و پىشتى خۆى كرد "ھۆ خەلكىنە!". زەعیم ھەستيار لەناكادا جارێ پېشوترى بېر كەوتەوھ، جگەلەوھى كەس باو مەرى پىنەكرد، بەقسەى ناشىر پىنیش سەرزەنشتيان كرد. لەبەختى ئەو خەلكىكى زۆر لەماوھىەكى زۆر كەمدا لەدەورى كۆبوونەوھ، ئەو پىش پەشيمان بووھ، بىر ياريدا ھىچيان بۆ نەگىزىنەوھ. ماوھىەكى كورت چاومروان بوون، بەلام زەعیم ھەستيار ھىچى نەگوت. پىنى دەلەين ئەم جارە چى رويداوھ، بۆچى قسە ناكەيت؟ ئەو پىش لەسەر خۆ وەك ھىچ روینەدا پىت دەلەيت "ھىچ".

ئىوھ زانىتان رۆژىك مىشولەكان قريان تىكەوت و دانەپەكيان لەھەرىمەكەدا نەمايەوھ. دواى ئەوانىش تەيرە فسقلەكان بۆ شەر چوون و نەگەرەنەوھ. لەسەر سنور بەئاسمانەوھ بېنيبوونيان بەرەو باوانيان گەر ابوونەوھ. بەلام جارێ كەس نازانىت چۆن لەناوچوون و لەكۆلى خەلكى ھەرىمەكە بوونەوھ. رەنگە ھەندىك پىنى و ابىت بە ھەول و تەقەلای دەستەى حوكمەرانى ھەرىم، ئەوانىش ھەولياندا، چەند جارێك پەيوەندىيان كرد بە دەولەتى دراوسىوھ بەلكو بىزو فسقلەكان بەرەو بۆخويان، پارەكەشيان لىوھەر ناگرىنەوھ. جىرانەكانمان ھەرگىز كارى وا چاكەيان لەگەلدا نەدەكردىن فسقلەكان لەكۆلمان بكەنەوھ، ئەوان خويان بە مەبەستى تايبەت بۆيان نارەدبوون. ھەرگىز ھەرىمەكەيان چۆل نەدەكرد، ببوون بەشەرىك، خويان بە خاوەنى دەزانى، ھەر بەو چۆرەش بەرنامە رىژر ابوون تاكو لە شەرىكى خۆتريندا توشى شكست و دۆراندىن ھاتن ئىتر روويان نەھات بەگەر ئىنەوھ بۆ ھەرىمەكە.

كۆچى بالندەو سەفەرى شىتەكان ديار دەپەكى نامۆ و ترسانك بوو، بەنەپىنیش ماپەوھ. ھەر چەندە لىرەو لەوى بلاق بووھو كە ھەندىك لەشىتەكانيان بېنيوھ، زۆرىشيان بە گومان بوون لەخويان، چونكە دەيانگوت شىوھى روخسارو ھەلسوكەوت و تەنانەت جلو بەرگىشيان گۆراوھ. زەعیم ھەستيار چەند جارێكى تریش مەستى بېنيبوھ، بەلام بىدەنگ بوو، كەس شىش ناگادارى پەيوەندى مەستى و زەعیم ھەستيار نەبوو. پەيوەندى ئىوانيان تايبەت نەبوو، ھەر ئەو ھەندەبوو بەپەكترى دەگەيشتن، ئەگەر

نەھىيەكەش لەنۆياناندا ھەبوو، زە عەيم ھەستىيار باسى ھىچى نەدەکرد. باسى ئەو بۆن ھەنگۈينەشى نەکرد كە لە ھەناسەى دەھاتە دەرمو. زە عەيم ھەستىيار ھەمىشە بەناو بازاردا دەسورايەمو نەھىيەكى دەركاند كەدەبوو ھەمەى گالئەجارى لەلای خەلك. ئەو شانەى دەيگوت لەبەر چاوو لە زەين و ھۆشى خەلكدا بوونى نەبوو، ئەوان ھەستىيان پىنەدەکرد، بۆيە گرنگىيان پىنەدەداو بەقشەكەرو درۆزن ناويان دەبرد. زۆر جار دەيگوت "لەشەمو تاريكەكاندا لەدورى دورەمو روناكەيەكى بچوك دەبينم بەقەد دەنگە توكەك، ئەستىرە نىيە لەخۆرىكى بچوك دەچىت. لەم رۆژگارەى سەر ھەلدانى دياردانەدا كەبەر ھەمى گەندەلى و خۆخۆبى و بچوكەرنەموەى نارەزوو ھەمەى مەرۆف بوو، زە عەيم ھەستىيار بەناو بازارو كوچەمو كۆلانەكادا دەسورايەمو دەيگوت: ھەست بەبوونى شارىك دەكەم وەك دايك ئامىزى گرتوتەمو بۆمان، رۆژىك ھەموومان لەم زولمەتە رزگار دەكات.

زە عەيم ھەستىيار سەردەمىكى زووتر پىش كۆچى بالندەو سەفەرى شىتەكان ئەم رستەيەى بەناو خەلكدا بلاوكرديوو. ئەو تەنھا جارىك شىتەكى دەگوت و ئىتر باسى نەدەكردەو، بۆ يەكەم جار رستەيەكى كۆنى خۆى گوتەمو. خەلكى سەرسام بوون بەم رەفتارەى زە عەيم ھەستىيار، ھەستىيان بە نەھىيەك دەکرد. لەرودانى كارساتەكەى ئەو شەموش، كەخەلكى لەھاتتى بوومەلەرزە ئاگادار كەردەو، باومرو تەمانەى پەيدا كەرد كەگۆئ لەقسەكانى بگرن، بەتايەتتى لەم رۆژگارەدا كەدانىشتوانى ھەتەكە نوقمى دەريايەك لەنەھامەتى ببوون، بەبى چارەسەر و بەبى بوونى پەنایەك ژيانيان بەسەر دەبرد. زە عەيم ھەستىيار مژدەى بە خەلك دەدا كە شارىك ھەمە وەك دايك لەئامىزىيان دەگرتتو لەزولمەت رزگارىيان دەكات. رۆژانە چەندىن جار ئەم رستەيەى لەلای خەلك دەگوت. ھەستو تىروانىنى خەلك بەرانبەر زە عەيم ھەستىيار گۆرابوو، درۆو قشەمو قسە زەلكانى رابردوى ئىستا وەك موعجىزە باسدەكرا، رۆژانە ھەزار جار باسى شەمو بوومەلەرزەكەيان دەكرد كە وەك پىغەمبەرىك خەلكى لەكارسات رزگار كەردەو. زۆر جار گۆيىستى ئەو قسەو باسانە دەبوو كەبەسەر شانوبالو تواناى رۆحيدا ھەليانەدا. بەھىمنى دەيگوت: پىغەمبەرى چى؟ بۆ خاترى خوا توشى گوناحو بەلام مەكەن. خۆشەويستى بەم جۆرە نابىت، بوومەلەرزە خوا دەينىرەت ئىتر چ پىغەمبەرىك دەتوانىت خەلك رزگار بكات. من نە ئىستا پىغەمبەرم نە جارەن قشەكەرو درۆزن بووم، كەسنىكم وەك ئىو بەلام ھەستەكانم لە ھەستى ئىو بە ھىزترە و دەرك بە ھەندىك شت دەكەم كەئىو ھەستى پىناكەن. ھەر من بەتەنھا پىش و مەخت ھەست بەھاتتى روداوەكان ناكەم. ئەو شەمو چۆلەكەكانىش پىش و مەخت ھەستىيان بە ھاتتى بوومەلەرزەكە كەرد، لەخەو راپەرىن و درەختەكانيان

بەجىھىتىست، كۆپرانە بەناسماندا ھەلدەفرىن. دەلئىن ئەسپەكائىش ھەست بەھاتتى بوومەلەرزە دەكەن، فىلە گىژە مەكانى ھىندستانىش.

روداۋى بوومەلەرزەكە پىش كۆچى بآئندەكان بوو. ئەو سەردەمە زەعەم ھەستىارىان بەكۆرۈكى فەكەرو درۆزن ناۋ دەبرد، ھەر چەندە روداۋەكە ھەر ھەمان كات رویداۋو. ئەمروى ناۋ نوقمى نەھامەتى و ترسى ھاتتى بەلاۋ سەر ھەلدانى دياردە ناموۋ ترسناكەكان، باۋى گەورە كردنى زەعەم ھەستىارىش بوو. بو گەورەى و پىرۆز كردنى چەندىن چىرۆكىان لە ناۋ ھەستە پر لە موعجىزەكانى دەگىزىر اىھو، شەۋى بوومەلەرزەكەيان بە ھەماسىكى رۆحىانى باسدەكرد. ماۋەيەك دەنگوباس بلاۋ بوو ھەستىارى ناگادارى شىتەكانە، لىرە ھەستىارى شىتەكانە. چە جىگاپەكەن. زەعەم ھەستىارى زۆر نىگەران دەبوو قسەو باسەكان سەبارەت بەتوانا ھەستىەكانى ئەو سنورى راستى و ھەقىقەت بىھەزىن. دەيگوت، وا نەزانن كاپرايەكى رۆحىانىم كەپەيۋەندىم لەكەل سەروشت و ئاسماندا ھەبىت، مەروۋقىكى سادەم، ھەرئەھەندە نەبىت لەھەندىكە ھالەتدا ھەستى من بە ھىزترە، ئەمەش زۆر ئاساپىە ۋەك چۆن چۆلەكەكان ھەست بەھاتتى دياردە سەروشتىەكان دەكەن، بەلام لە شەۋە تارىكەكاندا ھەستى بىنىنىان لاۋازە ۋەك شەۋى بوومەلەرزەكە. . . لەناسماندا كۆپرانە دەفرىن و خۆيان بەيەكترىدا دەگىشا. كەستىك ۋەك ئىۋە، تەنھا لەو كاتاندا جىاۋازىم ھەبە كە ھەست بە ديار دەيەكى غەربى و نەپى دەكەم ئىۋە ھەستى پىناكەن، ئەۋەش لەتواناى زىرەكى و بىر كەندەۋى خۇمدا نىيە، لەدەرەۋەى ئىرادەى خۇمە، نازانم چىيە؟ ھالەتتىكى شازە تىكەل بەھەستەكانم دەبىت. لەبەر ئەۋە ھەندىك چىرۆك ۋە قسەم سەبارەت بەخۇم بىستوتەۋە دورن لە راستىيەۋە. مەن ناتوانم بلىم ناگادارى شىتەكان و رىگاو و شونىنىانم كەدورە لە راستىيەۋە، نەگەر لىرەشەۋە ناگادارىيانم، ئەۋەكاتەش ناتوانم بىدەنگەم، خۇم لە راستىەكان خافل كەم كەدەنە بەر دىدەى ھەستەكانم. ھەستەكان دور لە ئىرادەى خۇم، ھەر چەندە خۇم ھەستىان بىدەكەم، بەلام نازانم چىيە؟

زەعەم ھەستىارى ئارەزوبىوۋ زىاتر دەربارەى ھەستەكانى خۇى قسەبەكات، ھەر چەندە سەردەمى گەورەكردن و پىرۆزى ئەو بوو، بەلام گومانىشى دەكرد نەكو قسەكانى لەئاستى تىگەشتى خەلكدا نەبىت و ۋەك پىشو گائەى پىكەن. بەزمانىكى نىگەران و غەمبارەۋە كەبۆنى گلەى و گازندەى لىدەھات گوتى: زۆر جار لەسەر ھەستە شاراۋەكانم و گوتتى راستىيەكان رووبەرۋى جىنو و رەخنەى ئىۋە بوومەتەۋە، ئەو رۆژە گوتەم مەستىم بىنىۋە، راستىم گوت و ۋەك شەبەتان رەمچ بىكەن و مەختە بوو بەر دەبارانم بىكەن. پىتان دەگوتەم دواى سىبەرى جنۆكە ناكەۋىن. گوتىم لەكەسنىك بوو دەيگوت، خوا ناردى شىتتىك، ئەم شارە شىنى تىدا نەماۋو. مەن كەسنىكى درۆزن و فەكەر نەبووم، راستگوبووم. . . راستگوبىمە درۆ و

دەلەسەكانتان قىبوول نەكەم كەپرن لەشانازی ژەنگاوى و رزىو بەسەر شان و بالامدا . ئەمجارەش دەلیم ھەستە شار اوھكان لەدەر موھى ئىرادەى خۆم، لەناكاودا پەيدا دەبن و ناتونم لىيان بىدەنگ بم . . ناتوانم خۆم لەو شارە خافل بكم كە وەك دايك نامىزى گرتوتەموو روژنىك ھەموومان لەم زولمەتە رزگار دەكات .

ئەو روژگارە لەبەختى زەعیم ھەستىار بوو، خەلكى بەر يزمو ھەمەشاين دەكرد، بەسۆزمو ھە گۆنەيان لىدەگرت، وەك پىغەمبەرى خۆيان باوھريان بەقسەكانى دەكرد . كەس نەبوو لەر ابردى خۆى پەشيمان نەبوو بىتەموو بەرامبەر بەزەعیم ھەستىار شەر مەزار نەبىت . لەو سەردەمدا ناوھ كۆنەكەى لەبەر خەلكى چوبوومو، بە لوتفو حورمەتەو ناويان دەبرد . پىيان دەگوت زەعیم ھەستىار گيان، كاك سەدىق، كاك زەعیم . پىاوئىك لەناو خەلكەكەدا دەستى مۆلەتى ھەلبەرى بۆ پرسىار كردن و گوتى: كاك زەعیم پرسىارنىك لە حوزرتا . . ئەوندەى ئىمە بزائىن ھەستە شار اوھكانت لەھالەتى ئاشكر اكرندا تەنھا جار ئىكت و تووو راتگەياندون، ئىستا بەردوام رستەيەكى پىشوتەر دەلئىتەو، گومان لەم حالەتە دەكەين .

زەعیم ھەستىار خۆيشى ھەر ئەوھى مەبەست بوو . بەپىاوھكە و بەھەموو خەلكەكەى دەورو پىشتىشى گوت: ھەر ديار دەيەكى غەرىم باسكردىت ئەوھ خۆم نەبووم ، ھەستە شار اوھكەى ناو روچ بووھ خۆيان لى ئاشكر اكردوم . ماوھەكە سەرقالى گىرانەو ئاشكر اكردى نەپىيەكم لەر ئىگەى ھەستەو، دوور لەئىرادەى خۆم بوو، ئەو ماوھە بۆ ھەمىشە ئەو ھەستە شار اوھانەى ناو روچم ميوانم بوون . خۆشم نازانم چىيە؟ بۆ يەكەم جارە ھەستەكانم دىھەمەنىكى پىشوتەر دەخەنەو بەر دىدو ھزرو ھۆشم، ئەو حالەتە دوور لە ئىرادەى خۆمە بۆيە ناتونم بىدەنگىم كە ھەستەكەم" شارنىك ھەيە وەك دايك نامىزى گرتوتەموو، روژنىك ھەموومان لەم زولمەتە رزگار دەكات" .

زەعیم ھەستىار چەند جار ئىكتر لەناو بازاردا مەستى بىيىيەو، بەلام وەك جارەكانى پىشو موچر كە بەھەموو لەشىدا نەھات موھكانى سەرى رەپ رابوھستن، ناساى بوو . ئەوھى زەعیم ھەستىارى سەرسام كرىبوو ئەو گۆرانەبوو كەسەر تاپاى مەستى گرتىبووھ . بۆن ھەنگوئىنىكى خەستى ئەفسوناوى لەناخى دەھات، وەك زانابەكەش قسەى بۆ زەعیم ھەستىار دەكرد . ھەندىك جار گومانى لىدەكرد و دىگوت"تۆ مەستىكەى جار انىت؟ مەستى بەھىمنىو مېھەمانى وەلامى دەدايەو" ئاسا زەعیم گيان ئەوم . . مەستىم . وادەزانىت جار ان شىت بووین، تۆ كابر اىكەى خاوم ھەست بووئىت، لەھەموو كەس باشتر تىدەگەيت كەئىمە شىت نەبووین . . بەئى ئىمە شىت نەبووین . ھەموو خەلكى ئەم ھەرىمە تۆيان بەفشەكەرو درۆزن دەناسى، بەزەعیم بى شەرەف ناويان دەبردىت . پىم بلى كى لەئىمە بە درۆزنو فېشال كەر بانگى

کردوويت، ئەمە ئىسپاتە كەنئىمە شىت نەبووين. ئىمە لەھزر و تىگەشتى ئەم كەسانەدا شىتبووين كە ھەستىيان نە بوولە ئازار و ئارەزوومەكانى ئىمە تىگەن، لە ژىر زەمىنى مالاھەكاندا كۆت و زنجىريان دەكردين، لە تەماشائى دىمەنەكانى سروسشتيان دەكردين، ھەزەمەكانىيان زىندە بەچال دەكردين، دەيانترساندىن و شەھەكانىيان سەردەمبىرىن. بىروانە خەلكى ئەم ھەرىمە لەدوای سەفەرى ئىمە چەندە زەللىل و داماون، بە سىبەرى خوشيان سەرسامەن. نوقمى دەريايەك لەكارەسات و چەشەكرەن بوون و گىژ گىژ ھەم دەخولنەمە، ئىستاش نازانن بەلندەكان بۆچى كۆچىيان كەرد، ئىمەبۆكۆى رۆشتىن؟ لەخەلكى ئەم ھەرىمە واپە ئىمە بۆكۆى چووين؟ نە عمرز قوتىداين نە ئاسمان ھەللىوشىن، ھەم لەم مەملەكەتەداين. زولمەتەكانمان پى قول ناكړت. قەبىلەبەكەى خاوەن رىزو ھەست ناسكىن. ئىمە لەگەل يەكترى تەبا بووين، بە رۆح يەكترىمان خوشدە وىست يەكترىمان دەواند. ھەستەكانى ئىمە سەرو ھەستى مەرفەكانى تر بوو. پەيەندىبەكەى رۆحى لەنتوانماندا ھەبوو. دواى كۆچى بەلندەكان بىرماندا ئىمەش سەفەرى ئىجگارى بەمىن و نەگەرىنەمە. ئەم ھەرىمە پىر لەئافاتە بەجىبەئىن. ھەم بەلندەكان بوون ئىمەشيان لەم قىيامەتە ئاگادار كەردەم. بەلندەكان ھەستىيان بە ژيانى پىر لەمەرگەساتى ئىمە دەكرد. زەعمى گىيان ئەم قسانە بۆتو دەكەم دەزانم تۆ خاوەن ھەستىكى تايبەتەت كە دەرك بە پىشھاتەكان و نەپىيەكان و ئازارەكانمان دەكەيت. تۆ دەبىت پىر سىيار لەخۆت بەكەيت، بۆچى لەم شارە جەنجالەدا دىمە بەر دىدەى تۆ؟ تۆ لە ھەمەم كەس بە ھەستەترىكىت ئەمى زەعمى ھەستىارى مېھەرمان. زەعمى گىيان بەلەيك بە رىگاوۋىيە ھەزار قىيامەت ھەلەگىر سىننىت. ئەم بەلندەكانى بە ناچارى لە قەفەزەكانىياندا مانەمە بەچاوى خۆيان ئەم قىيامەتەيان لەدورا دەبىن. ئاگرى قىيامەت پىرو بەلى سوتاندىن، سەنگى شە قار شەقار كەردن.

لەم رۆمانەدا كەس نازانىت مەن كىم، ئىستا بەبىرتان دەھىنەمەمە پىتان دەلنم مەن كىم. (مىرمانى رۆمان نوسم) ئەم كەسەم بەيانىبەكەى زوو لە ھەشەكەى خۆماندا ئەم چۆلەكە دايكەيەمى كە دوا بەلندە بوو لە ھىلانەكەى خۆيدا بە چاوى پىر لە فرمىسكۆ رۆخسارى غەمگىنەمە تەماشائەكەردم و دواچار مەلئواى لىكردم. ئەم دەمە مەن وامدەزانى بۆ خۆى دەگرى، بەزەم بە ھالىدا دەھاتەمە. ئىستا دەزانم بۆ مەن گرىيا بوو، بەزەمى بە ھالى مەندا ھاتبوو مەمە.

ئەم رۆژە مەستى زۆر بە پەروشەمە قەسەى بۆ زەعمى ھەستىار دەكرد. لە گۆشەبەكەى چەپەكەى بازاردا راولەستابوون ھىچ كەسنىك نەيدەبىنن، تەننەت فسقىلەكانىش.

زەعمى گىيان تۆ خاوەن ھەستىكى پىرۆزو پاكىت، رەنگە ھەم چىبەكەت بۆ باسبەكەم خۆت ئاگادار بىت، بەلام ھەم پىم خوشە ئاگادارت بەكەمەمە ئەم بەلەيكەى بە رىگاوۋىيە

لەسەر سنورەكان نايەنە ناو، لەناو ھەرىمەكەى خۆماندا دەخولقەين، زەمبەكە شەفارشەقار دەبىت ھەلدەقولەين. ئەو دەمە جىگايەك نامىنتەمە كە مرؤف قاچى لەسەر دابىت. ئەگەر كەسنىك ئەوندەى بىستىك جىگايەكى دۆزبىمەو لەسەر نوكى پى راوھستا، دەنگىكى زل و قۆر وەك نەرى دىرندەيەك دايدەچلەكىنت و جىگاي پى لەفدەكات و بەسەرىدا دەخورىت "ئەرى كابرالەسەر ەرزى من چىدەكەيت؟ گىلى . . گەمژەى، تۆ چىت؟ نازانىت بە مەوداى بىنىنى چاوەكانى گورگ ئەم زەمبەكە مولى منن. زەعم گيان رۆزگارنىك دىتە پىشەو قىامەت بەچاوى خۆمان دەبىن، لە ئىستائە بۆنى ئەو ئاگرە دەكەين كە پى دەسوتىن. ئەگەر خەلكى ھەرىمەكە بەخۆياندا رانەگەن نوقى ئاگرى ئەو قىامەتە دەبن. ھەموو خەتوون، خەتتىكى نا ئارامو قورسو ترسناك دىرندەكان لە خەودا ھىرش دەھىن، گەر بەئاگا نەيەنە، دەيان خنكىن، لەت لەتەيان دەكەن و دەيان خۆن. زەعم گيان ئەم ژيانە خەو، دەبىت خەلك بەئاگابىتەمە تاكو لەخەودا نەيان خنكاندوون.

زەعم ھەستىار رۆژانە چەندىن جار دوور لەئىرادەى خۆى بە ناو بازاردا دەروشت و دەيگوت "ھەست بەبوونى شارنىك دەكەم وەك دايك ئامىزى گرتوتەمە، رۆژنىك ھەموومان لە باومش دەكرىت و لەم زولمەتە رزگارمان دەبىت". زەعم ھەستىار وەك خۆى دەيگوت، لەدەرەوى ئىرادەى خۆمە ھەستىاردىن بەو شارە بۆيە ناتوانم بىدەنگىم. زەعم لەناو خەلكدا رىزو گرنكى تايەتى ھەبوو، بەئاواتەبوون زەعم ھەستىار دەركەوت و قەسەيان بۆ بكات، مژدەى شارنىكى دايك ئامىزىان پىدات تاكو لە نەھامەتەكانى ئەرۆزگارە بىنپارنىزىت. بەپىچەوانەى جارنەو، وەك پىغەمبەرنىك قەسەكانىيان بە پىرۆزو بە گرنىك وەردەگرت. بەلام سەبارەت بە مەستى ھىچى باسەدەكرد، گەتوگۆ و چاوپىكەوتتەكانى لەگەل مەستىدا ئاشكرا نەدەكردو نەيدركاندبوون. مەستىش جىگاو شوپى خۆيانى بە زەعم ھەستىار نە گوتبوو. تاكو رۆژنىك زەعم ھەستىار بە مەستى دەلەت، بۆنى ھەنگوین لە رۆحت دىتە دەروە و رۆژمۆيەك دەروات، ئاگادارى خۆتە مەستى گيان. . . زۆر ئاگادار بە.

بۆنى ئەو ئاگرەى كە مەستى بۆ زەعم ھەستىارى باسكردبوو، وردە وردە دەگەيشتە لوتى ھەرىم. ئاسمانى ھەرىمەكە تارىك بەستىەرى شومى نەھامەتەكان، رىگاكان پىر بوون لە تاشە زولمەتى نوك تىژ و نەدەبىنران. زۆر كەس بەناچارى بەختى خۆيان خستە سەر شەپۆلەكانى دەريايەكى بى چارەنوس. وەستا كاوەى چەكوش پەرسەت تەنھا بەشى يەكەمى گوتارەكەى بلاوكردبوو، ھەستى بە ترس و سامناكى كرد. بەشى دوومى گوتارەكەى بلاو نەكرائەو، وەك خۆى بۆياناردەو لەگەل وینەى باندەيەكى پەرو بال ھەلپىرۆزكاو لە بەردەم قەپىكى كراوەى پىر لە ددان و كەلبەى تىژ كە ھىچ كەسنىك نەيدەزانى دەمى چ جانەورەيكە.

و ھەستا كاۋەي چەكۈش پەرسەت ھەر چەندە ترسنىكى كوشندە خزىنراپە ناو رۇخىھە، بەللام بېرىرىدا بوو كۆلنەدەر بېت، لەسەر بەرنامە بېرو باۋەرۈ ھىواكانى بەردەمبېت ئەگەر ۋەك بالندەش پەرۋى بالى ھەلپىرۈز كىنن و بە قەپ لەت لەتەشى بىكەن. ۋەستا كاۋە يەككىك بوو لەو كەسانەي لەو خەۋە مەرگەنامىزەي ئەو رۇڭگارە بە زەنگى و رىا بوونەۋە بەناگاھاتەۋە. چە ند جارنىك ھەۋلى بلاۋبوونەۋەي گوتارەكانى لە رۇژنامەكاندا دا، بەللام ھەۋلەكانى بى ناكام بوون. دواين ئومىدى برادەرىكى خۇي بوو، ئەۋىش دەستى بەروۋىھە نابوو، پىيگوتبوو "پىۋىست ناكات لەپىناۋى بە فەتارە بوونى سەرت خۇت ماندوو بىكەيت". ئىۋار مېھكى درەنگ بوو، غەمگىن و نىگەرەن و ناۋمىد لەلای برادەرەكەي گەر اېھەۋ بەكۆلەنە چۆل و تەنىاكاندا دەرۋېشت و نىگەي بىزارى ۋ غەمبارى دەگرتە دىۋارە نازار اۋىھەكان و درمختە بى ناز و بى بالندەكان. ھەستى دەكرد لە ژىر عەرزەكەۋە بۇنى قىامە دىتەدەر، سىبەرى ھەموو شتەكانى بەسۋاۋى دەھاتتە بەر چاۋ. ھەستىدەكرد ھەموو شتەكان ھاناي بۇ دەبەن كە لەگەل خۇيدا بىانبات كاتىك ئەم بەلاياندا رەتدەبوو، ئەو لەبى ئۇقرەيدا خۇيشى نەيدەزانى بەرەۋ كۆئ ھەنگاۋ دەنىت. بەناۋ يادگارەكانى رابردویدا دەچوۋەۋە و بېرى لە چارەسەر ئىكىتەر دەكردەۋە. بەتەنىشت پەنجەرەمېھكى كراۋەي لەسەر كۆلانى مائىكدا رەتبوو. گۆي لەدەنگىكى ئەفسۋاۋى بوو دەيگوت (ھەست بەبوونى شارنىك دەكەم ۋەك داىك نامىزى گرتتەۋە بۇمان، رۇژنىك ھەموۋمان لەنامىز دەگرت و لەم زولمەتە رزگارمان دەكات). ئەو دەنگە بە گۆي ۋەستا كاۋە ئاشنا بوو، دەنگىكى نامۆى ترسناك نەبوو. ئەۋرستەيە بوو لەو رۇژگارەدا ھىۋاۋ دەخستە دلى ناۋمىدەۋە. ۋەستا كاۋە لەبەن پەنجەرەكەدا ھەلۋىستەيەكى كرد. چەند جار ئىكىتەش گۆي لە زەعەم ھەستىار بوو ھەمان رستەي دووبارە دەكردەۋە. دلىيا بوو كە زەعەم ھەستىارە، رۇژانە لەناۋ بازاردا دەبىنى. ۋەستا كاۋە يەككىك بوو لەو كەسانەي رىزى لە ھەمو ۋكەسنىك دەگرت، بەتەبىھەتى زەعەم ھەستىار. پىشتىرەش بە كەسنىكى مېھرەمانى دادەدەنا. ۋەستا كاۋە بە پەرۋشەۋە گۆي بۇ راگرتبوو، قەد ۋەك ئىستا بەر رۇخەۋە گۆي بۇ رانەگرتبوو. ئەۋىش لەناخىدا ۋشەكان دەھاتتە دەرەۋە. نەپتۋانى بىروات و بەجىبەئەت، ياخود بىدەنگىتە خۇي لى ئاشكرانەكات. بەئەسپاى لەپەنجەرەكەۋە سەرى بردە ژورەۋە، لەناۋ تارىكى ژورەكەدا زەعەم ھەستىارى بىنى. ناۋ ژورەكە روناكى تىدا بوو، كەچى ئەو زەمانە ھەموو شوپىنىك تارىك بوو، ئەۋىش دىار دەپەكبوو ھەموو كەسنىك ھەستى پىدەكرد. زور جار دەيانگوت، نىشانەي ھانتى بەلاكە و ھەلگىرساندىنى ئاگرى جەھەنمە.

ۋەستا كاۋە بەئەسپاى بە زەعەم ھەستىارى گوت: زەعەم گىان ئەۋە تۆى لەم ژورە تارىكەدا، پىم نالنىت تاك و تەنىا قسە بۇ كى دەكەيت؟. زەعەم ھەستىار ۋەك ئاگادارى

وھستا كاوه بوويىت كە لەبن پەنجەر مەكەدا گوۋى لىراگر تىبىت، بە بىننى وھستا كاوه ئاسايى بوو. ەك پىشەى ھەمىشەى بە ھىمنى گوۋى: وھستا گيان لەم ژورە تارىكەدا نەبم... ئەدى لەكوئىم؟ بۆچى پەنابەك لەم ھەر نەمەدا ماوہ روناكى تىدايىت؟ جگە لەم شارەى لەدوور ەو ھەستى پىدەكەم. وھستا گيان ئەى تۆ بۆچى وا غەمبار دىيارىت، روخسارت بۆچى وا تارىكە؟ رەنگە تۆ خۆت باش نەبىنى، بەلام من زۆر چاك دەدبىنم. بە ھەر كەسكىش گەبىشتىت، لىى مەرسە بۆچى تاكو تەنبايت، تەنبا نىبە ھەر نەبىت ئەم كاتە تۆ لەگەلدا راولستايىت. لەبەر ئەمە لەم ژورە تارىكەدا بەتەنھا قسە بۆ خۆم ناكەم، دەزانم رىوارىك بەبەر پەنجەر مەكەدا گوزەر دەكات، ئەمىش تۆيت ئەى ھاوړى غەمبار مەكەم. . . قسەم بۆتۆ دەكرد.

ئىوار مەكى كزو غەمناك بوو. دەنگى كزەى " با " لەبرى زىقەى زەر نەقوتەكان وىزەى دەھات و گەلای سەر ترۆپكى لقى درمختەكانى دەلەراندەوہ. كۆلانەكان لەسەر قەبرانىكى رووتەلە دەچوون كە رىوارىك بە ترسەوہ پىا تىپەر تىت و گوۋى لە زرىكەى ئەشكەنجە ئازارى مردووەكان بىت. ھەرگىز ەك ئەم ئىوار مە لەبى بالندەپىدا ھەستى بە سامناكى ناو شار نەكردوہ. درمختەكان لە داىكىكى رەشپوشى غەمگىنى بى ئارام دەچوون كە كۆرپەلەكەيان لىفراندىت. دەروشت و بىرى لەوتەكانى زەعمى ھەستىار دەكردەوہ، بىرى لە چارەنوسى ھەر نەمەكى دەكردەوہ، يادى ئەم كەسانە دايدەچلەكاند كە لەناكادا لەم رۆژگاردا دىار نەدەمان. . . ئاخۆ كى ھەلىانلوشىت. بەناو سنگى تارىكى شەقام و كۆلانەكاندا دەروشت و نەيدەزانى دەبىت بەرمو كوۋى بىروات. ھەستى دەكرد لە زەمانىكى تردا چەند جارىك ئەم ئىوارە غەمبارەى بىننىت. بىرەو مەبەكان دەيانبىر دەوہ بۆسى سالى بەر لەئىستا، ئەم زەمانەى كە ھەندىك جار لەدەمى تارىكووندا ھاوارىكانى ناو شارىان لەترسى مەركى گرتن بە دەستى رژىم، بە نەننى لەشار دەربازىان دەكردن بۆ ناوچە ئازادەكان، بۆ چىكان. ئەم زەمانەش قىامەتەك بە دەستى رژىم ھەلگىرسا بوو، بەلام شىرانە راپەرىن و بە گز ئاگرى ئەم قىامەتەدا چوونەوہ. بە شەقامە مەست و خەوتووەكاندا دەروشت و بىرى زەمەنىكى زۆر دوورى دەكەوتەوہ كە دىمەنەكانى ەك ئەم ئىوار مە لىكچووبوون، ەك دوو تابلۆ ھەمان رەنگ و ھەمان شىوہ كە ھەر يەككىيان بەدەستى ھونەر مەندىكى شىوەكارى جىواز كىشرايىت.

وھستا كاوه لە دواى ئەم ئىوار مە ئىتر نەيتوانى لەناو شاردا بىننىتەوہ، ناچار بوو لەكاتىكى بىدەنگ و تارىك و چۆلدا شار بەجىبەللىت. بەيانىبەكى زۆر زووكە ھىستا دونىا تارىك بوو، نوسراوەكانى پىچايەمو چارۆكەيەك نانى لە كۆلناو بەرموچىا ھەزار بە ھەزارەكان رىگاي گرتەبەر.

بەشى دوو ھەم

زرمەى چەكوش و مەرگ . . بەر ھو گەندەلى

- * مامۆستاشادمان و جەمال نەسر ھوت
- * بەكرى چىاي و كۆترى ئاشتى
- * باوكى مىللەت
- * موراد عشق و فرىشتەى عاشق
- * شىخ بەختە ھەر

3

مامۇستا شادمان و جەمانەسەرەوت

عەيامىك پېش ئېستا . . سى سال لەمەبەر ، سەردەمىك وەك ئەمەروى كۆچى
 بآلندەكان و سەفەرى شېتەكان و مەرگى مندالەكان. ئەم ھەرىمە كۆلاننىكى داخراوبو
 بۆ گەردبوونەھەى زولمەت ، كە رەشەبا نەھامەتتەكانى ئەو سەردەمە دژوارەى
 لەگەل خۆيدا رادەمالى و لەبەر دەرگى ھەموو مالىكدا دايدەنا. لەناسمان توفان و لەسەر
 زەھى زىيانى ئەندىشەو ئازارو بەلا دەبارى و ھەلدەقولا. ھەر دەبارى و تەواو
 نەدەبوو ، ھەلدەقولاو . ھەلدەقولاو كۆتايى نەدەھات. خانووكان پىربوون لەپاشماوہى
 توفان. زىيان لەواى زىيان شەقامو كۆلان و مالىەكانى لە پاشماوہى خۆى پىرتر
 دەگرد. زىيانى نەھامەتى و ئەشكەنجەى چەوسانەو تەكو بىنە قاقاى مرقەكان ھاتبوو ،
 وەك چىگىكى ئاسنىن لە قورتم گىربوو بۆ خىكاندىنى وشەكانى دەرون. خەلكى
 ھەرىمە كە وەك ئېستا بەسەر زىندوو بە رۇحىش خەوتوو بە لاشەش سىستو مردوو .
 وەك ئېستا ئاسمان تارىك ، خۆر غەمگىن و ئاسو دورو تەسك و بارىك . وەك ئېستا
 ھەرىم دەست بەستراو و خەوالو ، لە ناو دەرياي غەزەب و تورەبووندا ھاناي بۆ
 كلاوہەكى سەرى خۆى دەبرد . وەك ئېستاش كۆمەلىك ھەر ھەبوون لەو خەوہ
 مەرگە نامىزە بە ناگھاتن و لەناو ئەودەريا تورەو غە زەبەدا ، فەرزو ئەشكەنجەى
 مەھالىيان رەنكردەو بەگژ تارىكىدا چوون تەكو ئاسوى خورىان لىدەر بىكەوت .
 سەردەمىكى سەخت و دژوار بوو وەك ئەمەرو . سات بە ساتى لەيەك دەچوو ، ھەمان
 زەمىن و ھەمان ھەرىمىش بوو . ئىوہ پىتان سەير نەبىت دوو قوناعى جىاوازو
 لەيەكچوو . من كە ئەم رۇمانە دەنوسمەو ، خۆم ھەردوو سەردەمەكەم بىنىوہ .
 لەسەرەتادا باوەرتان نەدەگرد كە چۆلەكە بگرى ، تەكو بە چاوى خوتان بىنىتان
 بآلندەكان لەگرىان سەر سور ھىنەتر دىمەنى سەيرو نامۇيان نواند ، وەك شىكاندىنى
 قەفەزەكان و شەقار شەقار كەردنى سىنگى خويان لەتاو زولمەت و ھەستەردىن بە
 ھەلگىر ساندنى قىامەت و كۆچى نەگەر انەوہيان . دۇنيام لەپاش خويىندەھەى رۇمانەكە ،
 ئىوہش دىنە سەر بۆچوونەكەى من ، بەلام ھەزدەكەم ھەر لە ئېستاوہ باوەر
 بەلەيەكچوونى ئەو دوو سەردەمە جىاوازە بىكەن . لەيەكچوونى زەمەنەكان ، ياخود
 دووبارەبوونەھەى قوناعىك رەنگە پىرۆسەيەكى ئەفسونەوى گەردوون بىت بۆ برەودان
 بە بەردەوامى خۆى ، گىرنگى گەردوون لەمانەھەو درىزە پىدانى بوونى مرقە داىە .
 كاتىك باسى گىرنگى لەيەكچوون دەكەين ، چەمكى جىاوازى ھەر زىندووہ ،

لەيەكچوون بۇ دژايەتيكردى جياوازی نەخولقاو، بەپيچەوانەو. . . يارمەتيدەرى بەكترين. من باسى لەيەكچوونى دوو قوناغى جياوازان بۇ دەكەم، بەو مانايە ناكە جياوازی لە رۆحى ئەواندا مردووه، جياوازی بە پيى قەبارەى خۆى بوونى ھەيە. ھەر نەبىت لەزمەندا جياوازیيان ھەيە، چونكە ھيچ دوانەيك سەد دەرسەد لەيەكتەرى ناچن، تەننەت كۆپيكردى وئەيەكيش لەگەل يەكتريدا، يان دوو پارچە دراوى وەك يەك. ھەر نەبىت لەزمەندا جياوازیيان ھەيە ياخود لە داگيركردى جيگای ھەنوگەى خۇياندا، شيكارى زياتر ، جياوازی زياتر دەردەكەويت.

پيش سى سأل لەمەو بەر ئەو كەسانەى بەگژ مەرگ و نازارو چەوساندنەو ھەدا چوونەو ، بۆقوبۇل نەكردى زولمەتو سەلماندى مافە سروشتى و سەرەتاييەكان، بۇ خامۆشكردى ناگرى ئەو قيامتەى كە ھەلگيرسابوو، وەك كۆچو سەفەرى ئەم سەردەمەى بآلندەو شيتەكان ئەوانيش شارەكانيان بەجيپيشتو روويان لە گوندو چياكان كرد. بە ئەركينكو بۇ ئامانجيك روپيشتن، دواتر ھاتەدى وگەرەنەو. سەدەمەخابن. . . جارپيكرتزمەن لە رۆژگارپكى دژوارو پيرلە نە ھامەتى بەرھەمى ئەقلى مروفي خۆويستو بەرژمەند پەرسەت ، خۆى دووبارە كردەو ئەمروى وەك سى سأل لەمەويپيشى بەر ھەم ھينا.

ئەوانەى لەو رۆژگارەدا شارەكانيان بەجيپيشتو بەرەو چياكان روپيشتن، دواتر ھەموويان نەگەرەنەو. زورپان وەك گۆمى مەنگ لەناو ناگرى كارەساتەكاندا كە شلەقان، بوون بە روبر، بوون بە دەريا، بوون بە ئوقيانوس. قارەمان بوون ، . . . بوون بە شەھيد.

قارمانەكان زور بوون، شەھيدەكان زور تر. رەنگە من نەتوانم لەم رۆمانەدا ناويان بەيتم، بەراسنيش ناتوانم. لەوانەشە مەبەبەستم ئەم دەقەرەى خۇمان نەبىت، رەنگە ھەرئيمكى ئەفسوناييەت لەخەيالمداو بەم ھەرئيمەى خۇمانى بشوبەيتم، ياخود مەملەكەتەيك بىت لەم پەرى دونيا، يان شارپك لەسەر ئەستىرەيەكى تر. من ئەو كەسەم چۆلەكە دايكەكەم بيىنى بە چاوى پير لە گريانەو. خۆشەويستيم بۇ بآلندەكان ھەستو ويژدانى بزوانم چيرۆكەك دەر ھەق بەكۆچكردىيان بنوسم. نوسيني چيرۆكى كۆچى بآلندەكان سنورى خۆى بەزاندى لەپانتاييەكى فراوانتردا تابلوى واقەى سەردەمەكانى خۆى كيشا. كەواتە پتويست ناكات لە جوگرافياى حەقىقەت دور بەكەمەو كە بەشيكى گرنكى ناوەرۆكى رۆمانەكەيە. خەمى من ئەو قارمانەن تاكو ئيستا بە ھەمان پەرۆشى و جۆشو ويژدانى جارەنەو رۆحى خويان بەرزو ئاسودە ھيشتوتەو، نەكو وشەيكە لەم رۆمانەدا دلئى پير لە مېھرو نازارو ماندويانم ليبرەنجينييت. ياخود ئەو شەھيدانەى بە بەخشيني خويى خويان، لەمىژودا بەنەمىرى زىندويى خويان ھيشتەو، خەمى ئەمان لەدلى مندا زور گەرەترە، نەبا نوسيني

رۆمانەكە لە ئاستى گەورەيى ھەنگاۋەكانياندا نەبىت. ھەرچەندە پالەوانەكانى ناو ئەم رۆمانە خەيالىين، دروستكەرى زەينى خۆمن، بەلام ھەريەككىيان نمونەي كەسە راستەقىنەكانن. كەباس لە شەھىدېك دەكرېت، ھەموو كەس بە شەھىدى خۆى بزائىت. كەباس لە رۆلى گرنكى قارمانىك دەكەم، ھەر كەسىك خۆى لە ئاستى رۆلى ئەو كەسەدا دەبىننەو، منىش مەبەستم ئەو. كەسايەتتەكانى ناو ئەم رۆمانە پالتون، كام لە پالتوكان بەشياوى بەرىخۆتى دەزانىت، بەسەر شانى خۆتيدا بەدە، ئەو شەت لەبىر نەچىت چاۋەكانى مېژو رونترو بە ويژدانتر دەروانن، لەخۆت باشتر دەبىنن، ئايا ئەو پالتويەي بەشاننا داو، گونجاوى بەرى تويە؟. ياخوا كەس سەبەكارى خولقاندنى ئەم رۆژگارە پر لە نەھامەتتەيو مەرگەساتە نەبوايە، ئىستا ئىمەش ئاسودە و كامەران دەبووين. ئەوانەش بە فەكرى خۆ بە زل زانين ئەم رۆى ئاشوبىيان بەر ھەم ھىنا، با بە ويژدانەو داو بە گوناح و ھەلمو تاوانەكانياندا بەنن لەسەر شانۆى چاكسازى.

زۆر بوون ئەو كەسانەي لەشەو تارىكەكاندا، لە مەرگى خەيلى ترسناك بە ئاگاھاتن و خەلكانى تىرشيان لەبىدارى خەو راپەران. وەستا كاۋەي چەكوش پەرسە، زرمەي چەكوش و دەزگا لەژىر بالىفى زولمەت و چەوساندەو بەئاگاي ھىنايەو. ئەشكەنجەي ئازاردان چەند "سەر" سەر كوتىكات ئەوئەندەش "سەر" رادەپەرىنن. وەستا كاۋە يەككى بوو لە ئەندامە چالاكەكانى سەرەتاي دروست بوونى شۆرش، ھەر زوو كىشايەو، وەك ئەندامىكى راستەو خۆ پەيوەندى نەما پىيانەو، بەلام لەناخيدا ويژدانىكى گەورەي ھەبوو لەئاستى تاوانەكاندا بىدەنگ نەبىت، بەوفاو راستگۆ بىت. كورېكى زۆر سادەبوو، خەلك و ھەرىمەكەي خۆشەويست. عەشقىكى زۆرى بو ئىشكرەن ھەبوو. چەكوش و دەزگاي بە دوو ھاوړىي نزيك و دلسۆزى خۆى دادەنا. خۆشەويستن، چىزى لەگەمەي دەست بازى و وردە ماچى لىوى چەكوش و كۆلمى دەزگا وەر دەگرت. لەناو زرمەي گەورى چەكوش و دەرونى دەزگا، ھەزارەھا ئاوازى رەنگاۋرەنگ وەك خانەخۆئ لە دەروازەي گۆپكەنيەو خۆيان بە دەرون و ھزرو ھۆشيدا دەگرد. رۆحى پر دەبوو لە خۆشى و دلى دەھىنايە سەر بەرمى گۆرانى و ويژدانى ئاسودە دەبوو. دەرون و رۆحى ھەمىشە و الابون لە پىشوازيكردى ئەو زرمە پر لە ئاوازانە. چىبىت لە زرمەي پياكىشاني چەكوش و دەزگا خۆشتر؟ قىزەي ژنەكانى گەرەك، ياخود نەرى پياو گەمژەو سەر خۆشەكان بە سەر ياند

ھەمىشە دەبگوت: زرمەي چەكوش و دەزگا وەك نالەي جيا بوونەو بەردىك نىيە لەخۆى. ئەو زرمەيەي لەگەروى چەكوش و دەرونى دەزگا دىتەدەرەو، قىزەي نافرەتتىكى برسى دەبىت. من چىرۆكەكان لەسەر زمانى خۆى دەگىرەمەو.

رستەيەكى زۆر سادەبوو، نازانم بۆچى تىنەدەگەيشت؟ پرەنگە خۆى نەيويستىت تىبگات. پىكەنىنى دەھاتو دەيگوت "ھاوگىشەيەكى ناتەواو، ھەر ھىچى لىتېناگەم". من بە پەرۋشەو رستەكەم بۆ دووبارە دەكردەو، بۆشم روندەكردەو دەمگوت: بۆچى تىناگەيت؟ خۆ عىلمى ماتماتىك نىيە. زرمەى چەكوشو دەزگا رۇحم نارام دەكاتو ويژدانم ئاسودەدەيىت كاتىك قىژەو ھاوارى ئافرەتتىك دەپرېت. من رقم لە چەك بوو، قىنم لە دەنگى فېشەك بوو. ئەو دەيگوت، بۆچى؟ چەكوشى چەك تەرەقى فېشەك ھەر دووكيان ئاسنن وەك چەكوشو دەزگاگەى خۆت. ئەم جارە ھەقم بوو بەرۋيدا تورەم. . . ھاوارم كرد بەسەريا، تۆ وەك تىناگەيت خۆشت نازانى دەلئىت چى. زرمەى چەكوشو دەزگا ھەزارەھا ئاوازى رەنگاورەنگى تايبەت بەرۋى مروفان تىدايە. وەك پىمگوتىت، كېكردىنى ھاوارى ژنى گىرۋدەو گريانى مندالى برسى. ئەو دەنگە ناسازەى زەمبەلەكى تەفەنگ دەيخولقېنىت، ھاوارو گريانى ژنو مندال دروستدەكات. ئاي ئافرەتە بى بەختەكان، يان نەرەى پياوى گەمژەو سەرخۆشو دەبەنگ، ياخود نالەى جەرگىرى دەنگى تەفەنگ راتاندەچلەكېنىت، يان گريانى مندالى برسى ھەناونان دەچرېنىت. بەدەنگى بەرز پىمەگوت "من رقم لەدەنگى چەكە، ئاشناى زرمەى چەكوشم".

لەمىژ بوو يەكترىمان دەناسى. ئەو زەمانە ھەر دووكمان گەنج بووين كە بووين بە ھاورپى يەك رېگا. سەردەمى خوين جمان بوو بەفكرى نوئو خويندەنەو كىتتە مەيدانىيەكانى ئەورۋژگارە. ھەستكردىن بە چەوساندنەو جياوازى نەتەوايەتىو خۆشەويستى بۆ نىشتىمان تەزويەكى تىرى بزوينەر بوو لەرۋحماندا. ئىشكردىن لەپىناوى بابەتتىكى چارەنوسازدا پىويستىيەكى ئەو سەردەمەبوو لەسەر بىنەماى فكرى فەلسەفى شۆرشگىرانە. ھەر چەندە بىركردەنەو بۆچونەكان جياواز بوون لەسەر ھەندىك بابەت. لەلای من جياوازى فكرى مەوداى بىركردەنەو بۆ چوونەكانى فرارانتەر دەكرد بەو پىيەى رىز لە بۆچوونى بەرەمبەر دەگرېت. من ھەستەم بە مەقولئىتو پىويستى ئەو جياوازىيە دەكرد، ئەو كەمتر لە راستىيەكان تىدەگەيشت. بە زمانەكەى خۆى دەيگوت "ھەى" ئەم كىتتەشەت خويندەو ھەر حالىنەبوويت. لەراستىدا بۆچوونەكان ھەموويان بەرەو ئاراستەى خويان گونجا و بوون، من لەو روانگەيەو باوهرم بە چەمكى جياوازى ھەبوو. بۆ ئىمە سەرەتاي بلابوونەو فكرى ھاوچەرخ و نوئ بوو، لەويە فېرى گرىنگى بىنەماكانى چەمكى جياوازى بووم. ئەو برادەرەم ھەمىشە دەيگوت: من باوهرم بەو جياوازىيە نىيە كە تۆ باسى دەكەيت. " نازادى لە لولەى تەفەنگەو دېت". قەسەيەكى باوى سەرزارى ھەموو كەسكى شۆرشگىرو تىكۆشەر بوو لەو سەردەمەدا. خاوەنى ئەو رستەيە بە كرەو ئىسپاتى بۆ چوونەكەى خۆى كرەبوو. كات ھەمىشە بۆ پىشە وە دەروات، كۆن بەجىدئىتو بە

شتى نوئ دەگات، دەرواتو بالاي تەمەنى شتەكان دەبریتەو. ئاسن دەرزىنىت، نوئ كۆن دەكات، تازەتر دەخولقنىت. من باومرم بەچەمكى جياوازی ھەبوو، جياوازىم دەکرد لە نيوانى ئەو تەنگەى نەغمەى نازادى دەگووت و ئەو تەنگە مەترملۆزەى شىرەى دلى دادەخورپاندو جەرگى دەسوتاندو مندالى ھەتتو و برسى دەکرد.

ماوھىكى زۆر پىكەوھووین، دواين جار كە لەناو شاردا ببىم پى گوتم: دەروم بۆ شارى نازادى بۆ شارە بچۆلەكان، بۆ ناو لولەى تەنگ. دەبىم بە ھاورى شوانو جوتيارەكان، ئىتر بەدەنگى كارو بەرخەل لەباوھشى گزنگى گەشى پىر لەبۆنو بەرامەى گولدا چاوى خەوالم ھەلدەھىم. بە شەونى تەر دەمو چاوم دەشۆم، بە سروەى فېنگ خۆم دەسرم. لەناو خانووە گلېنەىيەكاندا پشودەدم.

من لە مەبەستى تىگەشتەم، دەبەيت پىم بلەيت لەسايەى لولەى تەنگدا، لەباوھشى سروشتدا ئاسودە دەنووم. رۆشتنى ئەویش جگە لەوەى ناچار بوو كە دەبەيت شار بەجىبەئەيت، گزنگىش بوو. ئەركەكانى ئەو لەو رۆزگاردا وا پىويستى دەکرد. كورپىكى چالاكو لە خۆبوردو و رىابوو. دەستمان لەملى بەكترىدا بوو كە پى گوتم: تۆش وەرە لەگەلمدا باپىكەو برۆينو ھاورى ئەو سەفەرە پىرۆزەبىن. بەسەرسامىيەو ھىواش ھىواش دەستەكانم لە ملى بەردا. پىسارىكى گوماناوى بوو چونكە ئەو لە ھەموو كەسەىك باشتر دەبزانى ئەركو چالاكى و ھەلو مەرجى كەسەكە برىارى رۆشتنى ئەندامەىك دەدەن. مانەوەى من لەناو شاردا گزنگتر بوو وەك لەرۆشتەم بەرەو گوندەكان. ھەستەم بەو كەرد لاشەورى لە گانگەى سۆزو خۆشەويستىيەو قەسەم لەگەلمدا دەكات، دەبايە وەلامىكىش پىبەيت. بە سۆزو مېھەبەنىيەو لەسەر رېتىمى ئاوازەكە خۆى گوتم: ھاورى گيان رەنگە دواچار ئەو رىگامان بىت، بەلام مەرج نىبە ھەموومان لەيەك كاتدا ئەوسەفەرە بكەين. ھەموومان ئاشناى تەنگ و خانووە گلېنە ئازادەكانىن، ئەگەر ھەمووشمان ھەر برۆين، گونجاو نىبە. ئەو ھەموو تەنگە چۆن پەيدا بكەين؟ ئەركەكانى شار چۆن ئەنجام بەدەين؟ بە خەندە ئامىزەو گوتم: ئەگەر ھەمووشمان بەتەنگەو لەچىاكانىن، تۆ دەزانىت زۆر بەمان بە گولەى يەكتر لەناو دەچىن.

كورپىكى بەتوانا قەسەزان بوو. رەنگە كەسەىك پىسارىكات قەسەى چى زانىبەيت؟ ئەو سەردەمە قەسەزانى پانتايەكى فراوانى چالاكى سىياسىو خەباتگىرى داگىر كەردبوو، كارىگەرى راستەو خۆو بەر چاوى ھەبوو لە پەرسەندەن گەشەكردنى شۆرشدا. بەخۆيندەو كەتتەكانى ئەو سەردەمەو زۆر خۆى خەرىك دەکرد، بەلام رقى لەچەمكى جياوازی بوو. خەلكى ئەم شارە نەبوو، پىم وابوو كارىگەرى تەواوى لەسەر بىر كەردنەو ھەبوو بەرامبەر بەچەمكى جياوازی، ئەو نەدەى لەمیانەى گەتوگۆكاندا پىوھى ديار بوو. ئەو جياوازی وەك مەدەنىكى رەش و سىپى دوو دىو

تەماشادەكرد، بەتەنھا دېوھ رەشەكەي دەبىنى. دەيگوت: جياوازي چىيە؟ جگە لەوھى وشەيەكى شاخدارە كە ھەموو يەكبوونىك لەت دەكات. وشەيەكە رووى خۆ دەر خستى نىيە، لەگەل ھىچ رەستەيەكدا ناگونجىت، پار چەيەك ترسى رووتە كە دەتوانىت رەوتى بەرنامە بگۆرىت. نمونەى منو خۆى دەھىنايەمو دەيگوت: بۆچى جياوازي منو تۆ ھەيىت لەم شارەدا؟ لەم رەستەيدا جياوازي پەيامىكى ترسانگۆ خەتەرە لەنۆوان دۆستايەتى منو تۆدا. زۆر جار ھەستى بە رەستەيەكى مانادارى خۆى دەكرد، بە نەرمى پىدەكەنى كە ھەردوو چاوەكانى بۆ كز كز دەكردو دەيگوت: توخوا وانىيە ھاورى. بەلای مەوھ بۆچوونو نمونەكانىشى ھەلەبوون. ئەو چاوەراوان بوو كەمن بلىم "وايە ھاورى"، لەسەر خۆ دەمگوت: نەخىر وانىيە ھاورى گيان. خەلكى ئەم شارە نەبوو، ئەمە جياوازييەك نەبوو كەشايانى باسكردننىت، ئەگەر باس لەموش بكريت بۆ ئەو جىنگاى شانازى بوو، دوور لەشارو كەسو كارى خۆى بە ھەمان تواناى جەستەى دەرۋى ئىمەوھ چالاك بوو، ئىرادەى بەھىزبوو. حالەتىكى بەر چاوبوو لەبوونى ئەودا كە ھەموومان ھەستمان پىدەكرد. نازانم بۆچى ھەر ئەوئەندە تىگەشتىنى بۆ چەمكى جياوازي ھەبوو. ھەردووكمەن لەژىر كارىگەرى فكوو بۆچوونو ھەلوئىستەكانى كەسى سىيەمدابوون.

وھستا كاوھ لەنوسىنى وتارەكانى خۆيدا راستەمخۆ ناوى كەسى سىيەمى بردوھ. بەلامن لە سەرئەى رۆلى ئەو لە رۆمانەكەدا بەكەسى سىيەم ناوم ھىناوھ، ھەرچەندە لە بەشەكانى پىشەوھى رۆمانەكەدا ناوى ھىنراوھ. رەنگە پرسپارىك لەلای خوينەر دروستبىت بۆچى من وتارەكانى وھستا كاوھم كرددوھ بەرۆمان؟ ئەم پرسپارە لەبەشەكانى ترى رۆمانەكەدا وردە وردە بۆخۆى وەلام دەدرىتەوھ. ئەوئەندەى ئىستا گرنگىت كە باسبىكەم نوسىنى رۆمانى كۆچى بالئەدەكانو نوسىنى رۆمانىكى وھستا كاوھ لەگەل وتارەكانىدا جگە لەوھى ھاوكات بوون، پەيوەستىش بوون بە يەكترى كە بەرھەمى بارودۆخو سەردەمىك بوون. ھەلەھانتى وھستا كاوھ ھەندىك كەسىترىش بەرھەم چىا ھەزار بە ھەزارەكانو مانەھىيان لەناو قولای چىاكان، دواتر بوو بە رۆمانىكى واقەى كە ھەردوو رۆمانەكەى منو وھستا كاوھ بە وتارەكانىشەوھ بەبى روداوەكانى ئەو رۆمانە واقەيە، كەم كورۇ بى مانا دەبوو. لەپاش كۆتايى ھەموو روداوەكان وھستا كاوھ داواى لىكردم بارودۆخى ھەرىمۆ گۆرانكار بەكان لە شىوھى رۆمانىكدا بنوسمەوھ.

وھستا كاوھ خوينەرىكى بە پەروشى نوسىنو رۆمانەكانى من بوو، دلىابوو كە مېژوى ھەموو رووداوو گۆرانكارىو ھۆكارەكان ھەر لە سەرئەتوھ تاكو كۆتايى لە رۆمانىكدا بەر جەستە دەكەم كە رۆخى حەقىقەتو واقەى خۆى لەدەست نەدات. كەواتە نوسىنى ئەم رۆمانە لەدايك بووى پاش ھەموو روداوەكانى ھەرىمەكەيە، لە

ئاۋىتەبۈۋىنى دوو رۇمانو كۆمەلە وتارىكى ۋەستا كاھو ژيانو بەسەر ھاتەكانى چيا ھەزاربە ھەزارەكان لەسەر زارى ئەو خەلكانەى لەۋى ژىابوون كە خۆشم نىزىكىيان بووم، بە قەلەمۇ نوسىنى منو گىرانەمۇ نوسىنى ھەندىك بابەت بەزمانو دەستو پەنجەى ۋەستا كاھو.

كەسى سىيەم پىلۋىكى ھوشيارو وردىبىن ۋە خۆشەۋىست بوو، ھەر ئەۋىش مامۇستاي يەكەم بوو. من پىشتەر نەمەدەناسى، بەلام زوو ئاشناپەتيم لەگەلدا پەيداكرد. ئاۋازەكانى گەروى چەكوشو دەرونى دەزگا ھاۋتەرىب دەروشتن لەگەل ۋەشە پىرشنگدارەكانى ئەۋدا كە لە ھزرىكى روناكەۋە خولقاپوون. بوۋىن بەدوۋ دۆستى نىزىك لە پەيوەندىيە رۇخى ۋە دەرونىيەكاندا. خۆشەۋىستى من بۇ چەكوشو دەزگا لەناخدا بوو، رەنگە زور جار ھەستەم بە نەپنى ھۆكارەكانى نەكر دىت، بەلام دۇنيابووم لەۋەى ئەو زرمە ئاۋازدارە قىرى زور شتى جوانى كردم. ئەو دۆستە مېھربانەش ماناي پەيوەندىيە ئەفسونايىيەكەى منو چەكوشو دەزگاي لە شىكارىكى فەلسەفیدا بۇ روونكر دەمەۋە. ئىۋارەيەك لەگەل ۋەستامدا بۇ مالى دوو ئافرەتى ھەتتوبار چوۋىن، لەو ئىۋارەيەۋە خۆشەۋىستىم بۇ چەكوشو دەزگا تامەز رۇترو بە پەروشتەر بوو كە مانا نەپنىيەكانى ناۋ ناخم ۋەك عاشىقنىك منيان بۇ ژيان پىشانى خۇمدا، ئەو ژيانەى كە مامۇستاكەمان لە شىكارىكى فەلسەفیدا لايەق بە مرقۇف بۇ روونكر دەمەۋە.

لەمەنداللىيەۋە ئاشناى زرمەى چەكوشو دەزگا بووم. ۋەك چۆن ژىيەك بۇ خولقاندنى ئاۋازەكان دادەمەزرىت، منىش دەنگوۋت بۇ ئەۋ بەزمە خولقاوم. زورجار ژيان بەشتوۋەيەكى ئەفسوناي بەندە بەرىكەتەۋە، ۋەك پروسەيەكى بەرنامەرىژىراۋ سەرو بەندى ھەمۇ كارەكان دروستو گونجاۋ دىنەۋە. بەلام رىكەۋت لەكارىكى سىياسىدا نىمەى بەيەكتىرى نەناساند، ھىزى راكىشانى قىيلەيەك نىگاي ھزرو ناخە لەيەك چوۋەكانى بۇ خۆى راكىشا. لىرەۋە گەشەكردى كۆى بىرو بۇچوۋەكان پىۋىستە بۇ گەشتن بە ھىۋاكان بە پىتاندى جىۋازى فكى مەعقول. چەمكى جىۋازى كىشە نەبۇ لەنىۋانماندا، بەلام بابەتتىكى گىرنگ بوو بۇ ئايندە كە دەۋايە ھەر لەئىستەۋە لەسەرى رابىين ۋە نىشى جدى لەسەر بگەين. من دەمۇست لەجەۋەرى ۋەشەكە تىيگات. مەۋداى تىيگەشتى ئەۋ سەبارەت بەۋ بابەتە تاكو ئەۋ ئاستە برى دەكرد كەخۆى قەناعەتى پىتى ھەبوو. ئەگەر مرقۇف بىيەۋىت بۇ بابەتتىك مەۋداى تىيگەشتى زىاتر بىت لەۋ ئاستەى كەپنىگەشتوۋە، دەبىت لەپاش ئاستى تىيگەشتەكەى خۇيەۋە خۇبىندەۋەى ورد بۇ بابەتەكە بكات لەبەردەم حوكمى ۋەلامدانەۋەى كۆمەلنىك پىرساردا كە ھەر خۆى ناراستەى خۆى دەكات. ماۋەيەكى زورژيانى چالاكى سىياسى ناۋشارمان پىكەۋەبوو. يەكەم جار لەمەلى برادرەكىمان بىنىم، لەسەر مەنادا نەمزانى خەلكى ئەم شارە نىيە. ھەرچەندە ھەمىشە خۆى شارەبوۋە، لەگەل ئەۋەشدا

ئەركىكى زۆرى رېكخستەكانى ناو شارى بەسەر شانەو ھېو. لەناو ترسو دلە راوكتو دوور لەكەسو كارى، ئەركەكانى بەباشىو دلسۆزى ئەنجام دەدا. ژيانىكى دژوارى بەسەر دەبرد، بەو پتوانەيەى لەبجوكترىن مافى سەرمتاىو سادەترىن خۆشى بىيەش بوو. ھەر چەندە ھەر كەسنىك لەنیمە خۆى ئەم رېگايەى ھەلئېزاردبوو، باشترە كە بلىم ھەستكردن بە ئەركىكى مرقايتىو نەتەوايتى و نىشتىمانى فەرزىكرد بوو. لەو سەردەمەدا جىگای شانازى بوو، بۆ ھەندىك كەسپش لە ئىستادا پرە لەبەختەو ەرىو مولكو سامان.

دەر بارەى ژيانى ھىچم نەدەزانى، برادەرانىش ھىچيان بۆ باسنەكردم، ھەر ئەو ھەندەيان پىگوتەم كە ناوى ماموستا شادمانە. تەنانەت نەشمزانى كە خەلكى ئەم شارە نىيە، ھەر چەندە ئەو كىشەيەك نەبوو. چووم بۆمالتى برادەرەكەمان، كەئەو لەمەلىيان بوو. ئەويان لە سەردانەكەى من ئاگادار كرديبوو. نزيك دەرگای ژورەكەى بوومەو گوتم لەدەنگى گۆرانىيەكى بەسۆز بوو "ئەلەون ئاى" بوو. ئاوازيكى زۆر ھەزىن بوو كتوپر گوتت بىستى بووم. بە ھىواشى لەدەرگای ژورەكەمدا، دەنگى گۆرانىيەكە برا، ديار بوو تەجىلەكەى كوژاندەو. بە خەندەيەكى پر لە خۆشەويستى كە زۆر لەمىژبىت يەكترى بناسين، باو ھشمان بە يەكتردا كرد، ئەو دەمە ھەموومان لەسەر خولگەيەك بە دەورى چەقتىكى پىرۆزدا خولمان دەخوارد، ئىتر ئەو ھالەتە زۆر ناساى بوو كە خۆشەويستىمان رۆخىكى جازبى وەرگرتبوو. ئەو رۆژە دەر بارەى زۆر تەوەر گەفتوگۆمان كرد. كەسنىك نەبوو كەبتوانىت چاوەلەتواناكانى بپۆشبت، مەگەر ئەو غەرىزە نەزۆكەى كە زۆر جار لەناخى مرقۇدا بەرامبەر بە ھەق بەجوانى، بە پاكى. . . پەنگ دەخواتەو. كورئىكى لاوى تىگەشتوبوو لەمەر بابەتە پىويستە مەيدانىيەكان بىرو بۆچوونو بەرنامەى گونجاوو دروستى پىبوو. نىمە لەو رۆژەو ھەبوو بەدوو ھاوورئى كە پەيوەندىيەكانمان لەسەر بنچىنەى گەفتوگۆ لەسەر بارودۆخى رامبارى ھەرىمەكە تاو توئىكردى ئەو كىتابانەى تازە دەكەوتنە بەر دەستمان، ئەركەكانى سەر شانمان دامەزرا بوو. لەگەل پەرسەسەندى پەيوەندىيەكان و چر بوونەو ھى گەفتوگۆ فەكرىيەكان، خالە جىاوازيەكانىش دەر كەوتن. چەمكى جىاوازي بوو بە تەوەرئىكى ھەمىشەيى كەگەفتوگۆمان لەسەر دەكرد. ئەو دەمىگوتت "بەروانە جىاوازي بوو بە چەكتىك دژايەتى يەكترى پىدەكەين. "بەلام مەرج نەبوو ھەمىشە جىاوازيەكان دژ بەيەكترى بن، ئەو بۆ چوونو لىكدانەو ھى بەو جۆرەبوو، چەمكى جىاوازي لەناو چوار چىو ھى دژايەتى دەگرت. زۆر جار جىاوازيەكان بەبى يەكترى ناپىتتىن. وەك جىاوازي دوو رەگەز، دوورەنگ، دوو مادە. ئەمانە ھەموو يەكترى دەمپىتتىن و خولفاندى نوى بەر ھەم دەھىنن.

تازە بېۋىن بەھاورىي يەكتىرى كەپىكەۋە سەردانى كەسى سىيەمان كىرد كە مامۇستاي ھەموومان بوو. من پىشتىز بىنىبووم، ئەۋىش ھەروا. يەكەم چاۋىكەۋىتن ھەستەم بەدوۋ چاۋى ئەفسوناي كىرد لەژىر چاۋىلكەكانىدا، ۋەك "با" كورەى ھۆشى جۇشەدەو ۋەك ماگىنىتىش دەرونى پىر لە كەفە كۆلى رادەكىشا. دەنگى ھەرچەندە نەرم بوو، بەلام ۋەك زەنگ لە دەرگاي ھىزو وىژدانى خەتوى دەدا. دوو چاۋى ھىمن، بەلام دونىايەك خۆشەۋىستى ۋە ئازايەتى ۋە ئارامى تىدابوو. بەجەستە بچوك ھەر ئەۋەندەى چىنگىك، بەلام گەۋرە بەھىز لەفكر و خۇراگرىدا، ھىندەى ئۇقوانوسىكىش بەرىنو فراوان.

بەخۆشەلىيەۋە بۆلەى دەچوۋىن، ھەردوۋكىشمان ناگادارى يەكتىرىبوۋىن كەپىشتىز بەدىدارى گەپىشتوۋىن.

ھەنگاۋەكانمان خىراتر دەكرد بۆئەۋەى زووتر بە جەنابى بگەين، بەبى ئەۋەى كەس گومان لەپەلەكردنمان بكات. بەدەم رىگا رۆشتەۋە ھەلۋىستە بەرزەكانى ۋەتە بەنرخو پىرۋزەكانىمان دووبارە بۆ يەكتىرى دەگىرايەۋە. كە گەپىشتىنە نىك ئەۋ خانوۋەى ئەۋى لىبوۋ بە وريايىۋە ھەنگاۋەكانمان ھىۋاشكردەۋە. دەرگاي ھەۋشەكە درزىكى بچوكى تىدابوو، كرابوۋە ۋە چوۋىنە ژورژوۋە.

زۆربەى ئەۋ بەرادەرانەى لەۋ رۆژگارەدا ناچاربوۋن دەرنەكەۋن، لەبىنەۋەى خانوۋەكاندا خۇيان ھەشاردابوو. ئەۋىش لە ژورىكى پىشتەۋەى ئەۋ مألەدا دەريا. زۆربەى ئەۋ كەسانە بە بىرىكى فراۋن ۋە قولتر تەماشاي ژيانىان دەكرد لەۋەى كەخۆى ھەيە، بەلام بەشى خۇيان ژورە بچوك ۋە كۈنچە تەنگەبەرو تارىكەكانى زىندان ۋە مألەكان بوو. ھەر ئەۋ رۆژە لە سەرتاي قسەكردنمان ئەۋ دىياردەيەم ۋەك بابەتتىكى گىرنگ لەلا باسكرد. ئەۋىش گۈۋى ۋەيە، بەلام دىلىيام سەرنەجامى كارى ئەقلى ئىمەۋ تەمەنى رەفتارى ئەۋان، دىمەنەكانى ئەمىرۋ پىچەۋانە دەبنەۋە. جىگاي ئەۋان ژورە تەسكەكانى زىندان ۋەشۋىنى ئىمەش ئەۋ دونيا رەنگاۋرەنگە دەپىت كە ئىستا ئىشى بۆ دەكەين، بەلام دەبىت ھوشيار بىن كە ئەۋ رۆژەى چاۋەرۋانى دەكەين لە ئىستۋە بە لەچاۋگرتتى بەرژوۋەندى گىشتى بەرنامەى وردو گونجۋاى بۆ دابىرژىن تاكو دووبارە توشى رۆژگارىكى ۋەك ئەمىرۋ دژوار نەبىنەۋە، پىش ھەموۋ شىتەك بىر كىرەۋە ئەقلىتى رىژىم بۆ ھەتا ھەتايە رەفەزىكەين.

گەشەكردنى جولانەۋە ئىمە زۆر بەخىراى گەشەي كىرد، ھەر بۆيە زۇجار رەمخەى ئەۋە دەگىرا كەپىش زەمەنى خۆى كەۋىتتە. زۆربەى كارەكانمان بە پەلەبوو. ماۋەيەك بوو ھاۋكارى رەخستەكانى ناۋ شاربووم كەۋتمە ژىر بارى چەندىن ئەركى سەختەۋە. ئەۋ رۆژە قسەى زۆر بۇكردىن. كەمىك بىدەنگ بوو، جگەمىەكى تىرى داگىرساندو كەۋتەۋە قسەكردن. من تىگەپىشتەم بۆچى نارەۋىتى بەشۋىنەدا، ھەردوۋكىيان

بە جووتە پىنكەنلەر تەماشايان كىردىم. ئەمجارە باشتر ھاللىبووم. چارەسەر نىكىتر نەبوو، دەبوایە داۋاي يارمەتى دارايى لەمەن بىكرىتە من جىبەجىيى بىكەم. بەبىي گىفتوگۆ كۆردن و پاساۋ ھىناھە نامادەبىي خۆم پىشاندا. زۆريان پىخۆشبوو، بەتايەبەتى مامۇستا كەمان كە بەرپرسى يەكەم بوو. پىشىگوتەم، پىۋىستىيەكان ھەندىك جىلو بەرگە پىنلارە بۆ برادەرانى ئۇدەبو، كەي ھەۋالى ئەوانم پىنگەبىشت. . . كەلوپەلەكان نامادەبەن.

سەرھەتاي دروستىۋونى مەفرەزە سەرھەتايەكانبوو، لەماۋەبەكى زۆر كەمدا چەندىن مەفرەزە دروستىۋونە. ۋەك ھەلھەتتى كۆچى بالندەكان، خەلكى ھەرىمەكە لەبەر گىرى ئەۋ قىيامەتەي لەۋ رۆژگارەدا ھەلگىرسابوۋ بەرەم گوندو چىپاكان ھەلەدەھاتن. ئەۋ رۆژە زۆر بابەتەي گىرنگى بۆ شىكرىدەنە، ۋەك ئىستا لەپادە پىشەتەي ئاكامەكانى بەوردى لەدوۋ تەۋەرى جىۋازدا بۆ دەستىنىشان كىردىن. بەلام رۆژنامەنوسەكە پرسىياري زۆر وردتەرى دەكرد، لە مېژبوۋ روداۋ كارەساتە دلئەزىنەكان خولقايۋون كە بىرەم رەبەكانى لەپادى مرقۇدا سىرىبوۋ، كى ھەبوۋ ھەموساتەكانى ئەۋ رۆژگارەي بەبىر مابىت، مەگەر بابەتتىكى تايبەت كە پەبەندى بە روداۋەكانى ئەمەرۋە ھەبىت. ئەۋ رۆژە ماۋەبەكى دورودرىز لەلەي مائىنەمۇ ھاتىنەدەرە. دوۋ بەدوۋ بەكۆلانە بارىكەكەدا دەرۋىشتىن، تاكو ئەۋ مالى كە ئەۋ لىدەزىيا لەگەلېدا رۆشتەم، دواتر خۆشەم بەرەم دوكان بۆلەي دۋستەكانم (چەكوش و دەزگا) گىلوربوۋمە. ھەر دوۋكەمان لەلەي كەسكى قاقاغۇ ھەشاردروۋبوۋىن. مامۇستا شادمانىش كە لەگەل مندابوۋ، ۋەك ئەۋ قاقاغۇ بوۋلەملىكىتەدا دەزىيا. من بووم كە قاقاغۇ نەبووم بە پىۋانەي لەخۆبوردى خۆم، دەنا لە ھەردوۋكىان زىاتر ژيانم لەمەترسىدا بوو. منىش خۆم ئەۋ چارەنوسەم ھەلېزاردەبوۋ بۆيەشانازىم پىۋە دەكرد. لە ۋ رۆژگارەدا بەچەشنى من ھەمۇ تىكۆشان ۋ خەبەتايان كىرد، سەد مەخابىن زۆريان ماندوۋ بوۋى ئەۋ سەر دەمەمان پىدەفرۆشە.

عەشقىم بۆ كارەكەم ئەۋبىي لىئەتكا، تىك تىك دەچۆرەبەمە ناۋ رۆجم. من ھەمىشە بەرگى كارەم لەبەردابوۋ. گەبىشتەمە دوكان ۋ دەستەم بەكار كىرد. زىمەي چەكوش ۋ دەزگا خزانە ناۋ گىفتوگۆكان ۋ ھەزار عەشقى تىرى لە رۆھمدا چاند. مامۇستا شادمان ماۋەبەك بوۋ شارى بەجىبەبىشتىبوو، لەسەردانىكى بەپەلە بە جىلو بەرگى كارەم بۆ ئەۋ گوندە چووم كەئەۋ لىۋو. يەككىك لەۋ برادەرانەي لەگەل مامۇستا شادماندابوۋ روۋبەروۋى من گوتتى: ھەندىك جار بىرەم رەبەكانى ناۋ شار بەرەم ناخى خۆيان پەلگىشەم دەكەن، نازىم ئەۋ ھەزەنە چ مانايەكىان ھەبە لەناۋ ئەم بەرگە پىرۆزانەي خۆمدا ۋ لەم مەملەكەتە نازادەدا خۆزگە بەئىۋارەبەك ۋ بە بەرگىكىتەر بىبەم. من لەزەردە خەنەبەك زىاتر ۋەلامىكى تىرم پىنەبوۋ، خۆزگە ھىۋاكەبەم بە بى ناۋمەرك ۋ بەبى مەبەست ۋەرگرت، ۋەك ئەۋ خەيالە كىۋىرە سەركىشەي لەناۋمختا بە دىزى

ھەستەكەنى بېرو ھزر مە دەبىن بەمىوانىكى كاتى . مامۇستا شادمان لەبىرى من وەلامى دابەو ، ئەو بەجۆرىكىتر لىكدانەو ەى خۆى بۆ قسەكانى ھەبوو . دەستى بۆ من درىژ كرددو و بە برادەرە چەكدارەكەى گووت : ئەمىش پىشمەرگەى كارەكەى خۆبەتى ، ھەمىشە ئەو جلو بەرگەى لەبەر دابە . ئەو رستەيە ھەر چەندە زۆر لەمىژ بوو سەبارەت بەمن گووترا بوو ، بەلام ھەرگىز لەيادم دەر نەدەچوو ، چونكە تەنھا رستەيەكى سادەى گووتراو نەبوو ، ھەلگىرى دىمەنىكى واقى و مانەيەكى بەنرخ و پىر لەشانازىش بوو . كەچى لەدواى ھاتنەمەيان ئەو دىمەنە مېژ وىبە لە ئەرشىفى بېرەو بەكانىندا سىرايەو ، ھەر كاتىكىش پىويستى بكر دابە بەبېرىان بەنمەو ، كىشەى دەسلەت ھىندە بەبەھابوو كەنەتوانن بېەرژىنە سەرر ابردوى خەلكانى تر . ئەو سەر دەمە ئىمە لاوبووين ، سەرەتای ئەو ژيانەبوو كە زولمەتەكان لەنىوانى مەرگو مانەو دا ئىجبارى ھەلېزار دنىكى دوو چەمكى دژ بەيەكتىريان كردىن . ئىمە ئەو كەسانە بووين كە چەمكى مەرگمان لە پىنناوى ژياندا ھەلېزار د لە دژى چەمكى مانەو كە لە نارەو كدا چەمكىكى زىندوو كوژ بوو . ئەو فەرەيە ئىستا بەسەر چوو و باوى نەماو ، باشترە بلىم " پىچەو نەبۆتەو " زىاتر لە پىچەوانەش كەسانىك ھەن ھەموو ھەلوئىست و بناما مەرفىەكان تەسلىمى ژيانى خۆپەرستى دەكەن كە پىيان وايە ھەرگىز نامرن . ئەو ژيانەش كە ھەموو شتىكىان بۆ گۆرىو تەو ، ھەر ساتىكى مردنى شەر مەزارىيە لەنىوار مەيەكى تايەتدا لەگەل برادەر ئىكدا پىاسەمان دەكرد ، پىاسەكردنى ئىواران لەلاى من نەبىوو بەپىشە بۆيە ناوى دەنىم ئىوار مەيەكى تايەت . عەشقم بۆ نىشەكەم بوارى زۆرى لەژياندا داگىر كرددوو كەنەتوانم كات بە ھەندىك شتىر بېخشم . نازانم چۆنبوو كە رازىبووم ھاوړى ئەو ئىوارە پىاسەيەبىم . ھەموو جار كات تەسلىمى خۆزگەو حەزو خوى خاوەنەكەى نابىت ، بەپىچەوانەو رودەدات كەسەكە دوور لەحەزو ھىواكانى بۆناو رۆجى خۆى پەلكىش دەكات . رەنگە ئەو برادەرەش لەو ئىوارە پىاسەيە مەبەستى تايەتەى خۆى ھەبوو بىت . بە شەقامىكى گشتى دوورو درىژى جەنجاڤا پىاسەمان دەكرد . بەناو ابانگترىن شەقامى شارەكەبوو بەكۆشك و تەلارى بەرزو جوان رازابوو مەو ، لەناو چايەكى جىادەچوو كە سەر بە ولاتىكى پىشكەو توو بىت . بەلام لەناخىدا ھەر شەقامىك بوو وەك ھەموو شەقامەكانى ترى شارەكە . شان بە شانى يەكتەر دەرۆشتىن ، دەيان كەسىتر بەشانى چەپ و راستى ئىمەدا پى بە پى ھەنگاومەكانمان بۆ پىشەو تاكو ئەو سەرى شەقامەكە دەرۆشتن ، لەوسەر پىشەو بە پىچەوانەو دەگەر انەو . تەلارو بالەخانەكان دانە دانە بەتەننىشتى يەكتەر پىشەو رىزكرابوون ، لەسەر شىوہى تەلار سازى نوئى كە سىمايەكى جوانى سەر دەمەيانەى دەنواند . بە ھىمايەكى رەخنەنامىز تەلارىكى بەرزو جوانى ھاوړىيەكى سەر دەمى خەباتى شاخى پىشاندام .

ئەگەر ناۋى بنووسم ھەمووتان دەيناسنەۋە، دۇنيام ئىستا ھەر كەس لەلای خۇيەۋە گومان دەخاتە سەر كەسنىك. (گومانەكان چەندە درۆبن، راستى خۇيان پىكاۋە لەسەر نىشانەى ئەۋ كەسەى لەزەبىنى خۇياندا وئەيان بۆ كىشا بوون). من لەھەموو شىتېك تىدەگەيشتم، لە قەسەى پەر لەماناى برادەرەكەم، لەگومان و تىروانىنى خەلك لەسەر دەسكەوتى شەرعى و ناشەرعى ھەندىك بەرپرس و كارمەندى گەرە. من ھەستەم بەر جوھو ھەناسانەش دەكرد لەسەردەمى سەختى تىكۆشاندا لە رۆج و ھەناۋ دەھاتنە دەرەۋە. بۇيە وىستەم بەۋىژدانەۋە قەسەبكەم. لەسەر خۇ پىمگوت، زور كۆشكى لەم شىۋەيە لەناۋ شاردا ھەيە، گرقتىك نىيە ئەگەر ئەمەيان كۆشكى ئەۋبىت. ئىستا قۇناغىكى جىاۋازترە، خۇناكرىت لەم سەر دەمەشدا ھەر بە چىكانەۋەبىن. من لەمەبەستى ئەۋ تىگەيشتم، ھەرگىز داكۆكىشم لەكەسانى ھەلپەستو خاۋن كۆشكى سامانى ناشەرعى نەكر دوۋە. قەسەكانىشم راستىيان تىدابوو، ئەۋ رۆژگارەى خەلكانىك سەگەرمى خىركر دىنەۋەى دراۋ بوون و لەئاسودەى حەزەكانىياندا خۇيان دەگەوزاند، ئەۋانىش باجى ناۋاتەپىرۆزەكانى گشت كۆمەلانى خەلكيان بە خۇين و رۆجى خۇيان دەدا. بەلام ئەۋەى جىگەى فەخرو سەرورەبىيە بۇمۇرۇف لەرۆجى ئەۋ كەسانەدا جىگەى ناپىتەۋە كەدەستىكىيان بەكلاۋەكەيانەۋە گرتووۋ دەستەكەى تىريان سەرقالى پەيداكردى ھىۋاۋ خۇزگەى خۇشىيە تاييەتتەيكەنى خۇيان، ئەمانە كەسانىكى ئاسايىن ھەر بۇيە لە فەر ھەنگى رىساۋبوون ناۋيان تۆمار ناكرىت، خۇشيان پىروپاگەندەى كەسايەتتەيكەى پىرۆزىيان بۇخۇيان بەيان نەكر دوۋە، جگەلمەۋەى دىار دەبەكى سىروشتىيە دابەشكردى ئەندامەكانى كۆمەل بەسەر پىگە پىشەى و كۆمەلەيەتتەكاندا، خۇشيان راستگۇيانە لە دىمەنەكانى رۆج و دەرون و ھىواكانىيان دوابوون.

كرۆكى باسەكەى ئىمە ئەمە نىيە، چونكە لەرۆجى ئەم جۆرەكەسانەدا بناماكانى كەسايەتتەيكەى پىرۆزو بەخشندەم مېھربان دانامەزىت، ھەرۋەھا ھىچ لەپايەى بنەماكانىش ناروخىن چونكە لەبىچىنەدا نىانە، لەبەر ئەۋەى تەنھا كەسانى ئاسايىن. ئەۋەى ئىمەى توشى بارودۇخى سەخت و دژوار كىردوۋە، دارمانى پايە پىرۆزەكانى بەخشندەيەى مېھربانىيە لەرۆجى ئەۋكەسانەى كەخۇيان بىناگا ئەگىرن لە ھەر سەھنىانى ئەۋ پىرۆزىيەى لەرابرودا بەدەستىيان ھىنا. ئەۋ كەسانەى بەتەنگ مېژوۋى خۇيانەۋە نەھاتن، بە ئىمەيان فرۆشتەۋە، ھىچمان نەبوۋ لىيان بىكرىن، لەبرى ئەۋە خۇيان سەرپىشكگرت كە بىن بەباۋك، باۋكىكى تەنھا خاۋن فرمان. بىن بەئاغا، ئاغاىكەى تەنھا بەش خۇر. بىن بە خاۋن، خاۋنى ھەموو شىتېكمان. من لە ھەموو شىتېك گەيشتم، لەمەبەستى برادەرەكەشم، بەلام پىۋىستى نەدەكرد بەبىنىنى خانوۋەكەى كۆشك ناسا وشەكانم بۇنى رىق و كىنە بىگىرن. جار ئىكىرىش بە ھىمنى پىمگوت، زور

ئاسايىيە . . . با ئەو بىرادرەش خاۋەنى كۆشكىكىت لەو ھەموو كۆشكەي لەم شارەدا ھەيە.

ئەو ئىۋار ھە بەدەم پىياساكر دىنەھ زۆر بابەتەمان باسكردونەگەيشتىنە كۆتايى. من پىم و ابوو ھەرگىز ناگەينە كۆتايى. گەتوگۆكان بەبى ئەنجامبوون بۇيە كۆتايان نەبوو. ئىۋار ھەكەي ھەينى بوو، بەناۋبانگىزىن و قەرەبالەغىزىن شەقام بوو. لەناۋ ئاپۇراي پىياسەكەر اندا سەرم گىزى دەخواردو خەلكىش گولەبەرۆژەيان دەرۋەكەند. تويكە گولە بەرۆژە بەسەر لىۋى خەلكەھ پەيتا پەيتا بەبى ئەو ئىۋار ھە دەدراۋ بەسەر ھەواۋە ۋەك كۆلەي مردوى بى بالۋ قاچ دەكەتتە سەر شەقامو شۆستەكەھ لەزىر پىلاۋەكاندا وردوخاش دەبوون. بەر ھەيەنى دواتر ئەو شەقامە ۋەك قەبىلەي كۆلە بەنە بارگەيان لىھەندەيىت دەھاتە پىش چاۋ. ئەگەر كەسكى غەرىب بەن ناۋچەيەدا رەتتەيۋە، بىشك دەيگوت كارگەيەكى گولە بەرۆژە نەزىك بە شەقامەكە ھەيە، شەم رەشەبەيەكى تۆرە ھەمبارەكەي لەگەل خۇيدا ھەلگرتوۋە ھەرچى گولە بەرۆژەي خەزىنكاراۋ ھەيە لەسەر ئەم شەقامە ۋەك تۆۋ بىلاۋىكر دۆتەھ. شەقامىكى پان و فراۋان بوو، بەكۆشكى بەرزو كۆگاۋ بازارى قەشەنگ راز ابوۋەھ. ئەو شەقامەبوو كە نەرخى مەترىك ھەرز لەكەرىن نەدەھات، كەچى بىستىكىش بۆ فرۆشتەن نەمابوۋەھ. من زوو لەو ئىۋارە پىياسەي ۋەرسو بىتاقەت بووم. بە رەفتارى ئەو خەلكە سەرسام بىووم، رۆژ تاكو ئىۋارە گازندە گەيەيان بوو، ئىۋار انىش بۆ بەسەر بىردى كاتو رەۋىنەھى خەمەكانيان ۋە ھەسەنەھى جەستەي ماندوۋ شەكەتەيان رويان لەو جىگەيانە دەكرد كە بازارە گەورە قەبەكان و كۆشك تەلارە بەرزەكان سىماي خاۋەنەكانيانى پىۋە دىار بوو. بەدەم قسە پىياسەكر دىنەھ نىگاشمان دەگرتە كۆشك تەلارەكان. تەلار لەدۋاي تەلارو كۆشك لەدۋاي كۆشك شان بەشانى يەكترى رىز بىوون و لەپىش نىگەكاندا شەرى قەشەنگى و ھونەرى تەلار سەزىيان دەكرد. دىمەنەكان لەكۆپە ھاتىن و بەدەستى ھەكەسەنك رەنگىان كىشرا بىت، ياخود دەر ئەنجامى كىشە كىشى ھەرتىمىكى بى خاۋەن بىت، لە كۆشە نىگەيەكەھ سىمايەكى كالى شارستانى سەردەمى پىۋە دىار بوو.

لەسەرى كۆشەيەكدا تەلارلىكى بەرزى بەئاسماندا ھەلچو، بىو بەمىۋانى ھەورەكان. بەبى بىر انەھ قسەي بۆدەكردم، ھەرچەندە زۆر زەينم لەسەر قسەكانى ئەو نەبوو، بەلام ھەستەكرد بەرەكەت سەرنەم رادەكىشەيت. بۇ خۇش لەدەمەنە تازەكانى تەلارەكەم دەروانى كە نوقمى ناۋكۆمەلىك پىسارى كىر دىووم. من خاۋەنى ئەو كۆشكەم نەدەناسى، نەشەدەزەنى ھى چ كەسەكە. گوتەم تەماشاكە ئەو كۆشكە بە گەورەھى نەخشو نىگارى شەرى لەگەل ھەموو ئەوانىنردا دەكات، رەنگە پىنگەي كەسەيەتتى خاۋەنەكەي لەئاستى بە خاۋەن بوونى ئەو كۆشكەدا نەبىت، ئىتر ئەو

كەسانەى كە رۆژگارنىك ماندووبوون ھەرنەبىت نىستا جىگايەكيان بۇ پشودان پىويستە ھەبىت. ئەو دۇنيا بوو كەمن نازانم كۆشكى كىيە. . بەلام ئاساي پرسىيارى خاۋەنكەى كرد. گووتم : نەخىر نازانم كۆشكى كىيە. گووتى كەواتە راستدەكەيت رەنگە خاۋەنكەى شىۋاي كۆشكىكى لەو جۆرە نەبىت، چونكە كۆشكى ھەمان كەسە كە پىشتەر كۆشكەكەيم پىشاندايت. وىنەى ئەم ئىۋارە پىياسەيە زۆر بوون و ھەرجارەى بەدىمەنىكى جىاواز تر خۆيان پىشاندەداۋ ھۆكارەكانى بەر ھەمەينىانى گەندەلىيان لە ھزرو وىژدانمدا بەئامانەتەۋە گەلالە دەكرد. ئەوسا رازىبووم كە رۆژنامەنوسەكە چاۋپىكەتەم لەگەلدا سازبكات. . نەبا بىدەنگى بمخنكىننىت.

من كابر ايهكى سەر جادەو پىياسەكەر نەبووم، تەنانتەم ھەزم بەھاتنى رۆژانى ھەينىش نەدەكرد، جگە لەۋەى لە ھاورپىيەتى چەكوش و دەزگا دوور دەكەتەۋە، دەبووم بەئاشناى پۇخلىترىن دىمەنەكانىش. ئەو گووتى "نايىت لەناستى گەندەلىۋ حوكمى خۇبەخۆبىياندا بىدەنگىين و چاۋى وىژدان بنوقىنن. من ھەستەم بەنەينى ئەو ئىۋارە پىياسەيەكرد، بەلام تىنەگەيشتم بۆچى ئەو شەرە بەمن دەكات؟ ناچار بووم كە پىنلنم، مەسەلەكە چاۋنوقاندن نىيە، رەنگە بتوانم شەرى بەرامبەر بە دىكتاتورىكى گەورەم پىبىكرىت، بەلام شەرى بەرامبەر بە خەباتگىرىكى كۆنم پىناكرىت كەمەبەدەى بە قەسرو پارەو بۆياخى سەرو ژنى تازە گۆرپىيەتەۋە. نەمدەزانى بە چ ئامرازىك شەرىيان لەگەلدا بكم تاكو تىكىيانىشكىنم، كەزانىشم لە كرۆكى خودى خۆياندا وردوخاشبوون بە دامەزراندنى پاىە گەورەو قورسەكانى دەسكەوتى ئابورى ناشەرى ۋەك كۆشكە تەلارو مولكى زەۋى و زار لەرئىگى دەسەلاتى سەپىندراو. ئىتر پەنام بۆ قەلەم برد، دۇنيابووم تاكە ئامرازە كە بتوانم شەرى دژ بە فەكرو رەفتارى ئەۋانى پىبىكەم و كەسايەتتىيە ناۋمكىيە وردوخاشبوۋەكەى ژىرپاىەكانى ئابورى ناشەرىيان ئاشكرا بكم. ھەزدەكەم ئەۋەشتان پىنلنم ئەو كەسانەى روبرو بىرويان بوومەۋە زەماننىك بوو زۆر بەيان ھاورپىيە بەك سەنگەرۋ بەك رىگى تىكۆشان بوۋىن، نىستاش دوژمنى يەكترنن، ئەۋان دۇستايەتى من لەگەل رىزو ۋەفادا لەچوار چىۋەى بىدەنگى دەگرنو لەسەر دۇيان ھەلىدەۋاسن. منم رىزى دەركى قىۋل ناكەم كە كانگا پر لەرئەكەى ناخم لىلئە تەماۋى بكات، چ باكىشم بە شەرىكى دەركى نىيە، ئەۋە وىژدانە لەناخمدا بەرەۋ ناۋ ناگرى شەرىكى ھەق پەلگىشمدەكات كە زمانى چارەسەرۋ خامۆشكردن دەكات بە رابەرۋ سەر لەشكر، قەلەمىش چەك . ئەم شەرە ھەروا ئاسانىش نەبوو، چونكە دواچار بوو بە شەرى رۆح و جەستە كە دايرانى زۆر لەۋ دۇستانەى لىكەتەۋە، بەلام دوو ھاورپىيە مېھرەبانەكەم پەرىيانسەند بە گەشەكر دىنىكى ئەفسەۋانۋى كە تەنھا لەرۆح و مندالانى چەكوش و دەزگادا دەخولقا، پەيوەست بە ناخى ئەۋ دەست و پەنجانەى گەمەى عەشقى وىژدانو حەقىقەتەيان

دەھنیاھە سەر زامانى قەلەم. ھاورنیکانم ژمارمیان بوون بە "سئ" ھاوری. چەكوشو دەزگاۋ قەلەم. ھاورییەتی ئەمان بۆ ھەمیشەبوو، ھەمیشەش لەھەك بەرەى خېرو ئاشتیدا بووین، چونكە ئەوان لە بەخشین زیاتر بۆ مرقابەتی ھیچ تۆۋىكى شەرانگیزیان لەناخی خۆیاندا نەچاندبوو. ھەرچەندە بەرھەمى فکرى مرقوف بوون، رەنگە مرقوف نەپوئىستىت خەسەتە شەرانگیزەکانى خۆى لە بەرھەمەکانى فکرى خۇیدا بەرچەستە بکات كە بۆ بەرژوھەندىيەکانى تاييەت بەخۆى خولقاندونى، لېرەو ھاورییەتی ئەوان پاكو بئى خەوش ترن، چونكە ئاسودەبوونى رۆحو جەستە لەسەر بەشو جوھدى كەسانى تر لەزۆر كەسداغەریزەھەكى كارىگەر و چالاكو بە ھەلپەيە، ئەگەر نا ئەو ھۆكارانە چىن سەنگەرىك دوو كەرتەكەت، رىگاپەك دوو لەت دەكات؟! ئەگەر غەریزە شەرانگیزە بە ھەلپەكە نەبىت، ئەو ھۆكارانە چىن كە مرقوفك بەگەر مەككە خانو و تېرناپىت و سەرکردەيەكەش بە شارىك رازىناپىت؟

لەبەرچاۋگرتتى مېژوى ئەو ماوھ دورودرئەدا، ئەتوانم بلېم ھېشتا ھەر سەرەتای ئىشكردنم بولە رىكخستتەكاندا كە دەستبەردارى كارى شۆرش و چالاكى سىياسى بووم. بەلام ھەستى نەتەوھى و نىشتىمانى و وپژدان و ھەفا ئەو پىكھاتەيەبوون كە منيان لىدروستىبووم. لىتر ئەوانە خەسەتە بوونى دەروم بوون، بۆ ھەموو كارىكى فکرى و جەستەيى، بەھماى ئىشكردن و بېرو بۆچوون و ھەلسەنگاندنم بوون. زۆر جار ناراستەوخۆ ھاوكارىم دەكردن، ئەوانىش وەك پىشو متمانەيان پىم ھەبوو، ھەولئى جدىشيان لەگەلمەدا كەووبارە بگەر تەمەو و وەك جاران راستەوخۆ كارىان لەگەلمەدا بکەم. من نەچوومە ژىر بارى داواكەيان، بەلام لەناستى داواى يارمەتى ئابورى ھەمىشە نامادەبووم.

لە پاداشتى نامادەكردن و كۆكردنەوھى بىرىك يارمەتى دارايى، نامەيەكى ستايشكردنيان بۆ ناردم كە پىر بوو لە دېرە شىعەرى وەسفو پىاھەلەدان كە ئەخلاقى شۆرشگىرانەى لېئەتكا. من پىوئىستەم بەو ستايشكردنەبوو، چونكە ئەوم دەزانى يارمەتەكان بۆ پىوئىستى تاييەتى خۇيان نەبوو، ھەموو شۆرشىكەش كۆى ھەموو يارمەتەيە جۆراو جۆرەكان دوا جار دەبوو بە ستوتەمەنى تىكرابى بۆ وەگەر خستتى. لەكۆتای نامەكەشدا نوسىبويان. . . !ئىمە دەزانىن لەدەرگای كام رۆح بەدىن كە پىرە لە ھەفا لەوپژدان لە ھەلوئىستى مەردانە، رەنگە ھوشيارى ئىمە ئەو ھەندەش نەبىت؟ كەواتە ھەستە پىرۆزەكانى ناخى خۆتە بەرامبەر بە نەتەو و نىشتىمان، بەرامبەر بە خودى پىرۆزى مرقوف بەبئى ترسو گومان و سەلمىنەو لەدەسكەوت و خۆزگەو ھىوا تاييەتەكانى خۆت، بە ئاشكرا خۇيان بۆ ئىمە بەيان دەكەن. بەلام بەدلىياپىيەو ناگادارىن كە ئەم ھەلوئىستەت كارىگەرى لەسەر بارودۆخى ژيانى خىزانەكەت كەردوھ. . . نازانىن لەناستى گەورەيت و گوناھەكانمان چى بلېين؟ بەلېبور دەنەو

دەلىين، لە پىناو بەدەستەينانى مافە پىرۆز مەكاندا، لەپىناوى وەرگرتتەوى مۆلكە رۆحى و سروسىتيە ئەزەلىيە مەزەبەكانمان، نەك خانو و بفرۆشەين، دەبىت سەرو مالىشمان بىبەخشين. . . دەبىت شەرەفمان بفرۆشەين. لە وشەكانم بەگومان نيم، چونكە دلىنام تۆ تىدەگەيت دەلىم چى، شەرەفیشمان لەناو مۆلكە ئەزەلىيە رۆحى و سروسىتيەكاندايە، پەيوەستەن بە لەناوچوون و پاراستنى ئەوانەو. سوپاس بۆ ھەلوئىستت ئەى ھاوړىي بەمەفا.

لەئىستاو دەتوانم مژدەى سەر كەوتنت پىبەدەم كە كەسانى خاوەن ھەلوئىستى وەك بەرئىزان ھاو زەمەنى خەبات و تىكۆشانمانەو بەرەو لوتكەى ئاسۆ ھەنگا و دەنپىن، ئەو لوتكەيەى بەگەيشتنى سەرو مالى و رەنجى لە دەستچوومان زىندودەبىتتەو، ئەو لوتكەيەى شەرەفمان دەكرىتتەو.

لەو ئىوارەپىياسەيدا كە و تۆيۆو بىرەو مەريەكان بەناو دىمەنە رەنگا و رەنگەكانى كۆشك و تەلار مەكاندا لىمۆزىان لە گومان و پرسىارەكان دەدا، نامە نا پىزە نەكلۆكەكەى زەمانى زوى برادەكانم بەبىر ھاتتەو كە بەوشەى زل و قەبە دىرە خالىيەكانىان پىر كەردبوو ھو. ھەندىك كەس لوتكەى ئاسۆ بەسەربانى كۆشكە بەرزەكانىان تىگەشتىبون. ئەو دەمەى لەسەربانى كۆشكەكانىان رادەوستان و تەماشای ھەموو شارىان دەكرد، پىيان و ابوو بە لوتكەى ئاسۆ گەشتوون و ھەموو لەدەستچووەكانىان بۆ گەراوتتەو، ژنە تازە مەكانىش كرىنەوى شەرەف بوو. خۆشى و ئاسودەيى خۆيان كەردبوو بە پىوانە بۆ ھەموو خەلكى ھەرىمەكە.

مىژو زۆر جار خۆى دووبارە دەكاتتەو، بەتاييەتى لەجەستەى شۆر شەكاندا . كەم شۆرش ھەبوو لەخالى كۆتايىدا رەوشى كۆمەلگا بۆ سەرەتا نەگەرىنننەو، بۆ ئەو سەردەمە دژوار پىر لە كارساتەى كە خۆيانى بەر ھەم ھىناو بەگژىدا چوونەو. ئەو ديار دەبەك نەبوو چارەسەر كەردنى ماحالىيت، ياخود تۆزىنەو لىكدانەو قىول نەكات، چونكە سورى ژيانى ھەموو شۆر شەكان مەرج نەبوو ئەم بۆچوونە بەسەر خۆيدا ئىسپات بكات. مەن ناگادارى چالاكەيە سەرەتاييەكانى ھەموو شۆر شىك نيم، بەلام گرو تىن و بە پەروشى ھەموو ئەندامەكانى ئەو سەردەمەم باش بەبىر دىت، بەجۆرىك سەختى بەر اور كەردنى لەگەل رەفتار و ھەلوئىستى ئىستاياندا سەرسامى كەردوم. سەمدخابن بۆ ئەو سەردەمە كە پىر بوو لەگەورەيى پىرۆزى، لە وەفا و جوانى و نەمرى، لە ھەلوئىستى دلىسۆزانەى ھەموو ھاوړىكان، بۆ " ئوقيانوسى ھىمەن".

ئوقيانوسى ھىمەن ئەو پىاوە مېھربانەبوو كە مەن بەكەسى سىيەم ناوم بەرد . دۆستىكى نزىكى وەستا كاوەى چەكوش پەرسەت بوو. لە نوسىن و وتارەكانىدا بە روونى كارىگەرى ئەو لەسەر ژيانى سىياسى و كۆمەلەيەتى وەستا كاوە بەدى دەكەين تاكو ئەو ئاستە بەرزەى وەك نوسەرىك دەركەوت و دواتر روداوىكى مىژوىي لىكەوتتەو.

لەر وانگەھى نوسىنەكانىمەھو لەسەر زارى خۆى درىژە بە چىرۆكەكەمان دەدەھىن و بەردەوام دەبىن.

دووەم جار لەگەڵ مامۆستا شادماندا بەدیدیاری گەيشتم. ئوقیانوسى ھىمن كاریگەرى راستەو خۆى لەسەر ژيان و بىرکردنەوى من ھەبوو ھەتاکو نىستا، بەتایبەتى لەو سەردەمەى كە لەناو شاردا بوو، وەك دوو ھاوڕىي زۆر نزيك من لەژىر فەرمانەكانى ئەمۇدا كارم دەکرد. سەرەتای تىكۆشانى ئىمە جەنجالبوو بەكارەسات و روداوى جۆراو جۆر. چالاكیيە گەرم و گۆر و پەرسەندە خىرا قەتیس ماوەكان ھەندىك دیاردەى تال و خەماوى لىكەوتەو. ئەو رۆژگارە ئوقیانوسى ھىمنىش ناچار بوو شار بەجىيەئىلتەو بەرمو گوندەكان بىروا. لەدواى رۆشتنى ئەو ئەركو چالاكى من گرانتر بوو، بەلام ھەمیشە لەئاستى فەرمانەكانى ئەمۇدا ھەستەم بە سەختى جىيەجىكردن و راپەراندنیان نەدەکرد. بىرپارەكانى كاریكى سوگو ئاسان بوو لەسەر شانمان، چونكە زادەى بىرىكى مەعقول و گونجاوى سەردەمەكە بوو. ھەرچەندە ئەو رۆژگارە بۆ من لەبار بوو بەئاسانى روو لەگوندە ئازادكارەكان بكەم و بەجۆرىكىتر خەبات بكەم. ئەركى بەخىوركردنى مالموم بە شىوہىەكى راستەوخو لەسەر نەبوو، ئەو دەمە باوكم مابوو خوشم ھىشتا خاوەنى خىزان نەبووم، ژنم نەھىنابوو. بەلام مانەوى من لەناو شاردا گرانتر بوو. رۆژانى كۆتایى پىش رۆشتنى بۆ گوندەكان بە حوكمى گرانگى ئىشو كارەكانمان زۆربەى كاتەكان پىكەو بووین، دواین ھەفتەش لەمەلى خۆمان بوو. ئەو ماوەش لە گوندەكان بوو بە پىي پىويستى ئىشوکارەكان و پەيوەندىيەكانى ناو شار بەرادرانى دەرەو، ھەمیشە سەردانم دەکرد، بەلام تاكو خۆى بەكەسىكدا نامەى بۆنەنار دمايە نەدەچووم. ئەگەر سەربەخو بچوومايە ھەرگىز نەمەدەدۆزىيەو لە چ گوندىكە، ھەمیشە لەگەران و سوراندنەو دا بوو. ھەر رۆژەى لە ناوچەيەك و ھەر ساتەى لەگوندىك بوو. ئارەزوى گەرانى زۆر بوو. لەماوەيەكى كەمدا گوندنىشىنىك نەبوو كەنەبىناستى. خۆى بەئاشناى ھەموویان دەزانى، ئاشنايەكى خوشەويستو رۆح سوگو مېھربان. ھەر ئەو مېھربانى خوشەويستىيە بوو دوا جار وەك ئەندامىكى چالاكتر منى لەناو شاردا ھىشتەو. ئەو ماوەش كە نیازم بوو دەست لە ئىشو كاری حىزبايەتى ھەلبىگرم، ھەركاتىك سەردانم دەکرد پىشتر خۆم ئامادە دەکرد يەكەم وشە ئەو بابەتى لەگەلدا باسبىكەم. بەلام ھىچ جارنىك لەسەردانەكانمدا بواری ئەموم بۆ ھەلنەدەكەوت باسى خۆمى لەگەلدا بكەم. ھەر بەگەشتەم بۆ لای بابەتىكى نوئ و كاریكى تری پىدەسپاردم، ئىتر من پىم شەرمبوو لەدواى راسپاردەيەكى نوئ باسى كشانەوى خۆم بكەم. لەسەردانىكدا بىرپارى خۆمدا ھەر بەگەشتەم ئەو بابەتى لەگەلدا بكەمەو. ئەو گوندەى بۆى دەچووم زۆر جار بىتر لەویدا چاومان بەيەكترى كەوتبوو. ھەموو جارەكان لەژىر

دارىكدا لەنزىكى گوندىكە چاومروانى دەكردم. لەناو گوندىكە خۆم دەر نەخستو نەمامەو. بەرەو ژىر دارەكە ھەنگاومەكانم ھەلھەينا ونزىكى بوومەو، پېش ئەوئى خۆى بېيىم چەرەدوكلەيىكى خەستو چرو سپىم بېيى لە رۆحىبە دەھاتەدەرەمو بەبالاى درمختەكەدا بە لەنجەيەكى خاوبەناو چلۆگەلاكاندا ھەلەكەشا. پاكەتە جگەرەكەى بە قوپاوى لە دەستابوو، بەرەو پېشەو بەرەو مندافرىدا. ھاوارم لىكرد "خەمت نەبىت دوو پارچە سۆمەرم بۆ ھەناوئىت". دلنابوو كە جگەرەم بۆ ھەناو، پەنجەكانى دەستى راستى ھەنايەو يەكترو توند لە مستىكدا گوشىنى وەك ھەماى سەركەوتن رايوشاندو گوتى: رۆحى رۆح. . . بەخواتو خىرى زىنەى فرىاى ھەموو كەس دەكەوت. لەناو خەندەيەكى پەر لەموحىبەتدا كەلە رۆحى خۆيم وەگرتىو پىمگوت، خىرى زىنەى چىو فرىاكەوتنى چى. . . خۆت بەباشى بەرنامەكان رىكەمخەيت، دەزانى كەى لەدوم دەنيرىت.

دەلەين ساتەكانى ئىستا زىندوو رابردوش مردوو. ئەئى ئەو خۆزگە پەر لەناسە رۆحىبە چىن ھەندىك جار دەين بە شىوئەن بۆ رابردو؟ وەك من "ئىستاي زەمەن" سەد جار دەكەم بە قوربانى رابردو. ئەو سادەيى زەمەنە لە ئەزەلەو كەبى رەنگە بى بۆنە، بى دەنگە. . . كە لەئەزەلەو عەدەمە و بۆ بوونى بەئەقلى ئىمە خۆى بارگاوى دەكات. زەمەن ئەو مىكروبيە لەسەر گرنكى بوونى ئىمە دەئى تاكو دوا جارگەوى خۆى بەفەتا بوونى ئىمە دەباتەو. ئىستا ئەو كاتە دۆراوئىمە كە خۆزگە بە رابردو دەبەين. ئەگەر ئىستا دۆراوئىت، رابردوش زەمانىك بوولە ھالەتى ئىستا، ئەئى خۆزگە ناواتەكانى ئىستا بۆ كام لەساتەكانى رابردوون؟ بۆ ھىچ كام لەساتىكى رابردو نىيە، بۆ خودى مرقەكەيە كە زەمەنى بە ژىرى خۆى بارگاوى كردو رابردوشى بە زىندوى ھىشتەو. ئوقيانوسى ھىمىش بۆ ھەمىشە زىندوو.

ئوقيانوسى ھىمە ئەو پىاوە بەخشندەيەبوو زەمەنى بە خوشەويستى خۆى بارگاوىكرد، ئىستا ناخو ھەسەت بۆ ئەو رۆزگارە ھەلەكەشەين كە ھاوكات بوون لەگەل بونى ئەودا. ھەمىشە لەگەرەن و ھاتوچۆدابوو لەنيوان گوندىكاندا، بۆ ناگادارى لە بارودۆخى ژيانى خەلكەكەو رونكرەنەو باسكردنى كۆرانكارى دەركىيەكان كەبەيوەندىان بە ناوچەكەو ھەبىت. كات لەلەئى ئەو نرخی بەرز بووتەنھا بەھەستكردن بە گرنكى كات خۆى، ئەوسا پتواندەكرا ياخود دەكرا. زۆر جار بىجولەو ورتە دەچوو ناو دىناى گومان و بىركردنەو. جارىك لە پاش ئەو ھالەتە تايبەتەيە كە تەنھا ھەردووگەن بوون گوتى، واھەستەكەم رەوتى زەمەن يەك بىنە نەبىت. بۆ بەردەوامى زەمەن، ئىستا رابردو وەردەگرت بۆ داھاتو، داھاتو لەھەمان كاتدا بەكردارى خۆيشى ھەلەدەستىت، چونكە بەخىراى دەچىتە قوناعى ئىستاو. خىرايى لەم كەردارە ئالوگۆرەى ھەرسى زەمەنەكەدا بە جۆرىكە كە ئەقلى مرقە

تواناي لىكدانەھو پىراگەشتىنى نەبىت. ھەر ئەو جۈلە ھەستىپىنەكراۋىيە ھەر سى زەمەن ھەمىشە لە ھالى يەكتىردان كە نە ژىرى مرۆف دەرك بە نىوانى ساتەكان دەكات ، نە ساتەكان خۇيان تەسلىمى مردن دەكەن. ئەمانە كاتى بنچىنەبىن، بەنامرازەكانى پىوانەى ژىرى نىمە ناپىورىن، چونكە خۇيان لەكات بالاترن، كاتى بنچىنەبىن. گووتم : ھىچ ھالى نەبووم. . . چىت گووتو ماناي چى بوو؟ گووتى: بەنمونەيەك بۆت رۈندەكەمەھە كە چىم گووت، بەلام مەبەستم بوو كەكات بىكرەم بە بىر كىرەنەھە لەخودى خۇى. ماۋەيەك بىدەنگ بوو، دواتر گووتى با نەنەيەكى ئاسانتر بلين: نىمە ھەموو درىژبىيەك ياخود بالايەك بە نامرازى مەتر دەپىوين، بەلام ناكرايت مەتر بە نامرازى خودى مەتر خۇى بىپىوين، چونكە خۇى نامرازى پىوانەيە. مەترى يەكەم بالايە ، مەترى بنچىنەبىيە. نىوان ساتەكانىش بۇشايىيە بنچىنەبىيەكانن كەخالى نىين لەزەمەن ، چونكە زەمەن لەوئىدا خۇى دووبارە دەكاتەھە بۆ بەردەوام بوونى خۇى. ئەگەر يەك بىنە بىت ھەر سى ھالەتى(رابردو، ئىستا، داھاتو)دروست ناپىت. ياخود لەچ ساتىكدا تەسلىمى يەكتىرى دەين؟

ئوقيانوسى ھىمن مەيلىكى تايىبەتى بۆ ژمارەى سى ھەبوو. گووتم بۆ ھىندە بەو ژمارەيە سەرسامى؟ گووتى من بەو دياردە سىروشتىنە سەرسامم لە كۆى ژمارە سىدا خۇيان خولقاندوھو بەنەماكانى ژيانىان لەسەربەندە. ئەو ھەلىدەدا پەروەردەكردنى ئەندامەكانى شۇرشو گەشەكردنى خودى شۇرشىش لەسەر سى بنەماى فكىرى بەسى قۇناغدا پىادە بكات. لە سەردانىكەدا بۆ لاي لە ميانەى گفتوگۆيەكدا سەرمەتاي بىرۆكەيەكى لەو جۆرەى ئاشكر اكرد. من بەھۆى مردنى باۋكەھە ئەو ھەلەم قۇستەھە باسى كىشانەھى خۇمى بۆ بىكەم، ئەو باسو خواستى منى بەلايەكىتردا برد. پىرۇسەى ژيانو مردنى گەراندەھە بۆ كاتە بنچىنەبىيەكان. ئەو ساتە وردىلەبىيانەى بنچىنەى گەردونو ھەموو بنچىنە گىرنگەكانى گەردون پىكەھىنن كە بەرھەمى ھەر سى ھەسارە بنچىنەبەكەيە وەك (خۆر و زەوى و مانگ)كە (سالو مانگو رۆژ) بەرھەمدەينن. بەسەرسامىيەھە گوتم: ھالىنەبووم. . . رۈنتر بابەتەكەم تىبگەيەينە! بە زمانىكى ئاساي پىنى گوتم: ئەمە سەرمەتاي باسەكەيە ، ئەگەر لەئىستاۋە تواناي تىگەبىشتنت نەبىت، ھەر ئەوئەندە بەسە كە جارئ پىتۇبىم، ژيان بۆ بەردەوامبوونى پەيوەستە بە پىرۇسەيەكى بنچىنەبىيە كە لە كۆى ژمارە سىدا ئەخولتەھە، وەك(باۋكو خودو مندال). ئەم سى ئوخمە بنچىنەبىيە وەك ساتە بنچىنەبىيەكانى(رابردو، ئىستا، داھاتو) ھەمىشە لە قۇناغى يەكتىردان بۆ بەردەوامبوونى خۇيان. بەنەما بنچىنەبىيەكانى گەردون لە ھەموو بوارو دياردەيەكى سىروشتىدا لە سى پىكەتەھى سەرەكى دەستكردى سىروشت دروست بوون. بەردەوامى مرۆفىش دياردەيەكى سىروشتىيە لە پىرۇسەيەكى ھاۋكارى پىكەتەھىكى سىنى كە خود پەيوەستىيەكى راستەھى خۇى بە

لەداۋى ھەلۋىستەيەكى كەم كە چاۋم لەناۋ چاۋى بربىۋو، ھەستىم بە نەننېيەك كەرد. بەخەندەيەكى گومان ئامىزە ھە پىمگوت، لە ھە دەچىت نەناسىتەھە؟ ئەمجارە دۆستانەر گوتى: بەم نىۋەرۋىە لەچاۋەرۋانى تۇدا لىرەدا راۋەستاۋم، تۆ بلىۋى ھەروا زوۋلەيادما نەمايىتو نەتاسمەھە. . . زۆر باشت دەناسمەھە ھاورى گيان. گوتىم ئەھى بۆچى بە كاۋە ناوم دەھننېت؟

گوتى: ھەر ھاورىيەكى من ئاسنگەر بىت بە "كاۋە" بانگى دەكەم. بۆ يەكەم جار جەمال بوۋ ناۋى "كاۋە" لىنام. دواترىش لە عەشقىم بۆ ئىشەكەم، پىياگوتىم (ۋەستاكاۋەي چەكوش پەرسىت). لە ھە رۆژەھە ناۋەرەسەنەكەي خۆم لەبىر ھەموو كەسنىك چوۋەھ. وشەكانى جەمال لەسەرەتادا ئاسايى بوۋن، دواتر بۆنى رەوايى بابەتتىكى زۆر ترسناك زەرورىان لىۋە دەھات. ئە ۋەدەمە زۆر بەنەننېى پىرۋسەي سەرھەلدانى بزوتتەھەي نەتەھەي بەگوتى خەلكداد دەدرا. من زوۋ لەمەبەستى تىگەيشتىم. چەندە وشەكانى لەگەل ئاۋازەكانى دەرونو ناخدا بۆ چىرىنى سىردى ئازادى گونجاۋون، بەلام ھىچ بەلنىكىشىم پىنەدا. دەمىك بوۋ ھەستىم بەيۋ شايىەك دەكرد لەزىاندا، ئەھى بۆشايىەم دۆزىەھە، پىۋىست بوۋ بەوردىش بىر لە پىر كىرەھەي بىر تىت، ھەر چەندە جەمال بە دلنىيايەھە باسى لە پاراستتى كارەكان كىر بەلەبەر چاۋگرتتى دارشتتى بەرنامەي گونجاۋ. من جەمال ۋەك جاران بوۋىنەھە بەھاورى، بەلام لە سەر رىگايەكى تر. لەسەرەتادا پەيۋەندىمان ھەر دوۋ بەدوۋ بوۋ، ئىشۋىكارى ئەھى سەرەدەمەي ناۋ شاربەھى شىۋەيە پەيۋە دەكرا. پاش ماۋەپەك ۋا پىۋىستى كىر بە خەلكى تىرم بناسىننېت، بە ھاورىيەكىتتى ناساندىم كە ناۋى عەزىز بوۋ. لە بىر يارىكى چاۋەرۋان نەكراۋدا جەمال شارى بەجىھىشتى ۋا پىۋىستى كىر بەگوندەكان .

بەرۋىخسارىەھە ناۋامى ۋ شىپىزەھى پىۋە دىار بوۋ. بوراى مانەھەي ئەھەندە نەبوۋ لەسەر خۆ چىرۋكى خۆيم بۆ بگىر تەھە، بە چەند وشەپەك رىستەپەكى شىۋاۋى دروستكرد، من حالىبوۋم بە ھۆى روداۋىكەھە دەبىت شار بەجىھىننېت. بە پەلە ئەھەشى پىگوتىم كە زۆر گىرنگە بچم بۆمالى عەزىز، بىرادەرنىك لەمالىانە دەبىت چاۋم پىيىكەيۋىت. ئىتر لەبەر شەلۋاۋى پىرانەگەيشت ناۋى ئەھى بىرادەرى مالى عەزىز پىننېت. رۆشت ۋا ناۋاۋى ئىجگارى لىكردم. مەنشى بەخۆيەھە شىپىزەھە، بىرم نەبوۋ ھەۋالى عەزىزىش بىرسم لەكوتىيەھە بۆچى نەھات بۆمالى خۆيانم بەر تى ۋ چاۋم بە بىرادەرى بەكەيۋىت. من مالى عەزىز دەزانى، بەلام ھەم دەكرد لەگەل خۇيدا بچم بۆ مالىان. ئەھى رۆژە لە ھىچ شونىننىك نەمدۆزىەھە، نە مزانى سەفەرىكى كورتى كىر دوۋە. ناچار بۆ مالىۋەمىان خۆم بەتەنیا چوۋم، كە چوۋمە ژورەھە گوتى لەگورتى ئەلۋەن ئاۋ دەگرت. دەنگى تەجىلەكەي بىرى بەخىرەھاتتى كىردم. تاۋىك يەكىتتىرمان

لەئامىز گرت و بەناوہ تازەكەى خۆمەوہ بانگى كردم "وہستا كاوہ". ديار بوو لەچوونى من ئاگادار بوو. ھەرچەندە بەكەم چاۋ پىكەوتنمان بوو، بەلام زۆر بابەتى گرنىگ پەيوەست بەباروڊوڭى ئەو رۆژگارەمان تاووتوئى كرد. داواى لىيوردنم كرد ئەگەر لە سەردانەكەم دواكەوتىنم. حالەتى نااساى جەمالىشەم بۆ باسكرد. ئەو خۆى لە حالى جەمال باش ئاگادار بوو، گرنىگى رۆشتتى ئەويشى بۆناو گونەكان بۆ روونكردمەوہ.

ھەر ئەو رۆژە ئىوارەكەى كاك عەزىزم بىنى، دلنباووم كەزانىويەتى لەمالى خۇيان بووم و سەردانى ئەو برادەرەى مالىانم كردووہ. بە گلەيەوہ پىمگوت، نەمزای خەلكى ئىرە نىيە، ئىوش كەستان قەستان نەكرد. عەزىز گوتى: بەرنامەكانمان بەھۆى روداۋىكەوہ پىش وختى خۇيان كەوتن كە ژيانى جەمالى خستە مەترسىيەوہ، ھەر ئەوئەندە بوارى بۆ ھەلكەوتبوو كە خۆت بىننىبووت. منىش ئىرە نەبووم. بابەتتىكى ئەوئەندە گرنىگىش نىيە خەلكى كام شارى ئەم ھەرىمە بىن. گوتم، بەلام ناويشيم نەزانى. پىنگوتم، ناوى (مامۇستا شادمانە).

من و مامۇستا شادمان بووين بە دوو ھاوړى نزيك و خۆشەويست بە ھۆى كارو چالاكى شۆرشەوہ، بەلام ھەمىشە بۆچونەكانمان جياواز بوو سەبارەت بە خودى چەمكى جياواى. باوهرى بە لايەنە ئەرئەنەكانى ئەو چەمكەنەبوو، دوا جار دەگەرئەنەوہ سەر رىگای ھەمان تەوەر و گفتوگو كە ھەردووكمان رىيوارى بووين. لە ھەموو قوناغەكاندا ھاوړى بووين، بەلام جياواى بىرو بۆچونمان وردەوردە پەرىدەسەند، ھەر يەكەيان بە رىگای خۇيدا دەروشت، تاكو ئەو رۆژەى بالندەكان ياخييون و ھەلھاتن و منىش بەناچارى بەرەو چيا ھەزار بە ھەزارەكان كەوتە رىگا.

جەمال زووشارى بەجىھىشت، خەباتى خۆى لەچياكان دەستپىكرد، خەباتتىكى پىر لەسەرەوہى. پەيوەندىمان گەرەم گوربوو، ھەمىشە ئاگادارى پەكتىرى بووين. نارەزووم بووجارىك سەردانى بكەم. ئەو سەردەمە من زۆر سەرقال بووم، ئەويش ھەر رۆژەى لە گوندىك بوو. كورنىكى چالاكو گورجو گۆل بوو، لەناو خەلكدا زوو ناسرا، نازناوى "جەمال نەسرەوت" يان لىنا. لەمژىبوو دەمويست بىبىنم، بوارى سەردانىم بۆ ھەلئەدەكەوت. ماوہيەكى زۆر لەگەل ئوقيانوسى ھىمندا پىكەوہبووين و گفتوگومان دەكرد. لەدەمى ئىوارەدا پىنگوتم جەمال نەسرەوت ئىرەيە! بۆمن مژدەيەكى خۆش و گرنىگ بوو. چووين بۆ ناو ئاواى، لەو مالىە ميوان بووين كە جەمال نەسرەوتى لىيوو ئاگادار نەبوو كەمن لەو گوندم، لەناكاو بە بىننىم سەرسام بوو. بەخىزراى ھەستايە سەر پىو توند باووشى پىاكردم و گووتى: وەستا كاوہ گيان ئەوہ توى ئىرە يان خەو دەبىنم. دەستەكانى لەملى من بەرداۋ باووشى بە ئوقيانوسى

ھېمىنىشداكرد و بە مانايەكى رەمخە نامىز گوتى: ۋەستا كاۋە كەى ھات بۆ نىرە؟ ئوقيانوسى ھېمىن بەدەم پىكەنپىنەۋە شانى ھەلئەكاند، ماناى نازام. ئەۋ شەۋە تاكو درەنگ ھەرسىكىمان پىكەۋە بوۋىن، لەمپانەى گەتوگۇگاندا جەمال نەسرەوت ئەۋەى دركاند كەمەن دەمەۋىت لەچالاكى سىياسى دەست ھەلگىرم. سەرنجىكى نىگەرانى خستەسەرم كە پىرەۋو لە ۋشەى بىدەنگو بەرۇح تىدەگەشىتم. بە جەمالم گوت "لەبەختى من لىرەيت". حەزمنەكرد ۋاز ھىنانى من بىت بە باسى ئەم شەۋمان، ۋىستەم ئەۋ بابەتەيان لەبىر بەر مەۋە. ئوقيانوسى ھېمىن لىم حالىۋو كە نامەۋىت لەۋ بارىەۋە جارى ھىچ بلىم، جەمالىش ۋەلامى دامەۋو گوتى: مەبەستت نامەكەىە كە لەبەختى تۆ لىرەم؟ ھەر ئەۋەندەم گوت "بەلى". ئوقيانوسى ھېمىن لەجىگەى خۆى نەجلاۋ گوتى: كەۋاتە من بەجىتانبەلىم. . . . كەسمان قىولمان نەكرد، دەۋابە ئەۋ ھەر لەۋىۋابە، مامۇستاي گەۋرەى ھەموومان بوۋ. ئەۋ شەۋە من ۋ جەمال دوۋ بەدوۋ دەربارەى ناۋەرۇكى نامەكە قسەى زۆرمان كرد، كىشەۋگرفەكانمان شىكر دەۋە. ئەۋ كەسەى لەنامەكەدا جەمال باسى كر دىۋو، پىشتر ھەردوۋكمان گومانمان لە ھەلسوكەوت ۋ كەسايەتى ھەبۋو، لەبرى لىپرسىنەۋە گەۋە كر ابوۋ، ئەركى گىرنگيان پىسپاردىۋو لەۋانەۋو زۆر بەرنامەى گىرنگو نەھنى ناشكرابكات ۋ ھەلۋەشىننەۋە. من نەدەكرا بىدەنگىم، ھەر ئەۋەندەش دەمتوانى بەدەنگىم كە لەچالاكى ۋ نىشوكارى ناۋ شار بکشىمەۋە. ئوقيانوسى ھېمىن لە گۇشەپەكى زۆرەكەدا سەرقالى نوسىن بوۋ، جانازانم چەند ناگادارى ئىمەۋو. ئەۋ شەۋە جەمال بەدۋاى كارى خۆى كەوت ۋ ئىمەى بەجىتەشت. من ماندو بوۋم، رومكردە ئوقيانوسى ھېمىن ۋ پىگوت، خەرىكى چىت، ناتەۋىت ئەمشەۋ بختە؟ قەلەۋ دەفتەرەكەى دانو گوتى: سەرقالى چارەسەركردنى كىشەكانى داھاتوم لە نىستادا. دەمەۋىت بەرنامەپەكى توكە دابرىژم بۆ پەروەدەكردنى ھەموۋ ئەندامەكانى شۆرش، تۆ لەبرى ئەۋەى ۋزبەھىت، دەبىت ئەندامىكى چالاكترىت. ئەۋەى دەرك بە كىشەۋ گىرقت ۋ كەمۇ كورى دەكات، جگە لەۋەى مافى خۆپەتى بەدەنگ بىت، ئەركى سەرشانىشەپەتى ھەۋلى چارەسەركردنى بەت. خاۋەن كىشە نابىت رابكات، دەبىت بە پەروەشترو چالاكترىت. ئوقيانوسى ھېمىن بە گىرنگى ناۋەرۇكى بەرنامەكەى دلخۇشىكردم ۋ لەسەر كەلگەلەى كىشانەۋم لە كاروچالاكى دورى خستەۋە. ئەمشەۋ ۋەك خۆى بۆ من نابىتەۋە لىنەگەرا راکشىمۇ پشوبدەم، بە ماندوبى ھىشتىمەۋە تاكو رازىكردم. لەناۋ بىرەۋەرەكاندا چوۋەخانەى روداۋو يادە لەمەك چوۋەكان، ۋەك ئەۋ رۆژم دەھاتە بەرچاۋم كە جەمال نەسرەوت لەسەرى كۆلانەكەدا چاۋەرۋانى دەكردم. لەسەرەتادا بىننى جەمال بۆ من ناساى بوۋ، دۋاى قسەكردن زانىم بەتەنھا بۆ

بىيىنى من راو ھستاوھ. پىمگوت ، چۆن منت ھەلبۇزارد؟ گوتى: بۇ كارىكى بە م جۆرە تۆم بەگونجاو زانى. . . ئەى كاوھى ئاسنگەر..!

ئەندامىكى چالاكو دلسوزو بە پەرۆشبووم بۇ كارەكەم. ھەمىشە بە توانايەكى بەھىزموھ دەسوراموھ بەدەورى كرۇكى نامانجەكانمان كە بىوو بە تەورى كاركردنمان . ئەى كاتەش لىيان كساموھ، وىژدانمو ھەموو بنەماكانى كە بوونى مرؤف بوونى لەسەر بەندە، ھاندەرم بوون خافل نەبم كە بەندى پىكەو بەستنى مرؤفەكان نە پچرئىم. ناراستەوخۆ يارمەتى زۆرم دەدان، ئاگادارى دەنگوباسىشىيان بووم. كابراى رۆژنامەنوس بە ھەندىك زانىارى سەرسام بوو. . . گوتى: چەندت لىتتەگەشتىبووم تۆ زياتر دەزانىت. ئەگەر يارمەتيم بەدەيت ، ئەم چاوپىكەوتنە درىژ بىكەينەو بۇ چەند زنجىرەيك چاوپىكەوتن لەچوار چىوھى پرسىارو ۋەلامدا، ھەموو بەشىكىش لەژمارەيكە رۆژنامەكەدا بلأودەكەينەوھ.

يەكەم بەشى گفئوگوكامان بلأوبووھو، بۇ رۆژى دواتر دوو كورھاتن بۇ دوكان، نامەيكە بەرئو بەرئەتتى ئىشو كارى ئەندامە دىرئەكانىيان پىيوو، بە خوشحالىپوھ داوايان لىكرەدبووم سەردانىيان بكەم. زوو تىگەشتەم مەسەلە چىبە، بۇ ھىوركرەندەوم بوو، ھەرچەندە ھىچ تۇرەبوونو ھەلچونىكم نەئواندبوو، تەنھا بىرەورى و روداوەكانم ۋەك خۆى گىرابوونەوھ.

ئەو بەرنامەيكە كە ئوقيانوسى ھىمەن بۇى باسكردم، پىشترىش باسى قوتابخانەيكە ھاوشىوھى بەرنامەيكە بۆكردم ئە و ماوھىەى لەمألى خۇمان بوو، پىش ئەوھى شار بەجىبەئىتو بەرەو گوندەكان بروات. بەلام ئەوھندە نەماپوھ كەجارىكىتر بچىتەمسەر ئەو باسەو بەوردى بۆم شىكىكاتەوھ. شوپىك لەمیانەى گفئوگۇدا گوتى: دامەزراندنى قوتابخانەيكە پەروردە بۇ ئەندامان پىويستىبەيكە بەلگەنەوئىستەكە لە داھاتودا ھۆكارو ئەنجامەكانى بەبوونو نەبوونى لەئىستاداو باشو خراپىشى لەداھاتودا دەردەكەون. ئەو بابەتەم زۆر بەگرنەنگ نەگرت، پىم وانەبوو ئەوھى لەزارى كەستىكى سەركردەو ياخود ئەو كەسەى كەپتى سەرسامىت لەھەموو ھالەتەكدا راستىتو پىت قىولئىت، ۋەك پىچەوانەكەى، مەرج نىبە گەوچو گىلەكان ھەمىشە لەھالەتى گەمژەبىداين، جار بەجارىك وشەيكەى جوان، رستەيكەى بەنرخ ئەدركىنن. ئەو سەردەمە زۆر بە پەرۆش بووم، گەرمو گوربووم بۇ ئەو ئەركانەى لە نامىزى مندا گەرميان دەبووھو. ئەركو فەرمانەكانى ئوقيانوسى ھىمەن لەسەر شانمان بارىكى قورس نەبوو. ھەرچەندە خۇمان بەپەرۆش بووین لەبەرەمبەر ئەرەكە نەتەوھىو نىشتىمانىەكان، فەرمانەكانى ئەوئىش ئەوھندە جىگای شانازى بوون كە ھەستمان بە لەش سوكىو چىستو چالاكى دەكرد. رۆشتنى ئەو بۇ گوندەكان ئەركى مى لەئەو شاردا زياتر دەكرد، بە خوشحالىپوھ پرسىارم لىكرەد"لەئەوئى تۆ چ

بەرنامەيەك دابرىژىن تاكو بتوانىن زۆرىنەي خەلك بەلای خۇماندا پەلكىش بکەين؟ گووتى، ھەمىشە دەبىت لەبىر کردنە دەبىن بۇ دارشتى بەرنامەي باش و گونجاو لە ئىستاد داھاتودا دەرنەجامى باشيان ھەبىت، ئەمىش بەپەرودەکردنى خۇمان بەدەيدىت، نىتر ئەو ئەركى خەلكە ھەست بە لىپرسراوى خۇيان لەئەندام بوونياندا ببىننەو. ئەندامى زۆر گرنگ نىيە، گرنگ ئىمەي كەئەندامىن نوینەرەي خەلكىن تاكو چ ئاستىك توانىمانە بە پەرۆشمە گویمان لىبگرن و خاوەن ھەلوئىستىن. ھەموو مىللەت ناتوانن بىن بە ئەندام، چونكە قەوارەي مىللەتەك لەناو شۆرشىكدا جىگای نابىننەو، بەلام ھەلوئىستى شۆرشگىرانەو نىشتىمان پەرودەي قەبارەي چەندە گەورەيە، لەناخی ھەموو تاكىدا جىگای دەبىتەو، لەبەر ئەوئەيە مىللەتەك بەر لەوئەي پىوئىستى بە ئەندام بوونى ھەموو تاكەكانى ھەبىت، پىوئىستى بە مامۇستادو دارتاشو دکتور و كرىكار ھەيە، ئەمەش بەو مانايە نايەت بەھاكانى تاكى ئەندام كەمبىت، بە پىچەوانەو، كەسكى ئەندام گەورەترە بەو پىوانەيەي ئەركى سەرشانى قورسترو پىرۆزترە چونكە ئىش بۇ ئابندە دەكات. لىرەوئەي ھەموو ئابندەيەك پەيوەستە بە ئىستادە، كەواتە ئىستا ئىمە پىوئىستىمان بە بەرنامەيەكى پەرودەي ھەيە بۇ ئەندامەكانمان بە تىكرابى ھەموومان لە پىناوى ئابندەيەكى گەشدا.

ئەو سەردەمەي ئوقیانوسى ھىمەن باسى ئەو قوتابخانەيەي بۇ دەكرەم، گومانم لە بۇچونەكانى ھەبوو، تىگەيشتەم بۇ بابەتەكە ھەرئەوئەندە برى دەكرەم. گووتەم پرۆژەيەكى نەشیاو ئەمەي لىوان لىو لە ھەستى بەر پىرسارىەتى بەرەمبەر بە ئىستاو ئابندەي چارەنوسمان كە ئاشكرايە شەر لەگەل مەرگى خۇماندا دەكەين، تازە بەتازە بخرىنە بەر قوتابخانەيەكى پەرودەي. ئوقیانوسى ھىمەن بە ھىچ دىمەنىك سەرسام نەدەبوو، لەسەر خۇ گووتى: پىتوانەبىت كارى پەرودەي نەشیاوئىت، ياخود نەفسىتى ئىمە لەئاستى ئەودا نەبىت. . . مرۆف ھەمىشە پىوئىستە خۇ پەرودە بەكات. پەرودەکردن لە روانگەي تىگەيشتەي ژىرى خۇت، زۆر شىاوترە لەوئەي كە راپىچى بەردەم پەرودەکردنت بکەن. ھەرچەندە پەرودەکردن لە ھەردوو حالەتەكەدا گرنكى خۇئەي ھەيە. ئەو پەرودەکردنەي مەن قسەي لەسەر دەكەم جىاوازە لەوئەي تۆ لىبىتگەشتوئىت. ئەمەش بۆمەن گرافتە كە رەنگە زۆر كەسانىتەيش بە پىچەوانەو ھالەين. ئىمە ھەموومان ئەندامى بىرو بۇچوونو ھىواو نامانجىكىن، واتاى وایە كەسكىن، كەواتە زۆر ئاسايە بەژىرى خۇمان باشترخۇمان پەرودەبەكەين. مەن لەئەسۆزى ھەموو ئەندامەك دلىانم، ئاگادارم چەندە بە پەرۆشمە بەناو ئاگرادا تىدەپەرن بۇ راپەردنى كارەكانتان، بەلام لەو غەرىزە تۆقینەرە گۆشەگىرەي ناخی شۆرشگىر نەترسم كە لەداھاتودا روخسارى نەم رۆژگارە پىرۆزانە بە رەنگى خۇ بارگاوى دەكاتو سىماي دىكتاتورىك قووت دەكاتەو. لەپاش رۆشتى ئوقیانوسى

ھېمەن ئەركو چالاكى من لە ھەموو بارمەكەوھ سەخت بوو، بەلام پەرۇشىو دلسۆزىم بۆ ژيانى كار كردنم لە ھەردوو بوارد، قورسى ئەركەكانى خستبووھ سەرشانى خۆى.

سەربارى ئىشوكارى دوكان، ئەركى رىكخستنو پەيوەندىبىھەكانى ناو شارو دەرىشەوم لەسەرشان بوو. كارەكانى دوكانم بەشىكى زۆرى لە وھتم گرتبوو، بەبى ئىشوكارى دوكانىش ھەموو كارىكىتر رادەوھستا، رەنگە تریپەى دلشیم رابوھستایە چونكە رۆحم بە زرمەى چەكوشو دەزگا بەندبوو. پەيوەندىبەكى رۆحىو ئەفسونای لەنئوان منو كارەكەمدا ھەبوو بەتایبەتى لەگەل چەكوشو دەزگا. ئەو دەنگەى لەگەروى چەكوشو سنگى دەزگاوە دەھاتنە دەروھ، ھاوتای ئەو تریپەى دەلم بوو كە رۆح جەستەمى بەیەكەوھ گرىدابوو. ھەر لەسەرتای ئىشكر دنمەوھ عەشقىكى نەئنى لە نئوانماندا دروست بوو، بۆیە من بە پەيوەندى ئەفسونای ناوم دەبرد، ھەر بەو جۆرەش ماپەوھ تاكو ئەوكاتەى تۆقیانوسى ھېمەن زرمەو دەنگى چەكوشو دەزگای بە نۆتە لەسەر رۆح دەرونو ویزدانم نوسىبەوھ. تا ئەو كاتەش نەمدەزانى چەكوشو دەزگا یەكترى ماچ دەكەن و پەيامى خۆشەوستى دەدركىن.

دیمەنرەنگاوە رەنگەكان لە ھەم ناھەنگى رەنگەكانەوھ بەر جەستە دەبیت، ئەو سەردەمەى كەرۆح جەستەم نوقمى ماندوبون ببون و ھەستەم پینەدەكرد، ھەلوئىستى وھستام بوو گرو تىنى بەناخەم دەدا لە ئىش و كارى دوكانو رىكخستەكان بەردەوامبم. پیاویكى مېھەبانو خۆشەوېشت بوو، بىر كەرنەوھو رەفتارى زۆر مەعقول بوو. گوئى بەو نەدەدا من چەند دوكان بەجىبەئلم، دەيزانى ئەو كاتانە بۆ كوئ دەچم مەیلەم بەلای چىدا ھەبە. كاتى پشودانى نېوەرۆ بەدەم شەپۆلەكانى خەيالەوھ ورتە ورتە و بە نەسپای لیوى چەكوشو دەزگاكەم بۆ ماچ لە یەكترى دەوروزاند. زرمەى ماچى لئویان ئەو ئاوازەبوو كە رۆحى ئاسودە دەكردم. وھستاكەم پیاویكى ژىر بوو، لەگەل رۆحەدا ئاوتە بوو. زوو لەناخى من تىدەگەبەشت. دەیگوت "خەيال بۆكوئى بردووبت؟ ھەستە برۆ شوئىنى بكەوھ.

لەدواى بلاوبوونەوھى یەكە م بەشى چاوپىكەوتنى منو رۆژنامە نوسەكە، نامەى دەزگای ئەندامە دێرینەكانم بەدەست گەبەشت كەسەردانىان بكەم. خۆم و نامەكەم چووین بۆ دەزگاگە. لە ژورىكدا دوو كور دانىشتبون، خۆم پیناساندن كە بە نامەيك داواتان كردوم لئیرە نامادەم. زوو لە مە بەستى نامەكە گەبەشتن. دەفتەرىكى گەورەیان پەرە بە پەرە ھەلداپەوھ، بەوردى چاویان بە ناوەكاندا دەگىرا، ھەر لاپەر مەك چەندە ھا ناوى تیا نوسرابوو. واپىدەچوو ناوى دۆستو دۆزمنى تىدا بىت، ھەر لەدواى برادەرە شەھىدەكانى خولە پىزمو پۆلىسەكانەوھ تاكو ئەم سەردەمە تىكە لاوھى ئىستا. ئەو دیموكراتىيەم بەبىر ھاتەوھ كەبانگىشەیان بۆ دەكرد. ھەموو كەسایەتییەجىاوازە كان

لەو دەفتەرە دا وەك برا پىكەو دەژيان. پەرە پەرە بەردەوام بوون، لەدواپەرە دواين ناو، ناوى من بوو. بە كۆمەلەك وشەى برىقەدارى قەرز كراو وەسفيان كردم. بەناوى دەزگاكەو داواى لىبور دنيان لىكردم كە تاكو ئىستا لەيار مەرتى شۆرش بىيەشبووم. برىارى برىنەو مۇچەى مانگانەيان پى راگەياندم.

من لە ھەموو راستىھەكان تىگەيشتم، لەگەل ئەوھندا رامابووم كە ھەردووكيان ھەستيان كرد. ماو مەھكى كورت بىدەنگ بووين، وا چاو وروانبوون بە سوپاسەو ھەريار ھەيان پەسەند بكەم. ويستم دان بەخۆمدا بگرم بەرامبەر بەو دوو كورە مۇچە خۆرە رازو گلەيى نەدر كىنم، بەلام نەمتوانى تاكو رادەى گىلى بىدەنگىم. پىمگوتن: من مۇچەى ئىووم ناوئىت، بىدەن بەو كەسانەى شۆرشيان بۆخۆيان كرد، بىدەن بەو كەسانەى بەر چاويان تىر ناوئىت و ئىوھيان بۆ ئەم كارە راسپاردو، بىدەن بە فلان و بەفلان و بە . . .

دوو سەردەمى جىواز ھەمىشە لەشەرى دژ بەيەكرتدا خۆيان دووبارەدەكەنەو كە لەسەر تەمەنى بەكترى دەژين. سەرتاى جولانەو ھەستى نەتەوايەتى بوو لە رۆحى شۆرشىكدا، ھەلوئىستو بىرو باومرى خەلك بە ھايەكى پىرۆزى ھەبوو كە بەھىچ نرختىك نەدەكردا، بەلام ئىستا چ پارمەك قەلبە نرختى لە مە بدەئى ھەندىك كەس بەرزترە. نازانم بۆچى دەبىت و ابىت ھەموو شۆرشىك راپەر بىنك لەدژى خۆى بخولقنىت. ئەو كەسانەى ھۆكارن بۆ سەر ھەلدانى نەھامەتەھەكان، رۆژگارنىك بوو رۆحى ئەوانىش چلنىك بوو لەو چەپكە گرانى بەردەوام دەسوتان بۆ وەگەر خستى ئەو شەمەندەفەرە سپىيەى بەرەو ئاسۆ رىيدەكرد، كەواتە تەنھا ئەو گرنگ بىيە چۆن لە ئاسۆى روون بروانين، لەو گرنگتر لەئاسۆى رووندا چۆن بىر بىكەينەو تاكو رەشو تارىكى نەكەين. ئوقيانوسى ھىمن ئەو سەردەمە خەمى ئاسۆى بوو لىلنەبىت، ھەولى دارشتى بەرنامەيەكى چروپرىدا كە راستىھەكان بپارتىت و پىرۆزى شۆرش وەك خۆى رابگرىت، بەلام پىرانەگەيشت.

ئەو شەو ھى جەمال نەسەموت لەلامان رۆشت، تاكو شەوگارىكى درەنگ باسى بەرنامەكەى خۆى بۆكردم. سەرتا مېنىش بەگومان بووم، لەناو گرى شۆرشىكى كلىدەردا بەدواى تەزوو ساردەكاندا وئىبىت. گووتى: بۆچى بەگومانى ھاورىم؟ بابەبىتىكى زۆر سادەيە. مېنىش دلىنام لەپاكى و دلسۆزى ھەموو ئەندامىك، بەلام كەس دەتوانىت لە ئايندەى كەسىكىتر دلىنايىت كە شىاوى جىگاكەبىبىت؟ چۆنكە گومانى تىدانىيە كورسىيەكانى ھوكمرانى لەدوا رۆژدا ھەر بەخۆمان دەدرىت، لەبەر ئەو پەروەردەكردنى ئەندامەكان لەئىستاو زۆر باشترە لە چاكسازى لەداهاتودا. مندالەكانى ئەمرو پىاوى دواروژن، ئەمە راستىيەكە دوور لەخواستو داواى ئىمە، بەلام چۆن پىاوىك؟ ئەركى ئىمە لىرەدايە چ پىاوىك بۆ ئايندە پەروەردەبەكەين.

پەرورمەدەكردنى مندالئىكى دروست ئاسانتىرە بۇ دواروژ وەك لەمەھى لەئەندەدا بمانەئىت پىلوانكى گەوج گۈل وشەر انگىز چاكبەكەين. ئىستائىمە لەسەرەتادابن وەك مندالئىن، منداللى شۆرش. بۇئەھى بىبن بەپىلوانكى دروستو گونجاو بۇ دواروژ، پىلويستمان بە بەرنامەھىكى پوختى پەرورمەدەكردن ھەھىە كە ئەم شەو پىكەھە گەتوگۇي لەسەر دەكەين.

ھەرچىيەكەم بىر بوئىت بۇ رۇژنامەنوسەكەم باسكرد، پىرسىار مەكانىم بەئى كەموكورى زىادەخستىنەسەر وەلام دانەھە. قەسەكانم ھەمووى راستىببون، ھەق بوون بۇيە لەگۈئى ھەندىك كەسدا رەق بوون، بەلام ترسم نەبوو تاكو ئاستىك مافى نوسىن و بلاوكردەھە درا بوو. زۆر جار يىش گومان لەو رۇژگارە دىموكراتىيە دەكرا، لەناكاو عەرزەكە قلىشەدەبوو كەسنىك بىسەر و شوئىندەبوو.

پىرسىار و وەلامەكانى من و رۇژنامەنوسەكە كرا بەجەند ژمارەھەكە لە رۇژنامەكەدا بلاوكرابەھە. ئىوارەھەك بەرەو مالىھە دەرۇشتەھە، ئەو كۆلانەھى لەسەر رىگاي گەرانەھەم بوو كە ھەمىشە پىا تىدەپەرىم لەناكاو كەوتە بەر ھىرشى ژنان. نازانم چۆن قەسەكانىان بىسببون، دلئىابووم بە پىچەوانەھە ھەموو شتىكىان تىگەياندەبوون. رۇژى دواتر نەچووم بۇ دوكان، كابرالى رۇژنامەنوس خۇى گەياندە مالىھە. زۆر شىرەھە بى ئارام بوو، نىگابەھى ئەفسوناي تىگرم و قەلمەھە دەفتەر و تەسجىلە بچكۆلانەكەھى دەر ھىنا. بوارى ھىچى پىنەھەم، نازانم بۇچى ھىندە شىرەھە بوو؟ بە دەھەناسە بىر كىوھ گەوتى: داواى لىبور دنت لىدەكەم كە زۆر بەپەلمە، كەمىكىش لەدوكان چاومرورانم كىردىت، ھەر دىارنەبوويت بۇيە ھاتم بۇ مالىھە. پىموايە ئەمەرۇ ماندىوت دەتەوت پشوبدەيت. يەكەينە قەھى دەكرد، بەخىرايى وەلامە دايەھە و گەوتىم: نەخىر دەچووم بۇ دوكان، بەلام كەمىك دىرەنگتر لەرۇژانى تر. بە مەبەستەھە پىمگەوت، پشودان لەكلتورى ئىمەدا نىيە، تۇش ھىندە شىرەھە بە پەھى بۇچى ھاتىت؟ خۇ مەرج نىيە ھەموورۇژىك ئەم ھەكەپتە بگىرەنەھە. لەسەر ھەمان رىتمى شىرەھە و ئانارامى خۇى لاشعورى بەتورەبوونەھە وەلامە دامەھە گەوتى: كاكەگىان چۆن مەرج نىيە. . . بۇ سبەئى چى ئامادەكەم بۇ بلاوكردەھە؟ لەسەر خۇ پىمگەوت، سبەئى چى و رۇژنامەھى چى؟ بەسەر ھاتى دوىئى ئىوارەھى خۇم بۇگىرەھە لەسەر رۇژنامەكەھى جەنابى ژنان چىيان پىكردم. خۇيكرد بەشەرىكى من و گەوتى بەسەر ھاتى ئىمەمانان ئەم جۆرە چىرۇكانەھە. بەخىرايى روداھەكەھى قۇستەھە گەوتى: بۇچى ھەمىشە باسى ئەو كەسانە دەكەن كەگومانان لەسەرە؟ كەسانىكىش ماون كە تاكو ئىستا پارەو سامان و كورسى پەرسى زەلبى نەكردوون، كەچى ئىوھ لە ھىچ باسنىكدا ناويان ناھىن.

سەردانەكاندا ھەوآلەكانى برادەرانى دەروەى بۆدەھىنامو نامەو راسپاردەكانى وەك كۆترىكى نامەبەر دەگەياند. لەسەر ئەو كارە گەورەو گرانو پىرۆزە ناوبان نابوو (كۆترى شۆرش). كات بەرەو نىوەرۆ بەدوای خۆيدا پەلكنىشى دەكردىن، ئەو دەمە لەگەل چەكوشو دەزگادا گەمەى ئاسودەبوونى رۆح دەكرد كە كۆترى شۆرش خۆى كرد بەدوكاندا. ھەركاتىك دەھات دەمزانى ھەوآلىكى تازەى پىنە، نامەبەكى بەكرى ھاوسەرى بۆ ھىنابووم. گووتى: دوورۆزە لەلای بەكر گەر او مەتەو بەلام بوارم نەبوو نامەكەت زوتر بۆ بەينم. ھەر ئەو رۆزەى كۆترى شۆرش لەلای بەكرى چىاى ھاوسەرى گەر ابوو، ئىوارەكەى بۆ ئەنجامدانى چالاكەيەك روودەكەنە شار بۆ ھىر شكردەنە سەر مۆلگايەكى رۆژىم، كاكە بەكر لەو شەردا شەھىد دەكرىت. تاكو ئەو كاتەى كۆترى شۆرش ھات بۆلام، نەمەن ھەوآلى شەھىد بوونى بەكرى مېردىم دەزانى نە خۆى. كاتژمىرىك لەپاش رۆشنتى كۆترى شۆرش برادەرىكى خۆمان ھەوآلى شەھىد بوونى كاكە بەكرى پىزاگەياندم، بەداخەوە لاشەپىرۆزەكەى بەجىمابوو، كەوتىبوو بەردەستى دوژمن. ناوجەرگەى شاربوو، جىگايەكى زور قايم بوو. نزىك بەمۆلگاكە كاكە بەكرى چىايى شەھىد كر ابوو. كاكە بەكر قارەمانىكى دلئىرى ناو ئەو شۆرشە نوپىە بوو، رۆژىم لەمىژبوو ھەوآلى لەناو بردنى دەدا، بەلام ھەموو جارەكان بە پىچەوانەى خواستى دوژمنەو ئەنجامى پىلانەكان كەوتىبوو ھەو. رۆژى دواى شەھىدبوونى جەللادەكانى رۆژىم لەجىگاي لاشەكەى، لەسەر عەرزە بەخوین سور ھەلگەر او كە ئاھەنگى شادىو سەر كەوتنىان ساز داوو. كاكە بەكر نە مەزارى ھەبوو نە لاشەكەى ديار بوو، كەس نەيدەيزانى بۆ كوئى براو، بەلام خاكو خۆلەكەى كە لاشەكەى ئەوى لەسەر كەوتىبوو، بووبە مەزارى خالى ھەموو رۆژانى ھەينى كۆترى شۆرش سەردانى نزىك مۆلگاكەى دەكردو دورو دور تەماشاي جىگاكەى دەكرد، بەھەنسكو گريان گۆرانىو سەردى سەر كەوتنىو نەبەردى بۆ دەگووتو بەفرمىسكە تەرەكانى گول بارانى دەكرد. ئەو ئافەتە قارەمانە وەك كۆترىكى مېھەبان لەناو شارەو بەنھىنى ھەلدەفەرىو پەيامەكانى شارى لەژىر بەلە سىپىيەكانىدا حەشار دەداو دەيگەياندە لوتكەى چىاكان، لەو نىشەو بەئايەكى ساردەو باو ھشى گەرمى ھاوسەرەكەى بەجىدەھىشتو جار ئىكتر لەگۆندەكانەو ھەلدەفەرى. بەناو دالو واشە گوشت خۆرەكاندا پەيامەكانى ئەودىوى لەژىر بەلە مېھەبانەكانىدا بۆ ناو شارە پر لە كارەساتە ترسانكە دەھىنا. كۆترى شۆرش ئافەتەتتى بەئەمەكو دلستۆز بوو، رۆژانى ھەينى لەھەر كوئىيەك بوايە بە پەلە دەگەر اىھەو خۆى دەخستە بەردىدەى پر لەغەزەبى جەللادەكانو لەدورەو سەردانى مەزارى چۆلو خالى ھاوسەرەكەى دەكرد. لەدورەو بۆنى بەخاكە خويناويەكەو دەكردو پەيمانى وەفاو خۆشەويستى لەگەل رۆحيدا دووبارە دەكردەو.

لەپاش تەفرۆتوناپوونى حوكمى جەللا دەكان لە ھەر يەكەدا، كۆترى شۆرش لەژىر ئاسماننىكى ئازادو لەسەر خاكىكى ئارامدا گۆلە رەنگا ورەنگەكانى باخى ھەسرەتى دەچنەيەمو لە زوخواى رۆژگارى پېشو بژاريدەكرد، بەكامەرانىو سەرفرازيەو دور لەترسو چاوى پەر غەزەبى جەللا دەكان لەسەر جىگای شەھيدبوونى بەكرى چيايى ھاوسەرى دايدەنەن. بەردو خۆلى خويناوى ھەلدەگرتو ماچى دەكردن كەھىشتا بۆنى رۆحى ھاوسەرەكەيان ليدەھات. ئەو رۆژگارە رەشو پەر مەرگەساتانەى لە يادەمورى خۇيدا دەسپريەو كەبەترس وگومانەو دەوراودور سەردانى مەزارى خالى ھاوسەرەكەى دەكرد. ئىستا وەك خۆر بەبەرزىو شانازىو شەوقەو لەسەر خاكەكەى سرودى ئازادى بۆ دەلەيت، وەك لەباوھشى خەيىكى ئاسودەدا پىكەو مەن، قەسەى لەگەلدا دەكاتو مژدەى پىدەدات كە خويناى بەفەرۆ نەرۆشئووه.

دواين سەردانى كۆترى شۆرش بۆ سەر مەزارى ھاوسەرەكەى، رۆژىكى ھەينى بوو وەك پېشتەر كرديووى بەپېشەى. لەناكاو خورپەيەك ھەموو ھەستەكانى لەپەكترى ئالۆزكاند، وەك لەئاسمان بەرپەنەمو ھەرگىز نەگات بەزموى لەناو گىژاوى مەرگىكى بى كۆتاي ھەموو گەردونى سەرە ژىر دەبينى. خورپەيەكى ناوھخت ھەموو ھەستەكانى لە جۆلە خست. تەنھا چاوەكانى ھەستيان بەبىينى ديمەنىكى قىز مەنە دەكرد. زەق زەق ھەردوو چاوەكانى دەرپەر پىوونە دەرمو كەوختەبوو وەك دوو تۆپى شووشەيى دەكەوتنە سەر عەرزەكەو دەشكانو لەبىينى ئەو ديمەنە خەماويانە رزگارى دەبوو. چەند ھەنگاوىكى ماوو بگاتە سەر مەزارى خالىو چۆلى ھاوسەرەكەى، توند ھەردوو چاوى ھەلگۆفوى، وەك باوەر بە خۆى نەكات، بەلام ھەمان ديمەنى كەرسەستەى بىناسازى وەك چەو و لەو چيمەنتۆى بەرچاوەتەو. بە خەمو نىگەر انبىەو چووه پېشەو، نەخشەى بىنايەكى گەورە لەسەر زەويەكە ھەلگەندرانو، جىگای شەھيد بوونى بەكرى ھاوسەرى كەوتبوو ناو مەرستى بىناكەو، ئاھىكى خەم رەوين بە دلى پەژارو غەمگىنيدا ھات. لەبەر خۆيەو گەوتى: رەنگە بكرىت بە قوتابخانە، كارىكى پىرۆزە و جوانە. دەست خۆشى لەخاوەن بىرو بەرنامەكە كرد. بەسەر نەخشە ھەلگەندراو كەدا دەسورايەو، سەرى سورماوو لەماوئى تەنھا يەك ھەفتەتەدا ئەم ھەموو ئېشە كراوو ئەم ھەموو كەرسەستەيە نامادەكراو. لەناو خەيالى قوتابخانەيەكى گەورە تازەدا دەيويست رستەيەك لەوشەى رەنگا ورەنگ دروست بكاتو، وەك مژدەيەك بە رۆحى ھاوسەرەكەيدا بىچر پىننەيت. لەناكاو چەند ئوتوموبىليەك پەيدا بوون كە پەر بوون لە چەكدارو لەبەردەم بىناكەدا راوستان. كابر ايەكى برۆ نەستورى دەمچاو چرچى سەرو سەئىل رەش لەيەكەيك لەئوتوموبىلەكان ھاتەخوارمو. كۆترى شۆرش زوو

ئەوى ناسىيە، باشتر لەنەخشەى بىناكە گەيشت كەھىچ سىمايەكى قوتابخانەى پىوھ نىيە. خۆى بەخۆى گوت"دەبوايە ھەر زوو ھەستەم بەو بىر داىبە كى ئەوئەندە بە پەرۆشە لە ماوھى يەك ھەفتەدا ئەو ھەموو كارە بۆ قوتابخانەىكە بىكات، بەكر گيان لەمەرۆھ ئىتر ھەست بە ونبونت دەكەم".

باوكى مىللەت ھەستاكەى من بوو، ئەو پىاوھ بوو لەگەرەى خۆيدا خۆى بەخاوەنى ھەموو شتەك دەزانى، دەستو دل فراوان بوو، ھەرچىيەكىشى ھەبوو لەسەر لەپى دەستى لەبەردەم خەلكدا دايئابوو. ھەندىك مالى دەست كورتو نەدار ھەبوون كە مانگانە پارەى بۆ پىرپىوئەو بەيى ئەوھى بياناسىت. ھەندىكيان مالى شەھىد بوون، ھاورىي خۆمان بوون، مانگانە من يارمەتيەكەى ھەستام بۆ دەبردن. يەكەم جار ھەستام پىدەناساندن تاكو بزاندن يارمەتى من نىيە و ھى باوكى مىللەت. ھەندىك جار ھەستام تۆرە دەبوو دەيگوت، چ پىويست دەكات تۆ ئافرەتيك دەھىنيەت بۆ ئىرەو بەمنى بناسىنيەت، گرنگ ئەوھى يارمەتيەكەيان بەدەست بگات، لەوش دلىام كە بەدەستيان دەكات. من ھەستام گومان لەئىوانماندا نەبوو، لەسەر خۆ پىم دەگوت، باوكى مىللەت تۆ باش دەزانىت ھەموو چركەيەك لەم ھەر پىمەدا پىرە لە قەدرى ترسناك، ھەتا لەچركەيەكدا لەيەكترى دادەبىرئىن، ئەو مالىانە بەھۆى چارەنوسى مەنەو با لەيارمەتيەكەيان تۆ دانەبىرئىن و بىيەش نەين، باشترە تۆ بناسن و ئىرە پىزانن.

ھەستاكەى من ناوى باوكى مىللەت نەبوو، لەئەنجامى ھەلوئىستىكى گەرەو پىرۆزدا بۆ شۆرش نازناوى (باوكى مىللەتيان) پىيەخشى. ئەو رۆژەى نامەى برادەرەنم پىگەيشت سەبارەت بە دابىن كردنى يارمەتى دارايى، ھەستام يەكەم كەس بوو كەبتوانم ھاناي بۆ بەرم، ھەر ئەو ئىوارەى دواكانى بەجىھىشت و رۆشت، ئىتر بۆدوكان نەگەر ايوھ. دلىا بووم كەسەردانى چايخانەكەى گەرەى كردوھ، ھەستا سەئىدى چايچىش و ايوگوت كە ھاتوھ بۆ ئىرە پاشان بەپەلە رۆشتوھ، ئىتر من تىگەيشتم كە باوكى مىللەت شتەكى بەگويى ھەستا سەئىدى چايچىدا چىراندوھ. رۆژى دواتر كەچووم بۆ دوكان، ھەستام لەپىش من لەدوكان بوو، وەك ھەمىشە روى گەش بوو، پىيگوتەم يارمەتيەكان دوو رۆژى تر ئامادە دەيىت، زۆر ناسايى قسەى دەكرد، بەلام بۆم مژدەيەكى گەرەبوو، سەر كەوتنىكى تازو پىرۆز بوو كە وختەبوو لەخۆشيدا بال بگرمو بفرم. ھەستام دەكرد شۆرشىك بەرپابوو كە ھەرگىز ھەرس ناھىنيەت. ئەوھى پىگوتەم كە بە تەنھا يارمەتى خۆى نىن. لەپاش ناردنى يارمەتيەكان بۆ بردەرەن، سەردانى دەروھم كردو چاوم بە ئوقيانوسى ھىمن كەوت، سەرەتا باسى ھەلوئىستى بەرزو جوامىرانەى خەلكم بۆ كرد بە رامبەر بە شۆرشە كەيان. ئوقيانوسى ھىمن گوتى: زۆر ناسايىيە كە دەيىت ھەر واشىنيەت، شۆرش بۆ خەلكەو بەيى يارمەتى ئەوانىش ھىچمان بۆ ناكريت، ھەلوئىستيان چەندە پىرۆزە

ئەوندەش ئەرگە پېۋىستى سەر شانايانە. چاكەي ھەلۋىستى ئەوانىش بەخۇشەۋىستى و ھەفا دەدرىتەۋە، ۋەفادارى ئىمەش بەرامبەر بە مىللەت لەدھاتودا ئەنجام گىر دەبىت لەسەر ئۇ بەنەمايەي لەئىستائو ھۆمان پەروەردەبەكەين كەدورۇژ بەناسانى پىمان قوبۇل بىكرىت كورى شۇرش و مىللەتەين.

ۋەستام زۆر شادمان دەبوو كە يارمەتتەيەكانى بۇ دابىن دەكرا. شۇرشىكى بىچكۆلانەي خولقاندېوو. گروپىكى خاۋەن ھەلۋىست بوون بۇ شۇرش، سەربازى ون بوون، دواچار ھەر ونىش بوون، نە ناويان ما نەئەسەر. كەم كەس ھەبوو بزائىت ئەوانە كىبوون. ۋەستاكەي من لە ھەموويان ناسراوتر بوو، دواچار ناۋى ئەۋىش لەبىرەۋەردەيەكاندا سەرايەۋە. كى ھەيە باۋكى مىللەت بناسىت؟ ئەۋە عەبامىك بوو تىيەرى ۋە نايەتەۋە. لەپاش چەندىن سأل ژيانى ئاۋارەيى كورەكەي گەر ايەۋە بۇ شارەكەي خۆي، لە ئەنجامى مامەلەيەكى نادروستدا كە بە خىانەت كارو راکردوى ناۋەنەبەن ناچار بوو بلىت من كورى باۋكى مىللەتم تاكلو چىتر سوكايتى پىنەكەن ۋە لە پال گەرەي ناۋى باۋكىدا رىزى لىبگرنو لوتقى پى بىخەش، كەچى پىيان گوت، ئەۋە تو باسى كى دەكەيت؟ مىللەتتەك ھەتتوبىت باۋكى لەكوى بوو. ئوقيانوسى ھىمن راستى فەرموو (پەروەردەكردنى ئەندامەكانى شۇرش لە پىشەۋەي ھەموو ئەرەكانمانە تاكلو دوا رۇژ نەكەين بەسەر ھەلەكانى خۇماندا.)

لەدۋاى شەھىدېۋوى بەكرى چىايى كورە تەمەن دە سالانەكەي ھەموو پشوى ھاۋىنىك لەلای خۇمان نىشى دەكرد. ئەگەر ۋە ستاكەي من سەرۋكى ئەم ۋلاتە بوۋايە ھەر ئەۋەندەي خۆي پارو سامانى دەبوو، كە ھىچى نەبوو، بەلام كەس بى نانو ئاۋو بى بەرگ نەدەبوو. دەستو دلئى زۆر فراۋان بوو. ھەمىشە ھەزى بەيارمەتيدانى خەلك بوو. ئەۋىش وردەۋردە زەمەن بەرو لىۋارى تەمەنى برد. جار بەجار نەخۇش دەكەوت نەدەھات بۇ دوكان، لەمەلەۋە بۇ دەكەوتو تواناى نىش و كارى نەبوو. ماۋىيەك لەدوكان داپرا، رۇژىك دلئى كورى نارد بەدوامدا. دلئىر ئەكاتە تەمەنى بىست سأل دەبوو. بارى تەندروستى زۆر خراپ بوو. گووتى ئىتر من ناگەر ئىمەۋە بۇ دوكانو تواناى ئىشوكارم نەماۋە، لەئىستائو لەگەل دلئىردا بە ھاۋىشەي پىكەۋە كار دەكەن، ھەموو يارمەتتەيەكانىش با ھەر بەردەوام بىت. لەو رۇژەۋە ئىتر من بووم بەشەرىك لەئىش و كارى دوكاندا.

لەدۋاى مردنى باۋكى مىللەت دواكانەكە لەجاران زىاتر بوو بە دەزگای يارمەتيدانى ماله نەدارو دەست كورتەكان. منو دلئىر پىشەي ۋەستامان بەنەدا، ۋەك ئەۋ دەستو دل فراۋان بوۋىن، "ئاۋەكەش ھەروا رۇژاۋو". لەبەختى ئارمىزى ئىمەۋ ئەۋ مالاۋەي يارمەتيمان دەدان، گەرەكەكەي مالى دلئىر بە خانوۋەكەي ئەۋانىشەۋە لە پروژەيەكى شەقام دروستكردندا روخىنراۋ پارەي لەبەرى ۋەرگىرا. بە پارەي

خانومكە دوكانەكەي پى گەورە كردو خانويەكى بچوكتريشيان بوخويان كرى. من بەتەنھا لەئيشدا لەگەلئاندا شەرىك بووم. بە گەورە كردنى دوكانەكە ئيشو كارىشمان زۆرتريبوو. ماويەكى دورودريژ تەنھا بىرم لەئيش كردن دەكردەو، ھەردووكمان پىگەو زۆر گونجاو بووين. دلبر لە من و باوكى دەستو دلئى فراوانتر بوو. بەزۆرى من و دايكى ژنى ھىنا، ھەميشە بىرى لەيارمەتيدانى مآلە ھەژارو دەستكورتەكان دەكردەو.

ئەو دوكانە زۆر كەسى دروستكردو پىگەياند، دواتر بەجىيانھىشتو روشتن. بەتەنھا من لەسەرەتاي ئيشكر دنمەو تاكو ئىستا لەوئى ماومەتەو. رۆژىك ھات دلبريش دوكانى بەجىھتشتو بەرەو ھەندەران كەوتە رى. ئەو ھەر منم تاكو ئىستا لەگەل زرمەي چەكوشو دەزگادا خەرىكم. تەمەن بەرەو بالآ دەروات باقى ژين و تاقەتتيش بەرەو خوار. ئىتر چىكەم ھەموو يادگارو بىرەو ھەرى و ئارزوو ھەكانى منيش لەگەل ئەم دوكانەم كەلو پەلانەدايە. زۆر لەمىژە ئەو ھاورئىيانەي رۆژانى زوو بو ئەم دوكانە ھاتوچويان دەكردم، ئىستا ماون و سەردانم ناكەن. . بو كوئ بىن؟ دەبا ھەر نەيەن. من بەدەنگى چەكوشو دەزگا رۆحم ئاسودە دەبىت، ئەوان پەنجەكانيان دەئاخننە ناو كونى گوچكەكانيان و دوور دەكەونەو. سەردەمىك بوو چەكوش سنبولىك بوو لەسەر دلئان، لەناو ھوش و فەرو ھزريان، ئىستاش بە خاوەن مەچەكەو دەست بە چەكوشو ناوچەوان ئارەقاويەكان دەلئىن (چىنى خواروى كۆمەل).

بەكرى چىيىي و كۆترى شۆرش

لەپاش بلابوونەو ەى چەند زنجىر مەك گەتوگۆو پىرسىارو وەلامى منو رۆژنامەنوسەكە، ھەوالى كوشتتى خۆم لەرۆژنامەمەكەكى تردا خویندەو ە دەستبەجى توشى شۆك سەرسامى بووم، ئەم ساتەبوو كە ھەمىشە مەروڤ بەگومانە لەراستى بوونى خۆى لە واقەئىتى ئەم ژيانەدا. وەك لەدنيايەكى تردابم بە خۆم دەگوت :ژيانى پىشومان وەك خەو وابوو، ئەگەرنا مەروڤ چۆن دەتوانىت ھەوالى كوشتتى خۆى ببىستىت؟ ھەرزووش بە ئاگاھاتمەو گەرامەو ژيانو دنياكەى جارانى خۆم كە پىشتىر لىي بە گومان بووم. بەلام زۆر شەرمەزارى لای خۆم بووم كە بۆ پىرسەى خۆم نەچووبووم. گلەيم لەدۆستو خزمان دەكرد، بۆچى كەس پىنى نەگوتووم؟ ھەر خۆشم گلەبىيەكەى خۆم لەسەر ئەوان بەتال دەكردەو دەمگوت ، رەنگە ھىشتا كەس نەبزانىت، خۆم يەكەم كەس بووم كە ھەوالەكەم خۆندىتەو ە. وردەوردە ھۆشم دەھاتەو ە، پىكەنىم بەخۆم بە ھەوالەكەش دەھات. لەناكاو خورپەيەك لە رۆحمەو ە لەناو دونىاي پىكەنىن دەريھىنامو بەرامبەر بە كۆپىك رامانوپىرسىارو نىگەرانى رايگرتم. يەكەم پىرسىار بەرەو روم بوو ەو ە، بۆچى دەبىت بكوژرىم؟ راست بوو نەكوژرابووم و مابووم، بەلام ئەم ھەوالە بەيى مەبەست بلاونەبۆتەو ە. ئاخۆ چ رۆژنامەنوسىك بەھەلە ئەم ھەوالەى بلوكردۆتەو ە، رەنگە ھەلەش نەبىت، دەستى لايەنىك بىت. تەواو ھاتمەو سەر خۆم، بەلام بەئاسانى بىرم نەدەچوو ەو ە، چونكە نوقلانەى كوشتتم درابوو. نەمدەزانى بۆچى دەبىت بكوژرىم. ھەندىك جارىش لەو دالغە خراپانە خۆم لادەداو نەمدەويست لە خۆرا كەسو لايەنىك تومەتبار بەكەم، زۆر جار ھەوالى لەو گەورەترىش بە ھەلە بلابووتەو بەيى ھىچ مەبەستىكىش، ئاھىكى خۆشى سەرتاپاي دادەگرتەو بەيەختى خۆم خۆشالبووم كەماومو نەكوژراوم. ھەوالى كوشتتى خۆم زۆر لەلا سەپروسەمەرە بوو، وەك ھىشتا نەمبىستىت كەسىك كۆژراىت. رۆژنامەكەم بەدەستەو ەبوو كابرانى رۆژنامەنوس گەيشتە سەرم، كەبىنىمى بەروخسارىدا خۆشحالى پىو ە ديار بوو. لە ھەلوئىستەيەكدا نىگای خستە سەر رۆژنامەكەى دەستم وگوتى:سوپاس بۆ خوا ھەوالەكە درۆبوو، فرىدە...!شتى تۆرەھات مەخوئىنەرەو ە، ئەوانە درۆزنو گىرەشتىوئىن. سەرسام بووم بەوبەيانىيە

زووھ چۆن بەھەي زانى و گەيشتە سەرم. ئەمانە دەئىي جىئوكەن، ئاگادارى يەكتەرىن، بەلام جىئوكەكان وەك ئەمان مىي يەكتەرى ناشكىنن. ويستى رۆژنامەكەم لەدەست وەر بگىرەيت، دەستەم راپسكاندو پيەم گووت: تورهاتە... تورهات، ئەگەر تورهات نەبوايە ئازاد نەدەبوو. لەناو گىژاوى ئەو ھەوالە سەرسامەدا بەو بەيانىيە زووھ وشەي تورهاتى قۆستەھو پەرسى، پيئتوايە ئەوھى ئازاد بىت تورهاتە؟

بەپيەھەرى ئازادى بە ھەموو ديار دەيەكەمە لەم ھەرىمەدا، ديار دەكان سىماي ئازادىيەكى تورهاتيان وەرگرتوو. ئازادى بوو بە چەمكىي ھيرش بەر، ھەركاتىك بەرامبەرەكەت پى قبول نەبىت دەتوانىت تروى بكەيت، لىرمو ھەموو ديار دە ئازادەكان تورهاتن. ئەم دەردە كۆمەلايەتيە لە ئەندامانى حيزبەكانە بوئو كۆمەل بلا بوئتوھ. چار سەركردنى بۆ ئىستا زور زەحمەتە، چونكە لە دەسلەتە ئەو كەسانەدايە كە خويان توشبووى ئەو قايرۆزەن و خويان كىل دەكەن كە ھەلگەرى ئەو دەردە كۆمەلايەتيەين. ئەم گەرفتەش لەبارە بۆ تەشەنەسەندنى قايرۆزەكە، چونكە ھەولە چار سەركردن دەبىت لەخويانە دەست پيەكرەيت، ئەو ھەلەش ئىسپاتى بوونى قايرۆزەكە لەخودى خوياندا ئاشكرادەكات، قبولكردنى ئەم راستىيەش لەم قوناغەدا زەحمەتە. ئوقيانوسى ھىمەن ھەل سەسەرەتەي شۆرشدا ھەستى بەسەر ھەلدانى ئەو نەخوشىيە كرد كە لەدوار وژدا گارىگەرى ترسناكى لەسەر ژيانى كۆمەلايەتى و ئابورى و سىياسى ھەرىمەكە دەبىت. بۆ رىگاگرتن لەو دەردە كۆمەلايەتيە ھەولە دارشتنى بەرنامەيەكى پوختى زانستى گونجاويدا بۆ پەروەردەكردنى ئەندامەكانى شۆرش، بەلام بەداخوھە كۆسپو تەگمەرە لەسەر رىگەي بەرنامەكەي دانراو پيەرانەگەشت. لەپاش خويشى تەنھا كورى دايە ھەلگەرى بەرنامەكەي بوو، ئەويش روبەھەرى بەرەنگارى و زىندانىكردن بووھو. ناويان زرانو لە تەويلەيەكدا بەندىانكرد تاكو شەويك لەئاھەنگى مەستبوئاندا ھەلى دەرياز بوونى بۆ گونجاو لەدەستيان ھەلەت. كورى دايە ھاورىيەكى نزيك و باوەر پيەكرەي ئوقيانوسى ھىمەن بوو، ھەرىمەندە من ئاگادارى پەيوەندى نيوئانيان نەبووم، كورى دايەشم وەك ھاورىيەك نەدەناسى، بەلام دلنيا بووم كە ئوقيانوسى ھىمەن پىرۆژەي بەرنامەكەي لەلای كەسكىتر ئاشكرادووھ. بەكەم بەيانى لە مەملەكەتى مىش ھەنگ ھەموو نەپتيەيەكان ئاشكرابوون، لە ھەموو ديمەنە سەرسور ھينەرەكانى ناو چىياكان زياتر پيە سەرسام بووم.

بەرنامەكەي ئوقيانوسى ھىمەن سەبارەت بە پەروەردەكردنى ئەندامەكانى شۆرش ناپندەيەكى گەشى بۆ ھەرىمەكە ھەبوو، پوچەلكردنەھو لەبار بردنى بەرنامەكەش لەنايندەدا ھەرىمەكەي بەرھو حوكمەرانىيەكى تاقم گەراي دەبرد كە پىر بىت لە گەندەلمەي لەدەر ئەنجامى تەنھا خو ويستن وەك ئەوھى ھاتەدى. ئوقيانوسى ھىمەن دەويست

ئەندامەكەنى شۆرش قېرىپكات بۆچى ئەمىرۆ شۆرش بەرپادەكەن تاكو لەئايىندەدا ئەركى خۇيان بزاننو شىباوى جىگاو بەرپرسىيارىيەتى خۇيان بن. ئەمى شەھەى جەمال نەسرەوت لەگونەدەكە ئىمەى بەجىھەتتە، پېشتەر من دەمويست باسى كىشانەھەى خۇمى لەگەلدا بەكەمەھە، بەلام ئەمى بەرەو ناو بابەتتىكى تازە پەلەكئىشى كىردم كە لەجاران زىياتر لەسەر ئىشوكارى ناو شار بە پەرۆشتىرېم. بەرنامەكەى پەرۆشەيەكى پەرورەھەى بوو بۆ دەولەمەندكردنى فەكرى مەرۆقى شۆرشگىر كە رەنگدانەھەى ھەمەلايەنەى لە سەر ژيانى كۆمەلايەتى خەلكى ھەرئىمەكەو بەرئوبەردنى حوكمرانىيەكى دەستورى ھەبىت. دەبوايە ھەمەو كەسەك بە خۇشحالايەھە پەسەندىان بەردايە. ھۆكارى بەرەنگار بوونەھەو دژايەتى كىردنى، بوغرابوون بوو بە ئەقلىتايان كە لەسەر ھەمەو بىرو بۆچوونو فەكرىكى تەرەھە خۇيان دەبىنىو بەرامبەريان پىئ قىبولئەدەكرا. ئەمى زەمانە ئوقيانوسى ھىمىن باسى نەھامەتەكەنى ئەمىرۆى ھەرئىمەكەى بۆ كىردم بەبى بوونى بەرنامەى پەرورەدەكردنى ئەندامانى شۆرش. ژورەكە لە ھەر دوو كمان زىياتر كەسىرتى لىنەھەو، كەچى زۆر بەئەسپاي پىئ گوتم: لەجاران زىياتر ئىشم پىتە، دەمەبىت پىئبلىم ئەم شۆرشەى ئىمە بەبى پەرورەدەكردنى ئەندامەكەنى، ماناى لەدوارۆژدا توشى حوكمرانىيەكى بازەھى دەبىن كە تەنھا چەند كەسەك دەسەلاتيان لەبەرئوبەردنى ھەرئىمەكەدا دەبىت. ئەم جۆرە حوكمرانىيە قەوارەى مىللەت بەچوك دەكاتەھە، بەچوكردنەھەى مىللەتئىش لەبەرئوبەردنى مانەھەى دەسەلاتى حوكمى ئەواندا دەبىت كەئاسانتر تواناى كۆنترۆلكردنى ھەمەو سەر ھەلداىكى جەماورەيان دەبىت، لىرەھە پانتايى گەندەلى سىياسىو بەرئوبەردن فراوانتر دەبىت. دەرنەنجام سازدانى شۆرشىكى جەماورەى تر پىئويستىيەكى سەردەم دەبىت. لەبەرئوبە باھەرئەم شۆرشە بەرەو ئاراستەى مەبەست بەرىن بە پەرورەدەكردنى ھەلويستو فەكرو رەفتارمان. ئەھەش باش دەزانم لەسەرەتادا سەختى زۆرمان دىتە رىگا، بەلام دەبىت خۇراگرو ئارامو لەسەر خۇبىن. ئىستا تىگەشتىت كە لەجاران زىياتر كارم پىتە. ئەمى شەھە نەك نەمتوانى لە ئىشوكارى ناو شار واز بەئىم، بەپىچەوانەھە گروئىنى دەرونم بۆ كارەكەم زىياتر كلىپەى سەند. بە پەرۆشتەر ئەرەكەكەنم تىكەل بە رۇح كىانم كىرد. ھەر زوو لە زەرورەتەى بەرنامەكەى گەشتىم پەسەندم كىرد. وايدەچوو لەمىزبىت ئىشى تىدا كىردىت، لە تەواوبووندا بوو. پىگوتەم ئەگەر ئەمجارە ھاتىت بۆ لام ھەمەو بەرنامەكە نامادە دەبىت، ياخود بە برادەرىكى خۇماندا بۆت رەوانە دەكەم. بەلام باشتەرە كە خۆت بۆ ئىرە بىت، چونكە ھاورئىيەكى دلسۆزىتر ئاگادارى بەرنامەكەيەھە لە گوندەكەنى سەرۆترە، رەنگە ئەمى سەردانم بەكات كاتى ئامادەبوونى ھەمەو بەرنامەكە. زۆر گىرنگە لە نىكەھە يەكتىرى بناسن، ئىستا زووھە ناوى ئاشكرابكەم.

لەو كاتەمەھى لەھى ئەو گەپرامەھە، ۋەك جاران لەكارى ناۋشاردا بەردەوام بووم، ھەمىشەش چاۋەرۋان بووم بە دوامدا بىئىر ئىت سەبارت بەبەر نامەكەھى سەردانى بىكەم. شەۋىك برادەرىكى خۇمان ھات بۇ مألەھو كۆمەنىك كاغەزى بەلوكرەۋى لەھى ئۇقپانوسى ھىمەنەھە بۇ ھىنا بووم. من تىگەشتم كەبەر نامەكەھى، بەلام بۇچى نەيوستوۋە سەردانى بىكەم، نەمدەزانى. لەدەۋى رۇشتنى ئەو بە پەلە سەيرى كاغەزەكانم كرد، بەر نامەكە خۇى بو، بەلام لە سەرمەھە بە خەتى خۇى نوسىبوۋى، "بەشى كۇتاي بەر نامەكەم بۇ نەنار دويت لەبەر ئەھى ئەم ماۋىيە سەر قالمبووم. لەدەھاتوئەكى نىكدا ئەو بەشەى تىرىشت بۇ دەنىرم، ياخود ئەگەر دەرفەتىك گونجا خۇت سەردانم بىكەت. " ھەر ئەو دەمە كەم تە گومانەھە، ھەستەم بە نەپىيەكى مەترسیدار كرد. ئەو خۇى پىي باش بو كە سەردانى بىكەم لەنزىكەھە برادەرەكەھى ترم پىناسىنىت، ئىستا بەپەلە بەر نامەكەھى بە كەم كورى بۇ نارەدوم، جىگای پرسىارو گومانە.

ماۋەھەك چاۋەرۋان بووم دواين بەشى بەر نامەكەم بۇ بىئىر ئىت، دەنگى نەبوو. برىارمدا خۇم سەردانى بىكەم، بەلام بەدەخەھە پىرانەگەشتم لە ئىوارەھەكى ناۋمختا بەدەستى كەسانى نەفس نزمو خۇفۇش شەھىدكارا. ئىتر كەسى سىيەم بۇ نەدۇزرايەھە. لەسەرەتادا بىرم بۇ مامۇستا شادمان چو، چونكە ئەۋىش برادەرىكى نىك بو، لەبەكەكانى سەرىشەھە دادەنىشت. لەمىز بو ھەۋالى مامۇستا شادمان نەدەزانى، راستەخۇ پەيوەندىم بە ئۇقپانوسى ھىمەنەھە ھەبوو. لەپاش نەمانى ئەۋىش منو چەند ھاورىيەكە كە پەيوەندىمان لەگەل ئەۋدا ھەبوو توشى ناۋمىدى ۋە دابرا بوۋىن، جارىكىتر مەبلى دور كەتتەھەم لەكارى سىياسى سەرى ھەلدایەھە. لەو ماۋەھەدا نامەھەكى مامۇستا شادمان بەدەست گەششت، دەبايە سەردانم بكر دایە. ئەو نامەھە بۇمن دلخۇشكەر بو، خۇم دەمىك بوو دەۋىست بىيىنم، ئىستا خۇى لەشۋىنى نارەدوم، زۇر باشترو گونجاۋترە. من مەبەستەم بوو بەر نامەكەھى ئۇقپانوسى ھىمەنى لەگەلدا باسبىكەم، دۇزىنەھە كەسى سىيەم زۇر گرنىك بوو. بەر نامەھى سەردانەكەم بە پەلە رىكخستە رۇشتەم. لە ژورەكەھى خۇیدا دوو بە بوو دانىشتىۋىن، تاكو ئەو دەمە پىمابوۋ ئە ۋ ھاورىيەھى ئۇقپانوسى ھىمەن باسبىكرد، مامۇستا شادمانە. بەلام ھەر ئەو رۇژە دلنىابووم كە ئەو نىيە. مامۇستا شادمان ۋ برادەرەننىتر بۇ ئەھە لە شۋىنپان نارەدووم لە پاش مردنى ئۇقپانوسى ھىمەن بۇچى لە چالاكى ۋ كاروبارى سىياسى دابراۋم؟ بەلگەم زۇر بەدەستەھە بوو، يەكەك لەھۆكارەكان، خۇمان سەر بەخۇ نەماندەتوانى پەيوەندى بە ھىچ كەسىكى ترمە بىكەين. مامۇستا شادمان نىگەرەنى ۋ پەشۋى ۋ بە روخسار يەھە دىار بوو. لەناۋ چاۋەكنىدا دورە پەرىز خۇى دەردەخست، ۋەك بىئاگايەك لەو بابەتە خۇى پىشاندەدا. مىش لە ھەموو راستىيە ترسانكەكان

حالئېبوم، ئىتر لەسەر ئەو بابەتە نەروۆشتم. گىروگرفتو كىشەى نىوان برادەرانى سەر مەھەمگەرەتر بوو كە ئىمە لەناو شاردا ئاگادارىيان بووین. دەربارەى زىندانى كردنى كورى دایە ھىچم نەدەزانى، بەلام زۆر پىي نىگەرانو سەرسام بووم. كورى دایە قارەمانترین گەنجى سەردەمەكەى خۆى بوو كە دەستى لە ھەموو بەرژە مەندىكەى تايبەتى خۆى ھەلكردو بە دنيايەك چالاكى و بىرى نوپوھ روى لەشاخو گوندەكان كرد. شۆرشىكى گەرەم بە ھىزى لەناو لاومكاندا ھەلگىرساند. لەدوای مردنى ئوقیانوسى ھىمىن بەبى تاوان ناویان زرانو تروویان كرد. لەتەمویلەكەدا بەندىيان كرد تاكو لەشەوتىكى مەست نامىزدا بە ھۆى پاسەوانەكەمە لەدەستىيان قوتار بوو. زىيانى كورى دایە چىرۆكىكى سەرنج راكېشبوو كە پىر بوو لەقارەمانىتى، لەناو خەلكدا بە شانازىيەمە باسى لىوھەدەرا. زىرەكترین قوتابى قوتابخانەكەى خویان بوو. كەم كەس ھاوړىيەتەيان دەكرد، بە كورپكى شەرمەن و ناسكو كچانى ناویان دەبرد، زۆر بەى كاتەكانى لەدوای قوتابخانە لەمالەمە بە خویندنەمە بەسەردەبرد، ھەر پۆیە بەكورى دایكى ناویان دەبرد. كورانى گەرەك بە گالتە جارپىمە دەیانداوند. ئىواران لەسەربان خەرىكى خویندنەمەى كىتیبەكانى قوتابخانە بوو، ئەوانىش بەدەم بەزمى كۆتر ھەلدانەمە فىكەم ھوھایان بۆ دەكېشا. ھىچ كاتىك نەبوو بە قسەى رەق وەلامیان بداتەمە، ئەم رەوشەشيان بە ترسۆك و بى غىرەت لە قەلەم دەدا. يەكەم چالاكىشى لەئازايەتى و جوامىرىدا ھەموو ھەرىمەكەى ھەژاند. لە دوا پۆلەكانى ناوھندىدا پەلەى يەكەمى لە ئاستى شارەكەيدا بەدەست ھىنا، ھەموو خەلك چاومروانى ناىندەپەكەى گەش و سەركەموتيان لىدەكرد. بەلام ھەستكردن بە چەوساندنەمە زولمەتى سەر مېللەتەكەى لەم ئاستە زىاتر بواری بەردەوامى خویندنى پىنەدا. كەس گومانى نەبوو كەكورى دایە پەيوەندى لەگەل شۆرش و ركخراومكانى شاردا ھەبىت، ئىوارمىەك دامو دەزگای سەربازى و ئاسايشى پزىم بەسەر سەربان و دەرگاؤ دىوارياندا دابارىن، رزانه ھەوشەمە ژورەكانەمە، داپك و باوكى ھەر سى خوشكەكەيان راپىچى زىندانەكان كرد. كورى دایەيان بەر دەست نەكەوت، ئەو دوو روژ بوو شارى بەجىھىشتبوو. لەدوای ئەنجامدانى چالاكىيە نەبەردو بى وىنەكەى بەرەم گوندەكان ھەلھاتبوو، خۆى گەياندبووھ ناو برادەران. ھىرشكردنە سەر بىكەپەكەى ھەستىارى گرنكى پزىم بە سەرپەشەتى كورى دایە، دەسكەوتىكى گەرەم مېژوبى بوو بۆ ئەوكاتەى سەرەتای شۆرش كە ناو و قەبارمەكەى زۆر گەرەمتر و گرنكترى بە شۆرش بەخشى. دامو دەزگای پزىمى ھەژاند بەجۆرەك گومان لە پەيرەمە سىياسەتى خویان بكن. پزىم لەدوای دوو روژ زانىارى دەسكەوت كە بەسەرپەشەتى كورى دایە چالاكىيەكە ئەنجام دراوھ. ئەو ئىوارمەى ھەلئانكوتايە سەر مالمەكەيان، رەنگە پزىم ئاگادار بوو بىت كە كورى دایە لەمالەمە نىيە. لەپاش تەواو بوونى كارەكانيان

مەزىنەكەيان پىنەخشى ، بەلام ئەو ناوھى قىبول نەكرد. لەماوھىەكى كەمدا خۆى بە خەلكى گوندەكان ناساند. زۆر بەى گوندەكانى بەسەر كرددوھ. چەندجارك لەگەل ئوقیانوسى ھېمندا لە گوندېكدا بە يەكترى گەيشتوبون. پەيوەندىبەكى چرى ھاوبىرو بۇچوون و لىكدانەوھ پىكەوھى بەستىبونەوھ. كورى داىھ لە مەملەكەتى مىش ھەنگ بنەماى پەيوەندىبەكانى خۆى لەگەل ئوقیانوسى ھېمندا بە وردى بۇ گىرامەوھ، ھەمان چىرۆك بوو كە من لەگەل ئوقیانوسى ھېمندا ھەمبوو. ھەردوكان رىيوارى سەر يەك رىگا بووین كە قەدەرەكان وەكەيەك بەسەرماندا دابەشبوو، بەلام بى ناگابوون لە يەكترى، ياخود لەژىر ھەتاوئىكى شاقولیدا وەكەيەك نىشكەكانمان بەسەردا پەخشىبىت، بەلام بى ناگابىن لەيەكترى. ئوقیانوسى ھېمىن وىستى بە ھەرسىكمان سى گۆشەيەك پىكەپىننىت بەرنامەكەى تىدا سەوز بكات. ناو وەكەسايەتى منى لەلای ئەو ئاشكرادبوو، بەلام پىرانەگەشت ئەو بەمن بناسىننىت. لەدوای مردنى ئوقیانوسى ھېمىن بۇ كەسى سىيەم دەگەر، نامەكەى مامۇستا شادمان ھاوكات بوو لەگەل بىرو بۇچوونم لەسەر كەسى سىيەم كە گومانم ھەر لەخۆى دەكرد. كەدلىابووم ئەو نىيە، ھەوالى كورى داىھەم پرسى، ناگادار بووم كە دەست بەسەرە، مامۇستا شادمان ھەزىنەدەكرد زۆر لەسەر ئەو بابەتە قسەبكات، ھەر ئەوئەندەى گوت كە كورى داىھ ھەلگىرى فكىرى جوداخوازى و تىكدانى رىزمەكانى شۆرشە.

لەو سەردانەدا ھەوالى ئەو كەسەم دەست نەكەوت، بە ناوئىدى گەرەمەوھ. تونای ئىشوكارى ناوشارم نەمابوو، دلنپاشبووم بەدور كەوتتەووم بەرنامەكەى ئوقیانوسى ھېمىن بەتەووى لەبار دەچىت. لە دواى ماوھىەك نامەيەكى ترم لەبرادەرانى سەرەوھ بە دەست گەيشت، داوايانكردبوو بە پەلە سەردانىان بکەم. دووم جارپىش ھەر چووم بۇلای مامۇستا شادمان ، ئەو كاتە كورى داىھ لەتەوئەكە ھەلھاتىبوو. پرسىارى ئىشوكارەكانى ناوشارى لىكردم، بەلام من ھىچم پىنەبوو كەجىگای رەزامەندى ئەوان بىت. وەك برادەرەكەى جار ان خولقى نەكردم، منىش بەگژ ئەو ھەلسوكەوتەدا چوومەوھ، باسى كەموكورى و ھەلەو مەترسىيەكانم كرد، زوو لىم تىگەيشت كە دەمەوئەت بەتەووى واز لەئىشوكارى شۆرش بەئىم. شىوھى قسەكانى گورى بۇ ناو چوارچىوھى ئەركو ھەستكردن بە ئەركەكانمان. باسى گرنكى ئامادەكردنى پىوئىستىيەكانى شۆرشى بۇ كردم بەرەمبەر بەكەسنىك ئىتر خۆى دورە پەرىز بگرىت.

برىارمدابوو واز بەئىم، بەلام نەمدەتوانى لەئاستى وىژدان و وفاو بەھاو ئەركە مروئىيەكان خۆم گىل بکەم. بەلئىنى ھەموو يارمەتییەكى دارايم پىدان ناراستەو خۆ بە پىي تونانو دەرفەت. لەنزىكەوھ ناگادار بووم كە چەند پىوئىستىان بە كۆمەكى داراى ھەيە، ئەو كارەشم بەئەركى سەرشانى خۆ دەزانى، كەگەرەمەوھ زۆر بە پەروشەوھ ھەولى كۆكردنەوھى ئەو برە يارمەتییەمدا كەداوايان كرددبوو. زۆر كەس ھەبوون

ئەندامى راستەوخۇ نەبوون، بەلام ھەستى نەتەوھى مەروفايەتى لە رۇحياندا ھەبوو، بەئاسانى كۆمەكى داراييان دەكردين. يارمەتتەيەكەنم بۇ نامادە دەكردين بۇم رەوانە دەكردين. بەھۇى ئەم كارەو لە ئىشوكار چالاكى سىياسى دوركەتمەو، ئەوانىش ھەستيان بەمەكرد كە ئىتر ەك جاران ناتوانم ھاوكارىانم. ئەم سەردەمە ھاوكات بوو لەگەل دەركەوتنى دياردە پىرۆزەكانى ۋەستامو ھاورىكانى كە تاكو ئەم ساتە لەلای مەن نەئىنيوون. رۇژگارنىك ھاتە پىشەو بەتەواۋەنى لىيان دوركەتمەو، جگە لەم ئەرکانەى لە گانگای ۋەفاو خۇشەويستىم بۇ ھاورىۋ نىشتىمانو مەروفايەتى ھەلدەقۇلا. خۇم ئەم كارەم پىباشبوو كە خزمەتكە گەردى زولمۇ خيانەتى لىنانىشەيت، ھەلۋىستىكە ھەمىشە رۇخ بە پاكى ۋە ئاسودەيى دەھىلئەتەو.

ۋەستام بەبىدەنگى زۇر شتى فېر كەردم. يەكەم كەس بۇ كۆكرەنەو يارمەتتەيەكان پەنام بۇ ئەم بىرد، ھەر ئەم ئىۋارەيە رۇشت بۇ بەيانی بە مژدەيەكى خۇشەو ھاتەو. پەيونەدى ئەم ۋە ھاورىكانى پەيونەدىيەكى ئاسايى ۋە تەقلىدى نەبوو. لەسەرەتادا ۋەامدەزانى لە چايخانەكەى ۋەستام سەئىدى چايچى تەنھا بۇ كات بەسەر بىردن كۆدەنەو، ئەم كەسانەبوون ھەۋىنى شۇر شەكان بوون.

لەكارى شۇرش دوركەتمەو، لەدۆزىنەو كەسى سىيەمىش ھىوا براۋبووم. ئەسەرى كورى دايش لەدۋاى ھەلھاتنى لەتەۋىلەكە لە ھىچ شۇئىنىكى ھەرئەكە دەرنەكەوت. بىن بەرد نەمە لەشۋىنى نەگەرىن، گوندىك نەبوو بەوردى نەپىشكنن. لەناو شۇرشەو دەنگ بلابوۋە لەگەل پاسەۋانەكەيدا خۇيان داۋەتە دەست ھىزەكانى رۇژم. لە ھىچ بىكە مۇلگاو سەربازخانەيەكى رۇژمىش دىيارى نەبوو. خەلكى دەيانگوت ھەر خۇيان فەتيان كەردوۋە پروپاگەندەى ناو رۇژمى بۇ دەكەن. ھەردو بۇچوۋەكە ھەلەبوو. لەبىر خەلكىش چوۋەو تەكو عىيامىكى دوورو درىژ لە مەملەكەتى مېش ھەنگ ھەموو راستتەيەكان ئاشكەرا بوون. بە درىژايى ئەم ھەموو سالاھ سەرقالى ئىشكردين بووم. خوليام بۇ كارەكەم عەشقىكى ئەفسونەۋى بوو كە تىكەل بە رۇخ بېو. ھاورىيەتەم لەگەل چەكوشو دەزگادا پەيونەدىيەكى فېركارى ھونەرى بوو كە ھەزار ئاۋازى پەر لەوانەى ژيانەى بە گۆيمدا دەچر پاند. ۋەستام پوختەنر زرمەى چەكوشو دەزگای بۇ ۋەرگىرامە سەر زمانى ھەست. ماۋەيەك لەدۋاى كار كەردن يەك كاتژمىر لەگەل خۇيدا كارى زيادەى پىدەكەردم. رۇژنىك پىمگوت، ۋەستام زەماننىك شاگردى بەردەست بووم ئاۋاتە خۇاستىبووم بىم بە ۋەستام ئىۋاران سەرقالى كەلۋەل كۆكرەنەو دوكان پاكردنەو نەبم ۋە بۇمەو، كەچى ئىستا ۋەستام ۋە كاتژمىرنىك لە جاران دىرەنگەر دەست لەكار ھەلدەگرم. گوتى ۋەستابى بەتەنھا لەدەست ۋە مەچەكدانىيە، دەبىت ۋەستابىت لە تىگەشەن بۇ ژيان، بۇ مەروفايەتى. ئەم كاتژمىرە زيادەيەى ئىۋاران فېرت دەكات باشتر لەئاۋازەكانى

چەكوشو دەزگا تىيگەيت. لەسەرەتادا لە مەبەستى بەباشى تىنەدەگەيشتم، بەلام لە ھىچ بىرو ھەلوئىستىكىشى بە گومان نەبووم. بياوئىكى زۆر مەعقول بوو لەناو خەلكدا. زۆربەى ژيانى لەناو دوكاندا بوو، بەلام خەلكىكى زۆرى دەناسى دەياناسى. ھەندىك لەپەيو ھەندىيەكان نەينىو ئەفسوناوى بوون، ئەگەرنا ئەو ھەموو ئەزمونە لە چ قوتابخانەيەك فىرېبوو. يەكئىك لە ھاوئى نزيكەكانى وەستا سەئىدى چايچى بوو. وەستا سەئىد چايخانەيەكى بچكولانەى ھەبوو، بەلام خۆى دەريايەك بوو لە ھەلوئىستى جوامىزانەو خۆشەويستى بۆ مرقاھەتى. وەستا سەئىد رۆژئىك مائناو ايكر دو مرد، ئىستا لەمىژە مردووە، بەلام لە ھەزارەھا بۆنەدا ناچارىن بە ھىنا نەوئى رۆحى پاكى، بە يادكر دەنەوئى ھەستە پىرۆزەكانى. لەرۆحى وەستاي خۆشما ديار دەيەكى غەرىب و گەورە ھەبوو كە من نە مەبىنى، دواتر ئىواران لەدواى كارى ئاساي خۆمان ھەستەم پىكرەد. لەناو گەروى چەكوشو سنگى دەزگا ئاوازئىكى ھەزىن دەخولقا كە رۆحى ماندومانى ئاسودە دەكرەد. ئىستا ئەرە دواى چەندىن سالە كەگوتىم لەو زىمەيە دەبىت وا ھەستەكەم كە وەستام لەناو گۆرەكەيدا گۆرانى بەختەم مەرىم بۆ بلىت. لەدواى كۆچى وەستا سەئىدى چايچى وەستا كەى مىش (باوكى مىللەت) مرد. ئەو كۆمەلە ھاوئىيە كەسىيان نەمان، بەلام ئەگەر تىشكى ئاسۆيەكى روون لەناو چاوى ھەركەسىكى ئەمروئى گۆرەيانى خەباتو تىكۆشاندا دەركەوت، باوكى مىللەتو ھاوئىكانىم دىتەو ىاد. ھەمىشە ئەو ئاسۆيەش دەبىنم بۆيە ھەرگىز ناومىدنىم و ئەوانىش ھەر زىندون لە دلمدا، ھەر زىندون لە رۆحمدا.

گرئىكان لەسەرەتادا كوئىر، رەش و تارىك دىنە بەر دىدە، كە دەكرىنەو رەنگيان دەگۆرئىتو مانايەكى تر دەبەخشنو بەر چاوى رۆشن دەكەن، نەئىيەكانى ناو رۆحيان دەخەنە روو. لەو سەردەمەدا دوو رستە وەك دوو گرىنى كوئىر بىرو ھۆشيان تارىكو رەش كرىدبووم، دلپان پىر كرىدبووم لەگومانو تىنەدەگەيشتم. بە رۆژ تاكو ئىوارە كارم دەكرەد، بۆچى دەبىت تەنھا ئەو كاترئىرە زىادەيەى دواى ئىشى ئاساي من بكات بەو ھەستاي تەواو؟ لە گەرمەى گيان فىداكرەنو خەباتى پىر لە شكۆمەندىدا، ئوقيانوسى ھىمن بەرنامەى پەرومەكرەنى ئەندامەكانى شۆرشى بە ئەركى ھەرە لەپىشنىنەى شۆرش دەزانى كە لەسەرەتادا من گومانم لەبۆچونەكەى دەكرەد. ھەر لەسەرەتاي ئاشكر اكرەنى بەرنامەكەى بەتوندى دژايەتى كرا. ئەو دژايەتى كرىنە ئىسپاتى پىوئىستىبونى بەرنامەكەى كرىد كە عەقلمەكانى شۆرش دەبىت بخرىنە بەر گارىگەرى بەرنامەيەكى پەروەردەيى شۆرشگىرانە تاكو لەدواى رۆژدا ھەموومان خۆمان بە كورى شۆرشو مىللەت بزانين. چىرۆكى ژيانى ئوقيانوسى ھىمن لەسەر زارى كورى دايە لەمەملەكەتى مىش ھەنگ جارىكى تر دىتەو ناو باسەكەمان. ئەو سەردەمەى بۆ شۆرش دەژايىنو تىك تىك رۆحمان بەگەرويدا دەكرە تاكو رۆحى ئەو

وشك نەبىت، ۋەستام لەبەردەم پەيكەرىكى پېرۇزدا رايگرتەم كە نەمتوانى رۇحى خۇمى پېنەبەخشم. ھەر ئىواران دەمامەھو ئىشم دەگردو لەنھىنى ئەمى كاتر مېرە زىادەيە تىنەدەگەمىشم. ئىوار مېك لەدوای ئىشكردن لەناو دۆلەكەدا دەفتەرەكەى دەرھىنا، ھەموو كاتر مېرە زىادەكانى رۇزانى پىشوتىرى كىرد بەپارەم كىردى بە دوو بەشەھو. پېيگوتەم دوكان دابخەو بابروۆين. بە دەم رېگاوە قسەى بۆ دەكردم . ئىستا دەچىن بۆ مالىك، دوو دايكە چەند مندالېك، بى باوكە بى كەسوكارن . لەخانويەكى بچوكدا دەژين. ئەم پارەيە بۆ ئەوان دەبەين. ئىمە ھىچىترمان بۆ ناكىرت جگە لەوہى ھەلوئىستى خۇمان بە پېرۇزى رايگىرىن ۋە پىژدانمان ئاسودە بگەين. رۇزگارېك بوو ئىمەش سەرقالى كارى سىياسى بوو، بەلام بەپىژدانەھو ئىشمان دەكرد، مىلى يەكترىمان نەدەشكاند، سوئندمان بە نىشتىمان خوار دبوو راستگوبىن، خاۋەن ھەلوئىستىن، ھەر بەھو شىۋەيەش پەرور دەكرابووين، بەلام بەمەبەستى خۇمان نەگەمىشتىن، ھەرچەندە كەم تەرخەمىمان نەبوو. سەرگەوتن گرنگە، بەلام مەبدەپاراستن پېرۇز ترە. چى لەسەر كەتتىك بگەين كە سەر كىردەكان لەپاشاندا مەبەدەنى خۇيان لەدەست بەدەن. ئىمە سەرنەكەوتىن، بەلام نەشەدور اىن بەھو ئاستەى ئىتر خاۋەن ھەلوئىستى خۇمان نەبىن. ئىستا ھىچى ترمان بۆ ناكىرت، دلنېام ئەمكارە ھەلوئىستمان بە بەرەزى پېرۇزى رادەگىرت، شور شىكېشە ھەرگىز خۆت بە دۆر اووشەر مەزار نازانېت. مەبەستەم لەوہ نىبە ھەموو كارىكى سىياسى رەفز بگىرت، مەبەستەم ئەوہىە بىبىت بە ۋەستای تەوا تاكو ھەموو جوانىيەكانى ژيان بىبىت. زۆر كەس بەتەنھا جوانى ۋە خۇشىيەكانى خودى خۇيان دەبىنن ۋە ھەلى بۆ دەدەن. ھەندېك لە خۇشىيەكانى مروّف لەناو ئازارەكانى كەستىكى تردا بەر جەستە دەبىت، بەھو مەر جەى ئازار ۋە خەمەكانى لە پېرۇزى ھەلوئىستى خۆت ھەلسوبىت، ئەودەمە رۇح ۋە پىژدان ئاسودە دەبىت كە رۇحى جەستەيەكى تر لە خەم ئازار دەر بەبىت. دوو بە دوو دەر ۋەستىن ۋە قسەى بۆ دەكردم. رۇح لەئاستى گەورەى پېرۇزى ئەودا، شەر مەزار بوو، لەپىشتەمەھو خۇى شار دبوو ۋە. لەبەر دەرگای مالىكدا راولەستىن ۋە تەق تەق لە دەرگایدا. مندالېك دەرگاكەى كىردەھو خۇى رايكردە ژورەھو. بەدوای مندالەكەدا ئىمەش چووينە ژورەھو. كۆمەلېك مندال لە ھەوشەيەكى بچكۆلانەدا يارىيان دەكرد. دوو ئافرەت لەناو دايكايەتى خۇياندا توابونەھو، رۇخسارىان نوقمى نىگەرانى ۋە خەم نەھامەتتەيەكانى رۇزگار بوو. ۋەستايان بىنى بۆساتتېك رەنەفېكى گەش ۋە خەم رەوئىن سەرناپاي رۇح جەستەى داگىر كىردن . باوكى مېللەت ئەم پارەيە لە دوكان كىردى بەدو بەشەھو، ھەر بەشېكېدا بەيەكېك لەدايكەكان. لەناكاو دىمەنىكى ئەفسونەوى ۋەك لە بەھەشتەھو ھاتىننە خوارەھو، ياخود من بۆ دنياى خەمەكان بەر نەھو، لە ھەوشەيەكى پىر لە پەپولەھو كۆلى رەنگاورەنگدا

بووم، مندالەكان دوو بالى سېى ناسكيان پېۋەبوو بە قەدو بالاي دايكياندا ھەلدەزنان. ھەر دوو دايكەكە روخسارى مريەميان ۋەرگرتبوو كە ھەريەككيان بەقەد ژمارەى مندالەكانيان دەستيان پېۋەبوو، ھەر دەستېك مندالېكى لە ئاميز گرتبوو. دنگى ئاوازيكى غەرببو ھەزىن ۋە نەرم ۋەك خەندەى سەر لىوى دايك ئاسودو بەخشندە دەھاتەبەر گوتم. ويستم ۋەستام لەو ديمەنە بەھەشتىيە ئاگادار بكمە كە ئاخو ئويش ۋەك من دەبىيىت؟ ۋەستاشم لەبەرگىكى سېيدا بىنى كە گىرفانەكانى پېر بوون لە شىرېنى ۋە دەستەكانى سەوز بە مېھربانىيە ۋە بەرامبەر ئىوان درىزى كردبوو. ھەموو ديمەكان لە بروسكەساتىكدا گەرانە ۋە بۆ دۆخى پېشويان كە ۋەستام شانى راتەكاندەم ۋە پىيگوتەم، بابروين ئەو بۆچى ۋا وشكبووت؟ ۋەلامى ۋەستام بۆ نەدرايە ۋە بەخىراى ھاتىنەدەر ۋە، چەند ھەنگاۋيكيش رۆشتىن ھىشتا ھەر نەھاتىبو ۋە سەر خۆم. بە ۋەستام گووت: چەند ماينە ۋە؟ پېرسىار مەكەى پى ئاساى نەبوو، چونكە ھەر دوكان پىكە ۋە بووين. ۋەلامىشى دامە ۋە گووتى: تەنھا چەند خولەكك، ھەر ئەمەندەى پارەكەم پىدان. بەسەر سامىيە ۋە پىيگوتەم، بۆچى دەپرسىت؟ ئەمجارەش ۋە لامە نەدرايە ۋە ھىچم نەگووت. ھەستەم بە بچوك بوونە ۋەى خۆم دەگرد لە ئاستى ۋەستامدا، ۋەك شاگر دىكى سەرەتايى خۆم دەبىنى. ۋەستايى خۆم لە ھىچدا بەدېنەدەگرد. قەسەكانى ئەوم ۋە شەبەشە بەخىرايى بەبىر خۆم دەھىنايە ۋە، ھىندەپىر گەورە ۋە پېرۆز بوو. ۋەشە ۋە شە ئەو گەورەترو من بچوكتە دەبو ۋەمە ۋە. خۆزگەم بە بەو غەربزانەى ناخى دەخواست كە دەورى رۇحيان دابوو. راستى دەگووت "كارىكى ئاسان ۋە خزمەتكي گەورە" ھەر ئەمەندە سەختە كە بربار بەدى، لەپاشاندا تىكەل بە زىانت دەبىت كە نەتوانىت دەستبەدارى بىت، چونكە خۆشى ۋە ئاسودەبىت پىدەبەخشىت.

ئەو حالەتەى بە دەرون ۋە ھۆش ۋە رۇحەدا ھات ۋەستام لىى بىئاگابوو. من خۆشم لە واقعى بوونى بە گومان بووم، لە حالەتكي غەرببو تايەتېشدا بۆ ساتىك دىنايەكىترم بىنى لە نىوانى بوون ۋە نەبوونىدا راموم، نازانم چۆن لىكىدەمەمو ۋە پىناسەى بكمە، بەلام دۇنيام ھەقىقەتېك لەو دىو ديمەنە راستىيەكانە ۋەن كە بەچاۋ نابىرېن، بە دل ۋە بە رۇح ھەست پىدەكرىن. من ۋەستام لەمەلېكى تارىكو بى شەوقدا لەگەل كۆمەلېك مندالى غەمگىن ۋە دوو دايكى نىگەران ۋە پەرىشاندا راۋەستاوين، لەناكاۋ لە ھەلوئىستە كرادارېكدا ھەموو ديمەنەكان دەگوردېن كە رەنگدانە ۋەى لەسەر ھەموو دەرونە خەماۋبەكان دەبىت. ئەمە ئەو ھەقىقەتەى لەو دىو ديمەنەكانە ۋە بە ئاسودەبوونى رۇح ھەستى پىدەكرىت.

پىش ئەو ۋە بۆ مەملەكەتى مېش ھەنگ ھەلېم، مامۇستا شادمانم لە مالى خۇيان بىنى. لە ھۆلېكى گەورەى پېر لە چلچرادا دانىشتبووين. ئەو كابرايە سەر تاپاي

ژورمەكەى تاريك كوردبوو. ھەزار تارماى رەشم لە شىۋەى خۇيدا دەبىنى. حالەتتىكى زۆر نامۇ بوو، ھەموو ناخم بە شىۋاۋى ھاتە سەر روخسارم، دەمودەست ھەستى بە تىكچونى بارى دەرونم كرد. بە سەرسامبىمەھ گوتى: ئەو بۆچى وا تىكچويت؟ بىدەنگ بووم، بەلام زۆرى لىكردم راستى بلېم، لە خۆى بە گومان بوو. سەردەمى سەر ھەلدانى ديار دە عەجايىبەكان بوو. نە مويست ھىچ بىر كىنم، لە راستى دىمەنەكان دوو دل بووم. تارمايىبەكانىش ھەر زۆر دەبوون. ھەموو ھەنگاۋىك كە دەجولايەھ تارمايىبەكى تىرى لە شىۋەى خۆى دەخولقاند. ھۆلەكە تاكو دەھات پىرترو پىرترو دەبوو. بۆشايىبەك نەمايەھ كە جىگەى خۆمى تىيا بىكەمەھو بە نازادى ھەلبىسورېم. چوار دەورم بە تارماى تەندرابوو، ھەناسەم سوار بىوو، بەلام ئەو ھىچى نەدەبىنى. لە پاشەلى خۆى بىئاگابوو كە چى جىدە ھىلېت. بە خىرايى ھاتمە دەرمەھ، ھەر لەم ساتە گىژاۋ و شىپز ھىدا، ئەو ئىۋار ھىم بەبىر ھاتەھ كە كەوتە ناو دونيا مېھربان و رۆحيانىبەكەى باۋكى مىللەت. لەمامۆستا شادمان دلنباۋوم كە تارمايىبەكان نابىنېت، ئەگەر وەك منىش بىنابىنېت ئاشكر ايناكاتو خۆى لەراستى بابەتەكە ناداتو منىش بەشېتو بوختانكەر دادەنېت. لە ناو ھۆلەكەدا وەك لەسەر شانۆ نامىشى دوو رۆلى جىاۋاز بىكەين پىر بە ژورمەكە ھاۋارى دەكرد "ئەو تۆ چىدەلېت ھەى شىتى خەفاۋ" منىش وردەور دەجوك دەبوومەھ بۆ ئەو ھى لە نىۋ تارمايىبەكاندا جىگەى خۆم بىكەمەھ. من وشەكانم پىرچىر بۆ دەگوترا، بەلام لىم حالى بىوو. ھەناسەم سوار بىوو ھىچم بە رەۋانى بۆ نەدەگوترا، تاكو بە پەلە خۆم دەرباز كرد. لەدەر مەھى ھۆلەكەش گوتىم لە ھاۋارى بوو دەگوت: بۆچى من ھىچ نابىنم؟ كوا تارمايى؟ ھەر ئەم بوختانە ماۋوو بىخەيتە پالەم ئەى ھاۋرى دىرېنم.

لەدۋاى ئەو روداۋە ماۋەيەكى زۆر لە شاردا نەمامەھ تاكو بزەنم چەند ديار دەى نامۇ سەير و سەمەرىتەر پەيداۋوو. دلنباۋوم زۆر كەسىتەر دەبن بەتارمايى، دەبن بە عىبەرت، دەبن بە ديار دەى سەيرو عەجايىب، دەبن بە پەنگ. لە مە مەكەتى مېش ھەنگ چىرۆكى ئەو ئىۋار ھىم دووبارە بۆ مامۆستا شادمان گىزايەھ، ئەمجارە بە ھىمنى گوتى بۆ شلكر دىبوم و دەگوت تۆ راستەكەيت ئەى ھاۋرى دىرېن. لەگەل ۋەستامدا بە كۆلانەكەدا دەروشتىن، من ھىشتا سەرسامو سىرى ئەو دىمەنە رۆحيانىبە خەنامىز ھىوم. ۋەستام بىياك بوو لە گەمەھى خۆى، منىش لە بچوكى خۇمدا رۆح ھەر لە پىشمەھە خۆيشار دىبومەھ. نارەزوم بوو ھەر لەم كاتەدا پەيرەھى قسەى پىرۆگرامى ۋەستام بىكەم تاكو منىش بىم بەى. لەناو دەنگى زىمە زىمى ئەو ئىۋارانەى كە ئىشى زىادەم كوردبوو رايچلەكاندم. ئاۋازىكى نەرم ناسودە بەخشىبوو. ھەستەم بە رۆح دەكرد بەسەر سەرمەھ وەك پەپولەكانى بەھەشت لەپىش خۆمەھ ھەلدەفەرى. لەناسى ۋەستامدا خۆم دەبىنى. بە پەروشترو بە دىقەتەر گوتىم بۆ

ئاوازەكان رادەگرت، ھەرئەودەنگانە بوون لە زرمە زرمى چەكوش و دەزگاگەوھ دەخولقان، بەلام ویزدان و ھەلوئىستى مرۆفانە لە رۆح و دەرونىكى ئاسودەدا لەسەر رېتمى ئاوازی مۇسېقاھەكى ئەفسونانى بە گوئى مەیاندا. وەك بەلندەھەكى رۆح سوک رېم دەکرد، بە جۆرئەك ھەستە بە لەش سوکی خۆم دەکرد وەك پێکانم لەسەر زەویەكە نەین. ئاورم بۆ دواى خۆم دەداھەوھ تاكو بزەنم لە جیگا ھەنگاوەكانم چى دەروین، جگە لە تەپۆتۆزى كۆلانە خۆلاویبەكە ھىچتەرم نەدەبىنى. ئیوارەھەكى تايبەت بوو بۆ من، دلم بە توانا ھەلسوگەوتى خۆم خۆشبوو. زۆر ئاسودەبووم كە باوكى مەللەت وەستام بوو، و شەكانى لەگوئىمدا دەزنگانەوھ، بە ھەموو ھیزە ناوھەكىھەكانى ناخو دەرون و رۆح و فەكرم باوھرم بە قسە بىرو باوھرى ھىنا بوو. ھەمیشە پێدەگوتم خۆشى و ئاسودەبى مرۆف لە سارپۆبوونى ئازارەكانى كەسانىتر دابەر جەستە دەبیت. رەنجى ئیوارەھەكى ئىشى زیادە لە پىناوى بەھا مرۆبەھەكاندا گەرانەوھى ھىزو توانا لەدەستچووھەكانى ھەموو رۆژەكەھە و ئاسودەبوونى رۆح و رەوینەوھى ئازار و ماندو بوونى جەستەھە. خۆشپەھەكان ھەرئەوھەندە نەین كە پەھوھستەن بە ناخى خۆمانەوھ، ئازارەكانى كەسانىتر یش تىكەل بە ناخى خۆمان بەكەین دەبەن بە خۆشى و ئاسودەمان دەكەن، ئەوھش بۆ ئىمە لە زرمەى ماچى چەكوش و دەزگاوھ بەرھەم دیت. ئەم ئیوارەھە تۆم لەگەل خۆمدا ھىنا، تاكو راستىپەھەكان ھەست پێبەھەیت.

باوکی میلەت

لەپاش مردنی باوکی میلەت، منو دلیری کوری لەسەر ھەمان پەیرەو فکرو ھەلوئەستی ئەو کارمان دەکرد. زرمەي چەكوشو دەزگا بوون بەو ئاوازه ئەفسوناویانە كە ئیتر نەتوانم بەی ئەوان بژیم. ئەو زرمەیه ھەمان دەنگ بوو كە لە چەكوشو دەزگاكانی ترمو دەھاتن، بەلام شەری نیوان چەكوشو دەزگاكەي من وەك نەرمە پێكدادانی ئیوكانی دوو عاشق شەقەي راموسانی دەچری، زیدی منیان جیدەھێشتو وەك مەلی باخەكانی بەھەشت مېھربانانە دەفرین. دەفرینو دەفرین تاكو دەگەشتنە ئەو رۆخانەي كەبۆنی سوتانی نەھامەتیەكانی قیامەتیکی ناھەقیان ئیو دەھات. لە ناخی ئەواندا ئارام ئارام گۆلو گەلای خۆشیو ئاسودەبیان دەچنیبوو و بەدیاری بۆیان دەھێنام. مېش وەك باوکی میلەت ھەلوئەستم ھەبوو، وەك ئەو بیرم دەکردمو، وەك ئەو لە كۆكر دەموەي سامان بی خەمبوومو لەئاستی ئاسودەبوونی رۆحو و یژداندا بیباك بووم. دلیریش وەك من بەپەروش بوو، وەك باوکی خەم خۆر بوو تاكو ئەو رۆژەي دوكانو منی بە جیھێشتو رووی لە ھەندەران كرد. لە ئیوارەكەي چاوەروان نەكراودا "ھەرچەندە كۆچی خەلك وەك پەتایەكی ساری ھەموو كەسێكی گرتبوو وە" لەپاش كاری زیادەي ئەو ئیوارەيە، كەلوپەلەكانی دوكانی بەدەم ھەنسکی گریان كۆكر دەمو كە پربوو لەنەعەرئەي تۆرەبوونو رېسوكرنی پیرھوكم، یەكەيەكە كەلوپەلە بەردەستەكانی رۆژانەي خۆی بە ئەسپایی ماچ دەكردن. دیمەنی تازەو غەریبو بۆمن، سەرسام بووم. جلوبەرگە خاوتنەكانی لەناو دۆلابەكەدا دەرھیناو خۆی گۆری. جلوبەرگی كاریشی بە بزماریەكانی سەر دیوارەكدا ھەلواسی، بەرامبەریان راوستاو قسەي بۆ دەكردن. . . .

"داوای ئیوور دنتان لێدەكەم بە جێتان دەھێلم، رەنگە خۆم و نېكەم كە پیموایە بەدوای خۆمی و نبوودا دەگەریم. ئیو تەنھا جلوبەرگ نەبوون بۆمن، ھاوڕێی ھەمیشەیم بوون، ئەو كەلە بوون خۆری ئاسوی منی تێدا ھەل دەھات تاكو مەلی رۆحم بەدنیاییەو ھەل فۆریتو لەناو ئەم مەملەكەتە پر لەژانەدا ئاسودە بییت. " بەدەم گریانەو وەك بۆ كەسێك بدویت لەناخەو قسەي دەكرد. ویستم لەو دنیا خەیاڵە رایبێكیشمە دەرموو بەئاگای بەینمەو نەبا ئەندیشەو خەیاڵ شیتی بكات. جە ھەلواسار وەكان لەبەر دیدەمدا رۆخسار و ھەیکەلی (مامبیرایمی كۆلكیشیان) و مرگرت دەستی ئامیزی بۆ دلیر درێژ دەكرد. ئەو دیمەنە تەنھا ساتێكی كەم بوو، زوو لەبەر

چاوم ونبوو. منىش بۆ ساتە وختىكى كەم لەھۇشى خۆم چووم، لەناو يادى ئەو ئىوار ھىدا بە ئاگاھاتمەھە كە باوكى مىللەتو دوو دايكەكەمى مندالەكانم لەدىمەنكى بەھەشتىدا بىنى. بە شىپزەھىو سەرسورمانەھە رووم بەلای دلیردا وەرگىرا، بەلام دلیر لەویدا نەمابوو.

لەدواى راپەرىن ژيانى سياسى و كۆمەلایەتى ھەرىمەكە بە ھەموو شتەكانەھە پىچەوانە بوو ھە. ئاواتو خۆزگەكان بە ھەلگەراوى كەوتتەھە. ھەلوئىستە شۆرشگىرىبە مەنەھەبەھەكان لەگەل ھەزە مادىبەكاندا ئالوگورى پىكرا. گەورە بچوك دەكراو بچوكىش دەخراپە شوئىنى گەورە. بەسەرھاتى مامبرايمى كۆلكىشىان بە قەد كۆنوك گەورە كردو زۆلمو دزىو خیانەتى خۆيان پىشاردەھە. شەرىك لەكەنالە تەلفزوئىنەكانەھە پىباوئىكى دزىيان بە خەلك ناساند. مام برايمى كۆلكىش بە روخسارىكى نىگەرانەھە بوو بە ميوانى ھەموو مائەكان. مام برايم پىباوئىكى بەسالاچووى ماندوو بوو. لە ھىچ سەردەمىكدا بەھوكمى قولاپو كۆپان و شان و بازوى مالى مندالى پىويستىيان بەكەس نەبوو ھە. جگە لە رۆژگارەكانى دواى راپەرىن كە ھەرىمەكە بەدەست نەھامەتتەبەھەكانى ھوكمرا نىبەھە سەر گەردان بىوو. دلیر ھاوئى بەرھەمى كورى مام برايم بوو، يەككە بوو لەو خىزانانەھە كە مانگانە يارمەتى دەدان، مام برايمىش تەنھا يارمەتى لە دلیر قبول دەكرد. لەو رۆژگارە ھەلگەراو ھىدا كە ھەموو شتىك پىچەوانە بوو ھە، خەباتگىرو خاوەن ھەلوئىستەكان لە جىگای فەرماترەھە جەللادەكانى پىشو بوون. بە پنى ديار دەھى پىچەوانەھەبوونى ھەموو شتەكانى ئەو سەردەمە، خیانەت كارو بوردەلەكانىش بالادەست بوون. مام برايمى كۆلكىشى نەفس بەرزى تەمەن ئارەقاوى ماندوئىيان بە روخسارى غەمگىنەھە ھىناپە سەر شاشەھى تەلفزوئىنەكانو كردىيان بە ميوانىكى دزى رەزا گرانى ھەموو مائىك. رووى رەشى خۆيان بە روخسارى مېھەربانى مام برايم سې دەكردەھە. وەك دزى سەرسنورو مەرزەكانىيان گرتتت، سوئندىيان دەدا كە دان بە دزىبەھەيدا بنىت چۆن ئەو قوتوو رۆنە يەك كىلۆبىبەھى دزىو ھە. مام برايمى مېھەربان شەرمەنو نىگەران راوھستابوو سوئندى بە قولاپەكەھى دەستى دەخوارد كە دزى نەكردەھە. باوئىيان پىنەدەكرد. سوئندى بە كۆپانەكەھى كۆلى دەخوارد، بە تورەبىبەھە پىا ھەلدەشاخان و دەيانگوت، قولاپ چىبە تاكو سوئندى پىخۆبىت؟ كۆپانى كۆنەو دراو چىبە ئىمەھى پى فرىو بەھىت؟ مام برايم لە پاكى خۆيدا دەگىرا. واىان دەزانى پىباوئىكى تاوانبارو ترسنۆكە، بۆ ئەو دەگرى سۆزىيان بۆ ھەبىتو لە تاوانەكەھى خۆشىن. دەبگوت: بۆ رۆھى پاكى قولاپو كۆپانەكەم دەگرىم كە سوئند بە گىانى پىرۆزىيان دەخۆم باوئىرەم پىناكەن، لە گەورەھىو حورمەتى ئەوان كەم دەكەنەھە، بە كۆن و دراو ھىچىيان ناو دەبەن. ئىوون دز كە خاوەنى ھىچ پىرۆزىبەھە نىن تاكو باوئىرەتان پى ھەبىت.

سەردەمىكى ناھەموار بوو، ھەموو شتەكانى لە سىستىمى حوكمىندا پىنچەوانە بوو. مام برايمى كۆلكىشيش لەسەر تەنەفى جامبازەكان لەگەل ھەموو شتەكاندا كەوتى ھەلگەرايەو. مام برايم لەمىژ بوو جىگاي متمانەى خەلك بوو، رىزى دەست پاكى وميھرەبانيان لىدەگرت، نىستا بە بلە دز ناوى دەبەن، كەس متمانەى پىناكات، كارىكى پىسپىرەيت. بەرھەمى كورى لەناوشەر مەزاري و نازارە دەرونيەكانى خىزانەكەيەباندە كە دەسكەوتى حوكمى گەندەلى و بەرھەمى بىدەنگى و تىنەگەيشتنى جەماور بوو، نەيتوانى ئارامى مانەو بەگريت. لە نامەيەكدا كە بۆ دلپىرى نوسىبوو:

"دلپىر گيان ھەموو شتەكان پىنچەوانەبوو نەتەو. كەواتە سەرسام مەبە كە لە خواستەكانى خۆم ھەلپىم، منىش لەناو جامولكەى رۆژگاردا وەك ھەموو شتەكانىتر سەرمونخون بوومەتەو. ئەمرو ھەلپىم لەو جىگايەى ھەرگىز باومەرد نەدەكرد كە جىببەتلىم، رەنگە ھەلپەتتم گەرايىت بەدواى خۆمدا، پىموايە لەناو زىدى خۆمدا ونبووم، دەروم تاكو خۆمى ونبوو بدۆزمەو، ئەى ھاورى گيان! رامەمىنە كە دەلپم ونبووم. مروڤ كە ھەستى بە نامۆى و بىزاري كرد لە مەملەكەتى خۆى، ماناى ونبوو. چۆن ونبوو ونبوون كە لەناو كۆمەلى خۆماندا پىنگەيەكى كۆمەلايەتيمان نەمايىت، بەناو پايەكانى ئىنسانى بوونت بروخىنن، روخسارت رەش كەن، ناخ تا سەر رۆحت بروشىنن. ئەو ونبوونە تاوان بەسەر تا بيارىنن، بىدەنگى مروڤگەلپكىش جارىكىتر نوقمى ونبوونت دەكات. لەنزىكى خۆمان ونبوون، بەلام دلپابە ئەيىت لەدور بۆ خۆمان بەگەريين. ئەى ھاورى گيان من دەيىت ئىرە بەجىببەتلىم، پىتوانەيىت لەسەر سونەرەكان فرىشتەى بەخت بە بەرگى سپىيەو چاومروانم دەكات، من ھەر دەيىت بروم، دلپاشبە لە قەدەر زياتر كەسيتر شك نابەم چاومروانم بكات. دەروم خۆم باوكم ھاورىكانى خۆم باوكم بدۆزمەو، ھەموو ئەو كەسانە بدۆزمەو كەلمە ھەرىمەدا و نكراون".

بەرامبەر بە جەلە ھەلواسراوەكانى دلپىر نوقمى سەرسامى بىووم، كە ھاتمەو سەر خۆم دلپىر ديار نە مابوو، منىش بە خىراى دوكانم داخستى ئاوتەيەك لە خەم نىگەرانى و شپىرەى و سەرسامى، سەرتاپاى رۆحو جەستەمى گرتبوو. لەمەلەو ناراىم نەگرت، بەرەو مالى دلپىر رۆشتم، ھەوالم پىرسى گووتيان ھاتوتەو. لەزورەو بەتەنھا دانىشتبوو، تاكو ئەو كاتە ھەر ھەنسكى دەدا، زور گىريا بوو، چاوەكانى سور ھەلگەرا بوون. ھەولمدا ئاساى بكەمەو بۆ ئەوئەى بىتوانم رازى بكەم كە بەتەنھا بەجىببەتلىم. پىمگوت، دلپىر گيان لە ھەموو كات زياتر ئىشم بەتۆيە، بەياني دەيىت بىتەو بۆ دوكان، چاومروانم دەكەم، نەك بەتەنھا من كەلوپەكانىش، جلوبەرگەكانىشت چاومروانم دەكەن. روداوە نەفسونابىيەكەى جەلەكانىم بۆ گىرايەو، بۆ ساتىكى كەم بزەيەكى بىپرواى كەوتە سەر لىوەكانى، كاتىك پىمگوت، مام برايم

يېنى لەناو جەلە ھەلۋاسراوھەكانتا، دەستى نكاي بۇ درېژ كر دېووبىت كە بەجېئىنە ھېئىت. دلېر بە دلئى غەمگىن و گرىبانەوھ گووتى: ھەر دەبىت برۆم، جار ئىكتر ناتوانم وەك پېشو بگەر ئېمەوھ سەر كار. دەرۆم بۇ بەر ھەم دەگەر ئېم، بۇ خۆمى ونبوو دەگەر ئېم. واپىدەجىت ھەموومان ونبووبىن.

دلېر رۆشتەو من و دوكانو كە لوپەكانو ھەر ئېمەكەشى بە جېئىشت. لەسەرەتادا من حەزم نەدەكرد كە بەجېئىشتىن، بەلام دواتر لەپاش زياتر چوونە ناو ئىم قىامەتەى كە ھەلگىر سابوو، ئىم رۆزگارەى كە تېشىكى ئاسۆكان كز ترو لىئتر دەبوون، رۆژى سەد جار خۆزگەم بە دلېر دەخواست. و رەدە ھەستەم بە ونبوونى خۆم دەكرد. بۇ چركەپەكېش لەخۆم خافل نەدەبووم، بەلام گومانم لە خۆم ھەبوو كە ھەم. دلئىابووم لەو واقىعەى كە مرقەھەكان لەناو رۆحى خۆياندا لەناو شارەكى خۆياندا، لەباوھشى كۆمەلگا كەى خۆياندا ھەر ھەموويان ونب. رۆح بەھای خودى خۆيان ئىسەندبوو، ھەر ئېمەكە ببوو بە قىامەت، كۆمەلگا بى دەنگو بى ھەست، ئىتر تاك بوونى خۆى لە كوئىدا بېئىت.

لەدوای مردنى ئوقيانوسى ھېمەن مەن لەكارى سياسى سارد بوومەوھ، بەلام پەيوەندى دۆستانەم لەئاستى يارمەتتېيە مادىيەكان لەگەلئاندا ھەبوو. لەسەرەتادا دەبووبىت درېژە بە بەرنامەكەى بەدەم، بەلام كەسى سىئېم كە ئوقيانوسى ھېمەن بۆى باسكردەم، ھەر بۆم نەدۆزرايەوھ، ئىم بېش لە ھېچ زەمانىكدا خۆى لى ئاشكرانەكردەم، دلئىابووم بەتەنھا ھېچم بۇ ناكرىت، سەرەراى ئىمەوھ بەرنامەكەى لای مەن كەم كورى ھەبوو. سەردانەكانىشەم بۆلای مامۆستا شادمان مەترسى بەر نامەكەم بۆ ئاشكرابوو. بەلام بەناسانى لە ھۆكارەكانى تېنەدەگەشەتم. بەرنامەكەى پەرودەيى بۆچى دەبىت دژايتى بكرىت؟

لەپاش راپەرىن و ھاتنە خوارەوھى برادەران و سەر ھەلدانى نەھامەتتېەكان، كەلكەلەى دووبارە زىندوكر دنەوھى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھېمەن كەوتەوھ سەر. ئىم چەند بەشەى ئوقيانوسى ھېمەن بۆى نارەبووم، بە وردى چاوم پىندا خشاننەوھ، لەگەل رەوشى سياسى ئىم رۆزگارەدا بەر اوردم كەردن. گرنكى و ترسناكى ناوەرۆكى بەرنامەكەم بۆ سەر بارودۆخى ھەر ئېمەكەو لەسەر گروپى حوكمرانى بۆ ئاشكرابوو. ئوقيانوسى ھېمەن دەبووبىت بەپىئى بەرنامەكەى پەرودەيى ھەر ھەموومان بكات بە كورى شۆرش، شۆرشىش باوكىكى داد پەرودەبىت بۆ مىللەت. بەرنامەكە بەر ھەمى رەفتار و بىر كەرنەوھى ئىم عەقلانەبوون كە ئوقيانوسى ھېمەن گومانى مەترسى پاشەرۆژى لەسەر بیان ھەبوو. ئەشەى لەو سەردەمەدا ئوقيانوسى ھېمەن لاپەنگرى زۆرى لەناو شۆرشدا ھەبووبىت، بەلام بە چاوى گومانەوھ لەوانەى دەروانى كە رابەرەيتى شۆرشيان دەكرد پىوېستيان بە پەرودەكەردن ھەبىت تاكو دوارۆژ

كەسايەتچىلىكى گونجاوبن لە ناستى كارو دەسەلاتياندا . بەرنامەكەيان كوشت، نايندەش بەو جۆرە كەوتەوہ كە ئوقيانوسى ھېمن بەيى بەرنامەكەي پەروردەيى شۆرشگىرانە وپنەي كېشاپوو . رۆشتنى دلپرو ھەزارەھاي وەك ئەو و پەيدابوونى ھەموو نەھامەتچەكانى ھەرىمەكە، دەرئەنجامى ئەو عەقلاڭە بوو كە خۇيان بەباوكى شۆرشو مىللەت دەزانى، ھەميشە مىللەتچان قەرزارى رابردوى خۇيان دەكرد . زەرورچەنى بەرنامەكەي ئوقيانوسى ھېمن لەسەرەتاي شۆرشدا، لەو سەردەمە پىر لە نەھامەتچەدا خۇي سەلماندا . بۇ ھەلو مەرجىك دەگەر ام بەش بەش دەست بە بلاوكر دنەو ميان بكەم، نەبوونى دوا بەش مەراقم بوو، بەرنامەكەش بەيى بەشى كۆتايى گىرنگى و كارپگەرى نەدەبوو . چەند جار ئىك خويندنەمو لىكدانەمو وردم بە مەبەستى نوسىنى دواين بەشى ئەنجامدا، ئەو سەردەمە ھېچم بۇ نەكرا، بەلام چەند بابەتتىكى گىرنگم سەبارەت بە بارودۆخى ئەو سەردەمە لەلا گەلالەبوو . نوسەر نەبووم بۇيە ھەندىك جار لەنوسىنى وتارەكانم بەگومان بوومو لە بلاووبوونەو ميان پەشيمان دەبوومەو . دووبارە بەسەر بابەتەكاندا دەرۆشتەمو، زۆرگىرنگىر بابەتچانە تىبون لەو وتارانەي كە لەو رۆزگارەدا بلاودەبوونەمو . ناومرۇكى وتارەكانىش بەقەد بالاي واقعى سەردەمەكەدا بىرابوو . بەخۆم دەگوت ئىتر نوسەر ئەو كەسەيە لەئاستى گەندەلى ئەندىشەو ئازارەكاندا بېدەنگ نەبىت، بە گز زولم و ناھەقىكەندا بچىتەمو روداو كارەساتەكان ھەست پىنكات و چارەسەريان بۇ بدۆزىتەمو . خۇ ئەو كەسانەي دەنوسن لە خواوہ فەرمانيان بۇ نەھاتوہ تاكو تونايەكى ئەفسوناوى لە قەلەمەكانياندا ھەبىت . وتارەكانى خۆم بلاوكر دەوہ، ديار بوو بابەتەكان ئامانچيان پىكابوو . لەدواي بلاووبوونەو چەند وتارىك كۆمەلىك كەسى ھاو شىوہى خۆم پەيوەندىيان پىوەكر دەم دەستخوشىيان لىكردم . وتارەكان ھەر بەناوى خۆمەو (وہستا كاوہ) بلاودەكر دەوہ . ئەو كەسانەي پىشگىرى دەستخوشى نوسىنى وتارەكانيان دەكردم، پىشگىرىيەكى مەعنەوى بوو، زادەي ھەستكر دن و قبول نەكردنى ئەو بارودۆخە بوو كە ھوكمرانىيەكى بەر تەسك لەناودەسەلاتىكى باز نەيەكى داخراودا بەر ھەمى ھىنابوو . پىشگىرى ئەو جۆرە كەسانە بومن گىرنگ بوولە ھالەتى تاييەنيدا بېدەنگى جەماوەر نەمخىكىننىت . زۆر بەي كەسانى ناو شۆرش بوون، بەرژوہەندى تاييەت ھەلوئىستى نەتەمىيى و مروقانىي نەشيواندبوون . لەم سەردەمەشدا لەئاستى زولمەتەكاندا نەيادەتوانى بېدەنگ بىن . "موراد عاشق" يەكك بوو لە قارەمانەكانى سەرەتاي شۆرش، لەسەر ھەلوئىستى پاكو پىرۆزو جوامىزانەي خۇي لەناو جەرگەي كۆمەلدا لوتكەيەكى بەرزى ھەلچىنبوو، بە شانازىيەكى سادەو رۆج بەخشانەو لەسەرى راوہستابوو . لەگەل ھەموو گەندەلى و لادان لە ھەلوئىستى شۆرشگىرانە ، ئەو دەستبەردارى نەركەكانى نەبوو لەناو شۆرشدا، دەيگوت "من كورى شۆرشم بۇ خزمەتى خاك و مىللەت خولقاوم" .

رۆژانى سەختى خەبات چۈن بەگژ دامودەزگا سەرباز بېھكەنى رژىمدا دەچوۋە، لەم سەردەمە تېكېرژاۋو چەۋاشەۋ حوكمى تاك ھەلپەيەشدا، دوور لەبەرژەۋە ھەندىيەكەنى خۇي رۇبەرۋى دەسەلاتداران دەبوۋە كە ۋەك گورگى برسى چاۋ تىرنەبوۋ دانيان لە داھاتوۋ بەشى مىللەت گىر كىر دېۋو، چىنگيان لەخاك گىر كىر دېۋو.

لەبەياننامەيەكى فەرمى سەرۋكايەتەيدا، لەدوای چەندىن سال خەباتى پر لە سەرۋەرى موراۋ عاشق تىرۇكرا. شىرتى بېستە ھەشت سال لەمەۋ پىشيان بۇ لېدايەۋە بە نىزى بەھانەگرتنەۋ سوکايەتىۋ تاۋانبار كىردى. موراۋ عاشق بەھەمان ھەلۋىستى قارەمانانەۋ رۆژانى پىشۋى خەبات، بەگژ بەياننامە پر لە درۆۋ دەلەسەكەدا چوۋە ھو بەرگىر لەخۇي دەكرد. لەگۆرەپانى ناۋەرەستى شاردا لەسەر سەكۆي "قارمان" راۋەستابوۋ، بەدەنگى دلېرۋ نەترس حوكمى گەندەلۋى سەردەمەكەۋ رېسۋادەكرد. لەناۋ ئاپۇرۋى خەلك دەنگى چەپلەۋ پىشتىگىرى، دەنگى گىر يانكى بە كۆلۋ ھەزىنىش بېسترا. موراۋ عاشقى قارمان بوۋ، بۇ فرىشتەۋ دەستگىرانى دەگىرا. پىش چلۋ پىنج سال لەمەۋ بەر دايكىكى گەنجى مېھرىبان لەگەل كۆرپەلەكەيدا ۋەك لەناسمان ھاتىننە خوار ھە لەيەكەك لە كۆلەنەكەنى شاردا لە بەرە بەيانىيەكى زۆر زوۋدا قوتىۋونەۋە. بەيانىيەكى زۆر زوۋبوۋ، دۇنيا لەدەمى تەسلىم بوۋنى تارىكىدا بوۋ، دۇا ساتەكەنى تەمەنى ئەۋ شەۋەبوۋ. رۆژىكى نۇئ وردە بەرەنگى خۇلەمىشەيەۋە دەردەكەۋت. لەگەل سېپىۋونەۋەۋ دېمەنەكاندا رەنگى رۇخسارى دايكە مېھرىبانەكەش سېپىتر دەبوۋ. بە حوكمى سىرۋىشت دايك بوۋ، ئەگەرنا ھىشتا گىژۋلەيەك بوۋ لەدەمى عاشق بوۋندا. غەمگىنەۋ نىگەران كۆرپەلەكەۋ لە ئامىزى ترسۋ شىپىزەيىدا بە رۇخى خۇيەۋە نوساندېۋو. لەبەردەكى ھەر مالىكىدا ھەلۋىستەيەكى پر لە گومانى دەكردو بەرەۋ دەرگاي مالىكىتر بەجىيەدەھىشت. قىرتەۋ كىردنەۋەۋ دەرگاي مالىك دايچلەكاند، ۋەستا خەيامى كاشى بوۋ، لەناۋ دەرگاي ھەۋشەۋ مالىكەۋ خۇياندا چاۋەكانى بۇ باشتر بېينى دايكەكە ھەلگۆۋى، سەرۋ قژ گىقنەۋ ئالۇزكاۋ، ھىشتا خۇمارى شەۋ بەرېنەدېۋو. ۋەستا خەيام ھەمۋو بەيانىيەكى زوۋ بەرەۋ ئىش دەچوۋ. بە چلۋ بەرگى كار ھەۋە لەناۋ دەرگاگەۋ خۇياندا بەسەر سۇرمانەۋە سەرنجى ئافىرەتەكەۋ دەدا. ۋەستا خەيام پىۋاۋىكى قسە خۇشۋو راستگۆۋ دەستۋ دل فراۋان بوۋ. شەۋان لەدوای ھەمۋو پىۋاۋانى گەرەك بەدەم نەرمە گۆرانىيەۋە دەگەر اىەۋە، بەيانىيەۋىش لە پىش ھەمۋو پىۋاۋىكى كۆلەنەكە بەيىدەنگى لەمالەۋە دەھاتەدەرە، بۇ سەر كار دەچوۋ. بۇ يەكەم جار بوۋ ۋەستا خەيام لەبەيانىيەكى ۋا زوۋدا ئافىرەتەكى تەنىۋ نامۆۋ نەناسىۋاۋ بېينىت. ئەۋەۋ ۋەستا خەيامى خىستە گومانەۋە، رۇخسارى پر لەنەھىنى ئافىرەتەكەبوۋ، لەبەر زىنى ۋەستا خەيامدا لە فرىشتەۋى ئاسمان دەچوۋ، كەچى بە چىرەكى دەرگايەك ۋەك كەسكى ھەلھاتۋى

گوناهبار، رۇحى لەنازارى ترسىكى دەرونىدا سەرتاپاي جەستەي راپسكاند. قەستى بوو خۇيىو كۆرپەلەكەي ھىندە بچكۆلانە بكتەو، لە پەناي تەنەكەي خۇلى بەر مالىكىدا خۇيان حەشار بەن. نەيىنەكەي سەرسور ھىنەرە كاتىك ترسوغەزەب لە جىگاي خۇت ھەلتەكەنەيت بە ناچارى پەنا بۇ جىگايەكەي تر دەبەيت. ئەو شۇنەي پەنات بۇ ھىناو ھەر لىي بەگوماني، چركەيەك رۇحى گەرەت دەھەزىنەيت. ئاي گەردونە زەبەلاھەكە زالمەكانت بە ھەموو كونج و پەنايەكەي خۇت ئاشناكردو، جىگايەكەي نەيىت بۇ مروۋە مەزلومەكانى خۇت بە نەيى نەھىشتوتەو تاكو لەناچارىدا پەناي بۇ بەرن.

و ھستا خەيامى كاشى تاسو چەكوش و كەمچەكەي بەئەسپاي لەبەر دەرگاي مالمو ھە دانا. بە سەرسامىو ھەدايكو كۆرپەلەكەي ئامىزى نرىكبوو ھە. جار يىكتر چاوە خومارەكانى بە پەنجە زبەرەكانى ھەلكۇفى، لەناخو ھە رۇحى دەلەرزى. خەيالى ھەر لاي مروۋە ئاسمانىيەكان بوو. دايكەكەش بە كۆرپەلەكەو ھەك ئاخىرەن چلى نەمامىكى بەرزە شەيىكى شەمالدا ھەلدەلەرزى، لەرزىنىك شىو ھە سەمپەكەي خۇداي دەنواند لە رۇحى دەرويشىكىدا. رەگو روخسارىشى سىي ھەنگەر ابو، ھەك دەنكىك ئەبەلەقى سىي داگىرسا ھە ھەمىشە بە برىقەي پرىشنگدار بەرەوشىتەو. ھستا خەيامى ھەمىشە خومار لەناكادا دوو تەزووى ساردو گەرم بە رۇحىدا تىپەرى، لەمىزبوو ھىندەي ئەو ساتە "زىت" خۇي نەيىنەبوو. بىدەنگو بىن جۇلە لە حالەتتىكى زۆر تايبەت و ئەفسونايىدا چاويان لەناو چاوى يەكتىرى بەرى. ھستا خەيام وىنەي دوو مانگى بچوكى ھىندەي قەبارەي بىلبىلەي چاوە لەناو چاوەكانى دايكەكەدا بىنى. بە خىرايەكەي شىرەي دەستى بەسەر و قزە تىكنا لاو ھەكەيدا ھىنا. دايكەكە بەر روخسارىدا ئارام تر ديار بوو، ھەك لەگەل سۇفپەكەي مېھەبانى رۇحانى روخسار نورايدا راو ھستا بىنت، سەرتاپا گيان و جەستەي نوقمى ئارامى دۇنياي بوو. ھستا خەيام بە ھەستىكى پىرۆزە گوتى: دادە گيان تۆ كىيىت؟ مروۋى ئاسابت ياخود پەرى و فرىشتەي ئاسمانىت؟

دايكەكە بەنەرمى لىو ھە وشكەكانى بە زمانى تەر كرىدو گوتى: بەر و ناكىيەي لەدەرونى تۆو پرىشنگ دەدات راستت پىدەلەيم نە فرىشتەم نە پەرى و نە گوناهبار. ھەنسك لە ناخىو ھە تىكەل بە وشەكانى سەرزارى بوو. گوتى لە ئاسمانىشەو نەھاتووم، بىرىشم نايەت ئەمشەو لە چ جىگايەك بووم، لەگەل سىپىدەي ئەم بەيانيەدا لەم كۆلانەدا دەركەوتم. بەخوا گوناهبار نىم، كەچى ترسىك رۇح و لاشەي داگىر كرىدوم، ھەر ھەشەي مەرگم لىدەكات. ھستا خەيام كەمىك لەبەسەر ھاتەكەي حالىبوو، بە ئەسپايى دەستى بۇ دەستى درىز كرىد، دايكەكەش بە ئارامى دەستى خستە ناو دەستى. پىنگوت، ھەرە با بچىنە مالمو، ئىتر لەناو ئەم كۆلانەدا رانەھستىن،

قەدەر ئىككىر پر دەبىت لە پرسىارو گومانى بى كەلگە نابەجى. لەبەر دەرگاگە تاسو چەكوشو چەمچەكەى ھەلگرتو چوونە ژورەو. مروارى ژنى ھېشتا لەخەى ھەلنەستابوو كە ھەستا خەيام بە ھاوار ھاوار گەرايەو "ژنەكە ھەستە ميوانمان ھاتوو". مروارى مېردەكەى خۆى باش دەناسى، زۆر جار ميوانى ناومختى بۆ مألەو ھېنابوو. پياويكى كراو ھو بى مأل بوو لەئاستى ميوانو خەلكى لىقەوماودا. ئەو رۆژەى خەلكى گەرەكى لەمالى خويان كۆكرەو، سەبارەت بەم دايكە مېھرەبانە قسەى بۆ دەكردن كە بەيانىيەكى زۆر زوو ھەك فرىشتەى ئاسمان لە كۆلانەكەدا بوو، چاوەكانى ھەك دوو مانگى بچوكو روون دەبىنران. ھەندىك لەپىياوھەكان بەگالنتە جارپىيەو پىيان گوت، ھەستا خومار ئەگەر باومەرت بە فرىشتەى ئاسمان ھەبە بۆچى روو لە قاپى خوا ناكەيتو واز لەبەزمى ئىواران بىنيت؟ ھەستا خەيام پياويكى حازرەلەم بوو، بە خەندەو پىيدەگوتتەو، ئەى ئىو كە رووتان لە قاپى خودايە، بۆچى دەستو دلەو دەر ووتان لە ئاستى عەبەدە لىقەوماوھەكانىدا ھەمىشە نوقاوە؟ بەلەم زامنتان بۆ وشەى خراپو بوختان كراوھە. ئەم دايكە مېھرەبانە، ئەم شوخە پاكو بى گەردە رووى لەدەرگای مألەكانى ئىمە كرەو، كەچى ئىوھى بەر دەرگای خوا بەبى ئەوھى چىرۆكى ژيانى بزائن لىي بە گومانن. ئىوھ من بە مەستو خومارو گوناھبار ناو دەبەن، ئەو بەيانىيە بە ھەستىكى باوكانە لىي نزيكوومەو ھەتا بە ئارامى و دلتىيايەو چاوەلەچاوم بىر نيت. دەيگوت "ھەستم بە روناكىيەكى ئەفسونائى كرەوھە لە دەر ونى نمەدا، ھەك لەبەر دەم شارىكى گەورەدا راوستاينتەم ھەموو دەرگای مألەكان بەروودا كرابىنتەو". دايكە مېھرەبانو نازدارەكە بە باومەركى بەھىز لە دەر ونىكى پاكەو خولقايىت قسەكانى ھەستا خەيامى ئىسپات دەكر. "بەخوا دروناكەم ، ناخى ئەوم بەقەد شارىكى فراوان وپرشنگدار بىنى ، بەخوا ھىچم نەكرەوھ بى گوناھم.

چىرۆكى بەسەر ھاتى ئەو دايكە ئاشكرابوو، لەگەل كورپكى گەنجى ناوچەكەى خويان عاشق دەبن. بەلەن دەدەن كە بۆ يەكترى ببن، بەلەم كەسوكارى كچەكە دەچن بەر قدا. عەشقى پاكى ئەوانيان پى قبول ناكريت. دەلەن بىدەين بە سەگ نايدەين بەم ھەتوھ داوئەن پىسە. قىبەلەى كورپو كچەش ئەم ئەوئەبە كە رۆحيانى تىكەل بەيەكترى كرەوھ. شەونىك بەسەر ھەموو رىگا دركاويەكاندا دەر وئەن تاكو دەگەنە جىگايەكى ئارام، دوور لە ترسى عەشقى كوشتن. لە جىگايەكى ھىمەن و ئارامدا بەبەر چاوى ھەموو شتەكانى گەردوونەو جگە لە چاوە سورەكانى مرقوف، ئاوتەئەى يەكترى ببون، رۆح جەستەيان لەبەكترى دەئالەن تاكو بە ئارامى دەبن بەيەك. ئەم دايكە دەيگوت: ھەرگىز دونيام ھىندە جوان نەدبىوو، لەم دەمەيدا ئاسمان سافو شىنو پر لەئەستىرەى پرشنگدار بوو، مانگ گەش گەش چاوەكانى نەدەتر و كاند تاكو يەكپىنە

تەماشای جوانییهکانی شەو بکات. بەتەنھا ھەر ئەوساتە نارامو بەختەوەر بووین. ھەمیشە دوو عاشقی غەمگین و نینگەران بووین، لەتەرس و مەرگدا دەژ یاین. ھەر شەوی مەرگ نزیك بە رۆحم کەوتەو لەدواین رۆژ مەکاندا کەئیتەر بواری شار دنەوی کۆر پەلەکەیی ناو سەم نەمابوو، بە ناچاری لەچنگی ئەو مەرگە پیر لە تاوانە ھەلەتەم، بەرەو دەشت و چیا چۆلەکان ھەلەتەم. غەمگین و شکست و شیواو جگە لە توزیک نانە و شکەو پەرۆپاتال بە ھیچیتەردا رانەگەیشتم. شەویک لەبەن تاشەبەر دیککی گەرەوی چیاکاندا، ئەو کۆر پەلەمیە ھاتە دونیاو. ئازار و ژانەکانم تیکەل بەخەم و شیواوی باری دەروم ببوون. لەنیوانی بێ ئومیدی و مەرگیکی تەنیای سەخت کە ئەگەر رۆژ بوایە رەنگە دالەکان بەسەر رۆحمەو چاوەروانی لاشە پیر لە ئازار و شکستەکیان دەکردم. ئەو شەو تەمەنی زۆر کورت بوو، زەمەن ھەموو ئازار و خەمەکانی لەگەڵ خۆیدا بەرەو بەرەبەیانییەکی روون بە ئومیدەو پەلکێشکرد. ئەو شەو یەکیک بوو لە ھەرە دیار دە ئەفسونایەکانی گەردون لە بەرامبەر ھەقیقەتدا کە ئازارە رۆحیەکان لەناو زەمەنیکدا و نیکات و مرقیش لەو زەمەنە دابیریت تاکو سەرمەتای بەختەوەر پێکە. ئەو شەو ھەر ئەو ھەندە خۆم لە گەردوندا بینی، لەبەر بەیانییەکی تازەدا خۆم لە کە سایەتی دایکدا بینی. مندالەکەم لەسەر سنگم بوو، دەمی لە گۆمی مەمکەکانم نابوو ھێمن ھێمن شیرێ دایکی خۆی دەخوارد. ئەو دیاردانە لەبەر امبەر جوانی و پیرۆزیدا دەردەکەون، بوونی ھەقیقەت دەسەلمێنن. من گوناھبار نیم، پاک و میھرەبانم، حەز دەکەم باوەرم پێیکەن، ئەم چیرۆکە راستییە لەمێژ نییە، تەمەنی مندالەکەم تەنھا چەند رۆژیکە. دایک و مندالەکە لە مائی و ھستا خەیمای کاشی مانەو. ببوون بە ئەندامی خیزانەکیان. دایکە کە ناوی "پیرۆز" بوو. مندالەکەشیان ناونا "فریشتە". پاش ماویەک شەویک پیرۆز خەویکی ناخۆش بەدایکی خۆیەو دەبیینیت کە قژی بە دەستی باوک و براکانیەو مەتی و بەدوای خۆیاندا رایدەکێشن و پێیدەلێن پیرۆز لەکوینیە؟ ئەویش ھیچ نالیت ھەر ئەو ھەندە نەبیت دەلێت "پیرۆز گیان رزگارم بکە". ئەو بەیانییە پیرۆز زۆر نینگەران دەبیت، فریشتەیی لەباوەشدا یەو شیرێ دەدات. زۆر غەمبارە تەننەت نانیشتی بۆ ناخوری. دەنگ دەنگ فرمیسک بۆ ئازەرەکانی دایکی ھەلەدەر یژیت. مرواری خیزانی و ھستا خەیم لەئیدە پرسیت: بۆچی وا غەمباریت؟ چی بوو بۆ بۆ کۆی دەگریت؟ پیرۆز خەو کە بۆ دایە مرواری دەگێریتەو. نکاشی لیدەکات کە رینگای بەدەن بچیتەو ناوچەکەیی خۆیان دوراو دور ھەوآلی دایکی بزانیت و بگەریتەو. شەوئ مرواری و ھستا خەیم بە مەستی ئاگادار دەکات. وەک بەرمیلێک ئاوی سارد بەسەردا بکەن، مەستی و خەیم بەریدەدات. روو لە پیرۆز دەکات. بۆ کۆی دەچیت؟ بۆ ناو ئەو مەرگەیی لەتەرسی ھەلەتەتیت؟ ئەو نازانیت ئەگەر پێزانن لەت لەت دەکەن. پیرۆز لە تاوی دایکی بریاریدا بوو ئەگەر لەتەتیشی بکەن ھەر دەچیت ھەوآلی

دايىكى بزانىت. زور لە ھەستا خەيام پارايەم، مامە گيان ھەردەبىت رىنگام پىندەھىت، تىكات لىدەكەم. ئەگەر نەروم لە خەفەتى دايىك شىندەبىم. بەلەين بىت نەچمە ناو ناوای ھەرلە دورمە ھەوالى بزانم، خىرا دەگەر ئىمە. زور ئاگادارى خوم دەبىم، ئەگەر پىنشىنازىم داواى لىبور دىيان لىدەكەم، دەستيان ماچ دەكەم، قاچيان ماچ دەكەم. روودەكەمە شەخس و قىبلەكان و سويندىيان پى دەخوم كە گوناھم نەكر دوو، پىنشىيان دەلیم ئىستا خىزانی "شوانم" ژن و مىزدىن. ئەگەر ئاگادار بوون من و شوان پىكەمە نىن، شوانەھيان بەدەردى مەرگ بردىت، ئىتر بو بىزىم؟ دەبا منىش بەدەردى ئەو بەرن، منىش بكوژن. نانا فرىشتە تەنھا دەبىت، بى دايىك دەمىننەم، ئەوسا لىياندە پار ئىمە ھە كە مندالىكى بچوكم ھەمە ناوى فرىشتە، لەبەر خاترى ئەو مەمكوزن با بى دايىك نەبىت. بەھيانى دواتر پىروژ بەرمو ناوچەكەى خويان بەر ئىكەت. فرىشتەشى لەلای دايە مروارى بەجىھىشت. پىروژ ھەر كە نىكى ناوای دەبىتەم، باوك و براكانى بوئى ھاتنى پىروژ دەكەن. لەناو باخە چۆل و چىرو بىدەنگەكاندا ھەك كۆتر ئىكى بى بال قىر دەيگرن. ئەو حىكايەتو بەر نامەھى كە بو ھەستا خەيامى گىرايەم، ئەگەر گرتيان لىياندە پار ئىتەم، بە ھىچى رانەگەھىشت. ھەك براكانى بە شاناز بىمە ھەسا بىسان كرد بوو، گرتن و كوشتنى يەك ساتى خاياندبوو. پىروژەى ناسك بەر امبەر يەك چىنگ بوو، كەچى سەد خەنجەريان لىدەبوو. فرىشتەى بچكۆلانە بەبى دايىك دەمىننەم. دەبىت بە كچى دايە مروارى بەناوى "فرىشتە خەيام رۆستەم" فرىشتەى ھەستا خەيامى كاشى. فرىشتە ئاگادارى چىروكى ژيانى خوى نايىت، بەلام ھەموو گەرەك لەبەختى ئەو لەسەر مەتوھ چىروكى ژيان و گەرەبوونى دەزانن. ھەك ھەموو مندالىكىتر لە مالى باوكى "دايە مروارى و بابە خەيام" گەرەم دەبىتو پەرەردە دەكرىت. لەو دايىكو باوكە زياتر كەسىتر نانسىت. مندالانى ھاتەمەنى خوى لە كوژان وردە وردە لەزارى دايىكو باوكيانەمە ئاشناى بەسەر ھاتى فرىشتەى ھاورىيان دەبن. لە ئاشكر كردنى ئەو نەھىننە خراپترىش ھەندىك جار دوور لە ھەموو رىزو ئەخلاق و بەھايەكى مروى، ئەو پەپولە ناسكو مېھەربان و بى گەردە بە "زول" ناو دەھىنن. فرىشتە بى خەمو بىناگايە لەپاكى خويدا لە قسەو تانەى خەلك. ئەو شتەى ئەو بىرى لىناكاتەمە ئەو بابەتەمە كە خەلكى بى و بىزدان و بى ئىشو كار سەبارەت بە فرىشتە دەلەين. فرىشتە بو جوانىيەكانى ژيان دەزىت، بو سۆزو خۆشەويستى، بو نايىندەھىكى گەشو روون ھەنگا و دەننىت تاكو ئەو رۆژەى لەگەل موراد دا عشقى يەكترى دەبن. فرىشتە ھەر لەتەمەنى مندالىيەمە كىژۆلەھىكى و رىاو زىرەكو چاوكراو ھەبوو. روخوش و مېھەربان و دەم بە پىكەنن بوو. ئەو بىن لەلای فرىشتە لىتىك بوو لەدارى عشق، بەبى خۆشەويستى ئەو بىندارى دارى عشق پەلئىكى شكاو، دارىكى نا تەواو. لەسەر ئەو بەنەماو باو ھەمە كە عشقى گەرەم گشتى لە بوونى ئەودا زەللىو ئىفلىج نەبىت،

چاۋنەترس و راستگۇيانە ئەۋىنى خۇي موراڧى لەكوچەي كۇلان و پەناي ديوارەكان لەمردن رزگار كرىو دلئرانە لەسەر سنگى خۇي داينابوو بۇ ئەۋەي ھەمىشە بەي پروايەي لەناخيدا بوو بەرامبەر بە پىرۇزى عاشق بىيار تىزىت. فرىشتە ديوارىكى سەخت و بەرزى لە رىگاي عاشقا شكاند، بۇ عاشقى پەناو پاسارەكان ئەم بويزىبە زۇر ئاستەم بوو، بۇيە چاۋيان بە كەسايەتى ئەۋدا ھەلئەدەھات كە ئىوان لىو بوولە جوانى و زىرەكى و خۇشەۋىستى و بويزى كە تايىبەتمەند بوون بەناخ و رۇح و ھزرو ژىرى خۇي. فرىشتە بوو بەسەر قافلەي ھەموو عاشقە تەموق دراۋەكان بەرەو ئاسمانى عاشقان فىرى فرىنى سەر بەستى ئەۋىنى كردن. فرىشتە لەبرى ئافەرىن و بەخشىنى سنبولى عاشق لە ھاۋرىكانى، تانە تەشەرى ئەي كەسانەي بەر كەوت كە دل و دەرونيان پىر بوو لە توى ئىرەي بەرامبەر گەۋرەي و جوانى پىرۇزى. ھەر بەتئەھا ھاۋتەمەنە رقاۋىەكان نەبوون كەچاۋيان بە فرىشتەي پەرى ئاسماندا ھەلئەدەھات، زۇر لە گەۋرەكانىش كە شانازىيان بە كلتورىكى ئىفلىجەۋدەمكرد، لە دەرونىكى بەتال لە وىژدان و ئەقلىكى خالى لە ژىرى و مەعرفەت بە "زۇل" ناۋيان دەبرد. دەيانگوت: كچى ئەي بى چاۋو رۋوبوو، لە دايكى باشرت دەرناچىت. كىشەكانى خەلكى گەرەك ھاۋ ئاستى ئاۋىتە بوونى رۇحى فرىشتەي موراڧ لە عاشقىكى پاك و پىرۇزدا پەرميان سەند. مافورەۋاي وشەي زۇل و ھەق و تقيان بە ئاسانى بە خۇيانداۋو بە رۇخسارى پاك و بى گەردى فرىشتەدا بىيرژىنن. پىناسەي زۇلىان لە فەرەنگى كلتورو عەقلى رەشياندا بە بالاي فرىشتەي خۋاي پاكيدا برىبوو. فرىشتە بە رەفتارىيان غەمبارو نىگەران بوو، بە لام دەست بەردارى عاشقەكەي نەبوو. بە ئاسانى لە وشەي زۇل تىنەدەگەشت، لە ھۆكارى كىنەو جىنو و رەفتارىيان خالى نەدەبوو، لەو كاتانەدا دۋاي لىدەكردن كە ھىمىنن تاكو بتوانىت لەيەكترى خالىبىن، ئەگەر پىۋىستىيان پىننىبىت يارمەتىيان بدات. بە لام ئەۋان خىلىكى عاشق كوژ بوون، قەبىلەيەكى رقاۋى جوانى داخانكەر بوون. بە وشە ناسك و پىرۇزەكانىشى گىرۇ پەست دەبوون و زۇلە زۇل بە كۇلندا شوپىنى دەكەتن. وشەي زۇل بەو جۇرەي دل رەشەكان پىناسەيان كرىدبوو، ھۆش و بىرو لىكدانەۋەي فرىشتەي داگىر كرىد كە ماۋىەك ھەمىشە نىگەران بوو، بە لام لەلای خەلك ئاساي بارى دەرونى خۇي پىشانەدات، تەننەت لەلای موراڧىش. رۇژىك نەبارە دل رەق و عەقلى رەشەكانى لە كۇلانىك دەگىرەن و ھەموو چىرۇكى ژيانى بۇ دەگىر نەۋە. فرىشتە بە غەمبارىيەۋە دەگەر ئتەۋە بۇ مألەۋە، دەرگاي ژورەكەي لەسەر خۇي دادەخت و نايەتە دەرەۋە. دابە مروارى چەند جارىك ھەۋل دەدات بچىتەلای، بە لام فرىشتە داۋاي لىدەكات كە ئەمشەۋ ھەزەكات بە تەننا بىت. ۋەستا خەيامىش ۋەك شەۋاننر بە مەستى دىتەۋە، چ باس نىبە، شەۋىكى ئاسايىۋە درەنگ دادىت و دەخەۋن. ۋەستا خەيامى كاشى بەرەبەيان ۋەك رۇژانى پىشوتىرى

ھەلدەستىت بچىت بۆ كار، دەرگای ژورمەكەى فرېشتە بە كراوھى دەبىنىت، سەرىك دەكىشىتە ژورمە فرېشتە نابىنىت، مالمەكە دەگەرېت بەلام فرېشتە دەنگو رەنگى نىبە. دەچىتە ژورمەكەى خویانو مروارى لە خەم ھەلدەستىتتو ئاگادارى دەكاتەوھە كە فرېشتە لەمالمەو نىبە.

فرېشتە ونبوو نەدۆزرايەوھە. چەند رۆژو مانگو سال تىپەرى، ھەر ديار نەبوو. كەسك نەبوو لە جىگايەك بىنىتتو. داپە مروارى و ھەستا خەيام شوین نەما بە دوایدا نەگەرېن، بەلام نەياندۆزىيەوھە، ھەر بەو داخەشەوھە سەريان نایەمو مردن. كەس نەيزانى ئەو كىژولەپە چى بەسەرھات. لەدوای ونبوونى فرېشتە ھەستا خەيام ئىواران لەپاش ئىشكردن دەگەراییەوھە بۆ مالمەوھە، ئىتر كەس بە مەستى نەبىنى. شەوان ھەك دىوانەى دەشتىكى چۆل تاكو دەخەوت بۆ فرېشتە دەگرايو دەيلاوندەوھە.

فرېشتە لە ھىچ شوینىك نەسەرى نەبوو، گومانەكان بە بەرۆكى شكستو خەماوى مورادى دەستگىرانی نىشتنەوھە. ھەستا خەيام ھەر لە سەرھادا مورادى بە بى گوناھو بىئاگا دانا لە ونبوونى فرېشتە. ئەوانەى فرېشتەيان بەو دەردەبرد، ھەر ئەوانىش تاوانەكەيان خەستە ئەستوى موراد. پروپاگەندەيان بلاوكردەوھە كە موراد فرېشتەى كوشتووھە لە دەشتىكدا لە ژىر خاكدا شاردوئىيەوھە. موراد لەدوای فرېشتە ھەك شىتتىكى ئازاروى ئوقرەى نەبوو، جىگای بە خۆى نەدەگرت. بە كۆلان و شەقامەكاندا دەسوراییەمو بانگى فرېشتەى دەكرد. لەسەر ئەو حالە پەر لە ئىشو نەندىشەيدا، فەرمانى گرتنى درا بە تاوانى كوشتنى فرېشتە. موراد برباریدا شارو گوندوشتو شاخى ھەرئەمەكە بۆ سۆراغى فرېشتە پەى بكات. شارى بەجىھىشتو رۆشت. ماوھەكى زۆر لەدوای فرېشتە گەرا، بەلام ھىچ ھەوئىكى دەستنەكەوت. چەندىن شو لە دەشتە سامناكو چيا ترسناكو تارىكەكاندا مایەوھە. گوندىك نەما بۆ سۆراغى فرېشتە سەرى پىدا نەكات، ھەر نەيدۆزىيەوھە. كە سىك نەمابوو ھەوالى ئەوى لىنەپرسىتتو. لە ماوھەيدا چەندىن جار بە گروپە چەكدارە سەرھاتىيەكان دەگەشتو ھەوالى فرېشتەى لىدەپرسىن. ئەوانىش دەيانگوت، موراد عاشق ئەوھە ھەر بەدوای فرېشتەدا وئىتتو؟ بەخو نەمانىبىوھە. ئەگەر مابىت تاكو ئىستا ھەوئىكىت ھەردەزانى. موراد زۆر جارانىش توشى وەلامى جەرگىر دەبوو، بەلام بى ھىواو ماندوو نەدەبوو، چەند جار ئىكش تاكو نرىكى چيا ھەزار بە ھەزارەكان رۆشتبوو، لاشەو ئىسكو پروسكى زۆرى بىنىبوو، بەلام فرېشتەى بە مردویش ھەر نەدۆزىيەوھە.

موراد عاشق جار ئىكتر نەگەراییەوھە بۆ شارەكەى. نە چاوى بەو شارە ھەلدەھات بە بى فرېشتە، نە نامادەبوو خۆى تەسلىم بكات بەتاوانى كوشتنى خوشەويستەكەى زىندانى بكرىت. لە گوندەكان مایەوھە بوو بە پىشمەرگە. تازە گروپى چەكدارى دروستىبون، ھەمىشە بە گوندەكاندا دەسورانەوھە، بە ئومىدى ئەوھى رۆژىك فرېشتە

بەدۇزىتەھە. مۇراد بۇ بە پىشەمەرگىيەكى چالاڭو دۇسۇزۇ تىكۇشەرى ناودار. لە چەندىن داستان رۇلى گىرنگو بەر چاۋى بىنىبوو. كەسكى خۇشەويستى ناو خەلكو شۇرش بوو، ھاورىيەكى نىزىكى ئوقبانوسى ھىمىن بوو. مۇراد عاشق بە ھەمان عاشقى ئەوينداریيەھە بۇ پىشەمەرگىيەتەش بە پەروۇش بە ۋەفابوو، بوو بە عاشقى شۇرش. ناوبانگى بە ھەموو جىگايەكدا بلاوبوھە، رۇژىم دواى چەندىن سال فەرمانى گىرتى بە تاوانى كوشتنى فرىشتەى لەسەر لابرە بە مەرچەى بگەرئەھە ناو رۇژىم. مۇراد دەيگوت "عاشقەكەم لىبىزبوو ھەموو ھەرىمەكەى بە شوپىندا گەر ام، ئىستا عاشقى ئەم شۇرشو خاكەم، ئىبىر بۇكوى بگەرئەھە.

لەپاش بلاوكردنەھى بەيانامەكە سەبارەت بە تۇركردنى مۇراد عاشق، مۇراد ۋەك زەمانى شاخ چاونەترسو دليرانە رووبەرۋى ھەموو بوختانەكان بووھە. ھەئىدا پەردە لەسەر روخسارى شاراۋەى ھەندىك لابرەتو نەپنىيەكانيان ئاشكرابكات. ئەوان مۇراديان باش دەناسى كە سۇيان لىناكاتەھە. لە بىكەپەكى حىزبەھە بانگيان كىر تاكلەنزىكەھە بە بىدەنگى سەرزەشتى بىكەن ۋە دەمكوتىت. مۇراد زۇر بى خەمبوو لە رەفتارو ھەلوئىستى. قاچ لەسەر قاچ بەرامبەريان دانىشتىبوو. گووتيان: مۇراد رابردوى تۇ لەلای ئىمەيە، ئىبىر خۇتمان لى مەكە بە قارەمانانى دوانزە سوارەى مەريوان. دىوانەپەكى شىتو خۇل بوويت. لەو دەشتو چىايانە بەدواى عاشقەكەندا دەخولائىتەھە، ئەو كچەى كە خۇت كوشنت. دواچار لەترسى گىرتن بە تاۋاى كوشتن نەگەرئەھە بۇ شارو بوويت بە پىشەمەرگە. پىشەمەرگىيەكى نەمەك حەرامى بى مەبەدەى تۇرەھات. ھەرئەدەمە ئاگادار بووین كە خۇت فرىشتەت كوشتبوو، بەلام بەزەھىمان بە حالى شىتو دىوانەپىندا دەھاتەھە. ئەگەر بىدەنگ نەبىت ئىستاش ھەمان تاۋان ھەر لە ئەستۇندايە، خۇ فرىشتە زىندو نەبۇتەھە تاكلو بدبورىت ۋە تاۋانەكەت لەسەر لاجىت. مۇراد تەنھا گوئى گىرتىبوو تاكلو قسەى خۇيان تەواو كىر. گووتى:

ئىۋە راستدەكەن مەن دىۋانەى ئەم دەشتانەبووم بۇ سۇراغى عاشقەكەم، كەواتە مەن نەمكوشتوھە، ئەگەرنا چۇن بەدوايدا وئىل دەبوم لەتاۋ مەرگى دىۋانە دەبم، دۇنياشم ھەر دەيدۇزەھە بە ھەر شىۋەيەك نىت، ھەر چەندە ئەھە عەيامىكى زۇر دورە ئەو روداۋە تىيەرىۋە. كەبووم بە پىشەمەرگەش خاۋەن مەبەدەى شۇرشگىرانە نەبووم، بەلام لەناو شۇرشدا لەسەر بىنەماكانى مەبەدەى شۇرشگىرانە خۇم پەرومە كىر كە ھەلوئىستەم لەر ابردو ۋە لە ئىستادا ئاشكرايە. بەلام بەداخەھە ھەموو شتەكان پىچەۋانە بۇتەھە لە حوكمى ئىۋەدا، سەردەمەك بوو ئىۋە خاۋەنى مەبەدەئىكى پىرۇز بوون، لەدواى ھاتنەھە، ئەو ھەلوئىستە شۇرشگىرانەيەتان لە بەرۋكى خۇتان كىردەھە مەدالايى پارەتان پىدا ھەلواسى. ئىستا خەلكاننىكىن پراوپىرن لە تاۋان، لە گەندەلى. لەمىزىكردن بەشى مىللەت خواردن. ھەق وایە شۇرشىكىتەر لە دۇتان بەر پاكىت. ئىۋەن ئەم

ھەرىمەتەن پىرىكردوۋە لە نازارو ژان و نەھامەتى. ئىۋەن بوون بەمىراتگىرى رژیىمى دىكتاتورى. لەدوای چەندىن سالى بە بىرىرىكى نابەجىى بوختاناۋى رژیىم ئاۋانبارم دەكەنەۋە، شوۋىن پىۋ شوۋىن بىرىرى رژیىم كەۋتون ئەى مىرات گىرەمەكان. ئەگىر ئەۋ دەمە دەتازانى من فرىشتەم كوشتوۋە بۇچى گۋىى خۇتان لى كەرىكردو بىدەنگ بوون.

موراد عاشق خۇى ھەموو بەسەر ھاتەكانى بۇ گىرامەۋە. دواتر بە تورەپىيەۋە ھاتبوۋە دەرمەۋە. دوو بە دوو دانىشتىبوۋىن باسى بارودۇخى خراپو ئالۇزى ھەرىمەكەمان دەكرد. بە ھەسەرەتەۋە يادى رابردومانكردەۋە. لەبەر خۇيەۋە گۋوتى "يادت بە خىر ئوقيانوسى ھىمن، ھەر تۋبوۋىت لە سەرەتەى شوۋر شەۋە ھەستت بە بەرنامەيەكى پەرۋەردەى كرد بۇ ئەندامەكانى شوۋرش تاكو توشى ئەم رۆزگارە پىر لەنازارە نەبوۋىنايە، بەلام بە داخەۋە پىرانەگەيشتتت".

لە پاش سالانىكى دوورودرىژ بۇ يەكەمجار بوو ئەۋ نەپىبىيەى بە دوايدا وىل بووم لە سەر زارى برادەرىكى خۇمەۋە گۋىبىستى بىم، لە سەردەمىكىشدا لە ھەموو كاتىك گىرنگىر بوو. ئاۋىتەيەك لە سەرسامى ۋ ھىۋاۋ خۇشى روخسارى داگىر كردم كە موراد بە ئاسانى ھەستى بە رامان ونەپىنى بزەى لىۋەكانم كرد.

موراد عاشق و فریشتە

من نوسەر نەبووم، بەلام ئیستا خاوەنى چەندین وتارم که له رۆژنامەکاندا بلۆکراونەتەوه. ئیستا نوسەرم، رۆژنامەکان بە ریزمۆه وتارەکانم لێقبول دەکەن و بلۆیدەکەنەوه. بیربیرستان نەچیت ھەندیکیان بە پولکی قەلب نایانەویت، نەک ھەر نایانەویت بەلکو رێگای بلۆبونەوشم لێدەگرن و دژایەتیم دەکەن. من نوسەریکی تازەى ئەم سەر دەمەم، بەرھەمی رەفتاری خۆیانم. ئەوان میان خولقاند، کەچی دژایەتیم دەکەن، مافی بلۆبونەوهی وتارەکانم پێ رەوا نابینن. "حوکمرانی باز نەیهکی داخراوی بێ دەرگاو بێ دەروازە، نەکەس دەتوانیت بچیتە ناوی بەشدار بیت، نەئوانەى ناوبازنەى حوکمرانی دەست بەرداری پلەو پایەى دەسەلاتیان دەبوون و بێنە دەر مۆهى باز نەکە". ئەم رستەیه نوسینی منە، بەلام ھەموو کەس ئەو راستییه دەزانن ئەو چەندین سالە ھەر ئەو گروپەن بەکورسییەکانی دەسەلاتەوه نوساون، ھەندیک جار بۆ چەواشەکردن جیگا گۆرکی بە شوپنەکانیان دەکەن، لە ئەنجامدانی پرۆسەى گۆرانکاریدا. ئەم کورتەیه بەشیک بوو لە وتاریکی بلۆکراوم. بەخوا بەزمە. . . ئەمجارەش لە بنکەیهکی تری حیزبەوه بانگیان کردمەوه. گووتیان: تۆ ھاوڕیبهکی دیرینی دلسۆزو بەمۆفای ئیمەى، ئیمەش ھەمیشە بەرامبەر بە ھاوڕیانی خۆمان بەئەمەلک و بە وەفاین، ناتوانین وەک کەسانینتر لێرسینەوت لەگەڵدا بکەین، ئەگینا بە سوکایەتى کردنى دامو دەزگاکانى حوکمەت تاوانباریت. پێمگوتن، ھەلویتست وەرگرتن لە بەرامبەر بابەتیکى گشتى چارەنوس ساز پەيوەست بە کۆمەلەوه برادەرنیتی لەبەر چاوناگیریت، منیش ئەو دەزانم کە ئیوەش برادەرى منن. ھەرچییەکیشم بلۆکر دیتەوه وینەى راستى بارودۆخى ھەریمەکەم بە رەنگى حوکمرانى کێشاوه. بۆ چۆنەکانى خۆم دەردەبەرم لە سایەى ئەو دیموکراسییەى بانگیشەى بۆ دەکەن. ئەگەر گومانتان لەرەفتار و ھەلسۆکەوتى خۆتان نییە، لێگەرین کە ھاوالاتى مافی نوسین و دەربرینی بۆچۆنەکانى خۆى ھەبیت. سەردەمانیک بوو بەگژ زولمەت و ئەشکەنجەکانى رژیما دەچووین. مافی رەواى خۆمان بوو شۆرشیکى جەماوەرى بۆ بەرگری و پروبەر و بوونەوه بەرپا بکەین، بەلام رژیما بە گروپیکى تیکدەر و گیرەشیوین ناویدەبردین. دەیویست لەئاستى گەندەلى و توندو تیژییەکانى بۆ سەر ژيانى ئیمە کە خۆى چێژى مادى و مەعنەوى لێو دەگرت بێدەنگ بین. ئیستا ھەمان دیمەنە لەسەر دیواریکیتر کێشراوه، یەک قۆناغە لە زەمەنیکى تر دا، یەک میتۆدە لە حوکمی کەسانیکى تر دا. ئیستا وەک ئەو سەردەمە

ئەشكەنجەو زولم دەبارىت، خەلك برسى وبەينى خزمەت. جياوازى نيوان چينەكان كىونكى زەبەلاخە كە ھەرگىز بەدىوى يەكتىرى ناگەن. زەمانىك بوو سەرتاپا خاكى ھەرىمەكە زەوتكار بوو، لەر اپەرىنىكدا ھەمووى وەرگىر اپەو. ئىستىا خاكتان لەت لەت كر دو، بەسەر خۆتاندا دابەشتانكر، تازە چ شۆرشو راپەرىنىك لىتان وەر دەگرىتەو. ئەى ھاوړى دىرىنەكان! من بوختان و سوکايەتى چىم پىكر دوون؟ وىنەى دىمەنەكانم وەك خۆى كىشاو.

چەند سائىكە دلپىر لە ھەندەرانە، ئاگادارم لەگەل بەر ھەمى مام براىمدا يەكيان گرتوتەو. جار بەجارىك نامەى بۆ دەناردم، ھەر لەگەل زرمە زرمى چەكوشو دەزگادا خەرىك بوو، بەلام نەمدەزانى بەر ھەم سەرقالى چىبە؟ كاتىك لىرە بوو زۆر مەراقى تەواو كرىدى زانكۆى بوو، رەنگە لەوئىش خەرىكى خويندن بىت.

لەدوكان تەنھاو تەنھا دانىشتبووم، لەدوودەر ابەكە يەكىيانم ھەلدابوو. ئىشوكار بەتەواوتى مائاواييان لە ھەرىمەكە كر دبوو. دەزگاكە لە ناخى خۆيدا پەنگى خوار دبوو، وەك ناخى من. چەكوشەكە لە بى زرمەيدا دەنگى نوسابوو بە پىچەوانەى دەنگو گەروى من. خۆشم نەمدەزانى چاوەروانى كىم دەكر؟ باوەر ناكەم چاوەروانى كەسەم كر دبىت، چونكە كاتىش بىزار بوو، قەستى بوو بە ھەلدەوان خۆى لەو زەمانە رزگار بكات، كەچى لەناكاودا ھەموو دىمەنەكان گۆران. لەبەر دەم دەر ابە كراو كەدا دلپىر بەر ھەم لە ساتىكى ئەفسونويدا قوت بوونەو. زۆرم پى سەير بوو لەو رۆژگارە پىر لەكىشەيدا لەسەربالى بىرەو رەپەكانى رابردو بەرەو ئاسمانى دۆز مەخىك ھەلپەرن كە سەردەمانىك بوو چەرە دوكلەى ئەو دۆز مەخە ھەلگىرساوە رىگای ژيانبىنى تارىك و رەش كر دبوون. دلپىر گووتى: پىتوانەبىت بە يادى نەھامەتى نەھامەتكاران ھاتىبىنەو، ئەو ھەمىشە لەگەل بىرەو مەكانىدا دەژىن بەرەو ناخى خۆى راپىكشاوين. ئەم نىشتىمانە مېرەبانەپە، چەند سەيرە ئەگەر مەرۆف لەزىدى خۆى ھەلبىت و بلىت تاكو ئەبەد ناگەر تىمەو. ژيانى ھەندەران ناناوامىبە، ھەمىشە لەگەل نازارەكانى ئىردەدا دەژىن. سەردانى ئەمجار ھىشان بەلگەى راستىن بۆ قسەكانم، بەر ھەم پىرۆژ مەپەكى خزمەتگوزارى بەدەستەو مەپە كە لەناو بىرەو مەپەكان و نازارەكانى ئىردەدا لەرۆحى غوربەتدا ھەلبىتچاوە.

بەر ھەم خۆى سەبارەت بە پىرۆژ مەپە قسەى بۆكردمو گووتى: من لە شەر مەزارىدا بەرەو ھەندەران ھەلنەھاتم، روداوىك وەك زەنگ لە مەترسى دەسەلاتداران ولە نازارە شارەو مەكانى ناخى چىنكى ئاگادار كر دەمەو كە رەنگە حوكمىك لە بى ھەستى و شەر مەزارىدا بەرەو نەمان و ھەلدپىرى مېژوبى ببات. من دەمەوت گارگەپەكى بچوكى رۆن دابەزىنم تاكو ئەوكەمىك لەنازارى شارەو ناخى چىنكى سارىژ بەمەو قەرزى دىزىنى قوتووە رۆنەكەى باوكم بەدەمەو. ئەو قوتووە رۆنە يەك

كىلۇبىيەى كە شارىكى دىزراووسەرخان و ژىر خانى باركراو و مەرزە پىر لە قاچاغەكانى خۇيان پىنشار دەوہ.

بەر ھەم پىرۆژەى گارگەيەكى رۇنى بچوكى ئامادە كىردىبوو، لە ھەندەران لەم بواردە دەيخويند. دواين سالى خويندنى بوو، بەرنامەيەكى پوختو گونجاولى لەگەل خۇيدا ھىنابوو، نەخشەى دروستكىردنى ھەموو ئامىرەكانى تىدابوو لەگەل شىوہى دامەزراندنى كارگەكە بەرنامەكەيان بەو جۆرە دارشتبوو، مەن خەرىكى دروستكىردنى ئامىرەكانىم. بۆكرىنى كەلوپەلەكان بىر پىك پارەيان دانابوو. دلپىرەش خانووەكەى مالى باوكى بەرەو روو كىردمەوہ بۆ فرۆشتن بۆ دابىنكىردنى پىويستىكانى ئامىرەكان. گووتيان: بەنگە سالى ئايندە بە ئىجگارى بگەرىنەوہ بۆ سەرپەرشتىكىردن و بەرپەوہىردنى كارگەكە. مەن پىرۆژەيەكى لەو جۆرەم زۆر پىنپاش بوو. لەگەل بارووخى ژيانى خەلكى ھەرىمەكەدا ھاو زەمەن بوون، بەلام گومان ھەبوو بە ئاسانى بۆمان ئەنجام بەرئىت بەبى بوونى شەرىكىكى عەنتەرى مەشەخۆر. ئەم گومانەشم بۆ بەر ھەمو دلپىرەش روونكىردمەوہ.

مەن لە كىردنەوہى ئەم كارگەيە مەبەستەم دەسكەوتى ئابورى نىيە، خۆم بە شەرمەزارى ئەو خەلكە دەزانم ھەست بە ئازارەكانىيان بەگەم ھەولى سارپۆزبوونىيان نەكەم. ھەرنەبىت ئەم كارگەيە چەند كەسنىك لەبى كارى رىزگار دەكات، جگە لەوہى بە نىرخىكى زۆر گونجاو دەفرۆشئىت كە ھەموو كەسنىك تواناى كرىنى ھەبىت. قوتوپەك رۆن قەرزارىن، كارگەيەك رۆنپان دەدەينى، نىتر شەرىكى چىو دەسكەوتى چى؟

دۇنيا بووم كە ئاگادارى رەوشى ھەرىمەكە بوون، بەلام ھەر خەزمەكرد كەمىكىيان بۆ باسبەكەم بەو مەبەستەى راستىبەكانىيان بۆ خەمە روو. پىمگوتن ھەموو كارەكان بەمەن ناكىرئىت، ھەر پىرۆژەيەك بە ھەر مەبەستەو لە ھەر بوارىكدا لەم ھەرىمەدا ئەنجام بەرئىت پىويستى بە مۆلەت وەرگرتنە، ئەمە دياردەيەكى ئاسايە بۆ پەيرەوكردى ئەو ياسايانەى لە ھەرىمەكەدا كارى پىدەكرئىت. بەلام ئەوہى گرفتو نامو پىچەوانەو شكاندى ياسايە، مۆلەت پىدان لە دەسەلاتى كەسانىكدان كە خۇيان بەشيان دەوئىت، دەلئىن خىرو خەزمەتەكەى بۆخۆت، ئەو مەيان بەشى خۆتە سەربەستى چۆن بىر بار بەدەيت، ئىمەش لە بەشى خۆمان سەربەستىن، جەستەى ماندوى رۆزگارى سەختى رابردوى پىدەسەننىنەوہ. ھەر چىيەكىتر تان بۆ باسبەكەم تەنھا مەبەستەم ئەو مە راسگۆبەم لەگەلتاندا دەر ھەق بە تواناى خۆم، ئەگەر نا ئىوہ پىرۆژەيەكى پىرۆزتان ھەستىكر دووہ كە ھەق واپە پىشتىگرى بكرىن و خەلاتى گەورەى مروپىتان پىبەخەش. مىنىش جارىكىتر پەيامەنتان پىدەدەم لەئىشوكارى حوكومى ئىدارى بەفەد توانا

دەسلەتلەتو پەيوەندى دۆستانەى خۆم ھەولتەن بۆ بدەم، بە ھەموو ھىزى فەكرىو جەسەدىومادىش ھاوکارىتان بەكم.

دلىرو بەر ھەم گەرانەو بۆ ھەندەران، ئەمجارە لەبەرى خەمئازار دونىايەك بەختەمورىو ئومىدىيان پڑانە رۆحمەو. ھەسمكتەرد ھىشتا زۆر كەس ھەن بە پەروشەو شانى خەمیان ناوئەتە بەرگۆلەكە لارەكانى كۆمەلە دەيانەوئەت لە پەمانى ئىجگارى بىپارىزنو راستىكەنەو. پەروژەكەى ئەوان ھاندەرىكى بەھىز بوو بۆ بەردەوام بوونم لەسەر نوسىن سەبارەت بە بارودۆخى ھەرىمەكەپەردە ھەلدانەو لەسەر نەپىنىيە شاراوەكانو ئاشكرا كەردنى دزىوتانەكان. جارنىكتەر لەگەل ماچى پىكدادانى ئىوان چەكوشو دەزگا ئاشنا دەبوومەو كە ماوەبەك بوو بى نازبوون. دەستى رەشى بى خەمەكان بەسەر ئەوانىشەو دىاربوون. دروستكەردنى ئامىرەكان بۆم كارىكى سەخت نەبوو، دابىنكەردنى زەوىيەكى فراوان بۆ دامەزراندنى كارگەكە چاندنى تۆوى ئەو گۆلەى رۆنەكەى لىووردەكەرا زەمەت بوو. وەك جارەن بە كارى دوكانەو خەرىك بووم. واتىنەگەن لە نوسىنى وتارەكان دور كەوتىتەمەو، بەپىچەوانەو لەجارەن بە پەروشەر بووم. بەتايەتەى لەو رۆژەو مىراد عاشق ناوى ئوقيانوسى ھىمنى لە رستەيەكى گەنگدا دركاند. وەك سەردەمى سەرتەى شۆرش بەنەپنى دەموىست بەشوىن ئەو كەسانەدا بەگەرىم كە ھاورى نىكى ئوقيانوسى ھىمەن بوون. مىراد پەرىيەكى سىپى بوو لە دەفتەرى بەختى مندا كە ھىواكانى خۆمى تىدا بنوسمەو. بەدۆزىنەو مىراد گەش بىبىووم لە ئايندەى ھەو لەكانم. ھەلبەت مىراد لەمەن وئەبىوو، نەپنىيەكەى كە من لەدوى وئىبىووم لە رۆخى ئەودا ھەشاردرا بوو. لەو رۆژگارەدا پەنايەكى قايم بووم بۆمىراد، ئەمىش بۆم كىلىلى ئەو دەروازىيە بوو كە چەندىن سەل بوو بە رومدا داخرا بوو. مىراد زەمانى ئىشوكارى ناو شارى نەبىبىوو، بەھۆى گەران بەدوى عاشقەكەيدا بىوو بە پىشمەرگە. ئەمەروش بەدوى راستىيەكاندا وئەمە لەئاستى تانەكانىش بە دەنگ دىت. بلاوكرەنەو وتارەكانم ھاندەرد بوون بۆ زۆر لەو دەنگانەى لەئاستى سەرتاپاى گەندەلىيەكانى ئەو سەردەمەدا بىنە ھاوار. مىراد يەكەك لەو كەسانەى زوو دەستخوشى وتارەكانى لىكردم. لە رۆخى مندا پەنايەك بۆ خۆى دەدۆزىتەو، منىش كىلىلى نەپنىيەكانى خۆم لە بىر مەرىيەكانى ئەودا دەدۆزمەو. بۆ من زۆر گەنگ بوو لەسەر ئەو بابەتە بدوىن، كەچى بۆ ئەو ھىكايەتتىكى ئاسايى بوو. ناچار بووم كە پىبلىتم مىراد گىيان با پىكەو بەدوى عاشقى وئىووى يەكتەرىدا بەگەرىن، زۆر بە وەفا بوو، لە دوى ئەو ھەموو سەلە فرىشتەى ھەر لەياد بوو. گووتى: بۆچى توش فرىشتەت لىونبوو؟ گووتم: ھەر ھەموومان فرىشتەمان لىونبوو، بەلام ھەركەس فرىشتەكەى خۆى لىونبوو. من دلنىام تۆ بە فرىشتە دەگەيت، بەلام مەرج نىيە

فرىشتەكەى جاران بېت، بە ھەقىقەت دەگەيت كە فرىشتەى لەناو ئامىزى خۇيدا خەى اندوۋە. بەى پاكىيە دەگەيت كە چەند سالە عەشقى خۇت بۇ خۇشەويستى فرىشتە تىا پاراستوۋە. بە راستىو بەرائەت دەگەيت كە ويستيان رۇخت لە گوناح ھەلگىش. گووتم موراد مەبەستت چى بوو ناۋى ئوقيانوسى ھىمنت لەم سەردەمەدا دووبارە زىندوكر دەۋە. موراد زۇر ئاساى دوور لە خواستو مەبەستى من گووتى: بى مەبەست بووم، ۋەك نمونە رستەكانى دەلئىمەۋە، ئەم سەردەمە باسى روداۋەكانى ئەمرۆى بۇ دەكردين، ئىمەش ئەمرۆ بە خەمەۋە وشەكانى دەلئىنەۋە. گووتم بۇچى بەخەمەۋە؟ بە نىگەر انىيەۋە گووتى: ھەمىشە ھەروابوۋە كە بە خەمەۋە باس لە سامانىكى لە دەست چوو بكرىت، ۋەك وتنەۋەى وشە بەنرخەكانى پىغەنەرىك كە زەمانىك بەدەستى خۇمان كوژرابېت، ئىتر ئەمرۆ ناكرىت وتەكانى نەلئىنەۋە، لەشەر مەزارىشدا بە خەمەۋە دەگوترىنەۋە. گووتم زوو زوو ئوقيانوسى ھىمنت دەبىنى؟ گووتى: ھەر جارىك بۇ ناۋچەى "بوكى چىا" "بچومايە دەباويە سەردانى ئەويشم بكردايە. ناۋ ھىنانى بوكى چىا بۇمن دەروازەيەكى تر بوو لە پروى پرىسار ھەكەندا كرانەۋە، مەبەستم بوو كە بىرىسم "بوكى چىا" كوئىيە؟ گووتى ناۋچەى قەرداغە. . . زۇربەى ناۋە بىگانەكانى گوندەكانى گۇرىبوو. دەيگووت، دلئىام ئەم ناۋانە لە پرۇسەيەكى داگىر كرىندا بە مەبەستى سىرىنەۋەى لە فەر ھەنگى نەتەمەيماندا ھەموو ناۋەكانىان گۇرىۋە، ئىمەش لە پرۇسەى رزگار كرىندا لە تىگۇشانى شۇرشگىر يماندا بە سىرىنەۋەى ناۋە زەركان دووبارە دەيانھىنئىنەۋە ناۋ فەر ھەنگى نەتەمەيمان. شۇرش دەبىت لەئاستى قەبارەى بوونى خۇيدا بېت بۇ پىركرىنەۋەى پىويستىيەكان ۋە ھىنانەۋەى لە دەست چوو ھەكان، دەسكەتەكانىش دەبىت لەئاستى قوربانىيەكاندا بېت، ئەگەر نا كۇمەل دەبىت بەژىر بەرژە ۋەندىو بىر كرىنەۋەى چەند كەسنىك. ئەم ترسو گومانە لە عەقلى مرۇقى شۇرشگىر بۇ ئايندە دەمانباتە سەرنە قەناعەتەى بەرنامەيەك بۇ پەروەدەكردى ئەندامەكانى شۇرش پىويستىيەكى سەد دەر سەدى ئەم قۇناغە سەرتايىيە. من دلئىا بووم لە راستى قسەكانى موراد عاشق. ئوقيانوسى ھىمن لەنامەكانىشدا كە بۇى دەناردم لەبرى ناۋ قەراغ "بوكى چىاى "دەنوسى. لە ھەموو ئەمانە گرىنگرىش بىنەماى بەرنامەكەى لەسەر سى تەۋەرى گرىنگ دامەزاند بوو كە موراد بەشئوۋەيەكى تر ئەم بابەتەشى دركاند كە زياتر دلئىابوو پەيوەندى راستەۋخۇى بابەتئانەى لەگەل ئوقيانوسى ھىندا ھەبوۋە. ئوقيانوسى ھىمن پەيوەندىيەكى ئەفسونائى لەگەل ژمارەى سىدا ھەبوو كە لە زۇر پىكەتەى بىچىنەى ھەمە لاينەى گەردوندا ھەبوو. ھەمىشە دەيگووت، لە ئىستادا شۇرش دەكەين لەسەر ھۇكارە رابردوۋەكان بۇ ئايندە، كەواتە كات دەبىت بىنەمايەكى بىچىنەى بېت بە ھەر سى قۇناغەكەيەۋە لە بەرنامەكەماندا، ۋەك ئەم فەلسەفەيەى كە

گەردون لەناو كاتدا دەبىنئىت. كات پىكھاتەيەكى جولەيەيە لە ئاويتە بوونى ھەر "سى" ھەسارەى خۆرو زەوى مانگ لە داىك دەبىت كە ئەويش "كات" بەسەر "سى" ديار دەى گەردونىدا دا بەش دەبن كە "رۆژو مانگو سالە" و جار يكتىر لە تيويىر يكتى فەلسەفى "سى" قوناغيدا "رابردو، نىستا، داھاتو" دا بەردەوامى بە خۆى دەدات. ئيمە لە ئىستادا ھىچمان نە كردوو ئەگەر رابردوى خرابو شتويىزاومان راستنەكەينەو. بە ھەمان بۆچون دەبىت لەئىستادا پلان بۆ داھاتويەكى باش دا بنين ئەگەر نا ھىچمان نەكردوو.

نەينىيەكانى ناخى موراڊ عاشق ھاندەرىكى گەورەتر بوون بۆ بەردەوام بوونم لەنوسىنى وتارەكاندا. بەردەوام لەسەر ئەو بابەتانەم دەنوسى كە پەيوەست بوون بەو رۆژگارەو. لەجاران توانام باشتر بوو لەنوسىندا، زياتر يشم دەخويندەو، ھاوكات سەرقالى دروستكردنى ئاميرەكان بووم لەدوكان، گومانم ھەبوو بە ئاسانى دا بەرزىت. نەمەتوانى دەستبەردار يشىبم، پرۆژەيەكى شيرين و پيرۆز بوو. بىرۆكەى دوو كورى گەنج بوو كە ئازارەكانى خەلكى ھەر يەكەيان لە ناخى خوياندا ھەلگرت بوو. من لەسەر بەلئىنى خۆم بەردەوام بووم لە ئىشوكارى كار گەكەدا. كە گەر انەو بۆ ھەندەران بريك پارەيان بۆ خەرجى كەلوپەلەكانى بەجىھىشت. دلئىر بۆ پئويستى كارگەكە خانوو بەجوكەكەى خۆشيانى دانا بۆ فرۆشتن، منيشى بە بريكارى خۆى دانا. وردە وردە خەريك بووم تاكو پئويستم بە فرۆشتنى خانوو كە بوو بۆ كرىنى كەلوپەلى ئاميرەكانى كارگەكە. لەناو گرى بەستى بريكارى كەدا ديارىكرابوو كە خاوەنەكەى دانىشتوى ھەندەرانە. لە فەرمانگەى باج داواى پارەيەكى زورىان كرد كە چەندىن جار لە باجى خەلكى تر زياتر بوو. پرسىم ئەو پارە زۆرە لەبەر چى؟ گووتيان بريارە ھەر كەسنىك دانىشتوى ھەندەران بىت، باجى زياترى لئو دەمگىرنت لە مامەلەى فرۆشتندا. ويستم بەپئى بريار لئيبوردنى بۆ وەرگرم بۆ لابرردنى پارەى باجەكە. "ئەو لئيبوردنە بريار بوو لە ماوەى سى سالدا مالى موكت نەفرۆشتنىت ھەموو كەسنىك مافى وەرگرتنى ھەبوو بۆ لابرردنى ئەو باجەى لەسەرى دانرابوو". گووتيان بريارى لئيبوردن ئەو كەسانە ناگرئەو كە لە ھەندەرانن، لەبەر ئەو ھەمان سود مەندن. توشى شوكتو سەرسامى بووم كە ھىچم بۆ نەگوترىت. ھەر چىيەكيشم بگووتايە روى فەرمانبەرەكەى دەگرتەو، ئەويش ھاو لائىيەكى موچەخۆر بوو ھىچى بەدەست نەبوو. فەرمانبەرەكە ديار بوو چاومروانى دەكردم.

گووتى: چى دەلئىت، بىنوسم؟ ھاتمەوسەر خۆم.

گووتم: چى بنوسىت؟

گووتى: پىسولەى پارەدانەكە. من دەمزانى ئەويش موچەخۆرىكى گىرخوار دوو، بەلام ئارامىشم نەگرت كە بئەنگ بم. بيمگووت، راوئستە مەينوسە! تۆ پئتوايە ئەو بريارە

رەۋايىت، ياخود كىشى بىت ھەموو ئەو كەسانە بىگرىتەمۇ كە لە ھەندەرانن؟ ئەو تەنھا شانەكانى ھەلتەكاند وەك بلىت "نازانم" بەلام لەمبەستى تىگەشىتم لەناخەھ قەسەكانم پەسەند دەكات. گوتم: دەزانم بىر يار مەكە دور لە دەسەلاتى تۆپە، بەلام قەسەكردن لە بىندەنگى باشترە لە بەرامبەر ناھەقى. من ناوى ناننم بىر يار، ناوى دەننم شار بەدەر كرىن. ھەموو كاغەزەكانم لە فەرمانبەر مەكە وەرگرتەمۇ ھاتمە دەرمۇ. ئەو پىاۋەش كە وىستى لىمان بىكرىت مرقىكى باش بوو بەناسانى كىشايەم. ئەم چىرۆكەم كرىد بە وتارىكى دور درىزو بلاوم كرىمۇ. مامۇستا شادمان گلەپى لىكرىد كە گوايە نازادى نوسىنم پىشنىلكر دوو، بەپىي ياسا تاوانە. نوسىنەكانت وەك بەدەم خەمۇە نوسرابن گوئ بە ھىچ رىنمايەكى نوسىن نادەيت، گوئ بە ھەست و شعورى كەس نادەيت. سو كايەتى كرىن بە مرقف لەلای تو بوو بەخۆر الكو لەسەرى دەزىت. نىمە دەمانەيت ھەموو كەسنىك بىگەرىتەمۇ بو ئەم ھەرىمە، بو نىشتىمانى خوى، بەرىزو خۆشەويستىيەمۇ پىشوازىشان لىدەكەين. نوسەر دەبىت چارەسەرى كىشەكان بكات نەكو ئالوزيان بكات. تو ھەر لەناونىشانى وتار مەكتەمۇ بانگىشەى شەر دەكەيت، ھىچ حوكمەت و لائىك بەجى كەموكورى نابىت. حوكمەتەكەى نىمەش جارى ساوايە ھەر وادەبىت تاكو دەكەوتتە سەر پىي خوى باشتر و باشتر دەبىت.

پىكەنىم ھات كە گووتى حوكمەتەكەمان ساوايە بو ھەموو پاساۋ ھىنانەمىبەك لە گەندەلى و كەمو كورى و فروفىلىك دەيانگووت "حوكمەتەكەمان ساوايە". گووتم ئەگەر ساوايە چۆن ئەۋەندە بە ھەلپەيە؟ ئەمە ساوايە ھىچ بەرگەى ناكرىت و تىر خواردى نىيە، ئەى ئەگەر بىكەوتتە سەر قاچى خوى گەورەبىت، وەك گەلە دايانسور ھەموو ھەرىمەكە لوش دەدات. ناونىشانى وتار مەكە "نامانەويت بىگەرىتەمۇ". گووتم من بانگىشەى شەر ناكەم، پەردە لەسەر كەموكورىبەكان ھەلدەدەمەمۇ، بىندەنگىم لە ئاستى ھەستكردن بە كارى دزىوى تاوانە نەك نوسىنى وتارىك كە راستىيەكان ئاشكرادەكات. بىر يارىك خودى ھاۋلاتى بوون پەك دەخات بە كەسانى راكرىد ناويان دەزرىنىت كە لە ناخىندا ھەلوئىستىكى پىرۇز ھەيە بەرامبەر بە خەلك و ھەرىمەكەيان. با لە خۇمان پىرسىار كەين ئە و ھۆكارە كارىگەرەنە چىبوون كە خەلك نىشتىمانەكەى خوى بەجىھىشت؟ ھەموومان دەزانن ئەگەر خۇمان گىل نەكەين. ئەى ئەو خەلكە رۇلىان چى دەبوو ئەگەر لىرەبوونايە؟ وەك ئەۋانەى كە لىرە مانەمۇ دەبوون بە خۇراكى شەر، ناچار دەبوون لەبەرەيەكدا خۇيان بىيننەمۇ. ياخود خەمەكانى رۇژانەى بەر ھەمى گەندەلى و نەفامى و بىھەستى دەبوو بە داخو بە جەرگىاندا دەجرا. ئەگەر ئىۋە بەرىزو خۆشەويستىيەمۇ چاۋمروانى گەر انەۋەى ئاۋارەكانى ھەندەرانن، دەبوايە كار ئاسان بو ھاتتەۋەيان بىكراپە، نەك بە بىر يارىك بە ھاۋلاتى پەلە دوو يان بە كەسانى جىاوازتر مامەلەيان لەگەلدا بىكرىت. مامۇستا شادمان زور بابەتى گىرنگى دىرىنى

ئەگەر مافى وەرگرتتى لىبوردنى پارەى باجدانى نىيە، باۋەكو خەلكىكى ناساى پارەى لىۋەر بىگىرئىت. بەلام ھەموو ھەولەكان بىسود بوون. گووتيان ئىۋە كەلە ھەندەر انن سود مەندن. دلئىر پىيگوتتن، خانوو كەمان لە سەردەمىكىدا كرىومانە ھىشتا ھەرىمەكەمان بەجىننە ھىشتىبوو. لەم خانوو گەورەترىشمان ھەبوو، ئىتر لە ھەندەر ان ئەۋەندە سودمەند نەبوون تاكو برىارى تايبەتيمان بۆ دەر بىكرىتو لە ھاۋلاتىتر جودابكر نىنەۋە. لە كۆتايدا دلئىر ناچار بوو كە بلئىت ئىمە خاۋن ھەلوئىست بوون، من كورى "باۋكى مىللەتم". ھەر ئەۋەندە ۋەلامياندايەۋە، پىيانگوت: ئەم مىللەتە باۋكى نىيە، ھەتىۋە.

خانو فرۆشراۋ باجىكى زۆرى لىدرا. باقى پارەكەش لە كارگەى رۆنەكەدا خەركرا. من ناگادار بووم كە دلئىر لە ھەندەر ان سودمەند نەبوو، لەۋئىشەۋە سودى دەبەخشى بە ھەرىمەكە. ھەر نەبوايە مانگانە يارمەتى كەسىكى ياخود ھاۋرىيەكى دەداۋ لە ناۋ ھەرىمەكەدا خەركەدا.

سەردەمىكى سەيرو عەجايىب بوو. لە ھەموو قوناغەكاندا كۆمەلانى خەلك بە ھەموو گۆرانكار يەۋە نازارو ئەندىشەكانى خەلك وەك خۆى زىاترىش بوو. سەردەمىكى زۆر لاسەنگ بوو، تايەك سىبەشى كۆمەلى تىدابوو، تر نەجىۋنە ناۋ يەكتىرى، ھەناسەيان بۆ نەدەدرا، نانپان بەر نەدەكەت، ئاۋيان لى خەرامكرا بوو. قىامەتتىكىيان ھەلگىر ساندبوو كۆلەنەكانپان ناۋناۋو، جەننەت، شارى پالاس، چوارچرا، پاركى نازادى، ھاۋىنە ھەوار. تاي تەرازو ۋەكەى تر كۆمەلىكى كەمبوون، ھىندە مەۋداى نىۋانپان دور بوو بەيەكتىرى نەدەگەشتن. گلەمپان لە بەختى خۆيان ھەبوو كۆلەنكىيان تەنھا دوو خانوو بوو. لەتاموچىترى ھەۋاى ئازادى مەحرۇم بوون لەبەر سەرقالبوونپان بە كرىنو فرۆشتن ۋە ھاتوچۆى سەر مەرزەكان. ھەموو شىتتىك پىچەۋانە بىۋە، لەپەناى خودى خۆتدا ھەستت بە ونبونى خۆت دەكرد، كەچى لە دورمە خۆتت دەۋزىيەۋە. دىياردەيەكى سەرىبوو بە ھەر كەسنىك دەگەپشتىت دەيگوت: ونبووم، نازانم لەكوتىدام تاكو بەۋدا بگەرىم، نىگەرانى بە روخسارى ھەموو كەسنىكەۋە دىاربوو. ئەۋ سەردەمەبوو كە گەندەلى سىياسى ئىدارى بەر ھەمى ئەۋ عەقلا نەبوو كەپىش زەماننىك ئوقيانوسى ھىم دەپوست بەبەر نامەيەكى پەروەردەيى ئىش بۆ ئايندە بكات. ئەم سەردەمە كە چەندىن سال بوولە ئەندىشەۋە نازاردا چاۋەرۋانپان دەكرد، ئىستاش خۆزگە بۆ زەماننىكىتر دەخوازن كە نازانن لەسەر چ رىگايەك پىيدەگەن. من ھەر ئەۋ سەردەمە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىم پەسەند كەرد، برىارىشمدابوو بە پەروەشەۋە ئىشى لەسەر بىكەم، بەلام قەدەر بەر ھەللىرى برد، ئەۋ قەدەرەى كە نەمروى پىر لە نەھامەتى خولقاند. موراد عاشق زۆرى بۆ باسكردم، ۋەك لە ساتى تىنۋنەبووندا بەلاى كانىيەكى رووندا بىياك

رەبىئىت ۋە لە جىگايەكى وشك ۋە بى ئاۋدا حەسرەتى تىنو بوۋنى بۇ ھەلگىشەيت، ناخى بۇ ئەو زەمانە دەخواست ئوقيانوسى ھىمىن ۋەك كانىيەكى رۈنى سازگار دەرژايە ناۋ گەروى وشكى كۆمەنگاۋە، بەلام بى باكانە بەدەم ۋەردە بەردى شەقى رېگاۋە كوۋر كراۋ پرگرايەۋە. موراۋ عاشق لە حەببەتى لەدەست چوۋنى ئەو رۆزگارە لەمەن بە پەرۋشتر بوۋ بۇ بەدۋادا چوۋن ۋە زىندوكردەنەۋى بەرنامەكەۋى ئوقيانوسى ھىمىن. زۆربەۋى رۆز سەردانى دەكردم بۇ دوكان، بەموردى باسى پەيوەندىيەكانى خۇۋ ئوقيانوسى ھىمىنى بۇ دەكردم. دەيگوت نىمە "سنى" كەس بوۋىن كە دەچوۋىن بۇ ناۋچەۋى بوكى چىبا بەتايىبەتى سەردانى ئەومان دەكرد. لەو بىرۋايەدام كەسانىترىش پەيوەندىيان لەگەلېدا ھەبوۋە سەبارەت بەبەرنامەكەۋى، بەنەمانى خۇۋ بەرنامەكەش مردو خەلگەكانىش لەيەكترى ترازان ۋە پەرتو بلاۋبوۋنەۋە. ھەۋالى ئەو دوۋ برادەرم لە موراۋ پرسى كە پەيوەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھىمىندا ھەبوۋە. موراۋ عاشق گوۋتى: بەداخەۋە ھەردوۋكىيان زوۋ شەھىد بوۋن، يەككىيان "بەكرى چىباۋى" بوۋ ئەۋىترىيان ھاورى "سەلاخ" بوۋ.

بەرنامەكەۋى ئوقيانوسى ھىمىن چوۋمەۋە ناۋ رۇحم، جارىكىتر پىداداچوۋمەۋە. بىر يارما ھەۋلى تەۋاۋكردى بەدەم. دۇنيا بوۋم بەبى دۇزىنەۋەۋى ھاورى دۇزىنەكان كە پەيوەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھىمىندا ھەبوۋە، ئەو كارە مەھالە دۇنيا بوۋم كە خەلگەكانىكى زۆر سەبارەت بە بەرنامەكە پەيوەندىيان لەگەلېدا ھەبوۋە، ئەگەر زۆر پىشان شەھىد بوۋبىتن ھەندىكىيان ھەر لە ژياندا ماۋن. بەلام ئەو كەسانە كىن؟ خوا دەزانىت. خۇ لەناۋچەۋانىيان نەنوسراۋە تاكو بىئاناسىنەۋە، ناكىرەت جارى ئاشكراش بەدەم، بە ئاشكرا دەمانكەن بە پەندى زەمانە. بىرم لە پلانكى گونجاۋ دەكردەۋە بۇ دۇزىنەۋەۋە. موراۋ بەكرى چىباۋم لە كۆمەلېك سىقاتى ھاۋبەشى شۇر شىگىرانە، ۋەك دوۋ مرقى راستگوۋ پاكو خاۋەن ھەلوئىست پىكەۋە بەستەۋە. ھاورى سەلاخ نەدەناسى، شارەزى رەفتار ۋە ھەلسو كەۋتى نەبوۋم. دەربارەۋى ئەخلاقى شۇر شىگىرانەۋى پرسىيارم لە موراۋ كرە. موراۋ لە ۋەلامىكى مەنتىقى كورتدا گوۋتى: بەكرى چىباۋ باش دەناسى؟ بە خىراۋ ۋەلامم داۋەۋە گوۋتم: بەلئى، لەئىستاي تۆ زىاتر. گوۋتى: ئەۋىش ھەر بەكر بوۋ، بەلام ناۋى سەلاخ بوۋ. ۋەلامىكى زۆر دىخوشكەر بوۋكە ھانىدام لەسەر ئەو بەرنامەۋە بىرم لە زىمىندا بىرم لىكر دبوۋمەۋە. ئوقيانوسى ھىمىن پىۋاۋىكى زىرەك ۋە وردىين بوۋ، خۇ دەيزانى لەگەل كىدا سەبارەت بە بلاۋكردەنەۋى بەرنامەكەۋى پەيوەندى دەبەبەستىت. لەو رۋانگەۋە بەباشم زانى پەيوەندى بەو كەسانەۋە بكەم كە ھاۋتاي موراۋ ھاورىكانىن لە ھەلوئىستى شۇر شىگىرانە دا بە ھەموۋ مانا جوانەكانىيەۋە. ئەو كەسانە ئەگەر پەيوەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھىمىندا نەبوۋبىت، ياخود سەبارەت بە بەرنامەكەۋى زانىار بىيان نەبىت.

كەسانىكىن جىنگاى دۇنيانين كە مۇرۇف بىتوانىت نەپىننىيان لەكن بىدركىنىت لەو سەردەمە دۇروو ترسناكەدا. ئەم پىشنىيارەم لەلای مۇراد باسكرد، ئەمۇش زۆرى پى پەسەند بوو. بەكەم كەس شىخ بەختەمۇرم ھەلبۇزارد، گووتەم: مۇراد باشى دەناسى، تۇ چى دەلىت؟ مۇراد گووتى: خەتەن بەكەم دەستىشانكردن دەبىت ئەو بىت، گونجاو.

شىخ بەختەمۇرىش بەكەم بوو لەو كۆمەلەكەسەى ھەر لەسەرتاوە بەشداربوو، ئەندامىكى چالاكو دۇسۇزو خاوەن ھەلوئىست بوو. ئەمۇش خەلكى ئەم شارە نەبوو، كورپكى گەنج بوو ئەسەردەمەى پىوئىستىو ئەركى سىياسى ناچار بىكرد روو باكاتە ئىرەو بوو بە ھاورىمان. ئىستاش لە يادەمە بەكەم جار بەكترىمان بىنى سەرسامى چىزى خۆشى بووم بە ئاخاوتنى. بە زمانىكى زۆر شىرىن قەسە دەكرد، لەگەل مامۇستا شادمان خەلكى بەك جىنگا بوون، بەلام ئەو ھەر بە دىالەكتى ئىمە قەسە دەكرد. شىخ بەختەمۇرىش زوو دىالەكتى ئىمەى وەرگرت. ھەر كاتىك دەمبىنى دەمگوت: "تو گىان شىخ وە لەھجەى شىرىنەكەى خوت بخافتە". بەكول پىدەكەنى و دەىگوت: باشە باشە، بەلام تۆ زمانەكەى ئىمەت شىواندووە. ماوەيەك بوو خۆم بەنىاز بووم سەردانى بەكەم بۆ ئىشوكارى كارگەكە بە تايەتى بۆ دابىنكردنى زەوىوزار. رۇژىك چووم بۆ مالمەو بۆلای، دەموىست چاوىكەتتەكەمان دوو بە دووبىت، گرنگ بوو سەبارەت بە بەرنامەكەى ئوقیانوسى ھىمن قەسە لەگەلدا بەكەم. زۆر شتمان باسكرد ھەر لەسەرتاوە تاكو ئىستا، لەكۆن تازە، لەيادگارى شىرىن و تال، لە بىرەمۇرى خۆش و ناخۆش. يادى برادرانى زىندو مردومان كرددووە تاكو ھاتىنە سە ئوقیانوسى ھىمن. مەسەستم بوو زوو بچەناو باسەكەو. شىخ بەختەمۇرىش كەسكىنى ناو دەسەلات بوو، بەلام خۆشى لە حوكمى ئەو رۇژگارە بىزار بوو. بە نىگەر انبىئەو باسى لە نەھامەتتەكەنى ھەرىمەكە دەكرد. ئەو بىر كەنەو بە بۆم ھاندەر بوو كە بىتوانم بەراشكوى باسى خۆمى لەگەلدا بەكەمەو. زۆرىبوون لە وىنەى شىخ بەختەمۇر، كە بەشداربوون لە بەرئوبەردنى حوكمدا، كەچى گلەپشيان زۆرىبوو. لىكدانەوئى مەن بۆ ئەو كەسانە لە ھەلوئىستى بەرزيانەو بوو بۆ خەم خواردن و بەتەنگ ھاتنى ئازارو ئەندىشەكانى خەلكى ھەرىمەكەو كۆلنەدانىيان لەتەكۆشان لە پىناوى چارەسەر كەردن و گەپشتن بە ئاسودەى. شىخ بەختەمۇر خۆشى گووتى: بەتەنھا خۆشەوئىستى خەلكى ئىمەى لە حوكمرا نىدا ھىشتوتەو كە گۆر مپانەكە بە ھىجگارى بۆ خۆپەرسەتەكان چۆلنەكەين. ئىمە ھەمىشە كورى شۆرشىن، خزمەتكارى مىللەتىن. وشەى كورى شۆرش بۆم زۆر گرنگ بوو لە زارى ئەمەو بەستەم. راستەوخۆ لىمپىرسى: سەبارەت بە بەرنامەكەى ئوقیانوسى ھىمن ناگادارىت ھەيە؟ بەكورتى بەدەم ئاخىكى گران و غەمگىنەو وەلامى دامەو گووتى: نەخىر ھىچ نازانم. لەناو وەلامە كورتەكەيدا وشەى نەپنىم بەدەكرد. پىمگوت: دەتوانىن

لەوبار ھەيۋە قەسەى زياتر بگەين؟ ئەگەر كاتت ھەيۋە بېرەمۇ رەيھەكان نازارى دەرونت نادەن.

گووتى: نازارى دەرونى چى؟ ئىمە دەرومان پىرە لە تاوان. . . . تاوانى بېدەنگى بەرامبەر بە ناھەقى وزولم، بە ئەشكەنجەدانو ھەلھاتنو ونبوون. دەبوايە ھەر لەسەرەتادا بېدەنگ نەبوينايە چونكە كورى دايە تاوانبار نەبوو. بەبېستى ناوى كورى دايە توشى حالەتتىكى دەرونى تايبەت بووم كە ئاۋىتە بوو لە شوگو سەرسامى وخوشحالى كە رەنگە دەرگايەكى ترم لەسەر بىكاتەوہ بوو چونە ناو بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمن. شىخ بەختەمەر ھەستى بەو حالەتە تايبەتپە كەرد، واپىدەچوو بەروخسار مەوہ دياربېت، گووتى: ۋەستا كاۋە نىگەرەن بوويت؟ ھىچ شتىكم گووت كە نازارى دەروم دايىتى؟ زورجار كە يادى بېرەمۇ رەيھەكانى زوو دەكەم، بەتايبەتى بېدەنگىمان لەناستى تاوانەكان، ئىتر ھوشم لەلای خۆم نامىنىت چىم گووتوۋە. ئەگەر ھەلەيەكم كەردىت داۋاى لىبورنت لىدەكەم.

نەمزانى بلۇم چى؟ رېكەتتىكى باش بوو بۆم كە سەردانم كەرد. گووتم: ياشىخ گيان مە داۋاى لىبورنت لەتو دەكەم بوو رۇزگار ئىكى دىرىنم بىر دىتەوہ. ئەو رۇزە ھىچىنرمان نەگووت. باسى كارگەى رۇنەكەشم بېرچوۋەوہ. ھەردوۋكمان نىگەرەن بووين، ھەردوۋكمان لەناخى خۆماندا تاوانبار بووين، زەمانىك بوو بېدەنگ بووين، ھەردوۋكان لە يەكتىرى جىابووينەوہ، ئەو لەمەلەكەى خۆى مايەوہ مىش ھاتمە دەروہ. بوو سەبەئى لەدوكان سەرقالى كار كەردن بووم. بەدەم زىمە زىمى چەكوشەوہ بېرم لەدوئى دەكردەوہ. جارنىك نىگەرەن بووم جارنىكش خوشحالىوم. لەناكاۋ موراڧ عاشق پەيدا بوو، ئاگادار بوو كە دوئى چووم بۇلای شىخ بەختەمەر. گووتى: دەى بۆم بگىرەوہ. باسى شىخ بۇ بگە، خۆى بوو. موراڧ زور بە پەلە بوو. گووتم: موراڧ گيان پەلمەكە، جارنى دانىشە. موراڧ دياربوو بە روخسار مەوہ خوشىيەكى بىنبىوو، بۇيە ئەمىش خوشحال بوو. گووتم: نەخىر ھىچ نازانىت. موراڧ نىگەرەن بوو، گووتم: موراڧ گيان نىگەرەن مەبە، بەرنامەكەمان سەركەوتوۋە. ئەو كەسانەى دەستنىشانىان دەكەين ئەگەر پەيوەندىشان لەگەل ئوقيانوسى ھىمنىشدا نەبىت كەسانىكن ھاوبىرى ئىمەن. شىخ بەختەمەر ئاگادارى ھىچ نەبوو، بەلام زور شتى لەلابوو، ئەو كەسەبە كە ئىمە لەشۋىنى دەگەرئىن.

ماۋەيەك بوو زور سەرقالبووم بە دروستكردنى ئامىرەكانەوہ. بارودۇخى خراپى ھەر ئىمەكش كۆمەلنىك وتارى لەلا كەلەكە كەردبووم. گەرەن بەداۋى ئەو كەسانەشدا كە پەيوەندىان لەگەل ئوقيانوسى ھىمندا ھەبوو، كارنىكى ئاسان نەبوو، پىويست بەكاتتىكى زور ھەبوو لەو زەمەنە بى كاتىبەى مندا. موراڧ عاشق ئەو كەسەبوو كە قەدەرى رۇزگار بۇ زىانى منى خولفاندبوو. خاۋەنى خەبەتتىكى دوورو درىزى پىر لە

سەرۋەرى ۋە ھەلۋىستى شۆرشىگىرانەبوو. خەلكىكى زۆرى دەناسى. دەربارەى ژيانى زۆرىشىيان ئاگادار بوو. بۇ ئەو ئاسان بوو بە دوایاندا بگەرىتو پەيوەندىشىيان پتوھە بىكات. ئەو كارەم بەو سپارد، بە خۇشحالپىئوھە پەسەندى كرد. كۆمەلنىك كەسى باشى دەستنىشىان كرد، ھەندىكىانم لە نىكەھ دەناسى. مورا دەست بەكار بوو، بە پەروشەو ھەولى خۆى دەدا. زوزوو ھەوالەكانى بۇ دەھىنام. ھەندىك كەسىشى دوزىبوو ۋە كە پەيوەندىيان بە بەرنامەكەھە ھەبوو. رۆژنىك بەپرتاۋ ھات بۇلام گوتى: ھاۋرىپىكى دىرىنم بەناۋى"سەرۋەر دلپاك"پەيوەندى بەھىزو راستەوخۆى لەگەل ئوقيانوسى ھىمندا ھەبوو، زۆر جار لەسەردانەكانم بۇ ناۋچەى بوكى چىا لەلاى ئەو بىنىبووم. ئەو دەمە بۆمن ئاساى بوو، سەرۋەر دلپاك لەناۋ شاردا كارى سىياسى دەكرد، ھەر بەمەبەستى ئىشوكارى شۆرش دەھات. بەداخەو لەسەردانىكدا بە دەستى رۆژىم دەگىرىت. بەھۆى ئەشكەنجەو ئازارى زۆر ۋە بارى دەرونى تىكەمچىت. لە لىبور دىنىكى گشتىدا ئازاد دەكرىت. لەبەر خراپى بارى دەرونى بۇ چارەسەركردن بە خىراى رەوانەى ھەندەرانى دەكەن. لە ناۋبىر ۋە رەيەكانمدا سەرۋەرم ھاتەو ھاد، ھەوالم لە برادەر كىم پىرسى. گوتى: نىستا لە بەرىتانيا دەژى لەگەل"سوارە ئىسكانىدا" پىكەھەن. ھەر برادەر كەم گوتى: سوارەش نىستا لىرەمە، بەسەردان ھاتتەو. چەند رۆژنىك پىش نىستا پىكەھەبوو، من ھەوالى سەرۋەرىش لىپىرسى. گوتى: تەندروستى زۆر باشە، پەيوەندى خىزانىشمان بە ھىزو گەر ۋە گورە. لەگەل ئەو برادەرە برپارە بچىن بۇلاى سوارە ئىسكانى. خۆشم سوارە باش دەناسم ئەو پىش بەمكىكە لەو كەسانەى كە ئىمە بەدوایاندا وئلىن. خاۋەن خەبەتتىكى پاكو بىگەردو بە ھەلۋىستە.

من سوارەم نەدەناسى، بەو جۆرەى مورا بۇى باسكردم ھەزمەدەكرد سەردانى بەكەم لەنزىكەھە بىناسم. بەلام سەرۋەر دلپاك باش دەناسم، زەماننىك بوو ھاۋرىپى بەكتر بوو. زۆر تامەز رۆى ھەوالى بووم. ئارەزوم بوو لە نىكەھە سوارە دەربارەى ژيانى سەرۋەر قسەم بۇبىكات، لە گەر انەو ھشدا نامەيەكى پىندا بىنيرم بۇ سەرۋەر. مورا گوتى: ئەگەر ۋا رىكەھوت بەتەنھا سەردانى بەكەم، جارنىكىتر لەگەل خۇمدا دەپەنم بۇ دوكان. بۆمن جىاۋازى نەبوو، گرىنگ ئەو ھەبوو بىنىم. سەردەمپكى زۆر ترسناك بوو، سەر ھەلدانى ديار دە غەرىبەكان بوو. لەناۋ ئەو دىنيا جەنجالەدا ديار دەپەكى تر ۋەك نەخۆشى درم بەناۋ خەلكدا پلاۋبوو ۋە. لە ناخى خۇپاندا ھەستىيان بە ونبوون دەكرد. كەنالەكانى تەلەقۇر وئىش رۆژ تاكو ئتوارە بە شاتە شات دلخۆشى خەلكيان دەداپەو ھۆ خەلكىنە. . . ھۆ ھاۋلاتىيانى خۆشەبىست ھەر ھەموومان لە ھەر ئىمەكەى خۇمانداين. لە ھەر ئىمە جوانەكەى خۇتانان. كەس

ۋەنەبۈۋە، تەنھا ديار دەيەكى دەرونيىەو بەس. زالبىن بەسەر گىرفتو كۆسپەكاندا، خۇراگرىن دۇنياتان دەكەين كەس ۋەنەبۈۋە، لىرەۋە چاومان لە ھەموۋاتانە. خەلكەكە دۇنيابوون لە ھەرىمەكەي خۇياندان. لەناۋ كەسو كارى خۇياندان. بەلام لەناخى خۇياندا ۋەنېبوون. جوتيارەكان كە ناۋ شارەكاندا سەرقالى بازىرگانى بوون، ئىۋاران بە تورەكەيەك پارەۋە دەگەر انەۋە بۆ مالمەۋە بە ژنەكانيان دەگوت: ئافرەت ئەۋ پارانەمان لىۋەرىگىرن، ئىمە ۋەنېۋىن نەبا ئەۋ پارانەش بە خۇمانەۋە ۋەنېكەين. ژنەكان دەستيان لە گوانى بزەنەكان بەردەداۋ ۋەزىيان لە دۇشينيان دەھىناۋ دەيانگوت: بىنە تورەكە پارەكە بالەلەي ئىمەبى، ئىمە ھىشتا ۋەنەبۈۋىن. لەۋ سەردەمە پىر نەھامەتتەدا، لەناۋ ئەندىشەي ۋەنېۋىن مەۋقەكان لە ناخى خۇيان، مردنى مندالەكانىش سەرىھەدا كە ترسناكتىن ديار دەبوو. بەلام كەمترىن خەمى بۆ دەخورا، ئەۋەي پىندەگوترا دەسەلاتو بەرپىسى خەلكو ھەرىم زور خەم سارد بوون لەۋ ديار دە ناساسىيە ترسناكو تاۋانكارىيە. دەيانگوت "قودرەتى خۇدايە، دەسەلاتى كەسى تىدانىيە. رۇژانە لە سۇمال چەندەھا مندال دەمرن، لە ئەفەرىقاش سالانە ھەزارەھا مندال لە بەر بى خواردى لە برسا دەمرن. خەمى حوكمەت ھەم ئەۋەندەبوو.

غەرىب بار چاۋەش گوتى: رۇژانە لە ناۋ چالە ھەلكەندراۋەكاندا مندال بە مردويى دەدۇزىنەۋە. لە دادگا چەند جارىك داۋايان لەسەر ئەۋ بەلپىندەر انە تۇمار كىرەبو، چالەكانيان ھەلكەندۈۋە بەبى ئەۋەي گوت بە پاراساتى گىانى ھاۋلاتيان بەدەن، بە دروستكردى دىۋارىكى تەختە ياخود دانانى تابلۇ ناگادار كىرەنەۋە لە نىكى چالەكان. بەلپىندەرەكان بۆ بەرگىرىكىن لە خۇيان پاسەۋانەكانيان تاۋانبار دەكرى، دەيانگوت: پاسەۋانەكانمان ناگادار كىرەنەۋە ئىۋاران لەپاش ئىشكرىن چەند بلۇكىك بەدەۋى چالەكاندا دابنىن. پاسەۋانەكان سوپىدى ياسايان خوارى بوو كە ھەم چالەك دوۋبلۇكو نىۋيان بەدەۋىدا دانابو، بە شەۋان كە دەزانن من خەتوم بلۇكەكان دەدەن، بەيانىش تارىكروون ئەۋ مندالەنەي بە چارى خەۋالوۋە بەۋىدا رەتەدەن دەكەنە ناۋ چالەكانەۋە. ئوتوموبىلەكانىش لە چالە قولەكان زىاتر رۇخى پاكى مندالەكانيان لە جەستەيان جىادەكرەۋە. لەۋ ھەرىمەداھىچ نازادىيەك نەگەشتىۋە ئاستى ئەۋ نازادىيەي كە مەۋق لە ماشىن ئاۋاۋندا ھەمىبوو. مندالەكى پانزە سال لە يەكەم رۇژى جەژندا كىرۋەلەيەكى بچكۈلانەي تەختى شۆستەكە كىر، مندالەكە مۇلەتى ئوتوموبىل ئاۋوتنى نەبو، لەبەندىخانە بە ھۆكارى كوشتنى مندالەكە مایەۋە تاكو باوكى لە سەفەر گەرايەۋە. ئاۋ لەۋ باوكە بەسۆزۈ بە رەحمە، لەتاۋ جەرگەكەي گىرى گرت. تەرو وشكى پىكەۋە دەسوتان، غەزەب لە چاۋەكانى دەبارى، بەردى رەقى بەبەدەكرى. پاسەۋانەكانى خۇى نارد بۆ بەندىخانەكە كە پۇلىسەكان لەبرى مندالەكەي زىندانى بىكەنۋە مندالەكەشى بۆ بەننەۋە. لەناۋ كۆلانەكەدا ھاۋارى دەكرىدو

جىئوى بەم كەسەش دەدا كە بەر ئو ھەبىرى بەندىخانەكەى دامەز راندوۋە. دەيگوت ئەگەر من فەرەج كلاشنىكۆف بىم ئەم ھەقەتەن بەسەر مو ھەيلىم. بە چ دېنىك رەوايە بەم جەزئە مندالنىكى پانزە سالان بەندىكرىت؟ قەزاو قەدەر كە ھات ناگەر ئتەمە، تەنھا كورى من مندالى نەكوشتوۋە، رۆژانە چەندىن مندال مردار دەبنەو.

ۋابوو... رۆژاگارىكى مەرگەسات بوو، رۆژانە چەندىن مندال دەبوۋنە قوربانى قەدەرى گەندەلى ۋە بى ياساۋ خەمساردى لايەنە بەر پىرسەكان. نەخۇشخانەكان لە ھەموو جىگايەك مندالى زياتر تىدا دەمرد. جگەلەۋەى نەخۇشخانەكان لەئاستى پىۋىستىدا نەبوۋن فەرمانبەرەكان ۋە دكتورەكانىش ۋەك ھاۋلاتىيەك، ۋەك بەر پىرسىك لەئاستى بەتەنگ ھاتتى خەمەكانى خەلكدا نەبوۋن كە خۇشيان يەككىبون لە خەلكى ھەرىمەكە. ئومەش ديار دەيەكى ترسناك بوو لەسەر فەرھەنگى نەتەۋەيى. سەربارى گەندەلى ۋە بى خەمى دەسالات بەرامبەر بە مىللەت، خەلكىش دەرئەنجامى بى ھەستى بى ھەلوئىستى بەرامبەر ئەرەكانى خۇيان تەمەل ۋە لەش قورس بوون، بەدەست يەكتر بىيە دەيانالاند.

شەۋىك لەمەلەۋە خەرىكى نوسىنى ۋە تارىك بووم دەربارەى ديار دەى مردنى مندالەكان ۋە ھۆكارەكانى. لەدەرگا درا، "موراد عاشق ۋە سوارە ئىسكانى" بوون. ئەم شەۋە تاكو درەنگ لەسەر باروۋخى ھەرىمەكە قەسمانكرد، ئومىش بىر كىرەنەۋە لىكەنەۋەى ۋەك خۇمان بوو. موراد ناگادار يكرەم كە سوارە سەبارەت بە بەرنامەكە پەيۋەندى لەگەل ئۇقپانوسى ھەمندا نەبوۋە، بەلام ئەم شەۋە خەم كىرد لەسەر ژيانى "سەرۋەر دىك" قەسم بۆ بكات. بەدريژى لەسەرەتەى چوۋنى بۆ بەرىتانيا تاكو ئەم رۆژەى ئەم گەر ۋەتەۋە بۆ ھەرىم، باسى ژيانى سەرۋەرى بۆ كىردم. بەناسىنى يەكترى خۇشچال بوۋىن، بىر يار شىماندا پىش گەر ۋەتەۋەى بۆ بەرىتانيا دانىشتىكىكىر ساز بىكىن، بەلام بەداخەۋە مردنى مندالەكان دانىشتەكەى ئىمەشى پەكخست. پىرانەگەبىشتىن جار ئىكىر پىكەۋەبىن. لەدواین رۆژەكانى گەر ۋەتەۋەى بۆ بەرىتانيا، كچە بچكۆلانەكەى سوارەش بوۋە قوربانى قەدەرى بى خەمى ۋە بى ھەستى خەلك بەرامبەر بەيەكترى ۋە لىنەپرسىنەۋەى تاۋانباران ۋە بەر ئو ھەبىردى دەزگاكەنى ھەرىم بە ئەقلى پىاۋە گەۋجەكان.

پەپولەيەكى بال تەنكى رەنگ كال لەباخە دورەكانى تار اوگەۋە نەرم نەرم بەسەر گول ۋە گەلاكاندا لەژىر ئاسمانىكى شىن ۋە سامالى بى پەلە ھەمورى رىقو بوغز پىر لە ھىواۋخۇزگەۋە خەندە، فرە فر بەرەم گولە رەنگاۋرەنگەكانى باخچەى زىدى پىر لە كارەسات. بە ھەستە دىكى خالى لەقەدەرى تاۋانكاران، دەمە ئىۋارەيەك بە نەسپاى بەسەر گولكىكى دركاۋىدا نىشتەۋە ھەموو تەمەنى لىفراند. بە مردنى ناۋمختى ئەم پەپولەيە زياتر ھەستەم بە نازارەكانى ئەم قىيامەتە كىرد كە ھەلگىر سابوو. مردنى

ئەو لە وېژدانمدا زۆر سەختەر بوو، لە ھەموو ديار دە غەرببەكەنى تر زياتر كاريان تىكرەم كە وتار مەكانم لەسەر كارساتى مەرگى ئەو چىركەمەو. ئازارى مردنەكەى ئەوندە بەسوئ بوولە رۇخى مندا، ھەندىك جار باومەم نەدەكرد كە بەراستى مەرگى بەو جۆرە رويدا بىت. ھاوارم دەكرد تاوانە تاوان... ناپىت قەدەر ئەوندە بى حورمەت بىت لەبالى پەولەيەك بئالپىت لەو دەمەيدا بەسەر گولنكەو شىلەى كامەرانى ھەلمزىت. ئازارىك لە گەرودما پەنگى خوار دېووە كە وختەبوو بمخنكىنپىت، رستەيەك بەگوئىمدا بەبى دەنگى دەيچر پاندى دەيگوت: بۆچى باومەم ناكەيت كە ئىرە ولاتى مەرگ بىت، مەملەكەتى قەدەر بىت.

من وسوارە دەرفەتەكمان بۆ نەمايەو كە پىكەو دەبىشىن، بەلام بۆ دلدانەوئى مەرگى كىزۆلەكەى سەردانم كەرد. لەگەر انەوشدا سەردانم كەرد، ئەو نامەيەشم بۆ برد كەبۆ سەرورە دلپاكم نوسىبوو. نامەكە تايىت بەخۆم بوو، رەنگە دواتر ناومەركى نامەكە ئاشكرا بكم ئەگەر پىوستىكرەد.

مردنى ناومەختى ئەو مندالە لە ھەموو نەھامەتتەكان زياتر كاريگەرى لەسەر نوسىنەكانم ھەبوو. چەند وتارىكم لەسەر نوسى، بەلام ھەر نەدەگەيشتمە ئاستى خەمو ژانەكانى، كاغەز مەكانم دەدراند. قودرەتتىكى سىحراوئىش لە ناخمدا ھانئەدەم كە ھەر بنوسموبنوسم بەبى ئەوئى ماندوبىم. خەمو ئازارەكان قەدەرى دەستى مەركە گەوچەكانم دەكرد بەوشەو رستەو لەسەر پەرە كاغەز مەكان دەمنوسىيەو. نوسىنەكان كۆتايىان نەدەھات وەك ھېشتا زامەكان سارپۆنەبووبىن، دەمنوسى ھېشتا ھەگبەى خەمەكان پىر بوون لە وشەى غەمگىنى تر. لاپەرەكان رەشبوونەمو لەسەر يەك كەلەكەبوون و چوونە بەرگى چىرۆكەو، كەچى ھېشتا وشە رەنگاورەنگەكان لە نازار و ئارامى، لە خوشى و ناخوشى. لەژيان و مردن، بە وروژم لەناخمەو دەرژانە ناخى قەلەمەكەم. نوسىنەكانم لەسەر ئەو كىزۆلەيە سىماى چىرۆكىان لە خۇيان كرت. بىرم لەنوسىنى رۆمانىك كەردەو، ياخود رەوتى چىرۆكەكە بەرم رۆمان بىم. من رۆمان نوس نەبووم، بەلام ناخىكى پىر لە ناخومەرگىكى پىر لە نازار و گەرەبەكى پىر لە وشەو مەملەكەتتىكى پىر لە قەدەر، فەرزىانكەرد دەست بەنوسىنى رۆمانەكە بكم، رۆمانىك سەبارەت بە مەرگى كچە بچكۆلانەكە. بە پەلە ئەو نامەيەم بۆ سەرورە دلپاك نوسى كەبەردم بۆ سوارە. ناومەركى نامەكە زياتر دەربارەى ژيانى مالى سوارە خوى بوولە شارى لەندەن لە ولاتى بەرىتانىا. نامەيەكى دوورودرپۆ بوو، پىرسىارى زۆرم سەبارەت بە خىزانەكەى سوارە بۆ سەرورە نوسىبوو بەمەبەستى زانىارى كۆكردنەو بۆ نوسىنى رۆمانىكى واقەى. پاش ماوئەيەك سەرورە بە نامەيەك وەلامى دامەو. دەربارەى ژيانى ئەوان بە چىرۆپى بۆى نوسىبووم، موراد عاشقىش ھاورپى سوارە بووناكو ئەو رۆزەى بۆ ھەندەران چووبوون. دلنپابووم سودىش لە موراد وەردەگرم.

بەپتى نامەكەى سەرورە ژيانى ھەردو خىزانەكە لە شارى لەندەن زور ناوئىتەى بەكترى بېوون، جياكر دنەوھيان رۆمانەكەى توشى شكست دەكرد. دەستم بەنوسىنى رۆمانەكە كرد، زوربەى كاتى خۆم بۆ تەرخانكرد. جگە لەوھى بۆم سەرمتاى ژيانىكى نوئ بوو، ھەمان كات كوزارشت بوو لە واقەى ھەرىمەكە كە پىشتريش لە وتارەكاندا رەنگياندا بووھ. لە سەرەتادا چەند ناوئىك بۆ رۆمانەكە دانا، دواتر ناوەرۆكى رۆمانەكە سىمايەكى ترى پۆشى كە مژدەى سەر لە نوئ ژيانى پىداينەھ. ھەستەدەكرد خەمەكانى ناو رۆمانەكە وردە وردە دەبوون بە گول، منىش بىر يارمدا رۆمانەكە ناو بنىم (خەمەكانى لارە گول دەگرن). دواجار رۆمانى خەمەكانى لارە گول دەگرن تىكەل بە رۆمانى (مەملەكەتى مېش ھەنگ) بوو. لە بىرۆكەى نوسىنى ھاورىي خوشوويستم "ميرانى رۆمان نوس" بوو. ھەردو رۆمانەكە زادەى سەردەمىكى پىر لەنەھامەتى و ئەندىشەى سەر ھەلدانى دياردەى نامۆبوو كە ھەموو شتەكان پىچەوانە بېووھ، مەرۆف بەئازارى رۆحى خۆى پىدەكەنى، لە ناھەنگەكان سەرسامو نىگەرەن دەبوون. تاكو ئەمپەرى گەردون دەچوونو دەگەرەنەھ، كەچى لە خودى خۆيان ونبوون. قىيامەتەك ھەلگىر سابو مەلەكان كۆچيان كردو نەگەرەنەھ، شىتەكان شارىان بەجىھەنىشتو ھەلھاتن. ھەموو شتەك پىچەوانە بووھ، ئەو ناوچە شاخاوبىيە ترسانكە كە چەندىن ھەزار سال بوو مەردومەك زاتى قاچ تىھاويشتنى نەبوو، بوو بە مەملەكەتى ھەنگوین، بوو بە فیردەوسى بەرىن. زە عىم ھەستىار وەك پىغەمبەرەك گوى لە وتەكانى دەگىرا، پەيامەكى ئەفسوناوى مژدە بەخشى لەو سەردەمە گىژاوو تەمومژە ئاشوبەدا بە رۆحى نىگەرەن و پەشوگوى خەلكى ھەرىمەكە دەدا. بەكۆلان و بازارەكاندا دەسورايەھو دەىگوت: ھەستەكەم شارىكى شاراھ ھەبىت وەك داىك نامىزى گرتۆنەھو رۆژنەك ھەموومان لە باوھش دەگرتۆتو لەم زولمەتە رزگارمان دەبىت.

لە دواى ئەم بەشە رۆمانى "خەمەكانى لارە گول دەگرن" دەست پىدەكات، لە نوسىنى وەستا كاھى چەكوش پەرسەت بە رىكخستىن و ناوئىتەكردنى بىرۆكەى مەن لەگەل ھەندەك لەوتارەكانى و گىرەنەھى ژيانى سىياسى خۆى و بارودۆخى ھەرىمەكە لەناو بەرگى رۆمانىكدا بە ناوى "مەملەكەتى مېش ھەنگ". وەستا كاوھش ھەندى بابەتى ناو رۆمانەكە بە خەتى خۆى دەنوسىتەھ بۆ يارمەتيدانى مەن و جوانكردنى شىوھى نوسىنى رۆمانەكە. لەپاش رۆمانى "خەمەكانى لارە گول دەگرن" دىنەھو سەر رۆمانەكەى خۆمان كە لەسەرەتاھ سەرقالى خویندەھى بووئىت. ئەگەر تۆ ئارەزوى خویندەھى رۆمانى "خەمەكانى لارە گول دەگرن" ات نىبە؟ دەتوانىت ھەموو لاپەرەكانى ئەو رۆمانە بەجىبەئەبىتو نەخوئىتەھو بچىتەھو سەر رۆمانى "مەملەكەتى مېش ھەنگ" كە لە سەرەتاھ خەرىكى خویندەھى بووئىت بەبى

ئەوھى ھەست بەكەموكورى رۆمانەكە بىرئىت. ئەگەر ھەردوو رۆمانەكەش وەك
خۇى كەبەدوای يەكترىدا نوسراونەتەوھ . . . بخوئىنئەوھ، بەجۆرىك ئاوتتە بوون چىز
لە پەيوھستبوون و ئاوتتە بوونيان وەردەگرىت.

"مىرانى رۆمان نوس"

رؤمانی

"خہمہکانی لارہ گول دہگرن"

- * گول
- * گولہ نیرگز
- * گولہ میخہک
- * گولہ بہیبوون
- * گولہ باخ
- * گولہ لاو لاو
- * گولہ نازناز
- * گولہ ہیرو
- * گولہ وہنہوشہ

گول

لە ئاۋىنەيەكى بچكۆلەي دەستى ، تەماشاي روخسارو سىماي خۆي دەكرد. ھەولئى دەدا لەگەل خۆي بدوئت. ھەندىك جار لەخۆي بەگومان بوو، واھەستى دەكرد سەرو زمانى تواناي گېرانەھوى بەسەرھاتو روداوەكانى نەبىت، ياخود دەمو لەفزی شىاوى ئامۆزگارى و دلنەوايگردنى نىيە. ئەم گومانگردنە دەرئەنجامى شكستو بىسودى ھەولەكانى بوو بۇ ئارامگردنەھوى نەمامى ھاورئى . ھەرچەندە دلنەياوو لە خودى خۆي كە مروفئىكى زىرەكو بەتوانايە، ھەر لەمندايشەھو ھەستى بە بەھرەكانى خۆي كرددبوو. زۆر جار ئىش لەزارى كەسو كارو مامۇستاو ھاورئىكانىشى بىستبوو كە كچئىكى زىرەكو بەتواناو خۆشەويستە. مىش لەتواناكانى ئەو دلنەياوو، لەزۆر حالەتى تابىتدا ئافرەتئىكى لئەھاتوو بوو. دايكى "ترئ و باران" ئىش دەيگوت: خوشكى خۆمە باشى دەناسم، ھەر لەمندايشەھو زىرەكو وريا بوو، تواناي رازيگردنى بەر امبەرىشى بەناسانى ھەبوو چونكە خۆشەويستو زمان شىرىن بوو.

بە دىقەت تەماشاي خۆي دەكرد، بەلام بۇ ساتئىك خۆي نەدەبىنى. بىر مەھرى ئەو كارەساتە ھەموو ساتەكانى ژيانى داگير كرددبوو، بىرو ھۆش و زەينى نوقمى ناو خەمە پر لە تاسەكان بىوون. بەئەسپاي ئاۋىنەكەي لەسەر مېزەكە دانا. ئاخئىكى ساردو قولئى ھەلگەتساو لەبەر خۆيەھو گوتئى: خوا سەبورى دايكو باوكى بدات، خوا سەبورى "دايكى" بدات. كارەساتئىكى گرانو جەرگ بر بوو.

ئەو رۆژە ھەر خۆي لەمەلەھو بوو، لە خانوئەكى بچوكى ناو شارى لەندەن ژيانىان بەسەر دەبرد. مال چۆل و ھۆل "كلىپو چرا" ئىش لە قوتابخانە بوون. لارەش لەگەل باوكيدا بۇ پاركىكى ناو شارى لەندەن چوو بوون. لەو رۆژەھوى "ئەوين" ئى كچى نەمام مردبوو، ھەموو رۆژنىك لارە پەلپەو بىيانوى ئاھەنگ بە دايكو باوكى دەگرئت. ئەوانىش بەپئى بوارى خۇبان ھەر جارەو يەكئىكىان بۇ پاركىكى دەبەن. تاكو لەتوانايدا بىت يارى بە جۆلانەو كورسى كورسى و خلىسكئىنەكان دەكات، كاتئىكىش ماندو بوو دەگرئتەھو بۇ مەلەھو. ھەر دەگاتە مەلەھو بىيانوى ئاھەنگيان پئىدەگيرئتەھو. بەگرئانەھو دەلئت: من بۇ پاركەكان ناچم، دەچم بۇ حەقلە... بۇ حەقلەي ئەوين.

لەناو خانوو ەچو كەكەدا بەتەنھا ھەر دەھاتو دەچوو، وەك لە گۆر ھەپانئىكى گەورەدا بىياسەبكات بە موبەقو ژورەكاندا ھەر ھاتو چۆببوو. لەناو خەمەكانى نەمامى ھاور پىدا ھەناسەى دەدا، لەبەر خۆبەھە سەد جار دەبگوت: بەخو تىكەدەچىت ئەگەر ھەروا بەئەندىشەو خەمو نازار مە بژى، بۆچى ئىستا تىكەنەچوو؟ ناھەقى ناگرم من خەرىكە شىت دەبم ئىنجا ئەو كە داىكئىتى. بەلام چارىش نىبە ھەر دەبىت چاكبىت، ئەو نەبەكەم كەسەى نە ئاخركەس كە جەرگى سوتابىت.

لەناو خەم وئازارەكانى نەمامدا دەژىيا، ئەو روداو كەتوپرەى لە بىرو خەيال دەرنەدەچوو. ئەمجارەش خۆبەھە بە موبەقەكەدا، پەناى بردەو بۆ كوئىك قاوہى رەشو تالى تىز. لەدەرگا كراو كەى پشتمەى موبەقەكە كەلمەسەر باخچە بچكۆلەكە بوو، ھەوايەكى كەمئىك فېنك دەھاتە ژور مەو، ھەلمئىكى گەرمو خاوى لە كوپە قاوہەى دەستى بە مالمەكەدا بلاو دەكر دەو، موبەقەكە پىر بوو لەبۆنى قاوہى گەرم. بەھارىكى دەرەنگ بوو. خۆرى ئەم بەيانىيەى شارى لەندەن لەپشت ھەورەكانەو وەك لە خەلكەكە توراىت خۆى شار دەبوو مەو. لە پەنجەرە دوو تاكىيەكەى سەرىشەو ھازە ھازى با بەرمو ژورەكانى خوار مەو وروژمى دەھىنا، پىدەچوو پەنجەرەكە كراىتەو. بە كوپە قاوہەكە بە قادر مە بارىكەكاندا سەركەوت بۆ نەھۆمى دووھى خانوو كە. پلە بە پلە سەردەكەوت 'بايەكە زىاتر يارى بە قژە رەشە خاوەكەى دەكر د. كوپە قاوہەكەى لەسەر مېزە بچكۆلەكەى بن پەنجەرەكە دانا كە گولداىنئىكى بچوكى ناسكى لەسەر بوو. بەبىزارىيەو توند لە پشتمەو قژى دەسك كىردو بە لاسىكىكى مۆر خىر بەستى. دوو روژ پىش مردنى ئەوین بۆ ناھەنگى لەدايك بوونى ئەو قژى خاوكردبوو مەو. بەم قژەنەرمو خاومەو دالەواى نەمامى دەكر د، رقى لەخۆى لەقژىشى دەبوو مەو. لەبەر خۆبەھە دەبگوت: ئەمجارە قژ خاوكردنەو م پىنە نەھات. ھەر خۆشى دەبگوت "قژ بلىت چى، كەى گوناھى قژى تىدايە، كەواتە مەرف دەبىت ھىچ نەكات نەكو بەلەيەكى بەسەر بىت." روداو وكارەساتەكان ھەر ھەن. خۆيان دەشارنەو تاكو لە خاقلوئىكدا وەك مار پىوھەمان دەدەن. پەنجەرەكەى بە توندى داخست. بەبۆلە بۆل گوتى: ئەم كاول بوو قەد باو بارانى لىناپرىت. لە پەنجەرەكەو تەماشائى دەرمەو دەكر د، بە غەمگىنىشەو قومى لە قاوہەكە دەدا. خەيال و بىرى ھەر لەلای نەمام بوو. ھەستى بە ماندوبوونى رۆحومئىشى دەكر د سەرنەجامى ئەو ھەولانەى لە پىناوى نارامكردنەو رەوشى نەمامدا بە فېرۆچوون. لەناخىوہە كە پىر بوو لە خۆشەوئىستى بۆ نەمام و كەمئىك بۆنى بىزارىشى لىدەھات دەبگوت: مالىئاو ابىت ناخۆشكىر دوو، تۆز قالىك گۆئ لە بەشەر ناگرىت، ژيانى لە ھەموو مالمەكە تىكداو، چ قورەتە بەكەك لەو مالمەدا بە دەنگى بەرز قسەبكات، پىكەنىت، ياخود گۆئ لە گۆرانىيەك بگرىت. ھەموو شتىكىان لى حەرەمكارو.

لەبەر دەم پەنجەرەكەدا ھەر راوھستابوو، زەق تەماشای دەرەوھى دەکرد، بەلام ھىچى نەدەبىنى. بەرۆكەش رووى لە دەرەوھى بوو، ھەموو ھۆش و زەبىنى ھەر لەلای نەمام بوو. بەدوای چارەسەرنىكدا دەگەرا كە تۆز قالىك لە خەمەكانى نەمامى ھاورىي كەمبەكاتەوھ. بارو دۆخى دەرەوھى بە ناستىك خراپ بوو، خەمە گەورەكەيان بىرچووبووھە كە مەرگى ئەوين بوو، كەس و كارو ھاورىكانى ھەموو خەمىكانى ھەر نەمام بوو، بەتايىبەتى سەرورە دلىكى مېردى. لەسەر و خەمەكانەوھ پەشوى و بىزارىش تاكو كۆنە لوتەكانى ھاتبوون. رۆژانە چەند جارىك بە تەلەفۇن قسەى لەگەلدا دەکرد. دلخۆشى دەدايوھە، باسى گرنكى ئارامى ناو مالى بۆ دەکرد. گرنكى دايك بۆ مندالەكانى تر، بۆ ئايندەى خىزانەكەيان. باسى سەرورەى بۆ دەکرد كە چەند پىويستى بە ھىمەن بوونەوھى ئەو ھەيە. زۆر جار بىش بۆ مالمەوھ سەردانى دەکرد.

نەيدەزانى چەندە لەبەر پەنجەرەكەدا راوھستاوھ. كۆلانەكە چۆل و ھۆل بوو، يەككە بوو لە رۆژە ناسايىبەكانى ھەفتە. زۆربەى خەلك لەسەر كار بوون. مندال و گەنجەكانىش لە قوتابخانەكان بوون. پىرو پەككەتەكانىش لە ژورە چۆلەكانى مالمەوھ. بايەكە بەھىزتر ديار بوو، لقو گەلای دارەكانى دەھىناو دەبرد. خەمى لارەى بوو، ئىستا لەو پاركە لە سەرمادا رەقبۆتەوھ. خۆزگە پارچەيەك جلىترم لەبەر كرايە. تۆ بلنى سوارە زوو بېھىننيتەوھ بۆ مالمەوھ؟ لەبەر ئەو سەرمابە ھەر خەرىكى يارىكردن بىت. بىانوى ئەويش نابرىتەوھ، ھەر رۆژ دەبىتەوھ بىانوى ناھەنگمان پىدەگىرەيت، كە دەبىيەين بۆ پاركىك بۆ يارىكردن ھىچ دەنگ ناكات تاكو دىتەوھ بۆ مالمەوھ، لەمالمەوھ دووبارە بەزمى ناھەنگ سەر ھەلدەداتەوھ دەلەيت: حەزم لە پارك نىيە. دەچم بۆ حەفلەى ئەوين.

ئەوين كچى نەمامو سەرورە دلپاك بوو، پىش چەند مانگىك لە رۆژى لەدايك بوونى خۆيدا بە روداويك مرد. لەو رۆژەدا كە ھاتەدنياوھ، ھەر لە ھەمان رۆژدا لە پاش چوار سأل تەمەن مالمناوای لە ھەموو كەسنىك لە ھەموو شتىك كرد. ئەمە قەدەرى ژيانە. مردنىش بەشنىكى ژيانە، دوابەشى ئەم ژيانەيە، دىزىترىن بەشى ژيانە. كەس لە دويلا لەچارەنوسى خۆى ناگادار نىيە، بەتايىبەتى مندالەكان، كۆرپەكان كە ھىشتا رۆح و تەمەن و ھەست و ناخيان كالە. مرۆف مەخلوقىكى خافلە لە بوون و چارەنوسى خۆى. ئادەمىزاد رىبوارىكى تەنباى دەشتىكى چۆلە بە تورەكەيەك نانەوھ. بۆ ئەوھى دىزى بە بەردەوامى ژيان بەت، دەبىت ھەر رۆژەى نانىك لەتورەكەكە دەربھىننيت و بىخوات. ئەو باش دەزانىت ئەگەر رۆژى نانىك نەخوات ناژى، ناتوانىت بەردەوامى بە ژيانى بەتات دەمرىت. ئەوھش دەزانىت كە رۆژى نانىك لە تورەكەكەى كەم دەبىتەوھ تاكو دەگاتە دوا نان، بىنان دەمىننيتەوھ دەمرىت. بەلام ھىچ رىبوارىك نازانىت تورەكەكەى كۆلى چەند نانى تىدايوھ بەشى چەند رۆژ دەكات كە بتوانىت بىننيتەوھ.

ئەمە قەدرە كە پەيوەستە بەبەختى مەرقەمەھە. خافلبونى مەرقەھە لە چارەنوسى خۇى. چارەنوسىكى بى چارەبە، ھوكمى سەروشتىكى بى رەھمەت سۆزە بەسەر نازدارترین بونەھەرى خۇيدا.

نەورۇز ھەمىشە دۇنەھەرى نەھامى ھەورنى دەكرد. پەندە بەسەر ھەتتە چىرۇكى زۇرى بە نمونە بۇ دەگىر اېھە. دەيزانى رۇژنىك خەمە مەراقەكانى وردەمورده لەدلەو دەروندا دەروئەھەمە خە سەبورى دەدات. بەلام پىويستى بە يارمەتى كەسانى نەزىكە كە ھەكارى بەكەن. دۇنيابو رۇژنىك خەمەكانى كالدەبەھەمە سەرو شانە دلى بەردەدەنە دەرونى ئارادەبەتتەھە، خۇلەمن زىاتر نىيە، لەھەوى مەردنى باوكم لەھە باورەدا نەھەو كە جارېكىر خۇشى بېتەھە ژيانم.

كەس بەقەد مەردنى باوك كەرىگەرى خەپى تېنەكرد. ھەرگىز ھېندەھى ئەھ رۇژە لە دائىرە مەندە نەبېووم. ناواتە خەوستېبووم زوو بەگەمە مەلەھەمە تەخت لىپىر اكهتېم. لەرېگەي مەلەھە دوام دەكرد كە مېوانمان نەھەتتە بۇئەھى بە ئارەزوى خۇم پشوبەم. مېوانى ئەھى زۇر كەتوپرېبون، ەك قەدەر لەنەمخەتە پەيدا دەببون. كۇلانېك پېش مالى خۇمان پۇلى چۆلەكە بە جەريو جەريو بەھەمە خەو ھەلەفرېن. مەن خەمى ئەھەم بووم بەسەر دار توومەكەي بەر دەرگەي مەلەھە نېشەنەھە، لەبەر خۇمەھە گەوتەم: دەك قەتان تېكەھەت، مېوانمان بۇ نەھېنن. ھەندېك جار ئەھ شتەھى لەھەي مەرۇف سەختە گرانە خەمە، لەنەستى رەدەھەكى چەوەرەوان نەكرەوى تەدا. ەك خۇشى شادىيە ھەھەنگە. لەپاش مەھەكەي زۇر بېرى ئەھ رۇژەم دەكەوتە كە خەمى مېوانم بوو، ەك كەسېكى گېلە نەھام خۇم دەھەتە بەرچەو، بەخۇم دەگەوت"بەخۇراي دلى خۇم تەنگ كەدبوو، خەمى مېوانمەھە لە مەلەھەمەن. مېوانەكان جۇرېان زۇرە. . . ئەگەر مەلەھە مېوانى لىبېوایە كى دەلېت بۇ كەرىكى خېرە خۇشى نەدەھەتەن. لەھەنەھە مەلېك باشېوونەھە بۇ داواكارى مەن ھەتتەن. بە ھەر مېوانى ئاسەي بوونەھە، بۇ ھېچ كەرىك نەھەتتەن، نازەنم بۇچى بەخۇرايى دلى خۇم تەنگ كەدبوو. ھەر ئەھەندە نەھەو كە مەندوبووم. . . پېمەدەگەوتتەن بە يارمەتى خۇتان مەندووم پشەھەكى كەم دەدەمە دېمەھە خەمەتتەن. . . نانا مەھەقۇل نەھەو بەگەھېشتەم بۇ مەلەھە بەجېنەنەھەم، دۇنيابووم لېم زېزەدەببون، خۇ خەلكى لای خۇمان دۇيان زۇر نەسكە ھەر لە خۇبانەھە دەتۇرېنە دۇگەران دەبەن.

بەدەم بېر كەدەھە مەندوبوونە خەپالى مېوانەھە نەزىكى كۇلانەكەھى خۇمان بوومەھە. پۇلە چۆلەكەكە لە يادەدا نەھەبوو، كۇلانەكە نەھەتتە نەھەتتە بەرچەو، زۇر چۆل بوو، دەنگە دەنگە غەلە غەلەم دەبېست، دەنگە گەرىنەھەم گەوت لېبوو لە دەرا ھېرشەيان بۇدەرونى پەشېو مەندوم دەھېنا. ھەستەم بە پەشۇكاوى لەرەزىنى نەتۇكەنم كەرد. مەندەلېكى دەواسىمان لە دەرومە مەنى بېنى رەكەرد بەرەھەپېرم. مەن ھەستە

خەيلىم لەلای مەندالەكە نەبوو، نىگاكانم بۇ ئەو سەرى كۆلانەكە بۇ لای مالى خۇمان دەھاويشت. خەلكىكى زۆر لەبەر دەرگای مالمو كۆببونەو. ئىتر توانای رۆيشتنم نەما، گويم لە تەپەي خيرا خيراى دلمو قرچەقرچى شكاندى ئىسكانى ئەرتوكانم بوو. مەندالەكە گەيشتە بەر دەم، نازانم چۆن زمانم گۆى كرد پرسىارى لىبەكم. . نازانم گيان ئەو چىبوو؟ كەناوى باوكمى برد لە ھەموو شتەك حالىبووم. بەرچاوم تاريك بوو، لەشم خاوخاو بوو ھو ھوش بوومو كەوتم، تاكو ئىستاش نازانم كى ھاتبوو بە ھانامو ھەي ھوشم ھاتبوو ھو بەر خۆم؟

لەدواى مردنى باوكم زۆر بى تاقەتو غەمبار بووم. ھەميشە ھەر دەگرىام. توانای قسەكردنو ولەامدانەو پرسیارى كەسبىشم نەبوو، تەنانەت دايكيشم دالناوى دەدامو، باسى ھەموو كەسوكارە مردوومكانى خۆى بۆ دەكردم كە ئىمەش رۆژىك وەك ئەوان دەبىت ئەم ژيانە بەناچارى بەحىبەئىلین. بەلام ھىچ بەگوئىمدا نەدەچوو. سەبۆرىم بە ھىچ نەدەھات. لە دائىرەش ئىشوكارم بۆ نەدەكرا. ھاورىكانى ژورەكەم يارمەتى زۆريان دەدام. ھاورىكانم دلسۆزبون، ھەستیان بە رەوشى خراپى من دەكرد. مەنىش وەك مەندالەكە كە ھەرگىز ژىر نەبىتەو ھو كەسبىش نەز انىت چى دەوئىت، گرئانم كرىبوو بە پىئىشە ھەموو چوار دەورەكەشم بىزار كرىبوو. نازانم ھوكارەكان چىبوون؟ ھى ئەو ھو ھو كە باوكم بوو. ؟ خۆ باوكى ئەوانىتريش بوو، خۆ ھەر من باوكم نەمردبوو، بەلام ئەو بەيانىم لەياد دەنەدەچوو كە بۆ دائىرە دەرتەشم لە ھوشەكە دانىشتىبوو، چايەك لەبەر دەستىدابوو جگەرەپەكشى بە لىو ھو ھو بوو. رۆخسارى گەش و كراو ھو ھو، تەندروستى لە ھەموو كاتىكى ژيانى باشتىر بوو. ئەو دوا جار بوو كە بىنم بۆيە بە زەحمەت سەبۆرى بە دالما دەھات. ئىستا دەلیم: بى مانايە مروف گىرۆدەو غەمبارى روداوىك بىت كە چارەسەر كرىنى مەحالىبىت، مردن بەشنىكىش بىت لە ژيان كە لەسەر ھەموو مروفىك فەرزىت. ئەو سەردەمە ناخم تاريكى زەبىم رەش پىموانەبوو ئىتر خۆشى بىتەو ژيانى من. ئەو زەمەنم تىپەراندو بىرپەھو ئەو خەمەشم بىرچوو ھو. ئەو ھى لەپاشاندا نازارى رۆحى دەدام بىرەمەريەكانى ئەو رۆژگار ھو ھو، خۆم بە شەرمەزارى لای ھاورىكانم دەزانى. ئەوان مروفى باشو دلسۆزبون، يارمەتییان زۆر دەدام، ھاوبەشى خەمەكانم بوون، دالناوىيان دەكردم، زۆر بۆنەيان لە پىناوى رەوینەو ھى خەمەكانى من رىكدەخست، بەلام من بۆ تەنھا جارىك دلسۆزى ئەوانم بە بەھا و مەنەدەگرت. پىم و ابوو ھەقى ھاورىيەتى و كوستى مروف بەو شىو ھىە گوزارشتى لىدەكرىت كە نوقمى خەمەكەسەسى و لاوازىبىت. ئەو ھالەتو ھەلسوكەوتەى من بە پىچەوانەى تىگەشتنم بوو بۆ راکىشەنى سۆزو خۆشەويستى ھاورىكانم بەلای خۇمدا. بىووم بەمەيەى بىزارىيان لە ناسىنو لە ھاورىيەتیم. زۆر جار مروف و ھەستەدەكات كەسايەتىو

خۆشەبىستى دروستکردنى خۆى لەناخو دلى كەسانى نزيكى خويدا لە حالەتى غەمبارى و گوشەگىرى و لاوازىدا بەدەستدەھىنەت. ئەم بۆچونە زۆر پىچەوانە دەكەوتەتە بەپىي ئەو غەرىزە ھاوبەشەى لە ھەموو كەسەيدا ھەمەيشە چاوەروانى خۆشى و خەندە رووگەشى لە بەرامبەرەكەى دەكات. سۆزو دلسۆزى و ھاوخەمبىونى ھاورەنگانم وردەوردە بەرەو بىزاربوون دەچوو، تاكو ئەو ئاستەى وەك مەرفەقەى نوقسان تەماشام بەكەن. گىلاس يەكەك بوو لە ھاورە دلسۆزەكانى ژورەكەم. كچىكى قسە لە رووبوو، ھەرواش ناسرابوو. ھەندىك كەسەيش بە گىلاسە قسە رەق ناويان دەبرد. بەلام قسەكانى ئەوندە ھەق بوون مەرفەقە لەبىناگەى خۆى ھوشيار دەبوو ھە.

بەيانىيەك چووم بۆ دائىرە، وەك خۆى بۆم نايەتە لە ژورەكە دانىشتبوو. بەھەمان شىوہى بەيانىيانى پىشوتەر بە كزى و ماتى بەيانى باشم لىكرد، كەمەك سەرسام بووم كە وەلامى نەدامەو، دلىنابووم كە گوئى لىم بوو، بۆيە دووبارەم نەكردەو. پىمگوت: بۆچى وەلام نەدەيتەو. . . گوئى لىنەبوو؟

گوئى: بىا، گوئى لىنەبوو، بەلام بەئاستەم وەك نوزەى مەشولەيەك ھاتە بەر گوئىم. ھەمەندەكرد گوئىم لەموش بوایە. تۆ دەزانەت بەيانى باش پەيامى رۆژىكى نوئى پىيە، بۆيە دەبەت بە روويەكى خۆش و بەدەنگىكى بەرزو پىر لەئاوازى شادمانى بگوتەتەت. ئەيمە ھاورەبى دلسۆزى تۆين، ھاوبەشى خەمەكانەين، بەتەنگ خۆشى و كامەرانى تۆوئەين، خۆشى و ناخۆشى تۆ بە ھى خۆمان دەزانەين. چەند مانگە بە ھەموو شىوہەك لەگەل تۆدا خەرىكىن، كەچى جارەك ھاورەبەتە ئىمەت قەوڵ نەكرد، گوئى لە قسە داخاوا بىەكانمان نەگرت. خۆشى ئەيمەش بە شادى و كامەرانى تۆو بەندبوو، جارەك رەوشى ئىمەت لەبەر چاوەنەگرت كە رۆژانە چەند كاترەمىرەك لەم ژورەدا پىكەوئەين. ھەست بەو نەكەيت كە ئەمەش نوقمى خەمەكانى تۆ بووئەين.

من شارەزەى سەروشت و ھەلسوكەوتى گىلاس بووم، دەمزەنى بەچ مەبەستەك قسە دەكات و دەلەت چى، لەگەل ئەو ھەشدا سەرتاپاى رۆح نوقمى سەرسامى بوو. چاوەروانى ئەو ھىرشە كەتو پىرەم نەدەكرد، ھاورەبەتە لەسەر ئەو حالەتە خراپەى بارى دەروم بەرەو مەدەتەتەو. ھەر ئەو كاتە ھەست بە گۆرانىكى لەناكاوئەيش كرد، وەك تەزويەكى گەرم بە رۆحى سارەمدا تىپەتەت بىرو ھۆشى جۆلانەم كەمەك لە خەمەكانەم لە دلو دەروم چۆران. رەقى قسەكانى گىلاسەيش لەبەر دلمدا نەرم بوونەو. وىستەم وشەيەك بلىم، بەلام ھىچم بۆ نەگوتەتە تەنھا ھەر ئەو ھەندە نەبەت بە پەشەو كەوئەو گوتەم: گىلاسە رەزا قورس بۆچى ئەو ھەندە قسە رەقى؟. قسەكانەم تۆسقالەك راستى و جەدىيان تىدا نەبوو. نى چىبەكەم ھەر ئەو ھەندەم بۆ گوتەتە، ئەو رەستەيش ھەر باش بوو، خۆشەبىستى ناو دلمى بەرامبەر بە گىلاس پىشاندا. لەدواى

خەمى ئەم چەند مانگەش نەمدەتوانى بە ناسانى و لەناكاودا تەسلىمى قەسەكانى بېم. گىلاس بە زەرەدە خەنەى سەر لىوھەكانى پېشانىدام كە لەناخەم گەپشەتووە. بەدەم لوشكەى گريانەھە گووتەم: ئەھەى بەسەر مەن ھات بەسەر كەس نە ھاتووە. باوكەم بەساغى چووھ دەرموھو بەمەردوبى گەرايەھە. باوكەم ھىچى نەبوو. گريانەكەشم زوو تەواو بوو. گىلاسىش ھەستى بە نەھنى گريانەكە كرد. بە گەرزى گووتى: لوشكە لوشكە، ھەميشە گريانت نامادەھە. باوكەم ساغ بوو ھىچى نەبوو، كەس نەپەگووتووە كە باوكەت ناساغ بوو. ئەيمە دەلەين ئەم گريانە بەسە ئىتر بابېرئەھە، ئەم گۆشەگىرى و بېدەنگىيە تاكو كەى؟ ئەيمە ھاوربى تۆين، ھەست بە نازار دەكەين كاتىك بەغەمبارى دەتەين. نىگەرەن دەبىن كەگۆئ بە قەسەكانەمان نەدەيت، پەندو ئامۆژگارپەھەكانەمان بى بەھا وەر دەگريتو وەلايان دەنەيت. ئەيمەش ھەموومان وەك باوكەت دەمەرىن و ئەم دەنيو ژيانە بەجەدەھەين. ئاگادارى دەنگوباسى ئەم بەيانىيەيت چى رويداوہ؟ پەشۆكام، ترسام ھاوربىيەكەمان روداويكى ناخۆشيان بەسەر ھاتەيتو مەن لە بى ئارامى خۆمدا نەمزانىيەيت. خەمەم بوو ئەھەندەى تر شەرمەزارى لای ھاوربىكانەم بېم. بە ترس و گومانەھە گووتەم: چى رويداوہ؟

دەنگو باسى ئەمەرو لەبەشى روداوەكانى جىھان بۆلەينەردەھە، ئەم شەھ زەھى لەرزەھەكى بەھىز خواروى ژاپۆنى ھەژاندووە. دوو سەد كەس بوونەتە قوربانى ئەم روداوە كە زۆر بەھەمان مەندالەن. ھىچ لەوان چاوەروانى روداوى بەھە جۆرەھەمان نەكەردووە، ئەم شەھ دەمەرن و رۆژىكىتر نەبەنەھە. رەنگە زۆر بەشيان لەشيان ساغ بوويەيت. روداوى دووھە فرۆكەھەك لە ئىرانەھە بەرەم پاكستان فرىوہ، لەپەيش گەيشەتتى كەوتوتە خواروہ، ھەر ھەموو سەرئەشەھەكانى ناوى مەردوون. ھەر ھەمووشيان وەك باوكەت لەش ساغبوون. شەھەندەفەر ئىكەش لە ئىسپانىا لەسەر سەكەھەى لايداوہ، بووہ بە ھۆى گيان لە دەستدانى پانزە كەس. رۆژانە چەندەھە روداوى گەمەرو بچوك لە جىھاندا رودەدەن كە ئەيمە ناياىيەستىن، ژيان بەم جۆرەھە كە دەبەين. ئىننەر پىويست بەھە ھەموو خەمە درىژ خايەنە ناكات كە خۆت وىران بەكەيتو دەوروشەتەش بىزاربەن لە ھاوربىيەتى و تىكەلاو بوونت. مەروەف دەبەيت ئەھە بزانەيت "ھەموو دەستپەكر دەنەك ھەر لەھەكەم ساتەھە ھەنگاوانە بەرەم كۆتايى لە ناوچوون". مەن ھەموو چىرۆكەكانى خۆم خەلكانىتر پەشم بۆ نەمام بەنمەنە بەسەدەرد تاكو بىتوانم كەمەك لە نازارو خەمەكانى كەم بەكەھە، بەلام سودى نەبوو. بۆمەن خۆش نەبوو كە تۆزىك گۆئ لە قەسەكانەم ناگرەيت. ئاواتە خواست بووم بەرەھەمى ھەول و ماندوبوونەكەم لە رەھەنەھەى خەمەكانى نەمامدا بېينەم، تاكو لەخۆم دەنيام كە ھاوربىيەكى دەلسۆزى ئەھە بووم. ھەندەك جار بەگومان بووم لەخۆم، رەنگە وەك پىويست نەتوانم دەنەوايى بەكەم، ياخود ھاوربەشى خەمە نازارەكانىيەم. ئەھە رۆژگارەم

بەبىردا دەھاتتەو كەخۆم لە ھالەتتى نەمامدا بووم ھاورىكانم بەخۆمەو ھىزارو خەماوى كرديون. ئىستا ھەستەكەم لاوازى و كەساسى مرؤف دەبن بەئازارو خەم بۆ بەرامبەرەكانيان. نەمام نزيكترين و خوشەويسترين ھاورىم بوو لە لەندەن. ئازارى خەمەكانى زۆر بەسوئ بوون، دۇنياشبووم لەپاش ماوەيەك وردەوردە بەرو باشى دەچىت و سەبورى دىت. بەلام پىويستى بە يارمەتى دەورويشت ھەيە بە ئارامو سەبر ھەلسوكەوت و مامەلەي لەگەلدا بەكن. منىش بىر يارم دابوو ھاورىيەكى دلسۆزو كۆلنەدەرم. ھەندىك جارىش كەمىك بىزار دەبووم كە ھەول و دلسۆزى خۆم لە رۆح ناخى ئەودا نەدەبىنى. ناواتى من گەرەنەو ھى بارى دەرونى ئەو بوو بۆ دۆخى جارانى نەبا كارىگەرى خراپتر لەسەر ھەموو خىزانەكەيان بەكات. زۆر جار بەتەنەپاش لەمالى خۆمان بە خەيال بەرامبەر بە خۆم دامدەناو قسەم بۆ دەکرد، ھەر كاتىك دەمزانى كەلەكى نىيەو بىسودە خۆم دەکرد بە گىلاسە قسە رەق. مال چۆل و ھۆل بوو، بە ئارەزوى خۆم دلسۆزى خۆم پىدەرشت.

ھاورىيەتى چۆن وادەبىت، تۆش دەبىت بىرىك لەمن بەكەيتەو. ەك دەز انىت كە ناتوانم دەستبەردار تىبم، كەمىك گۆئ بە ھەول و دلسۆزى ھاورىيەتەيم بەدە، تۆزىك قسەكانم لىوەر بگرە. لەم مەملەكەتى غوربەتەدا كى شك دەبەيت لە چەند ھاورىيەك زياتر. ھاورىي باش لە غەربىدا ھەموو كەسو كار دەھىتت، ھەموو سامانى دونيا دەھىتت. ھاورىي باش لەم شارە بى كەسانەدا ەك كىتتە بەنر خەكانە ەك رۆمانە بە پىزەكانە لە تەنەيدا. ھەلويستەيەكەم كرد، لەدنيا خەيال دەر ھاتم بەرو خەيالنىكى واقعتر چووم كە سەردەمىك تيا ژىابووم. بەخۆم گوت: باشبوو رۆمانم بىر كەوتەو، چەند و مخته بۆ بىرم نەبوو. ھەر ئەمرو دەچم بۆماليان و رۆمانەكەشى بۆ دەبەم. خويندەنەو رۆمانەكان باشترين ھاورىم بوون بۆ تەنەيى و دلىو اىكرەنم لەم مەملەكەتەدا لەداوى مەركى "جوانە مەركى".

رۆژىكى زۆر ھىمن و بىدەنگ بوو، كۆلانەكە چۆل تاكە تاكەيەك پىرىك بە ھىواشى رەتدەبوو. مالىشەو ھەر چۆل بوو، بەتەنەها خۆي لەمالبوو. لەبەر دەم پەنجەرەكەى سەرەو رۆموو كۆلان ھىشتا ھەر راولەستا بوو. نىگا بى ھەستەكانى لەدەرەموو زەين و خەيالنىشى لەلاى نەمام بوو. ھەندىك جار "با" يەكە بەھىتر دەبوو، گەلە لقى دارەكانى بە توندى دەھىناو دەبردو لەناو دونيا خەيال دەرىدەھىنا. تاكو ئەوسەرى كۆلانەكە بە دىقەتەو تەماشائى دەکرد، ھىچى نەبىنى. دلى ھەر لەلاى لارەبوو، لەبەر خۆيەو دەيگوت: ھەرنەھاتەو، بەخوا ئەو كچە سەرمائى دەبىت. لەناكاودا لەدورەو شىو ھى پىاويك و مندىلنىكى بەدىكرد، ھەرزوو ھەردووكيانى ناسىيەو. خوشىيەك كەوتە سەر روى. لەدلى خۆيدا گوتى، "باش بوو ھاتتەو. بەلام ئىستا دىتەو بۆ مالەو ەك ھەموو جارەكانىتر بىانوى حەقلەمان پىدەگىرەيت".

لارە باوکی لەمالی خۆیان نزیك بوونەوه. کۆلانەکه تەنها ھەردووکیانی پێوەبوو. سوارە بەرەو پرووی پەنجەرەکه لارە بەرزکردەو بە لارەى گووت: دایە دەبێت لە پەنجەرەکهوه تەماشامان دەکات؟ لارە دایکی یەکتريیان بېنى، تاكو ھاتنە مألەوه بە پیکەنین و دەست راوھشاندن سلاوی ھاتنەویان بۆ یەکتري دەکرد.

گولە نېرگىز

ژيان دوو ديوە، رەشو سېي. . . ئەم قوناغەي ژيانى مالى نەمام پېرە لە خوشى و پېكەننن وشادى و كامەرانى لەسەر ساتە رەنگاۋرەنگە گەشەكانى ديوە سېيپىيەكەي ژيان، كە رەنگدانەوەي راستەوخۆي لەسەر ھاۋرئىيەتى نىوانيان لەگەل نەورۆزدا ھەبوو. دوو سال لەپاش مردنى ئەوين نەمام لە ژيانىكى بەختەمردا بووكە پراۋپرى خۆزگەكانى نەورۆز بوو لەسەر بنەماي پېرۆز راگرتتى ھاۋرئىيەتى بۆ ئارام بوونەوەي بارودۆخى ژيانى نەمام بېۋچان كارى لەسەر دەكرد. نەورۆز دۇنياۋو كە رۆژنىك ديت نەمام ئەو قوناغە خەماۋىيەي تېپەر اندىتتو وەك جاران ژيانى ئاساي بۆ گەر ايتتەو. ھەميشە وەك كەسكى زۆر دۇسۆز و خەمخۆرى دۇنەۋايى دەكردو پىندەگوت: نەمام گيان حەز دەكەم بزانىت كەمن ھاۋرئىيەتى راستەقىنەي تۆم، لە قسەكانم حالىببە كە دەلیم ھەموو ناخوشىيەك دەپرئتەو، دۇنيام رۆژنىك ھەموو شادى و كامەرانىيەكەت بۆ دەگەرئتەو بە مەر جىك گوى بۆ قسە ئامۆزگار بىيەكانم رابگرىت. ئەزمونى زۆرم لەو بارىيەو ھەيە، بەسەر ھاتو چىرۆكى زۆرم بىستوۋە.

ئىستا نەمام سەرقالى بەخىۋكردنى دوو مندالى ئىسك سوكو خنجىلانەيە، كورو كچىكى تەمەن دوومانگ. ژيان و مالى دلو دەرونى نەماميان پىر كروۋە لە پېكەننى خوشى وشادى، لە گولى رەنگاۋرەنگ. نەمام واھەستدەكات ھەموو بەختەمەرى ئەم گەر دونه خەستكر اۋنەتەو خزىنراۋتە مالىكەي. لەكونى دەرگاۋپەنجەرەكانەو شادى و پېكەننن پىرژەيان دەكردە دەروە، ئەو رىيوارانەش بەۋىدا تىپەر دەبوون پىرىشكى شادومانىيان بەر دەكەوت. نەورۆز بە سەردانى مالى نەمام زۆر خوشال دەبووكە ئەو ئافرەتە غەمگىنەي جارانى لە فەزا يەكدا دەبىنى كە لىۋان لىۋوبو لە خوشىيەكانى ژيان كە ھەميشە مروث لە بەختەمەرىدا خۆى بىينىت. ھەندىك جار نەورۆز يادى رۆژانى زورى دەكردەو كە نەمام نوقمى ئەندىشەكانى بەختى خۆى ببوو. نەورۆز ئەو رۆزگارە رەشو ئالەي بەبىر نەمام نەدەھىنايەو، ھەرئەو ھەندە خۆى بە خىزايى بەناۋ يادەكاندا گوزەرى دەكرد كە بەر ھەمى ھەولەكانى ئەو رۆزگارەي لەناۋ ژيانە پېرە لەخوشىيەكەي نەمامدا دەبىنى، لە باخچە رەنگاۋرەنگەكەي دەرونى نەمام پشوى ماندوبوونى ئەو سەردەمەي بە ئارامى دەدا.

سەختى ئەندىشەكانى دەرونى نەمام لە نازارەكانى قەدەرى ئەو خىزانە بە سوئ تىرىبوو كە پىرىشكەكانى كەسوكارو ھاورى نىزىكەكانى گرتىبوو، مالى نەورۆز لە ھەموو مالەكان زىاتىر پىرىشكى نازارو ئەندىشەى نەماميان بەردەكەرت. ھەولەكانى نەورۆز وەك ھاورىيەكى دلسۆزى لە ئاستىكدا بوو لە نەركى مالو خىزانەكەى خۆيانى دواخستبوو. بەلام ئەمەيان كىشەى بۆ نەورۆز دروست نەكردبوو، سوارە ئەو قوناغەى پىشتر بىرىبوو، ھەمان حالەتى ئىستاي نەمام پىش چەند سالىك لەمەبەر نەورۆزى تىدا دەژيا بەھۆى مردنى جوانە مەرگى خوشكى. ئەو سەردەمە سەرھەتاي ژيانيان بوو لە شارى لەندەن. سوارە رۆژانە كەمتر بۆ دەروە دەچوو، زۆربەى كاتەكان لە مالەو لەگەل نەورۆزدا بوو. ھاورىو ھوسىيان بە رادەى ئىستا نەبوو. ھەر تەنھا خۆى بوو كە بتوانىت دلنەواى نەورۆز بكات بۆ كەمكر دنەوى خەمەكانى، "كلىپو چراش" مندال بوون. سوارە لە بەھىزى نەورۆزى ھاوسەرى دلنەواو، بەلام ئەم بەھىزىيە قودرەتتىكى دەركى ھاوسۆزو ھاوخەمى راستەقىنەى دەوت كە لە دارمانو ھەرس ھىنان بىيارىزىت تاكو ئەگاتەو ئەستى بەھىزى پىشوى خۆى. سوارە گوئىبىستى ئەو زەمەنە دژوارەى بارى دەرونى نەورۆز ببوو بەھۆى مردنى باوكىيەو توشى ھاتىبوو، ھەر لەسەر زمانى نەورۆز خۆيەو كە بۆ سوارەى گىرابوو، پىش ئەوەى بىن بە ھاوسەرى يەكتىرى. چىرۆكى ئەو بەيانىيەشى بۆ باسكردبوو كە گىلاسى ھاورىيە لە ژورەكەى خۆيان لە فەرمەنگە بە رويدا تەقىبوو، ئەوان ئىستا دوور لە كەسوكار دەژىن. لەمەملەكەتتىكى نامۇدا ژيان بەسەر دەبەن كە كىشەوخەمو ئەندىشەكان لەسەر دەرونى مرقوف كاريگەرترو نازار اوپىترن. ئەمە راستىيەك بوو سوارە بەباشى ھەستى پىدەكرد، بۆيە ھىمنو ھەناسە درىژ بوولەگەل خەمەكانى نەورۆزدا بە نارام بوونەوى.

نەورۆز گيان بە پەروشەو قسەت بۆ دەكەم، ھىوادارم بە ھەمان پەروشى من توش گويم لىيگىرىتو لە مەبەستو قسەكانم حالىبىت. دلنەبايە خەمەكانى تۆ بە زىادەو خەمى منىشن. دەزانم كەسكى بەھىزو خاوەن ئەزمونى. ئەم حالەتەى كە ئىستا بەسەر تواناكانتا زالبوو، ھەست بە ھۆكارەكانى دەكەم. بەلام دەبىت ئەزمونىكى ترىن لە ژيانتا كە كەلگيان لىوەر بگىرىت. چەند جارىك بۆت باسكردوم لەدواى مردنى باوكت لەو باوەردا نەبووت جارىكىتر خوشىو شادى بگەر ئىتەو و بىتەو ناو ژىانت. كەچى چەندىن رۆژو بۆنەو بەسەر ھاتى خۆشمان بىنى لەدواى ئەو كارساتە، رۆژگارى ناخۆشمان ھەر بىنىيەو. ژيان چەترىكى گەورەى كونكونە، ئىمەى مرقوف بە ژىرىدا گوزەر دەكەين ئەو دلۆپانەى لەو كونانەو بەسەرماندا دەتكىن، رەشو سىپىن، ساردو گەرمەن، لىل و پرون، رەقو نەرمەن. ئىمە لە ھەموو دلۆپە جىوازەكانمان بەردەكەوت ھەتاكو لەژىر ئەو چەترەدا بىن. نەورۆز گيان من

نامەھۆيت رۇژگارى رەش و بەسەر ھاتى ئالت بەبىر بەھنمەھو، ھەر چىيەكەشت بۆ باسبەكەم دەمەھۆيت باشتەر لە ژيان تىيگەھىت، لەروداوەكان پەند وەر بەرگەيت و ئەزمونى ژيانى فېر بېت. ئەوسەر دەمە سەختەت بېردەيت كە سەرەتاي ژيانمان بوو لە ناو شارد، بەناچار بېش بۆ چىپاكان ھەلھاتىن، بەلام لەھۆ شادمان بووين، پەر بە بەرزى چىپاكان و ناخى دۆلەكان پېدەكەنەن و گۆرانيمان دەگوت. ئەي ئەو زەمانەت بېرماوھ كە جەنگ بەرۆكى گرتىن، بەرەو سنورەكان ھەلھاتىن و لە بەكترى دابراين. سەربارى ھەموو نەھامەتتەھەكانى رېگا من بەتەنھا دوور لە نېوھ لە باوھشى مەرگدالە يەكەك لە نەخۆشخانەكانى ئىران بەدەم نازارى جەستەھى بە كىمىاوى بووم زياتر لە مەرگ ژانو ئېشم دەچەشت. نەورۆز بەبىر ھېنانەھوى ئەو سەردەمە سەخت و دژوارە، گەرزى و بىزاري بە روخسار بېھوھ ديار بوو. لەو ماوھىھوى لەناو خەمەكانى مەرگى خوشكىدا دەژيا بۆ يەكەم جار بوو بەدەنگى بەرز ھاوار بەكات. بېرەو مەريە تالەكانى ئەو رۇژگارە بوونەھ بە نازار و تاكو ناو مىشكى ھەلچوون، ئېتر نارام لە رۇچيدا نەماو پەر بە مالمەكە بەسەر سوارەدا ھاوار يەكرد: بەسە بەس، باسى چىم بۆدەكەيت سوارە؟ چ مەرگىكەم بەبىر دەھىنەتەھو، تۆ شىتەبوويت؟ ئەو رۇژانە لەھو بەھولتر بېرۆن و نەگەر ینەھ.

سوارە ھەستەيەكرد كە نازارى دەرونە پەر لە خەمەكەھى نەورۆزى داوھ، بەسۆز مېھربانەھىھو گوتى: نەورۆز گيان! من نامەھۆيت لەسەر ئەم بارودۆخەھو نازار تەدەم، دەمەھۆيت خەمەكانت كەمبەكەمەھو. ھەرگىز نەورۇژگارە پەر لە مەرگەساتەم بېر ناچىتەھو، بەلام ناشمەھۆيت لەناو يادگار يەكانىدا بژىم، تەنھا ئەھوندە مەبەستەم بوو پېتەلېم لەدوای ئەو نەھامەتى و گەفت و ئەندېشانە رۇژانى خوش و شادىش ھاتن. ئەو رۇژەھى چەرا لەدايەك بوو، رۇژىكى چەندە خوش بوو، زۆر شادمان بووين. يان ئەو رۇژەھى گەھىشتىنە لەندەن لەدوای دەربەدەرى و مالىوئىرانى، بېرەت ماوھ چەندە ئاسودەو دلخۆش بووين. رۇژگارى خوشىترمان زۆر بەسەر برد. نەورۆز گيان ئەھوى مەبەستەھى منە رەھوشى دەرونى خۆت نارام بەكەيتەھو نە با كارىگەرى خراپتر لەسەر كۆپەھو چەرا دابنەيت. ئەوان مندالەن، ژيانى ئەوان ناسكترە، پىنويستيان بەدايەكى نارام ئاسودەھە.

نامەھۆيت ئەھوت لىبشار مەھو كە نامەھىكى مامۆستا كەھيانم بەدەستگەھىشت تاكو سەردانى قوتابخانەكەھيان بەكەم، بۆ يەكەم جار بوو گلەھى لە كۆپەھو چەرا بەكەن لە وانەكانىان دواكەھوتوون، كە پەرسىار بېشيان لىكردون، ھۆكارەكانىان گەر ئوتتەھو بۆ بارودۆخى خراپى تۆ. ھەموو ئەم شتەت بۆ باسەكەم تاكو بە ھالەتى دەرونى خۆتدا بچىتەھو بېر نىكىش لە داھاتوى ھەموومان بەكەيتەھو. ھىوادارم لەمەروھ ھەولەدەھىت بەسەر كىشە دەرونىيەكانتا زالبىيت. دەھىت ئەھوش بزانەيت لەم مەملەكەتەدا تەنباو

بىكەسىن، چوونەھە سەركارت چاكتىن ھاورىيە بۇ تەنبايتو رەوينەھەي خەمەكانت. ئەمروش لە كىتتېخانەيەك رۆمانىكى باشم بۇ ھېناوئەتەھە بەناوى" چارەنوسى ئادەمىزاد". كىتتېھەكان باشترىن ھاورىيى مروفن لە تەنبايدا. ئەو كاتانەي لەمەلەھەي دەتوانىت خەرىكى خويندەھەي بىت. ھەرنەبىت ئەو ماويە لەناو ئەودەريا غەمگىنە رزگارت دەكات كە تىيا نەوم بوويت.

ئەو رۆژەي نەورۆز لەبەر پەنجەرەكەدا چاوەروانى ھاتنەھەي لارەو باوكى بوو، تاكو ئەوان ھاتنە ژورەھە، نەورۆزىش لە نەھۇمى دوومى خانووەكە بە قالدەر مەكاندا ھاتە خوارەھە. دەستە ساردەكانى لارەي لەناو دەستى خۇيدا گەرم كەردەھە. چاوەروانى گریانو بىيانوى لارەبوو وەك جارەكانى پېشوتەر داواي ناھەنگى ئەھىن بىكات، بەلام ئەم جارە ھىچى نەگوت. نەورۆز بە خۇشالايىھە سەرسام بوو. لارەي بەھىيەشتتو لە كىتتېخانە بېكۆلانەكەي ژورى مېوان نىكبووھە. يەكە يەكە ناو كىتتېھەكان دەگەرە، بەدەم گەرەنەھە بە سوارەي گوت: ئەرى نازانىت رۆمانەكە لە كوئىدایە؟

سوارە وەك بەدەم خەمەھە گوئى لەدەنگى نەورۆز بووبىت، لەناو باوئىشكىكى دوورودرئىزى پىر لە ھەسرەت بۇ خەو گوتى: رۆمانى چى؟ نەورۆز دەستى لەناو كىتتېھەكان كىشايەھە رووى لە سوارەكردو گوتى: رۆمانەكە. . . رۆمانى"چارەنوسى ئادەمىزاد". ھاتە لای سوارەھە قەسەي بۇ بىكات، بەلام ئەو چاوەكانى نوقاندبوو، وەك دەمىك بىت خەوتىت نەرم نەرم پرخەي دەھات. بەتوندى شانى راوھەشاندو گوتى: كوئىرا خەوتىت، ھەستە قەسەت بۇ بىكەم. ئەمرو بىرم كەردەھە كە نەمام سەرقالى خويندەھەي رۆمانەكان بىكەم. تۆ دەلئىت چى؟ سوارە چاوەكانى كەردەھە بەدەم خەندەھەكەھە گوتى: چى بلىم. . . لەھە باشتر دەبىت شتى خۆم پى بفرۆشیتەھە.

نەورۆز چەپۆككى ھىواشى بەسەرىدا كىشاو چوومە لای كىتتېخانەكە، ئەم جارە كىتتېكى لەناو كىتتېخانەكە دەر ھېناو گوتى: لەم رۆمانە باشتر دەست ناكەوت. ھەر ئەم ئىوارەھە سەردانى دەكەم و كىتتېكەشى بۇ دەبەم. لەداوى مردنى ئەھىن ھەركاتىك نەورۆز بۇ مالى نەمام بېرۆشتايە لارەي لەگەل خۇيدا نەدەبرد. جگە لەھەي نەمام بەبىنىنى لارە يادگار يەكانى رۆزانى زووى ئەھىنى بە بېردەھاتەھە، لارەش ھەوالى ئەھىنى دەپرسى. ئەم دىمەنەھە بۇ نەورۆز ناخۆش بوو. سەروەر دىپاكى باوكى ئەھىن سەربارى خەمە پەژارەي مردنى كچەكەي كە كۆستىكى گەورەھە، بى ئارامى ديارە خراپەكانى بارى دەرۋى نەمامىش ئەھەندەبىر غەمباريانكرد. نەمام دونباي كەردبوو بە يەك بەشەھە، ھەمووشى لەناو جەستەھە رۆحى ئەھىندا كۆكردبووھە. بەمردنى ئەھىش ھەموو دىناي لىبوو بە نازارو

ھەمىشە ھەر غەمبار بوو. مردنى ئەوين كاريگەرى لەسەر نەمام زۆر بوو، دابىرانى نەمامىش لەدونىيائى خۆشى و كامەرانى كاريگەرى لەسەر سەرورەرى ھاوسەرى ھەبوو كە وردە وردە بارى تەندروستى وەك جاران روو لە خراب بوون دەچوو. چەند سالىك لەمەو پېش بەھۇى ئەشكەنجەدانەو توشى نەخۆشى سەر بېوو. لە ئىبور دنىكى گشتى رژىم بۆ زىندانىيەكان ئەو پېش نازاد دەكرىت. لەبەر خرابى بارى تەندروستى بە پەلە رەوانەى ئىرانى دەكەن، لەو پېشەو كارى سەفەرى بە ناوى نەخۆشىيەو بۆ ولاتى بەرىتانيا بۆ جىيەجىدەكەن. نەمام لەپېش ھاتنى سەرورە لە ولاتى ئىسپانيا بوو. لە نەخۆشخانەيەكى شارى لەندەن بە ئەنجامدانى نەشتەرگەرىيەكى گەرە چارەسەرى نەخۆشىيەكەى بۆ كرا، بەلام بۆ ھەمىشە دەبايە لە كەش و ھەوايەكى ئارامو ھىمندا ژيانى بەسەر بردايە. نەمام ئەم ھالەتەى سەرورەرى دەزانى لەپاش نەشتەرگەرى و چارەسەر كەردى. بەلام نەمام لەناو خەمەكانى خۇيدا لەبەر چاوكرتنى ئەم ھالەتە تايەتەى سەرورەرى و نكرەد. سەرورە ھىوايەكى نەما لە نارامىدا خۆى پېسپىرېت، ھىدى ھىدى مائەكەى لىدەھاتەو بەك بەجۆرىك و ھەستى دەكرەد دىوارى ژورەكان دىنەو بەكو توند بە خۇيانەو دەيگوشن. لەو رەوشە تەنگە بەرەدا تەواناى خۆراگرتن و زالبوونى نەبوو، كاريگەرى و قورسى ھەموو پالەپەستوكانىش لەسەر ناسكترىن جىگاي بوو كە تەنھا لە دۆخىكى ئارامدا دەپارىزا. ئەو جىگايەش سەرى بوو كە پېش عىيامىك بە ھەيزەرانى بەعسىيەكان زامدار بېوو. سەرورە وردە وردە مائەوەى لەبەر چاوكەوت. نەك تەنھا لەبەر چاوكەوتن، ئارامى تىدا نەدەگرت. لاشەورى روويەدەكرەد جىگايەك كە ھەرگىز لە ژيانىدا نە چووبوو.

نەورۆز بىناگابوو لەبار و دۆخى ئەو رۆژانەى دوایى سەرورە. نە نەمام ھىچى بۆ باسكردبوو نە سوارە. ئىوارەيەك سوارە بە رىكەوت بە بەردەم يەكەك لە مەيخانەكانى شارى لەندەندا تىپەردەيىت. وەك قەدەر بىيەوت ئەو ئىوارەيە سوارەو سەرورە بەيەكترى بگەن، لەناستى جامخانە شوشەكەى مەيخانەكەدا سوارە بە چاويك نىگا دەھاوتە ژورەو، لە چوكترىن ساتدا سىيەرى سەرورە دەيىت. بىروا بەو ساتە كەمەى چاومەكانى ناكات، چونكە قەد سەرورە نەبىيەو شەراب بخواتەو، نە مەشروب خۆربووە نە دكتۆر بارى تەندروستى رىگاي پىداوە بخواتەو. سوارە وەك باوەر بە چاومەكانى ناكات، لە خۆشى بەگومانە. چەند ھەنگاويك مەيخانەكەى بەجىيەشتووە، دىسان دەگەرتەو. لە شوشەى جامخانەكەو سەرورە دەيىت بەكەساسى لەبەر دەم شوشەيەك شەرابى رەشدا دانىشتووە. سەرورە لەناكو سەر بەرز دەكاتەو لەدەوى دەرمووە سوارە دەيىت. تەزو بەك سەر تاپا گيانى دىننەو بەر،

لەسەر ئۇ ھەموو رەوشە نائاسايى و خراپەيدا ھەست بە شەرمەزارى دەكات. سەرى دادەمخات وەك بېيەۋىت لە پەنا بوتلەكەدا خۆى بشارىتەو.

زۆر لە بەسەر ھاتەكان وەك بەكن بە ھەموو شىۋەكانىيەو. وەك قەدەر ئازەلئىكى درندەبىت بە يەك جۆر نىچەرەكانى راوبكات ھەموويان يەك جىگا كەلبە بە سەر رۇچيانەو بوو، ياخود وەك وىنەى كچىكى غەمبار ھەر ھونەر مەندە بە رەنگىك نەخسى چاۋە خەماۋىيەكانى كىشاىت.

لەدۋاى چەند سالىك، ئۇ دەمەى تەمەنى كور و كچە بچكۆلانەكەى نەمام "شادى و خوشى" چوار سالان بوو، لە پشويەكى ھاۋىندا لەگەل نەورۆزو "گولە لارەى" بچكۆلانە بە گەشتىكى دوو ھەفتەىى بۆ كەنارى دەرياكانى ئىسپانیا چوون. لە گەشتەياندا ھەموو بەسەر ھاتەكانى ژيانى خۇيان بۆ ئۇ ژنە بەرازىلىيە گىرايەو كە پىش دوو مانگ مندالە كەى لە كەنارى ئۇ دەريايەدا بەدەم ھىرشى شەپۆلە تورەكانەو بەرو ناخو قولای دەرياكە رۇشتەو نەورۆزايەو. ئۇ دايكە بەرازىلىيە بى كەسە شەو تاكو بەيانى، بەيانى تاكو ئىۋارە لە خوداۋ لە شەپۆلە شىتەكان دەپارايەو كە جەستەى ساردوسرى بى رۇحى كورەكەى بۆ بگەر ئىنەو. ئۇ ژنە ھەر بە گەنجى ۋلاتە پر لە كارساتەكەى خۆى بەجىھىشتىۋو. لە كەنارى دەرياكانى ئىسپانیا سەرقالى فرۇشتى ساردەمەنى بوو. لەگەل كورنىكى ئىسپانى دەبن بە ھاۋرى و پىگەو ژيان بەسەر دەبن. لەدۋاى بوونى ئۇ مندالە لەيەكتىرى جىادەبنەمو لەگەل كورەكەيدا پىنج سال ژيانى تەنىاى لە كەنارى دەرياكان بە فرۇشتى ساردەمەنى بەسەر دەبن. زۆر بە كەساسى بەسەر ھاتى ژيانى خۆى بۆ نەورۆزو نەمام دەگىرايەو. بەتايەتى ئۇ رۇزەى شەپۆلەكان كورەكەيان بەديارى بۆ قولايى دەريا برد.

نەمام نەورۆز بۆ دلنەۋاىكرەنى دايكەكە ھەموو بەسەر ھاتەكانى خۇيان بەوردى بۆ گىرايەو. دايكەكە بە پەرۆشە گۆبى بۆ راگر تىۋون. لەدۋاى مردنى كورەكەى بۆ يەكەمجار بوو بە تەنىا خۆى نەبىنىت. ھەستى بە سەبورى و ئارامى دەكرد. بەلام دواجار سۆزى دايكەكەى بۆ چركەيەك دەيخستەو سەر رىتمى گريانكى ھەزىن و دەيگوت: خۆزگە منىش بە جەستە ساردەكەى شادىۋومايە، رۇژىك بى بەھا فرىبىدايە. نازانم بۆچى دەريا ھەقى راۋچىيە ماسى گرەكان لە من دەكاتەو؟

شەپۆلەكان ھەندىك جار تورەتر بەرو كەنار دەكشىن. وەك بىبانەۋىت لە دەرياكە ياخبىن و بەرو عەردىك ھەلبىن كە دەبىتە مەملەكەتى لەناۋ چوونيان. ئۇە حوكمى سرۋشتە ھەموو سەرەتايەك ھەنگاۋ نانە بەرو كوتابى. ئۇ شەپۆلانە چەندە بەكەفو كۆل و تورەبن دواجار بە ناچارى دەگىرانەو باۋوشى دەرياكە و بەدەم شەپۆلە تازەكانەو وندەبوون و تەمەنى خۇيان كۆتاي پىدەھىنا. ھەموو كشانەۋىيەكىشىيان بۆ

ناخى دەريا بىي رەھمانە بوو، ھەرچى شتەكانى كەنار دەرياكە ھەبوو بە مندالو تەرمۆزمو كورسىو پاكەتى جگەرمو پىسكىتېش لەگەل خۇياندا پەلكېشى قولايى دەرياكەيان دەكرد. ئەو ھوكمى سروشتە قەدەرەكان بەدەستى خۇمان لەسەر يەكتىرى فەرز دەكات. شەپۇلە تورەكان تەمەنى ئەو دايكەيان لەناو خەمى مەرگى كورەكەيدا بېرىيەو، كەچى لەدوای بىي ئومىدى ھەر شەپۇلنىك بە ھىواوہ چاوەروانى شەپۇلنىكى بەھىزترو تورەتر بوو كە مندالەكەى بەسەر پىشتى خۇيانەوہ بۆ بەھىننەوہ.

مروڤ پەناترىن جىگای خەمەكانى ئەم گەردونەيە. دەرونى مروڤ دوا كەنارى خەمەكانە. خەمەكان بەيى بوونى مروڤ لە نازارى خۇياندا وەك دىوانەيەكى شىت بەيى ھىوا ھەر دەخولنەوہ تا بزى دەبن.

نەمام سەرقالى دلنەوايكردى دايكە بەراز يلىيەكە بوو، وەك مندال، وەك ھاوړئو خوشكى خۆى سەرى بەسنگى خۇيەوہ نوسانبوو.

نەمورۆزىش لەناو لمى كەنار دەرياكەدا يارى لەگەل گولە لارەى بچكۆلانەدا دەكرد. ھەموو كە نارى دەرياكانى ئىسپانىاي بە قوربانى بزىيەكى سەر لىوہكانى دەكرد.

گۈلى مېخەك

نەمانى "لارە" كارساتىكى زۆر گەورە بوو، ھەر بۇيە خەمەكانىشى گەورە گران بوون. خەمەكانى كۆچى لارە ھىندەى بارستايى دەرونى خەلكى ھەر يەكە گەورە بوون. خۆى چەندە بچكۆلانى بوو، خەمەكانى ئەۋەندە گەورە نەينى بوون. نەينى خەمەكان كەس نەيدەزانى، تەنھا ھەست بە خەمەكانى دەكرا. ھەندىك كەس دەيانگوت "داخى زۆرە مندالېك لەۋ پەرى دۇنياۋە بىتەۋە بۆ زىدەكەى خۆى، بەلام مەرگ بوارى گەرانەۋى پىنەدات. ھەندىكەش بە فرمىسكى چاۋەكانيان گوزارشتيان لە بەرائەتىۋ پاكى مندال دەكرد. زۆر بەى خەلكەكانىترىش بىزارى ناخى خۇيان لە دەست حوكمى ئەۋ رۆژگارە تىكەل بە نازارەكانى مەرگى لارە دەكرد دەيانگوت: بى مانا مرد، پف لەم ھەر يەمە لە ھەزار پىشكوتنى وا. بە خوا راستە ۋ لاتى قەزاۋ قەدەرە، چ قەدەرېك؟ دەرنەجامى نەبونى رېزو خوشەۋىستىۋ گوت پىنەدانى ھەقۋ مافى مروى لەناۋ ھەموۋ تاكەكانى كۆمەلدا بەرامبەر بەيەكترى. ئەۋىش بەرھەمى ئەۋ سىستەمەۋىۋ كە ئىشى لەسەر بەرژمەندى تايپەنى ھەندىك كەس دەكرد دوور لە چاندنى تۆۋى خوشەۋىستى بۆ نىشتىمان بۆ نەتەۋە بۆ مروق. دايكۋ باۋكۋ كەسوكارىش دەيانگوت: خەمەكانى زۆر گەورەن، ئەم گەردونە نايكىشىت. مىش ھەروا دەلېم، زياتر لەخەم پىر لە نەينىش. من لە نەينىيەكان بىدەنگ بووم، تەنھا لەلای دايكى "ترى و باران" جار بەجاريك دەمگوت: ھەست بە نەينىيەكى گەورە دەكەم لەناۋ خەمەكانى لارەدا. ئەۋ كەمتر لەمن تىدەگەشىت. . ناھەقىشى نەبوو. من نەمدەتوانى نەينىيەكان ئاشكرا بكەم. تەنھا دەمگوت: ھەست بە نەينى ئەۋ قەدەرە دەكەم. مىش گوناھم نەبوو ھەر ئەۋەندە ھەستەم پىدەكرد بۆنىكى ئەفسوناۋى نەينى لە خەيالى دۇنياۋەكى تردا مەستى دەكردم. لەپاش كۆچى لارە نەينىيەكان وردە وردە دەردەكەوتن، خۇيان بە سىماى چاۋ و پەردى زەين و ھەستدا دەدا، تاكو ئەۋ ئاستەى لارەى بچكۆلانى ئەۋ خىزانە بچوكەى گەياندە ئاستى گەورەى شارى لەندەن. لارە كە مرد تەمەنى تەنھا سى سأل و ھەوت مانگ بوو. ئىيسنا لە مېژە مردوۋە، ئەۋ ھەر تەمەنى سى سأل و ھەوت مانگەكەيە.

بەلام لارەى بچكولانە لەگەڵ دەرکەوتنى نەينىيەكان سات بەسات لە گەورە بووندايە. ئەمەرز ھەموو داىكى لارە دەناسن، بەلام كەس نەورۆز ناناىت. ناوى داىكى لارە رۆژانە لەچەندىن زار مە بە ريزو گەورەى و خوشەويستى و پيرۆزىيە مە ناودەبرا. باوكى لارە دەيگوت: مەن كەسىكى كراومو خاومەن ريز بووم لە ناو خەلكدا، ئەم پىناسەيە ئازىزان بۆخويان لە خوشەويستىيە مە بە منيان بەخشيىوو، نەك خۆم وەسفى خۆم بەكەم. بەلام ئىستاي دواى مردنى لارە بە زمانى خۆم بەشانازىيە مە باسى گەورەى خۆم دەكەم دەلیم: لارە منى زۆر گەورە كرد، زۆر زياتر لەو كەسايەتيەى كە پىشوتر ھەبووم. ئەم راستىيە لە قودرەتى شارەنەوى مندا نەبوو، بۆيە ناتوانم بێدەنگبم، لە نەينىيەكانى خەمى كۆچى لارە مە سەريان ھەلدا. لەمانەش زۆر سەرسامتر و نەينىتر، جار جار وا ھەستدەكەم كەمەن كورى لارە بۆم.

خەمەكانى لارە لە گەورەبوونياندا دەگۆران، قالىيىكى تريان وەردەگرت، نەينىيەكانيان دەرەكەوتن. نەورۆز لە مانگەكانى كۆتايى سكيذا ھەستى بە نەينىيەكان دەكرد. زۆر جار لەلای نەمام شتىكى دەركاند. نەمام ئەگەر باوەرپىشى پىتى نەبوايە، واخۆى پىشان نەدەدا كە نەورۆز ھەست بە گومان بكات. نەمام ئەو ناسودەبوونەى نەورۆزى دەويست كە ماوەيەكى زۆر پىنەوى ماندو ببوو. خوشى و شادى خۆى لە بەختە مەرى نەورۆزدا دەبينى.

ئەو رۆژەى گولە لارە لە داىك بوو نەمام زوو گولە كالەكەى لای چەپى سەرسنگى منداڵەكەى بينى. خوشكە سستەرەكان سەرقالى نەورۆز و منداڵەكە بوون، دياربوو سوارەش گولە كالەكەى سەرسنگى منداڵەكەى بينى بوو. نەمام ويستى نىشانەى گولەكە پىشانى سوارە بدات، سوارە بە ئاستەم سەرى بۆ لەقاند، بە نەمامى گوت"بينىم".

نەينى خەمەكان زوو دەرکەوتن، بەلام كەمتر ھەستيان پىدەكرا. كات پىش نيوەرۆ بوو، لە گەرمەى گەورەبوونى خەمەكاندا بوو، تەنھا ھەر چوارىيان لە مائەھەبوون. لەناو خەيالنىكى دزوارو پەر لە ئازاردا لە بێدەنگىدا ھاورپى خەمەكانيان بوون، جار بە جار نىك زەنگى تەلەفۆنەكە لە ھاورپىيەتى ئەو بېدەنگىيە خەماويەى دايدەبەرىن. كەسىكى ناسياو بوو بۆ دئەمە ايكردن و دەربرىنى ھەستى ھاورپىيەتى بۆ بەشدارىكردن لە خەمەكانيان زەنگى لێدەدا. بە ئەسپايەكەى خەماوى ساتىكى كەم چەند وشەيەكى غەمگىن بېدەنگى ژورەكەى دەشكاند. چركەى دانانەوى دەسكى تەلەفۆنەكە جار نىكىتر دەيكردنە مە بە ھاورپى بېدەنگىيەكى غەمبار. قەدەر نىكىتر پىش بېدەنگىيە خەماويەكان مياوانى گەورەى مائەكە دەبوون تاكو دەنگى تەپەى كۆمەلەك نامە لەكونى پۆستى ناو دەرگای سەرمەكى مائەھە فريدايە ژورە مە. بۆ ساتىك نىگاكان چوونە سەر چرا. چرا نىك بە دەرگاكە دانىشتىوو، ھەستاو كۆمەلە نامەكەى ھىنا.

يەككەك لە نامەكان ناوی كۆپەي لەسەر بوو، بۇ كۆپە نیردرابوو. نامەكەي دایە دەست خۆی كۆپە ئەم نامەيە بۆ تۆ ھاتوو.

كۆپە نامەكەي كردو، بەدەم خویندەنەموەي بزەي شادی كەوتە سەر لێوھەكانی. ھەموویان سەرنجی كۆپەیان دەدا. نامەي قبوڵكردنی لە زانكۆھ بۆ ھاتیوو. ھیوايەكی گەمەري كۆپەبوو بۆ ئابندەي كە لەم نیوەرۆ غەمباردا ھاتەدی. رەنگە ئاسای بیت، بەلام بۆ ئەوان نامەيەكی ئەفسوناوی بوو كە تۆ سائیک لە نیوەرۆ خوێنكدا بە ئاسودەي كۆببنەو. لەناو زەرەف نامەكەدا مەدالیایەكی میتالیشیان وەك پیرۆزبای بەی بۆنەيەو بۆ ناردبوو كە شیوہي گۆنێكی لەسەر نەخشكرابوو. خەمەكان لە گەمەربووندا نەنێبەكانی دەر دەكەوت. نەنێبەكانیش لە سەر تادا بە شیوہيەكی نەنێو ھەست پێنەكراو دەر دەكەوتو دەبوون بە گۆل.

ئێوار ھەك نەورۆزو خەمەكانی بەرھەو روبرای 'تایمز' رۆشتن. زۆر جار ئەم سەفەرە كور تە ناو مەخانە ساز دەكرا. ئێوار ھەكی زۆر رەنگاو رەنگ بوو، بەلام نەورۆز بەتەنھا يەك رەنگی دەبینی وەك رەنگی كراسەكەي رەشی قەترانی. بە كەناری روبرا كەدا بێناگا لە ھەموو شتەكان و بێناگا لە ھەموو ھەستەكانی بە پێچەوانەي خۆر ئاوابوونەو وەك گالیئیسكەيەكی تێكشكاو رێدەكرد. تەنانت تۆانای دواندی خەمەكانیشی نەبوو، بەلام بە ناچاری دەستی لە ملیان ئالاندبوو، ئەوانیش بەشەوان بەرۆكیدا خۆیان ھەلواسی بوو، بەرچاویان گرتبوو گەلاوگۆلە رەنگالەكانیشی نەدەبینی لە ھەناسەو بۆنی گۆلەكانیش بێزاربوو. بەی ئاوردانەو لە ھیچ دیمەنێك بەی ھاور ئیەتی ھەستەكانی بەكەناری باخچەكاندا دەرۆشت. پیاویكی پیری شەبە بەسەر لە كەنار باخچەيەك بە دیار فەر شەباخێكی بچكۆلانەي پر لە گۆلی رەنگاوارەنگ دانیشتبوو. بۆنی پێو دەكردن و ھالۆی ھەناسەي ئەوانی ھەلدەمزی. لەناكاو سێبەریكی رەشو خەست لە شیوہي تابلۆی بەژن و بالای ئافرەتێكدا وەك پەلەيەكی ئەفسوناوی قەدەرێك تاكو تێبەری بەسەر پیاو پیرەكەوگۆلە رەنگاوارەنگەكاندا ماہیو. وەك بالی شەو سێبەری تارمايەكە بەسەر گۆلە رەنگاوارەنگەكاندا رەنگی رەشی دایەو. پیاو پیرەكە دایانبوو كە سێبەری خانەكە، بۆ ئەو ئاسایی بوو زۆر كەسیتروەك ئەم بە پشتیدا تێبەریبوون، بەلام بە تێبەریبونی ئەم سەرسام بوو، چونكە لەناو ھەموو گۆلەكاندا بەتەنھا گۆنێك لەژێر سێبەری تارمايەكە بە رەنگی خۆی ماہیو. كاتێك پیاو پیرەكە رووی بۆ نەورۆز وەرگێرا، ئەو چەند ھەنگاویك تێبەریبوو. ناچاربوو كە بانگیكات.

خانم! خانمی بەرێز... دەتوانیت بۆ سائیک رابووستیت؟ كایا جارێكیتر بەدەنگی بەرزتر بانگیكردمو.

خانمى بەرئىز گىرنگە كە گويم لىبىگىرەيت، ئەگەر بتوانىت رابووستىت. كابرا چەند ھەنگاۋىك بە دواى نەورۇزدا چوو. نەورۇز لەجىگاي خۆى رابووستاۋ ئاۋرى بۆ پىاۋمەكە دايەۋە. پىاۋىكى پىرى رىش سىپى چاۋ شىن بوو. گولە ئەفسونابىيەكەى بەدەستەۋە بوو. بە لوتفەۋ رىزمۇ شەبقەكەى لەسەرى داگرتو كەمىك بۆ پىشەۋە بەر امبەر بە نەورۇز چەمايەۋە بە خەندەۋ خۆشەۋىستىيەۋە سلاۋى لىكرد. نەورۇز بە روخسارى گەشەۋ مېھرەبانى پىاۋەكە شادمان بوو، ئەۋىش بە ھەمان مېھرەبانى و حورمەتەۋە سلاۋى لىكردەۋە. پىاۋەكە گووتى: خانمى بەرئىز من نامەۋىت كاتتان لىبىگىرە، نەشمۇتوانى لەئاستى نەنئىيەكەى ئەفسونابىيەكەى بىدەنگىم. بۆئەۋە رامگرتوۋىت كە ئەم گولە گەشە بەكەم بە بەرۆكى كراسە كەتدا ئەگەر لوتفان ھەبىت. نەورۇز رەفتارى پىاۋەكەى بە سادەيى ۋەرگرت، رەنگە رۇژانە زۇر رىكەۋى بەم شىۋەيە دروست بىت. لىرە زۇر ئاسايە پىاۋىك لەۋ تەمەنەۋە بە مېھرەبانى ناخى خۆى بە ئافەتتىك سەرسام بىت. ئەۋەى نەورۇزى توشى گومانكرد بۆ ساتتىك دابران لە خەمەكانى ئەۋ ئىۋارەيە كە لە شان ۋە ملو گەردنى ئالابوون. بە شادىۋ خەندەۋە سنگى ھىنايە پىشەۋە. پىاۋەكەش ۋەك پىغەمبەرىك مورىدى خۆى خەلات بكات، بە دىنئايەۋە گولە ئەفسونابىيەكەى بە كراسەكەيەۋە كرد. بە رىزمۇ يەكترىان بەجىھىت، ئەۋ رۇشتەۋە بۆلەي گولەكان، نەورۇزىش بەدەم پىاسەكردنەۋە تەماشاي دوورو نرىكى دەكرد. دىمەنى جوان ۋە دارو درەختو گولە رەنگاۋرەنگى زۇرى دەبىنى كە پىشتر ھەستى بىنن ۋە سەرنجدانى نەبوو. بە شادمانى گەرايەۋە بۆ مألەۋە. ھەموۋىان ھەستىان كرد كە نەورۇز كەمىك لەخەماكانى لە بەرۆك بوونەتەۋە. سىماۋ روخسارى لە پىش چوونە دەرەۋەى بۆ سەر روبرارى تايمز گەشاۋەتروكر اۋەتر بوو. لە ژورى دانىشتنەكە نەمايەۋە، چوۋە سەرەۋە. سوارە بە كلىۋە چراى گووت: زۇر جارم پىگوتوۋە كە بچىتە دەرەۋە، ھەر نەبىت لەناۋ چوار دىۋارى ئەم ژورەدا باشترە. نەورۇز لەسەرەۋە خەرىكى خۆ گورىن بوو. جەلە رەشەكانى لەبەر خۆى داكەندو جلى مألەۋەى لەبەر كرد. گولەكەشى لە كراسەكە كىردەۋە، كرىدى بە نىخەى كراسەكەى مألەۋەى كە تازە لەبەرىكردبوو. لەبەر ئاۋىنەكە خەرىكى رىكخستى بوو. نەورۇز لەسەر چەرىپاكە پالکەۋتىبوو. مندالەكەى ھىشتا بە دەست خوشكە سىستەرەكانەۋە بوون. لە خاۋلىيەكىان پىچابوۋەۋە. نەورۇز چاۋەرۋان بوو بۆى بەنن تاكو لەسەر سنگى خۆى دابىنن. ھىشتا نىشانە گولەكەى لای چەپى سەر سنگى مندالەكەى نەبىنبوو. سوارەۋ نەمامىش باسىان نەكردبوو. ھەردوۋكىان بەسەر سەرىۋەۋە رابووستابوون. بە پىكەنن ۋە خۆشالىيەۋە باسى جوانىۋ خەپانى مندالەكەيان بۆ دەكرد.

يەكەم رۆژى گەشتەكەيان بۆ كەنارى دەرياكانى ئىسپانیا ماوھىەكى زۆر لەگەل داپكە بەرازىلېيەكەدا مانەوہ. دواتر تاكو رۆژئاوابوون لە كەنارى دەرياكە لەسەر لەمكە يارىيان دەكردو بەرامبەر بە خۆرەكە خۆيان ھەلدەخست. بېريان دابوو چەند رۆژىك لە كەنارى دەرياكە بەمىننەمو پاشان سەردانى مالى خەسەروى بىراى نەمام بىكەن لە شارىكى تىرى ئىسپانیا دەژيان. خەسەرو ئاگادارى ھاتنى ئىھان بوو بۆ ئىسپانیا، بەئىنشى پىدابوون كە بە ئۆتۆمۆبىلەكەى خۆى بچىت بە دواياندا. نەمام دلى بە ئىسپانیا زۆر دەكرایەوہ، بىرەمورى زۆرى لەو ولاتەدا ھەبوو، ھەرچەندە ماوھىەكى زۆر بوو بۆى نەكرابوو سەردانى بكات. ھەمىشە باسى ئىسپانیاى بۆ نەورۆز دەكرد. چەند جارىكش بېرياندا بوو پىكەوہ گەشتىك سازبىكەن، بەلام بۆيان نەگونجاوو. لەپاش مردنى ئىھوین نەورۆز ھەولى زۆرى لەگەل نەمام دا كە سەفەرىكى ئىسپانیا بكات، بۆ سەردانى براكەى و يادى بىرەمورىەكانى جارانى. بەلام ئىھو كاتە نەمام زۆر بى ئارامو ھەراسان بوو، خەمەكانى تەوقیان دابوو، رىگای سەفەركردىيان پىنەدەدا. توانای سەفەرى نەبوو، ھەرچەندە ئىسپانیا بۆ نەمام تاكە ولات بوو كە نارامترىن شەوەكانى خۆى تىدا بەسەر برد.

ئىھو جىگايەى بۆ يەكەم جار لەدوای ترسو نىگەرانى و دلەر اوكى روى ناچارى خۆتى لىدەكەيتو بەئاسودەى وەك پەنايەك بە ئارامى پشوى تىادەدەيت. لەبىرەمورىەكاندا بە زىندوى دەمىننىتەمو لە دل و دەرو نىشدا دەبىت بە سونبولى خۆشى و شادى بەختەمورى. ئىھو رۆژەى نەمام گەيشتە فرۆكەخانەى شارىكى ئىسپانیا، ھەژدە سال پىش ئەم گەشتەى ئىستايان بوو. كات نىوەرۆ بوو. بۆ ماوہى شەش مانگ ژيانى تەنباى و خەمو پەژارەى بەسەر دەبرد. ھەر رۆژەش لە جىگايەك و لەگەل كۆمەلنىك كەسى جىوازدا بوو كە نەيدەناسىن. ھەولى سەرومورى نەدەزانى، ئاخۆ ھەر لە زىنداندا ماوہ؟يان مردوہ؟

شەوئىك رەشەبا بەلورەلور خۆيكرد بە ھەموو كۆلانەكانى شاردا، وەك زۆرەى شەوانى تر پىباوەكانى رۆژىمى لەگەل خۆيدا ھىناو كردنى بە ميوانى مالى سەروەر دلپاك. سەروەر و نەمام چەند مانگىك بوو ژيانى ھاوسەرىيان پىكەوہ نابوو. سەروەر و نەماميان لەباخەلى يەكترى دابرى. ھەر بەو شەوہ سەروەريان برد، جارىكىتر پىش جەللادەكان دلى شارە سوتاوەكەيان داخوړپاند. ئىتر نەمام سەرومورى نەبىننىوہ. لەپاش چوار سال لە شارى لەندەن بەيەكترى شاد بوونەوہ. دواى گرتنى سەروەر جەللادەكان بۆ گرتنى نەمامىش ھاتن، بەلام نەمام لە مالەوہنەبوو. نەمام ئاگادار بوو كە بۆ گرتنى ھاتبوون، ئىتر نەيتوانى لەمالەوہ بەمىننىتەموہ. زۆر مالى ناسىاو پىتر لە شوينى گەران، بەلام ھەر بەردەستيان نەكەوت. بەناچارى لەترسى گرتن شارى بەجىھىشتو بە سىكى دوو مانگەوہ روى لە چىكان كرد. مانەوہى لە

شاردا زەحمەتو گران بوو، زۆر ئافەرتى تر لە لايەن رژىمەو دەستگىر كرابوون بۆروخاندنى ورەى ھاوسەرەكانيان، كە ھاوسەرەكانيان لە زىندانەكان بوون. ئەو ئافەرتانەى لە چنگى جەلادەكان رزگاربان دەبوو، وەك لە كارەساتىك رزگاربان بووبىت كە گەورەترىن نە ھامەتى بەدواو مېت. ئەو سەردەمە ھەرىمەكە وەك مندالىكى نەخۆشى بى دايكو باوك بوو. خەزەبى چنگى دىكتاتور لە ناخى گىربوو. خويى رۆحمان بەر چاوى وىژدانى دونباى گرتبوو. نەمام ھەر رۆژەى لە گوندىك و لەمالىك بوو. ئافەرتىكى تەنباوبى كەس بوو. بارودۆخى تەندروسىشى تەواو نەبوو، جگە لەو بىزارىيەى كە گارىگەرى لەسەر دەرونىشى كرد بوو. ژيانى گوندو چياكان بۆ ئەو زۆر سەخت بوو. لەپىش شالوى قوتابىيەكانى ھۆلاكوو شاگردەكانى تەيمورو مامۆستاكانى تەتەر، بەھۆى ھەولى برادەرەكانى سەرورە كە ئەو دەمە لە گوندەكان بوون نەمام گوندەكانى بەجىھىشتو رەوانەى ئىرائيان كرد بۆ مالى برادەرەيكى خۇيان. خەسرەو زوو پەيوەندى بە نەمامى خوشكىيەوە كرد، بەلئى پىدا ھەموو ھەولەكى بۆ بەدات لە تاكو رۆژىك زووتر بەرەو ئىسپانيا رايكەشيت.

ژيانى نەمام لە ئىسپانيا كۆپى دوو ھەمى خەو سەوزەكانى بوو كە رۆژانى نەھامەتى ئاواتە خواستيان بوو. سەردەمىكى تازەو پر لە شادى بوو. بەلام لەو دىوى بەدىيەنانى خەو سەوزەكانى خەمىكى گەورە ھاوتاي ھەموو خوشىيەكانى رۆوبەروى خەندەو پىكەنى سەرلىوہەكانى دەبوو ھە. زىندانىبوونى سەرورەو بى ھەوالى ژيانى پر لە ئاسودەبى نەمامى تالكردبوو. ئەو سەردەمەى نەمام گەيشتە ئىسپانيا، ھەرىمەكە نوقمى خويى برىنەكانى خۆى ببوو، ساتەكان ژەھرىك بوو بە ھىچ تاوانبارو گوناھارىك نەدەرا. ئىسپانيا مەملەكەتى غوربەت بوو، بەلام لە ئاستى غەزەبى عەفلەقىيەكان بەسەر ھەرىمەكەدا ئىسپانيا بۆ نەمام بەھەشتىكى نارام بوو كە دەرونى شپىرەو شىواوى ئاسودەبكات. لەمىژبوو بەئاواتى ولاتىكى ئەوروپاوە بوو كە گەشە بە ھونەرەكەى بەدات، بەلام ئەمەرو لەپەكەك لەو ولاتانەيمو خەم ساردە لە بەھرە ھونەرەبىيەكەى، تەننەت تواناى خويىندى فېر بوونى زمانىشى نىيە. نەمام دەرچووى پەيمانگای ھونەرە جوانەكان بوو بەشى وئەكەشيان. بەھرەى وئەكەشيان لە مندالىيەوە لە دەستو پەنجەكانىدبوو. نەمامى زىرەكەوگەشبينو بەھرەمەند لە ئىسپانياى سەوزو پر ھونەر بوو بە كەسنىكى گۆشەگىرو بېھىزو خەماوى. تواناى ھىچى نەمابوو. ماو بىيەك بوو لە مالى خەسرەوى براى دەژيا. رۆژىك لەناو بىرەو مەريەكانى رۆژانى زوو بەيادى سەرورە دەستو پەنجە پر لە ھونەرەكەى تىكەل بەرەنگى خەمو ئازارەكانى كرد. بۆ يەكەم جار لە ئىسپانيا بەرەمبەر بە تەختەيەكى كەتانى راوہستا. زام و ئەندىشەكانى ناخى تىكەل بە رۆحى تابلىيەك كرد كە سىماى سەرورەى تيا كەشابوو. ئەو رۆژەى "مامۆستا كارلوسى" ھاوړىي خەسرەو بۆ يەكەم جار تابلوکەى

بە ھەلۋاسراوى لە مالى خەسرەو بىنى، بەدېقەتەو سەرنجى تابلۇكەى دەدا. وەك دەوترىت "قەدرى زىر لەلای زەرنگەرە" بەرامبەر بە تابلۇكە رامابوو. مامۆستا كارلۇس مامۆستای زانكۆ بوو، ھونەمەندىكى بەناوبانگى شىوەكار بوو. بەزمانى ئىسپانى پرسیارى لە خەسرەو كرد ئەو تابلۇكەى لە كوئ دەستكەوتوو؟ خەسرەو وەلامى داپەو كە نەمامى خوشكى كىشاویەتى. نەمامیش لە ژورەكە دانیشتبوو، ئەو دەمە زمانى ئىسپانى نەدەزانی، يەكەم جاریش بوو لەگەل مامۆستا كارلۇسدا يەكترى ببین. مامۆستا كارلۇس سەرسامى خۆى بە تابلۇكە بۆ خەسرەو شىكرەدوو. خەسرەو قسەكانى كارلۇسى بە كوردى بۆ نەمام دووبارەكردوو. مامۆستاكارلۇس دەلئیت: يەكەم جارە ئەم تابلۇكە دەببىم، ھەرەھا ھونەرمەندەكەش كە ئەو خوشكەى تۆپە. سەبارەت بە ژيانىشى ھىچ زانیاریەكەم نىبە. بەلام ناخى تابلۇكە كە رۆحى ھونەرمەندەكەى تىدا بەرجەستە كراو، بە زمانى ھونەرى دەدوئیت كە رەنگە تەنھا ئیمە لەنھىنى وشە شاراوەكانى تىبگەين. من مەبەستەمە كە بلیم: سىمای ئاسای وینەكە پىرن لە خەمو نازارو ئەندىشە وەك لەناو چاوە غەمگینەكانىدا بەدەكەرت، بەلام دیوى ناووە كە رۆحى تابلۇكەى ھونەرمەند خوشەوېستى و سۆزى خۆى تىكەل بە خەمو نازارەكانى كەردوو، رەنگەكان ئىسپاتى ئەو راستىبەن، رەنگە ئەم لایەنەیان چاوى ھونەرمەندەكان دەركى پىبەن. نەمام بەدەم گوئگرتتەو چاوەكانى پىربوون لە فرمىسك بۆ سەرورەو بۆ ھونەركەى بۆ پىرۆزى وینە كىشان لە زمینی ھونەرمەندا. بۆ تاوئىك ھەلرشتنى فرمىسكى خوشەوېستى بۆ سەرورەو بۆ تابلۇكەى ژورەكەى بەجیھت. ئەو كاتەى نەمام لەلای ئەوان نەبوو، خەسرەو چىرۆكى ژيانى نەمامى بە دورودرۆزى بۆ مامۆستا كارلۇسى ھاوربى گىر اېو. مامۆستاكارلۇس بە حالى نەمام زور نىگەران بوو، بەزمانى خەسرەو تكای لىكرد كە ژيانى خەمو گووشەگىرى بەر بەداتو دووبارە بەگەرتتەو ناو دونىای ھونەر، دلنبايكرد تاكە رىگایە بۆ رەوینەوئەى خەمەكانى و سارپۆز كەردنى برىنى نازارەكانى، پەيامىكى پىرۆزىشە بۆ ناوئە بوونى رۆحیان لەگەل ھاوسەرەكەى، ھەر لە رىگای وینەكانىشەو دەتوانىت دوراودور بىدوئىت. مىستەر كارلۇس بەلئىشى پىدا گەر بە خىراى خۆى فىرى زمانى ئىسپانى بكات، بۆ خوئىدن لە زانكۆ یارمەتى و پستگىرى بكات. كارلۇس لەكۆ تاپشدا گووتى: من دلنبايم لە بلىمەتى ئەو لە بواری وینەكیشاندا ئەگەر گەشەى زىاتر بە خۆى بەدات.

نەمام ھەموو جار یادگارەكانى خۆى لە ئىسپانیا بۆ نەورۆز دەگىراپەو. ھەمیشە باسى گەورەى و بلىمەتى مامۆستا كارلۇسى دەكرد. باسى جوانى و لاتەكەو ناوو ھەوای خوش و سازگارى. نەورۆز بە گالتەو پىكەنن پىدەگووت: دەك سەرت شىكەیت بۆچى ھاتىت بۆ ئەم كاوالبوو؟ كە ئەوئ ئەوئەندە خوشە.

نەمام بە ئاخىكىمۇ دەۋبارە چىرۆكى ھاتنى خۆى بۇ نەورۆز دەگىرايەمۇ: نەورۆز گىيان كەس نەزائىت تۇ باش دەزائىت من بۇچى ئىسپانىيا بەجىھىشت. لەمىزبۇ بە ھىواى گەيشتىم بۇ ۋلاتىكى ۋەك ئىسپانىيا دەزىيام تاكو پەره بە ھونەر مەكەم بەدم. دواجار گەيشتىم، بەلام بەو جۆرە نا كە ھىوام بۇ دەخواست. ھەر چەندە بە ھىواكانم گەيشتىم بەھۆى ھەولو دىلۆزى مامۇستا كارلۇس. ئەگەر لەئىسپانىيا بامامايەتەمۇ ئىستا كەسىكىتېر بوم لە بواری ۋىنە كىشاندا. لە زانكو دەمخوئىد كە ھاتم بۇ لەندەن. پىم نائىت لىرە چىم بەچى كر دوو؟ ۋىنە كىشانىشم بىرچۆتەمۇ. ھەر چەندە ھاتنەكەشم بۇ ئىرە ناۋاتىكى گەورەپىر بوم لەسەر ۋە ھەموو ھىواكانم كە ھاتەدى. چوار سال بوو سەرورم نەدىبوو، نەك تەنھا بىنن، ھەو الېشم نەدەزانى. . . ماو، مردوۋ. چى بەسەر ھاتوۋ؟

سەرورم لە زىنداندا توشى نەخۆشى گران ۋ كوشندە دەبىت بەھۆى ئەشكەنجەدانەمۇ. لە ھالەتى مان ۋ مردندا بە برىارىكى گشتى لىبور دن لە زىندان ئازاد دەكرىت. بارو دۆخى تەندروستى بە جۆرىك خرابو ئالۆز بوو ھىواى ژيان ۋ مانەمۇ لىنەدەكرا ئەگەر ھەولۇ بە پەلەى بۇ نەدرايە. لەماۋىەكى كەمدا مامەلەى بۇ جىبەجىكر ۋ ناردىان بۇ ئىران. ئەو سەر دەمە ئىران بۇ رىسواكر دى رۆمى بەعسىيەكان زۆر لەنەخۆش ۋ زامدارەكانى لە رىگى رىكخراۋە مروپىيەكانەمۇ بۇ ۋلاتەكانى ئەوروپا دەنارد. سەرورم يەكك بوو لەو كەسانەى كە نەخۆشپىيەكەى سەخت ۋ ئاشكرابوو. رەوانەى ۋلاتى بەرىتانيايان كىر بۇچارەسەر كىر دى. نەمام ھەولۇ گەيشتى سەرورم دەبىستىت بۇ شارى لەندەن ھاتوۋ. ھەر ئەو رۆژە كەلوپەلەكانى كۆدەكەتەمۇ، زانكو مامۇستا ۋاۋرىكانى ۋ براكەى بە جىدەھىلئىت ۋ روو لە بەرىتانيا دەكات. نەمام ھەموو ھىواكانى لە ئىسپانىيا بەجىدەھىلئىت ۋ بەرو لەندەن دەروات، بەلام زىاد لە خەمى داپرانى لە ھىواكان، ئاسودەمۇ خۆشچالە چونكە بەسەرورم شاد دەبىتەمۇ كە دەتوانىت لەنزىك ئەو بە ھەموو ھىوا لەدەستچوۋەكانى بگاتەمۇ لەگەل كۆمەلئىك ھىواۋ خۆزگەى تر كە تەنھا لەناۋ رۇخ ۋ خۆشەپىستى سەرورم دا پىندەگەيشت. لەپاش چەندىن سالىش بەختەمۇرى ئەو رۆژە بە روخسارىيەمۇ دىار بوو. نەورۆز ھەستى بەو خۆشپىيە گەورەمۇ دەكر د لە رۇخ ۋ دلو دەرونى نەمامدا ماپوۋنەمۇ، لەو رۆژەمۇ كە لە شارى لەندەن دواى چوار سال داپران بەيەكترى گەشتىبوۋنەمۇ. ئەو قۇناغە غەمگىن ۋ شىۋاۋەى مالى نەمامى گرتەمۇ، بە ناچارى سەرورم لە خۆشەپىستى مالىمۇ داپرى ۋ رەوانەى مەخانىكەكانى كىر دى. كىشە دەرونىيەكانى نەمام بەھۆى مردنى ئەپىنەمۇ توشىانپىبوو، كارىگەرى راستەخۆى لەسەر نەخۆشپىيە كۆنەكەى سەرورم دانا كە دۇبارە بەو ئازانەمۇ بىلئىتەمۇ. سەرورم لە نەجمى ئەشكەنجەدان لەزىندان توشى نەخۆشى دەرونى ۋ لەبىرچوۋنەمۇ بىبوو. نەورۆز ھەولۇ زۆرى لەگەل نەمامدا

كە بەنارامى بېر لە ھەموو كېشەكان بىكەتە، ئەو ۋەك كەسكى مالمەكە گرنكى لە سەر ھەموويان زياترە كە رەنگە سەرور لەم قوناغەدا لە ھەمووكات زياتر پېيويستى بە نارامى خىزانەكە ھەبېت. نەورۆز ئەو رۆژەى بە بېر نەمام دەھنپايەو ھە دەكرد رۆژىك بېت سەرور بېيىتەو ھە جار ئىكىتر خوشى بېتەو ناو ژيانى. بەناشكراو بە دلنپايەشەو پېگوت: ئەگەر دووبارە ھېمنىو نارامى بۇ دەرونى خۆتو مالمەكە نەگەر مېنىتەو سەرور بە دەردى نەخوشىيە كۆنەكەى دەبەيتەو. تۆ ۋەك مروفىك دەبېت تېبگەيت كە مروفەكان توشى خوشىو ناخوشى دەبن. ئەگەر ئادەمىزاد نەبېت خوشىو ناخوشىيەكان بە شانو بەرۆك دل دەرونى كىدا خويان ھەلبواسن؟ ئەمەش باش بزانه كە مروف خۆى ھۆكارى يەكەمى سەر ھەلدانى خوشى ناخوشىيەكانى خويەتى. ئەو سەردەمەى لە سەرور دوربوويت بە رۆژگارى رەشو تارىك ناوت دەبردن، بەلام كۆتاييان پېھاتو چەندىن رۆژى خوشو روناكتان بە ئاسودەى بەسەرىد. بۆچى وانە لە ئەزمونى ژيانى خۆت ۋەر ناگرېت؟ بۆچى باۋەرت بە داھاتو نېيە كە پرە لە رۆژگارى گەش؟ ئەم قوناغەى كە ئىستائىوھى تىدا دەژىن زەمەنكىھە دەبېرئەو، دەبېت بەر ابردو و بېردەچىتەو.

نەمام بە گريانەو قەسەكانى پېشوتى دووبارە دەكردەو. ۋەك دايكىكى مېھربان گوزارشتى لە مەرگى كىزولەكەى دەكرد. ئەوين دواى چوار سال تەمەن لە رۆژى لە دايك بوونى خويدا مرد. زۆر كەسيان لە ناسياوو ھاۋرىكانى خويان بانگىشى جەژنى لە دايك بوونى ئەوى كرېبوو. ئەوينى بچكولانە كۆمەلەك تايەتمەندى لەرۇخيدا بە نەينى خويان شار دبوو ھە كە ئەويان لەلاى ھەموو كەس خوشەويست كرېبوو. مالى نەورۆز يەكەك بوون ئەو مالانەى كە بانگىشكرايون، رەنگە لە پېش ھەموو مالىكىشەو بانگىشكرايىن؟ ھەرواش بوو چونكە پەيوەندى خىزانىيان بەھىز بوو. نوسىنى كارتى داۋەت نامەكانىشيان بە سوارە سپاردبوو، لەبەرئەوھى سوارە خەتى خوشبوو، بېگومان يەكەم كارتىشى بۇ خويان داناو.

دوو رۆژ لە پېش ناھەنگى لە دايك بوونى ئەوين، بۇئەو بۇنەپەو نەورۆز قژى خاۋكرېبوو ھە. لەپاش مردنى ئەوينىش وايدەزانى تەوقەو بەشانو مليدا شۇر بوونەتەو. لە ناخىشيدا ئەوھى دەزانى كە ھېچ گوناھىك لە ئەستوى قزىدا نېيە. چەند رۆژىك پېش ناھەنگەكە نەورۆز دلئى زۆر خوشبوو، كەيفى بە ناھەنگى ئەوين دەھات لەبەر لارەى كچى. لارە زۆرى ھەز لە ناھەنگ بوو، بەتايەتەى ھى ئەوين. ھەموو رۆژىك لە دايكى دەپرسى: چەند رۆژى ماۋە بۇ مالى ئەوين بچىن؟ نەورۆزىش بە روويەكى خوشى پر لە سۆزى دايكانە ۋەلامى دەدايەو: دەچىن دايە گيان دەچىن، نازام بۆچى ئەوئەدەت ھەز لە ناھەنگى ئەوينە؟ رۆژى ناھەنگەكە

نەورۇز چەند كاتژمىر ئېك پىشتىر خەرىكى خۇ نامادە كىردىن و راز اندنەھەى لارە بوو. چەند جار ئېك بە شىۋازى جىاواز لارەى گۆرى، دواين جار خۇى كراسە سەوزە كالەكەى پىخۇش بوو كە ئەو رۇژە لە بەرى بكات. ئەو رۇژە سوارەشى ئاگادار كىردەھە كە زوو بەگەر ئىتەھە بۇ مالمەھە، لەكەتەى خۇى بۇ ناھەنگەكە دوانەكەمەن. سوارە لەكەتەى رۇشتىنەى لەلەى دەرگەى دەر مەھە ھاوارى كىرد: بىرم ناچىت، خەمت نەبىت. لەبەيانىيەھە دە جارت پىگوتەم. نەورۇز لە ژورەھە گۆبى لە ھاوارەكەى سوارە بوو، خۇى پىنەگىرا بىدەنگ بىت، ھىشتا سوارە لەناو دەرگاگەدابوو وەلامى دايەھە: بەكەك ئەزانىت دەلەت ئەم پىاوه زور پەرۇشى "كات"ە. لە بەيانىيەھە دە جارم پىگوتەھە ئىنجا لە كاتە خۇيدا نايتەھە دەبىت دواكەمەن. دەباوہە مەن بۇ يارمەتەدانىان ھەر لە بەيانى زوومەھە لە مالىان بوومايە. سوارە زرم دەرگەى دەر مەھەى لە دواى خۇيەھە داخستە رۇشتە دەر مەھە. لارە لەنزىك دايكى بوو، پىخۇشبوو ھەر لە بەيانىيەھە لە مالى ئەمەن بوونايە. بەدايكى گوت: دايە ئەى بۇچى ئىمە لە بەيانىيەھە نەرۇشتىن؟ نەورۇز سەرقال بوو، لە ژورەكەدا ھەر دەھاتە دەچوو. بەدەم گەر انىكى شپىز مەھە كە خۇيشى نەيدەزانى بە دواى چىدا دەگەرەت بە لارەى گوت؟ بە قوربانى باوكتىم بە كۇيدا ئەم قەسەھەى مەنت ھەلگەرت، تۇش ھەزەت لە مالى ئەوانە. ئەو پىرسارە لەمەن مەكە . . . لەباوكت پىرسە. بۇچى مەن لەم مالمەدا بىر يارىكى بچوكىشم لەدەستە ماوہ. خۇ بە نەمامىشم گوت كە مەن زووتر دىم بۇ ئەھەى يارمەتەدانىان بەدەم. ئەو گوتەى پىويست ناكات، سەر مەرىش لە مالمەھە، پەسەندە گۇفەندىش ھەر لە مالمەھەن دەتوانن يارمەتەدانىان بەدەن.

نەورۇز لارەى نامادە كىرد. ئىنجا خەرىكى دروستكىردى خوار دىن بوو بۇ كۇپەھە چىرا. ئەوان بۇ ناھەنگەى ئەمەن نە دەرۇشتەن. نەورۇز ناچار بوو خوار دىن بۇ دروست بكات. لە موبەقەكە بەدەم ئىشكىردنەھە ھەر بۇلەى دەھات: خۇ خوانەكات ئەو پىاوه لە بازار خوار دىن بۇ بەئىتەھە، ھەر دەبىت چاوى لە دەستەى مەھە بىت. دەزانىت ئەمەن مەن سەرقال دەباوہە خۇى بىگوتايە خەمەى ئەوانت نەبىت، لەگەل خۇم خوار دىن بۇ دەھەنمەھە. بەدەم بۇلە كىردنەھە خوار دىنەكەى ئەوانىشى نامادەكىرد بانگىكىردن: خوار دىنەكەتان نامادەھە ئەگەر دەتەنەبىت ئىستەنان بۇخۇن؟ دوايش نانتان خوار دىن موبەقەكەم بۇنەمەن بەسەر يەكدا، لەمەدا چوونەتەھە سەر باوكتەن. ئاگادارى ناگىش دەبىن دەرگاش لەكەس ناكەنەھە. ناسىاويك بىت، پىشتىر تەلەفۇن دەكات. كاتژمىرى سەر دىوارەكە دوو پىنچ خولەك كەمە پىشانەدا. كاتژمىر "سەى" دەبىت لە مالى نەمام نامادەبەن. نەورۇز كەمەك شپىزەى كات بوو، لارەش زوو زوو لىى دەپرسە: دايە بۇچى مەنت گۆرىوہە؟ بۇ كۇى دەچىن؟ نەورۇز بە قەسە خۇشەكانى لارە ھىور دەبوو مەھە. ئەى عەبار نازانىت بۇ كۇى دەچىن؟ چەند رۇژە مىشكت تىكداوم،

ئىستاش خۆتم لى گىل دەكەيت وەك نەز انىت بۇ كوى دەچىن. يان ھەر دەتەويت بلېم" بۇ ھەفلەى ئەوين دەچىن".

كاتىز مېرەكە پېنج جارېتر بە دەورى خۇيدا سورايەو. كات بوو بە دەوى تەواو، بەلام سوارە ھىشتا نەگەر اوتەو. نەورۇز كەوتەو بۇلە: لاي خۇى دەجارم پىنگوت كە زوو بېتەو، ئەى نەگەر پىم نەگوتايە. ئەى كابرايە زۇرسەيرە، گوى بە كات نادات، بېخەمە لەوئى كەى بگەين و نە گەين. دەبلى ئىستا تۇ لەكوتىت؟ بۇچى نايەيتەو؟ كاپە ھاتە ژورەو، چاوى بە ژورەكەدا گىرا، باوكى نەبىنى، لەدايكى پىرسى: باوكم ھاتەو؟

نەورۇز بە بىزارىيەو و لەلامى دايەو: ھاتنەوئى چى. . . ئەگەر بېتەو نايىنىت، خۇ كوېر نەبووت؟

كاپە گووتى: كوېر نەبووم، بەلام تۇ قسەت لەگەل كى دەكرد؟ نەورۇز بە رووى كاپەدا ھەلشاخا: لەگەل سىبەرەكەى باوكت، توخا ئەگەر نەچىتە دەروە.

كاپە لە كاتى بىئارامىدا دايكى خۇى باش دەناسى. ھەزىدەكرد زياتر تورەى بكات. بەدايكى گووت: مەسەست لەم ژورە بچمە دەروە ياخود ھەر دەرى دەروە، دەروەى مالمەكە؟

ئەمجارە سەبرى نەما. بەدەم راوانانى كاپەو گووتى: ئانا بەقوربان بۇ دەروەى مالمەكە، تۇش بچۇ بۇ لاي باوكت. زۇرتان ھەز لە دەروەيەو نەيەنەو بۇ مالمەو. دەرگاگە كرايەو، سوارەبوو ھاتەو. گوى لە ناوى باوك بوو، كاپەشى بىنى بە قادرەكاندا رايكرد بۇ سەرەو. شتىك حالىبوو لەودىمەنە. ئاگادارى پەيوەندى نيوان كاپەو دايكى بوو، زۇر جار لە خۇشەويستىدا بە گالتەو كاپە دايكى تورە دەكرد. سوارە ھەستىكرد نەورۇز تورەبوو خۇشى لەكاتى ھاتنەو كەمىك دواكەوتو. ھاوارى لە كاپە كرد: كورە بۇكوى راتكرد؟ دايكت پەست و بېتاقەت نەكەيت، رۇحى مالمەكەيە. نەورۇز رووى لە سوارە كرد: باشى لىدەز انىت، توخا ئەمە وختە دىتەو؟ ناز انىت كاتىز مېر سى دەبىت لەمەلى نەمام بىن. سوارە لەسەر خۇ گووتى: بۇچى وخت نىيە؟ كاتىز مېر دوو چارەكە. ئىستا بە چارەكە خۇم دەشۇم و خۇم دەگۇرم. بە چارەكە كىش دەگەينە مالى ئەوان، ماناى كاتىز مېر چارەك بۇ سى لەوئى دەبىن. ئاھەنگەكەش كاتىز مېر سى دەست پىدەكات. دەبىت يەك چارەك لەبەر دەرگاگەيان چاوەروان بگەين تاكو دەبىت بە كاتىز مېر سى. نەورۇز ھىندەى تر لە سوارە پەست بوو. سوارە زانى كەتنى خۇى كىردو و نەورۇزى تورەكردو، ئىتر كاتى ئەو بوو لە دەستى رابكات. تەپ تەپ ئەوئىش بە قادرەكاندا رايكرد بۇ سەرەو. كاپە لەسەرەو بوو، تىگەشت كە باوكىشى راوانا، ھاتە خوارەو. چىرا دانىشتبوو

پىكەنىنى بە دىمەنەكەي دايكى و باوكى دەھات. كلىپ ھىشتا عارى نەنابوو، ئەمىش لەپال چرادا پىدەكەنى و بە دايكى دەگوت. بە خوا ھەر باوكم پىت دەویرىت. نەورۆز وەك جارەكانى تر لەدوای تورەبوون ھەمىشە پىدەكەنى. بە پىكەنىنەو بە كلىپو چرای گوت: باوكىشتان پىم ناویرىت. سوارە گونى لە نەورۆز بوو، لەسەر مەو ھاوارىكرد: راستدەكەت، بە خوا مىش پىي ناویرم. ئەمجارە نەورۆز زۆر بە جدى ھاواری لە سوارە كرد: ئەو ھەر نەچوویت خۆت بشوویت؟ دەخىراكە مالتئاواپىت. . . درەنگە. ھەموویان ئامادەى رۆشتن بوون. لارە پاكەتتىكى گەورەى بەدەستەو ھەبوو، بە كاغەزى رەنگاۋ رەنگ پىچرا بوو. بوكتىكى جوانى بۆ ئەمىن بە ديارى كرىبوو. نەورۆز بە سوارەى گوت: ئەو پاكەتە لەو مندالە بگرە، ھەر لە قەسەى زلت داو. سوارە گوتى: بابەخۆبىيت خۆى ھەزدەكەت. دەبا تۆ لىبوەر بگرىت. بە پىكەنىن و پرووى گەش و خۆشپىيەو بە نەورۆزى گوت: فەر موو پىشمان بگەو رۆحى مالىكە. نەورۆز پىشكەوت و گوتى: پىشكەكەم، ئەو زەمانە رۆشت پانزە ھەنگاۋ پىش ژنەكانتان بگەم. دەرگای دەر مەو كرىدەو. دواجار بە دەنگى بەرز بە كلىپو چرای گوت: نىمە وا دەروىن، ناگادارى. . . نەورۆز قەسەكانى تەوا نەكرد، كلىپو چرا قەسەكەيان بە دايكىان بىرى: دەزانىن دەللىت چى، ناگادارى ناگر بن، دەرگا لەكەس مەكەنەو، مالىكەم بۆ نەكەن بە وىرانە، بىدەنگ و ئاقلین تاكو دەگەر پىنەو.

سەرورەو نەمامو گۆشەندو پەسەندى كورو كچىشيان سەرقالى رىكخستن و ئامەدەكردنى كەلوپەلاكان بوون بۆ ئاھەنگەكە، ئاھەنگى لەدايك بوونى ئەمىن. نەمام لە موبەقەكە سەرگەرمى ئامەدەكردنى خواردن و خواردەنو ھوكتى شىرىنى بوو. ئەمىنىش لەلاپەو ھەبوو سەيرى دەستى دايكى دەكرد. ھەموو پىوېستىبەكانى وەك قاپو پەرداخو چەقو و كەچك كوپى لەسەر مىزى نانخوراردنى موبەقەكە دانابوو. گۆشەندىش خەرىكى ھەلواسىنى مىز لدان و كاغەزى رەنگاۋرەگ بوو بە ھۆلەكەدا. سەرورەو پەسەندىش كامىراى فېدو فوئوكەيان بەدەستەو بوو سەرقالى ئامادەكردنى بوون. گۆشەند لەسەر مىزىكى بەرز راو ھەستابوو بۆ پچراندنى ئەو داوھى كە مىز لدان و كاغەزەكانى پى ھەلدەواسى پىوېستى بە مقەستىك بوو. بانگى دايكو باوكى كرد كە يەكەنكىيان مقەستىكى بۆ بىەن. دايكى گوتى: گۆشەند گيان ھەموومان دەستمان گىراو، مقەستەكەش خوا دەز انىت نىستا لە كوئىدايە. خۆت وەرە خوار مەو چەقو بەرە ياخود شتىكىتر. لەسەر مىزى نانخوراردەكەى موبەقەكە چەقوى زۆر لەسەر دانرابوو. ئەمىن گويىستى گەتوگەكى نىوان گۆشەندو دايكى بوو، يەكەنكى لە چەقوكانى سەر مىزەكەى ھەلگرتو بەر كردن بۆ گۆشەندى برد. عەزىبەكى نوپى درىزى بۆ ئاھەنگەكە لەبەر كرىبوو، قاچەكانى لەمەكترى ئالان و بۆ پىشەوھى خۆى

ھەلئەوت. كە ئەوينيان ھەلگرتەو چەقۇكە لەسەر سنگى چەقپىوو، خوین لەھەناوېيەو ھەقچەمى دەكرد.

كات گەيشتنى ميوانەكان بوو بۆ ئاھەنگى ئەوين. ميوانەكان پاشو پېشى يەكترى دەگەيشتنە مالى نەمام. ھېچ كام لە ميوانەكان چاومروانى ئەوانىترى نەدەكرد. بەپەلە خويان دەگەياندە نەخۆشخانە. گۆفەندو پەسەند لە مالىەو مابوونەو، ئەو روداوہ دل ئەزىنەيان بۆ ميوانەكان دەگپرايەو كە دەگەيشتنە مالى ئەوان. ميوانەكانىش بە پەلە بۆ ھەمالي ئەوين بەرەو نەخۆشخانە دەروېشتن. مالى نەوروز لەپېش ھەموو ئەوانىتر گەيشتبوونە نەخۆشخانە. ھەموويان بەنيگەرانى وبە پەشوكاوى لە نەخۆشخانە لە دەورى يەكترى كۆببونەو، بە غەمباريەو چاومروانى ھەمالي ئەوين بوون. ھەماليك سەبارەت بە ئەوين لە كار مەندىكى نەخۆشخانەكە گەيشتە گوپى ميوانەكان كە لە نەخۆشخانەكە كۆببونەو. (ئەو كاتەي ئەوينيان گەياندۆتە نەخۆشخانە، نە دلۆپىك خوینی تيا مابوو نە تۆزقالبك رۆح.)

10

گۈلە بەيبوون

ژيانى ئۇ دوو خىزانە لە شارى لەندەن ئاويتەي يەكتىرى ببوو، لە ھەندىك كاتيشدا ھىندە جياواز بوو تەواو پىچەوانەي يەكتىرى. ھەول و ماندو بوونى نەورۇز بۆ دلنەوايكردى نەمام لە زەمەنىكى تردا پىچەوانە بوو ھە. پەندو ئامۇزگار يىھەكانى نەورۇز بۆ ئارامكر دنەوى بارى دەرونى نەمام، ئەمجارە نەمام ھەموو ئۇ شتانەي بە نەورۇز خۇي دەفرۇشتەو ھە. خەمەكانى نەمام وردە وردە لەگەل تەمەنى دېرەكانى رۇمانەكاندا كالدەبوونەو تاكل لەناو ھەوايىكى كتوپر سەبارەت بە سەرورە خۇيان و نكرد.

دوو مانگ لەپاش مألناوای لارە، شەوئىك وەك ھەموو شەوكانىتر نەورۇز پىشتى لە خەو كرىدو روويكر دە يادگارەكانى رۇژانى زوو. بەناو ھەموو بېرەو ھەرىبە رەنگاوى رەنگەكانى پىشودا پىاسەي دەكرد. رەنگىگ نەمابوو لە ناو يادگارەكاندا بە فرمىسىكى ئەمرو پەلەي رەشى و مەنگر تىت. شەوگار يىكى دووردرىژ بە ئاگابوو، ئاگابوونىك بەبى و چان خەم دلئ دەگوشى. وەك نەخوشىكى بى ھەستو بى ئاگا لە رۇحى خۇي. نەيدەزانى كەي بۆ ماوہى چەند خەويلىكەوتىبوو. لەدەنگى لىدانى زەنگى دەرگاگە بەئاگاھاتەو ھە. ژنە دراوسىكەيان بوو شوشەپەك مەرباى بۆ ھىنابوو. نەورۇز تامى مەرباكەي كرىد ئەوسا ھەستىكى ئەفسوناي خەو مەكەي بە بېر ھىناپەو ھە.

خەمەكانى لارە لە دوا كولى گريانى و ئازاردا دەبوون بە گول، بەلام لە سەرمتادا ھەستىان پىنەدەكرا. خەمەكان ھەستەكانىشيان زامدارو ماندو كرىبوو. شەوئىكى درىژو خەماوى بوو. شەكەت و ماندو بوو. نەيدەتوانى لە يادگارەكانىش خۇي قوتار بكات تاكل بەرەبەيانى بە ئاگابوو، نەيدەزانى چۆن و كەي خەويشى لىكەوتىبوو. ساتىك نىبە لەئىوانى بەئاگابوون و خەودا، ئەگەر ھەيە چ ساتىكە؟ ئۇ دەمە مەزۇف لە چ ھالەتەيكى لە كوئىدەيە؟ نەورۇزى غەمگىن و ماندو ساتىكى نەبىنى لە نىوانى خۇي و خەودا. نىستا ئۇ لە خەودايە. لەناو باخچەيەكى پر لە گول و گولزاردا لە ناو ھەستى ھەموو ئۇ ئافرەتانەدا دانىشتو ھە كە سەرقالى يارى و پىكەنەين و گورانين لەگەل

مىندالەكانيان. مىندالەكان تاكو ئەو سەرى باخچەكە راياندىكىدە. لەو سەرمو ھەم بەر اكرىد بەر امبەر بەدايكىيان دەھاتتەمو باوھشيان بە دايكىياندا دەكرىد دەمە بچكو لانەكانيان دەكرىد بە خوئچە بۆ ماچى دەمى دايكىيان. تەنھا نەورۆز نىگەر ان و غەمگىن لەناو دايكەكاندا دانىشتىبوو. لەبەرى پىكەنىن ھەنسكى دەدا، لەبەرى گۆرانىش دەگرىبا. لە باخە دورەكانەمو پەپولەيەكى بال رەنگاۋرەنگى بىنى بۆلای مىندالەكان بەنەرمى بەسەر گۆلەكاندا ھەلدەفەرى. بەسەر ھەموو گۆلەكاندا دەنىشتەمو شىلەكەى ھەلدەمژىن. پەپولەكە تاكونزىك دەبوو ھەموو گەورەتر دەبوو. رەنگى بالەكانىشى شىوھى ئەو كراسەى ومردەگرت كە دواین رۆژ لارە لە بەرىدا بوو. بە ھىواشى بە ناو مىندالەكاندا بە فرەفر لە نەورۆز نىكەمو ھەم تاكو لەسەر لىوھەكانى نىشتەمو. ھەرچى شىلەى گۆلەكانىبو كە ھەلمىژىبوو پىرزاندى بەسەر لىوھەكانى نەورۆزدا. تام چىژىكى شىرىنى خۆش رۆزايە ناو دەمى، ھەر ئەو كاتە ھەستى بەكامەرانى كرىد. نەورۆز وىستى پەپولەكە لە ئامىزى بگىرەت، بەلام ئەو بەرمو ئاسمانى باخچەكە ھەلفەرى ھەموو مىندالەكانى تىرىش بوون بە پەپولەى بەدوای پەپولەكەى تردا بەرمو قولاى ئاسمان ھەلفەرىن و دايكەكانيان بەجىھىشت. ھەموو دايكەكان و نەورۆزىش بە شادى و پىكەنىنەمو مالىئاۋايىيان لە پەپولەكان كرىد.

نەورۆز بەدەنگى لىدانى زەنگى دەرگاكە بە ئاگاھاتەمو. نەپدەزانى كەى و چۆن لەناو ئەو ھەموو خەمو ئازاردا خەوى لىكەوتىبوو. بىرى خەموكەى نەبوو، ھىشتا ھەر ماندوو بوو. بەدەم خەمو ھەموو گوتى: بەم بەيانىيە كىيە لە زەنگى دەرگا دەدات؟ تاكو ھەستا گۆلەكەنگى كلىپىبو دەرگاكەى كرىدەمو بەيانىياشى لە كەسىككرد. نەورۆز دەنگى ژنەكەى دراوسىيانى ناسىيەمو كە قەسەى لەگەل كلىپەكرد. بەپەلە رۆبەكەى لەبەر كرىد بەرمو دەرگاى دەرمو چوو. راستىكرد، درواسى بەرىتانيەكەيان بوو. بمبوورن ئەگەر بەم بەيانىيە ھەراسانم كرىتەن؟ شەودرەنگ بۆ مالىو ھەم گەر اىنەمو، دىاربوو ئىو بە ئاگا نەبوون، ئىستاش دەبىت بۆسەر كار بچم بۆبە بەم بەيانىيە زووھاتووم، دلنىاشبووم كە ھەستا بوون. ئارەزوم بوو ساتى زووتىرىش ئەم شوشە مرەبايەت بۆ بەنىم. مرەباى گۆلە، داىكم خۆى دروستى كرىدەمو، لە دەرموھى شارى لەندەن دەژىن. خەرىكى كارى كشتوكاللىن، باخى زۆرى پىر لە گۆلى رەنگاۋرەنگىيان ھەپە. من بەسەر ھاتى ئىووم بۆ داىكم گىرايەمو. ئەو گوتى: گەر ان بەناو باخە پىر لە گۆلە رەنگاۋرەنگەكاندا بۆ ئەوداىكانە زۆر باشە لەگەل خواردى مرەباى گۆل. مرەباى گۆلىيان ھەمىشە ھەپە، ئەم شوشەيەى بە دىارى بۆ ناردووت.

بەيانىيەكى نۆى بوو بۆ نەورۆز. دلنى بەم دىارىيە زۆر خۆش بوو بەنى ئەوھى داىكى ئەو ژنەى بىنىت. دەرگاكەى داخستە بە لىوى خەندەمو ھاتە ژورەمو. تامەزۆرى چىژى مرەباكەبوو، خەرىكى كرىدەمو سەرى شوشەكەبوو، لەناكاۋدا

تامى شىلەي ماچى پەپولەكەي كە لە خەودايدا شىلەي بەسەر لىویدا پىرژاند، دەمى پىر كىرد لە تامى شىرىنى. نەورۆز خەمەكەو پەپولەكەو مندالەكان و دايكەكانى بىر كەوتەو. بە كەمۇچكىك كەمىك لە مەرباكەي خوارد، سەرسام بوو بە تامى مەرباكە، ھەر ھەمان تامۇچىزى شىلەي دەمى پەپولەكەي ھەبوو. ئەو بەيانىيە ھەستى بە كەمىك ئاسودەيى كرد. لەدوای ئەو روداو ھە يەكەم بەيانى بوو ھەموويان پىكەمە بە شادى نانى بەيانى بخۆن.

قەدەر ژيانى ئەو دوو خىزانەي لە شارى لەندەن ئاوتىتەي يەكتىرى كىردبوو، ھەر قەدەرىش بەتەواي لە زەمەنە جىوازەكاندا پىنچەوانەي يەكتىرى دەكرىد. وەك قەدەر لەسەر جۆلانەيەك ھەر گۆرۇمى بەرەو لەيەكەيان خۆي تاويدات. ئەو رۆژەي نەورۆز لەبەر پەنجەرەكەي نەھۇمى دوومى خانووەكە لە ناو ژيانى پىر لە ئەندىشەي نەمامدا بۆ چارەسەرىك دەگەرا، بىرى لە خويندەنەو رۆمانەكان كرد كە نەماميان پىو خەرىك بكات. لەناو كىتەپەكاندا بۆ رۆمانى "چارەنوسى ئادەمىزاد" دەگەرا، بەلام رۆمانىكى تىرى بەر چاوەكەوت. دواتر رۆمانى چارەنوسى ئادەمىزادىشى دۆزىيەو. بىرارىدا ھەر ئەو ئىوارەيە ھەردو رۆمانەكەي بۆ ببات. نەورۆز بە سوارەي گۆوت كە ئىوارە پىكەوە بچن. بەلام سوارە نامادە نەبوو. دەيگۆوت سەروەر لە مالمەوە نىيە. نەورۆز گۆوتى: باشە كاتىك دەچىن كە سەروەر گەرايىتەو، پىشتەر تەلەفۇنىان بۆ دەكەين. سوارە دۇنيابوو ھەر كاتىك بچن سەروەر لەمالمەوە نابىت، نەيدەويست ئەو نەننىيەش لەلای نەورۆز ئاشكرابكات.

نەورۆز گىيان خۆت بىرۆ باشترە، مەن دەزانم ھەر كاتىك بچىن سەروەر لەمالمەوە نابىت. ئەگەر چووشىت بە گومانەو ھەوالى سەروەر مەپرسە. نەورۆز ھەستى بە نەننىيەك كرد كە سوارە دەيەويت لىي بشارىتەو.

چى بوووە سوارە؟ شىتەك ھەيە لەمنى دەشارىتەو. پىم بلى چوئە بىزانم باشترە. تۆ بىرۆ نەورۆز، دۇنيايە ھىچت لىنشارمەو. ئەگەر نەمام دەربارەي سەروەر قسەي بۆكرەيت، ئەو ھەموو شىتەك دەزانىت، ئەگەر ھىچىشى نەگۆوت كە گەرايىتەو خۆم بۆت باسدەكەم.

نەورۆز ھەردو رۆمانەكەي ھەلگىرتو بەرەو مالى نەمام رۆشت. بىرارىدا ھەلسۆكەوتى لەگەل نەمامدا بۆ شىوہەكىتر بگۆرىت بە ھەمان سۆزو خۆشەويستى جارەن. گەيشتە مالى نەمام. گۆفەندو پەسەند وەك رۆژانى پىشتوت بە كىزى و ماتى دانىشتىبون. نەورۆز شىوازي خۆي لە گىرژى و پەستىيەو بۆ روخسارىكى گەشتەر گۆرى. بە خەندەو گۆفەندو پەسەندى دەواند. كەمىك تونتر قسەي لەگەل نەمامدا دەكرىد، زۆر غەمگىنىش خۆي دەنەمخست. جارەن نىگەي دەھاويشتە سەر دەرگەي ژورەكان، وەك چاوەروانى سەروەر بكات، بەلام چەند چاوەروانبوو سەروەر ھەر

دەر نەكەت. گۆفەندۈپەسەند چۈنە ژوورەكانى خۇيان. وەك جاران ئاسايى ھەوالى سەرورەرى پىرسى. بەلام نەمام لە ورتەيەكى ژىر لىو ھىچىترى نەگوت. نەورۆز ھىشتا رۇمانەكانى نەدابوو بە نەمام، خۇى ئامادەكردبوو بە شىوازىكى تر نەمام بدوئىنيت.

نەمام گىيان بۇ دواچار تكات لىدەكەم دەرون و مېشكى خۆت ئارام بەكەيتەوہ. ئەو شىواوى تېكشكانەى لە ناخى تۆدایە لە ناو ھەموو خىزانەكەتاندا رەنگى داوتەوہ. واھەستدەكەم ئەم مألە بەرەو وىرانى دەروات. مالىك كە وىران بوو ئەندامەكانىشى سەرگەردان دەبن. گۆفەندۈ پەسەند چ گوناھىكىان ھەيە لە دۇخىكى وەك ئىستادا بژىن و بەرەو خراپترىش، لە ھەموو كات پىويستيان بەتۆ زىاترە، ھەرەھا سەرورەرىش. تۆ ھەستناكەيت روبرورەى مەترسىيەكى گەرەتر دەبىتەوہ لەوہى كە ئىستا ھەيە. يەككىت لە دەست چوہ، ئەمە حال و گوزەرانتە. پىتوانەبىت ئەوانەى ئىستا لە لاتن خەمو ئازارىان لە ئەوين كەمتر بىت. تۆ كاتىك پەشىمان دەبىتەوہ كە بىنچىنەى خىزانەكەتان دارماو ئىتر چارەسەر كەردى مەحال بىت، ئەو دەمە پەشىمان بوونەوش ھىچ سودىكى نىيە جگە لەوہى خەمو ئازارەكانت زىاتر دەكەن. تۆ ھەستناكەيت كە رۆژىك گۆفەندۈ پەسەند مندالى خۆت بووبن، ئەگەر نا بۇچى بەم شىوہىە ئازارىان دەدەيت. سىماى مندالى لە روخسارىاندا نابىنيت، ھەمىشە كز مەومات و گۆشەگىرن. تۆ بىر لە سەرورەرىش ناكەيتەوہ، ئەو پىاوە ئىستاش پىويستى بە كەشنىكى ئارامو تايبەت ھەيە. چۈن خۆت ئامادەدەكەيت لەسەر ئەم رەوشەى خۆتەوہ بۇ روبرورەوونەوہ ھەر گىرقتىكى تر كە توشى خىزانەكەت بىت، بەتايبەتى سەرورەرى، رەنگە لەم قوناغە ئالۇزەى مألەكەدا توشى ھەمان نەخوشى بىتەوہ، خۆت ئەوہ باش دەزانبىت، دكتورەكانىش كاتى خۇى ھەموو راستىيەكىيان بۇ باسكردوويت، باشبوونى ئەو بە تۆوہ بەندە. رەوشى تەندروستى ئەوبىشان بە تۆ سپاردوہ. لەسەر ئەم ھەموو خەمەى خۆت، چىدەكەيت ئەگەر خەمو نەھامەتى تر روووتان تىيكات؟ ھەموو خەمەكانى ترىش دەرونى تۆ دەكەن بە پەنا بۇ خۇيان.

نەورۆز ئەمروتوننرو راستەخۆتر قسەى بۇ دەكرد. نەمام تەنھا گونى گرتىبوو، لە قالبى كەسنىكى لاوازو بى زاماندا بوو. نەورۆز چاوەروان بوو سەبارەت بە سەرورەرى و شەيەك بىر كىنيت، بەلام ھىچى نەگوت. تەننەت سكالايەكى سادەشى لە سەرورەرى نەكرد كە لەم حال تەدا مالمەكى بەجىھىشتوہ. چۈنكە دۇنيا بووكە نەورۆز ھۆكارى بەجىھىشتن و راكردنى سەرورەرى لە مال و خىزانەكەى دەگەر اندوہ بۇ ھەلسوكەتى نەمام خۇى، بۇ ئەو بارودۇخە ئالۇزەى لە ناو خىزانەكەياندا خۇلقاندبووى. ئەمرو نەمام وەك رۆژانى تر كزو زەردو داخراوہ، بەلام لەبەر تىشكى نىگانى نەورۆز روخسارى بە شىوہىەكىتر گوزارشت لە خەمەكانى دەكەن، رەنگە كارىگەرى

رۆشتى سەرۋەر بېت، ياخود شىۋازى قسەكرنى ئەمپروى نەورۇز. قەدەرىك بېدەنگ بوون، ھېشتا كىتپەكان ھەر بەدەستىيەۋە بوون.

نەمام ئەم دوو كىتپەم بۆ ھېناۋىت، دوو رۆمانن. لەم قۇناغەدا باشتىرىن دىبارىن لەمەنەۋە بۆ تۆ، ۋەك دوو ھاورىي دىلسۆز پىشكەشتى دەكەم كە ھانای تەنبايىيان بۆ ببەيت ۋە ھاورىيەشى خەمەكانتىن. من ھىچ نالېم دەربارەى سودى ئەو دوو رۆمانە بۆ تۆ، ئەۋەندە نەبېت كە پىتېلېم بىيانخوئىنەرۋە، پىشت گۆيىيان نەخەيت، ئەۋسا خۆت كەلەك ۋە سودى رۆمانت بۆ دەردەكەۋىت، ئەۋسا دەزانىت كە من بە دوو ھاورىي دىلسۆز م ناساندوۋىت. يەككە لە رۆمانەكان "چارەنوسى ئادەمىزادە" ئەۋ رۆمانەيە كە سوارە لە دواى مردنى جوانە مەرگ، رۆژىك بۆى ھېنامەرۋە كەردى بە ھاورىي خەمەكانم لە تەنبايدا. لە سەرەتادا نەمام گەۋتى: من پىۋىستەم بە خوئىندەۋەى رۆمان نىيە، ھەز دەكەم لەناۋ نازە مەكانى خۇمدا بۆيم.

ئەمپرو نەورۇز بىر يارىداۋە بە شىۋازىكى تونترۋ بە پەرۋىشتەر قسەى لەگەلدا بكات كە بۆنى دىلسۆزى زىاتر بە مائەكەياندا بىلۋىكەتەرۋە. نەورۇز ئەۋ رۆژە لەناۋ يادگار مەكانىدا گىلاسى ھاورىي يادكردەۋە كە دىلسۆزى لە ناۋ قسە رەقەكانىدا سەربەھلەدەدا. لەئىۋارەۋە قسە بۆ نەمام دەكات كەچى تازە دەلېت، كىتپەم ناۋىت، ھەز دەكەم لەناۋ ئازار مەكانى خۇمدا بۆيم. نەورۇز رىستەكەى گىلاسى ھاورىي بىر ھاتەرۋە كە دواىن بەيانى بەرۋى ئەۋدا كەردى. نەمام تۆ بەشەرۋىكى زۆر سەيرى، گۆۋ بە ھىچ بەھايەكى ھاورىيەتى نادەيت. تاكو ئىستە تۆز قالىك بىرت لە من نەكردۆتەرۋە كە بە خەمەكانت غەمگىن دەبم بە ئازارەكانت مېش سوئ بە دلەمدا دەچىت. دەبېت باش لەۋە بگەيت كە ۋەفاۋ دىلسۆزى ھاورىيەتيمە ھانم دەدات لە كۆلت نەبەۋە تاكو ئازارۋە خەمەكانت لە ئەستۋ دەبەۋە، كەچى تازە بە تازە پىمەدەلېت "ھەز دەكەم لەناۋ خەمەكانى خۇمدا بۆيم". مەۋقى نوقسان لە ھۆش ۋە ئەقلىدا ئاشناى خەمە تەمەزۋى ئازارە. ئابا تۆ نوقسانىت. نەمام ھەر بېدەنگ بوو، بەلام فرمىسەكانى ناۋ چاۋى ئىسپاتى گرىبانىكى بە كۆلى لە ناخىدا دەردەخست. جا بۆ ناگرى، خۆ شەرم لە كەس ناكات ئەۋ ھەمىشە لەبەر دەمى نەورۇزدا بۆ ئەۋىن دەگرى. بەلام كى دەلېت گرىبانى ئەم جارە بۆ مەرگى ئەۋىنە؟ نا بۆ ئەۋىنە، ئەگەرنا ھەمۋە فرمىسەكانى سىنەى بە گرىبانىكى بە كۆل لە دەروازەى چاۋە كز مەكانىۋە ھەلدەرىشت. بېدەنگىشە. . . ھىچ قسەيەك ناكات تاكو خۆى ئاشكرای بكات كە بۆ كى دەگرى. نەورۇزىش تاۋىك بېدەنگ بوو، نىازى نەبۋە بىروات، پىدەچۋو چاۋەروانى سەرۋەر بكات. بىئاگابوۋ لە بەزى سەرۋەر كە ناپەتەرۋە بۆ مائەرۋە. بە دەنگىكىكى ھىۋاشۋ مات ۋەك لە نەمام تۆر ابېت گەۋتى: نازانم سەرۋەر كەى دەگەرۋىتەرۋە؟

ئەگەر دەزانی كەمىكى تر دېتەو دەتوانم چاۋەرۋانى بىكەم، ئەگەر ئەمشەۋىش نايەتەو با درەنگ نەكەمۇ بىرۇم؟

نەورۇز گىيان ئەم شەو سەرۋەر نايەتەو، ئەگەر دەتەۋىت بىرۇيت با لەو زىاتر كات درەنگىر نەبىت. ئەمشەۋىش من زۇر بىتاقەت وماندوم. بەيانی خۇم پەيۋەندىت بېۋە دەكەم، ھەۋلىش دەدەم كە رۇمانەكان بخوئىمەو.

نەورۇز گەر اىمە بۇ مالمەو، بەلام سەبارەت بە سەرۋەر ھىچى لى ئاشكرانەبوو. لەناخىدا ئاسودە بوو، ۋەك نىشانەى خۇى پىكابىت لە دەرونو روخسارى نەمامدا ۋشەكانى خۇى دەخوئىدەو. بە رىگاو ھەر خەيالى لەلای سەرۋەر بوو. لەمالمەو سوارە سەبارەت بە سەرۋەر ھەموو راستىيەكانى بۇ گىرايەو. ھەردووكيان بىر يار ياندا كە سبەينى سەرۋەر بەئىننەو بۇ مالى خۇيان تاكو لەو زىاتر توشى سەرگەردانى و سەر لىشيواندن نەبىت.

قسەكانى نەورۇز بۇ سەر نەمام كارىگەرى خۇى ھەبوو. خەمەكانىشى بەرەو ئەو نەھامەتەنە چوون كە نەورۇز بۇى دەگىرايەو. چەند رۇژىك بوو سەرۋەر نەچووبو بۇ مالمەو. نەمام نەيتوانى زىاتر گوئى پىنەدات. وردە وردە خەمە كۇنەكانى پالپىۋەدەنا تاكو سىنەى، گەرۋى، چاۋەكانى، بەشى خەمو ئازارو گرىيانو فرمىسكى دورى سەرۋەرىش بىكەن. بەلام ئەو رۇژانە سەرۋەر لەمالمى سوارەبوو، ھىدى ھىدى بارى دەرونى ئارام دەبوو. نەمام ناگادار نەبوو كە سەرۋەر لە مالى نەورۇزە. ھەر ئەو شەۋەى كە نەورۇز لە مالى نەمام گەر اىمە بىر يار ياندا بۇ سبەينى بەئىننەو بۇ مالى خۇيان. سوارە لە پاش كار كەردن نەھاتەو بۇ مالمەو، بۇ عەۋدالى سەرۋەر روى لەمەيخانەكە كەرد كە پىشتەر بەرىكەوت سەرۋەرى لەۋى بىنبىو.

لە ھەمان مەيخانەدا سەرۋەرى دۇزىبەو. مەيخانەكە پر بوو لە پىاۋى ھاۋشيوەى سەرۋەر كە نوقمى ناو شەرابى بئەلكانى دەستيان بىوون. ئەم دۇنيايە پرە لە دەردى جۇراو جۇر بۇ پىاۋ، ئەگەر نا بۇچى ژنىك لە مەيخانەكەدا نايىبىت؟ ناكراى ئەۋانىش بەبى كىشەو مەراق نەبن، بەلام ئەوان دەردى خۇيان بە خىزانەكەيان دەرىژن، دلىان ناھىننىت مندالەكانيان بەجىبەئىلن بۇ رەۋىنەۋەى خەمەكانيان پەنا بۇ خوار دىنەۋەى شەراب بىمەن لە مەيخانە پۇخلەكان. سەرۋەر شەراب خۇر نەبوو، لە خەمى خىزانەكەشى ھەلنەھات، بەتەنگ خۇشى مندالەكانىشەۋە بوو. سەر ھەلدانەۋەى كۇنە زامەكەى دووبارە توشى كىشەى دەرونىو لە بىر چوونەۋە بوو. سوارە سەر سام بىوو، چۇن سەرۋەر ئەم مەيخانەيەى لەم كۇنەدا دۇزىۋەتەو؟ دىۋاى ماۋمىكەك لەپاش بەسەر چوونى كىشەكان ھەمىشە سوارە پىرسىارى ئەو جىگايەى لە سەرۋەر دەكرد. چۇن لەو كۇنەى شارى لەندەندا تۇ شەراب خۇر نەبوويت ئەو مەيخانەيەت دۇزىبەو.

سەرورە خۇيىشى نەيدەزانی چۆن ئەو جىگايەي دۇزىومتەو، بەلام بۇ گائتەو خۇشى بە پىكەننەو دەيگوت: جىگا ھەيە شەرابى تىدابىت من نەيىدۆزمەو.

ئەم زەمىنە دونىاي ھەموو مرۇقەكانە. ھەر جىگايەك دونىايەكى بچوكو بچوكتەرە، ھەر مرۇقو كۆمەنك جىگايەك دەكەن بە دونىاي خۇيان كە ھىندەي دونيا گەورەكە لەبەر دلىاندا شىرىنو فراوانە. ئەگەرنا كى دمتوانىت لەو مەيخانە تارىكە بە دوكل سىخانە خەمەكانى خۇي لە ناو گریانو پىكەننەو ھاوارو گۆرانىدا برەوئىتەو. ئەوانە كىن ئەو مەيخانەيە كە بە دۇزمخىكى بچكولانە دەچىت كرەويانە بە دونيا بەرىنەكەي خۇيان. سەرورە بە بتلىك بادەو لە ناو گرۇپى ياخىيووەكان لە ژن، وەك سەد سالى لەناو ئەو كلتورەدا ژىبابىت راوستابوو. پىلويكى قەبەي رىشەن چاوەكانى لە مەستىدا سور ھەلگەرپوون بەدەنگىكى نووزنو نوساوقسەي بۇ ھەموويان دەکرد.

لەدوای ھەموو رستەيەكەش بوتلە شەرابەكەي بەرامبەر ھەموويان بەرزەدەردەو دەيگوت: نۇش، لە چاوى ئەو كەسانەي لە دەستى ژنەكانىيان رزگاربان بوو. ھەموويان پىكەو لەگەل كابرادا سەرورە قوم شەرابىيان نۇش دەکرد. سەرورە لە ھەموويان زوتر شەرابەكەي ھەلدا، بەلام ھىشتا ھەر لەناو گەرۇيدا بوو بە دەستەكەي تىرى توند ناوچەوانى خۇي دەگرت. من لەودىو جامخانە شوشەكەو دەمىنى، ھەستەم بە ئازارەكانى دەکرد. ھەندىك لە پىلەكانى تىرلە گەندەلىو بور دەلەي خۇيان لە ژنە ھارەكانىيان ھەلەتەبوون، كەچى كە نوقمى مەستى دەبوون بۇ ژنەكانىيان دەگرىيان. لە سەرمتادا من نەمدەزانی ئەوانە بۇچى دەگرىيان. منىش لەودىو جامخانەكەو بۇ ھالى سەرورە گرىيام، زۇرىش گرىيام. بەشى خەمەكانى نەمامىش گرىيام، ئاي چەندە بەكول دەگرىيام. تامو چىژى شەرابم قەد نەکرد بوو، بەلام قەستەم بوو بوتلەكە لەدەستى سەرورە رابكىشىم تاكو دوا چۆرى بىخۆمەو. نانا، ناخۆمەو ھاتوم سەرورە بەرمەو. زۇر گرىيام، پىشتىر خۆم بۇ گرىيان نامادەنەكردبوو، نازانم ئەي ئەو ھەموو فرمىسكانە لەكوئى چاوەكانە خۇيان ھەشاردبوو. من لەودىو جامخانەكەو دەگرىيام سەرورە رىش لەناو مە پىدەكەنى، پىكەننەيكى زۇر بىمانا. بەخىراي چوومە ناو مەيخانەكە، ھەرچى مەيخۆرەبوو داچلەكىن. بەسەر سامىشەو تەماشايان دەكردم، تىرامابوون لەچى ياخىيوو؟ بەبى ئەو بولتلىك بەدەستەمەيىت، مەستى بەروومەو دىار بىت، ئەدى بۇچى دەگرىم؟ زىاد لەمەست بوون سەر سامبووم كە ومختەبوو تىكبچم، ھەموويان پىدەكەننەو لىوہەكانىيان وشكەو چاوەكانىيان تەربوو. بەخور چاويان فرمىسكى ھەلدەرشت. سەرورە لە ھەموويان زىاتر ئاۋ لە چاوەكانى وەك دوو روبارى بچكولانە دەھاتنە خوار مەو. رۇحم تەسلىمى شو كىكى لەناكاو و بەھىز بوو. ئەو پىكەننە چىبوو لەو دىو جامخانەكەو ئەدى ئەم گریانە بىدەنگە پىر لە فرمىسكانە چىن؟ سەرورە ھەرگىز پىنەكەنى بوو. بەشەر مەزارىيەو تەماشاي منى

دەكرد. دواچار باۋەشى پىداكردم. بەدەستىكى منى دەگوشى بەخۇبەمو بە دەستەكەى تىرى بوتلە شەرابەكەى توند گرتىبوو. منىش بە ھەردو دەستە باۋەشم پىداكرد. ۋەك نوقلىكى شىرىنى سەردەمى مندالى قەستە بوو بە دوو مژ بىخۇم تىكل بە رۇخى خۇمى بىكەم. گویم لە لوشكەى گرىانى بوو. سەد ماچم كرد ھەر ژىر نەبوو ھە. دەستە لە ملیدا بوو كە ھاتىنە دەر ھە، لەناو دەرگای مەخانەكەدا ھەموو ھاوړئ مەى خۆرەكانى بۇ دواين جار مألئاواييان لىكرد. ھاتىنە دەر ھە ھەر دەگرىا. دەگرىا بۇ بەخت و چارەنوسى، بۇ مندالەكانى بۇ نەمامىش. بەدەم گرىانە ھە گەشتىنە مألە ھە، بە رۇخسارىكى شىواو و دوو چاوى سورى پر لە فرمىسك. رىشى ھىشتا ھەر بۇنى دوكلەى لىدەھات، ھەناسەى بۇن شەرابى گرتىبوو. نەورۇز لە سەرتادا و مختەبوو نەناسىتە ھە. ناھەقىشى نەبوو بەو شىۋە ھەرگىز سەرومى نەبىنىبوو. ژىانى ئەو دوو خىزانە ئاۋىتەى يەكترى بوو. قەدەرە خەماوى و ترسناكەكان ھەر زەمەنە بە ئەستۋى خىزانىكاندا خۇى ھەلدەواسى. قەدەرەكانىش تەمەنى ديارىكاراى خۇيان ھە. تەمەنيان بەندە بەتەسلىم بوونيان، تاكو بە ھىزتر بىت تەمەنى ئەو كورت دەبىتە ھە. كە قەدەرەك دەرۋات نىتر دواين قەدەر نىبە، كە قەدەرەك كىش دىت نىتر تاكو كۇتاي تەمەن نىبە. خەمەكانى زۆر گەورەبوون بە ئاستىك ئەگەر ھەموو مەروشى شارەكە بىناخورداپە ھەر تەواو نەدەبوو. خەمەكان كالىۋنە ھە، بەلام نە بىرچوونە ھە نە كەمبەونە ھە. لەگەر مەيدا دەبوون بەگول، ھەر چەندە لە سەرتادا ھەستىيان پىنەدەكرا. خەمەكانى لارە ھەموو ھەستەكانىشى پەك خستىبون. ئەو رۇزگارە تازە نەمام لەدونيای خۇشى و شادى خۇيدا بوو، دووبارە كەوتە ھە ناو دەرۋاى قەدەرەكى ناوخت كە پىر بوون لە شەپۇلى خەماوى. ژىانى ئەو دوو خىزانە بە خەمەكانىشە ھە ئاۋىتەى يەكترى بىبون. جگە لە ھەى نەمام ھىندەى نەورۇز بۇ مەرگى لارە غەمگىن بوو، دلنەواىكرن و دەر بىرىنى سۆزو ئاگادار بوونى ئەۋىشى لەسەر بوو كە ھىندەى خەمەكان ماندى دەكرد. نەمام لەسەر دەمى خەمەكانى خۇى ئەزمونى لە قسە و انەكانى نەورۇز پەيدا كرىبوو. ھەر وانەو ناموزگار بىبەكانى نەورۇز خۇى بوون كە نەمام پىندەفرۆشتە ھە بە سۆز و خۇشەۋىستى و ھەفای ھاوړىيەتى. ھەموو رىگاكانى بۇ ھىمكر دنەمو رەۋىنە ھەى خەمەكانى نەورۇز بەكار ھىنا. دواين جار بىرى رۇمانەكانى كەوتە ھە كە نەورۇز بۇى ھىنا بوو. دلنەواو خويندە ھەى رۇمانەكان بۇ ساتىكىش بىت لە خەمەكانى دادەبىر بىت. خۇى بەكردار كەلكى لە خويندە ھەى رۇمانەكان وەر گرتىبوو، كارىگەرى راستە خۇشى لەسەر كەمكر دنە ھەى خەمەكانى ھەبىبوو. شىواو نەبوو ھەر ھەمان رۇمانەكانى خۇى بەدىارى بۇ بەریتە ھە. داواى لەسەر ھەر كرد ھەر چۇنىك بىت دەبىت رۇمانىكى باش بۇ نەورۇز پەيدا بكات. شەو سەروم بەخۇبى و رۇمانىكى تازە ھە گەر اىە ھە بۇ مألە ھە. كىتەكەى لەناو

كيسەيەكى كاغەزدا بە دەستەوہبوو. نەمام لە موبەقەكە خەرىكى نامادەكردى خواردن بوو. سەرور ئەم ئىوارەيە كەمىك درەگتر لەكاتى خۇيدا ھاتبوو، چاوەكانى نەمام چاوەروانكردى ئەم ئىوارەيە تىدا دەخویندرایەو.

نەمە گيان دەزانم دەنەويت شتىك بلئيت، بەلام ھىچ مەلى بەھوى خۆتەوہ دواكەوتم، ديارببەكى گەورەم بۆ ھىناويت.

ديارى چىو شتى چى. . . . بەخوا لە داخى ئەم نەورۆزە ناگام لە دونيا نەماوہ. ئەمرو لەلاى بووم ھەروەك جار ان واہ. بەھىچ شتىك سەبورى ناہ. چەند قسەى بۆ دەكەم ھەر بى سودە. دەلیم داہە گيان خۆ ھەر ئامۆزگارى و پەندەكانى خۆتن كە ھەلەدا خەمەكانى من برەوتىتەوہ بۆ ئەوہى مائەكەمان ويران نەبىت و مندالەكانىش سەر گەردان نەبن. لەبىرت دىت پىندەگوتم ژيان رۆزگارى زۆر بەبەرەوہ ماوہ، ئومىدت ھەبىت بە دوارۆز كە ژيان پر دەبىتەوہ لە خۆشى و شادى. سەيرى ئىستاي من بکە لەدواى ئەوين ھەرگىز باوەرم بەم رۆزە بەختبارە نەدەكرد كە لە رۆحى "شادى و خۆشى" دا دەبىنم بەھوى ھەولى دلسۆزى بى و چانى تۆ. دەتۆش تاويك گوئ بە ماندو بوون و ئەركى ھاورببەتى من بەد.

نەمام زۆرى پىبوو بۆ سەرورەرى ھەلبىرئىت. سەرورەرىش ئارامى نەبوو زياتر گوئى لىبگرت. پەلەى ديارببەكەى بوو كە پىشانىدات.

نەمام گيان جارى بىدەنگ بە! ديارىم بۆ ھىناويت، ديارى.

ئەرى ديارى ديارى چىتە؟ ئابىنە بزەنم چىبە؟

نەمام گيان ديارببەكەى زۆر گرنگە، ناكو ماچىكم نەدەبىت ناتدەمى.

ماچى چى ھەتتو؟ مندالەكان لەودىو دانىشتون، گوئيان لىمانە.

ئى باگوئيان لىبىت، چ قەيدى ھەيە! لەمەلى خۇمدام دەزانن كى ماچ دەكەم. بۆچى ماچكردن قەدەغەيە؟

نەمام ناچار بوو رومەتى ھىناپە پىشەوہ. سەرورەرى گوتى رومەت نا، لىوہكانت. ئەوئەندە تامەزرۆى ماچى نەمام بوو. ھەستى لەلاى خۆى نەما بەدەنگى بەرز گوتى "ئاي چەندە خۆشبوو" نەمام توند دەمى گرت. ھەتتوہ ھەيەبەرەيە مندالەكان گوئيان لىبوو.

گوئەندو پەسەند لە ھۆلەكە دانىشتبون. چاوەروانى داىكيان بوون كە بۆ نان خواردن بانكيان بكات. گوئەند ھاوارى لىھەستا: بۆچى ھەر خۆتان نان دەخۆن؟ ئىمەش لەم دىو چاوەروانىن. داىكى وەلامى داہەوہ: جارى نانمان نەخواردوہ گوئەند گيان، بەبى ئىوہ چۆن نان دەخۆين. گوئەند بە ماناوە گوتى: ئەى گوئىم لەباوكم بوو گوتى "ئاي چەندە خۆشبوو" ئەى نان ناخوات، چى دەخوات؟

ئەو ئىوارىيە جارىكىتر لەسەر مېزى نان خواردن بە كامەرانى و شادىيەوھ كۆبوونەوھ . نەمام ھەر لە خەيالى ديارىيەكەدا بوو، زۆر بە پەلە نانى خوارد. سەرورەر كىتتەكەي نەدايە، دەيزانى كەبەرگەكەي خویندەوھ ئىتر درىژە بە خویندەنەوھى دەداتو نانى بۆ ناخورىت. لەدوای ماچەكە پىنگووت "لەپاش نان خوارن ديارىيەكەت پىدەدەم". لەبەختى نەمام "شادى و خویشىش" نوستىبون. كىتتەكەي لە كىسە كاغەزەكە دەر ھىنا. زۆر خوشحالىبوو كەكتتەبە. دۇنياشبوو رۆمانىكە ئەو رۆمانىيە كە بۆ نەورۆزى دەويست. بەدەم رۆشتنى وردو ھىواشەوھ بۆ ھۆلەكە، ناوئىشانى بەرگى كىتتەكەي دەخویندەوھ. توشى سەرسامى و شوک بوو، وەك لە بىرىكى قولدا بىت بە ئاستەم نوزەبەكى لىوھەت "سەرورەر".

دەنگەكە ھەر ئەومندە بىرى كرد كە سەرورەر گوئىيىستى ناوى خۆى بوو. وەلامى نەمامى دايەوھ

نەمام منت بانگكرد؟ چىت دەوئ؟

نەمام بىدەنگ بوو، وەك گوئى لە سەرورەش نەبووبىت. سەرورەر تىگەشىت لە نەينى ئەو دەنگە خەيالىيە كە ناوئىشانى رۆمانەكە سەرسامى كردوھ. رىكەوتىكى ئەفسوناوى بوو لەوكاتەدا خەمەكانى لارە دەبوون بە گول، رۆمانىكىش بەناوى "خەمەكان دەبن بە گول" لە دايك بىت.

رۆمانى "خەمەكان دەبن بە گول" نەينىيەكى تىر بوو لەناو گەرمەي خەمەكانى لارەدا دەر كەوتن. ئەو شەوھ تاكو درەنگ نەمام سەرقالى خویندەنەوھى رۆمانەكە بوو. نەيدەتوانى دەست لە خویندەنەوھى ھەلبىگرت. سەرورەر دەيگوت: خۆم زانيم ئەگەر پىش ناخواردن رۆمانەكەي بىينىيە، نانیشى نەدەخوارد. نەمام پەرە بە پەرە زياتر دەچووھ ناو دونىاي سەرسامى و رىكەوتە ئەفسوناوىيەكان و نەينىيەكانى ناو رۆحى لارە كە لەدوای مەرگىشى وەك زىندو دەر دەكەوت.

گۈلە باخ

چەند رۆژ ئىككىن لە كەنارى دەرياكانى ئىسپانىدا بەسەر برد. دواين نيوەرۆى ئەو ماومىيە خەسرەوى براى نەمام لەگەل "پەخشىن"ى خىزانىدا بە دوو ئۆتۆمۆبىل گەشىتنە ئەو خانوۋە بچوكەى كەنار دەرياكە كە نەمامو نەورۆزو مندالەكانىيانى تىدا دەريا. ئەو رۆژە تاكو نىكى نيوەرۆ لە كەنارى دەرياكە بوون. بە خۇشخالىيەو ۋە ۋە بەرازىلىيەكەيان بەجىيەشت، بۆ خۇئامادەكردن گەر انەو خانوۋە بچكۆلانەكە. لە پەنجەرى ۋە رۆرەكە ۋە ۋە بەرازىلىيەكەيان لىو دەياربوو، بەناو گەشتىارەكانى كەنار دەرياكەدا وەك رۆژانى پىش مەرگى كورەكەى ساردەمەنى دەفرۆشت. بىر يارىدابوو تاكو ئەبەد ئەو كەنارە بەجىنەھىئەت، مەگەر قەدەر ئىكى لە تاكو خۇبىو بىر يارەكەى لەبن دەربەھىئەت. ئەو ماومىيەى ئەوان بوون بە ھاۋرپى ھەستى بەسوكى خەمەكانى دەكرد كە وەك دوو داكى ھاۋخەم دلنەۋايان دەكردو سەرى كاسيان بە سنگى پر لە موھىبەتى خۇيانەو دەنوساندو بە دلە داىكانەكەيان ھاۋبەشى خەمەكانى بوون.

دوو ئۆتۆمۆبىل لەپىش خانوۋەكە راۋەستان، خەسرەو پەخشىن بوون. ئەوان تەۋاۋ نامادەبوون تەنھا چاۋەرۋانى ئەوانيان دەكرد كە بىنو بەرەو ئەو شارەى كە خەسرەوى لىنىشە جىبوو بەرئ بگەون. پەخشىنىش ھەزىكر دبوو بە ئۆتۆمۆبىلەكەى خۇى بىت، نەكو كەلوپەليان زۆر پىيەتو جىگايان نەبىتەو. ماۋەى نىۋان دەرياكەو شارەكەى خەسرەوى لىبوو زۆر دوور نەبوو. بە درىزى رىگاگە دىمەنە جوانەكانى ئىسپانىا سەرنجى رادەكىشان. شادىو خۇشى لەگەل خالىاندابوون. نەمامو نەورۆزو گۈلە لارەش لە ئۆتۆمۆبىلەكەى پەخشىندا بوون. رىگاگە زۆر دوور نەبوو، ئەمانىش بەدەم قەسەكردنەو ھىندەى تر نىكىان كەدەو، كات زۆر زوۋ رۆشت، تەنانەت پەخشىنىش ھەستىيىكردو گوتى: ھەردو سەر ھەمان رىگا بوو لە ھاتنو چووندا، بەلام لەم سەرەو زۆر زووتر گەشىتىن.

ھەمويان لە ھۆلى مىۋان دانىشتىبوون، شادىو خۇشى ھەردو كىيان لەسەر قاچى چەپو راستى خالىان دانىشتىبوون. زورنىكى جوانو دلگىر بوو. سەرمىزەكە تاقمىك

فنجانى ناسكى ئىسپانى بە گول نەخشىنراوى لەسەر بوو. قوربىيەكى خنجىلانەى ھاونەخسى كوپەكان لەسەر ئاگرىكى كزى مۆمىك ھاكا ژورەكەى پر لە بۆنى چا كرد. لە لاپەكى مېزەكە قالىنك كىكى مېوە لەگەل سوراحىبەك شەربەتى پرتەقال و چەند پەرداخىكى بچوك سەر مېزەكەى رازاندبوو مە. ھۆلەكە بۆ ساتىك بېدەنگ بوو، وەك بۆنى چابەكە ئەبەلقى كرىبىتن. چاوەروانى يەكەم قولى كولانى چابەكە بوون كە زرەى فنجانەكان ئەو بېدەنگىيە بشكىننېت. پەخشىنېش بەبېدەنگى دەم بە خەندە بە دەستەيەك قاپى لەپى بچكولانەو چەند چنگالنىكى كورتى رەنگ زىوېن ھاتە ژورەو. دەنگى زرەى دانانى چنگالەكان لەبەرى فنجانەكان بېدەنگى ژورەكەى شكاند. ژورەكەش وردەوردە پر بوو لە بۆنى چا. خەسرەو بەئەسپاى شادىو خوشى لەسەر قاچاكانى داگرت. فنجان و ژېر فنجانەكانى يەكە يەكە لەبەر دەم نەورۆزو نەمام دانا، بۆخۆيىو بۆ پەخشىنېش. پەخشىنېش لەدواى دانانى قاپو چنگالەكان بە چەقۇيەك كىكەكەى قاش قاش كرىو سەر و قاش كىكى لەسەر قاپەكان بۆ دانان. خەسرەو پەش خەرىكى تىكرەنى چابەكە بوو. لەدواى تىكرەنى چابەكان، سەر و پەرداخ شەربەتىشى بۆ مندالەكان تىكرد. لەگەل خوارەن و خوارەنەو چاىو كىك رازى قەسەشيان دامەزراند. نەمام پەش ھەژدەسال لە ئىسپانىبوو، لەو ماوەيەدا يەك جار سەردانى ئىسپانىاى كرىبوو. بەلام لەگەل ھەندىك لە ھاوړىكانىدا پەمەندى نامە تەلەفۇننىان ھەر ھەبوو، بەتايبەتى لەگەل مامۇستا كارلۇس. مامۇستا كارلۇس كەسكى تايبەتى بوو لە ژيانى نەمامدا كە گرنكى بە بەرەمەندى نەمام دابوو، يەكەم ھاندەرىشى بوو كە بەردەوام بىت لە خويندەن لە بواری ھونەرەكەى خۇيدا. نەمام كە ئىسپانىاى بەجىھىشت لە قوناغى دووى زانكو بوو. بەبىستنى ھەوالى گەشىتنى سەرور بۆ لەندەن، ھەموو ھىواكانى لە ئىسپانىا بەبى ناز بەجىھىشتەو بەرەو بەرىتانيا ھەلفرى. سەرور بەھۆى ئەشكەنجدانەو توشى نەخۆشى سەختو لە بېرچوونەو ببوو. لە ھەلومەرجىكى دژورادا بە خىراى لە رىگى ئىرانەو گەياندىانە شارى لەندەن لە بەرىتانيا. نەمام چەند سالىك بوو سەرورەى نەبىنېبوو. ئەو رۆژەى لە نەخۆشخانەيەكى لەندەن بۆ يەكەم جار دواى ئەو ماوەيە سەرورەى بىنى، نەناسىيەو. لەرووى روخسارو جەستەو زۆرگۇرابوو بەرەو تىكچوون و شىواوى، لەسەر چەرىپاكە راکشابوو، چاوەكانى زەق كرابوونەو، بەلام وەك ھىچ نەبىنېت بى تروكەو بى نئوق بوو، پېدەچوو نەمامىش نەناسىتەو. كۆمەلىك دكتورى لەبوارەكانى دەرونىو ھەناو دەماخى بەسەرەو بوو. جۆرى نەخۆشەكەيان بۆ نەمام شىكرەدو. پېشيان رەگەياندا تاكو ماوەيەكى تر سەردانى نەكات، ھىواى چاكبوونەوشيان بە دلنېيايەو بە نەمام دا.

ھەژدە سال لەمەو بەر لەئیسپانیا لە بارودۆخکی ناتارامی دەرونیدا بۆ یەكەم جار لەمائی خەسرەوی برای لە رۆژیکى ئەفسوناویدا بە مامۆستا کارلۆس ئاشنابوو. کارلۆس بە تابلۆی سەر دیوار مە سەرسام بوو کە بەر ھەمی دەستو پەنجەو خەيالی پر ئەندیشەى ئەو سەردەمەى نەمام بوو لە وینەيەکی شێوھکاری روخساری سەروردا بەر جەستەى کردبوو. کارلۆس خۆیشی ھونەر مەندیکى شێوھکاری بەناوبانگی ئیسپانیا بوو. پیاویکی بالا بەرزى قژ بژنى چاۋ بە قولاً چووبوو. مېھرەبانی دلو دەرونى لەسەر روخساری رەنگیان دابوو مە. مەحبوبو ئیسک سوک بوو. رستەيەك بەنھینى لەناو چاۋەکانیدا نوسرابوو، بەناسانی بەرامبەر مەکی دەخویندەو. لەماوەى ئەو ھەژدە سالەدا لەسەفەر ئیکیدا يەك جار بتر مامۆستا کارلۆسى بېننیهو. ئەمەرو لە مائی خەسرەو کۆبوونەتەو مە سەرگەرمى قسەو پاسو بېرەو مەریه کۆنەکانن. سبەينى ئەو رۆژەيە کە نەمام جار ئیکتر مامۆستا کارلۆس دەبېننیت. وەك جارەن روخساری پرە لەخۆشەوېستى ھونەر، وەك جارەن چاۋ بە قولاً چوو و قژ بژ، بەلام ئەمجارە بەرەنگى سېپپیهو لەناو يەكدا ئالاون. خەسرەو بە نەمامى گوتبوو، مامۆستا کارلۆس ناگادار کردوو کە تۆ ئەمەرو دەگەيتە ئیرە. ئەو خۆشحال دەبوو ھەر ئەمەرو بەتایە، بەلام پېی باشتەر بوو کە سبەينى سەردانت بکات.

مامۆستا کارلۆس يەكەم کەس بوو ھانى نەمامیدا بۆ خویندنو بەئینیشی پيدا ھاوکاری بکات. ئەو رۆژەش وازى لە ھەموو ھيواکانى ھینا بۆ بېننیهى سەرورە لە لەندەن، کارلۆس تەکای زۆرى لیکرد کە سەردانەکە چەند رۆژیک بېتو پاشان بگەرێتەو. بەلام نەمام بېریارى خۆیدا بوو، ھەموو ھيواکانیشی لە رۆحى سەروردا دەبېننى. ئەو سەردەمەش کە نەمام لەناو خەمى کچەکیدە ھەموو ھيواو بېرەو مەرى و خۆشەوېستى و نایندەى خیزانەکەى تۆندبوو مە، باش دەیزانى کە سەرورە لە ھەموو کاتیک زياتر پېوېستى بە دلنەوایى و بارودۆخى ئارام ھەيە. رۆژ بەرۆژ باری تەندروستى دەرونى سەرورە خراب دەبوو. نەمام بېياکبوو لە ھەول و نامۆزگارى و قسەى دەور و پېشتو کەسو کار.

ئەو بېيانىيەى کە سەرورە مألەوہى بە جېھېشت، شەو تاكو بېيانى لەناو ئازارى خەمەکانیدا چاۋەکانى نەچوونە خەو. تاكو دەمەو گزنگ ھەزار خەيالی ئالۆزى کردەو. بېریارى ھەتھاتن لە مألەوہ دوا چارەبوو بۆ يەكالا کردنەوہى خەيالە ئالۆزەکانى. وردە وردە گزنگ دەردەکەوتوو و دەرونى ئەویش تاريك دەبوو. ئەوہ دوابن بېيانىيە بە ناچارى مال و مندال بەجیدە ھیلنیت. بە ئەسپای لە مألەوہ ھاتە دەروہ، کۆلان و شەقامەکانى بئ ھەست دەبېرى. ھەموو ھەنگاویک خۆر زياتر ناو شارى لەندەنى روناکتر دەکردەو، تەنھا دلو دەرونى ئەو نەبیت کە تالە نیشکىكى ئەو بېيانىيەى بەر نەدەکەوت. ھەنگاۋەکانى رینگای ئیوان خۆى و مألەوہيان دەکشاند،

زەمەنىش ھىدى ھىدى ھىواكانى دەكوشتو زەينى كۆيز دەكرد. كۇلان و شەقامو خانووەكانى يەكە يەكە بەجىدەھىشت. بىياك لەوەى قەدەر بۆكۆيى دەبات ، مىلى رىگای بى ئومىدى گرتىووەبەر. ھىدى ھىدى لەبوونى خۆى بىناگا دەبوو. نەيدەزانى كىيىو لە چ ساتو جىگەيەكدايە. ئەو شەقامو كۇلانانەى ئەم بەيانىيە بوون بە ھاوړى. بە ھەموو ئەو ماوہيەى لە لەندەندا ژياوو بۆ تەنھا جارنىك گوزەرى پىدا نەكردبوو. ئەم بەيانىيە قەدەر ھاوړىيەتى، بە دلنىيايىيەو پەلى خۆى داووتە دەست بەرەو كام شارى نەينى دەبات. لەناو بىگايى خۇيدا چرىبوو ھو. ھەستەكانى سربىوون، وەك ھەرگىز دوينى و پىرى نەدبىيت. بىرەوەرى تەنھا ساتىك لە رابوردوى لە زەيندا نەمابوو. بى خەم بوو روو لەكام شوينى ئەم شارە غوربەتە دەكات. كەس نەبوو بزائىت كەى گەشتوتە ئەم مەيخانەيەو بەم بەيانىيە ئەمە چەندەم بوتلى شەرابە قوم قوم توشى دەكات. وەك پىرىكى مەيخانە لەنيو تاقمى مەستبوواندا لە ھەموويان مەستىر بوو. يەكەمجاركە سوارە بىنى باوړى بە چاوەكانى نەكرد كە وینەى سەرورەرى پيشانەدەن. ئەو لە ژياندا مەى نەخوار دىوو ھو. ئەى چۆن ئەم جىگا عاسىيەى دۇزىو ھتەو؟

لەپاش بەسەر چوونى تەمەنى كارەساتەكان، زۆر جار سوارە بە سەرورەرى دەگوت: پىمنا ئىيت ئەو مەيخانەيەت لەى جىگا عاسىيەدا چۆن دۇزىبوو ھو؟ سەرورەرى بۆخۇيشى نەيدەزانى چۆن گەيشتو ھو ئەو جىگايە، رەنگە ئىستاش نەيدۆزىتەو. ئەو بىناگابوو لەكاتو شوين، بىناگا بوو لە خۇيشى. بەبى ھەست بە شەقامەكاندا دەروى. ئەو ساتىبوو كە توشى دەردى لەبىر چوونەو ھىبوو. بەلام بۆ گالتەو پىكەنين دەيگوت: شوين ھەيە من نەيدۆزەم ئەگەر مەبەستەم بىت. لەمەلى سوارە چەند رۆژنىك مايەو. پەيوەندىيان بە دكتۇر ھو كرد. حالەتى نەخۇشەيەكەى ھىشتا لە سەرەتادا بوو. دكتۇر دلنىيايكرد بە ئارام كەردنەو ھى بارى دەرونى دووبارە رەوشى بەرەو باشى دەچىتەو. سوارەو نەورۆز بە پەروشەو ھەولى ئاسايكر دەنەو ھى بارى دەرونى سەرورەرىيان دەدا. بۆ چارەسەر كەردنى گرتە سەرەكەيەكەى نەمامىش بىريارىندا چەند رۆژنىك سەرورەرى بە نەينى لەمەلى خۇيان بەئىنەو نەمام بەخەنە بەر كارىگەرى تاقىكر دەنەو ھەكى تر. ئەو ئىوارەيەى نەورۆز دوو رۆمانەكەى بۆ برد، سەرورەرى دوو رۆژ بوو لەمەلەو دەرچووبوو، بەلام نەمام دەربارەى سەرورەرى ھىچى لەلاى نەورۆز نەدركاند. لەدواى رۆشتنى نەورۆز، نەمام سەرەسامبوو بە ھەلسوكەوتو رەفتارى، لەبرى ئەو ھى نىگەر انبىت لە نەورۆز ھەموو قسەكانى ئەو بەبىر خۆى دەھىنايەو. سەبارەت بە رۆشتنى سەرورەرى ھىدى ھىدى ترسو خەمى لە دلدا دروست بوو. دەيزانى رەوشى سەرورەرى باش نەبوو، گوينى پىنەدەدا. ئاگادار نەبوو كە سوارە دەزانىت سەرورەرى مەلەو بەجىھىشتو ھو. سوارەش

بەلئىنى بە نەورۇز دابوو ئەگەر نەمام ھىچى سەبارەت بە سەرورەر بۇ باسنىكەرد، كەگەر ايمە بۇ مالمە خۆى ھەموو راستىيەكانى بۇ بگىزىتەمە. سەرورەر دوو رۇژ بوو لە مالى نەورۇز بوو نەمام ئاگادار نەبوو. خەمەكانى سەرورەر لە دلى نەمامدا وردە وردە جىگىيان داگىر دەكرىدو پالئان بە كۆنە خەمەكانەمە دەنا. ئەم ماومىيە نەمام پەرىشانى ھەوالى سەرورەر بوو. لە نەورۇزىش بە گومان بوو دوو رۇژە بە تەلەفۇن قەسەى لەگەلدە نە كر دوو. ھەرگىز ئەمە نەورۇز نەبوو. لە دلى خۆيدا دەگىوت "بەخوا ئەویش ماندو بوو لەگەلدە". سىيەم رۇژ بەناچارى تەلە فۇنەكەى ھەلگرتو زەنگى بۇ نەورۇز لىدا، بەلكو نەورۇز بە ھانايمەبىتو لەناو ئەم دەريا پىر لە گومانو ئازارو خەمو خەمەتەدا دەرىيەبىت. ئەم چەند رۇژە زۆر نىگەرەن بو بى ئارامبوو زىاد لە جارەن. دەمىك بۇ ئەمىن دەگىر دەمىك خەمى چارەنوسى سەرورەرى بوو ئاخۇ قەدەر بەرمە كۆپى بىر دىت. رقى لە خۆپىو گىر يانەكەشى دەبوو مە. بەخۆى دەگىوت: قەدەرى چى؟ ھەموو تاوانەكە خۆم بووم. نەورۇز راستى دەگىوت كە رۇژىك ئەم مالمۇ مندالە توشى وئرانىو سەرگەردانى دەبن. بەپەلە تەلەفۇنى بۇ نەورۇز كرىد. چىرا وەلامى دابىمە.

چىرا گىيان دايكت لە مالمەمىيە؟

بەلئى لئىرەمە. چىرا بەدەنگى بەرمە دايكى بانگەرد، دابە تەلەفۇنە. نەورۇز لە چىراى پىرسى: نەتزانى كى بوو؟ دەنگىم نەناسىيەمە، پىم و ابوو يەكەم چارە گۆنم لە دەنگى بىت. بەلام ئەم دەنگى منى ناسىيەمە.

• بەلئى نەورۇز

• نەورۇز گىيان دەبىت ھەر ئىستا سەردانم بەكەيت، نىشم زۆر پىتە.
• نەمام ئەمە تۆيت؟ چى بوو؟ بۇ وا پەشوكاويت؟ خۇ چىرا دەنگى نەناسىيەمە.
• نەورۇز گىيان لە تەلەفۇندا ھىچ ناگوتىت، ئەگەر بۆت دەكرىت سەردانم بەكە. نەورۇز كەمىك گومانى كرىد نەكو روداوىكى تر بوو بىت.
• نەمام گىيان رەنگە بەم پەلە پەلە بۆم نەكرىت. ھەر چىيەك روداوه ئىستا پىم بلى.
• نەورۇز گىيان چەند رۇژە لىم شارەنەتەمە كە سەرورەر دىار نىيەم نەھاتتەمە بۇ مالمەمە. مەراقى ئەم ھەموو خەمەكانى تىر بىر بردومەتەمە.

• نەورۇز ئاسودەبوو كە زانى نەمام پەشوكاوى سەرورەر. چەندە بۇ نەمام خەمىكى گەورە بوو، بۇ نەورۇز نەك خەم ھەنگاوىكى دلخۆشكەر بوو. بەلئىنى بە نەمامدا كە سەردانى دەكات. پىرسىيارى رۆمانەكانىشى لىكرىد، ئاىا ھىچ كام لە رۆمانەكانت خويندۆتەمە؟ نەمام سەيرى بە پىرسىيارى ھاورى دلئسۆز مەكى دەھات كە ئەم لەم پەرى پەشوكاوىوخەم نا ئارامىدايە كەچى پىرسىيارى خويندۆتەمە رۆمانى لىدەكات. رەنگە

نەھننەيەك ھەيىت. نەمام ھىچ لە رۆمانەكانى نەخوئىندىبوو ھە. ھەرواش ۋە لامى نەورۆزى داپەو ھە.

• نەمام گيان بەلەين بىت سەردانت بەكەم، بەلام تاكو دىم يەكەك لە رۆمانەكان بخوئىنەر ھە. بەلكو سەرور لەناو رۆمانىكدا بدۆزىنەو ھە. نەمام لە پەشوكاوى بى ھىزى خۇيدا بە ھەموو مەرجىكى نەورۆز قايل بوو، ھەرچەندە بە مەرجەكانىشى سەرسام بوو. پىشتەر بەم شىو ھەي ئىستا نەمامى نەدواند بوو.

نەمام بەخەمىكى گەورەتردا كەوت، بەلام لەلای نەورۆزى ھاورپى خەمىكى سادەبوو چونكە چارەسەر كەردنى ئاسان بوو. بىياك بوو لە پەشوكاوى نەمام، بى خەم بوو لە خەمە تازەكانى. نەمام نىگەران بوو لە نەورۆز لەناو ئىو دنيا پىر لە نازارو ھەر اسانىيەدا پرسىارى خوئىندنەو ھە رۆمانەكانى لىدەكات. ۋەك كەسنىكى لاواز بە كەساسىيەو داو ھە يارمەتى لە نەورۆز دەكرد، كەچى نەورۆز گۆشەگىرو خەم سارد خۇي پىشاندەدا.

ئەو كاتەى نەمام تەلەفونى بۆ كەردن، ھەموويان لە موبەقەكە نانى بەيانىيان دەخوارد. سەرور ھەستى بەمەكرد كە نەورۆز لەگەل كەسنىكى خەماوى پەشوكاوى ناوارامدا قەدەكات. دۇنيابوو كە ئەو كەسە ھەر دەيىت نەمامى ھاوسەرى بىت. بە شىاوى نەزانى لە پىشت نەورۆز ھە گوئى بۆ قەسەكانىيان ھەلدىرى، بەلام بە دەنگى ھەناسەيەكى بەرز ھە لە پىشتىيەو ھەراو ھەستا. نەورۆز بەلەينى بە نەمامدا كە سەردانى دەكات، مائاۋا اييانكردو دەسكى تەلەفونەكەى بە ئەسپايى دانايەو ھە نەورۆز ھەستى كەرد كە سەرور لە پىشتىيەو ھەراو ھەستا. ھىشتا پرووى بۆلای سەرور ۋە نەگىرا بوو پىگوت: ۋەرە با نانەكەمان بە ئاسودەيى بخوئىن. ھەموويان بە دەورى مەزەكەو نان و چاى بەيانى كۆبوو ھەو ھە نەورۆز ھالى نەمامى بۆ گىرانەو ھە سەرور زۆر نىگەران بوو، داواى لە ھەردوو كىيان كەرد كە ھەر ئىستا تەلەفون بۆ نەمام بەكات لە بوونى خۇي لە مالى سوارە دۇنياى بەكات، چى زووترە لەو بارودوخە پەشوكاوى ۋە غەمگىنە دەربىھننىت. سوراو ھە نەورۆز تەكايان لە سەرور كەرد كە ئارام بەگرىت، نەورۆز بەلەينىشى پىدا كە ھەر ئەمرو سەردانى دەكەم نارا ستەوخو ھەوالى بىننىنى توشى پىدەدەم.

نەمام لە نەھنى خوئىندنەو ھە رۆمانەكان ھالى نەدەبوو، ناچارىش بوو كە دەست بە خوئىندنەو ھە رۆمانىكيان بەكات. ھەردوو رۆمانەكە ھىشتا لەسەر مەزى ھۆلەكە لەسەر بەك دانرا بوون. رۆمانى چارەنوسى ئادەمىزاد لە سەرور ھە بوو كە نەمام دەستى بۆ بەردن. قەدەر ئىك لە بەرگى كىتەكە و رەبوو ھە. ناوى نوسەر مەكەى زۆر چار بەرگوئى كەوتبوو. زەمانىك بوو خوئىنەرىكى بە پەروش بوو، بەيادى ئەو رۆزگارە لەيەكەم لاپەرەى رۆمانەكەو دەستى بەخوئىندنەو كەرد. لەپاش خوئىندنەو ھە چەندە لاپەرەيەك

رۆحى تىكەل بە روداومەكانى ناو رۆمانەكە بوو كە نىتر بىناگابوو لەدونىاي راستەقەينەى خۆى. نەمام بوو بە يەكئىك لە كەسەكانى ناو رۆمانەكەى پەيوەندى بە ژيان و دونىاي خۇبەو نەما. بى ھەستىبوو لە ئاستى خەمەكانى ئومىندا، بى خەم بوو لەچارەنوسى سەرور. وەك رۆژانى پىشوتەر لە چاومروانى گۆفەندو پەيوەستندا ھەمىشە چاوى لەسەر دەرگاى دەرەو نەبوو. پەرەبەپەرە بە دواى چارەنوسى ئواندا وئىل بوو. خەمەكانى ناو رۆمانەكە لە رۆحيدا دەتوانەو مە دەبوون بە دەنكە فرمىسى تەر و گەش، بەچاومەكانيدا دەرژانە خوار مە بۆسەر پەرەكانى رۆمانەكەى تىكەل بە وشەكان دەبوونەو. قەستى بگاتە رۆخى دەر ياكەى ئەو مندالە تىر تىر لە باوەش بگرىت. ھەندىك جار فرمىسەكانى سۆماى چاويان لئىل دەكرد كە وشەكانى بە باشى بۆ نەدەخوئىر انەو. بە پارچە دەسرىك بە خىراى فرمىسەكانى وشكەدەو تەكو ئەو وشانەى ببون بە چرا بۆ سەر رىگەى وئىلى بە باشى بىننىت. نەمام بە چۆرىك چووبووە ناو رۆمانەكەو لە دونىاي راستەقەينەى خۆى بىناگابوو، بىخەمبۆلە ھاتن و نەھاتنى نەورۆز، ھەر بىرىشى لئەدەكردەو، ئەوەى لەدونىاي ئەمرويدا نەبوو، چارەنوسى سەرور بوو. ئەمرو دوور لە ھەموو خەمەكانى رۆژانى پىشوى لە ناو خوئىندەوەى رۆمانەكەدا تەنەت بىرى خوار دن ئامادەكر نىشى نىيە، ھاكا كۆفەندو پەيوەست لە قوتابخانە گەر انەو، گۆفەندو پەيوەست كۆن؟ نەمام ئەمرو خەمى ئەو مندالەى لە كۆلئەو. پەرەبە پەرە بەدواى چارەنوسى ئەودا وئىلە تەكو ئەگاتە كۆتايى. ئەمرو قەو مەيكە ياخود چاىەكيشى نەخوار دەو. كى ئەپەرژىتە سەر چا خوار دن بەسەر بالى رۆحىبە بەرەو جىھانئىكى تر ھەلفرىت؟ پەرەبەكيترىشى ھەلدايەو، بەلام بە دىرىكدا رانەگەپىشت، زەنگى دەرگاگە لەسەر بالى رۆحى خۆى خستىبە خوار مە. وەك لە خەو راپەر بىننىت تەماشائى كاتر مىزى سەر دىوارەكەى كرد، كات دووى پاش نىورۆ بوو. وشەى "ئوى" لەگەل داخو رپاندا فرىدايەو ناو دونياكەى خۆى. نىوہى رۆمانەكەى خوئىندبوو مە. زەنگىكى تر لئىرا، بىرى لەلای مندالەكانى بوو. بەخىراى ھەستا دەرگاگەى كردەو. كەسىيان نەبوون نە گۆفەند نە پەيوەست، نەورۆز بوو. ھەر كە دەرگاگەى كردەو گوتى: وامزانى لە مالىەونىت، بەيانى لە تەلەفونەكەدا بەلئىنم پىدايت كە سەردانت دەكەم. نەمام بەگەرمى فەرموى لئىكرد بۆ ژورەو. نەورۆز كە مئىك جىوازى و گۆرانى لە روخساريدا ھەستىپىكرد. كىتتەكەشى دەمەو نوخوون بە كراوہى لەسەر مىزى ھۆلەكە بىنى، زانى سەرقالى خوئىندەوہى رۆمانەكە بوو، لئىپرسى: واديارە خەرىكى خوئىندەوہوبووت؟ نەمام بە خەندەو گوتى: ئەى نابىننىت كاتر مئىر دوو ھىشتا ھىچ نامادەنىبە. ئەگەر واپروات بە ھىچدا رانگەم. باومەرت ھەبىت لە بەيانىبەو دەستم لە خوئىندەوہى ھەلئەگرتوو، ھەستەم نەكردوو بەسەر ئەم دونيايەو مە. خۆزگە زوو تەوام دەكردو چارەنوسى ئەو مندالەم لئىئاشكرا ببوايە؟

مرۆف لە دونیای خۆی دادەبریت بەجۆرنیک دەچیتە ناو رۆمانەكەو وەك كەسێك بێت لە پالەوانی رۆمانەكە. نەینییەكی ئەفسونای ھەستێدەكەم لە ئیوانی خودی خوینەر و خوینەر خۆی لە كاتی خویندەمەدا. من بێئاگابووم لە دونیای راستەقینەى خۆم تاكو ئەو كاتەى بە زەنگى دەرگاگە لەناو رۆمانەكەدا ھاتمە دەرەو، كەچى ھەمان كات ھەستم بەو ھەشكر دوو كە جگە لەژیانی من ژياننكیتریش ھەيە پەيوەست بەخودی مرۆفەكان خۆیانەو كە گاریگەرى لەسەر دەور و پشت دەبیت. نەورۆز بە جدی گویی لە نەمام گرتبوو كە نەمام ھەستی پێيكات، دەيوست خۆیشی لە بابەتەسەر مەكییەكەى نەمام بەزیتەو تا ئەو كاتەى نەمام خۆی بابەتەكە دەور و ژینیت. ئارەزو شیبوو درێژە بە باسی رۆمانەكەبەدات. بە نەمامى گووت: دیارە رۆمانى چارەنوسى ئادەمیزاد دەخوینیتەو؟ نەمام گووتی: ئاا، ئەى باسى چیت بۆ دەكەم، بۆچى رۆمانەكەى كەش ھەر وەك ئەم رۆحت بۆ ناو جەستەى خۆى رادەكەیشیت؟ نەورۆز گووتی: وتەى ئەو پیاووم بەبیر دیتەو كە دەلێت "نوسەرەكان ناتوانن دونیا بە نوسینەكانیان بگۆرن، بەلام بە ئاسانى گاریگەریان لەسەر ناخى مرۆف دەبیت"، لەو برۆاىدەم ئەو رۆمانەى تریش دەتوانیت كاریگەرى لەسەر دەرونت ھەبیت. وەك خۆت گووتت"لە دەروەى ژيانى ھەر كەسێكمان رەنگە ھاوتای روداوەكانى ژيانى ئیمە ھەبیت، گەر ان بەدواى ئە كەسانەدا كۆلانى ناو رۆمانەكان بگەڕێ. نەمام وتەكەى ئەم بەیانییەى نەورۆزى بەبیر ھاتەو كە پێیگووت "رەنگە سەرور لەناو یەكێك لە رۆمانەكاندا بدۆزیتەو".

روخسارى نەمام بۆ ئاسایى پێشوى خۆى گۆرا. بە غەمبارییەو گووتی: نەورۆز گیان ھەربیرم چوو وەو كە بۆچى تەلەفۆنم بۆكر دیت بێت بۆ ئێرە. سەرور چەند رۆژێكە نەھاوتەو بە مألەو، ھەوالى ھىچ نازانم، زۆر دەترسم توشى بەلایەك ھاتبیت. دەبوايە ھەریەكەم رۆژ پێم بگوتیتایە نەك لیم بشاردنايەتەو. زۆر پێویستیم بە یارمەتى ئیو، بەلكو بە سوارە بلیت ھەوالێكیم بۆ بزائیت. ھەر خوابكات توشى ئەو دەردە پێسە نەبوو بێتەو ئیتر من ھىچم ناوێت. نەورۆز چاوى لەناو چاوەكانى بریبوو. بە ددان لێوەكانى خۆى دەخوارد، بەدەم سەر لەقاندەو بە نەمامى گووت: ئەى پێم نەگووتى، مألەكە وێران مەكەو ئەوانیش سەرگەردان مەكە، رابردو ئەو زەمەنەى كە ھەرگیز پێناگەیت. ئەو روداوەى بەسەر ئیو ھات، ئیمەیشى ھەژاند، بەلام كەسمان ھىچمان بۆ نەكرا تاكو زەمەن بگێرینەو پێش روداوەكە. شین و گریانیش ئەو ھەندە پێویست بوو تیکەل بە ھەموو ژيان نەبیت چونكە سەرگەردانى و مألۆیرانى بەدواو دەبیت. پێم گووتى سەرور لە ھەموو كاتێك زیاتر پێویستى بە تۆ ھەيە. بەلام بەداخو ھىچت بە گۆن نەكردم، بۆ تەنھا جاریك ریزی ماندوو بوون و ھاوریەتیت نەگرتم. دەزانیت ئیستا چەند نێگەر انم كە بە غەمبارى دەتبینم كاریكیشمان لەدەستنايەت. نەمام دەمێك بوو قولى گریانى ئامادەبوو. سەرى خستە

سەر شانى نەورۆز فرمىسكەكانى بەسەر رۆحى ئەودا رژاند. فرمىسكەكانى ئەۋەندە گەرمبوون نەورۆز ھەستى بەنازاريان دەکرد، دلى نەدەھات نەمام ئازارى زاپتر بچىزىت، بە ئەسپاي وەك دلى مندالنىك ئارام بکاتەو دەستى بەسەرىدا ھىناو پىيگوت: نەمام گيان ھەموو گىر فېتىك چارەسەر دەكرىت، ھەموو خەمىكىش دەرموئىتەو، سەرت ھەلپىرەو مەگرى. من ھاورىيەكى دلسۆزى تۆم ھاوبەشى خەمەكانتم، تۆش دەبىت لەدلسۆزى ھاورىيەتى من تىيگەيت، كە ھەول و ماندوو بوونم بۆ گەرانەوى ئاسودەى ئىوھبووھ تاكو سەرگەردان نەبن. نەورۆز بۆئەوى نەمام لەو رەوشە نارەھەت و خەماويە دەرم بەئىت و ناراستەوخو لە ھەوالى دۆزىنەوى سەرورەر دلىيىاي بکات گوتى: نەمام زۆرت لە رۆمانەكە خوئندەو؟ نەمام بە ھەنسكەوھ گوتى: ئەى قسەم بۆ نەكرىت، دەلى ئاگات لەمن نەبوو، بەخوئا تاقەتى رۆمانىشم نەماو، چى لە رۆمان بکەم، ؟ رۆمان چى لە من دەكات؟ نەورۆز لەسەر خو پىيگوت: نەمام گيان وا مەلى! ئاگام لىت بوو چىت بۆ باسكردم، ھەر نەبىت چەند كاتر مېرىك لە خەمەكان دور كەوتىتەو. وەك پىشمگوتىت "رەنگە سەرورەر لەدىرىكى لاپەر مەكدا بدۆزىتەو؟ نەمام لە گريان تەواو ببوو. بەدەنگىكى تونوجدى گوتى: بۆچى بە مەتل قسەم لەگەلدا دەكەيت، ھەر چىيەك دەزانىت سەبارەت بەسەرورەر پىمبلى، خوئ مندال نىم نەورۆز گيان. تاكو ئىستا كەسىكى ونبووم نەبىستووھ لەناو رۆمانىكدا دۆزرايىتەو، مەگەر ونبووھەكەش مرۆفكى ئەفسانەبىت تاكو لەناو دىرى رۆمانىكدا جىگای بىتەو. نەورۆز بە غەمگىيىەو گوتى: رەنگە ژيان دواچار ئەفسانەبىت، ئەى ئەمەنىيە مرۆف دواى سىبەرەكەى خوئ دەكەوتىت و دەشىدوئىت. زەمەن كە تىپەرى ناگەرئەو، ئىتر تۆ بۆچى چاوەرەوانى دەكەيت و سەرورەملى خوئى دەدەبىتى كە بىخوات. مرۆفى ئەفسانەبى تويت كە لە واقع تىناگەيت. ئەمجارەش پىندەلیم لەناو رۆمانەكاندا بۆ سەرورەر بگەرى، دىر بەدىرى بخوئىنەرەو تاكو كوتايى، ئەمەكانەى رۆمانەكەت تەواو كىدووھ سەرورەرت نەدۆزىمەتەو، تەلەفونىك بۆ بکەو باسى خوئم بەراستى ودروستى بۆ بکە كاتى خوئندەوھى رۆمانەكە. نەمام دووبارە بە ئومىدەوھ ئارەزوى، ھەرچى زووترە خوئندەوھى رۆمانەكەى بوو، بەنەورۆزى گوت: باشە مرۆف چۆن بخوئىتەو كاتىك كە ميوانى ھەبوو. نەورۆز بە خەندەو گوتى: لەو كاتەدا ميوانەكە دەروات، چونكە زۆرى پەلەپە مەرج نىيە تۆش پەلە لە خوئندەوھىدا بکەيت، پەلەت نەبىت. وەك چاچەكت بەمن نەدا ھەستە خواردن بۆ ئەو دوومندالە ئامادە بکە، نرىكى كاتى ھانتەوھىانە. نەمام لەسەر شىوھى خەندەكەى ئەو گوتى: ئەمىرۆ ھاورى دلسۆزەكەم شەرى دلىارام بوونەوھ پىندەفرۆشنىت، من كارم بەبووسەردانم بکات، كەچى ئەو مەرجوگەبى زىاتر بوو. بۆتو بوارى ھىچت پىدام تاكو چاچەك لەسەر ئاگر بنىم؟ ئەى

خوت بۇ نەزۇشتىت لەبرى من چا بۇخوت و بۇ مىش نامادەبكەيت؟ خۇ مىوانىت لە مالەكەدا؟ ئەمجارە نەورۇز خەندەكەى گۇرى بۇ پىكەنەنەن گوتى: من خۇم بەمىوان نەدەزانى، بەلام تۇ منت بە مىوان دانا. ئەى پىتنەگوتەم "مرۇف چۇن بخۇيىنئەمە كاتى مىوانى ھەبىت". لەدواى مردنى ئەوينەمە بۇ يەكەم جار بوو نەمام بۇ گالتەو خۇشى بە نەورۇز بلنىت: چەتئو خۇ من وامنەگوتووه، ئەوه پەندەكە وای گوتووه. نەورۇز كەبىفە بە دلخۇشى نەمام دەھات، ھەزىدەكرد زىاتر بىدوئىنئىت. گوتى: توخوا ئەوه پەندە ياخود قسەى خوتە، بەلام ئىتر لەمەرۇ بە دواوه وەك پەندى پىشىنان بۇ نمونە لەكاتى قسەكردندا دەلئىن. پىش ئەوهى نەورۇز بروات زەنگى دەرگاگە لىدرا. نەمام گوتى: بەخوا ئەوه گۇقەندو پەسەندە ھاتنەوه، داپىكتان كوزىرىت دەزانم ئىستا چاكتان برسپىيە. نەورۇز ھەستىكرد وەك جار ان لەناخى دلەو دەر ونىپەوه خەمى مندالەكانىتى و وەك ئەوسا بە پەرۇشە بۇيان. ئەوان ھاتنە ژور مەوه، پاش كەمىكىش نەورۇز بە دلئارامى چووه دەر مەوه.

ژيان پەيوەستە بە دووبارەبوونەوهى ساتەكان، بەلام كات بىخەمە لە تەمەنى ژيان، كەى تاقتى لىچوو دەستى لە كەمەرى خۇى بەردەدات. زەمەن گالىسكەيەكە لەسەر ھىلئىكى راست ھەمىشە بۇ پىشەوه دەروات. بۇ بەردەوام بوونى خۇى، دەمىك كات لە چال دەنئىت، دەمىك دەخولقنىت. ئىمە لەيەكەم ساتى دواى خولقاندەنمان، ھەنگا و بەرمە دابران و لە ناو چوون ھەلدەھىنن. لەناو چوونىك بۇ بەردەوام بوون كار دەكات. دووبارەبوونەوش پروسەيەكى واقەى سروشتە لە ھەموو ديار دەكاندا. قەدەرە سروشتىيەكانىش ھەر ھەبوون، دووبارەش بوونەتەوه. بەلام نابىت مرۇف ھۆكارى قەدەرىنئىت. ئەو كاتەى خۇمان دوورە پەرىز دەگرىن، ئەوه خۇمان لەقەدەرە خەيالپىيەكان لاداوه، بەرمە قەدەرىكى واقەى دەرۇين.

ئەو رۇزانەى نەورۇز لەناو خەمەكانىدا بىناگا بە چىنگ بەختى خۇى دەرنى، نەمام ھىندەى نەورۇز دلگران و غەمگىن بوو، سوپى ئەو ئازارەى چەشت بوو. قەدەر ئەمجارەش لەژيانى ئەو دوو خىزانەدا خۇى دووبارە كردهوه. ئەوان ئاوتەى يەكترىبوون، خەمەكانىشيان ھاوبەش بوو. نەمام لەپاش تىپەرىبوونى ئەو زەمەنەى كەپرىبوو لە خەمى ھاوتاي مەرگىكى ئازاروى، بەھۆى لەدايك بوونى شادى و خۇشى دووبارە بەختەومەرى بۇناو خىزانەكەيان گەراپەوه، بەلام ئەمەرۇ لەناو خەمەكانى نەورۇزدا ھەموو بەختەومەرىيەكانى تەوانەتەوه. ئەمەرۇ نەمام لە ھەولى رەمىنەوهى خەمەكانى نەورۇزداپە. وەك نەورۇز دلئەنگو غەمگىنە، ھەمىشە چاوهكانى پەرن لەفەرمىسكى تەر وگەرم كە لەناخىكى پەر لە نىشەوه ھەلدەقولن. بەدەم ھەنسكەوه نكاي لە نەورۇز دەكرد ئەوه حوكمى سروشتە، ھىچ گوناھىكى توى تىدانىيەخوشكى

نازىزم. بەبىرت دېت لە خەمەكەنى ئەويندا چەند نامۇزگاريت دەكردم، ھەولەدەدات بەدلسۆزى خۆت رېگا لە خەمەكانمان بگریت نەچنە ناو بابەتە ھەستىارو ناسكەكانى ژيانمانەو. ئەمرو من ھەر ھاوړىكەى جارانتم كە وتەكانى خۆت دووبارە پېدەدەمەو ھاوړى توشى مألورىانى سەرگردانى نەبن. توش دەتەوئیت مآلە كە بكەيت بە دۆزەخ، ژيان لە كلىھو چرا تال بكەيت، سوارە سەرگردان بكەيت. لەبىرت دېت پېندەگوتم "ژيان بە ھەموو دياردە جوانو ناشرىنەكانىھە دواچار دابرانە، دابران لە ھەموو شتىك، مردنیش دوا بەشى ژيانە كە ھاوړى مەروۇف لە ئاستىدا تەنھا كات بە فېرودانە". نەورۆز تۆ لە ھەموو كەسنىك باشتر دەزانىت لەپاش ئەو كارەساتەى كە ژيانى ئېمەى ھەژاند، بەگومان بووم لە ئايندە ئەگەر تاكە رۆژىكى ئاسودەى بۆ من پېمابېت. بەبوونى شادىو خۆشى ھەموو رۆژەكانمان پېرن لە ئاسودەىو كامەرانى. تۆ ھەرنەبىت چاوتىك لەمن بكەو گوى لە قەسەكانى خۆت بگرە، بېرى ئەو ھەموو نامۇزگاربانەت بكەوتەو. ھەول و ماندوبوونى تۆ ئېمەى ئاسودەكرد. ئەو بەرنامەىھى بۆ دووبارە ژيانەوئى ئېمە داترشتىو سەرکەوتوويو. من ھېچم لە تۆ ناويت تەنھا پەيرەوى بەرنامەكەى خۆت بكە. بەگوئى نامۇزگاربانەكانى خۆت ھەلسوكەوت بكە. من دلنېام ھىدى ھىدى ژيانت ئارام دەبىتەو، من خاوەن ئەزمونى بەرنامەكانى تۆم. لەو سەردەمەدا ھەرگىز نەم دەتوانى لەگەل سەرورەدا پىكەو بەخوئىن، خۆشەبىستىو دلسۆزىو تەكائى ئېو بوو كە ژيانى ئاسايان دەستپىكرەدو، لەبىرى مندائىك دوو مندالمان بوو، ژيانىان پىكرەدووبىن لە پىكەنىنى شادىو دل ئارامى. ئېستا لە خۆشەبەكانى ئەوان زياتر ئاسودەترم كە ھەولى دلسۆزانەى ئېو بە فېرۆنەدا. نەورۆز گيان ژيان دابرانو دووبارە بوونەو. بەگژداچوونەو قەدەر بەردەوامبوونى ژيانە، ھىواو ئومىدە بە رۆزانى داھاتوو. تەكات لىدەكەم وانە لە ژيانى من وەربگرە كە بەر ھەمى بېركرەنەو پەندو نامۇزگارى تۆن، ھەزەكەم لىم تىبگەيت.

ئەو چەند رۆژەى نەمام لە ناو دونيا بېدەنگو ونبووەكەى سەرورەدا ژيانى لەگەل خەمىكى تازەو دەرونىكى پەشوكاوو گوناھباردا بەسەر دەبرد، سەرورە لەمآلى سوارەبوو، تەندروستى زۆر باشبوو. سەرقالى دۆزىنەو ھاوړى چارەسەرىك بوون بۆ كىشەكەيان. زۆر بابەتەيان تاوتوئى كرد، سەرورە بەھەموو مەرجەكان رازىبوو لە پىنناوى گەرانەو ھاوړى ئاسايى بۆ خىزانەكەيان. دللى لەلای نەمام بوو، وەك دايك بېرى لە خەمەكانى نەمام دەرگەدەو بەھۆى مردنى ئەوئىھە. زىرەكانەو واقعىانەش دياردەى قەدەرى ھەلدەسەنگاند. گەشتنە ئەو بىروايەى گەرانەو ھاوړى سەرورە بۆ مآلەو كەمىك دل ئارامى بە نەمام دەدات، بۆ رەوئىھەى خەمەكانو گەرانەوئى ئاسودەبى

بۇ خىزىنەكە، دروستكردىنى مندالتيك دوا چارەسەر بوو. سەرور بە پىنشىنارەكەيانى قىبول كورد.

نەمام دووبارە بۇ تەواوكردىنى رۇمانەكە دەستى كردهو بە خویندن، تاكو لەپەكەك بە لاپەرەكاندا سەرور بىدۆزىتەو. نەمام ئافرنىكى رۇشنىبرو ھونەر مەندىش بوو. بەلام بېھىزى ئىرادەى بەسەر دەرونىدا، ھەندىك واقى لە بىر دەبردەو. ھەستى بەنېنىيەكەش دەكرد لەقسەكانى نەورۇزدا كە پىدەگووت "رەنگە لەناو رۇمانەكاندا سەرور بىدۆزىتەو". نەمام زوو لە دونىاي واقى خۇى دابراو بەرەو كۆلانەكانى ناو رۇمانەكە گلۆر بوو. وەك جارى پىشو يەك بىنە خەرىكى خویندنەو بوو. ناو بەناویش سوئى زامەكانى، ئازارى خەمەكانى دلپان دەگوشىو لەبەر خۇيەو دەيگووت: گەشتمە كۆتاي رۇمانەكەو لەھىچ دىرئىكدا سىيەرى سەرورەرىش نەبىنى. بەخىزى پەرەكانى كۆتايى كىتتەكەى ھەلدايەو، چەند پەرەيەكى كەمى مابوو لە خویندنەو رۇمانەكە بىتەو. دووبارە چووو ناو دونىاي رۇمانەكە. ئەمجارەش ھەر زەنگى دەرگاگە لە خویندنەو پچراند. نەمام داواى لە پەسەند كرد كە دەرگاگە بكاتەو. كەسنىك پىشتر بە تەلەفون پىنرەنەگەياندبوون كە سەردانىان دەكات، بۇيە گووتى رەنگە ھەر ھاوړى خویندن. پەسەند دەرگاگەى كردهو. نەمام گوئى لەدەنگى نەورۇز بوو، بەلام باوهرى نەدەكرد نەورۇز بەو دەنگە سەردانىان بكات كە نيوەرۇى ھەمان رۇزىش لە مالىان بوو. پەسەند ھاوړى بۇ دايكى كرد: دايە پورە نەورۇزە. نەمام بە ھاتنى نەورۇز سەرسام بوو، دلخۇشەش بوو. رەنگە ھەوالى سەرورەى بۇ ھىنابىتم. نەمام كىتتەكەى بەدەستەو ھىو كە بەرەو دەرگاگە بۇ پىشواىكردىنى نەورۇز چوو. ئارەزو ھىوو پىشانى نەورۇزى بدات كە خەرىكى خویندنەو رۇمانەكەيە. بە رويەكى گەشەو بەخىز ھاتنى نەورۇزى كرد، كىتتەكەى دەستى بە جولەيەك پىشاندا كە سەرنجى نەورۇز رابكىشىنت.

نەورۇز گووتى: ھەر خەرىكى خویندنەو؟

نەمام لەگەل نەھىكدا بە خەمەو گووتى: چى بكەم، بەلام تەنھا ماندوى كردم، ئەگىنا ھىچ ئەسەرىكى سەرورەم لە لاپەرەيەكدا نەبىنىيەو، وا دەگەمە كۆتاي رۇمانەكە. نەورۇز بە ئاوازىك قەسەى دەكرد پىرەوون لە ھىوا، بە نەمامى گووت: بۇ ھەر شتىكى ونبوو گەرەيت، دەبىت تاكو ئەوسەرى رىگاگە بچىت، ئەگىنا بۇ ھەمىشە بەگومان دەبىت. ئەو چەند لاپەرەيەى تر بخوینەرە بەلكو بدباتە سەر ئەو رىگايەى بەرەو لاي سەرورەت دەروات.

نەمام بە نىگەرەنىيەو گووتى: نازانم چى بلىم؟ مرۇف كە ئىرادەى شكىستى ھىنا وەك نىستانى من دواى ئەفسانە دەكوئىت، وەك ئەو كەسەى لە ئاوىكى خوردا دەستى پەنا بۇ پوشتىكى سوكلە دەبات.

نەورۇز بە تەوسەمۇ پىنىگوت: ھەقىقەتەنمۇ زۆر گوت، گوت لىنەگرتىن، واقىيى
 حالەتەكەنمان بۇ لىكدايتەمۇ ھەر باۋەرت پىنەكردىن، چارەنوسى داھاتوى
 خىزانەكەمان خىستە بەر چاۋت بىياك بوويت لە بىنىنى. ئىستاش دواى ئەفسانەكان
 بىكەمۇ، بەلكو بەختت باش بەنىت. نەورۇز ھەستى بە نارەحتى دىلگەرانى نەمام
 كرد. دووبارە كەتەمۇ قىسەكردن: خوشكى خۆم بۇ نىگەرانى لە قىسەكانم، ھەمۇ
 كارىگەرىيە خراپەكانم لە سەر داھاتوى خىزانەكەتان پىشاندايت، تەنھا جارىك
 ھاورىيەتى منت قبول نەكرد كە ئىمەش ھاۋبەشى خەمەكان بووين، چونكە ژيانمان
 ئاۋىتەى يەكتىرى بوو. ئىستاش بۇ ئەمۇ ھاتوم كە پىنېلىم دوا شانس لە دەستماندا
 ماۋە كە نايت بەفپىرۇى بدەين. نەمام ۋەك مندالنىك بەرامبەر بە نەورۇز دەپارايەمۇ.
 ئارامى نەگرت نەورۇز قىسەكانى تەواۋ بىكات، بە پەرشەمۇ گوتى:

نەورۇز گيان چ شانسىكمان ماۋە؟ قىسەم بۇ بىكە ، ھەۋالى سەرۋەر دەزانىت؟...
 نەورۇز لەسەر خۇ گوتى: ئارام بىگرە خوشكى خۆم، ھەمۇ شىتتىك بۇ باسدەكەم.
 من تۆم ھاندا بۇ خويندەنەمۇ رۇمانەكان تاكو ھەستىكەيت لەدەرەمۇ ژيانى تۇ
 دونىيايەكى تىرىش ھەيە پەيۋەست بە مرفەكان خۇيان كە دەرەنجامى روداۋ مەكانيان
 ھاۋتاي خەمەكانى تۇ گەرەمۇ سەختو بە ژانن. من وىستم ھەر نەمىت رۇزانە چەند
 كاتر مېرىك بە خويندەنەمۇ سەرقالىيت، ھەر نەمىت ماۋەيەك لە خەمەكانت دابىرىت
 دلت ئارام بىتەمۇ. ئەمانە نەپنى خويندەنەمۇ رۇمانەكانن. ژيان دابراۋە، بۇ
 بەگژ داچونەمۇ دابراۋىش بەردەۋامبۇنە بەژيان بە خۇ دووبارەكردنەمۇ. نەمام
 گيان ئەمجارە بەقسەم بىكە. نەمام بە پەشۇكاۋى گوتى:

چىت بە قىسەبىكەم؟ خۆتۇ ھىچت پىنەگوتوم. نەورۇز گيان بەردەۋام بە.
 نەورۇز ھەستى بە گۇرانى نەمام كرد كە لە ناخەمۇ دەپەۋىت لەۋ ژيانە دەر بازىت.
 بە ھىمنى پىنىگوت: بەگژ مەرگۇ دابراۋە بچۆرەمۇ بۇ بەردەۋامى ژيان. خۇتان
 دووبارە بىكەنەمۇ لەناۋ گيانىكى تىردا. ھەۋلى دروستكردنى مندالنىك بدەن. نەمام ناۋ
 چەۋانۋ بىرۇكانى بەسەر يەكدا گرژكرد، ۋەك لەشىتتىك رامانىت ياخۇد پىنى
 سەر سامنىت. ئەمجارەش بە دەنگىكى غەمبارەمۇ گوتى:

نەورۇز گيان من نىگەرانى بىسەرۋ شۇنى سەرۋەرم، گوتۇم ئاخۇ باسى چىم بۇ
 دەكەيت؟ دووبارەمۇ بونەمۇ چىۋى مندال لەگەل كى دروست بىكەم؟ خوا دەكات جارى
 ھەۋلىكى سەرۋەر لە شۇنىكەمۇ دەبىستىم... ئەۋسا بىرىارى شىتتىك دەدەين.

نەورۇز بەمۇ حالەى نەمام خۇشحال بوو، تەواۋ لەناخى دلى تىگەشت. خەمەكانى
 نەمام بىۋىن بە خەمى سەر ھەلگرتنى سەرۋەر. نەمام پىۋانەبوو بەناسانى سەرۋەر
 بدۇزىتەمۇ بەۋەز عەمۇ كە مالىكەى بەجىھىشت. ھەندىك جارىۋا بىرىدەكردەمۇ لە
 ناكاولە نەخۇشخانەيەكەمۇ تەلەفونى بۇ دەكرىت. بە پەشۇكاۋىۋىگەرىيەمۇ روۋ لە

خەستەخانەكە دەكەت، لەسەر چەرپایەك سەرور دەبىنەت پالکەوتوو ەك يەكەم رۆژكە لە ئىسپانىاوە گەيشتە لەندەن، چاوەكەنى زەق بەرامبەر بەنەمام كەردۆتەو. نەمام دەئیت: سەرور گيان ئەو منم، نەمام. چىبە دەئىي نامناسیتەو؟ بۆچى وا بىدەنگ تەماشام دەكەيت؟ نەمام لە ھەمووشىتەك بى ئومىد بوو، باوهرى بەخۆشى نەماو. چاوەكەنى بەرامبەر بە سەرور پىرن لە ئەسرىن. لەبەر خۆبەو دەئیت: دۇنيابووم يەكەم جار بى ھەست بوويت، ئاگادارى دۇنيای خۆتە من نەبوويت، بەلام باش دەزانم ئىستا لىم زویریتو ناتەوئیت بىدوئىت. توخوا سەرور گيان پروتم لىومرەگىرە، منىش ئەمرو پىوئىستم بەتۆبە لە تەنبايدا دەر مەبەنەت. بۆچى مالمەكەت بەجەبەشتە منت لەگەل خۆت نەبرد. نەمام بەدەنگى نەروژ دادەخورپەت.

نەمام ئەو بىر لە چى دەكەيتەو؟ من دەبەت بىروم. دۇنيابە دواین لاپەرەكەنى رۆمانەكە دەگەيتەنەت بە سەرور. لە تەواو كەردنىشى ئاگادارم بەكەرەو، رەنگە دواین دىرەنم بە دەست بەگرم بۆلاى سەرورەت بەرم، ياخود دەستى ئەو بەگرم بۆتانی بەنەمەو. شەو دەرەنگ بوو، نەروژ نەمامى بەجەبەشت. نەمام جار ئىكتر چوووە ناو دۇنيای خەمو تەنبايو لىكدانەو نەنەبەكەنى ناو رۆمانەكە تاكولەسەر جىگا ساردو تەنباكە چوووە ناو خەوىكى غەمگىنى تەرەو.

شەوى دواتر، دواین شەوى رۆمانەكەبوو. نەمام ھىدى ھىدى ھەستى بە ئاسودەبوونى رۆحى دەكەرد لەناو دۇنيای رۆمانەكەدا، بەلام ئاواتەكەنى خۆى لە ھىچ دىر ئىكدا نەدەبىنى. دوا وشەى لە رۆمانەكەدا كەرد بە مألواو بۆ ئەو كورە. ئىتر شىتەك نەمابوو كە چاوەروانى بەكات، جگە لەو نەروژ ئاگادار بەكاتەو. ھىشتا رۆمانەكەى بەدەستەو بوو كە تەلەفۆنى بۆ نەروژ كەرد. نەروژ گيان لە خۆبىدەنەو رۆمانەكە تەواو بووم، لەبەرگى دواى كىتەبەكەش سەرورم نەدۆزىمەو. ھىچ وشەبەكەش ئامازەى بە دۆزىنەو رىگایەك نەدا بەرەو لای سەرورم بەرەت، نازانم تاكو كەى چاوەروانىم؟

نەمام گيان ئەم شەو دوا تەمەنى خەمەكانتە ئەگەر ھىندە نارامت ھەبەت چاوەروانى ھاتنى من بەكەيت. دەمەوئیت دوا لاپەرەى رۆمانەكە بخۆبەتەو، رەنگە من دواین لاپەرەم بە سەرور لە نىوان وشەكانمدا بەدۆزىتەو. نەمام لە پاش تەلەفۆنەكە ماو ھەكى كەم لەناو جۆرەھا دىارەدى جىباوازو بىر كەدەو نالۆزو دژ بەبەكترى چاوەروانى ھاتنى نەمام بوو. زەنگى دەرگا لىدرا. پىش ئەو نەمام دەرگا بەكاتەو، سەرور كىللى مالمەو پىبوو، بە ئەسپاى دەرگا كەى كەدەو. لەو كاتەدا نەمامىش گەشتىبوو بەردەم دەرگا. بەكەدەو دەرگا كە سەرورم نەمام بەرامبەر بەبەكترى راو ھەستابوون، توند نامىزىان بەكەردا كەرد، تاسەى دوورىو خەمى دەرەوئىان لە نامىزى گەرم ماچى تەردا تەواندەو. سوارەو نەروژو گۆفەندو پەسەند

ھېشتا لەپىشت دەرگاگەھە راوەستابوون. بەخەندەمەھە کە پەربوو لە گەريانى شادى و ئاسودەى تەماشای يەكتريان دەکردو گۆنيان بۆ ئاوازی ھەنسكى ئەوان راگرتبوو کە لە کانگای دەرونيكى بەسۆزو دلێكى پە لە خۆشەويستى ھەلەدەقولا. کلپەو چرا دەمێك بوو لە لا بەالى ئەوانەمەھە خۆيان گەياندبووھە ژورمەھە بۆ لاى گۆفەندو پەسەند. نەمامو سەرور دەستيان لە ملی يەكتەر بەردا، شەرمەزاري لاى نەورۆزو سوارەبوون کە قەدەرێك لەدەرەھە چاوەروانى ئەوانيان کردبوو. بەپێكەنيێكى شادى کە بەرھەمى ئاويتەبوونى دل و رۆحيان بوو داواى لێبورديان کرد. بۆ ئەوان زۆر ئاسايى بوو، لە ئاسايى زياتریش بەو ديمەنە شادمان و دل کراوھە خۆشحالبوون.

ئەو شەھە بۆ ساتيێكى کەم ھەموويان پێكەھەبوون، ساتيێك بوو کە مرۆف ئاواتەخواست بوو ھەموو تەمەنى خۆى بەو ساتانەدا تيبەرنیئت. پێكەنين و شادى لەناخيانەھەبوو، ناخيشيان ئاويتەھە يەكتەرى ببوو. ھەركاتيش فەرزى كردن کە لە يەكتەرى جودابنەھە. شەھە درەنگ بوو، سوارەو نەورۆزو منداڵەكانيان بەرەو مالى خۆيان گەرانەھە. گۆفەندو پەسەنديش دەمێك بوو چاوەروان بوون شەھەيێك رۆحيان بە خەويكى شادى بسپيرن، ئەم شەھە شەھى ئەوان بوو، بەئاسودەھە زوو خەوتن. نەمامو سەرورەيش لە بیدەنگى شەھەيێكى پە ھىواو چاوەروانيدا بۆ جارێكىتر چوونەھە سەر جیگا ساردو تەنياكەھە ئازارو خەمى شەھانى پيشو، لەپێكەنيێكىدا ئاوەدانيان کردەھە بەيادى جارەن لەناو کەژاھەى خۆشەويستيدا لەيەكتەرى ئالان. ئەو شەھەيێك بەگژداچوونەھەى رەقو خەمبوو، بەگژداچوونەھەى دايران بوو. ھەر ئەو شەھەش دەسپيێكى خۆلقاندى "شادى و خۆشى" و دووبارە بوونەھەى ژيان بوو.

گولە لاولو

ئەو ئىوار مەيە سەرورەر رۆمانى "خەمەكان دەبن بە گول"ى بۆ نەمام ھىنايەمە، لەپاش نان خوار دن نەمام تاكو شەوگارىكى درەنگ خەرىكى خويندەمەي رۆمانەكە بوو. نەمام لەمىژبوو لە نەينى خويندەمەي رۆمانەكان تىگەشتىبوو. ئەم شەيش چۆمە ناو دونىاي رۆمانەكەي دەستى. بىناگابوو لەكاتو شۆينى خۆي. نەيدەزانی لەكويدا دانىشتوو مەلەكە كىيىتدايە. روداوەكانى ناو رۆمانەكە سەر ساميان كوردبوو، ھەندىك جار پىنوايوو سەرورەر رۆمانەكەي نوسىيوو. دەيگوت نەخىر چۆن لەمەلەكەدا بەم ھەموو پەرانە راگەشتوو كە رەشيان كاتەمەو من ئاگادار نەبووم. نا سەرورەر نەينوسىيوەتەو، بەلام دلىنام سوارە نوسىيويتى، ياخود كەسنىك كە ئاگادارى ژيانى ئىمەيە. روداوەكانى ناو رۆمانەكە ناوەرۆكى ھاوشىو ھەسەرھاتى ژيانى ئەمان بوون. ھەرچەدە نەمام بەشنىكى كەمى لە رۆمانەكە خويندەمە. ژيانى ئەمان لەناو رۆمانەكەدا نوسرابوو، ياخود ناوەرۆكى رۆمانەكە لەسەر ژيانى ئەمان نوسرابىتەو. مەرى زستانىكى سەخت سەرى روداوەكانى بىوو. جار بەجارىك لاشعورى بانگى سەرورەرى دەكرد "سەرورەر". دەنگى ئاوازی سەرسامى تىا دەبىسترا. سەرورەر تىدەگەست مەسەلە چىيە، وەلامىشى دەدايەمە: ھا نەمام بزەنم چىتەمۆيت؟ بەلام نەمام لە ژورەكەدا نەبوو، لەناو رۆمانەكەدا بوو. مەروقى ناو كىتەكانىش دەنگى دەرمەو نەبىستن. لە بەختى ئەم شادىو خۆشى تاكو ئەو كاتە خەوتىو، بەدەنگى گريانى ئەوانىش لەناو دونىاي رۆمانەكە نەھاتە دەرمەو، ھەر گوئىشى لە دەنگى گريانىان نەبوو. پەسەند بە بۆلە بۆل ھەردوو كيانى ھىنايە خوارمەو روويكردە داىكى: ئەو تۆ لەكوئىت؟ ئەو دوو مندالە لەوساوە دەگرىن، دەلئى ھەر لەمەلەكەشدا نىت.

نەمام بەناچارى ھەردو كيانى لە باوھش گرت، بەبىزارىيەمە گووتى: خۆ ھەر من لە مەلەكەدا نىم، ئەوا من نىشم ھەبوو با ئىو خەرىكيان بن. سەرورەر بەرامبەرى دانىشتىبوو، وەك نەبىيىت ھەوالى پرسى: ئەى باوكتان لە كوئىە؟ سەرورەر سەرىسور مابوو، ئەم بەراستىيى نەبىيىت ياخود بە تەسەمە پرسىار دەكات. بەلام نەمام ھىچ خۆي گىل نەكرد، ئىتر سەرورەر ھەستىكرد نەمام نەبىيىو بەدەنگى بەرز

گووتى: باوكيان لىرنىيە ، لەناو رۇمانەكەدايە . نەمام ھەموو ئەركەكانى شادىو خوشى لە ئەستوى خۇى گرتىوو . زياد لە سۆزى دايكايەتى خوشىدەويستن ، ھەر لەسەرەتاي بوونىشيانەمە تەنھا خۇى بەخىويىدەكردن . ئەم رەفتارەى نەمام ھەل بوو كە سەرور بىدەنگ نەبىت . گووتى: نەمام گيان بۇلە بۇلى چىنە؟ خۇت بەو جۇرە فىرت كر دوون . تەننەت بەدەستى خوشت نەبىت شىرىش ناخۇن . نەمام ھەر لە سەرەتاي دروستبوونى سكى خوشەويستى بۇ كۆرپەلەكەى ناو سكى ھەبوو . ئارەزوويىو كە كچى بىت ، وەك ئەوين ورياو ئىسك سوك بىت . لەكاتى كۆنترۇلى مانگانەدا شەرمى پىدەھات كە پرسىيار لە خوشكە سستەرەكە بكات . ھەزى مرۇف بۇ بوونى كور ئەم پرسىيارەى لە گۆشەى شەرمەزارىدا بەند دەكرد . سەيرە مرۇف زۇرجار شانازىو ھەزى شەرمەزار بوونى ھەبىت . نەمام لەسەردانىكىدا بۇ نەخۇشخانە ، ھەلى ئەم پرسىيارەى بۇ ھەلكەوت كە بىرسىت كۆرپەلەكەى سكى كچە ياخود كور ، بەلام پىش ئەو خوشكە سستەرەكە بە گومانەمە تەماشائى بكات ، نەمام كورتەپەك لە بەسەرەتاي خۇى بۇ گىرايەمو گووتى: من ھەزەكەم كچم بىت . خوشكە سستەرەكە بە دلىكى پر لەسۆزمە ناواتى ئارەزوومەكەى بۇ خواست . لەپاش كۆنترۇلكردن بە خەندەپەكى مېھربانەمە خوشكە سستەرەكە پىنگووت: كۆرپەكەت وەك خواستى خۇتە ، بەلام بە پىچەمانەمەش . نەمام گووتى: باشترو ئاسانتر بۆم روونكەرەم . ھەر بەو روو گەش و شىرىنەمە گووتى: مژدە . . سكى تۇوانەپە ، كۆرپەلەكان كورو كچن .

رۆژ بەرۇژدلو دەرونى نەمام دەكرايەمە . قەستى بوو زەمەن زوو تىپەرەت تاكو بە دىدارى كۆرپەلەكانى شاد بىت . مألەكەيان پىرپوو لە شادىو خوشى . ھەر كەسپك بەو كۆلانەشدا رەتتېواپە ھەستى بە ھەناسەى بەختەمورىو شىرىن دەكرد . دوعاو نزاى بۇ نەورۇز دەكرد وەك ھاورپىيەكى دلسۆز پەلى گرتو بۇ ئەم باخچە رەنگاو رەنگو پرلەگول و گولزارەى ئەم ژيانە نوپىيەى ھىنا . نەورۇز ھىندەى نەمام ئاسودەبوو بە شادومانىو كامەرانى ئەوان . بەرى رەنجو ماندوبوونى خۇى لە چاوە پىرشنگدارو روخسارە گەشەكەى نەمامدا دەبىنى . ئاواتە خواست بوو ئەو شادىو خوشىيەى مالى نەمام ھەمىشە بىت ، بۆيە داواى لە نەمام و سەرور كر كە ھەردوو مندالەكە ناو بنىن "شادى ، خوشى" .

ژيانى مالى نەمام بە ھوى قەدەر يكى ناوھختى بەر ھەمى ئەقلى مرۇفە گەوجەكان ، دووبارە جىگاي بە بەختەمورىان ھەلكەند . مەرگى لارە تەنھا خەم نەبوو بۇ نەورۇز سوارە ، دلى ھەموو كەسپكى تەزاند بەتايپەتى مالى نەمام كە تازە بارى خەمپكى گەرە لە ئەستويان ببوومو بەسەر خوشى و شادى لەدايك بوونو گەشەكردى ھەردوو كۆرپەلەكەياندا كەوتىوون . ژيانى ئەو دوو خىزانە بەجۇرەك ئاوتە ببوو

خۆشى و ناخۆشى ھەر لايەھكىيان ھى ھەر دووكيان بوو. خەمەكانى لارە ھىندە گەورە بوو، ھىندە مالى نەپورۇز بەر مالى نەمامىش كەتتو. نەمام زۆر ماندو بوو لەگەل ئازارەكانى نەپورۇزدا، دەپويست ئەزمونى ژيانى خۆى كە بەر ھەمى پەپەر موكردىنى بەر نامەكانى نەپورۇز بوو، دووبارە لەسەر ژيانى نەپورۇز رەنگىداتەو. نەمام دلنابوو خۆشى ژيان دەگەر تەو، بەلام ئازارەكانى مەرگى مندالى بەدل چەشت بوو، پتو ابوو ھەروا ئاسان نىبە كە دايك لەبىرى بچتەو، لەگەل ئەو شەدا ھىچ ناكريت لەگەل رابردوى لەدەست چوو، ھەولى بىچان باشترىن دەرمانى ئەو دەردەيە لەلایەن كەسانو ھاورىي دلسوز موە لىنەگەر تىن تەنباي و خەم ئەو كەسە بكۆژن. نەمام رۆژگارى رابردوى خۆى تاكو ئەو ساتە دەكرد بە چىرۆكۆ بو نەپورۇزى دەگىز ايەو. نەپورۇز ھەموو قەسەكانى نەمامى بە بەھاو پىرۆز و مردەگرت، ھەموو قەسەكانىشى وشەبە وشە بىر مابوو كە رۆژگارىكى پىشتەر خۆى بو رەونەو ھى خەمەكانى نەمام وتبوونى. نەمام دەيگوت: نەپورۇز لە يادت ماوە پىتدەگوتەم بامالەكە ويران نەبىتو مندالەكانىش سەرگەردان نەين، بە گز مەرگدا بچۆرەو، بەردەوامى بە ژيان بەدە. كارىك مەكە توشى بەلایەكى تىر بىبىت ئازارەكانى خەمى ئىستات لەبىر بەر تەو، ھەك من بەرۆشتى سەرور توشى خۆم كەرد، بەلام ئىمە زوو بە خۆماندا راگەشتىن بەھوى ھەولى دلسوزانەى ئتو.

خەمەكانى لارە ھەر لە سەرەتادا دەركەوتن كە دەبوون بە گول، بەلام كەمتر ھەستىيان پىدەكرا. لەگەل ھەستەردندا خەمەكانىش كالدەبوونەو، ھەلبەت ھەولەكانى نەمامو سوارەش كارىگەرى خويان ھەبوو. نەمام ئەزمونى لەو بارودۆخە شتو اوەدا ھەبوو. تكاى زۆر لە نەپورۇز دەكرد: نەپورۇز گيان ئەم خەمو خۆكوشتنە ئىتر بەسە، باو ەرت ھەبىت خەم خەم دەھىنىت. منت بىرچۆتەو؟ نە زەمەنىكى ئەو ەندە دوورە، نە من كەسىكى دوور بووم لە تۆو. ئىستا دان بەو راستىيەدا دەنىم چەندە پەشىمان بووم لە رەفتارم كە سەرورەم بەو دەردەبەرد. ئەو ەندە ھەقى خۆم بوو ھەك دايكەك فرمىسكە قەتەيس ماوەكانى ھەناوم بەشىن و گریانەو ھەلبىر تىزم، بەلام باقى ئەندامەكانى تر گوناھيان نەبوو رۆحيانم بە ئازارەكانى خۆمەو بەستىبوو ھەو. توش ئاگادارى ئەو مندالانەيتز بە، لەنازى دايكانە بى بەشىان مەكە. نەك بەتەنھا ھەر ئەوان، سوارەش لە ھەموو كات زياتر پتويستى بە دلئارامى تۆ ھەيە.

خەمەكانى لارە بەپنى تىپەر بوونى زەمەنو كارىگەرى دەور و پىشت بەنابىەتى مالى نەمام، سوارەش خۆى زۆر ھەولیدەدا نەپورۇز لەو دەريا خەمە دەر بەھىنىت كە تىيدا نەقوم ببوو، و رەدەور دە بەر مو كەنار پەلى دەرباز بوونى دەھاویشت. سەر ھەلدانى گولەكانىش لەناو خەمەكاندا ئەو نەھىنىيە نەفسونابووبو كە نەپورۇز ھەرگىز لارە لەياد نەكات و گرنگىيەكى پىرۆزىش بەو ديار دەيە بدات كە خەمەكان دەبوون بە گول.

رۆمانى "خەمەكانى دەبن بە گول" نەھىيەكى تىر بوو كە ھەموويانى سەرسام كىردىبوو. زۆر جار نەورۆز گومانى دەكرد رەنگە نەمام سوارە كەسنىكان راسپار دىنەت بەسەر ھاتى ئومان لە شىوھى رۆمانىكدا بنوسىتەمۇ تىكەل بە نەھىيەكانى تىر بىت كە خەمەكانى لارەيان دەكرد بە گول تاكو نەورۆز ئەو ديار دەبە بە رۆحىيانى و پىرۆز لىكباتەمۇ خەمەكانى پىرەوئىتەمۇ. نەمام سوارە بە پەرشەمە سوئىدىيان بۇ دەخوارد كە ناگادارى نوسىنى ئەو رۆمانە نىن. سوارە دەبىگوت: ئەم رۆمانە نوسەرىكى فەرەنسى نوسىو بەتە پىش چەند سال لەمەبەر، ئىستا وەرىانگىر او تە سەر زمانى كوردى، پىش روداوى مەرگى لارە، سەپىرى بەرگى كىتتەبەكە بگە. ! بزانه كەھى چاپكراوھ؟

دواین ھەولە نەمام سەر قاكردنى نەورۆز بوو بە خوئىندەمۇ رۆمانەكان. ئەمەش ھەر بەرنامە نەورۆز خوئىبوو لە زەمەنى خەمەكانى نەمامدا بۆ ئارام كىردنەمۇ رەوشى نەمام وەك دوا چارەسەر پىشنىارى كىرد. وانەبەكە سەر كەوت بوو كە نەمام كەلكى لىوەرگرت و نەورۆز پىش پىشخوش خالىبوو ئاسودەبوو. نەورۆز نەبەدەتوانى لەناستى بەرنامە كۆنەكەھى خوئىدا بىخەمى و بىبەھە پىشاندەت. بەكەم رۆمان كە سەرورە بۇ نەمامى ھىناپەمۇ رۆمانى "خەمەكان دەبن بە گول" بوو. نەمام ئەو شەمە تاكو درەنگ خەرىكى خوئىندەمۇ رۆمانەكە بوو. پىشوايو بەكەم رۆمان دەبىت كە كارىگەرى لەسەر وەزە نەورۆز ھەبىت. ئەم شەمە نەمام لە دوخىكى سەر سەمىدا رۆزى كىردەمۇ. سەد جار بەسەر وەرى گوتوھ "چ رىكەوتىكە پەيدا بوونى ئەم رۆمانە لەم كاتەدا، رەنگە رىكەوت نەبىت بەختى ئىمە باشى ھىناپەت. ئاى خوادىە چ بە خىتەك؟ بە ناشوكرى نەبىت ھەرئەمەندە پىمان خستە ناو رۆزىكى خوشو بەختەمۇ، كارەساتىك وەك قومبە پىماندا دەتەقنەفەمۇ لەناخەمە ھەمۇ خوشىبەكان دەردە ھىنەت. نەمام زۆر لەخوش بوو بە رۆمانەكە وەك ديارىبەك بۇ نەورۆزى ببات. بەيانى دواى نان خواردن و بە رىكردنى گۆفەندو پەسەند بۇ قوتابخانە، زەنگى بۇ نەورۆز لىدا. نەمام بە دلەكى فراوانەمۇ خۆى بۇ دواندى نەورۆز نامادەكردبوو. نەورۆز بەپىچەوانەمۇ، بەدەنگىكى كزو خەماوى و دلەپست و گىرانەمۇ وەلامى نەمامى دەداپەمۇ. نەمام بەلەننى پىدا ھەر ئىستا سەردانى دەكات. ئەم رۆزە سەرورە لەمەلەمەبوو، نەمام خەمى دوو مندالەكەھى "شادى و خوشى" نەبوو. بە پەلە خۆى ئادەكرد بۇ مالى نەورۆز بچىت. سەرورە پىشى ناگادار كىرد كە دەبىت بە خىراى سەردانى نەورۆز بكات. سەرورە خەمى دوو مندالەكەھى بوو كە نەوانىت خزمەتەيان بكات. بە نەمامى گوت: چى لەم مندالانە بەكەم؟ نەمام زۆر شىرەبوو، بە توندى گوتى: ئەى من چى لە نەورۆز بەكەم لەم دورەم؟ خەمى نەوانت نەبىت تازە خەوتوون، رەنگە تاكو من دىمەمۇ ھەر خەبەر پىشان نەبىتەمۇ. سەرورە گوتى: كە

تۆرۈشتى وازو دېتەمۇ ئەمان ھەر خەوتىنن؟ ھەرگىز باومر ناكەم. نەمام ئامادەبوو بۆرۈشتن، ھاتە بەردەمى سەرورە گووتى: سەرورە گيان دەبىت تېگەيت من بۆكۆى دەچم؟ دەچم بۆلای نەورۆز رۇمانەكەى بۆ دەبەم. رەموشى زۆر خراپ دياربوو كە قسەم لەگەلدا كەرد، بەلنىم پىندا ھەر نىستا بچم. ئەمۇ نەورۆزە، ئەمۇ ئافرەتەى ھەمىشە بە گەرەى خۆى تەنىيەى دەرونى ئىمەى پىر كىر دېوۋە، بەدل ھاوبەشى خەمەكانمان بوو. كۆلنەدا تاكو دوا خەمى لە ناخماندا وەدەرنا. سەرورە لەمۇ زىياتر ئارامى نەگرتو گووتى: بەسە بەس مالتئاو ابىت، كەسنىك گووتى لىتېت وادەز انىت من رىگات لىدەگرم. ھەموو ئەمۇ شتەنە دەزانم، تۆتازە بۆم دەگىر یتەمۇ. ئىمەمۇ ئەمان بەك خىزانىن، كىيان ھەمە لە ئىمە زىياتر لەم مەملەكەتى غوربەتەدا؟ من تەنھا مەبەستەم مندا ئەكان بوو، خۆت دەزانىت لەلای خۆت نەبىت ئارام ناگرن. پىشت نەگووتم كە نەورۆز رەموشى باش نىبە. نەمام زۆر بە پەلە بوو. ھەر ئەمۇندەى گووت: سەرورە گيان ناھەقىم لىمەگرە، نەورۆز مەنىشى بە خۇبەم پەشۇكان. ئەگەر مندا ئەكانىش خەبەر يان بوومۇ، شىرئىكان بۆ بەك، من دەبىت بىرۇم. كىتتەكەى بىرچوو، لەسەر مېزەكە داینا بوو. سەرورە بە پەلە كىتتەكەى بۆ برد. ھىشتا چەند ھەنگاۋىك لە مالمۇ دەور كەوتىبوومۇ. نەمام نەمام، وەرە رۇمانەكەت بىر چوو. نەورۆز بەتەنھا خۆى لە مالمۇ بوو. ئەمۇ كاتەى نەمامىش گەشتە مالىان ئەمۇ ھەر دەگىر. بەدەم گىرانەمۇ داۋاى لىبوردنى لەداىكى دەكرد. گىرانىكى بەكۆل كە نەمام بە ئاستەم لە وشە پىر پىرەكانى تىدەگەشت. نەمام ھەرچۇنىك بوو ھالىبوو كە نەورۆز ئەم بەيانىبە پەمۇندى بە مالى خۇيانەمۇ كىر دوو بۆ ھەوالى داىكى كە نىياز بىوۋە سەفەرى حەج بەكات. خوشكەكەى نەورۆز بەنەمام دەلېت: ئەمۇ فرۆكەپەى كە دەبوایە ئەمۇ لىرە ئامادەبووایە بۆ گواستەمۇ ئەمۇ گروپەى كە داىكىمىان لەگەلدا، پىش گەشتى بە ئاسمانەمۇ كەتتە خوارمۇ، لەبەر ئەمۇ سەفەرەكەى ئەمان چەند رۆژىك دوا دەكەت. نەورۆز لەتاۋ خەمۇ پەشۇكاۋى بارى دەرونى خۆى ھەوالەكە پىچەوانە وەر دەگرت. چاۋمروانى وشەكانى داۋاى خوشكەكەى ناكات تەلەفۇنەكە دادەختەمۇ دەيكات بە شىن و شەپۆر. نەمام بەگومان بوو لە ھەوالەكە. بەبى ئەمۇ نەورۆز ئاگادار بىت لە ژورەكانى سەرورە تەلەفۇنى بۆ مالى باۋكى نەورۆز كىر. ئافرەتەك وەلامى تەلەفۇنەكەى داىمۇ. نەمام خۇشپەك بە دایدا ھات، وەك بەم دەنگە ئاشناپىت، گووتى: من نەمام ھاۋرى نەورۆز لە لەندەنەمۇ قسەتان لەگەلدا دەكەم، حەزم كىر لەمۇ دایكى نەورۆز قسەكەم.

فەرەمۇ... من داىكى نەورۆز نەمام خان. نەمام لەخۇشیدا وختەبوو بەلى دەگرت. ئەمۇندە بۆ ئەمۇ زۆر بوو. لەمۇ زىياتر پىش مەگەر بە تەلى تەلەفۇنەكەدا تاكو مالى داىكى

نەورۇز بچوايە. نەمام ئارەزويىبوو زوو تەلەفۇنەكە داخاتەموو مژدە بە نەورۇز بدات. نەمام گوتى
 پورئ گيان لەنەورۇز م بېست كە سەفەرى حەج دەكەن، تەنھا وېستەم پېرۇزباي ئەو
 سەفەرەتان لېكەم. ئېستاش بۇلاي نەورۇز دەچم نەگەر كارىكتان پىنى ھەبىت؟
 نەمام خان ئىوھ ماندى بوون بەتەلەفۇنى منەو، مەن زور سوپاستان دەكەم. ئەم
 بەيانىيە نەورۇز خۇشى تەلەفۇنى كەردبوو، بەلام مەن پېرانەگەبېستەم كە قەسە لەگەلدا
 بىكەم، "تەلەفۇنەكە داخابوومە". تەنھا ھەوالى پېرسە، وەك خوشكىكېش ئاگادارى
 بە، دەزانم زور غەمبارە، تەنبايە ئەوندەى تر خەمەكانى دەيكوزن. سەفەرەكەى
 ئېمەش بۇ چەند رۇژىكىتر دواكەوت.

نەمام كە ھاتەو ھۆلەكە نەورۇز لە گریانو شىنى خۇيدا بوو. بۇ ئەو رۇژانە
 دەگرىا كەدايكى لەناو خەمى ئەودا كزومات وەك مندال ئىدەپاراپەو كە ھىندە
 خەمەكان توند بە كۆلپەو نەگرىت گۆشت و ئېسكانى برزىنېت. نەمام خۇ لىناشكرا
 نەكرد، ھەولدا ئارامى بكاتەو، بەلام نەورۇز بەردەوام دەگرىا و گلەبى لە بەختى
 خۇى دەكرد. شىن و گریانى بۇ دايكى بوو. نەمام وەك كەسنىك گروى برندنەو لە
 دەستابىت و پاداشى گروەكەش بۇ نەورۇز بېت، بەتوندى و رەقى بەگژ شىن و شەپۇرو
 گریانەكەى نەورۇزدا چوومە. بەدەنگى بەرز ھاوارى بەسەردا كەرد: بەسە بەس ئەم
 گریانە، مېشكەن چوو، كەس نازانىت بۇچى دەگرىت؟ تەنھا خوت پىوھەرگتووه، چەند
 جارم پىگووتىت ھەولبە بەسەر خەمەكانتا زالبېت، خەم خەم دەھىنېت. جارنىك نەبوو
 ھاورىيەتى منت لەبەر چاوبېت، كەرەتېك بەگوى قەسەكانى خۇنت نەكرد، تەنھا
 وشەيەكت لېو نەگرتم. وانەيەك لەمەن وەر بگرە لەسەردەمى خەمەكان و دواى بوونى
 شادى و خۇشى. مېش باوهرم نەدەكرد لە دواى مردنى ئەوپىن جارىكىتتر خۇشى
 كامەرانى بېتە ژيانمەو، بەلام زور بە پىچەوانەو، ھەموو ساتەكانى ژيانم پىبوون لە
 شادمانى و ھىوا و پىكەنېن. نەورۇز گيان . . . تۆ ھاورىيەكى دلسۆزى مەن بووت،
 لەورۇزگارەدا زور ماندى بووت لەگەلدا ئېستاقەرزارى تۆم. دەمەوتە ھەموو
 قەرزەكانت پىدەمەو. دەمەوتە روبروى مەرگ بېتەو، بەگژ دابراندا بچىتەو بۇ
 بەردەوامى ژيان. پىويستە خۇتان دووبارە بکەنەو. نەورۇز بە رەقتارى نەمام
 سەرسام بېوو. ئەم لە چ وەز عىكدايە ئەوېش چى بۇ دەرىسېت. بەدەم لوشكەى
 گریانەو كە بۇنى گلەى و تورەبوونى لىو دەھات بە نەمامى گوت: خوشكى خۇم
 قەرزى چى و ژيان مەرگى چى؟ باسى چىم بۇ دەكەيت؟ خۇشت نازانى دملېى چى.
 نەمام تونتر وەلامى داپەو، بەلام سەرى بەسنگى خۇبەو نوساندو گوتى: نەورۇز
 بۇچى لىم تىناگەيت؟ ھەر قەسەكانى خۇتن كە زەمانىك دلى منت پى دەدانەموو
 خەمەكانت پى دەرواندەو. نەگەر قەسەكانت بەھايەكيان نەبوو، بۇچى رۇژى سەد

جار بۆت دەگۈتمەۋە، ئەگەر كارىگەرىشىيان لە گۆرۈنۈ ئايانى مندا ھەببۇۋە، ئىستا خۆت پۈيۈستە پەيرەۋى بەرنامەكەى خۆت بىكەيت، پۈيۈستە بە گۆ مەرگدا بېچتەۋە، پۈيۈستە خۆتان دووبارە بىكەنەۋە.

نەورۇز ھەستى بەراستى قسەكانى نەمام دەکرد، ھەموو وشەكانى خوشى دەناسىۋە. ۋەك شەرمەزار بوۋىت لەناستى ھەۋلى دلسۆزانەى نەمام، بەسۆز ۋە گوتى: نەمام گيان لەتۆ باش تېدەگەم، بەلام چى بلىم لەگەل بەخت ۋاۋچەۋانمدا خەمىك لە كۆل نەبۆتەۋە كۆستىكى تر شان ۋەستوى گرتم. نەمام بەسەر سامىۋە گوتى: كۆستى چى نەورۇز؟ باسى چى دەكەيت؟ بۆ ئاگادارى ھىچنىم؟

نەورۇز گوتى: نەمام يان ئەمرو تەۋاۋ نىت، ياخود دەتەۋىت شىم بىكەيت. ئەى لەبەيانىۋە چىت بۆ باسدەكەم؟ ئەى كە ئاگات لە ھىچ نىبە بەم بەيانىبە چۆن گەشتىتە لام؟ ئەى بۆچى ناپرسىت لەبەر چى دەگرىم؟ نەمام قا قا بە نەورۇز پىدەكەنى بە جۆرىك رۆخى نەورۇزى سەرسام كرىۋو. گوتى: نەورۇز گيان نەتېكچووم نەدەمەۋىت تۆ تىك بەدەم، خوادەكات تۆ كەمىك ھىم دەبىتەۋە من ھىچ ناۋىت. بەم بەيانىبە بۆ ھاتووم ئەم رۆمانەم بۆ ھىناۋىت. "رۆمانەكان باشترىن ھاورى مروفن لە تەنبايدا" ئەى رستەيەت بىر ماۋە ھاورى دلسۆزم؟ دەزانم بۆچىش دەگرىت، ... بۆ ھىچ. تۆ خۆت قىرى گريان كرىۋو، لەبەر ئەۋە خەم بۆخۆت دەھىت. بۆ دايكت دەگرىت، دايكىشت لەمەۋە دانىشتوۋە... نەورۇز نەپىشت نەمام بەردەۋام بىت. بە پەشۋاۋى ۋە گریانەۋە گوتى: نەمام گيان بەم بەيانىبە خەم سەرودى گرىن، تۆش بە مەتل قسەم لەگەلدا مەكە، تۋاناي دۆزىنەۋە نەپىشەكانى ناۋ دلى تۆم نىبە.

نەمام خەزىنە كرىد نەورۇزى ھاورى بەۋ ھالەتەۋە بەمىننەۋە، گوتى: نەورۇز گيان باش گۆم لىبەرگە، خەم پەشۋاۋى ھەموو ھەستەكان ۋە نىرادەى لە دەست داۋىت، تەننەت نەتۋاناي گۆگرىتنت ھەپە، نەباش لە وشەكان دەگەيت. ئەى فرۆكەبەى دەۋابە ئەۋ گروپەى دايكىت تىداۋو بەرەم سەۋىبە بگۆزىتەۋە، دۋىن بە ناسمانەۋە بەرەم نىرە كەوتۆتە خوار ۋە. ئىستا خۆم قسەم لەگەل دايكتدا كرىد. نەورۇز ھەپەسابوۋ نەدەزانى چى بلىت. توند ھەردو دەستى نەمامى گرتو لەناۋ دەستى خۆيدا گوشىنى. لەناۋ گریان ۋە پىكەنېندا گوتى: نەمام گيان راستەكانم زوۋ پىللى، كەى تەلەفۆنت بۆكرىد؟. بۆ نەمام ھەلىكى باش بوۋ كە بەلېن لە نەورۇز ۋە بەرگىت پەيرەۋى نامۆزگار بىبەكانى بىكات ۋە قەرزەكانى لىۋە بەرگىتەۋە. بە خەندەى سەراۋەۋە بە نەورۇزى گوت: نەورۇز لە سەلامەتى دايكت دلىنات دەكەم بەمەرىك قەرزە كۆنەكانم لىۋە بەرگىتەۋە ئەم رۆمانەش بخۈننەۋە. نەورۇز لە ھەببەتى دايكى بە مەرجەكانى نەمام رازى بوۋ. نەمام تەلەفۆنە بى ۋايسەرەكەى ھەلگرتو دەقەتە تەلەفۆنەكەى ھىشتا ھەر لە گىرفانى چاكەتەكەيدا بوۋ، دەرىھىنا.

ژمارەى تەلەفونى مالى دايكى نەورۆزى لىدا. ئەمجارەش ھەر دايكى نەورۆز بوو
 ۋەلامى دايەو. نەمام گوتى: من نەمام لە لەندەنەو، پورئ گيان ببورە ئەمپرو
 ماندوم كرديت. ئىستا لە مالى نەورۆزم. پىم گوت پىش كەمىك قسەم لەگەل دايكت
 كرد، ئەو باومرى پىنەكردم گوتى دايكم لەدوئىنەو بەرمو فرۆكە خانەى ھەولنر
 بەرىكەوتون، بۆيە خۆم زەنگم بۆ لىدان. ئەوش نەورۆزە دەيەويت قسەت لەگەلدا
 بكات. نەورۆز بەتاسەو قسەى لەگەل دايكىدا دەكرد، گەروى پرىبوو لە گريانو
 چاومەكانى لەخوشى. نەيدەزانى چۆن دايكى بدوئىت. تەلەفونەكەى داخستەمو
 بەگرىانەو باوشى بە نەمامدا كرد. لەنامىزى نەمامدا ۋەك مندال خۆى بچكۆلە
 كردەو كە پىشانى بدات نەمام ھاورىيەكى دلسۆزترو گەورەترە، دلى بە دليەو
 نوساندبوو تاكو ھەستىكات بەئازاركانو خەمەكانى دلىو ھەر بەدلى لىببورت. ھىندە
 خۆى بچكۆلانە كرديوو، ۋەك بەندەيەكى پەيرەوى نامۆزگار يەكانى بكات. نەمام لە
 ناخى نەورۆزى ھاورىي تىدەگەشت. بەگەرمى لە نامىزى خۇيدا پىشواى لىكردو
 پىيگوت: نەورۆز گيان بۆ كزو بچكۆلانە خۆتم پىشانەدەيت كە تۆ لەمن گەورەترو
 دلسۆزترو دلفراوانترى. چاومەكانت دەخوئىمەو، دەزام بە مەر جەكانم رازىت، من
 سوپاست دەكەم كە ئاسودەم دەكەيتو دلم ئارام دەكەيتەو. دوا مەر جىشم قبول كە ئەم
 قەرزەم لىو بەرگەرەو. ئەم رۆمانەم بۆ ھىناويت سەرقالى خوئىدەنەو ەى بىيت.

نەورۆز زۆر غەمباربوو، ئەو غەمبارىيەى زۆر جار دوو دلىو پەشىمانىو
 شەرمەزارى دەخوئىت. خوشاللىشبوو لەبەردەم رۆزىكى نويدا راوستابوو.
 بەمىدەنگى ھەموو بىرەو رىەكانى پىشو لە ساتىكى كەمدا يادكردەو. لەمىزبوو دلىو
 دەرونى نەگەشتبوونە سەر لىوەكانى، خەندەيەك لە دلىكى ئارامەو چەند وشەيەكى
 پىدا تىيەرى: نەمام گيان ھەموو داواكانى تۆم قبولە، دلىنام لە دلسۆزىت، بىگومان
 ئاسودەى مئىشت دەويت. ئەوكاتە ئەو بوو كە نەمام لە پىناويدا ماندو ببوو، ئەو ساتە
 بوو ھەموو ئاواتەكانى خۆى بۆ بەختەو مالى نەورۆز تبا دەبىنى. گوتى: ھانى
 رۆمانەكەم لىو بەرگەرە، دىرەنگە دەبىت برۆم، بەلام رستەيەكى تىدايە كە گەشتىتە
 سەرى بەوردى لىكىيدەروە. ئەو رستەيەى دەلنىت "خەم لە مالددا ئاگرە مندالىش ئاو،
 ئاو بىكە بە ئاگردا با خەم نەمانسو تىتت."

نەمام بەدەنگىكى ھىمنى ئەفسونانى كە ھىشتا نەورۆز لىنەبىستبوو، گوتى: من
 دەروم ھاورى گيان، خودا حافىز. . .

نەورۆز سەرى بەرگى رۆمانەكەى دەكرد و گوتى لە نەمامىش راگرتبوو. كەس
 نەيدەزانى سەرسامى ناونىشانى رۆمانەكەيە ياخود بىر لە دواين رستەى نەمام
 دەكاتەو كە لە ناو رۆمانەكەدا نوسراو. ھەناسەيەكى قولى ھەلكىشا و بەئەسپايى لە
 ژىر لىوەكانىو گوتى: خودا حافىز. . .

گۈلە نازناز

خەمەكانى لارە دەبوون بەگۈل. نەمورۆز دەمىك بوو ھەستى بەو نەينىيە كىردبوو، بەلام لەسەرەتادا ھەستى پىنەدەكردن. ئەو ئىوارەيەى بە دلتەنگى غەمبارىيەو ھەنگاۋە شىكستەكانى بەرەو روبارى تايمس جەستەو رۇحيان لاشعورى پەلكىشى بەمىك لە باخچە رازاۋەكانى ئەو كەنارە كىرد. بەكەمجار بوو لەدواى خەمى لارەو بە دلىكى نارامو روى گەشەو بەگەرئىتەو بۇ مالمەو. گۈلە بچكۆلانەكەى پىاۋە پىرەكە كىردى بە سنگىيەو، شىۋەى ھەمان گۈلى ھەبوو كە كلىپە وەك دىارپىەك كاتى قىبولكىردنى لە زانكۆۋە بۇيان نارد. نەينى خەمەكان دەبوون بەگۈل ھىدى ھىدى ئاشكرادەبوون.

رۇمانى "خەمەكان دەبن بە گۈل". ئەو نەينىيەبوو كە ھەمووبانى سەرسام كىردبوو. قەدەر، دىارە، مېزۇ، روداۋەكان، ئەگەر دووبارەش بىنەو لە زەمەنە جىاۋازەكاندا دووبارە دىنەو. رۇمانەكە و ابوو لە پىشتەر نوسرابوو، بەلام لەم وختەدا سەرى ھەلدا كە ھاۋاكاتى ئاشكرابوونى نەينىي خەمەكانى لارەبوون كە دەبوون بەگۈل. ناۋەرۆكى رۇمانەكە باسى روداۋىكى ئەفسونائى دايكۆ مندالىك دەكات. شەوانە مندالەكە لە باخەلى خۇيدا دەنۇننيت. خۇشەبىستى ئەو دايكە بۇ مندالەكەى لە حالەتى ناسابى تىدەپەرىت، ھەموو كەسىكى نىكىيان ئاگادارى چىرۆكى ژيانى ئەمانن. شەۋىك وەك ھەموو شەوانى تر مندالەكە لە باخەلى دايكىدا خەتوۋە، بەيانى دايكەكە بە ئاگادىت مندالەكەى لەناۋ جىگاكەدا نەماۋ. ناۋ مالمەكە بەدوايدا دەگەرئىت، بەلام لە ھىچ ژوربىكى تر ناپدۇزئىتەو. بە پەشۋاكوى دەچىتە دەرەو، نازاننيت روى لە چ لايەك بىكات؟ يەكەكە لە دەرگى مالمە در اوسىكانىان دەدات، نە لە ھىچ مالىكە نە كەس بىنوبىستى. دەگرى لە خوى دەدات، قزى دەرنىتەو، بەلام بىسودە مندالەكەى نادۇزئىتەو. ژنە در اوسىكانى دىن بەھانابەو، دەستەكانى لەناۋ قزىدا دەر دەھىنن، دلخۇشى دەدەنەو: بۇچى لە ئىستائە خۆت كوشتوۋە، بە ھەموومان دەگەرئىن تاكو دەيدۇزئىتەو. دايكەكە ھەر لەيەكەم ساتى ونبوونى مندالەكەيەو بى ئومىدە لە دۇزىنەو، دەلئىت: وازم لىبەھىنن با خۆم بكوژم، لەدواى ئەو ژيانم ناۋىت، تازە ئىتر ناپدۇزئىتەو. بەدەم خەمەو خەبەرم بوو. لەخەمدا وەك كۆترىك لەناۋ دەستىدا

بوو، خۆشم نەمزانی چۈن دەرباز بوو؟ لەشەفەي بائىداو بەرەو ناسمان ھەنفرى. چەند بانگم دەکرد ئەي بەرزتر ھەلەدەفرى، دواجار چاوم لىيىوو بوو بە روناكىيەكە وەك ئەستىرەيەكى بچكۆلانى بە ئاسمانەو مایەمو منىش بە ديارىەو دەگرىام. لەگرىانى خۆم خەبەرم بوو ھە.

دووبارە دەگرىاو دەقىژاند: دەستەم بەردەن باخۆم بخنكىنم، تازە ھەرگىز نايەتە خوار ھە، تازە نايىبنم ھە. ئەي دايكە مندا لە بەتەنیا دەژيان. خۆشەويستى دايكەكە بۆ مندا لەكەي بەو شىۋەيە بوو رۇحيان ئاۋىتەي يەكتىرى ببوو. خۆشەويستىيەكى زۆر نا ئاسايى بوو. ھەموو كەس ھەستىيان بە دەر ئەنجامىكى خراب دەکرد لە ناو خىزىانەكەياندا. ئەي دايكە چەند لە مندا لەكەي نىزىكە بوو ھە، ھىندەش لەخەلەكەي كەسوكار دور دەكەوتەو دادەبىرا، تاكو كار گەيشتە ئەو ھى مىردەكەي سەرى ھەلگرتەو مأل و مندا ئى بەجىھىشت.

خەلكى گەرەك زياتر لەدەورى كۆبوونەو، لەناكو مندا ئىك ھات گوتى: ئەي ژنە بۆچى دەگرى؟ گوتىيان كورە جوانەكە ئەي ژنە كچە بچكۆلانى قىر زەردەكەي لىوونبوو، ئەو دايكى "خاتون" ھە. ئەي تۆ خاتونت نەيىبوو؟ كورە بچكۆلانىكە بە خىراي گوتى: با. . . لەكۆلانىكەي ئەي دىوو بىنىم. دايكەكە لەناو خەلكەكەدا راپەرىو توند كورەكەي گرت: بەقوربانىم لەكام كۆلانى كەي بىنىت؟ مندا لەكە بىياك بوو لە خالى دايكەكە، كەمىك بىرىكردەو گوتى: دىنى بىنىم. . . نا نا ئىستا بىنىم كە ھاتم بۆ ئىرە لە كۆلانىكەي ئەي دىوو. دايكەكە بە پەشوكاۋى بەناو خەلكەكەدا بەرەو كۆلانىكەي ئەي دىوو راپىكرد، ھەندىك لەخەلەكەي مندا لىنىش بەدايدا راپانكرد. كۆلانىكەي پشكى خاتونى نەيىنى. يەك يەك لەدەرگاي مالىكانى ئەي كۆلانىشىدا، كەس نەيىنى بوو. گوتىيان ژنىكى زل بۆ دواي قسەي مندا ئىك دەكەوتە؟ گوتى لەو دەنگەبوو، گوتى: ئەگەر دەزانن چ كرىك لەناخمدايە، ناھەقىم ناگرن گەر دواي دلوپىك ئاۋىش بىكوم بۆ دامر كاندنەو ھى. ئەگەر "با" يەكى شىنىش ھەوالى "خاتون" م بۆ بەيىنىت، ناچارم شىتەنە لە دووى كەوم. دووبارە دەستى بەشىن و گرىان كردەو. مام پەموى دۆندرمە فرۆش بەھاوارھاوار كۆلانىكەي ھەژاند. ھەموو مندا لان لە دەورى كۆبوونەو. لەناو دەنگەدەنگو ھەراي مندا لاند گوتى لە گرىانى دايكى خاتون بوو، بەسەر سامىيەو پەرسى: ئەي دايكى خاتون بۆچى دەگرى؟ كچە عەيارى گەرەك "ھەناو" گوتى: ئەي مام پەموى گىان نازانىت پورە "نازاناز" خاتونە قىر زەردى لىوونبوو؟ كچى عەيار وا مەلى. . . من ئىستا خاتونم لە كۆلانىكەي ئەي دىوو بىنى. سەر سامىش بووم بەيى دايكى بۆ يەكەم جار دور لەمالى خويان بىنىم. . . پىشمگوت خاتونى خان بەيى دايە لەم كۆلانى چى دەكەيت؟ وەرە دۆندرمە يەكت بەمى. گوتى ناخۆم مام پەموى گىان. پىشمگوت، بۆچى ناخۆيت؟

ئەگەر پارەت پېننىيە گرنىگ نىيە، دواى لە دايەى وەردەگرم. گووتى: نانا مام پەموو، من ئېتىر دۆندرمە ناخۆم، ئەى بالەكانم نابىنىت؟ دەفرم دەبىم بە ئەستېرە. پېمگووت: ئەى خاتونەى قىز زەرد، توخوت ئەستېرەيەكى بىچۆلانەى سەر ئەرزى دايەنازنازىت. ئېتىر بۆچى بۇ ناسمان دەفرىت؟ يان دەتەوئىت وەك "ھەناو" عىيار نازمان بەسەردا بىكەيت. ھەناو عىيار ھەر زوو رايكردو ھەوالەكەى بۇ دايكى خاتون برد. نازناز ئوقرەى نەگرت بەدىار قسەكانى مام پەموو گۆى بىگرت. بەپەلە بۇ ھەوالى خاتون زوو گەشتە كۆلانەكەى ئەو دىوو. لە ھىچ كۆلاننىك نازناز خاتونى كچى نەدۆزىيەو، بەلام لە ھەر كۆلاننىك توشى كەسنىك دەبوو پېدەگووت" ئېستا لەلاتر خاتونم بېنيو. بەمشوئە دايە نازناز تاكو بوو بە شەى زۆرەى كۆلانەكانى شار بۇ خاتون گەرا بەلام ھەر نەدۆزىيەو. شەوئىش چاوى بىرېيە ناسمانو لەناو ئەستېرەكان بۇ خاتون دەگەرا. ژيانى ئەو دايكە بووبەگەران بەدواى كچەكەيدا. دەچوو ھەر شوئىنىك دەبانگووت: خاتون ئېستا لېرەبوو، ياخود كەمىك لەمەو پېش لە كۆلانەكەى ئەو دىوو ياخود لە شوئىكى تر بېنيومانە. نازناز بە پەلە بۇ ئەو شوئە دەچوو، بەلام لەوئىش نائومىد دەبوو. ھەمىشە بە نائومىدى بەرەو سۆراغى كچەكەى دەروشت. نەيشدەتوانى بىئومىد بىت بەو جۆرەى كە دەست لە گەران ھەلبىگرت.

نەورۆز بە خوئىندەنەوئى رۆمانەكە زۆر سەرسام بوو. بەردەوام سەرقالى خوئىندەنەوئى بوو. جار بەجارتىك بەتەلەفۆن قسەى لەگەل نەمامدا دەكردو سەبارەت بە روداوەكانى ناو رۆمانەكە قسەى بۇ دەكرد. نەمام بە ئارام بوونەوئى نەورۆز زۆر خوشالبوو. بەدل گۆيى گېرانەوئى رۆمانەكەى دەگرتوقسەو باسى تىريان تىكەل بەبىسى رۆمانەكە دەكرد. رۆمانىكى دوورودرېزبوو، ئەو رۆمانەبوو كەنەمام بۇ ئەو كاتەى نەورۆز بەگرنىگ پىويستى دەزانى. روداوەكانى ناو رۆمانەكە خەماوىو بە ئازار بوون، ھىواكانىش ھەردەم زىندووبوونو سەريان ھەلدەدايەو. ھەندىك جار نەورۆز لوشكەلوشك بۇ ئەو دايكە دلزامدارە دەگريا كە وەك شىت دواى قسەى ھەموو كەسنىك دەكەوت، بەلام ھەموو بەبى ھىوا دەگەرايەو مائە چۆل و ساردو تەنياكەى. لەماليشەو چەند بۇ خاتونە دەگريا ئەومندەش بۇ تەنيايىو بىكەسى خۆى دەگريا. ئەو كاتانەش نەورۆز بە ئافرەتتىكى شىتى ناودەبرد كە مائەكەى لە ھاوسەرەكى كرىبوو بە دۆزەخ. بۇ تەنيا شوئىكىش باخەلى خۆى لە مندالەكەى چۆل نەكرد بۇ مېردەكەى بكاتەو. تاكو بەناچارى مالىو مندالى بەجىئەشت.

نەورۆز كىتتېكەى دادەخستو زەنگى بۇ نەمام لېدەدا.

• نەمام منم، نەورۆز..

• دەزانم نەورۆز گيان، تۆبلىنى دەنگت نەناسمەو؟ رۆزى چەند جار پىكەو قسە دەكەين.

- ناگات لەو ژنە شىتەيە چى لەو پىياوھ دەكات؟
- توخوا نەورۆز گيان ئەگەر ئەومەندە گوئ بە گرتى ئەو خىزانە بەدەيت. خۆت نازانیت ژنە بەرىتانی ھەروان؟
- ئەرى ئەوھ باسى چى دەكەيت؟ ئەمرو چیت خواردووه؟
- ھىشتا ھىچم نەخواردووه، بەلام بەنیازم ترخینە لىینیم. ئەى بۆ نانخواردن بۆچى نایەن بۆ ئىرە؟
- ئەمرو بارانە، ترخینە خۆشە، بەلام ناتوانین بىین. کلپەو چرا ترخینە ناخۆن، سوارەش خوا دەزانیت كەى دیتەوھ؟ ئەو باشە ھەموو شتێك دەخوات. ئەم ترخینەيەت لەكوئىو؟ تاكو ئىستا بۆ باست نەکردووه؟ نەمام نەپوئرا بآیت " ئىنجا بەناشوكرى نەبیت خەم ھىچى بىر ھىشتىنەوھ"، بەلام گووتى
- بەخوا دوو سەلكى كۆن بوو مابوو مەوھ. توخوا وەرن با پىكەوھ بىخۆين، شتىكىتر بۆ مندالەكان دەكەين.
- نەمام گيان سوئندم مەدە بەخوا ناتوانین بىین. پىمەنگووتیت نازانم سوارە كەى دیتەوھ ترخینەش بەگەرمى و تازەيى خۆشە. بەنۆشى گيانتان بىت. برۆ بەلای چىشتەكەتەوھ بامنىش رۆمانەكەم بخوئىنمەوھ.
- ھەردوكيان بەدوا وشەى مألئاوايكردن لەبەكترى تەلەفۆنەكانیان داخستەوھ.
- نەورۆز دووبارە چوومەوھ سەر خوئىندەوھى رۆمانەكە. ھەركات بىرى لەو پىياوھ دەكردەوھ بە ناچارى مأل و مندالەكەى لەتاو ژنەكەى بەجىھىشت، رقى لەو ژنە"نازاناز" دەبوومەوھ. لەبەر خۆيەوھ دەيگوت: ژنى واش ھەيە؟ مەگەر ژنە بەرىتانیيەكەى دراوسىمان. نەورۆز بىرى تەلەفۆنەكەى نەمامى كەوتەوھ. ئەو وىستى سەبارەت بەو ژنە قسە بۆ نەمام بكات، بەلام ترخینە بىر بىردنەوھ. زەنگى تەلەفۆن لىدرا. نەمام بوو
- نەورۆز... فەرموو.
- كچى نەمام، ئەرى تۆ بۆچى تەلەفۆنت كردو ئىمە باسى چىمانكرد؟
- ئىستا مىش بىرم كەوتەوھ كە دووبارە چوومەوھ سەر رۆمانەكە. ترخینەكەى تۆ ھەموو شتىكى لەبىر بردىنەوھ كە ھىشتا نەمان خواردووه. با ئەمجارەش بىرمان نەچىتەوھ. باسى ئەو ژنە زانمەت بۆ بكەم چۆن ئەو پىياوھى دەرپەرانند. نەمام دووبارە قسەكەى بە نەورۆز بىرى.
- ئەرى ئىستاش پىنتەنگووتم باسى كىم بۆ دەكەيت؟
- ئەوھ بۆچى ئەمرو خۆتم لى گىلادەكەيت؟ باسى نازاناز دەكەم.
- ناز ناز كىيە؟ نازەى پورت؟

• مالتاۋا بېيت نەمام. نازە دامامى چى. نازناز. . . دايكى خاتونەى قۇ زەرد. نەمام بېئاگابو لە نازناز، چەند لاپەرەيەكى سەرمەتاي رۇمانەكەى خويندبوو مو، رەنگە بېرى نەما بېيت، ياخود نەگەشتىبەتە ئەر بەشانەى كەناۋى نازنازو خاتونى كچى تېدا ئاشكر اكر او. كەمىك بەترسەو بېرى لەنەمام كردهو. بە ھىمنى و لەسەر خۇ بېيگوت

• نەمورۇز گيان بېرم نايەت كەسنىك بىناسم ناۋى نازناز بېيتو دايكى خاتونەى قۇ زەرد بېيت. توخوا نەمورۇز گيان باسى كىم بۇ دەكەيت، خىرا پېم بىناسىنە. نەمورۇز ھەستىكر د نەمام دايكى خاتونەى قۇ زەرد نانا سېت، گوتى

• نەمام گيان باسى رۇمانەكەت بۇ دەكەم. نازناز دايكى خاتونەى، ئەر ژنە زور دامام، بەلام واديارە خەمەكانى و ردمور دەگۇرېن. ئېتر نازانم بەچ ئاراستەيەكدا دەروات. رۇمانە كە زورى ماو كە تەواو بېيت. بەلام ئەر ژنە بەر امبەر بە مىردەكەى زور زالمو خەم سارد دەبېيت. لەجىگاي خۆتەو رقت لەر مەقتارى دەبېتەو. لەمواى لەدايك بوونى خاتونەى قۇ زەرد، لەئەنجامى كەتتەو رداۋىك لە كاتى ئىشكر دىدا تووشى نەخوشى نەزۇكى دەبېيت. "بارام چىنگ گەرە" ى باۋكى خاتونە لەگەل كۇمپانايەكى دروستكر دنى تونىلدا كارى دەكر د. لەكاتى كاركر دندا لەناو قولاي تونىلدا كە ھېشتا نەگەبىشتبوونە ئەر سەرى، تاشە بەردە گەرەكانى شاخەكە بەسەر ياندا دەروختىو لەناو مو گىردەمخۇن. كەسېش نازاننىت ئەگەر ماين ياخود نەماين. لە دواى ھەولدا نىكى زورى دوو شەو رۇز، كەلەبەر يەك دەكەنەو بۇ چوونە ناو تونىلەكە. لەر رداو ەدا "بارام چىنگ گەرە" باۋكى خاتونە لە مردن رزگارى بوو، بەلام بېھۇش و بېئاگايە. لەنەخۇشخانەش لەپاش رۇزىك ھوشى بەخۇيدا دىتەو. بەزووى چاكدەبېتەو. بەلام لەئەرس و داخوورپانى روخاندنى تونىلەكەو توشى نەخوشى نەزۇكى دەبېيت. دوكتورەكان دەلېن رەنگە لە داھاتودا ئەم حالەتە بەر مو باشترو چارەسەرى ھىجگارى بىروات، لە ھەموو شتىك گرنىكر پېويستى بە دلدا نەمو بارو دۇخى ئارام ھىمن ھەيە. نازنازى ھاوسەرى ھەر زوو تاقتى لەو ھەلسوكەوتانە دەچىت كەدەبېيت بۇ بارو دۇخى مىردەكەى بېرەمخىستىنېت. بى ھېواش دەبېيت لەدروستكر دنى مندالى تر. ئەم بى ھېوايە بەر مو دايرانى دەبات لە ھەموو چوار دەورو ھەموو خۇشەويستى ئاواتو ئارەزوويەك لە نىزىكبوونەو رۇخى كچەكەيدا چر دەكاتەو. بەبى ئەر بۇ ھىچ جىگاپەك ناچىت، بى خۇبىشى رىگا بە نادات بۇ ھىچ شوئىنېك بچىت. شەوانىش لەناو باخەلى خۇيدا نەبېيت ئارام ناگرىت بىخەوئىت. نەخۇشى مىزدەكەى بەو جۇرە نەبوو كە نازناز زوو لىبىزار بوو، ھەر ئەويش نەخۇشەيەكەى لىگەرەكر د. تاكو جارنىك پىندەلېت: بەلى خەرىكى ئەر كچەبم باشترە لە خزمەتى تو، ئەگەر خودا نەكات ئەويشم لەدەست بچىت، لە كوئى مندالىكى

تېر بەينىم؟ لە تۆ تېر ھىو بارام گيان. تازە ھەر ئەو كچەيەو بەس. دەبىت لەچاومان زياتر ناگادار بيبين، لەناو رۆحماندا بىخەيىنن ئەك لە ناو باخەلپىشمان. بارام چىنگ گەورە دەيگوت: ناز ناز گيان قسەكانت راستن، بەلام تۆ وا بىر ناكەينەو كە منىش باوكىم. منىش وەك تۆ سۆزم بۆى ھەيە، خۆشمدەونىت. زۆر ژن و مىرد ھەن مندا لىشيان نابىت، ھەندىكىش ھەن يەك مندا لىان ھەيە، خۆيان ھەر ئەو ھەندە ئارەزو يانە. ئىمەش با وەك ئەو خىزانانە بىر بگەينەو، دەبىت بەشەشى خۆمان قابىل بىن كە ئەو كچە جوانەشمان ھەيە. دەزانم ئەمە بۆ تۆ گرفت نىيە، بەلام بوونى يەك مندا ل بەرەو ناراستەيەكى بردوويت كە ھەست بەبوون و پىويستى من ناكەيت، بەلام من پىويستم بە تۆيە. من چۆرىكى تېر بىردەكەمەو، مادام پىكەو دەژىن بە بى سۆزى تۆ نازىم، ئەگەر پىكەوش نەبىن پىويستم بە بۆن سۆزى تۆ نىيە. ھەستدەكەم خۆشەويستىت بەشى منى پىنەماو، بىر ناكەيتەو كەسنىك بەناوى بارامەو لەگەلتا دەژى.

ئەم چۆرە گفتوگۆ دەمەقالبىيانە زۆر جار بىر دووبارە بوو، بەلام بىسود بوو. ناز ناز رقى لە بارامى ھاوسەرى نەبوو، بەلام توشى نەخۆشەيەك بىو ھەموو خۆشەويستى و ئومىدو گرنگىيەكى خۆى بە خاتونە دابو. بىئاگابو كە ھاوسەرىكى ھەيە پىويستى بە خۆشەويستى سۆزى ئەو ھەيە. ھەموو رەفتار و بىر كەرنەو بۆ كچەكەى بوو چۆن بتوانىت بېھىننىتە ناو رۆحىەو بىخەم بىيارىزىت. بارام ناچار دەبىت برواتو بەجىيانبەھىت. ناز ناز بە تەنيا لەگەل خاتونەدا لە مائىكى چۆلدا دەمىننەو كە پىيوايە ئاودەنترىن چىگەى ئەم سەر زەمىنەيە، چۆنكە خاتونە قز زەردى بچكۆلانەى لەپىش چاودايەو شەوانىش لە باخەلى خۆيدا دەينوئىت. دەستيان بە تەلەفونەكەو شەل بوو. نەورۆز رۆمانەكە وەك چىرۆك خوانىكى سەردەمى ئاگروئاگردان و شەبەوشە بە زمانىكى شىرىن بۆ نەمام دەگىرئىتەو. نەمامىش بە پەرۆشەو گۆيى بۆ راگرتبوو.

• نەمام گيان ئەمرو ھىندەت بۆ دەگىر مەو، ماندوشم كرديت، درەنگە ئىتير بچۆ بەلاى لىناى تېر خىنەكەتەو.

• ئەى بارام چىنگ گەورە روو لە كوئ دەكات؟

• نازانم جارئ. . . نەگەشتومەتە ئەوئ. بۆ چارىكى تىر. . . مائناو نەمام گيان.

• مائناو گۆلى خۆم.

دايە ناز ناز بە ھەموو شاردا دەگەرا. كەسنىك نەمايو كە نەيناسىت و ناوى خاتونە قز زەردى نەبىستىت و چىرۆكى ژيانىنى گۆئ لىنەبوو بىت. جگە لەو خەلكانەى كە خاتونەى قز زەردىان بىننىبوو، ھەموو خەلكانى تىرى شارەكەش بە شىو مو روخسارى خاتونە ئاشنا بوون. خاتونە لە دايكى ونبوو، بەلام رۆژ نەبوو لەناو كۆلان و

شەقامەكاندا نەبىرئەت. تاكو دايكى دەگەشتە ئەو شوپنە خاتونە لەوئى نەمابوو. ھەندىك جار نازناز لەو خەلكە تورە دەبوو، دەيگوت: بۆچى گالتەم پىدەكەن؟ كەى خاتونەى من لەسەر ئەم عەرزەدا ماو، ھەموو شەيئەك ئەستىرەبەكى بچكۆلانە بە ناسمانەو دەبىنم لە ھەموو ئەستىرەكانى تر درەوشاوترو گەشتەر، ئەو ئەستىرە خاتونەكەى منە. كاتىكەش بەحەسەرەتەو جارنىكى تر بەرەو ئەو شوپنە راي دەكرد كە پىياندەگوت "خاتونەى قز زەردمان لىبىنەو". دەيانگوت: دايە نازناز كە دەزانىت خاتونە وەك ئەستىرە بە ناسمانەو، ئىتر بۆچى دواى قسەى خەلكى دەكەوت؟ دايە نازناز بە گريانەو دەيگوت: بەقوربانىتەم خاتونە لە چاوى مندا بە ناسمانەو، خەلكەش لەسەر عەرز دەبىنن. من چۆن باوەر بە پياوئىكى مېھەبەنى ريش سېى رەنگ بەفرى وەك مام پەمۆ نەكەم لەو رۆژەو كە خاتونە رۆشتە دوو جارى بىنەو.

رۆژىك نازناز بەرەو ئەو جىگايەى كە پىيان گوتىبوو خاتونەمان بىنەو، ئەمجارەش بەپەشكوىو بە ناومىدى رايكرد، بەداخەو خاتونەى لىنەبوو، بەلام ئەو گولە بچكۆلانەى بە زنجىرەكەى مىلى خاتونەو بوولەو شوپنەدا كەوتىبوو. لەو رۆژەو نازناز بە دلئى پر لە ئومىدەو بەدواى ھەوالى خاتونەدا دەچوو. خەمەكانى لە فرىنو لەناوچوونى خاتونەو گۆرا بۆ دۆزىنەو خاتونە. ئەم خەمانە ئاسانتر بوون، دايە نازنازىان بە ھىواو دەھىشتەو. لەشارەكەدا كەسىك نەبوو كە دايە نازناز نەناسىت، مندالىكەش نەبوو كەئەو نەناسىت. ھەموو بە دايە نازناز بانگيان دەكرد. ھەندىك لە مندالەكان پىياندەگوت: دايە نازناز ئىمەش وەك خاتونە بەكە بە ئەستىرە، شەوان دەبىنەن بە ناسمانەو زۆر جوان دەدرەوشىتەو، تروسكەتروسك چاوشاركىمان لەگەلدا دەكات. چەند خۆشە ئىمەش ھاورىنى ئەستىرەكان بىن. ھەندىك مندالىش پىياندەگوت "دايە نازناز ئىمە گولە خاتونەمان وەر نەگرتووە.

دايە نازناز ھەموو مندالەكانى خۆشەو بىشت، وەك خاتونە قز زەرد سەپىرى دەكردن. خەمەكانى خاتونە لە دەرونى دايكىدا رەو بىبوونەو. بەبىنى مندالەكان دلئى ئارام دەبوو. لەو رۆژگارەدا مندالىك نەبوو كە گولە خاتونەبەكى وەك گولەكەى مىلى خاتونە پىنەبىت، ياخود لەملىدا نەبىت. نەپىنەكى ئەفسونەى بوو لەپاش رۆحى خاتونەو ئاشكارا بوو. ھەر جىگايەك خاتونەمان لىبىنەو، گورج بە دايە نازنازىان دەگوت. ئەو لەدۆزىنەو كچەكەى ناومىد نەبوو، بەدلىكى پر لە ھىواو بەرەو ئەو شوپنە دەروشت. ھىچ كەرتىك دايە نازناز خاتونەى نەبىنى، بەلام ھەموو جارنىك گولە بچكۆلانەكەى خاتونەى لەو شوپنەدا دەدۆزىبەو. ئەم گولانە نەپىنەبەكى ئەفسونەو بىبون كە خەمەكانى نازنازى دەرواندەو. مندالىك نەمابوو كە گولنىكى وەك گولەكەى خاتونەى لەملىدا نەبىت. بەبىنەى گولەكان مندالەكانى لىدەبوو بە

خاتونەكەى خۆى. شەوانىش پرووى لە ئاسمان دەكردو ئەستىرە گەشە بچكۆلانەكەى دەواند.

نەورۆز زۆر تامەزرۆى خويندەنەوى رۆمانەكە بوو. لەدوای لارەو ھىچ شتێك ھىندە نەبوو بە ھاوڕى ھەمىشەى خەمەكانى. ئەك ھاوبەشى خەمەكانى بوون، ھەموو خەمەكەنىيان بۆ خۆيان بردبوو. ھەر بەشێكى تەواو دەكرد خێرا زەنگى بۆ نەمام لێدەداو بە پەرۆشەو بەوى دەگێر اىەو. تەلەفۆنەكەى گرت بەدەستىەو. 123233 ژمارەى مالى نەمامى لێدا.

• نەمام. . . مالى سەرورە داپاك.

• نەمام گيان ئەم كاتەت باش.

• ھەموو كاتىكت باش، نەورۆز گيان ئەوتوى؟ لەگەل رۆمانەكەدا لە چىدايت؟ تەلەفۆنەكەى دوینىم بۆ سەرورە گێر اىەو، ھەر پچراو لەبەر پىكەنىن. ژنە ھارەكە چى بەسەر ھات؟

• نەمام گيان ئەو چۆن دلتدینىت وای پىلانىت؟ ئەو داماو ئەگەر دەزانىت چەند غەمى بۆ خاتونەى قۆ زەرد خواردوو، بەلام نىستا شوکور زۆر باشترە. شارەكە پىروو لە خاتونەى كچى.

نەمام ھەستىكرد دلى نەورۆزى برىنار كرىت، ھەرچەندە بەبى مەبەست گوتى ژنە ھارەكە، بۆئەوى نەورۆز باسى رۆمانەكەى بۆ بكات. وىستى قسەكە بە بارىكى تىدا بەرىت، گوتى

• نەورۆز گيان من مەبەستم ژنە ھارەكەى دراوسىتانه، بەرىتانيەكە.

• نانا. . . باسى ئەو ناكەم. چ ھەقنىكمان بەسەر ئەو ھەىە؟ بەخوا خەتای مىردەكەشى تىداىە، گىزو وىژ بەم رۆژگارە سەگىكى پىنە ھەر دەخولنىتەو. ئەو رۆژە بىنىم شەبەقى ژنەكەى كرىدبوو سەرى سەگەكەى. ئەوىش لەسەر دوو شتى واقۆر لێدەداو دەرىدەكات.

• باشە لىرە لىدان قەدەغىە، ئەو پىاو چۆن شكاتى لىناكات؟

• شكاتى چى لىناكات؟ خۆبە تىلا لىنادات، وا دوو چەپۆكى پىاكىشا. رەنگە ئەو نەرمە لىيانەشى پىخۆشبنىت؟ توخوا واز لەم باسو خواسانە بەننە، با وەك ترخىنەكەى دوینى لىنەپەت.

• نای چ ترخىنەكە دەرچوو بى ئىو ناخۆش. بەشەكەى تۆم ھەرداناو.

• نەمام گيان بۆچى ئەو ئەرکەت كىشاو؟ پىوىستى نەدەكرد بەقوربان. دەستت خۆشبنىت داينى تاكو دىم بۆ لات

• جا كەى دىت؟ ئەى بۆچى نىستا نایەت. . . چ كارىكت ھەىە؟

• ھېچ ئىشىكىم ئىيە . . . ھەزىش دەكەم بىم بۆلات. ئىستا خۆم نامادە دەكەم دىم. بەنيازى دىدار

• چاۋمروانتىم، بەنيازى دىدارىكى خۆش

نەورۇز بەدەم خۆ نامادەكردنەۋە بېرى كەتەۋە باسى دايە ناز نازى بۆ نەمام نەگىز اىۋە. لەبەر خۆيەۋە گوۋتى: نەمجارەش ھەر خەتاي ترخىنەۋە، قەيناكە ئىستا كە چووم بۆ مالىيان لەۋى بۆ دەگىز مەۋە.

خەمەكانى لارە دەبوون بەگول. لەمىز بوو نەورۇز ھەستى بەۋ نەئىبىيەكردبوو، لەۋاى خويندەنەۋە رۆمانى "خەمەكان دەبن بەگول". زىاتر باۋمەرى بە خۆ دووبارەكردنەۋە ھەبوو لە پىناۋى بە گۇداچوونەۋە خەم مەرگو دابىران". گۇرانىكى سەرانسەرى بە بېر كەردنەۋە بارودۇخى دەرونى و ژيانى خىزانىاندا ھات. خەمەكانى لارە دەبوون بەگول لە گەۋرە ھى و خۆشەۋىستى و دلۇقانى رۇخى لارە خۆيەۋە بوو. ئەۋ گولانە لارەيان لەيادى خەلكدا نەسرىيە، بەپىچەۋانەۋە بېر مەرەكانى ئەۋيان لە زمىنى دايكەۋاۋك ھەموو كەسكى تەردا بەرەنگى جۋانترۋەتامى شىرېنتر بۆ ھەمىشە ھىشتەۋە. نەورۇز دوو رۇز بوو لە نەخۇشخانە بوو، رۇخسارى مندالەكەى دۇنيايەكى بەرىنيان بۆ خولقاندبوو، بەرىنو پىر لە كامەرانى و خۆشى پىكەنېن. گولە نىشانەكەى سەرسنگى مندالەكە مژدەى ھىۋايەكى ئەفسوناۋى بە رۇخى نەورۇزدا دەدا، كەنەيدەتوانى بە ناسانى لە خۇرا پىشتگۇبى بختاۋ بى بە ھاۋەر بېگىر یت. دووم رۇز دەچوۋەۋە بۆ مەۋە، بەلام لەناخەۋە غەمباربوو لە دۆستەكانى. دوو رۇز بوو مندالەكەى بېو سەردانىان نەكردبوو، جگە لە نەمام. ئىستا نەمام لەمەلى ئەۋانە خەرىكى رىخستى مەكەپە بەبۆنەى ھانتەۋەى نەورۇز. پاش نېۋەرۇ نەورۇز لە نەخۇشخانە ئىزندرا بۆ مەۋە. لەناۋ ئۆتۆمۆبىلەكەدا بەر مەۋە مەۋە دەھانتەۋە. سۋارە لە پىشەۋە دانىشتىۋە، نەورۇز مندالەكەش لەپىشتەۋە. كەمىك دلى گۇشراۋو بە نە ھانتى ھاورىكانى بۆ نەخۇشخانە، بەلام بەر و خسارىيەۋە ديارنەۋە بۆئەۋەى سۋارە ھەستى پىنەكات. ئۆتۆمۆبىلەكە گەپشە كۆلانەكەى ئەۋان. دلى ئارامتر بوۋەۋە، لەگەل ناخى خۇيدا دەۋا، رەنگە كەسىان نەيانز انىيەت، ياخود ھەموۋىان بىانەۋىت پىكەۋە سەردانم بكن. نەخۇشخانەش جىگاپەك ئىيە بۆ سەردان گونجاۋىت. لەناكاۋ ئۆتۆمۆبىلەكە راۋەستا، كە نەورۇز سەرى ھەلپىرى، بەرمالى خۇيانبوو، خەلكىكى زۇر ئەۋانەى پىش كەمىك دلى نەورۇزىان گۇشېبوو بەۋەى سەردانىان نەكردبوو بۆ نەخۇشخانە، ھەموۋىان بە چەپكە گولەۋە لەناۋ باخچە بچكولەكەى پىش مەكەپاندا چاۋمروانى ھانتەۋەى نەورۇز كۆرپەلەكەيان دەكرد. نەورۇز بە بىنېنى ھاورىكانى دلىنارام بوۋەۋە، لەرۋخسارىدا ھەموو رەنگە كانى خۆشى ئاسودەى دەبىنرا. ئارەزوبوۋ خۆشەكانى

ناخى بېن بە فرمىسكى گەش و تەرى كامىرانى و بە چاۋەكانىدا بېنە خوارمۇ، نەكا دل بەرگەى ئەو ھەموو شادىيە نەگرىت كە ئەمرۆ تىيدا نەقۇم بوو. لەدەرونى خۇيدا گوتى: ئەم دىدارە كۆپرو چاۋەروان نەكراۋە ھەر ئىشى نەمامە سەر شىنە، ئاى خودايە گيان نەمام لەمن زىز نەكەيت. سوارە لە نەورۆز خۇشالتر بوو، بەخىراى دابەزى و دەرگاى دواۋەى ئۆتۆمۆبىلەكەى بۆ نەورۆز كۆردمە، ئەۋىش بەمندا لەكەۋە دابەزى و بە رويەكى گەش و دەم بە خەندەۋە نىگاى ئاسودەيى و پىزانىنى خستە سەر يەكەيەكەيان. لەناۋ دەرگاكدە ھەموويان پىكەۋە گول بارانىان كۆر. گولى رەنگاۋرەنگ بە ئاسمانى خانوۋەكدە بەسەر سەرياندا دادەبارى، وەك بەھارى بەھەشت بەسەرياندا روخايت ھەر تالنىك زولفۇ گولنىكى گەشى پىنوگىراسىبوۋە. ھەموو دۆستەكانى بەگول پىرۆزبايىان لە ھاتنى ئەو ساۋايە كۆر. ميوانەكان زۆر نەمانەۋە، ھەموويان رۇشتن تەنھا مالى نەمام نەيىت. نەورۆز و مندا لەكە پالکەۋ تىبون، نەمام پەرەى و مەريوى گولەكانى لەسەر و چاۋى مندا لەكە دەر كۆردمە. يەكنىك لەگولەكان، گولنىكى وردىلەى بچكۆلانە بوو. نەمام بۆ يەكەم جار بوو گولنىكى بەوشىۋەيە بىيىت. بەسەر سورمانەۋە تەماشائى دەر كۆر. بۆنىكى خۇشى دلكر اۋەى ھەبوو. گولەكەى دايە دەستى نەورۆز و خۇى چوۋە دەر مە. پاش قەدەرىك ھاتەۋە ژورمە نەورۆز بە سەرنجەۋە سەيرى گولەكەى دەر كۆر. نەمام گوتى: ھىچىترم لەشىۋەى ئەو گولە نەدۆزىيەۋە لەناۋ گولەكانى دەر مە. ئەو گولە چۆنە لەبەر دلئى تۇدا؟ من بۆ يەكەم جارە دەيىنم. نەورۆز ھىشتا ھەر بە سەر سامىيەۋە تەماشائى گولەكەى دەر كۆر گوتى: گولنىكى نازدارە. . . من جارنىكىترىش بىنيومە لە باخچەيەكى كەنار روبراى "تايمز"، بەراستى گولنىكى ئەفسونايىيە. باۋەرناكەم كەس بىيىتتى.

سوارە لە موبەقەكە خەرىكى ئامادە كۆردنى خوار دىنكى سوگ بوو، سەرۋەرىشى بەدىار خۇيەۋە دانابوو. گولنى لەشتىك بوو، بەلام باش حالنەبوو. ھەر لەخۇيەۋە گوتى من بىنيومە. نەورۆز بە پەلە گوتى: لە كۆى بىنيوتە؟ سوارە بەھەمان رىتمى خىراى نەورۆز گوتى: لە خەمدا. ھەموويان قاقا پىكەنەن نەورۆز نەيىت، گوتى: ئەم پىاۋە لە بەزمى خۇى ناكەيىت. نەمام گوتى: وازىلنەيىنە با قەسەكات، بەخوا گيانمان بە قەسەكانى ئەۋە. مندا لەكەى گرتە باۋەشى خۇى و لەلاى نەورۆز مە دانىشت. نەورۆز لەدەرونى خۇيدا بىرى دەر كۆردمە، بىر لەۋ نەيىنەنەى بۆچى دەيىت نەيىنەن؟ راستە ئەمە گولنىكە ئاشكرايە بەلام نەيىنەنەك لە ناخى گولەكەدا ھەيە. ھەستى كۆردبوو خەمەكانى دەبن بەگول، بەلام تواناى دەر بىر بىن و گوزار شت كۆردنى نەبوو لەۋ دىدارە سارسامو نەيىنەنە. لەدەرونى خۇيدا دەيگوت: گەرەى رۇخى لارمە بە خۇشەيىستى لەناخو دەر و نماندا دەيىنەنەۋە. نەورۆز بىر يارىدا ھەموو

گۈلەكەنى خۇشبوۋىت، ھەموو نەينى و ديار دەكەنیش كەبۇنى رۇحى لارەيان گرتبوو. نەمام خەرىكى مەندالەكە بوو، بەسەر نەجەمە تەماشای روخسارى وردى دەكرد، ئاگادارى ناخى نەورۇز نەبوو لەگەل دەرونى خۇيدا دەدوۋىت وباسى چى دەكات. نەورۇزىش بەبیرە مەرەپەكەنى لارەمە چووبوۋە نەو ناخى خۇى. ئاگادارى نەمام نەبوو چەند بە وردى سىماو روخسارى مەندالەكە لەزەنیدا تىكەل یادگارەكەنى روخسارى لارە دەكات. بەئەسپای كراسەكەى لەلای چەپى سەنگیەمە ھەلدايەمە، نیشانە گۈلەكە وەك نەخشى سەر پەرەمەك لەسەر سەنگى نەخشابوو. لەسەر خۇ گوتى: نەورۇز ئەم نیشانەمەت بېنپوۋە؟ نەورۇز پىكەنى و سەرى لەفاند. ئەمجارە گوتى: ئەى بەوردى تەماشای روخسارىت كەدوۋە؟ گوتى: بەئى. نەمام وەك گۈلى بەرەبەیان دەموچاۋى گەشەبوۋەمە. نەورۇز گوتى: نەمام لەجاران جوائتربوۋىت، ھەموو دەموچاۋت لە نىگەى مەندا پىدەكەنەت. نەمام وەك گۈلى لەنەورۇز نەبوۋىت گەنگى بە قسەكەى نەدا. ئەمجارەش ھەر گوتى: بەباشى دېقەتى مەندالەكەت داۋە؟ نەورۇز گوتى: ئەى چۆن دېقەتم نەداۋە، مەندالى خۆم نېپە، دوورۇزە لە نەخۇشخانە پىكەمە نېن، ئەى چۆن بەباشى تەماشام نەكردوۋە. نەمام گوتى: ئەى باشە بۆچى نالېت رىك لە لارە دەچىت؟ نەورۇز خەندەپەكى نەرم و شىرىن بەسەر لېۋەكانىدا رەتبوۋن. ئەمجارەش ھەر سەرى بۆ پىرسىارەكەى نەمام لەفاند.

نەمام گوتى: مەندالېكى زۆر جوائتان بوۋە، كتومت دەلېى لارەمە. نەمام بەدەنگىكى پىر سۆزۈ بە روخسارىكى كەساسانەم بە دوچاۋى پىر لە مەكرى ھاورىيانە بە نەورۇزى گوتى: نەورۇز با مەن ئەم گىزۇلەپە نەو بىنېم. نەورۇز گوتى: مەن داۋاكەتم قېۋل كەرد، ھەر دەبېت تۆش نەو بېنېت. چ نەو بىكت بۆ دانەۋە؟ نەمام بەبېدەنگىيەكى شەرمەنە خۇشى نەپەزەنى بۆچى دەبېت لەو كاتەدا روخسارى شەرم بگرىت گوتى: نەو دەنېن "گۈلە لارە". نەورۇز نەۋەكەى زۆر پى جوائن و خۇش و شىرىن و شىۋو بوو. بانگى سوارەى كەردو گوتى: سوارە و مەرە تەماشای گۈلە لارە بەكە لە باۋەشى نەمامدا چەند جوائ خەتوۋە. سوارە زوو ھالېبوۋ بە كەۋچىكى گەرمە دەستگەمەكەمە ھاتە ژورەمە تەماشای مەندالەكەى كەردو گوتى: بەخەۋا نەۋېكى خۇشە، شەرتبېت مەنېش نەنېكى خۇشەن بۆ دروست بەم. نەورۇز گوتى: ھەى. . . تازە نەنى خۇشەن بۆ دروست دەكەمە؟ ئەى لەو كاتەمە چىدەكەمە؟ ۋا لەبىسا مەردىن. سوارە بەدەم قسەكەردنەۋە كەۋچەكەى دەستى رادەمەشاند، دواجار گوتى: لەمساۋە خەرىكى نامادە كەرنەن بوم گىنەكەم، ھەر نېستاش بەتەۋەتەى نامادە دەبېت.

خۆشەويىستى "گۈلەلارە" لە ناو خېزانەكەياندا بۇنى لارەى گىرتىبوو، خۆشەويىستىيەكى ئەفسونايىبوو، ھەر بىر رۇخەشەمە تەنگى بەخمەكەيان ھەلچىبىو. ژيانى نەورۇز ئەو بەھەشتەبوو كە نەمام لە خەمەكەياندا بەگۈلى شادىو درمختى كامەرانىو ئاوازو گۇرانى و ھاژەى رۇبارەكانو گەروى ناسكى بآندەكان بۇى رازاندوبو. خەمەكەيانى لارە بىرچووبو، بەلام يادگارەكەيانى لەرۇخى گۈلەلارەى بچكۆلانەدا ھەردەم بەزىندوبى لەبەر چاودابوون. سىماو روخسارو پىكەنەينىو گەشەى گۈلەلارە لە ھەموو قۇناغەكەيانى گەورەبوونىدا ھاوشىوھى لارەبوو بەبى ھىچ جىاوازيبەك. ھەندىك جار نەورۇز واھەستى دەكرد زەمەن بەخىرايى لەيەك ساتادا گەرابىتەھە دوامو سەرقالى گەورەكردنى لارەيەو لەگەل ئەودا دەژىتەھە. نەورۇزو ھەر ھەموويان ھەستىان بە پىرۇزى نەپىيەكان كىرەبوو لەناو رۇخى لارەدا خەمەكان گۈلىان دەگرت. زۇرجار نەورۇز لەگەل ناخى خۇيدا قسەى دەكرد: توبلىنى لارە خۇى لە ئەزەلمەو گۈل نەبووبىت لە رۇخى مندالىكى ئەفسونايىدا؟ دۇنيام ھەر گۈل بوو... ھەر گۈل تەمەنى كور تەو لەناكاو ھەلدەمەرىت، ھەر گۈل يادەشېر يەكەنى لە بۇنىدا دەمىننيتەھە. نىستاش مآلكە ھەر بۇنى ئەوى لىدېت. ئەگەر گۈل نەبووبىت چۆن خەمەكان گۈل دەگرت؟ بۇچى گۈلەكان تايەتو ئەفسونايىن؟ نىستا ھەستى پىدەكەم روخسارىشى وەك گۈل دەبوواند، ھەمىشە خەندەيەكى سىروشتى گۈلەنە لەسەر پەرى لىوەكەنى بوو، لىوەكەنىشى وەك پەرى گۈل تەرو ناسكەبوون. وەك گۈلش كەس لە بۇنى بىزار نەدەبوو. ھەموو ئارەزوبان بوو وەك گۈل لەسەر سنگى خۇيان داينىن. دۇنيام لارە ھەر گۈل بوو، ھەر گۈل وەك شىوھى خۇى دەروپتەھە، گۈلەلارەش وەك لارە دەرچوو. دەركەوتنى نەپىيەكان ھىواى زىياترى بە نەورۇز دەدا لە رۇخى مېھەربانى لارەو ئەوئىنەى رۇخى گۈلە لارە بىبىتو بەئومىدەھە لە رۇزەكەنى داھاتوو برواننيت.

خوئىندەھەى رۇمانى "خەمەكان دەبن بە گۈل" گارىگەرى راستەخۇى لە سەرگۇرانى بىر كىرەنەھەى بارودۇخى نەورۇز ھەبوو. لەپاش لە داىكەبوونى گۈلەلارەشەھە نەورۇز ھەردەم بىرى لە چارەنوسى خۇى دەكردەھە كەروژگارەكە وەك داىە نازناز ھەموو مندالانى دۇنيا خۇشيان بوويت. رۇزانە بە پەروشەھە رۇمانەكەى دەخوئىندەھە. رۇداوەكان ھاوشىوھە نەبوون، بەلام وەك بۇ خەمەكەيانى ئەو رۇزگارەى نەورۇز نوسرابىت، ئاوتەھە نەپىيەكان بىوو كە خەمەكەيانى گۈلىان دەگرت. نەورۇز دۇنيا بوو كە نوسەرىكى فەرنەسى پىش چەندىن سأل لەمەپىش نوسىبوو. رۇزەكە لە سوارەى پرسى: ئەگەر ئەم رۇمانە فەرنەسى بە بۇچى ھەموو كەسەكەنى كوردنو ئاوەكەيان كوردىيە؟ سوارە گوتتى: نەورۇز دىاردەيەكى زۇر ئاسايە، وەرگىرەكە بۇ سەرنج راکىشانى خوئىنەرى كورد ئەو كارەى كىردوھە.

نەورۆز ھەر بەشىكى دەخویندەوہ بۇ نەمامى دەگىزايەوہ. لە موبەقەكەى مالى نەمام دانىشتىبوو، تازە گەشتىبوو، گووتى: نەمام گيان ترخىنەكەم بۇ گەرم بگەرەوہ، رۆزى ترخىنە خوارەنە، ئەمىرۆ زۆر سارەدە، رەنگە بەفەر بيارىت. نەمام لەپەنجەرەكەى موبەقەوہ تەماشاي دەروەى کردو گووتى: ئەمىرۆ نەچوومەتە دەروہ، چى رەنگە بەفەر بيارىت، ئەوہ پروشەى بەفەرەكات. ھىواش ھىواش پروشەى بەفەر بەسەر لقى دارە بىگەلاكانى باخچە بچكۆلەكەيانەوہ وەك وردە پەمووى دەم "با" يەكى ھىمەن نىشتىبوونەوہ.

ھالارى گەرمى ترخىنەكە موبەقەكەى پىرکرد لە بۆن و بەرامەى نىسكو نوگو گويزو داو و دەرمانى كوردەواری. نەورۆز خىرا خىرا فوى لە قاپەكەى بەردەمى دەکردو فرسەتى لە كەوچكى ترخىنە دەھىنا. فەرمووى لە نەمام کرد: نەمام بۆچى نايەيت لەگەلمدا بخۆيت. نەمام گووتى: بەتۆشى گيانت بىت، بەشى خۆتە. باوہرت ھەبىت دوينى ئەوئەندەم خوارە مریبووم. دوينى نەھائىت بەگەرمى و تازەى بىخۆيت... ئەزانى چەند بە لەزەت بوو؟. نەورۆز بەدەم فوكرەنەوہ كەوچكىك ترخىنەى تىزى ھەلقوراندو گووتى: ئىستاش ھەر بە لەزەت و بەتامە، فەرقى دوينى و ئەمىرۆ چىيە؟ نابىنيت ئىستاش ھەر گەرمە. لەدواى نان خوارەن بەيار دوو چاى بۆندارەوہ لە ھۆلەكە دانىشتىبوون. رۆزىكى زستانى شارى لەندەن بوو، خاواو بەفەرىكى سىپى بە بىدەنگى بەسەر شەقامو كۆلان و باخچەو دارو پەلكى درەختەكاندا دەبارى. ھۆلەكەش بىدەنگ بوو، بەيانى سەرورە شادو خوشى برىبوو بۇ باخچەى ساوايانەكەى نىزىكى مالى خويان. ھەردووكيان لەمەك كاتدا پيالە چايەكەى بەردەمیان ھەلگرتو بەدەم فوہەكى ھىواشەوہ سەر و مژىكى بچوكيان چا خوارەوہ بە خەندەوہ تەماشاي يەكتىرىيان کرد. نەورۆز ھەستى بە خەندەكەى سەر لىوى نەمام کرد كە بىدەلەيت نەورۆز چىت پنىيە؟ نەورۆز گووتى: تۆ دەزانىت وەك دوينى ئەمىرۆش لەتەلەفونەكەدا باسى رۆمانەكەمان بەھوى ژنە بەرىتانيەكە ترخىنەكەوہ بىرچوومەوہ. كەتەلەفونەكەم داخستەوہ ئىنجا بىرم كەوتەوہ خۆم سەبارەت بە باسى رۆمانەكە تەلەفونم بۇ نەمام کرد، ھىچىشم بۇ نەگىزايەوہ. دواتر بىرم لىكرەوہ خۆم ئەچم بۇ سەردانى، ئەوسا ھەمووى بۇ دەگىزمەوہ. نەمام بە ئاسودەى نەورۆز سەبارەت بە رۆمانەكە زۆر خوشالبوو، ھەمىشە لە روخسارو قسەكرەنىشدا بەوشىوہە خوى پىشانەدا كە نەورۆز ھەستىكات زۆر بە پەروش و تەمەرزوہ گوئى بۇ رادەگرىت. ئىستاش بە ھەمان شىوہ لەچاومەكانىدا ديارە بە ھەسەرتەوہ چاوەروانى نەورۆز دەكات. پيالەكان بەبى چاى و بەبى ناز كەوتىبون. نەمام گووتى: نەورۆز گيان با دوو چايتىر بەنىم، ئەوسا بە كاومخو چىت خویندۆتەوہ بۆم بگىرەرەوہ. نەورۆز خەندەى ناخىكى مېھەربان بوون بە مېوانى لىوہەكانى كە گوزارشتى لە ھەستىك دەکرد پىشانى

نەھمامى بدات نەھننپىيەكانى ناخيان ئاۋىتەى يەكتىرىيە. نەھمام بەدوو چاى گەرمو شىرپىنورەنگ تىر ھاتە ژورمە. نەورۇز ھىۋاش ھىۋاش چايەكەى دەشتىۋاند، وەك لەگەل نەھمامى نەبىت گوتى: رۇژىكى خۇشە ، ھەست بەدل ئارامى دەكەم، بەلام خۇزگە ھەرسىكىمان بوۋىنايە. لەودەمەيدا نەھمام پىالە چايەكەى لە ئىۋەكانى نىزىككەرىبوۋە، بەلام لە خواردەنەۋەى پەشىمان بوۋە. بەسەرسامبىيەكى خەندە ئامىز گوتى: ھەرسىكىمان...مەن و تۆۋ كىتىر؟

نەورۇز لەناۋ ھەناسەيەكى گەرمدا گوتى: خۇمو تۆۋ دايە نازناز. نەھمام بەلۇشەيەك قومىك چاى خوارد. خەندەكەى كرد بە پىكەنن، بەلام بە ئاستەم ددانەكانى دەركەوتن. پىالەكەى لەسەس ژىر پىالەكە دانايەۋە. پەنجەكانى ھەردو دەستى لەناۋ يەكتىرىدا ئالاندو بەنەرمى تەقاندنىۋ گوتى: نەورۇزەكەى خۇم ! دايە نازناز ژنى ناۋ رۇمانەكەيە، چۇن دەتوانىت لەگەلماندا بىت؟ لەرۇژىكى بىدەنگى وەك ئەمۇرۇدا، بەتەنھا ھەردوۋەكىمان بەسە كە گوتى لەرازو نىيازى دلى يەكتىرى بگرىن. نەورۇز ھىشتا ھەرس لەناخى خۇيدا بو، گوتى: ئىمە چۇن ئەتوانن لەناۋ رۇمانەكاندا بژىن، ئەۋانىش بە ھەمان شىۋە دەتوانن لەگەل ئىمەدا بن. ئەى تۆ ئەۋەت ئەزانىۋە دواجار ئىمەش دەبىن بەر ابردو، وەك چىرۇكى ناۋ رۇمانەكان ژيانو بىرەۋەر يەكانەكان دەگىزدرىتەۋە، ماناى دەبىن بە رۇمان، بە ھەمان شىۋە بەگىز انەۋەى رۇمانەكان پالەۋانەكانى دەتوانن لەگەلماندا بن. ئەگەر وانىيە ئەدى بۇ تۆ رۇمانىكت بۇمەن ھىناۋە كە سەرقالى خويندەنەۋەى بىم، ھەروايە چۇنكە وا ھەستدەكەم لەناۋ رۇمانەكەدام و ھاۋرىي دايە نازنازىم، ھەنگاۋ بەھەنگاۋ حەز دەكەم شۇن پىي ھەلبىگرم. نەھمام. . . ! ئىستا نازناز ھەموو مندالانى شارەكە دەيناسن، ئەۋپىش ھەموۋىيانى وەك خاتونە قىز زەردى كچى خۇش دەۋىت. ھەرمندالەۋ گولە ملوانكەيەكى داۋەتى. نەھمام لەقسەكاندا ھەلىدايە: باشە ئەۋ ژنە ئەۋ ھەموو گولە ملوانكەيەى لەكوتى بو؟

نەورۇز زۆرى پىخۇشبوۋ كە نەھمام پىرسىار لە بابەتەكانى ناۋ رۇمانەكە بكات. گوتى: نەھمام گىان پەلمەكە ھەموو شىتكت بۇ دەگىرەۋە. ئەۋ ژنە داماۋە رۋولە ھەرس جىگايەك دەكات بۇ سۇراغى مندالەكەى، بىئومىد دەبىت، بەلام لەۋ شۇنەى كە مندالەكەيان لىبىنىۋە، گولە ملوانكەيەك دەۋزىتەۋە لە شىۋەى ئەۋ گولەى كە خاتونەى كچى ھەبىۋە. دۆزىنەۋەى ئەۋ ھەموو گولە ئەۋ نەھننپىيە كەمنى سەرسام كىردوۋە رۇمانەكەش بۇ ناۋ رۇخى خۇبىت رادەكشىت. ھەستدەكەم لىكچونىك لەزىماندا ھەبىت، بەلام ئىستا نا، لەداھاتودا. مەن نازانم كۇتابى رۇمانەكە بەرمو كوتى دەروات، ھەرسچونىك بىت و ھەستدەكەم داھاتوى مەن وەك داھاتوى نازناز بىت لە كۇتابى رۇمانەكەدا. باشە لە تۆ دەپرسم: ئەۋ نەھننپىيە چىيە عاشقى ناۋ رۇخى رۇمانەكە

بووم؟ ھەستەمكەم زەمانىك ژىيائىت ھاوكات ھاورى ناز نازىش بووبم. دەزانىت زور جار لەداوى خويىندىمەش لەگەل ناز نازدا دەژىم، بىرم لە پروژىمەك كەردەمە كە پىكەمە ئەنجامى بەدەين، بەلام بەداخەمە دەمم ناگاتە دەمى تاكو باسوخواسى خۆمى لەگەلدا بەكم. ھەمىشە بەكۆلانەكانەمە بەشويىن خاتوونەدا وئە. ئىستا ئەم بى ھىوايە لە دەزىنەمە كچەكەمى، بەلام ناشتوانىت بى ھىوايىت، بەلگەش بۆ ئەمە، كە دەچىتە ناو كۆلانەكانەمە روخسارى زور گەش و كراوھىە، بەھەر مندالپىكىش دەگات وەك خاتوونەكەمى كچى سەرى بە سەنگىمە دەنىت، دەزانىت تاسەشى پىدەشكىت. نەمام لەمانە نەينى تروئەفسونائىت، منىش خاتوونە دەبىنم، وەك جار ان قزە زەردو نەرمەكەمى بەسەر شان و ملېدا پەخشەن كەردەمە، بەلام زور سەيرە بە ھەمەمە كۆلانەكاندا دەگەرىت جگە لە كۆلانەكەمى خۆيان. زور كەسەش لومەمى ناز ناز دەكەن و دەلئىن ئەم ژنە بۆچى وا لەخۆمى دەكات، ئەمەن بىيە خاتوونە ماومە دەسور ئىتەمە.

نەمام وەك نەموروز نوقم ببوو، نەموروز نوقمى دەرياي رۆمانەكە، نەمامىش نوقمى دەرياي گوئىگرتن و نوقمى ناخى نەموروز. لەناكاو تر سىك دايخورىيان نەما لەم ھەمەمە غەرقەدا بەخنىت. گووتى: نەموروز چايەكى تر ناخۆيت؟ بنى پىالەكەمى بەك نىوە قومى چاي ساردەمە بووى تىدا مابوو، كەمىك رايوھشاندىمەوشى ھەلداو گووتى: بە چايەكى تىرىش دەخۆم، ئىستا خۆم وىستم پىتئەم.

نەمام لە دەرونى خۆيدا گووتى: وادىارە ھەستە ناگاي لەلای خۆمى بوو، وىستىيەمى داواى چايەكىتر بەكات. بەجۆرىك نوقمى ناو رۆمانەكە ببوو، واھەستەم دەكرد ناگادارى دونىاي دەرمە نەبىت. دووچاي تىرى لەسەر سىنپىيەكى بچكۆلانەمى ستىل ھىنا. چايەكى بۆ ئەم دانائەمە تىرىشيان بۆخۆمى. بەنەموروزى گووت: بۆچى دەمت ناگاتە دەمى ناز نازى ناو رۆمانەكە؟ خۆتۆ ھەمىشە لەناو لاپەرەكاندايت، زوو زوو بەم ژنە دەگەيت. نەموروز تەقو چەقى كەچكە پىالە چاي تىكەلەدا، كەمچەكەمى دەم ھىناو دووچار رايوھشاندى تاكو چا چۆرىت و گووتى: واتىنەگەيت لەناو رۆمانەكەدا ناز ناز دەبىنم ئىتر ھەروا ئاساننىت كە بتوانم قەسەمى لەگەلدا بەكم. گەتوگۆ لەگەل كەسەكانى ناو رۆمانەكان ھەرگىز دووبەدو ئەنجام نادرىت. دەبىت ئىمە دووانبىن سەبارەت بەم ژنە قەسەبەكەمى تاكو ئەمىش دىتە قەسە. وەك زانستى ئەندىزىرى ئەگەر ھەزارەھا گۆشەش كۆبەكەمەمە ناتوانىن "سە" گۆشەيەك دروست بەكەمى تاكو سە دانە گۆشە خۆيان سەر بەسەرى بەكەمە نەنن. ناز نازى ناو رۆمانەكە قەسەمان بۆناكات ئەگەر ئىمە خۆمان نەيدوئىنن. بۆ نمونە: مەن دەمەوىت لەگەل ناز نازدا پروژىمەك دابەمەزىنن بۆ تروكاندى خەمى دايكەكان تاكو بىن بەگۆل چونكە ھەست بە نايندەمەكى لىكچوو دەكەم. تۆ دەلئىت چى؟ نەمام نەيدەمەوىت لەخەيالى نەموروز رابكات، ئارەزووبوو بچىتە ناو دونياكەمى نەموروزمە، گووتى: بە

باوەرى من كەسنىك لەشئوھى نازناز دروست بكە، بەلام دەبىت كەسنىكى دەرھوھى
 ناوڕۆمانەكە لەبرى ئەو قسە بكات.
 نەوڕۆز گووتى: كەواتە بانەوكەسەى شئوھى نازنازە، نازناز ھەر خۆبىت. كەسى
 دووھمىش تۆبىت.
 زۆر چاكە من قبۇلم كرد، بەلام دەبىت بگەيتە كۆتايى ڕۆمانەكە بۆئەوھى ئاگادارى
 ھەموو ژيانىبىت.
 نەمام گيان ئەو دەزانم، بەلام ھەر لەئىستاوھ ديارە خەمەكانى ئەویش دەبن بەگول،
 من مەبەستم ئەم نەئىبىيە، رەنگە نايندەشمان لىكچووبىت، ھەر واش ھەستدەكەم.
 منىش دووبارە دەلیم "خویندەنەوھى ڕۆمانەكە گرنگە تاكو تەواو بوون.

14

گۈلە ھىرۆ

دووم رۆژيان بوو لەمەلى خەسرەمى بىر ئاي نەمام . ھەمويان لە ھۆلەكەدا دانىشتىبون چاۋەرۋانى ھاتتى مامۇستا كارلۇس بوون . نەمام زۆر جار دەر بارەى بلىمەتى كارلۇس قسەى بۆ نەورۆز كىردىبوو . مامۇستا كارلۇس جگە لەھەى ھونەر مەندىكى لىھاتو بوو ، مرقۇف خۇشى لەروخسارىدا ئىمى بە ھەرەپەى دەخوئىدەھ . ئەوئىش ناخى كەسى بەرامبەرى ھەست پئىدەكرد . نەمام لەمىژبوو ئىمى مامۇستا دلسۆزەى خۆى نەبىنىبوو ، ھاكا پەيدا بوو ، بەبىنىنى يەكترى شادىبن . مامۇستا كارلۇس دەمىكە گەشتوۋە ، رازى قسەيان دابەستوۋە . باسى كۆن و باسى ئىستا . گەتوگۆى جەنگە لەنىۋانى رابردو ئىستادا ، لە نىۋانى تارىكى و رۆشناى . لەنىۋان شادى و پىكەنن . ژورمەكە پىر بوو لە پىكەنن ، جار جار بە خەندەپەكى گەش و كراۋە ، ۋەك مامۇستا قوتابى نىگەى سۆزو ۋەفاۋ دوورى چەند سالىمان بە خۇشەبىستىپە دەگۆرىپەھ . مامۇستا كارلۇس ۋەك لەمىژبىت نەورۆز بناسىت ، بەز مانىكى دۇستانە ئىنگلىزىپەكى رەوان دەيدواند . پىشىگوت : خانم ۋەك لەجىگەپەك بەرئىز تانم بىنىبىت ، بەروخسارتان ئاشنام ، پىمواپە لەپەكەك لە پىشانگا جىھانىپەكان ؟ نەورۆز گوتى : نەخىر ، بەشدارى ھىچ لەمى جۆرە پىشانگانەم نەكردوۋە ، چونكە ھونەر مەند نىم . مېش يەكەم جارە بەرئىز تان دەبىنم .

مامۇستا دوول نەبوو لە ۋەلامەكەى نەورۆز ، بە دلىناپەھە پىشىگوت : خانم من ھەلمەبووم . بەلام گومانم نىپە لەمەى كە لە ئايندەدا لە بۇنەپەكى جىھانىدا بەپەك بگەين . ژيانى نەورۆز ئاىتەى نەبىپەكان بىو ، لە ھەندىكىشيان بەگومان بوو . ئارەزوبىو لەنەبىنى ناخى مامۇستا كارلۇس بزانتىت سەبارەت بە خۆى . نەورۆز دلىناپەھە كە ئەمى مامۇستاپە ئاگادارى ژيان و بەسەر ھاتەكانى نىپە ، ئەم قسەپەش لە خۇرا ناكىت كە ھاۋكاتى كۆمەئىك دىاردەى ئەفسونابىپە . چەند رۆژىكى كەمىان لە ئىسپانادا مابو ، ھەزىاندەكرد ھەموو كاتەكان لەلەى مامۇستا كارلۇس بن ، نەورۆز ۋەك دۇستىكى دىرىنى بەدىدارى رۆژانەى شادو بەختەمەر بوو . ناچار بوو ھەموو نەبىپەكان بۆ مامۇستا كارلۇس بگىرئەمە . لەمى سەردانەھە پەمىۋەندى نەورۆز مامۇستا كارلۇس بەردەوام بوو . ھەرچەندە نەورۆز ھىچ بەھەرەپەكى ھونەرى تىدانەبوو ، بەلام ۋەك

مامۇستاكارلۇس گووتى، نەورۆز بوو بەو ئافرمەتى لە جیھاندا ناسرا. مامۇستا كارلۇس ھەرلەيەكەم رۆژى بېنېئىيەو ۋەك كەسايەتییەكى گەورە تەماشایدەكرد، ھەندىك جار بە خانمە گەورەكەش بانگیدەكرد. نەورۆز لەدواى بېنېئى مامۇستاكارلۇس چوو مو ھە ناو چارەنوسى دایە نازنازى رۇمانى "خەمەكان دەبن بەگول". ھەمیشە بېرى لە چارەنوسى ئەو ژنە دەكرد مو، رۆژگارنىك ئەویش ۋەك ئەوى لېئیت. ھەندىك جار نەورۆز لەقسەكانى مامۇستا كارلۇس بەگومان دەبوو سەبارەت بە ئایندەى خۆى، ناچار دەبېرسى: من كەسكى بئ بە ھەر مو ھېچ توانايەكى ھونەرىم تېدا نىيە، ئېتر تو چۆن بە چى لە گەورەى ئایندەى من رادەبېنى؟

مامۇستا كارلۇس جارنىكىتر بە دلنایىيەو بە نەورۆزى دەگووت: قەدەرەكان دوو دیون، رەش و سېى. ھەموو جارنىك بە دیو ھەشەكەدا ناكەوتتەو. چىرۆكى ئەو ئافرمەتە گول فرۆشەى بۇ دەگىرايەو كە جگە لەگول فرۆشتن ھېچ ھونەرىكى نەزانىو. رۆژنىك لە گۆرەپانى شاردا بەخۆیو چەپكە گولە رەنگاۋرەنگەكانى دەستى لەبەردەم مېوانە گەشتیارەكاندا ۋەك پەيكەرى قېنوس لەناو ھەستى گۆرەپانەكەدا رادەستابوو. بەكنىك لە گەشتیارەكان ئەو وئە كېشەبوو كە ھەموو سەرنجى ھونەرى خۆى خستېو ھەسەر دېمەنە جوانو ئەفسوناۋەپەكانى كچە گول فرۆشەكە. ھونەرمەندە كە تكاى لئىدەكات كە وئەپەكى بکېئىت. لەسەر كاغەزىكى وئە كېشان، لەناو دونىاي خەيالو بە ھەرى خۆیدا وئەى كېزەكەو چەپكە گولە رەنگاۋرەنگەكانى دەستى تىكەل بە ئەزمونى ھونەرى دەكاتو تابلوى كېزىكى پەيكەر ئاسا دەخولقېئىت. جوانى تابلوكە لەئاستى جوانىكان دەرچوو، بوو بەكنىك لەو وئەنەى كە دەیانگوت "رەنگە رۆچىكى ئەفسوناۋى بە نەپنى لەناو رەنگەكاندا ھەبن". ھەندىك ھونەرمەندى گەورەى جېھانىش دەیانگوت "مۇنالیسايەكىتر لەدايك بوو". بەرەزەمەندى كچە گول فرۆشەكە تابلوكە بە ھەموو شوئىنكىدا بلاۋكرایەو. لەزۆرەى شارەكان بەتەنھا پېشانگای بۇ سازكرا، لە ھەموو پېشانگاکاندا كچە گول فرۆشەكەش بەجلو بەرگى ناو تابلوكەمو بەچەپكە گولى رەنگاۋرەنگەمو خۆى پېشاندەدا.

كچە گول فرۆشەكە بوو بە خاۋمنى پارەپەكى زۆر بەھۆى فرۆشتنى تابلوكان بە ھەموو جېھاندا. ئەو كېزۆلەپە پارە زۆرەكى خستە كارەو بۇ بەردوام بوونى ئەو رېخراۋى دایمەزاند بەناۋى (رېخراۋى گول بۇ پاراستنى مندال). لەئەنجامى يارمەتى مندالانى بئەكەسى جېهان. پاداشى مېھربانترىن ئافرمەتى ھەموو جېھانى پېئەخسرا. ناو ناۋبانگى بە ھەموو دونیادا بلاۋو ھو.

گەشتەكەى ئىسپانیا نەپنېيەكى تری لەخۆى گرت كە ھەمیشە نەورۆزى ھاندەدا بېر لە چارەنوسى خۆى بكتا ھە لەناپندەدا ۋەك كچە گول فرۆشەكە بە مېھربانى خۆى لە دونیادا بانسارىت. تېبېنېيەكانى مامۇستا كارلۇس بۇ ئایندەى نەورۆز

ھاۋكات و ھاۋئاستى سەر ھەلۋانى نەنپىيەكان بوون. زۆربەى جاره كان لەگەل ناخى خۇيدا ئايندەى خۇى لىكەدەدايەۋە. بېرىدەكردەۋە چۆن بگات بە ئاستى كچە گول فرۆشەكە. ئەۋكاتانەى ئانومىد دەبوو لەبى بە ھەربىى خۇى، دەيگوت خۆ ئەۋبىش ھېچ بە ھەرەۋ ھونەرىكى نەببوو جگە لە گول فرۆشتن. لەخۇى دەپرسى: ئەۋ كچە گول فرۆشە رىكەۋت گەشتىيارىكى بۆ نارد، جامن بەچى بگەمە ئەۋ پلەۋ ناۋ نىشانە؟ گول فرۆشتن ئاسانە، ئەۋى ھونەرمەندىك لەكوپو بەئىنم؟ ئەۋەى رىكەۋت شانوش ناۋچەۋان دەخولقېتت، بە تەكبىرو بەرنامە قەد پىكنايەت. ھەمىشە بېرى لە ئايندە دەكردەۋە، لە كچە گول فرۆشەكەۋ لە قسەكانى مامۇستا كارلۇس. ئەۋ پياۋە بۆيەكەم جار منى بىنى چۆن ئەۋ نەنپىيەى لە چاۋەكەندا خويندۆتەۋە؟ ئەگەر راستنەكات، چى ناچارى كردوۋە درۆ بكات؟ چاۋە وردو بە قولاً چوۋەكانى درۆيان تىدا نەنوسرابو، ھەمىشە وادىاربوون كە دور بېروانن و بېرىش لە ئايندە بگەۋە. نەورۆز ھەردەم بە نەنپىيەكان سەرسام بوو، لەخۇى دەپرسى: بۆچى ھەموۋچېرۆك و دياردەكان دەبىت گول بن؟ خەمەكانى لارە گوليان گرت. رۆمانى خەمەكان بوون بەگول. پېرانەگەبىشت بېر لە گولەكانى تر بكاتەۋە، ھەلۋىستەيەك لە مېشكىدا بۆ يادى رۆمانى "خەمەكان دەبن بەگول"ى گەراندەۋە. نازنازى بەبېردا ھاتەۋە كە سەرومختىك ھاۋرېى ناۋ رۆمانەكەى بوو. ئەۋ ماۋەيە نەورۆز زۆر خوى بە خويندەۋەى رۆمانەكەۋە گرتبوو. ھەركاتىك دەستى لە خويندەۋە ھەلۋە گرت تاكو جارىكى تر دەچوۋەۋە سەرى لەناۋ يادگارەكان و روداۋەكانىدا دەژيا. بەش بەش بۆ نەمامىشى باسدەكرد. زۆر جار گفوتگۆى جىدىشان لەسەر دەكرد. ئەۋ رۆژە لەمەلى نەمام گەرابەۋە بەفر تەۋاۋى شۆستەۋ كۆلانەكانى بە تەنكى داپۆشى بوو. درەختە چلۇلق بەفر گرتوۋەكان دىمەنىكى جۋانتر دەنۋىنن لە بەفردا. بەخىراى رېيدەكردو لەژىر پالتو درىژە رەشەكەيدا، بېرى دەكردەۋە. نەمام راستدەكات، دەبىت رۆمانەكە ھەموۋى بەوردى بخوئىمەۋە. دونيا لە بەفردا بى دەنگىرو دلكر اۋەترە، كزەبايەكى بارىكى سەرما، روخسارى سور ھەلۋەگەران. نىگاي لەسەر ھەنگاۋەكانى خۇببوو. جىگا پنىيەكان لەسەر بەفرەكە نەخشابوون. دوو شوئىن پنى دوو كەس بە تەئىشت يەكەۋە لەپىش ئەمەۋە رىيانكردبوو. چەند خىراتر دەروى ئەۋ جىگا پنىانە لە پىشىمەۋە بوون. لەناكاۋ لە پىشت ژنو پياۋىكى پىردا كە قۇلىان بە قۇلى يەكترىدا كرىبوو، جىگا پنىيەكان لە سەر بەفرەكە كۆنابىان پنىات. بەفر نەنپىيەكى ئەفسوناۋى لە رۆخى خۇيدا ھەشارداۋە كە دل بە خۇيەۋە ئارام دەكات، رەنگە ئەۋ نەنپىيە لە رەنگىدايىت، ياخود لە كپى ۋەئىمىنداى. پياۋىك لەدورمەۋ ھەر بەمەستىكى زۆر ئاسودە دەچوۋە كە رۆژانى پىشوتروەك نەمرو گۇرانى و سەماى رۆخىكى ئاسودەى بۆ نەھاتىبىت. بوتلىك شەرابى رەشى بەدەستەۋەبوو. سەرى بۆ ئاسمان ھەلپرىبوو ۋەك بەشىعەرەۋە سوپاسى خودا

سېسىسى بوو وەك رېشى مام پەموو. نازناز مام پەمووی بېرکەوتەو. زستانان كەمكەم دەردەكەوت. شانوملى شل بوو ئەستېرە خاتونەى بەئاسمانەو ھەر نەدۆزبېو. دلگران نەبوو، پەستى دللى بەرەنگى خاموش ھېمنى بەفرەكە ئارامو كراو بوو. سەر تاپاي شار لەژېر شەوئىكى سېو بېدەنگوبوو. كەس بەدەرەو نەبوو ھەوالى بېنىنى خاتونەى قژ زەردى بۆ بھېنىت. ھىدى ھىدى دەچوو ھە ناخى خۆى تاكو لەنھېنىيەكانى بەفر حالېبېت. لە گەران بەدوای نھېنىيەكانى بەفردا ھەستى بە دەروئىكى گەرمو ئارام دەكرد. وەك لە چاوى بالندەى سەر درمختەكانەو بۆ بەفر پروانىت، نھېنى بالندەكانىشى دۆزبېو ھە بەشەو بەفرەكاندا ئارامتر بەسەر لى ساردو تەزىوى دەرمختەكانەو ھەلئېشتون. ناوبەناو سەرى بۆ ئاسمان ھەلئەبېرى، پەلە ھەمۆرىك بە خېراى دەروشتو كەلئېتەك دەكەوتە نىوان ھەمۆرىكانو تروسكەى روناكېكە لە ساتىكى زۆر كەمدا دەردەكەوت، پەلە ھەمۆرىكى تر خېرا جىگای دەگرتەمو تەمەنى تروسكەكەى دەبېرەو. بەھىواشى دەگوت: ئەم ھەمۆرانە لەكوئە دېنو بۆكوئ دەچن؟ نىگاكانى لەسەر ھەمۆرىكان ماندووى دەكردو دەگوت: من چىمداو بەسەر ھەمۆرىكانەو ھەزاران سالە ھەروا بوو، ھەموو شتەكان دېنو دەروئ. ئېمەش ھەروا ھاتوونىو روشتوون. بەلام خاتونە بۆ كوئ چوو؟ ھەر رۆژەى لە جىگايەك دەبېنىو مىش لە ھېچ شوئېتەك نایدۆز مەو. ئەگەر بە ئاسمانەو بېت خۆ ئەو دەبېت من بېنىت بەم شەو بەفرانىارە لەشوئېتى وئلم. بەلام ھەمۆرىكان رېگرن بەم شەو من لەم بەفردا بېنىت. . . خۆ شەوانىتر بەفر نەبوو، نەشىدەبېنىم. نازنازى داىكت كوئېبېت، چەندە ھەزەت لە بەفر بوو. نازناز وئەبەكى خاتونەى لە ھەموو وئەبەكانى پىجوانتر بوو بە دىوارى ژورەكەدا ھەلىواسى بوو. لەوئەكەدا خاتونە كراسىكى رەشى لەبەردا بوو، گولئىكى سورى بەدەستەو بوو چوار دەورى بە فرىكى سېسىبېوو. يەك دووپەرەى گولە سورەكە وەك لە جەنگى عەشقدا لەگەل پەپولە، لە سەر بەفرەكە لە بەر پېيدا ھەلوەرىبوو.

نەورۆز كئىبەكەى داخستو بە مژئىك سىبەكانى پىر لە ھەواكردو بەدەم ناھىكەو خالىكردنەو. دەستى راستى لەژېر چەناگەيدا دانو خەيال بەرمو لای پياو ھەستەكەى بردەمو گولئىكانى بەدەنگى گول دەزنگانەو. وئەبەكەى خاتونە قژ زەردى ئاوتەى پىرسپارى پياو ھەستەكە كىردو سەرسامى نھېنى پىكەتەى ئەو ئاوتە بوونە بوو. زەنگى تەلەفۇنەكە لە دونيا خەيالى دابرى. سوارە بوو.

نەورۆز گەراپتەو؟ ماسىكەت لە سەلاجەكەدا بېنى؟

بەلى بېنىم. . . كاغەزەكەى ناو كئىبەكەشم بېنى. لەمالى نەمام بووم.

ھەر زانىم لە مالى نەوان بوويت، ماسىكەم بۆ ئەمرو ئەوت. ميواندارى نەجىبم كىردو، رەنگە زووش بېنىئەو بۆ مائەو. ھىچمان پئويست نىبە؟

نا ھېچمان ناۋىت، ئەي بۇچى زووتر تەلەفۇنت نەكرد؟ ھەر ئىستا خەرىكى دەپم.
ئەو نىيە تەلەفۇنم بۇ كرديت، ئىستاش درەنگ نىيە، تاكو ئەگەر ئىيەو ماسىيەكەش
ئامادە دەپت. بىرت نەچىت بە فرن بىكەيت.
زور چاكە، ئىستاش خەرىكى دەپم. با نەرمين خانىش لەگەل خۇى بەئىت. . .
ماسىيەكە گەورەيە.

نەورۇز ئىمە لەسەر كار دىننەو، پىرانگەين بچين بەشۋىن ئەودا، چونكە ئىوارەش
كارى گرنگان ھەيە. رەنگە نەجىب ھاتنى ئەمرۋى تاييەتى بىت. ئىستا كەمىك
سەر قالم، دەپت مائاۋايت لىكەم.
باشە چۆ بەلای ئىشەكەتەو. مائاۋا.
نەورۇز چو بەلای چاكردنى ماسىيەكەو. بىرى نانى كەوتەو كە نەيمانەو. بە پەلە
زەنگى بۇ سوارە لىدا.
بەلى... سوارە

سوارە نەورۇزم، بىرم چو پىتېلىم كە نامان نەماو. لەگەل خۆت نەختىك نان
بەئىنەرەو.

مائاۋا ئىت نەورۇز. خۆت لەدەرەو بوويت بۇچى نەكرى؟ من ئەمرۋ لە ھەموو
رۇزنىك سەر قاترم. سەرسام بووم كە گووت ھېچمان ناۋىت. بۇيەكەم جار بوو تو
ھىچت پىويست نەپىت.

ئەي خۆت پىش ئەم تەلەفۇنە پرسىارت نەكرد چىمان پىويستە؟ نامان پىويستە.
نىازىش بوو بىكرم، سەگبايىكى سەرخوش بىرىردمەو.
باشە ئەيكرم، بەلام جىنو بە خەلك مەدە. ئەپىت نەختىك زووتر دەست لەئىش
ھەلبىگرم.

نەورۇز خەرىكى نامادەكردنى ماسىيەكە بوو. فرنەكەي ھەلكرد بۇئەو
گەرمبىت. ماسىيەكى پانى قەلمەي گۇشتن بوو. لەسەر سىنى فرنەكە بە كراو
تەخت داينا. نەورۇز زورى ھەز لە خواردى ماسى بوو. بۇيەكەم جار بوو بەرامبەر
بە ماسى گووتى. بەداخەو مەرۇف دەستى بە ئىوش رادەگات لە قولای دەرياكاندا
دەرتانېئىتو دانان لە گۇشتان گىربكات. بەداخەو لەسەر سىنى فرنىكى داخراو
دەتېنم كە ئىو ھەر لەناو دەريادا جوانن. بەئەلقە پىازو قاشە تەماتەي خىر سەر سىنگى
ماسىيەكەي داپۇشىو خىستىيە ناو فرنەكەو. دەستەكانى شوشتو بەرامبەر
پەنجەرەي موبەقەكە راوستانبوو بە خاۋلىيەك وشكىدەكردنەو. دووبارە پىروشەي
بەفر بۇشايى بە خالى سىپى عەجول و ماخولان پىر كەدەو. لەبەر خۇيەو گووتى:
بەفرمە ئەم سال لەندەنى گرتەو. دەبا ببارىت. . . بەفر دل دەكاتەو. چوومە ھۇلەكە
بۇ خۇندەنەو كىتتەكە. ھىدى ھىدى ناو مەكە بۇنى ماسى گرت. گەرايەو بۇ

موبەقەكەم گوتى: ومختى خويىندىنەمە نىيە، تۈزىك سۆس زەلاتە ئامادەبەكم باشترە. موبەقەكە زياتر بۆنى ماسى تىچووبوو. چرا زۆرى رىق لە بۆن ماسىيە، ئىستا بە بۆلە بۆل مىشكمان دەبات، كە داشدەنىشىت بەتەنھا لەتەك ماسىم بۆ دەخوات، ھەر دەخواتو دەلىت "خۆزگە ئەم بۆنەى نەبوايە". دەرونو سىيەكانو مىشكى پىربوون لە بۆن ماسى، ئىتر بۆنى نەدەكرد. چەند پلەيەك گەرمى فرەكەى دابەزاند. مەنچەلىكى بچكۆلانەى سىتىل بە قولابىك لە رىزى تاوو و سوزگىيەكى بچوكى سىتىلەو ھەلواسرابوونودايگرت. بىرى لە دروستكردى سۆستىكى خۆش دەكردەو ھە بۆ ماسىيەكە. چەند دانە پەتاتەيەكىشى بۆكۆلاند. دەروە ھەوايەكى خۆشى بەفراوى لە ئامىز گرتىوو. موبەقەكەش پىربو لە ھەلمو ھالائوى ماسىو سۆسو پەتاتەى كولاو. كەمىك دەركاى موبەقەكەى سەر ھوشە بچوكەكەى كىردەو. بەفرى قەراغ دەركاگە بەدىوى موبەقەكەدا كەوتتە ژورەو. چۆلەكە كز ھەلنىشتوو ھەكانى سەر درمخەكە ھەلفرىنو كەمىك وردە بەفرىيان لەسەر لەكەنى تەكاند. ھەلمو ھالائوى پەستاوى ژورەو بەخىراى لە دەلاقەى دەركاگەو تىكەل بە ھەواى دەروە بوو. شوشەى پەنجەرە بە ھەلم بوومەكەش وردەوردە ئارقەى دەنگ بچكۆلانەى دەردا.

سوارەو نەجىبى باخان لەناو پالتو درىژمەكانىندا رىگا بەفراويەكەيان بەرمو مالمەو دەبرى. لەسەر گۆشەى بازارىك بۆناو ھە لايان كىردەو. لەوئىدا دوكانىكى گول فرۆش ھەموو دوكانەكانىترى بەخۆيەو ھەنگاۋرەنگ كىردىو. نەجىب بە سوارەى گوت: رىكەوتىكى باشبوو لىرەو ھەنەبوو، چى گول بۆ نەروژە خانم بەدىارى بىم. سوارە نەختىك پەلەى بوو بۆيە گوتى: پىم وايە پىويست ناكات، لىرەو ھاتم تاكو تۈزىك نان بىرم بۆ مالمەو. نەجىب گوتى: كاكەگىيان نانەكەش دەكرىن، بەلام من ئەمرو بەبى گول بۆ مالى ئىو نايەم. لەناو دوكانەكەدا چاويان بە گولەكاندا دەگىرا. چىك گولى سورى گەشى ھەلگرتو كابرارى دوكاندار لە پارچە كاغەزىكى جوانو برىقەدارى پىچايەو. نەجىب گوتى: نەنەيەكى سەير لە رۆحى گولدا ھەيە، دەكرىت پىشكەش بە دىكى خەماوىو گوشراوى بىكەيت، بە پىچەوانەشەو بە شادو بەختىار. سوارە گوتى: تۆ پىشكەش بە چ دىكى دەكەيت؟ نەجىب گوتى: رەنگە ئىستا خۆش نەزانم بۆ چ ھالەتەكىيان، بەلام ھىوادارم گولى شادى بىت، دەزانم ئەمرو نەروژ خان بەھوى ئىمەو ماندىو بوو. دوو بە دوو پى بەپى خىرايى بەكتىرى بىدەنگ دەروشتن. دەنگى خرمەخرى بەفرى ژىر پىكانىيان بە ناستەم دەگەشتە گويىيان. لە پىشەنەو گويىيان لە ھاوارى كابرەك بوو بە بىك شەرابەو قەسى بۆ "سى" ئافرەت دەكرد. ھەردووكيان لە ناستى ئەواندا ھەلوئىستەيەكىيان كىرد. رۆژىكى تايەت بوو، بەگشتى خەلك بەكەيفو شادمان بوون. پىدەچو بەفرەكە ھەموودلى خەلكى شارەكەى بەخۆيەو كىرەتەو. پىاۋە مەستەكە لە ھەموو كەس كەيفى خۆشتر بوو. لە پەنايەكدا

بوتۇنىڭ شەرابى خالى بەيناز نوقمى ناو بەفرەكە ببوو. بەزمانىكى خاو و خىلچەك بە وشەي شىرىن ئافرەتەكانى دەواند. پىرسىارى لىدەكرد: ئافرەتو بەفر جوانترن ياخود گول؟ سوارەو نەجىب پەلەيان بوو، نەپانتوانى بەدىار قسە شىرىنەكانى پىاوه مەستەكەو بەمىننەو. بەخىزىرى رۇشتىن، بەلام تاكو دورو كەوتىنەو گويىان لە دەنگى بوو ھاواری بۇ ئافرەتەكان دەكرد، گول گولللىللىللى. سوارە بە نەجىبى گوت: ئەمىرۇ رۇزى ئەوانە، نەورۇزىش تەلەفۇنى بۆكردم، دەيگوت كابر ايهكى سەگىبابى سەرۇخوش نان كرىنى بىر بر دوو مەتەو، بەلكو لەگەل خوت نان بەينىتەو.

ھەموويان لە موبەقەكە دانىشتىبون خەرىكى نان خوار دىبون. نەورۇز سەر مېزەكەي بە خوار دى خۇش راز ندبوو مەو. ماسىيەكى گەرەي رەنگ ئال بە كراوھىي لە ناوەر استدا دانرابوو، چەند سەلكە پەتاتەيەكى كولاوى پاكراو ايش لەسەر قاپىكى شىنى فەخفورى كەنار شەرابى بەگولۋى وردى شىن رازابوو مەو. ھەلمى دەرونى پەتاتەكە، لە ھەواى موبەقەدا تامو بۇنى خوار دىنەكانى تىكەل بەيەكتىرى كرىبوو. بۇنى ماسى لە تامو چىزىدا وندەبىت. دوو قاپى قولى بچكولانەش لەم سەر وئەو سەرى مېزەكە، سۇنىكى رەنگ قاوھىي كالى بەتام وچىزى تىكرابوو، سۇسەكە گەرچى گەرم بوو، بەلام بە ئاستەم توژىكى تەك قەتماغەي بەسنىبوو. زەلاتەكەش لەناو قاپىكى گەرەي رەنگ شوسەي راوندا بوو، رەنگى تەماتەكەو خەپارو بىيەرى زەرد، دىمەنىكى رەنگاو رەنگى بەدەر مەو دابوو. چەند دەنگى زەيتونى رەشىش بەسەر زەلاتەكەو بوو. دوو قاپى لەپى بچكولانەي تىرىش زەيتونى رەش و سەوزى تىكەل بە رەبە ھەنار كرابوو. نەورۇز چلە گولە سورەكەي لەناو گولدانىكى بارىكوناسكى سىپدا لەسەر پەنجەرەي موبەقەكە دانابوو، ئەو كاتەي كە ناوى كرىبوو ناوگولدانەكەو. چرا گوتى: ئەللا لەو گولە جوانە. تەماشەيەكى نەجىبى كرىدو گوتى: كى ھانىبوتى؟ ئەمىرۇ ھەموومان دلمان زور خۇشبوو بەبارىنى بەفرەكە مامۇستا كەمان دەيگوت: بەفردەرونى مرؤف دەكاتەو دلىش ئارام دەكات، ھەر وھە گولش. راستدەكات من يەكسەر دلم بەو گولە كرايەو. سوارەش گوتى: ئەمىرۇ لە نەپنى گول تىناگەم، شىتىكى خۇشتان بۇ بگىر مەو" بەر مە مالىھە دەھاتىنەو توشى كابر ايهكى مەستى قسە خۇش بووين، سى ئافرەتى راوستانبوو پىرسىارى لىدەكردن. بەفرو ئافرەت جوانترن ياخود گول؟ ئىمە پەلەمان بوو رۇشتىن، ديار بوو ئافرەتەكانش ھەر رۇشتىبون. تاكو دورو ايش كەوتىنەو گويىان لە دەنگى بوو ھاواریدەكرد: گول گولللىللىللى. نەورۇز بە شىو مەك گوتى لە سوارە گرتىبوو، چاومروانىت تاكو قسەكانى تەواو دەكات. كە ئەو لە قسەكانى بوو مەو، نەورۇز گوتى: ئەو ھەر ئەو سەگىبابە بوو كە توشى منىش بوو. سوارە گوتى: نا، باوەر ناكەم، چونكە ئەو پىاوهى ئىمە بىنيمان سەگىباب نەبوو، قسەكانى زور خۇشبوون.

ماو ھەيك بېدەنگە بوون، جگە لەدەنگى تەقەتەقى بەر يەككەوتتى چەققو چەتال و قاپە فەخفوريەھەكان، دەنگى تر نەدەببىسترا. يەك بەدوای يەكترادا لە نان خواردن تەواو دەبوون و تەقەى كەمچك و جەتالەكانىش كەمتر دەبوو ھە. ماسىيە پانەكەى كە لە بەلەمىكى بچكۆلانە دەچوو، كلكو بال و پەراسوو بەر يەكەكانى ماىھە. وژ ھوژەى كۆلانى چاى سەر ئاگرەكە وردەموردە تىكەل بە دەنگەدەنگو تەقو ورى كۆكر دىنەھى قاپ و قاچاغەكان بوو. رۆژىكى تاييەت بوو، بەبى ئەھى تاييەتەندى پىوھ ديار بىت، تەنھا سىماى بەفرەكە بەر و خسارى گەشى خەلكەكەھە ديار بوو. لەدوای نان خواردن زۆر نەمانەھە، ھىچىشيان لەگەل نەورۆز باسنەكرد، دوو چايان بەپەلە خوار دوو رۆشتن. لەناو دەرگاكدە سوارە گووتى: نەورۆز بىرم چوو پىتلىم "ئىوارە رەنگە كەمىك دەرنگتر بەگەر تەھە". نەجىبىش بەگەر مى سوپاسى ماندو بوونەكەى كرد.

دایە نازناز بەناو بەفرەكەدا كۆلان بەكۆلان دەگەرا، بەلام بىرى لە نەھنى ئەھ حەزەى خاتونە دەكر دەھە بەر امبەر بەبەفر. ئەھىش لە ھەموو شەھەكانىتر دلئارامتر و بە ھىواتر بوو. لەنەھنى نارام بوونى ئەمشەھى خۆيشى حالىنەدەبوو. خۆى بەخۆى دەگووت: بەفر چ مانايەكى ھەيە؟ رەنگە ھىچ نەھنىيەك لە رۆحيدا نەھىت؟ ھەر واشە. . كاتىك لەخەھ ھەلدەستىن كۆ بەفرىك بەسەر زەھىيە نەماو، دووبارە ھەموو شتەكان بەجوان و پۆخلەھە دىنەھە بەر چاومان. سەر تاپاى شار سىپى پۆشبوو، سەر سامى قودرەتى بەفر بوو، وەك تر سىك لەناكاو چوو بىتە دەرونيەھە، بە ئەسپاى سەھىرى ئاسمانى كرد. پاكي و پىرۆزى ئاسمانى لە رەنگى بەفرەكەدا دەبىنى. ھەموو جىگايەكەشى بەھ شەھە بەروونى بەدەدەكرد، دل و دەرونيشى ھەر روناك بوو، بەلام ومختەبوو بۇ بىكەسى خۆى بەگرى. لەگەل ناخى خۆيدا قسەى دەكرد: چ گوناھىكم كر دىتت خودا خاتونەھى لىكر دم تەنيا لە خانويەكدا فرىيدام. چەندە ئاسودە بووم كە شەوان لەباخەلى خۆمدا دەمخەواند. لە دونىادا بە ھەموو شتەكت شوكور بووم، بەلام بەرگەى ئەم تەنبايە ناگرم. لەدوور ھە تار مايبەكى رەش لەناو بەفرەكەدا دەر دەكەوتت. ئەگەر شەھى تارىك تار بوايە نەمدەبىنى، بەفر بارىن بۆ پاكر دىنەھى گوناھەكانى زەھىيە، ئەمشەھى مىش نارۆمەھە تاكو لە گوناھەكانم پاكەدەبەھە. نازناز و تار مايبەكە بەر ھە روى يەكترى دەچن. نازناز سوپىدى خوار دىبوو بۆ پاكر دىنەھى رۆحى لە گوناھەكان ئەمشەھى بىياك لە ترس و گومانكردن بەروروى ھەموو قەدەر يك بىت لە پىناوى دۆزىنەھى خاتونە قژ زەردى كچى. تار مايبەكە دىتە پىشەھە پياو پەكە گۆلىكى سورى گەشى بە دەستەھە. نەورۆز وشە بە وشە رۆمانەكە بۇ نەمام دەگىر تەھە، نەمامىش بە سەر سامىيەھە گۆپى راگرتووھ. ھەلوئىستەھەك دەكات و دەلەت: نەمام تۆ بلى ئەھىياوھ كىبىت؟ نەمام لە دونىاي خەيالدايەھ بە ئەسپاى

لە ژېر ليوەكانىيە دەلئيت: سەرورە. نەورۆز قاقا بەدەنگى بەرز پىدەكەنئيت. نەمام ۋەك لەخەو راپەربىنئيت چاۋ و برۆى بەسەريەكدا گرز دەكات ۋ دەلئيت: ئەوچى بوو؟ بەجى پىكەنئيت؟ خۇ دەستيان لىنەو ھەشانوۋىت؟ نەورۆز ھىشتا لە پىكەنئيتى يەكەم جار نەگرىساۋەتەو، بەپىكەنئيتىكى ترمە دەلئيت: دەستيان لە خۇت ۋ ھەشانوۋە، سەرورەرى چى؟ مەن رۇمانەكەت بۇ باسەكەم.

لەو كاتەدا نەمام خەيالى لەلەي سەرورە دەبئيت كە تەلەفۇنى بۇ بىكات، راسپار دەيەكى گرنكى بىرچوۋە پىش ھاتنى نەورۆز دەبايە تەلەفۇنى بۇ بىكر دايە. ئەمجارە نەمامىش قاقا بە خۇى پىكەنى كە چىرۆكەكەى بۇ نەورۆز گىزايەو. نەمام بەر ھەمى ماندو بوۋنى خۇى لە روخسارى گەش ۋ پىكەنئيتاۋى نەورۆزدا دەبىنيەو، بەدئۇشى نەورۆز ئاسودە دەبوو.

ئەو كاتەى بارام چىنگ گەرەى باۋكى خاتونەى قز زىرپىن بە دلشكاۋى ۋ ناچارى مأل ۋ مندالى بەجىھىشت، رويكر دە شارىكى تر. چاۋى بەو شارەدا ھەلنەھات كە ئىتر تىبدا بەمىنئيتەو. ئەودەمە خاتونە مندالىكى بچكۆلانەبوو تەمەنى ھىشتا سالىك نەبوو. بارام لەو شارەى دى غەمبارو پەرىشان سەرى بە ھەموو شونىنئىكدا دەكرد. شىتئىك نەبوو دلئى ئارامبىكاتەو. لە تەقوۋرى چايخانەكان زوو بىزار بوو، ئىتر سەرى پىدا نەكر دەو. چەند رۆژىك ئىشى كر، بەلام نەپتوانى بەردەوام بئيت، ھەمىشە خەيال ۋ دلئى لەلەي خاتونە دەبئيت. رۆژىك بەرىكەوت بە تەنئىشت باخىكدا رەتدەبئيت، بۇنى گول ۋ گولاي باخەكە دەرونى پەست ۋ مەستى ئارام دەكەن، ھەست بە خۇشپىيەكى ئەفسوناي لە ناكادەكات. بارام بە دو دلئى ۋ سەرسامىيە دەچىتە نا ۋ باخچەكە. باخىكى گەرەى پر لە دارو درەخت ۋ گولئى رەنگاۋ رەنگە. بەبىنى گولەكان دلئى غەمبارو پەستى بەروۋى خۇشى ۋ ئاۋەدانىدا دەكرىنەو. بە غەشقەۋە بۇن بە گولەكانەو دەكات. بۇيەكەمجارە لەم شارەدا ھەست بە ئارامى بىكات، بۇن بە بەرامەى ھەندىك لە گولەكان، بۇنى ھەناسەى خاتونەى بەبىردەھىنئيتەو كەمىك پەستى دلئى دەگوشىت. بە غەمبارىيەو لەسەر كورسىيەك دادەنئىت.

زەينەب گول روخسار سالانئىكى دورو درىژە لە گەل باۋكىدا لەم باخچەيدا خەرىكى خزمەتكر دنى گولەكانە. گەلئىك جار توشى گىروگرفت ھاتبوو لەگەل كوراندا بەبىيانوى سەردانى باخچەكە نىگى عاشقانەيان دەگر تە چاۋەگەشەكانى زەينەب. زەينەب بىبىك بوو لە ھەموو غەشقىك كە دەھاتتە سەر رىگى، ۋەك قەدەر بۇ ئەمروى بارامى كلۆل ۋ نىگەرانى ھەلگر تىبئيت، لە دورەو لەئىوان چلەگولە كاندا نىگى شەرمناە لە چاۋە پرفرمىسەكانى دەگرئيت. بارام لە نىو گولەكاندا گولئىكى گەشتەر دەبىنئيت بە خەندەيەكى عاشقانەو تەماشايەكات. بارام چەند رۆژىك بەو نىازەو كە خەمەكانى دەبوون بە گول سەردانى باخچەكەى دەكرد. رۆژىك زەينەب ھەموو

عەشقى خۇى بەسەر نىجىك دەختانە رۇحى گولنىكى سورى گەشەمو پىشكەش بە بارامى دەكات. بارام لە گەشى گولەكەمى جوانى زەينەب سەرسام دەبىت. ناتوانىت لە ئاستى ئەو عەشقە ئەفوسونايىبەدا حالەتى خۇى رابگرىت. لەگەل زەينەب گول روخسار دەبن بە دلخوازی يەكتىرى. باوكى زەينەب تەنھا ئەو كچەى ھەيە، بە ئاسودەبوونى كچەكەى شادومانە، بىر يار دەدەن بىن بە ھاوسەرى يەكتىرى. بۆيەكەمجار زەينەب لىوہ ئالە پەرەگولەيەكانى لە لىوہەكانى بارام نزيك دەكاتەمو، بارام لەئاستى ئەو لىوہ ناسكانەدا ھەلوئىستەيەكى غەمگىن سەر تاپاي رۇح جەستەى نوقمى شۆك و نىگەرانى كرد. زەينەب بە دەنگىكى زىز گووتى: چىر ویداوہ ئەزىزم؟ بارام بە ئەسپاي گووتى: زەينەبەكەى خۆم. . . پىش ماچ دەموئىت شتىكت پىئاليم. بارام چىرۆكى ژيانى خۇى بۆ زەينەب گىرايەمو. زەينەب گووتى: خۆتت خۆشەويستىر كرد ئەزىزەكەم، ئەگەر رازىبىت خەمەكانت لەناو دلما دەروينم تاكو گول بگرن؟ ئەگەر بەنيازى گەرانەوى بۆ لای نازازو خاتونەى كچت، ئىتر روو لەم باخە مەكە با عەشقت نەمكوژىت. . . بچۆرەوہ بۆلای مأل و مندالەكەت. بارام بە وشەكانى زەينەب عەشقىكى نوئ دەرونى روناككردەمو، سوئندى بۆ زەينەب گول روخسار خوارد كە عەشقى نىوانيان پىرۆز رابگرىت، پىشگىگوت، كە ھەرگىز ناتوانىت نازازو خاتونە لە بىر بكات، ناشتوانىت بە ئاسانى بگەرئەموہ بۆ لايان كە نازاز لەخۆرا لە نازىي خۇى كردو لەمأل و مندالىشى دايرى. زەينەب دووبارە لىوہ ئالەكانى لە لىوہ كانى بارام بۆ يەكەم ماچ نزيككردەمو.

بارام چىنگ گەورە وەك باخەوانىكى مېھرەبان بە سۆزەمو خەرىكى خزمەتى باخچەكەبوو. خەمەكانى ھىدى ھىدى لە ناو خۆشەويستىو عەشقى زەينەبدا دەروينەمو خۆشەويستى بۆ گولەكان جىگای دەگرتنەمو. ژيانىكى خۆش و ئاسودە بەسەر دەبن و گىژۆلەيەكى جوانىشان دەبىت و ناوى دەنن "ئەستىرە". بارام خۆشەويستى خۇى دەكات بەدو بەشەمو، بەشنىك بۆ خاتونەو بەشنىك بۆ ئەستىرە، ھەمىشەش دلئ لەلای خاتونەيە. خاتونەو ئەستىرە دووسال جىاوازی تەمەنيانە، دووسال ئەستىرە بچوكترە لە خاتونە. زەينەب ھەست بە ماندو بوونى بارام دەكات بۆ خاتونەى كچى نىگەران و پەرئشانە، ئەويش توشى گومان و نىگەرانى دەبىت كە رەنگە رۆژنىك بارام بە يادى خاتونە ئەمان بۆ يەكجارى بە جىيەئالنىت. زەينەبىش وردەور دەمبارى بە روخسارىدا دەردەكەوتىو گەشىو تەرى چاوەكانى بەرەو وشكبوون دەچن. بارام سوئندى بە چاوەكانى زەينەب خوارد كە ھەرگىز بەجىيانا ھالنىت، بەلام زەينەب لە خۆشەويستى بۆ بارام باوہرى كەمبووہمو، وەزى رۆژ بە رۆژ خراب دەبوو. رۆژنىك زەينەب بە بارام دەئىت: بارام گيان من دەمرم، ئەگەر منت خۆش دەوتىو دەتەوتى ھەمىشە لەبەر چاوتىم، دەبىت گولنىكى سورم بۆ

بەھننىتەھە كە ھەرگىز وشك نەكات، ئەگەر ئەو گۈلە وشك بكات مىش دەمرم. بارام بە كەساسىيەھە دەلئىت: زەينەب گىيان بىمكۆزە چىتر بەرگەھى خەم ناگرم، چ گۈلنىك ھەبە بۆتى بەھنم كەھەرگىز وشك نەكات؟ زەينەب دەلئىت: بارامى خۆشەويستىم دلگىران مەبە. . . گۈل ھاودەمى گۈلە، پىش ئەوھى ئەو گۈلە وشك بكات گۈلنىكىترم بۆ بەھنە ئىتر من ئەزىمەھە، بەلام نائىت خاقلبىت كە گۈلەكە وشك بكات، ئەگىنا دەمرم ئەزىمەكەم. لەو رۆژەھە بارام بەردەوام ئاگای لەو گۈلە دەبىت كە بۆ زەينەبى ھىناو مەھە، ھەر كاتىك گۈلەكە رەنگى وشكبوونى دەگرت، بارام لە باخچە پىر لە گۈلەكەھى خۇيان گۈلنىكى سۈرى گەشاوھى تازەھى بۆ زەينەب دەھىناو لە جىگای گۈلە كۆنەكە دايدەناو زەينەبىش روخسارى سەر لەنوئ دەگەشاپەھە.

پىنج سالاھە بارام ناز نازو خاتوونەھى بەجىھىشتوو ھەو ئايان نازانئىت. سالىكىشە خاتوونە لە دايقى ونبوو ھەم ئىنى بىناگايە. ئەستىرە ئىستا تەمەنى نىكەھى چوار سالەنە، ھەر لەمەنداللىيەھە بارام واھەستدەكات كە شىوھى ئەستىرە چۆنەھە سەر خاتوونە، ئەمە بەلگەيەكى باش بوو بۆبارام كە پىشانى ناز ناز بىدات لەپاش ئەو كارەساتە مندالى بوو، مندالى خۆشەھىتى "تەماشاكەن كتومت لە خاتوونە دەچىت" خاتوونەھى شىوھى باوكى زۆر تىدا بوو. ئەمرو بارام ھەموو خەمەكانى زەينەبى دوورى لە ناز نازو خاتوونەھە لەناو جوانى و خۆشەويستى ئەستىرەدا تانوتەھە. خەمەكانى زەينەب بارامى لە خزمەتى گۈلەكان ھەر اسان كر دووھە ھەندىك جار لەگەل خەمەكانىدا بە روخسارىكى غەمبارەھە لە باخچەكە دىتەدەرەھە بۇ ھەناو شارەكەدا قۇل لە قۇلى يادگار يەكانى دەكاتو شەقامو كۆلانەكان دەگەرىت. بارام كەم ئوقرە دەگەرىت، بەخىراي دەگەرىتەھە بۆ باخچەكە گۈلنىكى سۈر بە چلەھە بۆ زەينەب دەباتەھە. رۆژنىك لەكاتى گەراندا دۇستىكى دىرىنى خۇ دەبىنئىت بۆ ئەم شارە ھاتووھە. دۇستەكەھى بارام ونبوونى خاتوونە ئاشكرادەكات، چىرۆكى ژيانى ناز نازىشى بۆ دەگىرئەھە لە داوى خاتوونەھە ۋەك دىوانە شەمان سەمىرى ئاسمان دەكاتو ناو ئەستىرەكان بۆ خاتوونە دەگەرىت. ئەوھى پىدەلئىت لەو رۆژەھى خاتوونە دىار نەماوھە ئەستىرەيەك بە ئاسمانەھە لەناو ئەستىرەكاندا دەدرەوشىتەھە، ناز ناز دەلئىت" ئەھە خاتوونەكەھى مە" ناوى لىناوھە" ئەستىرە خاتوونە". بارام زۆر نىگەران دەبىت بە بىستى ھەوالى ونبوونى خاتوونە. بە ناوى ئەستىرە خاتوونەھى سەرسام دەبىت. بە پەشۇكاوى لە دۇستەكەھى دەپرسىت: ئەھى لە ھىچ جىگايەك كەسىك خاتوونەھى نەبىنىمەھە؟ دۇستەكەھى دەلئىت: با. . . لەزۆر جىگا خاتونەھىيان بىنىبوو، ھەموو جارنىك ناز ناز بە پەلەھە پەشۇكاوى خۇ دەگەپەنئىتە ئەو جىگايە، بەلام خاتوونە لەو شۇنەدا نەماوھە، لەبرى خاتوونە گۈلە ملوانكەيەك دەدۇزئەھە. ناز ناز دەلئىت" ئەو گۈلە ھەمان گۈلە كە لەملى خاتوونەدا بووھە". ئەھەھى خەلكى سەرسام

كردووھ گولەكەى خاتوونە يەك دانەبووھ، بەلام دايە نازناز چەندەھا گولۈ وەك گولەكەى خاتوونەى بېنيوھتەوھ. كەم مندال ھەيە گولۈكى ئەوى لە ملدا نەبىت. بارامو دوستەكەى لەبەكتەرى جياھەبنەوھ. بەدلىكى غەمبار موھ دەلبىت "خودايە گيان لە روداوى ناو تونلەكە بۆ ئەم ھەموو كار ھەساتە رزگار ت كردم؛ چ گوناھىكم كردبوو، تاوانم چىبوو ئەم ھەموو مەرگەئازارە پىش مەرگم بچىزم. ماوھىەك بارام لە خەمى خاتوونە قۆ زەردى كچىدا نىگەرانو پەرىشانە. سوئندىشى بۆ زەينەب خوار دووھ كە ھەرگىز بەجىينەھىلبىت، لەم كاتەشدا ناتوانىت ھەرگىز دور كەوتەوھ كە ھەموو گولۈك لەدەمى وشكبووندا دەبىت گولۈكى تازەترى بۆ بەھىننەتەوھ. ژيانى پىشوى بەناچارى مالى و خىزانى بەجىيەشەت كە خواستى خۆى لەسەر نەبوو. ئەمروش بەدواى ھەوالى خاتوونەدا پەرىشانە، دەيويت لەمالەوھ ھەلبىت، بەلام پەيمانى بە زەينەبداوھ كە جىينەھىلبىت جگە لەوھى بارودۆخى زەينەب خراپەو ژيانى بەمانەوھى ئەوھو بەندە كە دەبىت پىش وشكبوونى گولەكەى مالىوھ گولۈكى تازەى گەشى بۆ بەھىننەت. بارام چىرۆكى حالى خۆى بۆ زەينەب دەگىرەتەوھ. زەينەبىش وەك بارام لەنيوانى مەرگو ژياندا برىارىكى گونجاو نىيە تاكو ئاسودەى خىزانەكەيانى پى بپارىزىت. بەگومانە لەوھى كە برواتو نەگەرىتەوھ لەكاتى خۆيداو گولەكە وشك دەبىتو زەينەبىش دەمرىت، ئەگەر رىگاشى پىنەدات دلىبايە كە خەم بارام دەكوژىت لەبەكتەرى دادەبرىن. خەمو بىدەنگىوبىچارەى رودەكاتە ئەو خىزانە ئاسودەيە. ھەرچەندە تەندروستى زەينەب باشنەبوو، بەلام گولە سورەكان خەمو ترسى ژيانىيانى رەواندبووھو. رۆژىك زەينەب بە بارام دەلبىت: بارام گيان باھىندەبىتر خەمى خاتوونە پەرىشانەت نەكات، دەتوانىت بۆ ھەوالى سەردانى شارەكەى خۆت بكەيت. بارام بەم قسەيەى زەينەب وەك گولۈ بەھاران دەگەشىنەوھ، بەلام زووش نىگەرانى لەسەر روخسارى دەنشىنەتەوھ. دەلبىت: زەينەبەكەى خۆم چۆن دەتوانم تۆ بەجىيەھىلم كە ژيانى تۆ بەمانەوھى منەو بەندە؟ نا... نارۆم، سوئندم بە چاوەگەشەكانت خوار دووھ كە ھەرگىز لىرە نەروم. زەينەب دەلبىت: من رىگات پىدەدەم كە برۆيت بە مەرچىك زوو بگەرىتەوھ، پىش وشكبوونى گولەكە. بارام ئەم جارەش سوئندى بۆ دەخوات كە بەبى پشودان رىگاي بگەرىتە بەرو ھەر ھەمان كاتىش بە گولۈكى گەشەو بگەرىتەوھ بۆلاى. بارام گولۈكى تازەى تەروگەش لە چىگاي گولە كۆنەكە بۆ زەينەب دادەنەيتو دەروات بۆ شارەكەى خۆى. لەرىگا بىر لە حالى خۆى دەكاتەوھ. چۆن ھەوالى خاتوونە بزانىتو خىرا بگەرىتەوھ. برىاردەدات يەكسەر بچىت بۆ مالى خويانو ھەموو شتىك لەدەمى نازناز موھ وەر بگەرىت، ھەوالەكان راستر دەبىستىتو ماوھشى كەمتر دەوئىت. خورپەيەك پەشىمانى دەكاتەوھ، رەنگە نازناز رىگاي پىنەدات دواى ئەم ھەموو سالە كە ديارنەماوھ جارىكىتر لە مالەكە بچىتەدەر موھ، با نازناز خۆيشى

دەرىكەرى، خۇ لەيەكتەرى جودانەبۇنەتەۋە. خۇيشى دەيگوت "نازناز غەمبارو دلتەنگە چۆن لەم كاتەدا بەجىيەيلىم". بەخىراي رىگاي دەبرىو ھەر بە خىرايش بىرى لە چارەسەرىك دەكرەدە. مانەۋەشى لەلای نازناز جگەلمەۋى بەلئىنى گەر انەۋەى بە زەينەب دابوو، ژيانىشى بەند بوو بە گەر انەۋەى بارامەۋە. لەبەر خۇيەۋە بەدەم رۇشتى خىراۋە دەيگوت: نا، نابىت خۇم لە نازناز ئاشكرام بەم. ناچم بۇ مالمەۋە، شەۋانىش لەمالمەۋە ئارام ناگرىت بەشۋىن خاتونەدا وئە، ناو ئەستىرەكانى بۇ دەگەرەيت.

نزىك شارەكەى خۇيان دەبىتەۋە. ھەمورىكى سىپى بەرز پراۋپرى ئاسمان بەسەر سەرى شارەۋە راۋەستاۋو پىروشەى بەفر وەك وردە پەپولەى عاشقو عەجول دىنە خواروۋە. ئەستىرەيەك نابىنرەيت. بارام دەلئىت: ھىچ ئەستىرەك بە دەرموۋە نىيە، ئىتر نازناز بۇكۆى بىتە دەرموۋە، چاكتەرە ھەر بچم بۇمالمەۋو روخسارى خۇمى لىناشكرا نەكەم. خىرا خىرا رى دەكاتو بەفرىش پەيتا پەيتا بەكلۆى گەرمو نەرم بەسەر ھەموو شۋىنەكدا دەبارەيت. بارام دەمەك خەيالى لای دۆزىنەۋى نازناز دەمەك خەيالى لای گەر انەۋەى بۇ لای زەينەب. لەقەرەغ شار بەتەنىشت باخىكدا رەتدەبىت. باخىكى پىر لە گول و گولزار. گولەكان تازە بەتازە پەرەكانى خەرىكە دەبن بە ژىر بەفرەۋە. دەلئىت: باشترە گولەك بۇ نازناز بە دىارى بىتە. گولەكى سۋرى گەش و تەر بە چلەكەۋە لىدەكاتەۋە لەبن باخەلى خۇى دەنئىت. تاكو دەگاتە ناو شار سەر تاپاى شارەكە بەفر دايدەپۇشەيت. ملپىچە رەشەكەى لەسەر دەمچاۋيەۋە دەپچىت. دۇنيا سىپى وەك رۇژى روناك دەرموشىتەۋە. لەھەر لايەك خالەكى رەش بەدەرموۋەبىت لەدورەۋە دەبىنرەيت. چوۋبوۋەۋە ناو دەرونى خۇى و گەلى لە بەختى خۇى دەكرە، چ كارەساتىكى بە خۇراى بەسەر ھات. ناكرىت لەلای نازناز باسى خۇمى بەراستو دروستى بۇ بەم و بلېم ژنىكى ترم ھىناۋە مندالىكىشمان ھەيە. نازناز كيان ئەم شەۋ رىگام بەدە زوۋ بەگەر تەمەۋە لەبەر ئەۋەى ژيانى ئەۋ بە گەر انەۋەى مەۋە بەندە. باۋەر ناكەم ھەرگىز بەۋ قەسەيەى مەن راز بىنئىت، رەنگە پىشم بلئىت: يارەبى تاكو دەگەرەيتەۋە ھەزار جار مەدبىت. لەۋانەشە بلئىت: تۆكەى پىۋايت تاكو مندالت بىتە؟ ئەۋى درۋزنى ساختەچى. باشە مەن چ تاوانىك ھەبۋو نازناز بەۋ دەردەى بردەم خۇيشى توشى مألۇرەنى كىرد؟ دەبا بخوات، ئەۋە پاداشى كىلىۋ نەفامى خۇى بوۋ، بەلام خاتونەى مەن بەبى گوناح تىچاۋو.

لەسەرى شەقامە دورودرىزەكەۋە تارمايى كەسىكى لەناۋ بەفرەكەدا بىنى، شىۋەى بەژن و بالاو رۇشتى بە نافرەت دەچوو. گووتى: ئەم نەگەتە شىتە ھەر نازنازە. بەچاۋى پىر لە گرەنەۋ بە دلئىكى غەمگىنەۋە بەدۋاى تەكبىرىكى خىرادا دەگەرە. بەزەى بە حالىدا دەھاتەۋە. بىرى كىردەۋە لەگەل خۇيدا بىبات بۇلای ئەستىرەى كچى.

ئەستىرە خاتونە يەك شىۋە روخسارىان ھەيە، ھەر ئەۋەندە جىواوزن كە دووسال ئەستىرە بچوكتەر. ئەگەر ئەستىرەشى بىنى ۋ ھەستىيىكىرد، دەلئىم: ھەر خاتونەيە، بەلام لەمۇ رۆژمۇەي لە تۆ بزر بوۋە، گەرەنەبوو. لەگەل تارمايەكەدا لە بەكتىرى نىزىكبوۋە، بەلام بارام لە تەكبىرەكەي پەشىمان بوۋە، بىر يارىدا خۇي لىئاشكرانەكاتو بۆلای ئەستىرەي بىزىتو گولەكەش بە زىنەب رايگات. ملىچەكەي لەسەر روخسارى ئالاند بەجۆرىك كە نازناز نەيئاسىتەمۇ. دەنگى خۇشى گۇرى. بارام لە دۆستەكەي خۇي بىستىبوو ئىستا ھەموو خەلكى شار دايە نازناز دەناسنو ئەۋىش شەۋانە ئاسمان بەدوای خاتونەدا دەگەرىت. بارام بە ئەسپايو بىدەنگ بەلای نازنازدا تىپەرى. نەبوست بىدوئىت، مەبەستى بوو كە بزائىت نازناز چى دەئىت؟ نازناز سەرۋى ملى بەشۆين ھەنگاۋە خاۋەكانىدا ۋەرگىراۋ بانگىكرد: ئەرى كاكەگىيان دەلئى خەلكى ئەم شارە نىت؟ سلاۋىكامان بۆ لىئاكەيت؟ نامناسىت؟ بارام بەفەزىكەمۇ گوتى: نەخىر خەلكى ئەم شارەنەم بۆيە ناتناسم، زۆر بە پەلەشم ھەۋلىكى گرنەم بۆ ئافەتتەك ھىناۋە. نازناز قەستى بوو پەلامارى بەداتو سەد جار ناۋ دەمى ماچ بكات كە ئەم مژدەيەي پىبوو. بەبى ئەۋەي كە ناۋى كەسى برىئىت نازناز گوتى: بەقورباننىم ئەم شەمۇ لەئاسمانەۋە لەگەل بەفرەكەدا بۆم بارىۋىت. ئەمۇ ئافەتەي بەشۆينىدا دەگەرىت مەم، مەن... مەن دىۋانە شىت، بزائە كەسىتەر بەم شەۋە سار دە بەدەر مۇيە. مەن دايە نازناز مەندالەكەشم ناۋى خاتونەي قز زەردە. توخوا خىرا قسەم بۆ بگە. . . ھەۋالت بۆم نە ھىناۋە؟ بارام ۋەختەبوو بەم سەرمايە دەرونى ئاگرى دەگرت، چاۋەكانى پىر بىبوون لە فرمىسكە سىنەي لە گرىان. قەستى بوو ملىچەكە لە دەمۇ چاۋى بكاتەمۇ تىرتىر لەئامىزى خۇي بگرتىتو پىبىئىت: نازناز گىيان مە بارام. بەلام ھىچيانى نەكرد. نارامى گرت تاكو تەكبىرەكەي ھەلنەۋەشنىت. بە ھىمىنى بە نازنازى گوتى: لەسەر خۆبە...! رەنگە ھەۋالەكەم بۆ تۆبىت، راستە بە شۆين ئافەتتەكدا دەگەرىم كە ناۋى"نازنازە" بەلام نازناز مەكى مەن كچەكەي ناۋى"ئەستىرەيە. نازناز نەبەئىت قسەكەي تەۋاۋ بكات گوتى: بەقورباننىم سەر لەمەن ۋە خۇشت مەشۆينە. خاتونەي مە بوو بە ھاورىي ئەستىرەكان، ئەگەر ئىستا ئاسمان دىار بوايە، خاتونەم پىشانەدەدەيت بە ئاسمانەۋە چەند جوان دەدەرە شىتەمۇ، ئىتەر خۇم ناۋم لىئا"ئەستىرە خاتونە" بەقورباننىم ھەر خاتونەكەي مەمۇ تۆ خراب ھالىبوۋىت. قسەم بۆ بگە بزائەم چ ھەۋالىكت بۆ ھىناۋم؟

نازناز زۆر شىپزەمۇ پەشۇكابوۋ، ھەرچى زوتىر بوو ئارەزوۋى بوو ھەۋالىكى دەستىكەۋىت. بارام دلى زۆر تەنگ بوو، بەلام نارامىشى گرت كە خۇي ئاشكرا نەكات. بە ھىمىنى بە نازنازى گوتى: خانم نارامت ھەبىت، رەنگە قسەي تۆبىت خاتونەكەي تۆ ھەر ھەمان ئەۋكچەيە كەلەلای مە ناۋى ئەستىرەيە، بەلام مەن

چىرۆكىكى ئەفسونايىم پىيە بۇ تۆ ئەگەر بتوانىت دواى چىرۆكەكەت بىكەويت تاكو كۆتايى، دۇنيام ئەوسا دەگەيت بە خاتونەكەت. نازناز بە ھەموو داوايەك قايىل بوو، گووتى: لە پىناوى گەشتن بە خاتونە ھەموو سەختىيەك دەبىرم. بارام لەناخەو پەلەى زەينەبىشى بوو پىش وشكبوونى گولەكە، گولكى تىرى بۇ بىبات، بەلام وەك كەسكىكى شىرزمو پەشۆكاو خۆى دەرئەخت. بە نازنازى گووت: ئەم گولە سورم لىوەر بگرە. ! نازناز بە پەرۆشەو گولەكەى لىوەرگورت و گووتى: ئەللا گولكىكى چەند جوانە، ئەم گولە سورە تەرە گولى عاشقانە، خۇمن عاشقىم باوانەكەم، زەمانىك بوو لەرۆژىكى وەك سەبەى بەيانى ھاوسەرەكەم گولى سورى بەدىارى بۇ دەھىنام. بارام بە سەرسامىيەو گووتى: سەبەى چ رۆژىكە؟ نازناز گووتى: ديارە عاشقىت و ھاوسەرت نىيە، ئەگەرنا دەبايە بىزانيايە كە سەبەىنى "قالىنتايە" رۆژى عاشقان، رۆژى خوشەويستى. بارام بە حەسرەتەو ئاھىكى گەرمى ھەلگىشا وختەبوو دەرۋى بسوتىنىت. بەغەمباريەو گووتى: با... ھاوسەرم ھەيە، بەلام خەم رۆژەكانى ژيانى بىربردوومەتەو، بۆيە ھاوسەرەكەشم بىرچۆتەو. نازناز گووتى: ھاوسەرەكەت چ گوناھىكى كردووە لە گولى سور بىيەشى دەكەيت؟ بارام گووتى: دۇنيام لە راستى قسەكەى تۆ، رەنگە منىش گوناھم نەبىت كە ژيانو خۇمو ھاوسەرم بىرچۆتەو. ئەكرى ئەم گولە بۇ ھاوسەرەكەم بىيەت، ھەر ئەو چىرۆكەشە كە تۆ شوين پىكانى ھەلەدەگرىت. ئىتر كات دەرەنگە، دەرەنگىت كەسمان بە مورادمان ناگەين. نازناز گووتى: چى باشە با ئەو ئەنجام بەدەين. بارام گووتى: ئەم گولە سورە تەرە پىش ئەوئى وشكىتەو دەبىت بگاتە لاي خاتونە، ئەگەر پىرانەگەيت تۆش بە خاتونە ناگەيت. منىش ھاوسەرەكەم لەدەست دەدم. نازناز گووتى: چىرۆكەكەمان تەمەنى زۆر كورنە، ئىتر بۆچى راوەستاوين؟ من نامادەم ھەر ئىستا بەمومە رى، بەلام بۇ كوئى برۆمو چى بەم؟ بارام گووتى: من پىشتەكەوم تاكو ئەو شارەى كە خاتونەى لىيە. خاتونە لە مالىكدايە تەمەنى بەندە بە زوو گەبىشتى ئەم گولە سورە، لەناو مالىكەدا ئافرەتىكىش چاوەروانى ئەم گولە سورە دەكەت، رىكەوتىكى باشە. . . ھەرچەندە من بىرم نەبوو كە رۆژى عاشقانە. دەبىت لە ئىستاوہ تاكو بەيانى، لە رۆژى "قالىنتايا" بەدەستى بگات. پىش وشكبوونەوئى دەبىت گولەكەى بگاتە دەست، ئەگىنا دلى خۆى وشكەبىتەو ئىتر بەيەكترى ناگەين. دوا بىرارى خۆتم پىلى. ! ئەم چىرۆكەت پى قىولە؟ نازناز زۆر بە پەلە گووتى: بەلى، خىراكە بابرۆين پىرايگەين.

نەورۆزىش بىرى لە رۆژى عاشقان كردەو. ئەويش رۆژگارى خۆى بىرچووبوو. كىتتەكەى داناو چوو بۇ موبەقەكە تەماشاي رۆژمىرەكەى كرد كە بەدىوارى موبەقەكەو ھەلواسرابوو. رۆژمىرەكە ئىنگلىزى بوو. ئەمىرۆ نەورۆز كە

ئەم بەشەي رۆمانەكە دەخوئىتتەمۇ رۆژى چوار دەي مانگى دوو، رۆژى " قالىنتاين " ە. رىكەوتىكى ئەفسونانى بوو، ئەم بەشەي رۆمانەكەش بەرىكەوت رۆژى " قالىنتاين " ە. رۆژى عاشقانى جىھان. خەمەكانى نەورۆز وەك بارام ئەو رۆژە جىھانئىبەيان لەبىر بردبوو. نەفسى غەمگىنى چوو ە سەر قاومىكى عەرەبى. لەناو دۆلەكەدا جزو ە چۆلانەكەي دەر ھىنا. بەشى دوو كوپى بچوك قاو ەي كولاند. وەك خەفەت بۆ ئەم رۆژە غەمگىنەم بەختى خۆى بخوات، گوئىت لە فېشەي ھەناسەبەكى غەمگىن دەبوو. لەناخى خۆيدا گووتى " باو ەرناكەم سوار ەش وەك جار ان چلىك گولى سور بەئىتتەمۇ، ئەوئىش وەك من بەشەرە، خەم ھەموو شىتتىكى بىردەباتەمۇ، بەوئىبە خەمەكان بە روخسارىمۇ دەرناكەوت، دلىنام ناخى بوو بە مۆلگاي خەمۇ لەبەر من خۆى دەرناخات. بۆنى قاو ەي عەرەبى تاكو ناخى مرؤف دەچىت و مېشكىش پىر دەكات. مالمەكە پىر بوو لە بۆن، بۆنى قاو ە يادگار بىبەكى لەناو بىرەم رىبەكانىدا تومار كدبوو. بەخەسرەتەمۇ كوپەكەي ھىنا، جزو ەكەي لەسەر ئاگرەكە داگرت و بەئسپاي قاومىكى تىكرد. بەكوپە قاو ەكەمۇ ھاتەمۇ ھۆلەكەمۇ قاو ەكەي لەسەر مېزەكە دانا. بەئىزى قسەكردن لەگەل نەمامدا تەلەفۇنەكەي گرت بەدەستىمۇ، خۆئىشى نەيزانى بۆچى پەشىمان بوو. لەگەل ناخى خۆيدا كەوتە قسەكردن و قوم قوم قاو ەكەشى دەخوار دەمۇ. چ رىكەوتىكە من بەروداي ناو رۆمانەكان دەبەستىتەمۇ؟ ھەندىك جار مرؤف لە خۆشى بەگومانە، ئەم ھەموو رىكەوتە ئەفسونايە چىن تىكەل بە ئىيانى من دەبن؟ ئىيانى من بۆچى بەم روداوانەدا تىبەرى؟ بۆچى دەبىت لە رۆمانەكانىشدا ھاورى بى بەختىكى وەك ناز نازو زەئىبەم؟ خەمەكانى زەئىبەي بۆ ناخى خۆى كىشكرد، بىرى لە چارەنوسى ئەو ئافرەتە قەشەنگە دەكر دەمۇ، بۆچى عەشق توشى ئەم رۆژگارەي كردد؟ ئايا خۆشەوئىستى تاوانەو ئىستنا پاداشەكەي دەداتەمۇ. زەئىبە گول روخسار لەناو ئەو باخچە پىر لە گول و گولزاردا ئىستنا تەمەنى بەندە بەگوللىكى سورى گەشمۇ. چاو ە زەردە ماندووبو ەكانى لەسەر دەرگاگەبە، پىش و شكىبونى گولەكەي مالمۇ بارام بە خۆى گوللىكەمۇ بگەرتتەمۇ. ئازارەكانى زەئىبە و ردەمور دە تىكەل بە ناخى نەورۆز دەبوون. ھەستى بە ماندووبوون و ژانە سەر كردد، ھىدى ھىدى دلى دەگوشرا، وەك دوو دەست لەبىنى گىر بووئىت، ھەناسەي بە زەحمەت بۆ دەدرا. خۆئىشى نەبەدزانى بۆچى توشى ئەو حالەتە كتوپرە بوو. بى ھىوابو لە خۆى، دەيگوت رەنگە زەئىبە بەم گولە سورە رانەگات كە بە تاسەمۇ چاومروانى دەكات. چارەنوسى مېش وەك چارەنوسى زەئىبە دەبىت. ھەموو رودا و بەسەر ھاتەكان وەك يەكن. ئەي خودايە گيان چ پەيوەندىبەكە منو رۆمانەكان پىكەمۇ دەبەستىتەمۇ؟ چەئىبەكە بەختى من و بەختى زەئىبە ناز ناز يەك رەنگن؟ بىرى كرددەمۇ تەلەفون بۆ نەمام بكات. چرەكە چركى كرددەمۇ ەي كىلونى دەرگاگە پەشىمانى

كر دەوھ. سوار ھېو ھاتەوھ. گولئىكى گەورەى سورى گەشى پېيوو، ھىشتا پىلاوھكانى دانەكەندېوو گوتى: گولە نەورۆز خۆ لەمالەوھىت؟ نەورۆز نىيازېيوو ھاوارى بۆ بكات كە فرىاي بگوتت تەلەفۆن بۆ ئەمبولانس بكات. لەناكاو ھەموو ئازارەكانى دەروونى لەگەل ھەناسەيەكى پىروچىدا لە رۆج و جەستەى ھاتەدەر موھ. بەيىنى گولە سورەكە زۆر شادمان بوو. بەسوارەى گوتت: چۆن لەبىرت بوو ئەمىرۆ رۆزى "قالانتايىنە"؟ بۆ دەپرسىت. . ؟ كەمن ھىچ سالىك ئەم رۆژم لە بىر نەچوھ؟ قاومو كىتتە كە لەسەر مېزەك بوون، گوتى: خەرىكى چى بووت؟ رۆمانەكە؟ ھىشتا تەواوت نەكردوھ؟ نەورۆز گوتى: باومرناكەم ھەرگىز تەواو بىت، من لە خوئىندىنەى تەواو دەيم، بەلام ئەو لەژيانى مندا تەواو ناىت. رىكەوت و روداوھكان درئزە بەپىيوھنى نىوانمان دەدەن. پىش ھاتنەوھى تۆ بەشىكم دەخوئىندەوھ پىيوھست بوو بەگولئى سورو ژيانو مەرگو رۆزى عاشقان. من ھەرگىز بىرم نەبوو كە ئەمىرۆ رۆزى "قالانتايىنە"، نازنازى ناو رۆمانەكە بىرى بارامى ھىنايەوھ، بارامىش وەك من خەم ئەو رۆزەى لەبىرېرېوھو، منىش وەك بارام نازناز بىرى ھىنامەوھ، وەك زەينەبىش دەروم پىروو لە نازار كە وختەبوو بمكوژىت، تۆ بە گولئىكى سورەو ھاتتەوھ بەتەمەنم راگەشتىت تازەى كەيتەوھ... سوارە بەسەر سامىەوھ گوتى لە نەورۆز راگرتىو، بەلام ھالىنەدەبوو باسى خۆى بۆدەكات ياخود رۆمانەكەى بۆ دەگورئىتەوھ. بە نارامى پىيگوتت: نەورۆز..! باش ھالى نايم، باسى خۆتم بۆدەكەيت ياخود رۆمانەكەم بۆ دەگورئىتەوھ؟ رۆزى قالىنتايىن بوو، ئاساى بوو ئەگەر نەورۆز وەك ئافرەتتەك ئەمىرۆ بە زمانئىكى فەنتازى و ئەفسوناي بدووت، ياخود وەك عاشقئىك و خوشەويستى سوارە، بە نازو خەيالەوھ قسەى بۆ بكات. گوتى: پىمگوتتت ژيانى من و رۆمانەكە ناوئىتەى يەكتىرى بووھ، رەنگە ھەرگىز لەگەل روداوھكانىدا ئىترجودا نەبەوھ، كەواتە باسى خۆمان دەكەين، منو زەينەبو بارامو نازنازو خاتونەو ئەستىرەو گولئى سورو... تۆش. سوارە چاوەكانى لەسەر سامىدا زەق كرابوونەو بە ئەسپاى وەك لەگەل خۆيدا قسەبكات گوتى " منىش؟

نەورۆز لە خەمى زەينەبدا دەژيا، مەراقى بوو كە بزائىت پىرادەگات پىش ئەوھى گولە سورەكەى و شكبىت بە گولەگەشەكەى دەستى نازناز دەگات. سوارە لە موبەقەكەبوو، خەرىكى بەتالكردى كىسەكان بوو، گوتى: نەورۆز كارچكى تازەم ھىناوھتەوھ، ئەمىرۆ خۆم خواردىنتان بۆ ئامادەدەكەم. نەورۆز خەرىكى ھەلدانەوھى پەرى رۆمانەكە بوو، بەنازەوھ بە سوارەى گوتت: سوارە گيان دەبىت ھەروا بىت، ئەمىرۆ رۆزى قالانتايىنە دەبىت خزمەتمان بكن. سوارە بە پىكەنىن وھ گوتى: بەئى باشە بەفۇربان، ئىنجا ھەر ئەمىرۆ خزمەتمانكردون؟ قەيناكە با سال رۆزىكى تيا نەبىت بۆ ئىمە.

بارامو نازناز بە خىراي بەناو بەفرەكەدا دەروشتن، وەك "با" رېيان دەكردو وەك ئاگرېش گرىيان گرتبوو. ھەردووكيان پەشوكاوى كاتەكەيان بوو لە كاتى خۆيدا پېش و شكوونى گولەكە پېرايگەن. نازناز تۆپەلېك بەفرى خەستو چىرو رەق كرديوو چلە گولەكەى نيا چەقاندېبوو تاكو ناوى بەفرەكە ھەلمزىتو وشك نەبىنەو. بارام دەيگووت: لەبەختى ئىمە دونيا تەروشىدارە، گولەكان درەنگتر وشك دەبىنەو، بەلام ھەردەبىت خىراتر بىروين، ھىچ وەك چارەنوس زالمو غەدار نبىيە، چۆنى ويست خۆى فەرز دەكات. ئىمەش دەبىت بەرەنگارى ببىنەو، ئەگەر چلى گولەكەمان لە خوينى دلمان چەقاندووه نابىت بەئلىن وشكبات تاكو دەگەينە لاي ئەوان. دەبىت وەك ئەسپى ئەفسانەكان بالىگرين تاكو پېرايگەين بو ئەوئى خەمەكان بىن بە گول. ناوچە بەفراويكەيان بىرېبوو، كزەى بايەكى سارد سەر رومەتيانى تەزاندىبون. نازناز لەتەو خاتوونە قاچەكانى جارچارە لە عەرز دەبرى، وەك بالندەيەكى تازەفر ھەستى بە خۆشى فرين دەكرد. بارام لەناو دوييايەك بىر كرنەمو چارەنوسو دەر ئەنجامدا، ھىشتا تىنى زياترى وەبەر خۆى دەناو شان بەشەنى نازناز كورتەفر غارىدەدا. بارام چەندە بەتەنگ پېرايگەشتى گولەكە بوو بگات بە زەينەب، ھىندەش خەمى دەر ئەنجامى ئاشكرا بوونو كۆتايى چىرۆكەكەى بوو. بارام مەروفيكى مېھربان بوو، لە ھىچ چىرۆكيدا گوناھبار نەبوو، ئىستاش نازنازى خۆش دەويست، وەك بروسكەش رېيدەكرد تاكو بەفرياي زەينەب بەكويت. لەپاش نيوى شەو گەيشتتە ناو شارەكە. بارام بە ھەناسەبىركى بە نازنازى گووت: من تاكو نزيكى مالمەكە لەگەلت دېمو پيشانتەدەم، بە ھىچ حالەتتىكى تايبەت سەرسام نەبىت، خاتوونە لە زورمەيە رەنگە سەرسامبىت كە دووسالە نەتېبىنومو ئىستاش ھەروەكو خۆبەتى. لەورۆژمەى لە تۆ ونبوو گەورەنەبوو. خۆت دواناخەيت، شىرزمو نىگەرانىش مەبە، گولەكە ھىشتا ئەومندە گەشىو تەرى تېداماوه كە پېرايگەيت، بەلام دەبىت خەمى ئەو ئافرەتەش لەدل بگريت كە ژيانى بەندە بە گەشتى ئەم گولەى دەستى تۆ. بە ئەسپاي باوھش بە خاتوونەدا دەكەيت. پنىدەلئىت ئەستىرەكەم ئەستىرەكەى ناسمانم... نا باش بوو بەبىر ھاتەو لەپېش ئەوئى باوھشى پىر ھەسرەت بو خاتوونە بەكەيتەو، گولە كە دەدەيتە دەست ئافرەتەكە، ئەو ژنە ناوى زەينەبە... "زەينەب گول روخسار"، ھاوسەرى منە، پىيلى. ! ئەم گولە ھاوسەرەكەت بۆى نارديت بە بۆنەى رۆژى قالانتايىنەو.

رۆمانى "خەمەكان دەبن بەگول" كاريگەرى لەسەر ژيانى نەورۆز زور بوو بەجۆرەك ناوتەى يەكترى ببون. ھەميشە بە سەرسامبىيەو بىرى لە نەنئىيەكانى ئەو رېكەوتانە دەكردەو كە روداوەكانى ناو رۆمانەكە ھاوكات بوون لەگەل ساتى

خۇيىندىن ھەيىان بە ژيانى ئەم دەمەي نەورۇز ھە. ناومرۇكى رۇمانەكە ھەممو رېكەتەكانىشى بۇ مامۇستا كارلۇس گېرايە ھە. مامۇستا كارلۇس وەك مرۇقىكى رۇحيانى و دەرون ناس ھەممو نەينىەكانى دەگەر انە ھە بۇ ئەم نەينىەي كە لە رۇحى لارەدا ھەبو ھەم ھەرگىز ناشكراش نابىت، جگە لە ھەي كە خەمەكانى گول دەگرن، ئەمە رەنگە تەنھا ھالائۇكى كال بىت بەسەر دەرياي نەينىەكانى رۇحى لار ھە. رەنگە بېرسىت من لارەم قەد نەبىنيو ئىستا چۆن دەتوانم حوكم لەسەر بوونى نەينىەكانى رۇحى بەدەم. من توشم نەبىنيو، بەلام ھەستەكەم لەئايىدەدا وەك كەسكى بەناوبانگ بناسرىت. دلنيام ئەم بەناوبانگىيە بەشىكە لەنەينىەكانى رۇحى لارەم ناشكرا دەبن. سەردانى نەورۇز بۇ ئىسپانیا ئەم رېكەتە بوو بەباومرۇكى بەتىن و رەھاو كەوتە شوپن دوزىنە ھەي نەينىەكان. نەورۇز دلنپاش بوو كە نەينىەكانى رۇحى لارە ئەشى لە ناو رۇحى خۇيدا سەر ھەلېدەن. پەيوەندى نەورۇز لەگەل مامۇستا كارلۇسدا لە دواي گەر انە ھەشيان لە ئىسپانیا ھەر بەردەوام بوو. نەورۇز بەشوپن پېشېنيەكانى مامۇستا كارلۇسە ھەبو. ھەمىشە بىرى لەم رۇزە دەكر دەو كە لەبو نەيەكى جېھانى گەرەدا وەك دايكى لارەم ژنىكى بەناوبانگى جېھان بناسرىت. ھېچ بەمەيەكى لە خۇيدا نەبىنى تاكو لە داھاتودا بناسرىت، جگە ھەي تەنھا دايكى لارەبوو. نەينىەكانى رۇحى ئەويش لە ئاستى گەرەبى كەسكى ناوداردا بوون. چىرۇكى كچە گول فرۇشەكەش ھاندەر بوو بۇ ھېنانەدى خەنەكانى نەورۇز. نازازى ناو رۇمانەكەش ھاورنى ھەمىشەبى ناو خەيال و ئەندىشەكانى نەورۇز بوو كە ساتىك بەبى يادى ئەم دەژيا.

داپە نازاز بەرەنگو روخسارى پەشيو ھە كە گوپى لە تەپەي دلئى خۇى بوو دەچىتە ژور ھە. لەپىشدا ئەستىرە دەبىنىت گولكى سىس و وشكو ژاكاوى بەنىگەر انىە ھە بەدەستەمەيە، وەك لەمىژە بە تاسەو چاومروانى كەسنىك بكات، لە ناومىدېدا چاومەكانى دەنكە دەنكە فرمىسكى ھەناوېكى پەنگ خواردوويان تېرژابو. نازاز بە بىنى ئەستىرە بۇ ساتىك وەك پەيگەر ئىكى لەگەج درستكراو لە جولەدەكەوت. لەناكو وەك چەغماغەي ھەورۇكى رەشو چر لەرۇحى بەدات بە خورپەيەك دېتە ھۆش خۇى. بەلام دان بەخۇيدا دەگرىت ئەستىرە بەسنگىە نەوسىنىت "ھېشتا ئەستىرە ھەر بە خاتوونە دەز انىت" بەلېنىشى بە بارامداو لە پىشدا گولەكە بەداتە دەست زەينەب گول روخسار. نازاز ناز انىت ئەم پياو بەرامبوو. بەرام ھېشتا خۇى لېناشكرا نەكر دېو. نازاز وەك نەناسنىك لە ئەستىرە دەبىرسىت: كچە جوانەكە كەسىتەر لەمەلمەيە؟ ئەستىرە بە گریانە ھە دلئىت: ھەر دايكە لە ژور ھەمەي، ئەويش پىش تۇزىك لە چاومروانى باوكەدا مرد. نازاز دەچىتە ژور ھە زەينەب گول روخسار وەك گولكى بەدەست عاشقەكە ھە وشكىووبىتە ھە رەنگى سېى بوو ھە گيان لە جەستەي دا نەماو.

دەگەر ئېھوھ بۇ لاي ئىستىرەمۇ لە ئامىزى خۇي دەگىر ئىت. ھەستدەكات ئىستىرە لەباوھىدا ئارام ناگىر ئىت، پىندەلئىت: ئىمۇ ژنە چى تۇيە؟ بەھەنسكەھ دەلئىت: دايكەمە. نازناز توشى سەرسورمان دەبىت لەكۆتاي چىرۆكەكە، دەلئىت: كچە جوانەكە بۇچى دايكت مرد؟ دەلئىت: من نازانم، ھەر چاومر وانى باوكىمى كرد كە بگەر ئېھوھمۇ گولى سوري بۇ بەئىنئىت، ئىھىش ھەر نەھاتەھە تاكو دايكم مرد. نازناز گووتى: من دەناسىت؟ تەنھا سەرى نەخىرى بۇ لەقاند. نازناز ئەمجارە پىيگوت: ناوت چىيە؟ گووتى: ئىستىرە. گووتى ئەى باوكت ناوى چىيە؟ گووتى: بارام. نازناز بەنئارامىھە گووتى: بارام كى؟ بارام لەو كاتەدا بە ئىسپاي ھاتە ژورمەمۇ گووتى: بارام چىنگ گەورە.

نەوروزوھەك روداوىكى واقى پىرى لەبەسەر ھاتەكانى ناو رۆمانەكە دەكردەھە، ئەوكاتەى باسى مردنى زەينەب گول روخسارىشى بۇ نەمام دەگىر اىھە، نەمامىشى لەگەل خۇيدا دەھىنئايە قولى گرىان. بەنەمامى دەگوت: ھەستدەكەم ژيانم ئاوتىھە ژيانىان بوو. بىرەكەمەھە چۆن لەگەل زەينەبدا قسەبەكەم؟ رەنگە تۇ واىزائىت شىتوبوم. ئەگەر پەيوھندىيەكى رۇحى لە نىوانماندا نەبىت، ئەم ھەممو روداھە لىكچوونە چىن؟ ئەگەر پىكەوتن . . . پىكەوتەكان بۇخويان پىرن لەنھىنى. من لەمۇ باومردانىم كە رۆمانەكان بى رۇحىن، ئەگەر بى رۇحىن چۆن گارىگەرى لەسەر ژيانمان دەبىت؟ ئەگەر كارىگەرى لەسەرمان نەبىت بۇچى رۆمانەكانت وەك باشترىن دىارى خۇت پىشكەش كردوم؟ ئەگەر باشترىن دىارىش، كەواتە باومر بە قسەكانم بەكە كە دەلئىم رۆمانەكان رۇحيان لەبەردايە، كەواتە دەبىت بتوانىن لەگەل پالەوانەكانىان قسەبەكىن، بەلام نازانم بەچ شىوازىك يەكتىر بىدوئىن؟

نەمام گووتى: گەشئىتە كۆتاي رۆمانە؟ نەوروز وەلامى دايھە: ئەى بۆم نەگىر اىتەھە ھەممو راستىھەكان بۇ نازناز ئاشكرابوو، بارامىش لە ھەبىئەتى مەركى زەينەب وىستى چلەگولەكە وشكبووھەكە لەسەر دلى خۇي بەقەئىت بەلكوبە مژىنى خۇئى دلى گولەكە بگەشئىتەھە تاكو زەينەبىش زىندوبىتەھە. نازناز تىكاي زور لە بارام كرد ئەو كارە نەكات، خۇشى لەناو دەچىتە زەينەبىش زىندو نەبىتەھەمۇ ئىستىرەش بەبى دايكو باوك دەمئىتەھە. نازناز دانى بە گوناھەكانى خۇيدا ھىناو داواى لىيوردى لە بارامى ھاوسەرى كرد، بەئىنئىشى پىدا وەك جارى جاران بەشادى و ئاسودەى پىكەھە بژىنو ئىستىرەش بىكات بە كچى خۇي.

نازنازو بارامو ئىستىرە دەگەر ئېھوھ شارەكەى خۇيان، وەك جاران بە ئاسودەى ژيان بەسەر دەبەن. بارام ناگەر ئېھوھ سەر كارى تونىل دروستكردن، باخچەيەكى گەورە دەكاتەھە بۇ پەرومردەكردى گول بەيادى ئەو سەردەمەى لەگەل زەينەبدا كارى گول بەخىوكردى دەكرد. بارام خۇشى عەشقىكى گەورەى لەگەل گولدا پەيدا

كردبوو. بەپەرشەو ھە باخچەكەدا كارى دەكرد. نازنازىش وەك بارام بوو بە عاشقى گولەكان، ھەمىشە ھە باخچەكەدا سەرقالى خزمەتكردن و رىخخستى گولەكان بوو. ئەستىرەى وەك خاتونە خۆش دەوشت. پىيدەگوت: منىش كچىكى وەك تۆ جوانم ھەبوو، وەك تۆ قزى زەردوو چاوى گەش و رووخوشبوو، دەزانى خوشكى تۆبوو ئەستىرە؟ ... دەزانم دايە نازناز، ئەى چۆن نازانم. ناویشى خاتونەيە. دايە نازناز دەلئىت: ئەستىرە گيان ئەمانە چۆن دەزانىت؟ كى بۆى باسكردويت؟ ئەستىرە دەلئىت: دايە نازناز خاتونە خۆى بۆم باسدەكات. نازناز لە قسەكانى ئەستىرە سەرسام دەبىت، دەلئىت: كەى بۆى باسكردويت و لەكوئى بۆت باسدەكات؟ دەلئىت نازانم... بەلام كە دىم بۆ باخچەكە و تەماشاي گولەكان دەكەم، گويم لەدەنگى گولەكانە قسەم بۆ دەكەن. دلئىن تۆ ئەستىرەى خوشكى ئىمەيت، ھا ھەر لەيەكتريش دەچين. من زۆر حەزم لەلاى ئەو، زۆرم خۆش دەوئىت، گووتم: خاتونە گيان بۆچى شەوان نايەيتەو بۆ مالمەو، من بىرت دەكەم؟ گووتى: ئەستىرە گيان من شەوان بە ئاسمانەم ناتوانم بىمە خوارمەو، ئەگەر بىرتكردم و مەرە دەروە تەماشاي ئاسمان بەكە، منىش بىرىسكەبىرىسك چاوشار كىت لەگەل دەكەم. بەدايىشم بلئى با ھەر خەرىكى گول بە خىوكر دىبىت، چونكە من لەدەمى ھەموو گولئىكام.

ژيانى نازناز بوو بە ئەفسانە لەناو باخچەكەدا. ھەموو گولئىك ھىوابەكى گەورەى پىدەبەخشى تاكو گەورەى دەكردو بەر مەيانىيەك لە دەمى گولئىكدا خاتونە بىبىنئەو. گولەكان ھىندە زۆر بوون رۆژانە پىرانەدەگەيشت تەماشاي دەمى ھەمووبان بەكات. رۆژئىك لەناو باخچەكەدا لەناكاو نازناز ھاوارىكرد: بارام بارام. بارامى ھاوسەرى بەدەنگ ھاوارەكەيەو چوو. كە گەشتە لای نازناز بىنى روخسارى گەش و كراو، يە، گووتى: ئەو چىبوو نازە گيان؟ گووتى: پىمنەگووتىت رەنگە سەم ھەبىت. نازناز جارىكىتر سكى پىربوو. زۆر شادمان بوو بە مندالەكەى لەناو باخچەكەشدا بە ختەو بەر بوو. باخچەكەيان پىربوو لە گولە رەنگا رەنگ. لەناو گولەكاندا گولئىكى سورى گەش دلئى نازنازى پىدەكرايەمو ناوئىنا گولە خاتونە. نازناز ھەموو سالىك گولئىكى سورو گەش و جوانى زۆر زۆرى بۆ يادى "فالانتاينا" نامادەدەكردو بە ديارى بۆ عاشقانى ھەموو شوئىكى دەنارد. نازناز و بارام بەردەوام لە باخچەكەدا بوون خەرىكى بەخىوكر دى گولەكان بوون. نازناز ھەموو گولئىكى بەو ئومىدەو بەخىوكر دەكرد كە خاتونە لەدەمى گولئىكدا بىبىنئىت. بەردەوام لەو باخچەيدا بە ھىواو كەيف و خۆشەو گولەكانى گەردەكرد. باخچەكەيان چەندىن جار گەورەتر بوولە جار، بوو بە يەكئىك لە باخە مەزن و بەناوبانگەكانى شارەمكو دواتر ھە موو و لاتو ناوچەكەش. نازناز بوو بەو ژنە بە ناوبانگەى لە ھەموو جىھاندا بەھوى گولەكانىو ھە ناسرا. باخچەكەى بوو بە كۆمپانىيەكى گەورەى بەرھەم ھىنانى گول. لە زۆر

جىڭگاي تىرىش باخى گۈلى ۈك باخەكەى خۆى كىردەھ. ھەموو عەشقى نازناز بۆ پەرھىندانى باخو گۈلەكان بە ھىواى لەدەھى گۈلنىكا خاتونە بېيىنئەھە. مژدەى بەخشىنى دىبارى گەورەشى بەھ كەسانەدا كە سەرقالى بەخىوكردى باخچەكانى تىريان بوون، ھەر كەس خاتونەى لەدەھى گۈلنىكا دۆزبىھە باخچەكە پىشكەشى نەھ دەكات. بەپەرۋشەھە خەرىكى بەخىوكردى گۈلەكان بوون. گۈل بايەخو گرنگىيەكى تىرى ۈرگرت. زۆر كەسىتىش خەرىكى نەھ كارە بوون بە ھىواى نەھەى رۆژنىك خاتونە لە دەھى گۈلنىكا بدۆز نەھە نەھ دىباربىھەيان بەر بىكەوتىت كە نازناز لە پاداشى دۆزىنەھەى خاتونەدا مژدەى بە خەلكدا بوو.

نازناز بەھەۋى باخچە بەخىوكردى گۈلەكانەھە بوو بە خاۋەنى پارەبەكى زۆرو كەسىكى بەناۋبانگ. بەر بەيانبىھەك نازناز بەدەم ژانى مندالبونەھە خەبەر بىوومو ھە بارامىشى بە ناگاھىنا. نەستىرە لە ژورەكەى خۆى ھىشتا ھەر خەوتىو. بە بارامى گوتت: بارام نازارى ژانم ھەبە... زووزوو ژانم بۇدىت رەنگە مندالم بىتت. بارام زۆرى پىخۇش بوو. ھەمىشە بىرى لەم رۆژە دەكردەھە كە نازناز مندالىكى تىرى بىتتو لەھ خەيالە نەفسوناۋبىھە رىزگارى بىتت. بە روۋبەكى شادومانىھە تەماشائى نازنازى كىرد. بە روخسارى نازناز سەرسامى خۇشى بوو. بارام نازنازى ۈك گۈلنىكى سورى گەورە ھاتە بەرچاۋ. بەئەسپاى بۆنى بە نازناز مەھ كىرد، بۆنى گۈلە سورەكانى باخچەكەى گرتىو. نازناز بەدەم ژانەھە گوتتى: بارام خەرىكى چىت؟ بارام بە خەندەھ شادىبىھە گوتتى: نازناز گىيان شىۋەھ روخسارت ۈك گۈلە سورەكانى باخچەكەمانە، ھەر بۆن بەرامى گۈلەكانىشت گرتوھ. مژدەم بەدەھ نەمرو لەدەھى گۈلنىكا خاتونە دەبىيىنەھە. نازناز نەھ رۆژە كىژۈلەبەكى بچكولانەى ھاو شىۋەى خاتونەى بوو، زۆر شادمان بوون بە ھاتتى نەھ كىژۈلە بچكولانەبە. نەستىرە بەسەر سەرىانەھە دەپەپىكەنەن راۋەستا بوو. بەدايكو باۋكى گوتت: نەھ كچە بچوكە خوشكى منە، خۇشم ناۋبەننەم. ھەردوۋكىان بەدەم قسەكانى نەستىرەھە بە خۇشچالىۋ پىكەنەنەھە پەسەندىان كىردو گوتتىان "ناۋى دەننىت چى؟ نەستىرە گوتتى: ناۋى دەننىم "گۈلە خاتونە". گۈلە خاتونە شادىۋ خوشى تىرى بە خىزانەكە بەخشى. ھەمىشە لەناۋ باخچەكەدا بوو، لەناۋ گۈلەكاندا گەورە بوو. نازناز گۈلە خاتونەشى ۈك خاتونە قىز زەھ خۇش دەپىست. زۆر چار مندالانى شارەكەى لەناۋ باخچەكەدا بۆ يارىكردىن لەگەل گۈلە خاتونەدا كۆدەكردەھ. لەسەرەتادا ھەندىك كەلوپەلى يارىكردىن بۆ ئامادەكردىن. نازناز ھەمىشە دلى لەلاى مندالەكان بوو، بەتايبەتتى نەھ مندالانەى كە بىكەس بوون. بىرى لە چارەسەر كىرنى نەھان كىردەھ، رۆژانە نەھ مندالە بىكەسانەى بۆ باخچەكەى خۆى دەھىناۋ خزمەتى دەكردىن لەگەل گۈلە خاتونەدا لەناۋ باخچەكەدا يارىان دەكردى. رۆژنىك نازناز بىرى لە چارەسەر كىرنى

يەكجاری ھەموو ئەو مندالانە كردهو، لەگەڵ بارامدا باسیان لە كردهو ھى جىگايەكى گەورە كردهو بۆ ئەو مندالانەى كەبى كەس و جىگابوون. لەرووى پارەو سامانەو گرتىكيان نەبوو. لە جىگايەك باخچەيەكى گەورەيان دروستكرد لەگەڵ بييايەكى گەورە بە ھەموو پيوستىيەكانى ھو بە شويى بەخيو كردن و پەروەردە كردنى مندالەكان. مندالەكان وەك مالى خويان بەخيو دەكران، فیری زۆر شتيان دەكردن. كاتى گەورەبوون دەخرانە قوتابخانەكان و فیری بەخيو كردنى گولەكانيشيان كردن. نازناز ئەم پرۆژەيەى خوى ناولینا" رىكخراوى خاتونە بۆ مندالە گولەكان". نازناز بووبە يەكئىك لەئافرەتە بە ناوبانگەكانى جیھان. بە ھوى ئەم كارە پيروزمیەو خزمەت بە مندالانى بى كەس، پاداشى مېھرەبانترين دايكى مندالانى پىبەخسرا.

گۈلە ۋە نەۋشە

لەپش گەرانەھىيان بۇ لەندەن لە ئىسپانىيە، ھەر لە ھەمان خانودا دەژيان، بەلام ۋەك لە مەملەكەتتىكى تىردا بۇ، سەرتاپاي ژيانى گۇرا، ھەمىشە بىرى لە قسەكانى مامۇستاكارلۇس دەكر دەولەگەل رۇداۋى رۇمانەكەدا بەراوردى دەكر دن تاكو بتوانىت لە حالەتتىكىدا ناۋىتەي يەكتىريان بىكات. نەمام نىكتىرىن كەس بوو ۋەك ھاورىيەك لە نەورۇز ۋە كە تىكەل بە ژيانى يەكتىرى بىوون. ئەو زەمانە تىيەرى كە لە خەمى يەكتەر ۋە گلابوون ۋە خوشبەكانى ژيانىيان لەناو خەمى يەكتىردا توابو ۋە. نەمام خوشحالبو ۋە شادومانى نەورۇز ۋە بە گەشەكردى "گۈلە لار ۋە". ھەستى بەنەورۇز كىردىو لەپش گەشتەكەيان بۇ ئىسپانىيا لەناو دۇنياي بىر كىردنە ۋەدا دەژى، گەرچى ھەندىك جار دەبىگوت: نەورۇز ۋەك پالەۋانى ئەفسانەكان بىر دەكاتە ۋە، كەچى ئىستا خۇيشى ھەندىك جار لەناستى نەينى لىكچوونى رۇداۋەكان سەرسام دەبىتو بۇ ماۋىيەك دەستى دەخاتە ژىر چەنەي بىر كىردنە ۋە بە خۇى دەلىت: نەورۇز راستىدەكر رۇداۋەكان پىرن لە نەينى. ئەورۇزەي نەورۇز دوا بەشى رۇمانەكەي بۇ نەمام دەگىر ايمە گوتى: نەمام دەزانىت نازناز كچەكەي تىرى ناۋانا چى؟ نەمام شانى ھەلتەكاندو لىۋەكانى ھەلقرچاندو گوتى: نەخىر. . . چى ناۋاۋە؟ نەورۇز بەرۋوخسارىكى لەخۇبايانەۋە گوتى: ناۋى ناۋە"گۈلەخاتوۋە". نەمام بىرۋەكانى بۇ سەر ۋە ھەلتەكاندو گوتى: ناۋىكى خوشە. نەورۇز لەسەر رىتمىكى خاۋ گوتى: چىبىبىبىبى، ھەر خوش؟ ئەى بۇ نالىت نەينىيەكى زىندوۋە، ھەر ھىچ نەبىت بلى. . ! نەينىيەكى ئەفسوناۋىيە تۇ رۇمانەكەت نەخۇبىندۆتەۋە تاكو كۇتايى، گۈلە لارەش خۇت ناۋت لىنا، ئەى چى دەلىت لە ئاستى ئەو رىكەتەي كەپىرە لە نەينى نازنازىش كچەكەي خۇى ناۋاۋە "گۈلە خاتوۋە".

نەمرو نەورۇز دۋاي خەۋنەكانى دەكەۋىت. دەيەۋىت بىت بە دايكى ھەموو مىندالەكان. بىر لە چارەنوسى خۇى دەكاتەۋە كەبىت بە دەستە خوشكى كچە گول فرۇشەكە داپە نازناز. نەورۇز خۇلباي خۇبىندەۋە رۇمان ۋە چىرۋەكانى كەۋتە سەر. زۇر بەي كات خەرىكى خۇبىندەۋە بوو. ھەندىك جار بەدم خۇبىندەۋە ۋە بىرى لەدوۋ ئافەتە مېھربانەدەكر دەۋەلەگەل ناخى خۇبىشدا قسەي دەكر بەچ رىگايەك بىكات بە ھاورىيەتى ئەۋان. زۇر رىگاي تاقىدەكر دەۋە تاكو لەسەر رىگايەكىيان خۇى دەبىنەۋە بە دۇلبايۋە دەگاتە ئاستى نازناز ۋە كچە گول فرۇشەكە، ئەۋىش رۇزىك لە

پاداشى مېھرىبانترىن دايكدا بۇ مندالە بىكەسەكان مەداليىاي ريزو خوشەويىستى جېھانى ۋەر بىگرىت. لەسەر بالى دايكىكى خەيال بۇ لاي مندالە بىنەواكان چەند مەملەكەت دەفرى، ھەموو كىشۈەرەكانى بەسەر دەكر دەمو ھەموو مندالەكانى لەدمورى خۇى كۆدەكر دەمو گۇرانى بۇ دەگووتنو مژدەى دەدانى كە لەگەل خۇيدا بۇ ئەو جىگايەيان دەبات بە شادومانى ئاسودەيى بژين. لەبەردەم ھەزار ھا مندالدا ۋەك دايكىكى داسۆزو مېھرىبان خۇى لە رۇحىكى ئارامو ئاسودەدا دەبىنيەمو بە خوشحالئەمو بەلئىنى شتى باشو خوشى بە مندالەكان دەدا. نەورۇز لە دەنگى ھەراو پىكەننن ۋە چەلەى خوشالى مندالەكان بەناگادەھاتەمو. ھىشتا كىتتەكەى لەناو دەستايەى بەر امبەر بە تەلەفز وئىكى بىدەنگ دانىشتو. ھۆلەكەش بىدەنگىبو، جگە لەدەنگى پىرخەى كەستىكى ماندوو لەسەر قەنەفەكە بەتەنىشت نەورۇزمو ۋەك مندالئىك بەدىار خەيالەكانى نەورۇزە خەوى لىكەوتبوو. نەورۇز لە ناكاودا گۆلە لارەى بىر كەوتەمو. بەپەلە بە قادر مەكاندا سەر كەوت. گۆلەلارە لەناو جىگاكەى خۇى ۋەك پەپولەپەك راکشايو، چىراش گۆلۇپى ژورەكەى كۆزايوومو، دۇنيابو كە خەوتو. سوارە بەتەپەى راکردنى نەورۇز بەسەر قادر مەكاندا خەبەر بىوومو. بەدەم خەومو بە بۆلە بۆل سەر كەوتو گوتى: دەك مالت ئاوايىت بۇخوتوراكر دنت، ھەرزانىم تۆيت بەلام بەدەبابە تىگەيشتم. لەسەر جىگاكەى خۇى درىژبوو، كۆپىر خەوى لىكەتەمو.

نەورۇز ھەمىشە ھەولئى ئەمەى دەدا بىيىت بە دەستە خوشكى نازنازو كچە گۆل فرۆشەكە. جگە لەمەى كە مامۇستا كارلۇس مژدەى ئايندەپەكى گەش ۋە روونى بە نەورۇزدايوو، خۇيشى زۆر سەرسام بوو بە نەينىەكان ۋە رىكەتەكانى ناو رۆمانەكەى ژيانى خۇيان. نەورۇز ديار دەپەكى تايىت بە بىرو باومرى خۇى ھەر لە زوومو لە ناخيدا سەرى ھەلدابوو كە زۆر جار بە باومرى تەواومو بەر نامەكانى ژيانى خۇى لەسەر رىكەدەخست، ياخود ژيانى خۇى پىنو دەبەستەمو. دەپىگوت: ناگونجىت نازنازو كچەگۆل فرۆشەكە تەنھا دوو خوشكىن كە چەمكى ژمارە "سئ" ھىشتا ھەر زىندوو. من خولقاوم بۇ بە ھاورىبونى ئەوان. لەپىش تەواوكر دنى رۆمانەكەش ئەم ديار دەپەى خۇى لەگەل نەمامدا خستەر وو. نەمام ئەم سەردەمە بە ھەموو شتو دەپەك بە ئاسودەبونى نەورۇز شادمان دەبوو، خوشحالبوو كە نەورۇز تاكو ئەم ئاستە تىكەل بە ناو رۆمانەكە بوو بۇ لەبىر كىردنى خەمەكانى. رەنگە نەمام لە سەر متادا تەنھا لەبەر درىژمدانى خالى نەورۇز گوتى لەم بابەتەگر تىيىت. بەلام نەورۇز زۆر بە جدىيەم نەمامى بۇ ناو رۆمانەكە كىشكر د. نەمام من بەتەنھا لەگەل نازنازا ھىچم بۇ ناكىرئ، دەبىت "سئ" كەس بىن. ئىمە باش دەزانن نازناز تەنھا لە ناو رۆمانەكەدايە، نەدموانن دەرىبەننن نە دەتوانن خاقلئى بكەين. من دەمەوت لەگەل ئەم ژندا پروژمەك ئەنجام بەدم، لەبەر ئەمە پىويستىم بە گفتوگۇكر دن ھەمە، ئەم ناتوانىت

بدونیت تۆ لەبرى ئەو خۆت داناوه، مانای وایه به ھەرسێکمان پرۆژەکە نەنجام دەدەین.

ئەو جیگایەى قەدەرى پیاوھ گەوجەکان رۆحى لارەى کرد بە ھاوڕێى پەپولەوچۆلەکە وردیلەکانى بەھەشت، لەپاش ماوھىەك داخرا. جار نیکش داوایان لە سوارو نەرۆز کرد بۆ ئەو مەبەستە سەردانى ھەرێم بکەنەو، بەلام ئەوکاتە نەرۆز بەو سەردانە قایل نەبوو، چاوپیشى بەو ولاتەدا ھەلنەدەھات بەتایبەتى ئەو جیگایە. سوارە نارەزىبوو سەردانى ولات بکاتەو لە نزیکیشەوھ ناگادارى روداوەکان بێت، بۆ ئەو کارەو بۆ رازیبونى نەرۆز داوای لە نەجیب باخانى ھاوڕێى کرد لەو بارەىوھە قسە لەگەڵ نەرۆزدا بکات بەلکو داواکارییەکەى ھەرێم قبول بکات. نەجیب باخان پارێزەر بوو، لە رێخراویکی مافى مندالان کارى دەکرد لە شارى لەندەن. سوارە بەباشى زانى داوھتى نەجیب بۆ مالى خویان بکات، پێشتریش لەگەڵ نەجیبدا لەو بارەىوھە قسەیان کردبوو. ئەو پرۆژەبوو کە بەفرێكى باش باریبوو. رۆژێكى تايبەتى بوو، خەلکی بەگشتى شادومان بوون، ھەر وھە نەرۆزیش. لەپاش نان خواردن کاتیکی زوریان بەدەستەوھ نەمابوو. خواردنى ماسى کەمێک زیاتر لەسەر میزى نان خواردن دەتھێنێتەوھ. ھەردوکیشيان پەلەیان بوو. ئەو پرۆژە نەیانویست شادى دلای نەرۆز بەیادی ئەو پرۆژەو ئەو جیگایەوھ بە خەمەکانى لارە بگوشن و کامەرانى لێشێوینن. لە ھۆلەکە دانیشتبوون، نەرۆز خەریکی "چا" تیکردن بوو لە موبەقەکە. نەجیب بە سوارەى گووت: ئەمەرو دلم ناهینیت ئەو بابەتە لەگەڵدا نەرۆزدا باس بکەم، گۆلێكى سورم بۆ ھێناوھ کەمێک لەخەمەکانى کەم بکەمەوھ، باجاریکێتر ئەو پرۆژەى بەبیر نەھینمەوھ. رەنگە دواتر باسەکەش درێژە بکیشیت، نێمەش پەلەمانە نەدەکریت کارەکەى خۆمان دواخەین، نەدەکریت باسەکەبەنیوھى واز لێبھێنن و نەرۆزیش بە غەمبارى بەجیبھێلین. پێمباشە ئەم بابەتە بۆ جارێکتر ھەلبگرین. سوارەش ھەر وای پێباش بوو. ئەو پرۆژگەرە نەرۆز سەرگەرمى خویندەوھى رۆمانەکەبوو، ھێدى ھێدى خەمەکانى لارە خەریکەبوون لەناو نەنێبەکان و گەرەوى رۆحى لارە خۆیدا کال دەبوونەوھ رەنگیان دەگۆرا. ئەو بابەتە جارێکتر نەھاتەوھ ناو باسەکانیان، ھیچ نامەىکى تریشیان سەبارەت بە کارەساتەکەى لارە بەدەست نەگەشت کە داوایان لێکریت سەردانى ھەرێم بکەنەوھ.

نەرۆز ھەمیشە بیری دەکردەوھ بېیت بە دەستە خوشكى نازناو کچە گۆل فرۆشەکە. ئەو ماوھە نارەزىبوو جارێکتر خەریکی خویندەوھى رۆمانى "خەمەکان دەین بەگۆل" بوو. مەراقى بوو لەنەنێى ریکەتەکان بکات، ئەوھشى باش دەزانی ریکەتەکان دووبارە بەھەمان رەنگو روو نایەنەوھ، بەلام ھەزیدەکرد ھەمیشە لەگەڵ نازناو بېیت، خەریکی بەخێوکردنى گۆل و سەرقالى پەروەردەکردنى مندالە

دەكرد. ئەو شۈنەيى مەندالەكانى تېدا بوو، وردە وردە بوو بە شارىكى گەورە. نەورۆز لەناو رۆمانەكەي خۇيدا ھەولى دەدا رېگاي ئەو دوو ژنە مېھربانە بېگىت تاكو خۆي وەك دايكىكى مېھربانى ھەموو مەندالانى دونيا بېيىت. لەكاتى نوسىنى رۆمانەكەدا جار يىكىتر سەبارەت بە روداوەكەي خۇيان لە ھەر يەنە نامەي بانگىشكر دنياي پىگەيشت. سورا گووتى: ناكىت خۆمان لەو بابەتە دوورە پەريز بېگىن، پىمباشە ئەمجارە سەفەر بېگىن. نەورۆز ھەر چەندە سەرقالى نوسىنى رۆمانەكەي بوو، داواكەشى قىبولكرد. بېريار ياندا بەر نامەي سەفەر مەكەيان رېكبەن. رۆژانە بەردەوام خەرىكى نوسىنى رۆمانەكەبوو. زۆر ھەولیدەداو بېردەكر دەو كە ژيانى خۆي تېكەل بە رۆمانەكەي خۆي بىكات و بېيت بە دەستە خوشكى ناز نازو كچەگول فرۆشەكە. پېش ئەنجامدانى سەفەر مەكەيان لە ولاتەو ناسىاويكىيان تەلەفونى بۆكرد. ئەويش داواي لىكردن بەو بۆنەيەو بېگەرىنەو، ئەو جىگەيش تاكو ئىستا ھەر داخراو. بوو بە ھۆي سەرسامبوونى خەلك. سەرتاپاي شۈنەكە گول و گولزارە. گولەكان زۆر تايبەتن. ھەندىك دەلەين بە رۆحى لارە ئاودراون وەك خۆي گەشو جوان و روو كراون. نەورۆز بە بېستنى ئەو ھەوالە وەك لەسەر ناگرىت جىگاي بە خۆي نەدەكرت، قەستى بوو رۆژنىك زووتر بېگەرىتەو. بەردەوامىش كارى لەسەر نوسىنى رۆمانەكەي دەكردو بەداو بېرىكى گونجاودا دەگەرا كە خۆي بىزىنەتە ناو بابەتەكانى. ھىواو ئاواتى نەورۆز ئەنجامدانى پروسەيەك بوو بۆ خزمەتكردى مەندالان. ناز نازو كچەگول فرۆشەكە كارىگەرى راستەو خۇيان لەسەر ژيانو بېركردنەو نەورۆز ھەبوو. ھەردو پالەوانە ئافەتەكەي ناو رۆمانەكەشى ھەر بەناوى ئەوانەو ناوناو بوون "ناز نازو كچەگول فرۆشەكە". بۆ بە ھىزراگر تى پروسەكەي ئەوان، دەيگووت: ھەموو شتىك لەسەر "سى" پا پتەو تر رادەوستىتەو بەپتەو خۆي دەگرىت. ئەو دوو خوشكە دەبىت سىيان بن. نەيدەزانى چۆن خۆي بىكات بە دەستە خوشكىيان. ھەندىك جار بېرى لە نوسىنەكانى دەكر دەو، بەلكو بە ھۆي رۆمانەكانىەو بتوانىت بىكات بە ئاستى ئەوان، مەبەستى نەورۆز ئارامكر دنەو ھەردونى بوو بە ھۆي خزمەتكردى بە ھەموو مەندالانى دونيا. لاي ئەو مەندال ھەر مەندال بوو، ھەر بۆيە لەناو رۆمانەكەدا ھەولیدابوو ھەموو مەندالە جىاوازەكانى دونيا بە رۆحى مەندالى خۇيانەو بەيەكترى بناسىننىتەو ھەر بەو رۆحىتەشەو گەورە بېن. نەورۆز رۆمانەكەي ناونا "شارى مەندالان". ئەو شارە دەبىت بە شارىكى نمونەي لە جىھانى رۆمانەكەدا. لە دونياي دەرمەشدا بە شارىكى ئەزمونى بۆ پاراستن و ھىشتنەو ھەر يەزە ئەزەلەيەكانى رۆح ناخى مەندالى تاكو قوناعى گەورە بوون. ھەر مەندالەو ولاتىكى تايبەتى خۆي نەبوو رۆقو كىنەي دللى لەسەر كەلەكە بىكات بۆ سوتانى ھىواكانى كەسى بەر مەبەرى. كەگەورە بوون كەس كەسى شار بەدەر نەكرد،

خۆشەويىستى مندالى لەگەلئاندا گەورەبوو. ئەو وشانەى بەدىزى رۇخەو دىنە ناخى مروڧەو، ئەوان فېرى نەبوون. رەنگەكان لەسەر پېست جىباوزيان نەبوو، چونكە لە ئەزەلمەو جىباوزيان نەبوو. رۇخ ناخى ئەوانىش ھەر غەرىزە ئەزەلمەكانىيان تېدابوو. نەورۇز دەيوست بەنەماى بېرۇكەى رۇمانەكەى لەسەر چەمكىكى "سى"ى دايمەزىننيت، ھەر بۇيە رەنگەكانى سېى و سورو رەشى پەيوەست كرديوو بە رەنگى رۇخى مروڧەكان لەسەر پېستيان. ئەورەنگانەشى پېرۇز كرديوو تاكو ھەموو مروڧەكان پېرۇزبن. بەيانىيان سوردى شادومانىيان دەخوئېندو دەيانگوت: ئىمە مروڧى رەنگ سېىو سورو رەشىن، وەك شەو ئارامىن، وەك رۇزىش روناك، وەك گوليش گەشىن. نەورۇز دەيوست جىگەى گولى سورلە ئاستىكى بەرزدا لەناو رۇمانەكەدا جىگەباتەو. خەلكى شارى مندالەكانىش لەسەر "سى"بەنەما مىشكودەرونورۇخىيان پەروەدەكرابوو، ئارامى بۇ مىشك تاكو باش بېرىكەنەو، روناكى بۇ دەرونىيان كە ھەمىشە بەئومىدبن، رۇخىشيان وەك گول گەشىت، خۆشەويستىن تاكو يەكترىشيان خۇش بووت. لەناو رۇمانى شارى مندالاندا نازنازو كچەگول فرۇشەكە بېر لە دوو پېرۇزەى تايبەت بە مندالان دەكەنەو بۇ پەروەدەكردنو بەخوكردى مندالان. ئەو دوو ئافرەتە ژيانىيان تەرخان دەكەن بۇ خزمەتكردى مندالان. ھەردوو پېرۇزەكەش ناودەننيت، رىخراوى رۇز بۇ پەروەدەكردى مندالان رىخراوى شەو بۇ لەنامىزگرتنى ساواكان. نەورۇز ھەمىشە خەرىكى نوسىنە، لەناو رۇمانەكەى خۇشىدا بە ھاورىيەتى ئەو دوو ئافرەتە سەرسامە. وردەورە ھەست بە ئاوتە بوونى ژيانى دەكات لەگەل دونىاي رۇمانەكەدا. ھەندىك جار نازاننيت لەناو رۇمانەكەدا بە ياخود لە ژيانى واقەى خۇيدا، ياخود شەمو خەودەبىننيت. بەدەم خەمو ھەوار دەكاتو دادەچلەكىت: منىش... منىش لەبېر مەكەن، منىش داىكى مندالەكانم. رىخراوەكان دەبىت "سىان"بن. ئىمەش دەبىت "سى" خوشكىبن. سوارە لەدەنگى نەورۇز خەبەرى دەبىتەو، سەرسامدەبىت بەرەى نەورۇز بەدەم خەمو دەچىتە سەرومانەكەى. دەست بەنوسىن دەكات بەبى ئەو ھەستىكات بەدەم خەمو راپەرپەو، بەبى ئەو ىز اننيت شەو ياخود رۇز، بەبى ئەو ى سوارە بدوئىننيت. سەرى بەسەر دەقتەرى رۇمانەكەيدا شۇر كرڈۆتەو وەك بۇ كەسەك بگەرىت ھىواش ھىواش پەركان ھەلدەتەو. سوارە ھىچ قەسەناكات، تەماشى كاتر مېرەكە دەكاتو لەبەر خۇپەو دەلئيت: ھىشتا سەعات "سى"پە.

بەدامىنى گردىكى بەردەلانەو شارىكى رازاوە بۇ مەرگ، بۆمەرگى خەونەكان، بۆمەرگى خەندە پىكەنبن، بۆ مەرگى ناشتنى شادى و كەيف، لە مەملەكەتى ژان و قەدەردا بەدەم مندالەكانەو ناھەنگى شىنى دەگىرا. درمختەكانىش لەبەھارى درۇزە بەرق بوون، گولەكانىش بە بارانى ژەھراوى غەمبار بوون، گىاو قەرسىلەش بە

شەنبا بېزار بوون. ئەو ئىوار ھىيە كى ھاورىي مەرگ نەبوو؟ تەنھا خاۋەن قەدەرەكان، تەنھاۋ تەنھا ھەر پىاۋە گىلەكان. ئەو ئىوار ھىيە مارەكان لەترسى مەرگ لەكونەكانياندا پۆپكەيان بەستىبو، پېرىژنە جادوگەرەكان بەدىيار ئاگردانە ساردو سېرەكەو شىكروو مېتېبوون. ئەو ئىوار ھىيە شەرەبەكانىش خەجالەتېبوون لە نەركى خۇيان، لە چىژى خۇيان. بوتلىك شەراب ھاتە زمانو گووتى: من نامەۋىت لە ئاھەنگى مەرگا بووخرىمەو، لەناۋ پىالەھى دەستى خەما گويم لە زرنگەھى رۇح بىت، گويم لە وشەھى نۇش بىت. گردىكى وشك، وشكەۋەبوو لە سۆزو خوشەۋىستى. وشك لە باران و لەگول. زەرد وەك رەنگى چاۋەكانى دواى نا ئومىدى كە نىترگوليان تىا سەوزنەبىت. رۇحىك بوو بە باران، بوو بە شەنە، بوو بە ئاواز. دامىنى گىردە بەردەلەنەكەھى بە رۇحى خۇى كرد بە گول، بە رەنگى خۇى كرد بە گولى سور، بە رووى خۇى كرد بە گولى گەش. ئەم شەھى نەورۇز بەناۋ گولەكاندا دەگەرېت، گولەگول دەمىان دەكاتەھو بو لارە دەگەرېت. بەھى ھىوايەھى لەدەھى گولكىدا لارە بە خەوتوبى بەدۇزىتەھو، بەلام بەگومانە لە ھەقىقەت، بەگومانە لە خەھ، بە گومانە لە روداوى ناۋ رۇمانەكان. ھەندىك جار سەبارەت بە رۇمانەكەھى لەگول سوارەدا قەدەھكات، بۇچوونەكانى ۋەردەگرىت، چىرۆكى بەشىكى دادەرىژن، لەپەر بە شەرەدىن، نەورۇز لەنەرەھو ھاۋارى سوارە بە خەبەرېت. دەبىنىت سوارە بىناگا لە ھوكەكانى ئەو خەوتوۋە. بە ناچارى دەفتەرى رۇمانەكە بە دەستەھ دەگرىت، پىش ئەھى بچىتە خوارەھ بە ئەسپاى گولە لارە دادەپوشىت. سەپرى كاتزىمىرە كە ناكات، ئەو باكى نىيە كات چەندە. چاھەكى رەش سازەھكات. لەبەر خۇيەھ دەلېت: كىدەلېت نازناۋ كچەگول فرۇشەكە چاى رەش دەخۆنەھ. دەگەرېتەھ ھۆلەكە پىسارىان لىپكات، كەسىان نابىنىت. دەفتەركە دەكاتەھ، تاۋىك قەلمەكەھى لەناۋ دەستىدا تاۋوتوى دەكات. نازناۋ لە بېرىدا بە ئەسپاى دېتە سەر نوكى خامەكەھى دەخزىتە سەر دىرەكانى دەفتەرى رۇمانەكەھى دېتەمان: ... بەبۆنەھى دامەزراندنى رىخراۋەكەمان" رىخراۋى رۇزبۇ پەرورەدە كىردنى مندالان" بەخىزىھانتان دەكەم بەھى ھىوايەھى كە پىشتو پەناپن بۇ مندالەكان. نازناۋ مەدالىياھىكى زىرى بە سىگەھىيە بىرىسكەھى شانازى مۇچرۇكە بە رۇحى ھەموو مېوانەكاندا دىنىت. نەورۇزىش چاۋەكانى خۇى لەبەر تىشىكى مەدالىياكەدا لەزىر بىرژانگەكانىدا دەشارىتەھ. ھىشتا نازناۋ لەقەسەكانى تەھو نەبوۋە، دەنگى چەپلە ھۆلەكە پىردەھكات. نازناۋ دەلېت: چەپلە بەسە. . . ماۋەھەك بىدەنگ دەبىت. ئەو زەمەنە نەورۇز قەلمەكەھى لەنىۋانى دانەكانىدا بەنەرەھى دەكروژىتو بىرەدەكاتەھ. . .

خەمەكان گول دەگرن، ئەگەر گول نەگرن ئەھ ھەمووگولە چىيە؟ لەدامىنى ئەھ گىردە بەردەلەنە ترسانكە. گولى سورو گەش بە ھەموو شونىنكىدا بلاۋبۆتەھ. ئەھ

باخچەيەي بە رەنگى مەرگ دروستكرابوو، ئىستا ھەمووى گولۈ گەشەو بەدەم خەلكەو پىدەكەنن. نەورۆز دەمى گولەكانى دەكردەمو بو لارە دەگەرا. بۆنى ھالاولى گولەكان وەك بۆنى ھەناسەي دەرونى لارەبوو. تىر تىر رۆحى خوى پىركرد لە بۆنى گول، بەشادمانىەو بەسەر ياندا دەگەراو بە نەسپاي پەرە پەرەي گولەكانى ھەلدەدايەو، وەك دەست بە قزى لارەدا بەئىت. گولەكان نەرم نەرم ئەفسوناولى بە دەم نەورۆزەو پىدەكەنن. قەلەمەكەي داناول پيالە چايەكەي ھەلگرت، ھەستى بەتەر بوونى ناو دەستەكانى كرد، دەستەكانى نارەقەيەكەي تەنكى بۆن عەترىان گرتبوو. بە خىراي قومىكى بچوكى لە چايەكەداو پيالەكەي دانايەو. دەستەكانى لە لووتى نزيكردەمو بە ھىمنى بە ھەناسەيەكەي نارامەو بۆنى كردن. بۆنى عەترى پەرەي گولەكانيان گرتبوو، ھەناسەيەكەي قولتري ھەلكىشا. ھەستى بە نارامى رۆحى كرد. وەك پەيامىكى ئەفسوناولى بەرۆحيدا درايت، قەلەمەكەي گرت بەدەستىەو شتەك بنوسىت، گوۈي لەدەنگەك بوو پىنى ئاشنابوو، دەنگى كچەگول فرۆشەكەبوو. ھەر لەو ھۆلەداوو كە پىشتەر نازناز دەربارەي پرۆژەكەي خوى قسەي بۆ ميوانەكانى دەكرد.

من دەستە خوشكى نازنازم... نەورۆز وەختەبوو ھاوار بكاتو بلەيت: منىش، منىش دەستە خوشكى ئىووم، وەرن بۆنى دەستەكانم بكەن، گوۈي لەئازارم بگرن، پەرەكانى رۆحم بخوۈننەو چىم بۆ مندالان نوسىو. كچەگول فرۆشەكە بەردەوام بوو، نەورۆزىش گووتى: جارى باچاوەروان بكەم تاكو ئەو لە قسەي خوى دەبىتەو. لەپاش ئەوئەي خوى بە ميوانەكان ناساند گووتى: منىش خاوەنى پرۆژەي شەوم بۆ لە ئامىزگرتنى مندالان. مەبەستى ئىمە زيادبوونى ئەم جورە پرۆژانەيە بۆ بەتەنگەتتى مندالە بىكەسەكان. ئىووش ئەو كەسانەن كەرۆختان، كە وژىدانتان، كە بىرو نىگاتان لە ئاستى گوناھەكانتان بىدەنگ نىيە. نەورۆز بە خىراي چاوى بە ناو ميوانەكاندا گىپرا. ئارەزوبوو بزائىت ئەو خەلكانە كىن. پىاويكى قزلولى رەنگ سىي چاوبە قولچووى رۆح سووك دانىشتىبوو، نەورۆز زوو مامۇستا كارلۇسى ناسىو. چەندجارتەك دەستى بۆ بەرزكردەو، بەلام ئەو نەورۆزى نەبىنى. كچە گول فرۆشەكە بەردەوام قسەي دەكرد، ھەموو ميوانەكان بە پەرۆشەو گوۈيان بۆ گرتبوو. مامۇستا كارلۇسىش دەستى چەپى لە ژىر چەناگەيدا دانابوو بىناگابوو لە دەست بەرزكردنەو كەي نەورۆز، چووبوو ناو دونىاي گوۈيگرتنەو. لەناكاو گوۈي لە گريانى گولە لارەو بوو، بە پەلە بە قادر مەكاندا سەركەوت. گولە لارە برسئىي خەبەرى كرديبوو. لەگەل خويدا ھىنايەخوارەو شىرىكى بۆ دروستكردو بەدەم شىر خواردەو لە باوھشى داىكىدا خەيلىكەوت.

ژيانى واقىي نەورۇز ھىدى ھىدى تىكەل بە دونىاي خەيال و خەو ژيانى ناو رۇمانەكە دەبوو. لەدەمىكىدا لە ھۆلەكە بوولەگەل نازنازو كچەگول فرۇشەكە، ھەمان كات لەناو رۇمانەكەدا بەشونىياندا دەگەرا تاكو بېيت بە دەستە خوشكىيان. ھەمىشەش بېرى لە سەفەر ھەكەيان دەكرودەو زوو بەو گولانەبىگات كە بۇنى لارەيان گرتووه. نىگاي خستە سەر گولە لارە، لە باوشىدا وەك پەپولە بەناستەم ھەناسەى دەدا. چاوەكانى بە نەرمى لەسەر بەكتىر دانابوو. گولە لارەش ھەر مندالى لارەبوو لە زەمەنىكى تردا. يەك بۇن و يەك رەنگى ھەبوو، ھالاي ھەناسەكەى بۇنى عەترى گولەكانى لىدەھات. نەورۇز نارامو ناسودەبوو، وەك زەمەنى رابردوو بە ھەموو خوشى و رەنگەكانىەو گەر اېتتەو بە باوشى. چەند رۇژىكى كەمیان ماوہ سەفەر بەن. لەپىش ھەموو شونىياندا سەردانى گەردە بەردەلانەكە دەكات بۇ بېنى گولەكان تاكو لارە لەدەمى گولنىدا بېنىت. بە ھىواشى دەست بە سەرى گولەكاندا دىنىت نەكا گولنىك بەدەستىيەو ھەلومرەت، نەبا چلنىك لە پەنجەكانىدا بشكىت. گولنىك لە دەمى بېكەنىدا پرژەى ھەناسەكەى بەدەستەكانىدا دەپرژىنىت، نەورۇز وەك بە رۇحى لارە شادبووبىت، ناھىكى ناسودەى بە ھەسرەت لەبۇنى گولاي گولەكان ھەلدەمژىت. گولنىكىتر لەناسكى چلەكەيدا لەناو پەنجەكانىدا دەشكىت، تىكەتتوك عەترى رۇحى گولەكە بەسەر پەنجەكانىدا دەرژىت. دەستەكانى پردەن لە گول. بەخەندەو بەسوارە دەلەت: سوارە... سوارە تەماشاكە! دەستەم پرىبون لە گول، ئەم گولانە چەند جوان، بۇنيان چەند خوشە. گولەكان لەناو دەستىدا ھەلدەمورىنو دەكەونە بەر پىكانىو دەروىنەو. چوار دەورى نەورۇز بە گول دەروىت. ھەموو گولەكان وەك مندال بەدەم نەورۇزەو پىدەكەنن. بەچوار دەورى خۇيدا دەسورىتەو وەك بۇ كەسنىك بەگەرىت. سوارە بەسەر سامىەو تەماشاي دەكات و پىدەلەت: نەورۇز بۇكى دەگەرىت؟ نەورۇز پىدەكەنىت و گول لە ھەناسەىەو دىتەدەرى، وشەكانى ھەموو گول دەگرن، دەلەت: سوارە. ! نازنازو كچەگول فرۇشەكەت نەبىنەو؟ پىش ئەو سوارە وەلام بەدانەو، نەورۇز بەئەسپاي گولەلارەى باوشى دەباتەو سەرى بۇ ناو جىگاكەى خۇى. سوارە ھىشتا ھەر خەتووه. لەبەر خۇيەو دەلەت: بابخەوىت ماندووه. . . خۆم بچم ناو رۇمانەكە بە دواباندا بەگەرىم نازنازو كچەگول فرۇشەكە سەرقالى پرۇژەكانىيان بوون. نەورۇز ھەمىشە ھەر بەدوابانەو بوو. نەورۇز ھىشتا ھەر بۇنى عەترى گولەكانى گەردە بەردەلانەكە لەدەستەكانى دەھات. بەبېنى مندالەكان زور شادومان بوو. ھەموو مندالەكانىش وەك دايكى خۇيان نازنازو كچەگول فرۇشەكە كۆببوونەو. بەكەيەكە مندالەكانى ماچ دەكرود دەستى بەسەردا دەھىنان. مندالەكان بۇنى دەستى نەورۇزىيان دەگرت. پرچەكانىيان بۇنى گولەكانى لىدەھات، وەك قۇيان بە عەتر شوراىت دەنگە شەنومى وردى عەتراوى دەمى گولەكانىيان بە سەرەوہبوو. نازنازو

كچەگول فرۆشەكە بە بۆنى قزى مندالەكان سەرسام بوون. ھىشتا بۆنى گول و گولاولا و عەترى وا خوش و سەرودل و كراوھيان نەكر دبوو. لەھەموو مندالەكانيان پەرسى ئەمى بۆن عەترە كى بەسەر پەچەكانتانداندا پەژاندوبەتى؟ ھەموويان دەيانگوتت: داېكم. ئەمى مندالانە كەسيان داېكيان نەبوو، بۆيە بەو ئەمەكانيان سەرسام بوون. نەورۆز لە سوچىندا بە خوشى شادمانىيەو گويى لىگرتبوون. نازناز و كچەگول فرۆشەكە نەورۆزبان نەدەبىيى، تەنھا مندالەكان دەيان بىيىن. نەورۆز جار تىكىتر دەستى ھىنايەو بە قزى مندالەكاندا، بۆن و بەرامەى عەتر مەستى كردن. بەبەردەمى ھەردو كياندا تىيەرى و كەسيان نەيان بىيىنى.

ھەستى بە ماندوويو دەكرد، ھىشتا ھەر بولئىل بوو، كەسيان ھەلنەسابوون. ناھەتى نەبوو بچىتە سەرموھ بۆ جىگاھەى خو، لەسەر قەنەفەى ھۆلەكە لەئاستى خو راكشاو چاوەكانى سەريەكنا بىرى لەسەفەرەكيان دەكردەو تەكو چووە دونىاي خەمەو. رۆزى سەفەرەكەيانو، لە فرۆكەخانەى ھىترۆن، كلىپەو چراش لەگەلئاندا ھاتوون، پاش كەمىكىتر مألئاو اييان لىدەكەن و بەرمو زىدى خويان راستەموخو دەفرن. نەورۆز بىريار يداو بەكەلوپەلەكانىيەو لەپىش ھەموو شوئىتىندا سەردانى گەردە بەردىنەكە بكات كە ئىستا ھەمووى گول و گولزارە. ھەر لەدوورمەو بۆنى گولەكان دەكات و نەسىمى خوشى و شادى مەستى دەكات. وەك ئەمەى كە بۆيان باس كر دبوو، خوئىشى لەبەر چاوى بوو، زۆر زياتر گولى گرتبوو. گولەكان بەدەم نەورۆزمەو پىدەكەين، نەورۆزىش يەكەيەكە بۆنى دەكرد و لەئىو پەركاندا بۆ لارە دەگەرا. بۆ لارە دەگەراو نەيدەدۆزىيەو، بەلام زۆر شادومان بوو. دەستەكانى بە شەونى سەر گولەكان عەتراوى بوو. گولەكان تەنھا بۆ نەورۆز پىدەكەين، ھەر بەدەستى ئەوئىشدا عەترى رۆحو ھەناويان دەپەژاند. ئەو گولانەى لەدەستىدا ھەل دەمەرىن، بەچوار دەورىدا دەروانەو نەيدەزانى بەكوئىدا رىيكات، ھەموو شوئىتىك بىو بە گول و بەدەمىيەو پىدەكەين. نەورۆز زۆر شادومان بوو بە گولەكان، ھەر گولەك رۆخسارى لارەى تيا دەبىيى. دەيوست ھەموو مندالەك بۆنى لارە بگرتت. ھەر مندالەكيشى دەبىيى وەك داېك دەستى بەسەردا دەھىنا. نازناز و كچەگول فرۆشەكە سەرسام بوون بە بۆنى قزى مندالەكان. ئەمى بۆنەيان لەھىچ گولەكدا ھەست پىنەكر دبوو. نازناز سالانئىكى دوورودرئىز بوو لەناو باخچەو لەگەل گولەكاندا كارى دەكرد. رۆحو بىو بە پارچەيەك لە عەشق بۆ گول. زۆر عەودالى بۆنى قزى مندالەكان دەبىت، بەلام مندالەك نازانئىت چۆن قزى بۆنى گرتو، ھەموو ھەر دەلئىن داېكمان دەستى بەسەردا ھىناوين.

زىانى نەورۆز بە چۆرىك لەگەل خەمەو خەيال و واقعو رۆمانەكەدا ناوتە دەبىت كە بۆ خوئىشى نازانئىت لەكام دونىاياندا دەزى. لە ھۆلەكدا لەسەر قەنەفەيەك راكشاو،

دەقتەرى رۆمانەكەى لەسەر مېزەكە لەگەل پيالەيەكى خالى كەمىك چاى رەش لەبنى پيالەكەدا ماوتەتەو دانراو. سوارە خەبەرى بۆتەمو دېتە خوارو. بەئەسپاى نەورۇزىش بە ناگا دېنېتو دەچىتە موبەقەكە. نەورۇز لەئاستى خۆى ھەلدەستىتو دادەنېشېت. بۆنى دەستەكانى دەكات، تەماشائى پيالەكە دەكات. قومىك چا دەبېنېت، بەخەيالى گەرمى دەستى بۆ دەبات، بەلام رۆحى گەرمى تېدا نەماو. سەيرى كاتر مېرەكە دەكاتو دەلېت: باش خەم لېكەوتەو. دەست بۆ دەقتەرى رۆمانەكەى درېژ دەكات، قەلەمەكەش ھەر لەسەر دەقتەرەكە دانراو. نەورۇز ناوئىشانى بەرگى رۆمانەكەى بەرچاودەكەوتىت بە خەتى خۆى نوسىويەتى "شارى مندالەكان".

بىر ياردەمات لەرېگى خەمەت بە مندالان بېت بە دەستە خوشكى نازنازو كچەگول فرۆشەكە. ھەست بە خەمەكانى لارە دەكات كە گول دەگرن. ئەوئىش ناوئىشانى رۆمانەكەى دەگورېت بۆ "خەمەكانى لارە گول دەگرن". نەورۇز بەبېنېنى مندالەكان زۆر شادمانە بۆيە ھەموو رۆژىك سەردانىان دەكاتو دەست بە سەرياندا دېنېت تاكو بۆنى گولەكانى لارە بگرن. بە عەشقەو ھەلدەدات بېت بە دەستە خوشكىان لە پېناوى خەمەتى مندالەكاندا. رۆژىك خۆى لە نازنازو كچەگول فرۆشەكە ئاشكرا دەكات. دەلېت بۆنى دەستەكانم بگەن. ! ھەردووكيان بۆنى دەستەكانى دەكەن. بۆنى عەترى قژى مندالەكانى لېدېت، بەسەر سامىيەو تەماشائى يەكترى دەكەن، دەلېن تو كېتت؟ ئەوئىش دەلېت: من داىكى مندالەكانم. پېدەلېن ئەم وەلامە لە قسەى ناو ئەفسانەكان دەچېت. نەورۇز بە مېھەرمانىيەو كە بۆنى عەترى دۇنباى پىر كر دوو، دەلېت: رەنگە ژيان ھەموو ئەفسانەبېت، جگە لەم تەمەنەى بۆ مندالەكان دەژېت. نەورۇز پېيان دەلېت: دەمەوت بېم بە دەستە خوشكى ئيوە كە ھاوبەشى پىرۆرەكانتان بگەم. ھەردووكيان زۆريان پىخۆش دەبېت كە ھاوكارىكيان بۆ پەيدا بوو، بەتايبەتى ئەم كەسەش كە عەودالى بوونو بۆنى پىرچى مندالەكان لە دەستەكانى دەھات. نەورۇز دەستى بەسەر قژى ھەر مندالېكدا بەھانىبايە بۆنى لارەى دەگرت، مندالە بىكەسەكەش نەورۇزى بە داىكى خۆى دەزانى. نەورۇز چىرۆكى ژيانى خۆبىو بەسەرھاتى بۆنى دەستەكانى بۆ گېرانەو. پېشىگوتن: مندال پىويستى بە سۆزى داىكە، من دەتوانم ئەم داىكەم بۆ ھەموو مندالەكان. نازنازو كچەگول فرۆشەكە بە شانازىو خوشحالىيەو نەورۇزىان بە دەستە خوشكى خۆيان قىوئىرد، پىويستاي بە داىكىكى لەم جۆرە دىسۆزىش بوو بۆ مندالەكان. بە داىكە مېھەرمانەكەش ناويان برد. لەدواى خۆ ناساندنو قسەردنى كچەگول فرۆشەكە، نۆبەى نەورۇز ھات. ئەوان ھەردووكيان پېشتر بەھوى پىرۆرەكانىيەو لە پېناوى خەمەتى مندالە بىكەسەكاندا پاداشى مېھەرمانترىن نافرەتايان وەرگرتبوو، ناسر ابوون، بەلام نەورۇز بۆ يەكەم جار بوو لە ھۆلېكى گەورەدا بەر امبەر بە ناودارانى جېھان رابووستىت، نەھاندەناسى.

نازانو كچەگول فرۆشەكە ھەردووكيان نەورۆزيان بە ميوانەكان وەك دايكيكي مېھربان بۆ مندالە بئى كەسەكان ناساند. چىرۆكى ژيانو بەسەر ھاتەكانىشىيان گىر ايهوہ. لەناو ھەموو ميوانەكاندا تەنھا مامۇستا كارلۇس نەورۆزى دەناسى. بەبىيىنى زۆر شادومان بوو. بەگولە سورەكەى دەستىيەو چووہ بەردەم نەورۆزو بۆ ريز لىنانى لەبەردەميدا نوشتايەوہو گولە سورەكەى پىشكەش كرد.

نەورۆز بىرياريدا ببىت بە دايكى ھەموو مندالە بئى كەسەكان، گولەكانى رۆحى لارەش لە ھەموو جىگايەدا بۆ دلنەوايكردى مندالان برونىت. ئەو رۆزەى سەفەر پىشيان كردهوہ ھەرمەكە لە سەردەمى نەھامەتتايەكاندا بوو، لە قۇناغى سەر ھەلدىنى دياردە عەجايەكاندا بوو. نەورۆز وەك بىرياريدا بوو، لەپىشەوہ چوو بۆ گرە بەردەلانەكە كە سەر تاپاي ببوو بە گول. بەناو گولەكاندا بۆ لارە دەگەر، لارەى نەدەدۆزىيەو، بەلام ھەستى بە ئاسودەبوونى رۆحى دەكرد، وەك ھەرنىستا لارە لە دەمى گولنكدا دايكى بانگ بكات. بەئەسپاي دەستى بەسەر گولەكاندا دەھينا، دەستەكانى بۆنى گوليان گرت، ئەو بۆن عەترە تەنھا تايبەت بوو بەدەستەكانى نەورۆز، وەك دايكيكي مېھربان بۆ ھەموو مندالەكان ھەستى بە بوونى خۆى دەكرد.

بۆنى دەستەكانى خۆى دەكردو ئارامى بە دلندا دەھات. بەناو گولەكاندا بەگۆرانى وشادمانىيەو دەھاتو دەچوو. بىرى لە مندالە بئى دايكەكان كردهوہ كە ئىتر ببىت بە دايكيان. لە خوشيدا لە خەمەكەى خۆى بە ناگاھات. لەسەر قەنەفەكە راكشا بوو. دەقەرى رۆمانەكەو قەلمەكەى گرت بەدەستەوہ. دوابەشى رۆمانەكەى لەسەر خۆى تەواو كرد، وەك دايكى راستەقىنە خزمەتى مندالەكانى دەكرد لە پىرۆژەكانى نازانو كچەگول فرۆشەكەدا. دەستەكانى بۆنى گولنكەى ئەفسوناويان گرتبوو، دەستى بەسەر ھەر منالنىكدا دەھينا، ئەو مندالە ھەستىدەكرد گەر او تەوہ باوہشى دايكى خۆى. ھەموو مندالەكان بە "دايە نەورۆز" ناويان دەبرد. ئەو پىش ژيانى خۆى بۆ ھەموو مندالە بئى كەسەكان تەرخانكرد. ھەر مندالنىك بۆنى دەستى بكردايە، وەك بۆنى مەمكەكانى دايكى بكات، سەبورى بە رۆحيدا دەھات. نەورۆز رۆمانەكەى تەواو كردو بە خوشالەيەوہ بە چاپى گەياند. رۆمانەكەى ناوبانگى باشى بەدەست ھينا كە چەند جارنىك چاپكرايەوہ، ژمارەيەكى زۆرى لىفرۆشرا كە نەورۆزىكر بە خاوەنى پارەيەكى زۆر. نەورۆز ھەمىشە بىرى لای نازانو كچەگول فرۆشەكەو مامۇستا كارلۇسو مندالە بئى كەسەكان بوو. بىرياريدا ببىت بە دەستە خوشكى ھەردووكيانو پارەى ككتايەكان لە پىرۆژەيەكى تايبەت بە يارمەتى مندالان خەر جىكات. بىرى لە كرىنەوہى پىرۆژەيەك كردهوہ بۆ يارمەتيدانو بە خيوكردى مندالەبئى كەسەكان. بە پىرۆشەوہ ھەولنى بۆ ئەنجامدانى دەدا. پەيوەندى بە چەند كەستىكى شارەزاوہ كرد لەو بواردەدا، يەككىك لەوان "نەجىب باخان" بوو.

پاريزەرىكى زىرەك و ورياو چالاک بوو، دۆستىكى نزيكى سوارەش بوو. لەماوەيەکی کەمدا پرۆژەکەيان بە ئەنجام گەياندو ناوی لينا ريکخراوی (من دايکتانم) بۆ لە ناميز گرتتى ھەموو مندالەکان. لەگەڵ کۆمپانیايەکیشدا ريکھوتن کە گولەکانی گرده بەردەلانەکە بە ھەموو باخچەکانی جیھاندا بلأو بکەنھوو کەلک لە بۆنی عەتری گولەکە وەر بگرن، ھەموو بەر ھەمەکانیش بەناوی لارەوہ بلأو بکرینھوو.

خەمەکانی لارە بوون بە گول و بە ھەموو دونیادا بلأو بوونھوو. نەورۆز ھەموو ژيانی بوو بە ھیوايەکی گەشو روون کە رۆژنيک لە دەمی گولیکدا لارە دەبينيئەھوو، لارەش لە دەمی ھەموو گولیکدا بوو کە بە دونیدا بلأو بوونھوو. ناوی ئەو خیزانە بچکۆلانەيە شاری لەندەن، ھیندە شاری لەندەن گەورەبوو. چەند پرۆژەيەکی تریشی لە پیناوی مندالاندا بە ئەنجام گەياند. ناوی نەورۆز لەسەر ھەموو زارنيک بوو، لەدەلی ھەموو مندالیکدا بوو. گرده بەردەلانەکەشی کرد بە شارنيکی گەورەي پر لە باخچەو یاری مندالان بۆ مندالەکان. ھەر لەناو شارەکەشدا بۆ مندالە بئکەسەکانی ھەرمەکە جیگايەکی گەورەي بە ھەموو پيويستییەکەھە دروستکرد.

ناوبانگی نەورۆز بە ھەموو شوپيئيک گەشت، وەک دايکيکی مېھرەبان ناوی دەبرا. لە ناھەنگيکی گەورەدا بەبۆنەي ريزلینانھوو بۆيان ساز کردبوو خەلاتی مېھرەبانتريين دايکيان پيئەخشی. زۆریەي کەسايەتيە گەورەي بە ناوبانگەکانی دونیاو شاری لەندەن بانگيشکرا بوون. نەورۆز زۆر شادمان بوو، خۆشترين رۆژی ژيانی بوو. ناو ھۆلەکە بە گولە گەشەکە رازينرا بووھوو. بەوردی سەرنجی گولەکانی دەدا، وەک لارە لەدەمی گولەکاندا ببينيئت، ھەزارەھا لارەي دەھاتە بەرچاوی. ئارام ئاسودەودلخۆش، دەم بە پيکەنين چاوی بەناو ئاپۆرای ئەو ھەموو ميوانەدا دەگنرا. پياويکی سەر سپی قژ لولی لەناو ھەموو خەلکەکەدا ببينيی. زوو مامۆستا کارلۆسی ناسيیھوو ئەو رۆژەي مائی خەسرەوی برای نەمامی بيريکەوتھوو کە ھەموويان لە ھۆلەکەدا دانيشتبوون مامۆستا کارلۆس بە نەورۆزی گووت "من و تۆ رۆژنيک لە بۆنەيەکی جیھانیدا بەيەکتري دەگەين". مامۆستا کارلۆس لەناو خەلکەکەدا ھەستاو چووہ سەر شانۆکە. لەبەردەم نەورۆزدا سەری ريزی بۆ چەماندەھوو گولنيکی سوری پيشکەش کردو گەرايھوو شويینی خۆی. نەورۆز بە سوپاسھوو گولەکەي لئوہرگرت، ھەر گولنيک بوو لە گولەکانی رۆحی لارە. بە شادومانيھوو سەرنجی دەمی گولەکەيدا. نەورۆز بۆ تاويک لارەي دەم بە بزھوو لەناو پەری گولەکەدا ببینی. بە ئەسپای نزيک بە لئوہکانی کردوہ کە ماچی بکات، بەلام لارە پيئەچووو چووبنيئە دەمی گولنيکی ترھوو، بەلام ھەر بۆنی لارەي لئیدەھات. بە ھيواشی ھەناسەيەکی بە نيو پەرەکانیدا ھەلمژي، ھەستی بە ناسودەبوونی رۆحی دەکرد، ھەستی دەکرد خەمەکانی ناخی دەبوون بە گول، لە ھەر گولنيکيشدا بە ھيواوہ بۆ لارە دەگەرا. لارە بوو بە گول، گولەکانیش بە ھەموو دونیادا

بلاوبوونەوہ. نەورۆزیش بوو بەو دایکە میھرەبانەى ھەموو دونیا بە ئافرەتە
پیرۆزەکە ناویان دەھینا و ھەموو مندالە بئەسەکانیش بە دایکى خویان بانگیان
دەکرد.

دووباره بهشى دووهم
زرمهى چهكوش و مهرگ . . . بهره و گندهلى

لهدواى بهشى مورادى (عاشق و فرشته)
* ههرىمو دهستهى حوكمرانى
* شىخ بهختهوهر

ھەرىم و دەستەى ھوكمىرانى

لاسەنگى تاى تەرازوى ژيانى كۆمەلەيتى لە ھەموو بوۋارەكاندا خەتى سوري بەزاندبوو. لەسنورى تەھەمول تىپەرى بوو، كەچى تەھەموليشكرا. دەردىكى بىدەرمان بلابوومو، چارەسەر كەردنى زۆر سەخت بوو. دەردى لەخۆ ونبوون لە ھەموو دەردىك گرانتر بوو. لە ھەرىمەكەى خۆتدا، لەناو شارو مال و مندال و كەسوكارى خۆتدا، مەروۇف ھەستى بە ونبوونى خۆى دەكرد. جوتيارە بازار گانەكان بە بەيى زمان بە كۆلنك پارمە تاكو ھەت مەملەكەت دەروشتن، لەو سەر مەو دەنيايەك تىزابو ئالتون و ئەلمازيان دەھىنايمە، كەلوپەلى گران بەھاي تريان دەھىناو بەيى گرافت دەگەرانمەو. دەگەيشتەمەو ناو ھەرىمەكەى خۆيان توشى دەردى ونبوون دەبوونەو.

ھەموو شتەك پىچەوانەببوومو. مندالنى چوار دە سال لە ناو جەرگەى بازاردا لەسەر فەردەيەك دۆلار دانىشتىبوو بەدەنگى بەرز گلەيى لە بەختى خۆى دەكردو ئەو ژيانەى بە نەعەت دەكرد، تقى لە عەرزو ئاسمان دەكرد: چۆن پىاو لەم مەملەكەتە كاو لە دەتوانىت ژيان بەگوز مەيىت... ئەم ھەموو پارمە دەدەم تەنھا لىرە رزگار مەيىت. مامۇستا "بابان" لەم بەر مەو، لەبەر دەم دوكانىكدا بەشەر مەو نامىرى مۇسقاكانى خۆى دانابوو بۇ فرۆشتن. گۆيى بۇ قسەى مندالە رادىرا بوو، سەرىشى لە زەمانو لە ھوكمى رۆزگار رادەوشاند.

ھەموو شتەكان پىچەوانە ببوونەو. "نالە"ى ھەسەسەش لەناو ئەو ئەستىرە باراندا كۆمەلنى ئەستىرەى چاۋ كوئىر لەسەر شانەكانى نىشتەمەو بوو بە "نەقىب نادر". نەقىب نادىش توشى دەردى ونبوون بوو. وەك ئەستىرەكان تەوقىن بەسەر شانەكانىيە لە ناو مالەكەى خۆشيدا وەك ماخۇلان بە ھەموو لايەكدا ھەر سەرى بادەداۋ چاۋى دەگىرا. خەجى خانى ژنى لەم رەفتارەى نادر زۆر بىزار بوو، شەوى سەد جار بە چەپۆك دەيكىشا بەسەرىدا، ھەتتو دەلنى ماخۇلان تە... ئەو چ دەردىكە توشت بوو بەم ئاخىرى عومر تەو؟... نەقىب نادر زۆر زەللىل بوو لەبەر دەم خەجى خانى خىز انىدا، بە كەسەسىيە دەيگوت: خۆشم نازانم خەجى گيان ئەم دەردە چىيە كە توشى بووم. ھەستدەكەم لە خۆم ونبووم بۇيە ھەمىشە سەر بە چوار دەورى خۆمدا دەسورنىم. بەلام توخوا تۆش ئەوئەندە بەسەر ما مەكەشە، ومختە سەرم بەر بىتەمە. خەجى زۆر غەدار بوو بۇ نالە. چەپۆككى تى قورسى بەسەرىدا دەكەشەو دەيگوت: دەك يارمى مېشىكت بەر بىتەمە. خەجى بەتەواۋى لەرەفتارى مېردەكەى

بېزار بېو، شەوانىش بەدەم خەوۋە ورنەيدەكردو دەيگوت: ونبووم... خۆشم نازانم لەكويم... بىمۆز نەو، خەجى گيان بە جىمەھىلە...

خەجى خەيشى لى حەرام بېو، دەيگوت: رەنگە چاۋو نفوسىت؟ لەو رۆژ ھەو نالە بوۋە بە نەقىب توشى ئەم دەردە بوۋە، لەبەيانى زووتر نىيە دو عايەكى چاۋەزارى بۆ بکەم. خەجى خان بۆ بەيانى دو عايەكى سەوزى گەورەى بۆ نەقىب نادر ھىنايەھو ھو كرىدى بەشانىكىيەھە كە ھىندەى ھەرسى ئەستىرەكەى سەر شانى گەورەھوون. نەقىب نادر بوۋ بە "نەقىب دو عا". خەجى خان چاۋى لە نالەى مېردىشى سور كردهو كە دەبىت ھەمىشە دو عاكە بەسەر شانىھەو بىت ئەگىنا دو عاكە كارىگەرى خۆى نايىت، چاۋ و نفوسەكە بەتال نايىتەھو قىول نايىت.

نايەر باش گۆلمى بگەر. ! ئەو دو عايەم بۆ چاۋو نفوسى دەرمو بۆ كر دويت، نەك بۆ مألەھە. كەس لە مألەكەدا چاۋو نفوسى پېسمان پىدا ھەلناھىنىت، خەلكى دەرمو بەخىلن بە خۆشى و شادومانى دەردو راسى دلپان دەگوشرىت، لەبەر ئەو دەبىت لەدەرمو دو عاكەت وەك ئەستىرەكان ھەمىشە بەسەر شانەھە بىت. ماۋەك تىيەرى بەلام نەقىب نادر رەوشى خراپتر بوۋ. ئىواران بەر امبەر بە تەنگە كۆنەكەى زەمانى حەسەسى كە بە دىوار مەھە ھەلپواسىبوۋ رادەھەستاۋ لەزىر لىۋەكانىھە دەيگوت: ونبووم... ونبووم... نالە ونبوو...

خەجى خان بەدەست دەردى مېردەكەيەھە دەينالاند. نافرەتتىكى بەسەلىقەۋ زىرەكۋ و رىابوۋ، بەلام دەردى مېردەكەى مېشىكى تىكدابوۋ. ھەندىك جار دەيگوت: خاۋبە تۆبە و مخته ئىمانم بە شىخو مشابەخىش نامىنىت، ئەو دو عايە بۆ كارى لە چاۋپېسان نەكرد؟... جار بەجارىكىش گومانى لە نادى مېردى دەكرد رەنگە لە دەرمو لەبەر قسەى خەلك دو عاكە نەكات بە شانىھە. نادى سويندەدا كە ناخو بە رۆژ دو عاكەى بە شانەھە؟ نادر بە كەساسىھە سويندى بۆ خەجى دەخوارد كە ھەمىشە دو عاكەى پىۋەھە. خەجى سەيرى پىدەھات كە دو عاكەى كارىگەرى نىيە، " ئەو چەند سالە لەلای شىخى شىخان دو عادەكەم، قەد وەك ئەمجارە دوۋبەخت نەبووم". خەجى گوتى: رەنگە چاۋو نفوسەكەمان شاگردى ئىبلىس بىت، شەر تىبىت مېنىش دو عايەكى تىرىشت بۆ بکەھو بە شانەكەى تىرپانەھە بۆت ھەلۋاسم. نەقىب نادر دوۋو دو عاى سەوزى گەورە بە ھەردوۋو شانىدا ھەمىشە ھەلۋاسر ابوون، كەچى دەردى سەرسورانو ونبوون ھەر لە ئەستوى نەبوۋەھە. خەجى ھەر بە گومان بوۋ لە نالە، دەيگوت: بەخواسەد سويندىشم بۆ بخوات ھەر باۋەرى پىناكەم، ئەو ھەتپوۋە گەمژەھە بەرۆژ لە روۋى نايەت دو عاكان بە شانىھە بىت. ئىۋارە كە نەقىب نادر گەرايەھە، خەجى ھەر چوار پۆلىسەكەى كە بۆ پارىزگارى لەگەلپىدا بوون رىزىكردنو سويندىدان كە مېردەكەى كاتى دەوام دو عاكان بە شانىھەن؟ پۆلىسەكان ھەر چوارىيان پىكەھە

سۇلۇى سەربازيان بۇ نەقىب ژىيان كىردو گوتىيان: بەلى قوربان گەورەمان "نەقىب نادر" ھەمىشە دو عاكان بەسەر شانەكانىيەو دەردەو شىتەو. لەو كاتەدا نەقىب نادر وەك فېرۇكە بە چوار دەورى خۇيدا سەرى دەسوراندو دەيگوت : ونبووم...ئەرى كەس نازاننىت لەكويم؟

نەقىب نادر ھەموو ئىوارمىيەك بەرامبەر بە تەنگەكەى زەمانى ھەس ھەسى رادەو ھەستاو دەيگوت: ونبووم... ونبووم... بىمەوز نەو. شەوانىش بەدەم خەو ھە خەجى ھەراسان دەكرد" خەجى گيان ونبووم...جىمەھىلە. . .

بەيانىيەك بەرامبەر بە ناوئىنەكە خەرىكى خۇگۇرىنە، جىل و بەرگى ئەفسەرى لەبەردايەو چاەروانى ئۆتۆمۆبىلەكە دەكات. شەو تاكو بەيانى بە ورتىنە كىردن نەپەشتو ھەجى بەخوئىت. تازە بە تازە خەوى لىكەوتو ھە، ئىستاش نەقىب نادى مىردى بە ورتە ورت خەبەرى كىردەو. خەجى خۇى ژىكى كەم تەھەمول بوو، ئەو ماو ھەش ھىندەى تر بى نارامبوو. لەناو جىگاگەدا لە نادر رادەپەرىت و جىل و بەرگە ئەفسەرىيەكانى لەبەردا شىتال شىتال دەكات و دەپخاتە كىسەيەكەو ھە شەقىكىش لە نالە دەداو دەيكاتە دەرو ھەو پىئەلئىت: دەبرۇ ھەو ونبە نەقىب سەگىاب. . . ئەمە كەى حالە بەدەستتو ھە، لەو رۇژو ھە بووئىت بە نەقىب نە خەومان ماو ھە خواردن. مىشكى بىرد. . . لەپەنامدایە ھە دەلئىت ونبووم. خەجى سەد جىئو بەو كەسەش دەدات كە ئەستىرەكانى خەستە سەر شانى. بە كىسە جەكەنەو دەچىت بۇ وەزارەتى ناو خۇ. بىرىشى دەچىت دو عاكانى لىكەتەو. جە دەراو مەكانىان دەداتەو دەلئىت: ئەو جەكەن و ئەستىرەكانى نالە. نالە خۇى ونبوو ھە... ونبوو ھە... ونبوو ھە.

پاش ماو ھەك خەجى دەگەرئەو بۇ مالىەو، دلىشى ھە لەلای نالەى مىردىتى كە بە شەقىك بە قونگى روتى فرىدایە دەرو ھە. دەلئىت ئاخۇ ئىستا لە چ كىو ھەردىك بىت؟ خەجى بە نىگەرانى و غەمبارى دەچىتەو مالىەو. لەژورەو توشى شۇكو خوئى وەستان دەبىت كە نالە دەبىت بە جە ھەس ھەسەكانىەو لە ژورەو دانىشتو ھە تەنگە كۇنەكەى قەد دیوار كەى داگرتو ھە لەتەنىشتى خۇبەو دایناو ھە خەرىكى دىژلەمە خواردەو ھە. وەك زەمانى ھەس ھەسى زۇر ئاسايىەو ھىچ خۇبەكى لەگەلدانىيە، سەر بە ھىچ لایەكدا ناسورئىت، وەك خۇى دۇزبىتەو بى ورتە دانىشتو ھە نالىت "خەجى ونبووم". پىناچىت ئاگادار اى بەزمى ئەم بەيانىيەش بىت، ھەوالى پۇلىسەكان و ئەستىرەكانىش ناپرسىت. ئاسودە دانىشتو ھە لوشەلوشى خواردەو ھە چاى دىژلەمەى دىت. تەماشايەكى خەجى دەكات و دەلئىت: خەجى گيان ئەو لە كوئى بووئىت؟ ئەو بۇ ھەپەساوئىت؟ وەرە دانىشە چايەكى دىژ بخۇرەو. خەجى لە خۇشیدا خوئى دەمارەكانى دەكەنەو سوراندن. لەلای نالەو دادەنىشتى و بە ئەسپاى بە گونىدا دەچر پىئىت: نالە گيان شوكور بۇ خودا خۇتت دۇزبىيەو؟ نالە

ژىر پيالە چايەكە لەسەر لىوھەكانىيەتى، وختە مژىك چاپىتر بۆى بىروات. بە سەر سامىيەو نىگای چاوەكانى بەلای خەجىدا دەسور ئىنئىت و دەلئىت: چەتئىو تەواوئىت؟ شىت بووئىت، يان دەتەوئىت من شىت بىكەئىت؟

وئبوون دەردىكى كۆمەلەيەتى بوو، رۆژ بەرۆژ خەلكى ھەرىمەكەى دەگر تەوھ. كەم كەس ھەبوو وەك نالەى ھەس ھەس زوو خۆى بۆرئىتەوھ. ھەندىك كەس لەناكاو بىبوون بە خاوەنى زۆر شت. لەو دونىا فىردەوسەى خۆياندا ھەستىان بە وئبوون دەگرد، دەيانگوت: ئىمە نامۆين. وەك رىبوواریكى وئبوو خۆيان دەھاتە پىشچاوە كە رىگای خۆى وئكر دىت. وئبوونى مەرفەھەكان ئەفسونائى بوو، لە رۆحى خۆيان وئبوون، بە ناخى خۆيان نامۆبوون. وەك ئەو كەشتىيەو ھەى بە ھەموو پىوئىستىيەكانى ژيانىيەو لە دەريايەكدا وئبووئىت جار ئىكتر نەتوانئىت بگەر ئىتەو كەنارى خۆى، لەناو كەشتىيەكەدا ناوئىد بوو. مامۇستا "بابان" بەشئوھىيەكى تر وئبوو. لەگەل فرۆشتنى ھەر پارچەيەك لە ئامزىكى مۇسقىا كە زەمانىك ھاورىي رۆح دەرون و ھەزەكانى بوون، ھەستى بە وئبوونى خۆى دەگرد.

زۆر بوون ئەو كەسانەى وەك مامۇستا بابان ھاورىكانى رۆحى خۆيان دەھىنايە سەر شەقامەكانو بە دلىكى غەمگىنەوھ مالىئاوئىيان لىدەگردن تاكو بە خۆيانەو لەو رۆژگارە پەر لە قەدەرەدا وئيان نەكەن. بەلام بە دابرائيان لە ھاورىكانى رۆحيان ھەستىان بە وئبوونى خۆيان دەگرد. من باش بەبىرەدا ناىت تەماشائى تابلۆيەكى دوای شەرئىكى خۆيانو درىژخايەنم دەگرد ياخود لەناو واقى ژياندا بەدىم دەگرد، چونكە مئىش لەخۆم وئبووم. پىاوئىك بە قەد بارستائى خۆى كئىبەكانى ھەلدا بووھ دەفىرۆشتن. كئىبەكان ھاورىي تەمەنى بوون. ھەر كئىبىكى دەفرۆشت وەك دىار بىيەك دىرئىك وشەى لەسەر دەنوسى، من نەمەدزائى چى لە سەر كئىبەكانى دەنوسىت، رەنگە تەنھا يەك وشەى نوسىت "مالئاو|||". لە گۆشەيەكى ئەو وئنە واقىيەوھ كە وەك تابلۆيەكى ئەفسونائى تر سناك دەھاتە بەرچاوم، چەند كورئىكى گەنج لەناو مەيدانى كرئىكارەكاندا برونامەكانىيان لە دەستابوو لەتەك كرئىكارەكاندا راونەستابوون بە غەمبارەوھ چاوەروانبوون. لە گۆشەيەكى تری تابلۆى ئەو سەردەمە كۆمەلەك كى پىاو كەملى كە بەرگى قوتابىيان لەبەردابوو، لەبەردەم دوكانئىكى چوارچىوھى وئنەدا نۆبەتئىان گرتبوو تاكو برونامەكانىيان كە تازە وەريانگرتبوو لە چوارچىوھى شوشەى بگرن، وەك پاش كەمىكى ترىش بۆ جەنگ بچن بە تەواو كەمەستەى جەنگەوھ ھىمايەكانىيان ئامدەبوون. بە ھىواشى لئىيان نزىك بوومەوھ لە يەكئىيانم پرىسى: دكتۆر گىيان پىرۆز بىت لە چ بابەتئىكدا برونامەكەت وەرگرتوھ؟ كابرأ بە روخسار پىدا دىار بوو ھەر لە ئەزەلەوھ بوونەوھرىكى تۆرەبووھ، چاوەرۆكانى تىكەل بە چرچەكانى ناوچەوانىكردو گوتى: چوزانم نەگبەت، ئەوھ پرىسارە ئاراستەمى دەكەئىت يان

خەنجەر؟ من خۆم دەزانم لەكوێدام تاكو بزانم لەچ تەر مەشائىكىدا دكتورام وەرگرتوو، من ونبووم... ون.

دەردى ونبون ديار دەبەكى نامۆ بوو. تەنھا ھەر مەزگەلەكانى نەگەرتەو. بەلەندەكانىش خۆيان ونگردو رۆشنن، كۆچىكى يەك سەربىيان كەردو نەگەرانەو. ھەندىك كەس دەيانگوت "رەنگە ئەوانىش خۆيان ونگردىت؟ دەروژن بۆ مەملەكەتەكى تەر بە شوین خۆياندا دەگەرتن". بەلام كۆچى بەلەندەكان لەسنورى ونبوونى خۆيان تىپەرى، ترسو خەمەكانى لە ناو خەلكدا سەرى ھەلدا. لەو رۆژگارە پەر لە كار مەساتەدا كۆچى بەلەندەكان لە ھەموو خەمەكانى تەر ترسناكتربوو. خەمى خەلكى ھەرىمەكە ھاتنى ئەو ئافاتەبوو كە لە دواى كۆچى بەلەندەكانەو بىريان لێدەكردەو. ھەندىك لە پیاو پىرو شىخو مەلاكانىش دەياگوت: ئاخىر زەمانە، ھىشتا ديار دەى وا ترسناك رۆپنەداو، رەنگە بەلەيك بە رىگاوە بىت ئاخىر زەمانى لىكەوتتەو. ھەر لە ئىوار مەكە زووو دەخزانە مەلەكانىيان، پىيان وابوو بەلاكە سەر لە ئىوار مەكە پەيدا دەبىت. سەرتاپاى ھەرىمەكە يەك مەلى تىدا نەما، ھەر ھەموو بىيان لە وەرزىكى ناوختا بەرەو شوپىنىكى ناديار كۆچيان كەردو نەگەرانەو. ئەسەرو سىپەرو پەروبالو نىسكەو پروسكىيان لە ھىچ سنورىكىدا نەبىنرا. چىرۆكى سەپىرو سەمەرىيان لە سەر دروستكراو دە گىر درايمەو، ھەتاكو چارەكى تەر كابرەى درۆزە چىرۆكەكەى خۆى لەسەر زمانى پیاو مەقولىكەو دەبىست.

زەمانىك بوو ھەموو شتەكان پىچەوانە ببوونەو. درۆزنىك وەك پىخەمبەرىك گوتى بۆ رادەگىرا، دزىك دەكرا بە سەرۆكى خەزىنەى دەولەت، چاوساغىك وەك كۆپرىك دەستەين گرتبوو، دەياگوت: ونبووم بەجىمەھىلن. كۆپرىك دەياگوت: خۆم بەلەندەكانم بە ئاسمانىكى بەرزو دوورەو بىنبوو بەرەو ھەسارەكى تەر كۆچيان دەكرد. دەنگو باس بلاو بوووە كە بەلەندەكان بەرەو ھەسارەى خۆر رۆشتىبىت، لە ترسى ئەو قىامەتەى كە خەلك چاوەرەوانبوون لە ھەرىمەكە ھەلبىگىر سىت. بارودۆخى ھەرىمە كە بەتەواوتى شىواوو، ترسى كۆچى بەلەندەكانىشى ھاتەسەر. پەيتا پەيتا لە كەنالەكانىشەو بە شاتەشات خەلكيان ئارام دەكردەو مژدەيان دەدا كە بەم زوانە سۆراخى بەلەندەكان دەكەن و دەياندۆزەنەو، چىتر پىويست ناكات خۆتان بىئارام بکەن دواى چىرۆكى ئەفسانە نەكەون. خۆزگەيان بە زەمانى فەقىتى تەيرانو ھەزرتى سلىمان دەخوارد كە زەمانى بەلەندەكانىيان زانىو. ئەگەر ئەو زەمانە بواپە چارەسەرى ئەم ديار دەبە رەنگە ئاسانتر بواپە. ھەلىياندا لە رىگاى ئەو كۆمپانىيانەى لە ھەرىمەكەدا سەرقالى رىگاو بانى و مەختى بوون، بەدواى نەمەكانى فەقىتى تەيراندا بگەرتن. پاشماو مەكە كابرەكەيان لە (بۆتان) دۆزىبەو كە گواپە نەو فەقىتى تەيرانەو لە باپىرە گەورەمەو ئەو بە ھەرىمەى بۆ ماوەتەو و زەمانى بەلەندەكان

دەز ئانیت. كابرایەکیان لەگەڵ کەلوپەلی کۆمپانیاکەدا بۆ ھەریم نارد بە مەبەستی سۆراغکردنی بالندەکان بە ناوی (کەربەگی کوری گۆی کپی لال پاشای کوری کوری کوری. . . فەقتی تەیران). پینش ئەوی ئەو زاتە بگاتە ھەریمەکە، پارەى ھانتەکیان لە ئەنقەرە بە کاشی تەسلیم کردبوو.

رەنگە دۆزینەوی بالندەکان بۆ کار بەدەستان زۆر گرنگ نەبوو بیت. لەسەر متادا ھەر گۆنیشیان پینەدان. بالندە با ھەر نەبیت، ئەویش لە دەرمووی ھەریم دەھینن. لەدوای کۆچی بالندەکان کە مێشولەکان پەیدا بوون ئەوسا ھەستیان بەگرنگی بوونی بالندەکان کرد. کەربەگی تەیران ھەفتەیکە بە لورملور بە ھەردو شاخەکانەو بوو، بەلام سەبارەت بە ھەوایی بالندەکان ھیچی لێناشکرانەبوو. ئەو نەگەتە ھیچ زانیارییەکی لەسەر زمانی تەیرەکان نەبوو، تەنھا ھەر دەیلوران، گورگەکانیش بە لورملور لە سنورەکانەو پەیدا بوون، وایاندەزانی گورگەکانی نامۆزایانن بۆ لەوێر داوھتیان دەکن. ئەو ماوێھە گورگیش پەیدا بوو. لە کەربەگیان پرسی: کە شارەزاییت لە زمانی بالندەکاندا نییە بۆچی ئەو ھەموو پارەیت بە ئیمە خەر جکرد؟ کەربەگ وەلامی نەدانەو، ھیچی نەگوت. چی بلنیت ئەو داماوہ کە خۆی کەربیتو زمان نەزانیت. زمانی مرقەھەکانی نەدەزانی ئینجا زمانی بالندەکان.

پەیدا بوونی مێشولەکان خەلکیان ھەراسان کردبوو. چاویان دەردەھینا، دەچوونە ناو گەر و مووہە خەلکیان توشی کۆکە دەکرد تاکو دەخنکان. سەد دەردیتەر بە ناوچەوانیانەو بوو. تاکە چارەسەر بۆلە ناو بردنیان ھەر ھینانەو بە بالندەکان بوو، ئەوانیش لە ھیچ شوێنێک ئەسەریان نە دۆزرایەو. بەرێکەوت لە مامەلەیکەکی بازارگانیدا لەگەڵ و لاتیکى جیراندا لەبەری ھینانی سەوزەو قیمەى وشک بالندەیان بۆ ناردین. ئەو سەردەمە دەسکێک کەمەر لە ھەریمەدا بەرھەم نەدەھات، ھەموو شتەکان پێچەوانە ببوونەو. بازارگانەکان لەگەڵ سیاسیەکاندا ئاوتەببوون، جوتیارەکانیش سەرگەرمی بازارگانەبوون. بەگشتی خەلکیش لەناخی خۆیان دوور دەکەوتنەو ھەستیان بە ونوونی خۆیان دەکرد.

بارە لۆرییەکانی ئەمجارەى بازارگانى بۆ ھەریم بالندەى ھاوردەبوو، ئەو تەیرانەبوون کە پێیان دەگووتن (فسقلیەکان). لەسەر تەى ئەم رۆمانەدا کەمێک لەسەر فسقلیەکان قسەمان کرد، ئەگەر بێرتان مابیت جارێکی تر پێویست بە دووبارە گێرانەو میان ناکات. فسقلیەکان ئەو بالندەنەبوون کە خەلکی ھەریمەکە چاوەروانیان دەکردن کە جیگای بالندە کۆچکەر یەکانی ھەریمەکە بگرنەو. فسقلیەکان بالندەبەیکە بەرنامە رێژاوبوون. نەدەر و یشتنەو نە بە ئارامی لە ھەریمەکەدا دەژیان. چەند جارێک لەگەڵ دەولەتى در اوسیدا سەبارەت بە نارەنەو ی فسقلیەکان کار بەدەستان گەفتوگۆیان ئەنجامدا، بەلکو بێن فسقلیەکان بەرنامەو پارەکش کە لە ھەقى ئەواندا

ۋەيران گرتوۋە بۇ خۇيان. فسقلەھكەن نەك نەروشتتەھو، بەلكو بوون بە شەرىكى خەلكى ھەرىمەكە بە ھاورىي مىشولەكان تاكو لەشەر ئىكدا بە دۇراوى بەرمو باۋانىيان گەر انەھ. خەلكى ھەرىمەكە توشى دەردى ونبوون ترسى كۆچى بالندەكان ببوون، شەرى ئەمانىشى ھاتە سەر كە ھىچ كەسنىك نەيدەزانى چىيان لە خەلكى مەملەكەتە دەۋىت؟ جارىكى تىرىش خۇزگەيان بە زەمانى فەقىتى تەيران خواستەھو كە زەمانى تەیرەكانى زانىوھ. بىرى كە بەگە ساختەچىيان كەوتەھو، وازىيان لەم خۇزگەم فەكرەمىش ھىنا.

شئتەكان لە ھەموو كەسنىك و نتر بوون لە ھەرىمەكەدا، ئەوان ھەر لە ئەزملەھو ونبوون. شئت ھەبو بە درىژاى ژيانى جگە لە ژىر زەمىنى مالمەكەى خۇيان ھىچ جىگەپەكى تىرى نەبىنىبوو. رۇژىكىش ئەوانىش بە دواى خۇياندا گەران، ھەلھاتن و رۇشتن ئىنر نەگەر انەھ.

سەفەرى شئتەكان لە ھەموو دياردەكان زياتر خەلكى ھەرىمەكەى توشى نىگەرانى و سەرسامى كرد. ئەوان لە گىژاوى خۇياندا بە كۆچى بالندەكان توشى ترسو پەشۇكاوى ببوون. سەر ھەلئدانى سەفەرى شئتەكانىش ئەم دياردە چاۋەروان نەكراۋەبوو كە ھەموو خەلكى ھەرىمەكەى خستە گومانەھو.

زەمەن درىژ بوونەھى ساتە ھەرە بچكۆلەكانە كە ھەرگىز كۆتاييان پىناپەت و بەردەوام بەكترى دەخولقۇنن بۇ بەردەوامى تەمەنى زەمەن. مېژو رەنگى ساتەكانە لەپاش تىپەر بوونيان، دىمەنى رۇحى كاتە كە ھەرگىز نامرئت. زەمەنىك پىش سى سال دېتەھو، ئەھ رەنگەكانىتى كە ئىمە دەتوانن دووبارە ببىنىنەھو، ئەھ رۇحى زەمەنە تاكو ئىستا ھەر نەمردوۋە قەد ناشمريت. زەمەن كە دەبىت بە مېژو رەنگى ساتەكان دەگرئت، بۇنى رۇحيان ھەلدەمژئت. پىش "سى" سال لەمەوبەر خەلكى ئەم دەقەرە لەتاوى زولمۇ ئاگرى قىامەت ھەلھاتن. ئەشكەنجە دەدران، مېخ لەسەر سنگيان دادەكوترا، سووتوى ئىسكانى مردوۋە سوتاوەكانيان لە جىگا برىنەكانيان دەدا تاكو نەمەرن و ئەندىشەى زياتر بچئرن. خەلكى ھەرىمەكە لەناۋ ئازار و مەرگدا ھىدى ھىدى وندەبوون، ونبوونى بەكجارى و نەدەھاتتەھو. ئەم مەرگە راستەقىنەبەبو كە ژيانى ھەموو كۆمەلى خستبوۋە بەر ترسى نەمان و لە ناچوون. ئەم سەردەمە ۋەك ئەمروى كۆچى بالندەكان و سەفەرى شئتەكان خەلكى ھەرىمەكە خۇيان بەرمو گوندەكان و چىكان ھەلھاتن. ھەلھاتنى خەلك لەزولمۇ ئەشكەنجەدان لەناۋ شۇرشىكدا بوو كە روبروۋى ستەم ناهەقى بوونەھو. دوو زەمەنى لىكچوو بە ھەموو روداۋە جىاوازەكانىھو. زولمەتەكانى ئەمرو ھىندە گەورەن ھەستى ھەموو رۇحەبەرىك دەھەژئىت، ھەرىمەكە لەبن دىنئت. بالندەكان لەترسى روخاندنى ناسمان كۆچدەكەن.

شېئەكان ھەست بە ھاتتى توفان دەكەن، شار بەجىدىلەن سەفەر دەكەن. بىئىناگای خوكرانى مېشولە دەخولقېنىت، تەبرى فسقلی بە مېوان دېنىت.

سەردەمىكى زۆر غەرىب بوو، ھەموو شتەكان پېچەوانە بېوونەمە. گزىنگ تارىكو رەش بوو، شەوگارىش لە بىئارامىدا خىكابوو. زەعىم ھەستىيار بە كەسىكى درۆزنو فېشالەكەر ناسرابوو، ئىستا وەك پىغەمبەرىك گوئى لە قسەكانى دەگىرىت. لەو سەردەمە تال و مەملەكەتە پىر نەھامەتى و رۆژگارە كوئىرەدا، مژدەى شارىكى گەورەى بە خەلك دەدا كە رۆژىك وەك داىك ھەمووىيان لە نامىز دەگرىتو لە زولمەت رزگارپان دەبىت.

لەدوای نوسىنى رۆمانى (خەمەكانى لارە گول دەگرىن) ھەستم بە تواناى خوكمرد لە بواری نوسىندا. زىاتر خوّم بە خوئىندەمو نوسىنەمە خەرىكرد. لەو سەردەمە دژوارەدا رۆمانەكەم بلاوكردەمە، ھاوتای خەمەكانى خەلك بوو، ھەوىنى ھىواو خەندەو شادى بوو، گەران بوو بە دوای دۆزىنەمەى خودى ونبوو. رۆمانىكى زىندوى سەردەم بوو.

لە ھەندىك كەسى بەخىلو خوپەرسىتو زەىن پوتەمە قسەى نابەجىو تانەم بېستەمە، كەى من رۆمان نوس بووم، دەبىت لەگەل چەكوشو دەزگادا زرمەم بىت. خوشەبىستىم بۆ ئاوازی گەروى چەكوشە سىنگى دەزگا بەرمە دونباى نوسىنىيان بىردم. ھەر لە مندالېشەمە ھەستم بەناخى خوّم كرىبوو لە جەنگىكى نەئىندام لەگەل قەلەمە كاغەزدا، ئىتر بەرھەمى ئەو شەرىەى من ئىستا دەركەوت كە ھاوتای سەردەمىكى پىر لە مەرگەساتە كە ھەق وایە زۆرى وەك من بخولقېنىت، بەلام بەداخەمە زۆر كۆنە قەلەمى شكاند. ھەمىشە قسەى ئەو پىاوشەم بەبىر دەھاتەمە كە دەلېت "رەنگە ھەموو كەسىك بوخوئى نوسەربىت، بەلام پىرسىارىك دىتەپىش؟ بۆچى ئىمە نوسەربىن؟ چونكە ناتوانن دەربىرەكان لە وشەكاندا بەر جەستە بكەن. تۆ نوسەربىت، شاعىرىت، چىرۆك نوس و رۆمان نوسىت. نەئىت نەخىر...! چونكە نوسىنەكانت شایەتى دەدەن بە درۆت بخەنەمە".

زۆر كەسىتر دەسخۆشيان لىكردم بۆ بەرھەمى تر ھانىئادام. ئەو تاكەتاكەپەش قسەكانىانم بە ھىچ وەرگرت، دەمزانى لە چ ئەقلىكەمە وشەكانىان دىتەدەرى. زۆرن ئەو كەسانەى وەك مشەخۆر لەسەر بەرھەمى خەلكى تر دەپانەوت ناوبانگىك دەربكەن. جاران تەنھا ناوازەكانم لە گەروى چەكوشو سىنگى دەزگاوە دەبىست، بەلام ئىستا لەلېوى نوكى خامە سىنگى پەرمە كاغەزەكانىشى دەبىست. من نوسەر نەبووم، بەلام چىكەم كە نوسەرم، نەمدەوىست لەخۆم ونبىم، نەمدەوىست لەئاستى گەندەلپەكانى پىاوە مل ورمكاندا بىدەنگىم. دەنگى من ئەو ناوازانەبوون كە بەنەئىنى لە نوكى قەلەمە سىنگى پەرمە دەمبىستن.

موراد عاشق پياۋىكى راستگۈۈ بە ۋەفابوو. ھەر كارىكى لە ئەستۈى خۆى بگرتايە بە پەرۋشەۋە ئەنجامى دەدا. تەنھا عاشقى فرېشتە نەبوو، عاشقى شۆرشو خاكى مېلەتەكەشى بوو. ماۋەيەكى زۆر من سەرقالى نوسىنى رۇمانەكە بووم. موراد لەمەن بە پەرۋشتر ھەولى نۆزىنەۋەى ھاۋرئى ونبوو مەكانى دەدا. چەند برادەر تىكى دىرىنى دۆزىبوو ۋە كە سەبارەت بە بەرنامەكە پەيوەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھىمندا ھەبوو. رۆژىك بە پەشۋكاۋى كە ناۋ چاۋمەكانى مژدەى تىدا دەبىنرا خۆى كرد بە دوكانداۋ گۈۋتى: گۈۋبگەرە...! ئەۋ كەسانەى ئىمە بۆيان دەگەر تىن زۆرنو وردەمور دەردەكەۋنو ئەۋانىش بۆخۇيان ھاۋرئى تر دەمۆز نەۋە. لە ھەمەۋى گرنگنر، دۈىنى شەى چووم بۆلای ھاۋرئىيەكم كە يەكەك بوو لەۋ كەسانەى دەستنىشانمان كر دىبون سەبارەت بە پەيوەندى لەگەل ئوقيانوسى ھىمندا قسەى لەگەلدا بەكم. زۆر شادمان بوو بە بابەتەكە، جگە لەۋەى كە پەيوەندى لەگەلدا ھەبوو، ئوقيانوسى ھىمەن بەرنامەكەى خۇشى بەى كەسەدا بۆ كورى داپە نار دووۋە. بەلام دەيگۈۋت كاتىك كەمەن رۆشتووم بۆ گۈندەكانى سەرۋە بۆلای كورى داپە ئەۋ بە ئىشوكارى شۆرش بەرەو سنور چووبوو. بەرنامەكانىشى نەدابوو بەكەسىنر، چونكە ئوقيانوسى ھىمەن پىنگۈۋتبوو جگە لە كورى داپە بە كەسىنر مەدە. دەيگۈۋت لەسەر راسپاردەكەى خۆى ھەموو پەرەكەغەز مەكانم ھىناۋەتەۋە. من نەمەدەزانى كە كورى داپە چەند رۆژ تىز دەگەر تىتەۋە تاكو چاۋەرۋانى بەكم. ئىمە بەرەو گۈندەكانى خوار مەۋە رۆشتىن، ھەموو كاغەزەكانىشەم ھەر پىبوو تاكو لە گۈندى (ئالچاخ) لەمالى ناسياۋىك دامنان. ئوقيانوسى ھىمەن ئەۋ گۈندەى ناۋناۋو گۈندى (رېز). ماۋەيەكى پىچوو ھەر نەچۈۋىنەۋە گۈندى "رېز" تاكو كاغەزەكان بۆ ئوقيانوسى ھىمەن بېمەۋە و پىبىلېم كە كورى داپەم نەبىبىۋە بەم زوۋانەش رېم ناكەۋىنەۋە گۈندەكانى سەرۋە. بەلام بەداخەۋە ئوقيانوسى ھىمەن نەبىبىۋە، شەھىدكرا. لەپاش شەھىد بوۋنى ئوقيانوسى ھىمەن رېمان كەۋتەۋە گۈندى رېزو راسپاردەكانم بەبىردا ھاتەۋە، دەۋايە ھەر بۆ كورى داپەم بىردناپە، ھەۋالم پرسى دلنابووم لە گۈندەكانى سەرۋەيە كە بىكەى برادەرانى لىبوو.

ئەۋ رۆژەى كە كورى داپەم بىنى زۆر غەمگىن و نىگەرەن پەرۋىزكراۋ دىار بوو. من بە كاغەزەكانەۋە چاۋەرۋانى ئامىزىكى گەرەم گۈرۈ روخسارىكى پىرلە خەندەۋ پىكەنىم لىدەكرد، بەلام زۆر بەپىچەۋانەۋە، حەزىنەكرد ھىچ بلىت. ناچار بوو بە دەنگىكى ساردو كز گۈۋتى: سابىر گىان لىمببوره، زۆر بى تاقەتو بى ھەۋاسم، ۋەختى ھىچ نىبە كە باسبىكەن. ھەرچىيەكىشت بۆ ھىناۋم دەزانم چىن، نە لەلای كەس ناشكر ايان بەكە نە بە لەلای خۆت بىننەۋە. با نەنېبىن تاكو دەچىتە گۈندى

(پىرناخ) ۋە دەيدىھىتە دەستى (ئەحمەد پىرناخى). بە كاڭ ئەھمەدىش بىلى كورى دايە دەيگوت با ئەم راسپاردانە بە نەينى ھەلبىگىرئىت تاكو خۆم لىيان ۋە مردەگرم. ماۋەيەكى زۆر كورت لەلای كورى دايە مامەۋە، ھەر ئۇ رۆژە گوندەكەشم بەجىھىشت، بەجىھىشتىك ۋەك داخ جىگاگەي لەسەر دلما ھەر ماۋە. بارۋۇخى زۆر خراب دياربوو، ھەرگىز كورى دايەم بەو چەشنە دل گوشراۋ نەبىنىبوو. پىنخوشنەبوو لەلای بىمىمەۋە، ھەستىم كورد كە چاۋدىرى لەسەرە، پىيگوتىم: سابىر گيان زوۋ لەلای من بىرۋ ئەم گوندەش بەجىھىتە. ۋەشەكانى زۆر بەترسو پەشۋاۋىيەۋە دەگوت، ئىتر بواری ھىچ پىرسىارك نەبوو. بە خىراي گوندەكەم بەجىھىشت ۋە بەرەم گوندەكانى خوارتر رۆيشتىم. پەرە كاغەزەكان كە تاكو ئۇ كاتە بە ئاسايى لەبن بالى خۇمدا ھەلبىگىرئىت، گومانم لىكردن، ۋا ھەستىم دەكرد كە شارىكى گەرەم بە نەينى لە ناخى خۇمدا شار دىبىتەۋە. كورى دايە ھىندە نىگەران ۋە پەشۋاۋ دياربوو كە ئىتر كاتىك نەمايەۋە بە ئارامى پىرسىارى ئامانەتەكەي كۆلى خۇمى لىكەم. ئۇ رۆژەش كە ئوقيانوسى ھىمىم بىنى، ئىمە كەمىك بە پەلەبوۋىن، ئەۋىش تەنھا بە ۋەشەبەكەش لە نەينى كاغەزەكان ناگادارى نەكردم، بەلام پىيگوتىم "راسپاردەكان تەنھا بەدە دەست كورى دايە خۇى". مىش ۋەك ئۇ پەشۋاۋ، تەننەت بىرىشم نەبوو پىيلىم، كام ئەھمەد پىرناخى؟ ھەر دوۋكمان ۋەك يەك پەلەمان بوو كە لە بەكترى دوربەكەيەۋە. رەنگە بىست ئەھمەد پىرناخى لەو گوندەدا ھەبىت. كەس ناۋى باۋكو باپىرى خۇى لەبىر نەماۋە.

چەند گوندىك دوربەكەيەۋە ھىشتا ھەر ترس پەشۋاۋى دەرون ۋە روخسارى بەر نەداۋوم. ھەستىم دەكرد گوناھىكى گەرەم كىدبىت، ياخۇد تاۋانىكم ئەنجام دابىت بەۋىنەي كورى دىكتاتورىكم لەباخەلى خۇمدا شار دىبىتەۋە. زانىارم سەبارەت بە كاغەزەكان نەبوو، بەلام دەمزانى كە گىرنگىن بۆيە رىگام بەخۇم نەدەدا كە فرىيان بەدەم. كورى دايەش لەگەل ئۇ ھەمە ترسەي لە رۇخىدا ھەبوو ھىشتا ھەر بە زارىدا نەدەھات كە پىمبلىت لەناۋىانبەم. راسپاردەكەش ھى كەسكى پىرۋز بوو، ھى ئوقيانوسى ھىمىم بوو، ئۇ دەمە تازە شەھىدىش بىبوو. بۆيە بە گىرنگىشم دەزانىن، كە فەۋتان ئىتر نانسرىنەۋە. چەند رۆژىك كاغەكانم گونداۋ گوند پىبوو بەسئى ئەۋەي كەس گومان يكات. بۇ ھەلبىك دەگەرەم كە رىم بەكەيەۋە گوندى پىرناخ، بىرم كىرەۋە بە كارىكى شۇرش ھەر نەبىت خۇم نىكى ئۇ ناۋچەيە بەكەۋە. ھەلبىكى باشم بۇ رىكەۋەت، دەمە ئىۋارەبەك گەبىشتىنە گوندىك كە گروپىك پىشمەرگەي خۇمانى لىبوو. بەكىك لە پىشمەرگەكان (دكتور ناسۋى) ھاورىم بوو. خۇيان نامادە كىرەبوو كە سبەينى زوۋ بەرەم ئۇ ناۋچانە بەكەۋە رىۋ چەند گوندىك بەسەر بەكەۋە. گوندى پىرناخ بەكىك بوو لە گوندەكان. دكتور ناسۋ كورىكى بە ۋەفاۋدلسۆزبوو، جىگەي

باۋەرو متمانە پىكىردىن بوو. كەمىك لە دوور ئاۋايى دووبە دوو بەدەم كور تە پىياسەۋە
گفتوگۇمان دەكرد. كات وەختى پىگوتتى راسپاردەكە بوو.
- دكتور گيان راسپاردەيەكم ھەيە بۇ گوندى "پىرئاخ"... ئەگەر بتوانىت بۆم بگەيەنەيت؟
دكتور نەپىرسى چىيەۋ بىدەمە دەست كى، گوتتى:
- بەلنىبايىھە دەتوانم.
- ئەگەر ھەرچىيەكەش بىت؟ بە زەردەخەنەۋە گوتتم.
- رەنگە بتوانم بەلنىى ھەموو شتىكت پىدەم، بە ھەسر جىك شان و شكۇمان لەكەدار
نەكات كە ئەم تەنكەمان پىدا ھەلو اسىۋە. مافى خۇشمە بىبىرسم.
- دكتور گيان مىش ھەر كارىك ماىە رىسوابون بىت پىم قبول نىيە ھەرگىز بە
توشى ناسپىرم. ئەۋە راستى بىت كۆمەلىك پەرە كاغەزى نوسراى ئوقيانوسى ھىمە
بۇ كورى دايە، بەلام بارودۇخى كورى دايە ھىندە خراپ بوو كە نەيتوانى
راسپاردەكانى خۇم لىۋەر بگرتىت. پىگوتتم كە بۇ بگەيەنە دەستى ئەھمەد پىرئاخى
لە گوندى پىرئاخ. گوتتىشى با ھىچ كەسنىك نەز انىت، راسپاردەكان بەنەينى بىمىنەۋە.
من گومانم لە تۇ نىيە بۇيە ئەۋ كارە بە تۇ ئەسپىرم، دلنىاشم گەر كورى دايە بىز انىبايە
بە تۇ دەگەم ھەر ھەمان بۇچونى منى دەبوو بە رامبەر بە تۇ. ھەر واش ھەسندەكەم
نەينى راسپاردەكەم پاراستوۋە كاتىك لەلای تۇ دەيدىر كىنم. ھەز دەكەم تۇش لە ئاستى
تواناۋ خواستى خۇتدا بىرارى ئەنجامدانى ئەۋ كارە بەدەيت.
دكتور ئاسۇ بە چاۋەتەرەكانىدا دىار بوو راسپاردەكەم بۇ دەگەيەنەيت و نەينىكەشى
دەپارىزىت، بەلام بە پىكەنەنەۋە گوتتى:
- من زۆر چوۋمەتە گوندى پىرئاخ، رەنگە بىست پىاۋ لەۋ گوندە ناۋيان ئەھمەد
پىرئاخى بىت. جا نازانم تۇ چ مالىكت مەبەستە؟
- دكتور گيان مىش نازانم، ئەۋ رۆژەى لای كورى دايە بووم، بارودۇخى ھىندە
ئالۇزو نائارام بوو ھەموو شتىكمان بىرچوۋەۋە. ساتىكى كەم لەلای مامەۋە. دكتور
ھىوايەكى پىدامو گوتتى
- كورى دايەم لەۋ گوندە بىنۋە، لەيامە بۇ چ مالىكىش دەچوۋ، رەنگە ھەر مەبەستى
ئەۋ كاك ئەھمەدەش بىت. دلنىبايە ئەۋ مالا دەدۆزمەۋە كە كورى دايە دەيەۋىت
راسپاردەكانى بەپى خەم لىدانبىت.
- دكتور گيان گەشتى راسپاردەكان چەندە گرنگە، پاراستن و بە نەينى ھىشتنەۋەى
زۆر گرنگرە. ئەم ئاماز مەم بە شەرمەۋە گوت، چونكە دكتور ئاسۇ كورىكى زۆر
پاك و خاۋن ھەلوپىست بوو. نىگايەكى بە ماناى ھاۋىشتو دەجار بەلنىندا مەگەر گل
لىبىبىستىت و پىرسى

- ئەو كاغەز ئانە چىن ئەۋەندە گىر ئىگە نەيىن؟ بەنەرمى پىكەنەم، ئىتر نازانم لە شەر مەزاريپا بوو ياخود لە گىلېمدا. دىكتورىش چاۋەكانى بەيى تروكاندن لەسەرم بوو، بەجى چاۋەروانى ۋە لىمى دەكرىد.

- دىكتور گىان سەرسام مەبە گەر بلىم نازانم، باۋەرت ھەيىت نازانم چىان تىدا نوسراۋە. چۆن پىچراۋنەتەۋە ھەروان، ھىشتا نەمكر دۈنەتەۋە. راسپاردەن لەكەسىكى مەز نەۋە بۇ كەسىكى مېھرەبانن.

دىكتور ئاسۆ پەرە كاغەزەكانى لە باخەلى خۇينا. سبەي بەيىنى پىش ھەموو كەسىكى تر ئەۋ مەفرەزىيە لە ئاۋاي چۈنە دەرەۋە. دلىنابووم كە دىكتور ئاسۆ راسپاردەكە ۋەك چاۋەكانى دەپارزىت، بەلام تاكو ئىستا ئەۋە چارەكە سەدەيەكە بەسەر ئەۋ چىرۆكەدا تىپەر بۈۋە تاكو ئىستا نازانم ئەھمەد پىراخى كاغەزەكانى بە دەست گەيشتۈۋە، چۈنكە نە دىكتور ئاسۆم بىيىيەۋە نە كورى داىە بەداخەۋە دىكتور لەۋ جەۋلەيەدا شەھىد بوو، كورى دايش كەس نەيزانى چى بەسەر ھات. منىش نە ئەھمەد پىراخىم دەناسى تاكو ھەۋلى راسپاردەكە پىرسم نە بارودۇخەكە ئەۋەبوو جارى دۈزىنەۋەي كاغەزەكان بىدەم.

موراد عاشق ۋە شەبە ۋە شەي چىرۆكەكەي سابىر كاكلى بۇ ۋەستا كاۋە گىرايەۋە، ئەۋىش بە بە پىرۆشەۋە گۈبى بۇ كۆتايەكەي راگرتىۋو. لەسەرەتاۋە رىگايەكەي فراۋان بوو لەپىش كىرەنەۋەي گىرئىكانى بەرنامەكەيان، بەلام كۆتايى رىگايەكە داخراۋو عاسى بوو. بەباشى زانى لە زىكەۋە چاۋبان بە دىكتور ئاسۆ بىكەۋىت موراد عاشق بە خەمەۋە گۈۋى: بەداخەۋە، سابىر گۈۋى ھەر لەۋ جەۋلەيەدا دىكتور ئاسۆ شەھىد بوو. ۋەك لەگەل ناخى خۇيدا قەسەبكات لەژىر لىۋەۋە گۈۋى: سابىر كاكل بۇچى خۆت راسپاردەكەت نەبرد بۇ گۈندى پىراخ؟ ئىستا دەنزانى لە چ مائىكەۋ لەلەي كىيە.

موراد ئەۋەندە بە عەشقىۋە ئىشى دەكرىد، كەمتر بە پىرسىار رادەگەيشت. بۇ يەكەم جار لە ۋەستا كاۋەي پىرسى: گىر ئىگە دۈزىنەۋەي كاغەزەكان لە چىدايە؟ ئەگەر دۈزىمانەۋە چى لىيەكەين ۋە چىمان بۇ دەكرىت؟

ۋەستا كاۋە بە موراد گۈۋى: ئەم پىرسىارە گىر ئىگە. گىر ئىگە پىرسىارەكە لە جەۋ ھەرى بابەتەكەدايە، بەلام بۇتۆگىر ئىگە كە بزانىت دۋاي چى كەۋىت. گىر ئىگە دۈزىنەۋەي كاغەزەكانىش بەندە بە گىر ئىگە بابەتەكەۋە، بەتايىيەتى بۇ من كە بەرنامەكەي لاي خۆمى پىتەۋاۋ بىكەم. بۇ ئەۋەي كە ئايا چىمان بۇ دەكرىت. . . چەند بە جدىۋ بە پىرۆشەۋە ھەۋلى دۈزىنەۋەي ھاورى دىرئىنەكانمان بىدەين، ئەۋسا دەتوانىن بىرئارى تەۋاۋ بىدەين ئاخۇ چىمان بۇ دەكرىت. من دلىنابم بەرنامەكەي بە كەسىكى تىرپىش داۋە، بەلام لە بىدەنگىۋ ۋە بۈۋونى ئەۋ كەسە سەرسامم.

و ھىستا كاۋە سەرگەرمى دوو كار بوو كە ھىواو ھەزو ئەر كەكانى خۆى تىدا دەدۆز بىيەو. زرمەى چەكوشو دەزگا ئەو ئاواز ھىوون كە رۇھيان ئاسودەدە كەردو بەرمو دونىياى و ھفاو خۆشەويستىيان دەبەرد. نوسىنى و تارەكان و بابەتەكانى تىرىش دەنگو سەنگى خۆى ھەبوو چونكە رەنگدانەو ھى ستمو زولمۇ نەھامەتتەكان بوو، زىندوو بوون، پەيو ھست بوون بە رودا ھەكانو سەر ھەلدانى دىار دەكانى بەر ھەمى ئەقلى پىاۋە نەفامەكان. لەمۇ قۇناغەدا بەچەند ھاورىيەكى دىرىنيان ئاشنا بوونەو كە سەبارەت بە بەر نامەكە لەگەل ئۇقپانوسى ھىمندا پەيو ھندىيان ھەبوو. ھەموو ئەو كەسانە بىئاگا بوون لەپەكتەرى، رەنگە ئۇقپانوسى ھىمىن و پىستىبىتى يەكەم ھەنگاۋ ھاورىكانى جودا لە ناگاي يەكتەرى بە نەپنى بە بەر نامەكەى خۆى ئاشنا بكات. بەلام ھەر لە سەر ھەتاي سەر ھەتاۋە لە ھەموو شىتەك دابراۋ لە ئىوار مەيكى ناوختا شەھىد كرا. و ھىستا كاۋە جارىكى تەر خولپاي خويىندەھو پىداچوونەو بەر نامەكەى كەوتەو سەر بەنىيازى ئەو ھى تىكەل بە بارودۇخى ئەو رۆزگارو بەپى ئەر موونى خۆى بەشى كۆتايى تەواو بكات. زۆرى مەراق بوو كە ئەحمەد پىراخى دەدۆزىتەو، دۇنيا بوو بە دۆزىنەو ھى ئەحمەد پىراخى ھەموو گىرى كۆپرەكان دەكرىنەو. بەلام چىرۆكى ئەحمەد پىراخى زەمانىكى دورودر ئىزە رەنگە ئىستا ھەر لە يادىشى نەمابىت، ياخود خۆى لە ژياندا نەمابىت، ئەگەر مابىت پىراخى راسپار دەكانى لەلا نەماۋە، ھەر ئەو سەر دەمە لەپاش و نبوونى كۆرى دايە ئەويش ھەموو كاغەزەكانى فەوتانەو، چىيان لىنكات.

و ھىستا كاۋە بىر بارىدا لەگەل موراۋ عاشقدا بچن بۆ گوندى پىراخو ئەو مەراقەشيان لە سەر دا نەمىنەت. گوندى پىراخ ھەر لە جىگا كۆنەكەى خۆى بە ناۋە كۆنەكەى خۆپەو دەروستكر ابوو ھە. چەند جارنىك گونەكانى ھەرىم لە سەر دەمە جىاۋازەكاندا بەھۇى ھىرشى داگىر كەرانەو رۇخىنر ابوون، بەلام بەداخەو چەند بە پەرۇشەو دەروستكر ابوونەو، بىر لەگۆر بىنى ناۋەكانىيان نەكر ابوو ھە بۆ ناۋە سەر تەپپەكەى خۆى. ئۇقپانوسى ھىمىن گورىنى ناۋى ئەو گوندانەى بە ئەر كى شۆرش دەزانى. و ھىستا كاۋە موراۋ عاشق گەپشەتتە گوندى پىراخ. لەغزىك ناۋايى بە ئافرمەتەك گەپشەتن منداللىكى بە كۆلەھ بوو. گوتىيان باشترە لە ھەموو كەسنىك پىرسىار بگەين. ئافرمەتەكە كەمەك سەرسام بوو كە ئەوان پىرسىارى ئەحمەد پىراخىيان كەرد. سەرى بەلاى مندالەكەى كۆلىدا لار كەردەھو گوتى: ئەحمەد پىراخى ئەم مندالەى كۆلى مە... مندالى خۇمە، كار نىكتان ھەبوو؟

ھەر دووكيان بە نىگابەكى سەرسورمانەو تەماشاي يەكتەرىيان كەردو ھىستا كاۋە گوتى: نەخىر خوشكەم، نىمە بە شوين پىاۋىكدا و ئىلین. لەپاش ئافرمەتەكە چەند ھەنگاۋنىك رۆپشەتن پىۋىكى زۆر پىرىيان بىنى لە ژىر دارىكى كۆلەواردا كە كرم سەد

سأل لھەمو پېش ناوجەرگی ھەلوھەندبوو، بە کزی دانیشتبوو وەك بېر لە سەدو بېیست سأل لھەمو بەری خزی بکاتەو، چوو بووھ ناو ناخی بېرەو مەرپەکانی کە ئاخۆ چەند جار بە مندالی بەسەر ئەم دارەدا ھەلگەر اوھ؟ سئ جار ناوی ئەحمەد پرنایان لېرسی نینجا دوا جار گوئی لیبوو. گووتی: ئەدی چۆن نایناسم.. ئەحمەد پرنایخی خودا عافوی بکات بابی من بوو. موراد بە نېگەرانیببەو بە وەستا کاوھى گووت: رەنگە من فریشتە بدۆز مەو، بەلام ئەو پیاوھى ئیمە بە شوینیدا دەگەرین. . . وەستا قسەکەى بە موراد برىو گووتی: موراد گیان ئیمە ھەر ھاتووین، ھېچ نەبیت بابچینە ناو ناوایی پرسىار لە خەلکەکە بەھین. لەناو ناوایی روویان لە مزگوتەکە کرد، پېش دەمى نیومرۆ بوو. چەند خولەکیکی مابوو مەلا ئەحمەدی پرنایخی رووھو قیبلە بانگ بەدات. چوار پیاو لەسەر حەوزە لیخنەکە خەریکی دەست نوێژ ھەلگرتن بوون. پیاویکی تر بە پرتاو بەدەم ھەلگرتنی قۆلی چۆغەکە پیاوھە بەرەو حەوزەکە خۆی بە حەوشەى مزوگوتەکەدا کرد. موراد بە خیرای بەرەو رووی پیاوھە روشت، وەستا واتینگەشت کە رەنگە پیاوھە بناسیت، بەلام موراد بېری لەو کەردبووھە کە ھەمیکیتەر بانگ دەدات و نوێژ دەسپیدەکات، ئیتەر دەبیت لە حەوشەى مزگوتەکەدا چاوەروانین تاكو لە نوێژی نیومرۆ تەواو دەبن. موراد عاشق ھەوالی ئەحمەد پرنایخی لە پیاوھە پرسى. چوار کەسەکەى سەر حەوزەکە کە سەرقالی دەست نوێژ ھەلگرتن بوون، لەھەك کاتدا سیانیان پیکەو بەلای مورادا ئاور یاندایەو، وەك ھەوالی ئەوان بپرسیت. پیاوھە بە شپۆز پیاوھە بە مورادی گووت: فەر موو قوربان...! ئەحمەد پرنایخی خۆم. موراد بە شەر مەو گووتی: ئەو کەسەى من لەشوینى دەگەریم تونیت بمرورە. پیاوھە ھەستی بە ناخی موراد کرد کە رەنگە خۆیشی نەزانیت بە شوین کیندا ویلە. گووتی: ئەو ئەحمەد پرنایخیی ئیوھ بە شوینیدا دەگەرین دیارە بو خوشستان نایناسن، چونکە ئەو سئ پیاوھە ھەر ئەحمەد پرنایخی. موراد بیدەنگ بوو، بیدەنگیەك کە راستى قسەکانى کابرا بەلمنیت، کابرا دوا جار گووتی: زاوا تازە کەشم ھەر ناوی ئەحمەد پرنایخی، ھەر چەندە خەلکی شارەو ھەر لەویش لەدایک بوو، کورى نامۆزای خۆمە.

ئەحمەد پرنایخی نەدۆزرایەو، دلنایام کە ھەرگیز ناشیدۆز نەو، ئەگەر زیاتریش بە شوینیدا بگەرین. رۆلی لە رۆمانەکەى ئیمەشدا تەواو بوو، باوەرناکەم جار نیکتەر ناوی بێتەوھ ناو ناوان بەو شیومیەى کە سەرقالیبین و سەرمان توشى ژان بکات. وەستا کاوھ زۆر نېگەر ان و ماندوو بوو. ئەو ھەندەى ئەو دیارە بئەنەمایە ئازاریدا، ئەو ھەندە خەمى دۆزینەوھى ئەحمەد پرنایخی لەکۆل نەگرت. ئەو دیارە دەپە گەراندەوھ بو ناستى نە خویندەوارى تینەگەیشتن لە ماناو ناوەرۆکی ھەلگېرساندنى شۆرش. دەرکەوتنى کەم کورپەکانى ئەرکی شۆرش زیاتر بەرنامەکەى ئوقیانوسى ھېمنى لەلا

خۆشەويستىر دەكرد كە بە پەرۇشتىر ھەولى زىندوكردنەھەى بدات. نوسىنى وتارىكى بە بىردا ھات سەبارەت بە چارسەر كىردنى ئەو گىرقتە كۆمەلەيتىبە. ئوقيانوسى ھىمىن دووبارە ھاتەھە ناو يادگارەكانى وتىكەل بە روداو ديار دەكانى سەردەم بوون. ئەو لە مېژبوو ھەستى بەبوونى ئەو گىرقتە كۆمەلەيتىبە كىرد. چارسەر كىردىشى خستە ئەستوى شۇرشو ويستى لەناو بەرنامەكانى شۇرشدا جىگاي بكتەھە. زۆر لەناوى گوندەكانىشى گۆرېبوو. ئەو باش دەيزانى بەچ مەبەستىك لەسەردەمەكانى پىشودا ناوى گوندەكان گوراون. ھەستا كاوھ دەپويست بەدواى سەرچاويەكى مېژويدا بگەرېت لەپىش نوسىنى وتارەكەى، بەلام لە دۆزىنەھەى سەرچاويەك سەبارەت بەى بابەتە زانىارى دەستىكەويت، نائومىد بوو.

دەردى ونبوون ھەكە پەتا بەناو ھەرىمەكەدا بلاو بووھەمو ھەموو كەستىكى گرتەھە. ھەك لەناو تەھو بوغارى قىيامەتدا ژيان بگوزەرېت كەس خۆى نەدەبىنى. بەھەر كەستىك دەگەيشتتەت دەنگوت: ونبووم. . . ون. كابرالەى پەشوكاوتر دياربوو پىدەگوت: بابەگيان تۆ كورا ونبوويت؟ ئەومتاي تەتېبىنم. . . لەپىش چاوى مندائت، تۆ وننەبوويت من ونبووم. . . من ونبووم. . . من. . .

بەردەوامىش لە كەنالە راگەياندنەكانەھە ھاواريان دەكرد: ھۆ خەلكىنە! خەلكە خۆشەويستەكەى ھەرىمە ئازىزەكە. كەس وننەبووھە. لىرەھە چاومان لە ھەر ھەمووتانە، چاوى مەراقەبەنا، چاوى ئاگالېبوونو پارىزگارى. چاومان لە ھەردووكتانە، نازانېن بۆچى لە بوونى خۆتان بەگومانن، دۇنيابىن كەستان وننەبوون. لىرەھە ئىمە باش دەتانېبىن، ھەردووكتان لەناومەراستى شەقامى شەھىد (فالن) راوھستانو كە پار پەيكەرەكەى بوو بە ژىر ئوتېلى (فالن) كەسەھە. تكتان لىدەكەين زەينو ھۆش بېننەھە بەر خۆتان كەكەستان وننەبوون، ئەى ئەومەبىبە لەگەل يەكتىردا گىتوگۆ دەكەن، يەكتىرى دەبېننو يەكتىرى دەدوئىن. بەى تەموو مژە گومان لە خۆتان نەكەن، ئەھە تەموو مژى نازادىبە بە چاوەكانتان نامۆبە. دەستان لەسەر دۇتان دابنېن ھەست بەبوونى خۆتان دەكەن، چۆن تەپ تەپ دۇتان لىدەدات، ئەھە ماناى تۆيت، ماناى واھە وننەبوويت. مەرقى ونبوو دلى لىنادات، روخسارى گەشو پىكەنىناوى نىبە. ئىوھ ھەمووتان دەم بە خەندەن، دۇخۆشو رووگەشن. بەكامەرانى ناسودىبى دېنو دەچن. ھەر كەستىكىش باوھ بە ئىمە ناكاتو لە بوونى خۆى بە گومانە و دۇنيابە كە ونبووھە، با سەبەى بەيانى زوو لەگەل قوقەى كەلەشئىردا بچىت بۆ مەيدانى كرىكارەكان. ئىمە بۆ دۇنيابىكردىنى كە وننەبووھە دەبىبەين بۆ كار، بۆ تەواوكردىنى ئەو شەقامانەى كە ھەرگىز تەواو نائىت، شەقامى خانووھە كۆنە قورېنەكان.

زەھىم ھەستىيار ئەو كەسە بوو كە وننەبوو، بە ئومىدەھە مژدەى شارىكى ونبووى بە خەلكەكە دەدا، رۆژىك لەى شارەدا ھەموومان خۆمان دەدۆزىنەھە. ھەرچەندە

خەلكى ھەرىمەكە لەنا شارو كەسوكارى خۇياندا بوون، بەلام لە واقىي بوونى خۇياندا ونىبوون. دەزگاي راگەياندى حيزبەكانىش ھەروايان بە خەلكەكە دەگوت كە " ھىچ كەسنىڭ ون نەبوو، ھەمووتان لە ھەرىمەكەي خۆتاندان". بەلام ئەم بانگەوازە تەنھا چەواشەكردن بوو، ئەگەرنا بۇچى ھەرىمانبەرە جگەرە فرۆشەكان ئىئوران بەدەم ھاواری جگەرە فرۆشتنەو دەيانگوت: ونبوون، ئىمە لە خۇمان ونبوون. خەلكىنە لە شوئىتكەداين ھەرگىز نەمانىنىو. پياوئىكى تر دەچوو بەرزترین شوئىنى كۆشكەكەي و زرمو و ر دەستى بە تەفەنگ تەقاندن دەكردو دەيگوت: ونبووم. . . خەلكىنە لۆمەم مەكەن ونبوومو بەم تەوقو و رە خۆم دەدۆز مەو. ھەرىمانى بە پاسەوانەكانىشى دەدا ھەموويان لولەي تەفەنگەكانيان روو و چياكان رابگرنو تەقە بەكەن، بەلكو لەر چياو ھەردە خۇمان بدۆزىنەو. ئىمە لەم كۆشكەدا ونبوون.

دەردى ونبوون وەك پەتا بلبووو. ھەموو كەسنىڭ ھەموو شتىك لە رۇحى خۇي وندەبوو. جوتيارەكان لەناو مامەلەي بازىرگانىدا لەخۇيان ونبوون، بازىرگانەكان سەريان بە كۈنى سىياسەتدا دەكردو ھىدى ھىدى لەخۇيان وندەبوون. سىياسىيەكان زۆر چىستو چالاك بوون، جگە لەكارى ھەرىمانرەوايى بە قۇنتەراتى گەورەگەورەش رادەگەشتن، كەچى ھىشتا شوكور نەبوون، دەيانگوت ئەمە كەي حالە. . . گوو بەو ژبانەي كە پياو لە خۇي ونىبىت. بەچىدەچىت ئەگەر دونىاشت ھەبىت. ھەرىفە بارچاوشەكانىش لەناو ئەستىرە باراندا لە خۇيان ونبوون. ھەرىمەكەش لەناو كۆشكە تەلارو شەقامى ويراندا ونبوو. ئەخلاق و نەمە مەرىپەكانىش لەناو دۆلارونايەكسانى كۆمەل و سەردەمدا ونبوو.

پياو عاشقە ددان كەوتو وەكان سەعاتى سەد نو كەيان بۇ ژنە نەناسرا وەكان دەكرد. ئەگەر نىرە زەلامنىڭ وەلامى بەدايەتەو، بە ئەدەبەو دەيانگوت "بمانبوون، بە ھەلە ژمارەي ئىوھەمان وەرگرتو". خۇيان بە خۇيان دەگوت "چىكەين لەناو دەردى ونبووندا، شەر لە بەتالى باشتر. . . بەس نىبە خوا ئەم مۇبايلەشى داو، ئەي ئەگەر ئەمە نەبوايە چىمان بكردايە. زەرورەت و گرنىگى مۇبايلىش لەناو ئەقلى خالىدا ونبوو. كەچى زۆر كەسى ونبووش بەھوى مۇبايلەكانىنەو خۇيان دەدۆزىيەو. ئەو كەسانەي خاوەن دوو مۇبايل بوون، نو كەيەكەيان بۇ مۇبايلەكەي تىرى خۇيان دەكرد. خۇي بە خۇي دەگوت "ئەرى لەكويىت، ئەرى لەكوئىم. . . نەروئىت تاكو دىم، بالەيەكترى ون نەبىن.

زۆر جار مېشولەكانىش وندەبوون، بەلام ئەمان لە خۇيان ون نەدەبوون، لەرۆژ وندەبوون دەمە ئىئوران بۇگيانى خەلكەكە دەھاتنەو. چەرىمان لەسەر لووتى خەلكە ونبوو وەكە ھەلەستەن و بۇ ماومىيەك ھۇشيان بەبەردا دەھاتەو دووبارە وندەبوونەو.

لەناو ھاللاوى دەردى ونبووندا، لەو سەردەمە پىر مەرگەساتەدا " بەرھەمى مام
 برايمى كۆلكىش " لەناكاو پەيدا بوو. بە دۇنيابەك ئومىدەو گەرايەو بۇ ئەنجامدانى
 پىرۆژمەكى. ھەر كەبىنىم ھەستە بە شادومانى كرد لە روخساريدا، بە دوو چاوى
 گەش و تەرو پىر لە ھىواو تەماشائى دەكردم. چاومروان بوو بە وشەيەك رۇخى
 ئاسودە بگەم، بەلام بە داخەو ئەو وشەيە لە ناخى مندا نەبوو. لەو رۆژگاردا بۇ من
 زۆر سەختبوو كە بتوانم دوور لەبەرژمەندى حاكمىكى دەسەلاتدار زەويەكى
 گەمروو فروان بۇ كارگەكەو بۇ چاندنى بەرھەم ھىنانى تۆوى گولەكان دابىن بگەم.
 ئەو ھەر لەسەرنەئى چاوپىكەوتنمان مژدەى ھىنانى تۆوى گولەكانى لە ماوئەيەكى
 نزىكدا پىدام. ئەو سەردەمە باوى جەنگى كوشتنى ئەخلاقبوولەسەر پارچەيەك
 زەوى، دوو شتى پىرۆزمان لەجەنگى تەمەدا بە گزى يەكتردا دەكرد. پىوانەى
 گەمروئى كەسايەتى و ئاستى كۆمەلايەتى بە خاومبوونى زەوى زارى زۆر دەكرا.
 سنگى خاكيان شەقار شەقار كرديوو، رۇحيان دەرھىنابوو. ئەو ماوئەيە ھەولم زۆردا،
 بەلام بىسود بوو. دواين جار چووم بۆلاى (زۆراب ھەمىرىنى). سەردەمانىك بوو
 زۆراب دەيگوت: ھەر چىم ھەيە بە رۇخىشمەو بە فەيدائى بستىك خاكى ئەم
 نىشتىمانەبىت، ئەو بستە خاكەش با لەسەر چىاي ھەمىرىن بىت لەپال مەزارى
 پىرۆزى (برايم خانى دەلق)، ئىتر ھەموو نىشتىمان لەمن ھەرام بىت. ئەمىرۆ زۆراب
 بە سەردانىش رىئى ناكەوتە چىاي ھەمىرىن. ئەمىش دەستى بە روومە نامو ھىچى بۇ
 نەكردم. قسەكەى خۆيم بە بىرھىنايەو گووتم: ئەو ھەموو زەوى زارەى كە
 داگىرت كرديوو پىت ھەرامبوو، خۆ تۆ بستىك بەس بوو ئىتر ئەم ھەموو دۆنمەت
 بۇ چىيە؟ خۆ پىرۆژمەكى ئىمە چارەكى زەويەكانى تۆى پىويست نىيە. گووتى: ئىو
 توخمىكى بەخىل و بىو ھەفان، وادەزانن ئىمە بەشەرنىن و خوا ھەر بۇ كوشتن خەلقى
 كرديوو. كاكە گيان ئەو زەمانە وام گووتوو ئىستاش نكۆلى لىناكەم، بەلام ئىستا كە
 ماومو خوا نەيكوشتوم دەتانەوت لە ھەمىرىن چالنىك ھەلكەنم بە زىندوى خۆمى
 تىكەم؟ . . گووتم زۆراب گيان كەس ئەوئى ناوت، منىش وام پىم نەگووتووت،
 بەلام دەلمىم قسەو كىرارتان يەك ناگرتەو، نە لە ھەمىرىن چال ھەلكەنم بچۆ ناوى،
 نە ئەو ھەموو زەوى زارە داگىر بگەن. كەمىك خۆى توره كرديو گووتى: بۆچى
 داگىرمان كرديوو؟ خۆ ئاودىومان نەكرديوو ئىتر نەگەرتەو بەم دىودا. خاك

خاكى خۆمانەو بۇ خۆمان باشە، شەرمان لە پىناويدا كرديوو.

ئەو شەرەى زەمانىك دژ بە رژىمىك كرديان، ئەو چەند سالىكە تىپەريو ئىمە
 باجەكەى دەدەين، خۆشمان نازانين باجى چى دەدەين و بۆچى دەبىت ئىمە باجەكەى
 بدەين؟ من دەمزانى ئەمانە ھىچم بۇ ناكەن، داواكار يەكەشم نە بۆخۆم بوو، نە تايبەت
 بووبە بەرژمەندى تاكى كەس، داواى مالى كەسبىشم نەدەكرد، پىويستىمان بە

زەھىوزارى خاكەكەمان بوو بۇ كارىك له پىناوى بەرژەھەندى خەلكى ھەرىمەكەدا. بۆكارى تايپەتى خۆم له دەرگای كەسىانم نەدەدا. ئەم جۆرە سەردانانەش بەلگەبەون بە دەستەمەھە لە داھاتوودا. بە زۆرايم گوت: بە پىي ئەو قەسە تۆبىت كە شەرتان لە پىناويدا كەردوھ، كەواتە ئەگەر شەرىكى نەرىخەى ھەرىمەكەى گرتەھە بەشداربووى شەھەكە ياخود ئەوانەى كە دەبىت پارىزگارى لە خاكى ھەرىمە كە بەن دەبىت لەسەر ئاستى مولكومال و زەھىوزارىبىت. ئىپوھ كە لە ھەموو كەسىك زىاتر خاوم زەھى ئەم خاكەن، دەبىت لە پىشەھەى بەرەى شەھەكاندان.

ھەستەم بە ناخى بەر ھەم كەرد كە دەرىپەك فرمىسكى بىزارى و بى ھىوايم بەسەردا رزان. خۆشەم غەمبار بووم، ھەستەم بە پەشيمان بوونەھە دەكرد، چارىشەم نەبوو جگە لە گىرانەھەى راستىيەكان. خۆشى و شادى روخسارو چاھە گەشەكانيان بەجىھىشت. بە نىگەرانىھە پرسى: چى بەھىن باشە، نە ئامىرەكان ھەلدەوشىتەھە، نەمەن و تۆوى گولەكان دەگەرئىنەھە. من تىناگەم بۆ يارمەتيمان نادەن؟ چ كارىكى خراپمان كەردوھ؟ بە ئارامىھە پىمگوت، نىگەرەن مەبە. ! ئىنجا بزەنە كارىكى باشت كەردوھ، رەنگە كەسىك نەتوانىت بە كارىكى خراپ بەگاتە ئاستى ئەوان، بەلام ھەمىشە بە گومانن لەو كەسانەى لەم بارودۆخەدا جىگای ئەوان بەگرتەھە. ھەرىچەندە تۆ بەمەبەستە ئىشناكەبىت. ئەمە ئەو گرتەھە كە بەبى بەرنامەبەكى پەروەردەى شورش ھەلگىرسا و ئەمروى پر كارساتى خولفاند. ئەگەر باش پەروەردە بەكرانىيە، تىدەگەشتن كە مروقى تاك ھەرى كەسىك بىت لە ئاستى گەورەى كۆمەلگاو پىرووزى خاكدا زۆر بەجۆلەھە.

ئامىرەكان ماوەھەك بوو تەواوبوون، ئەوانىش لەژىر تەپو تۆزدا خويان لىونىبوو. بەر ھەم بە نىگەرانىھە نىگایەكى خەماوى گرتە روخى بىنازو جەستەى تۆز لىنىشتوويان. سەرسام بوو لە بىخەمى بەرپرسەكان بەرامبەر بە نەھامەتەكان و بەو كارانەش كە خەلكانى خاوم ھەلوئىست ئەنجاميان دەدا. ناھەقى نەبوو، وەك خۆى دەيگوت، بە سەد شەونوخونى و ھەول و ماندو بوونى زۆر ئەوسا توانى ئەو پىروژە بەجۆلانەھە ئەنجام بەدات. راستىكرد كە دەيگوت، من دەمەوىت جارىكى نە ئەو بۆشايە پىرەگەھە كە بىخەمەكان مروقى بە رەوشتيان تىدا بەندكردوئەخلاقى چەندىن سالىيان بەسەر روخسارو مەرگىدا روخاند، بۆ شارەنەھەى دزىيە گەورەكان و سىرپىنەھەى رەفتارى بەد رەوشتى. من چاوەروان بووم بە چەپكە گولەھە پىشوازىم لىنىكرىت، كەچى بەرد دەخنە سەر رىگام. كارى چەپكە گولەك زۆر ئاسانترە لە دانانى تە بەرەكان، بەلام گول دەرونى پاك و مېھربانى دەوىت كە دەستى بەداتىت، لە ھەقى كارى چاكەدا پىشكەش بە بەرامبەرەكەى بەكەيت، بەرەدیش سەرى رەقى دەوىت.

من ھەموو قەسەكانى بەر ھەمم پەسەند كرد. ھاو بېرو بۇچوون بووين. سەرنجى ئەوېشم بۇ بەرنامەيەك راكىشا كە پېش سى سال لەمەو پېش بۇ لەبار بردنى نەھامەتەيەكانى ئەم رۆژگارە بېرى لىدەكر ايمەو. رستەكەى ئوقيانوسى ھېمنم بۇ گووت" ئەگەر ھەمىشە خۇمان بە كورى شۇرش بزائين ، ھەمىشە لە خزمەتى خەلکو نىشتيماندا دەبين". پېشمگووت: نىگەران مەبە. ! بەلّين بيت تاكو كوتايى تواناي خۆم پىشتگيريت بکەم. بەر ھەم بە ھىوای دوا قۇناغى پروژەكەى گەر ايمەو، بەلام ئەم سەفەرەش ھىچى بۇ ئەنجام نەدراو ھىچى بۇ نەكرا. تۆوہ گولەكانىش گەيشتنو بە بيناز ئەوانىش لە ژورى مالىکدا لەسەر يەك وەك خەمەكانى خەلکی ھەر يەمە كە كەلەكەبوون.

رۆژگار يېكى زۆر نامۆ بوو، لە روناكيدا لە خۆت وندەبوويتو لە تاريكيدا وەك جنۆكە ورتەورت لەگەل ناخى خۇندا قسەت دەکرد. بەدەگمەن جور تيار يەك سەرقالى كشتوكال بوو. تەنەت پەلپېنەو گەلا مئوو كزىش لە دەروەى ھەر يەم دەھات. زەو يە كشتوكال يەكانىش لەناو پاركو سەيرانگەو كابينەو كوخدا ونبوون، ئەوانىش لە تاريكىو بىخزمەتىو قورو چلپاودا ونبوون. بەر ھەم دەيگووت: ئەم تۆوانە تايبەتن، لەگەل ئاوو ھەوای ھەر يەمەدا زۆر گونجاون كە بەباشى گەرە بېنو گول بگرن. ھەموو خۆزگەو ئواتى ئەم تۆ وانەبە زوو بېن بە گول و بازارەكانى ھەر يەم پركەن لە رۆن، چيتر قەدەرى گەندەلەو حوكمى خۆپەستى، مرقە نەدارەكان نەكات بە پەردە بۇ داپۆشىنى دزيبە گەرەكان.

بەر ھەم بە نىگەرانى بۇ ھەندەران گەر ايمەو ھەر يەمى پر كارساتو ھىوای كوژراو و نامىرو تۆوى گولى بە جيپەشت. چىرۆكى ئەو بوو بە سەرچاوەى بابەتيك گرنىگ كە وتار يېكى لەسەر بنوسمور يژە بە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھېمن بدم. من چەند جار يەك پىمگوتون "وتارەكان بەر ھەمى نەھامەتەيەكانى سەردەمن".

موراد عاشق زۆر بە پەروشەو بەشويئ ئەو كەسانەدا دەگەرە كە پەيوەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھېمندا ھەبوو. ھەلبەت دۆزىنەو ئەو كەسانە كاريكى ھەروا ئاسان نەبوو، دەستنىشانكر دنى كەسەكان لەروانگەى ئيمەو لەسەر بنەماى رەفتارو ھەلوئىستى خودى كەسەكە خۆى بوو لەسەردەمى خەباتيدا تاكو ئەو سەردەمى بە دوایاندا دەگەر ايرين. ئەو بېر كرنەو ھەيكى زۆر گونجاو بوو، كە كارى دۆزىنەو كەسەكانى بۇ ئاسان كرىبووين. بەلام بەداخەو زۆرىشيان شەھيد بېوون. نازانم بۆچى ئەو كەسانە زۆر بىيان شەھيد بوون؟ زۆرىشيان خەلکی دەشتى گەرميان بوون كە دۆزىنەو بىان زۆر زەحمەت بوو. گوندىەكانى دەشتى گەرميان وەك تەختەى دامە بە داشەكانەو ھەلگەر ايتتەو، داشىك لەجىگای خۆيدا نەمايو، گوندىك لەسەر پنى خۆى

نەمابو، ھېچيان ئاۋەدان نەكرابو نەھە تاكو خەلكەكەي گەرباينتەھەھو ئىمەش بە ئاسانى بيانئۆزىنەھە.

موراد عاشق ھەر دۆستىكى دىزىنى دەدۆزىھە، بەمىنىشى دەناساند، ئەگەر من پىشتەر نەمناسىيايە. تاكو رادىيەكى باش زانىيارى بەسودم لەھە خەلكانە دەستكەوت تاكو بتوانم بەرنامەكە ھەلبەسەنگىنم كە ئاخو بۆم تەھە دەرگىت؟ بەرنامەكە ئوقيانوسى ھىمەن ئەگەر سودىكىش نەبىت بۆ ئەر رۆژگارە، من ۋەك نوسەرىك بەھۆى بلاوونەھەى وتارەكانەمەھە ناسرام. ئىتر نەدانم بەخۇمدا دەگرت لە ئاستى تاوانەكان بىدەنگ بىم، نە دە متوانى دەست لە نوسىن ھەلبىگرم. وتارەكانم بەرھەمى كارەساتو گەندەلىو حوكرانى پەرتو بلاو ناپەكسانى بوو. سەرھەلدانى دياردە غەرىبەكانىش ۋەك "با" كورەى مىشكىيان جۆشەدام كە مرقىيان لە بىئارامىدا نوقمى ترسو پەشۆكاۋىو ھەراسانى دەگرد. نوسىنى رۆمانى(خەمەكانى لارە گول دەگرن)، گرگىرىن بابەت بوو كە خۆى لەواقى ئەر رۆژگارە دەدوا، رۆمانىكى زىندو بوو، چونكە روداۋەكان زىندو بوون ھاوتەمەنى خەلكى ھەرىمەكەبوون. لەلایەن خەلكەھە دەستخۆشى زۆرم لىكرا. ھەر لەھە سەردەمەدا ھاۋرىي خۆشەۋىستەم(مىرانى رۆمان نووس) بە گەرمى دەستەكانى گروشىم كە بۆم بايى ھەموو ھاندانىك بوو. من بە روخسارىكى سەرسامىو چاۋەرۋانەكراۋ پىشۋازىم لە شەكانى مىران كرد. ئەر زو ھەستو ناخى خۆندەمەھە، بە زەردەخەنەيەكى مېھربانانەى دور لە خەندەى ئەفسوناۋى شاعىرو نوسەرەكان گوتى: بۆچى سەرسامى؟ من دەپرسو ۋەلامەكەشى لەلای خۆم ھەيە. ئەمجارەش سەد جار دەستەكانت خۆش بىت و بىرت فراۋان قەلمەت بە پىزىت. رەنگە روخسارمان خۆشەۋىستى لىبىارىت، بەلام ناخمان پرە لە رقى كىنە بەرامبەر بەيەكتىرى. من بە ھەموو ئەوكەسانە دەلىم " ھۆ شاعىرە رقىلەل ۋ لوت بەرزو دەرون پر لە فىزەكە، بەيانىيان پىش ئەرەى بەرگى رقى فىز بىۋىست، چاۋىك بە شىعەرەكانتا بخشىنە، گولى سەر چلى وشەكانىيان بە رقى دلتو فىزى دەرونت وشكبوونەتەھە. پىشىدەلىم، تۆ دەزانىت. ! ھىچ شىعەرەك ناگاتە ئەر ئاستەى پەيامىكى رۆحى بە تۆدات كە بە فىزەھە بروانىت، ھەنگاۋ بىنىت، ياخود بدوئىت "

مىرانى رۆمان نووس وتارەكانىشى خۆندەمەھە، ئەرانىشى زۆرپ پەسەند بوو. بەپەرۋشەھە خەرىكى نوسىن بووم. ھەولم دەدا بەشى كۆتايى بەرنامەكە ئوقيانوسى ھىمەن بۆسمەھە. ھەلبەت كارىكى ئاسان نەبوو كە بەشى كۆتاي لەگەل بەشەكانى تردا كە خۆى بۆى نارەبوم گونجاۋىنو ۋەك دىزىكراۋەى يەك بىرو قەلم بىكەھە پەيۋەستىن. من كەلكم لە بىرەھەى زۆر لەوكەسانە ۋەرگرت كە پەيۋەندىيان لەگەل ئوقيانوسى ھىمەندا ھەبوو ۋە سەبارەت بە بەرنامەكەى قەسەى بۆكردوون، تاكو ئىستىنا ناۋەرۆكى بابەتەكانىيان لە ياد ماۋو. ئەرەى بۆم گرفت بوو بىرى ئوقيانوسى ھىمەن

بوو، وەك ويستېبوى لە سەر بىنەماي "سى" تەھەرى گىشتى ئىشېكات. وەك خۆى دەيگوت: دەبىت پەيوستېين بەھەر "سى" قۇناغە ئەزەلبەكەھە، قۇناغى "رابردو، ئىستا، داھاتو"، كە بوونى خوشمان ھەر لەمۇ سى قۇناغە جياواز ئەندا دەبىنەھە. گرگىر قۇناغ زەمەنى ئىستاھە كە ھەمىشە نەركەكانى زياتر لەسەر شانە بۆ بەردەوام بوون. ئىمە دەبىت بەرنامەكانى ژيان بە نەركى شۆرشېشەھە لەسەر ئەم "سى" بىنەمايە داھەزرىن، ئەگىنا لەزەمەنى خۇماندا كەمتەرخەم دەبىن بۆ بەرامبەر بە نەركەكانى داھاتووش شەرمەزارو قەرزداربار دەبىن. ھەر سى قۇناغەكە بە جۆرىك ناۋىتەھى يەكتىرى بوون كە ناتوانرېت ئىتر لەپەكتىرى جودا بىرىنەھە. ھەر سى قۇناغەكەش بە رەھمى يەك زەمەنن كە بچوكتىرىن سات دەخوئۇقۇنېت، لىزەھە گرنگى بچوكتىرىن تاكى كۆمەل ھەست پىدەكرېتو گەورەترىن كەسى كۆمەلېش لەبەر نىگای ئەو تىۋىردا وەك بچوكتىرىن ساتەكانن كە گەورەترىن زەمە پىكدەھىنن.

من لە نوسىنەكانى خالىدەھە، بەلام پىۋىستەم بە خويندەھە و لىكدانەھەى زياترىان بوو. دەھەمىست زياتر لە چەمكى "سى" تىبگەم بۆچى ئۇقپانوسى ھىمن لە نوسىنى بەرنامەكەيدا گرنگى زۆرى بەھە چەمكە داوھ؟ ھەرچەندە من كەسىكى زۆر نىزىك بووم لە ئۇقپانوسى ھىمنەھە، بەلام بەداخەھە زوو شارى بە جىھېشتو زووش لەپەكتىرى داېرىن كە كەسمان چاۋەروانى ئەو داېرەنە ناومختو يەكجارىيەمان نەدەكرد. دواين سەردان كەبىرىاربوو لەگەل كەسى سىيەمدا بە يەكتىرىمان بىناسىنېت، بىگومان بابەتەكانى بەرنامەكەى بۆ روندەكر دىنەھە. گرنگى بىنەماكانىشى بۆ لىكدەداينەھە. ئەھەى كە رويدا بۆ ژيانى سىياسى ئىمە كارسات بوو، بىرىكردنەھەش چ سۇدىكى نىيە، بۆيە دۆزىنەھەى كەسى سىيەم بۆمن زۆر گرنگ بوو، ئەۋىش ئەھە عەيامىكە لە ھىچ شۇنىكەھە دەنگو رەنگو ئەسەرى نىيە. بى ئومىدم لە دۆزىنەھە پەيدا بوونى ئەۋىش. تاكە چارەسەر گەرانە بەدوۋى دۆستە دىرىنەكاندا كە پەيوەنېان لە گەل ئۇقپانوسى ھىمندا ھەبوۋىت. ھەندىك لەھە ھاورىيانەش ئەم پەيوەندىيەمان ھەبوۋە، بەلام ئەۋانىش لەناسىتى خواسىتى مندا نىن. وەك موراد عاشق گوتى، گەرانى بەردەوام پىۋىستە، رەنگە كەسانىك ھەبىن چاۋەروانىن كەسىكى وەك ئىمە سەبارەت بە بەرنامەكەى ئۇقپانوسى ھىمن لەشۇنېيان بگەرتىن. بىرىم لە رىگابەك دەكردەھە بە نەھىنى بانگىشەھى ئەم كەسانە بگەم كە لەپەكتىرى ونبوۋىن. بلاۋ كرىنەھەى چەند بەشنىك لە بەرنامەكە چاكتىرىن ئەم بانگىشەھە بوو كە ئەم خەلكانە بە دەنگمانەھە بىن، بەلام ئەۋىش گىرقتى خۆى ھەبوو، دۇنباۋوم كە حاكەم دەسەلاتدار مەكان ئەم بۆنە دەناسنەھە كە سەردەمىك بوو لوتيانى دەكرانەھەم مىشكىيانى شىۋاندىبوو. يەكەم بەش كە بلاۋوم كرىدەھە بەناۋى گەرانەھە بۆ سەرمنا. بابەتتىكى ئاساى بوو سەبارەت بە دوۋبارە گۆرىنى ناۋى گوندەكان بۆ ناۋەكانى خۇيان. لەم

بەشەدا ناۋى ئوقيانوسى ھىمىنم نەبردېوو، وەك ئەزمونىكى سەرەتا بۇ نامانجى كارەكەمۇ گومان نەكردن لە وتارىكى نەينى. دۇنيابووم ئەمۇ كەسانەى كە چاۋەروانىيون رۇژىك كەسبىك سەبارەت بە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن بە شونىياندا بەگىرەيت، بۇنى ئەمۇ گەرەنە لە وتارەكەدا دەناسنەۋە. لە وتارەكەشدا نامازەم بە شىۋازى نوسىنى ئوقيانوسى ھىمىن كەردېوو بۇ ناسىنەۋە. گۇرپىنى ناۋى گوندەكانم پەيوەستكردېوو بە گىرنگى سەرەتاي دياردەو بەنەما ئەزەلپەكان. دۇنيابووم كە گىرنگى ئەمۇ بابەتەى لەلای ھەندىك لەمۇ كەسانە باسكردېوو. بىلابوۋونەۋەى وتارەكە نامانجى خۇى پىكا، بەچەند وتارىك پىشگىرى لە بۇچونەكانم كرا، بەنەينى بە ھەندىك لەمۇ برادرانەم دەگوت: بىرۆكەى ئەمۇ وتارە ھى ئوقيانوسى ھىمىنە. شىخ بەختەۋەر پىۋونىكى ناۋ ئەمۇ بازەنەى بوۋ كە پىۋوانى ناۋ حوكمرانى تىدا كۇببوۋە. بەلام شىخ بەختەۋەر كەسىكى جىۋاۋ تىرېوو لە روى تىگەيشتن لەسەردەمۇ لە حوكمى سەردەمەكە. كەسىكى خاۋەن ھەلوئىست بوۋ، يەكەك بوۋ لەمۇ كەسانەش بە پاكى مەبدەئى خۇى پاراستبوۋ كە رۇخسارى ئەۋەى ھەببىت لەناۋ كۇمەلدا باس لە گىرۋگرتەكانىيان بكات. شىخ بەختەۋەيش بە وتراىكى بە پىز پىشتىگىرى كىردم. نوسىنەكەى ئەمۇ بۇم زۇر بايەخدار بوۋ، ھەرچەندە ئاشناى خۇم بوۋ، بەلام بە پىرمدانە ھاتىبو سەبارەت بە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن قسەى لەگەلدا بىكەم. ھەلىكى باشبوۋ بۇم رەخسابوۋ. لەگەل مورااد عاشقدا باس كىرد كە دەمەۋىت سەردانى شىخ بەختەۋەر بىكەم و سەبارەت بە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن قسەى لەگەلدا بىكەم. موراادىش پىشنىيارەكەى بە گونجاۋ زانى و قىۋلىكىرد.

بىلابوۋونەۋەى ئەمۇ وتارە وەك ھەموۋشتىكتىرى ئەمۇ سەردەمە سەرنچو لىكدانەۋەى خراپى بۇ كرا. بە وتارىكى ھەر شە نامىز وەلام درامەۋە لە ژىر ناۋى" بىرینە كۇنەكانمان مەكولننەۋە".

تەپىرە فسقلىپەكان لەناۋ ھەر تەمەكەدا لە كولاندنەۋەى بىرینە كۇنەكان بە ئازار تىر بوۋن، كەچى نوسەرە گەۋجەگانى خۇيان بە دىزىكىش وتارىكىان لەسەر نەدەنوسىن، رەنگە بەلای فسقلىپەكان سەروشانى پىۋوانى حوكمرانى نەگرتەۋە. ھەر بۇيە نە وتارىك لە دۇزبان دەنوسرا، نە خەمى لە ناۋ بىردىيان دەخورا، نە بە رەنگارىيان دەبوۋنەۋە. سەردەمى سەر ھەلدانى دياردە غەرىبوۋ غەجىبەكان بوۋ، كە ھەرىپەكە بۇخۇيان بەلەيكە بوۋن بۇ ھەر تەمەكە، كەچى ھىشتا خەلك ھەر چاۋەروانى ھاتنى بەلا گەۋرەكە بوۋن دەرنەجامى پەيدا بوۋن و سەر ھەلدانى دياردەكان. دەردى ونبوۋن ئەمۇ بەلەپە بوۋ كە ھەموۋ كەسىكى گرتىبوۋە. كەس خۇى نەدەبىنى لەچ سات و جىگايەكەدا، رۇحەكان غەرىب بوۋن بە پىنگەكانى خۇيان. لەناۋ ھۆلىكى پىر لە چل چرادا خۇتت نەدەبىنى و ھەستت بە ونبوۋن دەكرد، ھەمىشە دەروون تارىك و بەر

چاۋرەش بوو. كرىكارىك بە كۆل بلۆكى بۇ بىنايەكى شەش نەۋمى بە كۆپرە كۆپر سەردەخست. مامۇستا كان بە كۆپرە كۆپر وانەيان دەگوتەۋە، ھەروەھا دكتورەكانىش ھەر بەكۆپرە لە ھۆلە تارىكەكانى نەشتەگەرىدا كاریان دەکرد. بىژەرى كەنئالەكان لە ھەموو كەسنىك كۆپتر بوون. شەۋرۇژ شاتەيان دەھاتو ھەموو شىتېكىيان بە پىچەۋانەۋە دەخوئندەۋە: ھۆ خەلكىنە ھىندە بەر چاۋتان تارىك نەبىت. ! سەرىك ھەلپرنو تەماشای دېمەنى جوانو شىرىنى ۋلات بېكەن. ھەرىمەكە لە مەملەكەتى زېل دەچوو، وەرزەكانىش بۇنى خەمو رەنگى كەروويان گرتبوو.

لەناۋ ئەو زۆلمەتو بەلا بارىن و دەردى ونبوونەدا پیاۋە دەسەلاندەرەكان لە ھەموو كەس زىاتر ونبوون. ئەوان ھەموو شىتېكىشىيان لېۋىنبوو، وىژدان، ھەلوئىست، رابردو، وەھای ژنە كۆنەكان، ھەست، مردن، بەرپرسىارىتې. كەچى ھەستىيان بە ونبوونى خۇيان نەدەكرد، دەيانگوت: بۇ بەر چاۋتان تارىكە خۇتان لېۋىنبوو؟ بۆچى ئېمە خۇمان لېۋون نەبوۋە؟ نەك خۇمان دور دورىش دەبىنن. ئەوان راستىيان دەكرد كەدەيانگوت: دورىش دەبىنن. ھەوت رېگا رۇژ زەۋىيە سوتاو مەكانىيان بەدەكردو بەسەر خۇياندا دابەشىيان دەكرد.

ھەموو شىتېك پىچەۋانە ھەموو شىتېك تىكەل بېوو. "با" يەك خۆل و خاشاكى شارى رادەمالى، "با" يەك پۆخەۋاتى قەراغ شارى بۇ ناۋ شار دەھىئا. شەكر لەبرى ژەھر بە دەرمان دەكرا، دەرمانە سېر كەرەكان ژەھرىكى كوشندەبوون و لەبرى شەربەت دەخورا يەۋە. ئەنئەت پىچەۋانەش پىچەۋانە بېوو ۋە.

لەناۋ توم تومانى بۆگەنى ئەو رۇژگارەدا، لەناكاۋ بۇنى ھەنگوئىكى ساغ ھەرىمەكەى پېر كورد. زەعیم ھەستىار پىش ھەموو كەس ھەستى بەبۇنى ھەنگوئىن كورد لە رۇحى مەستى دەھات. جارىكى تر لەگەل مەستىدا چاۋيان بەبەكترى كەوتەۋە، بە غەمبار يەۋە بە مەستى گوت: مەستى گيان ئاگادارى خۇتە. ! بۇنى ھەنگوئىكى ترسناك لە رۇحت دېت، ئەمانە ۋەك گورك چاۋيان تىژ ۋە ۋەك سەگىش ھەستى بۇنىيان بۇلاشەى خۇمان بە ھىزە. زەعیم ھەستىار بە خەمەۋە نەھامەتتەكانى بۇ مەستى باسدەكرد، مەستى گوتى: ھەموو شىتېك ئاگادارم، دلى خۇت تەنگ مەكە كە تۇ خۇت مژدەى شارىك بە خەلك دەدەبىت رۇژىك لەم زۆلمەتە رزگار يان بكات. ئەو بۇنى تۇ بەترسناكى دەزانىت، نازانم بۆچى دەبىت ترسناك بېت؟ خۇ بۇنى ژەھر نىيە ترسناك بېت. مەستى گوتى: رۇژگار يكى غەرىب بەسەر دەبەين، ھەموو شىتېك پىچەۋانە بوۋەتەۋە، كەۋاتە سەرسام مەبە ئەگەر بۇنى ھەنگوئىن ترسناك بېت، رەنگە ترسەكە لە بۇنى ھەنگوئىنەكەشدا نەبىت، رۇحى تۇ ترسناك بېت، ھەنگوئىنەكە بۇنى رۇحى تۇى گرتوۋە. مەستى گوتى: رۇحى من لە ترسى نەۋقىامەتە ھەلھات كە ئەوان ھەلپانگىرساندوۋە. ترسەكە لېرەدا ئەۋىيە كە بە جېگامان نازانن، نايانەۋىت

شونىڭ ئارامىر ۋەك پەنەيك دور لە ھوكمى ئەوان ھەيىت. مېشولەكان ترسىكى گەورەبوون لەسەر ژيانى خەلكى شارەكە بەلام بېخەم بوون لە بوونى ئەوان، بېخەمبوون لە چارەسەر كوردنېان، خەمى ئەوان ئەقلىبوو كە بېرى لە ھۆكارەكانى ھەلگىر ساندىنى ئەم قىيامەتە دەكر دەم.

ماوھەيك زەعیم ھەستىار مەستى لەناو شاردا نەبىنى، ئەم ماوھەبوو كە مېشولەكان بە قىر چوون، تاكيان لە ھەرىمەكەدا نەما. كەس نەيدەزانى بە چ دەردىك لەناو چوون. بەلام ھەندىك كەس لەنيوھ شەپكەداگورز مەك بالندەى بچوكو تورەيان بېنىبوو، ۋەك رەشاپايەكى بە رەھمەتى دواى جەنگىكى ويرانكارى بەسەر ھەرىمەكەدا ھەلېكاتو ھەرقى خۆلۇ خاشاكى پاشماوھى جەنگەكەپە لە گەل خۆيدا رايىمالت. ئەم انىش تاكە مېشولەمەكەيان لە ھەرىمەكەدا نەھىشت، ھەمرويان رامالين، بەلام كەس نەيدەزانى بۇ كوي چوون. پاسەوانىك بەدەم ۋەنەوز مە لە بەر دەركاى مالى ناغاكەيدا بايەكى خىراو تورە چاۋە خەلوھەكانى بەدەورى خۆيدا سورانبوو، بەتەرسو پەشوكاۋىيەو بە بەناغاكەى دەگوت: قوربان ۋەختەبوو چاۋەكانم كۆردەبوون بۇ خەم، لەناكاۋ گىقەى بايەكى تىزوساردو ترسناك بە بەر چاۋمدا رەتبوو كە ۋەختەبوو رۇحم لەگەل خۆيدا بەرەت. گورز مەك بالندەى بچوكى تورەبوون، ۋەك مېش ھەنگ گىزەيان دەھاتو سەريان بە ھەموو شونىكەدا دەكر.

ئەم بەيانىيە پاسەوانەكە چەند جارنىك ئەم چىرۆكەى بۇ ناغاكەى گىر اىھە، ئەمىش بە سەرسامىيە دەمى داچەقاندبوو، تەنھا كويى گرتبوو، ۋەختەبوو لە ترسا قريو مېيىتو لە خوشياندا بگرى. ئەم بەيانىيە ھەرزو بىژەرە دەنگ گىرەكان كرديان بە رۆزى خۆيان. خەبەرى قەلاچۆكردىنى مېشولەكانيان بېستبوو، كرديان بە دەسكەوتىكى گەورە بۇخۆيانو بە منەتىش بەسەر خەلكى ھەرىمەكەو.

زۆر كەس ھەبوون ھەمىشە چاۋەكانيان زەق كر ابوونەو، دلپان ۋەك تەپل لىيدەدا، سەرقالى مامەلەمو بازارگانى گەورە گەورەبوون، ۋەك ماخۆلان دەھاتە دەچوون، بەلام خەوتبوون، لەناستى رواداۋەكان بىناگابوون. ھەنگەكانيان بەم نيوھ شەوھ نەبىنى بوو، بە پەرۆشەو گونيان بۇ بىژەرە دەنگ گىرەكان دەكرتو چەپلەيان بۇ "كاك ھوكمەت" لىدەدا. بەدەنگى بەرز دەگوت: بژى ھوكمەت، بژى كاك ھوكمەت. . . مردن بۇ مېشولەكان.

كاك ھوكمەت پياۋى يەكەمى ھوكمەت بوو بۇ پروپاگەندەكان لە ناو بازاردا، ھەموو كونو كەلنىكى شارەكە شارەزابو. عىيامىك پىش ئىستا رىكلامچى سېنەماكان بوو بۇناساندىنى فىلمە نوييەكان كۆلان بە كۆلان ۋە شەقام بە شەقام وىنەى فىلمەكانى دەگىرا. ئەمرو ئەم پياۋە لە ناو خەلكدا بە كاك ھوكمەت بانگەكرەت، لە ھەرشونىك دەركەوت خەلكى لىكۆدەبىتەو چاۋەروانى بانگەوازەكەى دەكەن. كاك

ھوكمەت ماۋەيەكە دەر ناكەۋىت، ئەۋ كاتانەش كە خۆى دەر دە خات پىشتىنە ھەوت گەزەكەى ناپەستىت، بەلام لەدوای قرتىكەۋىتى مېشولەكان ھەمىشە لەناو بازاردايەۋ پىشتىنە گولگولۇكەى تاكو سەر سىنگە توكنەكەى دەپەستىت. بە فېزو لە خۇبايىبونەۋە ھەموو شۇنىكى شارى بەسەر دەكر دەۋە. بەۋشەى قەلەۋ قەلەۋ باسى قەلاچۇكر دنى مېشولەكانى دەكر د. چىرۆكەكانى لە خۇيەۋە رىك دەخست، چونكە بنەمايەكى راستىان نەبوۋ نەيدەزانى چى بلۇت؟ ھەندىك جار كە رادەۋەستا دواتر نەيدەزانى باسى چى كر دەۋە، نە دەچۈۋەۋە سەر باسەكەى خۆى. گۈيى لە دەنگى كەسىك بوۋ كە پىشتىگىرى قسەكەنى كاك ھوكمەتى دەكر دو دەيگۈۋت: دەستان خۇشېت قەلاچۇيان كەن. كاك ھوكمەت بە بېستى وشەى قەلاچۇ شتىكى بە بېردا ھاتەۋە، دووبارە دەۋبېست درىژە بە باسەكەى بداتەۋە دەيگۈۋت: بەلئى ھوكمەت بە پەرۋشەۋە ھەمىشە لە ھەۋلى قەلاچۇكر دنى نەخۋىندەۋار یدا بوۋ، قسەكەيان پىبىرى: قوربان باسى قەلاچۇكر دنى مېشولەكان بوۋ نەك نەخۋىندەۋارى. كاك ھوكمەت خۆى تەرىق نەدەكر دەۋە، بەردەۋام قسەيدەكر د. مەن خۇم دەزانم چۇن بابەتەكان پىكەۋە گرى دەدەم، جىۋازى نىۋان قەلاچۇكر دنى نەخۋىندەۋارى و قەلاچۇكر دنى مېشولە نىيە، دوۋ دەردى كوشىدەن لەناو كۆمەلدا. ھەموۋىان نەۋەى يەك بەرە بابىن، بەيەك پىرۇسەى قەلاچۇكر دنىش لەناو دەچىن بە قەلاچۇكر دنى بەشەرىشەۋە. دەمەۋىت بە خۇشاللىيەۋە پىتان رابگەيەنم كە مېشولەيەك لە ھەرىمەكەدا نەماۋە، نىتر شەۋان بەبى خەم سەرۋ قونگنەن روۋ تىكەنۋە بخەۋن.

بەبۇنەۋەى لەناو چۈۋى مېشولەكانەۋە سىرۋرۋوسى شەۋە ناھەنگى خۇشى لە ھەموۋ ھەرىمەكەدا ساز كرا. تەقەى خۇشى چەندىن كەسىترى كوشت. سوپىدىان خوار د ئافرىتىك سىنگى كر ابوۋ بە بىژىنگ، جىگەى ھەر سى گولەكە بە سىنگىيەۋە دىاربوۋ. دەنگى دەھۆلۋ ھۆرنى ئوتۇمبىلە شەق وشىرو دزراۋەكان قىامەتىان ھەلگىر ساندىبوۋ. ھەموۋ دەنگەكان پىكەۋە بەرەۋ ئاسمان ھەلدەچۈۋنۋ گەروندىيان ھەژاندىبوۋ. زەۋى لە ژىر پىيى ھەلپەركى كەراندا نالەى دەھات. تەپو تۇز ئاسمانى تەنپىبوۋ، دووبارە خۇل دادەبارىۋ كەس كەسى لە تۇزدا نەدەناسىيەۋە. ھەزارەھا دەستى رەشۋ سىپى تىكەل بەيەكتىرى بىۋون. گۇرانى بىژە تايىتەكان لەبەردەم سەكۋى حىزبەكاندا تاكو بەرە بەيان شاتەيان دەھات، سەد جىنپوۋ قسەى قۇرىان بە گۇرانىيەۋە دەگۈۋت، كەس بە كەس نەبوۋ، بە ھەموۋ دەھۆلۇك ھەلپەركى گەرم بوۋ. مەجە لۇتى گۇرانى بىژە قەد ئەۋەندە شاباش نەكر ابوۋ، سەد دوعاى خىرى بۇ مېشولەكان دەكر د. ئەۋسۋرۋرۋ شەۋە ھەرىمەكە بى كارەبا نەبوۋ. بەنزىخانەكان ھەمىشە كر ابوۋنەۋە. وىنەى چەند كەسىك بەدەستى سەماكەرانەۋە ۋەك مەخلۇقىكى گىژى ناۋ دەريايەكى تۇرە ساتى ھەزار جار سەرىان بەرز دەكر دەۋەۋە نوقمى ژىر پىيى

خەلگە سەماكەرمەكە دەبوونەو. ھېشتا زىمەى ئاخىر دەھۆل لەگوىى خەلگدا دەزىرنگايەو، دونىاي ھەرىمەكە بوو بە تارىكىستان، تروسكەى كارەبا لە شوئىنكىدا بەدى نەدەكرا. چۆرىك بەنزىن بۆ نمونەش دەستتەدەكەوت. ئاۋ لە ھەرىمەكە بەرا، بەلوغەى مالىھكان وەك مندالى خەتەنەكرا و تكتەك ئاۋيان پىنادا دەھات. كرمى ناۋ تەنكى سەربانەكان لە تىنۆئىتيدا خىنكابوون.

زەعەم ھەستىيار ئەو سى رۆژە كەس نەبىيىنى، لەمالەو نەھاتە دەرمەو. زۆر كەسىتېرىش ھەر لەمالەو بوون. دەنگى دەھۆل خەلگى مالىھو دەرمەوشى ھەراسان و كاس كىرەبوو. دەنگى دەھۆل تاكو چىا دوورەكان دەروشت و سەريان بە دىۋارى چىاكاندا دەدا، دووبارە دەگەرانەو بۆ ناۋ شارەكان و لەناۋ گۆئى و مېشى خەلگدا دەنگى دەدايەو. لەدۋاى دوو رۆژ تەپو تۆزى ھەلپەركى كەران بە ھېۋاشى لەناسمانەو دەھاتەو بۆ سەر عەزمەكە. بۆنى فېشەك و باروت ھېشتا كارىگەرى لەسەر كزانەوئەى لوتو قورق ھەبوو. وەستا كاۋەش بە غەمگىنەبەو دۋاى ئەو دەھۆل كۋاتانە بەرمە دوكانە بى نازەكەى ھەنگاۋى سىستى دەناۋ بە نىگەرانى و دلگوشراۋى سەرنجى دىۋارە گلېنەكان و كارىتە پىرەكانى دەدا كە گۈللەى خۆشى ئەو چەند رۆژە سەر و گۈيلاكى سەمى بوون. بە دىۋارەكەى ئەو بەرمە نەخشى دوو دەستى خۆيىناۋى بە ئازارەو تاكو دەرگاى مالىك خىشابو، دەسكى دەرگاگەش بە خۆيىنى بىرىندارەكە سورەبوو. وەستا كاۋە ھىلجى بە قىامەتە دەھات كە ئەو سى رۆژە خۆلقاندەبوۋان. ھەرىمەكە كىش و ماتبىدەنگ وەك چاۋەرۋانى بەلەپەك بىكرىت كەم كەس بەدەرمەبوو. حوكمەت زو ھەستى بە ماندوۋبوۋنى خەلگ كىرد، بەبۆنەى تەفروتنونا كىردنى مېشولەكان دوو رۆژ پىشۋى فەرمى راگەياندرا، سى رۆژى پىشترىش دەوام نەبوو، خەلگى سەرقالى ھەلپەركى بوون. يەكەم رۆژى كارىش دۋاى دوو رۆژ پىشۋانەكە رىكەۋى رۆژى پىنجشەمەبوو، خۆشەختانە پىنجشەمە ھەيئىتى كرا بە پىشۋ.

مېشولەكان قىريان تىكەۋت، تاكىان لە ھەرىمەكەدا نەما، بەلام كەس نەيدەزانى چۆن لەناۋ چوون، جگە لەو زانىارىانەى لە كاگ حوكمەتىان دەبىست، كاگ حوكمەتىش ھېچ زانىارىيەكى لەلانەبوو دەربارەى لەناۋچوۋنى مېشولەكان، جگە لەو ھەرايەى لەناۋ خەلگدا نابويەو بە شانازىيەو باسى لەناۋ بىردنى مېشولەكانى دەكرد. پىشۋىنەكەى تاكو سەر سىنگى دەبەست و كىلاۋىكى بەفېزەو بە لارى لەسەر دەكرد، ئىتر ھېچ زانىارىيەكى لەسەر لەناۋچوۋنى مېشولەكان نەبوو تاكو بۆ خەلگى ھەرىمەكەى رونىكەتەو.

شىخ بەختەمەر

ھاتنى مىشولەكان بۇ ھەرىمەكە بەلایەكى دەرداوى بوو، خەلكيان توشى نىگەرانى و ھەراسانى كىردبوو، ھەرىمەكەشيان بەرمو بەدبەختى بردبوو. كەچى كە قىرمان تىكەموت بارودۆخى ھەرىمەكەى نەگۆرى. فسقايەكانىش رۆشتن نەھامەتپەكانى سەر خەلك ھەر وەك خۇيان مانەمە. خولفاندنى بەلاكان بەر ھەمى پاشاگەردانى بوو، بۆيە نەمانى ئەوان ھىچى لەسەرژيانى خەلك نەگۆرى، تەنھا سىستەمى ھوكمەرانى ناوبازنە نەگۆرمەكە بەلایەكى دەرداوى بوون بەگەردن و شان و دەروونى خەلكەمە. ژيان لەسەر نەھامەتپەكانى خۆى بەردەم بوو، وەك لەسەر لىتەبىت وردەمور دە بە ناخى عەرزادەچوو. نە ھەرىمەكە توشى جەنگىكى خۇیناوى بوو، نە سىدار ھەكە لە ھىچ گۆرەپاننىك دامەزرا بوو، كەچى تەمىك بەرى ئاسمانى گرتبوو پىتوابوو ھەممو ترسو خەم نەھامەتپەكان لە پىشتىمە خۇيان مەلاسداوو چاوەروانى مەرگت لىدەكەن، سەد خۆزگەت بە ھەلواسىن دەخواست، ياخود بەو جەنگەى كە ھىچ نەبىت بە ئومىدەمە چاوەروانى رۆژنىك راوستانى بوو.

بەيانىيەك زەعیم ھەستىار بە مەستى گەشت، مەستى لەگەل دوو كەسى تىردا بوو، بە ئاشكرا بارە ھەنگوینەكانىان پىبوو. بەرمو مەيدانى شار دەروشتن. زەعیم نىگەرەن بوو، بە بىننى مەستى رووى گەش و دللى كرايەمە. مەستى ھەستى بە غەمبارى زەعیم كىرد، پىگوت: زەعیم بۆچى غەمبارىت؟ زەعیم چاوى لەسەر بارە ھەنگوینەكان رامابوو، بە سەر سامىمە بە مەستى گوت: ئەو بارانە چىن؟ بارە ھەنگوینەكان ھىشتا دانەدانە مىش ھەنگيان پىوھبوو. مەستى گوتى: زەعیم گيان بۆچى دەپرسىت كەخۆت باش دەزانىت ھەنگوینمان پىيە؟ كاتىكىش كە دەزانىت بۆچى سەر سامىت بە ھەنگوینەكان؟ زەعیم بە بىدەنگى گوتى: كى ھەمە كە نىگەرەن نەبىت؟ كى ھەمە بەبىننى تۆ سەر سام نەبىت كە بارە ھەنگوینت پىيەم بۆنى ھەنگوینى چىكان لە رۆحت دىت. مەستى گوتى: چ كىشەيەكە گەر من بۆنى ھەنگوینم گرتىت، ئەو ھەنگوینەم مولكى كەس نىيە. . . كى دەبەيت دەتوانىت بىيەننىت، بەلام گىرنگ ئەومە بەو جىگايە بگەيت. زەعیم بە مېھەر مەبانيەمە بە مەستى گوت:

مەستى گيان دەم خۆش، مېش مەبەستەم ئەو ھەيە. تەكات لىدەكەم خۆت ئاشكرا مەكە، گرتەكە لىرەدايە كە ئەوان ناتوانن بگەن بەو جىگايە، ھەموو شوئىكىش بە مولكى خۇيان دەزانن. دەتگرنو بە بىانوى شىتتىكى ھار، ئازارت دەمدن تاكو جىگاي خۆت ئاشكرا دەكەيت. من نازانم تۆ بۇچى دىيتەوہ بۇ ئەم قىامەتە؟

مەستى ۋەك شىتتىكى بىر چووى بىر كەوتىتەوہ، بە پىكەنىنەوہ گووتى: قىامەت... ياخود دەنگى دەھۆل ۋ ئاھەنگ؟ دەنگى دەھۆل كوتىن ھەراسانى كردين. من تىناگەم لەناو قىامەتدا، ئاھەنگو ھەلپەركىي چى؟ بەراست ئەو چ گىل خانەيەك بوو زەعیم گيان؟

زەعیم خۆى لە پىرسىارەكەى مەستى دزىيەوہ، گووتى: مەستى ئەو دوو پىاۋە كىيوون؟

مەستى گووتى: چ كارت بەوانەوہ ھەيە، ئەوان رۆشتن بە لای ئىش و كارى خۇيانەوہ. قسەم بۆ بگە. ! ئەو دەھۆل كوتانە چىيوو؟ ھەرىمەكە چۆنە لە پاش قىرى مېشولەكان؟

زەعیم ھەستىار نەيدەزانى چى بلئىت سەبارەت بەو دەھۆل كوتانەو ئەو مەخلوقە خافلە، بەلام بە روويەكى خۆشەوہ گووتى: چۆنت زانى مېشولەكان لەناو چوون؟ خۆ ماۋەيەكە نەھا توويت بۆ ناو شار. زەعیم دووبارە نىگەران بوو، بەردەوام بوو لە قسە كرەن و گووتى: مېشولەكانىش قىريان تىكەوت بەلام نەھامەتيەكانى سەر خەلك ۋەك خۆى ماۋنەتەوہ، بەد بەختى ھىشتا بەرۆكى بەر نەداوين. سىر رۆژو سىر شەو بەو بۆنەيەوہ ئاھەنگيان بۆ گىراين. من زوو زانيم تورەھانە ئەو ماۋەيە لە مالمەوہ نەھاتمە دەرەوہ، دلم بەو ئاھەنگە چاۋ بەستە خۆش نەبوو، ھەر زوو زانيم ھىچ لە گرتە سەر مەكەكانى نىمە ناگورنيت.

مەستى گووتى: كەواتە ئەو دەھۆل كوتانە بۆ لەناو چوونى مېشولەكان بوو؟ زەعیم ھىچى نەگوت تەنھا سەرى بەلئى بۆ لەقاند.

مەستى ھەستى بەناخى زەعیم كرەد پىرە لەخەمو بىزارى، گووتى: زەعیم گيان نىگەران مەبە، خۆت بىتاقەت و غەمگىن مەكە. ھەموو نەھامەتيەكان كۆتاييان دىت. زەعیم گووتى: ناتوانم نىگەران نەبم كە لەناو قىامەتدا دەرئىم، توشى رۆژگار يەك بووين بەلا دەبارنيت. مېش دەزانم نەھامەتيەكان كۆتاييان پىدنىت، بەلام تاكو كۆتاي پىدنىت زۆر كەسىش كۆتاييان پىدنىت. بەبى ئەوہى پەتى سىدار مەيەك ھەلخرا بىت ھەمىشە ھەناسەسوارين، ھەستدەكەين دەست لەبىنمان نرا بىت كە ۋەختە بخنكىين. فېشەك بە سنگى كەسەوہ نەنراوہ، بەلام خۆين لە دلمان دەچۆرنيت. لەناو شارو مالمو ھەرىمەكەى خۇماندا ھەست بە و ن بوون دەكەين. مېش دەزانم كۆتاي ئەم قىامەتە

دېت ، بەلام كەي؟ مېش دەزانم شارىكى شار اوھ ھەيە كە رۆژىك وەك دايك ھەموومان لە ئاميز دەگرېتو لەم زولمەتە رزگارمان دەبېت.

مەستى بە وردى سەرنجى لئوھەكانى زەعېم ھەستىارى دەدا، وەك بالئەدەھەكى بچوكى بەر بارانى زستان ھەلەدەلەرزىن. لەناكاو تەمىكى سەرسامى روخسارى داپوشى، پەرسى: زەعېم گيان ھەست بە چ شارىك دەكەيت؟ ئايا شوئىنكى شاروھ ھەست بېدەكەيت لە ھەرىمەكدا كە رۆژىك خەلكى ھەرىمەكە ھاناي بۆ بەرن؟

زەعېم گووتى: ناتوانم بېدەنگ بەم ، چونكە بېدەنگبون لە تواناي ئىرادەى مندا نىھ، ھەراوش نازانم چۆن بۆتى رۆنكەمەوھ، چونكە لە تواناي ئىرادەى مندا نىيە، تەنھا ھەست بە شارىك دەكەم كە رۆژىك وەك دايك ھەموومان لە ئاميز دەگرېتو لەم زولمەتە رزگارمان دەبېت. زەعېم بە نىگەرانىيەو كەمىك راوھستاو گووتى: ئەرى ئىوھ بۆكۆى چوون، ئەسەرتان لە ھىچ شوئىنك نەما، روتان لەكۆيى نەم مەملەكەتە كرد؟

مەستى گووتى: رستەھەكى جوانو رەنگاورەنگو خەم رەھوئىنو ھىوا بەخشە. گووتى، ھەر وشەھەك لە دەروھى ئىرادەى مرقوھە بېت، بىگوان ھەر لە ناخى خۆدایە، ھەستىكى شار اوھ لە توداھەيە، ھىچ شتتىكىش تاكو ئەبەد بە شاروھى نامىنئەتەو، رۆژىك دېت كە ئاشكرا بېت، لەبەر ئەو لە ناخى خۆت نە بە گومان بە نە بى ھىوابە. پەرسىيارىكىش وەلام نەدرايتەو خۆت شوئىنى كەوھ تاكو وەلامت دەست دەكەوئ.

زەعېم ھەستىار گووتى: ماناي واھە شوئىن تۆ بکەوم تاكو بزەم بۆكۆى دەچىتو وەلام دەست بکەوئ؟

مەستى گووتى: شوئىن پىنى من مەكەوھ، بىر بکەوھ، سەرنج بەدە، بۆنى رۆح بەكە...!

مەستى بەلئىنى بە زەعېم دا بەم زووانە بىبىنئەتەو، بەلام ئەوھ دواین دىداريان بوو. نە سىدارە لە نارادابوو، نە جەنگ بەر پابوو، نە پروسەى ئەفقال بە رىوھبوو، بەلام لەناكاو مرقوئىكى ساغ دلئى شەقى دەبرد، دلئى دەتەقى. لەدەنگى نالەى تەقىنى دل ناخۆشتر نىيە، مەگەر ھەوالى مەرگى زەعېم ھەستىار. ژيان سەبەر سەبىرىكى بى مانا، بەتايپەتى ژيانى زەعېم ھەستىار، وەك كەسئىك بە بىابانىكدا بەرەو ئاسۆ ھەنگاوبىت، جىگا پنىھەكانى لە دوای خۆبەوھ بىرئەوھ شوئىنھواريان نەمىنئەت، گومانبكرېت كە كەسئىك بەوئىدا تئىبەربووبىت.

مەستى رۆشتو لە زەعېم دووركەوتەو، لەناكاو ھەستاوئارىكى بۆ دواوھ دايەوھ، زەعېم ھىشتا لە جىگای خۆى راوھستاو بوو وەك دارىكى وشكى بى جۆلە. مەستى

گووتى: رەنگە زەعەيم بە بۇنى ھەنگۈينەكە بزانىت نىمە لە كوئىن، ئەم رەق راوھستانەى بەيى مەرام نىە، بىر لە شىتىك دەكاتەوہ.

لەر رۇژگارە پەر لە مەرگەساتەدا تەمىكى رەش بە سەر ئاسمانى ھەرئىمەكەوہ تروسكاي لە دلۇ دەرونى خەلك بربوو، كەچى ديار دەيەكى سەير لە ناخى خەلكدا ھەبوو، بەھەموو زەمەيەك ھەلدەپەرىن. تاكە تروسكەيەكى روناكى كە ئومىدى بە خەلك دەدا قسەكانى زەعەيم ھەستىار بوو كە لەو زەمانەدا وەك پىغەمبەرىك گۇيىان بۇ رادەگرت. بەدەم پىياسەو قسەكر دىنەوہ تاكو گوزەرى ئاسنەگرەكان رۇشتو دەيگووت: رۇژىك دىت ھەموو شىتىك ئاشكرادەبىت، بۇنى ھەنگۈين ھەموو كونو كەلەبەرىكى ئەم ھەرئىمە دەگر ئىتەوہ، ھەموو مېشكە ماندو وەكان ئاسودە دەكات. ئەم رۇژە ھەموو راستىيەكان ئاشكرادەبن، قەدەرى مېشولەكانو درۇى تەپل كوتەكانىش. زەعەيم ھەستىار بىناگا بوو لە چ كۇلان و گوزەرىك و لەبەردەم كام دوكاندايە، بەلام دەنگى وەستا كاوہى ناسىەوہ كەبانگى كرد: زەعەيم گيان ديارە بۇلاى من ھاتوئىت؟ وەرە ژورەوہ بزەنم ئەوہ چى دەلئىت؟

زەعەيم ھەستىار گووتى: وەستا گيان ئەوہ توئىت ھەر لە ئىستاوہ بۇنى ھەنگۈينت گرتوہ.

وەستا كاوہ بە سەر سامبەوہ پىرسى: بۇنى چىم گرتوہ؟

بۇنى ئەم ھەنگۈينەكى كە رۇژىك ھەموو ئەم ھەرئىمە پىردەكات.

وەستا كاوہ ئەم سەر لەبەيانىيەى بىر كەوتەوہ كە لە مەيدانى ھەنگۈين فرۇشان خەرىكى ھەنگۈين كرىن بوو. گووتى: زەعەيم...! رەنگە مەنت لەوئى بىبىنىت، بەلام باوئەرت ھەبىت من تۆم نەبىنىوہ.

زەعەيم بە وەستا كاوہى گووت: مەنىش تۆم نەبىنىوہ، دەرەنگە دەبىت بىرۆم، ئەم جارەش پىندەلئىم بۇنى ھەنگۈينت گرتوہ ئاگادارى خۆتە...! من دەبىت بىرۆم، بەرەو گوزەرى دار تاشەكانو خوم چىيەكان دەرۆم، بەرەو مەيدانى كۆتەربازەكان دەرۆم كەكۆتەرىكى ئىدا نەماوہ. ئەم ھەرئىمە بەيى بالندە دەلئى سەر ابىكى ساردو سامناكە. پىيان دەلئىم، سەر سام مەبن ئەگەر بەيانىيەك تەمىكى كال لە بۇنى ھەنگۈين ھەرئىمەكەى داپوشى. مژدەيان دەدەمى لەم قىامەتە رزگار مان دەبىت، نىگەرەن مەبن ھەست بەبوونى شارىك دەكەم وەك داىك ئامىزى گرتتەوہ رۇژىك ھەموومان لەم زولمەتە رزگار دەكات.

زەعەيم رۇشت، وەستا كاوہش لەناو دوكانەكەى خۇيدا نىگا سەر سامەكانى لەشۈين ھەنگاۋە سستەكانى دەنارد. غەرقى و تەكانى زەعەيم بوو. لەبەر خۇيەوہ دەيگووت: رەنگى ھەنگۈينم گرتوہ... نانا بۇنى ھەنگۈينم گرتوہ.

زەھىم ھەستىيار لەسەر رېتىمى خۆى بەناو بازاردا، بەرھو گوزەرى دارتاشەكان گلۆر بوو. ھەر ھەنگاۋ ئېكى وتەپەكى دەگوت. ئەو سەردەمە خەلك بە پەرۋشەو گويان لە قەسەكانى زەھىم دەگرت.

سەردەمى سەرھەلدى دىيار دە غەربەكان بوو. لە ھەرىمەكەدا "سى" دىيار دەى سەرسور ھىنەر سەريان ھەلدا، لەناو ھەر دىيار دەپەكدا چەند روداى سەپىر تر دەكەوتنەو. لە سەرھادا بالندەكان كۆچيان كرددو نەھانتەو. ئەم دىيار دەپە خەلكى ھەرىمەكى توشى پەشۋكاۋى كرد، بەبىرى ھىچ مېژو نوسىكدا نەدەھات دىيار دەپەكى لەو جۆرە لە ھەرىمەكەدا رویدا بىت. دوا بەدواى كۆچى بالندەكان سەفەرى شىتەكانىش سەرىپەلدا كە دلى ھەموو كەسنىكى خستە بەردەم بەلایەكى تر سناكى نىلاھى. خەمى كۆچى بالندەكان لەناو مەرگەساتى سەفەرى شىتەكاندا ونبوو. سىيەم دىيار دە كە لە ھەموو نەھامەتەكان سەختەر بوو، مەرگى مندالەكان بوو، نازارىكى بە سوئ بوو كە سار ئىژ كرددى زۆر ناستەم بوو. ھەموو دەر نەنجامە خراپەكانى دىيار دەكانى تر لەسەر ژيانى مندالەكان تەراۋ دەبوو كە ھەندىك جار لە مەرگيان بە ژان ترو بە خەم تروبوو. ھەموو دىيار دەكانىش بەرھەمى حوكمى گەندەلى و پاشا گەردانى و خۆپەرسى بوو. خەلكى ھەرىمەكەش بىيەش نەبوون لە كەوكورى و چەكەر كرددى دىيار دەكان. چەند غەمگىن و نىگەر ان بوون، لەناكاۋ رىزى ھەلپەركى دەگىراۋ ناھەنگ ساز دەكرا. "بە ھەموو دەھۆلنىك ھەلدەپەرىن". رۆحى پارمەتى و رىز گرتن لە دەرونىاندا نەبوو، چەند بەھۆى گەندەلى حوكمەرىنەو زەللىل بوون، ھىندەش بەدەست بوغزو قىنى دەرونى يەكترىيەو گىريان خوار دبوو. برىكارى گشتى سوتەمنى ھەرىم سكالای ھەلدەرىشت بەدەست كار بەستە گەرەكانەو، وختەبوو دەگىرا، دەگوت: خودا قىۋلى ناكات ئەم زولمەى لەمەن دەكرىت، ھەفتەپەكە بەسەر ماۋەكەى خۆمدا تىپەرىيە ھىشتا دلۆپىك نەوتەم وەر نەگرتو. برىكارى بەنزىخانەكانىش لەو كەپلى گشتى زىاتر داخيان دەخوارد، ئەوان ھەفتەپەكى تىرىش لەدواى وەرگرتنى سوتەمنى وەكىلى گشتى ھەرىم، چاۋەروان دەبوون. سكالای شىنى ئەمان دەگەشتە ئاسمان. سەد جار گوويان دەكر دە حالى خويان. دەيانگوت: كەى ئەمە كاسىپىيە كە ئىمە دەبەكەن، لەبەردەم تىاتر و خانەپەكدا خاۋلىپەك بەدەستەو بەگرىن باشترە، باش دەزانىن بەك ھەفتەپە سوتەمنى گەيشتوۋو دابەشى ناكەن بەسەرماندا. خاۋەن بەنزىخانەكان ھەموو رۆژنىك لەبەر بەنزىخانەكاندا ھاۋبەشى خەمى ھاۋلاتيان بوون تاكو تەنكەپەكان خالىبوون. دواچار بەشە سوتەمنى خويان وەر دەگرت، ئىتر كەس نەپدەبىنەو، ئەوانىش داخى دلى خويان لە ھاۋلاتى دەكر دەو، چەند جار رىزى درىژيان پىدەبەستن، چەند كاتر مېزنىك چاۋەروان دەبوون بەپى ئەو ھى دلۆپنىك بەنزىن دابەشكرىت. ھەر كاتكىش سوتەمنى دابەشكرىپە دەبوو

بە قىيامەت، كەس گويى بەسەرەي كەسى تر نەدەدا، سەد دەستى پۇخۇل بۇ دلوپىك بەزىن ماچ دەكرا. ئەودەمە كەس حسابى بۇ ھاوگرفت و ھاو خەمى خۆى نەدەكرد. چىنەكانى خوار مو لە ھەموو توپژەكانى تر زياتر بەدەستى يەكتريەو گىريان خوار دبوو. ھاو لاتى بەدەست فەرشو فەرمانبەر مو، ئەوانىش بەدەست موراجىعى رۆژانەو. بەرئوبەرى گشتىش بەدەست ھەموويانەو بەدوو چەپۆك دەيدا بەسەرى خۇيدا. خەلكىش سەد جنىوى پىسيان بە بەرئوبەرەكان دەدا. ئەمانە كە ئىشوكارى خەلكى راناپەرىنن، بۆچى لەسەر ئەو كورسىيە دانىستونو ئەو جىگايەيان داگىر كردو. ھەر ھەموو ھەرىمەكەش تىكرا سكالايان لەدەست ئەو ھوكمەتە دەكرد كە ھوكرانى ھەرىمەكەى دەكرد. بەرپرسەكانىش گلەييان لە ھوكمى ئەو رۆژگارە دەكرد، چەندىن بەرنامەى تەلفەزوينيان لەسەر ھوكمى ئەو رۆژگارە بۇ شارەنەوئى گەندەملىەكانىان لە سىستەمىكى دىموكراسى ئەفسونوئىدا بۇ زاخاوى مىشكەو قاقاى پىكەنىن پىشانەدا. دياردەيكە ترى خەلكى ھەرىمەكە كە تەمەنى نەھامەتپەكانى درىژ دەكردمو. راھاتىيان بوو لەگەل كىشەو دەردو بەلاكاندا. ئەو رەفتارو خوو دەردىكى ترسناك بوو كە بەلاو نەھامەتپەكانى دەكرد بە ھاو رپى ھەمىشەى و تىكەل بە ژيانى كۆمەلاپەتى دەبوو، لەسەر دەرونو بارى كۆمەلاپەتى و پىشكەوتنى ژيانى خەلكى ھەرىمەكە دەژيا. لەبرى ئەوئى چارەسەر كردن بەدريت، لەگەل بەلاو نەھامەتى و كىشەكاندا زوو خۇيان رادەھىنا و دەبوون بە دۆستو ئاشنانيان، ئەوانىش بە دۆزمنى ھەمىشەى.

سەردەمى سەر ھەلدانى دياردە غەرىبەكان بوو، دياردە كۆنەكان زوو لەبىر دەچوونەو، ياخود دەبوون بە ھاو رپى و لەناخى خەلكەكەدا خۇيان ھەشار دەداو لەسەر رۆحيان دەژيان. مىشولەكان قىريان تىكەوت و نەمان، بەلام فسقلىەكان بەسەر دارو سەربان و ئاسمانى ھەرىمەكەدا ھەر فرەكەيان دىت. زەعىم ھەستىيار بەناو بازاردا دەخولايەمو دەيگوت: مىشولەكان رۆشتن بەلام دەھۆل كوتەكان لەناويان نەبىرد. مىشولەكان رۆشتن و لەبەرۆكى خەلكى ھەرىمەكە بوونەو، بەلام ئاسايشەكان جىگايان گرتنەو. زەعىم ھەستىيار راستى گوت، ژمارەيكەى زۆر لە پىاوانى ئاسايش لەناكاو پەيدا بوون. بە رىگادا دەروشتو دەيگوت: ھەر مەملەكەتتەك ئاسايشى زۆر بوو نىشانەى نانا رامبىيو رۆلەكانىشى بەر مو لەنا چوون دەچن. زەعىم ھەستىيار راستىكرد. ھىدى ھىدى خەلك لەناو دەچوون، مردوو ھەكان كە دەدۆزانەو نە جىگاي پەتو خنكاندن بە ملپانەو بوو، نە شوئىن فېشەك بە جەستەيانەو ديار بوو. زەعىم ھەستىيار خۆى يەكەك بوو لەو كەسانەى لاشەكەى بە مردووى دۆزراپەو. ئەو پىاوه مېھرەبانە بە زىندووى لە مندالئىكى بەرىنى پاگ دەچوو. كە لاشەكەشىيان

دۆزبىيە، ۋەك ئاژەلىكى دېرىندەى ھەت سەريان بەردەست كەوتىت پىستەكەيان گروبو، ۋەك مووى تازە لەسەرىپىستى برونن، جەستەيان شەقار شەقار كىردبو. خوم چىيەكان ھەرگىز ئەو رۆژەيان لە ياد نەدەچووكە زەعىم ھەستىار لە گوزەرى دار نائاشەكانەسە بەرمو لای ئەوان چوو، پىنگوونن، ھەرئىمەكە بۇنى ھەنگوونى دەگرىت، ئىوھش بۇنى ھەنگوون دەگرن. ئارام بگرن تاكو رۆختان پردەبىت لە بۇنى ھەنگوون بەرمو ئەو شارە دەچن تاكو لە زولمەتى ئەم ھەرئىمە رزگار تان بىت. ھەرئىمەكە وردەوردە پىر بوو لە بەشەرى عەجايىبو پىيان دەگوونن(ئاسايش). رۆژ بە رۆژ نائارمى بالى بەسەردا دەكشا ۋەك زەعىم ھەستىار گووتى، ھەر مەملەكەتتەك ئاسايشى زۆر بىت نائارام دەبىت. ئاسايشەكان لە ھەموو شونىنكىدا ھەبوون، بەر امبەر بە مالى (شەكەت بىومى ھەمامچى) دوو رۆژ بوو دوو ئاسايش چاودىريان دەكرن، ھەر دوو ئاسايشەكەس دوو كورى بەتالى دراوسىنى خۇيان بوون. شەكەت لە لای بەر پىرسىكى ناسياوى خۇى گلەبى و گازندەى بەدەست ئەو ھالەسە كىردبو. ئەو پىنگووت بوو: ۋەستا شەكەت گيان، گلەبى چى دەكەيت؟ ھەر تۆ نىت. . . ھەر چى ھەمامى شارەكە مائە ھەمامچى ھەسە چاودىرى ناسايشى لەسەرە. گواپە لەم رۆژانەدا لاشەپەكى فرىدراو بەبى پىرسى ئاسايش لە يەككە لە ھەمامەكاندا شۆردراو. شەكەت بىوھى ھەمامچى بە دۆستە بەر پىرسەكەى دەلئىت: ھەى گىلە ئەگەر كەسنىك مردو شۆردرا، تەواو بوو، ئىتر ئاسايش بۇچى بە شونىندا دەگرىتو بەر مالى ئىمە بەر نادات؟

كابرا بە شەكەت دەلئىت، ئىوھى ھەمامچى فەرقى ھىچ ناكەن و لە ھىچ ھالىنابن. جىاوازى كەسنىك ناكەن بە چلكنى دىتە ژورمە بۆ ھەمامەكەتان و بە پاكى دەروانە دەرمە. ئەوانىش دەزانن كە كەسنىك مرد ئىتر تەواو، خۇ ئەوان بەشونىن مردو ھەكەدا ناگەرىن، مردو ھەكە پىشتر بە زىندوبى لە لای خۇيان بوو. مردو ھەكەنى ئەم ھەرئىمە بۇنى ھەنگوونىيان لىدئىت كە كار بەدەستان ھىلنجى مەرگى پىدەدەن. دەلئىن ئەو ھەمامچىبەش بۇنى ھەنگوونى گرتوو. لەبەر ئەو بە داى ھەمامچىبەكەدا دەگرىن. شەكەت بە سەرسامبەوھ لوتى بەدەورى خۇيدا سوراندو بۇنى خۇى دەكرد، جگە لەبۇنى ھالووى گەرمى ھەمام بۇنى ھىچىترى لىنەدەھات. زەردەخەنەبەكى شادومانى روخسارى گرتەمو روشت.

ژمارەى ئاسايشەكان ھىندەى ژمارەى دانىشتوانى ھەرئىمەكە دەبوون. ۋەك فسقلەكان بە ھەموو شونىنكىبەبوون، تاكو بن چىبەبى خەلكەكە رۆشتبوون، ھەتاكو كونه لوتى ۋەستا كارەو ھاورىكانى ھاتبوون. وتارەكانى ۋەستا كاوہ لە رژنامەكانىشدا بۇنى ھەنگوونىيان لىوودەھات. بە ھەر كەسنىك دەگەبىشت دەگىگوت: ۋەستا بۇنى ھەنگوون لە رۆخت دىنى ئاگادارى خۆت بە. ۋەستا كاوہ خۇى لەبرى ھەنگوون بۇنى

مەرگى دەكرد، بەتايىبەتى رۆژانى دواى كە سەرقالى بىلاو كوردنەھەي بەر نامەكەي ئوقيانوسى ھېمەن بوو. وتارەكان ھاوكات بوون لەگەل ھەلگىرساندى ئەو قىيامەتەي مەروۇفەكانى بە زىندوبى دەسوتان. ژمارەي ئاسايشەكان ھەر لە زىاد بووندا بوون. ھەر ئاسايشىك دوو ئاسايشى ۋەك چاودىر بەردەكەوت. ژمارەيان لە ژمارەي شوقىرى تەكسىيەكان و كورە گەنجە بىكارو بىھىواكان زياتر بوو.

نيوھەمۆيەك شىخ بەختەمەر بە بەردەم ئاسايشە خەوتووەكاندا خۆي دەگەننيتە مالى و مستا كاوه. تەق تەق لە دەرگا دەدات، و مستا كاوه لە خەو راناچلەكەيت، ھىشتا ھەر نەخەتووە، بەسەر پەرەكاغەزەكاندا و نەوزى خەويكى ئارام بە ھەسرەت دەخوازيت بۆ ساتىك لە ئامىزى بگريتو ئاسودە بەخەيت. و مستا كاوه بە ئەسپاي دەرگا لە موراد عاشق دەكاتەو، بەلام سەرسام دەبەيت كە لە پشت دەرگا كەو شىخ بەختەمەر دەبەيت بە دوو چاوي پر لە گومانەو لە و مستا كاوه دەر وانيت، بۆنى ھەنگوين لە ھەناسەي و مستا كاوه دەيت. بە ئەسپاي دەرگاي ھەشەكە دادەخەن. شىخ بەختەمەر چارە كزە خەو ئاوەكانى بە ھەشەكەدا دەگريتو سەرنجى و مستا كاوه دەدات. بە شىخ بەختەمەر دەلەيت: چاوي بۆچى دەگريت؟ ھىچ رویداو بەم شەو گەشنىتە ئىرە؟ بۆ بیدەنگەيت و قسە ناكەيت؟

ھەردووكيان لە ژورەون، شىخ بەختەمەر دەلەيت: قسەي چى بكەم. . . بۆنى ھەنگوين ھەناسەي لىبىر بووم، مەيش ھەر بۆ ئەو ھاتووم كە ئاگادارى خۆتەيت. ئىستاش دووبارە پىندەلەيم ئابەيت خۆت دەر بەخەيت، بۆنى ھەنگوين لەگەل ھەناسەدا لە دەرەنت دىتە دەرەو. ھەر لە دورەو دەتەناسنەو، پىاوەكانى ئاسايش ۋەك گورگ خەلك دەناسنەو. بۆيە بەم نيو شەو ھاتووم كە خۆت ئاشكرا نەكەيت... ھەر چۆنىك بەيت دەبەيت ماو مەكە خۆت و نەكەيت.

پەستى و نىگەرانى سەردەلى و مستا كاوهي گرت، بەلام بە ھەلوئىستى شىخ بەختەمەر خۆشالبوو، سەرسامەيش بووكە بەشدارى ئەو ھوكمرانىيە ئىفلىجەيە كە ھەموو ھەرىمەكەي بەخۆيەو ئىفلىج كەردبوو. ئەو دەمە و مەختى ھەندىك پەرسىار نەبوو، بەلام خەمى تەرى بەسەر دايەو زىاد نەكەردو لىبىرسى: ھەموو كەس تۆ باش دەناسن، ھەر لە سەرەتاي شۆرشەو تاكو ئىستا، ئەوئەي كە خەلكى سەرسام كەردو، چۆن ھاوبەشى ئەو ھوكمرانىيەي كە ھەزارەھا گەندەلى بەر ھەم ھىناو؟ رەنگە من بەشى خۆم لە ھەننى ئەو ھالەتە ھالەبەيم، بەلام ھەندىك پەرسىار ھەرگىز غوبارى گومان لەسەريان نارەوتەو، چەند دۇنبايەيت لە ۋەلامەكى ھىشتا ھەر ئارەزوتە پەرسىارەكە ئاراستەي كەسەكە بكەيت.

شىخ بەختەمەر پاش كەمەك ۋەلامى دايەو، ۋەك بىر لە خەمەك بەكاتەو، ھەناسەكانى گەرمبوون كە وشەكانيان دروست دەكرد. ماندوو بوون و خەواتن بە

باۋىشكىك لە ھەناۋى ھاتنەدەر ھو، خىرا دەمى گرتو گوتى: زۆر جار ويستومە
 از بەھىنم پالى لىبىدەمەھ، بەلام رەنگە ھەروا ئاسان نەبىت وەك ئەھى كە بىرى
 لىدەكەمىتەھ. لەو جار ھەسنىكى تر لە واز ھىنان بە ھىز تر ھانىداوم لەناو
 شۆر شەكەى خۇدا بەر دەوام بىم، رەنگە ھاتنى من بەم نىو شەھە كەس ناگادار نەبىت،
 لەبەر ئەھ ناخىرتە چوار چىوھى ھىچ ئەر كە ھەلۋىستىك، بەلام تۆ دەبىت لە ھەمو
 كەس باشتەر لە ھاتنى من حالىبىت. ھىچ كاتىكىش نەموستو ھە كە جىگەى خۇم لەناو
 شۆر شەكەمدا بۆ كەسىكى تر چۆل بىكەم. پىشموايە ھەمىشە لەنىوان دواندا كەسى سىيەم
 پىويستە، لەنىوان دوبەر ھە جىگەىكى خالى ھەيە بۆ بەرەى سىيەم كە لە ئەزەلدا
 كەسى سىيەم كەسى دوومە بەلام لەبەر غايىبۇنى كەسى سىيەم لەجىي كەسى
 دوومەدايە. دەبىت جىگەىكى بە خالى نەھىلنەھە لەنىوان دوو بەر ھە كە بەرەى سىيەم
 لە جىگەى بەرەى دووم بىت، ئەم كارە رووبەر و بوونەھى نىزىك تر سىناكى
 لىدەكەمىتەھ، چونكە دوورە لە بنەما ئەزەلەكەنەھە كە بەندە بە گىرنگى بوونى چەمكى
 ژمارە "سى".

و ھستا كاۋە وردەدور دە بەرەو دۇنياي سەرسامى رۆشت، بابەتەكەيان رەوتىكى تىرى
 وەرگرت. ئەم باسە پىش چەندىن سالى لەمەبەر لەسەر زامانى ئوقيانوسى ھىمەنەھ
 گوتى بىستىبىو. گوتى: وەك لەمەنەنكى تر دا ھەمان باسەم گوتى لىبو بىت گىرنگە بە
 يادەور يەكەندا بچمەھ، ئەم كارە كە ئىستاش بىرى تەنىووم پىداچوونەھى
 يادەور يەكەنە بەنىيازى تەواو كىردنى كەموكور يەكان. رەنگە بابەتەكەانىش پەيوەندىان
 پىكەھە ھەبىت تاكو ئەو ئاستەھى يەك بەيەكى وشەكان لەسەر زارىكەھە پىژاين. ئەو
 بەر نامەيەش من ھەولى بلاو كىردنەھى دەدەم. لەسەر گىرنگى بنەماكانى چەمكى "سى"
 دامەزراھە.

ئەو شەھە درەنگ بوو، ھىندە بواریان نەبوو لەسەر ئەو بابەتە قسەبەكەن، شىخ
 بەختەمەر ھەر بۆئەندە ھاتىبو كە ھستا كاۋە لە مەتر سىيەكانى ئەو رۆژگارەى
 ژيانى ناگادار بگاتەھ. ھستاكاۋەش دواى ئەو شەھە زۆر نەمايەھە كە جارنىكىتر بە
 شىخ بەختەمەر بگاتەسەر بەر نامەكە بابەتەكان گەتوگۆ بەكەن. بۆنى ھەنگوین
 وردەدور دە ھەرىمەكەى پردەكرد. زە عىم ھەستىار وەك ماخولانىك دواى مەرگى خۆى
 بىكەبىت، ھەمىشە بەناو باز اردا دەسورايەھە مژدەى شارنىكى ئارامى بە خەلك دەدا
 كە وەك دايك خەلكى ھەرىمەكە لە نامىز دەگرىتەو لە زولمەت رىزگار يان دەبىت.

شەر نەبوو بەلام بە سالى جەنگ دەچوو، جەنگىكى شومى بى بۆمبا. ھەندىك جار
 بۆمباى دوژمن مىللەت وريا دەكاتەھە بەرەو يەكگرتن و زانستە خویندەھوارى بچن،
 وەك ئەو بۆمبايەھى كە ژاپونى نوقمى مەرگ كرد. و رىابوونەھەكە لە خۇدى بۆمباكەدا
 نىيە، لە خۇدى بە خۇداچوونەھەى ئەقلىتى خەلكەكەدايە بەر امبەر بە وىرانكارى و

نەھامەتتەكانى بۆمباكە. جەنگى بى-بۆمباي ھەرىكەى ئىمە زۆر ترسناكتەر بوو، دەنگى نەبوو بەخۆماندا بچىنەو، رەنگى نەبوو تابىيىنن و خۆمانى لىپپار يىزىن، مەرگى پىيوو، مەرگى بە زىندوىى ناشتن. لەناو فەردە دۆلاردا دەردى برسئىتى بۆلەبوو، پروپاگەندەى عەولمە تاكو بئەققاى ھەموو كەسنىك ھاتبوو، كەچى نەخوئىدەوارى وەك تۆزى دواى "ناپالم" بەسەر ھەموو مالىكدا دەبارى. ھەموومان و رىبوو، وەك ھاكا كارەساتىكى جەرگىر رووبدات. شەوان كەس گوىى لەدەنگى ساچمەز نىك نەبوو، بەيانى لاشەيەكى شەلتان لە خوئىندا دەدۆزرايەو. سالىكى پىر لە مەرگە سات بالى بەسەر ھەرىكەدا كىشابوو، بە سالى قاتوقرى دەچوو، كەچى ھەموو شتىك لە سنورەكانەو بە ناسانى دەگەيشتە ھەرىم. شەكرو ژەھرو دەرمانو تىلىك... چى پىيوست بوايە بە خىراى دەگەيشت.

بۆنى ھەنگوئىن وەك ھەور بەسەر ئاسمانى ھەرىكەدا پەنگى خوار دەبوو، ھەنگوئىنىش وەك روبراىكى يەك رىچكە بەردەوام دەرژايە ناو شارەكان. ئەوئى جىگاي سەسورمانو نىگەرانى بوو، دەستەى حوكورانى بە چاروى پىر لە نەئىنىو گومانەو تەماشاي ھەنگوئىنەكەيان دەكرد. ھەموو سەر سنورەكانيان قايم گرت كەچى ھەنگوئىن ھەر بە لىشاو دەرژايە ناو شارەكانەو. زەعیم ھەستىارىش لەسەر ئاوازەكەى خۆى بەردەوام بوو. بەيانىيەك وەك رۆژانى پىشوتەر لە مالىەو ھاتەدەرەو، لە كۆلانەكانەو بەرەو ناو بازار بە ورتە ورت گلۆر بوو. ھەستى بەبۆنى ھەنگوئىنىكى شىرىن كرد، بۆنى ھەنگوئىن ورتە ورتە سەنگى پىر كرد. وىستى مژدەى ئەو بۆن ھەنگوئىنە بە خەلك بەدا، بەدەم رۆشتنەو گوتى: بۆنى ھەنگوئىن... قغ... قغ... قغ لەدواو قورتميان گرت. ئەو دوا و تەو دوا بەيانى زەعیم ھەستىار بوو، نىبتر كەس بەزىندوىى نەبىيىنەو. بەمردوئىش كە دۆزىيانەو ھەموو لاشەكەى شەقار شەقار كرابوو.

فسقاىەكان ماوئەك بوو بىدەنگ بوون، لەراستىدا ئەوان بىدەنگ نەبوون ھەمىشە سەرقالى پلانى خۆيان بوون، بەلام لە ھەزرى خەلكدا لەناوتەمو مژى نەھامەتتەكاندا شكايان لە بەر چاوى خەلكدا كالبوونەو. چەند رۆژىك بوو بەسەر درەختە بەرزو بورجەكانەو رووو خوارەو رامابوون، تەنھا خواو خاوەنەكانيان دەيانزانى چىيان لە ژور سەر دايە، ئەوانىش بۆنى ھەنگوئىن كىرەبوو. بۆنى ھەنگوئىن نەك ناو شارەكان سنورى ھەرىكەشيان بەزاندبوو تاكو گەشتە بنگوئى مېژووى دراوسىكان. مەملەكەتەكانى دراوسىمان لە ئىمە زۆر و رىاترىبوون، لەمېژبوو ئاگادار بوون ھەگبەى ھەرىم چىتتدايە، لەخۆمان شارەزاترىبوون كونا وكونى ھەرىم. بۆنى ھەنگوئىنىش جارىكىتر مەستى كىردن، پەرە پەرە دەفتەرە خوئىناوئىيە كۆنەكەى مېژوئىيان ھەلدايەو

تاكو گەشتتە سەر زەمانى ھەوت باپپەرگەورەى لەمەو پېشىيان كە پاش شەرى چالدىران ھەر یمە گەورەكەيان بەسەر خۆياندا دابەشكر دبوو. بەر مەبەيانىك زوو پېش ئەوئەى خەو ھەناوئەى خەلكەكە بەر بەدات، وەفدىكى سەربازى لەسنور ھو بە پېشوازابىھەكى گەرم گەشتتە ناو ھەر یم. وەفدەكە زۆر نەمانەو، چەند كاتژمىر ئىك لەگەل فسقلیەكاندا كۆبوونەو ھو دواتر ھەر یمەكەيان بەجېھەشتو بەر ھو مەملەكەتى خۆيان گەرانەو. پېش ئەوئەى بەر یمەو داواى لىيور دنیان لە دەسە لاتدارانى ھەر یم كرد بە ھوئەى فسقلیەكانەو توشى دەردى سىلو گولى ھاتبوون. ئەوئەىيان پېراگەياندبوون كە سەبەئەى بەیانى زوو ھەر ھەموویان كۆچەكەن ھەر یمەكە بە جىدە ھىلن.

رۆژى دواتر فسقلیەكان پۆشتن، بەلام بۆ مەملەكەتى خۆيان نەگەرانەو، لەشئوئەى سوپاىھەكى نىزامىدا ریز بەند پراوستابوون. وەك خۆيان بۆ ھىر شىكى خۆيانوئەى ئامادەكر دىت، چاوەكانیان خۆئەى تىزابوو، تەپەى دلیان دەگەشتە دەروەى ھەناویان. ئەوانەى ئەو بەیانىھە فسقلیەكانیان بىنبوو، گووتیان: بەر ھو باوانیان نەگەرابوونەو، روو ھو چىا ھەزار بە ھەزارەكان ھەلفر بىبون. دەمەو ئىوارەى ھەمان رۆژ قاچاغچىھەكانى مەرزەكانى سەر سنور فسقلیەكانیان بەسەر ئاسمانى ھەر یمەكەو بىنبوو، وەك لەشكر ئىكى شكاو بە پەروبالى ھەلفر وسكاو ھو بە رىتمىكى شىواو دەفرىن بەر ھو مەملەكەتى خۆيان دەگەرانەو. ھەر قاچاغچىھەكان بوون بە نىگەرانىھە گووتیان، بە ئاسمانەو رىقنەى شلو رەنگ سىپان فرىدا بوو كە نىشانەى مەلى نەخۆش و سكچووى پتوئەىار بوو. ترسو گومانى خەلكى ھەر یمەكە لەو رىقنە بارانە بەو جۆرە نەبوو كە لىكدانەو میان بۆى ھەبوو، تەنھا كارىگەرى چزوى ھەنگە تورەكان بوو كە فسقلیەكانى بەو دەردە بردبوو.

كوژرانى زەعیم ھەستىار دوا تاوان نەبوو، بەبئەى ئەوئەى گوئ بە نىگەرانى و بىزارى خەلك بەرئەى رۆژانە لاشەى ھاوشئوئەى زەعیم ھەستىار بەشئوئەى و زلمىلى دەدۆزراپەو. سەر ھەلدانى دىار دەكان لەبىر خەلك چوونەو، مېشولەو فسقلیەكانىش رۆئىشتن و قریان تىكەوت، بەلام نەھامەتەىكان وەك خۆيان بەسەر ئەستوى خەلكى ھەر یمەكەو مانەو. تاكە روناكیھەك لە ھەر یمەكدا كە رۆشناى بە دەرونى خەلك دەدا بۆنى ھەنگوین بوون وەك شەبەھەكى فېنكى ھاوین جەستەى ماندوى رىبواران ئاسودە بكات، ھەنگوینىش رۆحى خەلكى ھەر یمەكەى ئاسودە دەكرد.

وہستا كاوہ ئىتر كەمتر دەركەوت. خۆئەى ھەستى مەترسى دەكرد. بە كۆمەلئەك ھاوړى دىر بنیان شادبوونەو كە ھەر ھەموویان مەیلیان لەسەر بەرنامەكەى ئوقیانوسى ھىمن ھەبوو بۆ چارەسەر كردنى بارو دۆخى ھەر یمەكە. بلاوكر دنەوئەى بەرنامەكەى بە بەر بەست گەشت، سەردانى چەند رۆژ نامەپەكى كرد، بەلام لە ھەر

ھەموویان بى ئۆمىد بوو، كەسىيان نامادەنەبوون بەر نامەكەى بۆ بلۆبکەنەمە. دواين كەس سەمكۆى رۆژنامەنوسى برادەرى بوو. سەمكۆ ھەموو راستبەكەنى لە ھەستا كاوه گەياند كە بۆچى ناتوانىت بەر نامەكەى بۆ بلۆبکاتەمە. ئەو ئىوار ھىە ھەستا كاوه بە دلئىكى گوشراوو نىگەرانىمە گەر ايمە بۆ مالمەمو لە رىگادا بە بەر پەنجەرەكەى مالى زە عىم ھەستىاردا تىيەرى. گوئى لە ورتەورتى زە عىم بوو لەژورە قسەى بۆخۆى دەکرد. ھەستا كاوه ئىتر نەيتوانى لەناو شاردا بەمىنئىتەمە.

موراد عاشق ەك خەبەرىكى كۆپىرى بېستىت بە پەلە خۆى گەياندە مالى ھەستا كاوه. ھەستا كاوهى قەد ەك ئەمجارە نىگەر ان و پەشوكا نەبىنىوو، ەك بەنىو بازارى ھەنگوین فرۆشانىشدا رەتەبىت، بۆنى ھەنگوین لە رۆح ھەناسەى دەھاتە دەرمە. موراد بەدووو ھالەتەى ھەستا كاوه زۆر سەرسامبوو، خۆى بىرچوو مە، ھەر لە يادىشيدا ئەما كە بۆچى ھاتوو. بەئەسپاى بۆنى بە ھەناسەى ھەستا كاوه دەکردو سەرجى چاوه پەر لە خەمەكانىشى دەدا. بە بىدەنگى بە ھەستا كاوهى گووت: ئاى چ بۆنىكى خۆشت گرتوو... ئەى بۆچى وا غەمبارىت؟ ھەستاكاوه ھاتنى دوئىنى شىخ بەختەمەرى بۆ گىر ايمە. گوئىشى دەبىت ئەم مەملەكەتە بەجىبەئىلم كە بۆنى خۆنى گرتوو، بەمەن چى كەخۆم بۆنى ھەنگوین لە ھەناسەم دىت، كەخۆم بۆنى مەرگ كاسى كەردووم. مەن نىگەرانى ئەمەم كاتى ھەلھاتەن نىيە، دەموىست بەر نامەكە بەشوئىن و كاتى خۆى بگات.

جارىكى تەرىش كەئالەكان بەھۆى دەپەراندنى فسقلىەكان كەردىانەمە بە شاتە شات. ھەرچى برسەو بىكارو ئاوارەدايكى كۆر ونبوو ھەبوو داچلەكىن. ھەر كەسەك شادومانى خۆزگەى خۆى بوو، بەلام بە داخەمە شاتەشەتەكە ئاواتى كەسى نەھىنايەدى، ئەمەى كە ئەوان گووتيان خەلكەكە بىشتر خۆيان بېستبوويان.

نەمانى فسقلىەكان لە ھەرمەكەدا ھاوكات بوو لەگەل ھەرگرتنى پۆستى ھەزارەتى عىلم بۆبەرىز (بەندەر ئەربىلى). بەمە دووبۆنە گەنگە مۆرۆبىيەمە ئاھەنگ لە سەرتاپاى ھەرمەدا ساز كرا بە بەشدارى مەجە دۆم فەرمە قۆر. شەمە تاكو بەيانى ھەردووكيان يەك بىنە گۆرانىيان دەگووت، دەھۆل كۆتەكانىش زەرمەيان دەھات. پىاوانى ئاسايشى سەرقالى كلك بادان بوون تاكو بەندەر ئەربىلى لىيان رازىبىت. دوو ھەزارەت لەبەر بىچىگای بوون بەيەك. ھەزارەتى فەلەك ھەزارەتى ئاھەنگ سازى. بەندەر ئەربىلى بوو بە ھەزىرى نوئى ھەردوو ھەزارەتەكەمە ناوئارا (ھەزارەتى عىلم). گووتيان مەسەلەكە نەبوونى جىگانەبوو كە ھەردوو ھەزارەتەكەيان كەرد بوو بەيەك ھەزارەت. لەوكاتەدا كە ھەزارەتەكانىيان دابەشكەردبوو، بەندەر ئەربىلى بە نىشوكارى بازارگانى تايبەت بەخۆى لە دەرمەى ھەرىم دەبىت. لەدابەشكەردنەكەدا ئەمەيان لەبىر دەچىت، "رەنگە بە مەبەستىش بىريان

چوونىت". كاتىك بەندەر ئەر بىلى دەگەر تەھو زور پەستو نىگەر ان دەبىت. پۈستە بەرزەكانىش جىگىگى گىراو، كەس جىگىگى خۆى بە كەسىتر نابەخشىت. تەنھا وەزارەتى فەلەك وەزارەتى ئاھەنگسازى جىگىگەيان بە بى خاۋەن ماۋەتەھو، ھەرچەدە خۆى پىشىر وەزىرى فەلەك بوو. ئەۋىش بە ھىچ كامىان قایل نابىت و دەلىت: ئەو دوو وەزارەتە لە ئاستى شان و شەۋكەتى مندا نىن، دەبىت ھەردو وەزارەتەكەم بۆ بىكەن بەيەك. ھەردو وەزارەتەكەيان بۆ دەمچ كەردو بوو بە وەزىرى نوۋى وەزارەتى عىلم.

من بەندەر ئەر بىلىم نەدەناسى، بەلام گونۇيان پەنجا دەر سەد ئەو پۈستە نوۋىە قابىلى بەرئىزىانە. پىاۋىكى بەزەھوق و خۆش ئاھەنگە، سەرچۆپى ھەر لەخۆى دىت، زور بە سەلىقەبە بۆ سازدانى ئاھەنگ، زۆرىەى شاپەرەكانىش دەناسىت. بەلام بۆ بابەتى دووم كە وەزارەتى فەلەك بوو، دەلىن تاكو ئىستاش باۋەر ناكات كە زەوى خربىت. گونۇتوۋى، ئەگەر زەوى خربىت ئەوانەى ژىرەھو چۆن ناكەونە خوارەھو؟ دەلىن زور قۆشمەچى قەسەخۆش و نوكتەزانىشە. لەدۋاى ھەر رستەيەك قەسەيەكى خۆش دەكات. كەس وەلامى ناداتەھو. بە پىكەننەھو دەلىت: ئەو بۆچى بىدەنگن گەۋادىنە؟ ديارە قەسەى منە... خرىچى و تىرى چى و تەرەماشى چى. يەككە لە دار و دەستەكەى بە قەشمەرى پىدەلىت: قوربان گىان ئەوانەى كەتۆ باستەردن لەبەشى سەرەھو ەى گۆى زەۋىن بۆيە ناكەونە خوارە، ئىمەين كەتۆ پىنەتە بەشى خوارو. وەزىر دەلىت: قەسەى قور...! ئەى ئىمە چۆن راۋەستاۋىن ئەگەر لەبەشى خوارە مەين؟ ئەگەر و ابىت دەبىت سەرە خوارەين، ئەگەر سەرە خوارەش بىن چۆن كلاًۋەكەى سەرى باۋەك ناكەۋىت و بەسەرىەھو راۋەستاۋە؟

دەھۆل لىدان گەر مەھو، دەنگى دەھۆل و زور نا تاكو ھەوت مەملەكەت دەرونىست. مەجە دۆم فەر مەجە قۆر يەك بىنە گۆرانىان دەگوت. مەجە ەك ئاھەنگى پىشىتر بۆى نەلۋابو لەناۋ ژاۋەژاۋى خەلكدا قەسەى سوگى جىنۋىش بكات بە گۆرانى، جار بەجارىك پىشودەدا. بەلام فەر مەجە قۆر ەك بە كارەبا ئىشبات راۋەستانى بۆ نەبوو، خەمى قۆر بوونىشى نەبوو، خۆى قۆر بوو. ئەم ئاھەنگەيان چۆل بوو، كەس نەھات. چەندە گەر ميان كەرد بىسود بوو، كەس بەدەنگى دەھۆلىان ھەلنەپەرى. جگە لە پىاۋەكانى ئاسايشو چەند پۆلىستىك، كەسىتر ئامادەى ئاھەنگەكەيان نەبوو.

ئاسايشىك گوتى: سەيرە كەس تاكو ئىستا نەھاتوۋە؟ خۆ ئاھەنگەكە گەر مە گۆرە، ديارە رۆشتنى فسقلىەكانىان پىخۆشەبەھو.

ئاسايشەكەى برادەرى گوتى: باۋەر ناكەم كەستىك لەم ھەر تەمەدا رۆشتنى فسقلىەكانى پىناخۆشبوۋىت. رەنگە بەرئىز وەزىر بەندەر ئەر بىلىان خۆشەنۋىت؟ ھەر ئەۋەبە پۈستە تازەكەى پىرەوا نابىن.

ئاسايشى يەكەم جار، زوزوو وەك ماخۇلان دەجولايەو، وەك گيانى توشى ئالۇشان بووبىت. پاشەلى شەرۋالە شالەكەى لەنيوان ھەردوو سەمتىدا دەر ھېنايەو ھو گوتى: بەخو ئەم قوماشە زىرو ناخۇشە، ھەموو گيانى خستومەتە خورانن. برادەرەكەى پىنئەلىت: ناشى لە ژىرەو شىكى تىرت لەبەر نەكر دىت، ھەى كەرە من وام بىستوۋە لەژىر شەرۋالى شالەو دەنىت دەر پىنەكى خامى درىژ لەبەر بەكەيت. لەسەر دوانى وەك تۆۋە قسە بەنئەش دەلىن، كوئىرا پارەى ئەم مانگەت دا بە رانكەو چۆغە؟ نەرى بۆ خۆت لە باسەكە دزىەو. خۆم نەدزىەو، ئەم ئالۇشەى گيانم بىرى برەمەو. نازانم باسى چىمان كر... ئا بىرەكەوتەو. بۆچى پىروانا بىن؟ خۆ چەندو ئەمەنە سال لە دەرەو بوو. پۆلىسنىك لە نرىكەنەو گۆز اىلى قسەكانيان بوو. سەمىلە تازە گوگرەكانى بەدەستە بىتەنگەكەى بادەدات. لەنىستاوە خۆى ئامادەكر دكە لە داھاتوودا پىنئەن " عەرىفە سەمىل قەجەكە"

بەزى دەكە گائەجارى گوتى: زەحمەت نەبىت خويندەوار پتان ھەيە؟ ھەردووكيان پىكەو گوتيان " بەلى". ئاسايشىكەى بەتەنيا گوتى: بەلام قەلمەن پىنئە. ئەويتىرەن خىرا قەلمەكى لە گىرەفاندا دەر ھىناوگوتى: فەرموو...! دوور لە حزورت ئەو گوى خوار. پۆلىسەكە قەلمەكەى وەر نەگرت، گوتى: سوپاس داواى قەلمەم نەكر، پىوېست پىنئە. ئاسايشەكەى تر بەتور مېيەو بە برادەرەكەى گوت: كورى كەرى پىش تۆزىك لەمەو پىش داواى قەلمەم لىكر دىت بۆچى گوتت پىم نىيە؟ ئەو پىش گوتى: بەلى پىم نىيە، ئىستاش دەلىم پىم نىيە... پىم ئالئىت تۆ قەلمەت بۆچىيە؟ پۆلىسەكە ئامى كر دەرەو. ئەوانىش ھاتنەو سەر خويان، بەپۆلىسەكە پان گوت: كە قەلمەت پىوېست نىيە بۆچى لە خويندەوارى نىمە دەر سىت؟ پان دەتەوئىت ناكۆكى بەخىتە نىوانمان بەشەرمان بەدەت.

پۆلىسەكە بە ھىمەنى پىگوتت، ئەقلىتان ھەبىت كە ئىو خۇتان بە خويندەوار دەزانن...! دەلىنى لە گوتى گادا نوستون، ئاھەنگى چىو گۆرانى چى، كى بەم قىامەت بارانە ھەوسەلى ئاھەنگە ھەلپەر كىنى ھەيە؟ لەو مندالە دەست گىرەنە چاۋروانى كەسىتر نەكەن بۆ ئاھەنگ بىت. ئەم بەيانىيەش دوو لەشەى تریان دۆزىوتمەو، رەنگە ئەوان يەكەم كەسەن بەبەرگى خويندەوارى بۆ ئەم ئاھەنگە بىن.

ھىشتا ھەر كەس نەھاتىبو پەيتا پەيتا ماشىنەكان دەگەشتەن ئاسايشى تریان دادەبەزاند. ژمارەى ئاسايشەكان لە ژمارەى دانىشتوانى ھەرىمەكە زىاتر بوو، كەس نەيدەزانى ئەم ھەموو ئاسايشە بۆچى بەر ھەم دەھىنن. بەندەر نەربىلى لەناو ئاھەنگى خۇيدا پىشى خوار دبوو ھو. ناوبەناو لەگەل دەور پىشنىكەيدا بە چرپە قسەى دەكر د، بەلام ئەو ھى گومان و جىي پىسىارە، ئاخۇ

چى گوتىتت؟ لەبەر دەنگى دەھۆل زورنا كەس گوۋى لە وشەى كەسىتر نەبوو. رەنگە جىنو بەخەلكى ھەر يەكە بەدات كە ناھەنگى ساز كر دوو مو كەس نەھاتوۋە. جگە لەم ئاسايشە خوتىر يانە كەسىتر نەھاتوۋە، ئومانىش دەبىت ھەمىشە پارو بكرىت بە قورگياندا، چاۋچاۋ لەو ھەموو مندالە بەرە لاۋ ھىچو پوچانە، مندال و كاسپىيان گوتوۋە؟

وزىر بەندەر ئەمجار ھش چىرپاندىيەو. رەنگە پىيو ابىت خەلك لە دوور مو بە دەنگى دەھۆل زورناى ناھەنگەكە رىزى ھەلپەر كيان بەستىت، وەك دەلەن: "دەنگى دەھۆل لەدوور خۆشە"

مندالە دەسگىرەكانىش بىزار بوون. تەقىان لە بەختى خويان و ناھەنگەكەى بەندەر نەربىلى دەكرد، ھىشتا بابى فەلسە سورىك شتىان نەفرۆشتىبوو. بەندەر يەككىنە پىشى خوار دىبوو مو، لىو ھەكەنى ھەلدەلەرزىن وەك لەژىر مو جىنو بە زالمىك بەدات. ھەورىكى رەشو چلكنى چىر لەناو ھەختا بوو بە چەترى شارەكە. سەرى بەرە ئاسمان ھەلپىرى، ھىچى نەگوت، بەلام نىيازى بوو كە بلىت، توش شەرى خورايما ن پىندەفرۆشىت. لە دوور ىشەو تارمايى ھەشاماتىكى گەورە بەرە لای ئەمان بە رىگامبوون، لە كۆمەلە مەخلوقىكى بىدەنگو تور دەمچوون. بەندەر نەربىلى سەرى لە ئاسمان داگرت و دوور او دوور تەماشائى خەلكەكەى دەكرد، شانى كەوتە جولىە بۆ ھەلپەر كى. مەجە دوومو فەرەجە قۇرو دەھۆل و كوتو زورنا ژەن لە ھەواى گەرمى خۇياندا بوون. مندالە دەسگىرەكانىش ھاوار ھاوار يان بوو، كەس نەيدەزانى كە چى دەلەن، بەلام روويان لە جەنابى وزىر بوو.

جەنابى وزىر كەوتە گومان و دوو دلى لە خەلكەكەى كە بەرە لای ئەمان دەھاتن. دەستى راستى كرد بەچەتر بۆ چاۋەكانى و لەدوور مو بە تىرامانەو دەپىروانى، دەپوىست شتىك حالىبىت. شىرەى مەجەو فەرەج و مندالەكان دەگەيشتە كەشكەلانى فەلەك. دىار بوو جەنابى وزىر ھەسەلەى لىپىر ابو، ترسو نىگەرانى بە روخسارى رەشىو دەيار بوو، ھەستايە سەرى، شەقىكى لەبەن ھەنگلى مەجە ھەلدا. مەجە كەوتە بۆرەبۆر، "ئاي باۋكە گيان مىش قۇر بووم". دەنگى دەھۆل و زورناو فەرەجە قۇر پىكەو لەبەك كاتدا كىبوو، تەنھا دەنگى ئەو مندالە بىسترا كە ھاوارى دەكردو دەيگوت: پارەى ئەو ناھەنگە بۆچى نادەن بە مندالەكان، ئەى وزىرى مل پان. مندالەكە لەو باومرەدا نەبوو لەپەر ھەموو دەنگەكان كىكرىت بە تەنھا دەنگى ئەو بىبىستىت، پىشتەر لەناو دەنگى دەھۆلدا ھەزار ھا جىنويان بە گۇرانبەو بە جەنابى وزىر دابوو. كەمىك پەشوكاۋ وەك تىسكەى تەنەنگ بۆى دەرچوو، بەلام زوو گرتىانەو، ئاسايشەكان ئەو ھەندە زور بوون تفت ھەلپىدايە ناۋچەوانى ئەوانى دەكرتەو.

جەنابى ۋەزىر ۋە مۇختەبىو شەق بەرئەت، لەبەر خۆيەو ھەنگوتى: گووى ئىۋەش بەسەرمان. چاۋپىشى ھەر لەدور بوو لەسەر خەلكە زۆرەكە. ئەوان نەزىك ببونەو، كۆمەلەك خەلكى ھەنگوتى بون كە ناۋ چاۋمەكانيان تورەيى پىۋە دياربوو. دوو لاشە بەسەر شانى چەند كەسكە ھەنگوتى لە پىش خەلكە كەو دەروشتن.

بەندەر ئەربىلى پۇستى تازەي بەختى باشى نەھىنا. مەجە دوو لەسوچىندا ھەلتروشكاۋو، دەستى توند بە گونبەو گرتىۋو نوزەي دەھات. فەرجە قۇرى برادەدەرى دزەنىگايەكى قەشمەرى بە بزەو تىگرتو بە ئەسپاي پىنگوت: پىم وايە توش قۇر بوۋىت؟

بەندەر ئەربىلى ھەمىشە چاۋمەكانى بەپىتروكاندن لەسەر كۆمەلە خەلكەكەبوو، زۆر شىرەمۇ پەشۇكاۋ دياربوو. ئامازەي كرد كە مەجە دوو فەرجە قۇرو دەھۆل ژەنۇ زورنا لىدەرەكە دور بەخەنەو. دەھۆلەكە لەسەر لا لەلايەو كەوتىۋو. جەنابى ۋەزىر ھەموۋقىن داخى دلى بە دەھۆلەكە رشت، ۋەك پالەوانىكى مەيدان بە ھەموو ھىزو تواناي خۇ شەقىكى پىرى لە دەھۆلەكە سرواند. دەھۆلى داماو بىئاگاۋو لە بارودۇخى شىۋاۋى بەندەر ئەربىلى، وايدەزنى خاۋنەكەيەتى دومبىگى تىدەسرونىت، دەھۆل نالاندى، دەنگى ھەت مەملەكەت رۇشت، بىدەنگى ئەو ساتەي ئەو ناۋچەيە شكاند، چى ئاسايش ھەبوو ۋەك دەرزى بە بندا گۇياندا بىرئەت رايچەكاندن. جەنابى ۋەزىر ھىندەپتر پەشۇكا، ھۇشى لاي خۇى نەما، نەيدەزنى لە كۆيدايە، ئەۋا لە خۇى ونىۋو. چاۋى بەدەورو پىشى خۇيدا دەگىرا، رقى لە ھەموو كەسكە دەبوو. لەپەنا ماپىرۇقۇنەكەدا رۋەستاۋو كە لەبەر خۆيەو گووتى "گەۋادىنە". ماپىرۇقۇن لە بەختى ۋەزىر كرابوو. وشەي گەۋادىنە گوۋى ھەموۋيانى پىر كرد.

ئەو كۆمەلە خەلكەي دوو لاشەكەيان بەسەر شانەۋەبوو نەزىكبوونەو. ئەۋانپىش لەترسى گىيانى خۇيان لەدورى يەكتىرى خىبونەو، كەس نەيدەزنى بۇچى دەترسن؟ خۇھىچيان نەكردبوو، بەلام دوو لاشەكە زۆر نەھامەتى خەموو نازارى بەپىر خەلكە دەھىنايەو. دەھۆل زورناكەيان لابر دو لە چىگاي ئەۋان رەشاشەكانيان دانا. ھەر ھەموۋيان لەدورى ۋەزىرەكەيان كۆبونەو، پىۋەكانى ئاسايش لە رىزى پىشەو ۋەك ديارنىك رۋەستاۋون، دەمانچەكانيان بە پروتى بە دەستەو بوو ۋەك شۇلكە بىش ھەلدەرەزىن. كۆمەلە خەلكەكە بە لاشەكانى سەر شانايانەو گەپىشتە گۇرەپانەكە. لاشەكان ھىشتا دلوپ دلوپ خۇنىيان لىدەتكايە سەر زەۋىيە خۇلاۋىيەكە دەنكۆكەي قورى خىرى رەنگ سورىان لىدروستدەبوو.

جەنابى ۋەزىر لە دواۋى دواۋە بە ناستەم سەرە تۇخە قەترانىيەكەي دەبىنرا، ھەموۋيان رەنگ پەشۇكاۋون. خەلكەكە ۋەك ئەۋان نەبىنن ھەر تەماشاشيان نەكرد.

لەگۆر مەنەكەكى كە ئاھەنگەكەيان لى ساز كر دبوو رانەو ھەستان، لەسەر رۆشتنى خۆيان بەردەوام بوون تاكو رەتوونو لەبەر چاۋ ونبوون.

جەنابى ۋەزىر ۋە برادەرەكانى سەرسامبوون، پىكەنەنەيان بە ھالى خۇيان دەھات، ھەموويان پىكەو ھاھىكى ئاسودەيان ھاھكىشا. خۆر بەرەو ئاۋابوون دەچوو، رەنگى زەردو كزو ماتبوو، لەوسەرى ئاسمانىشەو ۋەردەور دە تارىكى سەرى ھاھدا. پەلە ھەورە رەشەكانىش ئاسمانىان بە جىھىشتە ئاسمان ۋەستىرەكان خەرىك بوو دەردەكەوتن. جەنابى ۋەزىر كە پۇستى دوو ۋەزارەتى فەلەك ھاھەنگسازى پىكەو ۋەرگرتبوو، بە خۆشحالەو كە لە ھاھەتتە پىكە رزگارى ببوو، بە چاۋى فەلەك ناسىكەو بە رامانەو تەماشاى ئاسمانى دەكرد. ۋىستى شتەك بلىت، بەلام بىدەنگبوو، نەيدەزانى چى بىزىت. ھەموو خەلكەكەى دەورو پىشتى ۋەستىرەكانىش بە نىگای ئو روو ۋە ئاسمان رامابوون، چاۋەروان بوون جەنابى بەپىنى عىلمى فەلەك دەربارەى ئاسمان شتەكى تازەو نەبىستراۋ بلىت، بەلام ھەر ھىچى نەگوت. ئاراميان لەبەر ھاھگىرا، ملىان شل بوو كە ۋەختەبوو سەريان بەكەوتتە خوارەو، جەنابى ۋەزىر ھالى لە ھەموويان خراپتر بوو. ملى تەواۋ شل ببوو چونكە سەرى لە ھەموويان زلتربوو. دەبوست شتەك بلىت، بەلام نەيدەزى چى بلىت؟ ھىچى نەدەزانى سەبارەت بە عىلمى فەلەك كارگەپىشتە ئەو ھەموويان سەرىا شۆر بەكەنەو لەو مىخەتە رزگارىان ببىت. ۋەزىر شەستى بە ئائارامى ۋەماندوۋبوونى ئەوان كەرد بوو، خۆيشى نەيدەبوست لەو زىاتر چاۋەروانن. دواچار لەسەر رىتمىكى خاۋ گوتى: ئاخۆ ئو ئەستىرەنە چەند دوورن؟

ئەستىرەنە كە لە دەمى دەركەوتندا بەرەو دۆلەكانى گەردوون تاكو ھوكمى چاۋ بىركەد كشا. جەنابى ۋەزىر رەنگى گۆرا، چاۋەكانى زەق ۋەك چاۋى تازە مردوو تروكەيان نەدەھات، خۆين لە دەمارەكانىدا لە جۆلە سوران كەوت، دەگوت پەيكەرە روو ۋە ئاسمان راۋەستاۋە. ھەموويان ھەستىان بە ھالەتە كتوپرەى ۋەزىرەكەيان كەرد، سەرسامبوون ئاخۆ چى رويدابىت؟ جەنابى ۋەزىر بە ناستەم جۆلەى تىكەوت، ئىوھەكانى دەلەرزىن، لەناخىدا ترسكى گەرە ھەبوو، ھەر بەو دەروونە پەر لە ترسەو گوتى: بىنەتەن؟ گوتىيان: چى قوربان؟ گوتى: ئو ئەستىرەنە بەرەو فەنابوون كشا.

گوتىيان: بەلى بىنەمان... ئەى چۆن ئو ئەستىرە گەرەيەمان نەبىنى تاكو ونىشبوو ئاسمانى رۆشكر دەو. بەلام ئو ماناى چىيە؟ تۆ بۆچى بەو جۆرە پەشۋاكەوت، چ پەيوەندىيەكى بە تۆو ھەپە؟

ۋەزىر ۋەك لە قسەكانىان نىگەرنىت بە غەمبارەو گوتى: چۆن پەيوەندى بە مەنە نىيە، ماۋەك پۇستى ۋەزارەتى فەلەك لە ئەستوى منداۋبوو، زۇرجارم

بېستوۋە ئەگەر ئەستىرەيەك بېكشېت پىاۋىكى گەورە دەمرىت. ئەمىرۆ بەختىم باش ناھېئىت، ئەم پۈستە نوپىيەم پىۋەنەھات" مانگە شەس سەر لە ئىۋارە ديارە". چۈن پىۋەندى بە منەۋە نىيە، قسەى قۆر دەكەن. ئەمى پىۋەندى بە كىۋە ھەيە؟ قابىلە پىۋەندى بە مەجە دۆمۋ فەس مەجە قۆر مە ھەبىت.

جەنابى ۋەزىر ئەژنۇكانى شىكابوون، لەپىكەتوبوون. دووكەس چوونە ژىر قۆلەكانى، تاكو خىستىيانە ناو ئۆتۈمۈبىلەكەيەۋە ھەر دەيگوت: دەمرم... دەمرم... دەمرم...

بىزارى خەلكى ھەرىمەكە بە ھۆى گەندەلى حوكرا نىيەۋە ترسى لەناو دلى دەستەى حوكرانى ناو بازەنە داخرا ۋەكەۋە دروستكر دىۋو. ئەۋان لەسەر ئەقلىتېك كارىان دەكرد كە ھەرگىز بىر لە چارەسەرى گرافتەكان نەكەۋو قىۋولى گۆرانكارى نەكەن لەناو بازەنەى حوكمرانىدا. بۇ پاراستنى دەستەلاتو گىيانى خۇيان بىريان لە دروستكر دنى شارىكى گەورە قايىم كردهۋە. بۇ چاۋبەستىن دامركاندنەۋە رىقو نارەزى خەلكى ھەرىمەكە شارەكەيان ناۋنا (شارى سەردەم).

لەدوورى شار شورايەكى بازەنەى گەورەى توندو تۆل دروستكرا. چەندىن كۆشكە تەلارى بەرزو گەورەى تىدا دامەزرا. پىرۆژەكە بە ئاشكرا راگەياندا، بەلام لەناۋە بە نەئىنى كارى تىدا دەكرا. ئەۋ ئەندازىارو ۋەستو كرىكارانەش كە كارىان تىدا دەكرد سەرسام بوون، لەنەئىنى پىرۆژەكە خالى نەدەبوون. رۆژ تاكو ئىۋارە ەرزەكە كۈن كۈن دەكەنۋ بەرد لەسەر بەرد دادەننۋ دىۋارى گەورە قايىم دروستدەكەن، ھېچىشيان لى ئاشكرا نەدەبوو. شارى سەردەم كە تەۋاۋبوو شىۋەى سەربازخانەيەكى گەورەى ۋەرگرت. بوۋبە شارى ئەۋ كەسانەى كە چەندىن سال بوو كورسى دەسەلات بە قونگىانەۋە نوسابوو. حوكمرانى لە ھەرىمەكەدا لەناو باز نەيەكى داخراۋدابوو، نەكەس دەچوۋە دەروە نە كەسبىش بۇى ھەبوو بىتە ناۋەۋ بەشدار بىت. ھەندىك جار لەناو خۇياندا ئالوگۆرى پىدەكرا. رازىش نەبوون كەسبىك ئەۋ كلتورە بىكېئىت، بىت بە سەر قافلەۋ رچەشكىنى ئەۋ رىيازو رەفتارو ئەفكارەى كە دەسەلاتى حوكمرانىيان لەسەر دامەزرا نەدەبوو. حاكىمىكى دەسەلاتدارى بەتەمەن لەنەنجامى گۆرانكارىەكانى ناو بازەنەى حوكمرانىدا لەناو خۇياندا، پۈستە تازەكەى خۇى بەدل نەبوو، بەمىيانوى خانەنشىننىيەۋە داۋى دەست لەكار كىشانەۋەى خۇى كرد، بەلام لىيان قىۋولنەكرد. كابراى برادەريان بە پۈستە تازەكەى رازىكرد، ھەستىشيان بە نىگەرانىۋ نارەزىيە خەلكىش كرد. بۇ دامركاندنەۋەى نىگەرانى خەلكەكە بەرامبەر بەۋ رەفتارەى خۇيان لە گۆنكر مەيەكى رۆژ نامەۋاندا لەيەكېك لە كەنئالەكانى تەلەفزوۋىن بەرپرسىكى گەورەى ئەۋ دەسەلاتە بەشانازىيەۋە ھەلۋىستى ئەۋ دۈستە پىرەى خۇيانى بەرز نرخاند.

ئىمە ھەستمان بە نىگەر انىتان كىردوۋە، بەلام نىگەر انى ئىوہ بى نەمايە، ئىمە سەر سامبوۋىن بە ھەستو ھەلوۋىستى ئىوہ بەرامبەر بە ھەلوۋىستى پىرۋزى بەرىز ئەمىر رەزاق، پىياۋىكى تىكۋشەرو نىشتىمان پەرورە، بەھونىيە دەمۋىل خاۋە، مېشىكى پىرە... پىر لە خۇشەۋىستى بۇ خەلكو نىشتىمانەكەى، خاۋەن خەبەتلىكى درىژ خايەنە، ئىوہش دەبىت بە وىژدانەۋە تەماشاي ئىو ھەموو سالىەى خەبەتو تىكۋشانى بىكەن. واتىنەگەن خەمى دەسلەتو كورسىيەكەى ژىر خويەتى، بە زورى تكاي ئىمە ۋەرگرتى پۈستە تازەكەى قىبۇلكرد.

يەكەنك لە رۇژنامەنوسەكان گوتى: بەداخەۋە كە ئىوہش بە ھەلە لە گلەيى ۋ داۋاكەنى خەلكى ھەرىمەكەى خۇتان دەگەن. گىرقتەكان لەناۋ پىرۋسەيەكەى گۇرئانكارى جدى لەسەر ئاستى تۋاناکان چارەسەر دەبىت، ياخۇد لە ھەلبۇزار دىنىكى دىمۇكاسىدا. ئىوہى كە خەلكى نىگەر ان كىردوۋە ئىوہىيە كە ھوكمەرانى بوۋە بە مولكو لەسەر خۇتان تاپۇ كىردوۋە. ئىمە لەۋە نىگەر ان پىن بۇچى كەسەنك دەست لەكار ھەلبۇگىرەت بەزۇر لەسەر پۈستەكەى دەپھىلنەۋە، چىپىۋىست دەكات كەسەكى خاۋەن ھەلوۋىستو خاۋەن خەبەتى درىژ خايەن بىخەنە ژىر ھوكمى گلەيى ۋ رەخنەۋە. مانەۋەى ھەر مەرقەقىكى تىكۋشەرو خاۋەن رابردى پاكو پىرۋز لە ناۋ ھوكمى پاشاگەر دانىدا، بىگومان رۇژ بەرۋزى ھوكمەرانىيەكەى لە رۋاژانى خەبەتى دەسپىتەۋە. ئىمە نىگەر ان پىن رۇژگارى سىپى رابردى خۇتان بە رۇژانى داھاتو رەش دەكەن. ئىوہ ناتانەۋىت كەسانى دەرمەۋەى پىرۋسەى ھوكمەرانى بىتە ناۋ بازنە داخراۋەكەى ھوكمەتەۋە، لەكەسپىنى قىبۇلناكەن دەست لەكار بىكىشىتەۋە، دەلپن ئىو دەست لەكار كىشانەۋەى نەبا بىت بەنەرىتو ھەموومان بىگىتەۋە. ئىمە نازان پىن چىكەتەنك تىدايە كەسەكى بەتەمەن ۋ ماندوۋ، لەبىرى ئىوہى بەرىزەۋە خانەنشىن بىكرىت تاكو ھەلوۋىستو رۇژگار سىپىيەكانى بە گەشاۋەى بىمىننەۋە، تكاي مانەۋە بەردەوام بوۋى لە ھوكمەراندا لىكرىت.

سېرىنەۋەى رۇژانى پىر لەسەرۋەرى ۋ ھەلوۋىستى بەرزو پىرۋزى نەتەۋەى نىشتىمانى لەۋ دەمەدا دەسپىدەكات كە لە لوتكەدايتو ئىتر ناتانەۋىت زىاتر سەر كەۋىتو ھەر تەكانىش بەخۇت دەدەيت. ئىوہى كە كىرۋتە لە تەمەنى خەبەتى خۇتدا، ھەر ئىوہندە تۋاناي تۋىيە، تەمەنىش ھەر بەۋەندەدا رادەكات. قەبارەى ئىو تىكۋشانەى تۋ ھەر چەندىك بىت زۆرە، گىرنگ ئەۋەىيە تۋ لە لوتكەدايت، بەلام ھەموو ھەلبۇزانىك لەۋاى پەككەۋىتى تۋانەۋە بەرۋە ھەرازتر، جارىكىتر بەرۋە ھەلبۇدەت دەبەت، لەۋدېو لوتكەى سەرۋەرى تۋانەۋە تەمەنەۋە گلۇر بوۋەۋەىيە بەرۋە دامپن، بەرۋە دۆلە تارىكەكانى مېژو، بەرۋە سېرىنەۋەى رۇژگارى پىشۇ.

دوو رۆژ دواتر لاشىيەكى تريان دۆزىيەو، دوو قەلەم لە ناو چاوەكانى ھەلچەقېبون، دەمىشى بە سىمى تەل دورابوو. شەوانى ھەرىمەكە بە قەبرىكى گەورەى تارىكى بى تروسكە دەچوو، تەنھا پەلەپەك روناكى بريقەدار لەدوور ھو بەدەمكرا، ناسمانى ئەو ناوچەيەى كرىبوو بە رۆژى روناك. ئەو شوپنە شارى سەردەم بوو، لە شارى مەملەكەتتىكى تر دەچوو كە بەسەردان ياخود بەھەلە رووى لەم ھەرىمەى ئىمەكردىت. شارىكى قەشەنگو قايمو دلگىر بوو، شەوى لەرۆژ روناكتربوو، ھەزارەھا چلچرا بە كۆلان و شەقامو تەلارەكانەو ھبوو. ھەر چلچرايەك چل گلۆپى رەنگاۋرەنگى پىو ھەلواسرا بوو. بەراستى لەشارىكى ئەم سەردەمە دەچوو، دەنگوت و اشنتونە بە بچوكى، بە رۆژيش لولەى رەشاشەكان لەكونى شورى چوار دەورى شارەكەو بە ئاشكرا ديار بوو، وەك بىكەيەكى سەربازى گەورەى ترسناك دەھاتە بەرچاۋ. بە دەرئىزى رىگاگە لە دەمى شارەكەو تاكو دەزگا ھوكمىيە گرىنگەكان كە جىگاي كار بەدەستە گەورەكان بوو قايمو توندو تۆل بوو. بەدەرئىزى رىگاگە پىوانى ئاسايش وەك نەمامى زرو بىيەر بە رىز راۋەستا بوون.

سەردەمىكى ئالۆزو تىكەلاو بوو كە ھەموو شىكى پىچەوانە كرىبوو ھو. شارى سەردەم لە خزمەتو بەشى شارەكانى ترى بو خۆى برىبوو. زۆربەى پىرۆژە گرىنگو خزمەتگوزارىيەكان لە پىناۋى خزمەتى شارى سەردەمدا راگىرابوون. بىكارى رووى لە زياتر كرد. خەلكى لەبەر بىكارى رويان لەمەلەبەندەكانى ئاسايش دەكرد، ژمارەى ئاسايش ھىندەى ژمارەى دارو بەردى ھەرىمەكە دەبوو. چەند دەزگايەكى ترى ھاوشىۋەى ئاسايشيان كرىدەو. بارودۆخى ھەرىمە كە ھىدى ھىدى نائارامتر دەبوو، وەك زەعەم ھەستىار گوتى " ھەر مەملەكەتتىك پىاۋى ئاسايشى زۆربىت، ماناى ھەرىمە كە نائارامە". زۆر كەس لە رۆشنىبىران و مروقى خاۋەن ھەلوپىستو نوسەرو رۆژنامەنوسان رووبەروى ئازاردان و ئەشكەنجە ھەرشە بوونەو. لاشەى زۆر كەشىشيان بەدەم بەستراۋى دۆزىيەو. ھەستا كاۋە بەردەوام بوو لە نوسىن و بلاۋ كرىدەو و تارەكانى. بە بلاۋ كرىدەو ھى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەن وىستى گەندەلى ئەمروو دەرئەنجامى ھۆكارەكانى بخاتە روو كە پىش سى سأل لەمەو پىش ئوقيانوسى ھىمەن پەيرەو كرىدى بەرنامەيەكى پەروەردىيە لە قوناعى سەرمەتايى شۆرشدا بە بنەمايەكى گرىنگو سەرمەكى دانا بۆپەروەردەكردنى ئەندامى دروستو خاۋەن ھەلوپىستى ھەمىشەيى تاكو مىللەت لە ئايندەدا توشى نەھامەتى و دەردو نازار نەبىت بەدەست ئەقلى ئەو كەسانەى خۇيان بە خاۋەنى شۆرش دەزانن و مىللەتپىش بە قەرزارى خۇيان. ھەستا كاۋە تەنھا يەك بەشى لە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەن بلاۋ كرىدەو، بەتوندى بەرەنگارى بوونەو، زۆربەى دەزگا

رۆژنامەيەكان ئاگادار كرانەمۇ ئەگەر ئەو جۆرە نوسىنانه بىلاوبكەنەمۇ توشى لىيرسىنەمۇ توند دەبن. ھەستا كاوش كەوتە ژىر چاودىرى ئاسايشەكانەمۇ، ژيانى پىر بوو لە مەترسى كوشندە كەئىبىتر ۋەك كەسىكى ئازاد نەمايەمۇ. دىنباو بە ناسانى لەناو دەبرىت، بەر دەوام بوونىش لەسەر بەرنامەكە لە مەرگى نىكەدەكاتەمۇ، دەست ھەلگرتىشى مەھال بوو. باش دەيزانى رۆژنامەكان رىگاي بىلاوكر دەنەمۇ پىنادەن، لەگەل ئەمۇ ھەشدا پەيمانى بەخۇيدا كە چىتر بىدەنگ نەبىت بەر امبەر بە خەلگى نىشتىمان بە ھەلۇبىست بىت ۋە لەئاستى وىژدانىشدا ناخى خۇى زەللىل رانەگرىت ۋە لەناو مېژوشدا تاوانبار نەبىت.

ئىوار ھەك دور لە چاوى ئاسايشەكان ھەنگاوى نىگەرانى لە دەست زولمەت بەر مو دواین ھىواى ھەلئە ھىنا. لەبەر دەرگاي مالى سمكوى رۆژنامەوانى برادەرىدا بە دوولئەمۇ ۋە رەستا، ھەر بەدەرونە غەمناكو دلە گوشاۋ مەمۇ ھەتەق لە دەرگاي. سمكوى خۇى دەرگاكەى كەدەم، قەدەرىك لە روخسارى ۋەستا كاۋە راماو بە خىراى پەلى راکىشاىە ژورەم. سمكوى بە دەنگىكى نزم كە وشەكانى بۇنى ھەناۋىكى ترساۋيان گرتبوو گووتى: بەم ئاگر بارانە چۇن گەشىتتە ئىرە؟ ۋەستا كاۋە بە روخسارى ناۋمىدبىمۇ ھەماشاىەكى ئاسمانى كەدو گووتى: ئاگرى چى؟ بۇچى من ئاگر نابىم كە بىارىت؟ سمكوى گووتى: ۋەرە بچىنە ژورەم... ئەم ھەشەپە جىگاي قسەكرەن نىبە.

لە ژوربىشەمۇ سمكوى بە چرپە قسەى دەكرە، ھەناۋى ۋەستا كاۋەى پىر كەدبوو لە ترس. چاۋە وردەكانى لە ژىر چاۋىلكەكەيدا لەترساندا پىر تەپرىتان دەكرە. گووتى: ۋەستا گيان مالت ئاۋمەدان بىت كە تەماشاى ئاسمان دەكەيت، ئاگر لە ھەناۋمان بەر بوۋە، دەرونمان ئاگر باران كراۋە، جەرگمان دەبرىت تۇناز انىت ھەر ھەمومان چاۋدىرىمان لەسەرە. من دەمزانى لەم ھەرىمەشدا نەماۋىت ۋە رۇشتوۋىت. ۋەستا كاۋە ھەرگىز سمكوى بەر جۆرە پەشۋاۋو ترساۋ نەبىن بوو، قەلەمە چەقىۋەكانى چاۋى لاشە دۇزراۋەكان زەدۇقى ئەۋىشى برەبوو. ۋەستا كاۋە لەسەر خۇگووتى: ئى باشە چىكەين ئەو ئاگرەى لە ھەناۋمان بەر بوۋە داىمىر كىنەنەمۇ؟ من پىم باشە راپەرىن، ياخۇد شۇرشىكى تر ھەلگىرسىنن، يان برۆۋىن ۋە ئىرە بە جىبەئىلن. ۋەستا كاۋە تەنھا دەۋىست سمكوى بدوئىت، پىشىگوت: تۇ دەز انىت بۇچى ھاتوم؟

سمكوى گووتى: رەحمەنت لىبىت ۋەستا كاۋە، ئەى چۇن نازانم بۇچى ھاتوۋىت. پىم نەگوۋىت ھەمومان چاۋدىرىمان لەسەرە، مەبەستەم لە ھەمومۇ رۆژنامەكان بوو. باسى راپەرىن كەرد، پىم نالئىت كى راپەرىت؟ نىۋەى ئەم ھەرىمە زىاتر پىاۋانى ئاسايشن، مەگەر بە ئاسايشەكان بلىن: دەى بەقوربانە راپەرن، بەگژ ناغاكانتاندان چەنەمۇ، ئەۋانەى عەرزى ژىر پىشتان لەسەر خۇيان تاپۇ دەكەن. ئەى پىم نالئىت بۇ

كۆي بېرۆين، بۆچى كونيڭ ماوه ئارامبىتو وەك كەروئىشىكى ترساو سەرى كزى خۇمانى تېدا بىشارىنەو ؟

وھستا گووتى: ئەگەر جىگايەكى ئارام نەماوھ ئەى من روولەكۆي بکەم؟ بۆچى پىم دەلبىت و امدەزانى لەم شارەش نەماوېت" من ھەرچىبەكەم گووت بە گائەموه پىم گووتىت، ھەر وېستەم بدوئىم روھنگو روخسارى پەريووت بەئىنەموه سەرخوت. من ھاتووم كۆمەلىك نوسرام بۆ بلاوبكەپتەو.

سەمكۆ گووتى: وھستاكاوھ دەمەوېت پېتېلىم. . دەبىت ئاگادارى خۆت بېت، ئەگىنا ئەوقەلمەنەھى كە وتارەكانى پىدەنوسىت دەچەقەئىن بە چاوەكانتا، دەمبەستراو بە مردووى فرېتدەدەن.

وھستاكاوھ ھەر لە سەرتادا لە قەسەكانى سەمكۆي رۆژنامەوان تىگەشەت، نىگەرەن و نائومېد بوو. گووتى: مېش دەنەم ئەگەر بەمگرن قەلمەكەن دەكەن بە چاومدا، دەلبىم ئەگەر قەلمەكىش لەترسان تواناى نوسىنى نەما، ھەق واپە بكرىت بە چاوى خاوەنەكەيدا.

سەمكۆ بە خالىكى خراپەوھ گووتى: بۆچى كاكەگىان، بۆچى؟ لەپىناوى چ ئاوانىكدا؟ وھستا كاوھ گووتى: لەبەر ئەوھى ئىمەش خاوەنى ئەم ھەرئىمەن، ئىتر بۆچى بېدەنگىبىن؟ لەسەر ھەقى خۇمان بېدەنگىبىن، گۆر واپە قەلم بكرىت بە چاوماندا، بەدەم بەسترواى فرېدېرىن. ژيان ھېچ ماناىەكى نامانىت كە لەناو زولمەتدا بژىن، ھەرئىمەكەمان بۆكەن بە قىامەت. لەناو دوكلە قىامەتدا ھەموومان ونىن، لەبى ئارامېدا، لەبى گوزەرانېدا زۆر بەى گەنجى ھەرئىمەكە بوو بەناسايش.

سەمكۆي رۆژنامەوان ئەوھندە پەشوكاو شېرزەو ترس لەدەلبوو تاكو ئەو دەمە بۆنى ھېچى نەكردبوو، لەناكاو پەرەى لوتى كەوتە جولەجول، مەشمەش چەند جارېك بە خىراى ھەواى ھەلدەمژى. تاكېك پەنجەرەى ژورەكەى كرا بوو، بەپەلە ئەوئىشى داخست. لوتى لەسەنگى وھستاكاوھ ھېناپە پېشەمو گووتى: چ بۆن ھەنگوئىكەت گرتووه؟ تەكات لېدەكەم ئاگادارى خۆتە، لەدوورەو بەبۆنى ھەنگوئىن دەتتاسنەو.

وھستا كاوھ لەھەملى سەمكۆي رۆژنامەنوس بەنىگەرەنى و دلتشكاوى نائومېدى ھاتەدەرەو. بەكۆلانە كاندا بەىن دېوارە گلەكاندا ھەنگاوەكانى دەرون و رۇخى تاساويان بەرەو جىگايەكى نادىارى ترسەك پەلكىش دەكرد. كۆلانەكانىش پېرېوون لە ترس، لە گۆرستانىكى زۆر كۆن دەچوو. بەبەر پەنجەرەى مالىكدا رەتېوو، گوئى لە دەنگىك بوو كە پېشتەر گوئىبىستى بېوو. زوو دەنگى زەعېم ھەستىارى ناسىمە لەگەل ناخى خۇيدا قەسەى دەكردو دەىگوت: شارىكى شارەو ھەپە وەك داىك ئامېزى گرتوئەو رۆژىك ھەموومان لەباوش دەگرىتو لەم زولمەتە رزگارمان دەبىت. وھستا كاوھ زەعېم ھەستىار قەدرېك بەغەمبارى پىكەوھ بوون.

زەعیم ھەستىيار مژدەى شارىكى ئارامى بەخەلكى ھەرىمەكە دەدا، بەلام بەداخەوہ خۇى پىرانەگەيشت. چەند رۆژنىك دواتر وەك فرىشتەيەك بەناو شاردا دەسورايەوہ، ھەموو گوزەنەكانى بەسەر كىردەوہ. لەناو گوزەرى ئاسنگەرەكاندا لەدوكانىكەوہ كەسنىك زەعیم ھەستىيارى بانگىرد، وەسناكەوہبوو. ئەوہ دواين دىداريان بوو، دواين جار بوو يەكتىرى ببىنن. زەعیم ھەستىيار لەناكەوہ ديار نەماو لەدواى چەند رۆژنىك لاشەكەى دۆزرايەوہ كە پىستى شەقار شەقار كرابوو. وەستا كاوش ماوہيەكى كەم توانى لەناو شاردا بىننىتەوہ، بە ناچارى شارى بەجىھىشت. بەرەبەيانىيەك نوسراوہكانى پىچايەوہو چارۆكەيەك نانى لەكۆلينا. بەدزىەوہ دوورلەچاوەكانى ئاسايش بەرەو چيا ھەزار بەزارەكان رىگای بى چارەنوسى گرتە بەر.

بہشی چوارہم

مہملہ کہتی میٹھ ہنگ

- * چیاہزار بہہزار ہکان
- * کوری دایہ
- * فریشتہی عاشق
- * شیتہ میہرہبانہکان
- * شاری سہردہم
- * حاکم پاشا
- * زہعیم ہستیار
- * ہاوری دیرینہکان
- * میرانی رومان نوس

چيا ھەزار بەھەزار ھەنگ

يەكەم بەيانی بوو لە مەملەكەتى مېش ھەنگ لەسەر كانىو كارىزىكى سازگار دەستو دەموچاوى دەشوشت. بەسەر سامىيەو شۆين پىيەكان لەسەر رىگا خۆلاويەكە سەر نىجان راكىشا. شۆين پىيەكان ھېشتا ئاورنگى تەريان پىوھ دياربوو. ئىو دىمەنە بوو ھەستا كاوھ تازەو سەر سۆر ھىنەر بوو، پىر بوون لە نەينىو گومان كردن لە خۆىو لە مەملەكەتى مېش ھەنگ. دللى ترساندى لەم ژيانە نوپىش سەرگەردان و پاش مووردەبىت. جىگا پىيەكان تازەبوون، وەك دەمەو گزنگ كەسانىك بۆسەر ئەم كانىو ئاوە ھاتىتەن.

و ھەستا كاوھ بە تىر امانو بىر كر دىنەو گەر اىوھ جىگا كەى خۆى كە شەو لى خەوتىو. كورى داىە كەمىك لەدوورى و ھەستا كاوھ وە دانىشتىو، تۆ پەلنىك مېش ھەنگ بەسەر سەر يەو لەناسماندا راو ھەستا بوون و كىزەكىزىان بوو، وەك قسە لەگەل كورى داىەدا بكن، و ھەستا كاوھ بەو جۆرە ھەستى دەكرد.

مەملەكەتى مېش ھەنگ ئەو ناوچە چىر پىر لە چىايەبوو كە لە ئەزەلەوھە كەس پىي تىنەخستىو. ھەزار ھا چىاي بەرز بەرز بە ناسماندا ھەلچووبوون. لوتكەى چىاكان لە ھەموو ھەر يەكەوھە دياربوو، بەلام دامىن و بن چىاكان ھېشتا رووبەرووى چاوى كەس نەبوونەو، رەنگە واش نەبىت، چونكە كورى داىە پىش و ھەستا كاوھ بە بىستوپىنچ سأل لەناو ئەم چىايانەدا ژيان بەسەر دەبات. ھەر چىايەك بە ھەزار ھا پورە ھەنگى پىوھ بوو. بەبالا و دامىنى چىاكاندا شىلەى ھەنگو پىيىكى رەنگ ئالتونى وەك برىسكەى گۆپ تاكو بن چىاكان و كەنارى رووبارە بچكۆلانەكان چۆر ابوونەو. بەيانيەكى زۆر روحيانى بوو، دەيزانى كەبەھەشت نىيە، بەلام وەك بەھەشتى سەر زەمىنى دەھاتە بەرچاوى. لەناكاو پۆلنىك بالندەى بچكۆلانە بەلايدا بە خىراى رەتبوون، دەمىك بوو بالندەى نەبىنى بوو. بىرى بالندە كۆچكەرەكانى ھەر يەكەى كەوتەو. لەجىگای خۆى ھەستا، چەند ھەنگاوىك چووھ ئەو شۆينەى كەبەرى ناسمانى لىوھ دياربوو سەرى بۆ بەرزايى چىاكان و ناسمان ھەلپىرى، وەك چاوەكانى رىشكەو پىشكە بكن لە دوورا بالندەى دەبىنىو نەيدەبىنى. ھەوا سافو بىگەرد بوو، بەلام خورەى قەلبەزەى شەپۆلە وردىلەكان بواریان پىنەدەدا كە گوپىستى دەنگىكى تىر بىت، ئەو دەنگو چرىكانەى تىكەل بەنەر مە ھاژەى رووبارە بچكۆلەكان دەبوون، دلنىابوو ئەو ئاوازانەى دەگەشتن بە ھەستى گوپىكانى بەبى چرىكەو دەنگى بالندەكان ناخولقەت.

لەناكاو دەنگى جريومجریوی چۆلەكەى بیست و ھەر ھەمان كات كۆمەلئیک چۆلەكەى عەجولیش بە خیرای لەپیش چاویدا ھەلفرین. خوشییهکی نەزائراو جەستەى رۆحی داگیرکرد، لەبەر خوشیەو گوتی "خۆ چۆلەكەكان نانا سزینەو"
 كوری دایە لەولایەو ھاوستانبوو، بەئارامییەو پنیگوت: سەرنجی چی دەدەیت؟
 وەرە پیکەو نانی ئەم بەیانییە بخۆین.

ئەو بەیانییە باشتترین جۆری ھەنگوبنیان خوارد. وەستا کاو بە ھەموو دیمەنەكان سەرسام بوو. كوری دایە ھەستى پیکرد لەناو ھاواندا دەژی و سەرسامى تكتك بە روخساریەو دیارە بەسەر دیمەنەكاندا دەرژین. كوری دایە پنیگوت: دەزانم زۆر سەرسامیت، ھەر واش دەمینیئەو تاكو كەمئیک حالیدەبییت. باشتروایە بچینە ناو باسو چیرۆكۆ بەسەر ھاتی خۆمانەو.

وستان کاو گوتی: تۆش بەسەر ھااتو چیرۆكى تاییبەت بەخۆت ھەبە لەم چیايانەدا؟ ئەمەشنى ھەر بە سەرسامیە بە كوری دایە گوت.

كوری دایە گوتی: دوینی ئیوارە لەناو دەروازەى ئەم مەملەكەتەو لە دورا تۆم بینى، راستە كە تۆ بوویت، بەلام شیوەى خۆم لەدوورەو بینى كە پنیس بیستو پنیچ سأل بەناچارى بە چارۆكەيەك نانو كۆمەلئیک پەروو كاغەزەو ھاووم لەم دەقەرە كرد. چیرۆكى من زۆر لە مێژە، بەسەر ھاتی تۆش تازە. دەمەوئیت تییگەم لە نەینى دوو ئیوارەى لەیەك چوو؟

وستان کاو گوتی: چیرۆكۆ بەسەر ھاتی من پەيوەستە بە ھەرمیكى پر لە مەخلوق. لەسەر ئەم زەمینیەك كەچى قیامەتى ئەو دونیامان بو ھەلگیرساو. من نازانم چیت بو باسبەكەم سەبارەت بە ھەرمیكى كە تۆ بیستو پنیچ سألە لئى دوریت؟ بەسەر ھاتی نئیمە ھیندە تالە ئەم مەملەكەتە پر لە ھەنگوینە بە خۆیەو تال دەكەت. نئیمە كوژراوى دەستی خەمین، ھەر خوشمان دەرونو ناخی خۆمان كردوو بە پەنا بو خەمەكان، خەمەكانیش بیباكانە ھیدی ھیدی ھەناومان دەخۆن، دلمان دەخۆن. جەرگمان دەخۆن. نئیسنا ھیچی زیاتیرم بو ناگوتتریت، سزو سەرسام بە ھەموو دیمەنەكان، تۆش بە كۆلئىكى قورسەو فریوداومەتە ناو دەریایەك نەینى. لەم سەرسامییە رزگارمبەكە...! نەینى ئەو دوو ئیوارە ھەبە بو بگنیرەو كە دوو ریبوارى ھاو شیوە، چارۆكە لەپشتو پەروو كاغەز بەدەست بە ناچارى بەرو ئیرە ھاوون.

دوو كۆتری پەرى پەرسپی خال بە گەردن بە تاویری شاخێك نیشتنەو، وەستاكاو لەدونیای سەرسامى دابرا. كۆترەكان بە نەغمەيەكى عاشقانە بەدەورى بەكتریدا دەسورائەو، وەك دیمەنئىكى ئەفسوناوى تیکەل بە نىگاو خەيال و ھەستەكانى وەستاكاو بوون. كوری دایە ھەستى بەوستان کاو كرد لەگەل ناخی خۆیدا سەبارەت بەكۆترەكان بە خەيال دەدوئیت. بە ئەسپایی پنیگوت: بۆچی لەبەسەكە دابرايت كە پر

بوو لەنھەننى و ئارەزووت بوو دەرگای نھننەھکان بکریتەھە؟ واپئەدەچئت كۆترت نەدبئت. وھستا كاوه نېگای لەسەر كۆترەھکان گواستەھە بۆ ناو چاوهكانى كورى داھە. بەناستەم بە پەنجەھى ناو مەراستى دەستى راستى سەرى ھەلكران و ھەناسەپەھى ساردى ھەلمزى و دووبارە بەگەرمى خىراى ھەناسەھى داھەمو گوتى: رەنگە ھىشتا كۆترم نەدبئت، ياخود ئەگەر ھەر لە ئەزەلمەھە بآئندەم نەدبئەھە، پئەمابوو ھىندەھى ئىستا سەرسام نەدەبووم بە بئىنئان.

كورى داھەگوتى: ئەم مەملەكەتى ھەنگوونە پەرە لە بآئندەھى جۆراوجۆر، ئەو دوو كۆترە پەريپەش دوو كۆترى عاشقن لە كۆترەھكانى (فرىشتەھى عاشق).

ناوى فرىشتەھى عاشق خورپەھى بە رۆھىدا ھىنا، نئىنى كۆترەھكانى لە ھەزرىدا ھەلكران. گوتى: فرىشتەھى عاشق كئىھە؟ بۆچى كەسنىكى تر لەم مەملەكەتە دەرئى؟

كورى داھە تەنھەا گوتى: "بەئى"

وھستا كاوه چووه ھە ناو خۆبى و بېرى لە جئگا پئىكانى ئەم بەيانبەھە دەكردەھە. جئگا پئىبەھكان تازەبوون، ھىشتا ھەر تەرى ناويان پئىوھوو. دآئىابوو كە جئگا پئى خەلكى ترن جگە لە كورى داھە. ئارەزووى بوو پەرسىارى ئەو جئگا پئىانە لە كورى داھە بكات.

كورى داھە گوتى: دوئىئى ئىوارە لەدەرەوازەھى چىكاكانەھە لە دوروھە خۆم بەنى، دآئىاشبووم كە خۆم نەم، چونكە تۆ بووئت. مەن دوئىئى ئىوارە نەھاتم، پئىش بئىستو پئىنج سآل لەمەوبەر رئىمكەوتە ئەم مەملەكەتە. بەناچارى بەكۆئىك ترسو نئىگەرانى و چارۆكەپەك نان و كۆمەئىك پەروھە كاغەز كە بەرنامەپەھى پئىرۆز بوو، ھەرچەندە ژيانى مەنى خستە مەترسئىبەھە، بەلام دەبواپە لەپئىش رۆھىشمەھە ئەوانم لە چنگى فەوتاندن پئارسناپە. كورى داھە بەردەوام بوو لە سەر قسەكرەن و گوتى: ھەر دووھكان بە پەروئىشئىن چى زووترە بچئە ناو دونىاى پەكترىبەھە تاكو لەنھننەھكان ھالىبئىن، دەزانم لە دوئىئوھ سەرسامئت بە ھەموو دئەمەنەكان بە ھەموو بابەتەھكان، ئئىتر با ئەو سەرسامئە رۆخسارو رۆھت بەر بەدات. بۆپەكەمجار بە وھستا كاوهى گوت مەن ناوم (كورى داھە)پە، ئەگەر رۆژگارئىك ناوى مەنت بئىستئت.

وھستا كاوه ھەموو دئەمەن و بابەتەھكان ھىندەھى ئاشكرابوونى كورى داھە سەرسامى نەكرە لە خۆشئىدا و مخته بوو باوم نەكات، دواچار خەرىكەبوو پەر بە چىكاكان ھاوار بكات. تالە مووھكانى سەرى رەپ رەواستەن، چاوهكانى فرمئىسى شادبئان دەردا، لئوھكانى پەربوون لەخەندە. كونە لوتهكانى فشكردەھە دەستەكانئىش دەلەرزئىن. وھك بەدەم خەموھە لەناكاو ھاتبئتە قسەھى گوتى: تۆ... تۆ كورپداپەھى؟ دەبواپە ھەر زوو خۆم بەزانئىبەھە. باوھشى پئىدا كرددو توند وھك ھاوئىبەھى كئىرئىن بەسنگى خۆبەھە نوساندى. وھستا كاوه لە ھەموو شتئىك ھالىبوو، بەلام كورى داھە دەربارەھى

ئەو ھېچى نەدەزانى. كەمىك بەسار دىيەمە باۋەشى بۇ گرتەو كە لە ھەستىكى كەمىك بېئىگاي و بى زانىارى بوو سەبارەت بە ۋەستا كاۋە، بەلام ھەستى بەگەرمى ھەناسەى كرد كە دۇنباي پكات ۋەك ھاۋرېيەكى ھاۋ خەمە ھاۋ ھاۋ گرتقى خۇى لەدواى بېستو پېنج سال تەنباي لەسەرسنگى دەروو جەستەى پىر لەنازارو نەندىشەى بۇ تاۋىك ئارام بگرت.

جووتە كۆترە پەرىيە پەس سېپىە خال بە گەردنەكان ھەر بەسەر تاۋىرە بەردەكەمە بوون، پېدەچوو دلە بچكۆلانەكەيان تېر عەشقى يەكتىرى نەبوۋىت. سىنگو بالەكانيان بە ئاسودەىى لەيەكتىرى دەخشانە. دەنوكة خروئالەكانيان لە يەكتىرى دەسو. جار بەجارتىك بۇ قەدەرىك دەنوكان لەنتو دەنوكى يەكتىرى دەنا، ۋەك لەگەل ماچىكدا بۇنى ھەناسەى سېنەى يەكتىرى بەكەن. " ھەر بالندەكان لەماناى عەشق بازى تېدەگەن" بالندەكەى تر نەبوو ئېرەى بە عەشقى ئەوان بەرېتو ئاسودەىيان پشېۋىت. دەنگى بالندەى تىرىش لە دورا دەبېسترا، بەلام ۋەستا كاۋە نە نېگاي لەسە ردوو كۆترەكەبوو، نە گوپكانى بۇ دەنگى بالندە دورەكان ھەلخستبوو. لە گىژاۋى خەيالۋبېر مومەرىكاندا نەقۇمبېو.

كورى داپە گووتى: پەره كاغەزەكانى مېنىش بە قەۋارە ھەر ھېندەى ئەو كورزە كاغەزە دەبوو كە لە ژېر سەرىنەكەندا داۋاناون.

ۋەستا كاۋە گووتى: قەۋارە گىرنگ نېيە، ناۋەرۋكى نوسراۋەكان بايەخى زىاترە، ئايا كۆمەلە كاگەزەكەى توش ھېندەى ئەمانەى كە لەلاى منن گىرنگ بوون؟ كورى داپە گووتى: لە سەرەتادا پېمگووتى " ئەو كاغەزە ئىيانى مېيان خستە مەترسېيەۋە، بەلام دەباۋە لەپېش رۇچىشمەۋە ئەوانم دەرباز بىكرداىە". پېشم گووتى من كورى داپەم. ئەگەر سەبارەت بە ئىيانى من شىتېك بزانىت، گىرنگى كاغەزەكانىش دەزانى. ھەلبەت ئەو كۆمەلە كاغەزەى لەلاى توش ھەيە گىرنگ بۇيە بەناخى پىر لە ترسو نېگەرانى خوتەۋە گىرتداۋونو بە پەرشەۋە لەگەل خۇتدا لەترسى چىنگى فەوتان رىزگارت كردوون.

ۋەستا كاۋە گووتى: واىە... مېنىش لەرۋى خۇم بە پەرشتر بووم بۇ پاراستنى ئەوان، لە ئىيانى خۇم گىرنگىرن، چونكە بەر ھەمى كەسكى مەزنن، كەسكىك پېش بېستو پېنج سال لەمەۋ پېش بە خوئىنى خۇى نوسىۋىتتېۋە. ئەو كەسە مەزنەش " ئوقيانوسى ھېمن" بوو.

ناۋى ئوقيانوسى ھېمن ۋەك ھەۋرە گرەمە لەناۋ دەروو مېشكى كورپداپەدا دەنگى داپەۋە. بەشېۋەمەك ناخى ھەلتەكاند كە پىۋاۋبو ئىۋ شەبە لەناۋ چىكانىشدا بە ھەمان نالەۋ گرەمە دەنگى داۋەتەۋە. ۋەك پەيكەرىكى وشكى لىھات كە تەنھا ھەناسە بدات. نالەكە نالە نەبوو، ھەرچى جولە لە جەستەيدا ھەبوو خالى كردەۋە. وردەۋرە

لەر لەس كەوتە سەر لىوھەكانى، بە دەرونىكى ئاويتەبوو لە خۆشى و پەشەكاوى و
 رامان و گومانەوھ گوتى: تۆ... تۆ... وستا كاومەت؟ قەسەم بۆيكە..! تۆكىيت؟
 وستا كاوھ نەيدەزانى بە چ شىوھەك ھەستەكانى ناخى خۆى پيشان بەدات، ئۇ
 ساتەبوو كە لە مېژبوو چاومروانى دەكر دو ھەرگىز باومرېشى نەدەكر كە بەو ساتە
 بەگات. زۆر خۆشحال بوو، وەك ئۇ مندالە برسېانەى بە تاسەوھ چاوروانى داىكيان
 دەكەن و لەناكاوېش داىكيان پەيدا دەبەيت. وەك ئۇ عاشقەى كە بۆ مەعشوقە
 كوژراوھەكى دەگرى و لەناكاو بەبەرگى سېى بوكتىبىوھە زىندودەبەيتەوھ. كورى داىھ
 ھېشتا ھەر ھەپسەساىو، دەرون و ناخى بىگەردى رزايە سەر روخسارى، ھىندەپتر
 مېھربانى لە چاوەكانىدا دەگەشاىوھ. ئەمجارەش باومرېشى سۆزى پىداكر دەوھ بە
 گوپىدا چرپاندو گوتى: بەلئى من ئوم، وستا كاوھى چەكوش پەرستم. ئارام
 ئاسودە دەستيان لە ملو گەردنى يەككترىدا بوو. ھەردووكيان چاوەكانيان پرببوو لە
 فرمىسكى رەنگاو رەگ. دەنگى گريان نەدەھات، بەلام ناخى ھەردووكيان دەربابەك و
 بوركانىك گريانى بىدەنگى تىداو.

دوو كۆترە عاشقەكە لە شەقەى بالىندا و ھەلقرىن. مەملەكەتتىكى پاك و بىگەردو
 دلگىرە، ژيان لىرە بە فېرۆ ناروات. وستا كاوھ بە كورى داىھ گوت: رەنگە
 ژيانىكى خۆشت بەسەر بردەيت، بەلام دەبەيت لە ماناى پرسىار مەمە حالىبەيت.
 كورى داىھ گوتى: مېش دەلئىم رەنگە، چونكە لە مەبەستى پرسىار مەكە تىدەگەم،
 دەبەيت تۆش ھىندە بزائىت ژيانى تەنباى ھەرو ئاسان نىيە، چونكە ئادەمىزاد
 بوونەمەرىكى كۆمەلايەتتە، جانگەر ئۇ تەنبايە بەخواستى خۆشت نەبەيت زياتر
 دەردى دوورى دەتكۆرەيت. چەند ئالودەى ناو كۆمەلەىن ھەر كۆمەلەىشە ئۇ مەرفانە
 بەر ھەم دەھىنەيت كە نىمە بە ناچارى لە چنگيان ھەلبىين. بەر مەبەر بەوش لەناخى
 مەرفادا خەسلەتتىكى شاراوھ ھەيە كە بتوانەيت لە ھەلومەرجى تايەتەيدا خۆى
 بگۆنچىنەيت. ناچارىش ھاندەرىكى ترە بۆ ھەلكر دن لەگەل بارودوخە تايەتەكاندا. لەم
 حالەتەدا مەرفەكە لەگەل خۆيدا دەدەيت و دەلەيت: چى بەكەم كە ئىتر نەتوانم لەناو
 كۆمەلەگەى خۆمدا ژيان بگۆزەرىنم. ھەموو ئۇ ھۆكارانەش دەفەرىك
 ئەگەر عاسىشەيت لەلامان ئاوەدان و شىرىن دەبەيت، چونكە دواچار ئارامترىن جىگا
 دەبەيت كە بە ئاسودەى ژيانى تىدا بەسەر بەرىت. لەواقەشدا ھەموو گيانلەبەر مەكانى
 ئەم مەملەكەتە لە ئەزەلەوھ لە رۆحىكى پاك و بىگەرد خولقاون.

كورى داىھ نمونەى فرىشتەى عاشقى گىراىوھ. گوتى: فرىشتەى عاشق
 ئارەزووىبوو لەناو كۆمەلەگەى خۆيداو لەمەملەكەتى خۆيدا بىمىنەتەوھ، بەلام كە رىزى
 لىنەگرن و عشقو ھىواكانى بكوژن و رۆحى پركەن لە قىن و دلئى بە خەم بچن و ناوى
 بزرىن، ناچار دەبەيت كە ھەلبەيت، ھەلھاتن لە كۆمەلەگەى لە مەملەكەت لە

ئارەزوۋەكانى. ئەو خەسلەتە ئار اوھكانى فرىشتەبوو كەلەم مەملەكەتە چۆلۈ ترسناكەدا بە ئاسودەمبىھو ھېشتىبانەھ.

كۆترەكان لەبەر دېدەدا نەمابوون، بەلام شەقەى باليان لەناو چىپاكاندا دەنگى دەدايەھو كە دووبارە ۋەستا كاۋەيان لەگەل ناو ھىنانى فرىشتەدا خستە بەردەم كۆمەلنىك پرىسارو گومان.

ۋەستا كاۋە لەگەل ئەۋەشدا كە سەرسامبوو، ئاسايى پرىسى: فرىشتەى عاشق كىيە؟ مەروقى راستەقىنەيە ياخود عاشقى ناو ئەفسانەكانە؟

كورى داپەگۋوتى: بەداخەھو دواجار ھەموومان دەبىن بە ئادەمىزادى ناو چىرۆكەكان، ئەگەر ھەر كەسنىك لە ئىمە ژيانى باپىرە گەرەى باسپكات، ۋەك ئەھو وايە چىرۆكنىك بگىرئىتەھ. ژيانى راستەقىنە لەپاشاندا دەبىت لەشئوھى چىرۆكدا بگىردىرئىتەھ، رەنگە چىرۆكەكاننىش كە عىيامىكى دوورو درىژە بىستومان، رۆژنىك لە رۆژان رۇحيان لەبەردا بووبىت ۋە خاۋەنى ژيانى راستەقىنەبووبىتن. فرىشتەش دەشئىت ئىستا مەروقى ناو ئەفسانەكان بىت، بەلام دۇنيابە كە عاشقىكى راستەقىنەبوو. پىش بىستە پىنج سأل كەمن رووم لەم چىپايانە كرد، فرىشتە لىرە بوو. ئەو دەمە من ۋادەزانى ئەفسانەئەك دەخوئىنەموو بە خەيالەھو كەوتوومەتە ناۋى، بەلام نەمن ئەفسانەم دەخوئىندەھ، نە فرىشتە كچى ناو ئەفسانەكانبوو، فرىشتە عاشقىكى راستەقىنە كچىكى پاك ۋە مېھربان بوو. من زور سەرسامبووم بەبىننى كچىكى ۋە گەنجو جوان لەو مەملەكەتە ترسناكەدا. زىاتر لە سەرسام بوون لەئەرساندا دلەرزىم. ئەو زەمانە بەگژ ھەموودرندەيى ۋە ناھەقىكەدا چووبوومەھ، ترس لەرۇحمدا نەبوو، كەچى بەرامبەر بەفرىشتە نوقمى ئارقى ترسى خۆ ببووم.

فرىشتە پنى گوتم: سەرسام مەبە...! مىش مەروقىكى ھەلھاتووم. لە دەروازەى چىپاكاندا لە دوورەھو تارمايى كەسنىك بەدىكرد. گوتم رەنگە موراد بىت بە شوئىن مندا ۋىلە، بە پەلە كۆترە پەرىيەكانم نارد بۆلاى. بەلام لەبەختى من موراد نەبوو... تۆبووبىت. تۆى بەد بەخت. گوتم بۆچى بەدبەختم؟ گوتى: ھەموو عاشقەكانى ئەم ھەرىمەى ئىمە ھەموويان بەد بەختن، لەپاداشى عاشقى پىرۆزىيان رىسوا دەكرىن. گوتم: خۆ من عاشق نىم. گوتى: ھەر بىبەختى بە روخسار تا ديارە ھەلھاتووبىت، بىگومان عاشقى، چا چ عاشقىك ۋە عاشقى چىت؟ ئەمەيان نازانم. گرنگ كە تۆ عاشقى شئىكىت. بەلام بەخت ھەبوو لەو ئىوارەيدا ھاتىت كە من چاۋەروانى موراد دەكرد، ئەگەر لە ھاتنى تۆ بىناگابوومايە مىش ھەنگەكان شىتال شىتالئىان دەكردىت.

مەملەكەتى مىش ھەنگ بە ھەرىمى ناو ئەفسانەكان دەچوو، كەچى ۋەستا كاۋە وردە وردە خۇبى ۋە ھەموو شتە ۋەنبوۋەكانى دەروپشتى لەو مەملەكەتەدا دەدۆزىھو.

ئەو شارە راستەقىنەيەبوو كە مرقۇقە ونبووھەكان خۇيان تىدا دەدۆزىيەو. ھەسنا كاوھ نەيدەويست چىرۆكەكان بە پچر پچرى ببىستىت. قسەكانى بە كورى داىە برىو گوتى: بەبۆچونى من مرقۇقە وئەكان رىگايان دەكەويت ئەم مەملەكەتە، دواچار لىرە خۇيان دەدۆزىيەو. مىش ھەستدەكەم خەرىكە خۇم كەسە ونبوھەكانى دورو پشتم دەدۆزىيەو، بەلام ھەر ھەمان كات واهەستدەكەم كە جارىكى تر لە گىژاوى سەرسامىدا خەرىكە خۇم لىوندىيەو. لەبەر ئەو تكات لىدەكەم جارئ با موراد بناسمو بزەنم كىيە كە فرىشتەى عاشق چاومروانى دەكات.

كورى داىە گوتى: مىش نامەويت چىرۆكەكان ئالوزىن، دەمەويت چى زوترە بچىنە ناو باسەكانى خۇمانەو، با لەو زياتر توشى سەرسامى نەبىن، رەنگە بۆم موراد كەسىكى گەنگ نەبىت، بەلام وادىارە بۆ تۆ گەنگە كە ھەوالى بزەننىت، لىرەمەيە كە بابەتەكان ئالوز دەپ، رەنگە گوناهى كەسىشمانى تىدا نەبىت، باسەكان خۇيان دەبىت بەو جۆرە بىنە پىشەو. ئەو بابەتەى كە پەيوەندى بە ھەردووكمانەو ھەيە ئەو كاغەزەنن لەژىر ئەو سەرىنەدا. بۆم ناومرۆكى ئەو بەرنامەيە گەنگە... تاكو بزەنم ئوقيانوسى ھىمەن چى نوسىو؟

ھەسنا كاوھ گوتى زۆر باشە، كەواتە گويم لىنگەرە. !

بىست وپىنچ سال زياتر پىش ئىستا كورو كچىك بە ناوى (فرىشتەى موراد) عاشقى يەكترى دەپ. يەكترىان زۆر خۇشەمەيت. لەگەر مەى عشق بازىاندا، ئەو قوناغەى كە رۇحيان ئاوتتەى يەكترى دەبىتو بە ھەناسەى ھەناوى يەكترى دەژىن، لەناكاو فرىشتە ديار نامىننىت. فرىشتە وندەبىت لە مورادو لە دايكو باوكىو لە شارەكەش. موراد زۆر پەرىشان دەبىت بۆ فرىشتە، ئەو روداوى كە چاومروانى نەدەكرد لە ژيانى ئەوبىندارىياندا، ونبونى لە ناكاوى فرىشتە بوو. جىگايەك لە ھەرىمەكەدا نامىننىتەو كە فرىشتەى بۆ نەگەرىت، بەلام ھەموو ھەولەكانى بىسود دەبىت، فرىشتە لە ھىچ جىگايەك نادۆزىتەو. كەسىك نامىننىتەو كە موراد ھەوالى فرىشتەى لىنەپرسىت. ھەموو خەلكى ھەرىمەكە بە موراد ئاشنا دەپن كەچەند عاشقى فرىشتە بوو. ناوى دەنن "موراد عاشق". ئەو ماوہەى موراد گوند بە گوند بۆ فرىشتە دەگەرىت، ئىتر ناگەرىتەو ناو شارو دەبىت بە پىشمەرگە. پىشمەرگەيەكى قارەمانو خاوەن ھەلوئىست تاكو رۆژانى راپەرىنو ئەم سەردەمەش. ئەو گەنگە پىتلىم، موراد عاشق يەكىك بوو لەو كەسانەى سەبارەت بە بەرنامەكە پەيوەندى لەگەل ئوقيانوسى ھىمەندا ھەبوو.

كورى داىە بەپەرۆشەو گوتى بۆ ھەسنا كاوھ راگرتبوو. چاومروان بوو لەو بارەيەو بەردەوام قسەى بۆ بكات. گوتى: ئى دوايى. . . لەپاشاندا چى بەسەرھاتو كەوتە كوتىو؟

ۋەستە كاۋە گۈۋى: ھەرچەندە مۇراد باسنىكى گىرنگى نېمەنېيە، نېستاش ھەر لەناۋ شاردايە. سەرقالى دۆزىنەۋەي ھاۋرى دېزىنەكانمانە كە سەبارەت بە بەرنامەكە لەگەل ئۇقپانوسى ھېمندا پەيوەندىيان ھەبوۋە.

كۈرى دايە بە ھەماسەۋە گۈۋى: چۈن مۇراد بابەتى نېمەنېيە؟ چىرۋەكەكەم بۇ تەۋاۋ بىكە..!

ۋەستە كاۋە بەبەسەكانۋ بە پەروشى گۈيگرتنى كۈرى دايە لە چىرۋەكە راستەقىنەكانيان زۇر خۇشالۋو، شادى بەروخسارى ۋ بزه لەسەر لېۋەكانى ۋەك بىسكەبرىسكى ئەستىرەكانى شەۋىكى سامالى ئاسمان دەدەرەشايەۋە. ھەرىكەيان بابەتتىكى نەينىۋ چىرۋى كەسكى ۋ نېۋى لەلا بوۋ كە دركاندن ۋ ئاشكرادىنى بۇ ئەۋىترىان گىرنگ بوۋ. باسو گىتوگۋكانيان لەيەكترى نەدەشاردەۋە، ئەۋان تەۋاكەرى داستانى يەكترى بوۋن، بەلام ۋ تۋوئەكانيان لە خۇشەۋىستى يەكترى دۆزىنەۋەي نەينىەكانى ناخيان، شىۋەي تېكستىكى سىنارۋى ۋەرگرتبوۋ. ئەۋ كاتەي يەككىيان بە بېستنى بابەتتىكى تازە سەرسام دەبوۋ، كەسى دوۋم بە پېچەۋانەۋە. لەناكاۋىش ئەم حالەتە پېچەۋانە دەبوۋەۋە، ۋەك نېستاي كۈرى دايە كە بە چىرۋىكى مۇراد عاشق سەرسامە، رەنگە پېشترىش مۇرادى لە دورەۋە ناسىيەت. بەلام لەناكاۋە دەنگى تەپەي پىي ئەۋ كەسانەي لەپشت ئەۋ چىپايەي كە ئەمان ھەۋارىيان لېھەلدەۋە، ۋەستە كاۋە دەخاتە حالەتى گومانكردن ۋ سەرسام بوۋن. بىرۋو چاۋەكانى بەگرزى تىكەل بەيەكترى كرد، ۋەك لە شەۋىكى تارىكى زستانى گۇرستانىكا گۇئ لە نازارى مردوۋەكان بگرىت. پرسى ئەۋ تەپەي پىيانە چىن؟ بەلام بە قسەنا، ھەر بەسەرلەقاندن، دواتر گۈۋى: بەشەرن ياخود گياندار؟

كۈرى دايە ھالىبوۋ، گۈۋى: دەرونى خۇت ئارام رابگرە...! ئادەمىزادن، خەلكى ئەم مەملەكەتەن. دەچن بۇ شار.

ۋەستە كاۋە بە ھەمان روخسارى پەشوكاۋەۋە گۈۋى: بۇچى كەسىتر لېرە دەژىن جگە لەتۋو فرېشتە؟

كۈرى دايە بە نەرمى پىكەنىۋ گۈۋى: ئەدى چۈن، بۇچى نازانىت؟

ۋەستە كاۋە بىرۋەكانى لەسەر چاۋەكانى ھەلبىرى ۋ تىكەل بە ناۋچەۋانى كرد، ئەمجارش ھەر سەرى لەقاند. نىشانەي نەخىرى پىشاندا.

كۈرى دايە بەۋ شىۋازە دلسوزى ۋ ھاۋرىيەتى ناخى خۇي پىشانى ۋەستە كاۋە دا. بە پىكەنېنەۋە گۈۋى: جگە لەمەن ۋ فرېشتەي عاشق، ۋەستە كاۋەي چەكوش پەرسىش لەم مەملەكەتە دەژى. توند باۋەشى پىدا كردو لەئامىزى خۇي گرتو گۈۋى: خۇ تازە بەجىمان ناھىلىت، تۇش بوۋىت بە كۈرى ئەم مەملەكەتە.

ھەناو لەكەلئىنى چىبا بەرزەكانەمۇ تالەتالە پىرشنگى قىزى خۇي بەدامىندا پەخش دەگرد. مېش ھەنگە بچكۆلەكان بە ھەموو لايەكدا بلاو ببونەمۇ، بەشويىن خونچەي دەمى گولەكاندا ويىل بوون. جار بەجارتى دەنگى گىزەي ھەنگىك بە لا گوياندا رەندەبوو. شىنەي بايەك ھەلىگرد، بەبۇنى ھەناسەي گول و ھەنگويىن خۇي شوشتبوو. ھەناسەي ئەمانىش پىربوو لەبۇنى ھەنگويىن و گول. دەرون و ھەناو مېشكيان ئاسودەبوو، ھەستەكانيان زياتر كرايەمۇ. دەنگى كۆترە شىنەكان و كوكوختىيە رەنگ خۇلەمېشەكان لەبەرزايەكانەمۇ دەبىسترا. چۆلەكە باوكەيەك پەروبالى خۇي گىف كىردبوو، بەعەشقەمۇ بە جىيوە جىيوە بەدەورى مەعشوقەكەيدا دەخولايەمۇ. رەنگە ماچكى سەر لەبەيانىنى لىداواكات، ئەي بۇ ماچى ناكات، جارتى دەيەمىت عەشقى پىرى ھەناوى بۇ بەيان كات، با ئەمۇتا ماچى يەكتىريان كىرد، چەند خۇش دەجىروپىن. رەنگە خۇشى و سازگارى ئاواز و دەنگەكانى عاشق لە گەرودا نەبىت، لە ھەناو ھەناسەدا بىت. ئەي ئەمۇ نەبىيە ئەگەر لىنگەر پىن ھەموو عاشقەكان بەلد گوى لەناواز و چىركەي يەكتىرى دەگرد. بەيانىيەكى زۆر زىندوو بوو. وەستا كاو ھەستى بە تايىبەتمەندى و جىياوازي ئەم بەيانىيە دەگرد لەگەل بەيانىنى شارەكانى ھەرىم. ئەم بەيانىيە رۇخى لەبەردابوو، وەك بەيانىيەكانى ھەرىم نەكوژرابوو، بەررۇخيان نەگردبوو. بەئاسمانىكى زۆر بەرزەمۇ دوو خالى بچوك سەمايان دەگرد. دوو خالەكە وردە وردە دابەزىن و گەورەبوون. دوو قومى نازدار و جوان بوون، بە خىرايى سنگيان بەرمۇ خوار داکوتا و لەسەر كانىيە بچوكەكە نىشتەمۇ. قەدەرىك بە ھەناسە بىركى چاويان لەنتىو چاوى يەكتىرى ناو دەنوكة ئالەكانيان بە خىراي و پىرچىر بە ئاوى كانىلەكە تەركىرد. بەئەسپاى دەنوكة ئالەكانيان لەبەكتىرى خشانوو دووبارە بەرمۇ بەرزاي چىكان ھەلفىرەنەمۇ.

وەستا كاومۇ كورى دابە ماوئەك بىدەنگ بوون، ھەردووكان لە حالەتى رامان و بىر كىردنەمۇدا بوون. پىدەچوو ھەر بەكەشيان چاومۇرانى ئەمۇتريان بىت كە باس لەنەننىيەكى تىر بكات، ياخود چىرۇكى كەسكىتەر بە سەر سامىيەمۇ بەگىرەتەمۇ. وەستا كاو گوتى: ھەز دەكەم بزانم چۆن من دەناسى؟ گورىدايە گوتى: رەنگە وەلامەكەي لاي خۆت ھەبىت؟ ئوقيانوسى ھىمن باسى توى بۆكردوم. ئەمۇ پىنگوتەم كە بەرنامەكەي لەلاي بىرادەرىكى رىكخستەكانى ناو شار بە ئاشكرا باسكردوم. لەپىش شەھىد بوونىشى بىر بار بوو من تو بەيەكتىرى بناسىنىت. لەمەكەك لەمۇ چاوپىكەمۇ تەنەي كۆتايدا ناوى توى لەلا ئاشكرا كىردم. دلنىابوم لەلاي زۆر كەسىتەر " ئەمۇ ئەندامەكەي خۇي ھەلىبىزار دىبون " بە نەننى كەمەك لەبەرنامەكەي خۇي بۇ باسكردبوون، ئەمۇ وەك سەرەتايەك تاكو بىررۇبۇچونى ئەمۇ كەسانە سەبارەت بە بەرنامەكەي بزانىت تاكو لە ھەلمومەر جىكى گونجاودابە ئاشكرا

بىلەن بىرگە، بەلام بە داخەمە پىرانەگەيشت. چەند جار ئىك گويىستى بووم كە دەيگوت "زۆر گرنگە لەسەر مەتادا ئىمە سى كەس بىن ئاگادارى ھەموو لايەنە جەمەتەكانى بەرنامەكە بىن، لەمەش گرنگەر كەسى سىيەم لەناو شاردا بىت. كاتىك ئەم قىسانەى بۆم دەكرد، نازانم ھەر ھەمان كات پەيوەندى لەگەل تۆشدا ھەبوو بىت؟ ئەو كاتەش كە زانيم بەرنامەكەى لەلەى برادەرىكى ناو شار ئاشكرادو ھەبو ھەبەستەى ئەو بىش لەناو شاردا ئىشى لەسەر بىكەت، ھەر كاتىك بىرىارى بىلەن دەنەى درا ئامادە بىت. لە پاشماو ھەيك، پىش شەھىد بوونى لە سەردانىكدا ناوى تۆى لەلا ئاشكرادەم. ئوقيانوسى ھىمەن پەيوەندىيەكى رۆحى لەگەل بەنما ئەزەلەكاندا ھەبو، كە بوونىيە دەبەستەمە بە ئاويەبوونى "سى" پىكەتەى ئەزەلى، بەرنامەكەشى لەسەر بەنماى ئەم فەكرە دادەرىشت. ئەم پەيوەندىيە رۆحىيەى ئوقيانوسى ھىمەن لەگەل چەمكى "سى"دا، لە بەنەر مەتادا پەيوەندىيەكى زانستە فەلسەفى بو، بەلام ئەم دەبەستە بىيەستەمە بە پەنسىيەكانى شۆرش و رەفتار و ھەلسەكەوتە بىر كەرنەى ئەندامەكانى. ئەم ماو ھەمەيشە چاومەروان بووم كە رۆژ ئىك ھەر سىكەمان پىكەمە دانىشىن و لە نەزىكەمە بەيەكتەرى ئاشنا بىن، بەلام بە داخەمە پىرانەگەيشتىن، دىنەشبووم لەمەى كەبەرنامەكەى بۆ تۆ نار دەو. تاكو ئىستا ناوى تۆم ھەر لەمە ماو. مەن ھەر ئەمەندە تۆ دەناسم.

و ھەستا كاوە گووتى: چىرۆكى ژيانمان بە خەتەك نوسراو، بەلام ھەر چىرۆكىكىيان بەدەنگىكى جىواز دەخوئىندەرتەو. مەن ئەگەر بەمەوت سەرتەت بۆ باسبەم. ھەر ئەم و شانەن كە تۆ چىرۆكى ژيانى خۆت بۆم پىگىرانەو. مەنەش دەلەم بەداخەمە جار ئىك تە بە ئوقيانوسى ھىمەن نەگەيشتەم تاكو لە نەزىكەمە بە تۆ ئاشنا بىم. مەنەش دىنەشبووم لە نىوانى مەن ئەمە كەسى سىيەم ھەيە، ھەر خۆشى بەلەنى پىندام كە سەردانى ئايندە ھەر سىكەمان پىكەمە دانىشىن سەبارەت بە بەرنامەكە گەتۆگۆ بىكەم، بەلام پىرانەگەيشتىن كە بەيەكتەرى ئاشنا بىن. لەمەو شەھىد بوونى ئەمەش مەن زۆر ھەمەلەمە كەسى سىيەم كە تۆ بوو، بەدۆز مەو، ھەموو ھەمەلەكانم بىسود بو. تۆم لە ھىچ شۆيىنىكدا نەبىيەمە. كەس لەمە باومەدا نەبوو كە تۆ مابىت. دۇنيات لەشۆين گەران، بىن بەرد نەما بۆ دۆزىنەو تۆ ھەلەنەنەنەو، بەلام تۆ ھەر نەدۆزرايتەو. ئىستا ماويتە دەرت، ياخود زىندوبووتەتەو. گرنگى لە چارەنوسى ئەم مانەو ھەيە رەنگە تاكو رادەھەك ئەفسەناو بىيەت، ياخود جار ئىك نەئىنى بىت، بەلام دەبىت خۆشمان بزائىن بۆچى تاكو ئىستا ماويتە لە پاش چارەكە سەدەھەك ئىنجا ئىمە بەيەكتەرى گەيشتىن. دەبىت لەم قەدرە خاف نەبىن. كەسەتەر لەنەوانى مەن تۆدا نەبوو تاكو بتوانىن بە ئاسانى بەكتەرى بەدۆزىنەو. چارەنوسى تۆ بەمە جۆرەبوو كە نەتوانىو خۆت پىشانەدەيتە بۆم بەگەرتەت. مەنەش بىناگەبووم كە ئوقيانوسى ھىمەن لەگەل تۆدا

پەيوەندى ھەبىو، ئەوھى جىگىگى گومان بوو تۆ لەناكاودا لە گۆرھپانى شۆرشدا ونبوويتو ناوت سىراپەو، ھەلبەت من تۆم لەنزىكەوھو نەناسىو، بەلام كەسىكى ناودارى ناو شۆرشكەبوويت. لە پاش نەمانى ئوقىاموسى ھىمن سەردانى برادرانم كرد، بۆلاى مامۇستا شادمان چووم. ئەودەمە ھەوالى تۆم لە مامۇستا شادمان پرسى. روخسارى واپىشاندا كە نايەويت لەو بارەپەو ھىچ بلىت.

ئوقىانوسى ھىمن بەرنامەكەى بە تەواى بۆ نەناردم، من نەمدەزنى بۆچى؟ رەنگە لەبەر زۆرى پەرەكان بوويت لەو زەماندا گەيشتتەيان بۆ ناو شار كاریكى زەمەت بوو، بەلام ئەوھى بۆ نوسىبووم كە سەردانم كرد بەشى كۆتايى بەرنامەكەم بە دەستى دەداتى. ئەو مەبەستى دواين سەردان بووكە بەلئىنى پىدابووم لەگەل كەسى سىيەم كە تۆ بوويت بەپەكترىمان بىناسىتت. بە داخەو نەئىمە بەپەكترى گەيشتتەن نە ئەو بە بەرنامەكى راگەشت. قەدەر ئەوھى پىخۆش بوو بەرەو ئەو قىامەتە پەلكىشمان بكات كە ئوقىانوسى ھىمن چەندىن سال، لەسەرەتاي شۆرشدا وئىنەى ئازەرەكانو رەنگەكانى چارەسەر كەردنى بۆ كىشايەن.

كۆرى داپە گووتى: رەنگە ئەو پەرە كاغەزەنە بەرنامەكەى ئوقىانوسى ھىمن بىت؟ ھەستا كاو سەرى بەلئى بۆ لەقاندو گووتىشى: بەشەكانى كۆتايى خۆم نوسىومەتەو. ئوقىانوسى ھىمن بەرنامەكەى بە خەتى خۆى نوسىبوومو بۆ ھەردووكىيانى نارەبوو، بەلام ئەوھى ھەستا كاو بەشى كۆتايى بەرنامەكەى بۆ نەناردبوو. كۆرى داپە ھەستاكاوھى بۆ چەند ھەناسەپەك بەجىھىشت، زوو بە كۆمەلئىك پەرە كاغەزەو گەپاىو. بەرنامەكەى ئوقىانوسى ھىمنى بەتەواى لەلابوو. بە راوردى ھەردوو نوسراو كەپان كرد، ھىچ جىاوازىبەك نەبوو لەنىوان نوسراو كەندا، وشەپەوشەى كۆپى يەكترى بوون. حالەتتىكى ئەفسونەوى خۆش بە رۆحیاندا ھات، وەك ھەردووكىيان تازە بە سكىك لەدايك بووبىتەن. جارىكى تىرىش باوھىشان بەپەكدا كەردو لەناو بۆنى ھەناسەى پەكترىدا ئاسودەبوون.

ھەستا گووتى: من بەسەر ھاتى دەسكەوتنى بەرنامەكەم بۆ گىراپتەو. بزانم تۆ چۆن لە دواى ھەلھاتتت بە كۆلئىك ترسو نىگەرانى پەزارەو گەيشتتە گوندى "پىراخ"؟ كۆرى داپە گەپاى سەرسام بوو، بەلام بە خەندەو گووتى: ئەى تۆ چۆن دەزانىت بەرنامەكەم بۆ گوندى پىراخ نارەو؟

ھەستا كاو گووتى: نىتر ناپىت بە روداوەكان سەرسام بىن...! كە ھەردووكەمان پالەوانى يەك داستانىن. (سابىر كاكل) چىرۆكى پەرەكاغەزەكانى بۆ موراد عاشق باسكەردبوو، ئەوئىش ھەمووى بۆم گىراپتەو.

ھەستاكاو بەسەر ھاتەكانى خۆى بۆ كۆرى داپە گىراپتەو تاكو ئەو رۆژەى بەناچارى شارى بەجىھىشتتو رووى كەردە چىا ھەزار بەھەزارەكان.

كۆرى دايە چوۋە دونىيائى موراڧ عاشقەۋە، گۈۋتى: پىئۋايە موراڧ فرىشتەى لە ياد مابىت؟

ۋەستا كاۋە گۈۋتى: موراڧ مرقۇئىكى زۆر جىببە بۇ كارەكانى، بە عىشقە ھەموو كارىك دەكات. عىشقى بۇ ھەموو شىتئىك ھەيە، ھەموو عىشقەكانىش لە چاۋى مە عشوقەكەى ۋەرگرتوۋە. موراڧ لەۋ باۋمردا نىبە كە فرىشتە مابىت، بەلام ھەرگىز لەبىرى ناچىتەۋە، ھەمىشە لەناۋ يادەكانى ئەۋدا دەژى. ھەر كەسنىك فرىشتەى ناسىبىت لەۋ باۋمردا نىبە كە تاكو ئىستا مابىت. ئەۋ كەسەش ھەۋالى مانى تۆ رابگەيەنەت بە شىتئى دەزانن. تۆ ھەر ئەۋەندە باشنكرد كە لەدەسەستيان ھەلھاتىت، بەلام فرىشتە چاكىنەكرد كە موراڧى بەجىيەشت، موراڧ تاكو ئىستا بە ديار رۇحىەۋە دانىشتوۋە.

كۆرى دايە گۈۋتى: ۋانەزانىت فرىشتە بۇ خوشىۋەكىفى خۆى ھاتىت. كچىكى نازدارو جوان بوو، عاشقىكى پاكو مېھرەبان بوو بۇ ئەم مەملەكەتە چۆلە ھەلھات لەبەر ئەۋەى تاكو مردن بە عاشقى بمىننەۋە. زۆر ئىۋارە لەبەردەم دەروازەى مەملەكەتى مىش ھەنگدا چاۋەرۋانى موراڧ عاشقى دەسگىرانى بوو لەناكاۋ دەركەۋىت، بەلام موراڧ ھىچ ئىۋارەك دەرنەكەۋت، جگە لەۋ تارمايىەى لەدەمى ئىۋارەكەدا دىتە بەر نىگا خەماۋىەكانى فرىشتە. فرىشتە نوقمى شادى دەبىت، دلى تەنگى بەرۋى خوشىدا دەكرىتەۋە. دەلىت، ئەۋە موراڧو شۆين پىئى منى ھەلگرتوۋە، بەۋنى ھەناسەمدا گەيشتوۋەتە نىرە.

فرىشتەى دامائەۋ ئەۋ ئىۋارەش نائومىد بوو، چونكە ئەۋ تارمايىەش موراڧى دەسگىرانى نەبوو. ھەر ئەۋ ئىۋارەيە بوو كەمن بە ترسو نىگەرانىەۋە لە چىپاكان نزيك دەبوۋمەۋە، تارمايىەكەش من بووم. زۆر شەكەتۋماندو ۋەغەباربووم. لەۋ نىۋە شەۋە درەنگەۋە كەلە تەۋىلە كە دەربازبووم بەر ئىگاۋەبووم، ھەلھەت لە سەرەتادا بەرەۋ گۈندى پىرئاخ چووم. شەۋىكى سامناك بوو، بەلام بۆمن شەۋى خۆ دەربازبوونو سەرەۋتەن بوو. ئەۋ شەۋەبوو كەمەستى پىلانى سەرەۋتەن بوون بەسەر حىزبە بچكۆلەكاندا. ئەۋ پاسەۋانەى بۇ چاۋدىرى من دانرا بوو، من بىرم نەداھات كە بىناسم، ياخود لەجىگايەك بىننىتەم، بەلام ئەۋ بەباشى منى دەناسى. كورپىكى زۆر بەجەرگەۋ بە ۋەفاۋ خاۋەن ھەلۋىست بوو. بەچرە پىئىگوتەم" ئەم شەۋ لەم زىندانە پۆخلە پىكەۋە ھەلدىنن، سەد مخابن كەتۆ زىندانى بىت". من لەسەرەتادا باۋمەرم پىئى نەكرد، بەناخى خۆم گۈۋت" پىشمەرگەيەكى ئاسايى كەنايەسەم چ مەجبۇرە بە نازاد كەردنى من ۋاۋانبار كەردنى خۆى. نىۋەى شەۋ دەرگاگەى بە ئەسپايى شكانو قۆلى راكىشام بۇ دەروە. تاكو گەيشتەنە خوار ناۋايى كەمىك بە گومان بووم. بەۋ شەۋە تارىكە يەك بىنە دەروشتىن، ھەردوۋكمان بە باشى ناۋچەكە

بەلەد بووين. زۆر رۇشتىن تاكو لەدوور موه گۆپەھەكەنى جىگايەكمان لىدەر كەوت. من دۇنيا بووم كە بىكەھەكى سەربازى رۇژىمە، بەلام بىدەنگ بووم. ئەو گوتى: من لىر موه جىادەبەم موه، ئەگەر پىتخۇشە پىكە مەبىن، چ رىگايەكى تىرىش دەگرتە بەر نارەزووى خۇتە. جگە لەمەوى كە زۆر سوپاسم كرد، پىشەم گوت "ئەگەر بە گوندىك گەيشىت تەنگەكەت لەلەي ناسياونىك دابنى، چونكە مالى خۇت نىبە..! بەو شەو تارىكە دۆپە فرمىسكە گەشەكانىم دەبىنى، وىستى دل تەنگى فرمىسكەكانى بشارىتەو، بەلام لەگەل ئەو دەريا فرمىسكەى ھەناويدا ھىچى بۆ نەكرا. لەناكاو پىرمەى گريان لەناخى ھاتە دەرمو موه توند باوھشى پىدا كردم. پىش ئەمەوى لەيەكتى جودابىنەم گوتتم: ئەم شەو پلانەكەت سەركەتو بوو، ھەم لىدە ھەمىشە ھەس سەركەتو بويت، ئىستان بىرۆ، بەلام ھەموو روناككەك ئاومەنى نىبە. ئەو رۇشت بە رىگاي خۇيداو مىش بەرمو گوندى پىناخ كەتەمە رى. شەوىكى تارىك بوو زوو لەچاوى يەكتى ونبووين. بى راوستان بەردەوام دەرۇشتم. رىگاي تەختو ھەمرازو وشكوتەرم ھاتە رى. بالندە خەتو ھەكەنى كەنارى تولە رىگاكەنم لە خەو دادەچلەكاند. بەو شەو پەرموازەى ئاسمانىكى تارىك دەبوون. چەندىن جار تارمايەكان بەرمو رووم دەھاتن، تارمايەكان ھەم ئەو دارو درمختو تاوئىرە بەردانەبوون كە رۇژانى پىشوتەر بە خزمەتبان گەيشتووم. لەبەر دىدەى ماندو وخەو ئاومدا دەبوون بەدئو زە لەلامى زلەو جئۆكە. من ھەم زوو بىرارى خۇم دەبوو بەرمو گوندى پىناخ بۆ مالى ئەھمەد پىناخى بچم. ئەوئ باشترىن مالىك بوو بۆم لەو تەنگەتە پەناى بۆ بېمە ھەموو ئەو كاغەزەنەشى لىوەر بىگرم كە بە سابىر كاكلا ناردبووم. ئەو رۇژەى سابىر كاكل ھات بۆلام. باروئوخى ژىانى من باش نەبوو. خەمەنەكرد سابىر لەلام بىننىتەم، گوتتم "سابىر گيان زوو ئەم گوندە بەجىبەتە بىرۆ، ھەم جىبەكەش پىنە ئاشكراى مەكە بۆم بگەنەمە مالى ئەھمەد پىناخى لە گوندى پىناخ. ئەو رۇژەم باش لەبىردىت كە سابىر پىش بە خۇمەو شىرزو غەمبار كرد. دۇنيا بووم كە سابىر گوندەكەى بەجىبەتتو. بۆ بەيانى لە ژورەكەى خۇمدا بووم كە ھەلىانكو تايە سەرمو لە تەويلەكەدا بەندىان كردم. لەتەويلەكدا بىرم لەبەر نامەكەى ئوقيانوسى ھىم دەكردەو كەباشم كرد لە سابىرم وەر نەگرت، من خەمى فەوتانىانم بوو. ئىر بىخەم بووم، چونكە دۇنيا بووم كە سابىر دەيگەيەننە شونى مەبەست، ئەھمەد پىناخى مالى ئامانەت، بەتايەت شتى من وەك چاومەكانى دەپارىزىت. دواتر ئەمەوى كە خەمى لەلدە دروستكردم، ھىچ رونكر دەنەمەك بە سابىر نەدا، چونكە گوندەكە زۆر ئەھمەد پىناخى تىدا بوو، جا سابىر ورياو ژىر بەو ئەھمەد پىناخىكەى من بئۆز مەو.

لەگوندى پىرناخ خەلگم زور دەناسى، بەلام من ھەر دەچوومە مالى ئەو ئەحمەد پىرناخىيەي كە پەرە كاغەزەكانىش بۇ نارد. دونيا ھېشتا ھەر تارىك بوو كە گەيشتە ناو گوندەكە. دلنابووم كە كەس نەبىبووم، منىش بە كەس نەگەيشتە. چوومەناو ھوشەكەموو بە ئەسپايى لەدەرگاگەم دا. كاگ ئەحمەد خۇي دەرگاگەكەي لىكرەدمەو. روخسارى پەشنىو ھەناسەي ماندوي زوو خويندمەو. برسئىي ئەو چەند روژەي تەويلەكەم پىو دىاربوو. كاگ ئەحمەد وانگەيشتىو لە شەرىكى دۇراو شكاو بەيى تەنگ گەر اوپنەتمەو. بە پەشوكاوي ھەوالى ھاورىكانى پرسىم. گووتم: وەرە لە ژورمە قسەت بۇ بەكم. لە ژورمە بەسەرھاتى خۆم بۇ گىرايەو. زور پىي نىگەرەن بوو، بەدل باوھىي بۇ خەمو نازارەكانم كىردەو، لە پىشتىوانى خۇي دلنابىي كىردم. كەمىك خۇشحالو ئاسودەبووم. گووتى: خۇ دىكتۇر ئاسو پىش چەند روژىك لىرەبوو، ھىچى نەگووت، تەنھا ھەندىك پەرە كاغەزى پىچراوھى توى پىبوو پىيگووتم: ئەمانە نامانەتى كورى داين، لەلای خۆت ھەلىانېگرە تاكو خۇي دىتەو بويان نە باسېكەن، نە بېدەرە دەست كەس. گووتم: ئەي خۇي بۇ نەھات؟ كەي بۇ ئىرەو دىن؟ دىكتۇر ئاسو گووتى: من ھىچى نازانم. ئەم كاغەزە پىچراوانەش برادەرىكى خۇمان پىدام، لە گوندەكانى سەرەو بەيەكتى گەشتىن. گووتى "نامانەتى كورى داين بۇ ئەحمەد پىرناخى". ئەو برادەرە توشى نەدەناسى، گووتم: ئەگەر ئەو كەسە بلىئىت كە كورى دايا ھاتوچۇيان دەكات، ئەو من دەزانم كام كاگ ئەحمەدە دەلىئىت. پەرە كاغەزەكانم لىوەرگرتو لەگەل خۆم ھىنانم بۇ تۇ.

لە گوندى پىرناخ مامەو بەيى ئەوھى كەس ئاگادار بىت. ھەوالم زانى كە گونداو گوند بە شوپىندا دەگەرېن. مەترسىم بۇ مالى ئەوانىش ھەبوو. دلنابووم كەبىنە ئەم گوندە مالى كەك ئەحمەدىش دەگەرېن، زور كەس دەيزانى كە سەردانى مالى ئەوان دەكەم، ھەر كاتىك بۇ ئەم ناوچەيە ھاتىئىتم. بەرەبەيانىيەكى زوو كە ھېشتا دونيا تارىك بوو. پەرە كاغەزەكانم لە كاگ ئەحمەد وەرگرتو لەمىن باخەلم بەستەن، چارۆكەيەكەش نام بەكۆلمەو گرېدا. بەخىراي لەگونەكە دوور كەوتەمەو. بە ھىچ گوندىكى تردا تىيەر نەدەبووم، خۆم لە چاوي خەلك دەپاراست بە قەراغ گوندەكاندا رەتەدەبووم. بەيى ئەوھى بزەنم بۇ كوئ دەروم ھەنگاوەكانم گەرەو خىرا ھەلدەھىنا. بەقەد پالى چىپايەكەو ئەشكەوتىكى بچكوم بىنى، بىرم كىردەو لەناو ئەو ئەشكەوتەدا خۆم بشارمەو، بەلام نازانم بۇچى پەشيمان بوومەو، ئابىرم كىردەو بۇ ھەردەبىت كاتى تەنگانە پەنا بۇ ئەشكەوتەكان بەرىن؟ ناو ئەشكەوت دەستو بىرى مروث دەبەستىت. دەروشتەو نەمدەزەنى بەرەموكوئ دەروم. گوئىم لەدەنگى كەس نەبوو، ئەي ئەو كىبوو چىرپاندى بە گوئىدا، گووتى "رووبكەرە چىا ھەزار بەھەزارەكان". بەدەم رىگاوە وەك كەسنىك لەناكو ھوارم لىكەت داخوورپام. دلنابووم كەكەس نەبوو، تەنھا خۆم بووم

بىرى ئەو چىيانەم كەوتەو. بەخۆم گووت: ناچم. چىبىكەم لە وچيا ترسناكانە؟ مەگەر خۆم دەر خوار دى مىش ھەنگەكان بدم. دەرۆشتم جگە لەماندووبون ھىچم بە ھىچ نەدەگرد. ئەو ھەرىمە گەر ھىم لىبوو بە ژورنىكو نەمدەزنى روولەكوئى بكمەم خۆم لە چنگى دىرندەكان بپار ئىزم. ئەشكەوتە تارىكەكانم پىياش نەبوو، لە چيا ھەزار بە ھەزارەكانىش نىزىك بوومەو. چىاكان ئەو شوئىنەبوو كە كەس شكى پىنەدەبرد، چونكە ھىچ كەسنىك زاتى چوونە ناو ھەوى نەبوو. چىرۆكەكانى سەبارەت بە ترسناكى چىاكان بىستىبوومان، جگە لە ترسو توقىن ھىچى تىرى بە رۆح نەدەدا. بىرم لە زۆر جىگا كىردەو، بەلام ھىچيان جىگاي دلنىاي نەبوون، بەئاسانى دەدۆزرامەو. دەمتوانى بگەر ھىمە ناو شار، بە ھەر مەبەستنىك بووبىت رژىم پىشواى گەرمى لىدەگردم، بەلام ھەرگىز ئەو پىشواىبە بەمن قبول نەدەكرا، بۆيە بە خىراى بپارمدا روو لە چيا ھەزار بە ھەزارەكان بكمەم، مىش ھەنگ بمخوات باشترە، نەك رژىم ھەنگوئىن بەدەمەو بەكات.

دەمەو ئىوار بوو لە دوور ھەو چيا رەشو زەبەلاھەكانم بىنى. ھەستەم بە ھەنگاوەكان كرد خاوبوونەو. قەدەرىك رەواستام وەك لەدەلدا پەشيمان بىمەو. نىگاكانىشەم بۆ چىاكان دەھاوئىشتو ترسو پەشوكاويان بە پەردەى مىشكەمدا دەدا. ئەو دەمە دۆژمنە شوئىنەكەوتەو ھەنگام لە بىر نەبوو، ئاورم بۆ پىشتى خۆم نەدەدايەو، چاوەكانم ھەر لەسەر چىاكان بوو. كەمىكىتر بەر ھەو پىش چووم، بەبئى ئەو ھىچ بەدبىكەم ھەستەم بە لەرزىنى ئەژنۆكانم دەگرد. دۇنيا كىش و ماتەو بىدەنگ بوو. مەرۆف لەبىدەنگىدا ھەست بە ئارامى دەكات، كەچىمەن زۆر بئىئارام بووم. لەدەلە غەمبارەكەمدا دەمگوت: ئاوەدانىو دەنگە دەنگيان گوتووە. ئارەزووم بوو كەسنىك لەپال تاشە بەردىكدا بە ھاوارنىك دلم داخوور پىننىتو بىت بە ھاوئى تەنىيەم، بەلام كەس نەبوو. وەك بە ناو گۆرستاندا تىيەربىم، بۆنى مەرگم دەگرد. قاچم لە دارنىكى وشكى چەقىوى ناو خۆلەكە ھەلنووت، دارنەبوو ئىسقانى ران و قاچ بوو. تەماشاي زەويەكەم كرد ئەو ناوچەيەبوو كە ئىسكەو پروسكى لىكەوتبوو، ئىسكوپروسكى ئەو خەلكانەى چىرۆكەكانمان دەر بارەيان بىستىبوو. ئەژنۆكانم تەقەتەقىيان دەھات. ھەناوى خۆم نەدەبىنى، بەلام رۆحم قەستى بوو بە چركەيەك مائىناوئىم لىكەتو لەو قەيرانە خۆف و مەرگەساتە خۆى دەر باز بەكات. لەجىگاي خۆم رەواستام كەمىك دەرونى خۆم ئارام بكمەو، بەلام كۆنترۆلى خۆم لەدەست دابوو. بىرى ئەو رۆژانەم دەكەوتەو كە بەر ھەو رووى مەرگ دەبوو پىنەو، ئەو شەوانەى بەسەر رىگا مەن رىژكراوەكاندا دەرۆشتىن و بىياك بووئىن لە مردنو ژيان. ترسە نىگايەكى ترم ھاوئىشتەو سەر چىاكان، دەر رەوازەكەم بە باشى دەبىنى، چىاكانىش ھەر لە جىگاي خۇياندا رەواستا بوون. لەخۆم دەپرسى: ئەدى ئەم ھەموو ترسە چىيە سەر تاپاي جەستەو رۆحى

داڭگىر كر دووم؟ خۆ چىپكان بەردىكى گەورەى رەق راوستانون، ھەزاران سالىشە لەو حالەتەدان. چەند ھەنگاوىكى تر چوومە پىشەو، كەللە سەرو ئىسكو پروسكى ترم بىنى، پارچەى ناسنو شىرو تىرى كۆن لەناو خۆلەكەدا ژەنگيان گرتىبو، رزىبوون. چەندىن قەلغان وەك بېژنگ ژەنگو زەمان ھەزار كۆنى بو رىسوباوون تىكر دبوون. لەناخى خۆمدا گووتم "ئەم سوپايە چ ناوان و گوناھىكيان كر دىت بەم دەردەچوون؟" پرىسپارە ترسناكەكان جار كى تر قوتىبوونەو، ئەم ھەموو لاشەىە خۆراكى چ گيانلەبەرىك بووبىتن، تۆبلىت ئەو ھەنگە بچكۆ لانانە ئەم ھەموو مرۆفانەيان خوار دىت؟ كەسك نەبوو وەلامم بداتەو و ترسم برەو پىنتەو.

چىپكان ھىدى ھىدى خەرىك بوو لەناو بولئىدا رەنگيان كالدەبوو. من دەترسامو ھىچىش لە ئارادا نەبوو، روداوىكى تۆقنىەرم نەبىنى. لەناو تارىكىدا روخسارى چىپكان جوانتر و گەشاو تر بوو. سەرلوتكەكان بەرەنگى ناگرو ئالتون دە برىسكايەو. ناوبەناو شەنى بايەكى پر لەبۆنى ھەنگوین لە روخسارى زەردو پەشكۆاوى دەدام. ھەستەم بە ئارامى دەكرد، وەك ئارەقى ترس لەسەر رووم وشكبوو پىنتەو كەمىك ئاسودەبووم. ئاسودەيەكى ئەفسوناوى وەك لەباوشى خەوىكى ئارامدا بم. چىرۆكى چىپكان وەك چىرۆكى ناو ئەفسانەكان دووبارە بە ناو يادەو رىەكاندا بە ھىمنى گوزەريان دەكرد، دەيانو بىست بىن بە ھاو رى تەنبايم. بەدەم خەيالەو چووبوومە پىشتەر، بەناو ئىسكو پروسكەكاندا تىپەر پىووم. بە دىقەتەو سەرنجى دەروازەى چىپكانم دەدا. پەلەيەك تارمايم بە سەر ئاسمانى دەروازەكە بەدەكرد، تارمايەكە لەسنىبەرى بالندەيەكى گەورەى شىو گۆراو دەچوو، ھەرساتەو بە ئاسمانەو شىو ھەيەكى جىاوازى لەبەر چاومدا دەنواند. ترسو پەشئوى لەناو رۆحەدا سەريان ھەلدايەو، لە جىگای خۆم راوستانامو نىگا چەواشەكانىش لەسەر پەلە تارمايەكە بوو، ھەستەكرد بەرەولای من دىن. ھەموو وزەو تواناكانم دا بە حوكمى چاوەكانم، پەلە تارمايەكە نزىكتر بووو، شىو شىيان گۆرا بو كۆمەلنىك بالندەى بچكۆ لانەى لەناو يەكترى ئالوزكاو كە بە ئاستەم لەيەكترى جىادەكرانەو. ترسو پەشكۆاوى لاشەكانى بەبىر ھىنامەو. گووتم، بىشك ئەم لاشانە بەم جۆرە ھىز شانە لەناو چوون، شەرى تىرو شىرو تەنگو دەبابە لەگەل ئەمانەدا ھىچ سودىكى نىبە. چەندىن لولە تەنگ تاكو قونگى خاوەنەكەى چەمابوو. لەسەر قەلغانەكان سەرى خاوەنەكانىان نەخشابوو، ھىندە بەھىز قەلغانەكانىان بە سەردا كىشابوون، تاكو حەوت عىيام دەنگى ھاوارىان لەگۆبى دەقەرەكەدا دەزىرنگايەو. ھەندىك رەم ھىشتا چاوە دەرىقو ھەكانى بەسەرەو بوو.

تارىكاي وردەور دە بو ناو خۆى لوشى دەدام، من بوخۆشم لەناو ترسا نەقووم ببووم. دونيا چەندى تارىكتر بوايە. پەلە تارمايەكە روناكتر دەبىواندو دەگەشاىەو. ئەو ھى

جىڭاي خەمۇ ترسو سەرسامى بوو ھەنگەكان بوون، پەلە تارمايىھەكەش بە مىش ھەنگ تېدەگەيشتەم بەناو يەكدا چو بوون. بالەكانيان ھىندەبە خىراي بەيەكدا دەدا، ھەمىشە بىرىسكەي روناكيان پەخش دەکرد. لەناو خۇشچالى خۇمدا سەرسام بىووم، لەناكاو دەروونم لەترسو نىگەرانى وپەشۇكاوى خالىبىوومو. بە ھاتتى مىش ھەنگەكان شادو ئاسودەبووم. خۇشم نەمدەزانى ئەو گۇرانا گەورەو پىچەوانەيە چىبوو بەسەر دەروندا ھاتو ترسى دلى رەواندەمەو. نەيىيەكە لە ناخدا بوو، خۇم ھەستەم پىنەدەکرد. ئەمجارە ھەموو چىرۇكە ئەفسانەيەكانم لە ھزردا سىرینەو، بەلام لە راستى ئىسكو پروسكە كەوتووەكان خۇم گىل و خافل نەکرد، ھەناوو رۇچىشم نەکردبە ھەنارى ترسو خەمەكانيان. چىرۇكەكانى سەبارەت بە چىكان گويىستىبىبوو، رقى لەدەماندا بەرامبەر بە مىش ھەنگ دروست كىردبوو. ئەو بالدارە مېھەبانە خنجىلانەيەمان وەك درندەيەكى گەورە دەھاتە بەرچا، ھەر بۇيە نىزىك بە دەروازەكە ھەمىشە خەيالىم لەلای مىش ھەنگەكان بوو لەناكاو ھىزىشم بۇ دىن. تاكو ھاتتە نىزىك مەروام دەزانى مىش ھەنگ، ھىندە بە چاوى ترسى مىش ھەنگ دەمروانى ھەموو شتىكم لىبىبوو بە مىش ھەنگ. ئەوبالندە وردىلانانە مىش ھەنگ نەبوون. كە ھاتتە پىشەو پۇلىك كۆترى پەرى پەرى سىبىبوون. لە دەنوگ و چاوە چكۆلانەكەياندا رۇخسارى دۆست و كەس و ئاشناكانى خۇم دەيىنى، وامدەزانى ئەوانن ھاتوون بە دەنگەمەو لەو شەو ترسناكەدا دەبن بە ھاورىتم. كۆترەكان گەيشتە سەرم، بەسەر سەرمەو وەك فرىشتە دەخولانەو. ھەستەم بەنارامى زىاتر كىرد، وەك لەشونىنى مەن ھاتىتىن. بەرەو ناو چىكان دووبارە بە ھىواشى فرىنەو. باي بالەكانيان لە رۇخسارى دەدام، ھىندە نىزىك بەسەر ئاسمانى سەرمەو ھەلدەفرىن. جگە لە دىمەنە جوانەكانى رۇحى كۆترەكان كە دەرونى رۇشنىكردبوومەو ھىچىترم ھەست پىنەدەکرد. ئىتر كاتى دوودلى و پەشۇكاوى نەبوو، دىار دەيەكى ترسناكىشم نەدەيىنى. پىيەپىتى خىراي كۆترەكان بەرەو دەروازەكە ھەنگاوم دەنا. ھەستەم بە سوكى لەشم دەکرد، وەك بەناو ھەوادا غاردەم.

لەبەردەم دەروازەكەدا زور ئارامتر بووم، وەك ھەرگىز ترس بە رۇحمدا گوزەرى نەكردىت. دونيا تەواو تارىك بىو، بەلام ناو چىكان روناكىيەكى ئەفسوناي لە خۇگرتىبوو. ترىسك ترىسك بەدامىن و قەدىپالو لوتكەي چىكانەو پرىشكى ئەفسونايان لە سۇماي چاودەگرت.

كورى دايە بەردەوام قەسەي بۇ وەستا كاوە دەکرد...

دەروازەي چىكان ھەر ئەو دوو چىايە بوو كە خۇت بىنىت و پىيدا ھاتتە ناوومە. دوو چىيا بەرامبەر بە يەكترى رەواستابوون. لەپشت ئەو دوو چىايەو چىيا بەرزەكان بەرىزو پىشتاوپىشتى يەكترى بە ئاسماندا ھەلچووبوون. ھەندىك چىيا ھىندە بەرزبوو،

مەرۇف پېنوبابو شەھەر لەگەل ھەورا دەكەن، لوتيان لە بالى ئەستىرەكان دەژەنى. ھەزەردەكرد بېچتە سەر چياكانو دەست لە ئەستىرەكان بەدەيت.

كۆترەكان چوونە ناوھو مەنیش بەدوایاندا رۆشتم. لە دیوی ناوھو قەدەرىك كۆترەكان بەسەر سەرمەو بە فەرھەر راونەسانو پاشان بە خیرای رۆشتنو لەبەر چاوم دیار نەمان. رۆشتنى كۆترەكان مەنى تەنیا كۆرەھو. تەنیايش لەناو چياكاندا ترسو دلەر اوکى دەكات بە ھاوری. ناچار بووم بەرھو ناوھو بېرۆم.

وھستا کاوھ زۆر ماندوبوو، وھەزۆرى خەو لەشى خاوەردوبووھو. كورنى داھە ھەستى بە ماندوبوونى كۆر، نەبوپست ئىتر درىژە بە چىرۆكەكەى بەدات. رستەكانى كورەردنەھو تاكو كەمەك زووتر كۆتای بە چىرۆكى ھانتى خۆى بۆ چيا ھەزار بە ھەزارەكان بەئىت.

بەرھو ناوھو چووم، لەو دیو دەروازەكەو ئەشكەوتىك ھەبوو. "ئەو ئەشكەوتەى كە خۆت بىنیت." وھستا کاوھ بەدەم باویشكىكى درىژوھ گووتى: ئاااااااا بىنوبوھو.

لەبەردەم ئەشكەوتەكەدا راونەستانم. دەمى ئەشكەوتەكە كۆنكى گەرھەبوو، ھەموو دەعباھەكى پێوەدەچوو. سەرھتا بە ترسەوھ سەرنجى ئەشكەوتەكەمەدا. وەك كەسىك بانگم بكات بەدەم دەنگەكەو چەند ھەنگاوىك چوومە پېشەوھ بۆ ناو دەمى ئەشكەوتەكە. ئەو سەرى ئەشكەوتەكە كۆنكى وەك شەبەقىك روناكى دیاربوو. روناكىھەكە دەرونى روناكەرمەوھ كە زياتر بچمە ناوھو. ئەمجارە گویم لەكەسىك بوو لەو دیوھە بانگى دەكردم. ھەستم دەكرد كەئەو دەمبىنیت، بەلام مەن ئەوم نەدەبىنى. چەندە پەشتىو بە گومان بووم، ھىشتا ھەزم بە ھاورىھەتى كەسىك بوو لە تەنیاى رزگارم بكات. وردەوھ چوومە پېشتر، روناكى ناو ئەشكەوتەكە زۆر سىجراوى بوو، بەو شەوھ تارىكستانە نەمدەزانى ئەو روناكىھە لە كۆپوھ دەگاتە ناو ئەشكەوتەكە. بەناو ئەشكەوتەكەدا رۆشتم تاكو لەدەروازەكەى ئەو سەرى نزیك بوومەھو. لەدەمى كۆنەكەدا بە ریمانەھو نىگاى چاوەكانم لەسەرخۆ بۆ ئەو دیو نارد. سەرسام بووم، چونكە ھەرگىز باومەرم نەدەكرد لە ناو ئەو چىپاھانەدا ئەو جىگا فراوانو روناكە ھەبىت. چاوەكانم دەگىرا بە دواى ئەو دەنگەدا كە بانگى دەكردم. لە گوشەھەكدا كچكى قەشەنگو نازدار لەسەر بەردىكى گەرھە سەر تەخت دانىشتىو، بە چوار دەورىدا كۆترى پەرى پەرى دەورىان لىدا بوو. ئەزانى ئەو كچە كىبوو؟ وھستا کاوھ.!

وھستا کاوھ وھەلامى نەداھەو، بە ئاستەم دەنگى ھەناسەى دەھات، كەس نەپدەزانى لە كام دېرى چىرۆكەكەدا خەوى لىكەوتىو.؟

كۆرى دايه

ھەلھاتنى ۋەستا كاۋە ھاۋ شىۋە ھى دەرباز بوونى كۆرى دايه بوو، بەلام لە دووز ھەمنى دوورو جياۋازدا. چەند لە شوين ۋەستا كاۋەش گەران ھەر نەپاندۆزىمە. ماۋەيكى زۆر دوو ئاسايش بە ھەمىشەيى چاۋدىرى مائەكەيان دەگرد، بەلام نەپانبين كە بگەرىتەۋە بۆ مائەۋە. دوكانەكەشى كلۇم در، نىتر زىمەي چەكوش ۋە دىزگا لەۋ مېنەۋە قىرۋ قەپى لىكرا. ھەندىك كەس دەيانگوت: رەنگە ئەۋىش خنكىنر ائىت، بەلام جارى لاشەكەي نەدۆزراۋەتەۋە "سەد ئاخيان بۆ ھەلدەكېشا. رۆژىك دەنگوباسى كوشتنى ۋەستا كاۋە بە بازارد بىلۋ بوۋەۋە. خەلك بە پەلەۋ نىگەرانىمە چوون بۆ سەيرى لاشەكە، بەلام كەس نەيدەناسىيەۋە، چونكە سەرى پىۋنەمابوو. مەنافە سىسى ناتر لەناۋ خەلكەكەدا بە دەنگىكى نوساۋ ھاۋارىكرد: ئەرى بۆچى ئەۋىندە گىلن؟ ئەلئى قەد ۋەستا كاۋەتان نەپىنىۋە؟ ئەۋ لاشەيە كەي لاشەي ۋەستا كاۋەيە... دەستو مەچەكۋ بازوى ۋەستاكاۋە، ۋەك مەچەكۋ بازوى رۆستەمى كۆرى زۆراب بوو. گىرۋەتكەنى ھەرىمەكە رۋولەزىاد بوون بوو. كېشەي نىۋان خەلكۋ دەسالاتداران لەسەر رىقۋ خۆين بەردەۋام بوو. حوكمەتى خىزمەت مېنەبوو، دەسەلاتدارانىش ھەر ئەۋ گىرۋەپىۋون كە لەسەرەتاۋە لەسەر كورسىيەكان دانىشتن. گۆرانكارى بەسەرىپاۋانى حوكومرانىدا نەدەھات. ۋەك تابلۇكەي "مەسىح"، چەندىن سال بوو ھەر مەسىح ۋە ھاۋرىكانى بوون. ئەۋكەسانەي خاۋەن ھەلۋىستىش بوون لەبەر مە تىرۋ دەكران ۋە لا دەنران.

شارى سەردەم مېخىكى تىرۋو لەسەر دلى خەلكى ھەرىمەكە چەقى، ھەرچەندە پىرۋپاگەندەي نۆيتىرەن شارىكى ئەم سەردەمەي دۇنيای بۆكرا، بەلام ناۋەرۋكى مەبەستى دروست كىردنى شارەكە لای ھەموو كەسنىك ئاشكرابوو. ھەموو دەستەي ناۋ بازىنەي حوكمىرانى لەناۋ ئەۋ شارە تازەيەدا خىر بوونەۋە. شورا بەرزو قايمو توندو تۆلەكەي ھەرزوو گومانى لەلای خەلك دروست كىرد. نەمانى مېشولەكان رۆشتنى فسقلىبەكان ھىچى لەنەھامەتەيەكامى سەر خەلكى ھەرىمەكەي كەم نەكردەۋە. دروست كىردنى شارى سەردەم ھىندەي ھەموو دىيار دەكان نەھامەتى بۆ ھەرىمەكە ھىنابوو، بۆيە بارۋدۆخى ھەرىمەكە بەرەۋ قولای شەۋىكى تىرسناك دەچوو كە ھەرگىز خۆرى تىدا ھەلنەپەت.

ديار دە غەرببەھكەن رۇشتن و لەيادى خەلكدا سېرانەھو ونبوون، كەسەش بېرى لە ھاتتى بەلەيەكى تر نەدەكردەھ، چونكە خەلك خۆى لەناو قىيامەتدا ژيانى دەگوزمران كە پېرېو لە بەلەي ئاگراوى بەسەر خەلكدا دادەبارى. ديار دە ونبوون بوو بە لەنگى و شورەيى بەسەر خەلكەھ، ئىتر كەس لەرووى نەدەھات خۆى بە ونبوون داڭنيت. ونبوون لە خودى خۆت ماناى بېئاگاي بوو لەبار و دۆخەكە، بېئاگاي گەندەلى و فەرزى حوكمرانى بەسەر خەلكەھ لېدەكەوتەھ.

ھىدى ھىدى ئەو كەسانەھى كە خۆيان لېونبېو لەگەر اندا بە شوين خۆياندا كۆشكەكانيان دەبېنى، باخو باخاتى رازاوميان بەر چاودەكەوت، كۆلانە قورو بەردەلانەكانيان ھەست پېدەكرد، بەخانوە داروخاومكان دەگەشتن ئازارمكانيان لە دلېان ھەلدەچېقېن. لەبەردەم قەسباخانەھ نەخۆشخانەكاندا بۆنى گەندەلى بۆنى خۆين سېنەيانى پېردەكرد. ئىواران بە غەمبار بېھو گوييان لە زورناى ناھەنگى حاكەمەكان دەگرت. بەتروس گومانەھ لە شارى سەردەمیان دەروانى، لولەھ رەشاشەكان دلې دەگوشېن و ئازارى دەدان. شەوان تاكو بەر بەھيان بېريان لە چارەسەر كەردنى بار و دۆخى ھەتەكە دەكردەھ.

موراد عاشق بەردەھام بوو بە دواى گەران و دۆزىنەھى ھاوړى دېرىنەكانيان كە پەيوەندىان بە ئوقيانوسى ھېمەھو ھەبەو سەبارەت بە بەرنامەكەھى. بەونبەونى وەستاكاو ھەس لەكارو چالاكى خۆى رانەھەستا، بەلام زور نېگەران بووكە ھاوړىبەھى تېرىشى لەناكاو ديارنەما. ھەندېك جار ژيانى مەوقېك ھىندەھ دوو كارەسات گورو ھىزى لەبەردايە، بەلام موراد عاشق بە ئارامبېھو كارەكانى جېبەجې دەكرد. نېگەرانى بۆ وەستا كاو زياتر ھاندا بەشۆين ھاوړى ونبووەكانىدا بېگەرىت، ھىشتا دووكەلى ئەو ئاگرەلەھەناوى ھەلدەسا كە رۇشتنى فرېشتە گرى تېبەردابوو، بوركانى ونبوونى وەستا كاو ھەس بەسەرىدا رزا، بەلام ئائومېد نەبوو، دلنابوو لە زەمەنېكى تردا سەر ھەلدەداتەھ.

شەوئىكى درەنگ لە دەرگاي مالى موراد عاشق درا، موراد بە بۆلە بۆل ھەلسا. گوتى: دېسان ھەر ئاسايشە بەبېزار بېھو دەراگاكەكەھى كەردەھ. ئاسايش نەبوو. ئەو پياوھبوو لەم شەھدا ھەرگېز موراد عاشق چاوەروانى نەدەكرد. وەستا كاو ھى چەكوش پەرسەت بوو. ھېچيان نەگوت، بەخېراى چوونە ژورەھ. بە بزەوخەندەھ چاويان لەناو چاوى يەكترى بېرېوو. موراد گوتى: ئەھ تو لەكوئيت؟ مەنت بە تەنھا ھېشتەھ. لەخەلكى ئەم شارە وايە لەلەئى ئاسايشەكان دەستبەسەرىت، نازانم مەنېش ھەروا بېرىكەمەھ؟ ئەگەر خۆيان نەيانگرتوويت، كەواتە ئاگادارى خۆتە!! بنگرەن قەلەم بە ھەردوو چاوتا دەكەن. بېناچېت لە زېنداندا بووبېتت... ئەھ باشە ئەم ماوېە لە كوئېوويت؟

و ھەستا كاۋە كەمەك خۆي نىگەران دەر خەستو گوتى: موراڭ گيان ھەموو شتېك دەزانم، تاكو ئاستېكىش شادمانم قەلەم بەكەن بە چاۋەكانمدا. ھەلبەت قەلەمەكەم كارىگەرى خۆي ھەبوۋە، مەنېش دەلەت دەبېت ئاڭادارى خۆمېم، ھەر ئىمۇ ئاڭادار بوۋنەش بوو كە نەكەتەم بەر چىڭيان و ھەلھاتم. داۋاي لىبور دىنىش دەكەم كە سەر دانم نەكەدېت، زۆر پەشۇكاو و بە پەلەبووم. ئىستاش بەناو ئاڭردا ھاتووم، لەبەر تو ھاتووم لەم تەنبايىپە رزگات بەكەم، دەتېم بۇ شارىكى زۆر دوور، بۇ ئىمۇ شارەي وەك داېك نامىزى گرتوتەمە لەم زولمەتە رزگار تېكات.

دووم بەيەنى بوو لەمەملەكەتى مېش ھەنگ بەناڭاھات بەرەم سەر كانى و كارىزەكە بە دەستو دەمۇ چاوشوشتنن چوو. جىگا پېيەكانى سەررېڭاگەي دويىنى و ھەستا كاۋەيان خەستە گومان و رمانەمە. دوو كۆرتىزى عاشق لەسەر تاشە بەر دېك لە سەر كانىيەكە بە شاپەشلىپى دەمۇ چاوشوشتنى و ھەستا كاۋە بە جووتە بەرەم ئاسمان ھەلفرىن. و ھەستا كاۋە سەرى بۇ ئاسمان ھەلفرى جووتە كۆترەكە بە تەقلە بەرەم ئاسمان ھەلگشان. و ھەستا كاۋە چۆلەكەم كوكوختى و بالندە كېۋىەكانى نەدەناسىمە، بەلام دۇنباۋو ئىمۇ دوو كۆترە رۇزگارنىك لە ناۋەدانىدا لەگەل مەۋقدا ژيان، كۆترى كەسنىك بوون. دېمەنەكانى ئەم بەيەنپەش وەك دويىنى سەر ساميان كەرد. وەك دويىنى لەگەل كورى دايدا پېكەمە دانىشتىبون نانىان دەخوارد. و ھەستا كاۋە چارۆكە نانەكەي خۆي دەر ھېنا، چەند نانېكى تېداۋو. بېرى لە كورى دايدا دەكردەم، چۆن نان پەيدا دەكات؟ وېستى پىرسىارى لىكەت... وەك دويىنى شەم لەپشت چىكانەمە دەنگى رۇشتى خەلك لە ھەموو بېرەمەرى و پىرسىارىكى دابرى. لە كورى داىەي پىرسى: ئىمانە كىن؟ جگە لەمەن و تۆۋ فرېشتە كەسى تر لىرە دەژى؟

كورىدايە پاروۋىەك نانى لەدەمدا بوو، بەكورتى گوتى: بەلى... خۇ چۆلەۋانى نىيە. و ھەستا كاۋە دەنگە دەنگەكەي دويىنى بېرەتەمە، بەلام وەلامېكى دەستەكەوت، بەسەرھات و باسەكانى تر زۆر بوون. تاكو شەگارىكى دەرەنگ، تاكو ئىمۇ دەمەي و ھەستا كاۋە خەمۇ لىكەت بە رداۋەكانى يەكتىرى سەر سام بوون. دويىنى كەسى نەبىي بەگەر تەمە، ئىستاش واديارە خەلكى تر دەچنەدەرەمە. لەكورى داىەي پىرسى: ئەمانە كە دەرۆن دەگەر تەمە؟ كورى داىە نانو ھەنگوۋى دەخوارد. گوتى: ئەي چۆن ناگەر تەمە... خۇ عەرز لوشيان نادات. ئىمانەي دويىنى بەيەنى رۇشتن شەم گەرەنەمە، بەلام تۆ ئىمۇ كاتە لە پرخەي خەودابوۋىت.

و ھەستا كاۋە گوتى: و ابوو دويىنى شەم زۆر ماندوو بووم. ئىمە ھەر لەبەيەنپەمە تاكو شەم ھەزار چىرۆكى سەيرو سەرسور ھېنەرمان بۇ يەكتىرى گېراپەمە. باسەكانى دويىنى شەم دەنگى تەپەي پىكانى ئەمەزى لەبېر بردەم. و ھەستا كاۋە بەردەم بوو. گوتى: دويىنى شەم ئاڭادارى قسەكانت بووم تاكو ئىمۇ كاتەي لەدەرەۋەي چىكانەمە

ھاتىتە ژورمە. گووتم دووسى ھەنگاوت ماو، دەچىتە ژورمە چىرۆكەكە كۆتايى بىدئىت. منىش وەك تۆ بەھەمان دەروازمۇ ئەشكەمۇ تارەتتوبوم ھاتمە ژورمە، بەلام من لەم دىومە، ئالەم جىگايەدا تۆ چاومروانت دەکردم، ئەى تۆكى چاومروانت بوو؟ ئەو زەمانە كەسنىڭ ئىرەبوو چاومروانت بىت؟ ياخود لەسەر ماندوبوون تەخت لىيخوتتوويت.

كورى دايە بە پىكەننەمە گووتى: ئەو دوو ھەنگاوەى كۆتايى چىرۆكەكە خۆش بوو، بەلام تۆخەوت لىكەوت، ھەرچەندە تاكو دوا وشە قسەم بۆكردىت، نەمزانى خەوتتويت. منىش وەك تۆ كەسنىڭ چاومروانى دەکردم... فرىشتەى عاشق چاومروانى دەکردم، ئەى پىمەنەگووتىت "فرىشتەى عاشق لىرەيە". ئەو زەمانە فرىشتە زۆر گەنج قەشەنگو نازدار بوو. لە شىوہى پەرىدا بوو، بەلام بەجئۆكە تىدەگەشتم. دەمگوت پەرى ئاسمان لەم چىا ترسناكانەدا چۆن ژيانى تەنباى بەسەردەبات؟ جوانى نازدارى مېھەربانى ئارامى بە دلۇ دەروم بەخشى، دەنا ناخم پرىبوو لە ترس. من لە شوپى خۆم راوستابوو، وەك تاشەبەردەكان جولەم لە خۆم برى بوو. بەخۆم دەگوت لەم حالەتانەدا تەنھا رەق راوستانو دورى بەكەلى مرقى ترساو دىت. بە چاومگەشەكانى نەرم دەپروانى. كولمەكانى ھىشتا ھەر سوور پەمەيى بوون، لىوہەكانى تەرو ئالىبوون. بە نىگايەك دەپروانى پرىبوو لە بەرائەت، لىوان لىبو بوو لە مېھەربانى پاكى نەزائەت. تىشكى چاومەكانى ترسى دلۇ رەواندەمەو، پەشيمان بوومەو ئەو كچە نازدارم كرد بە جئۆكە. باوہرم نەكرد مرقى ئاسايش بىت، گووتم، بىگومان پەرى فرىشتەى بە ھەشتە. ئىتر دوو دل نەمام، بە دلنبايىمەو گووتم: تۆ فرىشتەى بە ھەشتىتو لەبەر تەنبايى من لە ئاسمانەو دابەزىوويت.

گووتى: بەلى من فرىشتەم، بەلام فرىشتەى عاشقم نەك فرىشتەى بەھەشت، لە ئاسمانىشەو نەھاتووم لە شارىكى ئەم ھەرىمەو ھاتووم، لەبەر تۆش نەھاتووم، لەبەر مورادى خۆشەرىست ھاتووم بۆئەو تاكو ئەبەد بە عاشقى بىمىننەمە. من فرىشتەى عاشقم ئەم ئىوارە چاومروانى ھاتنى موراد بووم لە دورمە تارمايى كەسنىم بەدىكرد گووتم رەنگە موراد بىت، رۆشتن جولاۋەو لە عاشقىكى دىوانەى دەشتو كىوہەكان نەدەچو كە بەدواى مەشوقەكەيدا وىل بىت. راوستانو ھەنگاوە تىكشاوہەكانى لەكەسنىكى نىگەرانو غەمبارو ھەلھاتو دەچوو. بىر يارمدا كۆترەكان بەشونىدا بىنرم بۆ ئەم مەملەكەتەى بەينن، كەگەشتىتە ئىرە تۆ بوويت... پىمەلى كورنىك دەناسىت ناوى موراد بىت، گەنجىكى عاشقە.

بە شىرەبىمەو وەك كەسنىك كە ھەزىكات بىدوئىن، گووتم: بەلى... بەلى خانمى بەرىز موراد باش دەناسم، موراد عاشق ھەموو كەسنىك دەيناسىت. ئىستا ئەو پىشمەرگىيە، ئاى چەندە عاشقى تۆ بوو... دونيا لەدووت گەرا، شوئىن نەما بۆ سۇراغى تۆ نەچىت.

فرىشتە بە غەمبار يەوہ گوتى: نا... نا دونيا لەدووم نەگەر! ئەى بۆچى ئىوار ھىەك لەدووريشەوہ نەمبىنى نزيكى ئەم چىيانە بىتەوہ؟ خو ئەم چىيانەش بەشىكن لەم دونياپە، خو عاشق نابىت بترسىت.

گوتىم: رەنگە تاكو ئىرمش ھاتىت... لەناو ئە ھەموو ئىسكو پروسكانەدا ئەسەرى توى نەدۆزبوتە، ئىتر باوەرى نەکردووە بەرەو ناو چىا ترسانكەكان ھاتىت. موراڊ عاشق وەك دىوانە ھەردو چىاو ھەموو گوندەكانى ئەم ھەرىمەت بۆ گەرەو. بە ھەر كەسنىك دەگەيشت ھەوالى توى لىدەپرسى، پىوابوو ھەموو خەلكى ھەرىمەكە تۆ دەناسن. ھىندە گەرەن بە شوپىن تۆدا ئىتر كەسنىك نەما كە موراڊ ھەوالى توى لىدەپرسىت. ئىستا ھەموو خەلكى ئەم ھەرىمە دەزانن كە كچىكى عاشق ھەبووہ ناوبىر بىشتەبووہ. ئەوانەى كە تويان نەدىبوو وەك فرىشتەو پەرى ناو ئەفسانەكان تويان لەبەر چاو بوو، بۆيە موراڊ بەو جۆرە دىوانە بوو. ئەو كەسانەش كە تويان بىبىبوو دەيانگوت: موراڊ ناھەقى نىيە، فرىشتە ئەو ھىندە دەھىنىت كە موراڊ لەپاشى شىت و دىوانەبىت. موراڊ دەيگوت: لەشوپىن دللى خوتم كەوتووم، دواى روخسارى نەكەوتووم، دللى بردووم. بەبى ھەناسەى ئەو ھەلناكەم.

فرىشتە گوتى: ئەى بوو بە پىشمەرگەو بەبى من ھەلكر د؟

كورى داپە گوتى: موراڊ ماو ھىەكى زۆر بە گوندەكانەوہ بوو، چاوى بەرايى نەدەھات بەبى تۆ بگەر پتەوہ شار كەى. ئەو كەسانەش چاويان بە عەشقى ئىوہ ھەلنەدەھات وتوشى دايرانيان كردن، ھەر ئەوانىش موراڊيان بە كوشتنى تۆ تاوانبار كرد. دەيانگوت "موراڊ فرىشتەى پارچە پارچە كردووە ھەرىارچەى داوہ بە سەگىكى برسى". لەو رۆژوہ موراڊ عاشقى شۆرشو نىشتىمانەكەى بوو، دەيگوت لە رىگای ئەم عەشقە تازىيە بەلكو عاشقەكەى خوتم بدۆز مەوہ.

وھستا كاوہ بە پەروەشەوہ گويى بۆ قسەكانى كورى داپە گرتىبوو. گوتى: ئىستا فرىشتە لە كوئىيە؟

گوتى: فرىشتە لىرەيە، ھەرسىكمان لە مەملەكەتى مېش ھەنگىن.

وھستاكاوہ بە سەرسامىيە پرسى: ئەو ھەموو سالاھ چۆن لىرە ژباوہ؟ زۆر گرنگە كە بىبىنم. نازانم چۆن موراڊى بە تەنيا بەجىھىشتوہ؟ توشى دەردو نازارى تەنيايى كرد كە تاكو ئىستا خەم لە برىنەكانى دەچۆرىت. موراڊ تاكە ھاوړى ئەم دونياپەمە كە توانى زۆر لە كارمەكانم بۆ ئاسان بكات.

كورى داپە گوتى: لە ھەموو شتىك گرنگتر بابەتەكەى خو مانە، باچىنەوہ سەر باسى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمن. وھستاكاوہ گوتى: موراڊ چالاكترىنو گرنگترىن كەسە بۆ زىندوكر دنەوہى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمن. ناكرىت ئىمە پەيوەندى لەگەل موراڊ دا بەبەستىن فرىشتە ئاگادار نەبىت.

ۋەستاكاۋە بەردەوام بوو. گووتى: تو لەمىژە لەم مەملەكەتەدا دەژىت، بەلام من دوو رۆژە، ئەم دوو رۆژە لە سەرسامى روداۋەكان ۋەختە ئىتر ژيانو خەو وراستى ۋە خەپالم ھەموى تىكەل بەيەكتىرى بىت. دەمەويت ترس ۋە گومانەكانى ناخم بېرەينە، ناتوانم لەناو سەرسامىدا بىر لەپروژەيەكى گرنىگ بکەمە. دەبىت زانىاريم دەربارەى ئەم مەملەكەتە ھەبىت. دەمەويت فرىشتەى عاشق بىبىم. كورىدايە گووتى: دەبىت ئارام بگىرىت، ئىستا فرىشتەى عاشق سەرقالى وانە گووتەوئە. دەمەو ئىۋارە دەچىت بۇ بەردەم پەيگەرەكەى مورا، ئەوكات دەتوانىن بچىن ۋە بىبىنىن.

ۋەستا كاۋەى چەكوش پەرسەت لەمەملەكەتى مېش ھەنگ سىمايەكى تر ۋە رۆخىكتىرى ھەبوو، ۋەك كەسىكى كەم ئەزموون ۋە لاواز بىرىدەكردەو. روداۋ بەسەر ھاتەكان نوقمى سەرسامى ۋە بىناگايان كوردبوو. ھەستايە سەر پى، بەتوندى سەرى خۆى گوشى ۋە بەرەو ۋە ئاسمان بەدەم ھەناسەيەكى گەرمى سىنەيەكى گرگرتو سەرى ھەلبىرى. بەخەمو پەستىيەو گووتى: دەتەويت تاكو كەى من لەم مەملەكەتە بى ناگابم؟ پىم بلى...! وانەى چى دەلئەو؟

كورى داىە گووتى: دەمەويت ھەر لە ئىستاۋە ناگادار بىت، ئەى چۆن ئەم مەملەكەتە كەسى تىرى تىدا نىيە. ئەم بەيانىيە گووت لەدەنگى پىيان نەبوو كە لىرەو رۆشتن؟ دوئى شەمىش كە گەرانەو تو خەبوو بىت. ئەگەر ئەم شەو گەرانە دەتوانىت بىان بىنىت.

كورى داىە بە ئەسپاى گووتى: ئەوانە كىبوون كە رۆشتن؟ ئەى گەرانەو كى دەبىنىم؟

كورى داىە زۆر بەئاساى گووتى: مەستى. مەستى ۋە دوو كورى تر بوون. ۋەستا كاۋە ۋە ك لە تارىكىدا بە نەئىنى قسە بكات گووتى: مەستى. مەستى ۋە دوو كورى تر.

كورى داىە ئەم جارە بە غەمبارىەو گووتى: مەستى، ئەم مەستىيەى بە دەست ئەقلى مەروڤە ژىرەكانەو سەرسنىت بىوو. ئەم مەستىيە شىتەى لە پىش ئەقلى مەروڤە ھوشيارەكاندا ھەستىان بە ھەلگىرساندنى قىامەت دەكردو ئاراميان نەگرت لە ژىر ھوكمى پىاۋە بى ھەستەكاندا بىننەو. ھەرىمەكەى خۆيان بە جىھىشتو روويان لەم مەملەكەتە كەرد.

ۋەستا كاۋە گووتى: باشە ئەمانە بۆكۆى دەروڤ؟ كورىدايە گووتى: دەروڤ ھەرىمەكە پركەن لە بۆنى ھەنگوون. ۋەستا كاۋە لەبەر خۆيەو گووتى: كەواتە بۆ ئىرە سەفەريان كەرد؟ ئىستا ھەموويان لىرەن.

كۆرىدایە گووتى: بەلى ھەموويان لىرەن، سەرقالى خويىندى وانەى عاشقن لەلاى فرىشتەى عاشق. خەرىكى بىرىنى پورە ھەنگەكانن بۆ ئەم مەملەكەتەى كە بۆنى قىيامەتى گرتووه، بۆ ئەم مەخلوقەى رۆژگارنىك بوو ئەمانيان شاربەدەر كرديو رۆژانە شىئە شىئە بەناو بازارەكاندا بە شويىنەنەمبوون. ئەمانە مەخلوقىكى زۆر سادەم مېھربانن. مەرقىيان خۆشەوئەت، سەروشتيان خۆشەوئەت.

وھستە كاوه شادى لە رووى دەبارى. ھەستىدە كرە لەبەھەشتدا لە دايكىووھتەمە. نارەزوى بوو وەك پەپولەكانى بەھەشت بە نەرمى بەناو چىاكاندا ھەلفرەيت و بىيەت بە ھاوړى مىش ھەنگەكان. خۆى بە خۆى دەگووت، لەم قىيامەتە چىم دەكرە كە مەملەكەتىك ھەبىت وەك دايك ئامىزى گرتىتەمەمە لە زولمەت رەزگارمان بكات. پەرە كاغەزەكان بەبى ناز كەوتبوون، نىگايەكى خىراى خستە سەرىيان و گووتى: لەسەر ئىوھ شاربەدەر كرام، بەھۆى ئىوھ توشى ئەم مەملەكەتە رەنگا و رەنگە بووم كە خەمەكانم بەرمە سارىژبوون دەبەن و دەرون و رۆح ئاسودەدەكەن. بەلەين بىت لە پاش سى سالى، لەداوى و شكبوون بتانژىنمەمە.

كۆرىدایە گووتى: نىگەرەن و سەرسام مەبە، ئىرە مەملەكەتى مىش ھەنگە، وەك دايك ئامىزى گرتۆتەمە تاكو لە زولمەت رەزگارمان بكات.

وھستەكاوه نەبىدەت ئىتر بەرودا و نەبىيەكان سەرسام بىت، زوو چووھ ناو بابەتەكەمە. بە كۆرىدایە گووت: تۆ زەعىم ھەستىارت دەناسىت؟

كۆرىدایە گووتى: نەخىر. . . بىرم نايەت كەسنىكم بەم ناوھە ناسىيەت. خۆت باش دەزانىت سالاڤىكى دوورو دىژە لە ھەموو كەسنىك لە ھەموو شتىك دابراوم. تەنبايى و دوورە پەرىزى زۆر شتى بىربردوومەتەمە. ئەم بەيانىيەى لە گوندى پراخەمە بەرمە جىگايەكى نادىار ھەلەاتم، رىگاي سەخت و دژوارم زۆر ھاتە رى، ھىوام بە ژيان نەمابوو. دەمويست بەرمە سنور بىرۆم بەلام نازانم بۆچى پەشىمان بوومەمە، ئا... رەنگە تاكو دەگەمە سەر سنورەكان ئاشكرابىم، چونكە زۆر كەس منيان دەناسى، ھەرچەندە كەسنىكى خۆشەويست بووم، بەلام بە تاواننىك گوناھباريان كرەبووم، وەك پەلەيەكى رەش بەسەر دلى زۆر كەسەمەبووم. بەبى ئەوھى ئىرە داوين وىستگەى سەفەرى ترس و پەشىوى و ئامانجم بىت، قەدەر بەرمە دەروازەكانى ئەم مەملەكەتەى ھىنام. لە دوورمە لە دەروازەى چىاكان دەمروانى. ھەلەبەت من دەروازەى چىاكانم بەباشى بەدىنەدەكرە، بەلام چىابەرە رەشە بە ئاسماندا ھەلچووھەكانم باش دەبىنى كە ترس و نىگەرەن ئيان لە دلمدا دروستكرەبوو. كۆترەكانى فرىشتەى عاشق منيان بۆ ئەم چىايانە ھىنا. ئەم چىايانەى كە چەندىن سەدەيە ترسى مەرگى لە رۆحماندا چاندووه. چىا ترسناكەكان ئەم ھەرىمەيە نارامەيە.

ۋەستا كاۋە گۈۋى: ئەۋانەي شىت بوون لە ھەزرى ئىمەدا زۆر بوون، ئايا ھەر ھەمويان روويان كرده ئىرە؟ چۆن گەشتتە ئەم چىيانە؟

كۆرى دايە گۈۋى: ھەمويان لىرەن. ئەۋەندە ناسان و بىخەم وىي گىرقتىش گەپىشتن ۋەك لە ئەزەلمو ئىرە ژىبىنتىن ۋە مەملەكەتى خۇيان بىت. ھەموو بالئەدەكانىش كە پىشتىر بۆ ئىرە كۆچيان كىرد بەرە پىريان چوون. كۆچى بالئەدەكان پىش ھاتنى ئەۋان بوو. پۆل پۆل لەبەرزايى ناسمانەۋە بە خىراي تىشك بۆ ناۋ دامىنى چىكان داگەران. ديار دەيەكى سەر سور ھىنەر بوو. چەندىن سأل لەم مەملەكەتەدا دەژيانم ديار دەي بەم جۆرم نەبىنى بوو. لە دورو ۋە دەنگى جىرەمو قاۋوقىر يانم دەبىست، ھەندىك جارىش بەسەر ناسمانى چىكانەۋە لەبە رزايىكەي دورو ۋە لەنگەريان دەگرتو بە چاۋە ئەفسونەۋەكانىان تەماشاي چىكانىان دەگرتو قەدەرىك بە رانەۋە دەسور انەۋە پاشان دەرۋىشتن. ئەم مەملەكەت تەنھا كۆترە پەرىبە پەر سىبە خال لە گەردنەكانى فرىشتەي عاشقى لىبوو. ھەر ئەۋ دەمە ھەستەم بە ھەلگىر ساندنى قىامەتەك دەگرت لە ھەرىمەكەدا. بالئەدەكان بەيى ھۆ كۆچناكەن، ترسى مەرگىان نەبىت مەملەكەتى خۇيان بەجىناھىلن. ئەۋ ھەرىمە بۆ ئەۋانىش بوو بە قىامەت، بۆ ئەۋانىش گوزەرانى تىدا نەمايو، ئىتر بە ھەرىمى خۇيان نەدەزانى. بالئەدەكان ھەستىان لە ھەستەكانى مەرۋف بە ھىزترە.

مەستى لە ھەموو روداۋەكان ناگادارى كىردم. دەيگوت: پەيوەندى نىۋان ئىمەۋ بالئەدەكان پەيوەندىبەكى رۆحىبە، ئەۋان پىش كۆچكردنىان ئىمەيان ناگادار كىردەۋە. رۆژىك قەلەبچكەيەك بە قىرەقىر بەسەر لىۋارى سەربانەكەمانەۋە نىشتەۋە، من سەرسام نەبووم كە لە قىبىرەي ئەۋ تىدەگەپىشتەم، خەپىش نەبوو. راستى بوو راستى، بەلام باۋكەم بە قىرەي ئەۋ بىزار بوو، بەدارىك ھەلىفراندو لەۋ خەۋە راستەقىنەيە بە ناگاي ھىنام. من زۆرگىرام. ، گوتەم: ۋازىلېبىھىنە با قسەم بۆ بكات، با لەگەل خۆي بمباتو لەم قىامەتە رزگارىم بىت. باۋكەم نەراندى بەسەرمدادو گوتى: ھەتىۋە شىتە بۆكۆيت بەرىت؟ ئەۋە قەلەبچكەيە، شومە... شوم. من دەلېم تۆ لەشىتەكان شىتەترى. من ھەردەگىرام دەمگوت: من دەرۋەم، لەگەل قەلەبچكەكە دەرۋەم، بەلام ئەۋ دەمىك بوو لە ترسى باۋكەم ھەلفىر بوو. باۋكەم دواجار گوتى: كوا بىتباتو لە كۆلى منت بكاتەۋە، بىتباتو چاۋەكانت ھەلكۆلىت.

بالئەدەكان ھەمووماتىان بە ناگا ھىنايەۋە لە ھەلگىر ساندنى ئەۋ قىامەتە. ۋەك ھەمووماتىان يەك رۆحمان ھەبىت لەناخى يەكتىر دابووين، ئىمە لە ھاوارو قىرەۋ جىرەۋو نەغمەكانىان تىدەگەپىشتىن. تەننەت ئەۋانەش كە چەندىن سأل بوو لە ژىر زەمىنى مالاكاندا بەسترا بوونەۋە، ناگادار بوون لە كۆچى بالئەدەكان ۋە سەفەرى خۇشيان.

مەستى دەيگوت: پەيوەندى نىوان ئىمەو بآئدەكان خەيال نەبوو، زور ئاساي بوو كەپنى سەرسام نەبىن، بەلام ئىستا ھەستەكانى جار انم نىبە، لەدەنگى ھىچ بآدارىك حالىبانم، ئەگەر بآدارىك لەگەل ناخمدا قسەيكاتو حالىبىم، لەسەر ساميدا وەك ئو چىيانە رەق دەبم. ئىستا ھەستەكانى جار انم نەماو، ئەگەر لەم مەملەكەتە سادەو بى فرۇقىلەدا نەبم، ھەرگىز لە ھەرىمەكەى پىشوتەر ئارام ناگرم. خەلكى ئو ھەرىمە زور سەبىر بوون. ھەر بەلاو نەھامەتتەيەكان بەسەر بەھاتايە داخى خويان بەئىمە دەرشت، خۆ ئىمە ھىچ گوناھىكمەن نەكردبوو. ژيان لەلای ئىمە زور لەو پىرۆزتر بوو كە خەلك برەنجىن، ئازاريان بەدەين، بە ھاوار ھاوار شونىيان بکەوينىو سەر شىتيان بکەين. لەناوخەمەكانياندا ئىمە ئو رۆحانەبووين كە ئازارەكانيان، تورەبوونىانمان دادەمرکاندەو. خۆ ئەگەر رۆژگار لەبەختى خەلكى ھەرىمەكەدا بوایە، ئىمە لە ھەموو خۆشى و ناھەنگىك بى بەشبووين. كى شىتتىكى بىنى لە ناھەنگىكدا؟ كى دەستى جلو بەرگى جوانى لەبەرى شىتتىكدا بىنى؟ برسى برسى دەسور اینەو، كەسنىك تەنھا جارىك فەرموى لىنەكردىن، پاشماوہى فرىدراوى چىشتخانەكانمان دەخوارد، كەدەيانىبىن بە بەردو دار راوياندەناين، ميزيان بە پاشماوہى خواردەكاندا دەكرد بۆ ئوہى ئىمە نەىخۆين، نازانم بۆچى وايان لىدەكردىن، خۆ ھىچمان نەكردبوو، خۆ كەسوكارى خويان بووين كەچى بە شىتە شىت دوامان دەكەوتن. رۆژىك پىش سەفەر كردنمان لە ناو بازار " زمان" يان بە شىتە شىت لە سوچىكتدا بە گىر ھىنابوو. زمان لە تاو ئازارەكانى ھاوارى بە سەردا كردبوون و گووتىوى: ئەگەر دەزانن شىتم ئىتر بۆچى بەرۆكم بەرنادەن، خۆ ئىوہ ئاقل و ژىرن. لەسەر ئو قسەيە زورىيان لە زمان دابوو، پىيان گووتىوو: سەگباب ئوہ بەردو خۆت لە ئىمە شىت كردوو. زورىيان لە زمان دابوو. تازە ئووان بەشيان لىدان بوو لەناو كۆمەلدا، ئەگەر ساغىنو ئەگەر شىتبىن. شىتەكان وەك كورى كەس نەبن، زور بى كەسن بوون.

گووتم: مەستى بەراستىتە كە بآئدەكان قسەيان لە گەلدا دەكردن؟

مەستى زور بە دلنپايەوہ گووتى: بەلى، بەلى زور بەراستىمە، خۆ ئىمە درۆ نازانين، بەلام نازانم چۆن بوو، وەك لە دونياو زەمانىكى تردا ژيايم روداو و پەيوەندىبەكانم بەكالى بە بىردا دىتەو، ھەستەكانى ئو كاتەم ونببون، رەنگە تىكچم ئەگەر ئىستا لە دەنگى بآئدەيەك حالىبىم. دەلین خەلكانىك ھەبوون زمانى بآئدەكانيان زانىوہ، ماناى واہە بآئدەكانىش زمانى خويان ھەبوو. ئەگەر كەسانىك زمانى بآئدەكان بزائن، زور ئاسايە بآئدەكانىش لە ھالەتى تايەتيدا زمانى مرقەكان بزائن.

دوو رۆژ بوو وەستاكوہ لە چىاكان بوو، لەگەل كورى داىدەدا باسى روداو بەسەر ھاتەكانيان دەكرد. ئىوارەى رۆژى دوووم پىكەوہ بە ناو چىاكاندا گەشتىكى كورتىيان

کرد. ۋەستا نەيتەتوانى كۆنترۆلى سەرسامى خۆى رابگرىتە ۋارام بىت. بە چاۋى پىر لە سەر سورمانەۋە لە دىمەنەكانى دەروانى، پىشتىر پرواى نەدەكرد كە جىگايەك بەم چەشەنە لە ھەرىمەكەدا ھەبىت. ۋەك خەو ۋ دونباى ناۋئەفسانەكان سروسشتى مەملەكەتى مىش ھەنگى دەبىنى. سەرناپاى چىپاكان ۋەك لەبەرگى ناۋرىشمىكى رەنگ ناگرىن گىرابىت، ھەنگوین تاكو بەر پىنى چىپاكان ۋ كەنارى روبارە بارىكەكانى خوار چىپاكان چۆرابوۋە. ھەنگوینى چەند عىيامەك بەسەر يەكترىدا پىرابوون. لەزۆر جىگادا تىكەل بە ناۋو كانى ۋكارىزەكان ببوون. لەو مەملەكەتەدا ھەمىشە شاژنى تازە دەبىنرا، بەجارىك ھەزارەھا مىش ھەنگى تازە پىنگەشتوى ماخۇلانى بە ھەسرتى شاژن بە فرەفر لەناو يەكترىدا تىكەنالاۋوون. نىۋەمىيان ھەر بە ئاسمانەۋە لە پىناۋى شاژندا رۇحىيان لە دەستاداۋو. ھەموو ئەو بالاندانەى ماۋەيەك بوو لە ھەرىمەكەدا بەر چاۋ نەكەتوبوون، لەسەر درەختە بەسەر تاشەبەردو سەر كانى ۋ كەنارى روبارەكانەۋە بىنى. بەبىنىن بالندە شادى خۆشى بە دايدا ھات، ۋەك بە دىدارى ھاۋرىكانى شاد بوۋبىت، لىۋەكانى پىرپوون لە پىكەننن. لەناكاۋ لەبەردەم پەيگەرىكدا ۋەك پەيگەرەكە رەق راۋەستا، چاۋەكانى بەبى تروكاندن لەناو چاۋەكانى پەيگەرەكە بىرپوۋ، ۋمختەبوۋ بلى "موراد، موراد"، بەلام بانگى نەكرد، لە كورپى داىەى پرسى: موراد چى دەكات لىرە؟ كورپى داىە ۋەلامى نە داىەۋە، چاۋەكانى ھەلگۇلفى ۋەك بىبەۋىت دونباى ۋاقە لە خەيالۋ ئەندىشە جىباكاتەۋە. ئەمجارە پرسى: ئەۋە پەيگەرى مورادە. . ئەى فرىشتە لەكۆيىھ؟ كورپى داىە گوتى: رەنگە لە پىشت ئەم گەردەۋەبىت.

نىۋان چىپاكان تەختاۋ دۆلۋ روبار بوو، گولى رەنگاۋ رەنگ سەرناپاى دەشتەكانى نىۋان چىپاكانى گرتبوۋە، مىش ھەنگەكان ۋەك پەپولە بە ھەموۋ لايەكدا بلاۋ ببوۋنەۋە. دەمى ھەموۋ گولنىك ھەنگىكى مېھرەبان بە ئەسپاى شىلەى رۇحى دەمىرى. لەسەر تەختاۋى بەردىكى گەرە پەيگەرىكى تىرى موراد دروستكراۋو. موراد عاشق لەو پەيگەرەدا رۇخسارى سەردەمى لاۋىتى بوو، پىدەچوۋ فرىشتە لەسەرەتاي ھاتنى بۇناۋ چىپاكان دروستى كر دىت، لەتاشەبەردىك دايتاشىبوۋ. دوو كۆترى عاشق لەسەر سەرى پەيگەرەكەى موراد بەرامبەر بەيەكترى دەنوكان بە دەنوكى يەكترىبەۋە بوو. ۋەستا كاۋە ھىندەى بىنىنى پىشانگانگەكى جىھانى پىر لە پەيگەرە ۋىنەى جۇراۋ جۇر بە بىنى پەيگەرەكەى موراد عاشق سەرسام بوو. ئافرەتلىك لەسەر بەردىك دانىشتىبوۋ. سىماى لە گەنجىكى كوزراۋ دەچوۋ. تالئالىك زولفى بەخەمى دلى رەشى سىپى ببوۋ، ۋەك تريفە سىپىبەكانى مانگ بەسەر روۋى دەريابەكى ھىمىن لە شەۋدا. چوار دەۋرى كۆترى پەرى پەرى سىپى خال لەگەردن لەھالەتى عەشقدا بلاۋبوۋنەۋە. دەستۋ پەنجەكانى نەرمۋ ناسك بوون، كە بە

رېزە ھو دەستى بۆتەوقە تېكەل بە دەستەم كۆرد. لە دەستەكەنى پەيكەر تاشنىك نە دەچوو، ھەر بە دەستى كچىك دەچوو تەنھا گۆلى ناسىيىت. بە لَام ساردىبون ۋەك جىگا ژوانىكى ۋىرانەى شەرى زستان. چاۋەكەنى پىربون لە فرمىسى چاۋەروانى، ھەناسەشى بۇنى بە ھارىكى پىرى لىدەھات لە سىنەى پاكىزىكدا. بە ناۋازىكى خەيالى كە ھەلقولايى روخسارى بوو. گووتم: ئەم پاكىزە نازدارە... بى شەك فرىشتەى عاشقە؟ بەدەنگىكى غەمبار گووتى: ئەم مەملەكەتە سىماى ئەو دونىايى گرتوۋە، لە كۆتايىدا ھەموو لىرە زىندودەبنەۋە. بىدەنگىبوو، بە لَام قەدەرىكى كەم. ئەمجارەش بە نىگەرانىيەۋە گووتى: تۆ بە تاۋانى چ عەشقىك كوشتيانىت؟

گووتم خانم ھىشتا ماوم... نەكوژراوم.

گووتى: ئەم دىمەنە گومانى زىندوبونەۋەى ئەو دونىا دەروىننىتەۋە كە لەم دونىا ھىشتا لە كوژرانى خۇمان بە گومانىن. تازەترىن كوژراو تۆيت كە بۇنى مەرگت لىدنىت، رەنگى پايز لەسەر تەمەنت نىشتوۋە، كەچى دەلنىت من ماوم نەكوژراوم. گووتم: كوژرابووم، بە لَام لىرە مەملەكەتى زىندوبونەۋەى عاشقە كوژراۋەكانە. راستە من كوژرابووم، بە لَام لىرە زىندو بوومەتەۋە. من بە تۆمەتى عەشقى دروستكردى مەملەكەتىكى پاك، دوور لە گەردى گەندەلى ۋ پاشاگەردانى كوژرام. بە تۆمەتى گەيران بە دواى ھاورىيەكى ۋ نبوودا كە زياتر لە بىستى پىنج سال لەمەۋ پىش ھىواكانىان كوشت. تاۋانباريان كىردم بەۋەى بۇنى ھەنگوئىنى ژەھراۋى لە ھەناسەۋى رۆحم دەھات.

گووتى: ھەنگوئىنىك ھەبە ژەھراۋىيىت؟ ئەگەر ژەھراۋىيىت ئەۋە ھەنگوئىن نىبە، خۆى ژەرىكى روتە.

گووتم: گىرغەكە لە ۋەدايە خۇيان لە راستىيە ئەزەلىيەكان گىل دەكەن. ھەنگوئىنىك نىبە لە ئەزەلەۋە ژەھراۋىيىت. ئەۋەى ژەھراۋى بوو ئەۋ دەردە بوو كە سىستەمى حوكمرانى بەر ھەمى دەھىناۋ دەرخواردى كۆمەلگەى دەدا. من ھاورى ۋ نبوۋەكەى خۇم نەدۇزىيەۋە، بە لَام لە گەراندا بە زور ھاورى دىرېنىتر شادبوومەۋە. گووتىيان ئەۋ كەسەى تۆ بە شوئىندا ۋ ئىلىت دەردى بۆ كۆمەل پىۋە، خۆت دوورە پەرىز بگرە. !

گووتى: ھاورىكەت دەرداۋى بوو؟

گووتم: نەخىر ئەى فرىشتەى عاشق، ئەى پاكىزە مېھەبانە كە.

گووتى: چۆن دەزانىت من پاكىزەيەكى مېھەبانم؟

گووتم: روخسارت دەدۆيت. . . عەشقى مورادىش بۆ تۆ ئەۋە ئىسپات دەكات.

گووتى: چۆن موراد دەناسىت؟

گووتىم: پىنم نەگووتىت بە دوای ھاۋرىيەكمدا وئىل بووم، بە زۆر ھاۋرىي ترم شادبوومو، يەكەم ھاۋرىم موراد بوو...موراد عاشق.

گووتى: عاشقى چىيە؟

گووتىم: عاشقى ھەموو شتىكە كە بۇنى عاشقى تۇى گرتىنت. وەك بىر لە نەينىيەك بكتاھە ھىچى نرى نەگووت. لەيندەنگىدا ھەستم بە گفتوگۇ نىوانمان كرد وەك دووپەيكەم بۇ ماوەيەك رۇح بەيەرياندا كرابىت تاكو چەند وشەيەك پىكەمە بدركىنن. روخسارى موراد لە پەيكەمەكەدا سىمايەكى عاشقانى ھەبوو، بە ئومىدوھ دەپروانى وەك ھەمىشە لەبەردەم مەعشوقەكەيدا بىت. دەم بە خەندەھبوو، گولەباخىكى گەشى بە چۇكى درىژوھ بە دەستەھ بۇ پىشى خۇى راگرتبوو. ئىواران فرىشتەى عاشق بەر امبەر بە پەيكەمەكەى موراد قەدەر ئىك بەبى جولە رادموھستا. پىش ئەوھ بەجىيەھئىت و بروات، دەيگووت "موراد گيان لىمبورو ئەو گولە باخەت لىور ناگرم، با ھەمىشە لە عاشقى تۇدا بژىم. فرىشتە دەچوو بۇ كوخەكەى خۇى، كۆترەكانىش بە فرە فر بە شوئىندا دەروشتن.

وھستا كاھو كورى داھە ئەو ئىوارىيە ھەرئەوندە بەناو چىپاكاندا گەران. وھستا كاھە ھەوالى ئەو ھەموو خەلكەى پرسى لەدوای كوچى بالندەكان بۇ ئەم چىپانە سەفەريان كرد. كورى داھە گووتى: ئەوان لە ناو قولای چىپاكاندا دەژىن. لە نىو چىپاكاندا دەشتايى و تەختانىيە. سەرقالى باخەكان و برىنى پورەى مېش ھەنگەكانن. ھەندىكىان ھەنگوین بۇ ناو شارەكانى ھەرىم دەبەن وشەوگارىكى درمگ دەگەرتنەوھ. كورى داھە لە وھستاكاھەى پرسى: چۆن بىرۆكەى زىندوكر دنەوھى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەن لە پاش تىپەر بوونى ئەو ھەموو سالاھ بە بىرتاندا ھات؟

وھستا كاھە گووتى: رەنگە گرنكى بەرنامەكە وەك بابەتتىكى ھەمىشە زىندووخۇى لەناو ھوكمرانى گەندەلیدا فەرز بكت. ئەو سەردەمەى ئوقيانوسى ھىمەن شەھىد بوو، بۆم زۆر سەخت بوو لەناو شاردا ئىش لەسەر بەرنامەكەى بگەم. جگە لەوھى بە رنامەكە كەم كورى ھەبوو ئاكامەكەشى بىسود دەبوو، بەلام ھەمىشە بىرم لەرۆژگار ئىك دەكردەوھ كە بتوانم زىندوویان بگەمەو، تاكو ئەو سەردەمەى كە سىستەمى ھوكمرانى منبان وەك نوسەر ئىك بەرھەم ھىنا بۇ بەگژداجوونەوھى گەندەلى و خستەرووى ديار دەكان. دۆزىنەوھى ھاۋرى دىزىنەكانى كە پەيوھندىان لەگەل ئوقيانوسى ھىمەندا ھەبوو، يارمەتیدەر بوون بۇ تەواوكر دنى بەرنامەكە. ئەو سەردەمە زۆر گرنكى بوو ئىمە يەكترى بناسىن، برىار بوو ھەرسىكەمان "من و تۇو ئەو" يەكەم دانىشتن پىكەمە ساز بەدەين، بەلام پىرانەگەشتىن. من لە گرنكى و زەرورىەتى بەرنامەكە حالى بووم، بەلام بۇچى دەبوایە بە نەينى بلاوى بكتاھە؟

كۆرى دايە گووتى: بىگومان پىويستىيەكى گىرنگى ئەو سەردەمە بوو، باروئوخى خراپى ئىستا ئەو راستىيە دەسەلمىنن. رەنگە من زياتر لە تۆ سەبارەت بە بەرنامەكەى لەگەل ئوقيانوسى ھىمن گەفوگومان ئەنجامدايىت. پىپتوانەبوويىت ھەموو كەسىكى شۆرشگىر ئەو سەردەمەدا وەك منو تۆونەو بىرى بەردىتەو. بەرنامەكە وەك خۆت دەزانىت ئاستى بەرپرسيارىيەتى دەگەياندە مانا راستىيەكەى خۆى كە ھەمىشە كەسەكان بەرامبەر بە گەورەيى مىللەتو ئەركەكانى بچوك دەكاتەو. لەر استىدا كەسەكان بچوك نەدەبوونەو، لەناخدا گەورەتر دەبوون بەلام ئەوان پىيان قىول نەبوو. ئوقيانوسى ھىمن ھەر لە سەرەتادا ھەولیدا ئىش بەبەرنامەكەى بكات، بەلام بە توندى دژايەتى كرا. كەسانىك ھەبوون ئەقلىتى خۆفەرزكردن قىولنەكردنى بەرامبەرەكانيان لە بوونياندا بوو، رەنگە ھەرئەو خەسەلتانەش بەرەو ئاراستەى كەسىكى شۆرشگىرى ھاندايىنن. ئەگەرنا بۆچى بەرنامەيەك لە ئاستى پتەو كىردنى ھەستى بەرپرسيارىيەتى بەرامبەر بە ئەركى نەتەوەى و نىستىمانى دژايەتى بەرپىت؟ ئىستاش ھەركەسىكىان لە ھەلەيەك ناگادار بەيەتەو، نىگەرەن دەيىت، چونكە بەو ئەقەلە پەرەردە بوو كە خۆى لەسەرەو ھەموو ئىرادەيەكەو بەيىنن. گەورەى لەناخى مەوقدايە، بەيى ئەوەى پىشانى كەسى بەيىت، نىگا ھەستىارەكان بەدەدەكەن، ئەو ھىزەش لەدەرەوەى ئەقەلەبە بۆ خۆفەرزكردن، دەيىت بە بەرنامەيەك پەرەردەبەكەيىت، ئەگەرنا رىسوادەكەيىت. ئەو سەردەمەش ھەرەبوو، لەناو ھەستەبوويى شەرەكەندا، لەدەرەوەى چەقى شۆرش، گرو تىنى شۆرشگىرەيەتى بەھىز تەبوو. ئەم ھالەتە شارەبوو، ھەستىيەدەكەرا تاكو تىكەل بە ناو جەرگەى كورەى شۆرش دەبوويىت. سەبەبوو، گرو تىنى نەتەوەى لە دەرەوەى كورەى شۆرش بەھىز تەبوو. لەناو كورەكەدا گرو تىن سار تەبوو. توشى شۆك و سەرسامى دەبوويىت. زۆر لەبرادەران ئەو ھەلوئىستو رەفتارەيان پىقبول نەبوو، ھەر زوو لە رىزى خەبات كشانەو. ئوقيانوسى ھىمن ئەو سەردەمەو كاتەو ھەستى بە زەرورەيەتى بەرنامەيەكى پتەو كىرد بۆ پەرەردەكردنى ھەموو ئەندامەكانى. ئەوانەى قىوليان نەبوو، ئەوانە بوون خۇيان سەرەو ھەموو ئەقلىتىك دادەنا. ئوقيانوسى ھىمن دەيگوت: ناكەرى بەرنامەيەك بەسەر قوتابەكاندا پەيرەو بەرپىت مامۇستاكەن بىئاگەن. ئەوان ھەرگىز قىوليان نەدەكەرد سەرەو ئىرادەيان كە سىك بە بەرنامەيەكەو بۆ پەرەردەكردنىان راوستايىت. بەوشەو نەو ھەستان، گووتيان " ئەگەر بەرنامەيەك لەو جۆرە پىادە بەرپىت، دژى بەنەما فەكرىيەكانى ئىمەيە كە رەنگە پەرتو بەلوى رىزەكانى ئەم شۆرشە سەرەتايەيى لىكەوتەو. لەبەر ئەو رىگا بەكەس نادەين ئازاومو دوو بەرەكى بەختە ناومانەو، ھەركەسىكىش بەو كارە ھەستىت رووبەرەو لىپرسىنەو سزى شۆرش دەيىتەو".

ئۇقپانوسى ھىمن دەست بەردارى بەرنامەكەى نەبوو، بەنھىنىو بە پەرۋشەوە كارى بۆدەكرد. دەپتوانى روبرووى ھەموو تاقمو ھەر شەپەك بېتەو، بەلام پەرۋشى بۆ شۆرشو بەرزى ھەستکردن بە ئىركى بەرپىسارىپەتى بەرامبەر بە مىللەتو شۆرش رىنگاى بە خۇى نەدەدا لەو سەردەمە ناسكەدا ئاراستەى تىكۆشان بە لايەكى تردا وەرچەرخىنىت. پىى دەگووتم، ئەمانە تازە لەناو شۆرشدا ئاوبانگىكىيان ھەپە، دۆستاپەتى كىردىيان باشتەرە لە دوژ مناپەتى، مەبەستم ئەو نەپەكە چاوپۇشى لە ھەلوپىستىيان بىكەم، بەلكو دەپىت ھەولى جىدپىر بەدم تاكو دەبن بە كورى شۆرش. ھەركاتىك مەوۆف ھەستىكرد كورى شۆرشە، لەبەردەم ئىركەكانى مىللەتدا خۇى بە بچوكتىر دەز انىت. راستە دەپىت پەپىرەو كىردى بەرنامەكە لە كەسانى سەروە دەست پىيكات، بەلام ئەقلىتى ئەوان جارى ئەو قىبۇلناكات. تۆ دەز انىت لە ئىستەو چ ھەر شەو بوختانىك دەكەن كە ھىشتا ھىچ نەبوو. پىوېستە من لەم ئاوپانە دوور بىكەمەو بەرەو ئاوپەكانى تر برۆم، لەوېو ئەو كەسانە دەنپىشان بىكەم كە بەرنامەكەى لەم جۆرەيان پىقبۇلەو پىشتىگىرىم دەكەن. ئەوكاتە بە پىى رەچاوكىردى بارو دۇخەكە ھەولى بىلوكىردنەو پەپىرەو كىردى دەدەين.

وھىتا كاوە گووتى: لە ھەموو شىتىك ھالىبووم. ! باسى رابردو با رابگرىن، كەى پىوېستىكرد دېنەو سەر بابەتەكانى رابردو مان. مەبەستم ئەو مەبە ئىتر بېدەنگ نەبىن لە ئاستى ھەلەكانو چاوپۇشى لە تاوانەكان نەكەين. بە ھىمنپىش ئىش لەسەر بەرنامەكەى ئۇقپانوسى ھىمن بىكەين. ھەرىمەكە توشى قەپرانگەلنىك بوو دەيان ديار دەى غەربى لىكەتەو. شارى سەردەمپىش سەربارى ھەموو نەھامەتپەكان بوو پىر بوو لە خەمەئەندىشە بۆ ھەرىمەكە. داھاتى ھەرىم لەبنى خەزىنەكەدا بوو، ئەو پىش بۆ پىوېستىپەكانى شارى سەردەم خەرج دەكرا. مەملەكەتپىكى وەك مەملەكەتى مىش ھەنگ دەتوانىت پالپىشتى ئىمەپىت.

كورى داپەگووتى: بزىنم چۆن ئەم مەملەكەتە دەتوانىت پالپىشتىت؟

وھىتا كاوە گووتى: لىرەو دەستىنپىشانى ئەو كەسانە دەكەين كە پەپەندىيان پىوېبەكەين بۆ ئىرمەيان بەنپىن تاكو لە نىزىكەو ئاگادارى بەرنامەكەين. ئىرە جىگاپەكى ئازادە كە بتوانىن بە ئازادى ئىش لەسەر بەرنامەكە بىكەين. زۆر لە ھاورى دىرپەكانمان دۆزىو تەو، ئەوان ئىستاش بە پەرۋش بۆ پەپىرەو كىردى بەرنامەكە، ئەو كەسانەن ھەمپىشە خۇيان بە كورى شۆرش دادەنپىن لە ئاستى مىللەتو ئىركەكانىيان خۇيان دەبەخىش نەك بەشى مىللەتپىش بەسەر خۇياندا بېخىشەو. ئىشكردن لەناو شاردا دەپىت بە نەپىنى بىت، رەنگە زۆر جارىش مەترسى روبرووبوونەو لىكەتەو كە ئازادى ناخى مەوۆفەكان بكوژىت. ئەمەش ئەو كارەساتە دەخولقنىت كە لە سەرتەو ھەولى بىنبركىردى دەدەين. ھىنانى مورااد عاشق بۆ ئىرە زۆر گىرنگە كە ھەرسىكىمان

يېكەمە سەبارەت بە پەيرمۆكردىنى بەرنامەكە قىسە بكەين. وەك گووتم ئېرە مەملەكەتتىكى ئازادە، ھەموو پرۆژمەك لە ئاۋ و ھەواى ئازاددا باشتر گەشەدەكەت. موراۋ ھەر دەبىيى بۇ ئېرە بىتو بە فرىشتە شاد بىتەۋە. مەملەكەتى مىش ھەنگ ئەۋ مەملەكەتەيە كە عاشقەكان بەيەكترى شاد دەبنەۋە، بۇلندەكان كۆچى بۇ دەكەن، شىتەكان لە داخى ئاقلەكان سەفەرى بۇ دەكەن. ئەۋ شارەى وەك داىك ئامىزى گرتتەۋە لەزولمەت رزگارمان دەكەت. زەعیم ھەستىار زوۋ ھەستى بە بوۋنى شارىكى وەك ئەم مەملەكەتە كرىد. بەناۋ بازارو كۇلنەكاندا دەسورايەۋە مژدەى بە خەلك دەدا.

كورى داىە گووتى: زەعیم ھەستىار كىيە؟ جارىكىترىش باسكرد. . . چۇن ھەستى بەبوۋنى ئەم مەملەكەتە كرىدو؟

ۋەستاكاۋە گووتى: زەعیم ھەستىار پياۋىكى مېھرەبان بوۋ، رۇحى لىۋان لىۋو بوۋ لە پاكى ۋە بەرائەت. ئەۋ ھىچ ئاگادار بىەكى سەبارەت بەم مەملەكەتە نەبوۋ. وەك خۇى دەبىگوۋت " ھەستىار بە نەنپەيەكان دور لە ئىرادەى خۇمن". زەعیم ھەستىار لەناۋ نەھامەتەيەكاندا بە پەروشەۋە مژدەى بە خەلك دەدا. ئەۋىش رۇژىك دىار نەما، دواتر لاشەكەيان دۆزىەۋە پىستى شەقار شەقار كرابوۋ.

ئەۋ شەۋەى ۋەستا كاۋە گەيشتە مالى موراۋ عاشق تاكو شەۋىگارىكى درەنگ يېكەۋە قسەيان دەكرد. ۋەستا كاۋە بە خۇشحالەۋە بە موراۋى دەگوۋت: بۇ شوپىنكى زۇر دورت دەبەم، بۇ ئەۋ جىگايەى سى سالە دەرويتو نايگەيتى.

موراۋ ترسو خەمى ۋەستا كاۋەى بىر چوۋبوۋوۋە، بە پەنجەيەك سەرى خۇى دەخوراند وەك بىر لە شىتەك بكاتەۋە. گووتى: ئەگەر مەبەستت ھەندەر انە من ھەرگىز ئەم ھەرىمە بەجىناھىلم. . . جا چىمان بە چى كرىد؟ لەلاى ئەۋ برادەر انەش متمانەمان نەما.

ۋەستا كاۋە گووتى: وادىارە ھىچ نەلەم باشترە تاكو بەيانى، بەلام ھەندەر ان لە بىر خۇت بەر موۋ.

كورى داىە گووتى: ئەم شەۋ لە بەختى تۇ شىخ بەختەۋەر بۇ ئېرە دىت. ، ئايا بىتە ژور موۋ؟ ياخود ھەر لەناۋ دەرگاۋە. . . نەپەشت موراۋ قسەكەى تەۋاۋ بكات، بىنگوۋت: ناۋ دەرگای چى؟ پەلى بگرە بۇ ژور موۋ، رىكەۋىتىكى چاكە، بەلام ھەر خۇى نەك پاسەۋانەكانى .

دونيا تارىك بوۋ كە لە خەۋ ھەستان. نانيا خواردو خۇبان كۆكر دەۋە. موراۋ گووتى: نازانم ئەم بۇن ھەنگوۋنە چىيە لە تۇ نابرىت؟ ھەرچەندە بۇنىكى زۇر خۇشە. . . دل دەكاتەۋە. ۋەستا كاۋە گۇرەۋىيەكانى لە پىدەكرد، گووتى: لەشەۋىۋە دەجارت بىنگوۋتم. . . تۇش بۇنى ھەنگوۋن دەگرىت. ئەۋ شىخ بەختەۋەر بۇچى بۇنى ھىچى

نەكرد؟ شەو كە ھات خۆ نزيكى يەكترى بووين. موراڭ گوتتى: بۇچى ئەو لەبەر بۇنى ويسكى دەمى خۇى بۇنى ھىچى تىرى دەكرد؟

بە ئەسپاي لەمألەرە ھاتتە دەرەو، وەك دوو تارمايى لە ناو تاريكى شەوئىكى بە تەمەندا ونبوون. تاكەتاكە تيشكى چىرا ماندووەكان بە ناڭابوون، لەپەنجەرەى مألەكانەرە سەريان لە تاريكى شەقامو كۆلانەكان دەدا. گومانى تىدانەبوو لە ناكاو بە گروپىكى ئاسايىش بگەن، رەنگە بەيەكترىش نەگەن، ياخود پىرسياريشيان لىنەكەن، ئەرى ئىو كىنو بۇ كوئ دەچن؟ زۆر شەوئىش تاكو بەر مەيان خومارن، لەوانەيە لە بەر بۇنى دەمیان ئەوان خۇيان لەچاوى خەلك بپار يىزن. ئەمان لەخۇيان بە گومان بوون، دەنا زۆر كەس بەدەرەبوون بەرەو ھەمامو سەرۋىخانەكان دەچوون. بە خىزايىەكى بى ورتەو تەپە دەرۋشتن. وەستا كاوہ گوتتى: تاكو زووتر دەر بازىين چاكتەرە، ئىرە مەملەكەتى قەدەرە رىكەوتى قۇرى لىدەكەوتتەو.

لەو دىو سنورى شارەكە موراڭ عاشق سەردەمى پىشمەرگايەتى بەبىر دەھاتەو. لەدەمى ئىواراندا نزيكى شارەكان دەبوونەمو پىش روناكى كەرتن دەگەر انەرە بۇ گوندەكان. بە وەستا كاوہى گوتت: كىتومت وەك ئەو سەردەمە دىنە پىش چاوم، بەلام ئىستا نازانم بۇكوئ دەچمو بى تەفەنگم، راراو نىگەر انىشم.

وەستا كاوہ گوتتى: موراڭ گيان وايە، دىمەنەكان ھەمىشە دووبارە دەبنەرە، ئىتر بەپىي رۇزگارەكە دەگۇر يىن. شۇرشى ئەمجار ھشمان تەفەنگى گەرەك نىيە، چونكە دەمانەوت ھەنگوئىن بىخەشەنەرە. دووكەسىن، گىرنگە ئەو يە يەككىمان دەز انىت بۇ كوئ دەچىن. . . ئەو كەسەش منم، ئىتر تۇش كەپى خۇتە، قەسەمەكو دوام كەو.!

نىگەر انو راراش مەبە، بەختت لەم سەفەرەدايە.

موراڭ گوتتى: دەترسم وەك سەفەرى شىتەكان بىت، نىتر نەگەر ئەمەرە؟ ئەو شارە نەئىبەش نەبىنم كە زەعیم ھەستىار مژدەى پىدەداين. لەدواى رۇشتى فرىشتە دەرگاي بەختم داخراو وە كلىلەكانىش لە چاوەكانى ئەودايە، كە چاوم بە چاوەكانى كەوت دەرگاي بەختىشم ئەو ساتەدەكرىتەرە، ئەو ساتەش تىپەرى و نايەتەرە كە منو ئەو چاومان بە چاوى يەكترى بكەوتت.

وەستا كاوہ ھەستى بە نەئىبەك دەكرد لە قەسەكانى موراڭ. لە جىاگاي خۇى بە گومانەرە رەق راورەستا. موراڭ پىش وەك بە قەدى ئەمەرە بەسترايىت ھاوسات ئەوئىش راورەستا. قەدەرىك لەبەر مەبەيانىيەكى كألدا تەماشاي يەكترىان كىرد. وەستا كاوہ گوتتى: موراڭ پىدەچىت شىتەك بىستىت؟ كۆمەلىك وشەت گوتت سەرنجىان راكىشام. چىت بىستتوہ پىم بلئ...! بەم زوانە مەستىت نەدوہ؟

موراڭ عاشق بىناگايى بە رۇخسارەرە دىار بوو، ھەرۋاش خۇى پىشاندا. بە سەر سامەرە گوتتى: مەستى كىيە؟ كەسم نەبىنىمو زۆر كەسىشم بىنىو، بەلام ئەوئى

گرنىگ نىت ھىچ كەس بابەتتىكى تايىھتى بۆ باسەنكردوم، ئەگەر وشەكانىشىم سەرساميان كىردوويت؟ من لاشەورى ھەستو ناخى خۆم دەربىرى. گلەيم لە بەختى خۆم كىرد لەدوای رۆشتنى فرىشتەم.

دووبارە بەھەمان رىتمى پىشوتىر كەوتتەمە رىنگا. ماوئەك بە بىدەنگى دەروشتن، وەك ھەردووكيان لەئەك كاتدا بىر لە بابەتتىك بەنەمە، بەلام موراڧ غەمگىنتر دىاربوو، ھەناسەكانى قولتەر ھەلدەمژى و خىراترىش دەرىدەدايە. وەستا كاوہ ھەستىكرد كە بىرەمورىەكان نازارىندانىت. بەدەم خىرا رۆشتتەمە گووتى: موراڧ گيان دەزانم نازارم بە دلت گەياند، بەلام بەلنىت پىدەدەم خەمەكانى دل و ھەناوت دەروئەنەمە. من قسەت بۆ دەكەمە تۆش ھىواش گويم بۆ رادىرە، دەزانم با مەرىشم پىناكەيت، بەلام لە ھەموو حالەتتىكدا دەرونى خۆت نارام رابگرە. موراڧ ھىچى نەگووت، تەنھا پرووى بەلاى وەستا كاوہدا لاركردەمە، وەك پىننىلنىت گويم لىتە، چىت پىيە بىلى...!

وەستا كاوہ بە مرخەمرخ گەروى پاكردەمە گووتى: موراڧ ئەم ماوئەمە من لە چىا ھەزار بە ھەزارەكان بووم. موراڧ ھەنگاومەكانى خاوكردەمە بە سارسامىيە تەماشائى قەدو بالائى وەسات كاوہى كىردو گووتى: ئەى چۆن ماوئە مېش ھەنگەكان نەيان خواردوويت؟ وەستا گووتى: موراڧ گيان تەنھا گويم لىنگرە! ئەى ئەمە نىيە ماوم، مېش ھەنگ بۆچى دەمخوات؟ ئەى بۆنى ھەناسەم ناكەيت بۆنى ھەنگوونى گرتوہ. موراڧ بەبۆنى ھەنگوونەكە بروابوونى خۆى پىشانداو بە ئەسپاى سەرى دەلەقاند. وەستا كاوہ دووبارە قسەى بۆ موراڧ كرد: وەك ئەم بەيانىيە زوو لەمەلەمە ھاتمە دەروە، بىرپارمدا بەرمە شارى مەرگ بچم بەلام خۆم نەخەمە بەر دەستى ھىچ درندەئەك. مېش كە پروم لە چىا ھەزار بە ھەزارەكان كىرد بەرمە پرووى مەرگ چووم تاكو مېش ھەنگەكان بمخۆن، بەلام بەداخەمە لە درندەئەى خۆمانەمە لە رۆحى مېھرىبانى ئەوانىش دەروانىن. دەمەوئەت بە كورتى چىرۆكەكەت بۆ بگىرەمە، دەزانم نارام ناگرىت. چەندىن گوندم بە نەينى بەجىھىشت تاكو گەشتەمە نزيك چىكان، ئەم جىگايەى كە ئىسك وپروسكە ترسناكەكان تىكەل بە چىرۆكەكانى ناو خەيالى مەرۆف دەبوون و ئەژنۆيان وەك دەنوكى لەق لەق بە تەقە تەق دەئەينا. كۆمەلنىك كۆترى پەرى پەرى خال بە گەردن لە دەروازەى چىكانەمە دەركەوتن و بەرمە لاى من ھاتن. وەك بالندەى ناو ئەفسانەكان مېيان بە زىرەكى خۆيان تاكو ناو چىكان برد. ئەم چەند رۆژە من لەناو ئەم چىايانە ژيانم بەسەر برد. موراڧ نەيتوانى نارام بگرىت و بىدەنگ بىت، بە ئاوازيكى پەشوكا گووتى: ئەى چۆن تاكو ئىستا ماوئە؟ چىت دەكرد بە تەنھا لەم چىا ترسناكانە؟ خۆ دەلەين پەرە لە دىو ودرنج. موراڧ روخسارى بە وئەنى ئەم كەسانەى جنۆكە دەستيان لىدەمەشئىننىت زەردو پەشوكابوو،

نىگاي چاۋەكەنى لە ناو چاۋى ۋەستا كاۋە برىيوو، چاۋەروانى ۋەلامىكى سەيرو نەبىستراۋ بوو. ۋەستا كاۋە بە پىكەنىنەۋە گووتى: كەسنىك نىبە لە نزيكى چياكان لە ترساندا ئەژنۆى نەشكىت، پياۋ لە ترساندا ۋەك مندالى لىدپتەۋە، شتى سەيرو سەمەرە بە مىشكىدا دىت، ۋەشەكانىش لە گەرۋيدا گىردەمخۆن. دواتر لە مەملەكەتى ھەنگوین پىكەنىنى بەھى خۆى دىت. موراد گيان ناو چياكان نە جنۆكەى لىبە نە درندەى پياۋ خۆر. ۋەستا كاۋە ۋىستى راستەى خۆ پىبىلئىت فرىشتەش لەۋىيە، بەلام پەشيمان بوو. لەپاش چارەكە سەدەيەك زياتر ونبوونى خۆشەۋىستەكەى ھەروا ئاسان نىبە لەناكاۋ ھەۋالىكى لەو جۆرە بىبىستىت. بىرىكردەۋە بەشۆۋىيەكى ناراستەى خۆ لە ھەۋالى فرىشتە ئاگادارى بكات. گووتى: موراد ھەرچى ونبووى ئەم ھەرمەيە لەناۋ چياكاندا دەرژىن، ئەگەر ئىستا پىتئىلئىم كىنى لىبە ھەرگىز باۋەر ناكەيت. موراد بە پەشۆۋىيەۋە گووتى: كاكەگيان بۆ دەمكوژىت بەدم كاتەۋە، دەپىم بلئى كىنى لىبە؟ دەزانم . . . لەۋە دەترسىت كە شىتئىم، كاكە گيان بۆ شىت دەبىم، ئەگەر سەبارەت بە من كەسكى گرنىگ بىت، ئەۋا خۆشال دەبىم، ئەگەر بە پىچەۋانەشەۋە بىت مىش ئاسابى دەبىم، دەى بلئى بزىنم كىنى لىبوۋە؟

ۋەستا كاۋە لەقسەكانى موراد رامامو، لەناخى خۆيدا گووتى: "قسەكانى موراد مە عقولە، ئەۋ راستەكات، خۆ ئەگەر بزىتت فرىشتە لەۋىيە دەبىت لە خۆشيدا تاكو ناو چياكان لەكۆلى خۆيم بنىت. رووى لە موراد كردو گووتى: ئەۋ كەسەى ئىمە لەشۆنى ۋىلئىن لەۋىيە، ئەگەر بلئىم كورى داپەى لىبوو ھەرگىز باۋەر بەۋ رىكەۋتە ئەفسوناۋىيە ناكەيت كە لەناخى راستىدا ھەلقو لاۋە. موراد ھەموو توانا ناۋەكەيەكانى دەرون ۋەروخى خستە كار تاكو خۆى ۋا پىشانىدات كە بارى دەرونى ئارام ئاسابى، بەلام سىماى چاۋەكەنى شاپەتى سەرسام بوون ۋە پەشۆكاۋىيان دەدا. ۋەستا كاۋە ھەستى بەھى ھالەتەى موراد كرد، بەلام خۆى ئاشكرا نەكرد. ۋەستا كاۋە گووتى: زۆر كەسى تىرىشى لىبە بە نىسبەت تۆۋە گرنىگن. من ھەموو ناو چياكانىش نەگەرەم، رەنگە خەلكى تىرىش لەناۋەندو بەشەكانى سەرو تىرىش ھەبن. ۋەستا كاۋە ھەلوئىستەيەكى كردو گووتى: موراد! موراد بىدەنگ بوو. جار ئىك تىرىش بە ھىۋاشى لە ناخەۋە بانگى كەردەۋە: موراد ئەمجارە بە پەروشەۋە گووتى: بەلئى ۋەستا كاۋە. ۋەستا كاۋە ھەۋلىدەدا كتوپر بە موراد نەۋىت فرىشتەم بىنبوۋە. گووتى: كىنالىت فرىشتەش لەۋى نىبە. . . خۆ فرىشتەش تاكو ئىستا ھەر ونە، كەس نەسەرى لە ھىچ شۆپىنك نەبىنبوۋە. من دەلئىم ئەۋىش لەۋىيە. موراد بەنىگەرانى ۋە دەم ناخەۋە گووتى: ۋەستا گيان ئەۋە تۆچى دەلئىت، ھەستەكەم ھەموو قسەكانمان منالانە بوونەتەۋە، ديارە ۋەك مندالىك بىردەكەينەۋە. ئەم ھەموو سالە فرىشتە بەنەنھا چى دەكات لەناۋ ئەۋ چيا ھەزار بە ھەزارانە؟ فرىشتە تەنھا لە دلئى مندا ماۋەتەۋە.

وھستا كاوه گروتى: چۆن تەنھا لە دلى تودا ماوتەمۆه، ئەى ئەو ئافەرتە مېھربانە كى بوو كەمەن لەناو چياكاندا بېنىم؟ ئەو گوتى "من فرېشتەم. . . فرېشتەى موراد". پرسیاریشى لىكردم، ئایا موراد دەناسم؟ من پىم گوت "موراد پەكەم ھاورى مە، ئەى چۆن نایناسم. موراد گیان! مژدەم بەرئ فرېشتەش لەوینى، فرېشتە راستە لە دلى تودا، بەلام لەناو مەملەكەتى مېش ھەنگ ژيان بەسەر دەبات. ئەى بۆچى من تۆم بۆ ئېرە ھىناو. را وھستا، بۆ دلىاىكردنى باوھشى بە مورادا كردو توند بەسنگى خۆبەمۆه گوشى. موراد لە ئامىزى وھستا كاوھدا ھەستى بەئارامى كرد. تریپەى دلى وھستا كاوھ راستىبەكەنى بە كویى مورادا دەچرپاند. موراد قەدەرىك لەسەر سنگى وھستاكاوھ بە بىدەنگى گریا، كە سەرىشى ھەلپىرى چاوەكەنى تەرىبون بەدەنگە فرمىسى رەنگا و رەنگ. ھەر دلىپىك زوخاوى چەندىن یادگارى رۆژگارى تالى پىوھبوو. ئەیدەزانی چى بکاتو چى بلت. دلىابوو لە راستى قسەكەنى وھستا كاوھ، بەلام ھىستا لەناخەمۆه ئارام بوو. بەدەنگى كەسەسى عاشقانە گوتى: زۆرمان ماوھ بەگەنە چياكان؟ ئایا خۆت فرېشتەت بېنى؟ من سەرسامم كە ئەم ھەموسالە بەتەنیا لەناو ئەو چیا عاسیانەدا ژيانى بەسەر بردووه. ئەى نەتېرسى بۆچى منى بەتەنھا بەجھېشت؟ دەزانم پرسیارت كردووه. . . ئەوىش گوتووبەتى بۆ ئەوئى لەناو ھەشقا بىكوژم. . . نا نا بۆ ئەوئى دەردى تەنیاى بىكوژت. تەنیاى كوشتى، بەلام ھەشق ھىستىمۆه. موراد بەدەم قسەكردنەمۆ چەند ھەنگاوىك پىش وھستاكاوھ كەوتبوو، لەسەر ئەو خىراپى بەردەوام بوایە پاش ماوھەكى كورت لە چاوى وھستا كاوھ وندەبوو. لاشعورى ھەنگاوى قەلمو بەپەلەى ھەلدەھىنا. وھستا كاوھ لەجىگای خۆى راوھستا بوو، وھك لە ناخى ئەودا بىت، ھەستى بەباروئوخى دەرونى دەكرد. بە قاقاو پىكەنەمۆه ھاواری لىكرد: نەرى كاكە بۆكوئى مى رىگات گرتووه؟ ئەلئى منىشت ھەر لەگەلدا نىم.

دووبە دوو بە رىگا بەردەلان و كەنارى گردو چياكاندا كەوتەمۆه رىگا. وھستا كاوھ گوتى: موراد گیان ئارام بگرە تاكو دەگەنە مەملەكەتى مېش ھەنگ. ئەو مەملەكەتە بە چاوى خۆت دەبىنى، ئەوسا دەزانی چياكان عاسى نىن، ھەر ھەمۆ مەملەكەتەكەى ئىمە جىگایان دەبىتەمۆه. لەوئى فرېشتە دەبىنى، كورى داپە دەبىنى، مەستى و ھەمۆ ھاورىكەنى دەبىنى. بالندە دل توراو سەر ھەلگرتووهكان دەبىنى. پەيكەرەكەنى موراد عاشق دەبىنى. بەراستى ھونەرماندە. وھك خۆت بەردى چياكانى داتاشبوو. ھەر دەلئى خۆتیت و ھەناسەت لە خۆت برىوھ. وھستا كاوھ لە مورادى پرسى: پىش ئەوئى فرېشتە ھەرىمەكە بەجېھىت پەيكەر تاش بوو باخود عاشقى تۆ فېرى ئەو ھونەرەى كرد. موراد بە غەمبارىمۆه گوتى: قوتابى پەیمانگای ھونەرە جوانەكان بوو، بەشى ھونەرى پەيكەر تاشى. خۆنداكارىكى زىرەكەو بە

توانابوو، كە رۆشت عەشقى من و ھونەر مەكەى خۇشى كوشت، تازە پەيكەر بە من چى؟ خۇم بووم بە پەيكەر. مەرقىكى بى جۇلەو بى عەشقى بى رۇح بووم. راستە لەناو عەشقى ئەودا بووم، بەلام عاشقىكى تەنيا بووم وەك چۇن خۇم تەنيا بووم. ۋەستا كاۋە وەك نەيەۋىت موراڧ لەناو يادگارە غەمگىنەكانيدا بىتو نازار بچىزىت، قسەكانى پىبرى. گووتى: ئەو چىتە موراڧ؟ فرىشتە تۇى بە عاشقى ھىشتەۋە. ژيانى تۇ لەپاش ئەو پىرە لە جوانى و لە عەشقى و لە خۇشەۋىستى و لە سەرۋەرى. ئەگەر پەيكەر مەكە بىبىت و مەفا خۇشەۋىستى فرىشتەت بۇ دەردەكەۋىت، ئەوسا دەللىت " ئەو عەشقى خۇى لەدلىدا بە پەيكەر نىك بەيان كرد، بەلام من ھىچم بۇ ئەو نەكرد". پەيكەر نىك لە تاشە بەردى شاخىك لەسەر شىۋەى بناشرىت، دەبىت گىرنگى ماناى پەيكەر مەكە لەلاى تۇ لە ھەموو كەس زياتر بىت. پەيكەر مەكە بەردىكى بى نەمەبوو، فرىشتە رۇحى بەبەردا كرد. رۇحى بەردەكە ھونەرى پەيكەر ساز بىيەكە، ئەو ھونەرى پەيكەر تاشىكەش لە عەشقى تۇۋە رۇزايە سەر دەست و پەنجەكانى. لەپەيكەر مەكەدا چىلى گۇلە باخت بەدەستەۋە بۇ فرىشتە راگرتوۋە. فرىشتە شەر مەزارە، گۇلە باخەكەت لىۋەر ناگىت، داۋاى لىۋوردن لە رۇحت دەكات. دەللىت موراڧ با ھەمىشە لەو حالەتەدا بىت، بەخەندەۋە گۇلىكى لەدەستدا بىت و چاۋەرۋانى من بكات، بەلام من مردوم، ئەو موراڧ بە عەشقى خۇبەۋە مىشى ھىشتەۋە.

موراڧ بە نىگەر انىۋە ھاتە زمان و گووتى: ناي شىعرو شانامە چەند پەستەم دەكەن كاتىك ھەستەكەم ھىچ لە واقع ناگورىت. راستە من عاشقم، بەلام عاشقىكى بى رۇح، عاشقىكى بى مەشوق. عاشقىك وەك پەيكەر مەكان بى ھەناسە، عاشقىك لە نىۋارەكى پايزدا، عاشقىكى بى بەخت. . .

ۋەستا كاۋە ھەستى بە دلئەنگى موراڧ كرد، ئەۋەشى دەزانى رەنگە لە خۇشى و شادىيە شارۋەكانى ناخپدا بىت كە ھەستەكات لە فرىشتە نىك بۇتەۋە، بەلام ھەر نارەزىۋىو لە سەر رىتمى ئەو ناۋازە خەماۋىيە و شە پەنگ خوار دوۋەكانى ناخى بۇ ناۋازىكى تەرو گەشتەر بگورىت، گووتى: خۇزگەم بەخۇت بەو رۇحە پىر لە عەشقىۋە بە فرىشتە مېھربانەكەى خۇت دەگەيت.

موراڧ بە دەنگىكى مات، بەلام رۇخسارىكى رۋونتر گووتى: گىرنگ ئەۋە، ھەر عاشقىت؟

ۋەستا كاۋە بە پەرۋش و شادىيەۋە گووتى: دلئابە موراڧ گيان. . . دلئابە.

فريشتهى عاشق

شارى سەردەم بوو بە چۆل ، چۆلنىڭ كەھەر كەس پېيوا بوو كەمىكىتەر دەچەقەتت بە ھەردو چاويدا. زۆر كەسپش بە ئاشكرا تەفیان لە سەبەكارانى نەھامەتتەپەكانى ئەر روژگارە دەكرد. لەناو جەرگەى بازاردا، لەبەنگە حیزببەپەكاندا. لەمەيدانى ئاسايشەكانو لە ھۆلى ساردى ھەمامەكانى دەر موش بە دەنگى بەرز ھاواریان دەكرد "خەلگىنە كوئىر بووم...ئەر چۆلانە لە چاومدا دەر بەپەنن". كە بەھاناپانەو دەچوون، چاوەكانیان وەك چاوەكانى قرژانگ روونو بەگەرد ھېچیان تېدا نەبوو. پېيان دەگووت: ئەرئە كابرە تېكچوووت؟ چاوەكانت وەك چاوەكانى گۆئە دريژ رەشو مەستو گەشن، نە چۆليان تېداپە نە پوشتونە مووى برژانگ. كابرە لە ھەمەتا دەيكيشا بەسەرى خويدا، ھاواريدەكرد ئەر كەرەنە تاكو كەى تېناگەن؟ دەستى بو شارى سەردەم دريژ دەكردو دەگووت: مەن مەبەستەم ئەر چۆلەپە... كەدەپېينم وختە ھەردو چاوم كوئىر بېنت، بەلای گەورەى بەسەرماندا ھېناوہ. ھەرئەكەى خستوتە سەر ساجى عەلى، گرانى و برستىتې بلاوئوتەوہ. ھەر دەلئى دەعبا زەھەكانى سەرەتای گەردونە بەھېچ تېرناپتت، چەند بەكەن بە دەميدا ھېشتا لورەى ديت بو ھېتر. قىرى خستوتە بازاراوە.

كابرە يەكېنە ھاواريدەكرد تاكو دوو ئاسايش لە دواوہ خەر مەچەكیان گرت. بەرەو بىنگەى ئاسايش بو ئېپرسىنەوہ راپېچيان كەرد. گووتيان ئەر ھاتو ھاوارەت لە چېپە لەناو جەرگەى بازار؟

گووتى: ھاواری تەماتەم بوو.

بەسەر سامپەوہ گووتيان: تەماتەى چى؟ شېت بووت؟

گووتى: ئېوہ گلەيتان بوو كە گوندنېشەكان ناگەرئەوہ بو گوندەكان، جوتيارەكان ناچنەوہ سەر زەوى و زارى خۆيان. مەن شەش مانگە لەسەر داواى حوكمەت گەر او مەتەمو سەرقالى كشت و كالم. بەرھەمى ئەر ماوہپەم لەبازاردا نرخی زۆر كەمترە لە ئەركى مانەو بوونو پارەى خەرجى خۆى كە تېپچووہ. ئەر ھاتو ھاوارەم بو ئەرەو بوو كورە شېرىنەكانم.

گووتيان: كابرە خۆتمان لى گېل مەكە. دەزانين ھاتو ھاواری چېت، بوو ئېتر بوچى راستى نالېيت. دەتەوېت چەواشەمان بەكەيت و پېمان رابوئىرېت. ياخود شېتېووت؟

گووتى: توخوا نەم جلو بەرگە ھى پىياۋى قوشمە چىيە؟ شىتېش نەبووم. نەگەر شىتېبوومايە يەكەم جىگا ئىوم بەردە باران دەکرد. ئافرىتىك ھاتە ژورمە، ژورمەنى پىرکرد لە تىرىقە قىرەمە بۆنى عەترى خۆش. ئىپرسىنەمە لەگەل كابرادا كۆنایى پىھاتە كوردانە دەرمە. بىرتان نەچىت...!" دەردى دەرمە نا".

رۆژگارنىكى پىر لە كېشەم ئالۆز و ئۆز و ئىپو. خۆرى ھەرىمەكە بە پەردىەكى رەشى كۆن كۆن بەرى گىرا بوو. تىشك لەكونە وردە كانەو تىپەردەبوون، ھەر رۆژە كۆنكى ئەم پەردە رەشە بەتۆز و گەردى نەھامەتەكان دەگىرا، ھەر كۆن گىرانىكىش روخسارى تارىكى فراوانتر دەبوو. سەردەمىكى تارىكى داخرا بوو. بىكارى و گرانى ھاوشانى يەكترى بەرمە قىامەت خەلكى ھەرىمەكەيان بار كەردبوو. شەمە تاكو بەيانى و رۆژىش تاكو ئىوارە شارى سەردەمىش بىياك لە خەمەكانى ھەرىمەكە لورە بىرسىتى دەھات، بە ھىچ تىر نەدەبوو، ھەر دەگىگوت "بىنە، بىنە، بىنە". ئەم تۆز قالمەش دەگەپشە ھەرىم دەكرا بە قورگى شارى سەردەمدا. ھىدى ھىدى رەزى گرانتر دەبوو. خەلكى ھەرىم ئارەزى كۆپر بوونىان بوو تاكو ئەم شارە نەبىنن. شارى سەردەمىش بىبو بە نمونە ھەرىمەكە، ھەر وەفدو تاقمە گروپىك لە دەرمە ھەرىم بۆ سەردان بەھاتناپە چاۋيان دەبەستەمە تاكو دەكران بە شارى سەردەمدا. لەنىو كۆشك تەلارو شەقامە فراوانەكانى شارى سەردەمدا چاۋيان دەكرەنەمە. لەناكاو چەندىن دىمەنى تەلار سەزى قەشەنگىيان دەھاتە پىش چاۋ، سەرسام دەبوون بە بىنىنى شارى سەردەم. ئەم مېوانانە جگە لە شارى سەردەم جىگەيكە تىران نەدەبىنى، بىئاگابوون لە مەملەكەتەمى لەپىشت شارى سەردەمەمە نوقمى تارىكى و تەپتۆزى نەھامەتى بىبو.

دروستكردى شارى سەردەم ئەم بەلا گەورەبىبو لەبرى ئەم بەلايە ھات كە خەلكى ھەرىمەكە چاۋمەروان بوون دەمە ئىوارەيك پەيدا بىت. بەلاى ناو خەيالى خەلك تەنھا و ھەم بوو، بەلام پەيدا بوونى شارى سەردەم لە سەرو ھەموو بەلاۋ دياردە غەربەكانەمە بوو. ھەموو ھاتنىك رۆشتى بە دواۋ بوو، بەلام شارى سەردەم لەناو جەرگە ھەرىمەكەدا پەيدا بوو، ھىوايەك لەدى كەسدا نەبوو كە بىراتو لە كۆل ھەرمەكە بىتەمە. بووبە خاۋمەن مالى لە ھەموو مالىكىدا، پىرۆزەمەكى قەبە بى بەر ھەم بوو. بەر ھەمى ھەرىمە داھاتى خەلكىش لە پىناۋى وركى ئەمدا خەرج دەكرا. كەس و تىنەگات شارى سەردەم دەمە دان و وركى ھەبىت، رۆژانە ھەر خەرىكى خواردن بىت، كەسەش خۆى لەم راسىتە گىل نەكات كە ھەرىمەكە و لاتى بەر پىرس و پاسەوانەكانىان بوو. بە ھەزارەھا بەر پىرس ھەبوو كە ھەرىمەكەيان چەندىن پىياۋ چەكدارى مۇچە خۆر بۆ پاراستنى لە دەمە كۆببوونەمە. زۆر لە سەردەستەمى

پاسەوانەكان، ئەويش پاسەوانى تايبەتى خۆى ھەبوو. شارى سەردەم ھىندەى تر پىاوى بۆ پارىزگار بىكردن پىويست بوو. نىگەرانى بىزارى خەلك بە ئاشكرا سەرىھەلدا تاكو گەشتە پەنا گوپى ئەوانەى لە دەردى مېلەت خافل بوون. لەمىنبەرى كەنەلەكانەو ھە دووبارە شاتە شات بېستراپەو.

مژدە مژدە... ئەى ھاو لاتىيانى بەر تىز و ستەم دىدە. دەزانىن نىگەرانن، نىگەرانىتان مافى خۆتانە. ئىو ھە شايستەى ھەموو خزمەتگوزارىيەكن، ئىو... لىردەدا دەنگى بىژەر لە شاتە شات دەكەوت. ئەو ھەندە بەزۆر دەنگى خۆى گەردەكرد لە گۆتايىدا و شەكان دەبوون بە قرخەقرخ. ھىچ ھىكمەتتىك لە وشىو ھە خويندەنەو ھەدانەبوو، خەلكەكەش بەم جۆرە راھاتبوون ئەگەر بىژەر كە دەنگى ھاوتای دەنگى شىز نەبىت، بابەتەكە پر و پوچ و بى مانايە. گەروى پاكەكردەو ھەم دەيگوت "بىوورن". دووبارە درىژەى بە خويندەنەو دەدا. ئىو ھە رۆلەى ئەم خاكەن. ئىمە ھەكەت نىن، ئىمە خزمەتكارى ئىو ھەمىن و بۆ خزمەتى ئىو ھەمىن. مژدەتان پىدەدەمىن گۆرانكارىيەكى گەمورە لەناو باز نەى ھەمىن دەدرىت كە ھەموو ھىواكانى ئىو ھەمىن تىدا رەنگ بىداتەو ھەموو كىشەكان چارەسەر بىكرىت.

ئەو رۆژگارە ھەمىن چىيەك كە بەشى خەلك بوو لەناو بازاردا ھەبوو، بۆ شارى سەردەم كىشەكرا. راستبوو لەبەرى ھەموو رزق و پىويستىيەك پارە دەدرا، بەلام ھەموو خەمىيەكانى شارى سەردەم بەشى خەلك ھەمىنەكە بوو، لەدەمى ئەوان گل دەدراپەو، بە قوركى شارى سەردەمدا دەكرا. ئەو بەلئىنەى بە خەلكياندا نىگەرانى كەم كەردەو، ھاوارى خەلكيان بەرى بىدەنگ بوون، ئەوانىش گوپى خۆيان لە بەلئىنەكانىان كەم كەرد. ھەمىنەكە لە سالى گرانى بى بارانى دەچوو. ھەمىن سەردەمى نىمىر اتۆرەكان ھەموو شىتەك لە پىناوى بە ھىز كەردى سوپادا بوو. سوپاى ھەمىنەكەش شارى سەردەم بوو كە ھەموو توانا ھەموو داھاتىكى ھەمىن لە خزمەتى بە ھىز كەردى ئەودا بوو. ھەموو پىشكەوتن و زانست و شارستانىيەكى جىھانى لەگەنگى بوونى شارى سەردەمدا دەيانىيەو. پاشا سەرۆكو كار بەدەستەكانى ناو باز نەى ھەمىنەكى دەيانگوت: بوونى شارىكى ھەمىن سەردەم لە ھەموو مەملەكەتتىكدا نىشانەى پىشكەوتن و بەر قەرار بوونى ئارامى و ئاسودەى و خوشگوزەرانىيە.

شارى سەردەم ساو بوو، ھىدى ھىدى گەورە دەبوو. چەند گەورتر دەبوو خەمىيە زىاتى دەويست. پرۆژە خزمەتگوزارىيەكان خزانە خزمەتى شارى سەردەم. داھاتى بەشى خەلكى ھەمىنەكەش كەم كراپەو بۆ بەدپىنەى ھىواو خواستەكانى شارى سەردەم. ھىچ گەنگى و ھىكمەتتىكىش لە دروست كەردى شارەكەدا نەبوو جگە لەو قەيرانە نابورىيەى كە خولقاندبوو. بەيانىيەك خەلكى ھەمىنەكە لەبەرى ئەو ھەمىنە شونىنى كار مەكانىان، روويان كەردە بەردەم دەروازەى شارى سەردەم.

ئەوانەى ناو كۆشكەكان ھېشتا ھەر خەوتىبون كە پاسەوانەكان ھەوالى مىلەتپان بىراگەپاندن لەبەردەم شارى سەردەم كۆبونەتەمە و مخته دەرگاكان لەبن دەربەپنن. ھېشتا ھېچپان نەكرەدبو لولەى رەشاسەكانپان تېكرەن. پياويك ھاوارى لېكرەن: كاكە گيان ئىمە بۇ شەر نەھاتوپن، لولەى تەنگەكان بەگنە ناسمان، بىرتان نەچپت ھەموومان كەسو كارى يەكترين، بە قوربانانېم بەلكو پاشا خەبەر بەگنەمە كە مىلەت لە دەرمە چاومروانتانن.

پاسەوانىكى درىزى رەقەلەى دەنگ گەر وەك قازو لەسەر شوراي شارەكە راوستابوو، بە جۆرىك ھاوارىكرد پىتوابوو دوا وزەم توانا دواپن وشەپە لە گەر وپدا.

ھەر ئىستا جەنابى پاشا تەشرىفى دىننيت. رېكوپېك بى ورتە رابووستن. خەلكەكەى دەرمە ناو شارەكەپان نەدەپنى، ماومەك چاومروان بوون، بەلام پاشا ھەر نەھات. ئارامپان لىبرا، ورتەم بۆلە لەناوپاندا پەيدا بوو، لەناكاو دەنگى مۆسقاپەكى سەربازى ورتەم بۆلەى بىرىن. پاسەوانەكان ھەستەنە سەپىو خوپان لە تەپو تۆزى سەر شوراكە تەكاند. روخسارى پاشا لەناو پاسەوانەكاندا دەركەوت. دەمى داچىرى و خىرا دەستى پىنە گرت. خەلكەكە واپاندەزانی سلاوپان لىدەكات، ھەمووپان دەستپان بۆ بەرزكردەم. پاشا بەدەم باوتشكەمە بەپانى باشى لېكرەن، ئەرانىش بەپانى باشپان لەپاشا كەردەم، بەلام بە يەك دەنگ نا، بوو بە ژاوە ژا، ھەر كەس لە ئاستى خۆپەمە.

پاشا نەپەشت مىلەت خواست و داواكارىەكانى خوپان بلېن، گوتى: ئەركتان كىشا ھاتون، مەن بە ماندوبوونى ئىپو گەرە دەم. مىلەت تېكرا گوتپان: خۆت گەرەى پاشاگان، بەلام بەپەك دەنگ نا، بوو بە ژاوە ژا.

پاشا زىرەك بوو، دووبارە دەستى بە قسەكردن كەردەم. دەزانم بۆچى ھاتون. ئىستا خۆمان سەرقالى گۆرانكارپن لە دەستەى حوكمراپندا بە نىزى چارەسەر كەردنى كىشەكان، ئەم ئىپوارەپەش بۆ ئەم مەبەستە كۆدەپىنەمە. سەرۆك پرسى: توخوا بۆ ئەمە نەھاتىبون؟

ئەمجارەش مىلەت كەردپانەمە بە ژاوە ژا، گوتپان: بەلەى قورپان. . . قسەى جەنابتە، ئىمەش ھەر بۆ ئەمە ھاتىبون كە بەرپىزان فەرموتان. سەروسىمەى پاشا وردە وردە دىار نەما، خەلكەكەش گەرانەمە بۆ سەر كارو كاسپى خوپان. پاسەوانەكانىش شانپان داپاوپ لىپا كەوتنەمە.

پىش ئەمەى بچن بۆ شارى سەردەم، مقو مقوئى ئەمەپان بوو رەنگە لەناو شارى سەردەمدا ھۆلىكى ھىندە گەرە نەپىت كە جىگەى ھەمووپان بىتەمە، ھەندىكىش

گووتيان: شارى سەردەم بەو گرنكى و گەورەيىيە، ھەردەبىت ھۆلىكى زۆر گەورەترىشى تىدائىت كە جىگاي لە ئىمە زياترىش بىتەو. ھەموومان دەمانەوت چىن و ناو شارەكەش بىينىن. ھەموويان چوون، بەلام كەسيان ناو شاريان نەبىنى . موراد عاشق لەناكاو بە دلئىكى شادو روخسار ئىكى گەشەو دەر كەوت. لەمەملەكەتى مېش ھەنگ گەر ابوو ھە. سەر قالى پەيوەندى كردن بوو لە گەل ھاورى دېرىنەكانى. ھەولى پەيوەندى كردنيان بوو لە گەل ئەو كەسانەى كە بتوانن گۆرانكارى لە حوكمرايدا بكن. شىخ بەختەوەر كەسيكى ناو حوكمراى بوو كە پەيوەندىشى لەگەلياندا بەھيز بوو. ئەو شەو ھى و ھستا كاو لەلەى موراد عاشق بوو، شىخ بەختەوەر مېش ھەمان شەو سەردانى مورادى كرد. بۆ ھستا كاو رىكەتتىكى دانسقا بوو. وەك لە ئاسمانەو ھاتىتە خوار ھە توند باو ھى بۆ گرتەو. شىخ بەختەوەر مېش بەھەمان شىو ھۆشچالبوو، بە ھستا كاو ھى گووت: ئەو ھۆت لىرەيت؟ مەن بۆ ھەولى تۆ ھاتم بۆلەى موراد. گووتيان ياخييوويتو ھۆت شار دۆتەو، كەچى وەك ئەستىرە بە ئاشكرا دەدر موشىتەو.

و ھستا كاو و شەو ياخييوون سەرى كرد. بە پەستى و نىگەرانيەو گوتى: چۆنت بىستو ھە ياخييووم؟

شىخ بەختەوەر ھاتنى ھۆى بۆ ھستا كاو روكر دەو گوتى: ئەم شەو ھاتووم ھەولى تۆ لە موراد بېرسەم، بەلام ھۆت لىرەيت. رەنگە بەبۆنى ويسكى گومان لە قسەكانم بكن، بەلام دلنيام ھەموو شتەكان بە باشى بەرپو ھەچن كە ھەردووكمان بە رىكەوت لىرە بەكترى دەبىينىن. بىستەم كە ياخييوويت. . . لەوانەى تەنھا پىروپاگەندەبىت كە ھەزبەن ياخيبيت بۆ ئەو ھى ماف بە ھۆيان بەن بە ھەموو شىو مەك روو بەرووت بىنەو.

و ھستا كاو بە غەمبارەو گوتى: ئەو زەمانەم ھە بەبىر ماو لەسەر مافە رەواكانى ھۆمان بەناچارى پەنامان بۆ گوندو چىكان دەبرد، بەلام رزىم بە ياخييوو ناوى دەبرد. ئىستاش ھەمان مېزو بە ھەموو رەنگو دەرنگو روخسارىەو لە زەمەنىكتىر دا لە سەر ئەقلى كۆمەلنىك دووبارە دەنوسرىتەو. مەن پىرسارىان لىدەكەم: لە مەرگى دەستى ئەوان ھەلھاتووم ياخود ياخييووم؟

شىخ بەختەوەر ھەزچەندە مەست بوو، بەلام زۆر لەسەر ھۆبوو. بە ھستاكاو ھى گووت: و ھستا گيان نارامبە...! گويم لىگرە بزانه چىت بۆ باسدەكەم. ئەوان دەترسەن بە ھوشيارى ياخيبيت، دەلن لەدواى ئەو ھەزارە ھەسپىر ھەلدەيت. تۆ پىتوایە كەسيان وەك سەردەمى شاخيان پىكرىت؟ كى تازە رۆحى ھۆى ئەو ھەموو مولك و سامانە دەكات بە قوربانى؟ ھەموويان راستىيەكان باش دەزانن، چ ئەو بارودۆخە

سەختەي بە سەر ھەرىمەكەدا ھاتوۋە، چ ھۆكارەكان ئەو قەيرانە ئابوربىيەي بەر ھەم ھېناۋە لەم كېشەو گىرقتانەش گەورەتر ئەو ئەقلىتە نوقسانەيە كە ئىشى پىدەكەن. ۋەستا كاۋە لەناۋ ئازار ئىكى دەرونىداۋو، نىگەرانىش لە چاۋە خەماۋبەكانى دەبارى. گوتى: ھەر لەسەرەتاي شۆرشەۋە ئوقيانوسى ھىمەن ھەستى بە ۋ مەترسىيەنە كىرد كە ئەمرو توشى ھەرىمە كە ھاتوۋن، ھەر ئەو كاتەش بە پەيرەمۇ كىردى بەرنامەيەكى پەرو دەيى شۆرشگىرانە ھەۋلى سىرپىنەۋەي ئەو ئەقلىنەيدا، بەلام دىۋا يەتى كراۋ لەباريان بىرد. ئەو سەردەمە دەيتوانى بەرگىرى لە بەرنامەكەي بىكات، بەلام لەبرى ھەموۋ بەرپەرچدانەۋەيەك خۆي دوور خستەۋە. دەيگوت "ھەموۋمان ھاۋرىي يەك رىگەين، دۆستايەتى لە دۆزمنايەتى ۋ ناكۆكى باشتەرە.

ۋەستا كاۋە بەردەۋابوۋ. رويكردە مورادو گوتى: ئەم پىاۋە دەز انىت كەمەن ياخى نەبوۋم، مېش لەبرى دىۋا يەتى خۆم دورخستتەۋە، رەنگە لە ترسى مەرگىش بىت. دەمەۋىت پىشتىلېم كە موراد پىيگوتەم ئەمشەۋ تۋ بۆ ئىرە دىيىت. مەن بەھاتتى تۋ زور خوشالېۋوم، گوتەم موراد ھەر كە لە دەرگايدا خىرا بابىتە ژور ۋە. ئەمشەۋ بۆم ۋ تۋ رىكەۋىتىكى زور باش بوۋ.

شىخ بەختەۋەر گوتى: دەكرىت بېرسم لە كوئىت ۋ چى دەكەيت؟ ۋەستا كاۋە بە پىكەنپىنەۋە گوتى: بۆچى نا. . . چ بابەخىكى ھەيە كە ئىمە ھەر نەينىيىن. سبەي بەيانى مەن موراد زوۋ دەروين، تاكو ئىستاش بە موراد نەگوتوۋە بەرەۋ كۆي دەروين، بەلام كە گەر اىۋە بەنامەيەك لە ھەموۋ شىتېك ئاگادارت دەكەم. ۋەستا كاۋە ھەۋلى ماموستا شادمانىشى پرسى. شىخ بەختەۋەر گوتى: چ كارىكت پىي ھەبوۋ؟ ۋەستا كاۋە گوتى: بەشىكى نامەكە رەنگە پەيوەندى بەۋىشەۋە ھەبىت.

لەمەملەكەتى مېش ھەنگ موراد ئارەزۋىۋو تاكو مردن بىمىنپىتەۋە. بە پىچەۋانەي ئەو كەسانەي كە بەترسو لەرزەۋە لە چىپاكان نىكەدەۋونەۋە. ھەر كە لە دەمى ۋەستا كاۋەي بىست فرىشتە لە چىپاكانا، ۋەختە بوۋ تاكو لاي فرىشتە بفرىت. بىخەم بوۋ لەۋ ھەموۋ چىرۆكە ترسناكانەي دەربارەي چىپاكان بىستېۋونى. يادى ئەو رۆژانەي دەكر دەۋە كە لەشۋىن فرىشتەدا وئىل بوۋ، چەند جار ئىك تاكو ناۋ ئىسكۋ پروسكەكان ھاتىۋو، بەلام فرىشتەي نە بە زىندوبى دۆزىۋوۋە نە بەمردوبى. بە ۋەستا كاۋەي دەگوت: پىم نالېيت چۆن ۋىراۋبەتى بەناۋ ئەم ھەموۋ ئىسكۋ پروسكۋ كەلە سەراندە تىپەرېت؟ بۆ كۆپش. . . بەرەۋ چىا ھەزار بە ھەزارەكان، بەرەۋ پروى مەرگ. ئەم ھەموۋ كەلە سەراندە زەمانىك بوۋن پالەۋانى مەملەكەت ۋ سەردەمەي خۇيان بوۋن، كەچى بەم دەردە چوۋن. سەپىرە كچىكى گەنجى نازدارى ۋەك فرىشتە

بەم رېنگا مەرگاوييەدا رزگارى بوو، چەندىن سالىشە لەناو ئەو چيا ترسناكانەدا ژيانى تەخيايى بەسەر دەبات.

وەستا كاوه گوتى: مەرج نېيە بۆچونەكانى تۆ سەيارەت بە ترسناكى ناو چياكان دروستىن. دەمەويت نەوشت پېنلېم كە نېمەى پياو بە ھەلە لە بەھىزى خۇمان گەشتووين، ھېچ ھېزىكى دەرەكى پياو "ئەوھى لە قۆل و بازودايە" ناگات بە توانا ناوھەكايە شاراوەكانى ئافەرەت. ئەو ھەموو ئېسكەو پروسكەو كەلەلە سەرانە راستە پالەوانى مەملەكەتى خۇيان بوون لە سەردەمىكدا، بەلام دۇنيايە لەبەر امبەر ھىزى ناوھەكى ئافەرتدا ھېچيان بۆ نەكراو، وەك ئەو ھەموو مېش ھەنگەى خزمەتى شاژنەكەيان دەكەن، ئېتر چۆن مېش ھەنگەكان دەتوانن ئافەرتىك لەت لەت بەكەن. رقى و تورھىيە ھاندەرى كارى درندەين، كى رقى لە ئافەرت دەبېتەو، بەتايەتى رۆحەبەرە مېھربانەكان. ھەزارەھا دىرك بەپى دەشتلېن، بەلام دلمان نايەت گۆلېك ھەلەورنېين. باوەرناكەم ئەوھەدى ئېمە نزيك بە چياكان ترسابووين، فرېشتە ئەوھەمە ھېندە ترسابېت.

كاتىك نزيك بوونەو، پۆلېك كۆترى پەرى پەرى سېي بە خىراى بەرەو رويان ھاتن و بەسەرئاسمانى سەريانەو لەنگەريان گرت. مورا دەمىك بوو بەلندەى نەبىنيو، بە بېنىنى كۆترەكان زۆر شادمانبوو. گوتى ئەم كۆترانە لېرە چى دەكەن؟ ناشى بەلندەكانىش لېرەين؟

وەستا كاوه گوتى: ھەموو بەلندەكانىش لېرەين، بۆ ئەم مەملەكەتە كۆچيان كىردو. بەلام ئەم كۆترانە لە مېژە لەناو ئەم چيايانە دەژىن. كۆترەكانى فرېشتەى عاشقن.

كۆترەكان بەسەر سەريانەو لە پېشو پېشتيانەو بەرەو دەروازەى چياكان بە ھېمنى ھەلەدەفرېن و ئەوا نېش پېنەپى ھەلەفرېنى ئەوان دەروشتن. مورا ئاسودەو شادومان بوو، دۇنيابوو كەمىكېتر دەگات بە سارنېبوونى خەمەكانى كەئەو ھەموو سالا لە چاوەرواندا بوو. بە دېقەتەو تەماشاي كۆترەكانى دەكرد، وەك عەيامىك لەمەم بەر لەگەل كۆتردا ھاوړى خەونىك بووبېن، بېرەو مەريەكى كآل بەناو يادەكانىدا گۆزەرىكرد، بەلام ھۆشو خەيالى ھەرلەلای فرېشتەبوو، زوو لەناو يادگارەكاندا دەھاتە دەرەو. مورا بە پېچەوانەى ھەموو ئەو كەسانەى بۆ يەكەمجار رويان لە ناو چياكان دەكرد، لەسەرەتادا زۆر شادومان و لەسەر خۆ و ئارام بوو، بەلام كە چوو ناو دەروازەكەو، بە پېچەوانەى ئەوانىترەو كە ترسو خەم پەشوگاوى دەرونى بەردەدان. مورا توشى پەشتوى و ئائىرامى بوو. ھەستى دەكرد ھەنگاوەكانى خاوبوونەتەو وەك بېانەويت مانىگرن و نەژن. چاوەكانىشى پىر بوون لە فرمىسكى سۆزو خەم تەخيايى. وەك مندالېكى بچوكى بە جېماو لەجېنگاى خۆى راوھستا، بەلام بېدەنگ دەگريا. وەك چۆلەكەيەكى نەخۆشى بەر بارانىش

ھەلدەلەرزى. ھەستە كاۋەش بە بېنىنى مورا توشى جۆرىك لە پەشۆكاۋى بوو، وايدەزانى مورا لە ناكاو توشى ئىفلىجى بوو، گووتى: مورا ئەو چىتە؟ بۆچى نارۆيت؟ ئەو دەبىنم دەگرىت، چ گرىانىكە لەم كاتەدا؟

مورا فرمىسى قەتئىساۋى چەند سال لەمەو پىش لە سىنەيدا پەنگى خوادبوو ھەلەناكاۋ ھەك كانىيەكى دەمى بەھار تەقىھە. مورا بە كول دەگرىا، لەناو گرىانى خۇيدا چىنگىكى مابو ھە. سەرى خستبو ھە نىوان ئەژنوكانى تاكو ھەستە كاۋە فرمىسكەكانى نەبىنيت. دەبوست بەدەم گرىانە ھە ھەناۋىشى ھەلېر ئىژىت، بەلام ھىچى بۇ نەدەگوترا ھەر دەگرىا. ھەستە كاۋە ھەلۇيدا كە بزائىت ئەم گرىانە لە ناكاو چىيە؟ بەلام مورا ھىچى بۇ نەدەگوترا. ئەو ھەندە گرىا فرمىسى لە سىنەيدا نەما. ھەستە كاۋە ۋا ھەستىدەكرد ئىتر خوئىنى دلۇ دەماركانى لە برى فرمىسك بە چاۋەكانىدا دىنە خوار ھە، ئەو ۋا ھەستىدەكرد ھەر كە گەيشتتە ناو چىياكان مورا ھەك پەپولە بالدەگرىت ۋچىابە چىاو بن بەر بە بن بەرد بە شوپىن فرىشتەدا دەگرىت.

ھەك مندالىكى بچكولانە دەستى بەسەرىدا دەھىناۋ دەىگوت: مورا گىان ھىمن بەر ھە، قىسەكە...! بزائم بۆچى دەگرىت؟ دەبايە لەبرى گرىان گورائىت بگوتايە. ھەستە لەم كانى ۋ ناو دەم ۋ چاوت بشۆ، رەنگە فرىشتە لەودىو چىياكانە ۋ چاۋەرانت بكات.

مورا دەمچاۋى شوشتو فرمىسكەكانى وشكبو ھە. لەسەر بەردىك دانىشتو پالى بە درمختىك دايە ھە، بەلام ھەر نىگەرىنى بە روخسارى ھە ديار بوو، چاۋەكانىشى ھەك خوئىيان پىدا رۇشتىت، سور ھەلگەر ابون. بە غەمبارى ھە لە ژىر لىومەكانى ھە گووتى: ئىستا دەزائم كە شەرمەزارى لای فرىشتەم، من عاشق نەبووم، ئەو عاشقى راستەقىنە بوو. دەبايە ئىستا رۇحى منىش بەقەد پالى چىياكانە بوايە لاشە ئىسك پروسكەكەشم تىكەل بە ھەموو ئىسك پروسكانە بوايە كە بە سەرىندا تىيەرىن. ئەگەر من عاشقى فرىشتە بوومايە ئەم بەتەنىا ژيانى لەم چىياپانەدا بەسەر نەدەبرد. چەند جارنىكش تاكو ناو ئىسك پروسكەكان ھاتم، بەلام ھىچم نەبىنى، ئىتر چۆن بزائم ئەم گەشتتوتە ناو چىياكان كە ھەزارە سالە نەمانبىستتو ھە كەسنىك نىك دەروازەكەش بووبىتە ھە. ھەستە كاۋە ھىچى نەدەگوت، تەنھا ھەر گوئى لىگر تىبوو. دەبوست مورا ھەموو خەمو زوخاۋى دەرونى خالى بكاتە ھە.

تەپەى ھەنگاۋەكانى كەسنىك لەم دىو ھە ھاتە گوئىيان. ھەستە كاۋە گووتى: رەنگە ئەو فرىشتە بىت بۇ ئىرە بىت؟ خوت ھەك ئاشقىكى غەمبار پىشان مەدە. مورا ھەستىكرد كە فرىشتە نىيە، بەلام خورپەيەكش ناخى لەرزاند. گووتى: ئەم رۇشتە فرىشتە نىيە، دەنگى ھەنگاۋەكانى فرىشتە ھەستىدەكەم، ھاتاي تەپەى دلۇم. ئەگەر

فرىشتەش بىت، ناتوانم وەك عاشقېڭ خۆمى پېشانىدەم، چونكە من عاشقى خۆم دۆراند.

و ھەستا كاۋە لە گرىبانە بەكولەكەمى موراد حالىبوو، كە بۆ فرىشتە بۆ عاشقى لە ھەست چووى دەگرى. گووتى: كەس ھىندە تۇ عاشق نىبە. لەپىناۋى عاشقا بەتەنبايى مائەتە، عاشقىش تۆى ھىشتۆتەو. ئەو نىشانەى عاشق بووتە. لە پىچى چىابەكدا كورى داىە دەركەوت، لەجىگاي خۆى راوھستا كە ئەوانى لەسەر كانى و ناۋەكە بىنى. موراد ھەستايە سەر پىو بەرامبەر بە كورى داىە نىياگاكانى چركردنەو تىكەل بە يادەوەر يەكانى كردن. بە ئەسپاي بە ھەستاكاۋەى گوت: ئەو كورى داىەمە؟ چاومروانى وەلام نەبوو، گووتى: چەند پىر بوو. جارىكىتر بىرەوەر يەكان ھەناۋيان ھەلتەكاندو فرمىسكەكانىيان رومانەى چاۋە ماندوبوۋەكانى كرد. كورى داىە گووتى: بۆ سۇراخى ئىو ھاتم، كۆترەكانىش گەرانەو ئىو ھەر دەركەوتن. فرىشتە پىر بە چىاكان دەگرى و ئىوھش لىرە دانىشتوون.

كورى داىە بەدەم قەسەكردنەو گەپشە لاي ئەوان، لەگەل مورادا باۋەشيان بەيەكتىدا كرد. پىش بىستو پىنج سال لە ژيانى پىشمەرگايەتى يەكتىيان بىنى بوو، ئەگەر لە جىگايەكى تر بەيەكتى بگەشتنايە ھەرگىز يەكتىيان نەدەناسىمە. موراد پىگوت: بەداخەو زەمەن ھەموو شتېڭ پىر دەكات. كورى داىە گووتى: باجارتى بىرۆين، فرىشتە چاۋەروانە، دواتر قەسە لەسەر زەمەن پىرى دەكەين. بەلام زەمەن دوو شت پىر ناكات. عاشقو بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەن. تۆ بەھەمان عاشقى جارائەو بۆ لاي فرىشتە ھاتوويت، فرىشتەش بەو عاشقەو چاۋەروانە. عاشقى ئىو ۋەك خۆى ماۋتەو، پىر نەبوو. ئىمەش دوۋبارە بە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەندا دەچىنەو، ۋەك خۆى ماۋتەو، ھىشتا زەمەن نەو پىشى پىرنەكردوۋە.

ۋەشەكانى كورى داىە لەناخىدا دەنگى دەدايەو، گوژمىكى سەردەمى لاي لە عاشقو خۆسەۋىستى دەرون ھەناۋى ھەلتەكاند. بە ئومىدەو ھەنگاۋەكانى بەناۋ بەردو دارو ھەلدېرا دەنا. بەخىرايى دەروشتن و موراد بەسەرئەو تەماشاى دىمەنى چىاكانى دەكرد. لە ھەندېڭ جىگادا بەرزى چىاكان ناچارىان دەكرد ھەلوئىستەيەك بىكات و نىاگا سەر سامەكانى بەرەو لوتكە ھەلزنەت. بەرزى چىاكان لەئاستى ناسۆى بىنىنى چاۋدا نەبوون، بۆ بىنىنى لوتكە ھىندە سەرى بەرەو بەرزى ھەلدەبىرى بىر بەرەكانى مى ژاندىكرد. چاۋەكانى ھەلدەگلوڧى ۋەك باۋەر بە دىمەكان نەكات. ھەنگوئىن بە لىشاۋ لەسەر لوتكەو تاكو كەنارى رۋبارە بچكولەو بارىكەكانى دەم چىاكان چۆر ابوۋو. بەپۆل چۆلەكەو بآندەكەكانى تر بە جىرپو جىرپو بە سەرياندا دەفرىن. دىمەنەكان بۆ موراد غەرىبوون كە توشى سەر سامىان كرىبوو، بەدەم

تەماشىكر دىنەمۇ چەند ھەنگاۋىك لى ۋەستا كاۋە كورى دايە بەجىمابوۋ، كە دەبوايە لە بېش ئەوانەمۇ بەرە لاي فرېشتە بچوايە. ھەنگاۋەكانى گەرەمۇ خېرا كىردەمۇ تاكو بەوان گەبىشتەمۇ .

ھەرسىنكىيان بە ناگادارىيەمۇ دەرۋىشەن، جار بەجاريك كورى دايە بەردە خېرەكانى سەر رى رۆشتىيانى بە نوکە پى بەرەمۇ خوار تر گلۆردەكردەمۇ. چەند شوۋىن ۋ پېچاۋپېچى چياكانيان برى، لەناكاۋ مورا لى بەردەم پەيكەرەكدا خۆى بېنيەمۇ. ۋەك گومان بىكات كە ناخۇ ھەر خۆيەتى بەرامبەر بە ناۋىنەيەك راۋەستاۋە، دەستى راۋەمۇشاند، سەرى دەجولاند، چاۋەكانى دادەگرت، بەلام پەيكەرەكە ھەر ۋەك خۆى رەق راۋەستاۋە، بەيى جولۇمۇ بەيى ھەناسە. لەبەردەم گەرەمۇ ھونەرەكەدا ھەستى بەگوناھەكانى دەكرد. لەناۋ چاۋەكانىدا ھەشقى فرېشتەمۇ دەبىنى ۋەك مۆم بۇ رۆحى پەيكەرەكە دادەگىرسا. دەنگى گريانىكى ھەزىن ھاتە گوۋى، ۋەك كچىك بە ديار سىيەرى عاشقەكەيەمۇ گۆرانى غەمگىن بلىت تاكو رۆحى لە گوناخ پاكبىكاتەمۇ. مورا ۋەك زەمانىك بەمۇ دەنگە ژىبىت ئىستاش دوۋبارە بە يادۇ رۆحىدا گۆزەر بىكەن، توشى شۇك بوۋ. ھىشتا چاۋەكانى ھەر تەر بوۋن، پىر بوۋنەمۇ لە فرىسكى ھەشقى تەنباۋى ۋ سۆزۋ بەرمۇ. ۋەك بەسەر چلىكى بارىكەمۇ بىت خۆى بۇراندەگىرا بە پىۋە راۋەستىت. لەبەردەم پەيكەرەكەمۇ خۆيدا تلىساپەمۇ. دەنگى گريانى مورا دىش تىكەل بەمۇ ھەزار دەنگۇ ناۋازو ھازىيە بوۋ. كورى دايە بە ۋەستا كاۋەمۇ گوت: با نىمە بىرۆين، نىز ئەوان بە تەنبا بە جىبەنلىن. بەدەم رىگا رۆشتەمۇ ۋەستا كاۋە باسى شىخ بەختەمۇ مرى بۇدەكرد كە لەگەرەمۇدا لەمالمى مورا دى بىنيۋىتەمۇ. ئەۋەشى پىگوت بە مورا دا نامەيەكى بۇ دەنيزىت سەبارەت بە ھەندىك بابەت ناگادارى بىكات.

كورى دايە بە غەمبارىيەمۇ گوتى: لەمىزە لە ھەمۇ كەسنىك دورم، ئەوانە مروفى باش بوۋن ھەر چەندە بەرامبەر بە گرتتى من ھەلۋىستاي نەبوۋ، بەھەر حال خۆت باشتر ناگادارىيانىتو ئاشنايانىت، رەنگە بتوانىن كەلكيان لىۋەر بگرىن.

ۋەستا كاۋە: چى بىكەن باشە؟ چۆن بەر نامەمۇ كارەكانمان دابرىزىن؟ كورى دايەگوتى: ھەر چىيەك باسبىكەن تەنبا ۋەك پىشنىار دەبىت تاكو مورا دىش ناگادار دەبىت. ۋەك خۆت دەللىت "كارەكانمان زياتر بەمۇ ئەنجام دەدرىت".

كورى دايەمۇ ۋەستاكاۋە گەرەمۇ جىگاي خۆيان. مورا لى بەردەم پەيكەرەكەمۇ خۆيدا ھەستى بە گوناخو شەر مەزارى دەكرد. پەيكەرەكە سەر تاپا پىر بوۋ لەجوانى ۋ ھونەرەكە لە ھەشقى فرېشتەمۇ رۇباۋونە ناخى پەيكەرەكەمۇ رۇجيان بەبەردا كىردىبوۋ. بۆلىك كۆتر لە لاي فرېشتەمۇ بە چەند بال بەيەكدادانىك گەبىشتە لاي مورا دى. شەقەمۇ بالى كۆترەكان ۋەك دەنگىكى نەفسونامۇ بەگوۋى مورا دى ئاشناۋو، كۆترەكان ھەمۇيان يەك شىۋەبوۋن، كۆترى پەرى پەرى سى خال بەگەردن بوۋن. كۆترەكان

بۇنى فرېشتەيان گرتىبوو، لەبەر چاۋى موراڧ روخسارى فرېشتەشيان وەرگرتىبوو. يادگار يەكان ھىدى ھىدى بە مېشكىدا بەر مو دواۋى دەگەر انەۋە تاكو گەيشتە ئەمى رۇژگارەى لەمەپىدانى بالئەدەكان بە خۇشى جوانىو خالەكەمى لاملى فرېشتە موراڧ عاشقى دوو كۆترى پەرى پەرى سېى بوو. موراڧ دوو كۆترەكەمى كرىو لەگەل خۇيدا بۆمالەۋەى ھىنانەۋە. موراڧ چەند عاشقى جوانى كۆترەكان بوو، ئەۋەندەش بە عاشقىۋونيان سەرسام بوو. لەناۋ قەفەزىكى تەنگە بەردا، لەناۋ عاشقى يەكتردا دونىاي خۇيان فراوان كرىبوو. دەنوكيان لەدەنوكى يەكترى دەسو، سىنگو باليان لەھى يەكترى دەخشاند. يەكئىك لە كۆترەكان خالئىكى رەنگ قاۋەبى بە ملىۋە بوو، موراڧ خالەكەمى گەردنى فرېشتەى ھاتە خەيال. بېرىرىدا لەم قەفەزە تەنگە بەرە دەرىان بەننىت. ھەمىشە كۆترەكان بە ھەشەۋ سەربانەۋە بوو. لەخۇشەۋىستى فرېشتە ھەرگىز لەناۋ قەفەزدا بەندى نەدەكردن. ئەۋكاتەنەى لە مالىۋە بۋابە سەرقالى كۆترەكان بوو، ھۆگرىان بېو.

يەكەم رۇژ كە فرېشتە شارو مالو موراڧى بە جېھېشت، ھەر ئەم رۇژە موراڧ ھەموو جىگايەك بۇ فرېشتە گەرا. يەكەم جار بۇ پەيمانگا چوو، دواتر لەم جىگايانەى بەيەكترى دەگەيشتن چاۋەروان بوو، بەلام فرېشتە ھەر نەھات. موراڧ نارامى لەسەردا نەما، چوو بۇ مالى فرېشتە. دايكى فرېشتە گوتى: لەگەل تارىكە رووندا لەمال چۆتە دەرمو ھەرگەر اۋتەۋە، دەبىت تۇ ئاگادار بېت رووى لەكوئى كرىوۋە؟ موراڧ رەۋشى فرېشتەى دەزانى كەمئىك باش نەبوو. ئەم ماۋىە ھەندىك كەس ئازارى دەرونيان دابوو، ھەستيان بېرىندار كرىبوو، بىتاقەتئيان كرىبوو. رەنگە دلى تەنگو گوشرا بېت، ماۋىەك خۇى وندەكاتو دەگەر یتەۋە. دۋرە پەرىزىو خۇ شار دىنەۋە پېشەى عاشقى غەمبارە. ئەم رۇژە موراڧ بەدل تەنگىو نانومىدى گەرايەۋە بۇ مالىۋە. ۋەك رۇژاتى تر چوو بەلای كۆترەكانەۋە، كۆترەكان لە ھەشەكە نەبوون، تەماشاي سەربانى كرىد، لەسەر قەراغى گوتسوانەى سەربانەكەش ھېچى نەبىنى. بەپەستى بەسەر قادر مەكاندا سەركەوت بۇ سەربان. كۆترەكان لەسەربانىش نەبوون. خەمى فرېشتە ھىندە لەبەر دلى موراڧا گەورەبوو، ھەر زوو كۆترەكانى بېر چۈۋەۋە. رۇژانە بەدۋاى فرېشتەدا وئىل بوو، نە فرېشتەى دۆزىۋە، نە كۆترەكان گەرانەۋە بۇ لای موراڧ.

موراڧ بە وردى سەرنجى لە كۆترەكان دەدا. ۋەك وئىنەيەكى كۇنى كالىۋوۋەى ژېرساتەكانى رۇژگار دېمەنەكانى بۇ ساتئىك دەھاتنە زەبىبەۋە بەخىراى وندەبوون. بېرى لەزەمەنىك دەكر دەۋە كە ھاۋتاي ئىستا لەبەر امبەر دوو كۆترى پەرى پەرى سېبىدا بىت. بەناۋ بېرەۋەرىەكانى ژيانىدا تىپەرى تاكو سەردەمى لاۋىتى، ئەم رۇژەى بە خۇشەۋىستى عاشقى فرېشتەۋە ئەم دوو كۆترە عاشقى كرى. كۆترەكان زور زور

بېوون، ھەندىكىيان خالنىكى جوانى رەگ قاومىي بە مليانەمە بوو كە مورادىيان بۆناو دونىاي پىر لە نەينى خۆيان رادەكئىشا. موراد جگە لە سەرسامى ھىچ حوكمىكى تىرى پىنەدەدرا.

موراد لەبەردەم پەيكەر مەكەى خۆى و لەناو كۆترەكاندا بە رامبەر بە عەشقى فرىشتە وەك تازە لاوئىكى عاشق ھەستى بە شەرمو پەشوكاوى دەكرد. لەگەل فرىشتەدا يەكترىيان نەدەبىنى، فرىشتە لەو دىو پەيكەر مەكەمە بووبە لام بۆنى ھەناسەى يەكترىيان دەكردو گوييان لە ترپەى دلى بئىئارامى يەكترىش بوو. موراد حالينەدەبوو بۆچى ئەزئۆكانى شكاونو تواناى ھەستانو ھەنگاونانى بەرمو لای فرىشتەى نىيە؟ سەردەمىكئىش وەك دىوانە ھەموو دەشتو ھەردو كۆي ھەرىمە كە بە شوين فرىشتەدا وئىل بوو. تەماشائى چوار دەورى خۆى كرد، وەستا كاومو كورى دايش رۆشتبوون تاكو بە دوو دەستە تا لای فرىشتە ھەلپىگرن. ناو بەناوئىش كۆيى بۆ تەپەى پىي فرىشتە ھەلدەخست.

وەستا كاومو كورى داپە لە جىگاگەى خۆيان. دواى قەدەرىك بىدەنگى وەستا كاوە گوتى: وەك خەو ژيانم دىتە بەر چاو، ھەر چەندە ژيانىش بەشنىكە لە خەو، رەنگە خەو درىژترىن بەشى ژيان بىت. ژيانى من ھەر خەو بوومو لەم مەملەكەتەدا بە ناگاھاتوومەتەمە، نازانم ئەمە ناو بىنم رىكەوت ياخود بەر ھەمى مېژو؟

كورى داپە گوتى: ژيانى پىتسو بە ھەموو روداوەكانىمەو و واقىكى رە ھابووە ئىستا وەك خەو دىتە بەر چاو، رەنگە زەرورىەتى دوبارەبوونەوى مېژوى روداوەكان و ابكات كە ژيانى وەك لە خەودا بىت بە ناگامان بىنئىتەمە. بەر ھەمى مېژو ھەمىرۆ ئاوتىتەى خۆزگەو ھىواكانى مروزف دەكات. من بە رىكەوت نە گەيشتمە ناو ئەم چىپايانە، فرىشتەى عاشقىش رىكەوت بۆ منى نەخستە سەر كەلكەلەى رۆشتن تاكو لىرە پىش ھاتنى من ئامادەبىت. تۆو مورادىش بە رىكەوت رىگائى ئىرەتان نەگرتە بەر. مېژوش كە دووبارە دەبىتەمە مەرج نىيە ھەر ھەمان بەر ھەمى رابوردوى ھەبىت، چونكە مېژو دارىكى بەردار نىيە ھەموو سالىك ھەمان بەرى پىتسو بگرت. فرىشتەمۇ موراد دووبارە عەشقى يەكترى بوونەمە، رەنگە ئەمجارە بەر ھەمىكى تىرى ھەبىت. كەواتە لەدووبارەبوونەوى مېژودا گرنگ بەر ھەم ھىنانە.

وەستا كاوە گوتى: كەواتە دووبارە بەيەكترى گەيشتنەمە ئىمە ئەگەر رىكەوتىش بىت ھەلئىكى گونجاو لەگەل بارودۆخى ھەرىمەكەدا. لەبەر ئەمە دەبىت خويندەنەوى ورد بۆروداوەكان بگەينو بەوردىش بىر لە كارەكانمان بگەينەمە. خۆشمان دورمەپىز بگرىن لە كارى توندو تىزى.

كورى داپە گوتى: بارودۆخەكە مېژو دووبارە دەكەنەمە، ئەگەر سەردەمى رابردو ھەمىرۆى بەم جۆرە نە خولقاندایە، بارودۆخى ئىستائى ھەرىم پىويستى بە دووبارە

بوونەمەھ نەبوو، تۆ ناچار نەبووی كە شارو مالو مندالی خۆت بەجئېھئالیت، كەواتە دووبارە بوونەمەھى مېژو تەواو نەكردن و تئېپەراندنى رۆژگارېكى بەسەر چووه بە ناتەواوى و كەمە كورى. ھەموو جارېكىش ئەم تئېپەر بوونە ناتەواوى رۆژگار لەدووبارە بوونەمەھدا بە ھەمان كەمە كورى زيان بەخەشتر دەبیت. وەك تۆ گووتت " دەبیت خۆبندنەمەھى ورد بۆ روداوەكان بکەين". ئېمە ھەر لەسەر تاشەمەھ پەپەرەمەھى بئەماكانى ئاستېخوازېمان كرددوھ. ئوقیانوسى ھېمە مەترسى لەدووبەرەكى و كوشتار ھەبوو بۆيە خۆى دور خستەمەھ. ئېمە داواى گۆر انكارى بە شېوھكى ئاشتى دەكەين كە ھەرېمېكى نمونەھى سەردەمیانە دابمەزرېنېن. لەبەر ئەمە دەبیت لەسەر ھەموو رېگاو پەپەرەمەھى پېرۆگامېك دەربچېن كەبەرەمەھى دېرندەھى و تاك رەمەھى و ترساندن و تۆقاندنمان دەبات. ئېمە خاومەھى مەملەكەتېكى جوان و شېرېنېن، تاكو ھەنگوېن ھەبیت شەر بە ھېچېتر ناكەين.

و ھەستاكوھ بە چوار دەورى خۆيدا تەمەشای چىپاكەنى دەكرد. ھەنگوېن بەھەمەھى لایەكدا بەلېشاو ھاتېوھ خوارەمەھ. لەبەر خۆبەرە گووتى: تاكو كەھى ئەم ھەنگوېنە بە خۆراى بروات؟ ئەگەر ئېستاپېن دەلېت، پىاوى چاكېن لەكەلى شەھىتان وەر نە خوارەمەھ، بەزەمەھەكتان بە ھالى ئەم خەلكەدا بئېتەمەھ، دلتان بە ھەرېمەكەھى خۆتان بسوتېت. ھەرېمەكەھەمان ھېندە دەولەمەندە بەشى ھەمەھىمان دەكات، بەردەكانېشمان بەنرخن، چىپاكەنىش پەر لە ھەنگوېن، بەلام مەرۆف بەگومانە لە ھەلوئېستېن، لە رەفتارو لە تەمەھىمان. گرت ئەمەھى كە تېر خوار دىنان نېيە، ھەرگېز نالېن بەسە، ھەمەھى ھەرېم بە مولى خۆيان دەزانن. لەم پىرواېەدام ئەگەر مەملەكەتى مېش ھەنگوېن لى ئاگادار بکەين، پورە ھەنگە كانېش بەسەر خۆياندا دابەش دەكەن. ھەر باشە مەزارى مردووھەكانېش ھەلئادەنەمەھى نېسكە و پىروسكەكان فېرېدەن و زەمەھى گۆرستانەكان بەسەر خۆياندا دابەش بکەن. و ھەستاكوھ ھەر خۆبېشى وەلامى خۆى دەداپەمەھ، نا. . . زۆر زەھمەتە ئەقلىتى خۆيان بگۆرن، ناپەنە ژېر بارى بەكسانى بەرەمەھى قبول بکەن، چونكە ھەر لەسەر تەواو خۆيان بە باوكى مېلەت و شوړش زانېوھ. تاكو ئېستاش ھەر بەمەھى ئەقلىتە بېر دەكەنەمەھ.

كورى داپە بەخەمەھى گووتى: ئەگەر ھەنگوېنېش نەبیت ھەر دەولەمەندېن، بەردى و لاتەكەشمان بە نرە، بەلام ئەمەھى لە سامان بەنرخترە ئەقلى حوكمەر انېيە كە ھەمەھى شتەكان بە خۆبەرەمەھى بەنرخو بى نرە دەكات، بەداخەمەھى ئېمە لەمە سامانە بى بەش و ھەزارېن. ئەم بەرە ھەنگوېنەھى كە مەستى دەبېت بۆ ناو شار، پارەكەھى باى پېوېستېيەكانى ھەمەھى ئەم خەلكانەن كە لەم مەملەكەتە دەژېن. مەن ھەر لە سەر تەمەھى ھاتم بۆ ئېرە بېرم لە فروشتنى ھەنگوېن كرددوھ. يەكەمجار بېرېك ھەنگوېنم بەرەمەھى گوندىكى بچوك برد. گوندىكى زۆر عاسى و تەنبا بوو، لەسەر رېگای ھېچ گوندىكى

تر نەبوو. بەدەگمەن گروپەكانى پېشىمەرگەش رېگايان تىپىدەكەوت. پېش ماۋىيەك بە كارىك بەرەو سنور رۆشتىن، ئەو گۈندەمان ھاتە رېگاۋ تىپىدا نەماينەو. من دۇنياۋوم كەنامناسن. چەند مالىكى كەم بوون ھەمووشيان خزموكەسى بەكتىرى بوون و سەرقالى بە خىوكردىنى مەرۋمالات بوون. بە گومانەو لە گۈندەكە نزيك بوومەو، شوانىك كە كورىكى گەنج بوو بە قەد پالى گردىكەو ئەزەلەكانى دېلەموران. ھەلسوكەتى شوانەكە بە بۆچوونى من ئەوۋى پېشاندا كە بەدەگمەن خەلكى غەربە روو لە گۈندەكەيان دەكەن. پېش ئەوۋى بگەمە لای بە چەند ھەنگاۋىك بەرەو پېرم ھاتە پرسى: لەكوپو ھاتوۋىت؟ خۇ رېگات ھەلە نەكردوۋە؟ لەپاش سلاۋ كردن پېم گوت: بەتايپەتى بۆ ئەم گۈندەى ئېو ھاتووم، تۆ خەلكى ئەم گۈندەىت؟ بەگەرمى بەخىر ھاتتى كردم. گوتى: بەلى، بەلى خەلكى ئەم گۈندەم، بفرەمو بۆ مالى كى ھاتوۋىت؟ گوتەم: بۆ مالى كەسىكى تايپەت نەھاتووم، بۆ لای ھەمووان ھاتو. من ميوانم . . . ميوان.

دووبارە بەخىر ھاتتى كردمەو. بان سەرى ئېمە ھاتىت، ھەر كۆيت پېخۇش بوو مالى خۇتە.

كورە شوانەكە بە خۇشحالپوۋە لە لای خۇى تاكو دەمى ئېۋارە ھېشتىمەو، لە قسەكانى دۇنياۋوم كە مەترسىم توش ناپىت. لەگەل وردەور دە ئاۋابوونى خۇردا ئېمەش پېبەپى مەرۋمالاتەكە بەرەو ئاۋايى بوۋىنەو. ئېۋارەيەكى زۇر بېدەنگ بوو، جگە لە فرە فرى بالندەكان كە ئەۋانىش بەرەو ئاۋايەكە بۆ ناۋ ھېلانەكانيان دەگەرەنەو، ھېچ رۆلەبەرىكى تر نەدەبېنرا. گۈندىكى بچوكى خنچىلانەبوو، لە چەند مالىك پېكھاتبوو، زۇر دىگېرو رازاۋمە بوو، پېتۋابو ھېچ كارەساتىكى سروسشتىش بەدلىدا ناپەت بېخاتە ژېر زەبرى خۇپەمو وېرانى بكات. ھەموو زولم زالمىك لە ناستى جوانى دىگېرىدا مل كەچ بوو. دېمەنەكانى ئەو ئېۋارەپە زۇر شتى بەياد ھېنامەو. پياۋىكى گۈندىشىنى رەسەن لە مالمەكەى ھاتە دەرەو، وەك باركى ھاتىتەو بەگەرمى فەرەموۋى مالى خۇبانى لېكردم. ھېشتا من ھېچ وشەيەك لە زارم نەھاتبوۋە دەرەو، پېش خۇپام بۆمالمەكەى.

ئەو شەو لەمالى ئەۋان بووم، ھەموو پياۋەكانى ترىش لەمالى ئەۋان كۆبوونەو، جا نازانم بۆ لای من ھاتبوون ياخود پېشەى شەۋانىان بوو لەمالىك كۆبېنەو، ئەوۋى بۆمن گرنىك بوو وەك كەسىكى خۇشەۋىستى خۇيان رېزىيان لېگرتەم. لە لای ئەۋانىش ھەر گوتەم كە خەلكى گۈندىكى دوورى سەر سنورم، سەرقالى بەخىوكردىنى مىش ھەنگېن. بۆ ئەو ھاتووم لەم گۈندانە كەسنىك بدۆزمەو ئەو ھەنگۈبەنى من دېھپېنم بۆم بگەيەننە شەرەكان بۆم ساغ بكاتەو. ھەنگۈبىنى باشىش بەديارى بۆ خۇيان بردبوو.

ھەر ئۇ شەھەر لەگەل دوو كەسى گوندەكەدا رېكەوتىن كەمەن ھەنگوینەكە بگەيەنمە گوندەكە، ئەوانىش لە شارو شاروچكەكان ساغى بگەنمە. ھەرسىتىكىشىم پىويست بوو بۆم بەينىن. پەيوەنى من لەگەل ئۇ گوندەدا زۆر بەھيز بوو، و لاخىكىشىيان بۆ ھاتوچۇكرىن بۆ پەيدا كرىم. من و فرىشتەى عاشق بەھۇى ئۇ گوندەو پىويستىيەكانى خۇمان دابىن دەكرىد تاكو ئۇ سەردەمەى شالاولى ئەنفال دەستى پىكرىدو ھەموو گوندەكانى ھەرىمەكەى گرتەھو بەدەردى و ئىرانكرىدو تەفروتونابوون چوون. ئۇ گوندەى پەنەى ئىمەبوو بارو بىھو مەرومالاتىيان پىچايەھو بەھرو سەنورەكان بەرىكەوتىن.

رۆژ بەھرو ئاوابوون دەچوو، خۆر بەسەر مەملەكەتى مېش ھەنگدا تىپەرى بوو. تەنھا لوتكەى چىبابەرزەكان دەمىتوانى دواىن تىشكەكانى خۆر لە ئامىز بگىرىت. لوتكەى چىپاكانىش قەدەر ئىكى تىكەل بە تارىكى شەھەر دەبوو. ئىنر نۆرەى چاھو شاركىنى بوو لەپىشت پەلە ھەمەركەنەھە لەگەل ئۇ ئەستىرانەى وردەور دەردەكەوتىن. مورادو فرىشتە ھىشتا رووبەروو بەكترى نەبىونەھە، ھەرىكەيان لەجىگەى خۆيەھە چاھەروانى ئەمىدى بوو، فرىشتە نازى عاشق گرتىبوو، مورادىش شەرمەزارى. زوو زووش لەبەر خۆيەھە بە كروزانەھە دەيگوت "ئاخر گوناھم چى بوو بەتەنەيان بەجىتەنەشتەم شەرمەزارىشت كرىم؟" لەناو تارىكى چىپاكاندا ھەستى بەتەنەيانى دەكرىد. كۆترەكانىش ھەلەرىن و جىيانەنەشت. شەھرىكى زۆر بىدەنگەخەيالى بوو، تەنھا دەنگى ھاژەى روبارە بچوكەكان دەھات. ھەردووكيان بەھەستە ئەفسونايەكانى عاشق گوييان لە ھەناسەى تىپەى دلى بەكترى بوو. لەبى دەنگىدا تىپەى دلىيان زىادى كرىد وەك لەلىوارى قەدەر ئىكى ترسناك چاھەروانى روداوىك بن. خۆشىان نەياندەزانى چاھەروانى چى دەكەن. لەبەك چىركەدا پىكەھە بەكترىيان بانگكرد. ھەردووكيان گوييان لە ناوى خۆيان بوو بە زارى بەكترى، وەك رۇحيان چووبىتە جەستەى بەكترىھە زۆر ئاسودە بوون.

موراد بە ئاوازىكى غەمبار گوتى: فرىشتە گيان تاكو كەى خۆتم لىدەشارىتەھە؟ فرىشتە بە نازەھە گوتى: موراد گيان خۆم نەشاردۆتە. . . ونبووم، بىمۆزەھەھە. موراد لە شادومانىدا وەك مندال قسەى دەكرىد. گوتى: فرىشتە گيان زۆر تارىكە، چۆن بىدۆز مەھە؟ چاھەروانى تىدا نىبە. فرىشتە گوتى: جا عاشق چاھەرى بۆ چىبە. . . عاشقى راست بە دل دەبىنەت. بۆنى ھەناسەم ناتگاتى؟

موراد لە خۆشىدا پەشوكابوو، گوتى: با... با بۆنى ھەناسەى عاشقىكى دل رەنجاو دەكەم، چەند سالىشە بە بۆنە دەژىمە ماوم. فرىشتە بە گومانەھە گوتى: موراد گيان ھەرى عاشقىت؟

موراد بە ئەسپاي بە ناو تاريكى چياكاندا بەرەو لاي فريشته ھەنگاوى دەناو گووتى: ئەي چۆن، ھەر عاشقىم، عاشقى تۆم. ئىستاش بەرەو لاي عاشقەكەم دېم... تۆ لەكوئيت؟ خۆتم پيشانبدە...!

فريشته بەرەمبەر بە موراد ھەردو دەستى بۆ باۋەشى ئەو گرتەمۇ گووتى: دەبىت بىمۆزىتەمۇ، مەن ونبووم. موراد گيان ونبووم لە ئامىزى تودا ھەست بە دۆزىنەمۇ خۆم دەكەم.

موراد چەند ھەنگاۋىكى تر بە ناو تاريكىدا چوۋە پيشەمۇ. ھەستى بە بۆنى ھەناسەمۇ رۆحى فريشته دەكرەكە ناخى ساردو سېر و تەنيای گەرم دەكرەمۇ. موراد ھەستىكرەكە فريشته لەبەر دەمىدا بە. بە ئەسپاي دەستەكانى گرتو بۆ خوارمۇ دايگرتن و عاشقەنە توند لەئامىزى خۆى گرتو گووتى: ئىستا فريشتهكەى خۆم دەدۆز مەمۇ دلىئاي دەكەم كە ونبەمۇ.

شەو درەنگو بىدەنگ بوو. تەنەت بالداریك و مېش ھەنگىكەش بە ناگانەبوون. بىدەچو روبرە وردیلەكان و ئاوى دەم كەنى و كارىزەكانىش نوستن. خورەى شەپۆلىك، ھاژەى قەلبەز مەكەى بچوكەش نەدەھات. لەناو تاريكى و ترسناكى چياكاندا ھەستى بە گەورەى عاشقى فريشته دەكرەكە لەگەل ناخى خۆيدا دەيگوت: بەس نىبە تاريكەتەمۇ چاوى لە چاوم نىبە، رەنگە شەم مەزارى تەكەك لەناو چاۋەكانم بيارىت. فريشته بە ئەسپاي بە مورادى گووت: موراد ھەست بە ساردى رۆخت دەكەم، بۆچى غەمبارىت؟ زياتر وەرە ناو رۆح و ناخەمۇ بە ھەست بە تەنيای نەكەيت. موراد و مەختەبو بۆ سۆزى فريشته پرمەى گريانى دەھات، بە لام خۆى قايم راگرتو دەرونى خۆى ئارام كرمۇ جارىكى تریش فريشتهى توند بە سنگى خۆبەمۇ نوساند. ئەو شەمۇ ھەستا كاۋە كورى دايە تاكو درەنگ سەبارەت بە ئىشوكارى خۆيان گەتوگۆيان كرىد. مورادو فريشتهش لەناو ئارامى و بىدەنگى شەمى مەملەكەتى مېش ھەنگا بە ھەناسەى بەكترى عاشقى و شكبووى خۆيان ئاۋدەدا.

بەرەمبەر زوو ھەستا كاۋە بەدەنگى پىي رۆشتنى پىي خەلك بەناگا ھات. دۇنيا تاريكو لىل بوو، دانەدانە بالدەكانى ناو مەملەكەتى مېش ھەنگ بە دەرمۇ بوون. ھەستا كاۋە بە ئەسپاي لەناو جىگاگەى ھاتە دەرمۇ ھىۋاش ھىۋاش بە پەنا تاشە بەر دەكاندا بەرمۇ روى دەنگى پىيەكان چوو. لەپىچىكدا روبرووى مەستى و چەند كەسكىتەر بوو. ھەستا كاۋە توشى شۆك و سەرسورمان بوو، بە لام ئەوان ئاسايى بوون. ھەستا كاۋە مەستى دەناسى، زۆر جار لەناو شاردا بىنيبووى، ئەوانى تریش روخسارىان نامۇ نەبوو. مەستىش كابرەكەى گەرۆك بوو، زۆر جار رىيدەكەوتە گوزەرى ئاستگەرەكان و لەلاى ھەستا كاۋە دەمايەمۇ. بەبىنىنى ھەستا كاۋە شادومان بوو. گووتى: ھەستا گيان بىستم بۆ ئىرە ھاتوۋىت، دوو شەۋىش لە گەرانەمۇدا

سەردانم كرديت، بەلام خەوتىبويت. ھىوادارم لىرە ئاسودەبىيت. ئىستاش بۆ ناو شار دەچىن ئەگەر كارىكت ھەبىت ئامادەم.

وھستا كاۋە زارى بەسترا بو، بەلام ھەرچۆنىك بو دەمى كر دەمو گووتى: ھىچ كارىكم نىبە زۆر سوپاست دەكەم. ھىوادارم جار ئىكىتر بىنىم.

وھستا كاۋە بە پەشوكاۋى گەرايەۋە جىگاگەى خۆى، ھەستى بە شادومانىيەكى شاراۋەش دەكرد لە ناخىدا. كورى داىە ھىشتا ھەر خەوتىبو. بىرى لەژيانى ئىم خەلكە دەكر دەموە كە بۆ مەملەكەتى مىش ھەنگ سەفەريان كر دبوو. خەيالى گەشتىك بەناو چىپاكاندا كەوتە كەلكەلەى. بە ھىۋاشى ھەستا بەلای كورى داىەدا رەتبوو. بەكەنارى روبارەكەدا ھاورى لەگەل شەپۆلە وردەكان و دەنگو ھازەى قەلبەزەكان بە ئەسپايى بەسەر بەر دەكانى قەراغ چىپاكان ھەنگاۋى دەنا. مەملەكەتى مىش ھەنگ كىش و مات بو. تاكە تاكەى بالندەكان ھاورى تەنپايى بوون. جگە لە دەنگى سروسىتى بەر بەيان دەنگى تىرى نەدەبىست. لەبەردەم پەيكەرەكەى موردا ھەلوئىستەيەكى كر. پەيكەر ئىكى رەنگ بەردىن لەناو تارىك و لىلى ئىم بەر بەر بەيانەدا وەك عاشقىكى تورا و دىل رەنجاۋ كەنارى پەراۋىزو خۆ شار دەموەى بە نارابوونى رۇخى دەزانى. پەيكەر ئىكى بى گيان وەك ھەموو تاشە بەر دەكانىتر، بەلام دونىايەك جوانى نەنپى و ھونەر لەدەست و پەنجەى فرىشتەۋە رژابوون بەسەرىدا و رۇخيان بەبەرىدا كر دبوو كە تاكو ھەتا ھەتايە بە زىندوۋى بىھىلئىتەۋە. فرىشتە كوژرانى رۇخى خۆى لە پەيكەرەكەى مورادا زىندوكر دبوو ھە. وھستا كاۋە بۆ تەماشاكردنى ئىم پەيكەرە نەھاتىبو، دەبوست بەم بەيانىيە بە بىدەنگى گەشتىكى كورت بەناو چىپاكاندا بكات، دەنا زۆرى ئارەزو بوو بەم بەيانىيە لىلە نىگا كۆر پەلەكانى لە گەرەمى دەست و پەنجەى پر لە ھونەر و عەشقى فرىشتەدا بكوژىت. چەند ھەنگاۋىك لە پەيكەرەكە دور كەوتىبو ھە، بە ئاستەم گوپى لە دەنگى دوو ھەناسەى تىكەلى دوو رۇخى شەيدا بوو. پىدەچو لەخەونى خۇياندا بن لەژىر ئاسمانىكى شىندا بە بالە عەشقاۋىگانىيان لەنگەرى ئاسودەبوونىيان گرتىبىت و لە دورا بۆ كەنارى دەريايەكى ئارام بىدەنگ بىروان. وھستا كاۋە دلىنابوو كە ئىم دوو ھەناسەى، ئىم دوو رۇخە، ئىم دوو عاشقە فرىشتەۋە مورادىن. وھستا كاۋە ھەنگاۋەكانى ھىۋاشتر كر. لەناو كوختىكى رازاۋەدا فرىشتەۋە موراد بە ئاسودەى خەوتىبوون. بەچوار دەمورىاندا خانوۋە بچكۆ لانەكانى كۆترە سىپىيەكان بوون. ھەندى لە كۆترەكان بە ئاگابوون، لەبەردەم ھىلانەكانىيان بەدورى خانەكانىيان بە نەغمەى عاشقانەى بەرى بەيانىيان دەسورانەۋە. مىش ھەنگەكانىش وردە وردە دەكەوتىن و دەبونەۋە بە ميوانى رۆژىكى نوپى گولە گەش و بۆن خۇشەكانى مەملەكەتە شىرىنەكەيان. گولەكان بەناز و مەكرەۋە خۇنچەى لىۋيان بۆ مژىنى لىۋى ھەنگەكان كر دبوو ھە. وھستا كاۋە بە سەرنجى لىلى بەر بەيان

تەماشاي ديمەنەكانى دەكر دو تاسەو خەمو تەنياي خۆى لەناو سەرسامياندا خالى دەكر د. بريسكەى روناكپيەكى زەرد بەئاسمانەو نىگاي چاومەكانى ئەمیان بەلای خۇيدا رادەكيشا. بەكەم تيشكى گزنگى ئەم بەيانپيەبوو لوتكەى بەرزترين چيای ئەم مەملەكەتەى راموسى. لوتكەى چياكانى تر بە حەسرەتەو چاومروانى ماچىكى گەرمى تالەكانى پېرشنگى خۆربوون. ھىدى ھىدى لوتكەى ئەوانيش بە ئامانجى خۇيان دەگەشتن. روناكى لە لوتكەو بەرەو قەدپالو دامىنى چياكان بە ھىمەن و لەسەر خۆ پەخشان دەبوو. مەملەكەتى مېش ھەنگ وردە وردە بە تيشكى خۆرى رۆژىكى تازە گەرم دادەھات. بآندەكان لە شادومانيدا بەنيو چياو درمختو گولەكاندا فرە فرەكيان دەسپىكر د. دونيای روناك ديمەكانى رازاوتر كر د. بە دامىنى پيچى گر دىكدا لەگەل سەرنجى ديمەنەكان چووە ئەو ديو. پانايپيەك پېر لەدارو درمختو كەپرى بىنى. كەمىك بە تېرامانەو راونەنا. دلنيابوو كە چىگاي ئەو كەسانەپە كە سەفەريان بۆ ئەم چياپانە كر دبوو. نزىكترين كەپرى كەپىگەيشت خانمىك لەناويدا بە غەمبارى دانىشتبوو. نىگەرانو ماندوو ديار بوو. وەستا كاوە بەئەسپايى نزىكبوو وە كە خانمەكە گويى لە دەنگى ھەنگاومەكانى بىت، بەلام ئەو بىياك لەمەى كەسنىك نزىكى دەپىتەو. گويى لەدەنگى بوو، وەك سكالای دللى خۆى بۆ كەسنىكى تر ھەلپىر ئىزىت ھۆن ھۆن فرمىسكى ھەلدەرشت. وەستاكاوە خانمەكەى ناسپەو. سوبحپيە شىتى جاران بوو. سەرسام بوو لە مەملەكەتى مېش ھەنگدا كەسنىك غەمبار بىت. بە ھىواشى پىيگوت: خانمى بەرپىز تۆ سوبحى نىت؟ سوبحى وەلامى نەداپەو، بەردەوام دەگريا. وەستا كاوە ئەمجارەش پرسى: سوبحى گيان بزەنم بۆچى دەگرىت؟ سوبحى بەدەم لوشكە لوشكى گريانەو گوتى: ئەم شەپىش بە خەنجەرىك شوپنم كەوتبوون وركم ھەلدېرنو مندالەكە دەربەينن. مەن كەى مندال لە سەمكداپە، مندال لە پىشتى ئەوانداپە، بۆ ناچن پىشتى پياومەكان ھەلدېرن. وشەكانى سوبحى لەناخىكى گرگر تەو مەو دەھانتە دەرمەو كە ھەناوى وەستا كاوشيان دەسوتان. وەستا كاوە سوبحى بەجىپەيشت، ھەستى بە نازارە نەپىپيەكانى ناخى سوبحى كر د كە رۆژگارنىك گەورەترين گوناخو تاوان بە رامبەر بە رۆحى پاكى ئەو خانمە مېھرەبانە دەكرا. كەپرىمەكان لە چىگاي عاشقەكانى بەھەشت دەچوو، بەپى خەمو تانەو بەردھاو پىشتن بەپروى يەكتر دا و الأبوون. بەتەنپىشت كەپرىمەكان بە ئەسپايى رەتدەبوو، بەلام لای تەماشاكردنى لە ھىچ كەپرىك نەدەكر دەو. دلنيابوو لە ژپىر ھەر كەپرىكدا دوو رۆحى مېھرەبان، دوو عاشقى ئاسودە، ياخود ھەرنەپىت دوو كەسى دور لە پەزارەو خەمو نازار لە ئامىزى سروشتدا خەتووە. بە خىراى ئەو شوپىنى بەجىپەيشت كە شەرمو خەيال دەرونى داگىر كر دبوو.

لەسەر خۆ بە تولە رېڭاكاندا دەروشت، ھەستىدەكرد رېڭاكان ساواو كۆرپەن . پېئو ابوو يەكەم كەسە بە ویدا رەتبىت. وەك بە دوای نەنپىيەكدا وئلىت، لە ساتىكدا ھەزارەھا نىڭاى خىراى بۆ دوورو نزيك دەھاوېشت. لەناو قولايى چياكان، زياتر دەچوو ھە ناو دونياوى ئەفسانەكان. بەرزى چياكان وھاوتاي چياكانى ناو چىرۆكە دىرېنەكان بووكەمرۆف پېئو ابوو دونياو زەمانىكى تر ھەبووبىت، لە ناو كىتپەكاندا نوسراونەتەو. پورە مېش ھەنگەكان لېرە زۆر زياتر بوون. ھەنگوېن وەك روبرايك ناگرى ھېمەن بە بالايى چياكاندا تاكو دامىنى خوارى خوار موە چۆر ابوو. وەك رەنگى ئالتون دەبرىسكاپو. وەستا كاوہ بە ھەموو دىمەكان سەرسام بوو، ھەرگىز پېوانەبوو جىڭايەكى وەك ئېرە لەسەر زەمىن ھەبىت. زۆر گەرا كە ئېتر ترسى ونبوون، نەگەر انەو ھەبىت، دلىابوو كە چياكان تەواو نابن، ياخود رەنگە لە كۆتايدا بە ريزيك چياى بەرزترو عاسى كۆتايى بىت كە مرۆف نەتوانىت لەو ئاستە زياتر بروات.

وەستا كاوہ نەيدەويست بەھەمان رېڭادا بەناو كەپرەكاندا بگەر پتەو، رېڭاى ترىشى پېنەدەزانى. ھەستى بە ماندوبوونىش نەدەكرد، ھەر چەندە ماومىەكى زۆرىشى برىبوو. وەك لەخەيىكى خوشدا بىت زۆر ئاسودە بوو، ھەستى بە فرىنى رۆحى دەكرد وەك پەپولەبەكى ئىسك سوک بەناو گولەكاندا ھەلفرېت. لەگەر انەو دا بەناو درمخە سەرتاپا بەر گرتوو ھەكاندا تىپەرى، گەشتەو نزيكى كەپرەكان، خۆر شاقولى بەسەر سەرى ھەموو جىڭايەكەو ھاوستابوو. كەمىكىتر خۆر بە پىچەوانەى ھاتنى بەدامىنى چياكاندا بەرەو لوتكە ھەلدەگەرېت تاكو دوا سات بە ماچىكى كالى مالىئاوایى لە بەرزترىن لوتكە دەكات. ھەندېك لەخەلكى بن كەپرەكان لە چىنپەنەو ھى مېو ھى بن درمخەكان و لقا شۆر بوو ھەكان گەر ابوو نەو. لە ژىر كەپرېكدا كوئى لە ورتەى دوو كەسى عاشق بوو كە وشەكانيان بۆنى گولى رەناگو رەنگى لىدەھات. وەستا كاوہ بەتەنېشتاندا تىپەرى بە ئەسپايى سلاوى لىكردن، وەك نەپەوېت لەكات وھالى ئەوېنېان بگەرېت. غەبىى مىرزا بەگى خەنجەر تىژ بوو، بەگەرمى سلاوى لە وەستا كاوہ كەرد. غەبىى نارەزوېبوو كە وەستا كاوہ قەدەرېك لەلايان دابنېشېت. وەستا كيان بە ھاتنت شادومان بووېن كە بىستمان لە قىامەتەو بۆئېرە ھاتوون.

وەستا كاوہ بە خوشحالىەو لەلايان دانېشت. غەبىى گووتى: من غەبىى مىرزا بەگى خەنجەر تىژم، لە راستىدا غەبىى نەبووم... نەگەر ژىر زەمىنە تارىكەكەى مالىەو بەگەر انايە، مندالىكى بچوكى دەستو قاچ بەستراوتان بېبەش لە دىمەنەكانى سروشت دەبىنى كە لە دونيادا غەبىيان كەردبووم. ئەم شوخەش (نەويستى مەلا ئىمانى رووسوورە). غەبىى وىستى دەربارەى ژيانى نەويست قسە بۆ وەستاكاوہ بكات. نەويست خۆى بەدەنگىكى ھېمنى پىر لە ئاواز كە وەستا كاوہ تاكو ئەو كاتە كوئىبىستى

دەنگىكى لەو جۆرە ئەويندارو مېھرىبان نەببوو. گووتى: خۆم ھەزدەكەم قەسەبكەم. منداللىكى ساوا بووم، تەمەنم چەند رۆژىك بوو، ھەلبەت خۆم بەبېرىم نايەت، بەلام چەند جارىك لەزمانى دايكەمە بە ھەستو ھۆشلىكى سەر ھە بېستتومە كە بە ھەنسكەمە باسى منى بۇ ناسىياو دراوسىكانو ھاوخەمەكانى كر دوو. باوكم چاوى سۆزۇ ئىمانى بە بوونى كچدا ھەلنەھاتو، من چوارەم كچى دايكو باوكم بووم. كاتىك دەبېستىت كچيان بوو دوو رۆژ ناگەرئىتەمە بۇ مالمە. دواچار ناچار دەبىت بىتەمە بۇ مالمە، بەلام بە دەرونىكى تورو رەشو تارىكو شەران گىزمو. دايكەم دەيگوت لەترسى حىرسو غەزەبى ناو چاوەكانى لە گۆشەيەكدا مندالە بەد بەختەكەم دانو خۆم لەزورنىكى تر قايم كر دوو دەرگاكەم كۆمدا. من ترسام داخى دلى خۆى بەمن بىرئىت، نەزمانى ئەو لەخودا بە ترسە رقو كىنەى خۆى لە منداللىكى ساواشدا خالى دەكاتەم. پىر بە مالمەكە دەينەراند، لەناو ترسو ھەرىشەى ئەودا ھىندە بچوك ببومەمە پىم و ابوو جىگای رۆح لە جەستەمدا نايىتەم. نەرمو ھاواری ژورەكەى منبىشى پىر كر دوو كە نەتوانم زياتر گوپكانم كراوبىن. دووپەنجەى دەستم ئاخىبە ناو كونى گوپكەكانم. لەناكاو تەپەيەك كوئىبىستى نەبووم، بەلام دلى داخوړپانم. تەپەى جەرگم بوو كە ئازارى بە ھەموو ھەستەكانم گەياند. گوتم ئەو ناپىاوى بىئىمانە مندالەكەى بە عەرزدا داو. زۆر پەشۆكام كە گوئىشم لەدەنگى گرىانى كچەكانى تر بوو. بەپەلە لە ژورەكە ھاتمە دەرمە. مندالەكە لاشەيەكى ساردو سىر بوو، شپىر زەببووم نەمدەزانى ھاوار بۆكوئ ببەم، ئەوئىش لە دواى ئەو گوناھە گەورمە مالى بە جىھىشتبوو. بۆ بەختى منو بەختى خۆشى نەمردبوو، ئاسابوو، چاوەكانى خىلو خوار ببوون، ئىتىر لەو رۆژمە كۆلى من دەستى پىكر دوو نىشانەكانى كەموكورى ژىرى ئەوئىش سەريان ھەلدا. رۆژبەرۆژ بارو دوخى دەرونى ئەقلى خراپتر دەبوو، ئەوئەكە دەبىنن. . . داماو و بىدەنگو بىجولە. سەرەراى ئەو گوناھە گەورمە كە كر دى، سوئىدبىشى خوار دوو ھەر لە كونى ژورمە بىت تاكو كەس پىنەزائىتو ئابرومان بچىت. من گوئ بە سوئىدى ئەو نادەم، ھەندىك جار ئەو لەمالمە نەبىت دەپەنمە دەرمە، ھەستەكەم روخسارى گەش دەبىت، پىدەكەنەت، ھەلەدەت قەسەبكات.

زۆر جار ئىش دايكەم بىزار دەبوو، بەدلىكى غەمبارو ماندو دوعاى دەكر دوو لە خودا دەپارايەم. خوايە گيان بۆ خاترى ئەو پىنەمبەرە نازدارە بىبەيتەمە بۆ خۆتو لەكوئ منى كەيتەمە تاكو ئەوئەندى تر كەفتەكار نەبوو. من خەمى ئەو ھەبووم كە بمرم، ئىتىر كى ھەپە كە خزمەتى ئەو داماو بەكات. من ئەو دەمە گويم لە ھەموو گرىانو سكالوو چىرۆكەكان بوولە زارى دايكەمە، بەلام تواناى ھىچم نەبوو، نە وشەيەكم بۆ دەگوترا، نە ھەستىكى ئەفسونايىم ھەبوو ئازارەكانى ناخم بەركىنم. بەو حالە

گەورەبووم. ھەستەم بەغراوانى دەرموھى مالى خۇمان دەکرد، بەلام نەمدەزانی بۇچى دەمىت ھەر لە كونجى ژورمەبووم، تاكو ئەو رۆژەى غەيبى بە پرتاوخۇى بەمالەھودا كىردو ھەوالى منى پرسى. باوكم وەك پىشەى ھەمىشەى بە تورەىى و نەرنەر گوتى: ھەتھو سەر روتەىە، توكىيت ھەوالى نەوىست دەپرسىت؟ ھەر ئىستا ملت بىشكىنەو بچۇ دەرموھ. غەيبى خۇى ئەمانەى بۇ گىراموھ. غەيبى برىارىدا بوو ھاتوھە من لە گەل خۇيدا بىات. بەپالەك باوكمى فرىدا بوو، بە مستىكىش ئەو دەرگايەى شكاندبوو كەمىيان تىدا زىندانى كىردبوو. كورىكى جوانى مېھرىبان ھاتە ژورمە. گوتى: ھەستە بابروىن، بەلام من جولەو ورتەم نەبوو. بەدەستىك پەلى گرتەم بەرزىكەدموھ، ھەر ئەودەمە ھەستە بە ئارام بوون كىرد، وەك رۇخو جەستەم تازە ئاوتەى يەكتىرى بووبىت زور شادومانو ئاسودەبووم، ھەستەكانم بوژانەوھ، زەىنو ھوشم بە دونىايەكى تىران ئاشناكردم. گىروتىن چووھ ناو جەستەو رۇخ دەستە لەناو دەستىدا نەرموشل كىردو لەمالەوھ ھاتىنە دەرموھ. وەك با سوگو بى خەم بە كۆلانەكاندا رىماندەكرد. دىمەنەكان زور جوانو رازاوو دلگىر بوون، ئارمزوم بوو لە ھەموو شونىنك بىمىنەوھ، لەناخىشەدا نەئىبەك قودرەتى زىاترى دەخستە ھەنگاوەكانم وەك بەلەىكى گەورە بە شونىمانەوھ بىت بە خىراى ھەلدەھاتىن تاكو ساتىك زووتر لەدەستى قوتار بىن. لە ھىچ جىگايەك رانەوستاىن بەرمو ئەم مەملەكەتە رىگانان گرتە بەر. بەو پەرى شادمانىوھ دەرۇشتەم. دىمەنى داىكم زىاتر ھانىدەدام كە بە روخسارىكى گەشەوھ لە ھەوشەكەى خۇماندا دوا نىگاي بەخەندەو شادىبەوھ تىگرتەم. ئەویش ھەزىدەكرد لەو ژىانە پىر مەرگەساتە رزگارم بىت. ھەستەم بە رەو ابوونى رزگاربوونم لەمالەوھ لەناو چاوەكانى داىكمدا بىنى. ئىستا ھەستەكەم ژىانمان پارچەىەك لەنازارو ئەندىشەومەرگى نەبراوەبوو. نازانم من چى تىرت بۇ باسبەم؟ خۆت ئاگادارى ھەموو نەھامەتىەكانىت، رەنگە لەتاو سوتانى ئاگرى ئەو قىامەتەش ھەلھاتىتەت؟

وھستا كاوھ گوتى: ھىچىترەم بۇ باسەكە...! ئەوئەندە بەسە گەر بەموتەت ھالىبم. چەندىترىش لەژىانى پىر ئەندىشەو نازارى خۆت بگىرتەوھ، ھىشتا ھەر لەسەرەتاي رۆژانى ژىانتاىت. گىرنگ ئەوھە ھەلھاتەن وژىانى مەرگو نازارتان قبول نەكرد. ھىوادارم لىزمەش ئاسودەبىن؟

غەيبى گوتى: كەسنىك نىبە لەم مەملەكەتە ئاسودە نەبىت، چونكە سىروشتى ژىانى مىش ھەنگ ئاوتە بوونە لەگەل گولدا. تەمەنى ئەوانىش تەنھا بەخشىن و بەر ھەم ھىنانى ھەنگوینە، ئەو شىلەىەى لەدەمى ھەموو كەسنىكدا شىرىنەو ئەو گولەى لای ھەموو عاشقىك پىرۆزە.

ۋەستە كاۋە گووتى: مېش بۇ ئېرە ھەلھاتم، لەناخەۋە ئاسودەم بە ئاشناپوونى ئەم
 مەملەكەتە ھېمنە، دۇنيام دواجار ھەموو خەلكى ھەر ئىمەكە ۋەك باۋشى داپكېيان بۇ
 ئارامبوونەۋەى بارى دەرونى شىۋاۋيان ۋە دۇنيابوونەۋەى رۇخى ترساۋ پەشۋوكاۋيان بە
 تاسەۋە روۋى تېدەكەن تاكو لە زولمەتى ئەۋ قىامەتە رزگار يان بېئىت.
 ۋەستە كاۋە بەخۇشحالېۋە غەببى ۋە نەۋىستى بە جېھېشت. بەدەم خەيال ۋە بېر كەرنەۋە
 بەرەۋ جېگاگەى خۇى گەراپەۋە. خەلكى ناۋ كەپرەكان ۋەردە ۋەردە دەھاتنەدەرەۋە،
 ئەۋانەش لەناۋ باخەكان بوون گەرانەۋە. ھەر ھەموۋيان ۋەك ئىۋارانى
 تەركۇبوونەۋەۋە رېنگاى لاي فرېشتەى عاشقىيان گرتە بەر. ۋەستە كاۋە كە گەشتە لاي
 پەپكەرەكەى موراد، فرېشتە ھەر خۇبېۋو راۋەستابوۋ، چاۋەرۋانى ئەۋانى دەكرد.
 دۇنيابوۋ كە موراد گەراۋەتەۋە لاي كورى داپە، بۇيە پرسىيارى مورادى لە فرېشتە
 نەكرد. بە بېدەنگى بە كەنارى چىكاند ابە دلى پر لە ئومېدو شادبېۋە بەرەۋ لاي
 كورى داپەۋە موراد گەراپەۋە.

شېئە مېھربانەكان

گرانى وەك پەلە ھەورنىكى رەشو زەبەلاح بەلى شومى خۆى بەسەر ھەرىمەكەدا كېشابوو كە ھېچ بايەك بەرەو ھېچ ئاراستەيەك بو ئەوديو سنورى ھەرىم راپېچىنەدەكرد. نەھامەتەيەكان بە ھەموو پېكھاتەكانىيەو لە گرانى و سەرھەلدانى ديار دە غەرببەكان بەر ھەمى يەك مندالان بوون كە گەندەلى شەھووتى خولقاندنيان بوو لەمۆخى پىشتى ئەقلى دەسەلاتدارانەو چۆر چۆر بە زەوقەو دەپژايە ناو رەحمى كۆمەلگا. كۆمەلگا ئەو دايكە بوو بەناچارى كۆرپەلەى نەھامەتەيەكان دەكەوتە باوھى و نازارو خەمەكانى لە ئەستو دەگرت. نەھامەتى و گرانى ديار دە غەرببەكان بوون بە وچەى يەك دايك لە باوكىكى حەرام زادە ، بۆيە سەريان بە سەرى يەكەو ناپوو ، ئاوتەى يەكتىرى بېوون و يەكېنە مەمكدانى كۆمەلگايان دەمژى تاكو چۆرېرى خويى دەمارەكانيان دەكرد. گرانى وەك بوومەلەرزە گىرفانى ھەلدەتەكاند. دەستەى حوكمرانى بە شانازيەو باسيان لە مۇچەى فەرمانبەران دەكرد ، وەك دەسكەوتىكى مەزن. مۇچەش لەشەرم و حەيىايى خۆى روى بازارى نەبوو. بازارىش لەبەردەم شارى سەردەمدا ھىندەى سەبەتەيەك رزقى تېدا بوو. داھاتى ھەرىم پارويەكى نەرمە قووتبوو بو گەروى شارى سەردەم. شارى سەردەم ھەم لەخەرجى خەلكى ھەرىمەكەى دەبرد ، ھەم لە رزقى ناوبازاريان.

لەناو رۆحى شارى سەردەمدا بەلایەكى ترسناكتر لە دەردى گرانى سامناكتر خۆى مەلەسدابوو. تېشكىكى رەش بوو گەراى ھەموو نەھامەتییەكانى تىرى دەتروكاند. دەستەى حوكمرانى لەسەر كورسى حوكم ھەستانيان نەبوو ، ژىر فونگيان پېرېو لەگەراى دەعباى ترسناك. ھەر دەعبايەك لەو بەلایە گەورەترو پېركارەساترېو كە خەلكى ھەرىمەكە ھەر لەسەرتاى سەرھەلدانى ديار دە غەرببەكان چاوپروانى ھانتى بوون. گەرا ھەمىشە لەژىر گەرمایى دانىشتنى ھەمىشەيدا دەتروكېت. ئەو ھىلە سورەى بازنەى دەورى دەستەى حوكمرانى كېشابوو ، ھىلەكى خەيالى بوو. ھىلى راستەقېنە ئەو شورا قايە بوو بەدەورى شارى سەردەمدا كېشرا بو پتەم كردن و تەمەن درېزى دەسەلات. شارى سەردەم ئەو بەلایەى سېرپەو كە لە زەينى خەلكى ھەرىمەكەدا بوو ، خۆى سىماى ئەو بەلا خەيال و ئەفسونايىيەى لە زەين و چاوى خەلكدا وەرگرت. پېرۆژەيەكى گەورەى بى بەر ھەمى موسرىف بوو. پېويستىيەكانى رۆژانەى ، ئەزەمى خستېووە ناو بازار مەو. بەقالە بازارگانەكان بە لۆرىە بارەكانەو ھەكسەر بۇناو شارى سەردەم دەچوون. قەسابەكان گوشتەكانيان بەپاكى و نەرم نىيانى

بە پارمىيەكى باش لەوى ساغ دەكردەو. چەندىن چىشتخانەو كافترياي ئەورويىو ئوتىلى بەرزو نازدارو بازارى عەنتىكە لەنزىك شارى سەردەم كرايەو. زۆر لە بەرپرسە خنجىلانەكانو دەولەمەندە ئېسك سوكەكانو بازارگانە خاۋن ھەلوپىستەكان لە نىزىك شارى سەردەم باروبنەيان ھەلدا. لەماۋىيەكى كەمدا دەوروشنى شارى سەردەم ئاۋەدانكرايەو. زەوىو زارى ئەو ناۋچەيە ھەر زوو بوو بەمولكى دەستەى حوكمرانى. پارچەيەك زەوى لەو ناۋچە دورە دەستە، نرخی گەبىشتە رەنجى ئىشكردنو ماندووبوونى پەنجا سالى كرىكارو ھەمالو موچە خۆرىك .

ناوبازارو مەيدانى دىرىنەى كاسىكاران وەك پياۋى پىرى نەخۆش و پەكەوتە لەبەر بى خزمەتى بۆگەنى كەلاكى تۆپىۋى لىدەھات. ئەو خواردن و ميوەو سەوزەيەى لەبەر خراپى لەشارى سەردەم ساغ نەدەبوو، دەگەرايەو بۆ ناۋ بازار. بازاری بۆگەن و بىكار، زۆر لە كاسىكارانى ناچار كرىد روولە رىزەكانى ئاسايشو پاراستن بكەن. چەند ژمارەى پاسەوانانى پاراستنى شارى سەردەم رووى لەزىادىو بكردايەو بىكارەكانى بازاری كەم كرايەو مەو، لەسەر خەرجى شارى سەردەم بوو كەلەدەھاتى خەلكى ھەرىمەكە دابىن دەكرا.

بىزارى خالىكى رەشى گەورە بوو بە ناۋچەوانى ھەموو كەسنىكەو دىاربوو. لەو رۆزگارەدا موراد عاشق لە ھەموو كەسنىك دلخۆشتر و دەم بە خەندەتر بوو. وەك سەرمەنى لاۋىتى بە عەشقەو دەروشت، بە عەشقەو خۆى دەگۆرىو خەلكى دەواند. زۆر كەس چىرۆكى ژيانى مورادىان بىستبوو، پىيان دەگوت "ناشى دووبارە عاشقوبىتەو"

موراد عاشق دەربارەى چوونى بۆ مەملەكەتى ھەنگوین ھىچى نەركاند، بەلام نامەيەكى وەستا كاۋەى بۇ شىخ بەختەور ھىنابوو. شىخ بەختەور ھەرچەندە لەشارى سەردەم ژيانى بەسەر دەبرد، بەلام دۆستىكى دىرىنى ھەموو ئەو كەسانەبوو كە پەرۆشى گۆرانكارى بوون لە سىپستەمى حوكمرانىدا. موراد سەردانى شىخ بەختەورى كرىد لە شوپىنى كارەكەى خۆى. نامەكەى وەستا كاۋەى پىندا. بە مورادى گوت: وەستا كاۋە لە كوئى خۆى شار دۆتەو؟ موراد گوتى: تۆ راستدەكەبىت خۆىشار دۆتەو، بەلام خۆيشى لەم زولمەتە رزگار كرىد.

گوتى: سەرقالى چىيە؟

موراد گوتى: رەنگە لە نامەكەدا باسىكر دىبىت؟

شىخ بەختەور نامەكەى كرىدەو دەستى بە خۆيندەنەو كرىد. لەكۆتايدا گوتى: ئەو جىگايە چەند دورە لىرەمو جىگايەكى چۆنە؟

موراد گوتتى: دوورو نىزىكى بابەتتەك نىيە كە گرفت بىت، رەنگە ھەموو شىتتىكىش بزانم، بەلام چاكتىز واىە خۆت سەردانى بىكەيت، چونكە ھىچ چاوتىك راستى دىمەنەكان وەك چاوى خۆت بۆمىشك ناگۆزىتەو. دەزانم بە گومانەو بىر دەكەيتەو، دالنىام لەوئ بە جۆرىكتىر حوكمەدەيت، رەنگە نارەزوى مانەو بەكەيت؟

مەملەكەتى مېش ھەنگ بۆ موراد عاشق ئەو باخچەيەبوو كە ھەموو خەونە وشكەكانى تىبا سەوزبونەو. نارەزوىبوو بۆ ھەمىشە لەكن فرىشتە بىمىننەتەو جىننەھىنەت. بەلام عاشقى موراد تەنھا بۆ فرىشتە لە لوتكەدا نەبوو، موراد عاشقى ھەموو جوانى و پىرۆزبىك بوو. ھەر بەو عاشقەشەو گەرايەو بۆ ناو شار تاكو راسپاردەكان جىننەجىكەت. زۆر بە پەرۆشەو پەيوەندى بە ھاورىگانىەو دەكرد. پىپر اگەياندن كە ئامادەن بۆ ئەركىكى پىرۆز كە چەندىن سالا و پىزدانىان نازار دەدات، رەنگە دواين فرستەتەش بىت بۆ زىندوبونەو و پىزدانى مردوويان. موراد چەندە پەرۆشى راپەراندنى كارەكانى بوو، ئەوئەندەش مەراقى گەرانەو بوو بۆ مەملەكەتى مېش ھەنگ.

يەكەم شەو لە مەملەكەتى مېش ھەنگ موراد لە باخەلى فرىشتەدا لەسەر سىنەى گەرمى پر لەعاشقى گۆيى بۆ چىرۆكەكانى ژيانى فرىشتە راگرتىو. بەدەم ھەناسەى فرىشتەو چاوە ماندووەكانى لىكان، بە درىژاى ئەو شەوئە لە خەيدا ھەر لەسەر سنگى فرىشتە بە ئارامى خەوتىو. سبەى بەيانى كە بەئاگاتەو زۆر ئارام ئاسودەبوو، ھەرگىز ھىندەى ئەم بەيانىيە شادو دلخۆش خۆى نەبىنىبوو. ناو كوخەكە سىخناخ بوولە بۆنى عەترى عاشقانە. چاوەكانى فرىشتە ھەمان عىشەو دەنواند كە چەندىن سالا بەر لەم بەيانىيە مورادىان خستىو دەوئ ئەوئەن خۆشەويستى خۇيانەو. موراد بەشەرەو تەماشائى چاوەتەر و گەشەكانى فرىشتەى دەكرد، خۇيشى نەيدەزانى ئەم شەرە بۆچى؟ وىستى بە رستەيەك ھەستى ئەم چەند سالا تەنبايەى خۆى پىشانىدات، بەلام ھىچ رستەيەكى نەدۆزبىيەو كە گوزارشت لە ناخى خۆى بكات بەر مابەر بە عاشقى فرىشتە، ئاھىكى ھەلكىشا بەلام بە خەندەيەك پىشانى فرىشتەيدا كە ئاواتە خوازبوو ھەر لەوخەودا بوايە، ئەم شەوئە زۆر ئاسودە بوو. گوتتى: ئاى چەند لە شوپىنت گەرام، ھىندە گەرام ژيانم بوو بە مېژو، بووبە داستان. بووم بە عاشقەكانى ناو داستانەكان، بەلام من بەختم باشى ھىنا فرىشتەكەى خۆم دۆزبىيەو بە يەكتىرى شاد بووین.

فرىشتە بە نازو عىشەو زەمانى گەنجىتى و سەرەتائى عاشقوبونى بەدەم قسەكردنەو نەرمەى گۆيى مورادى گرت گوتتى: ھىچت نەھىشتوتەو. . . چەند زوو عاشقەكەى خۆت دۆزبىيەو.

موراد بە روخساریدا دیار بوو دلشادبوو فریشتە تاكو مردن بە دەستو پەنجە نەرمانەى گویى بگریت، بەلام فریشتە زوو دەستى لەگۆیى بەردا. ئەویش بە ئاستەم كۆلمى فریشتەى گرتو بە سۆزەو گوتى: ئەى چەتیبو نازدارە من چۆن بزەم رووت لەم دەفەرە ترسناكە کردووە؟ تەنھا ناو ئەم چىيانە نەھاتم نەگەرنا ھەموو جىگایەكت بۆ گەرام. بووم بە ھاوڕێو دیوانەى دەشتو ھەردو كۆپەكان. بەردو دارو خەلكىكى ئەم ھەرىمە نەما كە من پرسیارى تۆم لێنەکردییت. لە عەشقى تۆو فیربووم ھەموو شتیکم خوشبووییت. چارەكە سەدەیهك منت بەتەنیاى سپارد. بەبى تۆ ھەست بەتەنیاى خۆم دەكەم. نازەم بۆچى جیتەنیشتم؟ ھەر رۆشتى بۆچى لەگەل خۆنت نەبردم؟

فریشتە ھەستى بەئازارى تەنیاى موراد کرد تاكو ئیستاش خەم لە دلى دەچۆرئو بە نىگەرانىو پەزارەو یادگار یەكانى رۆژانى پیشو دەگێریتەو. بە ئەسپای دەستو پەنجە تووكنەكەى مورادى لەناو دەستە نەرموشلەكانى خۆى گرتو نەرم نەرم دەیشیلا. موراد سۆزو ئەوینو خوشەویستى فریشتە لەدەستو پەنجەكانیەو چووە ناو رۆحیەو ئەو ھەموو سألەى تەنیاى بىرچوووە. فریشتە ھەستى بە نارامى رۆحى موراد کردو گوتى: ھا...موراد گیان ئیستا چۆنى؟ دلنت گەرمە یاخود سارد؟ موراد ھىچى نەگوت، بەلام بزەمەكى پر لەمانای خوشەویستى كەوتە سەر لێوھەكانىو بە ھىواشى وەك بۆ ناخى خۆى قەسبكات گوتى: عاشق دەبییت واییت.

فریشتە ھىشتا خەرىكى شیلانى دەستو پەنجەى موراد بوو، مورادیش وەك مندالێك لەوساتەى دەمى لە گۆى مەمكى داىكیداى، بیدەنگ مەتبوو. بەھىواشى پەنجەى مورادى لە دەستى خۆیدا گوشو گوتى: ئاواپە رێگای عاشقان. موراد بەو پەنجە گوشینە ھىندە ناسودە بوو وەك ھەمانەكەى توند بۆ بگوشنیت، وەختە بوو لە خوشیدا خۆى بىسبكات. زارى تەنھا ئەوئەندە بۆ كراپەو گوتى: فریشتە گیان ئیتر با تەنیا نەم.

فریشتە وەك ھەموو ئافەتە زۆرزانەكان لەكاتەدا كە دەمارى پیاو دەگرن تاكو دیتە سەرچۆك، كەمىكتر پەنجەى فریشتەى لەناو دەستى خۆیدا گوشى. موراد لاشعورى ھاوارىکرد: ئای رۆحم دەرھات. فریشتە بە پێكەننەو گوتى: موراد گیان بىرەو سەر خۆت، كەى ئەو رۆختە...ئەو پەنجەنتە. موراد بەدەم ئاھىكى ناسودەو گوتى: فریشتە گیان دەزانم ئەو پەنجەم بوو، بەلام خوشیەكەى گەشت بە رۆحم وەختەبوو لەخوشیدا رۆحم دەرچیت. فریشتە گیان بۆچى ئەم ھەموو سألە تەنیا كەردم؟

فریشتە گوتى: موراد گیان من بووم رووم لەم مەملەكەتە چۆلە کردو چەندین سأل دوور لە تۆ تەنیا بووم.

موراد بە كەساسىيەمە گۈوتى: فرېشتە گيان خۆت تەنبايت ھەلبۇزاردو پروت لەم چۆلھوانىيە كرد، لە شارىكى ئاومەندانابوويت، پر بوو لە مەخلوقو دۆستو ئاشنا. فرېشتە گۈوتى: وانەز انىت ھەممو مەخلوقىك تەنبايى مرۆف دەكوژىت. ئەو كەسانە تەنبا بە ژمارە ئاومەدانى دەخەنە شارىكەمە، ئەو ەى لە ناخەو تەنبايت دەكات نەبوونى خۆشەوستىيە لەناو مرۆفەكاندا. من چىبىكەم لەناو مەخلوقىك كە جىگاي عەشقىمى تىدا نەبىتەمە. خۆم كوشت تاكو تو بە عاشقى بمىنبتەمە، توش عاشقىكى راستەقىنەبووى بەر امبەر عەشقى من... موراد گيان "ئاوايە رىگاي عاشقان".

موراد گۈوتى: منت تەنبا كردو بە مەخلوقىكت سىپاردم كە خۆشەوستى نەزانن. . . ئەى نەدەبوو بىر لەمنىش بكەيتەمە؟ ھەر وەكو رۆشتىت، بۆچى لەگەل خۆت نەتېردم؟ فرېشتە دەستى لە دەستى موراد بەردا. ھەردو دەستى خۆيە دەموچاويەمە گرتو چاوەكانى نوقاند وەك فىلەمىكى كۆن بە خايالى خۇيدا بىنبت. كە دەستى لە دەمو چاوى بەردا چاوەكانى تەربوون. گۈوتى: ئەو رۆژەى كە ھەممو شتىك بە جىنەشت كەسىكى بىگيانو مردوو بووم، تەنبا لەناو عەشقى تۇدا زىندوبوومو دەرنام. بىر يارمەدبوو پىكەمە ھەرىمەكە بە جىبەئلىن و لەو شارە عەشق كۆژە رزگارمان بىت. موراد گيان من چىبىكەم ئەو بەيانىيە تو لەمالەمە نەبوويت. لەبەختى من بەو بەر بەيانە بۆكوئ چووبوويت؟ لەسەر گۆيسوانەى سەربانەكە ھەردو كۆترەكەم بىنى، ئاھىكى خۆشى بە دلەدا ھات، گۈوتم "موراد لەمالەمە، رەنگە ئىستا ھەر لە سەربان بىت، تازە كۆترەكانى بەرداوە".

موراد بە دەنگىكى كزومات گۈوتى: فرېشتە گيان كەى من دلەھاتبو كۆترەكان دىل بكەم، بەخۆشى رۆحى تۆو ھەمىشە ئازادبوون بەسەربان و ھوشەم گۆيسوانەى مالىكەمە. بەدەخەمە ئەو رۆژەى تو بەجىنەشتىم، كۆترەكانىش مالىكەيان جىنەشتو رۆشتن.

فرېشتە گۈوتى: ھەرمىش بووم كۆترەكانم لىكرىت. بەسەر گۆيسوانەى سەربانەكەمە دوو كۆترى عاشق بەدەمورى يەكترىدا دەخولانەمە. چەند جارىك لە دەرگاكەمدا كەس بەدەنگەمە نەھات. گۈوتم رەنگە لەسەربانىيت، بە ئەسپاي بانگم كرد: موراد، موراد، موراد، بەلام كەس وەلامى نەدامەمە. بەيانىيەكى زۆر خەماويبوو، ھەممو شتەكانم بە تەلخى دەبىنى، زۆر پەرىشان و نىگەران بووم، قەستم بوو ساتىك زووتر شارەكە بەجىبەئلىم. لەراستىدا شارەكە ھىچ گوناهىكى نەبوو، خەلكەكە بىزارىان كردبووم. من نەمدەويست بەتەنبا بۆم، زىاترىش ئۆقرەم نەگرت چاوەروانىم، ھەستم بەبۆنى مەرگ دەكرد لە ھەممو لايەكەمە، لەدىوارى مالىكانەمە، لەسەربان و ناو درەختو نىوان گەلاكان. بۆنى مەرگ لە ھەممو شتىك دەھات. من پىم وابوو ھەر لەناو سەربانەكەدايت بە ديار كۆترەكانتەمە. بەردىكى بچوكم ھەلگرتو فرىمدايە ناو

سەر بانەكە، بەلام لەبەختى كۆلى من تۆ لەسەر ئەم عەرزە بىراپوويت و ئىتر لەپەكتى دابراين. ئاى چەندم ئازار چەشت. . . ھەموو دىمەنەكانى ئەو بەيانىيە وەك دىرك لەچاوم ھەلدەچەقىن. يادە تالەكانى رۆژانى پىشوتىر دلو دەرونيان گوشىبووم، ئارەزوم بوولەو تەنگەژە رۆحى دەرونيە رزگارم بىت. ھەنگاوەكان خىزا و گەورە كرد، پىموايوو ھەموو شارەكە بە ھاوارونە عەرەتە لە شوينم دىن. ھەستەم بە شەرمەزارى دەكرد، بەلام تىنەدەگەيشتم بۆچى دەبىت رىسا بىكرىم؟ لە وشەى زوليش حالىدەدەبووم، بەلام ئەوئەندەم دەزانی مېھربانترين بونەور مندالە ئىتر لەھەر داوئىنىك بىكەيتە خوارووە. من ھەموو جوانىيەكم لەناو عەشق و خوشەويستىدا دەبىنى، ئىتر بۆچى گوناھە، بۆچى تاوانە داىكم كەسىكى خوشويستىت؟ بەوئەندەش دلى وشكىان ئاوى نەدەخواردەم، ئازاربان دەدام. ھەولياندا رىساو شەرمەزارى ناو كۆمەلم بىكن. وشە و جنىوكانيان لە گوئىدا دەنگىدەدايەو، ھانىاندەدام خىزاتر برۆم بەبى ئەوئە بزانم بەرەو كوئ دەروم. وەك دەعبايەكى زلە بەشوئىمەو، گونم بە ھىچ نەدەدا كە بەجىيان دەھىلم، تەنەت داىكو باوكىشم، رىق لەوانىش دەبوو، بۆچى راستيان لى شارەدبوو، بەلام موراد گيان نەمويست بەبى تۆ برۆم، رىق لەئەو نەدەبوو.

بەيانىيەكى زۆر سامناكو غەمگىن بوو، خۆم ئەم چارەنوسەم ھەلبىزاردبوو تاكولەو حالەتە دەرونىو گرقتە كۆمەلايەتتە رزگارم بىت، كەچى نەمەدەزانی بۆچى غەمگىن و نىگەرەنم، بۆچى بەبى ھىوا ھەنگاوم دەنا. موراد ئەگەر تۆ لەمەئەو بووتايەو لەگەلمدا بەتەتايە رەنگە نىگەرەن و بى ھىوا نەبومايە. بەرەبەيانىيەكى زۆر غەمگىن بوو، بىبەخت و بى ھىوا دەروشم. دەگەشتە ئاستى دارەكان، گەلاكانىش ھەلدەمەرىن، مەلەكانىش بەپىرتا ھەلدەمەرىن. بەنىگەرەنەو شارەم بەجىھىشت. لەدەرومەى شارەستەم بەماندوبوون دەكرد. وەك ھەنگاوەكانم لەدروم نەبەن پەشوكابووم. يەكەم جار بوو بەتەنيا لەمەئەو دەورەكەمەو، لەگەل ئەوئەدا لەسەر بىرپارەكەى خۆم بەردەوام بووم. باوەرم بە عەشقبوو. لە عەشقى خوشمەلنىابووم، چىرۆكى عاشقە بەدبەختەكانم زۆر خوئىدبوو. ھەندىك جار پەشوپەيەكى خوشى دەرونى روناك دەكردمەو، رەنگە لەناكادا لەبەن بەردىك، دەوئەنىك، پىشت دەمخىتەك موراد پەيدا بىت. ئاى موراد تۆ ھەر پەيدا نەبووت. لەناو دۆل و چالەكاندا وندەبووم جگە لە ئاسمان ھىچ جىگايەكى تەرم لىوہ ديار نەبوو. ترس و پەشوكاوى رۆحى داگىر كرىبووم، شتىك نەبوو ھىوا بەدلم بەداتو دەروم ئارام بىكاتەو، ناچار بووم پەنا بۆ رۆحى تۆ بىم، ھەمىشە لە خىيالى تۆدابووم ئىستاتانا تۆزىكىتر پەيدا دەبىت. تۆ ھەر ديار نەبووت، داخى دلو ترسى دەروم بە تۆ دەشت. ئەى ھەئەو

سەگىباھە بەم بەر مەيەنە بۆكۆي چوويت؟ ئەگەر لەمەلەوھ بوويتايە بۆچى من لەم چۆلەوانىيە تەنيا دەبووم.

موراد جىئوھەكانى فرىشتەشى پېخۆشبوو، خەندەو شادى تېكەل بە فرمىسكەكانى بېوو. فرىشتە لە گىر انەوھى چىرۆكەكەى بەردەوام بوو. لە دۆل و پەناو چالەكاندا سەر دەكەوتم، بە ھەر چوار لادا تەماشام دەکرد، كەسەم نەدەبىنى. لەئاوانى خەلكى بەد ھەلھاتم، كەچى وەك ماخۆلان چاوم دەگىرا كەسەك بىينمو بىيت بە ھاوړى تەنيايم. دۇنيابووم لە ھەموو كەسەكەش سەلم دەكردەوھ. ئەو زەمانەى شانازىم بە ھەستە ناسكەكانى خۆم دەکرد، لەعەشقى كچانەى خۆمدا كامەران بووم، ئىستاش لەم تەنيايەدا چەندە ئارەزوى بىينى كەسەك ئەو ھەندەش خۆم دوورە پەريز دەگرم. ئەو ترسانە چىن رۆحى كچىبوونى داگىر كردوھ، رەنگە بە مېھربانترىن پياو بگەم، بەلام خەيالىك ئەمتر سىننىت، نايەلئىت بىم بە ھاوړى كەس، دەبىت خۆمى لىنشار مەوھ. ئەو خاويە گيان بمخە سەر رىگايەك بەرەو جىگايەكى ئارام ببات. خاويە گيان توشى ھىچ پياويك نەيم. . . ئەو كچانەم بەمىر ھاتەوھ كرىانم بە پەنگ، عەشقىان كوشتم، ئەوانەى دەروونو حالىان تىكشكاندم. پرسىارم لەناخى خۆم كەرد" بۆچى ھەندىك بە مۆرڤ خەلق بوون؟" بۆچى موراد بە جىھىشت؟ رەنگە رۆژنىك تەنيايى بىخكەننىت. وەك چۆن ھىواكانى خۆم خنكاند، پەيمانگام بە جىھىشت. قوتابخانەكەم بىر كەوتەوھ، ئىستا ھەموو ھاوړىكانم سەرقالى وانەكانىان، خەرىكى پەيكەرە بچكۆلەكانى بەردەستىان. پەيكەرە بچكۆكەكەى موراد بەمىر ھاتەوھ كە رۆژانە كارم تىدا دەكرد. پەيكەرەكە تەواو نەبوو، رەنگە ئەوئىش وەك موراد ئىستا چاومروانم بىت بە چەكوش و قەلەمەكى بچووك نەرم نەرم رۆحى بەبەردا بكەم. بەلام بىسودە چاومروانى. من ھەوت رۆژە رى لىوھى دوورم تازە ناشگەر یمەوھ. چاومروانى ئارامى لىھەلەدەگرت، ئىتر كەسەك لەيادىدا نامىننىت بەناوى فرىشتەوھ بە عەشقەوھ لەنىو دەستەكانى خۆى بىتەو ئىشى تىدا بكات. رۆژنىك ھاوړىبەكەم دەپۆزىتەوھ، ھەرچەندە تەواو نەبوو بەلام رۆخسارى مورادى تىدا دىارەو جىگا پەنجەكانى من دەناسىتەوھ. ماوھەك رادەمىننىت نازانىت چى لىكەت، دەپۆزىت لە پەنايەكدا بىشارىتەوھ، بەلام پەشيمان دەبىتەوھ.

بەتەنيا دەروشتەم، يادگار بەكانى رۆژانى زوو بىوون بە ھاوړىم، ھەرساتىكۆ ھەزار خەيالىم دەكردەوھ. تەماشای ھەر چوار دەورى خۆم دەكرد، تەنياي وەك مۆتەكە بەسەر مەبوو، نازانم بۆ ھىندە دەترسام، خەمى ھاتنى شەوئىش بوو، ھەرچەندە رۆژگار زۆرى بەدەمەوھ ماوو. لەبەختى من ھاكا خۆر مالىئاوایى كرىو شەوھات. لەبەر خۆمەوھ دەمگوت: نای مورادە سەر قوراوى ناخۆ ئىستا لەكوئىبىت؟ خۆشم نەمدەزانى لەكوئى ئەم گەر دوونەم، زۆر دوور كەوتىبوومەوھ. لەناكاو دوو بالندە بە

خىراي بەلامدا فرەكەيان كۆرد، ھەواي باليان بە سەرو رووم گەيشت. بالئەدەكان نزيك سەرم رەتوونو لە پيشمەو نيشتەو.

دوو كۆترە پەريپە پەر سېببەكەي مورادبوون. دەرونيان رونكو ئاوەدان كۆردمەو، خوشببەكەي سىحر اوای بە دلەدا ھات، پيمو اوو موراديش لەدوای ئەوانەو بە ئاسمانەو، سەرم بۆ ئاسمان ھەلپىرى، تاكو ھەورەكان نىگاكانم بريان كۆرد، بەلام موراد بە ئاسمانەو نەبيني. تەماشاي پشنتيشەو م كۆرد، ئەو ھەشيوەي رۆحلەبەر دابوو نەمبيني. نزيكى كۆترەكان بوومەو، چاوەكانى ئەوانيش زەر دو غەمگين ديار بوو. وەك بەياني بەبەر ديك نەمتر ساندن، خويان ھەلپىرىن، بەلام باشبوو لەبەختى من لەواتر مەو نيشتەو. ئەو دوو كۆترە بچكۆلانەيە بۆ تەنيايى من ئاوەدانى بوون. زۆر دلەم پيئاخۆشبوو. ئەمجارەش كە لئيان نزيكوومەو ھەلپىرىنەو. ماو مەك رۆشتن و دووبارە نيشتەو. چەند جار ديك ئەم سىنار و يە دووبارە بوومەو، ئەگەر كۆترەكانم پيشتر نەناسببايە كە كۆترى موراد، خەيالەم بۆ پەريپەكانى ئاسمان دەچووخوا بۆ ھاو پەريپەتەي من نار دوونى.

من دلەنيابووم كۆترەكانى تۆ بوون، ئەي چۆن رینگاي منيان دۆزيبەو؟ چ سىحر ديك لە رۆحى ئەواندا بۆ عەشقى ئيمە ھەيە؟ بۆيە ھەندىك جار وەك دوو كۆترى ئەفسوناي تەماشام دەكردن. ئەم بەيانيە ھەر دوو كۆترەكەم لەسەر گويسوانەكە بينى، گو مانم لەموراد بوو رەنگە خۆي كۆترەكانى نار ديبەت و دووراو دووريش چاوديريم بكات. دلەي خۆم بەم خەيالە خوش دەكرد، ھەندىك جار يش رقم لئيدەبوومەو، چ گەمەيەكى تال و تر سناكم لەگەلدا دەكات.

فرىشتە چاوەكانى لەسەر يەكترى نابوون، بەردەوام بوو لەگەيرانەو ھاتنى خۆي مەملەكەتى مىش ھەنگ، بەلام وەك بۆ كەسيكى ناديار قسەبكات، وشەكانى بە ئاوازيكى خەيالى دەردەبرى، تىكەل لە خەمو ژان. پيدەچوو ئاگاي لە موراديش نەبیت، وەك بۆ كەسيكى تر چيرۆكى ھەلھاتنى خۆي بگيرتەو.

چەند جار يكيتر كۆترەكان بەم شيوە بوون بە ھاو رېم ماو مەيەكى زۆر رینگامان بىرى. ئوميديشم ھەر بە موراد بوو لەناكو لەبن بەردىك ياخود پەنا دارىك دەردەكەوت و لەتەرسو دلەكوئ و تەنيايى رزگارم دەبیت. كە نەمدەبيني ئازارى تەنيايى زارى قسەو جنيوى دەكردمەو، ئەي ھەتپو ھە سەرم رۆي بەرەلایە، بەم بەو بەيانيە لەمەلەو نەبوو، ئەي لەكوئ بوو؟ ئەگەر ئيستا لەبەر دەستەدا دەبوو، بەنيۆكو گاز ھەموو لەشتەم و نجر و نجر دەكرد.

موراد كەبى بە قسەو ھەر شەكەكانى دەھات، دلەي دەكرابەو بەو جنيوانەي كە ھەوت عەيام لەمەو پيش پييدا بوو. بە پىكەنيناك كە لەناخىكى گرياناو پەيەو دەھاتە دەروە، وەك مندالنيك لەنيوانى گريان و ژيربوونەو دە قسەبكات، فرىشتەي بە

ناگاھىنايەمۇ گۈۋى: فرېشتە گيان ئەمەتەم. . ئېستى لەبەردەستەم. موراڧ
بېخۇش بوو فرېشتە بەنىۋۆك لەشى خۇشۇاى دابەر كېنىتەمۇ، قەستى بوو سەد گازی
لېڭرېت تاكو ماچىكى دەسكەۋېت. فرېشتە چاۋەكانى عاشقانى بە ئەسپاى مەستى
ھەلدەبرى، بەناستەم بزەى دەخستە سەر لېۋەكانى و بەنازەمۇ دەيگۈۋت: دەك سەرت
شىنكەيت ۋەك خۇتت لېشار دەمۇ، مەن ئېستى نالېم. . ئەۋ كاتەى لە دەشت و ھەردو
چىكان تەنبا بووم. بەخۇا ئەگەر لەبەر دەستەمۇ دەبوۋېت، خۇا دەزانىت چىم
لېدەكر دېت؟ داخى دلى خۇم تېرتېر پېدەر شتېت.

موراڧ پېدەكەى و دەيگۈۋت: خۇم زانىم بەۋ دەردەت دەبردەم، بۇيە خۇم لېشار دېتەمۇ.
نا. نا گالئەدەكەم، بەلام تېناگەم ئەگەر لەبەر دەستابو مابە، ماناى تەنبا نەدەبوۋېت و
لەگەلئە دەبووم، ئېتر بۇچى داخى دلت پېدەر شتمۇ بەنىۋۆكۇ گاز و نجر و نجر ت
دەكر دەم؟

فرېشتە بە ئەسپاى و بە نازەمۇ چرنوكىكى لەقۇلى موراڧ گرت و گۈۋى: مەن
ئەۋكاتەم دەگۈۋت كە بەقەد ئەم دونبايە پەست و غەمبار بووم. فرېشتە دەيزانى چۇن
خوۋىنى موراڧ بەننېتە خۇشۇان. موراڧ ۋەك مندالېك خۇى بۇ باۋەشى شلكر دەبوو،
تەزوۋىكەى گەرم بە رۇچىدا تېپەرى ھەرگىز خۇشى بەۋجۇرە بەدلى نەگەشتېبوو. ۋەك
لە خەۋدا لەگەل شەبەتەندا جووت بوۋېت، قاچەكانى رەپ بۇ پېشەمۇ درېژ كرڧ بەدەم
ھەناسەيەكى گەر مەۋە گۈۋى: فرېشتە گيان چرنوكەكاند زۇر بەتامو چېژن، توخۇا
ھەقى ئەۋ كاتەشم لېكەر مۇ.

فرېشتە دەيزانى چ دەمارىكى موراڧى گرتەۋە، رەنگە ئەۋىش گەرمىيەكى
ئەفسۇناۋى ھەناۋى ھېنايېتە كۇل، بەلام ئەۋان ھەمىشە لەناخەۋە بەھىز ترن، بۇيە
عەشقى پېاۋ بەر امبەر بە عەشقى ئافرەت دېتە سەر چۇك. فرېشتە چەندە موراڧى
خۇشەۋىست، بەلام خەرىزەكەى ناخى ۋەك ئافرەتېك فرېشتەى پاراست. بە
پېكەنېنېكى پەر لە مانەۋە بە موراڧى گۈۋت: موراڧ گيان ئەۋە چېتە؟ قاچەكاند بۇ
دەلەرزەن؟ دەلېى بەدەم خەۋە مېز بە خۇتا دەكەيت.

موراڧ بە كەساسىيەۋە ۋەك مندالېكى بى دەسالات گۈۋى: چەند سال بەتەنباى
كوشتەم، ئېستاش بەھاللاۋى گەرمى ھەناسەت دەم سوتېنېت. مەن سەنورېك
لەنېۋانماندا نابېنم، ئېتر ئەۋ نەنېنېيە ئەفسۇناۋىيە چىە ناتانم بېمە ئامېز تەۋە ئارام
بگرم.

فرېشتە بەھالى موراڧ پېكەنېنى دەھات، باش دەيزانى خۇشترېن ھالەتە كە عاشق
بە شادى تېپىدا دەمېنېتەۋە، بەلام ئەۋدەمە ۋەك لەسەر ئاگر بېت زۇر بى ئارام دەبېت.
گۈۋى: موراڧ گيان سەنورى چى و نەنېنى چى؟ ئەۋ شەۋ تاكو بەيانى لەسەر سەنگم
نەۋسەتېت.

موراد ۋەك مندالتيكى تۇراۋ سەرى داخست بوو. فرېشتە دوگمەيەكى كراسەكەى ترازاند، ھەردوۋ لاي مەمكۆلە توندو تولەكەى دەر خست، نازانم قەستى بوو موراد شېت بكات ياخود بەيۇنى بەھيكانى مەستى بكات. بەنەرمىۋ ناسكى گوتى: ئەۋە چىتە موراد؟ دەلىلى لېم تۇراۋى وا سەرت داخستوۋە؟ فرېشتە بە مەكرونازموۋە پرسى: بۇنى ھېچ ناكەيت؟

موراد بە ئاستەم بە لوت مشەمشى بۆكرد، ۋەك بېيەۋىت بۇنى شتېك بكات. لەژىر لېۋەكەيەۋە گوتى: با. . . بۇنى بەھى دىت.

فرېشتە گوتى: ئەى بۆچى سەر ھەلنابرىت؟ بزانە بەھى لىيە...!

موراد بە ھىۋاشى سەرى ھەلېرى، سىنەى پېرېۋو لە بۇن بەھى مەمكەكەنى. چاۋەكەنى بەرامبەر بە سەنگى فرېشتە ھاتتەۋە يەكۋ خېلو خوار بوون. فرېشتە خەندەيەكى پر لەناز لەسەر لېۋەكەنى بوو. كەمىك سەنگى ھىنايە پېشەۋە، موراد ۋشكۋ سەرسام ببوو. فرېشتە پېيۋابوو ھەر ئېستاش خويى دەۋەستىتەۋ بەلادا دەكەۋىت. بە ئەسپايى دوگمەيەكى تىرىشى ترازاند، ئېتر ۋەختەبوۋ ۋەك دوۋ بەھى زەردو بۇندار لەكراسەكەيەۋە دەكەۋىتتە خوارموۋە. بە ھىۋاشى سەرى مورادى لەناۋ دەستى خۇيدا ھەلدەگۋىۋو لە سەنگى خۇى نىكردەۋە.

موراد سەرسامى ئەۋ خەۋەبوۋ چەندىن سالىۋو تيا نوستېۋو ئېستا ھاتەدى، زىاد لە ناسكى بەھىكان نەۋسنو برسى بوو. پراۋپىرى خەزو ئارەزوۋەكەنى فرېشتە بۇنى بە بەھىكانەۋە كىردو ئاۋىتەى يەكترى بوون تاكو ئەۋ كاتەى قاچەكانيان تىكەل بەيەكترى درېژو رەپ راکىشاۋ رۇچيان ئاسودەبوو.

موراد لە مەملەكەتى مېش ھەنگ گەر ابوۋموۋە. شەۋ تەنيا بەدىار چراكەيەۋە دانېشبوۋ لە فەكرى فرېشتەدەبوو، قەستى بوو بەۋ شەۋە تارىكستانە بەبى بال تاكو مەملەكەتى مېش ھەنگ ھەلۋىت. عەشقى سەردەمى لاۋىتى تازەبېۋەۋە. سەرسام بوو بەۋ ھەموۋ سالا بەبى فرېشتە چۈن ژياۋە؟ ھەر خۇشى دەيگوت: "گوۋ بەۋ ژيان ۋە حالە بەبى ئەۋ بەسەر مېرد". سەردەمى پېشمەرگايەتى بېر دەكەۋە، لە قەسەكەنى خۇى پەشيمان بوۋەۋە. موراد بە ھەمان عەشقىۋە عاشقى پېشمەرگايەتىش بوو. لەدۋاى فرېشتەۋە بە عەشقى خاكۋ خەكۋ گوندو شاخو دەشتەكانەۋە دەژيا. موراد زۆر جار دەيگوت: تەنباى فرېشتە كوشتمى، بەلام نازادى لە گيانى پېشمەرگايەتىدا زىندوى كىردەۋە. بە ناخو پەژارموۋە يادى رۇژگارى زوى دەكردەۋە، بېرەۋەرى ھاورى شەھىدەكەنى داۋاندەچلەكاند، بەناگايان دەھىنايەۋە بەۋردى لەرۇژگارى پىر كارساتى ئەمروۋ بىرۋانېت. بەپەرۋشەۋە كارى بۇ بەرنامەكە دەكردو بەدۋاى ھاورى دېرىنە خاۋن ھەلۋىتەكاندا دەگەر. بەلام لەدۋاى ھاتتەۋەى لە مەملەكەتى مېش ھەنگ دووبارە عەشقى فرېشتە ۋەك رۇچ جەستەى دەبزوۋاندو بەبى ئەۋ ئارامى نەبوو.

ئەمىشە ھەستى بەتەنئىي تەواو دەكرد لەدواى ئاوتەبەونى لەگەل رۆحى فرىشتەدا. موراڧ ترسىكى قەبە دەرونو بىر كەرنەھەى داگىر كەردبوو كە ھەمىشە وئەھى داپرانىكى تىرى بە بەر چاوى موراڧا دەھىنا. موراڧ لە ژورە تاكو تەنئىكەھى خۇيدا لەژىر لىو مەكانىھە بۆڧلى دەھوا دەگىگوت" ئەمجارە بگەمەھە بەفرىشتە لە مەملەكەتى مېش ھەنگ، ھەرگىز بەجىنناھىلم، ياخود بەھى ئەو سەر بەم ھەرىمەدا نەكەم".

كزەھى بايەكى پايزە ساوا لە دەشتو چىكانەھە كۆپرانە خۇيان دەئاخنىيە ناوكولانە تارىكو ساردو سەرەكانى ناو شار. خەشەى تاكە گەلا وەرىو مەكانى دەم"با" شادەنگى ئەم شەھە ترسناكە بوو. شەوانى ھەرىمەكە لەگەل زۆرى ئاسايش و پىاھەكانى پاراستنى ھەرىم، ئاوارام تۆقېنەر بوو.

شەو پەرە لە جوانى و لە پىر شەنگ، ئەستىرەكان لەمىھەرەبانى شەودا بەرۆژ خۇيان وندەكەن و روخسارىان بەشەو دەسپىرن. شەو درىژكراھەى رۆژو بەرگىكى تىرى پۆشبوو. ترسناكى شەو ترسەكانى دەرونى خۇمانە دەبىكەن بەبەرى ئەو پىشدا. ئەم سەردەمەھى شەوانى ھەرىم وەك ھاتنى دەعايەكى درندە ترسناك بوو، ترسەكە لەخودى مېھەرەبانى شەودانەبوو. درندەھى حوكمەرانى سەردەم بوولەسەر جەستەھى شەو تارىكەكان رەنگىدا بووھە. موراڧ قەد وەك ئەم شەو بى ئاوارام نەبوو. ترسىكى ئەفسونائى بە نەئىنى چووبوھە ناخىيەھە. جار بەجارىك لەپەنچەرەھى ژورەكەھە تەماشائى ھوشەكەھى دەكرد، جگە لەدەر مەختە بىن بآلندەكان بەدەم نەرمەبائى پايزوھە سەر چلەكانىان سەمايان دەكرد ھىچىتەرى نەدەبىنى. وەك چاوەروانى كەسەك بكات بەتەقەھى باى پىكدادانى دەرگاكان دادەچلەكى و جارىكەتەر لە پەنچەرەكەھە تەماشائى ھوشەكەھى دەكرد. لەبەر خۇيەھە دەگىگوت"تەنئىي ھەر بۆ خوا باشە". نازانم چەند رۆژىتر لىرە دەمىنەھە؟ تاكو دەگەر ئىمەھە فرىشتەم لى نىگەرەن دەبىت. ھەر لەدوورمەھە بە چاوە گەشەكانى ھەر شەم لىدەكات، ئەو دەمەھە مەن لەخوشى و ناخوشىدا وەك لەكەنارىكى بەرز رەھەسەم چاوەروانى كەوتىم نەشكەم. دلم دەلەرزىت بەنازى چاوى، بە شەرو ھەر شەھى چاوى. بە غەمبارى پىدەلمىم: فرىشتە گىيان... فرىشتە چاوەروان ناكات كە چى دەلمىم.

دەلئىت: دەرد...!

دەلمىم: فرىشتە گىيان... بەدەنگىكى كەساستر.

ئەمجارە تۆرەتر دەنگى ھەلەدەپرىت و دەلئىت: دەردى دل..

دەلمىم: ئاوارام بەرمەھە غەزىم... ھەقى خۆتە.

دەلئىت: جا بۆچى ناھەقىم لەگەل دەكەيت؟ بۆچى بى ئاوارام دەكەيت؟

ھەستەكەم لە عەشقى و خۇشەبىستىيەھە بۆمەن ناگرى گرتوھە. نزىكتر دەبەھەھە دەمەوت دەست بە زولفیدا بىنم. ئەمجارە ھەر زۆر تۆرە دەبىت، پىامدا ھەلەدەشاخىت و

دەلئەت: دەستت لابسە ھەتئو ھەتئو ھەتئو سىچر بازە... چەند رۆژە لەھكویت؟ بۆچی زوو نەگەر ایتەو؟

لئو ھەكەم وشكتەر دەبن، تەف لەگەر و مەدا نەماو ھەسەرى زەمان لئو ھەكەمى پئەتەر بىكەم. پئەلوى چاوەكەنم شۆر بونون و داكەوتون. ھەست بە لەرزىنى رۆح دەكەم. پئەش ئەو ھىچ بئەم، لەناخى خۆمدا دەلئەم بۆچى فرىشتەم لەخۆم تورەو نىگەرەن كەرد؟ ھەق و ابە خراپتەرىش پئەكەت. ئبو ھەش ناھەقى مەن نەگەرن كە زەلەل و كەسەسەم لەبەر دەمىدا، ھەر لەخۆتان دەپرسەم: ئبەر چىم ماو ھەتئو پئە بژىم، جگە لە سۆزو ھەشقى فرىشتە؟ وا ئەو بئەم لەدەست چوو. ناچار مەلئە بھىنەمەو، پئەدەلئەم، فرىشتە گەيان مۆلەتەم پئەدە راستى و تئەگەمەن.

دەلئەت: گۆئ لە ھەشقى دەرۆزەن ناگەرم.

دەلئەت: گۆئ لە ھەشقى دەرۆزەن ناگەرم. بە خۆشى و خەندەو پئەدەلئەم: گۆلەكەم. ! تەمەشاكە ديارىم بۆ ھىناوئەت.

دەلئەت: مەن گۆل نەم. ئافەتەتەكى بئەبەختەم... لەبەرت مەرم، چەند سەلە بە ديارى دەستى تۆ ماوم. ديارى بىھەكە بەرەو ھە بۆخۆت، مەلت بىشكەنەو بەرۆ.

رەنگە ھەك سئوى گەنئو زەرد بوو، چاوەكەنم پئەتەرتى پەشەكەوان گەرتوو، ناخە پئەر بوو لەخەم و رۆحىش ئارامى لئە ھەلگەراو. بە دەلئەم "خۆ ئەو بەرەستىتەتە، دەرم دەكەت". لەتەو ئازارى دەروم پئە بە ژورەكە ھوار مە كەرد: چىم كەردو؟ بۆكۆئ پئە دەرم دەكەت؟

لە ھوارى خۆم داچەكەم، ئاھەكە ھەلگەشاو گۆتەم: ئوخەى خەيال بوو. ھىشتا تەو نەھاتەو مەو ھەسەر خۆم، بەتەندى لەدەرگا درا، ئەمجارە دانەچەكەم، توشى دەلەكەتەكە بە ھىز بووم، گۆتەشەم رەنگە دراوسىكەن بەتەنگ ھوارەكە مەو ھاتەنئەن، دەنا كئە بەم شەو ترسناكە بۆ لای مەن دەت؟ چونكە چاوەروانى ھىچ كەسەك نەبووم سەردانم بەكەت. تاكو گەشەتە ھەشەكە جار نەكەتەش لە دەرگا درا پەو. بەدەم رۆشتەو ھە بۆ لای دەرگا ھوار مە كەرد: بەلئە ھەتئو وا ھاتەم. دەرگا كەردەو شەخ بەخەتەو ھە بوو، ھاتە ژورەو گۆتە: ئەو لەھكویت مەلئەو ابەت؟ چەند جار مە لەدەرگا دا، روناكى چەكەم بىنى زانەم لەمەلەو ھەت بۆبە نەگەرەمەو. خۆ نەخەتەو بۆت؟

نانا نەو سەنئووم، بەجەستە لئەرەبووم بە خەيالئەش ھەوت مەمەلەكەت لئەرەو دەور بووم. فەرمو بایچىنە ژورەو. بەدەم قەسەكە دەنەو لەدەرگاى ژورەكە نەزىكەو بونەو.

پئەشتر چاھەكەم لەسەر ناگەرەكە دانابوو، ھىواش ھىواش دەمى دەكەشا. شەخ بەخەتەو ھەرىش ئارەزووى چە خوار دەنەو ژورەو، گۆتەم: شانسى خۆت

چايەكە نامادىيە. گووتى: كەواتە چايەكى خەستىم بۇ تىكە...! بەلام بە داخەوہ پارچىمەك شىرىنى، كىكەك، شىتىك لەگەل خۇدا نەھىنا. گووتىم: چاي درەنگ وەخت شەكرو شىرىنى ناوئىت، رەنگە تەنا كۆيەك شەكرىش بەسبىت. دوو پىيالە چاي يەك رەنگم تىكرد، ھەردووكمان سەرقالى چا خواردنەوہ بووین، بىدەنگو بىورتەبووین. پىدەچوو ھەردووكمان چاوەروانى يەكتىرىن. من پىم مەقول نەبوو بلنم: ياشىخ خىربوو بەم شەوہ ھاتوويت؟ يەك دوو مژى لە چاكەداو خۇى كەوتە قسەكردن و گووتى:

ئەم ئىوارەيە بواری ئەوہم گونجاند بۇ چەند رۆژنىك بە سەردان دەچم بۇمالى باوكم، لەبەر ئەوہ دەمەويت بە خىراى سەردانى وەستا كاوہ بەكم.

بۇمن مژدەيەكى زور خۇش بوو. من لەسەر وەلامى شىخ بەختەوہر مابوومەوہ، ئىستنا ئەو پەلەيەنى بچىن بۇلاى وەستا كاوہ، من لەو بە پەلەترم بۇ بىنىنى فرىشتە. بە ئاوازيكى ھىمن و لەسەر خۇ گووتىم: چ كاتىك دەلئىت دەرۆين؟ مادام تۇش پەلەتە من نامادەم.

گووتى: سبەى بەيانى زوو.

گووتىم: كەواتە دەلئىت خۇمان نامادەكەين، پىويستە تۇش ئەم شەو لىزە بىمىنىتەوہ. ! گووتى: نانا، پىويست بە مانەوہ ناكات، چ كاتىك دەلئىت سبەى بەيانى دەتوانم نامادەم. شىخ بەختەوہر بە خىراى لای منى جىھىشت و رۇشت، لەسەر سبەى بەيانى زوو پىكەتەين. بەدم خەيالى بەيانيەوہ چايەكى ترم تىكرد. دونيا كەمىك ساردترى كردبوو، بىرم لە سبەى بەيانى كردهوہ، رەنگە ئەكاتەى ئىمە بەرئ دەكەوين ھەوايەكى ساردى ھەيىت، بلوسىكى گەرم لەگەل خۇم بىمە. دياربىەكانى فرىشتەشم پىچايەوہ. فرىشتە ھىچى نەگووتبوو، كەچى وشەى برۆ دەرەوہ لە گوئىمدا دەزرنگايەوہ ناخىشى ھەلدەتەكاندم. ويستم لەو خەيالە خۇم دەر باز بەم فرىشتەش تاوانبار نەكەم. فرىشتەى داماو ئاگادارى ھىچ نەبوو وەك عاشقىكى دل رەق خستە ناو چىرۇكە تورە ھاتەكانى خەيالم. ئەگەر فرىشتە لەسەر چەند رۆژنىك لەمن بىرنجىت، ئەو ھەموو سالە عشق و خۇشەويستى منى لەبىر دەكرد. يەكەم رۆژ لەناو چياكان رووى خۇشى خۇى پىدامەوہ شەوتاكو بەيانيش بە ئارامى لەسەر سنگى رۆژم كردهوہ. ئەو بەر بەيانیەم بەبىر ھاتەوہ كە رۇحمان ناوئىتەى يەكتىرى ببوو تاكو ھەموو ئەندامەكانى جەستەمان ئاسودەبوو. فرىشتە بەسەر ھاتى ھاتنى خۇى بۇ چياكان بۇ دەگىز امەوہ. من بىرم نايەت بۇچى لەو باسە دابراين؟ پىم ابوو ئەكاتەبوو پاش كەمىكى تر چووينە ناو دونيايەكى ترمەوہ، دونيايەك پىر لە كامەرانى، ئەودونيا شىرىنەى لەناو باخى بەھىكانىدا پىيگەشتم. نازانم چۇن بەو بەيانيىيە كەوتە ناو باخى سنگو گەردنى؟ رەنگە فرىشتە خۇى بەر نامەكەى وا دار شتىت؟ ئەى بۇچى

بەدرىزاي ئەو شەوگارە بىدەنگە تووشى داوى خۇى نەكردم؟ بۇچى بۇناو باخى سىنەو مەمەى نەبەردم؟ دۇنيام ھەستىكردوۋە ماندووم، ئىتر شەوى بۇھەسانەوى من تەرخانكردبوو.

دووبارە چىرۆكى ھاتتى خۇيم بۇ مەملەكەتى مىش ھەنگ بەبىر ھىنايەو، من زۆرمەراقم بوو لە نەينى ھاتتى ئەو ھالېبىم. دىاربوو فرىشتە يادگارەكانى ئەو رۆزگارە ئازارىان دەدا، بابەتېكىش بوو من چەند ئارەزووم بوو بزەنم، ئەمىش ھىندە بە پىويستى دەزانى. بە غەمباريەو گەوتى: بىرم نەماوہ.. لەكوتى چىرۆكەكەدا بووم؟

موراد گەوتى: چەند جارېك دەگەشتىتە لاى كۆترەكان، ئەوان دووبارە بەرەو پېش ھەلدەفرېنەو.

فرىشتە كەوتەو گېرانەو چىرۆكەكەى. كۆترەكان منيان گەياندە ئەم مەملەكەتە. ئەو ھەموو كۆترەى بەدەورى مندا دەيانىنىت، وچەى ئەو دوو كۆترە مېھربانەبوون لە تەنبايدا بوون بە ھاورېم. لەم مەملەكەتەش وەك رۇحى تۆيان بەبەردا كرايىت بە بىنيان زۆر شادومان دەبووم. لەو كاتەو لەگەل ئەم كۆترانە ژيان بەسەر دەبەم. بۇنى رۇحى تۆيان گرتىبوو، ھەر بەو بۇنەش دەژيام. موراد دلى پرىبوو لە گريان، چاوەكانى وەك گۆمىكى پېش بەستراو، دەمدەم فرمىسكى تىدەپژا، ھاكا ھاژەى كرىدو تەقىيەو. فرىشتە سەربارى ژيانى تەنباى خۇى بەزىبى بە مورادا دەھاتەو، ھەستى كرىد زەمانو تەنباى دلىان ناسك كرىدبوو. سەرى بەسنگى خۇيە نوساند دلىنەوايى دەكرد. دەيگوت: موراد گيان گۆى بە ئازارەكانى رۆژانى رابردوۋ مەدە، گرىنگ ئەو مە نىستا پىكەو مەن، ھەرچەندە ماو مەكى زۆرزۆر لە مەكترى دابراين، دەبىت ئەو مەش باشبزانىت. ! "ئاوايە رىگاي عاشقان".

موراد وەك مندا لوشكەلوشك لەسەر سنگى فرىشتە دەگريا. پىاويكى قارەمان بوو، بەلام ھەموو عاشقىك دلى ناسكە. ئەو دەمەى لەعەشقو باو مەش نازى فرىشتەدا دەبوو، مورادىكى تىر بوو، لىوان لىو بوو لە خۇشەمىشتى ولە ناسكى. دلى بەرگەى ھىچ خەمۇ ئازارىكى رابردوى فرىشتەى نەدەگرت. ھەنسكە فرمىسك لەگەرويدا تىكەل بەو وشانە دەبوون كە لەسنگىدا پەنگيان خواردبوو. بەدەم ھەنسكەو دەيگوت: فرىشتە گيان مىش بۇ ئەو عەشقە دەگرىم، بۇ ئەو رۇحە پاكەت دەگرىم. مىش ھەمىشە وا ھەستەم كرىدوۋە كەتۇ تەنبا نەبىت، خۇم بەبى رۇح دەزانى، ھەستەدەكرد رۇح بەجىھىشتوومو بە شوين تۇدا وئە. ھەندىك جار خۇشم نازەنم بۇ خۇم دەگرىم يان بۇ تۇ ھەناوم پىر لە گریانە، ئىمە ھەر لە مەكەم رۆژى ئەو پىندار يمانەو ئاوتەى رۇحى بەكترى بىبوين. فرىشتە گيان باسى ژيانى خۇتم بۇ بكە ئەم ھەموو سالە لەم مەملەكەتە چۆلە انىيەدا.

و ەك بەسەر بالى كۆترەكانەو ەم شان بەشانى ئەوان دەفرىم، ھەستەم بە ماندووبوون نەدەكرد، ترسو گومانو پەشوكاويشم بېرچووبوو ەو ە. ھەستەم بە نەننەك لە رۇحى كۆترەكاندا دەكرد، بەلام ھېچم بۇ ئاشكرانەدەبوو. گرنىگ ئەمبوو ئاسودەبووم، بەبىنيان زور شادومان بووم وەك لەگەل تودابم. دۇنيابووم كە كۆترەكان بۇ جىگايەكى ئارامو بىخەمم دەبەن. بەناو ئىسكوپروسكو لاشەكاندا بەبى خەمو ترسو پەزارە بە خىراي دەرۇشتىن. قەناعەتى من بە كۆترەكان دور لەئىرادەى خۆمەو ەوون. نەمدەزانى ئەو قودرەتە چىيە ھانم دەدات دلم بە ئاشنابوونيان خۇشنىت، بۇيە ھەندىكجار ھەر چاوم دەگىر او دەمگوت "رەنگە موراد دور او دور ئاگادارم بىت". نزيكى چياكان بووبنەو ە چىرۇكە ترسناكەكانم بىردەكەتەو، بەلام وەك ئەوزمانە ترس لەشى دانەگرتەم كەگوئىبىستان دەبووم. چياكان لەدورەو ە سەختو ترسناك بوون، ھەستەت بەبوونى دەروازەيەك نەدەكرد، ھەموويان شان بەشانى يەكترى بە ئاسماندا ھەلچووبوون. لەدەروازەكەى كە خۆت بىنووتەو پىندا ھاتوويەتە زورەو ە لەگەل كۆترەكان ھاتىنە ناو چياكانەو ە. چياكان سامىكى تايبەت بە خۇيان ھەبوو، لەپەنا ھەموو تاشەبەردىكدا چاومروانى ھىرشى درندەيەك بووم، لەناخىشەو ە وەك كۆترەكان لەھەموو ترسنىك بىخەمبووم، جار بەجارتىك بەخۆم سەرسام دەبووم، گومانم لەبوونى خۆم بوو وەك مرۇف. دەمگوت رەنگە مىش بووبىتەم بەكۆترو خۆم ھەست بەخۆم نەكەم. دىمەنى چياكانو ئەو ھەموو ھەنگوینو شارە ھەنگانە بە جۇرتىك سەرساميان كرىدبووم كە ئىتر بىرو ھۆشم لەلای ھىچىتر نەبىت. موراد گيان نازانم چىترت بۇ باسبىكەم دەربارەى چياكان، رەنگە خۆت زور دىمەنى پر لە نەننىو ە سەرسور ھىنەرت بىننىت. ژيانى مىش لەگەل سەرقال بوونم بە كۆترەكانەو ە بەردەوام بوو، ھەندىك جار بىش دەچووم بۇ ناو باخى دار ميوەكان. كۆترەكان وردەمور دە زيادىان كرىدو خۇشىو شادىان بەدلم دەبەخشى. ھىدى ھىدى لەگەل تەنىايو ە چۇلېدا راھاتم، ھەر بەھىواى ھاتنى تۇش بووم. ھەموو ئىوارەيەك لەدەمى دەروازەكەدا رادەوستامو نىگاكانم بەبى تروكاندن بۇ دور دەھاويشت بەلكو لە ناكاو موراد دەركەوت، تۇش ھەر دەرنەكەوتىت. ئىوارەيەك تارماى كەسنىك بىنى، گووتەم ئەو مورادەو شوئىن بۇنو پىنى منى ھەلگرتو، كەسنىكى شكستو مانوو دىاربوو، بەلام زوو لېم ئاشكرابوو كە تۆ نىت، لەو تارمايەش بى ئومىد بووم. لەدورەو ە ھەستەم بە حالى شىواو دەرونى پەشوكاوى دەكرد، نەمتوانى خۆمى لى بىدەنگ بەكەم. دۇنيابووم بەرەو چياكان دىتو مىش ھەنگەكانىش ھەموو جەستەى كونكون دەكەن. كەسنىكى ناچارو ھەلھاتوو دىاربوو، ئەگەرنا كەس بەرەو پىرى مەرگ ناچىت، كەس رووبەرروى مىش ھەنگەكان نابىتەو ە. كەسنىكىش نەبوو چىرۇكى ترسناكى دەربارەى چيا ھەزار بەھەزارەكان نەبىستىت. يەكەم رۇژى خۆم بىر ھاتەو ە بە ناچارى

ھەلھاتم، ئەگەر مەرگىشىم توشىبىۋايە بەرمۇ چىپاكان دەھاتم. كۆترەكانم نارد تاكو دۇنيا بىت ئاۋەدانىيە دەرونى كەمىك ئارام بىتەمۇ لە ھىرشى مىش ھەنگەكان پارىزراۋ بىت. من تاكو ئىستا لەنھىنى نىوان كۆترەكانو مىش ھەنگەكان تىناگەم، بۇچى مىش ھەنگەكان لەناستى كۆترەكان ھىمنو مېھربان بوون؟ چ پەيوەندىيەكى رۇچى لەنئىوانىاندا ھەپە؟ ئەو ئىۋارەپە كۆترەكان ئەو كەسە شىكستو ماندو و پەشۋاكو و ھەلھاتو ھىان ھىنا، كورى داپە بوو، ئەمىش لەو سەردەمەۋە لىرە دەژى. ئەو شەۋە تاكو شەۋگارېكى درەنگ موراڧ لەخەيالى فرىشتەدابوو، زور دۇشاد بوو كە بەيانى دەگەر ئىتەۋە بۇلاى فرىشتە لە مەملەكەتى مىش ھەنگ. بەرمەبەيان كە ھەستا دونيا ھىشتا ھەر تارىك بوو. لەناو جىگاگەھى ھاتە دەرمە. چراكەھى داگىرساندو تەماشاي كاتر مېرەكەھى كرد چوارو نىۋى بەرمەبەيان بوو. لەدلى خۇيدا گوتى " كاتىكى زور باشە، بەچاپەك رادەگەم". لايتە دەستىيەكەھى ھەلگرتو چوو بۇ موبەقەكە. بەشى دوو چا ئاۋى كرده ناو قۇرپىيەكەھى لەسەر تەباغە غازەكە داينا. شەۋ پىشى خەۋتن ھەموو پىۋىستىيەكانى نامادەكرد. ئىستا تەنھا نان و چاپەك دەخواتو چاۋەرۋانى ھاتنى شىخ بەختەمەر دەكات. شىخ بەختەمەر بەلنى ئەۋە پىدا تاكو ئەو جىگاگەھى ئۆتۈمۈبىل دەتوانىت براوت بە ماشىنەكەھى خۇيان لەگەل شۇڧىرېكى باۋەر پىكر اۋى خزمى خۇيدا پرۆن و دواتر ئەو بگەر ئىتەمە. بەرمەبەيانىيەكى زور گەشاۋەبوو لەبەر دلى موراڧا، لەبەر پەنجەرەكەدا بە پىالەيەك چاۋە راۋەستاۋو چاۋەرۋانى دەنگى ماشىنەكەھى دەكرد. ناو بەناۋىش بە فېكە لىدان ئاۋازى خۇش خۇشى دەردەكرد كە گوزار شىيان لە شادومانى موراڧ دەكرد. شىخ بەختەمەر برىارە كاتر مېر پىنج بگاتە لاى موراڧا، كات پىنجى ئەۋىت بۇ پىنج، ھاكا دەنگى ماشىن پەيدا بوو. ماشىنەكە ھاتو كەۋنتە رى.

ماۋەپەك بوو لە ماشىنەكە ھاتبوۋنە خوارمەۋە بەپى دەرۆشتن. تەنھا ھەردوۋكىان بوون. بەرېگا سەختو بەردەلەنەكاندا دوۋبەدو رىيان دەكرد، وەك زەمانى شاخ گورچو لەش سوڭ نەبوون، شىخ بەختەمەر وىسكى خواردەنەۋە كەمىك ورگى پى شۇر كرىبوو، جار بەجار ئىك پانتۆلەكەھى بەرز دەكردەمۇ دەيگوت: بە خوا پانتۆل و ئەم شاخو داخەيان نەگوتوۋە. بايەكى كەمىك ساردى ھەبوو، بەلام لەشىان گەرم داھاتبوو. زوو گەشتنە ناو ئىسك و پروسكەكان، شىخىش وەك ھەموو ئەۋانى تر بۇيەكەم جار لەناو كەلە سەرمەكاندا ھەستى بە ئارەق كرىدەنەۋە ترسو خۇڧى دەرونى كرد. ئەۋەندەھى لەناو چىپاكانو مىش ھەنگەكان دەترسا، ترسى لە ئىسك و پروسكەكان نەبوو. خەمى بوو خۇشيان بەدەردى ئەۋان بچن. وختەبوو گومانى لە موراڧ دەكرد. بەكزى و كەساسى گوتى: موراڧ بۇ كۆيم دەبەيت؟ خۇ و نىكى ناو

چيا ترسناكەكان بووينەو. ئەو ئەوپەرى گەردوونە، كى لەو جىگا عاسىيە دەتوانىت بىزى؟ ۋەستا كاۋە ئەگەر ياخى نەبىت چى دەكات لەي بەردەلانىستانە؟

لە دەروازەى چياكانەو پۆلۈك كۆتر بەرمو لاي ئەمان ھاتن، بۇ موراد ئاسايى بوو، بەلام شىخ بەختەمەريان خستە تەختى بىئارامى سەرسامى. بە شېرزەى زمانىكى تەتەلمەو گوتى: مورراد... خۆ ئەوانە كۆترن، ھەرىمەكە بالندەى تيانەمانەو، ئەمانە چى دەكەن لىرە؟

موراد بە زمانىكى سادەم روخسارىكى ئاسايى گوتى: بەلى ئەوانە كۆترەكانى فرىشتەن، بۆلاى ئىمەھاتوون. ھەموو بالندە كۆچكردووەكان لىرەن. . . ئىستا دۇنيا بویت كە چياكان ناۋچىمەكى ئاۋەدانەو عاسى نىيە؟

شىخ بەختەمەر ھىچى نەگوت، كۆترەكان نىكېبونەو، بەر امانىكى وردو قولەو سەرنجى دەدان.

قسەو رەفتارو ترسو پەشوكاۋى شىخ بەختەمەر بەلاى مورادەو ئاسايى بوو، گوتى پىنەدەدا ۋەكو گلەبى گالئەو تانەو شورەبى. خۇبشى بەو قۇناغەدا تىپەرى بوو. تەنھا فرىشتەى كىزە ناسكو مېھەبانو جوانكىلەكە نەبىت بەبى ترسو پەشوكاۋى بۇ يەكەم جار گەشتە ناۋ چياكان. بەھەر شىۋەيەك بوو گەشتە بەردەم دەروازەكە، موراد كەمىك دۇنەو شىخ بەختەمەرى كرد بە جۆرىك كە ئەم ھەستى پىنەكردوۋە دەترسىتو پەشوكاۋە. چيا بەرزو بە ئاسماندا ھەلچوۋەكان شىخ بەختەمەر پىشان سەرسام كرد. مېش ھەنگ بە ئاسماندا ۋەك پولاتەكى زەردو رەنگ ئالتۇنى دەدەرەوشانەو.

لەناۋ چياكان رەوشى شىخ بەختەمەر ئارام بېوۋەو، بەشادىو خوشخالىيەو تەماشائى دىمەنە سەرسور ھىنەرەكانى دەكرد. بۇنى گول ۋە ھەنگوبىن مەستى كردبوو. روخسارى ۋا پىشانىان دەدا لەخەيالى كەسدا نەبىت، جگە لە نەبىيەكانو دىمەنە رازاۋەو سەرسور ھىنەرەكانى مەملەكەتى مېش ھەنگ. ماۋەيەك بوو بەدەم رامانو سەرنجەو دەروشتىو چەند پىچىكى چياكانىان بىرىبوو. لەناكاۋ ۋەستا كاۋەى بە بىرھاتەو، لە مورادى پرسى: ئەرى ۋەستا كاۋە لە كويىە؟ زورمان ماۋە بگەينە لاي ئەو؟

موراد ۋەك گوتى لە پرسىارەكانى شىخ بەختەمەر نەبوۋىت، نەبە بەلى نە بە نەخىر ۋەلامى نەدايەو. لەپشت تاۋىرىكى گەورەى لەشاخ بەر بوۋەو ۋەستا كاۋە دانىشتىبوو، پىدەچوۋ چاۋەرۋانى ئەوان بكات. ئەۋەندە نىكى يەكتىرى بېوۋەو كە گوتى لەدەنگيان بوو. لەبرى موراد ۋەلامى دايەمو گوتى: نا، نا زورت نەماۋە.. ۋا گەشتىت. ۋەستا كاۋە خۇ پىشانداۋ باۋەشيان بەيەكتىدا كرد.

شارى سەردەم

خەمۇ نىگەرانى و پەزارەى خەلكى ھەرىمەكە لەدەست پىرە ھوكمى ئەو رۆزگارە سنورى ھىمنى و بى دەنگيان ورده ورده دەشكاند. شارى سەردەم پىچەوانەى سىماو روخسارى بوو كە سەرەتا پىشانى خەلكيان دا، لەبوكتىكى رەزا قورسى جامبازى ورگ شۆرى زۆر خۆر دەچوو. نە تىر دەبوو، نە فىر دەبوو خۆى لەگەل بارودۆخى ھەرىمدا رابھىننىت.

ئەو بەمىانييەى خەلكى ھەرىم لە چىنە جىاوازەكان لەبەردەم دەروازەى شارى سەردەم كۆبوونەموو چاويان بە پاشا كەوت. پاشا شەيتان بوو، زوو چاوپىكەوتتەكەى پىرانەو، بەلئىنى پىدان ھەرىم ئىوارەى كۆدەبنەموو سەبارەت بە چارەسەر كەردنى كىشەكان و گۆرانكارى و چاكسازى گفتوگۆ دەكەن. پاشا شەيتان بوو، دەيزانى چۆن ئەو خەلكە تورەى لەكۆل خۆى بكتەو، بەلام وەك پىشەى ھەمىشە خاقل بوو لەزەمەن، وەك ئىوارە داھاتوو بەكى زۆر دوور بىت. خاقل بوون لەو زەمەنەى كە وردەوردە دەگاتە تەوقى سەريان تاكو تەمەنيان بە نازارە دەپرىتەو.

بەمىانيكى فەرمى خەلكى ھەرىمەكەيان لە گۆرانكارى يەكان ناگادار كەردەو. بەپىتى بەمىانەكە تەنھا جىگا گۆركى لەئىوان ئەندامەكاندا كرابوو، ناوى سى كەسشىيان بۆ رىزلىنان ھىنابوو كەدەنگيان لەسەردابوو لەبەر زۆرى تەمەن و ماندوو بوون لەسەر كارەكان لابرابوون و پۆستەكانيان لىوەرگىر ابوو، بەلام ھەرسىنيان بەيەك دەنگ ئەو بىرپارەيان رەتكەردبوو، گوتبوويان تاكو رۆح لە جەستەمەندا ماىت و خوين لە دەمارەكانمان بسورىتەو لە كارووخزەمەت بەردەوام دەبىن. دەستەى ھوكمرانى بىرپارەكەيان ھەلوەشاندىبوو ھەموو داواكارى يەكانى ھەرسىنيان بە لوتف و حورمەتەو قبول كەردبوون و پاداشىش كرابوون لەمۆلكى مەلەت بەكى سى دۆنم زەويان دابوونى بە ھەموو خەرجىيەكەو بۆ پشودانى خويان بىكەن بە باخچە. بەبۆنەى ھەلوئىستى پىرۆزى ئەو سى تىكۆشەرەو، سى رۆز پشوى فەرمى لە دامو دەزگای ھەرىم راگەياندىرا.

خۆ فەرز كەردن بەسەر دەسەلات و پۆستەكانى دامو دەزگا ھوكومىيەكان و خۆ فەرز كەردن و بەزۆر بەھاكم بوون بەسەر خەلكى ھەرىم، چوو خانەى ھەلوئىستى بەرزو دلسۆزى مەللەت و نىشتىمان پەرەى.

ئەم گۇر انكارى وچاكسازىيە گالئەجارىيە قەناعەتى بە خەلگ نەكرد، وەك فىلمىكى كۆمىدى دەھاتە بەرچاوپان كە دواجار پىكەننەكان دەبن بە گریان، گریانى مەرگى حاكەمەكان. دووبارە خەلگەكە كۆبونەمو بەرەو شارى سەردەم بەرپىكەوتن. بەر دەمى دەروازەى شارو سەر شوراکان لە پىنشوتەر بە پىپاوى چەكدار مەحكەمتر بوو. لولەى رەشاشەكان دووگەز زىاتر لە كونەكانەو ھاتبۇونە دەروە. ئەو رۆژە كەس بە دەنگیانەو نەھات، رىگەيان بەكەسەش نەدا بچىتە ژورەو. ناوى ھەر كەسنىكان دەھىنا كە دەیانەوئىت چاوپان پىيان بکەوئىت، پىيان دەگووتن: بەداخەو بەرپىزى سەفەرى كەردو. گووتیان بەلكو چاومان بە "حاکمپاشا" بکەوئىت. گووتیان، ھەفتەيەك دەبىت پاشا لەم ھەرىمە نىيە. گووتیان: باشە رىگامان بدەن تاكو لای سولتەن دەچىن. بە تورەيىو پىيان گووتن: خۇتان گىل دەكەن لە دەنگو باسى سولتەن؟ گوايە نازانن بەرپۆز لە زانكو دەخوئىت؟ گووتیان: نارۆين تاكو سەرۆك نەبىن. گووتیان: ئۆو دەلئى خەلكى ئەم ھەرىمە نىن؟ كۆشكى سەرۆك لەناو شارى سەردەم نىيە، ئەو لىزە دانانىشەت، لەپايتەختى گەورەيە. بەنىگەرانى و نائومىدى گەرانەو سەر ئىش و كارەكانيان.

شىخ بەختەمەر بەوردى باسى روداوەكانى ھەرىمە بەرنامەو پلان و ئەقلىتى دەستەى حوكمرانى بۆ وەستاكوو كورى داپە دەكرد. ئەمىش پىيانەبوو بە ئاسانى گۇر انكارى و چاكسازى جدى ئەنجامدەرىت. سەرسامىش مەبن كەمەن يەكەم لەم دەستەو تاقى حوكمرانى و گلەى و گاز نەدەش لە بەرپەو بەردن و سىستىمى حوكمرانى دەگرم، رەنگە زۆرى ھاوشىوئەى مەن ھەبن؟ كە دلىاشم ھەن، خەلكى خاوەن ھەلوئىست و دلسۆز بەبەر نەكراون.

وەستاكوە گووتى: كەواتە بەختمان لەگەل ھاورىيەتى تودا باشى ھىناو.

شىخ بەختەمەر گووتى: دەمەوئىت لەھەموو شتەك حالىبىم، دەتانەوئىت لىرەو چىبەكەن؟ وەستاكوە گووتى: بەناچارى رومان لىرەكرد، لىرەو ھىچ ناكەبن، دەمانەوئىت بەيارمەتى تۆو ھەموو ئەو كەسانەى خاوەن ھەلوئىستەن بىرئەك لەبارودۇخى ھەرىمەكە بکەينەو كە چىتر ئەو خەلكە توشى نەھامەتى نەبن و ئەو خاكەش لەو زىاتر بەتالان نەبەرىت. چارەسەرى گرتەكانىش بە ئەنجامدانى پرۆسەيەكى گۇر انكارى لەدەستەى حوكمرانىدا دەبىن. چونكە ئەوانەى ئىستە حاكىمى ھەرىمەكەن، حوكمرانى تەنھا بەھەقى خۇيان دەزانن كە وەك مىراتى بۆ خۇيان ماوتەو.

شىخ بەختەمەر گووتى: كارىكى سەختە، سەختى لە بى تۈانای ئىمەدا نىيە، ئەوان نايەنە ژىربار، لەمەش خراپتر ھەموو بەرنامەيەك لە پىناوى چارەسەركردن و گۇر انكارى بە دۆزەنمەنى كەردن دەزانن. وەك تۆ گووتت "دەسلات وەك مىراتى بەجىماو تەنھا بە ھەقى خۇيانى دەزانن". بەلام ھەرنابىت بىدەنگ دابنىشىن. ئەركى حوكمەت لەم

سەردەمەدا بۈۋە بە خۇپاراستن و بە گژداچوونەھەي خەلکی دلسۆز و خاۋەن ھەلۋىست. ماۋەيەك پېش ئىستا خەلکی ھەرىمەكە بۆ بېنىنى بەرپرسىكى گەھرى ھۆكەت سەردانى شارى سەردەمیان کرد، بەلام كەس بە روویانەھە نەھات و ھاتتەكەي ئەوانىشىيان بە ھىرش و پەلاماردان لىكدايەھە. باروۋخى ھەرىم زۆر خراپە ھەموو پلان و بېرکردنەھەيەك ئىشکردنە لەسەر دەلەمەند بوون و خۇپاراستن و مانەھە لەسەر كورسى دەسەلات. ئەرك و مەسرفەي شارى سەردەمیش لەئاستى ھەموو نە ھامەتپەكانى تردايە. لەدوای ئەو رۆژھە گۆمەلنىك ھىزى چەكدارى تریان بۆ پاراستنى شارى سەردەم دامەزاند. ئەو خەلکە زۆر بە ھىمنى و ئارامى ھاتبوون، كەچى پىيان گوتبوون "ئىۋە بۆ شەر ھاتون". ئەوانىش بە ھەمان شىۋە چۆن ھاتبوون، ھەرواش گەرانەھە.

لەپاش ئەو ھاتنە جارنىكىترىش بە ھەمان مەبەست ھاتبوونەھە بەردەم شارى سەردەم. ئەم جارە بەبەرگى سېبىھە ھاتبوون، تەنھا پىلاۋەكانى پىيان پىنبو. ھەندىك لە پىاۋە پىرەكان ددانە تاقمەكەي دەمىشىيان دەر ھىنابوون و لەمالەھە دايانابوون. ھەمالەكانىش قولپاي بار ھەلگرتن كە ھەمىشە بەبەر پىشتىنەكانىانەھە بوو، لەگەل خۇيان نەياھىنابوون، نەكو بە چەك تىگەن، پىيان بلىن ئىۋە بۆ شەر ھاتوون. جارى سىبەمىش چاۋيان بەكەس نەكەت. بە سەرۆكى پاسەوانەكانىيان گوتبوو، بەلكو سەرۆك، يان پاشا ياخو سولتان، ھەركەسنىك قسەي بروت رابگەبەنن كە ئىمە ھاتووين سەبارەت بە بەلاۋ نەھامەتى و كىشەكانى ھەرىمەكە گفوتگوپان لەگەلدا دەكەين. پاسەوانەكە بە تورمىيەھە بە گژياندا چووبوۋەھە "ئەو قسانەي ئىۋە دەيكەن ھەمووى بوختان و درۆيە. چ بەلاۋ نەھامەتپەك لەم ھەرىمەدا ھەيە تاكو گفوتگوۋى لەسەر بەكەن؟ بەلاۋەي لىدەكەن باشە، ئەگەرنا فەرمانى ئەومندەمان پىنە بە كارو ئەركى خۇمان ھەستىن. بىاۋىكى پىر بە ھىمنى پىنگوتبوون: كاكەگيان خۆ ئىمە بۆ شەر نەھاتووين، خەلکی ھەرىمەكەين و بۆ لای براكانى خۇمان ھاتووين، ئىمە ھەموو براو كەسو كارى يەكتەرىن، چ پىۋىست بە تورەبوون و نارەھەتى دەكات؟ پىاۋپىرەكەيان لەپىش ھەموو ئەوانى ترمە بە پال دوور خستبوۋەھە.

كورى دايە گوتى: ھەرچىيەك باسبكرىت راستەو رویداۋە، گرنگ چارەسەر كوردنى كىشەكانە نەك دووبارە گىزانەھەي وەك چىرۆكەكان. رەنگە و ھستا كاۋە لەنامەكەيدا لەبەرنامەيەك ئاگادارى كرىدىنپىتەھە؟ ئەكەر زانىارىشت نىبە بازو و بچىنە ناو باسو بابەتەكانەھە. بەبىرو بۆچوونى ئىمە دووبارە پەيرمو كوردنى بەرنامەكەي ئوقيانوسى ھىمە رەنگە گونجاوترىن چارەسەرەبىت كە بنەبىرى گرتەكان بكات. گرنگى ناۋەرۆكى بەرنامەكە بچوك بوونەھەي خودى تاكە لەناخى خۇيدا بەمەبەستى كوشتنى خەرىزە شەرانگىزەكانى مرقوف، ھەمان كات بەھىزكردن و چىرکردنەھەي ھەستەكانى

لە ھەلۋىستىكى پېرۇزدا بەرنامبەر بە نەركەكانى كە ھەمىشە وەك كورى شۇرشو مىلاەت بېر بگاتەو لە ھەس پلەو ئاستو دەسەلاتىكدا بېت كە دووبارە تاك ھەست بەگەورەيى خۆى دەكات، بەلام خالى لە خەرىزە شەپتانىو شەرەنگىزەكانو پېرو كاملۇ ژېرلە ھزرو ئەقلا. ئوقيانوسى ھىمەن لەسەر بەنەمايەكى فەرىو فەلسەفى بەرنامەكى دارشتوو كە رەنگە لەم كاتەدا بو ئىمە سەخت بېت، ئەگەر پەپىرەو ھەموو خالەكانىشى نەكرىت، رەنگە ئەوساش تووشى كېشەو گىرقتېبىن. لەبەر ئەو دەبېت خويندەنەمو لىكدانەو ەى وردى بۆبەكەين. كورى دايە بەردەوام بوو ، گووتى: ئىمە ھەمان ئەو بەرنامەيە بەر جەستە دەكەين كە ئوقيانوسى ھىمەن خۆى وىستى دەست بەلاو كىرەنەو ەى بكات. ھەموو شمان ئەزانىن دەر ئەنجامەكى چۆن كەوتەو، تەنەت شېخ بەختەورەيش كەستىكى ئاگادار بوو لەو سەردەمەدا. مەن مەبەستىم بوو كەبلىم لەو جىگايەو دەست بەكار بېن كە ئوقيانوسى ھىمەن نېتر پېرانەگەشت. شېخ بەختەور گووتى: ئەو ھەر لەسەرەتاي راگەياندىنى بە نەپنى لەناو ھاورىكانىدا شەھىد بوو.

كورى دايە زور بە جدى قسەى دەكردو گووتى: زور چاكە كە ئاگادارن، مەنەش مەبەستىم ھەر ئەو ەيە بەناو ھاورىكانماندا بەرنامەكە راگەيەنەن وەك ئەو ەى كە وەستا كاومو موراد پېشتەر پېى ھەستاونو چەند ھاورىيەكى دېرىنەشيان دۆزىو تەو. لەوە گىرنگىر لەناو دەستەى حوكمەرانىدا دوستو ئاشناسكانمان بدۆزىنەو، وەك خوت گووتت "رەنگە زور كەس لەسەر ھەلۋىستى دېرىنى خۇيان مابىتتەو". ئىمە دەتوانىن لە رىگاي كارو پېگەى تۆو ئەو ھاورىيەنە بدۆزىنەو، ھەلبۇزاردىنەشيان ئاسانە چۈنكە روخسارى مرؤف لەناخى دەدوئىت. ھەموو ئەو برادەرەنەش ناسراون، دوستو ئاشناى خۇمان بوون.

وەستاكاوە تاكو ئەو دەمە بى دەنگ بوو، گووتى گىرتبوو، بېرىشىدە كىردەو. ھەر لەسەر رېتىمى ئەو بېدەنگىيە گووتى: ھەر چىيەك بەكەين دەبېت بە ھىمەنىو بېدەنگى بېت، دوور لەناز اوو توندو تىزىو دووبەركى. پېچو بوو ئوقيانوسى ھىمەن لەو سەردەمەدا ھەر ھەمان بۆچوونو ھەلۋىستو بېر كىرەنەو ەى ھەبوو. بەرستەيەكى ناوازو بەنرخ گوزارشتى لەناخو ھەلۋىستى خۆى كىردوو بەرنامبەر بەو كەسانەى رووبەرەو ەى بوونەمو دژايەتەيان كىرد. گووتىبو "ئەوان ھاورىمانن، دوستايەتەيان باشترە لە دوژمنايەتى". ئىمەش دەبېت وەك ئەو بېر بەكەينەو، دەبېت ھەرواش بېت چۈنكە ھەر بەرنامەكى ئەو پەپىرەو ەى دەكەين. مەنەش دەلىم دوستايەتەيان باشترە لە دوژمنايەتى...!

شېخ بەختەور گووتى: ھەر دوستايەتى ناسانترە، رەنگە دوژمنايەتى زور سەخت بېت لەگەل دەسەلاتىكى گەورەو بەھىزدا؟

ۋەستىكا ۋە گوتى: مەن بەپېچەۋانە ۋە ئەۋ دېمەنە دەپىنم. رەنگە بى ھېز تىرىن كەس بىتوانىت دوز مەنەيتى ھېزىكى گەۋرەبىكات. لېرەدا گىرنگ دوز مەنەيتى كىرەنەكەپە نەك دەر ئەنجام، بەلام دۆستايەتى كارىكى سەختە بە ھەموو كەس ۋە ئەقلىك ئەنجام نادىت، دەر ئەنجامەكەى شايەتى ئەۋ راسنىپە دەدەن، چۈنكە دەسكەۋى پېرۋى مۇقائەى لېدەكەۋىتەۋە. ئەم دەسكەۋىتە بە ھايەكى گەۋرە بەنرخىان ھەپە، لەبەر ئەۋە پەيدا كىردى ۋە بەدەست ھېنانىيان ھەۋا ئاسان نىپە. لېرەۋەپە دۆستايەتى كارىكى سەختەرە ۋەك لە دوز مەنەيتى، بەلام پىرەنسىپەكەى لەناخى مۇقدا خۇش ناسودەن چۈنكە ھەنگاۋەكان بەسەر دىر كىدا نىن.

كورى دايە بە روى گەشەۋە گوتى: مەن دۇنيام بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھېمەن خۋاستەكەى نىمەى لەباۋەش گىر تۋە، چارەسەرى ھەموو قەپىرەنەكانە كە روىان لە ھەر يەكە كىردۋە ھەموو ئەۋ نەھامەتپانەش كە بەر ھەمى خۋدى ھەر يەكە لەدەستى ھۈكەر انىپەۋە بەر بۆتەۋە بەسەر خەلكدا. داۋاكارى نىمە، داۋاكارى ھەموو خەلكى ھەر يەكەپە، قىۋلكر دىنىشى ئاسانە... ھەر كارىك لەپىناۋى چارەسەركى كىشەكەى خەلكى ھەر يەكەۋە بەر ژەۋەندىيان بىت، دەبىت ئەۋانىش پىيان باشبىت ۋە بە خۇشالپىپەۋە قىۋلى بىكەن. ئەگەر ئەم شىۋە چارەسەرە بىسود بوو؟ بىر لە رىگاپەكى تر دەكەپەۋە.

شىخبەختەۋەر گوتى: ھەر ھەمان بەرنامەۋ داۋاكارى بوو كە لە سەرەتاۋە دژايەتپان كىرد، ئەۋ سەر دەمە ۋەك نىستاش خۇيان خۇش نەدەۋىشت، نىتر نىستا چۈن بە ئاسانى داۋاكارىيەكان قىۋل دەكەن؟ چۈن دەچنە ژىر كارىگەرى بەرنامەپەك كە پىشتىر دژايەتپان كىردۋە.

كورى دايە گوتى: گومان لە دوو خالەت دەكرىت، رەنگە تىنەگەشتىن بىت لەناۋەرۋكى بەرنامەكە ۋەك ئەۋە مەبەست ۋە خۋاستە، ياخود ھەر ناپانەۋىت سەرۋەقلىتپان ئىرادەپەكى ھوشيارتر ھەبىت، ئەم خالەيان گومانى زىاتر ھەلدەگرىت، چۈنكە باش لەپىدام ماۋە ئوقيانوسى ھېمەن روىۋەپىرۋى ھەموۋىپان گوتى: ئەگەر بمانەۋىت ھاورپى زەمەنىكى دىرېز بىن لە ھەموو سەردەمە جىاۋازەكاندا، دەبىت رۋى زەمەنەشى بېۋىشىن بە بەرى ژىرىۋى بىر كىرەنەماندا. دەبىت بچۈك بىپىنەۋە ۋەك ساتىلە بچۈكەكان كە دىرېز تىرىن زەمەن دەكېشەن. دەمەۋىت روىۋەپىرۋى ناشكراتر قسەبىكەم. دەمەۋىت بلىم كەس لەبىر خۇى نەباتەۋە ئەگەر بەندى دىرېز تىرىن زەمەن بچىرېت، لەبچۈك تىرىن ساتدا دەپچىرېت ۋە دابەش دەپتەۋە بۇ ساتە ۋە دىلەكەى كە پىكىيان ھېنابوۋ، كەۋاتە زەمەنىش دەبىت پىكەتەى خۇى لەبىر خۇى نەباتەۋە، دەبىت ئەۋەش بزانىت بەدېرېز تىرىن تەمەنى خۇپەۋە لە ھەموو ھەنوكە ساتىكدا، لە كۆتاپىرېن ساتە تەمەنى خۇپدا، بۇ بەردەۋام بوۋى دىرېز بوۋەۋە نەكۋىشتى خۇى،

دەبىت خۇي بە يەكەمۇ بچوكتىن كاتى داھاتوى خۇي بسپىرئىت، ئەگەر ئەم لوتقە لەناخى زەمەن خۇيدا نەبىت، خۇي گوناھبارە بە كوشتن و برانەھەي تەمەنى خۇي. كەراتە گەرەبىي زەمەن لەمۇدایە ساتە بچكۆلەكانى بەردەمى قىبول بكات، بەم ھەلۋىستە خۇي گەرەدەكاتو تەمەنى خۇي درىژ دەكات.

ئەمۇ رۆژەم وەك ئىستا لەيادە. وشەكانى وەك بالندەبەكى سىجراوى بە ژورەكەدا دەھاتوو دەچوو. روخسارى ئەندامانى ناو ژورەكە رەنگى بالندەبەكى سىجراوى بە وشەكاندا بوو. ھەمۇ سەرسام بوون، سەرسام بوونىك تىكەل بە رىقو بوغزو پىش خواردەنەھە، ئوقيانوسى ھىمەن ھەمۇ روخسارەكانى دەخوئىندەھە، بەلام بىدەنگ نەبوو، زىاتر ھانىدا درىژ بەبەسەكەى بدات، چونكە ھەر لەمۇيدا بوچوون و لىكدانەھەكەى خۇي سەبارەت بە بىر كەرنەھەمیان و گارىگەرى لەسەر باروئوخى ھەر يەكە لە داھاتوودا لە گومانەھە بوو بە دلنىابوونى رەھا. بەدەنگە نەرمەكەى خۇي گوتى:

ئىمەش دەبىت وەك زەمەن درىژ بىنەھە بە ئەقلىتو بىر كەرنەھەي زەمەنىش، ئەگەر رۆژگارنىك گەشتىنە پلەو پايەبەكى گەرە، بۇ بەردەم بوونمان وەك زەمەن چوون خۇي بە بچوكتىن ساتى داھاتوى دەسپىرئىت، ئىمەش دەبىت بچوكتىن بەرامبەر حسابى بۇ بکەين و خۇمان دەسەلاتمان بە خەلكانى تر بسپىرئىن، ئەم دەمە ئىمە گەرەتر دەبىن. زور جار مروث لەگەرەي خۇيدا بچوگ و سادە دەبىتەھە. ئەھە گەرەبىيە كە خاوەن دەسەلاتىك، حاكىمىك، لەبەر بەرژەمەندى گشتى، دەسەلات بە كەسانى تر دەسپىرئىت. بە پىچەوانەشەھە، ھەندىك جارىش مروث لە بچوگى خۇيدا گەرەدەبىت. وەك ئەم سەركەدەبەي گەرەبەي و پىرۆزى خۇي دەپارىزىت، لە ناستىكدا واز لە كورسى دەسەلات دەھىنئىت. بۇ بەرژەمەندى گشتى حوكمرانى، خۇي بچوگ دەكاتەھە، ئىتر وەك كەسكى ئاسايى دەبىت، بەلام لەمۇ كاتەدا لە بچوگى خواستو تەمەخ فىزى خۇيدا ھەمىشە لەناخى خەلكدا بە گەرەبى دەمىنئىتەھە.

ھەر لەسەرەتاو ھەندىك جىاوازى بىرورا لەنىوان ئەندامە بەرزەكاندا ھەبوو. جىاوازىەكان بىنەمايەكى فەرى بەھىزىان نەبوو. لەسەر ئاستى رىق دروستىبوو. خەلكى دەرەھە دەستەي سەركەبەي، بىئاگابوون لە كىشەكان و لە مەنا پوچەلەكانىان. زور بىكەى سەربازى رزىم كە لە گەردو تەپۆلكەكان دامەزراپوون، لەشەونىكدا، لەسەتتىكى كەمدا وەك شارە مېرولە كۆنترۆل دەكراو بەناسانى دەستىان بەسەردا دەگرت. زور كەسبىش رۆخى خۇي ھىندەي رۆخى پەپولەبەك لە لاگرنىك بوو. لەسەر سوتىندو پەيمان و ھەفای ئىمە شەھى سەد جار رۆخى لەجەستەي ھەلدەفەرىو دەگەرەپەھە.

سەرھەتاي شۆرش زۆر بابەتى گىرگ ھەبوو كرا بە قوربانى بە بيانوى ھىمنىو پاراستنى شۆرش. يەكئىك لەو بابەتەنە بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن بوو. بەبيانوى ئەوئى شۆرش لەسەرھەتاي تەمەنبايەو بارودۆخى ناسكە، بەتوندى بەگژىدا چوونەو. ئوقيانوسى ھىمىن ئەو كاتە ھەستى بە تەنبايى كىرد، بەرھەك روبرووى ۋەستەن، كۆمەلئىكىش بىئەنگەبوون. ھەندىك جار بىئەنگى لە ناخەو كۆمەلئىك ۋەشە قورسوزىرو جىئودارن. ئەوانە ئاشكرا بوون قەسەكانىيان بىئوقول نەبوو. يەكەيەكە تەماشاي ناوچاوى ئەوانەى تىرى كىرد كە بىئەنگ بوون. لەدواى ئەوئى كەمىن گووتەم "دەھىنانىكى تازەو لەخۇبىردو گىرنگە لە مېژوئى شۆرشى ئىمەدا، من لەئىستەو مژدەى سەرھەتەن رادەگەيەنم، چى لەو ھىوا بەخىشترە پىش ھاتنى روداوەكان رىگا لە ھۆكارەكانى بگىرىن چارەسەرى بۆبۆزىنەو؟ ئەمە ئەو قەلسەفەيەيە كە ئەقلى بەدواى خۇيدا دەگەرىت بەژىرى خۇى. لىرەدا ژىرى ھەمىشە وئە بەدواى ژىرتەدا، چونكە نابىت خاقلېن كە ھەلە لە ئەقلى بەرد ناكەوئەو. . . ئەقلى بەردا نىيە، كەواتە بەرد بىئەلەيە. چاوەروانى ھەلەكان لەچى دەكەن؟ ھىندەى چاوەروان بىن. . . بۆچى ئەو ماومىە لەشۆين ھەلەكان نەگەرىين. كەواتە پەسەند كىردى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن ئەو ھەنگاوانەن ئەقلى شۆرش بەرەو ژىرتە دەين.

حاكەم پاشا بەتەسەو گووتى: نەمانزانى لەبرى ھەلگىرساندى شۆرش قوتابخانەيەك بگەينەو، مامۇستاي باشمان لەلا دەسەكەوئەت. سەيرە ئەقلى ھەلە لە ژىرى بگەرىت، بەلام تەفەرتونا بوونى شۆرشىكى تازەى پىپەسەند بىت. مەنىش لەئىستەو مژدەى سەرھەتەن رادەگەيەنم، بەلام سەمخابىن مژدەى سەرھەتەن بۆ دوژمن نەك بۆخومان، چونكە لە ئىستەو بۇنى داھاتوويەكى دۆراو دەكەم ئەگەر بەتوندى بەگژ ئەو فەكرانەدا نەچىنەو.

ئوقيانوسى ھىمىن ۋەك چاوەروانى ئەو ساتە غەمبارە نەبووبىت، بە نىگەرانبىيەو، بەلام بە ھەستىكى قولىەو گووتى: ھەر بىرو بۆچوونىك لەلايەن ھەر كەسەيەو پىشنىار كرا، لەبرى ئەوئى بىگەيەينە بىرىارى كۆتاي ۋەكەمى نارەو بەدەين، باشترە بابەتەكە تاووتوئ بگەين. مەرج نىيە بابەتەك يەكەم باس بەقەد بالاي خۇى تىگەشتەن بدات بەدەستەو. بەدەنبايەشەو دەلئىم ئەم بابەتەى من باسى دەكەم بە بالاي مېژودا دەنالايت، ئىستاش نەبىت رۆزگارەك دىت بەقەد پىويستىو گىرنگى خۇى تىگەشتەن ۋە سود بدات بەدەستەو.

شەيخ بەختەمەر روخسارى غەرىبو ماندو دەينواند، رەنگە نارەزى يادكردنەوئى ئەو سەردەمەشى نەبىت بە ئاوازيكى شەكست ۋەگەين گووتى: ئەوئەندە باسى رابردو بگەين كە بۇ ئىستامان كەلكى ھەبىت، ئەگەر نارەنگە تەنھا ماندومان بكاتو بىھودەشمان پىبەخىشەت.

شىخ بەختەمەر دوو رۆژ لە مەملەكەتى مىش ھەنگ مایەمە. لەسەر كارە پىنويستەكان قەسەيان كرد. بە ئىنشى پىدان بەپەروشەمە كارىكات لەپىناوى ھەر گۆرانكارىيەك كە بە توانای ئىمە ئەنجام بەدريت.

ئەودو رۆژە موراڧ زۆر بەى كاتەكان لەلای فرىشتەبوو. يەكەم ئىوارە كەگەيشتنە ناو مەملەكەتى مىش ھەنگ، موراڧ ئارامى نەبوو لەلای ئىوان دابنىشنىت، زۆر ماندوو بوو، بەلام ھەستى بەماندوو بوون نەدەكرد. ئىمە دەمە فرىشتە سەرقالى وانە گۆرتنەمۆ گىرانەمۆى چىرۆكى عاشقەكان بوو بۆ ئىمە مەرقە مېھربانانەى لەتاو زولمى كەسو كارو خەلكى ھەرىمەكەم ھەستەردن بە ھەلگىرساندى قىامەت بەرمۆ چىا ھەزار بەھەزارەكان ھەلەاتن. موراڧ بەئەسپاى نزيكوو مۆ، كاتىك گۆيى لەدەنگى فرىشتەبوو. خەلكىكى زۆر لەدەمورى فرىشتە كۆبىوونەمۆ چووبوونە دونىاى گۆيگرىتنەمۆ، وەك عاشقىكى حەزىن و بىدەنگ چاومروانى كۆتايى چىرۆكەكان بوون. موراڧ لە پال لا شاخىكا گۆيگرىتوو، بە دىقەتەمۆ تەماشاي خەلكەكەى دەكرد، روخسارى ھەندىكيان بەچاوەكانى نامۆ نەبوون، سەردەمىك بىبىبىنى. سوبحى لە پىشەمۆ دانىشتوو، وەك ھەمىشە غەمبار بوو، بەلام بە عەشقەمۆ گۆيگرىتوو. سوبحى چاوەكانى ھىندەگەش بوون روخسارى غەمبارى پىر كىر دبوو لە بەرئەتو مېھربانى. موراڧ قەدەرىك بەرمانەمۆ چووە ناو دونىاى يادگارەكان. لەبەر خۆبەمۆ گۆتى منىش تاوانبارم، منىش گوناھم كىر دوو. ئىمە تەنھا حوكمى گەندەلەى و حاكمى ھەلپەرسەت بەلام نەھامەتى بەسەردا نەھىناوين، خۆشمان گىرۆدەى دەستى گىرۆنقىلچو ئەقلى پوچىن. تاوانەكانمان دەرھەق بەم رۆحە مېھربانانە لە قورساي ئەم چىايانە گەورەترە، بەلام زەمانىك بوو رۆژىمىك حوكمى دەكرد مەبەستى بوو جوان و ناشىرىن، باش و خراپى ئەم كۆمەلگايە تىكەلى يەكتىرى بكات. ئىستەنە سەردەمۆ حوكمە نىبە، كەچى ھەر گىرۆدەى چەند ديار دەبەكى دەستى يەكتىرىن.

فرىشتە وەك مامۆستايەكى دلسۆز چىرۆكەكانى بۆ دەگىرانەمۆ. ئىوان موراڧدىان نەدەبىنى. موراڧ لەپال تاشە بەردىك بە پال چىايەكەمۆ راوھستابوو ھەمووبانى دەبىنى. وەك گۆيگرىكى دوورە پەرىز گۆيى بۆ فرىشتەكەى راگرتوو. فرىشتە گۆتى: ئەم ئىوارە چىرۆكى دوو عاشقتان بۆ دەگىرەمۆ بە ناو نىشانى "ئاوايە رىگاي عاشقان". فرىشتە لەسەر مەنادا گۆتى: رىگاي عاشقان ئەفسوناوبىيە، ئەگەر عاشق بەسەر گۆلدا ھەنگاو بنىت، ھىندەش سەختو بە ئازارە وەك پنى عەشق بەسەر دىر كدا بنىت. بەپىچەوانەشەمۆ ئەگەر بەناو دىر كدا بە رەو قىبەلى عەشق بىر وات، بەرۆحى ئاسانە، وەك بەناو باخچەيەكى پىر لە گۆلدا ھەنگاو بنىت، ھەناسەى بۆنى عەترى گۆلى لىدبىتو ھەمىشەش رۆحى ناسودەبە دەگىرەمۆ كچو كورنىك عاشقى يەكتىرى دەبن، بەلنىدەمۆ يان بۆ يەكتىرىن ياخود بۆ گل. حەزناكەن خۆشەبىنئىيەكەيان ئاوتەى گلنىت. لەبەر ئەمۆ

پەيمانى واغەمگىن بە يەكتىرى دەدەن، چونكە كەسوكارى كچەكە رىنگاى عەشقو بەيەكە گەشىشتىيان لىدەگرن. بەكجار دەلەن بۆيەك نەيىن، دەبىت بۆ گلبىن، بەلام ھەزار پەيمان دەدەن كە بۆ يەكتىرىن. پاش چەند مانگىك بۆن و بەرامەى ئاوتتە بوونى رۇحيان دەگات بە لوتى كەسوكارى كچەكە ئاشكرا دەبن. كچە عاشقە دووگىانە بەدبەختەكە لەترسى مەرگ بەدەستى كەسوكارى خۆى بەرودەشتو كىوھەكان ھەلھات. "بەسىيە دان شكاو" لەناو ھەمووياندا بەدەنگىكى نەرم ھاتەقسە گووتى: فرىشتە خانم بۆچى ھەمىشە عاشقە رەنجاوھەكان روو لەدەشتو كىوھەكان دەكەن؟ فرىشتە گووتى: دەشتو كىوھەكان نارامترىن شوينن بۆ عاشقەكانن كە پەناى بۆ ببەن. ئەوان زمانىيان نىيە بوختان بەكەن و قسە بگىر نەو. چنگو چەپۆ كىشيان نىيە شالاو بەرن، چاوبىشيان نىيە ئىرەى بە عاشقەكان ببەن. بەلام ئامىزىكى گەرمو ئاراميان ھەيە كە عاشقەكان بە دلنىبايىھو عەشقى خۆيانى تىبا بپاريزن. ئەگەر مروّف لەم دونىايە دا بېرىن، ھەموو زولمۇ چەوسانەو ھەيكىش بەدوای ئەواندا بار دەكەن و زەمىنكى ھىمەن وەك بوونى ھەمولى دىتە كايەو. فرىشتە لەسەر گىرانەو ھى چىرۆكەكە بەردەوام دەبىت.

كچە عاشقەكە شەوئىك لەبن شاخىكدا مندالەكەى دەبىت، بەخەمو ئازارو بەشۆكاويىھو روو لەشارئىك دەكات. لەكۆلانىكى ئەوشارەدا بەدلى گوشارو و سكى خالى و دەرونى شىواو ھو چاوى فرمىسكاويىو نىگا گزەلەكانى بەك بەيەكى دەرگاكان بەترسو گومانەو دەپىكىت. ئەو بەيانىيە پىاويكى مېھربان لەمالەكەى خۆى دىتەر ھو بۆ سەر كار بچىت، بۆيەكەمجار داىكىكى غەمبارو پەشۆكاو دەبىت كۆرپەلەكەى توند لەنامىز گرتو ھو. دەيانباتەو بۆ مالى خۆيان، ئىتر لەو مالدە دەمىننەو. پاش چەند مانگىك داىكەكە بۆ ھەوالى داىكى خۆى دور لەچاوى كەسوكارەكەى سەردانى ناوچەكەى خۆيان دەكات، بەلام بەداخەو پىدەزانن، دەبىگرن و دەيكورن. بە بىستىنى وشەى كوشتن موچرەكە بە رۇحياندا دىت. لەبەك كاتدا پىكەو ئەخىكى قول ھەلدەكەيشن كە چىپاكان بلەرىتەو ھ.

بىرتان نەچىت مندالەكە "كچ" دەبىت. ئەو مندالە دەبىت بە كچى ئەو مالا. دەبىت بە كچى ھەستا خەيامو مروارى خان. كچەكە گەورەدەبىت، گەورەدەبىت تاكو ئىوار ھەك كورنىكى لاو لە دەرگاى مالاكەيان دەدات.

تەق. تەق. بەلى واھاتىن. دەنگىكى ناسكو پىر لەئاواز لەو دىو دەرگاكەو ھەناوى كورەكە دەھىننىتە ھەژاندن، كچەكەى مروارى خان دەرگاكە دەكاتەو. كورنىكى گەنجى بالابەرزى چاوش، شەروالو كراسىكى تۆزاوى كرىكارى لەبەردايە. تاسىكى كرىكارى گەورەى بەدەستەو ھو. لەناو تاسەكەدا چەكوشىكى سەرپلاستىك و چەمچەيەك و شاولىكى تىدا بوو. كچەكە زوو كەلوپەلەكانى دەستى كورەكە دەناسىتەو ھ.

زۆر جار باوکی لەپاش کارکردن كەلوپەلەكانى بە شاگر دەكەيدا دەناردەموو خۆى دەچوو بۆ سەرگەرم كردن. ئەم ئىوارىيە كورئىكى ترە، بۆ يەكەم جارە ئەو كچە دەبىيىنئىت. قەدەر ئىك چاولەچاوى يەكترى دەكەن. ھىچيان نەگوت بەزار، بە لām دلىان بەئەسپايى گۆر يىھوو عاشقى يەكترى بوون. كورەكە تاسەكەى بە تاسەوہ داىە دەستى، كچەكەش كەلوپەلەكانى لىوەرگرت. ئەو شەوہ تاكو بەياني كەسيان لە عاشقى يەكترى نەخەوتن. پاش ماوہ يەك چىرۆكى يەكەم ئىوارەيان بۆ يەكترى دەگىرايمە.

قەدەر، قەدەرى بەر ھەمى ئەقلى مروقە گەوجەكان ئەو دوو عاشقە لەيەكترى دادەبرئىت. بەر بەيانيبەك كچەكە بەر ھو دەشتو كىوەكان ھەلئىت، ناىھويت ناشقەكەى بەجىيەنئىت، بە لām لەبەختى ئەو عاشقەكەى لەمالەوہ ناىت تاكو لەگەل خۇيدا بىيات، ئەويش زۆر بەپەلەيە، ئارامى نەماوہ كە چاوەروانى بكات، رىگاي كىوەكان بە تەنيابى دەگرئىتە بەر. كاتىك كورەكە بە رۆشتنى كچەكە دەزانئىت، ھەموو ھەر يەكەى بۆ دەگەرئىت نايدۆزئىتەوہ، ئىتر بئى ئومىد دەبىت، بە لām برياردەدا تاكو مردن ھەر لە عاشقى ئەودا بەئىتتەوہ. فرىشتە دەلئىت " لەپاش بىستو ھەوت سأل فرىشتە دەدۆزئىتەوہ. ھەموويان بە سەر سامىيەوہ دەلئىن: بۆچى كچەكە ناوى فرىشتە بوو؟

فرىشتە وەك لە كۆلانئىكى داخراو و عاسيدا گىرى خوار دىبئىتو بوارى ھەلھاتنى نەبىت، تەسلىمى وە لāmئىكى راست بوو. بە لām خۆى بىدەنگ كردو ھىچى نەگوت. وەك ھەمىشە زەردە خەنى سەر لىوەكانى پر بوون لە وە لām. كەس ناگادارى موراو نەبوو كە لە پشت تاوئىرەكەوہ گوئى بۆ چىرۆكەكەى فرىشتە راگرئىبوو. بىشك موراو دەگرىا. لە ئاستى عاشقى فرىشتەدا دلى ناسكبوو، ھەمىشە فرمىسكەكانى حازر بوون. فرىشتە ھەستى بە گريانى كەسئىك كرد، بەئاستەم گوئى لە ھەنسكى كەسئىكى عاشق بوو. بە وردى چاوى بە ھەمووياندا گىرا، فرمىسكو غەمبارىش بە روخسارى كەسەوہ نەبوو، تەنات سوبحىش لە دونىاي گوئىگر تندا بوو، فرمىسكى لەچاوى ئەويشدا نەبىنى. فرىشتە نەبىتوانى لەدەنگى ئەو گريانە خافل بئىت، ھەنسكى موراو ناخى دەبرژاند. ھەستى كرد ئەو ھەنسكانە موراو. ھەر چەندە ناگادارى گەرانەوہى موراو نەبوو، بە لām دلىنابوو كە موراو لەئىزىك ئەمانەوہىيە بەئى دەنگى دەگرى، فرىشتە خۆى ئاشكرانەكرد، بۆ دلىنەوايكردى موراو دووبارە دەستى بە گىرانەوہى چىرۆكەكەى كرد.

ناچار بوو وە لāmى ئەوان بداتەوہوہ، ھاوكات چىرۆكەكەشى ئاشكرادەكرد، رەنگە موراو دىش دەرونى ئارام بئىتەوہ، گووتى: بەلئى كچەكە ناوى فرىشتەبوو، ھەموو شتئىكى بەجىيەنئىت و روويكردە ئەم چىيانە، بىستو ھەوت سأل زىيانى تەنيابى بەسەر برد لەپىنناوى مانەوہ عاشقىدا. ئەوہى فرىشتەى لەتەنيابىدا ھىشتەوہ، عاشقەكەى بوو، كۆترەكانى عاشقەكەى بوون، پەيكرى ئاشقەكەى بوو كە ھەموو ئىوارە يەك بە

رامبەرى رادەھەستا داواي لىبوردنى لىدەكرد كە بەتەنيا بەجىھېشتوو، جار نىكىترىش بە لىبوردنە ورەي عەشق مانەھەي بەخۆي دەدا. عاشقەكەي ناوي موراد بوو، مورادى مېھرىبان و خۆشەويشت كە رەنگە ئىسنا گوئي لە قسەكانم بېت. ھەموو بەسەر سامىيەھ؛ گووتيان چۆن ئەو ھەموو سالا بەتەنيا دوور لە يەكترى توانيوتانە بژىنوبە ھەمان عەشقى پېشوش بەيەكترى گەپشتنەھ؟ فرېشتە بە روخسارىك كە پىر بوو لە شادمانى و بە بى-دەنگى گووتى: "ئاوايە رېگاي عاشقان".

چەند رۆژىك بوو شېخ بەختەمەر لە مەملەكەتى مېش ھەنگ گەرا بوو ھە. وەك جار ان نەبوو، ھەمىشە لە حالەتى بېر كرنەھەدا بوو، نىگەران دەبېنرا. خۆيشى زۆر بېزار بوو لە دەست حوكمى ئەو رۆژگارە. رۆژگارى ھەر تەمەكەش بەرەو خراپتر و خراپتر دەچوو. شارى سەردەم بېو بە درندەھەي دوژمنى ھەموو كەسنىك بوو، چوھە برى ئەو بە لايەي كە چاومر و انيان دەكرد. لەچەند جىگايەك دەعاي سەپريان بە قور دروستدەكردو ناوي شارى سەردەمىان لىدەناو داريان دەكرد بەچاويدا، بەرديان بەسەرىدا دەكىشا، ئاويان پىدا دەكرد تاكو دەخوسايەھو ھەل بەر چاودا ئەسەرى نەدەما. نارەزايى خەلك دەگەشتە شارى سەردەم، جار بەجاريك دەنگى تۆلەو رىقو قىنە دەبېسترا، ھاوار ياندەكرد "كۆشكەكانيان بەسەردا دەروخىنين، خانووەكانيان لىدەكەين بە گۆرستان". ئەم جۆرە وتارو ھەر شەھو دەست راو شاندانانە لەناو بەرنامەي پلانەكانى ئەواندا جىگاي نەدەبوو ھە. ترسى تەقېنەھەي ئەو ستەمو زولم و ناعەدالەتەيان بوو كە لەناخپاندا پەنگى خوار دبوو ھە، بەتايبەتى لەو رۆژگاردا كە شارى سەردەمىان ناونا 'شارى مەرگ'. شارى مەرگ وتەي زارى خەلكى ناو بازار بوو، بەلام ترسو نىگەرانى لە دلى دەستەي حوكمرانىدا دروستكردبوو. دەيانزانى كە كار لەكار ترازان ئىتر ھېچ قەلەيك بەرگەي لەرزىنى تەقېنەھو بوركانى خەلك ناگرىت.

بەداخەھە مېژو وانىەكى بى-كەلكو پەراويز كرا بوو، پەركەكانى تۆز لىنىشتو زەمانىك بوو ھەلنەدرا بوونەھ. لەبەرى ئەھەي بە حوكمى خويانو داواكانى خەلكدا بچنەھە، ھەولى قابمكردنى شارى سەردەمىاندا. شىخ بەختەمەر بېرىدا بوو بارو دۆخىكى نارام بگونجىننىت لەرېگاي ئەو ھاورېيانەھەھە كە دلنبا بوو پىشتىگىرى لىدەكەن. بەلام بارو دۆخەكە بە پىچەوانەي خواستى ئەو كەوتەھە. لە نيوان تورەبوونىو ئالوزى نيوان خەلكو حاكەكانى شارى سەردەمدا ئەويش بى-ئارامبوو، نەيدەزانى بەچ شىوازيك دەست بەكار بېت. بېرى لە مامۇستا شادمان كرددەھ كەبتوانىت راستەوخو قسەي لەگەل بكاتو بېرو بوچوون و ھەلوئىستى ئەو تاقىيكاتەھە،

ھەندىك جارىش خۇى بى ئومىد نەدەكرد، لەگەل خۇى دەواو دەيگوت "رەنگە ئەم بارو دۆخە لەبار تىر بىت كەبوانم پىشنىار نىك سەبارەت بە چاكردى بارو دۆخەكە بخەمەروو. لەم ماو مەيدا ئىوار مەك مامۇستا شادمان سەردانى كرد، ھەر چەندە ھەموويان لەزىر يەك چەترى حوكمدا لەشارى سەردەم كۆببونەو، بەلام ناسان نەبوو سەردانى يەكترى بەكەن، بەروخسار ھەر ھەموويان بە دىمەنىك پىدەكنىن و دەگرىان، بەلام لەناخدا زۆر جىاواز بوون. شىخ بەختەمەر دەيوست كەلك لەم ھەلومەر جە وەر بگرىتو ئەم ھەلە بقۆزىتەمەر. مامۇستا شادمان پىيگوت: ماو مەكە غەمبارو دور مەپەرىز دەدبىنم، سەفەرەكەت چۆن بوو، كەسوكار چۆن بوو؟ شىخ بەختەمەر وەك بىيەيت راستەمەر خۆ نىيازى دللى خۇى پىيلىت گوتى: نازانم چىت پىيلىم؟ بلنم باشن يان خراب... ھەر چىيەك بلنم لەخۆمەر قسە دەكەم، چونكە لەمەر نەبووم.

مامۇستا شادمان ئەمەرى چاومەروان نەبوو، ئەم وەلامەبوو. بە پىكەنىنەمەر گوتى: ئەم لەكۆى بوويت؟ سەفەرى ئەملاو لاش دەكەيت بەمى نىمە.

شىخ بەختەمەر گوتى: خەمت نەبىت...! ئەگەر ئەمجارە ھەزكەيت تۆش لەگەل خۆم دەبەم. بەلام سەفەرى مەن بۆ ناو دەريايە، كەتتىكەتتە زەھمەت دىيەدەر مەر، دلنىاشت دەكەم دەريايەكى ھىمەنە مەرۆف لە گوناھەكانى دەسرىتەمەر. مامۇستا شادمان گوتى: ئەم سەفەرە شمولى مەن ناكات... مەن كە بى گوناھەم نىتر لەچى پاكبەمەر؟

شىخ بەختەمەر گوتى: باومەر ناكەم كەسنىك لەشارى سەردەم بىر گوناح بىت، رەنگە خۆت ناخى خۆت نەبىنەت، سىخناخە لە تاوان، لە غەمەر، لەناعەدالى، لەبىدەنگى كە تەك تەك گوناھى لىدەنكىت.

مامۇستا شادمان بەدەنگىكى دۆستانە گوتى: تۆش بوويت بە وەستا كاو، ھەموو بابەتەكان دەبەيتەمەر يەك مەيدان. ئاوازى وشەكانى گۆرىو گوتى: بەراست نىستا لەكۆى بىت؟

باسى وەستا كاو دەروازە مەكى تىر بوو بۆ شىخ بەختەمەر كە لىوھى بچىتە ناوباس و بابەتەكەى خۇى. بەگومانەمەر گوتى: لەم جىگايەبووم كە سەفەرم بۆى كرد.

مامۇستا شادمان بە سەرسامىمەر گوتى: ماناى لە زىدى بابو باپىرت بوويت؟ شىخ بەختەمەر بەجەدى گوتى: نىتر با خۆمان لەبابەتتىكى گىرنگ گىل نەكەين...! پىمەگوتتەمەر لەمەر نەبووم، بۆ بىرت چومەر؟

مامۇستا شادمان وىستى خۇى لەمەر حالەتە پىارىزىت: بە روخسارىكى پەشىمەر مەر گوتى: بەراستە...! وام دەزانى گالتەم لەگەلتا دەكەيت.

شىخبەختەمەر گوتتى: شادمان نىتر با بەجدى قەسبەكەين، من بەراستىم بوو. دەمەونىت لەو سەفەرەى خۆم ئاگادارت بەكم. پېش ئەوەى قەسبەكات دەرگاى ھۆلەكە كرايەمو دوو پەرداخ شەربەتياى ھينا، قەسەكانى خۆى راگرت. مامۇستا شادمان بە ماناوە گوتتى: جەزنىه؟

شىخبەختەمەر گوتتى: ئىستا دەيكەين بە جەزنى. دەزانم چى دەلىتت. لەسەر مېزىكى بچكۆلانەى سوچىكى ژورەكە بوتلىك ويسكى و دوو پەرداخ دانرايوو. بە ئەسپايى دوو پىك ويسكى تىكرد. پىكەو سەرو قومياى نۆش كرد.

شىخبەختەمەر گوتتى: رەنگە نەتوانم بەدلنپايى لەلای ھەموو كەسنىك قەسبەكەم، تۆ بۆمن جياواز تريت. ئەو دوو سى رۆژ لەلای وەستا كاوە بووم، خۆى نارەبووى بەوامدا، رەنگە پەلەت بىت كەبزائىت لەكوئىيە، بەلام ئەو مەكە مەراق، گرنگ نىيە ئەو لە ھەركوئىيەك بىت، ئەوەى گرنگە باسى لىوئەكەين بارودۇخى ئىستاي ھەرىمەكە بە ھەردوو بەرەكەو.

مامۇستا شادمان بە سەرسامپەوە پرسى: كامانەن ئەو دوو بەرەيە؟

شىخبەختەمەر گوتتى: ئەو خەلكە لەگەل ئىمە، ئىمە بەرەى حوكمرانىن كە ھەموو ئەركەكانمان بە نامانەتەو لەسەر شانە. ئىمە نوقمى گوناھىكى گەورەبووين و ھەستى پىناكەين. بۆ ھەستەردن بە گوناھەكانمان دەتواين بەراوردى كەسنىكى دەرەوەى شارى سەردەم لەگەل ژيانى خۆماندا بەكەين. جياوازيەكان زۆرن، زۆر زياتر لەوەى كە ئەو خەلكە تاكو ئىستا دانپان بە خۆياندا گرتووە، ھەموو دان بەخۆداگرتن و ئارامىيەكەش سنورى خۆى ھەيە، دەبا كارىك بەكەين لەسنور تىنەپەرىت، ئەگەرنا بەسەر لاشەى گوناھبارماندا رەتدەبن بەرەو ھىواكانيان. رەنگە تواناى خەلك بە گرنگ وەر نەگرىن و پەروشى داواكانيان نەبىن؟ دەبىت خۆمان بىرنەچىتەو ھەلەم ھەرىمەدا لە شەروانىك زياتر ھىچمان نەبوو كەچى بەگژ رۇئىكى گەورەو دىرندەو دامو دەزگا سەربازىيەكانىدا دەچوونەمو سەركەوتوش بووين. نابىت ئەو شەمان لەبىر بچىت ئىمە خىزانىكى گەورەين، ھەموو خەلكى ئەم ھەرىمە وەك ئەندامى يەك خىزانىن، كەچى بارودۇخىكى زۆر خراپمان خولفاندووە كە ھەرشە لە بوونى نەتەو ھىمان دەكات، ئەو خەلكە خەرىكە دەبن بە دوژمنى يەكتىرى. چارەسەر كەردنى ئەو رەوشە لە ئەستوى ئىمەدايە، چونكە خۆمان ھۆكارى خولفاندنى بووين. مامۇستا شادمان بى دەنگ بوو، ھىچى نەدەگوت. شىخبەختەمەر گوتتى: تۆ لەم شىوہ حوكمرانىيە رازىت؟

مامۇستا شادمان وەك كەسنىكى خەفەتبار بە گزى گوتتى: پىرسيارىك مەكە خۆت وەلامەكەى بزائىت.

گوۋى: زۆر باشە، رەنگە بەمەنیت بېرو بۆچوونى تۇتاقىيىكەمەو. ئىستا حالىبووم. بەلام دەستنىشان كوردنى خالە جىاواز يەكان و ھۆكارەكان گرنىگن.

مامۇستا شادمان گوۋى: باشە ئىمە چىمان بۆدەكرىت و چى بگەين؟ گوۋى: ھەر چىيەك بگرىت بە ئىمە دەكرىت. وەك پىم گوۋىت دەستنىشان كوردنى ھۆكارەكان گرنىگن، بابىر لە ھۆكارەكانى سەرھەلدانى ھەموو ئەو نەھامەتپانە بگەينەو كە بەرۆكى ھەر ئىمەكەى گرتوۋە. ئەم ھوكمەتە وەك ماشىنى شكاۋى لىھاتوۋە، ھەر ئەومندە بىر دەكات، رەنگە ھىزو تواناى لە ناستى ھىزو تواناكانى ئەم سەر دەمەدا نەبىت، پىراناكات لەكاتى خۇيدا مىلەت بگەينەتە وىستگەى ئاۋاتەكانىيان. كاكەگىيان ئەگەر ماشىنىش بىت پىۋىستى بە چاكسازى و گۆرىن ھەمىە، پىۋىستە گۆرانكارى لە دەستەى ھوكمرا ئىدا ئەنجام بىرئىت، زۆرمان كەلكى ئەم رۆزگار ھەمان پىۋەنەماۋە، ئىستا ئەو رىستانە دەللىنەمەو كە پىش چارەكە سەدەيەك لەبەرمان كىر دىبو. من گەشپىنم كە ھەموو شىتېكىمان بۆ دەكرىت، بەلام دەبىت پىشگىرى بگرىن، دەبىت دۆست و ھاورى بۆ خۇمان پەيدا بگەين. فرسەتېكى گەر ھىشان لە پىشداپە، ماۋىيەكىتر بەھۋى گۆرانكارى لە ھوكمدا كۆنگرەمەك ساز دەكرىت، ئىمە دەتوانىن پىشنىارەكانى خۇمان ئاشكرابگەين بەبى ئەوەى كەس گومانمان لەسەر بكات.

مامۇستا شادمان گوۋى: ئەى ئەگەر كەس گوۋى لىنەگرتىن و ئىمەش ئاشكرابوۋىن؟ ئەوسا چارەنوسمان چى دەبىت، چى بگەين؟ شىخ بەختەمەر گوۋى: ئەوسا مېش زۆر شىتېر لەلەى تۆ دەدركىنم، بەرنامەى تىرىشان بۆ ئەو حالەتە دانوۋە.

ئەو ئىۋارەمە مامۇستا شادمان بە كۆلىك پىرسىار و گومانەو شىخ بەختەمەرى بەجىھىشت. كاتى ئەو نەبو ھەموو پىرسىارەكان بە روى شىخ بەختەمەردا بىدات. شەو تاكو درەنگ بېرى كىردەو. بارودۇخى ھەر ئىمەكەى بەجۆرىكى تر دەبىنى. چەند جار ئىك و بىستى بىخەت، بەلام مېشكى ھىندە جەنجال بو تەنھا پىكە و بىسكىيەكان بە ھانای ئەم شەۋى دەھاتن، لەمەلى خۇشى ھىندەى خوار دەو تاكو خىپ خەۋى لىكەوت.

مورادىش لەگەل شىخ بەختەمەر گەر اىەو، دوۋبارە فرىشتەى تەنپاكر دەو، بەلام چارى نەبو دەبو اىە بگەر اىەتەمو فرىشتەى بەجىھىشتاىە، ئەم سەفەرەى بەدل نەبو، تكاى زۆر لە فرىشتە كىر كەلەگەلدا بگەر تەو، بەلام فرىشتە قىۋولى نەكرد. پىگوت: چاۋەكەم خۆ تۆ ھىچ تاۋانىكت نەكردوۋە، ئىتر بۆچى سەردانىكى شارەكەت ناكەتەو؟

فرىشتە گوۋى: من پىمواىە زۆر بەى ئەو كەسانەى تاۋانىيان لەگەلدا دەكرىت لەدەست زولمى تاۋانىاران ھەلدىن. بىر لەئىمە بگەرەو...! من، كورى داىە ئەو ھەموو كەسە

مېھرەبانە، ۋەستىكاۋە، ھەموو ئەمانە تاۋانىيان بەرامبەر كراۋە، چىيان كىردوۋ؟ تاۋانكار ئېك نەبىنى ھەلبىت. ئىستا ئىرە مەملەكەتى مەنە، مەن ئىرە ئاسودەم. موراڧ بە بەھزەبى ۋە فرىشتەى دەۋاندى: فرىشتە گىيان خۇ ھەردەبىت رۇژىك بگەر ئىتەۋە... كى دەلىت ئەۋانەى سوكاىەتئىان پىكر دىت ئىستا تۇيان لەبىر ماۋە، ئىتەر بۇ لەگەلمدا ناگەر ئىتەۋە؟

فرىشتە گوتى: موراڧ گىيان پىم سەبىرە بەم جۇرە قسەدەكەبىتو بىر دەكەبىتەۋە؟ مەن چ كىرەم بەسەر ئەۋ خەلكەۋە ھەبىە. رەنگە لەپاش مەن ھەر ھەموۋىان بە دەردى مەن چوۋبىن، چۈنكە ئەۋە خەلكەكە نىبە كە ۋامان پىدەكەت، ئەۋ كلوتورە سەقەتەبە كە چۈتە ناۋخۇمان ۋە بەكترى پىدەرزىنن، ئەۋ كلتورەى ھەر ھەموۋمان پىردەكەت، بەلام خۇشى ھەرگىز پىرناىبىتو لەناۋ ناچىت. ئەۋ كلتورەى كەس ناۋىرئىت دارىكى لى ھەلبىرئىت، زمانى لى ھەلبىرئىتەۋە. كەمەن دەلىم ئەۋ خەلكەننىبە مەبەستەم ئەۋە نىبە كە خەلك بى گوناح بگەم، نەخىر خۇشمان تاۋانبارىن، چۈنكە ھەمىشە لەزىندو كىرە دەردىر ئىز كىرە دەۋى تەمەنى ئەۋ دىار دە سەقەتەنەبىن كە بوۋە بە كلتورمان، كلتورى رەسەن ۋە پىرۇزىشى تىكداۋىن. تازە مەن بۇكۇئ دەبەبىتەۋە؟ بۇلاى دايكو ۋە باۋكە كە نەمان، ياخۇد بۇلاى ئەۋ كەسوكارەم كە نەبوۋن. موراڧ گىيان تۇ بىرۇ، بەلام بگەر ئىتەۋە، تازە ئىرە مەملەكەتى ئىمەبە، ئىرە مەملەكەتى ھەموو عاشقەكانە، ھەموو پەپولەكانە. ئىرە ئەۋ مەملەكەتەبە ۋەك دايك ئامىز بۇ ھەموو خەلك دەگر ئىتەۋە تاكو لە زولمەت رىزگار يان بىت.

موراڧ بەكەساسىبەۋە گوتى: فرىشتە گىيان تۇ لەبەر مەن دىبىتەۋە، چارە نىبە دەبىت بىرۇم، ئەگەر نا بەتەنبا بەجىمەندە ھىشتىت. خۇمەن نالىم لەۋئ دەمىننەۋە، دۋابىش ھەر پىكەۋە دەگر ئىتەۋە، با ئەۋەندە لەبەكترى دانەبىرئىن. خۇ ھەردەبىت رۇژىكەبە ئىجگارى بگەر ئىتەۋە، تاكو كەى لەم ناۋ چىيانەدا بىزىن؟ موراڧ بەسەر سامىبە گوتى: مەن لەنەبىنى ئەم رەستەبە تىناگەم، لە ھەموو بابەتتىكا دۋا قسە پەكەك دەلىت" ئەم مەملەكەتە ۋەك دايك ئامىزى گىر تۇتەۋە، رۇژىك ھەموۋمان لەزولمەت رىزگار دەكەت. سەردەماننىك قسەى زەعىم ھەستىيار بوۋ، مژدەى ئاىندەبەكە ئاسودەى بە خەلك دەدا، بەداخەۋە خۇى پىرانەگەبىشت.

فرىشتە گوتى: مەن بەتەنباىى راھاتوۋم، ھەرچىبەكەبىش لەسەر رىگامان بىت، چارەنوسمان ۋابە، چۈنكە "ئاۋابە رىگىاى عاشقان". فرىشتە گوتى: مەن زەعىم ھەستىيار ناناسم، ھەمىشە ۋا ھەستەم كىردوۋ ئەم مەملەكەتە رۇژىك ۋەك دايك ئامىز دەگر ئىتەۋە ۋە خەلكى لە زولمەت رىزگار دەكەت.

موراد لەمەبەستى فرېشتە حالېبوو كە بۆ چەند رۆژ ئېكېش ناگەر ئېتەمە لەگەلېدا. خەمى بوو دواجار تاكو ئېبەد لەم مەملەكەتە بېھئېتەمە. بەغەمبار يەمە گووتى: فرېشتە... فرېشتە گووتى: چىبە موراد، بۆچى تاساويت، بىر لەچى دەكەپتەمە؟ موراد گووتى: مەن دەروم دەگەر ئېمەمە، جار ئېكېتريش دەروم، رەنگە زۆر جار ئەم ھاتو چۆپە رووبدات. دواجار لە شارەكەى خۆمان دەمئېننەمە، مەن دۇنيام كە داھاتوو وادەبېت... ئەوسا چۆن بىر يار دەدەبېت؟ چۆن ئېرە بەجئېدە ھېلېت؟ چۆن دەبېت ھەم ئېرە بېت؟

موراد بەر وخسارى گەش و ئومېد بەخشەمە گووتى: موراد گيان بۆچى ھېندە قول بېردەكەپتەمە، مەنېش دۇنيام دواين جار دەگەر ئېنەمە. دەزانم دەپرسىت كەى؟ مەنېش دەلېم ئەم كاتەى ھەموو شتەكان گەر ئەمە سەرەتای خۆيان. موراد گووتى: سەپەرە، ئەوسا مەن تۆش دەگەر ئېنەمە بۆ سەرەتای، بۆ ئەم سەر دەمەى يەكتر مان نەدەناسى.

فرېشتە گووتى: سەرەتای مەن تۆ ئەم رۆژ ھېو يەكترىمان ناسى. مەن مەبەستم بوو ھەموو سەرەتای جوانەكان. ئەم دەمەى كە دېمەنە جوانەكانيان ئېلكرە، ھەموو شتېك پېرۆزى خۆى بۆ بگەر ئېتەمە، پېرۆزى مەن تۆ بە غەشقا مەن مە نەك پېش عاشق بوونمان.

موراد گووتى: وشەكانت لە قەسەى ناو چېرۆكەكان دەچن. فرېشتە گووتى: ژيان خۆى چېرۆكېكى راستەقېنە، لە داھاتوشدا دەبېت بە رابردو، ئەم دەمە ئېتر بۆخۆى دەبېت بەچېرۆك كە كاتى خۆى ژيانى راستەقېنە بوو. موراد بايى ئەمەندە حالى نەبوو كە قەناعەت بكات. كات دەرەنگ بوو، دەبوایە بگەر ایتەمە بۆلای بىر ادەران، قەدەر ئېك بى دەنگ لەناو چاوى يەكترىيان روانى. بەھېمىنى يەكترىيان لەباو ھەش گرت. موراد لەناو مەمكە گەرم نەرمەكانى فرېشتەدا رۆح جەستەى ھاتە خرۆشان. ئارەزو بېبوو دۇنيا لەم دەمەدا كۆتای پېبېت بۆ ھەتاهەتايە لەسەر سەنگو مەمكى فرېشتە بېت. دەمیان خستە ناو دەمى يەكترى مانو مەيەك لەناو دەستو پەنجەى يەكترىدا بە ئەسپای يەكترىيان گوشى.

موراد كە گەر ایتەمە لای ئەوان، گوتيان باش بوو ھاتتەمە. موراد ھەستى بە دواكەوتنى خۆى كرد. گووتى: بېوورن كە دواكەوتم، ديارە چاومروانى مەن بوون. شېخ بەختەمەر گووتى: مەبەستمان دواكەوتن نەبوو، دەمەوېت بزانم ئايا سبەينى تۆش لەگەلما دەگەر ئېتەمە؟

موراد حەزىنە دەكرد فرېشتە بەجئېھئېت، ئەگەر لەبەر شېخ بەختەمەر یش نەبوایە، ھەندىك كاریان پېسپار دبوو ھەم دەبوایە بگەر ایتەمە ناو شار. بەنا بەدلى گووتى:

ئەي بىرتان چۆتەمە لەم بارەيەمە قەسەمان کرد، دەبىت پەيوەندى بە برادەر ئەمە بەكم. بە نىگەر انبىيەمە لە ژىر لىمەكەنەمە گووتى: تاكو كەي ئەم ھاتوچۆ لەمەكە دابراھە؟ كورى دايمە گووتى: ھەتاكو تۆ بە عەشقىمە كارەكانت بەكەيت، تاكو ئەم رۆژەي ئەم مەملەكەتە وەك دايمە ھەممو خەلكى ھەرىمەكە لە نامىزى خۆي دەگرىت.

موراد عاشق سەردەمەكە وەك ھەممو خەلكى شارەكە گوئىبىستى ئەم رەستەيەبوو لە زارى زەعەم ھەستىارەمە. لەپاش مردنى زەعەم ھەستىار رەستەكەشى مردو لەكەسىترى نەبىست، كەچى ئەمرو لەمەمەكەي زور كەمدا لە دووكەس ھەمان رەستەي بىست. موراد دلنابوو كە فرىشتەم كورى دايمە كەسيان زەعەم ھەستىار نانس، سەرسام بوو چۆن ئەم رەستەيە گەيشتە مەملەكەتى مېش ھەنگ؟ دەپگووت: تۆ بلىيى بالندەكان لەگەل خوياندا ئەم رەستەيەي زەعەم ھەستىاربان بۆ ئەم مەملەكە نە گواستىتەمە؟ نانا بالندەي چى... خۆ ئەوان زمان نازانن. رەستەيەكەي سىجراوى بوو، پىر لە نەينى بوو لە نوان ئەم سى كەسەدا.

ئەم مەمە مورا بە بىدەنگى بىرى لەنەينى ئەم رەستەيە دەكرەمە. ھەمويان ھەستىان بە نانسايى مورا كەرد كە لەگەل ناخى خويدا دەدوئەم بىر لە شتەك دەكاتەمە. پىرسىارى ئەم ھالەتەيان لىكرد. مورا نەينى و گرى دلى بۆ باسكردن. گووتى: مەن ھەست بەنەينىيەك دەكەم، چونكە كەستان زەعەم ھەستىار نانس، ئەمەش ئىوەي نەناسىو، ئىتر چۆن لە رەستەيكەدا يەكتان گرتووە؟ كورى دايمە گووتى: تۆ دووم كەسى كە ناوى زەعەم ھەستىارت لىدەبىستەم، زەعەم ھەستىار كىيە؟

چىرۆكى زەعەم ھەستىاربان بۆ گىرايەمە. شىخ بەختەمەر بەدرىزاي چىرۆكەكە بە شەرمەزارىيەمە گونى گرتبوو. لەگەل ناخىكەدا گووتى: سەد مخابن بۆ ئەم پىاوە مەھەبانە. مەن دەمەوئە راسنىيەكەشتان پىنلەيم: مەرج نىيە ھەر كەسەك ديارنەما ياخود كوژرا ئىتر دەستى ھوكمەتى تىدا بىت، يان ھەممو ئەندامانى ھوكمرانى ناگاداربن، ئەم قەسەيەشم بۆ بەرگرىكردن نىيە لە ھوكمەتو لەخۆم، چونكە ئىستا ئەندامەكەم وەك ئىوە بە گز ئەم ھوكمرانىيەدا دەچمەمە. دژمنان زۆرە لە ھەلمەرجە تايەتەكەكان كەلك وەردەگرن، دەبىت زۆر ناگادارى ئەم خالەبىن كە كەلنىكى گەمەمە.

مەستا كاوە گووتى: ھەممو تىبىيەكانت تەواون، بەلام دواچار ھەر ھەممو تاوانو نەھامەتەكان بۆ گەندەلمى ھوكمرانى دەگەرتەمە. ئەگەر پىرسىار بەكەيت بۆچى؟ دەلەيم ئەگەر ھوكمەت وەك پىويست، وەك ئەركى ھوكمەتبون مامەلە بكتو ئەركى خۆي بىبىنت، چۆن ناگادارى رووداو تاوانەكان نابىت كە دەستى خۆي تىدا نىيە، بىناگايى ماناي بىخەمىو بى ھەلوئىستىيە، ياخود بۆچى دەستەي بەرپەردنى ھوكمرانى

ئاگادارى تاوانىڭ نىن ئەگەر لەسەر دەستى چەند كەسنىكىان ئەنجام درابىت؟ بۆچى ھەلومەر جىڭ دەر مەخسنىتت كە دوژمن كەلكى لىوەر بىگرىت؟

كورى دايە قەسەكانى بە ۋەستا كاۋە بىرى گووتى: لەسەر گەندەلى و زولمور پاشاگەردانى زور دەزانىن، خۇمان گىرۋدەى بەر ھەمى زولمى ئەوانىن. گرىنگ چارەسەر كەردى كىشەكان و پەيرەو كەردى بەرنامەكەى خۇمانە. دەمەۋىت ئەۋەشت پىللىم كە سەرسام نەبىت بەلىكچوونى بابەتەكان، روداۋەكان، وشەكان، بە ھەر شىتىكى تر. رەنگە نەپىنىيەك لە نارادا نەبىت ئەۋەندەى بابەتە لىكچوۋەكان پەيوەستەن بە كاتو شوۋىن و بارودۇخەكەۋە. كەۋاتە ھەموۋىان بەر ھەمى ئەۋ سى چەمكەن. ئەگەر بەمەۋىت ئاسانتر قەسەت بۆ بەكم، بەيانىان بەكەسنىك دەگەيت پىدەللىت "بەيانت باش" ئەۋىش ۋە لامەت دەداتەۋە دەللىت "بەيانىت باش". پاش كەمىكى تر بە دۆستىكىتر دەگەيتەۋ سلاۋى لىدەكەيت، كات بەيانىيە، شوۋىن ئەۋ جىگايەيە ھەموۋ بە زمانىك سلاۋ دەكەن، بارودۇخە كۆمە لايەتتەكەش فىرى كەردون بەيانىان سلاۋ لايەكتەرى بەكەن. ئەم دۆستەش كە ۋە لامى سلاۋەكەت دەداتەۋە، ئەۋىش ھەر دەللىت "بەيانىت باش". نىتر لىكچوونى سلاۋ ۋە لامەكان دەبىت لىكچوۋەن، چونكە بەر ھەمى يەك ئاۋىتەن. نوسىنەكانى من كە لە ئوقيانوسى ھىمنم ۋەر كرتوۋە لەگەل بەشى كۆتايى بەرنامەكەى لاي ۋەستا كاۋە كە خۇى نوسىۋىەتى ۋەك بەكەن، من ئەگەر سەر سامىشىم بەم لىكچوۋەن؟ دەبىت ئەۋەندەش تىبگەم ھەردوۋىكىان بەر ھەمى يەك روداۋن، بابەتتىكىن يەك ناۋەرۋىكىان ھەيە، دەبىت لەيەك بچن ئەگەر نا جىاۋازىيەكى بى مانايان دەبىت. ۋەك دوۋ شىۋەكار دىمەنتىكى سروسى ۋىنە بكىشن، بىگومان دەبىت ھەردوۋ تابلۇكە لەيەك بچن، لە دىمەنە سروسىتتە ۋاقىيەكە بچن، ئەگەر ۋانەبىت جىاۋازى ۋىنە كىشراۋەكان بى مانادەبىت، چونكە شىۋەى دىمەنە راستىيەكە لەزىنى بىنەردا دەشتوۋىتت. نوسىنەكانىش دەبىت بچنەۋە سەرىەك ئەگەر لەسەر بابەتتەك بنوسن، ۋەك چۆن ۋىنەكان لەيەك دەچن ئەگەر ۋىنەى دىمەنتەك بكىشن.

من فرىشتەى عاشق زە عىم ھەستىار ناناسىن، نىمە خۇشمان ئاگادارى ئەۋەنىن كە ھەمەمان رستە دوۋبارەدەكەينەۋە، من ئىستا لە تۆى دەبىستەم كە فرىشە رستەيەكى لەۋ جۆرەى منى گووتتت، رەنگە ئەمەيان نەپىنىيەك لە خۇى بگرىت كە پەيوەستە بە ناخى مرقۇقەكانەۋە دوور لە شعور و ئىرادەى خۇيان. ھەمىشە ۋا ھەستەم كەردوۋە ئەم مەملەكەتە دواچار ۋەك دايەك ئامىزى دەگرىتەۋە تاكو ئەۋ خەلكە لە زولمەت رزگاربان بىت. ئەم ھەستە لەناخمەۋە سەر ھەلدەدات، چونكە رۇزگارنىك بوۋ ناخم لەباۋەشى ئەم مەملەكەتەدا ئارامى گرت، ئەم چىبايانەبوۋن بە ترس و سامناكى خۇيان ترس و پەشۋوكاۋى ناخى منيان رەۋاندەۋە، ھەروەھا فرىشتەى عاشقىش. رەنگە زە عىم ھەستىار ھەستىكى قولترو ناسكتىرى ھەبوۋىت، ھەرچەندە دوور لەم مەملەكەتە

ژباو، بەلام ئەو ھەستانەى سەرو ئىرادەى خۇبىوون زمانى ئەويان ھىناوئە گۆ،
 وەك ھەستى بآندەمو شىتەكان كە بۆ ئىرە كۆچيان كىردو سەفەريان كىرد.
 قەدەر ئىك ھەموويان بىدەنگ بوون، وەك لەناخى خۇياندا ھەستەكانيان بدوئىنن،
 بەلام كەس ھىچىتەرى نەگوت. خۆر دەمىك بوو مائناوایی كىردبوو، برىسكەى
 ھەنگوین لەچاوياندا دەبرىسكايەو. كزىەكى سارد لە چىكانەو دەبوو بە ميوانى
 جەستەو ھەناويان. كەمىك خۇيان لەناو چاكەتەكانياندا بچوك كىردەو تاكو گەرم دابىن.
 ماندوو بوون و ھىلاكى خەو بە روخسار يانەو ديار بوو. باوئىشكىك رىزىك باوئىشكى
 تىرى بەدوادا دەھات. شىخ بەختەو ەرو موراد سبەى بەيانى زوو دەبىت ھەستى و بەرەو
 شار بەرئىكەون. موراد خەيالى ھەس لەلای فرىشتەبوو، روخسارى پەشيامنى
 پىو دياربوو كە فرىشتەى جىبەشتىبوو. بەخۆى دەگوت "خۆ دەكرا ئەم شەو لەلای ئەو
 بوومايە تاكو بەيانى، سبەى بەيانى زوو ئىرەو دەچووم بۆ لايان و لەگەل شىخ
 بەختەور دەرۇشتىنەو بۆ ناو شار". دووبارە كەوتەو دواندى خۆى: ئىستا دەكرىت
 بگەرئىمەو لای فرىشتە، بۆچى نا، خۆ رىگايەكى ھىندە دوور نىبە، شەرمىشى ناوئ،
 ھەر ئىستا مۆلەتەيان لىدەخواز مودەلئىم بەيار مەتى خۇنان مەن دەچمەو بۆ لای فرىشتە،
 ئەگەر بە پىكەنىنىشەو مۆلەتەيان دام؟ دەلئىم بۆچى پىمىدەكەنن" ئاوايە رىگاي
 عاشقان".

موراد لای كىردەو بەلای ھاو رىكانى، ئەوان دياربوو دەمىك بوو لەخەودابوون.
 ھەستى بەشەرمەزار يكر، گووتى: رەنگە شەوشادىشيان لىكر دىبىتم؟ بەلام مەن ئەودەمە
 لىرە نەبووم، لەخەيالى فرىشتەدا بووم. ئىتر بىرى لە ھىچىتر نەكردەو، بەئەسپايى
 ھەستا، بە رىگا پىچاوپىچو تارىكو روونەكاندا چوو بۆ لای فرىشتە.

حاكم پاشا

دووم رۆژ لەدەمى ئىوارەدا مامۇستا شادمان بە پرتاۋ خۆى گەياندە لای شىخ بەختەمەر. لە سەردانەكەى دوينىۋە زۆر بى ئارام بوو. بۆ شىخ بەختەمەر یشى گىر اىمەه تاكو نيوشەو نەيتوانى ۋە بخەوت، كارى ويسكى راستىت دواجار خەوى لىخستەم.

شىخ بەختەمەر ۋەك ھىچى لای مامۇستا شادمان باس نەكردىت، زۆر ئاسايى گوتى: بۆچى؟ ھىچ رويداۋە؟

مامۇستا شادمان گوتى: نۆبەى ئەم بەزمەيە، ئەو بۆچى خۆتم لى گىلدەكەيت؟ دوينى نەنگوتت زۆر شت ھەيە دواتر لەلات بىدركىنم، بۆچى ئىستا ھەموو شتىكم بۆ باسناكەيت؟ تاكو باشتەر لەكاتو شۆين ۋە ئەركى خۆم حالىبىم.

شىخ بەختەمەر گوتى: رەنگە جارى زوو بىت، پىنەگوتى دواتر، ئىتر بۆچى ئارامت لە خۆت ھەلگرتوۋە؟

زۆر مەكەى شىخ بەختەمەر پىر بوو لەبۆنى عەترى گولى نىرگىز. مامۇستا شادمان گوتى: بەم پايزە چۆن بەھارت ھىناۋتەو، ئەم بۆن گولە نىرگىزەت لە كوى بوو؟ خۆ چەپكى نىرگىز لە ھەموو ھەرىمەكەدا نەماۋە.

ئاساي گوتى؟ عەترى گولە نىرگىزە، شوشەكەى لەسەر مېزەكە بوو. ئەو شوشەكەيە، پىر ھەك بە دەستا پكە باتوش بۆن نىرگىز بگىرەت.

مامۇستا شادمان شوشە عەترەكەى بەدەستەو بوو گوتى؟ دوينى بۆنى ھەنگوینت لىدەھات، ئەمىرۆ بۆنى نىرگىز، ئەلنى لە ھندستان بوويت؟ ھەر رۆژەى بۆنىك دەگىرەت.

شىخ بەختەمەر ئاناساي گوتى: بەراست دوينى بۆنى ھەنگوینت كرد؟

مامۇستا شادمان گوتى: ئانا بەراستەم، ئاناساي دەپرسىت. بۆچى پىت سەپىرە؟

شىخ بەختەمەر خۆى ئارام كىردەو گوتى: ھەروا پىرسىم.

بىرى لەسەردانەكەى دەكردەو چۆن لەلای مامۇستا شادمان ئاشكرای بكات. خۆ ناكىت ھەروا بە نەپنى بىننىتەو، ماناي وايە دەبىت لەلای كەس باسینەكات، ئەوساش ھىچى بەھىچ نەكردەو. مامۇستا شادمان دۆستىكى نىكىشىتەتى كە لىنى دۇنيايە كارىكى نەپنى لەلا بىدركىنەت. ئەو دوينى ناۋەرۆكى سەردانەكەى كارەكەيانى بۆ باسكرد، ئەمىرۆش خۆى بۆ باقى چىرۆكەكە ھاتوۋە. ھەر لە ئىستاۋە ھەموو شتىكى

بېيلىم باشترە، ئەگەر پەشيمانىش بىتەو ھەنگاومو ھاورىيەتيمان نەكات لەم رېگاپەدا. رەنگە پەرۆشترىش بېت. مامۇستا شادمان وريا بوو، خۆى مت كرديوو بېدەنگ تەماشای ناو چاوى شېخبەختەو ەرى دەر. دەيزانى بېر لە شىتېكى گرنگ دەكاتەو.

گووتى: منىش دەمويت باسى سەفەرەكەمت بەوردى بۆ بکەم، بەلام توشى شوک و سەرسامى نەبېت، سېھىنېش نەبەيتەو ە بلېى ئەم شەویش تاكو بەيانى خەوم لىنەكەتو ە. تۆ دەزانىت من لای ەستا کاو ە بووم؟ مامۇستا شادمان بە بېزارى ەو ە گووتى: ئانا دەزانم، ئەى خۆت بېت نەگوتم.

گووتى: ئەى دەزانی ەستا کاو ە لەلای كىبوو؟

گووتى: ياشىخ گيان مەتەلم لىدامەھىنە، من چوزانم لەلای كىبوو.

گووتى: لەلای دۆستىكى دېزىنى خۆمان بوو، لەلای كورى داىە بوو... ئەو ە چىيە شادمان؟ بېم نەگووتى توشى شوک و سەرسامى نەبېت.

مامۇستا شادومان كتوپر روخسارى گۆرا، ومختەبوو لە ھوش خۆى دەچوو. لىو ەكانى ھەلدەرەزىن كە گووتى: بۆچى ەستا کاو ە مردوو ە؟

شېخبەختەو ە بە بېكەنەنەو ە تاكو دەرونى مامۇستا شادمان ئارام كاتەو ە گووتى: مالت ئاوبېت مامۇستا شادمان، كەى من باسى مردنم كر دوو ە. ئەلېم لە لای كورى داىەبوو. مانەو ەى كورى داىە تاكو ئېستا وەك مردنى ەستا کاو ە مامۇستا شادمانى توشى لەرزو تا كر، كەمىك دەرونى ئارام بېوو ەو ە، بەلام توشى ەمان حالەت ھاتەو ە. ئەمجارش بە لىو لەرزىنەو ە گووتى: بۆچى كورى داىە ماو ە؟ تاكو ئېستا لە كوئى بوو ە؟

شېخبەختەو ە لەسەر خۆ گووتى: ئانا ماو ە، تاكو ئېستا ھەر زىندوو ە، بەلام دەبېت ئەم ھەو ە بە نەينى بېمىنېتەو ە. جارېك سەردانى دەكەين تاكو تۆش بۆن ھەنگوین بگرېت. مامۇستا شادومان گووتى: زۆر ەز دەكەم ەموو نەينىەكان بە خىراى بېبىستم ئاگادارى ەموو شىتېكم، بەلام پىوېستم بە وچانىك ەىە. لەم دەمەيدا لە دەرگای ژورەكە دراو دوو چای بۇندارىان لە دوو پيالەى زەرلى پشېتېن رەنگ ئالتونيان بۆ ھېنان. مامۇستا شادومان كەيفى بە چايەكان ھات، گووتى: دەستەكانتان خۆشبېت ئەم چايانە لە كاتى خۆيدا ھات. دەنگى تېكدانى چايەكان ئاوازىكى بىرېتم بوو، بەلام زۆر خۆشبوو بەگوئى كاتىك مروؤف لەبى دەنگىدا نامەزرۆى خوارنەو ەى چايە. مامۇستا شادومان چەندە ەزى لە چايەكەبوو بىخواتەو ە، كەچى تېكدانى چايەكەى دىرژ كر دەو ە، وەك ئەویش ئارەزو ە لەدەنگى كەوچك و پيالەكە بېت، بەلام لەو دەچوو لەگەل ناخى خۆيدا قسەبكات ياخود بېر لە شىتېك بكاتەو ە. بىگومان بېرى لە كورى داىە دەكر دوو ە. پيالە چايەكەى بەدەستەو ە بوو، وەك

ماو ھەيكەت بىت چاى نەخوار دېيىتەو ھە خوش خوش مژى لە چايەكە دەدا تاكو تەواوى كرد، تەق پيالەكەمى دانايەو.

گووتى: ھەملىكى زوى سەيرە، ناھەقە ئەگەر توشى شوكو سەرسامى بېم؟ تو كەبىنىت ناساى بوويت؟ ئەم ھەموو سالە لەكوئ بوو؟

شىخ بەختەوەر گووتى: ھەر لەم جىگايەبوو ھەم چوم، ئەو ھەمىت بە گىرنگ وەر بېگرىن بەكانگىرى رىكەوتەكانە لە پاش ئەم ھەموو سالە، لەموش گرگىر ئەم جار ھەش نابىت لە ئاستى تاوئەكاندا خومان گىلو بى بەدەنگ بەكەين. لەيادت ماو ھەناو تەويلەكەدا بېگوناخو تاوان بەندىان كرد، ئىمەش ھەموومان بى دەنگ بووين؟ ھەر ئەم كاتە ھەلھات بو ئەم ھەمىت نەيكوژن. ئىتر بو جىگايەك ھەلھات ھەرگىز نەيدوز ئەو. شادمان چىروكى زور سەرساترم لەلايە. . باو ھەت ھەيىت لەم شارەدا دەبين بە پەنگ. ئىمە بەخومان نەزانىو، پرژىمان نەروخانوو، جىگايەمان گرتو ئەو، ئەم جارە ئىمەين كە دەروخىن، ئىمەين دەكرىن بە پەنگ بو مېزو. ئەم كوئشك تەلارە بەرزانە دەبىنىت؟ ماموستا شادمان بە نىگەرانيەو گووت: ئەم چوئ نايانابىم. . بوچى دەپرسىت؟ شىخ بەختەوەر بە خەم پەژارەو گووتى: ھەر ھەموو دارو بەردى ئەم كوئشك تەلارە بەسەر ئىمەدا دەروخىن. ماموستا شادمان گووتى: بوچى كاكەگىان، چى رويداو، چىت بىستو، چىمان كردو؟

شىخ بەختەوەر بە تىرامانەو سەيرى ناو چاومەكانى ماموستا شادمانى دەكرود گووتى: چاى تر ناخوئەو؟

ماموستا شادمان گووتى: سەيرە... تو بەردو دارى ئەم شارەت بەسەردا روخانم، چاى چىو ژەھرى چى.

گووتى: كاكە گىان مەن بو دەپىروخىنم بەسەر سەرتا، ئەوانەمى لە ژىرنازاردادەننەين، نەك بەسەر تو، بەسەر مەنىشدا، بەسەر ھەمووماندا. ئىمە قىيامەتەمان ھەلگىر ساندو، ئەگەر فرىا نەكەمىن خوشمان دەسوئىن. گرنگ سوتانى خومان نىيە، گرنگ راستكردنەو چەوتىەكانەو ئاسايكردنەو بارودۇخەكەيە. زەمانى زو نىيە مېزو بە ھەلە بنوسرىتەو، روو رەشى ناو مېزو دەبين، لە ژيانىشدا شەرمەزار دەبين. مەن دۇنيام مەن توو زور كەسىرتىش لە شىوازى حوكمرانى و رازى نىن و خومان كىپ كردو، كاكەگىان بو بىدەنگ بىن، بو بىر نەنگىن؟ ئىمەش خاوەنى بوونى خومانىن، كە خاوەن ھەلوئىستىش بىن دەبىت ئىستا لە ھەموو كات بە ھەلوئىستىر بىن. خو شەر ناكەين، خو كەس ناكوژىن، ئىتر لەچى بترسىن؟ داواى چاكردى بارودۇخى ھەرىمەكە دەكەين تاكو ژيان و گوزەرانى خەلكەكە باش بەكەين. ھەموو كەسوكارى خومان. ئىمەش بەشدارىن لە تاوانەكان، ئىمەش ھۆكارىن لە سەرلەدانى دياردەكان و نەھامەتەكان، دەبىت بەم چەشەش دەنگى خومان ھەبىت.

بارودۇخى ھەرىمەكە رۇژبەرۇژ روو لە خراپى و ويرانى دەچوو. دەستەى
 ھوكمەرانى بىخەمبوون لە داواكارى و چارەسەر كەردنى كىشەكان. وەك ھوكمەرانى
 مەملەكەتتىكى تەربىن ھىچ دەربەستى خەمەكانى خەلكى ئەم ھەرىمە نەبوون. وەرەكان
 دەھاتنو دەچوون گەرفەكانيان بەيەكتەرى دەسپارد، سأل تىدەپەرى كىشەكان وەك
 خۇيان دەمانەو ھە. ھەر وەرەكتەش كۆمەلەك نەھامەتى بۆ خەلكەكە پىبوو. زستان
 خەمى نەبوونى سوتەمەنى، ھاوین لەبەر بىئاوى مروڤ گول دەبوو.

بەيانىيەك نانەواكانىش لە كار كەردن راوستان، داواى داىينكەردنى سوتەمەنيان
 دەكرد، ئەگەر نا تا ھەتايە ئىشناكەن. كىشەى نانەواكان چارەسەر نەكرابوو، شۆڤىرى
 پاسەكانىش مانىان لە ئىشكەردن گەرت.

ھۆكارەكانى ئەو قەيران گەلە ئاشكرابوون، خەلك بىخەمى دەسەلاتدارانىان
 دەزانى، شارى سەردەمىش ناوئەيەكى گەورەبوو بۆ بىننى ناخيان كە چىتەدايە.
 تۆرەى و نارەزايى خەلك گەشتە ناو شارى سەردەم بەردەم گۆي سولتان و ھاكم پاشا
 سەرۆك ھەموو ئەوانىتەرىش. بىر يارابىندا ئەو كۆبوونەو ھەيە كە بەلئىياندا بوو بە
 خەلكى ھەرىمەكە سەبارەت بە گۆرانكارى و چاكسازى ئەنجام بەدريت چەند رۇژىك
 پىشى بەخەن. شىخ بەختەور بىر يارابىبوو لەناو كۆبوونەو ھەكدا كەمو كورى
 ھۆكارەكان و چارەسەر كەردنىشى وەك پىشنىارەك بەختە روو. موراد سەرقالى
 كۆكردنەو ھى ھاورى دىرەنەكانيان بوو لە بارودۇخى نااساى شىخ بەختەور دا
 دەنگيان بەخە پال دەنگى و پىشنگىرى لىيەكەن.

دەنگوباس بلاو بوو ھە بەم نەزىكانە كۆبوونەو ھى دەستەى سەرۆكايەتى دەبەستەيت،
 بەلام خەلك بىھىو بوون، بە ئومىدەو چاومروانى ھاتنى ئەو رۇژە نەبوون.
 روخسارىان تۆرەو بىزارى ھەر پىنومەديار بوو، دلئىابوون ئەم جارەش تەنھا بۆ
 چەواشەكەردنى خەلكەكە كۆدەبنەو. داواكارى خەلك نارەزايى و گەيى بوو لە
 دەستەى ھوكمەرانى كە لەناو باز نەيەكدا دەخولايەو ھەر جارەى كورسىيەكى
 دەسەلاتيان بەردەكەوت لەسەرى داينىش. ھىچ كەسنىكان شايستەى ئەو جىگەو پىگەو
 كورسىيە نەبوون. كەسانى سادەو دلئىابوون خەمخۆرو پىسپورىان دەويست.
 شىخ بەختەور بىر يارابو لە پاش پىشنىارەكانى جىگەكەى خۆى بە كەسنىكى پىسپورى
 نا حىزى بىبەخشەيت. لە كۆبوونەو ھەكەشدا زور دلئىارە لەبەردەم ھەمووياندا باسى
 كشانەو ھى خۆى كەرد لە دەسەلاتو پلەو پايەى.

ھەر چەندە خەلكى ھەرىمەكە ھىوايان بە دەرنەنجامەكانى كۆبوونەو ھەكە نەبوو، بەلام
 ناچارىش بوون لە بارودۇخىكى ئارامدا چاومروانىن. كۆبوونەو ھەكە بەستراو
 تەواوئىش بوو، ھەر چەندە ئەنجامەكەى وانەبوو كە خەلكەكە دەيانوئىست، بەلام بە
 جۆرىكىتەر كەلكى ھەبوو كە سەر لەبن بارودۇخى ھەرىمەكەى ھەلگەرانەو.

موراد عاشق سەرقالى پەيوەندىكىردن بوو بە ھاۋرىكانىمۇ بە نىيازى پىشتىگىرىكىردن بۆ شىخ بەختەمەر. دۇنيا بوو توشى كىشە دەبىت. مەرج نەبوو بە ھۆى خستەرووى پىشتىيار مەكانى، رەنگە بوختانى گىرەشتىۋىنى بەنە پالۋ تاوانبارى بىكەن. شارى سەردەم لەو سەردەم ئالوزو دژوار ەدا لەبەزى مەسەرفى بى سەرو بەرى خۆى نەدەكەمەت، دەستەى ھوكمەرانىش بەخۆياندا نەچووبو نەمۇ. بى ئىش و گرانى نەبوونى پىۋىستىبەكانى خەلك وەك ھەمۇرىكى چلكن بەسەر ھەرىمەكەمۇ بوو، نە دەبارى نە ھىچ بايەك بەرمۇ خوار رايدەمەلى. شارى سەردەم ببوو بە دەعبايەكى زلەى تىر نەخۇر، شەوانىش لەناو تارىكىستانى ھەرىمەكەدا بە تەنھا وەك ياقوت دەدرە شايەمۇ. بەر دەرگاۋ سەربان و سەر دىوار مەكانىش لەبەر مۇچەپەكى مانگانە پىاۋانى ئاسايش وەك رىشۋەلى زىستان رىزىيان بەستىبوو.

دووو رۆژ پىش بەستى كۆبوونەمۇ مەكە موراد شىخ بەختەمەرى بىنى، بە نىگەرانىمۇ گەوتى: ھاۋرىبەكەمان نەدۆزىبەمۇ لە كۆبوونەمۇ مەكەدا ئامادەبىت لە حالەتتىكى ئاناسايدا پىشتىگىرىت لىبكات.

شىخ بەختەمەر سىماى پىاۋىكى جوامىرى وەرگرتىبوو، وەك زەمانى چىپاكان بە مورادى گەوت: مەن پىۋىستىم بە كەس نىبە، رەنگە تو واز بەكەمەت؟ ئەگەر كەسنىكىش ھەبىت لەمۇ حالەتەدا خۆى دەبىت بى دەنگ نەبىتو خۆى ئاشكرا بكات. مەن دۇنيام مامۇستا شادمان ھاۋبىرمانە، سەبارەت بەو بابەتە قەسمان زۆر كەردوۋە. كەسانى تىرىش ھەن، رەنگە پىۋىست بە ناۋ ھىنانيان نەكات. ئەمۇ ئىستا شەرمەزارى لای كورى دايمە كە كاتى خۆى بەرامبەر بە تاوانەكەى بى دەنگو بى ھەلۋىستىبوو. بەلام ئەمۇ لەلای مەن كىشەپە ھەردوۋەكەمان خەلكى يەك شارىن، ئەمەش تەنھا بە رىكەمەت دروست ببوو، نەگەرنا ھىچ رۆلۋ كارىگەر بىبەكى لەسەر ژىانى تىكۋشانمان نەبوۋە.

موراد گەوتى: زۆرم بى سەپەرە، كەى ئەمۇ گەرتە كە تو بىرى لىدەكەمەتەمۇ؟ خۆ ھەرىكەمۇ لە شارىكى تايىبەتتەمۇ نەھاتوون، ياخود ھەموۋىان خەلكى يەك شارىن. ھەر دوۋان و سىيان خەلكى شارو ناۋچەپەكى جىاۋازن.

شىخ بەختەمەر بە مورادى گەوت: رەنگە مەن بەجۆرىكى تر بىر بىكەمەمۇ، مەن خەمى ئەمۇ مە بابەتەكە چوگ بىكەنەمۇ، بىكەن بە مەسەلەى ناۋچەگەر تىتو بەو شىۋەپە رىساۋى ناۋ خەلكەمان بىكەن.

چەند رۆژىك پىش بەستى كۆبوونەمۇ بە بۆ ھىمەن كەردنەمۇ خەلك لە كەنەلەكانەمۇ وەك نورىكى ئىلاھى لە ئاسمانەمۇ دا بەزىتو بارو دۆخەكە لەناكاۋ چاكىكات، مژدەيان بە خەلكى ھەرىمەكە دەدا. كۆبوونەمۇ مەكە لە يەكەنكە لە كۆشكەكانى شارى سەردەمدا سازدەكرا. ھەمۇ پىۋىستىبەكىيان بە زىادەمۇ بۆ شارى سەردەم ئامادەكرد. بە ماۋەى

چەند كىلومەتىر ئېكىش بە ھەموو لايەكدا ھىزى سەربازيان بىلاو كىردەموو لە نىزىكى شارى سەردەمىش بە كەرسەستەى سەربازى چەندىن زومرەى چەكدار لە حالەتى ئامادە باشىدا بوون. خەلكى ھەرىم ئارامو بىدەنگ بوون، ھىچ بەرنامەيەكى ھەلچوونو تور ھوبوونيان نامادەنەكردبوو، بەلام دەستەى حوكمىرانى لە رەفتارى خۇيان بە شك بوون، ترسو دوودلى لە ناخياندا بوو. لەناو كۆبوونەو مەكشدا ئەو ھىيان باسكرد، شىخ بەختەوەر گووتى: ئەو ترسە پەشتىويىيە لەناو ناخى خۇماندايە نەك لە بىرو مېشىكى خەلكدا بەرامبەر بە ئىمە. كەس خۇى گىل نەكات ھەر كەس خۇى باش دەناسىت، ھەموو شىمان يەكترى باش دەناسىن. كىشەكانو نەھامەتىەكانى ھەرىمەكە ئىمە دروستمان كىردوون دەقوانىن بە ئاسانى چارەسەرىشىان بىكەين.

رۆژىكى زۆر ئاسايى بوو، وەك ھەموو بەيانىيەكى تر خۆر لە رۆژ ھەلاتەو ھەر كەوت، وەك ناو ھەراستى ھەموو پايىزىك رەشەبا بە لورلور ھەرىشەى خۇى لە دارو گەلاو گولەكان دەكرد. تەقو ورى تەنەكەو لەوچى سەربانەكان وەك ھەمىشە خەوتووەكانى بە ئاگا دەھىناو رىيوارەكانى دادە خورپاند. چەند خۆر بەرمو ئاسمان ھەلدەز نا ئەوندە ھەوا گەرم دەبوو. ھەموو شىتىك ئاسايى بوو، روخسارى خەلكىش ئاسايى بوو. مەيدانى كىركاران وەك رۆژانى پىشوتەر جەمەى دەھات لە كىركارى بىكار. دوكاندارەكانىش ئاسايى وەك جاران دەرابەكانىيان لە كەلوپەلە بەسەر چوو مەكان ھەلدايەو ھەر ناھەواكان ھەر داخرا بوون. ھەندىك ئافەت بەتەنەكە نەوتى بەتال بە بۆلە بۆل گەرانەو، ھىشتا تەنەكەكانىيان دانەنا بوو خىرەخرى بىتە غاز پەيدا بوو، گووتىيان لە كۆلانەكەى ئەودىو لۆرىيە غازەكە ھاتووە. بەيەك جار ھەزار ھا بىتە غاز گۆر دەكرايەو، وەك رۆژى ھەشەر كەس بەكەس نەبوو، ئەم ھەرايەش ھەر ئاسايى بوو. ھەموو شىتىك ئاسايى بوو، تەنەت ناو كارەباش لەكاتى خۇيدا برا، ئەو دەمەى كە مەروۇف لە ھەموو كاتەكان زىاتر ئىشى پىبىبوو. ئەو ھى ئاسايى نەبوو ئەو ماشىنە نوپىيە سەربازيانە بوو بۆ يەكەم جار بەناو شاردا دەسورانەو.

لەپاش بەستنى كۆبوونەو مەكە ھىچ ئەنجامنىك رانەگەينەرا. شارى سەردەمىش وەك كۆم درابىت لە ھاتوچۆ كەوت، نەكەس دەچووە ناو ھەو نەكەس دەھاتە دەرمو ھە دووم رۆژ بىزەر مەكە وەك نەخۆشكى ناو جىگا بە دەنگىكى كىز رايگەياندا "كۆبوونەو مەكان بەردەوامە، دلنباين ئەنجامى باشى دەبىت". بوو بەسى رۆژو كۆبوونەو مەكە تەواو نەبوو. شىخ بەختەوەر ھەرىش دىار نەبوو، كەسىش چاھەر وانى ئەو نەبوو تاكو بىز بوونەكەى ئاشكرابىت، تەنھا مورا عاشق بوو. مراد زۆر بى ئارام بوو بۆ شىخ بەختەوەر، نەيدەزانى ھەوالى لە كى بېرسىت، نەشەوى لىدەرۇشت نە رۆژ. دلنبايو لەكۆبوونەو مەكەدا قەسەى كىردووە توشى كىشە ھاتووە. مەراقى بوو بزائىت

كەس بەدەنگ ھاتوۋە؟ كەسىيان پىشتىگىريان كىردوۋە؟ بېرى لە مامۇستا شادمان كىردوۋە ناخۇ ھەلۋىستى چۆن بوۋىت؟ بىر يارىدا بوۋ ھاۋدەنگ بىت، بەلام مورا ناگادار نەبوۋ كە رۆژىك پىش بەستنى كۆبۈنەمەكە بىراى خىزانەكەى مامۇستا شادمان بەھۋى كارەساتىك گىيانى لەدەست دابو، ھەر ئەو رۆژە مامۇستا شادومان مۇلتى وەرگرتىبو، بەناچارى نەيتوانى بەشدارى كۆبۈنەمەكە بىت. لەگەل خىزانەكەيدا بە پەلەم شىپىز مېى گەرانەمە شارەكەى خۇيان. مامۇستا شادمان پىرانەگەشتىبو شىخبەختەمەرىش بىننىت. برادەرەكانى مورا بۇ ھەۋالى شىخبەختەمەرى دەھاتن بۇلای مورا ئەۋىش وەك ئەوان لە ھەۋالى شىخبەختەمەرى بىناگابو

سەر لەبەيانى رۆژى چوارەم لەكەنەلەكانەمە ھەۋالىكى سەپىرو چاۋەروان نەكراۋ بۇلۇ كراپەمە. بەھۋى كەسانى ئازاۋەگىرو كوتەدا چى ھەۋالەكانمان شىكىسى ھىناۋ كۆبۈنەمەكە بە بن بەست گەشت، بەلام ئىمە پەيمانى وەقادار بىتان پىدەدەين كە ھەۋالەكانمان بۇ چارەسەر كىشەكان بەردەوام دەبىت. ئەو كەسە گىزەشتىنە كە دەستى لەگەل ياخىبوۋەكاندا تىكەلكىردوۋە ئەمەشەم راستەم خۇ لەكەنەلى تەفەزىۋى خانمەخانەمە بەزى خۇى دان بەتاۋەكانىدا دەننىت. تىكايە ئەمەشەم ناگادار بن...!

مورا لەمەلەمە دانىشتىبو نوقمى رۇداۋەكان بوۋ، پەستە نىگەرانى بىناگابو بى ھەۋالى شىخبەختەمەرى بوۋ. وەك دەرزى بەبن گونىدا بەمىت ھەۋالەكە داچلەكاند. پىر بە ژورەكە ھاۋارىكرد: نابىت... شتىۋا قەد نابىت، ئەمەشەم فرۇقلىۋ تۋاننىكى ترە.

ئەو رۆژە مورا زۇر پەشۇكاۋ و غەمبار بوۋ، وەك لەم دونىايەدا نەبىت ھۇش و زەينى لەلای خۇى نەبوۋ. دلى ھەر لەلای شىخبەختەمەرى بوۋ، دلىباۋو ئەو كەسەى باسبان كىردو بە تاۋانبار ناۋيان برد ھەر شىخبەختەمەرى لە كۆبۈنەمەكەدا توشى كىشەمە گرفت ھاتوۋە. بەو حالە شىپىزەم پەشۇكاۋە ھاتە دەرمە پەيۋەندى بە برادەرەكانىمە بىكەت، ياخۇد ھەۋالىكى شىخبەختەمەرى بزانىت. لەپەستى و مەراقى خۇى بىرى نەبوۋ دەرگەى مەلەكەى كلىل بەدات. دەرگەى ھەمەشەم ژورى بە كراۋەبى بە جىھنىشت، خۇىشى نەيدەزانى رۇۋ لە كۆى دەكەت، ھەر كەس موراى بىننىپە ھەستى بە پەشۇكاۋى شىپىزەبى دەكرد.

بەدەم رىگاۋە بىرى لە سابىر كاكل كىردوۋە، بىر يارىدا سەردانى سابىر بىكەت، بەلام سابىرىش لەسەر كارەكەى نەبوۋ، دلىباۋو ئەۋىش بەبىستى ھەۋالەكە تۋانەى ئىش و كارى نەبوۋە ئىستا لە مەلەمە. سابىرىش وەك مورا ھەۋالەكە چوار پەلى شكاندبوۋ، لەمەلەبىو. سابىرىش كۆكرەنەمەى ھەمەمۇ برادەرەكانى بە پىۋىست زانى، بە موراىش گوت لەمەلەمە بىت چاكتەرە، رەنگە برادەرەن بۇ ھەۋالى شىخبەختەمەرى سەردانى تۇ بىكەن. خۇشەمەمە ئىۋارە دىم بۇ مەلەمە. بىگومان ھەر ھەمەمەمە ھەۋالەكەمە بىستوۋە.

موراد بە نىگەرانىمۇ لەمەلى سايبىر ھاتە دەرمۇ. چەند ھاورنىيەكى تىرى بىرگەتەمۇ، سەردانى ئەوانىشى كرد، لەلەي ھەر يەككىيان قەدەرنىكى خەماوى مايمۇ. بېئاگابوو كە دەرگاي مالمۇەي كليل نەدابوو. لەگەل ئەوانىشدا لەسەر ئەمۇ رىكەوتن كە ئىوارە لە مالى خۇيان كۆببەمۇ. موراد بەدم خەمو خەيالەمۇ گەر ايمۇە بۆ مالمۇە. بەپېش قوتابخانەيەكى ئامادەيدا تىيەربوو، لەمۇ كاتەدا قوتاببە كورو كچەكان ھاتنە دەرمۇ. دوو قوتابى ھەر يەكەيان لايەكى لافىتەيەكيان ھەلگرتىوو لەپېش ھەموويانەمۇ دەرۇشتن. موراد ويستى لافىتەكە بخوئىنتەمۇ، بەلام پېرانەگەيشت. لەناخي خۇيدا گوتى ئەمان داواى چى دەكەن؟ خو نەوتو ناوو كارەبا پەيوەندى بەمانەمۇ نېيە. . . رەنگە داواى گۆرىنى بەرنامەي خوئىندن بەكن، ھەزار جار بەلئىيان پيدان و جىيەجىيان نەكرد. لە دلئى خۇيدا گوتى: گۆرىن... زۆر زەحمەتە. ئەمۇە وشەي گۆرىن نېت ئەمان سلئى لىدەكەنەمۇ دلئيان دادەخور پېنئيت. قوتاببەكان ھېمانە بەسەر شەقامەكەدا دەرۇشتن. موراد چاوى ھەر لە دوايانەمۇ بوو تاكو ونبوون و ديار نەمان.

بەرمۇ مالمۇە ھەنگاوى قورسو گرانى دەنا. وەك درمختىكى بىگەلەي پايىز و شەكو بىشەق و دەرون تارىك بوو. خەمو نىگەرانى سەرتاپاي رۇخو جەستەي داگير كردبوو. ھەندى جار وەك بېيەويت خەمەكان لەشانو كۆلى بكاتەمۇ، ھەنگاوەكانى خىراتر دەكرد. لەسەر ئەمۇ رېتمە ماومەك رۇشت تاكو نىكى مالمۇە بوو. موراد لاشەورى واراھاتبوو لە نىكى مالمۇە دەستى لەگيرفانى دەناو بۆ كليلەكان دەگەرا. كليلەكانى بەر دەست نەكەوت، بە شېرزەي گيرفانەكانى تىرىش گەرا، بەلام كليلەكانى ھەر نەدۆزبېمۇ. ھىچى بەخەيالدا نەدەھات لە جىگايەك كليلەكانى دەر ھىنايىت و بېرى چووبىت. بەم ھالەمۇ گەيشتە بەردەم دەرگاي خانووەكە، سەرسام بوو كە دەرگاگەي بە كراوەي بېنى، بە خىراي بەبېرىدا ھات رەنگە كليلەكان لە ژورەمىن، كاتىك بە شېرزەي لەمالمۇە دەرچووە، بېرى دەرگا داخستنى نەبوو. دەرگاي ھەوشەكەي ئاسايى پال پىوئەناو چووە ناو ھەوشەكە، بەلام دەرگاي سەرمەكى بۇناو ژورەكان داخراوو، گوتى "تەنھا جوت كراوە، ئىستا بە ئەسپاي دەرگاگە دەكەمەمۇ دەچمە ژورەمۇ"، بەلام دەرگاگە داخراوو. ھىستا دەستى ھەر بە دەسكى دەرگاگەمۇ بوو دووبارە شېرزەبوو مۇ. بەپەلە دەستى ئاخىبېمۇ ناو گيرفانەكانى بە ناومىدبېمۇ بۆ كليلەكان گەرا، نەمجارەش ھىچى نەدۆزبېمۇ. دەرگاگەي بەتوندى راوشاند، دەرگاگە بە كليل داخراوو ھەر نەكر ايمۇ. موراد بە پەشۆكاوبېمۇ بېرى لە كليلەكان دەكردەمۇ، لەدلئى خۇيدا گوتى "رەنگە لەمەلى سايبىر بېرم چووبىت". دەنگى چركەي دەرگاگە ھات بەئەسپاي كەسنىك لەناومۇ دەرگاگەي كەردەمۇ، شىخ بەختەمۇ بوو، بەئى دەنگى گوتى: موراد منم من... وەرە ژورەمۇ. ھەر دووكيان وەك بە چىايەكى

بۇندا سەر كەوتىپتىن ھەناسە بىر كىيان پىكەتتە بوو. موراڧ بە زور خۇى ھىنايە قسەم
گوتى: من ئەوسەرى دونيا بە شوئىنا دەگەر ئىم، كەچى لەپەنا خۇمدائىت. چۇن
گەشىتتە ئىرە؟

روخسارى شىخ بەختەمەر خەمە پەشۇكاوى پىنەدىار بوو، بە مورادى گوت: ئەو
تو لەكوتىت؟ دەرگاي ھوشەو ژورت بە كراوھى بەجىھەشتىبوو.
موراڧ گوتى: واز لەدەر گاو مال بىنە، بۇم بگىرەمە چى رويداو؟
شىخ بەختەمەر گوتى: چىت بۇ بگىرەمە؟ حىكايەتى مىش... بۇچى ھىچت
نەبىستو؟

موراڧ گوتى: چى بىبىستەم؟ لەدەمى كىو ەشت بىبىستەم؟ بۇچى ئەمانە كەس ھىچيان
لەدەبىستىت. ھەر ئەو ەندەمان بىبىست ئەم شەمە كەسكى ئازو ە گىر بەزمانى خۇى دان
بەتاوانەكانىدا دەنىت.

شىخ بەختەمەر گوتى: ئىستا وەختى گىرانەو ەى ھىچ شتىك نىبە، خىرا كە با بروئىن و
ئىرە دوور كەوئىنەمە. تاكو بۇ ئىرەش نەھاتون.

موراڧ بە سەر سامىەمە گوتى: بۇكوتى بروئىن؟

گوتى: بۇ ھەر جىگايەك... گىرنگ ئەمىيە دوور كەوئىنەمە.

موراڧ چىتر پىرسارى نەكرد. ھالىبوو دەبىت بروئىن دوور كەوئىنەمە، بەلام نەپىرسى
"بۇچى مىش". رەنگە نەبوئىستىت خۇى لە شىخ بەختەمەر جىباكتەمە. موراڧ گوتى:
باشە بۇكوتى بچىن؟ خۇ دەبىت بىر لە جىگايەك كەوئىنەمە.

شىخ بەختەمەر گوتى: بۇ ھەر شوئىنىك بچىن، دواچار دەبىت روو لە مەملەكەتى مىش
ھەنگ بەكىن.

موراڧ دوور لە ئىرادەى خۇى گوتى: ھەر ئەو مەملەكەتەيە وەك دايك ئامىز مان بۇ
دەكاتەمە لە زولمەت رىزگار مان دەكات. شىخ بەختەمەر بەسەر سامىيەمە تەماشاي
موراڧ كىردوگوتى: چىت گوت؟

موراڧ گوتى: ھىچ... لاشەورى رىستەيەك ھات بە مىشكەدا. نازانم چىم گوت، زوو
بىرم چوو ەمە.

شىخ بەختەمەر گوتى: زور گىرنگە راستىم پىبائىت، ئىستا رىستەيەكت گوت،
دووبارەى كەمە...! رەنگە بۇ تو ئاسايى بىت، بەلام بۇم رىستەيەكى زور
ئەفسوناوئىيە.

موراڧ ھەستى كىرد شىخ بەختەمەر بە جدى قسەى لەگەلدا دەكاتە مەبەستى گىرنگى
ھەيە، گوتى: ياشىخ گىيان كەى من گالتەم لەگەل تۇدا كىدو ە، بروام پىبە نازانم
چىم گوتو ە، رەنگە ھىچم نەگوتىت. ئەگەر شتىك گوتو ە تو بىرت ماو ە، بۇم
بۇرەمە تاكو بىرم كەوئىنەمە.

شىخ بەختەمەر بە ماناۋە گوتتى: بىلىمەھ...! ئەم بابەتەش بۇ كاتى خۇى ھەلدەگىرىن. موراڭ گوتتى: ئىستا من نامادەم، دەمەۋىت بزەنم بۇ كوئى بىرۆين؟ رەنگە برادەرانىش پەيدا بىن. بىر يارە ئەم ئىۋارەيە لىرە كۆبىنەھ. لەو كاتەدا لە دەرگا درا. ھىۋا چاۋگەر ھەبو، دۇستىكى دىزىنى خۇيان بوو. نەۋىش بە بىنى شىخ بەختەمەر سەر سام بوو. روىكرده موراڭو گوتتى: چەند رۆژە ئىمەت نىگەرەن و شىپرزە كىردوۋە شىخىش لىرەيە، ئەم كۆبوۋنەمەيە بۇ ئەمە بوو؟

موراڭ بە بىدەنگى گوتتى: برادەرگىان وانىيە، ئىستا ئىمە زۆر بە پەلەمىن دەبىت لىرە بىرۆين و سەبەى بەيانىش زوۋ لە شار دەر بچىن. دوايى خوت ھەموو شتىكت بۇ دەر دەكەۋىت.

ھىۋا زوۋ لە قەسەكانى موراڭو ھالىبوو، گوتتى: زۆر باشە، ئەگەر جىگايەكىستان دىارى نەكر دوۋە، دەتوانن ئىستا بە ئوتۇمۇبىلەكەى خۆم بچىن بۇ مالى خۇمان. چەند ئارەزوتان بوو لەۋئى بىمىنەھ.

ھەردوۋىكىان رازىبوون شەۋ لەمەلى ھىۋا چاۋ گەرە بىمىنەھ تاكو سەبەى بەيانى. موراڭ لەسەر پارچە كاغەز يىك بۇ برادەكانى نوسى كە لە مالى ھەمەنايىت، بەدەرگاي ھەشەكەدا ھەلىۋاسى.

ئەم رۆژەى شىخ بەختەمەر ھەلەھات خۇى گەياندە مالى موراڭ، لەبەختى ئەم موراڭ دەرگاي ھەشەۋ زورەكانى بە كراۋەيى بەجىھىشتبوو. ھەلەھاتى شىخ بەختەمەر يان ئاشكرانەكر دەسەر ناسكى بارو دۇخەكە، دلنىاشبوو ھەر دەپدۆز نەھ، بەلام نەيان دۆزىيەھ، كاتىكىش ھەلەھاتى شىخ بەختەمەر ئاشكرابو، ئەم دوو رۆژ بوو لە مەملەكەتى مىش ھەنگ بوو.

شەۋ لەمەلى ھىۋا مانەھ. بەيانى زوۋش بە ماشىنەكەى خۇى لەناۋ شار دەر يىكردەن تاكو ئەم شوئىنەى كە ماشىنى بۇ دەچوۋ گەياندە. ئەم شەۋ ھەموو روداۋەكانى بۇ گىرانەھ تاكو ئەم كاتەى ھەلەھات و روى لەمەلى موراڭ كىردبوو.

ھەلەھاتى شىخ بەختەمەر ناسايى نەبوو، بەرەى ژىر پىنى دەستەى ھوكرانى ھەلەھاتەكاندو ھەموو نەپنىيەكان دەر كەۋتن. خۇشيان نەياندەزانى چۆن باس لە ھەلەھاتى بكن. لە ھەندىك ھالەتدا پەشيمان بوون لە ۋەى كە رويدا، دەر بازىۋىشى بوو بە پەلەمەكى شەر مەزارى بە تەۋىلىيەھ. ناچار بوون بە كەسكى خىانەتكارو كودەتا چى ناۋى بەنن. سەريان لە رۇشتى سورمابوو. ئەم ماۋەيە دوۋكەسى بەناۋبانگى ھەرىمەكە لە دەستيان ھەلەھات. دەيانگوت: ئەمانە جىۋكەن، مەقول نىيە كەس نازانىت بۇ كوئى چوون.

كاتىك موراڭو شىخ بەختەمەر گەشتنە مەملەكەتى مىش ھەنگ، كورى داىەو ۋەستا كاۋە چاۋمروانى ھاتتى ئەۋان نەبوون. سەردانىكى كىۋىر بوو. شىخ بەختەمەر زۆر

شكست و ماندوو ديار بوو، پېندەچوو ئەو چەند رۆژەي پېشو نەخەوتبېت. شانى داياو دەستبەجئ خەي لېكەوت. ئەوانېش ھېچيان لېنەپرسى، ھەستيان بە ماندوبوونى دەکرد. ئەو شەوہ موراد ھەرچېيەكى سەبارەت بە شېخبەختەوہر لەزارى خۆيەو مېستبوو، بە پەلە بۇ كورى داياو و ھەستا كاوہى گېزايەوہ.

مورادېش ماوندوبوو، لەماندوبوون زياتر پەريشانى لاي فرېشەبوو. لايتە بچكۆلانەكەي گېرفانى دەر ھېنا، داواي مۆلەتى لېكردن كە بەجېياندە ھېئەت. بەرەو لاي فرېشت بە قەد پالى چياو گردەكاندا كەوتە رى. لە نزيك كەپرەكە فرېشتە مورادى ناسيەوہ بە تېشكى لايتەكەدا. بە ئەسپاي بانگى لېكرد كە لايتەكە بكوژنېتەوہ نەبا كۆترەكان لەخەو راپەرن.

موراد گووتى: فرېشتە گيان جا گويم لە دەنگى تو بېت، ئېتر و ناكيم بۇچېيە. فرېشتە بە نازوہ گووتى: ئاي موراد چەندم بېر دەكرديت، ئەوہ چۆن بەم شەوہ گەيشتېتە ئېرە؟

موراد گووتى: فرېشتەكەم...! ئاوايە رېگاي عاشقان، شەو رۆژى بۇ نېيە، ئەشى لە بەختى تو ھاتېم.

فرېشتە ھېچېترى نەگوت، ئەو كاتە بەيەكترى گەشتبوون، لەناو نامىزى بەكترىدا دەم لەناو دەم ھەناسەي بەكترىان ھەلدەمژى.

فرېشتە لە پەشت كەپرەكەوہ كوختى بچكۆلانەي ھەبوو، لەو رۆژوہى كە بە موراد ئاشنابووہ، ھەميشە دوو جىگاي نەرمونيانى راخستبوو. كەلوپەلەكانى فرېشتە ھى ئەو كاتەبوون كە كورىدايە پەيوەندى لەگەل خەلكى ئەو گوندە بچوكەدا پەيدا كەردبوو كە ھەنگوبنى بۇ دەبردن. ھەرچېيەكيان پېويست بوايە ئەوان بۇيان پەيدا دەكردن. فرېشتە كوختى جوانو دلگېرى ھەبوو. ھەندىك ھەنگوبنى تايبەتى خواردىنى شاژنى ھەنگەكانى دانابوو. بريسكە بريسكى ئاگرىكى بچوك لە سوچىكدا ھېندەي بلېت ھەمونېم، بە نەرمى دەسوئاو تېشكى كالى نەرمو ھېمنى بە كوخەكەدا بە نارامى پەخش دەكرد. وەرزو وەرزی عاشقان بوو، لەناو چياكان بايەكى كەمىك سارد بە ھىواشى خۆي دەخزانە پېچو پەناو ناو كەپرو كوخەكان، بەناستەم لەسەر كۆلمو روخسار سەر قۆلى روت مېرولەي دەكرد. بالېفېكى گولگولى نەرمو شل خۆزگەكانيانى لەژىردا بە نارامى مەتبوو. موراد زور ماندووہ، ماندوويەكى خۆش بەختە، بەختى پياو لە باوہشى ئافرەتى عاشقادايە. كى وەك فرېشتە عاشقە؟ فرېشەي عاشقى موراد. ئەمروى موراد وەك دوو لەتى بە ھېيەك كە لەيەكترى جودابنەوہ. لەتېكيان لەدارەكە بەرەوہو مەوہ كەوتە ناو دەستى پايژىكو ئەويش بە رىبوى داي بە زستانىكى تورە. كەرتەكەيتر بە دارەكەوہ ماوتەوہ، لەبەردەم بە ھارېكى تازەدا ھەواي نوپوونەوہي تەمەن ھەلدەمژىت. موراد راكشاوہ بەبى جولە وەك ببىەويت پىر

بە چىپاكان بگرى، فرىشتە دەلئىت: موراڧ گىيان بۇ غەمبارى؟ چۇن دەبىت ئىستا نىگەر ان و چا و بە فرمىسك بىت؟ موراڧ دەلئىت: فرىشتە گىيان بىمبوره، غەمبار نىم مەرج نىبە چا و مەكان فرمىسكى نىگەرانى و خەمىيان تىدا بىت، دەبىت لەشەودا وەك خۇى نارامبىن، ھىمەن و بى دەنگ بىر لە جەنجالى رۇژ بگەنەو، ئاى لەو رۇژانەى وەك ئەمرو. . . ژيان چەند بە سەختى تىبەر دەبىت، حەز دەكەيت ھەموو رۇژگارەكە بە چرەكەيەك بىر ئىتەو، حەز ناكەم ئەم شەوئىش ھەرگىز كۇتايى بىبىت. فرىشتە گىيان گەر بىشگرىم لەخۇشى عەشقى تۇ دەگرىم، گەر نىگەر ان و چا و بە فرمىسكىشەم، بۇ ئەورۇژگارە جوانانە دەگرىم كە بە خۇيانەو نەشىرىن بىيان كرىد. مەن بۇ ئەو لەتە بەھىيەى تىر دەگرىم كە كەوتە دەستى پايزەو، رەنگە ئىستا لە خۇشيدا بگرىم، بەلام خۇشەيەك نەبىت خافلىن لە خەمەكانى لە نازار مەكانى. تۇ نازانەت ئىمە ئەمرو چەندە پەشۇكاو و پەرىشان بوو، كەچى ئىستا زۇر بە پىچەوانەى ئەمرو و بوو، خۇ دووشەو و رۇژى بىستەو چوار سەعات بوون، دوورەنگى تابلۇيەك بوون، دوو دىوى دىوار ئىك بوون، بۇچى ھىندە پىچەوانەى بەكتر بوون، ئاى ئەوانەى نەھامەتى بەر ھەم دەھىنن، چەندە خافلىن لە خەمە نازارى خۇشەيەكانتەن، رەنگە ئىستا زەمەنى ئىو دەيو روناكەكەى بىت، لە دواى ھەموو رۇژئىك شەوئىت، بەلام شەوئى ئىو نارامو بى دەنگ نىبە وەك ئەم شەوئى مەن. فرىشتە گىيان زۇر ئاسودەم كە لەگەل تۇم.

فرىشتە پەنجە بچكۇلانەكەى دەستى لە شىلەى ھەنگوئىنەكە ھەلدەكەئىتەو بە موراڧ دەلئىت: چا و مەكانتەن دابخەو دەمت بەرەو. موراڧ چا و مەكانى سەر يەك دەئىتەو بە ئاستەم دەمى دەكاتەو. فرىشتە پەنجە بە ھەنگوئىنەكەى دەخاتە دەمى موراڧ دەو. موراڧ لە فرىشتە دەبىتەو بە مەندال، بە دەم پەنجە مژىنەو و مەختە خەوئى لىبىكەوئىت. فرىشتە بە ئەسپاى زللەيەكى لىدەداو دەلئىت: ھەئىو گەمژەيە مەچە مەچى چىتە؟ لىم بووئىت بە مەندالى ساوا، ئىتر بەسە چا و نوقاندىن...! دەمت دابخەو چا و مەكانت بەرەو.

موراڧ وەك لە دونىايەكى تىر بىت ئاگەى لە فرىشتە نەماو. چا و مەكانى ناكاتەو، يەكەيەكە پەنجەكانى فرىشتە وەك گۇى مەمكەكانى دەمژىت. فرىشتە دلى نەبەت زللەيەكى تىر لىبىدا، ديارە لەزەتى مژىنى پەنجەكانى گەشتو و بە رۇحى. كەمىكىتر خۇى لە موراڧ نەزىك دەكاتەو، سەنگى پىرو نەرمى بەسەر دەموچاوى موراڧا دەخشىنەت، وەك لەناو باخىكى ئاشنا دابىت بۇنى بە ھىكان دەناسىتەو. بە ئەسپاى پەنجەكانى فرىشتە لە دەمى دەردەھىنەتەو دەستى دادەگرىت. چا و مەكانى ھەر ناكاتەو، وەك بىچوويەكى تازەى چا و نەتروكاو، لىو مەكانى دەكات بە چا و بۇ سەرگولى بەھىكان دەگەرئىت. موراڧ وەك سەل بەكاتەو ياخود شەرم لە شتەك بەكات بەدلىدا نەبەت مەكۇلە ناسكەكانى فرىشتە بزاكىنەت، ماندوو مە نەشەوئىت، عاشقەو شەرم داپگر تۇو.

موراد سەرى لەناو دەستو پەنجە ناسكەكانى فرېشتەدا و مخته ئاگر بگرن، ئاگر ئىك ھەموو گىيانى ھېناوتە خروشان. موراد ھېشتا ھەر چاۋەكانى نەكردوونەتە، وەك بەكەم جار بېت، بەو شەمە پايژە گىيانى نېشتوتە سەر ئارق. فرېشتە دەلېت: موراد گىيان كوخەكەمان زۆر گەرمە، ھەموو لە شت ئارقە تۆش وەك من كراسەكەت فرېدە. موراد بە ئەسپايى درزىك دەكاتە چاۋەكانى، سەنگو بەرۆكى فرېشتە وەك گۆپ داگىرساۋن، و مخته لە ھۆش خۆى بچېت، بو ئەمەى رۆحى بەيەك جار دەرنەچېتە دەچېتە ژىر لېفەكەمە. لەژىر لېفەكەمەدا گېژەگېژ خەرىكى كەرنەمەى دوگمەى كراسەكەمەتى. فرېشتە دەمىكە جلى لەبەر خۆيدا نەھىشتوۋە، ئەۋىش بە پەلە خۆى بە ژىر لېفەكەمەدا دەكات.

شەۋىكى زۆر بى دەنگو ئارامو ئاسايىيە. كۆترەكان لە خەۋىكى شىرېندا، ئاسايى وەك شەۋانېتر لە ھىلانەكانىاندا ھەلنېشتوون. كزەيەكى سارد وەك شەۋانېتر ئاسايى لە چىكانەمە بەرەو خوار دادەگەرىت. ئەستىرەكان بە جىرەمەجىرە ئاسايى يەكترى دەۋىنن. فرېشتە مورادېش ئاسايى وەك ھەموو دوو عاشقېكى تر لەيەكترى ئالابوون. ئېتر ئەم دەمەبوو كە ھەموو جوانى و خۆشپەكان لەۋىدا چىرېبوونەمە.

زەعیم ھەستیار

مانگرتتى نانوئاكان درېژەى كىشا، دوكانەكانيان تەنھا دەمەو ئىواران بۇ تاولەو دۆمىنەكردن دەيانكردەو. كەس نەيدەگوت ئەو دوكانانە رۇژگارنىك نانيان تېدا دروستكراو، نەبۆنى ناننىكى برژاودەھات، نە تۆزى ئاردېش دەبېنرا. مشكەكانېش بارىيان كرديوو. كىشەى نانوئاكان چارەسەر نەكرايوو. لەدەزگايەكى حوكمى پەيوەندىدار بە نانوئاكانيان گووتبوو " نىشەكەن باشە، نايكەن قىروسىا خۇتان زەرەر دەكەن". نانوئاكان ناھەقىيان نەبوو كە ئىشيان نەدەكرد، رەنجو ماندوبوونيان بە خۇرايى دەروشت. ئەوئى كە دەستيان دەكەوت باى خەرجى كرېنى سوتەمەنى بوو بۇ كارمەكەيان. بەلام بەداخەو كىشەكان بەناستى خۆى خەمى بۇ نەدەخورا، وەك دەستەى حوكمرانى دەربەست نەبوون، خەلكو خاومناو پېشەكانېش نە رېزى داواكارىو مانگرتەكەى خۇيان دەگرت، نە خۇشەويستيان بۇ يەكترىو بۇ ژيانو بۇ كارەكەشيان ھەبوو. زۆر نانوئاخانە بە پارەى زىاد ئىشيان بۇ مائە دەولەمەندەكان دەكرد. خۇشەويستى بەو مانا گەورەپەو نەرخى نەبوو، ئىشى پېنەدەكرا. كەس كەسى خۇشەدەويست، كەس كارەكەى خۆى خۇشەدەويست، كەس نىشتىمانەكەى خۇشەدەويست. ھەندىك كەس داخى دلېان دەكرد بە تەيكو بەرەوروى ئاسمان ھەلىئەدەدا، دەيانگوت " كەى ئەمە مەملەكەتە، چۆرىك ئاوى تىا نىبە، بەسەردانىش بەھرئىك گوزەرى پېدا ناكات". ئەوانە خۇشەويستيان بۇ نىشتىمانەكەيان نەبوو، تەقيان لە ئاسمانى سافو پىر ئەستېرەكانى دەكرد، نەبانەزانى ئەو ولاتانەى كە پىر لە دەرياي زەبەلاح ئاسمانيان نىبە، ئاسمانيان وەك ئاسمانەكەى تېمە شىنو سافو ھېمىنو پىر لە ئەستېرە نىبە. بەھارىان نىبە، گولەكان تەنھا رەنگن، وەك رەنگى گولى سەر تابلۇكان بەبى بۆنن. زۆر كەس ئەو رۇژگارە پىر مەرگەساتەيان دەكرد بە پەتو لە مى سەبەبكارانيان دەنالاند، كەچى بەردەم دەرگای شارى سەردەمو سەرشوراكانى بەرپىز زومەرى چەكدار لە خەلكى ھەرىمە كە بۇ پاسەوانانى دەستەى حوكمرانى لە حالەتى ئامادەباشىدا راوستانبوون. ھەندىك لە نانوئاكانېش خۇيان گەيانە چىشتەخانەو نانوئاخانەكانى ناو شارى سەردەم بۇ ئىشكردن. نانوئاكانى ناو شارېش وردە وردە لەگەل بارودوخە ئالۇزەكەدا خۇيان گونجانو دەستيان بە ئىشو كار كرددەو، بەلام نەرخى ناننىك دوو ھىندەى نەرخى جارانى بوو، ئىشو كارەكانى تىرىش بەو جۆرە، ئىتر گرانى لانسى خۆى وەرگرتبوو، رۇژى ھەزارەھا دەستكورتو نەدارى دەشىلا. تاكە پەنا لەو رۇژگارە سامناكەدا لەژېر شىلانى رەورەوئى نەسەموتى گرانى خەلكى

دەپاراست، خزمەتکردنى شارى سەردەم-بوو، پاراستنى شارى سەردەم بوو. لەسەر دەرگا گەورمەكى شارى سەردەم بەرەنگىكى تايبەت كە ئاۋىتەي رەنگى زەردو سەوز بوو، نوسرابوو "بەپاريزە، تاكو مېش بېتپاريزم"

لەو سەردەمە قاتو قېرىدە ئاسايش پلەيمەكى تايبەت بە خۆي ھەبوو، ھەر لە پالەو ھەم مۇچەكەي دوو ئەومەندەي دەسكەوتى كرىكارىكى بەرد كېش بوو، دەسكەوتى شۆفېرىكى نەگبەت بوو. ناۋى شۆفېرمان بەرد، پاسەكانمان بەپېر ھاتەو. شۆفېرى پاسەكانىش دەستيان لەكار ھەلگرت، پاسە ماندوو ھەكانيان لەبەردەم خانوۋە قورەكانيان راگرت. توفىق پۇلۇنى لەبەردەم مائەكەي خۇيدا قسەي بۇ دراوسىكانى دەكرد. توفىق ھەمىشە جگەرەيەكى بەلپوۋە بووقسەشى دەكرد. دەيگوت: تاكو من مابم بەم شىۋمىيە ئىش ناكەم. ددانەكانى پېشەو ھەي بە دوكلەي جگەرە رەش داگەر ابوو، ناۋ پەنجەكانى زەرد بېوون. ھەر كەسكىش لەناۋ پاسەكەي ئەودابوۋايە دوكلەي جگەرە ھەناسەي لىدەبىرى. چەند جار پېيان گوتتوو "توفىق دان بەخۇتدا بەرە، تاكو ئىمە دادەبەزىن جگەرە مەكېشە، پاسەكە خۆي لە خۇيدا نېيە، خرو پچوكو تەسكەو تەنگ". توفىق بە ھېچ پەست نەدەبوو ئەومەندەي تانە لە پاسەكەي بەدن. دەيگوت: لەم پاسەي من باشتەرت دەسدەكەوتت فەر موو دابەزە، دەستەم نەگرتووت، چىم دەدەيتى؟ لە دىنارىكى قەلب زىاتەر ھەيە؟

توفىق پۇلۇنى قسەي بۇ دراوسىكانى دەكرد دەيگوت: ئەم ھوكمەتەي ئىمە زور عەجايىبە، چاك دەزائىت پارەي بەنزىنەكە دەر ناھىننەو كەچى چارەكەمان بۇ نادۆزىتەو. كاكە گيان بەنزىن ئەومەندە گرانە بەم پارەيە مەيەكەي خۇيشى دەر ناھىننەو. ئەو رۆژە بە نەفەرەكانم گوت، سەرو دوودىنار كۆبەنەو بەنزىن گران بوو ناچارىن ئىمەش كرى گران بەكىن. من نەمزانى ئاسايشىك لە ناۋ نەفەرەكاندا بوو، ھەك سەگ لە قاچم ئالا، تاكو نەبېردم بۇ ئاسايش وازى لىنەھىنام، ويستيان پاسەكەم ھەك بارمە گل بەدەنەو، كورېكى لېوو گوتى: چى لەو پاسە شەرە دەكەن، پاسەكە بابروا خۇي گلبەنەو. من وامدەزانى پشگېرىم دەكات، خۇزگە جىئوى بەخۇم بەدایە بە خراپە باسى پاسەكەي نەكردايە، ئىستاش دلم دېشىت بە قسەي ئەو ھەتتوۋە خۇزىرىيە. لەبەختى من كورېك ھاتە ژورەو بە گەرمى سالوۋى لىكردم، ئەو دەيناسىم گوتى: كاك توفىق خىرە لىرەيت؟ بەسەر ھاتى خۇم بۇ گېرەيەو، باش بوو بە ھۆي ئەو كورەو ئازادىان كەردم، بەلام كاغەزىكىان پى ئىمزا كەردم كە جارېكىتر شتى وانەكەم، ھەك جاسوسىم كرىدېت. لەدواید سولپاسى كورەكەم كەردم گوتم: من ناتناسم، توكىيت؟ گوتى: من كورى غەربىيى دارناشم، لەكۆلانەكەي ئەودىو خۇتائىن. كورى غەربىيە قونگ بۇگەن بوو، من نەماناسىمەو.

توفىق بەردەوام بوو لە قەسەکردن و گووتى: لەو رۆژمۇ پەسەكەم لەسەر ئەو چوار بۆكە داناو، بربارمداوھ تاكو مابم ئىش ناكەم بەو پارەيە. شەفېقى خېزانى لە ناو ھەشەكەدا گوئى لە قەسەكانى توفىقى مېردى بوو. بەدەم پانكر دنەھ گووتى: ھەي نەگبەت...! ئىش ناكەيت خۆت زەرەر دەكەيت، ھالى مالى و مندالت جوانە. لەو رۆژمۇ تو ئىش ناكەيت دەلېن "حاكم پاشا پەككەوتوھ".

توفىق جگەرەكەى لا لئوى تەنھا فلتەرەكەى پئوھ مابوو، بەفوويەك فريداو خېرا جگەرەكەى ترى بە لئوھە گرتو ئاورىكى بۆ ناو ھەشەكە دايەھو گووتى: ژنەكە نازانم بۆچى تىناگەيت؟ سەد جارم پئوگووتىت بەو پارەيە دەرى ناھىنئىت و زەرەرمانە، ئىتر خۆم بۆكۆ ماندوو بەم؟ يان ھەر دەتەئىت لەبەر چاوت نەم.

توفىق ئەو رۆژە قەسەى ھاتبوو، بوارى كەسى نەدەدا، دلئى پربوو. گووتى: بەخوا خەلكىكى سەيرو عەجايىبن. ھەموومان كورى يەك مېلەتېن، كەچى بەدەست پياوانى ئاسايشەوھ گېرمان خواردووھ. لەم دېمەنە سەيرتر ئەوانىش سەردەمىك بوو بەدەست ئاسايشى تروھ زەلېل و داماو بوون، ئەرئ ئەم خەلكە كەى دەرس وەردەگرن و ئاقل دەبن؟ توفىق فېشەى لە جگەرەكە دەداو دەيگووت: بەخوا لەم نەھىنئىت تىناگەم، پئويستمان بە شۆرشىكى تر ھەيە.

لەدوورا دەنگى ھەراو ھورپا پەيدا بوو، دەنگى ھاواری خەلك دەگەبەستە ناو كۆژنەكان. منداڵەكان پېش ھەموويان بەرەو ئاراستەى ھاوار ھاوارەكە رايانكرد. توفىق گووتى: ئەرە بەخوا... ديسان خۆپېشاندانە.

تېشىكى ھەتاو بە ئاستەم لئوى بۆ ماچ گەياندبووھ لوتكەى چياكان كە شېخ بەختەوھ لەخەو راپەرى. وەستا كاوھ لەسەر جىگاكەى خۆى دانىشتبوو، پېش ئەوان بەناگا ھاتبوو. ھەستى بە داچلەكاندنئى شېخ بەختەوھ كرد. بە ئەسپايى بەيانى باشى لىكردو گووتى: بئىگومان خەوت دەبىنى؟

شېخ بەختەوھ بەدەم باوئېشكەوھ گووتى: دوئى ئىوارە باش خەوتم، شەو درەنگ خەبەرم بووھە ماوھەك لەناو جىگاكەدا بووم، خەوم لىنەدەكەوتەوھ. ئىستاش راسئبوو خەوم دەبىنى، بەلام خەوئىكى زۆر ترسناك نەبوو، خەوئىكى ئەفسوناوى بوو. كابرايەك بە دارئكەوھ بەسەر سەرمەوھ راولەستابوو، دەيگووت: چىت گووت پىم بلئى؟ ئەو جىگايە كوئىيە وەك دايك ئامىزى گرتوتەوھ؟ منئىش بېرم نەدەھات شىتېكم گووتىت، دەمگووت: نازانم ھىچم نەگووتوھ. دارەكەى لەسەرم ئوند كرىبوو، لە نازارى دارەكە داچلەكەم.

پېش ئەوھى بۆ ئىرەش بىن موراو لەمالى خۆيان ھەمان رستەى گووت، ھەر ئەو رستەيەش بوو لە كۆبوونەوھە مەنپان پئى تاوانبار كرد. موراو دەيگووت: ناگادار نىم

ھېچم گۈۋىنىت. لەسەرەتادا وام دەزانی موراڭ گالتەم لەگەلدا دەكەت، بەلام بە دىقەت تەماشای ناو چاۋەمكەنم كرد، جگە لە راستى ھېچتەرم تېدا نەبىنى. ھەستا كاۋە بەسەرھاتى زەعیم ھەستىارى بۆ شىخبەختەر گېر ايوە. شىخبەختەر گۈۋى: ئەو دەزانىن كە ئەو پىاۋە ھەستىكى قۇلتۇر بە ھىز تىرى ھەبوۋە كە دوور لە تواناى ئىرادەى خۇبىيون. ئەو ھەستى بە بوۋى شارىك كىر دوۋە، بەلام نەبىنىيو. رۆژانەش ئەو رستەبەى بە ئاشكرا گوتوۋە. بەلام ئېمە شارىكى لەم جورمان بىنىو، لاشعورى باسى دەكەين كە خۇمان ھەستى پىناكەين، بىرمان ناكەوتەو كە رستەبەكى وامان گۈۋىنىت. ئەمەبە كە دەلېم رستەبەكى ئەفسوناۋىبە، ھەست بە نەبىبەكى گەرە دەكەم.

تېشىكى خۆر وردە وردە لە لوتكەو بەرمو دامىن داكشاپو. كاتىك موراڭ ھات بۆلايان ئەمان لەمان خواردى بەيانى تەواۋ بىيون. شىخبەختەر ھىشتا كوپىك چا لەناو دەستەكانىدا بو، پىدەچو دەستەكانى سەرمایان بىتو بە كوپەكە گەرميان كاتەو. ھەموۋىان پىدەنگ بوون، ۋەك چاۋەروانى شىخبەختەر بىن چاكەى بخواتەمو سەبارەت بە بەسەرھاتى خۇى قسەيان بۆ بكات، ئەۋىش ھەستى بە نەبىنى ئەو پىدەنگىبە كرد. گۈۋى: كورپىنە رەنگە چاۋەروانى من بگەن؟ پىش ھەموو شىتەك دەلېم باروۋخەكە ئالۇزتر دەبىت، چونكە كۆبوۋنەمەكان بە ئاراستەى چارەسەر كىرندا ناروات ئەۋەندەى باس لە مانەۋەى خۇيان دەكەن. پروسەى گۇرانكارى زۆر زەھمەتە ئەنجامبەرنىت. پىيانۋاىبە تەنھا خۇيان شت دەزانن. كەسپىيان دان بە راستى روداۋەكاندا ناننن. كاتىك باس لە چارەسەر كىرندى كىشەبەك دەكرىت، ھەركەسنىك لە بەرژەمنى خۇى پىشنىارىك دەخاتە روو. حاكم پاشاش بەك رستەى دەگوت؛ ئېمە دەبىت بە ۋەفابىن بەرامبەر بە ھاۋرىكانى خۇمان". رستەبەكى زۆر بىمانابو، ھەر خۇيان ھاۋرىنى خۇيان بوون، ماناى خۇيان بەۋەفابىن بۆ بەكترى، چاۋپۆشى لە ھەلەمى بەكترى بەكەن. قسەكانى حاكم پاشا زۆر گەرمو گور بوو، وزەى پىدەبەخشىن. لەسەر كورسىبەكان دەكەۋتە جولەجول ۋەك خۇشى بە رۇچىاندا تىبەرنىت. گرانى ھەرىمىان دەگەرەنەۋە بۆ ئەو قەيرانە ئابوربەبەى كە جىھانى تىكەتوۋە. شارى سەردەم ۋەك چەقۇل ۋابوو لە چاۋى خەلكى ھەرىمەكەدا، ئەوان بە دەسكەۋىتىكى مەزنو پىرۆز باسىان لىۋەدەكرىد. كۆبوۋنەۋەبەكى تەرەھات بوو. ھەرچى باسى چارەسەر گۇرانكارى چاكسازبە نەدەكر. زۆر بىنارام بىووم، ئېتر نەمتوانى زىاتر چاۋەروان بەمە بىدەنگ بىم. بەدەنگىكى بەرز سەرنجى ھەموۋىانم بۆلاى خۇم راكىشاۋ گوتەم: بەرەرنە ئېمە بۆ چارەسەر كىرندى كىشەۋ گىروگرەفەكان كۆبوۋنەۋەۋە، دەبىت لەۋاى كۆبوۋنەۋەكە ۋەلامىكى دلخۇشكەرمان بىبىت. گەر ئاراستەى قسەۋ باسو بىرو بۆچونمان بەم شىۋەبە بروات بلأۋەى

لېنكەين باشترە لەوھى نە خۆمان و نە ئەو خەلكەش چەواشەبەكەين. ئەوھش بزانن رەزاو روخسارمان رەشو گران بووھو خۆمان ھەستى پېناكەين، با ھەولېدەين لەوھ زياتر خۆمان ناشيرين نەكەين، ھەر نەبېت و ھەفامان بۆ رۆژانى رابردوى خۆمان ھەبېت.

زۆربەى كات نېگام لەسەر حاكم پاشا بوو، ھىدى ھىدى روخسارى تورھى دەنواندو ناوچەوانى گرز دەبوو، دياربوو پەلەبېوو زوو قسەكانم تەواو بكام. گووتى: باشە چى بكام رەزمان سوک بېت؟ بەبېزارى و تەوسەوھ ئەم قسەبەى کرد. گووتم: ھەموو كېشەو گرفتو نەھامەتھەكان بەخەينە بەر لىكدانەوھەبەكى وردو زانستى، ئەگەر دانمان بە راستى ھەلەكاندا ھىنا، دلنېام چارەسەر کردنيان زۆر ئاسان دەبېت، بەلام خۆمان لە راستىھەكان بشارينەوھ ھەرگيز ناگەين بە چارەسەر کردنيان. دەبېت راستگو بېن، ھەر نەبېت لەگەل خۆماندا، ئىستا ھەموومان ھەر خۆمانىن "دەستەى حوكمران". نەھامەتھەكان لەداوېنى ئېمەوھ بەسەر خەلكى ھەرئەكەدا دادەبارېت. دەبېت دان بەم راستىھەدا بېن، ئەگەرنا زۆر سەختە چارەسەر کردنى كېشەكان. ئېمە ئەگەر ئەم راستىھە پىشت گوئ بەخەين، ئېتر چۆن چارەسەرى نەھامەتھەكان دەكەين؟ ئەوسا سەرقالى ھەندىك بابەتى تر دەبېن كە تەنھا كات بە فېرۆدەبەين و خەلكى ھەرئەكەش لە خۆمان دەكەين. دۆزىنەوھى كېشەكان بەتەنھا بەس نېبە، لەو گرنگر دۆزىنەوھى ھۆكارەكانە. ئەگەر نەھامەتى سەر ئەو خەلكە لە داوېنى ئېمەوھ بىكتىت، كەواتە ئېمەين كە نەھامەتھەكان دەخولقېنن. شارى سەردەم نمونەى گەورەترين نەھامەتھەكانى خەلكى ئەم ھەرئەبە، وەك ھەژدەھەى حەوت سەر واپە، بەھىچ ئېتر ناخوات. كەى ئەمە ئەو شارەبە كە ئېمە مژدەى دروستکردنيان بە خەلكەكەدا. ئەمە دەعباھەكە بەشى ھەموو ھەرئەكە دەخوات. ئەمە رستىھەكە دەبېت بگووتريت. دەبېت لەوھ باش حالېبېن ئېتر ئېمە گونجاوى شوئەكانماننن، رۆژگارى حوكمرانىمان ئېسپاتى ئەو راستىھە دەكات، رەگە سەردەمەك زۆرمان بېبووېت، بەلام ئىستا زەمانىكى ترە كە ئېمە خالېن لە بابەتە نوئكان، ئەمرو جۆرىكىتر ژيان گوزەردەكات حوكمى ئېمەى پىقبول نېبە، ئەمە راستىھە ئېتر دەتوانن چى لە راستى بكام، جگە لەوھى دەبېت مل كەچى بېن، خۆناكرېت راستىھەكان چەوت كەين وەك ئەوھى تاكو ئىستا کردوومانە. چاكتر واپە لە پرۆسەبەكى زانستى سەردەمیانەدا ھىدى ھىدى كورسەھەكانى خۆمان جېبھېلېن، دەنا بە پالېك فرېمان دەدەنە دەروھ. با حورمەتى رابردوى خۆمان بگرېن.

حاكم پاشا دوو جار چەكوشەكەى بە ئەسپاى بە مېزەكەدا كېشا. ماناى واپە ئېتر بېدەنگەم. بوغزو تورھى لەناو چاومەكانى دەھاتتە دەروھ. پېش ئەوھى ھىچ بلېت، لېوھەكانى دەگەست. شەبەكەى بە ھىواشى داگرتو بە ھىواشى دەستى بە سەرىدا

ھىناو گوتى: ئىمە بۆكى دەگەن ئىن و كى خۇيمان پېشانەدەت... ئەم بەزمەيان خۇشە. ئەو چەند ومختە لەكوئىت؟ دۆستى ئازىز.

گوتىم: ھەر ئىزە بووم، قوربان
گوتى: خۇت گىل مەكە...! دەزانم ئىزە بوويت، خۇت نالئىم رۇخت دەلئىم، مىشكت دەلئىم.

گوتىم: قوربان رۇچىشم ھەر ئىزەبوو، مىشكىشم لەلای خەمى ئەو خەلكو ئابروى خۇمان. ئىمە دەبىت ئەم كورسىانە چۆل بىكەين، نابايت ھەروا بى بەھالەم كورسىانە بېروانين، ئەو قاچانە تەختەنن، ئىسكى شەھىدەكانن بوون بە قاچى كورسىيەكانو ئىمە لەسەرى دانىشتووينو حوكم دەكەين. كەسىيان بۇخۇشى ئىمە شەھىد نەبوون، كەسىيان خوپنى خۇيان لە بەر خاترى حوكمىرانى ئىمە نەرشىت. لەپىناوى بەرژوھەندىو رزگار كوردنى خەلكى ھەر ئىمەكە لە زولمەت گىيانى خۇيان بەخشىرد. خۇ دەبىت رىگا بەخەلكى تىرىش بەدەين بەشدارى لە حوكمىرانى ھەر ئىمەكەدا بىكەن، لەوھش خراپىر وەك مىراتى بو مندالەكانى بە جىدەھىلئىن.

ھۆلەكە زور بى دەنگ بوو، جگە لە شاتەشەتاتى من دەنگى تر نەدەھات. من خۇم ھەستە بەشەتەشەتاتى خۇم نەدەكرد، حاكم پاشا بە نەرىيەك گوتى "شاتە شات، ئىتر بىيرەرەوہ". جا بۇچى ناچىتە ناو بازارو ھەرچى و پەرچى دواى خۇت بەخىتە بىيانكەيت بە گزەماندا.

من چاوەروانى ئەو ھەلچوونەم نەدەكرد، ئارستەى كۆبوونەو مەكە گۇرا، گۇرانىكى زور پىچەوانە، وەك پىشتر ھەرگىز دۆستو ئاشناى يەكتىرى نەبووبىتىن، رىقو بوغزو ھەر شە دادەبارى.

گوتىم: من كەس بەگزى ئىوھەدا ناكەم. ديارە ناتانەوئىت حالىبىن، ئەگەر نا من ھەولى يەكخستى تەبابى خەلكو حوكمەت دەدەم. من دەمەوئىت ئەو خەلكەمان ئىنەرنجىت نەك خەلكى ھەر ئىمەكەى خۇمان بە گز ئىوھەدا بىكەم. ئەگەر ئىمە خۇمان بە خزمەتكارو كورى مىلەت بزانىن، دەبىت ئەم كورسىانەش بو خەلكى تر چۆل بىكەين. دەبىت واز لەو بەھىنن كە باوكى مىلەتىن، دەبىت ھەمىشە خۇمان بە كورى مىلەت بزانىن.

زور بەيان بە قەسەكانم بىزارو سەغەتەبوون، بەتەبىيەتى كە گوتىم "دەبىت خۇمان بە كورى مىلەت بزانىن". لە مېژوھ ئەم وشەيە گوتتى ترسناك بوو. زور سەرسام بووم كە ھىچ كەسنىك بە وشەيەكىش پىشنگىرى ئىنەكردم، بە پىچەوانەو، گوتىيان: ئىمە سنگو ھەناومان قەلغانى رۇحمان بوو كەماوئىنەتەو، ئىستاش بە ئاسانى ئەو كورسىانە چۆل ناكەين، دامو دەزگای حوكمەت بە رەلا ناكەين. ئەوانەى باش حالىش نابن لوتكەى چىكان بەبەرزى ماوتەو، باچن چىكانمان ئىبىگرن.

من زۆر نېگەرەن بووم كە رەوشى كۆبۈنەمەكە تېكچوو، چونكە لە بەرژ مەندى پرۆسەكەى ئېمە نەبوو. ھەمۇلدا بارودۆخى كۆبۈنەمەكە ئاسايى بېكەمە، بە ئارامى گووتەم: ئەم كۆبۈنەمەيە نەبۈنى باشتر بوو، چونكە جارىكتى تىرىش دەكەبىنەمە بەردىدەى نارەزى ئونئومىدى خەلك. ئىستاش كاتمان زۆر بەدەستەمە ماوہ كە ھەولى چارەسەر كىردن بەدىن نەك كېشەكان زياتر ئالۆز بېمىن. لەناكاو ھەستەم بە حالەتتىكى ئاناسايكرد، گويم لە قسەكانى خۆم بوو كە گووتەم، فەخر بە بېگەم دەسەلاتى خۆتانەمە مەكەن، خەلك مەنئىرن بۇ چىا دوورو بەرزەكان، ئەم مىلەتە ماندووہ، بە ناچارى توشى شور شىكتىرى مەكەن. ھەستەم بەبەردەوامى قسەكانى خۆم دەكرد، بەلام لە كۆتايدا گويم لە ھېچ نەبوو، وەك بەدەم خەمەوہ قسەم كىردىت، بىرى ھېچ لە وشەكانى كۆتايەم نەمايوو.

ھۆلى كۆبۈنەمەكە تېكچوو، بووبە دەنگەدەنگو ھەرا، بەر استى من حالئىنەبووم، ئەوہ چىبوو لە پىر رويدا؟ حاكم پاشا بە توندى چەكوشە تەختەكەى لەمىزەكە سەرھاند. ھۆل وەك ماستى مەيوى بەسەردا بىكرىت، ورتە لەكەسەمە نەھات. لەسەرو چاويلكەكانى بە بزەمەكى مانادار اوہ تەماشاي كىردم گووتى: ئەوہ چىت گووت؟ ئادەى ئادەى قسەكەت تەواو بېكە...! بزائىن ئەو شارە كوئىيە رووى لە خەلكو پىشتى لە ئېمەيە؟ تۆشت زۆر دەزانىتو كەمى دەردەخەيت.

من ھېچم بەبىردا نەدەھات كە نەئىنى بىت، ئەوانىش پىرسىارى جۆراو جۆريان دەكرد كەمىك بارى دەرونم ئانارام بوو. ئەم حالەتە بۆمىن باش نەبوو، وائىگەشتىبوون لە قسەكانى خۆم پەشيمان بوومەتەمە. ئاراستەى كۆبۈنەمەكە گۆرا بۇ ھۆلى مەكەمەمە لىيرسىنەھيان لەگەلدا دەكردم. ئەو رۆژە كۆبۈنەمەكە كۆتايى پىھات. ھەر كەس چووہوہ بۇ مالى خۇى. ھەموومان لە شارى سەردەم دەزىيىن. من ھەستەم بە دىلكردنى خۆم كىرد لە مەكەمەى خۆمدا. بەلام ھەمۇالەم زانى رۆزانى دواتر ئەوان بەردەوام بوون.

سئ رۆژ بەو حالە مامەوہ تاكو مامۇستا شادمان گەرايەوہ. ئەو رۆژىك پىش كۆبۈنەمەكە بە ھۆى روداويكەوہ نەيتوانى ئامادەبىت. كە ھات بۆلاى من دىاربوو سەبارەت بە روداوى كۆبۈنەمەكە ئاگادار كىرايوہوہ. ھەر ئەوانىش رايان سىپاردبوو كە قسەم لەگەلدا بىكات، بەلكو نەئىنى ئەو رىستەيە بىركىنم. بە مامۇستا شادمانىشەم گووت، ھېچم بەبىردا نايەت، نازانم چىم گووتوہ.

مامۇستا شادمان بە ئەسبىاى گووتى: تۆ بەمىنت دەگووت نەئىنەكان بىبارىزە، ئىستا خۆت شارىكى نەئىت دركاندووہ. دەزانىت گووتووتە"فەخر بە خۆتانەمە مەكەن، كەس مەنئىرن بۇ شاخە دوورەكان. ئەو خەلكەش بى پەنا نىيە، شارىكى شار اوہ ھەيە وەك دايك ئامىزى گرتوتەوہ رۆژىك ھەموومان لەزولمەت رىزگار بىكات". ئەوان

دۇنيانىن لە بوونى شارېك وەك ئىمە ناگادارېن، بەلام تۆ شىتىكت بە گوئىاندا داوہ كە بەناسانى پىشت گوئى نەخەن، رەنگە ترسى ھەلگىرساندى شۆرشىكى جەماھىرى بەكەن، رۆشتى وەستا كاوش بە گرنىگ وەردەگرن. ئىستا وای بۆ دەچن كە تۆ پەيوەندىت بە وەستاكاو موه ھەيە، گومانى خراب لەمەن نەكەيت، خۆت نەينىيەكەت دركاندووە، من ئەو كاتە لىرەش نەبوو.

گووتىم: زۆرم پى سەيرە لەسەر قەسەيەك وادەكەن. من ھەست بە نەينىيەكى تر دەكەم. ھەركەس لە ئىمە بەشدارى بەرپو بەردنى حوكمراى ئەم ھەرىمەين، كەباس لەكەيشەو بابەتەكان دەكەين كە پەيوەستەن بە حوكمەتەو خۇمان دوورە پەرىز دەگرېن، وەك بەشدارى حوكمراى و كىشەكانى نەبېن، ھەموومان ھەر دەلېين "ئەوان". نازەم دواجار ئەوان كىن و مەبەستمان لەوانە كىن؟ ئەمە كىشەيەكى گەورەيە دەلالەت لەوہ دەكات كەس لەئىمەش نازاد نىيە، ناتوانىن بۆچوونى خۇمان دەربېرىن، وەك ئەوہى بەسەر من ھات.

مامۇستا شادمان گووتى: بۆچوون و لىكدانەوەكانى تۆ راستەن، بەلام ئىستا كاتى ئەم گەتوگۆيە نىيە. تۆ دەزانىت من بۆچى ھاتووم؟ منيان نارووە كە چى دەزانىت دەبىت ئاشكرای بەكەيت، ياخود ھۆكارى سەر نەكەوتتى كۆبوونەوەكان بەخەيتە ئەستۆى خۆت. لەسەر تەلەفزوتىن قەسە بۆ خەلكى ھەرىمەكە بەكەيت و دان بە تاوانەكانى خۆتا بنىت. با ئەوہشت پىنلېم ئىستا زۆر پەشيمان ئەوہ رويدا. دەلېن ئەگەر نازادى بەكەين و گوئ بە قەسەكانى نەدەين دونيامان لىھاندەدات، ئەگەر دەگرېن، خۇمان دەبېن بە پەنگ، سەد رۆژنامە لەسەرمان دەنوسىت. چەند دەمیان دابخەين ئەوہندەبىتر بابەتېان بۆ پەيدا دەكەين. دەيكۆزىت، ئەوہ ھەر نايىت، لە ھەموو شىتىك خرابترە لەم كاتەدا. نازانىن چى لىكەين؟ بەلام دوا بىرپارىشيان ھەر ئەوہيە لەسەر تەلەفزوئىنەكان بە زارى خۆت دان بە ھەلەكانتا بنىت، ياخود ئەو نەينىيە ئاشكرا بەكەيت.

شىخ بەختەوہ زۆر نىگەرانبوو، كەچى پىكەنىنى بەو بىرپارە دەھات. گووتى: ماناى وایە بەزارى خۆم لەلای خەلكى خۆم رىسوابكەم، بۆچى كەس تاكو ئىستا شتى وای كردوہ؟ ئەگەر لە ئايندەدا لەبەرەيەكى دژدا خۆم بىننىيەوہ، بلېن ئەوہ كابرادروژنو دوورووەكەيە. من ھەركىز بەو بىرپارە قایل نايم.

بە نىگايەكى قول و رامانەوہ تەماشای مامۇستا شادمانى كردو گووتى: لە تۆ تىنەگەشتەم، تۆ ھەلوئىستت چىيە؟ لەگەل مندايت يان لەگەل ئەوان؟ گووتى: لەگەل كەستان، لەگەل خۆمدام.

شىخ بەختەوہ گووتى: لەگەل خۆشت خراب نىيە. كەواتە تۆ پىم بلېن كە چى بەكەم؟

مامۇستا شادمان گۈوتى: ئەگەر بەگۈيى ئەوان بەكەيت وەك خۆت گۈوتت" ريسوا دەيىت". بەگۈيى خۆشت بەكەيت، رەنگە زۆر ئاسان رزگار ت نەيىت، توشى نازارو زەھمەت دەيىت. كەواتە رىگاكەمى من ھەلبۇزىرە.

شىخ گۈوتى: كام رىگا؟

مامۇستا شادمان گۈوتى: رىگاي چوون بۇ كەنالى تەلفزوينەكە.

شىخ بەبۇزار يەمە گۈوتى: مالت ئاوابيىت، ناليم ئەم بىر يارە مەھالە، چۆن خۆم ريسوا دەكەم، ھەر گىز شتى واناكەم، مەگەر بە خواستى خۆم قسەبكەم، ھەموو راستىيەكان ئاشكرادەكەم ئەگەر چاوپىكەتتەكە راستەوخۇبوو.

مامۇستا شادمان گۈوتى: بىر لەمە مەكەر مە، ھەر گىز راستەوخۇ تۇ پيشاننادەن، پىشتىر قسەت پىدەكەن و دواتر پيشاندەدرىت.

شىخ بەختەمەر بە نىگەر انىمە گۈوتى: كەواتە مەتەلم لىدامە ھىنە، كاتم بە فىرۇمەدە. چى بەكىن؟

مامۇستا شادمان بە جىدىتر قسەى كىردو گۈوتى: گۈيم باش لىبىگرە، رىگاكەمى من پىمگۈوتىت رزگار ت دەكات. تۇ بە بىر يارە كەيان قايلىبە، نىتر پلانى دەر باز بوونت لەسەر من. لەلای حاكم پاشاش دەلیم، ھىچ نەننىبەكى لەلا نىبە، تەنھا لاشعورى قسەى كىردو و ئەگەر شتىكىشى و تىت. بۇدلىنبايكر دىش ئامادىيە لەكەنالىكى تەلفز و ئىنىشەمە بە پىي فەر مايشتى ئىو بەس لەدەسكەتەكانى حوكمەت و زەرورىيەتى بوونى شارى سەردەم بكات. بۇ كەنالىكان بىرۆيت چاكتەرە تاكو خۇيان تاقمى كامىراو كەلوپەلەكانيان نەھىناو. شىخ بەختەمەر پىلانەكەى مامۇستا شادمانى پەسەند كىرد.

شىخ بەختەمەر زۆر بەوردى و خوشالىمە لە مەملەكەتى مىش ھەنگ بەسەر ھاتى خۇى بۇ كورى دايەم و سىنا كاو دەگىرايەم. ئەوانىش بىدەنگ گۈيىان گرتىبوو. موراد ھەمىشە لىوى بەبۇزەبوو تاكو كۆتايى چىرۆكەكە. شىخ لەسەر كىرانەمەكەى خۇى بەردەوام بوو.

بە ئۆتومۇبىلنىك بەرەم ناو شار رۇشتىن بۇ كەنالى تەلفزوين. لەدىلى خۇمدا گۈوتم ئەگەر ھەلمومەرجى دەر باز بوونم بۇ رەخسا دەچم بۇمالى موراد. دوو كەسى چەكدارىان لەگەلدا ناردەم، شۇفىرەكەش ھەر چەكدار بوو. من ئاگادار نەبووم كە ئاخۇ مامۇستا شادمان پىلانەكەى خۇى دارشتوو بەخود ھىچى بۇ نەكراو. تاكو ئىستاش زانىارىم نىبە. يەكنىك لە كورەكان گۈوتى: توشى رۇژكارىكى سەير بووين، وەك بە پىچەوانەمە بگەر نىنەمە. ئەمەى جارەن لەدەستى ھەلدەھاتىن ئىستە خۇمان جىگايەمان گرتوتتەم. ئەمىترىان گۈوتى: سەد خۇزگەم بە دكتور ئاسو و ھەموو شەھىدەكانى تىرىش ئەم رۇژگارەيان بە چاوى خۇيان نەبىنى. ئەوان مىيان دەناسى، مىش ئەوانم بىنىبوون و نەمبىنىبوون.

بۇمن ھەلىكى باش بوو قسەى خۆم بکەم، گووتم: ھەلۇئىست وادەكات كە مروڤ خاۋەنى برىارى خۆى بىت. ئەگەر كەسنىك خاۋەن ھەلۇئىستى خۆى نەبىت وەك ئالەتەك وایە كە بەخواستى كەسانىتر كارىكات، لىرەمە كىشەر گرقەكان سەر ھەلدەن كە كاتەك مروڤ خۆى قبولىكر كەسنىكىتر لە ناخیدا ھەبىت بە ئارەزوى خۆى بىجولۇئىت، كەسنىك لە مېشكىدا ھەبىت يارى بە ئەقلى بكات. ئىمە خۇمان قبولمانە يارى بە ئەقلمان بكرىتە دەستى كەسنىكىتر بخەپنە ناخى خۇمانەو ەمان جولۇئىت، ئەگەرنا زور سەختە دور لە خواستى مروڤ خۆى كەسنىكىتر بتوانىت بچىتە ھەناو و مېشكى.

ھەرسىكىان قسەكانى ميان بە خوشالەو ە پەسەند كرىد. گووتم كەواتە دەزانن بۇكوئ دەچىن؟ گووتيان ئەى چۆن ياشخ گيان، بۇ ئىزاعەى تەلەفروئىنى شۆرش دەچىن.

گووتم: ئەى ئىستا ھەلۇئىستى ئۆرە چىبە؟

شۆفىرەكە گووتى: ياشىخ گيان ھەلۇئىستى چى؟ سەبارەت بە بارودۆخى ھەرىم، ياخود توش تاقىمان دەكەتەو. وازمان لىبەئە.

ھەستمكر ئەمان ئاگادارى بەسەر ھاتى من نىن، ئەى ئەو قسانەى پىشوتر چىبون؟ ئەى مامۇستا شادمان چ پىلانكى رىكخستىت؟ ھەلۇمدا زىاتر حالىم. كورنىكىان لەپشتەو ەگەلمندا دانىشتبوو. پىمگووت: توم بىنەو، بەلام نازانم لەكوئ. لەلای كنىت؟

گووتى: ياشىخ گيان بۆچى ناماناسىتەو؟ زوو لەگەل مامۇستا شادماندا بووین. گووتى ئوتوموبىلەكانى خۆى لىرەنن تاكو ئىزاعە بىگەپن، بەلام دەبىت زور ئاگادارى بن، كەس زەفەرتان پىنەبات، دواى لەسەر من دەكوئىت. وریابن وریا.

بىرم لە پىلانەكەى مامۇستا شادمان كرىمەو، رەنگە ھەلى دەربازبوونى خستىتە بەخت و تانای خۆمەو. كەسكى وریا بوو، خۆى دەزىزانى چى دەكات. دىاربوو وىستبوو "نەشیش بسوتىت نە كەباب". بەجۆرىك پىلانەكەى دارشتوو لە ھالەتى ئاشكرابوندا گومان لەو نەكرىتەو ئەو سىكەسەش وەك بىئاگا لەو بابەتە پىشانىدات. ھەرسىكىشيان بە جۆرىك نەرم بوون وەك لە ژىر فەرمانى مندا بن.

شىخ بەختەمەر بىرى لە دەرباز بوون دەكرەمەو، خۆ ھەردەبىت ھەلۇئەك بەدات، شتىك تاقىبكاتەو، ئەگەرنا كەمىكى تر دەگەنە جىگای مەبەستەو كار لەكار دەترازىت.

لەجىگاپەك نرىك بە مالى موراد گووتم: من لىرەدا دادەبەزم، كارىكى گرىنگ بىركەتەو. شۆفىرەكە ماشىنەكەى ھىواش كرىمەو لە كەنارىك راوستا، ئارامى بە دلما ھات. يەكىكىان گووتى: بۇكوئ دەچىت لەگەلت بىن، ناكرىت بەجىتەپلەن. مامۇستا شادمان ئابرومان دەبات. بە ھىمنى و لەسەر خۆ گووتم: دەمەوت تەنبا برۆم،

رەنگە واپىيويست بىكات كە تەنپابم. مامۇستا شادمانىش لەسەر مەن، خەمى گلەيى ئەوتان نەبىت. ھەر ئىستا بچنەوہ بۆلای ئەو و پىيىلەن خۆى بەتەنيا رۆشت. بەخىراى بەرەو مالى موراد رۆشتەم، رىگای مالى موراد لىنەدەپرايەوہ ھەر چەندە نزيك مالى موراد لە ماشىنەكە دابەزىم. نزيكى خانووەكەى بروسكەيەك بە دلمادھات رەنگە موراد لە مالمەوہ نەبىت، بەلام لە بەختى مەن دەرگای ھەو شەكەى كرابووەوہ. ئاھىكى خۆشى بە دلمادھات كە موراد لە مالمەوہيە چەند جار ئىك لە دەرگامدا، موراد دەنگى نەبوو. ناچار بووم چوومە ناو ھەوشەكە، دەرگای سەرەكى چوونە ناو ژورەكانىش كەمىك كرابووەوہ. دلىنابووم لە ژورەوہيەو گويى لە دەنگى دەرگادانەكە نەبووہ.

كانتېك شىخبەختەوہر ئەم چىرۆكەى دەگىرايەوہ، موراد رۆخسارى گەشابووەوہ ھەمىشە لە ھالەتى بزمەو پىكەنىدا بوو. كورى داىە رويكردە مورادو گووتى: باشە موراد لە ژورەوہ خەرىكى چى بوويت دەرگات لە شىخبەختەوہر نەدەكردەوہ؟ موراد گووتى: پەلمەكە باخۆى بىگىر ئتەوہ... بەسەر و زمانى خۆى خۆشترە. شىخبەختەوہر لە نيوان كورى داىەو مورادا چاوەكانى دەگىرا. نىگای لە سەر چاوەكانى كورى داىە گىرسانەوہو گووتى: دەرگای چىم لىيكاتەوہ؟ لەمالمەوہ نەبوو. ئەو رۆژە بەختى مەن باشى ھىنابوو، فەكرى مورادىش خراپ. دەرگای ژورو ھەوشەى بەكر اوھى بەجىھتەشتبوو. موراد بە پىكەنىنەوہ گووتى: خۆمزانى ميوانىك لەناكاو روو لە مالمەكەم دەكات.

ھاۋرى دېرىنەكان

رۇشتى شىخ بەختەمەر ھاۋكات بوو لەگەل پەرسەندى ئالۇزى و نارەزى او تورەبوونى خەلكى ھەرىمەكەو گرانى و توندو تىژى و بىخەمى دەستەى حوكمرانى سەبارەت بە چارەسەر كەردنى خەم و نازار و نەھامەتتەكان. بزر بوونى شىخ بەختەمەر تەنھا ھەنگاۋىك نەبوو وەك پشتگىرى لە داۋاكانى خەلكى ھەرىمەكە، كەلنىكى گەورەش بوو كەوتە ناۋ مالى دەولەتەمەر. نىگەرانى دەولەت لەدەر باز بوونى شىخ بەختەمەر ترسى سەر ھەلدانى شۇر شىكى جەماۋەرى لىكەتەمەر. لەو سەردەمەدا شۇر شىكى چەكدارى جەماۋەرى بە ئاسانى بەر ھەم دەھات، بەلام كورى داپەو وەستاكاۋە بە توندى دژايتى ئەو جۆرە بېرى بۇچونەيان دەكرد. وبىستيان بە پەيرەم كەردنى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىم ئەو كەلتورە سىياسىيە رابگرن كە شۇر شە بى بەرنامە پەروە دەپپەكان شۇر شىتر لە دژى خۇيان دەخولقۇنن. ھەرگىز بېريان لە ھەلگىر ساندنى شۇر شىش نەدەكردەو.

ئەو بارو دۇخەى بەھۆى بەستنى كۆبوونەكەوە دروست بوو، پاشانىش ھەلھاتنى شىخ بەختەمەر لىكەتەمەر، بە بېرو بۇچوونى ئەوان زور زو بوو. كورى داپە گووتى: رەنگە لە بەرژەمەنى نىمە نەبىت، مانەوەى تو لە حوكمدا زور پىويست بوو، ھاۋرىيەتى كەردنىان بەمەبەستى گۆرىنى بېرو بۇچونىان بەكەسانى نەزىك خۇيان ئەنجام دەدرىت، بەلام تازە بېسودە ھەرچىيەك بلىين، باشتر واپە بەپىى ھاتنى روداۋەكان نىمەش بېر بەكىنەمو پلانى داھاتو دابرىژىن. شىخ بەختەمەر بە وردى ئەقلىتى زور بەيانى بۇ باسكردن. گووتى: منىش دەلنىم زو بوو، حەزم نەكرد روداۋەكان بەم جۆرە كەوتەمەر، منىش مەبەستەم بوو لەناۋباندەم تاكو خۇيان بە قەناعەتەمەر باۋەريان بە گۆر انكار يەكانى سەردەم دەھىنا، بەلام دلنابىن ھەولەكان چەند درىژەى بكىشاپە، كۆتايى ھەر بە ئەنجامى نىستا دەگەشت.

خۇپشاندانى خەلك بەر دەوام بوو، قونابىان بۇ داۋاكانى خۇيان، نانەواو شۇفەرەكان بۇ نەوتو بەنزىن. خەلكى گشتى ھەرىمەكەش بۇ زور لە پىويستىيەكانى رۆژانەو بابەتە خزمەت گوزارىيەكان.

داۋاكانى خەلك زۆرىيەى بە داھاتى ھەرىم چارەسەر دەكرا، بەلام خەرجى شارى سەردەم سەرو دەرامەتى ھەرىم بوو. دەزگاۋ دامەزراۋە چەكدارەكان و ژمارەى پاسەوانەكانى شارى سەردەم پاسەوانى پىاۋە گەورەكان، ھىندەى ژمارەى

دانشتوانى ھەرىمەكە دەبوو. خوشيان ئەم ديار دە غەرىبو نامە عقولەيان ھەستىدەكرد، بەلام بەبى ھىمايەكردن گىبانىان دەكەوتە بەر مەترسى، وابىريان دەكردەو بە رۆزى نيوەرۆ فتيان دەكەن، رەنگە واش نەبىت، بەلام بۆچى باجەكەى خەلكى ھەرىمەكە بىدات، رەنگە كەسەش پىلانى كوشنتيان دانەر يۆت. نەبوونى پرۆسەيەكى ديموكراتى و بارودۆخىكى ناآرام ئەم ھەموو بۆچوون و ترسو ئەگەرە دەخاتەرە. فەرزەدى شىوى قازى گووتىووى "ئەگەر ھىچ دەسەلاتىكى دەولەتیشمان نەبىت، تازە بەبى ھىمايەكردن ئىدارە ناكەين". حاكم پاشاش گووتىووى "ئىمە بە ۋەفاين بۆ ئەندامەكانى خۇمان، ھەركەسەيكىش لەكارى حوكومى لابرا، بىخەمبىت لەناو شارى سەردەم دەمىنئەتەرە، جگە لەمانەى لەسەر خىانەت تەرۆ دەكرىن .

برىارىياندا كە موراد عاشق بگەرئەتەرە بۆئەرەى پەيوەندى بە ھەموو ھاورىكانىيەرە بكات سەبارەت بە قەيرانەكانى ھەرىم بەنامەيە حوكمەت ناگادار بكنەرە تاكو رەوشەكە ئالۆزتر نەبوو. موراد گووتى: من بۆ ھەموو كارىك نامادەم، بەلام پىم باشترە ۋەستاكو ھەم لەگەلدا بىت، كارىگەرى ئەو زىاترە لەسەر ھاورىكانمان، ھەرچەندە ھاتنەرەى ئەو بۆ ناو ھەرىم جىگەى مەترسىيە. پىشنىارىكى ترىشم ھەيە، ئىمە پىويستمان بە جىگەيەكى نارام ھەيە لە ئىوان ھەرىم مەملەكەتى مىش ھەنگدا، كارەكانمان ئاسانتر دەكات.

لەناو تارىكانى ئەو سەردەمەدا ئالۆزەدا تروسكايەك بەرچاوى تورەى خەلكى ھەين كەدەرە. مژدەى پرۆسەى ھەلبۇزار دىيان بە خەلكدا، ئىتر ئەو دوا ھەنگاوى گۇرانكارىەكانە كە خواستەكانى خەلكى لەخۆى دەگرىت. كەفو كولى تورەى و بىزارى خەلك دامركايەرە. لەمىزبوو چاوەروانى پرۆسەيەكى ديموكراسى روون و ئاشكرابوون، بەلام نەمىش ۋەك ھىكايەتى مىش تەنھا ۋەختى كوشتن. ھەلبۇزار دىنەكە لەخوار دەستەى يەكەمى حوكمرانىەرە بوو. دووبارە نارەزى خەلك لە حوكمەت سەرىھەلدايەرە. گووتيان ئەم پرۆسەيە ئەز مونىكى نوپىە، تەنھا بۆ تاقىكر دەرەو مىكانىزمى كار كەردن ئەنجاماندا، ھەلبۇزار دىنى داھاتوو سەرتاسەرى ۋەگشتى دەبىت. نارامبگرن ھەموو كىشەكان بە خواستى ئۆو چارەسەر دەكرىت.

ۋەستا كاوە گەرايەرە ناو ھەرىم، پەيوەندى بە ھاورىكانىانەرە كەرد. ئەوانىش كۆكبوون لەسەر بەرنامە پىشنىارىكانى ئەوان، بەلام بە چارەسەرىكى گونجاويان نەزانى، لەو باوەردا نەبوون بەناسانى بىنە ژىر بارى گۇرانكارىيە بىچىنەيەكان. نارەزى خەلك ھەر لە روخسارو دەرەنياندا نەمايەرە، بوو بە كارىكى پراكىكى ۋە رۆژانە لەناو ھەموو چىن و تويزەكاندا خۆپىشاندانى ھەمانانە سازدەكرا.

روداۋەكانى ناو كۆبوونەرەكە وردەرە بۆ خەلك ئاشكرابوو. گرگىرەن بابەتى ناو كۆبوونەرەكە ھەلھاتتى شىخ بەختەرە بوو. خەلكى بە سەرسامىيەرە باسى ئەو شارە

نەيىنبەھيان دەکردىكى شەيخ بەختەمەر لاشەئورى دركەندىبۇيى. ئەمۇ سەردەمە زۆر لە خەلگى ھەرىمەكە لەتاۋى زولمەتەكان بەرمۇ سنورەكان بە ناچارى ھەلدەھاتن، دەيانگوت؛ ئەگەر شارىكى بەجۆرە ئارام لە ھەرىمەكەى خۇمان ھەيىتو لە زولمەت رزگارمان بكات، نىتر بۇچى رۇحى خۇمان بەمۇ ھەممو قەدەرە ترسانكەى سنورەكان دەسپىرىن. ئەمۇ شارە بوو بە شارىكى واقى لە خەيالى خەلكدا. شارەكە لەرستە ئەفسونايەكان و لە خەيال و ھەستەكانى زەعيم ھەستىاردا بوو بە شارىكى راستى. ئەمۇ رۆژەى ھەممو ھاورىكانىان بە ناچارى بەرمۇ مەملەكەتى مېش ھەنگ ھەلھاتن، گووتيان "ئېرە ئەمۇ شارەمىە وەك باوشى دايك دەمانپار يىزىت". وەستا كاومو كورى دايە نەباندەويست مەملەكەتى مېش ھەنگ بىيىت بە پەنايەك بۇ خۇشاردەنەمۇ. بىر يارىاندا دەست بە ئىشكردن بكن لەسەر بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن.

مامۇستا شادمان ماۋىيەك بوو دەنگو رەنگى نەبوو، ئەمۇ بەكارىكى گرنگو ترسانك ھەستا كە شەيخ بەختەمەرى رزگار كرد. رەنگە ئەمۇ بىدەنگىيە گومان لەسەر خۇى دوور بختەمە، ياخود پەشىمان بووبىتەمە، يان وەك زۆر كەس لەسەر دوو تەئاف يارى بكات. تەئافىك بۇ كاتى ئىستايى و تەئافىك بۇ ئايندە. بەلام لەم بارودۇخەدا گرنگ بوو كە خۇى ئاشكرابكات تاكو برادەران لە روانگەى بىرو بۇچوونىيەمۇ بەرنامەكانى خۇيان تايىبەت بە ئاگادارى لەدەستەى حوكمرانى دابىر ئېژن.

ئەمۇ رۆژەى موارد عاشق سەردانى كرد، پىنر اگەياند كە برادەران دەيانەويىت بىننن، يەك دوو رۆژىتر دەبىت سەردانىان بكمىت. مامۇستا شادمان بە شىرەى گووتى:

موراد ھىچ بوو؟ شىتېك رويداو؟

موراد گووتى: ھىچ روينەداو، پىويىشتە بەرنامەكان زياتر دوانەكەون، بۇنەمەى شنى سەرسامتر روونەدات.

موراد رۇشت، بەلام مامۇستا شادمان ھىچ بەلئىكى پىنەدا كە بەم يەك دوو رۆژە دەتوانىت نامادەى رۇشتنىيىت. بەمواردى گووت "ئەگەر بوارىكم بۇ گونجا خۇم ئاگادارت دەكەمەمۇ. مامۇستا شادمان لە نىوان دوو تەمۇردا خۇى بىنننەمۇ كە بىر كەدەمەى زۆر وردى پىويىست بوو تاكو بە قەئاعەتى تەمۇرە لايەنگرى لايەكىان بكات. خۇيشى تاكو ئاستىك ئەمۇ حالەتەى پىخۇش بوو، نەيدەويىست دەستبەردارى ھىچ كاميان بىيىت، نە شارى سەردەم نە مەملەكەتى مېش ھەنگ. نەدەسەلاتى بەرمى حوكمرانى، نە بىرو بۇچوونى برادەرە دىرىنەكانى كە رەنگە دواین چار ئەوان گرومى خۇيان بىنەمۇ. ھەلسەنگاندنى بارودۇخەكەش ھەر لە ئىستائو كارىكى ئاسان نەبوو تاكو بىر يارى كۇتايى بدات. مامۇستا شادمان خۇى بەشدارى بەرئوھەرنى حوكمرانى بوو، باش دەيزانى كەسىان شان ناخەنە ژىر بارىك

كەنەزەن چيان بار كر دووه، ياخود به ئاسانى لىيگەر يىن كەسانىتەر بارىان بىكەن و له ژير فەرمانەكانيان ھەلسوكەوت بىكەن. لەراستىدا ھىچ كەسنىكىش نەيدەويست ئەوان به ئارەزوى خويان بار لىنن، ياخود توشى كىشە جوړيك له خەم و ئازارىان بىكەن، خويان بەو شىو مەبەير ياندمەكر دنەوه.

خويشاندانەكان بەردەوام بوون، ھەندىك رۆژ لەبرى وانه خویندن قوتابىەكان دەرژانە سەر شەقامەكان و بە ھىمنى داواكانى خويان دەخستە روو. ھەندى جاريش توندو تىژى لىزو لەموى دەبىسترا. ئەو بەنزيخانەيەى چەند رۆژ بوو شوڤيرەكان بە خويان و ماشىنەكانيانەوه بەريز سەرەيان بۆ بەنزين وەرگرتن بەستبوو، لە ھەلمەتەكى تورەبووندا سوتىنرا. شوڤيرەكان لەپاشاندا بە نيگەرانييەوه گوتيان: ئيمە مەبەستمان لە سوتاندنى نەبوو، لە پاش چەند رۆژ راورەستان بۆ بەنزين، ئەوسا بىخەم پىيان گوتىن "كەس رانەوستتت...! تەنكى بەنزيەكان خالىن، بى ھودە لىرە چاومروان، ئىتر ئىرە چۆل بىكەن". كەس نەيزانى كىبوون ئەوانەى ئاگرىان لە تەنكىيەكان بەردا، پىدەچوو نىوہى بەنزينى ھەرىمەكە لەناو تەنكىيەكانى ئەو بەنزيخانەيدا كۆكرابىتەموو حەشار درابىت، كۆپەو نالەى ئاگرى بەنزين ھەموو شارەكەى لەرزاندو تاكو نزيك ئەستىرەكان بلىسەى سەند.

سوتاندنى بەنزيخانەكە بە بەرنامەيەكى دارپىژراو نەبوو. دەنگو باس وابلەبوو، تەنكىيەكان خالىن لە بەنزين، بەنزيخانەيك قەد بەنزينى نەبىت ھەر بۆ سوتاندن باشە. چەند جار پىتريش شوڤيرەكان لە ھەمان بە نزيخانە سەرەى دوو رۆژيان بۆ بەنزين گرتىو، پاشان پىيان گوتىون "بۆن بەنزيما نىيە".

سوتاندنى بەنزيخانەكە ھەر چەندە بەرنامەى تايبەتى بۆ دانەرپىژراو، بەلام كىشەو دەنگە دەنگىشى خستە ناو دەستەى حوكمرانيەوه. ئەوانەى بەشيان لە بەنزيخانەكەدا ھەبوو، تورەو غەمبارو نائارام بوون، ئەقلىيان لەلای خويان نەبوو، ھەر شەى تۆلەسەندنەويان دەگرد. ئەوانەش كە توشى زەرەر نەھاتىبون، بەمىخەم بە زمانىكى ھىمەو شىرىن دلخوشى ھاوړى زەرەر لىكەوتوو ھەكانيان دەدايەوه. پىيان دەگوتن "ھاوړى ئازىزەكان ئارام بگرن. . لەسەر تورەبوون ھىچ برىارو كارىك ئەنجام مەدن، بارودوخەكە زۆر ناسكو ئالۆزە، دەبىت ژىرانە بىرىكەنەوه. بە ھەموومان داوا لە حاكم پاشا دەكەين لە پرۆژەيەكى تردا قەرەبووى ئەم زەرەرو زىانەتان بۆ بكرىتەوه. ئەوانەش كە دلنەوايى ھاوړى زيان لىكەوتەكەيان دەگرد، خوشيان بارستاي شاخىك خەم لەسەر دلان بوو بۆ دامو دەزگاو كۆمپانياو بازارەكانى خويان. توشى ترسو دلەر او كى بوون، رەنگە خوشيان بەدەردى ھاوړى زەرەر لىكەوتوو ھەكانيان بچن، مۆلكەكانيان بسوتىنن. بارودوخى ھەرىمەو تورەبوونى جەماورەلەو ئاستو پلەيەدا نەبوو كە ھەرىمەكە وىران بكرىت. لەبەرنامەو خواستو

ئارەزوى كەشىدا نەبوو خۇپپىشاندا نەكان بەرمو ئەو ئاراستەيە بىروات. چەند رۆژىك دواتر شۆفىر مەكان لە رېيپوئانكىدا نىياز پاكى خۇيان پىشاندا، داواى لىبور دىنشىيان لە ھەموو لايەك كەرد.

ئەم روداوە رەوشى ھەرىمەكەى بە ھىچ بارىكدا نەگۆرى. نە خەلكى ھەرىمەكە چاويان لە گەندەلەيكەنى حوكمەت نوقاند، نە دەستەى حوكمرانى بە ئەقائىت و بىرو بوچوون و شىوہى بەرىوہەردن و ئىرادەى خۇياندا چوونەم. جار بە جار پاك گۆرانكار بىيەكى بچكۆلانە دەبوو، ئەو پىش لە ئاستى چارەسەرى كىشەكاندا نەبوو. يان كەسكى دلسۆزو خاوەن ھەلوئىست تۆ دەكرا، ياخود ئەندامىكى نەخۆش و پەكەوتە بە حوزن و رەواى خۆى دەستى لە كارو دەسەلات دەكئىشايەم. ئەو كەسانەش بەو پىستى خۇيان دەستيان لە كار دەكئىشايەم، ئەو نەبىت ئەرك و گرتى ھەرىمەكە كەم بكتەم، لەپاش واز ھىنانىشى لە دەسەلات ھىندەى جار ان ئەرك بوو بەسەر حوكمەتەم، ماناى ھىشتا ھەر لەسەر دەرامەتى خەلكى ھەرىمەكە دەژيا، ژيانى تايبەت و پىر لە خەرجى و پارىزگار بىكردن.

مامۇستا شادمان بارودۇخى ھەرىمەكەى ئالۆزتر دەبىنى، بە پئويستى زانى لايەلا پەيوەندى لەگەل وەستا كاومو كورى دا بەدا ھەبىت. لەگەل شىخ بەختەمەر زۆر شتىان باسكردبوو. لە جىگايەكى زۆر ھىم چاوى بە موراد عاشق كەوت، ھەر چەندە موراد ھىچ گومانىكى لەسەر نەبوو. سەبارەت بە سەردانەكەى بۆ لای برادەر ان گەتوگۆيان كەردو كاتىكيان بۆ رۆشتن ديار بىكرد. مامۇستا شادمان دالنىابوو كە شىخ بەختەمەر لە جىگايەكدا بە ئەم دەتوانىت ئەم سى كەسەش لەگەل خۇيدا ببات كە يارمەتى دەرباز بوونى شىخ بەختەمەر ياندا. ئەم سى كەسە بۆ مامۇستا شادمان كىشەم گرت بوون، ھەر چەندە لە شىوئىكى نەبىنى داينابوون، بەلام تاكو كەى دەتوانىت بىانشارىتەم. مامۇستا شادمان پروپاگەندەى بۆ كەردبوون گوايە لەگەل شىخ بەختەمەر ھەلھاتوون.

بەلأو نە ھامەتەيكەنى ھەرىم وەك مىشى ھاوئىكى گەرمو چلكن روو لە زىاد بوون بوو. ھاوكات ھەرىمەكە بۆنى ھەنگوئى دەگرت كە ھەستە داخراو و بى ھىواكانى خەلكى دەكردەم. پياوہ گەورەكانى دەولەت بە بۆنى ھەنگوئىكە نىگەر ان دەبوون كە خەلكى خستبوو سەر ھەواى خۆشى و پىر ھىوا. حوكمەت وەك خۆى ھىچ خۆشى و خزمەتگوزەرانىيەكى بۆ ئاسودەبوونى خەلكى ھەرىمەكە نەدەكرد، بە ھەموو كارنىكتر سەغەت و نىگەر ان دەبوو كە دوور لە توانا ئىرادەم ئاگادارى خۇيان بۆ ئاسودەبوونى خەلك ئەنجام دەدرا. ھەولى بنەبىر كەردنى ئەم بۆن ھەنگوئىيان دەدا كە خۆشى و ئاسودەى ھىواى بە خەلك دەبەخشى، بەلام ھەموو ھەولەكانيان بە چەشنى "

دەردانى ناوى دەريا بە بېژنگ، ياخود گرتنى تېشكەكانى خۇر بە چنگ"بى ناكام دەبوو.

بەر مېھنەت مامۇستا شادمان و ھەرسى كەسەكەى شېخ بەختەر مېان دەرباز كرد لەگەل موراد عاشقدا بەرو مەملەكەتى مېش ھەنگ بەر نېكەوتن. ئەوانىش بە دەردى سەرسامى چوون تاكو گەيشتنە مەملەكەتى مېش ھەنگ. مامۇستا شادمان بە شاناز مېوە قسەى بۇ دەكردن كاتتېك شېخ بەختەر بە بېنىنى ئەو سى كەسە سەرسام بوو. مامۇستا شادمان بە وردى پېلانەكەى خۇى بۇ شېخ بەختەر گېرايەو.

شېخ بەختەر بە گەرمى سوپاسى ھەلوئىستى مامۇستا شادمان و ھەرسى برادەكەى تريكرد. وەستا كاوش گوتى: ئېمە نە خاوەنى ئەم مەملەكەتەين، نە دەمانەيت پىشت بەم مەملەكەتە كار ەكانمان ئەنجام بەدين. مەبەستم ئەومىە نايتت ئېرە تەنها بەكەى خۇحەشار دانمان بېت، دەبېت بە نازادى بېرى تېدا بەكەىمەو، تاكو لېرەو بەر نامەى گۇرانكارى بەر مەى و گشتى دابرىژىن. مامۇستا شادمان بە دەنگىكى نزمتر و بىئاواز تر گوتى: زۆر باشە، بېرىكى جوانە. ئېمەش ھەلئىكى جىدېتر دەدەين تاكو لە كار ەكانماندا سەركەوتتوبېين. ھەوالى كورى داىەى پرسى؟

گوتىيان لە پىشت ئەم چىايەو مېە، رەنگە كەمىكىتر بەگەر ئتەو.

مامۇستا شادمان گوتى: پېش ئەو ئەو ئەو بېت خۇم بۆلاى دەچم. بە كەنارى چىاكاندا بە ئەسپايى رۆشت. كورى داىە زۆر دوور نەكەوتتوبووە. لەسەر بەردىك بەر امبەر بە پەلەيەك گولى رەنگاو رەگ كە پىشتى لە مامۇستا شادمان بوو، دانىشتىوو. پىاويكى بچكۆلە ئەگەر لە جىگايەكى تر بېينىيايە نەيدەناسىووە. ھەستى بە شەر مەزارى كرد، وەك لە رووى نەيەت سەيرى چاوەكانى بكات لە جىگاي خۇى راوەستا، رەنگە بېر لە يەكەم رستەش بكاتەوە چۆن لەگەلېدا بدوئيت. گوى لە دەنگى ويزە ويزى مېش ھەنگەكان بوو بەسەر سەرى كورى داىەو دەخولانەوو ھەلدەفرېن. گوى لە دەنگى كورى دايش بوو بە ئەسپايى مېش ھەنگەكانى دەداند. مامۇستا شادمان بە سەرسامىووە گوى ھەلخىشتىوو، دۇنيابوو پىكەو قسەدەكەن، بەلام ھىچ حالنەدەبوو. لەدى خۇيدا گوتى " بە ساغى ناگەر ئمەو، لەم مەملەكەتە ھىمەندا تىكدەچم". مېش ھەنگەكان بەرو بەرزايى چىاكان ھەلفرېن، كورى داىە ھەر دانىشتىوو. مامۇستا شادمان لە سەرسامى و شەر مەزارىدا چەندىن جار رەنگو شىووى روخسارى دەگۇرا. دەبوئىست شىتېك بلىت، بەلام زوو پەشىمان دەبوووە. بېرىدا لە پىشتەو بەنگى بكات، ھەستى بە لەرزىنى لىوہەكانى كرد، زارى بۇ ھەلنەدەھات. كورى داىە ھەر دانىشتىوو، وەك بزائىت كەسىك لە پىشتىووە راوەستاو. مامۇستا شادمان گوتى " رەنگە چاوەروانى من بكات". بە ئەسپايى گەروى پاكر دەوو گوتى: دەزائىت كى لە پىشتەو راوەستاو؟ ئەى ھاورى دېرىنم.

كۆرى دايە ھىشتا روى بۆ پىشتەمۇ ۋەرنەگىر ابو، گووتى: رەنگە روخسارت نەناسمۇ، بەلام رىتمى ئەم ئاۋازە ئاشنايە بە گويم. ئەم دەنگەش تاكو ئىستا ھەر لە گويمدا دەرنىگىتەمۇ كە پىش چەندىن سأل لەمۇبەر پەيمانى پىدام پىشتىگىر ىم بكات، بەلام بى دەنگو بى ھەلوئىست بوو.

مامۇستا شادمان بە قسەبوو، ۋەك ھەمىشە بە ئاسانى لەحوالەتەندا خۆى قوتار دەكرد. بە خەندەمۇ گووتى: لە سەر پەيمانى خۆم مامۇ، ئەمى ئىستا پىتوئايە بۆچى ھاتوم؟ زەمەن تەمەنى بەلئىنەكانى بە خۆيەمۇ درىژ كرد. كۆرى دايە گووتى: ئەمى بۆچى نايەيتە پىشەمۇ؟ ۋەك جاران دوورە پەرىز ۋەستاويتو كەنارت لىگرتووين.

مامۇستا شادمان گووتى: ئىو ھەمىشە برىارى بەپەلە دەدن، نە كەنارم گرتوۋە، نە دورە پەرىز راۋەستاوم. سەرسامبووم بە ورتەورتى تۆو مېش ھەنگەكان. بۆيەكەمجارە ببىستم مروڤو مېش ھەنگ پىكەمۇ قسەبىكەن. ئەم زمانە كەمى فېربوويت؟

كۆرى دايەش بەم قسەيەمى مامۇستا شادمان سەرسام بوو، چونكە دووم جاره كە پىبىلئىن: پىبىلمان لەگەل مېش ھەنگەكان قسەتان دەكرد". بەلام سەرسامى خۆى ئاشكرانەكرد. ئاسابى گووتى: ئەم ھەمۇ سألە لەگەل ھەر جانەمۇرىكدا بژىت لە زمانى يەكترى حالى دەبىت. بەتەنھا ئىون ناتانەوت لەيەكترى حالىبىن.

ماۋەيەك پىكەمۇ دانىشتن. مامۇستا شادمان گووتى: وشەمى ئىو مانا زور دەبەخشىت كە ناخى من دەھەژ ئىت. ئىستاش لەناۋ ئەم چىايانەدام، لەگەل ئىو دەدام، كەچى لە قسەكانتانا وشەمى "ئىو" نامازە بەۋە دەدن كە پەيوەستم بە بەرەيەكى ترمۇ. تۆ پىت ئاسان نەبىت برىارىكى سەختو چارەنوساز بە پەلە بدرىت. ئەم سەردەمەش كە باسى دەكەيت لە ئىستا ئالۆتر بوو. چىمان بۆ دەكرا؟

كۆرى دايە قسەكانى پىبرى و گووتى: دواتر باسى را بردو دەكەين، ئىستا باپروين نەكو برادەران چاۋەروانى ئىمەين.

مامۇستا شادمان سەرسام بوو بە مەملەكەتى مېش ھەنگ. بە شارىكى گەورەمى سىجراۋى ناۋ چىرۆكە ئەفسانەيەكانى تىدەگەشت. ژيانى كۆرى دايە بۆخۆى ژيانىكى ئەفسوناۋى بوومامۇستا شادمانى خستبوومۇ ناۋ گىژاۋى خەيالەمۇ. لەئىوان مەملەكەتى مېش ھەنگو شارى سەردەمدا بىر كەندەمۇ راۋەستا بوو. نەيدەزانى بۆ ئەمرو بۆى ياخود بۆ داھاتوو. دوارۆژى باش نەدەبىنى، دىمەنەكان تەلخولئىبوون لەبەر چاۋى. ھەستى بە مەترسىيەكانى شارى سەردەمىش دەكرد بەھۆى خراپى بارودۇخى ھەرىمۇ گەندەلى حوكمرانى. سەرھەلدانى ئەم روژگارە نوئىمۇ مانەمۇ كۆرى دايەمۇ دووبارە يەگرتەمۇ برادە دىرىنەكان لە زەمانىكى تردا، رەنگە

ئىككىدەن ھەكەن قەنەغەتى پېيپىكات. دەستبەردارىش لەو ھەموو دەسەلاتو بەرژمەندى و سامانەش بېرىلگى ئاسان نەبوو. ھەر خۆشى دەبگوت "مولك و مالى چى، كە روخاندیان بەسەرماندا كونىك نامىنئەمە خۆمانى تىدا بشارىنەو، كام رۆژ؟ رەنگە ئەو رۆژە تەنھا و ھەم بېت لە خەيالى ئىمەدا، و ھەم. . . و ھەمى چى؟ دوینی و پىرى بەنزىنخاكەى "ھەلۇ چا و نەترسى شارباژىريان" بە ھەزارەھا لىتر بە نزینەو سوتان. ئەو رۆژە و ھەم نىبە، راستىبە كە سەرەى ھەموومان بېت، كە ھەموومان پىكەوە بسوتىنن، بەلام نازنم چ رۆژىكە، ئەوندە ھەمە تەكو نەھامەتى لەسەر ژيانى خەلك زىاد بېت و گەندەلى ئىمە بەردەوام بېت و خەرجى شارى سەردەم فراونكرىت، ئەو رۆژە نزیكە نزیكتر دەبىتەو. پۆلىك چۆلەكە بە خىراى بەسەر سەرياندا فرینو لە خەيالىان بچران. دەمىك بوو بالندەى نەدیبوو. گووتى: ئەمانىش لە ئىمە تۇرانو ھەرئىمەكەیان چۆلكرد. ئەو شارەى وەك دایك خەلكى ھەرئىمە لە زولمەت رزگار دەكات، ديارە لەمىژە بالندەكان ھەستیان بە بوونى كر دوو كوچى بەكجاریان بۆكر. ئىمە قەرزارى ئەوانىن، بالندەكانىشمان لە خۆمان رەنجاند. ئەگەر و ابروات رۆژىك بەردو دارەكانىش قاچ دەگرن و ھەلدىن. نازانم ئەو خەلكە بەدىار چى ئىمەو دانىشتوون كە شارىك ھەبىت وەك دایك ئامىزى گرتوتەو رۆژىك ھەموویان لە زولمەت رزگار بكات. مامۆستا شادمان ئەم رستەبەى بە دەنگەو گووت، كورى دایە گوئی لىبوو. گووتى: مامۆستا ئىمە نامانەوئىت ئەم مەملەكەتە بېت بە ھەشارگایەكى گەورە. ئىرە دەبىت بېت بە نمونەى ھەرئىمىكى رازاوو پىشكەتوو. ئەگەر وەك جىگایەكى ئارام بېت بو ئەو كەسانەى بە ناچارى ھەلدىن، دەبىت لىرە فیرى وانەكانى ژیان بن، دەبىت بەرنامەبەكى پتەوى پەروەردەبى پىادەبكرىت. ھەى ئىستاش گووتت با ھەر نەئىنى بېت، كە گەر ایتەو لەناو خەلكدا با بلاونەبىتەو، ئەوسا بەرنامەكەمان ئالوز دەكات. رەنگە زور كەسانى تریش بەبى ھۆبەك رومان تىكەن، ئىمە نامانەوئىت ھەرئىمەكە چۆلكەین و كەسى تىدا نەمىنئىت. ئەو رستەبە باھەر نەئىبىت.

مامۆستا شادمان سەرسام بوو، گووتى: تۆ باسى چى دەكەیت، رستەى چى وشتى چى؟ خۆم ھېچ نەگووتووه .

گووتى: ئەى تۆ نەبووت ئىستا گووت "ئەم مەملەكەتە وەك دایك ئامىزى گرتوتەو رۆژىك ھەموویان لە زولمەت رزگار بكات، ئىتر ئەو خەلكە بەدىار چى ئىمەو دانىشتوون.

مامۆستا شادمان بە سەرسامبەو گووتى: دۇنيام كە بەر راستىتە... ياخود گالتەم لەگەل دەكەیت؟ رەنگە بە خەيال شتىكى وام گووتىت، بەلام ھەرگىز بەبىرمدان نایەت ئەو رستەبە بە زارمدا ھاتىت.

كۆرىدایە دۇنيای كۆرد كە گۆیى لەو رستەيە بوو لەزارى ئەو ھو، گۆوتیشى: خۆ كەسى تەرمەن لەگەلدا نەبوو، ھەر ھەردو كەمان بووین. ئەودەمە گەشتنەو لەی برادەران، ئەو بابەتەشيان كۆتایى بېھینا.

شارى سەردەم ئارامترین جینگای ھەرىم بوو. لەشارى ناو ئەم ھەرىمە نەدەچوو. شەوانیش پروناكترین شوینی ھەرىمبوو، پېرىشى گۆپە گەورەو رەنگاو رەنگو بریقەدارەكان تاكو كەنارى شارەكانیتر دەچوو. ھەموو پېویستیپەكانى ژيانى رۆژانە بە ئاسانى لەناو شارى سەردەمدا دەستدەكەوت. كۆلانەكانى شارەكانى ھەرىم وشكۆ خۆلای بوو. كەژى شارى سەردەم ھەمیشە بەھار بوو. كۆلان و باخچەكان سەوزو تەر و گەشاو ھەبوون. گۆلەكان ھەمیشە پەرلەبۆن و كراو ھەبوون. درەخت و گۆز و گیای ناو شارەكانیش دەمىك بوو تەمەنى خۆيان بە بى ئاوى سپاردبوو. درەختەكان كۆپراييان بۆ قومىك ئا و داھاتبوو، وەك دایكەكانى دواى ئەنقال قۆبەسەر پانەو نەمابوو، ئەو ھەندە قۆزى خۆيان رەنبوو ھو. گەلایەكەش بە دارىكەو نەمابوو. زۆر درەختى رەقەلەو شكست و داموایش ھەبوون بە خۆراكى بى سوتەمەنى، وەك كەلاكى دەم گۆرگى برسى ئىسكەكانیشان نەمابوو. بۆنى كۆلیر ھەمىكى گەرم لە ھىچ ناھە خايەك نەدەھات. گرانى وەك بۆن برە بۆن و بەرامى خوار دنە خۆشەكانى نەھىشتبوو. نانىك بە پارەى سى نان بگر درىت، ئىتر كەى ئەو بۆنەى جارەن دەبەخشىت. شارى سەردەم لە شارى ناو خەوى پیاوێك دەچوو كە ھەزار سەل سەرقالى نەخشە كىشانى بىت، بەلام شارى سەردەم لەو شارەش سەرسور ھىنەتر بوو، چونكە شارىكى راستەقینەى پاشا راستە قینەكان بوو كە ھەزار ھا ئەندازىارى بىانى نەخشەيان كىشابوو، كارىان تىدا كرىبوو. ئەو بەرنامەيەى دایانابوو مامۆستا شادمان پىي قایل نەبوو، نەچوو ژىر بارىكى گەورەو كە تواناى بار كرىنى نەبوو. بەوردى ئەقلىتو بەرنامەى دەولەتى بۆ باس كرىن. گۆتى: راستە من يەكێم لە ئەندامانى دەستەى حوكمرانى، بەلام بەو مانايە نايەت كە نازادەم بوشو ھەمى كە ئىو بىرتان لىكر دۆتەو. شىخ بەختەمەر ئەم راستىيە باش دەزانىت. ئەگەر بلێم ھەر لەو زەمانەى تۆ ديار نەمايت ئىمە ھەر ئەو ھەندە نازاد بووین و دەسەلاتمان ھەبوو كە شوین قسەى حاكم پاشا كەوتووین، ئىستا سەردەمىكە زۆر خراپتر، جارەن ھىچمان نەبوو تاكو لە پاش خۆمان خەمى بۆ بخۆین، ھەر بۆیە مرۆفە ھەزارەكان بە ھەلوئىسترو نازادتر و چاونەترس ترن. ئىستا كەسێك نەماو لە ھالەتىكى ناسكدا پشنگىر بىت بكات، نەك ئەمە رەنگە ھەر خۆيان دژايەت بكن. من ھەرگىز باو ھەم بە بۆچوونى ئىو نىيە لەرنگەى بەرنامەيەكەو ئەوان بە ئاسانى دەست بەردارى دەسەلات بىن. رەنگە من بتوانم لەگەل سى كەس دا باس لە گرنكى گۆر انكار يەكانى ناو دەسەلات بكنم، بەلام گرنك ئەو ھە قەناعەتى تەوايان بە پرۆسەكە ھەبىت، چونكە ھەروا ئاسان نىيە مرۆف لەناكو ھەموو رەنج و ھىواو پلەو

پايەو دەسەلاتى خۇى بېخەشنىت، چونكە ھېشتا تىگەشنىتەنمان بۇ پەرسىيەكانى گىرنگى بەرپرسىارىيەتى و حوكمرانى نىيە. سەبارەت بەم بابەتەش لەگەل ھەركەسىكدا قسە بىكەيت، ئەو بەگومان دەبىت، بەكسەر بىر لەو دەكاتەو رەنگە تاقىكەنەو. من دەمەوئەت راستر بدوئەم. ئىمە تەنھا دامو دەزگاكانى رژیمی پېشومان داگىر نەكرد، تەنھا دەسلانئیمان بۇخۇمان وەر نەگرت. ئەقلىت و بىرکردنەو پەيرەو بەرنامەكانى ئەوانىشمان بۇ خۇمان ھەلگرتەو. گىرقتەكە ئەمەبە، كېشەى ئىمە نەبوونى ئازادىيە، ناتوانىن بىر و بۇچوونمان سەبارەت بە بابەتتەك بىخەينە روو. كى دەنگى خۇى خستە پال دەنگى شىخ بەختەوەر؟ ... كەس. كى وەك ھاوړىيەكى دىرىن لەپاش ئەو روداو وەفای بۇى ھەبوو؟ ... كەس.

مامۇستا شادمان سەبارەت بە كېشەكانى ناو ئەندامانى دەسەلات زۆرى باسكرد. دواچار گوتى: ئەمجارەش دەلئەم ئەوئە بىرتان لىكردۆتەو من ناتوانم ئەنجامى بەدم لەبەر ئەوئە خۇم قەناعەتم بە دەرنەنجامىكى سەركەوتوى نىيە. بەلگەم بۇ قسەكانىش چارەنوسى شىخ بەختەوەر.

وہستاكاوہ گوتى: زۆر باشە... ئىمە تىگەشنىن، بەلام دەمانەوئەت بىر و بۇچوونى تۆ بزانىن، چى بەمىن باشە؟ لەكوئە دەست بەكار مەكانمان بەمىن؟ لەمانەش گىرگىر كە دەمانەوئەت دلئابىن سەبارەت بە خۇتە. بۇ ئىمە ئاشكرا نىيە مەبەت بەلاى ئىمەدایە ياخود پەلەو پايەكەت؟

مامۇستا شادمان گوتى: رزگار كىردنى شىخ بەختەوەر تەنھا وەفای ھاوړىيەتى پېنەكردم، ھاتنىش بۇ ئېرە بۇ پاداشى ئەو كارە نەھاتووم. ئەگەر بلئەم كەسىكى ماندوشم رەنگە بلئەن ھەلوئىستى نەماو. تەمەن زۆر كورته بەھەموو شتتەك راناگات. لەبەر ئەو دەبىت زۆر دلئابو مسوگەر بىن لەسەر كەوتنمان.

كورىدایە گوتى: سەركەوتن تەنھا لە پەيرەو كىردنى بەرنامەكەى ئوقیانوسى ھېمەندایە. ئەو باش بزانی چەند دەسەلات بەدوای بەكترىدا بىن، بەبى بەرنامەبەكى پەروەردەبى كە ئىتەر مەروۇف باش لەو بەگات بۇچى شۆرش دەكات و بۇچى بەرپرسىارىتى دەگرئە دەست، توشى ھەمان رۆزگار دەبىت وەك ئىستانى ھەرىمەكە . ئەمەیان سەختە كە تەمەنى مەروۇف بەم ھەموو خەباتە راناگات.

مامۇستا شادمان گەرپايەو بۇ شارى سەردەم. ئاو و ھەوای شارى سەردەم ھېندە سازگار بوو كە مەروۇف نەيدەتوانى بە ئاسانى فەرامۆشى بكات. مامۇستا شادماننىش بۇنى ھەنگوئىنى گرتبوو. بۇنىكى ئەفسونەو بوو، ھەموو كوچەو كۆلانئىكى ھەرىمەكەى گرتەو، ھەنگوئىنىكى زۆر كەوتە بازارەو كە دەسەلتدارانى سەرسام كىردبوو. ئەو بۇنە ئەفسونەو بوو تىكەل بە رۇحى مەروۇفەكان دەبوو. ئەو كەسەى بۇن ھەنگوئىنى دەگرت بە زەمەت دەيتوانى مەملەكەتى مېش ھەنگ فەرامۆش

بكات. مامۇستا شادمانىش ھەمىشە شوشەيەك عەترى گولەباخى پىوانەھى پىيوو كە ناو بەناو دەمپىر ژاند بە خۇيدا تاكو بۆن ھەنگوینەكە بنەبىر بكات. ھەرچەندە ئەمىرۆ ناوبازار پىر لە ھەنگوین بوو، بەئاسانى دەتوانى پاساو بۆخۆرى بەھىننەتە، بەلام لە بۆنى ھەنگوین ئەفسونو پىتر ئەو عەشقەبوو كە بۆ مەملەكەتى مىش ھەنگ لە رۇخىدا دروست ببوو. زۆر جار دەكەوتە سەر ھەواى رۇشتن. بەناخى خۆى دەگووت "مەگەر مەرۆف لەمۇندەرئ ھەست بە بوونى ئازادى بكات". ھىدى ھىدى ھەستى بە بىزارى دەكرد. شارى سەردەم ھەرچەندە پىر بوو لە ھىواو خۇشىو بەختىارى كە مەرۆف ھەمىشە خەويان پىو دەھىننەت. بەلام ئىستا باخەكانى شارى سەردەم لەو باخانە دەچن كە مەرۆف لەپاش خەويان پىو دەكەتە، ئەومە جگە لەخەم ھىچ خۇشپىيان پىو نەماو. يادگار يەكانى شارى سەردەمىش وردەوردە رەنگيان كالو تاميان تال دەبوو. ژيانى شارى سەردەمى لىيوو بەو قەفەزە ئالتونەھى كەدەستى دەدايە ھەر شتىك ئەو پىش بە دەستىو دەبوو بە ئالتون. ئىتر خواردن ئالتون بوو، ئاو ئالتون بوو، مندالەكانىشى بوون بە ئالتون. ئالتون بوو بەو كەستەھى كە ژيانى لىننىكدابوو. ئەو چىرۆكە ئەفسانەھى بەبىر دەھاتەو كەپاشاكە لەناو ئالتوندا ژيانى ئاسايى لىحەرام بوو تاكو مەراقى ئالتون كوشتى.

رۇشناپەك لە ھەر تەمەكەدا نەمابوو كە دىدە خەلكى پىروناكىتەو. قەيرانى ئابورى سەرو ھەموو گرتەكان بوو كەلەناخەو مەرۆقى دادەرزاند لەئەقلىشدا بە ھىچ رانەدەگەشت بەباشى بىرى لىننىكاتەو. جىاوازى شىوھى ژيانو بۆئىو كامەرانى ئىوان چىنەكان لەئاستى بەراورد كەردندا نەبوو. وەك دوو خەلكى دوو ھەرىمى زۆر جىاواز، وەك دوو ولاتى دوو كىشوەرى جىاواز، وەك دوو فەسلۇ زۆر جىاواز. شارى سەردەم ھەمىشە سەرەتاي بەھار يىكى تەر بوو. ناو شارەكانى ھەرىمىش خاكىكى سوناو بوو، ژيانىكى پىر لە قەيرانى بىچارەسەرو ھەلپەستراو بوو. بىزارى خەلك لەدەست حوكمرانى ھەرىم ھەمىشە لە ھالەتى تەقەنەدا بوو، بەلام ھەموو ھەلچوونىكى بىبەر نامە كە بەر ھەمى تۆرەھى نىگەرانى بىت، تەمەنى كورتو بىناكام دەبىت. پىرۆزى لە خاك سەندرابوو ھە بە رۇخى حاكىپاشا كەسانى تىر دراوو. بىستىك لەو ھەرىمە نەمابوو كەپى بوترىت خاكى نىشتىمان كە پەيوەندىيەكى رۇخى پىرۆزى لەگەل خەلكەكەيدا ھەبىت. گەردۆلكەيك بە ئازادى خۆى نەمابوو ھە كەمولىكى خۆى بىت، كەمولىكى نىشتىمان بىت. قودسىيەتى خاك دراوو بە خاوەن زەوىو شاخو گەردۆلكەو روباھەكان. بۆ سەلامەتى سەرى حاكىپاشا چەندىن دۆنم زەوى بە خەلك دەدرا. ئەم بەر نامانە لەگەر مەھى تۆرەھى خەلكدا جار بەجار يىك پىشكەش دەكرا، بەلام كەس پىرانەدەگەشت پىر سىيار بكات "ئەم ھەرىمە مولى كىيە تاكو لەسای سەلامەتى ھەندىك كەس وەك خىر پىشكەش بكرىت". پارچەزەوىيەكان

لەلایىن ئەو كۆمپانىيانەمە دەكران بە خانو كە تايىبەت بە خۆيان بوون. ئەم پرۆسانە وەرگرتنەھەى پېرۆزى خاك بوو بۆ سەر كرده. ئېتر ناوچەكان دەبوون بەناوى فلان كەسەھە. گردىك لەسەرەتەى دونباوھ مولكى خۆى بوو، ئېتر دەبوو بەناوى كەسىكى تروھە. بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمەن تەواو پىچەوانەى ئەم رەفتارو بەنەمايانەبوو كە ئەمان بۆ مانەھە پېرۆزى خۆيان پىدەھيان دەكرد.

پىش سى سأل لەمەبەر ئوقيانوسى ھىمەن گوتى: ھەمووان دەبىت لەھەموو ساتو قوناغۇ پلەيەكدا خۇمان بە كورى مېلەتو شۆرشو نىشتىمان بزائىن. ئوقيانوسى ھىمەن ئەو سەردەمە بۆ ئەمرو قسەى دەكرد. دەيگوت: ئېمە كە كورى نىشتىمان بىن، نايىت خاھنى خاكى نىشتىمان بىن، چونكە ناگونجىت مندال خاھنى باوكى بىت. دەيگوت: ئېمە كە كورى مېلەت بىن، نايىت لەكاتى دەسەلتدا زالم بىن، چونكە ناگونجىت مندال بەسەر باوكەھە زۆردار بىت. دەيگوت: ئېمە كە كورى شۆرش بىن، نايىت خۇمان بەسەر ئەندامەكانى شۆرشدا فەرزبەمىن، چونكە ناگونجىت مندال خۆى بەسەر باوكدا فەرزبكات. ئەمرو ش كورى دايە ھەرئەو بەرنامەھەى ئوقيانوسى ھىمەنە جارېكىتر دەبەننىتەھە بەردەم ئەو كەسانەى بەتوندى دژايەتايان كرد. رەنگە سەردەمەكە زۆر گونجاوتر بىت، چونكە جياوازيەكان زۆرن. كى ئەو سەردەمە بە گومان بوو لە ئەقلىتى ئەمانە، بەلام ئەمرو ھەموو خەلكيان لىپەر. ئەمان ئىستا لە جىگای ئەوانە كە ئەو زەمانە خەلكى ھەرئەمەكە زەللىلى ئەفكارو رەفتارايان بوو. ھەلوئىستى خەلك ئاشكرابوو، لە ھەرشونىنك نەفەسىكى چارەسەر كرنى قەميرانەكان بەھاتايە روويان تېدەكرد، لە ھەر گەروويەك دەنگى نارەزايى بېبىسترايە دەنگى خۆيان دەخستە پال دەنگى، لە ھەر دەرونىك ھەناسەھەكى نازادايان بۆنېكر دايە دەبوون بە ھاورى خەمەكانى. مەملەكەتى مىش ھەنگ لەلای خەلك ھەر نەھنى بوو، بەلام ئاواتيان بە بوونى ئەو شارە خەيالووى ئەفسونابويەى زەعیم ھەستيار دەخواست. ئەو ھەموو ھەنگويەھە كەوتە ناو شارەكانەھە ھىوايەكى ئەفسونابوى بە خەلك دەبەخشى بەبى ئەھەى زانباريان ھەبىت ياخود دەركيان بە نەھننىەك كر دىت. بەلام دەولەتو كار بەدەستەكانى نېگەران بوون بە دەسكەوتەكان بۆ خەلكى ھەرئەمەكە دوور لە تواناو ئىرادەى خۆيان. لەبەر ئەھە بە نەھنى چاودېريان كرد. ئىوار مېەك لەكاتى گەرانەھەمىاندا سى كەسيان لەوانە دەسگىر كرد كە ھەنگويەيان لە مەملەكەتى مىش ھەنگەھە بۆ ناو ھەرىم دەھننا. يەككە لەوان جومەھە لەقە وەشەن بوو. زۆر كەس جومەھەيان دەناسى، كورېك لەناسايش ناسىيەھە. گوتى: "خۆ ئەھە جومەھە شىتەى لەقە وەشەنە" پىيانگوت: جومەھە ئەھە چەند وەختە لەكوتىت؟ شىتە ئەم كارەشت لەدەست دىت قسەشت نەكر دوو. جومەھە بە ھىمەنى گوتى: ئىنجا قسەى بۆچىيە، چىم

کردووه تاكو قسەبكەم. ئىوھ ئەگەر خۇتان بە دلسۆزى خەلك دەزانن، بۆچى سۆراغىكتان نەكردىن؟ ئىمە ھەر لەم مەملەكەتەين، ئەى نابىنن شارەكەمان بۆ پىرکردون لە ھەنگوین. ئىوھ قسەمان پىلئىن، ئىمەش ھەنگوینتان بۆ دىنن .

مەملەكەتى مېش ھەنگ ناشكرابوو، بەلام ھىچيان بۆ نەكرا. زورجار خۇيان تاقىكردبوو، جگە لە قونگى دراو و دەستى بەئال دەسكەوتى تریان نەببوو. لەى توم تومانى گرانىيەدا، ھەنگوین لە ھەموو خوار دنىكى تر ھەرزانتەر بوو. حاكمە دەسە لاتدار مەكان چاوى تەمەشىيان لە ھەنگوینىش برى. وىستيان لە رىگای بازرگانى بۆ بەرژوھەندى خۇيان كۆمپانىيەك سەبارەت بە كۆكردنەمو ھىنانى ھەنگوینەكە دايمەزىنن، بەلام جومەى ھاورىكانى ھىچ زانىارىيەكى تریان بە دەستەو نەدا. ئەى شارە نەپنىو ئەفسونابىيە ھىدى ھىدى لەناو خەلكدا ناشكرا دەبوو.

وھستا كاوھ لەگەل مورادا ماوھىەك بوو لەناو شارادا بوون، دەستە دەستە ھەموو ھاورىكانىيان بىنن. وھستا كاوھ بۆ ئەو ھاتىبوو ھە سەبارەت بە ئىشكردن لەسەر بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن بىرو بۆچوونىيان وەر بگرىت. ھەموويان قايلبوون بە وەرگرتنى وانەكانى بەرنامەكە. پىشنىيارى ئەو ھىشان كرد بە ناوى ھاورى دىرینەكانەو لەدواى ئەو پروسەى ھەلبۇزاردنە كە تەنھا كەسانى خوار دەسەلاتى يەكەمى دەگرتەو، ئەمجارە ھەلبۇزاردنىكى گشتى سەر تاسەرى ئەنجام بەررىت بە مەرچىك شىواى ھەلبۇزاردنى ئەندامەكان بە خواستى جەماوەر بىت. وھستاكاوھ ئەو پىشنىيارەى پىپەسەند بوو، بەكارىكى گرىنگو پىشترى دانا. خۇيشى بەشدارى نوسىنەو پىشنىيارەكە بوو كە بىخەنە بەردەم پىوانى دەولەت. چەند برادەرىكى تازەشيان لە رىگای ئەوانى ترەو پىناساندن. يەككىك لەوان "مىرانى رۆمان نوس بوو" دۆستى دىرىنى وھستا كاوھ. ھەردووكيان بە يەكترى شادبوونەو. مىرانىش لەدواى وھستا كاوھ بە ھوى بلاوكردنەو پىرۆمانىكى تازە تاوانبار كراو فەرمىانى گرتنى دەرچووبوو، بەلام مىران خۇى بەدەستەو نادات. بە وھستا كاوھى گووت تاكو ئىستا خۆم شار دۆتەو، ناوئىرم دەر كەوم، ئەم سەردانەش گرىنگ بوو بۆ يە ھاتم".

وھستاكاوھ گووتى: ئەى ئىستا لەكوئ دەژىت؟ بىگومان لەمالى خۇندا نىت. مىران گووتى: مالى خۆمى چى... بۆچى ئەوئىرم دەر كەوم. لەوھستا كاوھى پرسى: بۆچى تۆ لەمالى خۇتتت؟ يان ھەر شەوئىكو لە جىگايەك.

وھستا كاوھ ئاگادارى حالى مىران نەبوو. گووتى: من لە جىگايەكى زور دوورم، بەلام زورىش ھىمىن و دلىيايە، ئەگەر دەزانىت لەناو شاردا مانەوت سەختە، دەتوانم لەگەل خۆم بىيەم ئەگەر خۇت پىتخوشىت.

مىران پىشنىيارەكەى وھستا كاوھى پەسەند بوو. گووتى: تاكو چەند رۆژىتر لىرە دەبىت؟

ۋەستا كاۋە روويكرده مورادو گوتى: سى رۆژيتر.

ميران گوتى: من سبەينى ۋەلامت لىدەگىر مەۋە.

لە مەملەكەتى مېش ھەنگ ميران دانىشتىبو، سەرقالى نوسىنى رۆمانەكەبوو. ماۋەيەكى زۆر بوو خەرىكى نوسىنەۋى روداۋەكان بوو. زۆر لەبەسەر ھاتە مېژوييەكان لە زارى ۋەستا كاۋەى ۋەرگرتىبوو. ھەندىك جارىش پىرسىارى لە كورى دايمى ھاورىكانىترى دەكرد. رۆمانى "خەمەكانى لارە گولدەگىر" لە نوسىنى ۋەستا كاۋە بوو. ۋەستا كاۋە داۋاي لىكردبوو تىكەل بە رۆمانەكەى بكات چونكە بابەتەكان ھەلقولاي يەك شوين ۋە كاتن ۋە پەيوەندىان پىكەۋە ھەيە. ميران ۋەستاي رۆمان بوو. زىرەكانە بابەتەكانى رۆمانەكەى نوسىيەۋى روداۋەكانى پىكەۋە گرئدا. ھەردو رۆمانەكەشى ئاۋىتەى يەكترى كرد بە شىۋەيەك كە جوداكردەۋەشيان بۆ خوينەر ئاسانىت ۋەك دوو رۆمانى سەربەخۆ.

ميران سەرى سەسەر دەقتەرەكەدا شوكردبوو ۋە ۋەستا كاۋە لە تەننىشتىيەۋە دانىشتو گوتى: زورت ماۋە لە نوسىنى تەۋاۋ بىت؟

ميران سەرى ھەلبىرى، كەمىك سەرى بە ھەردوۋالادا راۋەشاندا، پىدەچوو بىرپرەكانى مىلى سىر بوۋىن. گوتى: لە بەشەكانى كۆتايىدا. من دەمەۋىت رۆمانەكە لەم مەملەكەتەدا تەۋاۋ بىكەم. بەلام كاتىك ئىمە لەناۋ رۆمانەكەدا دەگىرئىنەۋە بۆ ناۋ ھەرىم، ھىشتا خۇمان ھەر لە مەملەكەتى مېش ھەنگىن. من دلنىام سەركەۋتتەمان مسۆگەرەۋە گىرئەۋەشمان بۆ ناۋ ھەرىم نىكىۋتەۋە. لەبەر ئەۋە ناگۇنچىت باس لە داھاتوۋ بىكەم كە ھىشتا نەھاتوۋە. رەنگە كۆتاي رۆمانەكە پىش كۆتايى واقى روداۋەكە تەۋاۋ بىكەم. يان دەبىت لاپەرەكانى كۆتايى تەرخان بىكەم بۆ كۆتايى روداۋەكان ۋە لەناۋ ھەرىمدا بىاننوسمەۋە. ئەۋ رۆژانەى داۋاي كە ھەموومان بە خۇشاللىيەۋە دەگىرئىنەۋە، ياخود داۋاي ھەمووتان بگىرئىمەۋە.

ۋەستا كاۋە گوتى: ميران گيان تولىت كۆتايىمان ۋەك كۆتايى رۆمانەكەى تولىت.

ميران گوتى: دەبىت تۆ لە ھەموو كەس دلنىاتىر بىت، من پىشم وايە زۆر دلنىاتىت، رەنگە پىرسىارەكەت ھەروا بە ناسايى كر دىت، ياخود وىستىتت بىرو زارى من تاقىكەيتەۋە، بەلام بامىن پىتلىم: ئىستا زۆر پەشمانان كە داۋاكارىەكانى خەلىكىان جىيەجى نەكرد، ئىستا ئاۋات بە ئىمە دەخوازن، ئىستا رەنگە بە ھەموو مەرجىك قايىلبن، بەلام كارلەكار ترازوۋە بۆ بەختى ئىۋان، كىي تىداماۋە ھەرىمەكە؟ ئەۋان تىرىش كە ھاتن ئىتر بە ديار كىۋە ھوكمرانى دەكەن؟ ھەر خۇيان ناچار دەبن بە جىيەھىلن.

ۋەستا كاۋە گوتى: كەۋاتە بىنوسە...!

ميران بە سەرسامىيەۋە گوتى: چى بنوسم؟

وئستا كاوه به خەندەوہ گووتى: مېش لە كۆتايى سەر كەوتتەمان دۇنيام. كەواتە دەتوانىت ھەر لەم ھەر يەمە دوا لاپەرەكانى رۆمانەكە بنوسىتەوہ بەو كاتەشەوہ كە بەخۆشچالايىوہ گەر اوينەتەوہ .

ميرانى رۆمان نوس

مەملەكەتى مېش ھەنگ بە ناچارى بووبە ناوچە ناز ادكاراۋەكان، بوو بەو گوندانەى
 كە عەيامىك پېش ئېستا بەناچارى خەلكە خاۋەن ھەلوئىستو شور شىگېرەكان وەك
 ناوچەپەكى نازادو دورەدەست روويان تىكرد. ھەرچەندە لەسەرمەتادا وەستا كاۋەو
 كورى دايە ھەزىيان بەو چارەنوسە نەدەكرد، بەلام كېشەكان بەجۆر ئېكىتر كەوتتەو
 ئەمانىش ھەلومەرجى مەملەكەتى مېش ھەنگيان قۇستەو بەتايىبەتى لە دواى ھەلەتتى
 ھاۋرېكانيان كە لەناو شارەكاندا بوون. مەملەكەتى مېش ھەنگ ھېدى ھېدى قەربالەغ
 دەبوو، جگە لەو سى كەسەى كە شىخبەختەو ھەزىيان رزگار كرد، ميرانى
 رۆمان نوسىش ناچار بوو لەو سەفەرە لەگەل وەستا كاۋەدا شارەكەى خۆى
 بەجىيەنلەتتو لە مەملەكەتى مېش ھەنگ نىشتەجى بېتت.

ھەر كەسنىك ھەلدەھات ئېتر ھوكمەت وەك كۆيرى لېدەھات، بە ھىچ ھەلەك بۆى
 نەدەدۆزرايەو. ھەلەتتى شىخبەختەو ھەر جگە لەوەى كەلېنى خستە تواناى
 ھوكمرايەو، وەستا كاۋەشيان لەبىر چوۋەو. ئەو سى چەكدارەشيان نەدۆزىو
 لەگەل شىخبەختەو بوون. سەرسام بوون بە ونبوونى ئەمانە تاكو جومەى لەقە
 وەشىن و ھاۋرېكانيان گرتن كە تاكو سەر ئېسكانيان بۇنى ھەنگونيان لېدەھات، رۆج
 ھەناسەشيان ھەر بۆن ھەنگونىي گرتبوو. مەملەكەتى مېش ھەنگ ئاشكارا بوو كە
 خەلكى تېدايە، بەلام نەئى چوونە ناو ھەمەيان نەدەزانى، ئەوانىش ھىچيان نەدركاند.
 گووتيان رەنگە ئەوانىش ھەر بۆ ئەو چىايانە ھەلەتتىن؟ ئەگەر نالەكوئىن، خۆ بن
 بەردىش نەما لەدوايان نەگەر ئېين. ئەى چۆن گەشتوونەتە ئەو چىا سامناكانە كە
 ھەزارەھا سالە كەس زاتى نەبوو نەزىك دەروازەكەشى بېتەو. نانا لەوئ نىن، ھەر
 لەناو شارەكاندان و خۆيان شار دۆتەو.

ئەو چەند رۆژەى وەستا كاۋە لەناو شاردا بوو لەمەلى موراى مایەو، ھەر لەوئىش
 چاۋيان بە ھاۋرېكانيان دەكەت. ئىشوكارەكانيان پەرتو بلاو بوو، وېستيان خۆيان
 وەك رېكخراۋىك كۆبەنەو بە ناۋى رېكخراۋى وەفای ھاۋرې دېرېنەكان. ھەندېك
 بېرپاربان خستە سەر كاغەز لەگەل ناۋى ھەموو ھاۋرېكان. وەستا كاۋەش يەكئىك بوو
 لە ئەندامەكان كە ناۋى لە لېستەكەدا بوو. مالى موراى لە ھەموو جىگايەك ئارامتر بوو
 لەبەر ئەو ئىشوكارەكانيان لەوئ ئەنجامدەدا. بېرپارباندا كە وەستا كاۋە
 بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھېمەن ھەر لەمەلى موراى لەگەل ھاۋرېكانىدا ئىشى لەسەر

بەن و بەپىنى بۇچوونى ھەموويان و گونجاندى لىگەل سەردەم بارو دۆخى ھەر ئىمەكەدا گەتوگۆى لەسەر بەن.

و ھەستاكاو ھاو ھەروانى و ھەلامى مىرانى رۇمان نوس بو. بە مورادى گووت: ئەگەر توش لىرە دەمىنئەمە ھەزى خۆتە، من سەپىنى بە ھاتن و نەھاتنى مىران دەبىت بەگەر ئىمەمە بۇ مەملەكەتى مىش ھەنگ. ئەم ئىورار ھەبە بچۇ بۇلاى ھىوا چا ھەورە كە سەپىنى بە يانى بە ئۆتۆمۆبىلەكەى خۆى لەناو شار دوورمان بەخانەمە. ئەم ھەوراقانەش با ھەر لىرەن، لەمەملەكەتى مىش ھەنگ ھىچ كار ئىكمان بەمانە نىبە. موراد گووتى: ئەگەر ئىشوكارەكانى لىرە ناچارم نەكەن، ھەرگىز فرىشتە بەجىناھىلەم. كاكەگيان مىش دىمەمە. لىرە بەتەنبا پىم نالئىت چىكەم؟

و ھەستا كاو گووتى: موراد گيان ھەزى خۆتە، ئەگەر پەرسىيارىش لەمەن دەكەيت؟ رەنگە ئەم ماو ھە لىرە نىش و كارو گەنگى تۆ زۆر زىاتر بىت. جىگايەكى تر نىبە و ھە مالىكەى تۆ ئارام ئەو خەلكەى لىكۆبىنئەمە. توش تاكو ئىستا ھىچ گومانىكت لەسەر نىبە تاكو ترسى گەرتن و چاودىرى كەردنت لەسەر بىت، پىشنىارە نوسراو ھەكەش لىرەمە، لەوانەمە لەناكاو ھاورئىيان پىوېستىيان پىبىنئىت كە بىخەنە بەردەم دەولەت، باورناكەم مىش زۆر بەمىنئەمە، ئەمجارە زوو دەگەر ئىمەمە. بىرى مەلەكانىش دەكەم، رەنگە سەردانىيان بەكەم، ياخود ئەوان بەنئىت بۆ ئىرە چاوم پىيان بەكەوت. لەبەر ئەو دەلئىبابە زوو دىمەمە.

موراد قەسەكانى و ھەستا كاو ھە بەگەنگ و ھەرگەرت، بىر يارىدا بەمىنئەمە. بەنىگەرانى و غەمبارى گووتى: باشە و ھەستا گيان، من لىرە دەمىنئەمە، بەلام بە فرىشتە بلئو. . . لەدەرگا درا

مىرانى رۇمان نوس بو. بەكەلوپەلى تەواومە ھاتبوو، بىر يارىدا بوو لەگەل و ھەستاكاو بىروات و نەگەر ئىمەمە.

بارو دۆخى ھەر ئىمەكە بەر مە خراپتر دەچوو. ئىوان جەماو ھەرو ھۆكەمەت كەلئىنكى گەورەى تىكەتوبو، پەيو ھەندىبەكانىيان ھەرگىز لەسەك پەروژەم بەرنامەدا يەكى نەدەگەر تەو. شارى سەردەم گەورەترىن چەل بوو لەناو چاوى خەلكدا، چاويان بە بىنئى ھەلئەدەھات. بەلام بۇ دەستەى يەكەمى ھۆكەمەرىنى ئەو شەوقە پەرسنگدارە بوو كەبەر چاويانى روناك كەردبوونەمە، ھىواو خۆزگەم ئاوتە تايبەتەكانى خۆيان لەناو ئەو شارمەدا دەبىنى. شارى سەردەم ئەو ماگنئىتە راستىبەبوو كە ھەموو خۆشى و دەسكەتەكانى ھەر ئىمەمە بۆخۆى رادەكئىشا. شارى سەردەم ھىدى ھىدى لەبەردەم قىنى جەماو ھەدا پايەم قاچو دىوارەكانى دەلەرزىن. دەستەى ھۆكەمەرىنى ھەستىيان بە قەرقەقچى داروخانى شوراي شارى سەردەم دەكرد، بىر يارى ياندا شورايەكى بەرزترو پتەوتر بەدەورى شارى سەردەمەدا لەپشت دىوارە كۆنەكەمە دروست بەن.

دروستکردنى ئەو دىوارە جگە لەوھى كە پارەيەكى زۆرى لە داھاتى خەلكى ھەرىمەكە بۇ خەرج دەكرا، بەردەوامىوونىشيان بۇ جەماوەر دەرخست لەسەر ھەمان ئەقۇل كار بكنو تاكو ئەبەدیش تەختى حوكمرانى بۇ خۆيان بەمىنئەتەوھ. زۆر كەس ھەرىمەكەى بەجىھىشت، دەیانگوت " لەبرسا بمرین كار لەو شورایەدا ناكەین، دەروین سەرى خۆمان ھەلدەگرىن، یاخود بە خواستى خۆمان دەگەین، یان لەسەر سنورەكان دەمرین. زۆر كەسەش ناچار بوون. دروستکردنى ئەو شورایە پرۆژەيەكى گەورە بوو، پىويستى بەكارى زۆرو ھەزارەھا كرىكار بوو كە رۆژانە كارى تىدا بكن. پىپۆرىكى ئابورى برى ئەو پارەيەى بۇ دروستکردنى ئەو شورایە پىويست بوو خەرج بكرىت، بەپى بەرنامەيەكى زانستى ئابورى لىكدانەوھى خۆى بۆكرد و داوتر لە وتارىكدە بلاوى كردەوھ. ئەگەر ئەو پارەيە بۇ پىويستىيەكانى خەلكى ھەرىمە كە خەرج بكرىت، بە ھىنانى سوتەمەنىشەوھ بە گرانترین نرخ، ھەرىمەكە تاكو سەد سالىتر پىويستى بە ھىچ نەدەبوو.

ھەرىمەكە لەمىژبوو شىتى تىدا نەمايوو. ئەو پىپۆرە لە دوای ھەلھاتنى شىتەكان يەكەم شىتى راستى بوو كەوتە ناو بازارەوھ. ئەو ھەندەيان بەسەرىدا كىشابوو، لە دوای شىتەبوونىشى لەناو بازار ھەمىشە دەستى بەسەرىيەوھ دەگرت . ئەو كەسانەى ناچاربوون ئىش لەشورای شارى سەردەمدا بكن، لەئاستى راپەراندنو تەواوکردنى ئەو پرۆژە گەورەيەدا نەبوون. دەستەى حوكمرانىش زۆر پەلەى تەواوکردنىان بوو، بە ناچارى لە ھەرىمەكانى ترموھ كرىكارىان دەھىنا. ھەرىمەكە پىبوو لە جۆرەھا كەس بە بۆنەى كرىكارىيەوھ ھاتبوون. زۆر جار شى ئاسايشەكانىشيان بۇ كرىكارى دەبرد، ھەندىكىش لەوان لە ژىر بارى بەرد راکىشاندا قونگيان ھاتە دەرموھ ھەلھاتن، لە ئاسايشى فىرارىيان دەكرد.

شارەكان شەلقابوون وەك جامولكە ماستى سەر پىشتى كەرىكى شەلى رىگايەكى بەردەلانى چال و چۆل . لەلاپەك بە شوپىن ئاسايشە ھەلھاتوھەكاندا و ئىبوون، لەلاپەكەيتەر سەرقالى چاودىرى شارەكان بوون لەو رەوشەى ھاتبووھ پىشەوھ. نىوەرۆيەك لەو كاتەدا كە وەستا كاوھ گەرابووھە بۇ مەملەكەتى مېش ھەنگ، زرمەيەك شارى شەمژاند. دەمىك بوو ئەو نالەيە لە ھەرىمدا رووینەدابوو. ئەمجارە خەلكو حوكمەتىش پىكەوھ شەمژان، ئەك ھەر شەمژاندن، بەلكو چامولكە ماستەكەى سەر پىشتى كەرە شەلەكە بەر بووھە، ئىتر ماست لەبرى موويەك ھەزار مووى تىكەوت. دەلەت ھەستى بە كارىگەرى كەمبوونەوى ئاسايشەكان و ھىنانى ئەو ھەموو خەلكە كرد، لە راستىدا زۆرى ئاسايش پىويست نەبوو، رىگايتر ھەبوو زۆر گرگىر بوو بىگرنە بەرو بىرى لىكەنەوھ، پەيرەوى بكن .

حاكم پاشا سولتانو سەرۆك و ئەوانىترىش كۆبوونەمو گوتىيان ھەر دەبىت ئەو كەسانە دەسگىر بگەين بەو كارە ھەستاون. ژمارەيەكى زۆر لە ھەموو زومرە چەكدارە جىوازەكان بە ناو شارو كۆلانەكاندا بلايونەمو. بە وردى ھەموو جىگاو مالىكيان دەپشكىنى. خەلكىكى زۆريان گرت كە گومانىان لىدەكردن. ئەو مالانەش كە دەرگايان كلۆم درابوو، دەرگاگەيان دەشكاند ناو مالمەكەيان كون بە كون دەپشكىنى. گومانىان لە ھەر كەسكەو لە ھەر شتەك بەردايە لەگەل خويانىان دەبردن. زۆر كەس ئەم كارە جديبەي ئەوانى پىخۆش بوو. زۆرى ترىش دەيانگوت "ھەمووى گەندەلى خۆتانە، ئەگەر نا كى ئەتوانىت لەم ھەرىمەدا بە كارى تىكدەر ئەو تىرۆرستى ھەلىستىت؟" مالمەكى مورادىش كلۆم درابوو. موراد خۆى لەمالەو نەبوو، لەدەرەو ھىشتا نەگەر ابوو. دەرگای مالمەكى ئەويشيان شكاند. پەرەو كاغەزەكانىان لەگەل خوياندا برد. ئەو رۆژە زۆر گەران كەسيان نەتۆزىبەو كە دلنباين بەو كارە ھەستاو. لەزۆر جىگاو گەرەكدا پىيان گوتن "ئىتر بەس مالى خەلك وىران بگەن و دەرگای داخراو بشكىنن."

دەموو ئىوارە لەكۆلانەك نزيك تەقىنەو كە كورانى ئەو گەرەكە لە زىرايەكدا دوو كابرەي رىشەي چلكىيان دەرھىنابوو. وەك مشكى ناو زىرايەكان ھەلدەلەرزىن. زۆر پارابوونەو كە ھىچيان لىنەكەن خويان دان بە تاوانەكاندا دەنن. ئەوانىش پىيان گوتبوون "دەمتان داخەن...! ئىمە لەو فلقە فلقە تىناگەين. ئىستا بۆشوتىنىكى خۆشتان دەبەين". ھەردوو رىشە چلكەكەيان خستبوو ناو دوو تەشتى لەوحى گەرەو بەراكىشان تاكو بەردەم دەزگای ئاسايش برىبونىان. تەسلىمى دەزگای ئاسايشيان كرىبون، گووتبوويان "ئەوانەي ئىو بۆيان دەگەرتن و ئەمشارەتان بەسەر يەكدادا بۆيان، ئەم دوو قارمانە چلكەن". بەرپو بەرپى ئاسايش زۆر مەمنونىان ببوون، گووتبووى "ئىو قارمانن، بەلام نەك چلكن، قارمانىكى راستەقىنە". بە بەرپو بەرپى ئاسايشيان گووتبوو "قارمانى چى بابە گيان؟ ئەركى سەرشانمانە".

شەو بوو بە ھەرا لە تەلەفزووتندا. ھەرچى گەندەلىو نەھامەتى ھەرىمەكە ھەبوو و پىستيان لە چالاكى دەسگىر كرنى ئەو دوو رىشە چلكەدا بېشارنەو. باسى كورانى گەرەكى خوار قەلا ھەر نەكرا كە ھەردوو رىشەكەيان لە يەكەك لە زىرايەكاندا دەرھىنابوو.

موراد شېرزەي و پەشوكاوى شارى بىنى، ھىندەي ھەموو شار پەشوكا. دلنبايوو كە مالمەكى ئەويشيان پشكىنوو ھەموو كاغەزەكانىشيان برىدو. كاغەزەكان برىتى بوون لە ناوى ھاوړىكانىان بە وەستا كاوشەو لەگەل ئەو پىشنيارەي كە نوسىبوويانەو. موراد وەك بارى دەكرد. لەبرى بالندە كۆچكردوو مەكان دەفرى. رايدەكرد، دەفرى، قەلەمبازى گەرەي دەدا، ھەرنەدەگەيشتە مالمەو. لەبىرىشى نەبوو

تەكسىيەك رابگريت، تەكسى چى؟ كى لەو رۆژەدا ئىشى دەكرد، ئىنجا تەكسىيە بى بەنزىنەكان. دەرگای خانوومكەى لە دوورەوھە بىنى دوو مندالى كۆلانەكە وەك عەرەبانە سوارى بىوون. ھىدەيتەر پەشوكا. بە پرتاۋ خۆى بە ژوردا كردد، ھەرچى وەرەقە ھەبوو بىر دىبوويان. موراڧ ئىتر كاتى نەمابوو بىر لەشتىكىتر بكاتەوھ. دەبىت بە خىزراى پەيوەندى بە ھاورىكانىيەوھ بكات. موراڧ يەكەمجار چوو بۆلاى نەوزادى ھەلۋاچى. نەوزاد لە دوكانەكەى خۆى بوو. موراڧ بەسەرھاتەكەى تىگەياند. نەوزاد گووتى: كاكەگيان بۆ وات لەخۆت كىر دووھ؟ نەختى ھىمەن بەرەوھ. خۆ ئىمە كارىكمان نەكر دووھ تۆ ئەوندە شىپىزەبوويت. موراڧ بە پەشوكاۋىيەوھ گووتى: كاكەگيان مەن باش دەزانم، بەلام لىستەى ناوھكان ناۋى وەستا كاۋەشى تىدايە. ھەموو شىك ئاشكارا دەبىتو بە پىچەوانەشەوھ لىمان ھالىدەبن.

نەوزاد گووتى: ئىنجا چى بكەين باشە؟ خۆتازە ھەموو كاغىزو نامەكانيان بىر دووھ. موراڧ گووتى: دەبىت خۆمان و نىكەين تاكو شتىكمان لى ئاشكارا دەبىت. بۆ ئەوھى زوو بە ھەموو ھاورىكانىش رابگەين، ئىستا ھەرىكەكەيمان پەيوەندى بە ھاورىيەكەوھ دەكەين. ھەر كەسىكمان لەو بابەتە ئاگادار كىردەوھ ئەوئىش پەيوەندى بە ھاورىيەكەى تىرەوھ بكات، ئىمەش دووبارە بىر ادەرنىكى تىرمان ئاگادار دەكەينەوھ. بەم شىۋىيە لە ماۋىيەكەى زۆر كورتدا ھەموو ئاگادار دەكرىنەوھ. مەن ئىستا دەچم بۆلاى ھىوا چاۋ گەورە. تۆش بچۆ بۆلاى. . .

نەوزاد قسەكەى بە موراڧ بىرى گووتى: مەن بۆ مالى زىر گەردى دەچم، مىرانىش لەۋىيە. بابەتيرىك دوو نىشانە بشكىنم. مىران لەمالى ئەوان خۆى شار دۆتەوھ، ئەمجارە بۆكۆئ دەچىت؟

موراڧ گووتى: جىگايەك ھەردەبىت روۋى تىبىكات وەك باۋەشى داىكى لەم زولمەتە رىزگارى بكات. مىران چەند رۆژىشە لەم شارەدا نەماۋە، ئەوئىش رۆشت، لەبەر ئەوھ مەچۆ بۆ مالى زىر، ئىستا زىرارىش باۋەر ناكەم لە مالىرەبىت. نەوزاد ئىشەكەى خۆى بىرچوۋەوھ، بە سەرسامىيەوھ گووتى: مىران كەى رۆشت؟ بۆكۆئ چوو، ئەو شۆنە كوئىيە با ئىمەش بۆ ئەوئ بچىن.

موراڧ گووتى: نەوزاد دەبىت دەستو بىر بكەين، مەختى ئەم پىرسىيارانە نىيە، ئەو بابەتە بۆ كاتىكى تىر ھەلبىگرە. مىران بۆ شۆننىكى زۆر دوور رۆشتوۋە، ئىمە بەم پەلەپەلە جارى نايگەينى.

نەوزاد گووتى: زۆر باشە بابروين، كەواتە بچم شەمالى ناموزام ئاگادار كەم. بە ھۆى ھەلمەتى گەرانو پىشكىن لەدوۋى رۇدوۋەكە زۆر شتىن دەسگىر كىر دىبوو، بەلام ھىچيان ھىندەى بەيانەكانى مالى موراڧ بەلاى دەسەلاتدارانەوھ گىرنگ نەبوو كە بەدوۋا چوونىيان بۆ بكات. لەو جارەوھ ناۋبەناۋ ئەو ھەلمەتى پىشكىنە لە ھەندىك

ناوچەو گەرەك بۇ مەبەستى تايىبەتى خۇيان ئەمجام دەدرا. كاتىكش خەلكى ھەرىمەكە گلەي و نارەزايان دەردەبىرى... دەيانگوت: ئەمە كارى ئىمەيەو پەيۋەندى بە ئارامى و ئاسايىشى ئىۋەو ھەيە. شتىان زۆر گرتبۇو كە كاتى پشكىنننن كە گومانننن لىكر دبوو. ھەندىك لەو شتە گومانلىكر اوانە خاۋەنەكانننن لەمالمۇە بوون، لەگەل كەلوپەلەكانننن خاۋەنەكاننننن بر دبوون، دواى لىكۆلنەو ئەزاد كر ابوون. لەپاش دۆزىنەوئى دوو كەسە ريشنە چلكنەكە ئەو كەسانەئى تەنھا بە گومانلىكر دن گىر ابوون، ئەوانىش ئەزاد كر ان. نۆبە... نۆبەئى چاۋپىداخشاندن و لىكۆلنەوئى كاغەزەكانى مالى مورادە. ئەمەندە شتىان كۆكر دبوو ھەو تاكلو سەرەئى كاغەزەكانى موراد ھات، شەوئىكى زۆر دەرەنگ بوو. مورادو ھاورىكانى دەمىك بوو ئاگادارى ھەموو شتىكبوون. ھەموويان خۇيان و نكر دبوو تاكلو بز انن چى روودەدات؟ تەنھا دوو لە ھاورىكانننن بەردەست كەوتبوون. ئەو دۆستانەش كە ناويان لە لىستەئى ناۋەكاندا نەبوو دوراۋ دوراۋ چاۋدئىرى بارو دۆخەكەيان دەكر د.

ژيان ئالۆزو سەختو گران بىوو. خەلكى ھەرىمەكە روخيان پىر بوو لە بىزارى، چاۋيان لەدەيمەئى غەدرو ناعەدالەت. شارى سەردەم بەو ھەموو ئىسك قورسىيەو پشتننىكى تىرىشى بەكەمەرى خۇيەو بەستەو. پشتنن پشتنن نەبوو، بووبە ئاخىر روژى زەمان، ھەنەھاتو تەوا بىت. زۆر كەس دووبارە سەرى خۇيان ھەلگرتەو روشتن، زۆر تىر ناۋاتيان بەوان دەخواست. ھىوايەك كە خەلكى ھەرىمەكە چاۋەروانىان دەكر د ئەو شارە ئەفسوناۋىيەبوو لىزەو لەوئى لە سەر زارى ھەندىك كەس دەبىسترا، لەگەل ئەو ھەنگۈينە كە بۆنەكەئى ھەموو ھەرىمى پىكر دبوو. بۆننىكى ئەفسوناۋى كە مرقف نەيدەتوانى بە ئاسانى خۇى لى خافلىكات.

دەولەت بەدەستكەوتتى ئەو بەلگانەئى مالى موراد ئارامى لى ھەلگىرا، بەتايىبەتى سەر ھەلدانى دووبارە ناۋى وەستا كاۋە. ھەر ئەو شەو چوون بۇ دەسگىر كىردنى موراد، بەلام موراد لەمالمۇە نەبوو. لەپاش مالى موراد مالى چەند كەسنىكىر تىش چوون، ئەوانىش لەمالمۇە نەبوو. حوكمەت نەگەر سەرى ھەبوايە ئەوشەو لەداخى دلى خۇى ھەزار جار سەرى بەدىوارەكانى شارى سەردەمدا دەدا، بەلام دەولەت سەرى نەبوو، چونكە لە ھەر جىگايەك گلەئى و گازندە بەرامبەر بە دەسەلاتدارىك لە حوكمەت بكرايە، ھىچ بەرپىرىكى گەورە بەسەر خۇى نەدەھىنا، و لك ئەو ئاگادارى ھىچ نەبىت ياخود لە ھەموويان پاكتر بىت. بۇ ھەركەسنىك گەر بىتن وەك زەوى لوشىدائىت ئىتر نەدۆزراۋەتەو. دواين كەس مىرانى روژنامە نوس بوو، ئەو يشيان بەردەست نەكەوت، كەچى ئىستا لەناۋ لىستەكەئى مالى مورادا بە ئاشكرا ناۋى لەناۋ نامادەبوونەكاندا نوسراۋە "مىرانى روژنامە نوس".

مورادو ھاورپىكانى زانىان بە شونىياندا دەگەرپىن ئىتر خۇيان ئاشكرانەكرد، ھەر دوان سىبانيان لە جىگايەك خۇيان شار دەوہ. موراد لەگەل دوو ھاورپىدا پىكەوہ لەمەلى كەسىكى گومان لىنەكر او بوون. موراد بەباشى زانى زوو بگەرپتەوہ بۆ مەملەكەتى مىش ھەنگ تاكو برادرانى ئەوئ ئاگادار بكات، بەر بەيەنيەك لەگەل ھەر دوو برادرەكەيدا بەرپىكەوتن. ئەوانەى ھەنگويناىان بۆ ھەرپمەكە دەھىنا ئاگادارى ئەو كارەساتەى ئەو رۆژەبوون، بەلام ئەوان ھىچ پەيوەندىيەكيان بە مورادو ھاورپىكانىانەوہ نەبوو. ئەو دووكەسەى لەگەل مورادا بوون ھاورپى خۇيان بوون، وەستا كاوہ دەيناسين، زەمانىكىش بوو دوراودور ھاورپى خەباتى كورى دايش بوون. وەستا كاوہ بە مورادى گووت: زۆر چاكتىرد كە ھاتى، من نياز بوو بگەرپمەوہ سەردانى مائىشەوہ بكەم. دەر بارەى مالى خۇيان پرسىارى لە موراد كرد، بەلام موراد ئەم چەند رۆژە ھەوالى مال و مندالى وەستا كاوہى نەدەزانى. موراد گووتى: وەستا گيان بەر استى من بۆ ئەو ھاتم بىرىك لە بارودۇخى ئەو ھاورپىانەمان بكەينەوہ. رەوشى ناو شارەكانىش لەجاران زۆر خراپترە. گرقتەكە لەو ھەدايە ھەموومان ناسراوين .

وەستا كاوہ قەدەرىك بەخەمەوہ بى دەنگ بوو. بىرى لەشتىكى گونجاو دەكر دەوہ، بەلام ئەو دەمە ھىچى بەپىردا نەھات. بەنىگەر انىەوہ بە مورادى گووت: دەبىت ھەمووان پىكەوہ بىر بار لە چارەنوسى ئەو ھاورپىانە بەھىن. رەنگە بەر نامەكەمان بەو جۆرە نەپتە پىش كە ئارەزوومان بوو.

وەستا كاوہ دلى لەلای مال و مندالەكەى بوو، دلىابوو كە ھەلپانكوتەوہ سەريان. خەمى ئەوانىش لەئەستوى ئەودابوو. ئەوان يەكەك بوو لە كۆمەلگاكەو مال و مندالى نەویش بوون، لەخەلكىترىش زىاتر ژيانىان لە مەترسىدا بوو. دەبوو سەردانى شار بكات و ھەوالىكيان بزائىت. دلى بۆ ئەو لىپدەدا كە لەگەل خۇيدا بۆ ئىرەمان بەئىت. لەگەل ناخى خۇيدا دەپگووت: كە شارى ھەبىت وەك داپك لە ئامزىان بگرتەو لەو زولمەتە رزگار يان بكات، ئىتر بۆچى لەگەل ترسو خەم تەنپايدا بژىن. ئەو بابەتەشى لەگەل مورادا باسكرد. مورادىش گووتى: من جاران دەمويست فرىشتە قایل بكەم كە بگەرپىنەوہ بۆ ناو شارو ئىتر لەوئ ژيان بەسەر بەرىن، بەلام ئەو ھىوايەم لەبار چوو، توخوا بۆكۆئ بچىنەوہ ھەر چەندە تازە ژيانى من لەوئ مەحالە؟ ئىرەش ھەر ناوچەيەكە لە ھەرپمەكەى خۇمان، چ جىواوازيەكى ھەيە؟ ژيان لىرە دلىاترو ئارامترىشە، ھەر نەبىت ئەم مەملەكە وەك داپك بەسۆزەو ئامزى بۆ كردوینەتەو لەزولمەتەكانى ئەوئ رزگار مان بكات.

مەملەكەتى مىش ھەنگ شارپكى نەپنى و ئەفسونايى بوو لەلای خەلكى ھەرپمەكە، كەچى ھىدى ھىدى لەناو دلى خەلكدا ئومىدى پەيدا كرد، بووبەو شارەى كە ماوئەك

بوو زەعیم ھەستیار ۋەك مژدەھەكى ھیوا بەخش بەگوئی خەلكیدادەدا، بەتایبەتیش لە دەوای ئاشكرابوونی ھەلھاتنی ھاوڕێ دێرینەكان. زۆر لە خەلكی بێزار لە دەستە حوكمی ئەو رۆژگارە خۆیان دەدا بە دەم چارەنووسی نادیار. بەرەو دەست و كێوكان دەروشتن تاكو ئەو شارە بەدۆز نەوێت كە زەعیم ھەستیار مژدە پێدەدان. زۆریان ھەبەوون بە رێكەوت نزیكى چیا ھەزار بەھەزارەكان دەبوونەو، بەلام ترس و پەشوكاوی لەناوچەى ئیسكەو پروسك لێكەوتووكان بەرەو ناو شارەكان یاخود بەرەو جیگاھەكى تر دەگەرانەو. ھەندێك كەس لە بەختی خۆیان توشی وەستا كاوە یان مورا دەعاشق یاخود كەسانى تر دەبوون، ئەوانیش لەگەڵ خۆیاندا بۆ مەملەكەتى مېش ھەنگ دەیانبردن.

سىماى ئەو شارە خەیاڵییەى زەعیم ھەستیار باسیدەكرد لەبەرچاوى خەلكدا تارمايى دەركەوت و ئومیدی شادمانى بە خەلك دەدا كە ھاوكات بوو لەگەڵ سەختەرىن ژيان لە ھەر ئێمەكەدا. شاری سەردەمیش تەنھا ۋە چۆل بە چاوى خەلكدا نەچەقى بوو، ۋەك پیاویكى قومارچیش داھاتی ھەر ئێمەكەى لەبن ھێنابوو، بەلام لەناو ھەو ئەو شارە بوو شایستەى پێشواز یكردن بوو لە میوانە گەورەكانى جیھان. ھەر بەرێزك بەتایبە بەبوونی ئەو شارە سەرسام دەبوو، سەرسامى میوانەكان شانازی و گەورەیی بوو بۆ دەستەى حوكمرانى، لێرەو گرتەكان زیادیان دەكرد كاتێك ئەوان بە گەورەیی خۆیان دەبینى. گەورەیی لەئەقائیت و بێر كردنەو یاندا بەمانای گەورەیی خودى خۆیان بوو بە سەر جەماوەردا كە ھەك باوك خۆیان دەبینى، بەلام باوكیكى توندو تێر كە پەیرەو كردنى كلتورى باوك سالاریان پێقبول بوو. ئەم نەفسیت و بێر كردنەو ش بوو كە دژایەتى بەرنامەكەى ئوقیانوسیانى ھێمنیان پێدەكردو ھەرگیز خۆیان بە كۆرى مێلەت و نیشتمانی و شۆرش نەدەزانى.

شارى سەردەم بوو بە ھەرمێكى قایم و ئاوەدان و دلرفین كە ھاوتای شارە گەورەو پێشكەوتووكانى جیھان بوو لەرووى جوانى و ئاوەدانى و بیناسازى، بەلام ۋەك مندالێكى پێنەگەشتوو كە پێش وادەى خۆى لەدايك بێت، ئەویش پێش و مەختى خۆى ھاتە دوناو، ھەر بۆیە ھەمیشە ترسى بەرگەنەگرتنى ژيانە تازەكەى بوو، خەمیان بوو لەناو بچیت. لەبەر ئەو جیاواز تر بوو لە شارە بەناوبانگە پێشكەوتووكانى تری جیھان كە لەوادی خۆیاندا لە دايك ببوون و بەپێى مێژوى سوورى ژيانى تايبەتى خۆیان گەشەیان كردبوو. شاری سەردەم ۋەك مندالە پێش و مەخت بوو ھەم بەر تايبەتمەنى ژيانیان لە ترسى مەرگەو لەناو چوون لە ناو زورى شوشەى تايبەتدا ژيانیان دەپارێزن. شاری سەردەمیش لەبەر ھەلمومەجى تايبەتى و بارودۆخى ناسكى، بەشورای بەردین و قایم پارێزراو بوو. بەپێى چاودێرى فكرى كۆن كە خاقل بوو لە مێژوى پێش خۆى، بێئاگابوو لەو زانیاریانەى چۆن شارێك دەتوانیت بپارێزیت لە

مردن ئەگەر پېش تەمەنى خۆى لەدايىك بووبىت . شارى سەردەم بەبى كەمو كورى بوو ، بەلام دابىنکردنى پىويستىبەكانى لەھەناوى خۆى و رەنجى ئارەقى ناو چەوانى خۆى پەيدا نەدەبوو . شارەكانى تر بىوون بە مەيدانىكى پېشەسازى بەرھەمىيان بۆ قورگو ورگى شارى سەردەم . شارى سەردەم ھەرچەندە پېشكەوتو جوانو رازاۋەبوو ، بەلام لەو مندالەش دەچوو لەپىر بېيت بە پىاۋىكى گەورەو رىكو پىكو پىرو بالا بەرز ، بەلام ھەر عەقلى مندالى لە كەللەيدا بېيت . كارەسات لە كەللەبوونى عەقلى مندالدا نىبە ، ئەو كارەساتە مندالنىك ھىندەى پىاۋىك بەخەرجىو بە شانو شەكەتو بالا بېيت ، ئەو كارەساتە مندالنىك ھىندەى پىاۋىكى گەورە زياتر قوماشى بۆدەستىك جلو بەرگ بووبىت ، ئەو كارەساتە مندالنىك وەك پىاۋىك ھەلسوكەت بكات بەلام ھەمان عەقلى مندالى ھەبىت ، زەرمىكە مېشكى پىاۋىبوون لە سەرىدا نەبىت . شارى سەردەم ئەو مندالە بەقەمو قىافە بىئەقەبوو كە لافى پىاۋىكى گەورەى لىدەدا ، جلوبەرگى بازارگانىكى دەولەمەنى دەپوشى . كۆرۈكۆبوونەو گەورەكان دەچوو . لەگەل پىاۋانى دۇنيادا ئاشنابوو ، بۆ دەعەتەيان دەچوو ، ئەمىش دەعەتى گەورەترى دەكرەنەو ، بەلام تواناى فلسە سورىكى نەبوو پەيداي بكات . بىئاگابو پارە چۆن پەيدا دەكرىت . بىئاگابو دۇنياي ھەرىم دەولەتەكان زانستى نابورى لە پېش ھەموو زانستەكانى ترمو رايگر تۈو . بىئاگابو پەيوەندى مېلەتەكان و لاتو ھەرىمەكان لە سەر نابورى بەندە . كارەساتەكان لەپشت ئەقەمو روودەدن ، ئەم شارە پېشروەى ھەرىم ئەقلىشى نەبوو ، ئىتر ھەرىمەكە نوقمى نەھامەتەكان بىو . بىشك خۆيشى تواناى راگرتنى خۆى نابىت . يان دەبىت بمرىت ، ياخود مندالنىتەمو بە پىى سروشتى گەشەكرەن ، بەپىى پەيرموى زانست سورى مندالبوون تەواو بكاتو گەورە بېيت .

شارەكانى ھەرىم بوون بەو شارانەى كە مروّف لەخەويشدا خەزى بەژيان نەدەكرە تىياندا ، ئىتر چۆن بە واقع تواناى مانەويان ھەبوو . روژانە ھەزارەھا كەس سەرى خۇيان بەرمو دۆزىنەو شارىك ھەلدەگرت بەو ھىوايەى وەك دايكىيان لە نامىزىيان بگرىتو لە زولمەتى ئەو سەردەمە رزگاربان بكات . مەملەكەتى مېش ھەنگ ھىدى ھىدى پىر دەبوو لە خەلكى ھەرىمەكە بەنابىتەتى دواى روشتتى ھەموو ھاۋرىكانىيان و ھەندىك لە خىزانەكانىيان ، بەلام كەس نەيدەتوانى راستەموخۆ بچىت ، ھەروەك جاران مەترسىداربوو ، مېش ھەنگەكان دىرو چاۋ نەترس بوون . دەولەت ھەموو شتىكى بۆ ئاشكرابو ، پىلانى ھىرشىكىشى رىكخست ، بەلام وەك ھەموو جارنىك بە سەرى شكاو و قونگى دىراۋە ھاتىوونەو . ئاگادارى ھەموو شتىك بوو ، بەلام لە نەينى چوونى ئەو خەلكە تىنەدەگەيشت ، چۆن بەئاسانى وبەبى ترس خۇيان بەناو چىپاكاندا دەكەن ؟ چۆن مېش ھەنگەكان ئەوانە ونجرونجر ناكەن ؟

و ھەستا كاۋە بەنھېنى لەگەل مورادا ھاتنەوھ بۆ ناو شار، بەلام لە رۆژگار يېقى زۆر ترسناكدا بوو. ھەستا كاۋە براريدا بوو خىزانەكەي لەگەل خۆي ببات. موراديش پەيوەندى بە ھەموو ھاور يېگانىيەنە بەكات كە خۇيان شار دېوۋوھ. ھەندىك ھاور يېگانى گومانىيان لەسەر نەبوو، لەبەر ئەوھى ناويان لەو لىستەيەدا نەبوو كە بەر دەستى دەولەت كەوتىو. ئۇوار ھەيكى درەنگ خۇيان بە ناو شاردا كرد. ھەستاكاۋە گووتى: من تەنھا ئەمشەم لىرە دەمىنەمەھ. ئەگەر مندالەكانم لە مالمەھ بوون سبەي بەيەنى زو دەروين. موراد گووتى: تۇ ئىشوكارى خۆت جىيەجى بەمۇ بگەر پىرەوھ، چاۋەروانى من مەكە رەنگە من بەشەويك كارەكانم تەواۋ نەبىت، چونكە برادەران زۆر پەيوەندىيان پىوھ بەم، بەلام بۆ زانىيارىت ئەمشەم دەچم بۆ مالى " جەبارى فەتەخى زەماۋەند". رەنگە ھەر ئەمشەم لەگەل ئەودا چەند برادەرىكىمان بىيىنم. جەبار تۆتۆمبىلى پىيو گومانىشى لەسەر نىيە. ئەو شەوھ ھەريەكەيان چوون بەلای كارى خۇيانەوھ لەپەكتىرى جودا بوونەوھ.

ئەو نوسىنەنى لە مالى موراد دەست دەولەت كەوت، ئەوئەندە ترسناك و نەپىندار نەبوو جگە لەوھى كە ناۋى ھەستا كاۋە ميرانى رۇمانوس تىدا نوسرا بوو كە ھەر دوۋكەيان ھەلھاتوۋى دەستى دەولەت بوون. ترس و گومانى دەستەي حوكمرانى لەناۋى ئەو دوو كەسەبوو كە پەيوەندىيان لەگەل ئەمۇ كۆمەل ھاور يېگانە ھەبوو كە گومانى رىكخراۋىكى نەپىيان لىدەكرا. يەكەم كۆبوونەوھى دەستەي حوكمرانى سەبارەت بەو بابەتە حاكم پاشا بەئاشكرا باسى ئەو ترسەي كرد كە سەرو دلى گرتىو. غەزەب و تورەبوون لە ناۋچاۋەكانى دادەبارى روۋى دەمى لە ھەموۋيان بوو، ھەر چىيەكەشى دەگووت سەروك و سولتان لە ھەر دوۋلايەوھ دانىشتىبوون قەسەكانىيان بە سەر لە قاندىن پەسەند دەكرد. گووتى: من ھەر لەسەرەتادا ھەستەم بە كار يېقى نەپىنى مەترىسدار دەكرد، بەلام ناۋىر يېت دارىك لە كەسنىك ھەلپىر يېت شىرىتى عومرى رابردوت سەد جار بۆ لىدەدەنەوھ، ئەگەر دان بەخۆتدا دەگر يېت، ەك ئىستا كاتىك بەخۆمان دەزانىن كار لەكار ترازوھ، رەنگە ئىستا دەيان گروپى چەكدارى دروست بوۋىت كە ئىمە بىئاگەيان لىيان. ھەموو روداۋەكانىش كە دىنە پىش پىتان وانەبىت ھەلەي خۆمانى تىدا نىيە، بىوورن ھەلەي خۆتان. بەلئى روداۋەكان بىئاگەي ئىوھ دەيخولقنىت. كەس نازانىت خەرىكى چىن. ئەم شارەمان تەنھا بۆ پالداۋە دروست نەكرد بىخەم بخۆن و بخەمن. لەپەك پروسەي گۇرانكاريدا ھەموۋتان لەدەست دەچىت. ئەگەر كار واپروات ئەو پروسەي پىش و مەخت ئەنجام دەدەم.

كىشەكان لەنىوان ئەوان و خەلكدا لەسەر كورسى دەسەلات بوو كە بە قونكىانەوھ نوسابو، نەھامەتەيەكانىش لەوھە خولقاپوون. داۋاكار يەكانى ھەستاكاۋە

ھاورىكانى و زۆر بەھى كەسانى تىرىش ئەنجامدانى گۇرانكار بىھكى سەر تاسەرى بوو بە بەرنامەھىكى گونجاوى سەردەميانەھى رىكويىك. كىشەھى شىخ بەختەھەرىش ھەر ئەھبەھو، كەچى ئېستە حاكم پاشا خۇى پرۇسەھى كۇرانكارى پېش و مەخت ئەنجام دەداد. ھەھوويان سەرسام بوون. مامۇستا شادمان رۇخسارى كرابوھو، وەك بېھوئەت قسە بكات ياخود پېشنيارىكى ھەبەت، بەلام پېش ئەھ خەسەرەھەشتى ھەولنەر دەستى بەرزكردەھ. خەسەرەھەش يەككەك بوو لە دەستەھى ھوكومرانى، ئەھەش پېاويكى بەھەرگە قارەمان بوو. ئېستەش ھەر خاھەن ھەلۇئەستى خۇى بوو، لەبەر ئەھە لەناو خەلكدا ھەر خۇشەھەشت بوو، بەلام كىشەكانى خەلك لەم رۇزگارەدا زۇر لەھە گەھەر تەربوون رەفتارى ئەھەرۆ لە پېناوى ھەلۇئەستى رابردو بكوژەت، چاھە لەبەدەنگى ئەندامىكى دەستەھى ھوكومرانى بېۇشەرت. چونكە ھەر ھەھوويان سۇدەھەند بوون بەھە ئاستەھى سەنورى مافى رەھوى بەزان دەھو، بەلام كەسەكى وەك شىخ بەختەھەر ئېسپاتى كەرد دووبارە وەك رابردو خاھەن ھەلۇئەستەھى لە خەھى چارەسەر كەردنى ئازارەكانى خەلكداھە. ھەھو مۇلكە سامانەكانىش كەرد بە قوربانى ھەلۇئەستى. لەپاش رۇشەنتى ھەرچېھەكى ھەبەھو گەرايەھە بۇ دەھلەت. مۇلكى دەھلەتەش مۇلكى ئەھ چەند كەسەھو. يەككەك لەھە كەسانەھى كە مامۇستا شادمان لە مەھەكەتى مېش ھەنگ بە برادەرانى گوت. " مەن تەنھا لەگەل دوو كەسەدا دەتوانم ئەھ بابەتە باسبەكم". يەككەك لەھە دوو كەسە خەسەرەھەشتى ھەولنەر بوو، ئەھىترىان كاروان جەزراوى بوو. شىخ بەختەھەرىش دۇنباھو لە ھەلۇئەستى ھەردووكيان. بەلام ئەھ كاتە كە خۇيان لە خەسەرەھە دوور خەستەھە ناويان نەدەھەننا، ھەندەك كىشەھى ھەبەھو كە توشى رۇداويكى تايبەت بەخۇى بېھو، بارودۇخى گونجاھ نەھو كە بابەتەكى گەنگى لەھە كاتەدا پىبەسپىرەت. حاكم پاشا رۇوى لە خەسەرەھە كەردو بەسەر ئامازەھى بۇكەرد كە قسەكەھى خۇى بكات.

خەسەرەھە گوتى: گەھرەم كىشەكانىش لەنەھوونى ئەھ كۇرانكار بىھەرە سەرىان ھەلداھە، ئېمەش پەشتەگىرى ئەھ پېشنيارەھى بەرەزتان دەكەين. مامۇستا شادمان بەھى ئەھەھى مۇلەتى قسەكەردن وەر بەگەرت، ئەھەندە بېئارام بوو لەھەجىگەھى خۇيەھە گوتى: پېشنيارىكى دۇخۇشكەھو گونجاھە.

حاكم پاشا بە زەردەخەنەھىكى ئازارايىھەھە گوتى: ئېنجا ئېھە دۇنباھە مەھەستەم چە گۇرانكار بىھەكى پېش و مەختە؟ بېگومان كەس قسەھى نەكەرد، چونكە پەرسىارەكەھى پەر ماناھو. پاش قەدەرەك بېدەنگى كوشنە گوتى: مەن مەھەستەم ئەھ گۇرانكار بىھەھە كە سەرلەھەن ھەھووتان قۇدەكەھەھە. كەلكى چى دەگەرن كە خەرىكى كودەتانو ئېھەش بېناگان. ئەھ دووكەسەھى لەھە كۇمەلەھەدا گىراون دەبەت ھەھو شتەك ئاشكرا بەھەن،

دان بە ھەموو راستىيەكاندا بنىن. لەرىگای ئەوانەو دەستمان لە شتىك گىردەبىتو زانىاريمان دەستدەكەوت.

مامۇستا شادمان گووتى: رەنگە كىشەكان بەو شىوئە نەبەن كە بەرىزتان دەبىين، دەكرىت كەمىك روونتر بروانين. ھەموو چاومەكان بەمىن بەيەك تاكو باشتر ببىين. كاروان جەزراویش بۆچوونى خۆى خستە پال قسەكانى مامۇستا شادمان، ھەروەھا خەسرەوى دەشتى ھەوليريش گووتى: گرنگە ھەموو بىروبوچونەكان بخوئىنەو و بەزمانىكى تر بدوئىن.

حاکم پاشا زۆربەى ئەندامەكانى تر خەموترسونىگەرانى ھەلگىرساندى شۆرشىكى جەماوەريان بوو. برىارى لىبوردينىيان بۆ ھەموويان دەركرد، بە شىخبەختەو روو و مستاكاوشەو. بەلام برىارىكى نەينى بوو. لەرىگای كەسوكرىانەو ناگادار بكرىنەو. ئەم برىارە ھەلئىكى باشبوو بۆ مامۇستا شادمان كە بتوانى بە ئارەزى خۆى چاوى پىيان بەموت. ئەو دەيزانى كە موراد مألەكەى بەجىھىشتوو، دلىابوو ھەموويان لە مەملەكەتى مىش ھەنگ. جىگای ھىچ كام لەم ھاورپىانەشى نەدەزنى كە خۆيان لە مألەكاندا شارەبوو. ئەو ھاورپىەشيان كە گىرا بوون، ھىچيان نەدركاندبوو، ھىچىشيان نەدەزنى سەبارەت بە مەملەكەتى مىش ھەنگ. ھەرئەمەندەيان باسكردبوو كە ھەلىانداو دەنگى خۆيان بەن بەيەك پىشبارىك بەخەنە بەردەم دەستەى حوكمرانى. گووتبوويان وەستا كاوشمان ببىنو، بەلام حاکم پاشا ناگادارى كورى داينەبوو كە تاكو ئىستا ماو.

مامۇستا شادمان گووتى: من خىزانەكەى وەستا كاو ناگادار دەكەمەو.

وەستا كاو موراو عاشق لە يەكترى جودا بوونەو. موراو چوو بۆمالى جەبارى فەتاحى زەماوئەند، وەستا كاوش بە پەنا ديوارەكاندا خۆى گەياندە مالى خۆيان. بەدەم دزەزى رىگاوه، بىرى دەكرەو ئەگەر لەمال نەبەن بۆكوئ بچىت؟ خۆى لەم ناومىدە دور خستەو، لە دلى خۆيدا گووتى "ئەم شارە مالىكى تىدا ماو رووى تىبىكەم، خەيالى كلىلەكانى نەبوو ھەر لەيەكەم رۆژو كە مألەو بەجىھىشتبوو پىبوون. نزيك مالى خۆيان بوو، گرى زەردى چرا كزەكانى ژورمو ئومىديان بەدلە پەشو كاومەيدا. كلىلەكانى دەر ھىناو بەئەسپاى دەرگاگەى كردەو.

وەستا كاو تازەگەيشتبوو مألەو لەدەرگا درا. دەنگى لىدانى دەرگا لەشەو ترسناكەكاندا دل دادەخور پىننىت. ھەموويان دلىان داخووپا. وەستا كاو بە كەزالى خىزانى گووت خۆت دەرگاگە بكرەو، منىش دەچم بۆ سەربان، ئەگەر بەھاتنى منيان زانىبوو بۆ گرتنم ھاتبوون، من لەسەربانەو دەرباز دەبم و دەروم. ھىچ خەمى منتان نەبىت. حاشا لە ھاتنەو مىش بەك، بلئى ئەومان نەبىنوئەو ئىوئەيان بە ھەلە ناگادار كردوو. وەستا كاو لەسەربانەو بە نىگايەكى دزمو لە خوارموەى دەروانى.

لەناوتارىكى شەودا مامۇستا شادمانى ناسىيەو. بە ئەسپاي ھاوارى لە كەژال كەرد كە بېيەننە ژورەو. كەژالى خىزىنى وەستا كاو ەدەرگاگەي كەردەو مامۇستا شادمان بوو. مامۇستا شادمان لە پاش سلاو كەردن گووتى: بۇ پىرسارىك ھاتووم. كەژال گووتى: مامۇستا وەستا ش خۇي لەمالەو مەيە نەگەر دەتەويت بېيەنە ژورەو؟ مامۇستا شادمان بە سەرسورمانەو گووتى: لەمالەو مەيە ؟ چۆن كەي ھاتەو ؟ مامۇستا شادمان زور خۇشخالىبو بە ھاتەو ەي وەستا كاو. لەدى خۇيدا گووتى" بۇچى ھاتبېيەو لەم ساتە ترسناكەدا؟ ئەم كابرەيە لە رۇچى خۇي بىزارە". ھەردووكيان بەتەنھا لە ژورەك دانىشتىبوون. مامۇستا شادمان گووتى: ھەرگىز باو ەرم نەدەكەرد لىرەبىت، بەلام ئەو ئەيستا لىرەبىت، پىمبلى كەي ھاتبېيەو بە چ مەبەستىك لىرەبىت؟

وەستا كاو گووتى: قەدەرەي كەم پىش ھاتنى تۇ ھاتەو، ھاتووم ئەمانىش لەگەل خۇدا بېمە بۇ مەملەكەتى مېش ھەنگ. ئەم دوورو تەنبايە ناكەيت. وەستا كاو چاوەران بوو كە مامۇستا شادمان خۇي قەسەكات بەم شەو چۆن رىگاي كەوتە مالى ئەوان. مامۇستا شادمان گووتى: دەز انىت بۇچى ھاتووم؟ ھاتم ھەوانىكى موراد بزەنم، ھەرچەندە لەو برىوایدە بووم لەم شارەدا نەماو. وەستا كاو گووتى: مورادت بۇچى بوو؟

گووتى: رەنگە كارى زياتەرم بە ئىو ھەبوایە، دلىنباووم كەستان لىرە نىن، بىرم لەموراد كەردەو لەر رىگاي ئەو ەو سەردانتان بەم. وەستا كاو بە خەندەو گووتى: سەردانى ئىجگارى ياخود.

مامۇستا شادمان گووتى: بەلى بە ئىجگارى بەگەر ئىو، لىردونى نەينى بۇ ھەر ھەموونان دەركاوە كە بەگەر ئىو. بەدلىنبايشەو ژيانى ھەموونان پارىزاو دەبىت. مەن تەنھا وەك كەستىك ھاتووم ئەو برىارەتان پىر ابگەيەنم. ئەو ەش دەزانم كە كىشەكان زور لەسەرو ئەم برىارەون.

وەستا كاو بە نىگەر انىو گووتى: سەپەرە، ھەموو نەھامەتى و كىشەو نازارەكانى خەلك و گەندەلى خۇيان لە برىارىكى بچوكدا دەشارنەو. گەنگ نىبە ئەگەر ئىمە بەو برىارە بەگەر ئىنەو، ئايا كىشەكان چارەسەر دەبن؟ رەنگە لەپاش ئىمە چەندىن كەسىتر توشى ھەلھاتنەو راونان بىن، ياخود ئەوان مەترسى ھەلگىر ساندى شۇر شىانە لە كەسانى وەك ئىمە؟ دلىنباو ھەرگىز ئىمە بەو كارە ھەلئاستىن. ھاتەو ەي ئىمە چ پەيوەندىبەكى بە چارەسەر كەردنى خەمو نەھامەتەكانەو ھەيە. وەستا كاو پرسى: ئايا ئەوان دەزانن كە كوررى دايە تاكو ئەيستا ماو؟ مامۇستا شادمان گووتى: نەخىر. جگە لەمەن كەسىتر ناگادار نىبە، لەبەر ئەو برىارەكە ئەو ناگەرتەو.

مامۇستا شادمان بە كامەرائىھو گەوتى: بىر يار لەدەست خۆتاندايە، ھەر چىيەكەش بەمن بىكرىت نامادەم.

ۋەستا كاۋە گەوتى: ئەگەر شارېك ۋەك دايك لە ئامىزمان بىكرىت لە زولمەتى ئەم ھەرىمە رزگارمان بىكات، ئىتىر بۆ كوئى بىگەرىيىنەۋە. گەر ئانەۋەمان ماناى تەسلىم بونۇ بىدەنگى. بىر يارمانداۋە بەيانى زو ھەموومان بىرۆين. تەنھا ئۆتۆمۆبىلىكمان بۆ نامادە بەكە تاكو لىرە دوور بەكەيىنەۋە.

مامۇستا شادمان گەوتى: ئەۋە زور ئاسانە، سبەى بەيانى نامادەبن.

مەملەكەتى مىش ھەنگ ھىدى ھىدى خەلكى بۆ دەچو بەتايىبەتى لەدوای چوونى ھەمو ھاۋرى دىزىنەكانيان. ۋەستا كاۋە مالى مندالەكەى برد، بەلام مورا چەند رۆزىك مایەۋە تاكو پەيۋەندى بە ھەمو ھاۋرىكانىھو كەرد، پىلانۇ بەرنامەى رۆشتىنىشيان بە وردى جىيەجىكرەد. كەسش لە ھاۋرىكانيان نەچۋونە ژىر كارىگەرى بىر يارى لىبور دىنەكە. لىبور دىنكى نەينى بى مانابو، كەس نەيدەزانى لەسەر چ بەنەمايە؟ ھەمو بىان باش دەيانزانى بەگەر ئانەۋە تەسلىم بونى ئىوانىش كىشەكان چارەسەر ناكرىن، بەپىچەۋانەۋە دەسەلاتى ھوكمەرانى بەسەر خەلكدا بەھىز تر دەكات. جگە لەۋەى قىبول كەردنۇ بەدم چوونى بىر يارەكە ماناى تاۋانبار بونۇ دانىان بە تاۋانەكانى خۆيان ھىناۋو بە لىبور دىن گەراۋنەتەۋە.

ئەۋ شارە نەينىبەى زەعم ھەستىار زەمانىك بە گۆى خەلكدا دەچىر پاند، وردەوردە ئاشكرا دەبوو. خەلكى ھەرىمەكە بۆنى شارىكان كەردبوو ۋەك بۆنى باۋەشى دايكان ئامىزى كەردبوو ۋە لە زولمەت رزگار يان بىكات. رۆزانە خەلكىكى غەمبارو بىزار دەكەوتتە دەشتو كىو ھەردەكان بەمەبەستى دۆزىنەۋەى ئەۋ شارەى بۆنۇ بەرامەى ھەناۋى پىر كەردبون. زۆر كەس لە رىگەى ھەردو كىۋەكان سەريان تىداچوو. ھەندىكىش دەكەوتتە سەر رىگەى ئەۋانەى لە مەملەكەتى مىش ھەنگدا دەزىانۇ جار بەجارىك ھاتوچۇيان دەكرد، لەگەل خۆيان بۆ مەملەكەتى مىش ھەنگيان دەبىردن

شارى سەردەم پارچەيەك بوولە ھەرىمەكە، بەلام ھەمو ھەرىمەكەى بەخۆيەۋە ناشرىن كەردبوو، خەلك لەشارو ھەرىمەى خۆيان كە ھەزارەھا پىشت تىيدا لەۋىدا ژىابوون، بەناچارى بىزارى بەجىياندەھىشت. روىان لەۋ شارە دەكرد ئەگەر قەدەر بىناختە سەر رىگەى، دەنا لەناۋ چىاۋ سەر سنورەكان دەبوون بە مىۋانى مەرگ. لەۋ رۆزگارەدا مەرگ لەناۋ نەھامەتىەكانى بەر ھەمى ھوكمەرانىدا بەسەر شانۇ مى خەلكەۋە، ترس سامى نەمابوو. ئەۋەندەى خەلكە ئاۋارەكە رىيان دەكەوتتە مەملەكەتى مەرگ، تاكە تاكە توشى مەملەكەتى ھەنگوین دەبوون، ئەۋىش ئەگەر بەخت پاۋەريان بوايە توشى كەسنىكى ئەۋ مەملەكەتە بىۋونايە.

مەملەكەتى مېش ھەنگ نېتر پېويستى بە بەرنامەيەك ھەبوو بۇ رېكخستى ژيانى ئاسايى، بۇ پەيرەموردنى سېستەمىكى كۆمەلەيەتى لەسەر بەنمەيەكى زانستى كە ژيان ئالوزو بەربلاو نەبىت. ھەموويان ھەستيان بەر لېشاو كەردبوو لە شارەكانەو ھەكە روو لە دەشتو چىپاكان دەكەن بە مەبەستى دۆزىنەو ھى ئەو شارەى زە عېم ھەستيار مژدەى پېداوون، تاكو ئېستا لە گوئياندا دەزرگايەو. ھەوالى ئەو كەسانەشيان بېستبوو لە پېناوى دۆزىنەو ھى ئەو شارەدا گېانيان لەدەست دابوو، ياخود بى سەرو شويىبوون. دۇنيابوو رۆژىك مەملەكەتى مېش ھەنگ ئاشكرا دەبېتو ھەموو ھەرىمەكە رووى تېدەكەن تاكو لە زولمەتى ئەو رۆزگارە رزگاريان بېت. كورى داپە گووتى: ئەركى ئېمە لە ئېستاو دەست پېدەكات، من دۇنيام ئەگەر ھەموو ھەرىمەكەش روو لېرە بەكەن، ئېرە نابېت بە جېگاي ھەتا ھەتايان، داوين جار ھەردەبېت بەگەرېنەو. خوئندنەو ھى وردى ئېمە بۇ ئەو رۆزگارەى كە ھەكەكە لېرەو دەگەرېنەو، بەكەكە لە ئەر كە مەيدانېيەكانى ئېستا بۇ داھاتوو، تاكو نەكەوېنە ھەلەيەكى تىرى مېژووى.

شېخ بەختەوەر گووتى: چۇن بزانيان ھەموو ھەكەكى ھەرىم روو لېرە دەكەن؟ بۇچوونىكى دوور لە راستىيە، ئېتر بۇچى ئېش لەسەر گومان بەكەن؟ كورى داپە گووتى: ئەگەر لەخۆمانەو، بەبى رەچاكردى بارو دۆخەكە بېريار بەدەين، ياخود قسە لەسەر ئايندە بەكەن، بۇچوونەكانمان دوور دەبن لە راستى. بەلام بۇنى ئەو رۆزگارە دەگاتە ناو ئەم مەملەكەتە. رۆژانە چەندىن كەس بەرەو دەشتو چىپاكان ھەلدېن تاكو جېگايەكى ئارام بەدۆزىنەو لە زولمەتى ناو شارەكانى خۇيان رزگاريان بېت. ئەگەر لە ئېستاو بېر لە روداوە پېش و مختهكان نەكەينەو، لېشاوى خەكەكە وەك لافاوى بەھار بە ھېچ بەرى ناگېرېت. ئېستا ھېچ كارىكەمان نېيە، ئېتر رۆژانە بۇچى سەرقالى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھېمن نەبېن؟ ئەوانەى ئېستا لېرەن، ھەموو ئەو ھاورېيانەن كە رۆزگارېك بوو ھاورېى بەرنامەكە بوونو ئېستاش بە ھەمان بېرو رۇخو خۇشەويستىيەو پەسەندى دەكەن.

وېستا كاوە بۇچوونەكانى كورى داپەى بە گونجاو زانى، ئەو كەسانەيتىرىش كە لەوئىدا ئامادەبوون ھەموويان قوبۇليان بوو بە شېخ بەختەوەر بېشەو.

ئوقيانوسى ھېمن ھەولى سى بەنمەى سەرەكى دەدا لە ناخى ئەندامەكانى شۇر شدا بۇ ھەتاھەتايە بېجەسېنېت. وەك خۇشەويستى وەفاو دۇسۇزى. كورى داپەش دەويست ھەر لەمەملەكەتى مېش ھەنگ ھەمان بەرنامە پەيرەو بەكات تاكو ئەو ھەكەكى لە مەملەكەتى مېش ھەنگ خۇشەويستيان بۇچىپاكانو ھەنگەكانو گولوكانى و روبرو ھەموو شتەكانى ناو مەملەكەتەكە ھەبېت. ئەو جۇرە خۇشەويستىيەى كە ئوقيانوسى ھېمن دەويست لەناخى ئەندامەكانى شۇر شدا وەك

خەرىزە رۇخىيەكان بوونى ھەيىت تاكو ھەست بە پېرۇزى و خۇشەويستى بكات. لىرەو مەرۇف لەئاستىدا خۇى بچوك دەيىنىت تاكو ئاستى قوربايدان و تەسلىم بوون. كورى دايە گوتى؟ من قەسەكانى ئوقيانوسى ھيىن دەليىمەو: ئەگەر مەرۇفەكان ئەم جورە خۇشەويستىيە لەناخاياندا نەيىت، ئەودەمە خۇيان بەگەرەو خۇشەويستەكەيان بچوكدەكەنەو. ھەموو بچوك دىنەو ھەيەكەش پېرۇزى خۇى لەدەست دەدات، بەلام پېرۇزىيە ئەزەللىيەكە لە خودى خۇشەويستىيەكەدا بەشارا ھەيى ھەر ماو. ئەمەرو لە ھەرىمەكەدا ئەو و ئىنانە بەرچاودەكەون. نەبوونى ئەو خەرىزە پېرۇزىيە كەس خۇشەويستى بۇ نىشتىمانەكەى نىيە. نەبوونى ئەو خەرىزەيەيە لە رۇخى ئەندامو بەرپرسەكاندا كە پېرۇزىيان لە خاكى نىشتىمانەكە سەندۆتەرە بەو ھى پارچە پارچە جەستەى خاكىيان كەدووە بە مولكى خۇيان. دەيىت ناخو رۇخى خۇمان خالى بگەينەو لەو ھىواو ھەزانەى كەچىژ لە بە خاومبوونى خاكى نىشتىمانەكە و ەردەگرن. لەسەرەتادا بەرنامەكەى بەم جورە دارشتىوو كە كەس ناتوانىت خاوەنى زەويى و زارىكى زور بىت. تەنانت ئەو خۇشەويستىيەش كە لەناخى مەرۇفدایە رىگا بەخۇى نادات خاوەنى ئەو شتانەيىت كە مولكى گشتىن. ئوقيانوسى ھيىن پىوابوو مەرۇف ياخود "تاك" نايىت خاوەنى بوونە گشتىيەكان بىت كە كۆمەلگاي لەسەر بەندە، وەك نىشتىمان و دەسەلات و مىللەت.

ئوقيانوسى ھيىن پەيرەمەردەن و كارپىكرەنى دەسەلاتى بەستىوو بە وەفای سەر كەدەكەو، ياخود كەسەكەو بەپىنى ئاست و پىگەى دەسەلاتى. دەسەلات ئەو قەوارەيەبووناناي ھەموو جەماوەرى تىدا كۆكرابوو، كەواتە مولكى گشتىيە، لەبەر ئەو مەفای بە سەر كەدە نەدەدا ئەو دەسەلاتە بكات بە مولكى خۇى، دىنباوو كە كارەساتى گەرەى لىدەكەوتەرە. وەفا ئەو خەرىزە پېرۇزەبوو كە تاك رىگاي بە خودى خۇينەدەدا لە ھىچ ئاست و كات و شوئىنكىدا تواناي گشتى كە لە دەسەلاتدا كۆكرابوو، بەكەت بە مولكى تايەتى خۇى. ھەر بۇيە ئوقيانوسى ھيىن ھەم لىدەدا وەك ئەندامە گرنەكەى جەستە، لەناخى ھەموو ئەندامەكانى شۇر شدا چەمكى وەفای راستەقىنە بچىنىت. وەفای سەر كەدە ھەمىشە لەئاستى شۇر شدا خود بچوك بە ھەزىدەكات. بچوك بە چەشەنى خۇى بە كورى شۇر شەكەى خۇى بزائىت، بەلام ئىرادەيەكى بەھىزىش كە باو ەرى بەگەرەيى و پېرۇزى شۇر شەكە ھەيە. ھەر وەفایە لە ناخى كەسەكەدا وادەكات بەرەمبەر بە شۇر شەكەى خۇى بە بچوك بزائىت. لىرەو ئەو كەسە لە ھەر پلەي پىگەيەكى كۆمەلەيەتى دەسەلاتدائىت، خۇى بە كورى شۇر شادەنىت، ھەمىشە لە خەمەتدا دەيىت. ئەوانەى دەسەلات بۇ خۇيان دەبەن، ئەو سەر كەدەن كە كارەساتە ترسانەكان دەمخولقۇن. " لە ناو رۇخىكدا وەفای تىدا نەبوو تەمەنى ھەلوئىست كورت خايەنە."

مىللەت كۆي گىشتى تاكەكانە، كەواتە مىللەت تەنھا خۆي مولكى خۆيەتى، مولكىكى گىشتىيە نەك مولكى تاك. بەكار ھېنانىشى دەبىت لەپىناوى بەرژ مەنى گىشتىدا بىت. مىللەت بۇ بەرژ مەنى تايبەت، وەك ھىوا شەر انگىزەكان ياخود جەنگ بۇ پاراستى دەسلەتلى تاك، يان بىردىن بە فېرودانى داھاتى مىللەت، بەرھەمى فېرودەرونىكى خالىيە لەدلسۆزى بەرامبەر بە ھىوا بەرژ مەنى گىشتى كە لەكۆي ھەموو خەلكدا بەناوى مىللەتەوہ كۆبۆتەوہ. سەر كەدەكان دەبىت لە ھەموو كەس دلسۆز تىرىن بەرامبەر بە مىللەت. ئەگەر سەر كەدەيك دلسۆزى راستەقىنە لەناخىدا نەبىت، گۆي بە خۆشى و مافوئاسودەبى كۆمەل نادان. ئەي چۆن خۆمان لەم جۆرە سەر كەدەنە پىاريزىن؟ بەدروست كەردنى سۆز دلسۆزى لەدلى ھەموو ئەندامىكى شۆرشدا لەسەر بىنەماكانى بەھىز كەردنى نەفسىت لەناخى كەسەكاندا و بچو كەردنەوہى ھەستى خۆ بەگەورە زانين بەپىي بەرنامەبەكى پەروەردەبى شۆرشگىرانە.

كۆرىدایە و وەستا كەوہ دەیانویست ھەموو ئەو خەلكانەى رۆو لە مەملەكەتى مېش ھەنگ دەكەن بەو چەمكەنەيان ناشنا بىكەن كە ئوقیانوسى ھىمن لەبەر نامەكەيدا بەرژ مەنى گىشتى پى لەبەر چاۋ گرتوہ. رۆژانە لەگەل ھەموو ئەو كەسانەى كە نىشتەجىي مەملەكەتى مېش ھەنگ بون، وانەكانى ناو بەرنامەكەيان تاووتوئ دەكرد. بچو كەردنەوہى تاك لە ئاستى ھەرسى بىنەما سەر مەكەبەكە كە مولكى گىشتى بوو، بىرگەبەكى گىرنگى بەرنامەكەبوو كەدەبوایە ھەموو ئەندامىك لەئاستى لوتكەى تىگەمىشتن و قەناعەتدایوایە. ھىچ كەسنىك وەك تاك لەناو كۆمەلدا نابىت بە خاۋەنى ھىچ كام لەم سى مولكە گىشتىيە، چونكە ھەرسىكىيان كە "دەسلەتلى خاكى نىشتىمان و مىللەتە" مولكى كۆي ھەموو خەلكەكانە. بۇ گەورەى و پىرۆزى راگرتنى ھەرسىكىيان لە ناخى تاكدا كە خۆي بە بچو كەتر بزائىت لەئاستى مولكە گىشتىيەكاندا لە ھەر پلەى پاپەبەكدا بىت پىو بىستمان بە دروست كەردنى پەيوەندىبەكى رۆحى ھەبە لە نىوان تاك و مولكە گىشتىيەكاندا بەبوونى سى چەمكى گىرنگ وەك غەرىزەبەكى ئەزەلى لە رۆحياندا دروست بىت، وەك "خۆشەبىشتى و ھەفاو دلسۆزى".

بابەتلىكى گىرنگ لە پەپەرەو كەردنى بەرنامەكە، شىۋەى قەناعەت كەردن بوو، ياخود بىر ھەنئانى تاك بە گىرنگى چەمكەكان كە دلىنابىت مافو ھىواۋ ھەزو دەسكەتەكانى لەو پىرۆسەبەدا دابىن دەبن. رۆنكەردنەوہى بابەت و بىرگەكانى ناو بەرنامەكە و شىكەردنەوہى چەمكەكان ئەركى ئەو بىر ۋايەى لە ئەستۇدا بوو. كۆرى دابە وەك پىشنىارنىك گوتى: لەسەر مەتادا دەبىت چەند كەسنىك بەتايبەتتى ئەوانەى توانايان لەو بواردا ھەبە خۆبىندەنەوہى ورد لەسەر بەرنامەكە بىكەن تاكو بىتوانين كار بىگەرى بەرنامەكە بەشئوبەبەكى بەھىز تىر لەسەر خەلك دابىت.

میڑوی شور شہکان لہوای و ہرگرتنی دہسہ لاتو گورینی ناراستہی بیروباوہری شور شگیرایہتی لہسہر خواستو بہرژو ہندیہکانی سہر کردہکاندا بہ داگیر کردنی مولکہ گشتیبہکان نمونہیہکی زیندو و راستہقینہبوون کہ جاریکیتہر لہو خہلکہ لہ مولکہ گشتیبہکانی خوی بیہس دہبوون۔ نہم سیستہمی حوکمرانیہس دووبارہ نہہامہتی بؤ خہلکہ کہ دہہینا۔

گرنگی تاگ و ہسٹکردن بہوونی خوی و پاراستنی دہسکوتہکانی لہناو پیروزی و گہورہی ہسہر سئ مولکہ گشتیبہکان بہر جہستہدہیت، کہ نہوانیش ہہمیشہ لہ خزمہتی یہکتریدان بؤ پاراستنی گہورہی خویان کہ مافو دہسکوتی تاکیش لہناو گہورہی نہواندا دہمینتہوہ۔ نہوہ خالیکی جہوہری ناو بہرنامہکہو کہ دہواہیہ بہ ناسانترین شیواز تاگ لہمہترسیہکانو لہ گرنگی مولکیہ گشتیبہکانی ناگادار بکہیتہوہ تاگو بہ قناعہتی تہواوہوہ باوہری بہ گہورہی و پاراستنی مولکہ گشتیکان ہہیت کہ مافہکانی خوی و مک تاگ لہناو پیروزی نہواندا پاریزراو دہیت۔

شیکردنہوی بارودوخی نیستای سیستہمی حوکمرانی و کیشہکانو قہیرانہ گشتیبہکانو سہر ہلدان و ہوکاریہکانی بہپنی رچاوکردنی بہرنامہکہو یہکان گرتنہوی لہگہل پرنسیبہکانی ناوہرکی بہرنامہکہدا خالیکی گرنگو جہوہریتربوو، بؤ جہسپاندنی چہمکہکانو بوونی و مک غہریزہ سہرتاہہکانی مروث لہناخی ہہموو تاکنکدا۔

بہرنامہکہی ئوقیانوسی ہین لہ پاش چہندین سال جاریکیتہر و مک پیویستیبہکی نہم سہردہمش دہرکوتہوہ۔ مہملہکھتی میٹس ہنگ بوو بہ قوتابخانہ بؤ وانہ سہرتاہہکانی بہرنامہکہیان۔ رۆژ بہرۆژ ناوہدانتہر دہبوو۔ ناوہدان بوونی پیوہست بوو بہ گہشہکردنی نہہامہتیہکانی ناو ہہریم بہ دست حوکمرانی نہو رۆژگارہ۔

ہہریمہکہ لہنیوان شاری سہردہمو مہملہکھتی میٹس ہنگدا بہ قوناغیکی تازہدانتہدہپہری، قوناغیکی سہختو ترسناک بؤ ہہر سئ دہقہرہکہ، سہرتاہی قوناغیکی تازہشی بہ شاری سہردہمو مہملہکھتی میٹس ہنگ دا۔ خہرجی و پیویستیبہکانی شاری سہردہم لہ ناستی خور اگررتنی خہلکی ہہریمہکہدا نہبوو۔ گرانی ترسناکترین دیاردہبوو و مک باہہکی شوم لہناو شاری سہردہمہوہ بہردہوام بہرہو ہہریمہکہ ہہلیدہکرد و ہہر مشہی لہ ژیانی خہلک دہکرد۔ دروستکردنی شورایہکی ترو قایمکردنی، ہہموو ہیوا تاساومکانی خہلکی ہہریمہکہی بہ نیجگاری کوشت۔

نہو باہی لہ ناو شاری سار دہمہوہ ہہلیدہکرد، تہنہار ہنتہدہبوو بہ بیخہم پرواتو نہگہریتہوہ، و مک شینت سہری بہ دیواری ہہموو مالیکدا دہکیشاو دووبارہ بہ خہمو ترسیکی ترہوہ بؤنا شاری سہردہم دہگہر ایہوہ۔ نہم جارہ ہہوالہ خویناویہکانی ناو

ھەر يەككە بە ئاواز يېقى تۈرۈمۈ بۇ ناو شارى سەردەم ۋەك نارمەتتەرىن ديارى بۇ دەستەي ھۆكمرانى دەھىنا. رۆژانە خەلگىكى زۆر سەرى بىچارەي خۇيان بۇ دەشتە ۋە كىو و سنورەكان ھەلدەگرت. لەسەرەتاي ئەم كۆچە تۈرۈمۈ خەماۋىيەدا، پىاۋە ھۆكمرانەكانى دەۋلەت ۋە ھۆكمران پاشا زۆر خەمسارد بوون، دەيانگوت " نەكەس راۋىنەون، نەكەسەش بەدۋاينادا دەجىت. خۇيان پەشىمان دەبنەۋە، يان دەبن بە خۇراكى گورگ لەدەشتە ۋە پىاۋ سەر سنورەكان "

ھۆكمران پاشا رۆژنىك بە چرپە گوتتۈۋى : ئەگەر بەم شىۋەيە پروات. . . ھەر يەككە كەسى تىدا نامىنىت، ئەوسا ئەم قەلاۋ شورا بەرزانە كەلگى چى دەگرن؟. لەپاش قسەي ھۆكمران پاشا خەمى كۆچى خەلگەكە بوو بە گرتتى ناو شارى سەردەم. دەيانزانى بەن ئەم خەلگە دەسەلاتى خۇشان مایە پوچ دەيىت. لە رەفتار ۋە تەكانى خۇيان بە نەينى پەشىمان بوونەۋە، ئەمجارە بەخەمۈ نىگەرانىيەۋە باسبان لەكۆچى بىچارەنوسى خەلگە دەكردەۋە، ۋەك دلسۆزۈ خەمخوارى خەلگە خۇيان پىشانەدا، چەندىن لاشەي شىۋاۋيان لە كەنەلەكانەۋە بۇ ترساندىنى خەلگ پىشانەدا كاتى گەران و سۇراغكردنەن لە پىاۋ ھەردەكان دۆزراۋونەۋە. بەبىبانۋى رىگرتن لە سەر ھەلگرتنى خەلگى شارەكان، بىربان لەبەرنامەۋە پىلاننىك كرددە ھىلگى سەربازى فراۋان دروست بكرىت، چىتر كەس بوارى دەرباز بوونى نەيىت. بەتايەتەي لە دۋاى ھەلەتەي خەسەروى دەشتى ھەلۋىرو كارۋان جەزراۋى بەرنامەكەيان بە پەرۋشەۋە جىبەجىكرد. گوتتەن رۆشتى ئەم ھەمۋە خەلگە تۈشتى گرتتە كىشەمان دەكات لەگەل دراۋسىكانماندا.

خەسەروى دەشتى ھەلۋىر پىاۋىكى خۇشەۋىستى ناو خەلگ بوو، خاۋەنى رابردۋىەكى پاك بوو، نىستانش بەھەمان ھەلۋىستەۋە يەكىك بوو لە دەستەي ھۆكمرانى، ھەروەھا كارۋان جەزراۋىش. خاۋەنى قەبارەۋە پىگەي خۇيان بوون، ئەم كەسايەتەنە جىگەي ترسو گومان بوون، ھەلەتەنشىان نىگەرانى زىاترى لە ناخو روخسارى ھۆكەمەت دروستكرد .

لەدۋاى ھەلۋىر دىنكى پىشۋەختى كتوپر، ھەردۋىكان پلەي ھىزىۋ دەسەلاتى ھۆكمرانىيان لىسەندرايەۋە. خەسەروى دەشتى ھەلۋىر لەمەملەكەتى مېش ھەنگ بە ھاورىكانى گوتتە: بۆم گرنەگ نەبۋو ئەم پۆستانە، بەلام راستىيەكان بەم جۆرەنەبوون كە پروپاگەندەيان بۆكردىن. چەند سالىشە خۇشەۋىستى خەلگ منيان لە دەسەلتەدا ھىشتىۋەۋە، ھەمىشە خۇشم بە كورى شۆرش دەزانى، بەلام چىبەكەم شۆرشىش باۋكى ھەبۋو، نىتر كەسانى ۋەك نىمەۋە شۆرش بىۋىن بە برا، بىۋىن بە كورى پىاۋىكى توندو تىز، دەباۋە تەنھا لەخزەتەۋە بەرژەۋەندى ئەۋدا نىشمان بكردايە، دواتر خۇشمان سودمەند دەبوۋىن.

لەپاش رۇشتىنى ئەوان سنورى شارەكانى ھەرىم بۆر يىگاگرتن لەدەرباز بوونى خەلك بە بەرنامەيەكى سەربازى تەوق درا. خەمى دەولەت سەرى خەلكە سەرى ھەنگرتو ھەنگ نەبوو، خەربوونەھيان بوو لە جىگاگايەكى سەربەستو ئازادكراو، چەند كەسىكى ئاودار پىش لەو دىو ئەو سنورانەھبوون بە ئاسانى خەلكيان لە دەور كۆدەبوو ھە.

ھەرىمەكە بوو بە مەملەكەتتىكى سەربازى ئىمپىراتورىيەتە گەورەكانى زەمانى زوو. بارودۇخەكە پىويستى بە ھەموو پىلانە سەربازىيە نەبوو. بە چاۋ بەخۇدا پىچاۋونەھيەك بە سىستەمى ھوكمىرانى و خەرجى شارى سەردەم، زۆر بەى كېشەكان چارەسەر دەكرا، نەكەس ئاوارە دەربەدەر دەبوو، نە خۇشيان ترسيان لە تورەبوونى خەلك دەبوو.

حاكم پاشا گوتىبوو، لەبەردەم ھەلبۇزار دندا ھىچمان بۆ ناكىت جگە لەھەى بە ئومىدەھە دەبىت چاۋەروانى دەرنەجامەكەى بىن. ئەو ئەندامانەش كە ھەلبۇنا بۆر دىن بى ھىوانەھىن، چونكە ھەمىشە بەھەفابوون بەرەمبەر بە ھاورىكانى خۇمان. ئەم شارەش شارى ھەموومانە.

كاروان جەزراۋى گوتى: ھىشتەھەى ئىمە لەناو شارى سەردەمدا، پەيوەندى بە رىزو ھەفاۋە نەبوو، زىندانىكر دىكى بە ھورمەت بوو ھىدى ھىدى ئازادىيەكانى زەوتدەكر دىن و بى ھورمەتى لاي كۆمەلى دەكر دىن. مەروڤ ئەو كاتە زەلەلە كە بەرەمبەر بەردو دىۋارى كۆشكەكان ئەقلى دادەچورەت تاكو لە كالاۋەى ئەزى ئۆيدا كۆدەبىتەھە. ھەركاتىكىش مەروڤ ئەقلى ھاتە ئەزى ئۆى بە ئاسانى چۆك دادەيات، چونكە دار سەرواندن ھەمىشە ئاراستەى ئەزى ئۆىە .

ئەو رۆژەى خەسرەوى دەشتى ھەولئىرو كاروان جەزراۋى بىر يارىندا لە شارى سەردەم بىنەدەر ھە، بارودۇخى شارى سەردەم بەرەم ئالۇز بوون دەچوو. كۆچى خەلك بۆ دەشتو شاخو سنورەكان دىارەيەكى ئاسابى نەبوو، ھەك سەرمەتا دەستەى ھوكمىرانى لىي بىخەمىن. لەپاش دروستكر دى شوار سەربازىيەكە بە دەورى شارەكاندا، ھىشتا خەلك ھەر لەشەھە تارىكەكاندا بەرەم جىگا نادىارەكان سەرى خۇيان ھەلدەگرت، مەملەكەتى مېشى ھەنگ جىگاگايەكى ئاسان نەبوو، دەنا ھىز شىكى گەورەم فراوانيان بۆ دەكر دى. حاكم پاشا دەيوست لەر يىگاي ھەفاۋ خۇشەويستى خەسرەوى دەشتى ھەولئىرو كاروان جەزراۋى لەناو شارى سەردەمدا بەلئىتەھە، ھىشتەھەى ئەوان لەم شارەدا بەشئەيەك دەست بەسەرا گرتن بوو، چونكە ھەمىشە ئەو كەسانە گومانىان لىدەكرا لە بارودۇخى ئىستانادا جىگاي مەترسىن و خەلكيان لەدەر كۆبىتەھە. خەسرەم دەشتى ھەولئىر چوو ھە گوندەكەى خۇيان نىشتەجىبوو. كاروان چەزراۋىش گەرايەھە دەقەرەكەى خۇى.

ھەرىمەكە ۋەك مۇرقىكى نەخۇش ۋە پەكەوتەى لى بەسەر ھاتبۇو كە رۇح قەستى بوو ساتىك زووتر لەدەستى رزگارى بىت، ئىتر دەچوۋە ناۋ لاشەى ھەر گىيانلەبىرىكى ترەۋە، گىرنگ نەبوو. خەلكى ھەرىمەكەش لە ژيانى خۇيان بىزار بوون، بەدەست حوكمى ئەو رۇزگار ۋە رقىان لە مأل ۋە حال ۋە كۆلانى خۇشيان دەبوۋە ھىچ كەسنىك ئارەزۋى مانەۋە وگوزەران كىردنى تىيدا نەمابوو، ۋەك كۆيىر رىگى خۇل ۋە ھەردەكانيان دەگرتە بەر بە ئومىدى دۆزىنەۋى ئەو شارەى كە ھەستيان پىكر دبوو. تەۋكردنى شارەكان بە سەرباز ھىندەتر ھەرىمەكەى تەنگ ۋە بچكۆلە كىردبوۋە. بارودۇخى خراپى ھەرىمەكە ئەركى برادەرەكانى مەملەكەتى مېش ھەنگى قۇلترو سەخت تر كىرد. تەنانەت ئەو بارە ھەنگىيانەى كە دەگەشتە ناۋ شارەكان ۋە كوچەۋ كۆلانى پىكر دبوو لە بۇنى ھەنگىيان ۋە دەۋر دە بەر ۋە كەمبۇنەۋە كۆتاپى ھات. ھەۋالى رۇشتى خەسرەۋ كاروان لە ناۋ شارى سەردەم ئاشكرابو، تەنانەت گەشتە مەملەكەتى مېش ھەنگىش. بۇئەۋان زور گىرنگ بوو كە بەرنامەۋ پىلانى دەستەى حوكمرانى بە وردى ئاگاداربن، دەيانزانى كە خەسرەى دەشتى ھەۋلىر گەر ۋە تەۋە گوندەكەى خۇى. بىر يارىندا بە نەينى سەردانى بىكن تاكو كەمىك زانىريان سەبارەت بە بەرنامەكانى دەۋلەت دەست بىكەۋىت لەم بارودۇخە ئالۇزەى ھەرىمەكەى پىدا دەروا. خەسرەۋ لە گوندەكەى خۇى تەنبا نەبوو، خەلكىكى زورى لەدەۋر ۋە پىشت كۆبۇۋەۋە كە جىگى تىرس ۋە گومانى حوكمەت بوو، ھەرچەندە خۇى ئەو رەۋشەى پىخۇش نەبوو، بىر يارىندا بوو كە ھىدى ھىدى دەۋر ۋە پىشتى خۇى چۆل بىكات.

شەۋىك حاكم پاشا بە جەلتەى دەماخ ھەناسەى لەبەر دەپرىتو بۇ ھەتەھەتابە مۇلك ۋە مأل ۋە پۇست ۋە تەختى دەسەلات بەجىدە ھىلىت. گوتيان لەنىۋانى سەۋك سولتاندابو بە دەنگە دەنگ لەسەر كورسى دەسەلات، بەلام ئەو لە مېز بوو كورەكەى لەنزىك خۇيەۋە دادەنىشان. ھەر كورەكەى خۇى نىك كورسىيەكەى باۋكى بوو، لەدۋاى تەۋاۋ بوۋنى پىرسەى باۋكى بە دەستەسرىك كورسىيەكەى پاكىردبوۋەۋە رىك ۋە پىك لەسەرى دانىشتبوو ۋەك ھەزار سالە پاشانىت. فەۋزى كورى حاكم پاشا ئەۋەندەى پەلەى كورسىيەكەى بوو، يەك رۇز پىرسەيان بۇ باۋكىيان گرت. ۋەك سەركردەپەكى دلسۆزۋ بەخەم خۇى پىشاندا كە بارودۇخى ھەرىم لەبار نىبە كە رۇزىك زياتر بەبى سەركردە بىت. ئەو ھۇلەى كە دەستەى حوكمرانى جار بەجارىك تىا كۆدەبوۋەۋە ژمارەى كورسىيەكانى بوو بە دوۋ ئەۋەندە. ھەر دەسەلاتدارىكى گەرە كورسىيەكىشى لەتەنىشت خۇيەۋە بۇ كورەكەى دانا. يەكەم كۆبۇۋەۋە بە سەۋكەپەتى حاكم فەۋزى دوۋ رۇز پاش مەردنى حاكم پاشاى باۋكى بوو. ھەر ھەموۋيان دوۋبارە خەم پەزارەى خۇيان بە بۇنەى مەردنى حاكم پاشا ۋە بۇ

حاکم فەوزى دەربىرى و پېرۇزباي گەرمېشىيان لە خۆى کرد بۆ وەرگرتتى دەسەلاتى بەھکەمى دەولەت.

حاکم فەوزى گوتتى: ھەرچەندە ھەموومان دەبىت بمرىن، بەلام ھەموو مردنېكىش ھۆى تايىبەنى خۆى ھەيە. باوكم ساغۇ سەلامەت بوو، كەواتە دەپرسىن بۇچى لەناكو مرد؟ بە پىي بەلگە نامەكانى دكتورەكان، لەئەنجامى خەمو مەراقى زوردا كە لەناخى خۇيدا ھېشتوو بەتېھو توشى كوشتنى كتوپرى كرد. ئېمەش كەسمان بىخەم نىن، رەنگە وەك ئەمىش لەناكو شەوئىك، رۇژىك، دەمەو ئىوارەك بمرىن. نەيارو دوژمنەكانىشمان زورنو ديارن كە خۇيان مىللەت ھەلئەبىژاردوونو چاوپان بە ئېمەدا ھەلئەبىت، رەنگە ماوہەكى تر سەنگەرىشمان لىيگرن، ئېمەش دەبىت رىگايان لىيگرن، ھەناسەيان لىيىرىن.

مامۇستا شادمان بەنامەيەك خەسرەوى دەشتى ھەولئىر لە ھەموو مەترسىيەك ئاگادار دەكاتەو. بە كەسكى باومر پىكراودا نامەكەى بۆ دەنئىرئىت. ھەر ئۇ رۇژە ئەمىش دەنئىرئىت بە داوى كاروان جەزر اويدا بۆ ئەوئەى لە نزيكەو لە نامەكەى مامۇستا شادمان ئاگادارى بكات. ئەو رۇژەى كاروان دەگاتە لای خەسرەو، وەستا كاومو شىخبەختەمورىش ئىوارە دەگەنە مالى خەسرەوى دەشتى ھەولئىر لە گوندەكەى خۇيان. خەسرەو بە ھاتنى ئەوان زور دلخۇش دەبىت كە ھاوكاتە لەگەل نامەكەى مامۇستا شادماندا. ھەردووكيان بۆ دەنگو باسى ناو شارى سەردەم ھاتوون، بۆ زانىارى وەرگرتن دەربارەى بەرنامەى حوكمەت بۆ ئايندە.

خەسرەو دەلئىت: من نامەوئىت بارودۆخەكە بە رەوشى خۆمەو بەسەتمو لەلای ئىوہ ئالۇزترى بگەم، نامەكەى مامۇستا شادمان باشتىن بەلگەيە ھەموو راستىيەكانى لەخۆى گرتووه، گرنگنرىن تابلۇيە بۆ زانىارى ئىوہ كە ھەموو دىمەنەكانى دەستەى حوكمەرانى وەك خۆى وئىنە كردووه. چاومروانى چى تىركەين كە رۇژانە چەندەھا كەس دەبن بە خۇراكى چىپاكان لەچۆلەوانىدا وندەبن، لەسەر سنورەكان دەبن بە گالتەچىو بە پەنگ، ھىشتا ئەو ھالەتەيان پىخۇشتەرە لەمانەوہيان لە ناو ھەرئەمەكە، چونكە دلئىيان ھىدى ھىدى دەبن بە خۇراكى شارى سەردەمو حاكمەكانى. ھەر كەسكىش چاومروانى گۇرانكارىيە لە حوكمەرانىدا بە پىي بەرنامەيەك كە خواستى خەلگ و سودى ھەرئەمەكەى تىدا بىتو كىشەكان بەرو چارەسەر كردن بچن، چاومروانىيەكان بىناكام دەبن. لەپاش مردنى حاكم پاشا وەك مىراتى فەوزى كورى جىگای گرتەو، ئىتر گۇرانكارى لەمەندە زىاتر رونادات، چونكە خۇيان بە خاوەنى ھەرئەمەكە دەزانن بە ھەموو شتەكانى ناويىەو، بە خەلكەكەشەو. ئىتر ئەم جىگا گرتەوہيە دەبىت بە نەرىت. مىش وەك ئەو خەلكە بىچارەيە ئىتر دەبىت زىدى خۇم بەجىبەئىلم، مەترسى لەسەر ژيانم دەبىت مانەوم لئىرە. دەرۇم بۆ سنورە دورەكان،

دەرۋىن ۋەك بالندە شىتەكان تاكو جىگايەكى نارامتر دەۋزىنەۋە، دەرۋىن بەدۋاى ئەۋاندا دەگەرئىن بە لىبورنەۋە داۋايان لىندەكەين دووبارە بىينەۋە بە ھاورئىيان. جىگايەك ھەردەبىت لە باۋەشى ئارامى خۇيمان بگەرئىت ۋ لە زولمەت رزگارمان بكات. روۋدەكەينە شونىنك تاكو ۋەك ئىۋە بۇنى ھەنگوئىن بگرىن .

خەسرەۋى دەشتى ھەۋلىر دەبزانى ئەۋان لە چ جىگايەكن، بۇنى ھەنگوئىنكى شىرىن ۋ خوش لە ھەناسەيان دەھات، ۋەك دوۋكەسى ھەلھاتوۋ پەشۋاۋى ۋ ماندو بوون بە روخسار يانەۋە ديار نەبوۋ. روۋيان گەش ۋ چاۋەكانيان پىر بوون لە ھىۋا. ۋەستا كاۋە گوۋتى: ئىمە بە چارەسەر ئىكى گونجاۋى نازانين ھەلھاتنى ئەۋ ھەموو خەلكە، لە پاش ئەۋە روۋ دەكەنە كوئ؟ روۋ لە ھەردو چيا چۆلەكان بىر يار ئىكى ئاسان نىيە مروئ بە دۋاى مەرگى خۇيدا بگەرئىت، ئىنجا ئىمە ھەر بمرىن، با لەرئىگايەكى پىرۋزدا بمرىن، با بەسەر ۋەرى بمرىن.

شىخ بەختەۋەر بە خەسرەۋە كاروان جەزراۋى گوۋت: ئەگەر ھەر دەرۋن لەگەل ئىمەدا ۋەرن.

خەسرەۋە گوۋتى: رەنگە زۇرىشمان پىخۇش بىت، بەلام من كۆمەلىك كەسى خۇشەۋىست ۋ خاۋەن ھەلوئىست لەدەورم كۆبوۋنەتەۋە، ناتوانم دەستبەردارىان بىم، روۋلە ھەر جىگايەكەش بگەين رەنگە زۇرىن ۋ كېشەۋ گرفت دروست بگەين.

لەدۋاى رۇشتنى خەسرەۋە كاروان لە شارى سەردەم دواتر ئاشكارا بوۋن يان كە بەرەۋ چيا ھەزار بە ھەزارەكان ھەلھاتوۋن، بارودۇخى ھەرئىمەكە رۇزبەرۋز ۋىرانتر دەبوۋ، سىستەمى ھوكمرانىش توندو ئىژتر. شارى سەردەمى لەلايەن دەۋلەتەۋە بوۋ بە مەلئەندىكى گىرنگى ھوكمرانى كە ھەموو خزمەتتىكى ھەرئىمەكە لە پىناۋى ھىشتنەۋەۋى ئەۋدا بىت، بوۋ بە پائىتەختى تايىبەتى دەستەۋى ھوكمرانى، بە جۇرئىك گىرنگى پىدەدرا شەر عىتى بە ناۋبانگىرئىن شارى ھەرئىمەكە ۋ ۋەرگرت. بەشى ھەموو ھەرئىمەكە ۋ خۇزى دەبىرد، لەبەر ئەۋە شارەكان ۋەك پىۋاۋىكى نەخۇش رۇزبەرۋز لاۋاز دەبوۋن، لاۋازى شارەكان بە روخسارى خەلك كەۋە ديار بوۋ. گرانى سەد دەردى پىۋەبوۋ. چەندەھا كەس لەنەبوۋنيدا كۆبىردەبوۋن، توشى نەخۇشەكانى ئىفلىج بوۋن دەبوۋن. گرانى دەردى نەخۇندەۋارى بلاۋكر دەبوۋە، بازەرەكان پىر بوۋ لە كورى گەنجى بىكار. ھەزارەھا مأل كەلوپەلەكانيان لەبەردەم ھەر اجىكى بى حورمەندا بى نازو زەللىل كەوتبوۋن. كەلوپەلەكانىش ۋەك روخسارى خاۋەنەكانيان رەنگ زەردو شىكست ۋ پەكەتەبوۋن لەژئىر ھوكمى ئەۋ رۇزگارەدا. ھەندىك كەس خۇزگەيان بە سەردەمى بەردىن دەخواست كە ھىچ دەسەلاتىك ھوكمى مروقى نەكردوۋە، ھەندىكى تر دەيان گوۋت " ھوكمەتى خراب ۋەك مندالى سەرەۋو بەرە لاۋ موسرىف ۋاىە، نەبوۋنى باشترە لە بوۋنى".

رۆژانە چەندەھا كەس وەك بۇ كىنو ھەلأۆك چوبىتىن بە دەشت و كىومەكانەو ھېوون. بۇنى ھەنگوین لە دورا دەھات ، بەلام گەپشتن بەو شوینە ئاسان نەبوو، ھەموو ھەستیان بە بوونی شارێك دەكرد كە رۆژێك وەك دایك ئامیزیان بۆ دەگریتەموو لە زولمەت رزگار یان دەكات. ئەو تەوقە سەربازییەش بە دەوری شارەكاندا بەر بەستێكى تریبوو كە خەلكى بى ھیواو ناو مێد كرددبوو. لەو رۆژگاردا ھەندێك كەسبش لە ئەركى سەربازى خۆیان لەگەل ئەو خەلكاندا بەر مو كیومەكان ھەلأەھاتن.

سىماى مەملەكەتى مېش ھەنگ وردەوردە ئاشكرادەبوو وەك ئەو شارەى كە زەعمیم ھەستیار مژدەى بە خەلكەكە دەدا. خەسرەو ھە دەشتى ھەولێرو كاروان جەزراوى چەند رۆژێك بوو لەگەل كۆمەلێك كەسدا لە مەملەكەتى مېش ھەنگ بوون. بەپى ئەو ئاگادارى و زانیاریانەى لەلای ئەوان ھەبوو، خۆبندنەو ھیان بۆ شارى سەردەموو ھوكمى بەر پۆمبەردنى ئەو رۆژگارە و نایندەى ھەرمەكە دەكرد. گۆرانكارى بە پى ھەلأۆردنێك لە خواستەكانى مېللەتى تیدا بێتە دى مەحالبوو ئەنجام بەریت. كێشەو نەھامەتییەكانى خەلكیش روو لە زیادبوون بوون. كورى دایەو ھەموو بەرادەرەكانى لە مەملەكەتى مېش ھەنگ سەرقالى بەر نامەكەى ئوقیانوسى ھیمن بوون، ھەموویان بەك بیرو بۆ چوونیان سەبارەت بە بەر نامەكە ھەبوو. گومانیان لەسەر پەرنسپییەكانى بەر نامەكە نەبوو كە كەسایەتى گونجاو بۆ نایندەى مېللەت ھەرمەكە بەر ھەم دەھێنیت. چارەسەر كەردنى ھەلأەتتى بەناچارى خەلك پەيوەست بوو بە چارەسەر كەردنى كێشەكانى ھەرمەكە لە رینگای گۆرانكارى بەكە سەرتاسەرى بەپى بەر نامەكە پتەو كە ھاوتای سەردەم بێت، بەلام لە توانا دەسلەلاتى ئەواندا نەبوو، ھەلأەكانیش ھەموویان بېسود بوون. چونكە ھەموو ئەو كەسانەى كە ئیدارەى ھەرمەكەیان لە ژیر دەستدا بوو، سەرو ھەموو ئەقل و بەر نامەو ئیرادەكەى تر خۆیان دەبىنى.

خەسرەو ھە دەشتى ھەولێرگوتى: من پیمواپە دواچار ھەموو روولەم مەملەكەتە دەكەن، ھەق ھەرواشە كە شارێك وەك دایك ئامیزی خۆى بكاتەو بۇخەلك تاكو لە زولمەت رزگار یان بكات، ئیتر ئەو خەلكە بە دیار چیبەو دابنیشن؟

و ھستا كاوە گوتى: لەم قوناغەدا باشترە بېر لە ھەلأەتتى خەلك بەكەنەو كە چیتەر پەروازەى دەشتو كیومەكان نەبن، یان روو لێرەكەن یاخود ھەر لەشارەكانى خۆیاندا بماننەو بە جۆرێك نازەزایى خۆیان دەربېرن كە كار یگەرى لەسەر دەولەت ھەبیت تاكو دەستەى ھوكمرانى چاویك بە خۆیان و بەر نامەكانیاندا بخشینن.

شېخ بەختەر گوتى: رەنگە بېرمان چووبیتەو، ئەگەر نا چەند جارێك بە شىوازی جۆراوجۆر نازەزایى بىزارى خۆیان دەربېرەو لە دەست ھوكمى رۆژگار، بەلام بىسودبوو، كێشەكان وەك خۆیان و بە زیادیشەو ماونەتەو. سەبارەت بە

مانەھوشىيان، ئىستا خۇيان لە شارەكانى خۇياندان، لەناو مالىو حالى خۇياندانو بەجىئەھىلن، ھەلبەت ناچارن كە ھەلبىن، بۇيە رۇخى خۇيان لەلا دەر بەست نىيە تەنھا لەو زولمەتە رزگاربان بىت. ئەوئى جىگای ترسو نىگەرانىيە، گىيانى ئەو خەلكەيە كە رۇژانە چەندىن كەس دەبنە قوربانى و لەدەشتو كىومەكان رووبەروى مەرگىكى خۇرايو خەماوى دەبنەو. بۇ ئىمە زۆر گرنگە پەيروى ئەو ھەلبەتتە پىر مەرگە ساتە بگۆرىن بە كۆچىكى سەرتاسەرى، رەنگە جارىكى تر مېژو لە بەختى ئىمە دووبارە بىتەو.

وھستا كاھە گووتى: ئەو كۆچەى تۆ باسى دەكەيت، بە ئىمە بەر ھەم نايەت. كۆچو رەوى سەرتاسەرى دەبىت بەر ھەمى رۇژگار خۇى بىت، وەك رەوھ سەرتاسەرىيەكەى دواى راپەرىن. بەر ھەمى سەردەمىكى پىر لەمەرگەساتو، حوكمىكى توندو تىژو زالمبوو، دواجار لەبەختى ئىمە دەر ئەنجامەكەى كەوتەو، بەلام بەداخەوھە جارىكى تر رووبەروى ھەمان رۇژگارو روداو بووینتەو.

كورى داىە گووتى: كەواتە ھەلبەكانى رابردو جارىكى تر رووبەروى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمنمان دەكاتەو كە بەگرنگى وەر بگرىن بۇ نايەدە. كەس لە خۇى دىنئانەبىت لە نايەدەدا بەبى بەرنامەكەى پەرومەردەى كەسنىكى دروستو گونجاو دەبىت لە ھەموو پۆستو پىگەيەكدا، چونكە ھەندىك لە خەرىزە شارەوكانى ناخى مرؤف لە كەشو ھەواى تايبەت بە گەشە كرنى خۇيان دەر دەكەون. رەنگە دووبارە كۆچو رەوى كۆمەل لە دەست حوكمى رۇژگار لەبەختى ھەموومان بىت، بەلام تەنھا ئەو بەس نىيە كە مېژو بۆمان بەر ھەم دەھىننىت، چونكە مېژو بەردەوامە لەسەر رەوتى خۇى، رەنگە لەو بەردەوام بوونەدا بەرو جىگایەكى ھەلبەت بروتو ئىمەش لەگەل خۇيدا گلۆر دەكاتەو، ئەو گلۆر بوونەوھە بۇ مېژو وەك خەو واىە، كەى بە ناگاہاتەو ھەموو نەھامەتەكانى بىردەچىتەو، بەلام بۇ ئىمە خەوئىكى راستەقىنەيە كارىگەرى لەسەر ژيانمان دەبىت، گرنگ ئەوھە پىش گلۆر بوونەو رەوتى بەپىتى بەرژو ھەندىو خواستى خۇمان بگۆرىن. منىش دەلئىم... رەنگە حوكمى ئەم رۇژگار كۆچى سەرتاسەرى لىكەوتەو، بەلام دەبىت بەباشى بىر لە دەر ئەنجامەكانى بکەينەو. . . .

خەسەروى دەشتى ھەلبەت قەسەكانى بەكورى داىە بىرى گووتى: ئىمە گووتمان ئەو خەلكە رۇژانە لە شارو مالى خۇيان ھەلبەت بەبى ئەوئى كەلكى ھىچ بگرىن، جگە لەوئى دەبنە قوربانى ئەو رىگایە، قوربانىيەكى بىماناوبى كەلك. كۆچو رەوى سەرتاسەرى ھەرنەبىت دەبىتە ماىەى رىسوابوونى حوكمەرانى سەردەمەكەى خۇى. بابزانىن ئەوانەى خۇيان بە گەورەتر لە مىللەت دادەنن بەتەنھا چىيان پىدەكرىت. ئەو كۆچەى كە ئىمە قەسە لەسەر دەكەين، لەمىژە لەناو ناخى خەلكدا سەرى ھەلبەداوھ.

زەمانىڭ بەر لەئىستازە عىم ھەستىيار بەگۈيى خەلكدا دەيچرپاند " ھەست بەبۈونى شارنىكى شاراۋدەكەم ۋەك دايك باۋەشى گرتۈتەۋە رۆژنىك ئەم خەلكە لە زولمەت رزگار دەكات".

ۋشەكەنى زە عىم ھەستىيار ھەمىشە لە سەر زارى خەلك بوو، بە ئومىدەۋە دەگۈترايەۋە ۋەك ئاسۋىيەكى روون و گەش لە ئايندەيان دەروانى ۋ ھەر بەۋ ھىۋايەۋە رۆژانە چەندەھا كەس بۇ دۆزىنەۋە ئۇ شارە روويان لە دەشتە كىۋەكان دەكرد. مەملەكەتى مىش ھەنگ ھىدى ھىدى ئاشكرا دەبوو، بەتايىبەتى لەدۋاي رۆشتى ھاۋرئ دىرینەكان ۋ خەسرە دەشتى ھولئىرو كاروان جەزراۋى، ئەۋ تەۋقە سەربازىيەى بەدەۋرى شارەكاندا بەستىيان، ۋەك پىۋىستە خواستى دەستەى حوكمرانى نەبوو، چەندىن زومرەى سەربازىش ھەلدەھاتن كە دەۋلەتى نىگەرمان كرىدبوو. لە دۋاي مردنى حاكم پاشاۋ ھاتتى فەۋزى كورى بۇ سەر تەختى دەسلەلات بارو دۇخى ھەرىمەكە ئالۋزتر بوو، ژيانى خەلك سەختر بوو، خۆزگەيان بە سەردەمى پىشوتتر دەخواست. رۆشتى خەلك مەترسى گومانو نىگەرمانى دروست كرد كە رەنگدانەۋەى راستەۋ خۋى لەسەر شارى سەردەم ۋ حوكمرانى ھەرىمەكە ھەبوو. تەۋقەردنى شارەكان بۇرئىگاگرتن لە دەربازبوونى خەلك پىۋىستى بە ئەركى سەربازى زىاتر بوو. پىرۋەى شۋارى دۋومى دەۋرى شارى سەردەم ھىشتا تەۋاۋ نەبۋو بىرىيان لە بەرنامەيەكى تر كرىدەۋە بۇ ھىشتنەۋەى خەلك لە ھەرىمەكەى خۇيان. ھەستىيان بە گرنكى خەلك كرىدبوو لەژىر فەرمان ۋ حوكمى خۇياندا درىژە بە دەسلەلاتو بەرژەۋەندىيەكانىن دەدات، لەۋ راستىيە گەشتىبون بەبى ئەۋ خەلكە ھىچيان بۇ ناكرىت، مەگەر بەتەنھا حوكمرانى كۆشك ۋ تەلارەكانى خۇيان بكەن. رودانى كۆچكى سەرتاسەرى نىگەرمانى كرىدبوون، ھەستىيان بەبۈونى جىگايەكەش كرىدبوو كە رەنگە لەكاتىكى تايىبەتدا پەناى خەلكەكە بىت. دەۋلەت سەركەرمى پىلانكى نۆى بوو بۇ رىگرتن لە ھەلھاتتى خەلك تەۋقەردنى ئەۋ شارەى كە لە زەينى خەلكدا بوو. بىرىيان لە بىكەيەكى سەربازى گەرە كرىدەۋە لە نزيك چىاھەزار بەھەزارەكان تاكو ھىچ ھىۋاۋ پەنايەك لە دلى خەلكدا نەمىننيت ۋ لە شارەكانى خۇيان لەژىر فەرمان ۋ حوكمى خۇياندا بىمىنەۋە. ئەۋانەشى كە رۋاژنە ھەلدەتەن بۇ دەشتە كىۋەكان دۋاجار ناچار بىن بگەرئەۋە جىگاي خۇيان.

گەرانەۋەش بۇ ھەمان بارودۇخ، بۇ ھەمان ھەرىم كە پىرۋولەكئىشەۋگرفت ۋ نەھامەتى، رۋبەروى بارودۇخىكى ترسناكتر دەبوونەۋە. بىرىيان لە دامەزراندنى چەند پىرۋمىيەك كرىدەۋە تاكو خەلكى پىۋە سەرقالبكەن ۋ كەمىك لە ئازار ۋ خەم ۋ گرتەكانىيان چارەسەر بكات، بەلام چارەسەر كرىدى نەھامەتەكانى سەر خەلكى

ھەرىمەكە لە پۈرسەيەكى گۆرانكارى سەرتاسەرىدا بەھىدەھات بە نەمانى شارى سەردەمىشەوہ پاخود گۆرىنى نەخشەى سىياسى شارى سەردەم.

بىنكەبەكى گەورەى سەربازى لە نەزىك مەملەكەتى مىش ھەنگ پىۋىستى بە دامەزراندنى چەندىن سەرباز بوو. بۇ دابىنكردن دامەزراندنى خەلك لە رىزەكانى بىنكە سەربازىيە جۆراو جۆرەكاندا ، بە پەروشەوہ پىروپاگەندەى چەندىن پىروژەى خزمەتگوزارى و پىشەسازى لەشارەكاندا كرا، لە پىناوى باشكردى بارودۆخو ژيانى خەلكى ھەرىمەكە، بە گەرمى پىشوازىش لەو كەسانە دەكرا كە خۆيان ناوئوس دەكرد. ئەم بەزمە خەلكى نىگەرانو سەرسام كرد. ھىچ ھىوايەكى گەشى لە دلى خەلكى ھەرىمەكەدا دروست نەكرد، بەپىچەوانەوہ خەلكەكە لە رۆژانى پىشوتىر لە حوكمى ئەو رۆژگارە بەگومان بوون، بە ناچارى بەدواى چارەنوسى نادىارى خۆيان دەكەوتن .

ئىوارەيەك لە پاش خۆر ئاوابوونو تارىك داھاتن، لە ئاسمانكى دوورەوہ دەنگى جۆراو جۆرى بالندەكان ئاسمانى پىركرد. بۆنى پەرو ھەناسەى بالندەكان دەگەبىشتە ھەموو مالىك و ھەموو سىنەيەكى مەستى سەرسام بوون دەكرد. لەمىژبوو خەلكى ھەرىمەكە بالندەيان نەبىنىبوو، لەدووريشەوہ گۆييان لەدەنگى بالندەيەك نەبىبوو. بالندەكان ئەو كۆچەى كرديان ئىتر نەگەرانەوہ. دەنگى بالندە ھەموو ھەرىمەكەى گرتەوہ. پىدەچوو ھەر ھەموو بالندە كۆچكردووەكان ئەمشەو بەگەرىنەوہ ھەرىمەكە. دەنگو بۆنى بالندەكان چەندە ھىواى خۆشى بەدلى خەلك دەدا ، ھىندەش گومانو ترسيان دروستكردبوو. دەنگى ھەزارەھا جۆر بالندە لە ئاسماندا وەك ھەورە گرەمە عەرزى دەلەرانەوہ. ئەو بەلایەى كە چاوەروان بوون دەمەو ئىورەيەك پەيدا بىيىت، زۆر كەس بەو بەلایە تىگەيشتن ئەمشەو روى لە ھەرىمەكە كردوہ. كەس نەيدەوئىرا لەمالەوہ بىتەدەرەوہ، ھەموو لەژورەكاندا خۆيان مەلاس دابوو، تەنەت پىاوە چەكدارەكانى پاراستنى شەوانى شارەكانىش خزانە بىنكەكانى خۆيان.

بالندەكان كە نەزىكبوونەوہ وردەوردە بۆنى ھەنگوين بىلابووبوہ. لەسەرەتادا ھەموو بالندەكان بەسەر ئاسمانى شارەكاندا دەخولانەوہ، وەك ھەر بالندەيەك بۇ ھىلانەو ھەوارى بەگەرىت، ھەزارەھا بالندە بەنزمى بەسەر سەربانەكاندا ھەلدەفرىن. ئەو بالندانەى كە سەردەمىك ھىلانەكانيان بەسەر درەختى حەوشەو كۆلانەكانەوہ بوو، لەجىگا كۆنەكانى خۆيان نىشتەوہ. ھەموويان بۆنى ھەنگوين لە ھەناسەيان دەھات. ھەرىمەكە وەك نوقى ھەنگوين بووبىت، بۆن ھەنگوين سەرتاپاى ھەموو شوئىنو مالىكى گرتەوہ. بۆنى ھەنگوين لە پەنجەرەو دەرگاكانەوہ سىنەى تەنگو غەمگىنى خەلكى ناو ژورەكانى پىركردو دلىان كرايەوہو رەنگيان گەشاىوہ. بۆنى ھەنگوين

و ەك بۇنى گۈللىكى ئەفسونى دەرونى پەشۇكاۋى نارامدەكردەموو خەللىكى ناو ژورە تارىكەكانى دەھىنبايە دەرمو.

ھاتتەموو بالئەدەكان روخسارىكى تىرى بە ھەرىمەكە بەخشى. ھەموو شارەكان وەك تازە ناو دەنكر ابىنتەموو شەموو ھەرىمەكە زۆر پىر شىنگدار بوو، جگە لەشارى سەردەم كە ھىچ بالئەدەمەك رووى تىنەكرد. شارى سەردەم بۇ بالئەدەكان جىگايەكى نامۇبو، ھىچ بالئەدەمەك نەبىدگارى لەو شارەدا ھەبوو، نە ھەوارو ھىلانەى بەجىھىشتىبوو. ئەو شەموو ھاكەمەكانى شارى سەردەم بىناگابوون لە ھاتتەموو بالئەدەكان. خەلك بە بىنى بالئەدەكان لەسەربان و ھىلانەى ناو درەختەكان دىلخۇش و ئاسودەبوون. زۆر كەس بالئەدە مالىيەكانى خۇيان دەناسىيەموو كە كۆچيان كىردىبوو. كەس لەگەل كەس تۈاناي قىسمو موقمۇقى نەبوو. بەچاۋى پىر لەسەرسامى و خۇشالىيەموو تەماشاي بالئەدەكانىان دەكردو بۇنى ھەناسەيانىان پىر بە سىيەكانىان ھەلدەمژى. ھەرىمەكە سىخناخىبوو لە بۇنى ھەنگۈبىنكى شادو شىرىن كە ھىواو ئومىدى پىدەبەخشىن كە ھىچ كەسنىك لەم ھەرىمەدا ناومىد نەبىت چۈنكە شارىكى شار او ھەمىە وە داىك ئامىزى بۇ گرتەتەموو لە زولمەت رىزگار يان بكت.

ھاتتەموو بالئەدەكان بۇ ناو شارەكان ئىجگارى نەبوو، ھەرىمە شەموو، ماۋەمەكى كەم مانەموو دووبارە ھەلفىر بىنەموو. ھەلفىر بىنكى ئەفسونى بوو، چەند جارنىك بەسەر ئاسمانى شارەكاندا سورانەموو، تاكو ھەموو خەلكەكانىان لەكەگەل خۇياندا نەبىرد ئاسمانى شارەكانىان بەجىنەھىشت. ھەرىمە شەموو ھەموو خەلكى ھەرىمەكە مەستى بۇنى ھەناسەى بالئەدەكان بوون، وەك عاشقىكى دىوانە شوئىن بالئەدەكان كەوتن. دونىاي ھەرىمەكە بە رۆژى ھەشەر دەچوو، بەوشەموو دەچوو كە چەند سالىك لەموو پىش دەرنەجامى زولمو ستەموو چەوساندنەموو لەسەر دەستى ھوكمى دىكتاتورى خەلكى ھەرىمەكە بە ناچارى رىگاي دەشتو كىوو سنورەكانىان گرتەبەر. وەك رەورەموو مىژو بەرمو دواۋە تاكو ئەو شەموو گەراپىتەموو، خەلك ھەستىان بە دووبارە بوونەموو مىژو كىرد، بەلام بە پىچەوانەى ئەو سەردەمەموو رووخۇش و دىلكرەبوون وەك بەرمو جىگايەكى نارام بىرون بە دواى بالئەدەكاندا ھەستىان بە ئاسودەبوونى روچيان دەكرد. وەك لەخەيكى شىرىندا بە ئاسمانىكى سافو شىندا بىرن، پۇلپۇل خەلك بەمو شەموو بەدەشتو كىوھكاندا بەرمو شارىكى شارەموو دەروشتن. لە ھەموو شارو شارۆچكەكانەموو خەلكى ھەرىمەكە مالى و ھالى خۇيان بەجىھىشتىبو بەدەشتو كىوھكانەموو بوون. ئەو گوندانەش كە دەھانتە سەرىگايان، ئەوانىش بە ھەمان ھەموو زوقى ئەوان بەشۈئىن بالئەدەكاندا بەرمو چىپاكان دەروشتن. ئەو بىنكە سەربازىانەى لە دەورى شارەكان بوون، ئەوانىش لولەى تەنگەكانىان لە ەرزەكە دەچەقاند، ھەموو شىتىكىان بەجىدەھىشتو دواى خەلكەكە دەكەوتن. دونىا

ئەو شەھەرى ھەرىمەكە لە خەۋىك دەچوو كە ھەرگىز مەۋقەكان بە ناگانەيەن، ئىتەر بېيىت بە ژيانى راستەقىنەيان. ۋەك كۆچۈر ھەي پېشو كەس خەمى مأل ۋە ھالى نەبوو، كەس نىگەرانى دەرگاى ھەشە نەبوو كە بەناچارى بە كراۋەي بەجېھېشتىبوو. كەس دلى لاي مندال ۋە پېرو نەخۇش ۋە پەكەۋتەكان نەبوو. كەس دەستى بەھەستى كەسەموو كەس لەكۆلى كەسىتەردا نەبوو. ۋەك ھەر ھەموويان دووبالى ئەفسونايان گرتىيىت لەش ۋە سوكو دلخۇش ۋەك روخسارى شەو بە ھېمنى دەرۋشتن.

شارى سەردەم نوقمى روناكى گۆپەكان ۋە بېناگايىي خۆي بېوو. رەنگە سبەي بەياني حاكم فەوزى سەبارەت بە بارودۇخى ھەرىمەكە لە گەل دەستەي ھوكمرانىدا كۆبوونەھەي تاييەتى ھەبىت تاكو پېلانئىكى نوئ دابريژن بۆ ريگاگرتن لە ھەلھاتتى خەلك. ئەوان بېناگان ئەم شەو ھەرىمەكە كەسى تېدانەماۋە. كەس لە بېرى ئەۋەدا نەبوو لەناكاۋ شەۋىك كەسى تېدا نامىنىت، تەننەت ئەۋانەي لە مەملەكەتى مېش ھەنگىش نىشتەجى بوون سەرسام بوون بە رۆشتىي بالندەكان، ئەۋانىش نەياندەزاني بۆچى بەو ئىۋارە درەنگە مەملەكەتى مېش ھەنگىان بەجېھېشتى رۆشتن.

بالندەكان تازە چووبوونەھە ناۋ كۈنى ژىر تاشەبەردەكان ۋە ھىلانەكانيان لەناۋ چىكانى مەملەكەتى مېش ھەنگ. ئەۋەندە نەمانەھە پشوبدەن تاكو ماندوبوونى فرەفرى رۆژتا ئىۋارەي ئەمبەرو ئەۋبەرى چىكان لە جەستە بچكۆلەكانيان دەرېچىت. ديار دەيەكى نامۇ بوو كە ھەموويانى سەرسام كرىبوو. ۋەك سەھەتاي كۆچكردىيان بۆ مەملەكەتى مېش ھەنگ. لەناكاۋ بە يەك جار دەنگى شەھەي باليان ۋە قاۋقريان ۋەك تاۋىرە گەۋرە بەرەزەكان بەرەم خوار ھەرسىيان ھانىيىت، ھەموو مەملەكەتى مېش ھەنگى ھەژاندو دەنگى دەدايەھە. بەلام كۆترەكانى فرىشتەي عاشق بە چوار دەۋرى كوخەكەي فرىشتەو مورادا ھەلنىشتىبوون ۋە مابوونەھە. ئەو شەۋە تاكو درەنگ كەسىيان نەيانتوانى بەخەن، ھەر كەس بەجۆرىك گوزارشتى لەكۆچى ناۋەختى بالندەكان دەكرد. ھەندېك دەياگوت "رەنگە ھەستىيان بە قەربالەغى ئىرە كرىيىت، ئىتەر بىزار بوون ۋە دەرۋن". كەسىكىتەر دەياگوت "ھەستىيان بەرۋدانى كارەساتىك كرىدوۋە كە ئىمە جارى ھەستى بېناكەين، بالندەكان پېش ۋەخت ھەست بەرۋدانى كارەساتەكان دەكەن. تاكو شەۋگارنىكى درەنگ لە خەيالى كۆچى بالندەكاندا بوون.

شارەكانى ھەرىمەكە لەماۋەيەكى زۆر كورتدا كەسى تېدا نەما، بەشۋىن بالندەكاندا بەرەو جىگايەكى ناديار دەرۋشتن، بەلام لەرۋەخى ھەر كەسىكىدا ھىۋايەكى گەش ھەبوو ۋەك بەرەو باۋەشى دايكىكى ئارام بېرۋن ئاسودەبوون. شەۋىكى زۆر تاييەت بوو، لەشەمۋى دوو عاشق دەچوو تەنھا بەبۆنى رۆخى يەكترى بژىن. كەس لەتاشەبەردىك ھەلنەدەنووت، مندالنىك برسى نەبوو، پېرىك نەبوو بۆكۈيت. ۋەك بالندەكان بەنەرمى بەسەر زەۋىدا ھەلدەفرىن. ھەستىيان بەنازادى دەكرد، بەردەوام

بەيى راوستان و پشودان بەپى خىرايى فرينى بالئەندەكان دەروشتن. ئەو شوانەى كۆرەويان بەبىردەھاتەو لە ترسى مەرگ رووبەرووى چەندىن مەرگى تر دەبوونەو، بەلام ئەم شەو نەترس لەدەرونى كەسدايە، نەمەرگ ميوانى رۆحى كەسە. ھىمن و بئەندەنگ دەروژن شارى سەردەمىش لە پرخەى خەوئىكى قورسى بىناگادايە. ئەم شەو رەنگە داوين شەوى ئاسودەو ئارامى شارى سەردەم بىت.

بەر بەيانەو بە ئومىدى پىلانئىكى نوئى حاكەمەكانى شارى سەردەم لە خەو ھەلدەستن. ئەم چارە مەگەر بەرنامە بو خانووە خالىيەكان دابنن، بەلئىن و پەيمان بە درمختە بئى گەلاو بئى بالئەندەكان بەدن. سەبەى بەيانى كەس لە ھەر تەمەكەدا نەماوە چاوى لئى سوركەنەو، مەگەر وئەى سەر ديوارى ژورى مائەكان دابگرن و بە عەرزەكەيدا بكتيشن. سەرۆكى پاسەوانەكانى شارى سەردەم بە ترسو نىگەرانييەو ھەوالئى بىدەنگى و كپى ناو شار بە حاكەم فەوزى رادەگەيەنئىت. حاكەم فەوزى وەك فېشەكە شىتە بەئاسماندا ھەلدەچىت و پر بە گەورەيى شارى سەردەم دەقېرئىت بەسەر شىرەى سەرۆك پاسەوان. شىرە وەك رېوى لەبەردەم نەرەى حاكەم فەوزىدا خۆى بچكولانە دەكاتەو، چاوەراونى دواين فەرمانى حاكەم فەوزىيە. حاكەم فەوزى بەشىرە دەلئىت " ھىزئىكى گەورە لەگەل خۆتدا ببەو ھەوالئى روشتنى ئەو خەلكەم بە خىراى بو بەئىنەو، بەلام نەگەرئىتەو بەيى ھەوال". شىرە لە شار دوور دەكەوتەو، بەلام بەكەس ناگات تاكو ھەوالئى ئەو خەلكە پېرسئىت. خەلكى شارەكان ھەر بەر بەيان گەيشتە مەملەكەتى مىش ھەنگ، گەشتن بەو شارەى وەك دايك ئامىزى بو گرتبوونەو لەدەست زولمەتى ئەو رۆژگارە رزگاربان بكات.

بەر بەيانىيەكى درەنگ بوو بالئەندەكان لەمەملەكەتى مىش ھەنگ بە قاووقىژو جۆرەھا ناوازو نەغمەو خويندن پەيدا بوونەو. تازە بەتازە دانىشتوانى مەملەكەتى مىش ھەنگ چاويان چووبوو خەو بەو دەنگەدەنگە بە ئاگاھاتن. ھاتنەوئى بالئەندەكان خوشى و ھياوايەكتى بەدليان بەخشى، بەلام ھىشتا ھەر بەگومان بوون لەو كۆچە كئوپرە كە تەنھا شەوئىكيشيان پىچوو. بالئەندەكان دانەبەزىنە ناو چىكانو بچنەو ناو ھىلانەكانيان بەسەر ئاسمانى چىكاندا بەبازنەيى گەورەو بچوك دەسورانەو، وەك ئەو دالە گۆشت خۆرانەوئى لەبەرزايەكى دوورەو كە لاكئىكى كەوتوو ياخود نىچىرئىك دەبىننو و رەدەورە بە شىوئەيەكى بازنەيى دەخولئىنەو تاكو دەدەبەزن. ھەندىك لە بالئەندەكان بە سەر ئاسمانئىكى بەرزەو دەسورانەو. ھەندىك لەبالئەندە وردەكانىش بەناو چىكاندا ئاسايى بە خىرايى دەھاتن و دەچوون بە جريومجربو خەلكى ناو چىكانيان لە شتىك ئاگادار دەكردەو. ھەندىك بالئەندەيتر لەچىكان دوور دەكەوتتەو قەدەرئىك بەئاسمانەو دورادوور چاودىريان دەكرد. بەر بەيانىيەكى پر لە گومان و پرسىار بوو، ھىشتا ھىچ حالئىنەببوون لەو ديارە نامۆيەى رۆحى

بالىدەكان كە چىپاكانى وردەوردە لەبنەو دەلەر اندەو. دەنگى ھەزار ھا پى لە دەشتە دوور مەكانەو دەگەيشتە ناو چىپاكان . بە نالەنالى ھىرشى لەشكرىكى بەر فراوان دەچوو . دانىشتوانى مەملەكەتى مىش ھەنگ سەرسامى و نىگەرانى رەنگو پرووى لەر و خسارىان بربوو . چىتر نەيانتوانى لەو بىدەنگو سەرسامىيەدا بىننەو. كورى داپە لەمىز بوو لە مەملەكەتى مىش ھەنگدا دەژيا، ھەر چەندە ھىشتا ديار دەى لەو جۆرەى نەدىبوو، بەلام خاوەنى ئەزمونىكى دوورو درىزبوو لەناو چىپاكان . بە ھىواشى بەر مو لای دەروازە كە چوو، ئەوانى تىرىش بەدايدا رۆشتن . ناو چىپاكان ھىشتا تارىكو پروون بوو، بەلام دەمى دەروازەكە لەناو پىچى چىپاكان پروونتر بوو، دەروە ھەر زۆر روناكتر بوو كە مەروەف بە ئاسانى لەدوورەو تارمايەكانى بەدەيدە كرد . ھەموويان بەبىدەنگى و رامانەو لەبەردەم دەروازەى چىپاكندا لەدورىان دەروانى . بە درىزايى و پانتايى مەوداى بىننى چاوە لەدورا وەك سىبەرى ھەورىكى رەش لەسەر زەوى تارمايى رەشى خەلكىكى زۆريان بەدەيدە كرد كە شەپۆلى رىرەوى رۆشتىيان بەر مو لای ئەمان بو ناو مەملەكەتى مىش ھەنگ بو . بە فراوانى پانتايى ناسمانىش بالىدەكان دەسورائەو . كۆمەلىك بالىدە بە سەر ناسمانى خەلكەكەو وەك چاوساغ بەر مو مەملەكەتى مىش ھەنگ پىشرويان دەكردن . دىمەنەكان وردەوردە پروونتر ئاشكراتر دەھاتنە بەرچاوە كە ئىبتر ھەموويان لە ھەموو شتىك حالىبوون . وەستا كاوە گووتى : ئەو شارەى زەعیم ھەستىار باسى دەكرد، واپىدەچىت خەلك بە شونىندا و ئىلبن ؟ خەسەرى دەشتى ھەولنر بە روخسارىكى گەشەو گووتى : من دانیام كەمىكىتر بە شارەكەى خۆيان دەگەن، ئەوسا گەنگى مىللەت لە ھەرىمىكى چۆلدا بو حاكەكان ئاشكرا دەبىت . كورى داپە وەك ھەمىشە ئەو كارەساتە كتوپرەى پىخۆش نەبوو ، بە نىگەرانىو گووتى : رەنگە دواچار كەلك لە چارەنوسى كۆچىكى بىچارەى كتوپر وەر بگەرىن، ئەگەر ژىرانە پرووبەروى ھەلومەرجى بارودۆخەكە بىبەنەو .

كۆچو رەوى خەلك بو دەشتو چىپاكان لە ھەموو سەردەمىكدا بە ناچارى بوو كە دەرنەنجامى سەر ھەلدانى كىشەو نەھامەتىەكانى سەر خەلكى ئەو ھەرىمەىە . نەھامەتىەكان لەدەمى كارەساتەكان دەكەنەو، كارەساتەكان سەروشتىيان ياخود مرووبى ژيانى خەلك لەو ھەرىمەدا بەر مو سەختى و ئاستەنگ دەبەن كە ئىبتر مەروەف تواناى ژيان و ھەلكردنى لە زىدى خۆيدا نامىننىت . نەھامەتىەكانى سەر خەلكى ھەرىمەكە سەروشتى نىن بەر ھەمى پاشاگەردانى و شەرى مانەو ىە لەسەر كورسى دەسالات كە ھەموو ديار دە خراپەكانى نەھامەتى لىكەوتوتەو . گرانى بازارەكان لە سەردەمى جەنگو سالى و شكى بىبارانى خراپتر بوو . ھەرىمەكە لە مەملەكەتىكى سەردەمى زوو دەچوو، تروسكايى و پروژە خزمەتگوزارىيەكانى دەولەت دەرگايان

لەسەر داخرا بوو، رۆحیان لەبەردا نەما بوو، وەك لاشەپھەكى مردوی لەش قورسەش بەسەر شان و ملی خەلكەو بوو. ئەو بەلایانەى لە گەردنى حاكەمەكانەو بە سەر خەلكدا دەبارى، زور لە كارساتە سروشتىيەكان ئازارەكانى كارىگەر تىبوو. خەلكى ھەرىمەكە لەمىزبوو بە ھۆى حوكمى ئەو رۆژگارەو لە زىدى خۆيان بىزار بوون، تەنەت لە ژيانى خۆشيان وەرسبوون. رۆژانە چەندىن كەس بە ھىواى دۆزىنەو پەنايەكى ھىم روويان لەدەشت و كۆوكان دەكرد. ھەر ھەمووشيان دۇنيا بوون كە شارىك ھەيە وەك دايك نامىزى بۆ گرتوونەتەو لەزۆلمەتى ئەو رۆژگارە رزگار يان بكات.

كۆچى تىكرای خەلكى ھەرىمەكە سەرسامو نامۆ نىيە. ھەموو كەسنىك چاوەروانى ئەم روداوەى دەكرد، بەلام ئەو ھى جىگای سەرسامىيە گەرانەو ھى بالندەكان بوو بۆ ناو شارەكانو ھىناى ئەو عەشاماتە زۆرەى خەلك بەرەو چىكان كە خۆيان رۆژگارىكى پىشوتر كۆچيان بۆ كرددبوو.

شىخ بەختەر گووتى: كۆچو رەوى خەلك ھاوكانە لەگەل گەشەكردنى نەھامەتيەكانو سەختى ژيان لە شارەكاندا، ئەم كۆچە دوورو نزيك ھەردەبوايە روويديايە، بەلام من سەرسامى بالندەكانم، چ ھەستىك لەناخو رۆحياندا پەيوەست بە دژوارى ژيانى خەلكى ھەرىمەكە ھەيە؟

فرىشتە لەناو خەلكەكەدا بەشئويەكى عاشقانە پالى بەشانى مورادەو دابوو، كۆترەكانى بەدەورو پشنىدا بلاو بوونەو. گووتى: مەرۆف ھەمىشە سەرسامە بەديار دەيەك كە بۆيەكەم جار پىنى ئاشنادەيىت، ئەويش رەنگە لەو ئەقلىتەو ھاتبىت كە پىمان وايە ھەموو شتەكان لەناو ھەستى ئىمەدايە، بەلام ئىمەيىناگايىن لە ھەستى گيانلەبەرەكانى تر وەك ديار دەى كۆچى بالندەكان كە ھەموومانى سەرسام كرددو. ئەو تەنھا بالندەكانن كە ھەست بە نەھامەتى خەلكى دەقەرەكەى خۆيان دەكەن و بە ھانايانەو دەچن. من پىش سى سأل ئەم ديار دەيەم لەبالندەكاندا ھەست پىكرد، ئەم كۆترانە ئەو دەمە منيان لەتەنيايى رزگار كرددو لەتەرسو خەمى ھەنگەكان پاراستيانم.

بالندەكان بە ئاسمانى دەقەرەكەدا دەسورانەو، وەك جەژنيان بىتو ئاھەنگ بگىرن بە ئاسمانەو سەمايان دەكردو بە چەندىن ئاوازی جۆراو جۆر گۆرانيان دەگووت. تاكە بالندەيەك نەنيشتەو بۆ پشودان تاكو ھەموو خەلكەكيان لەناو چىكان نزيكردەو. وەك رۆژى حەشر ھەموو خەلكى ھەرىمەكە لە دەورو بەرى نزيك چىكان بلاو بوونەو. بە روخسار يانەو خۆشىو بەختەمرى پىو دەبار بوو، وەك بەناواتى لەمىزىنەى خۆيان گەيشن. ھەر كەس لەبەر خۆيە دەيگوت " ئىر ئەو شارەيە وەك دايك نامىزى بۆ گرتوونەتەو تاكو لەزۆلمەت رزگار مان بكات.

شېرەى سەرۋكى پاسەوانەكانى شارى سەردەم بۇدۆزىنەۋەى ئەو خەلكە بەدەشتەو كىۋەكانەۋە بوو. لە ھىچ شوېنېك كەسكى نەبىنى پىرسىارى لىيكاتە ھەۋال بۆ حاكىمفەزى بەئىتەۋە. حاكىم پىيگوتىۋو تاكو ھەۋال بۆ نەھىنەتەۋە نەگەرئىتەۋە . شىرەۋگروپە چەكدارەكەى لە شارەكان دووركەوتىۋونەۋە، لەلايەك خەمى لای حاكىم پاشاى بوو بەئى ھەۋال دەگەرئىتەۋە، رەنگە ئىتر ئەو رىزو باۋەرەى جارانى نەمىنېت، چەندە دوورەكەوتەۋە دەچۋونە ناۋ قولايى دەشتەو چىكان ، ھەستىان بە ئازادى زىاتر دەكرد. شېرە وردەۋرەدە ۋەك لە ھۆش خۆى بچىت ئاگای لە ئەرگە فەرمانى نەما. لەناۋ تارىكى ئەو ئىۋارەيەدا بەبۆنى ئەو ھەنگۋىنەى كە "با"ى پايزە لەچىكانەۋە بە دەشتە دەرەدا بلاۋىدەكردەۋە ھەموو خەمەكانى و نكرد. لە پال تاۋىزىكى گەرەى لە شاخ بەرۋوۋە ھەموو پىۋاۋە چەكدارەكانى خۆى راگرت. لەپىش ئەۋاندا تەنگەكەى لە شانى خۆى داگرتەو لەننىۋان دوو بەرددا داينا و بەردىكى قورسى پىدا كىشا. تەنگەكە ۋەك دارىكى ۋشكى كۆن كرتەى كرتەو شكا. بەم كرتارە ھەموو گروپەكە سەرسام بوون. كەسبىشان نەپاندەۋىرا پىرسىارى لىيكەن. شېرە ۋەك بەلا ۋابوو، كە تورەدەبۋو بىدەنگى لە ئاستىدا تاكە چارەسەرۋ خۆ گونجاندىن ۋ خۆ پاراستن بوو، بەلام نەمجارە بوغزو تورەبۋون بە روخسارىۋە دىارنەبۋو، بە ھىمنى بە ھەموۋىانى گوت: من بەرەبۆنى ئەو ھەنگۋىنە دەچم كە لە ئىستارە دەرۋون ۋ رۆحمى نوقمى ناۋئارامى كرتەۋە، ھەر كەسبىكىش ئارەزوۋ دەكات لەگەل من بىت. . باۋەك من تەنگەكەى دابنېتە بەدەردى ئەۋى منى بەرېت. ھەر كەسبىكىش دەگەرئىتەۋە بۆ شارى سەردەم چىرۆكە بەسەرھاتمان ۋەك خۆى بۆ حاكىم پاشا بگىرئىتەۋە. لە چركەيەكى كەمدا ھەرچى تەنگەۋتەقەمەنى بوو وردوخاشيان كرتەو بەدەم بۆنى ھەنگۋىنەۋە بەرەۋ مەملەكەتى مېش ھەنگ بەرېكەوتن.

شارى سەردەم ۋەك گولنىكى بىئەۋى پايزىكى دېرەنگ رەنگى گەشى پىۋەنەمابوو. لە دۋنېۋە كە شىرەۋ گروپەكەى رۆشتون، حاكىم فەزۋى ۋ دەستەۋ تاقەمەكەى لە بىئ ئارامىدا چاۋەرۋانن. بەدريژايى شەۋ نەخەوتىۋون، تاكو بەرەبەيان چاۋەرۋانېۋون ، بەلام ئەسەرى كەسىيان دىارنەبۋو. ئەۋە دوۋشەۋ ۋ دوورۆزە رۆشتون ۋ نەگەرۋنەتەۋە. دەيانگوت، رەنگە بەر ھىرشى تورەى خەلك كەتېۋون ۋ ئازارۋ خەم ۋ بىزارى ھەموو دەستەى حوكم رانېيان بە جەستەى ئەۋان رشتىتېت ۋ رۆحىانيان بە زىندۋى بەبەر چاۋى يەكتىرەۋە دەرھىنايىت. شارى سەردەم ھىدى ھىدى رەۋنەق ۋ شەۋقى لىبرا. شەۋان گلۋپە پىر تىشكەكان لەناۋتارىكى شەۋدا ۋنەۋى خەۋ دەبىرەنەۋە. مولىدەكان لە فرەفر كەوتن، كەسبىك نەبۋو كە بتوانېت بىناختە گەر. ھەرئىمەكە بە شارى سەردەمىشەۋە كەسبىكى تىدانەمابوو كە شارەزايى لە ھەلگىرساندىن مولىدەكان ھەبىت. تەنھا چەند پاسەۋاننىكى گەمژەى سەر شۋارى

شارى سەردەم مابوونەو ھەگەل چەند زومرەيەك لە ناسايش و چەكدارى تر، ئەوانيش بە ھەموويان كەسكى سودمەنديان تىدانەبوو. شەويك فەيسەلى كەوسەر كە جيگري شيرەبوو بۇ پاراساتنى شارى سەردەم، چى پاسەوان و ئاسايشى مابو ھەگەل خۇيدا بردنى، ئەوانيش شارى سەردەم ھەرىمەكەيان بەجىھىشت و بەرمو دەشت و كيوەكان رۇشتن. فەيسەل ھەك كارمامزى يەكەم بەھار بەدەشت و كيوەكاندا ھەلدەبەز بېھمو غارىدەداو دەيگوت: كورينە وا ھەستەكەم ئەمرو لەدايك بووم، تف لەزيان و حالى پيشو. ھەموويان بەدواى فەيسەلدا دەيانگوتتەو " ھەزار جار تف لەو ژيانەى پيشو".

دەستەى ھوكمرانى ھەك مندالكي بىدايكو باوك لە شارى سەردەم تەنھا ھەتبو كەو تبوون، بە مەملەكەتكي كۆنى دۆزراو ھى ژيرگل دەچوو كە ھەزاران سال بىت ناوئەدانى لىبرا بىت. گەرمو گورى رۇژانى پيشوى پيوەنەمابوو، دەروازەگەورەكەى شار بە پىچەوانەى جارائەو ھەميشە كر ابوومو، بەلام كەسنىك نەبوو پىندا تىپەر بىت. ژيانى رۇژانى پيشوى شارى سەردەم كە پر بوو لە بەدەيھىنانى خەو خەيال وردە وردە بەرمو پوكانەو دەرۇشت كە نىتر ژيان تىدا زور سەختبوو. خۇشيان نەياندەزانى پەنا بۇچى و بۇ كۆئ بېن، ھەك مېشى گىرۆدەى ناو پەرداخىكى شوشەى داخراو بەدەورى كۆشكو تەلارەكاندا ھەر گىز ميان دەھاتە ھىوايان بە رابردوى خۇيان دەخواست، بەو رۇژگارەى لەژىر تەوانا ئىرادەى خەلكى ھەرىمەكەدا فەرمانى ھاكىمىتى خۇيان دەدا، ئىستا بە خۇياندا دەچنەمو تىدەگەن بەبى خەلكى ھەرىمەكە پاشايەكى بىتاجن، سەركردەيەكى دۆراو و قىلبازن، بەردىكى بىكەلكو بى گيانن رەنگە كەلكى ھىچ نەگرن. شارى سەردەم ھىدى ھىدى لە بى خەمتىدا ھەك نەخۇشكى پەكەوتە بەرمو گولى دەچوو، لەمىژبوو روناكى شەويان لەبىر خۇيان بىربردبوومو، بەلام گىرقتى بى ئاوى رىگاي پىگرتن. ھەموو تانكىيە گەورەكانى شارەكە خالىبوو، كەس نەبوو لەو ھاكەمە جەسورانە تەوانا شارەزايى سەبارەت بە چۆنەتى پرکردنەو ھى ئاوى تانكىەكانى ھەبىت. دواين رۇژ يەكەك لە كۆشكە رازاوەكانى ناو شارى سەردەم بەرمىلنىك ئاوى خواردەنەو نەدەكرد. كەسنىكان نانىكان بۇ پەيدا نەدەكرا. خەمو ئازارەكانى ئەو چەند رۇژە قىزىكردن كە كورسى دەسەلاتو مولكو سامان و بازارو ھوكمرانى ھەموو شتىك نىيە. شورابەرزەكانى دەورى شارەكەيان لىببوو بە ديوارى ئەو زىندانەى بۇ ھەتاهەتايە تىيدا زىندانى كر ابوون، لەخۇيان دەپرسى ئەم شوارايە كەلكى چى بۆگرتىن؟ بە درىژايى و قورساي خۇيان تەنەكەيەك ئاويان بۇ پەيدا ناكريت، كوليزەك ناھىنن. جگە لە بىئاوى برسيتيش روى تىكردن. نانىك بە ھەموو پارەكانىان دەسەدەكەوت، ناچاربوون كە ناو شارى سەردەم بەجىبەھلن و روو لە ناو شارەكان بكن. بۇنى ئەو

خواردانەھيان كوردبوو كە لەناو مألەكاندا بەجىمايوون. لە گەرەككى ناو شاردا نىشتەجىبوون، رۆژانە ھەموو پىوستىيەكانيان لەمالە چۆلەكاندا دەستدەكەوت. مألەكان زۆر زۆر بوون، كەلوپەلى بەجىماوى خاوەنەكانيان بەشى چەندىن سالىيانى دەكرد، بەلام لەناخدا ھەستيان بە شورى دەكرد بەرامبەر بەو بارودۆخو بە ديار دەى كۆچى تىكرای خەلكى ھەرىمەكە. دانيان بە خۆياندا گرت كە بە ژيانى ئاساى قايلىبن، دانىابوون كە خەلكەكە لەبەر برسیتى و نەبوونى ناچار دەبن بەگەرینەمو جىگای خۆيان، ئەوسا سەنگو پىگەى ئەمان قورستر دەبیت، بەلام كەس نەگەرەپەو. شەوێك پایزە رەشەبا شارى بەدەردى دەواری شىربرد. ئەو شەو ھەبوو كە ھەرگىز بىریان لىنەدەكردەو، بەلام ئىستا لەپىش ھەموو ترسەكانەو نىگەرانى كردون دەرونى پەشۆكاندوون. بەو شەو تارىكە بىریان لە ھەلكردنى فانیلە سپىيەكانيان كرددەو كە تەسلىمى دوژمن بىن نەكو بىانكوژن. پىيان وابوو ھىرشى لەشكرى دوژمنانە بە سەر ھەرىمەكە كاتىك زانیویانە ھەرىمەكە بەبى سوپاوە بەبى خەلك ماوتەو. ئەوشەو تاكو بەيانى لەناو مألەكاندا بە بەدابخى سپى بەدەستەو راوھستابوون چاوەروانى ھانتە ژورەو دەوژمنە ھىرش بەرەكان بوون.

دەمو بەیان كە خۆر ھەلھاتو رەشەباكەش ھىواش بوو ھەستيان كرد ھىرشى لەشكرى دوژمن نەبوو بە سەر ھەرىمەكە، بەلام خەمو نىگەرانى زیاتر سەرو دای گرتن. سەربارى ھەموو خەمەكانيان خەمى ھىرشى دوژمنىشى ھاتەسەر. ھەستيان بە گەرەترىن مەترسى كرد لەسەر ھەرىمەكە بەگەشتى و بۆ سەر ژيانى خۆيان بەتایبەتى .

مەملەكەتى مىش ھەنگ بوو بە ناوھدانترىن جىگای ھەرىمەكە كە ھەزاران سالىبوو بە ترسناكترىن دەقەرى ھەرىمەكە دادەنرا. بە ھەموو شوینكىدا خەلك بلاو بىوونەمو ھەماری خۆيان تىدا ھەلدابوو. بەرد بەبەردى چىاكانيان ماچدەكرد، بن دارەكانيان لە گەلاو گىاى كۆن و رزى و بزار دەكرد. ئاوى روبرەكانيان وەك شىرى داىكىيان پىرۆز كرددبوو، دلۆپىكىيان بە فىرۆنەدەدا. دەستيان بەو ھەموو ھەنگوینە و دەگرت كە ھەزاران سالىبوو لە بە دامىنى چىاكانەو چۆرابوونەو. بەرامبەر بە چىا بەرزەكان رادەوھستانو یادى وتەكانى زەعیم ھەستىاریان دەكردەمو بە مرقىكى رۆحیانى پاكى سەردەمى خۆيان دادەنا كە لە رۆژگارە سەختو نەھامەتەكاندا مژدەى ئەم شارە پىرۆزەى بە گوئیاندا چىرپاندووە.

گرنكى چىاكان بۆ خەلك تەنھا وەك پەنابەك بوو، ئەم گرنكىيەش ھەمیشە لەو ناستەدا بوو بە بى گۆران. كۆبوونەو خەلكىكى زۆر لە جىگایەك رەنگە لەگرنكى و بەھای كەمبەكەتەو ئەگەر بە بەرنامەيەك رۆحى خەلكەكو گرنكى جىگاكەكە

ئاويتىمى يەكترى نەكرىن. كورى دايەو ھاورىكانى سەرقالى ئىشكرىن بوون لەسەر بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن. خالە گرنگەكانى بەرنامەكە گونجاو بوو بۆ پىرۆز كوردنى گرنگى چىپاكان لە رۆحى خەلكەكەدا كە ھىواى ئايندەمەكى گەش و بەختەمور لە دەرونياندا دروستىكات. كورى دايەو ھاورىكانى دۇنيابوو كە ئەو خەلكە كۆچكردو ھەرتىك دەبىت بەگەرىنەو ھاورىكانى خۇيان، بەلام خۇيان دەيانگوت ھەرگىز ناگەرىنەو كە شارىك ۋەك دايك ھەست بە ئارامى ۋ دۇنيايى بەكەين لە باۋەشىدا، يان تا ئەو كاتەى ئەوانە رىساۋ شەرمەزار دەبىن كە نەھامەتتەكانى سەرتىمەيان خولقاند ۋ دەستبەردارى ھەموو مولكەيە گىشتىيەكان دەبىن. ئەو كاتە ھەست بەبوونى شارو مال ۋ خۇمان دەكەين ۋ لە رۆژىكى نويدا دەگەرىنەو.

كىشەى خەلكو دەسەلات زەوتكردنى مولكەيە گىشتىيەكان بوو كە حاكمەكان خۇيان بە خاۋەن ۋ مىراتگرىان دانابو، نەھامەتتەكانىش دەرتەنجامى ئەو پىرۆسەيەبوو كە لەگەل ياسا سروسى ۋ كۆمەلەيتتەكانى مەركەز كۆمەلەگادا بەكىندەگرتەو. خەلكىش ۋەك تاكو كۆ بوونى راستەقىنەى خۇيان لە گەرىنەو ئەو مولگاندا دەبىنى بۆخاۋەنە ئەزەللىكەكى كە كۆى گىشتى خەلكى ھەرتىمەكەبوو. ئەم بابەتە ناۋەرۆكى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىنىش بوو كە لە ھەموو سەردەمكىدا گونجاو بوو بۆ چارەسەر كوردنى كىشەكانى خەلكو دەسەلات لەسەر مولكە گىشتىيەكانى كۆمەلگا.

مەملەكەتى مىش ھەنگ ۋەك ۋلاتىكى تەمەن ھەزار سالە سەرقال ۋ قەرەبالەغىبوو. ھەر كەس خەرىكى كارىك بوو. بە دلىكى فراۋان ۋ رۆحىكى دلسۆزەو ھەشتەيىستىان بۆ بەردو دارو روبرو بالندەو مىش ھەنگەكان ھەبوو. بە پەرۆشەو گويىان لەبەندو خالى بەرنامەكەى ئوقيانوسى ھىمىن دەگرت. ھەستىيان دەكرد كەبوون بە خاۋەنى ھەموو مافە لەدەست چوۋەكانىان. كەس بەتەنھا خاۋەنى مەملەكەتى مىش ھەنگ نەبوو، بەلام ھەموو كەسنىكىش خۆى بەخاۋەنى دەزانى. ئەم ھەستە لە رۆحىاندا ئەو روبرو ئەفسونائىيەبوو كە چەندىن سال بوو چاۋەرۋان بوون بىر ژىتە دەرونيانەو تاكو ھىوا ۋ شىكبوۋەكانىان سەوز بىتەو. ژيان لەناۋ مەملەكەتى مىش ھەنگ ھىدى ھىدى سەوز دەبوو، لەناۋ شارەكانى ھەرتىمەش ژيان كۆتۈر بىبوۋەو، بەتايىتەى شارى سەردەم بۆنى مەرگى لىدەھات.

مالەحاكمەكان ھەموويان لە چەند كۆلانىكى نىزىك بەيەكترى كۆببوۋنەو، رەنگى ترسو بىكەسىيان گرتبوو، ھانايان بۆ سىبەرە بەجىماۋەكانى خەلكى ھەرتىمەكە دەبىرد، ۋىنەى سەردىوارەكانىان ماچ دەكرد ۋ لىياندەپارانەو كە بەگەرىنەو بۆلایان. سەتلى ئاۋەنىيان بە بى پىرسى خاۋەنەكانىان دەبىرد لە كارىزە غەمگىنەكان بۆ پىۋىستى ژەمىك ئاۋيان دەھىنا. كارىزەكانىش بىزار بوون، خۆزگەيان بە دوو قاچ

دەخواست كە پىنى ھەلبىن، تاكولە تاوانى شكاندىنى تىنويىتى گەروى وشكى ئەوان بەشدار نەين.

ماوھىكە تىپىرى بەسەر كۆچۈرەي خەلكەكە، بەلام ھىچ ھەمۆلىكى بەكتىرىان نەزانى. خەلكى كۆچكردى ھەرىم بۇمەملەكەتى مېش ھەنگ ژيانى پىشوى ژىر دەسلەتلى حاكەمەكانيان بىر چووبوۋو، بەلام دەستەي حوكمرانى ئاوتيان بە رۆژگارى رابردو دەخواست، ھەستيانكرد بەيى خەلك تاناو دەسلەتلىان بەسەر دابىنكردنى پىويستىيەكانى رۆژانەي خۆشياندا نىبە. وەك بالندەي بەر شەوارەكەوتو بە كۆلانە خەماويەكانى شارەكەدا دەسورانەمو يادگار يەكانى شارى سەردەمىيان لەگەل ئەم شارە نازار اويانەدا بەراورد دەكردو پەشىمانى خۆيان لەدەستى حوكمى خۆيان دەردەبىرى. بىرىان لەچارەسەرىكى گونجاو دەكردەو. ژيان بەو شىۋەيە بەرىۋەندەچوو، گومانىان لە ھەموو كەسنىك دەكرد كە ھەلمومەرجى ئىستاي ھەرىمەكە بقوزنەمو بە ھىرشىكى ناومخت دەست بەسەر ھەرىمەكەدا بگرن. ئەگەر ھەر ھىرشىكى داگىر كەرانەش بە سەر ھەرىمەكە بەتايە، دەبايە خۆيان لە ھەموو كەسنىك زىاتر رووبەروى دوژمن رابوھستنو بەرگىر لە خاك و دامو دەزگاكانى دەولەت بگەن، چونكە ھەمووى ببوو بە مولكى خۆيان. بىرىاندا بگەرىن بەدوای خەلكەكەدا و داواي لىبردونيان لىكەن لەسەر ھىواو داواكارى ئەوان درىزە بە ژيانو حوكمرانىيەكى تازەبەن، بەلام ئەم پىلان بەرنامەيە لەلاي خەلك قبول نەبوو. بىرىارو خواستو داواي خەلك لە دەستەي حوكمرانى گەرانەمو ھەموو مولكە گىشتىيەكان و دەست لەكار كىشانەمو ھەموويان بوو.

مىرانى رۇمان نوس لەمەملەكەتى مېش ھەنگ سەرقالى نوسىنى رۇمانەكەبوو. لەكۆتايدا رۇمانەكەي لەسەر واقى رۆژانەي ھەرىمەكە دەنوسىمە بە ھاوكارى من. ھەندىك جار پرسىارى لە ئايندەمو دواين رۆژى روداوەكان دەكرد بەرمو كۆئ دەچن. مىران بىرىاريدا بوو رۇمانەكە لەمەملەكەتى مېش ھەنگ تەواو بگات. ئەو رۆژانەي منو كورى دايمو ھاورىكانى تر سەرقالى دارىستنى بەرنامەيەك بووين بۇ گەرانەموي خەلك بەرمو شارەمەكانيانو دامەزراندنەموي ژيانىكى نوئ. مىران ھاوبەشى گەتوگۆكانى دەكردو بە وردى ناگادارى روداوەكان بوو. لەروانگەي بەرنامەكانى ئىمەو نوسىنى رۇمانەكەي خۆي دادەرىشت تاكو بتوانىت بەشىۋەيەكى راستو گونجاو دىمەكان وەك خۆي بنوسىتەو.

كورى دايمەگوتى: رەنگە ئەم خەلكە لىرە ئاسودەبن، بەلام ژيان دووبارە دەبىت بگەرىتەو ناو شارەكان. ئەم كۆچۈرە ھەش گىرنگىيەكى مېزويى تايەت بەخۆي ھەيە بۇ ئايندەي ھەرىمەكە نەگەر بە پىنى بەرنامەيەك كار بگەين كە ھاوتاي پەرسىيەكانى حوكمرانى سەردەم بىت. گىرنگى ئەم كۆچەش پەيوەستە بە زەمەنىكى

دىيار يىكراو ھو، لەپاش سنورى زەمەنى خۆى گىرنگىيەكان لەدەست دەدات، رەنگە ئىستا ھەرىمەكە دور لە ناگای ئىمە لەژىر مەترسى ھىرشىكدا بىت بە حوكمى نەبوونى دەسەلاتىكى حوكمرانى، لەبەر ئەو گەرانەومان بۆ ناو شارەكان دواىن ئەركى كارەكانمانە لە مەملەكەتى مىش ھەنگ. ئەو ھى خواستو ناواتى خەلك بوو لە ئەنجامدانى ئەم كۆچو رەو ھاتەدى، دۇنيام ئىستا پەشيمانن لە حوكمى رابردوى خويان، لەتواناى خەلكىش تىگەبىشتون بەبى ئەوان تەختو تاجيان رۆحى تىدا نىيە، بەبى ئەوان مەملەكەت وىرانەيە. كورى داىە گووتى: پىمباشە چەند كەسنىك بەنەينى بچنەو ھە ناو شارەكان تاكو ھەوالى بارودۆخى دەستەى حوكمرانى بزانرەت، ھەر چەندە دۇنيام وەك كەسكى نامۆى بى جىگاو بى مأل و بى ئىرادە بەكۆلانىەكانەو دەخولنەو، ئىستا ئەوان سىماى كەسكى حوكمرانىيان پىونەماو، ئىستا ئەوان نىتر ئەو دەسەلاتە نىن كە خەلك لەژىر فەرمانىندا بىت.

و ھستا گووتى: بەر ھەمى كۆچو رەو پەيوەستە بە گەرانەومان بۆ ھەرىم، منىش دۇنيام ئىستا ئەوان ھىچ مافىيان بەسەر حوكمرانى ھەرىمەو نەماو، جگە لەو ھى دەبىت بە خوشحالىەو چاومروانى لىبورن بىكەن وەك باشترىن دىيارى مىللەت، لەگەل گەرانەو ھى ھەموو مولكە گىشنىيەكانى كە زەوتيان كىر دبوو. يەكەك لەمۆلك گىشنىيەكان دەسەلات بوو كە ھەر لە ئىستاو ھە كۆى گىشى خەلكى ھەرىمەكە گەراو ھەموو لەدەست ئەواندا نەماو.

ئەو چەند كەسەى بۆ ھەوالى بارودۆخى دەستەى حوكمرانى گەرابوونەو بۆ ناو ھەرىم، بەنەينى چاودىرىيان ئەكردن. ھەر چەندە چاومروانى ھەموو خەلكىكى نامۆيان دەكرد، بەلام ھىستا ھەر سەرسامىش بوون بە دىمەنى ئەو خەلكەى كە ماو ھەك پىشتر دۇنيايەكى گەشو جوان و رازاوىيان بە ھەناسەى ماندوى خەلكەكە بۆ خويان خولقاندبوو. ھەموويان چلك و رىش ھاتووبوون. بۆنى بىسى تىكەل بە رۆحى تاوانباريان ببوو مرۆف ھىلجى بە دىمەنيان دەدا. وەك پشبلەى گوندىكى چۆل و وىران ھەمىشە بە كۆلانىەكانەو ھوون و سەريان بە مألەچۆلەكاندا دەكردو بە پارچەيەك نانەو دەھاتتەدەرەو. ئەوانەى لە مەملەكەتى مىش ھەنگ بۆ ھەوالى كۆنە حاكەمەكانى ھەرىمەكە ھاتوونەو، لەپەناو پاسارەكاندا بەنەينى چاودىرىيان دەكردن و خويان لە چاوى ئەوان شار دبوو ھە، بەلام بۆنى ئەو ھەنگوینەى لە رۆج و ھەناسەيان دەھات شارەكەى پىر كىر دبوو تاكو ئەو ئاستەى كە ھەستيان كىر لە خەلكە كۆچىر دوو ھەكە كۆمەلەك گەراونەتەو. كوناو وكن بە شوپىن بۆن ھەنگوینەكەدا رۆشتن تاكو لە بالەخانەيەكى بەرزى مالىكدا حاكم فەموزى سەرۆكى شارى سەردەم دوو كەسىيان لە خەلكە گەراو كە بىنى. سەرەتا حاكم فەموزىيان نەناسىمەو، لەپىاوىكى چلكنى گەروكى دور لە ناواى دەچوو، وشەى رىزو سەرۆك و حاكم لەناوياندا

بوونى نەمابوو، سەرۆكى شارى سەردەم ھەر بەفەوزى ناوى نەدەبەرد، ئەوانىش بە ناوەكەيدا ناسپانەوھ. زۆر زەلېلو كەساس بوون، وەك مندالى بەجېماو لەخىل ھانىيان بۆ دەبردن و باوھشيان پېدا دەکردن كە لەگەل خۆياندا بيانەنو لە تەنياو چۆلى ھەرئىمەكە رزگار يان بکەن. ئەوانىش دەستيان بەسەردا دەھىنانو پىيان گوتتەن نارام بگرن ماو مەھكى تر ھەموومان دەگەرئىنەوھ.

لەمەملەكەتى مېشى ھەنگ دەنگوياس بلابوووھ كە دەبىت ھەموو بەگەرئىنەوھ شارەكانى ھەرئىم. گەرئەوھى خەلك ناسان بوو، ھەر كەس دەچوووھ سەر مالىو حالى خۆى، بەلام مىللەت روبرووى ھەرئىمكى بىخواھن دەبووھ لىرووى حوكمرانىيەوھ كە رەنگە كېشەو گرتتى گەرەوھى لىكەوئىتەوھ. دەنگى تۆرەى زۆر كەس دەكەوتە بەرگوى ھەر بەگەرئەوھيان ھىرش بىھن بۆ شارى سەردەم وتەختو تاجو كۆشكو تەلارى بروخىنن. ھەندىك كەسىتر خۆيان ئامادەكردبوو بە نىنوگ چاوى يەكەبەيەكەى دەستەى حوكمرانى ھەلېكۆلن. پياوھ چەكدارەكانى كە لە رىزى سەربازىدا بوون، قىزىيان لە رابردوى خۆيان دەكردەوھ، دەيانگوت "ھەر كەگەرئىنەوھ ھەرچى جىبەخانەيە دەيسوتىنن، لولەى تۆپو رەشەشاكان دەكەينە رووى خاومەكانيان تاكو دواين فېشەك وگوللە بەسەرياندا دەبارئىنن.

مەترسىيەكانى گەرئەوھى خەلك بەبى بەرنامەيەكى ھوشيارى ھىدى ھىدى دەردەكەوتن. بەلام ئەو حاكمانەى كە خەلك لىيان بەقىن بوون، ئىستا بە نازارەكانى حالى خۆيان دەتلىنەوھ. ئەو شارەى وەك چقلى لەناو چاوياندا چەبىبوو، بە خۆينو ئىسكۆ ئارەقو ماندىبوونى خەلكى ھەرئىمەكە دروستكاربوو. جىبەخانەوھ تۆپو ھەموو پىويستىيەكانى سەربازى كە بۆ پاراستنى ھەرئىم كەلكيان لىوھەرەگىرا مولكى دەولەتو مىللەت بوون. مولكى گشتىبوون.

بۆ ئارامكردنەوھى خەلكو دورخستتەوھيان لە كارى توندو تىزى لە كاتى گەرئەوھدا، پىويستيان بە ھوشيار كەردنەوھى خەلك بوو تاكو بارودۆخەكە لە ھەموو رويەكەوھ بىبارىزن، بەجۆرىكىش خەلك قىربەكەن بىر لە تۆلە سەندنەوھو كارى توندو تىزى و وىرانكارى نەكەنەوھ. بۆرىگرتن لە ھەموو رەفتارىك كە كارىگەرى خراپى لەسەر دەولەتو دامودەزگاكانى ھەبىت، ياخود بارودۆخى ژيانى كۆمەلایەتى خەلكى ھەرئىمەكە بەرەو ھەلدىر بەرىت. مژدەيان بە خەلكى ھەرئىمەكەدا بە مولگە گشتىيەكانيان شاد دەبنەوھ كە ھەموو تاكنىك بەتېكرای مافەكانى خۆى دەگات لەرىگای ھەلدىر دىنكى ئازادانە بۆ دەستەى حوكمرانى ھەرئىم بە خواستى خەلك خۆيان. ھەر لە مەملەكەتى مېشى ھەنگ بىر ياردا كە شارى سەردەم بکەن بە مەلبەندىكى زانستى، ناوھەشيان گۆرى بۆ شارى زانكو. نەم بىر يارە لەمەملەكەتى مېشى ھەنگەوھ بۆ شارى سەردەم بۆ خۆشەويستى دامودەزگاكان بوو لەدىلى خەلكدا بە مەبەستى پاراستنى.

خەلكى كۆچكردى ھەرىمەكەش ھەستىيان بە بوونى خۇيان دەكرد كە بريارو بۆچونەكانيان و مردهگيرت، بە پەرۆشەو گوييان لە بەندو رينمايەكانيان دەگرتن، كە وردە وردە دەبنەو بە خاۋەنى مولكە گشتيپەكان.

كورى دايەو ھاوريكانى لە رۆژانى كۆتايدا سەرقالى بەرنامەيەكى بە پەلەى خۆ ئامادەكردى گەرانەويان بوون بۆ شارەكانى ھەرىم. مانەوى خەلك لە ناو مەملەكەتى مېش ھەنگدا ئېتر كەلكى نەبوو جگە لە زيان بە خشين بە خەلكو بە ھەرىمەكە. ئەو بەر بەيەنەى كە ھەر ھەموويان ئامادەبوون بۆ گەرانەو، بالئەدىەك لە ناو مەملەكەتى مېش ھەنگدا نەمابوو، ھەر ھەموويان لەگەل ئەو كەسانەى زەمانىك شىتى ناو شارەكان بوون لە نيۋە شەوى ئەو شەو دە مەملەكەتى مېش ھەنگيان بەجىپىشت بوو. ئەم ديار دىە خەلكى سەرسام دەكرد، بەلام سەرسامى لە ھەرىمكى پەر لە روداو نەھامەتى و قەدەر ئېتر ماناى گەجىو نەفامى خەلك بوو. ئەو بەر بەيەنە كەس بە كۆچى بالئەدەكان سەرسام نەبوو، ھەركەس خەرىكى خۇئامەكردى گەرانەو بوو بۆ شارو مأل و خۇيان. بەر بەيەنەكى پايژبوو، كزەى بايەكى سارد دەھات، بەلام دەرونى خەلك گەرم بوو، گەرم بە ھىواى گەرانەو سەركەوتن، رۆحى خەلك شاد بوو، شاد بە ژيانىكى نوئ. لەبەردەم دەروازەى مەملەكەتى مېش ھەنگدا بە ھەزاران خەلك ئامادەى گەرانەو بوون. لە پېش ھەر ھەموويانەو فرىشتەى عاشق و مورادى عاشق وراو سەتابوون، سەر قافلەى ئەو كۆچە دووبارە بوون بەرەو زىدو شارەكانى خۇيان. كۆترەكان بەدەر و پىشت و ئاسمانى سەريانەو وراو سەتابوون و چاۋەرۋانى رۆشتن بوون. كۆترەكانى فرىشتە لەگەل بالئەدەكانى ترى مەملەكەتى مېش ھەنگ نەگەر ابونەو بۆ ناو شارەكانى ھەرىم. كۆمەل كۆمەل خەلك ئامادەى گەرانەو بوون بۆ شارەكانى خۇيان، بۆ ئەو شارانەى سەرلەنوئ بەجۆرىكىتر بەردەوامى بە ژيان بەدەن كە ھەست بەبوونى خۇيان بەكن خاۋەنى ماف و مولكە گشتيپەكانى خۇيان. بەز مانىكى شىرىن و رۆحىكى پەر لە خۆشەويستى مألئاو ايبان لە مەملەكەتى مېش ھەنگو ھەنگەكان كرد. مەملەكەتى مېش ھەنگ بوو بە چيا ھەزار بە ھەزارەكانى جاران، ھەنگەكان بە ھەموو لايەكدا بلاو بوونەو. خۆر لەبەيەنەكى ترى پايژدا لىۋى گەرمى بۆ كۆلمى ساردى لوئەى چياكان برد، چياكان كەمىك بە لىۋى عاشقەكەيان گەرم بوونەو، ھەنگەكانىش زياتر بەرەو لوئە ھەلدەكشان برىسكەكە برىسكى ھەنگوبىن وەك ھەزار سال لەمەو پىشى نىگاي بۆ دور دەھاويشت. كۆچى دووبارەى خەلك بەرەو شارەكان ماۋىەك بوو وەك شەپۆلە نەرمەكانى دەريابەك لە بەرى بەيەندا بەرەو كەنارى نارامى ھەنگاويان بە سەرخۆل و بەردو دارە بىنەزەكاندا دەنا. شارەكان لە چاۋەرۋانىدبوون كە دووبارە دەبوونەو بە ئاشناى ئاۋەدانى، مەملەكەتى مېش

ھەنگىش بە ھاۋرىي چۆلھوانى. دواين كەس من بووم ، منى رۆمان نوس ، بېرىار مدابوو رۆمانەكە لىرە تەواو بىكەم، لە نىو دەروازەى مەملەكەتى مېش ھەنگدا دەفتەر و قەلئەمەكەم لەدەستدا بوو دوا دېرى رۆمانەكەم دەنوسىيەو. ھەموو خەلكى ھەرىم بە روخسارى گەش و دلئىكى فراوانەو لە كۆچىكى سەر كەوتودا گەرانەو ھەسەر مأل و حال و زىدى خۇيان بە ئومىدى دووبارە ژيانىكى نوئ كە ھەموو كەسىك خوى بە خاۋەنى مولكە گشتىيەكان بزائىتو ئاۋىتەى رۆحمان بىت تاكو بە خوشەويستى و ھەفاو دلسۆزى پارىزگارى لىكەين .

تارمايى دواين كەسى ناو كۆچەكە لەبەر چاومدا ونبوو، مېش دوا وشەى رۆمانەكەم نوسىيەو قەلئەمەكەم كرد بە پەنا گوئىمداو دەفتەرەكەشم داخست. مألئاوايم لە مەملەكەتى مېش ھەنگو ھەموو مېش ھەنگە مېھربانەكان كردو بە دلئىكى پر لە ھىواو ئومىدى ژيانىكى جوان و رەنگاو رەنگ بەخىرايى بە دواى خەلكەكەدا رۆشتم.